

Sadržaj

II. Nezakonodavni akti

UREDBE

- ★ Delegirana uredba Komisije (EU) 2017/565 od 25. travnja 2016. o dopuni Direktive 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća u vezi s organizacijskim zahtjevima i uvjetima poslovanja investicijskih društava te izrazima definiranim za potrebe te Direktive ⁽¹⁾ 1
- ★ Delegirana uredba Komisije (EU) 2017/566 od 18. svibnja 2016. o dopuni Direktive 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća o tržištu financijskih instrumenata u pogledu regulatornih tehničkih standarda za omjer neizvršenih naloga i transakcija radi sprečavanja neurednih uvjeta trgovanja ⁽¹⁾ 84
- ★ Delegirana uredba Komisije (EU) 2017/567 od 18. svibnja 2016. o dopuni Uredbe (EU) br. 600/2014 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu definicija, transparentnosti, kompresije portfelja te nadzornih mjera za intervenciju u području proizvoda i pozicija ⁽¹⁾ 90
- ★ Delegirana uredba Komisije (EU) 2017/568 od 24. svibnja 2016. o dopuni Direktive 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda za izvršenje financijskih instrumenata za trgovanje na uređenim tržištima ⁽¹⁾ 117
- ★ Delegirana uredba Komisije (EU) 2017/569 od 24. svibnja 2016. o dopuni Direktive 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda za suspenziju i isključenje financijskih instrumenata iz trgovanja ⁽¹⁾ 122
- ★ Delegirana uredba Komisije (EU) 2017/570 od 26. svibnja 2016. o dopuni Direktive 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća o tržištu financijskih instrumenata u pogledu regulatornih tehničkih standarda za određivanje bitnog tržišta u smislu likvidnosti u vezi s obavješćivanjem o privremenom zaustavljanju trgovanja ⁽¹⁾ 124

⁽¹⁾ Tekst značajan za EGP.

- ★ Delegirana uredba Komisije (EU) 2017/571 od 2. lipnja 2016. o dopuni Direktive 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda za izdavanje odobrenja za rad, organizacijske zahtjeve i objavljivanje transakcija za pružatelje usluga dostave podataka ⁽¹⁾ 126
- ★ Delegirana uredba Komisije (EU) 2017/572 od 2. lipnja 2016. o dopuni Uredbe (EU) br. 600/2014 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda za određivanje objavljivanja podataka prije i poslije trgovanja te razine razdvajanja podataka ⁽¹⁾ 142
- ★ Delegirana uredba Komisije (EU) 2017/573 od 6. lipnja 2016. o dopuni Direktive 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća o tržištu financijskih instrumenata u pogledu regulatornih tehničkih standarda o zahtjevima kojima se osiguravaju korektne i nediskriminirajuće kolokacijske usluge i strukture naknada ⁽¹⁾ 145
- ★ Delegirana uredba Komisije (EU) 2017/574 od 7. lipnja 2016. o dopuni Direktive 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda za razinu točnosti satova poslovanja ⁽¹⁾ 148
- ★ Delegirana uredba Komisije (EU) 2017/575 od 8. lipnja 2016. o dopuni Direktive 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća o tržištu financijskih instrumenata u pogledu regulatornih tehničkih standarda koji se odnose na podatke o kvaliteti izvršenja transakcija koje objavljuju mjesta izvršenja ⁽¹⁾ 152
- ★ Delegirana uredba Komisije (EU) 2017/576 od 8. lipnja 2016. o dopuni Direktive 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda za godišnju objavu od strane investicijskih društava informacija o identitetu mjesta izvršenja i o kvaliteti izvršenja ⁽¹⁾ 166
- ★ Delegirana uredba Komisije (EU) 2017/577 od 13. lipnja 2016. o dopuni Uredbe (EU) br. 600/2014 Europskog parlamenta i Vijeća o tržištima financijskih instrumenata u pogledu regulatornih tehničkih standarda o mehanizmu najvećeg volumena i pružanju informacija za potrebe transparentnosti i drugih izračuna ⁽¹⁾ 174
- ★ Delegirana uredba Komisije (EU) 2017/578 od 13. lipnja 2016. o dopuni Direktive 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća o tržištu financijskih instrumenata u pogledu regulatornih tehničkih standarda o utvrđivanju zahtjeva za ugovore o održavanju tržišta i sustave održavanja tržišta ⁽¹⁾ 183
- ★ Delegirana uredba Komisije (EU) 2017/579 od 13. lipnja 2016. o dopuni Uredbe (EU) br. 600/2014 Europskog parlamenta i Vijeća o tržištima financijskih instrumenata u pogledu regulatornih tehničkih standarda o izravnom, znatnom i predvidljivom učinku ugovora o izvedenicama unutar Unije i sprječavanju izbjegavanja propisa i obveza ⁽¹⁾ 189
- ★ Delegirana uredba Komisije (EU) 2017/580 od 24. lipnja 2016. o dopuni Uredbe (EU) br. 600/2014 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda za evidentiranje relevantnih podataka u vezi s nalogima koji se odnose na financijske instrumente ⁽¹⁾ 193
- ★ Delegirana uredba Komisije (EU) 2017/581 od 24. lipnja 2016. o dopuni Uredbe (EU) br. 600/2014 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda za pristup poravnanju u odnosu na mjesta trgovanja i središnje druge ugovorne strane ⁽¹⁾ 212
- ★ Delegirana uredba Komisije (EU) 2017/582 od 29. lipnja 2016. o dopuni Uredbe (EU) br. 600/2014 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda kojima se određuje obveza poravnanja izvedenica kojima se trguje na uređenim tržištima i vrijeme prihvaćanja za poravnanje ⁽¹⁾ 224

⁽¹⁾ Tekst značajan za EGP.

- ★ Delegirana uredba Komisije (EU) 2017/583 od 14. srpnja 2016. o dopuni Uredbe (EU) br. 600/2014 Europskog parlamenta i Vijeća o tržištima financijskih instrumenata u pogledu regulatornih tehničkih standarda u vezi sa zahtjevima u pogledu transparentnosti za mjesta trgovanja i investicijska društva u odnosu na obveznice, strukturirane financijske proizvode, emisijske jedinice i izvedenice ⁽¹⁾ 229
- ★ Delegirana uredba Komisije (EU) 2017/584 od 14. srpnja 2016. o dopuni Direktive 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda kojima se utvrđuju organizacijski zahtjevi za mjesta trgovanja ⁽¹⁾ 350
- ★ Delegirana uredba Komisije (EU) 2017/585 od 14. srpnja 2016. o dopuni Uredbe (EU) br. 600/2014 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda za standarde i formate podataka za referentne podatke o financijskom instrumentu i tehničke mjere u odnosu na aranžmane koje trebaju uvesti Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala i nadležna tijela ⁽¹⁾ 368
- ★ Delegirana uredba Komisije (EU) 2017/586 od 14. srpnja 2016. o dopuni Direktive 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda za razmjenu informacija između nadležnih tijela kod suradnje u nadzornim aktivnostima, izravnom nadzoru i istragama ⁽¹⁾ 382
- ★ Delegirana uredba Komisije (EU) 2017/587 od 14. srpnja 2016. o dopuni Uredbe (EU) br. 600/2014 Europskog parlamenta i Vijeća o tržištima financijskih instrumenata u pogledu regulatornih tehničkih standarda za zahtjeve o transparentnosti za mjesta trgovanja i investicijska društva u vezi s dionicama, potvrđama o deponiranim vrijednosnim papirima, fondovima čijim se udjelima trguje na burzi, certifikatima i drugim sličnim financijskim instrumentima te za obveze izvršavanja transakcija u pogledu određenih dionica na mjestu trgovanja ili putem sistematskog internalizatora ⁽¹⁾ 387
- ★ Delegirana uredba Komisije (EU) 2017/588 od 14. srpnja 2016. o dopuni Direktive 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda za režim pomaka cijene za dionice, potvrde o deponiranim vrijednosnim papirima i fondove čijim se udjelima trguje na burzi ⁽¹⁾ 411
- ★ Delegirana uredba Komisije (EU) 2017/589 od 19. srpnja 2016. o dopuni Direktive 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda kojima se utvrđuju organizacijski zahtjevi za investicijska društva koja se bave algoritamskim trgovanjem ⁽¹⁾ 417
- ★ Delegirana uredba Komisije (EU) 2017/590 od 28. srpnja 2016. o dopuni Uredbe (EU) br. 600/2014 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda za izvješćivanje nadležnih tijela o transakcijama ⁽¹⁾ 449
- ★ Delegirana uredba Komisije (EU) 2017/591 od 1. prosinca 2016. o dopuni Direktive 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda za primjenu ograničenja pozicija na robne izvedenice ⁽¹⁾ 479
- ★ Delegirana uredba Komisije (EU) 2017/592 od 1. prosinca 2016. o dopuni Direktive 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda za kriterije za utvrđivanje kada se aktivnost treba smatrati pomoćnom uz redovnu djelatnost ⁽¹⁾ 492

⁽¹⁾ Tekst značajan za EGP.

DIREKTIVE

- ★ **Delegirana direktiva Komisije (EU) 2017/593 od 7. travnja 2016. o dopuni Direktive 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća u vezi sa zaštitom financijskih instrumenata i novčanih sredstava koja pripadaju klijentima, obvezama upravljanja proizvodima i pravilima koja se primjenjuju na davanje ili primanje naknada, provizija ili novčanih ili nenovčanih koristi⁽¹⁾** 500

⁽¹⁾ Tekst značajan za EGP.

II.

(Nezakonodavni akti)

UREDBE

DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) 2017/565

od 25. travnja 2016.

o dopuni Direktive 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća u vezi s organizacijskim zahtjevima i uvjetima poslovanja investicijskih društava te izrazima definiranim za potrebe te Direktive

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Direktivu 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o tržištu financijskih instrumenata i izmjeni Direktive 2002/92/EZ i Direktive 2011/61/EU⁽¹⁾, a posebno njezin članak 2. stavak 3., članak 4. stavak 1. točku 2. drugi podstavak, članak 4. stavak 2., članak 16. stavak 12., članak 23. stavak 4., članak 24. stavak 13., članak 25. stavak 8., članak 27. stavak 9., članak 28. stavak 3., članak 30. stavak 5., članak 31. stavak 4., članak 32. stavak 4., članak 33. stavak 8., članak 52. stavak 4., članak 54. stavak 4., članak 58. stavak 6., članak 64. stavak 7., članak 65. stavak 7. i članak 79. stavak 8.,

budući da:

- (1) Direktivom 2014/65/EU uspostavlja se okvir za regulatorni sustav financijskih tržišta u Uniji kojim se uređuju uvjeti poslovanja koji se odnose na pružanje investicijskih usluga i, prema potrebi, pomoćnih usluga te obavljanje investicijskih aktivnosti od strane investicijskih društava; organizacijski zahtjevi za investicijska društva koja pružaju te usluge i obavljaju te aktivnosti, za uređena tržišta i pružatelje usluga dostave podataka; zahtjevi za izvješćivanje o transakcijama financijskim instrumentima; ograničenja pozicija i kontrola nad upravljanjem pozicijama u robnim izvedenicama; zahtjevi za transparentnost u vezi s transakcijama financijskim instrumentima.
- (2) Direktivom 2014/65/EU Komisija je ovlaštena donijeti niz delegiranih akata. Kako bi novi zahtjevi bili učinkoviti, važno je da se sva detaljna dopunska pravila u pogledu odobrenja za rad, tekućeg poslovanja, transparentnosti i cjelovitosti tržišta, a koja su neraskidivo povezani aspekti svojstveni pokretanju i pružanju usluga i obavljanju aktivnosti obuhvaćenih Direktivom 2014/65/EU, počinju primjenjivati istovremeno s Direktivom 2014/65/EU. Kako bi se osigurala dosljednost, a osobama koje podliježu tim obvezama i ulagateljima omogućio sveobuhvatan prikaz i cjelovit pristup odredbama, poželjno je u ovu Uredbu uključiti delegirane akte povezane s prethodno navedenim pravilima.
- (3) Potrebno je detaljnije odrediti kriterije za utvrđivanje okolnosti u kojima se ugovori povezani s veleprodajnim energetskim proizvodima moraju fizički namiriti za potrebe ograničenja područja primjene utvrđenog u odjeljku C točke 6. Priloga I. Direktivi 2014/65/EU. Radi osiguranja ograničenog područja primjene tog izuzeća u cilju izbjegavanja pravnih praznina, potrebno je da se u takvim ugovorima zahtijeva da kupac i prodavatelj trebaju imati uspostavljene razmjernu mehanizme za isporučivanje odnosno primanje isporuke odnosno robe po isteku ugovora. Da bi se izbjegle pravne praznine u slučaju sporazuma o uravnoteženju s operaterom sustava prijenosa u području električne energije i plina, takvi sporazumi o uravnoteženju trebali bi se smatrati razmjernim

⁽¹⁾ SL L 173, 12.6.2014., str. 349.

mehanizmom ako sudionici mehanizma imaju obvezu fizički isporučiti električnu energiju ili plin. Osim toga, u ugovorima bi se trebale utvrditi jasne obveze za fizičku isporuku koja se ne može kompenzirati, istodobno priznajući da oblike operativnog netiranja, kako su utvrđeni Uredbom (EU) br. 1227/2011 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ ili nacionalnim pravom, ne bi trebalo smatrati kompenzacijom. Za ugovore koji moraju biti fizički namireni trebalo bi dopustiti raznolike metode isporuke, međutim sve metode trebale bi uključivati oblik prijenosa prava vlasničke prirode relevantne odnosne robe ili njezine relevantne količine.

- (4) Kako bi se objasnilo kada se ugovor povezan s veleprodajnim energetske proizvodom mora fizički namiriti, potrebno je detaljnije odrediti kada su prisutne određene okolnosti, kao što je viša sila ili opravdana nemogućnost ispunjavanja odredbi, i koje ne bi trebale utjecati na promjenu opisa tih ugovora kao „moraju biti fizički namireni”. Važno je i objasniti kako bi energetske izvedenice koje se odnose na naftu i ugljen trebalo razumjeti za potrebe odjeljka C. točke 6. Priloga I. Direktivi 2014/65/EU. U tom kontekstu ugovore koji se odnose na naftni škriljavec ne bi trebalo smatrati energetske izvedenicama koji se odnose na ugljen.
- (5) Ugovor o izvedenicama trebao bi se smatrati financijskim instrumentom u skladu s odjeljkom C. točkom 7. Priloga I. Direktivi 2014/65/EU samo ako se odnosi na robu i ispunjava niz kriterija koji se primjenjuju kako bi se utvrdilo treba li smatrati da ugovor ima obilježja drugih izvedenih financijskih instrumenata i da nema komercijalnu namjenu. To bi trebalo uključivati ugovore koji su standardizirani i kojima se trguje na mjestima trgovanja ili njima istovjetne ugovore ako su svi uvjeti takvih ugovora istovjetni ugovorima kojima se trguje na mjestima trgovanja. U tom slučaju trebalo bi se podrazumijevati da uvjeti tih ugovora uključuju odredbe kao što je kvaliteta robe ili mjesto isporuke.
- (6) Radi osiguranja jasnoće u pogledu definicije ugovora povezanih s odnosnim varijablama navedenima u odjeljku C točki 10. Direktive 2014/65/EU, trebalo bi navesti kriterije u vezi s njihovim uvjetima i odnosnim varijablama u tim ugovorima. Uključivanje aktuarske statistike u popis temeljne imovine ne bi trebalo podrazumijevati proširenje područja primjene tih ugovora na osiguranje i reosiguranje.
- (7) Direktivom 2014/65/EU uspostavlja se opći okvir za regulatorni sustav financijskih tržišta u Uniji te se u odjeljku C Priloga I. navodi popis financijskih instrumenata koji su time obuhvaćeni. Odjeljak C točka 4. Priloga I. Direktivi 2014/65/EU uključuje financijske instrumente koji se odnose na valutu i koji su stoga obuhvaćeni područjem primjene te Direktive.
- (8) Kako bi se osigurala jedinstvena primjena Direktive 2014/65/EU, potrebno je objasniti definicije utvrđene u odjeljku C točki 4. Priloga I. Direktivi 2014/65/EU za druge ugovore o izvedenicama koji se odnose na valute te objasniti da promptni ugovori koji se odnose na valute nisu drugi izvedeni instrumenti za potrebe odjeljka C točke 4. Priloga I. Direktivi 2014/65/EU.
- (9) Općenito se smatra da se razdoblje namire za promptni ugovor u većini glavnih valuta provodi u roku od 2 dana ili manje, ali ako to nije tržišna praksa, potrebno je osigurati uvjete kojima se omogućuje provedba namire u skladu s uobičajenom tržišnom praksom. U takvim se slučajevima za fizičku namiru ne zahtijeva uporaba papirnateg novca i ona može uključivati elektroničku namiru.
- (10) Za potrebe izvršenja plaćanja mogu se upotrebljavati i valutni ugovori, no ti se ugovori ne bi smjeli smatrati financijskim instrumentima ako se njima ne trguje na mjestu trgovanja. Stoga je prikladno promptnim ugovorima smatrati one valutne ugovore koji se upotrebljavaju za izvršenje plaćanja za financijske instrumente ako je rok namire za te ugovore duži od 2 dana trgovanja i kraći od 5 dana trgovanja. Osim toga, prikladno je sredstvima plaćanja smatrati one valutne ugovore koji su sklopljeni za potrebe postizanja sigurnost u pogledu razine plaćanja za robu, usluge i realno ulaganje. Kao rezultat toga iz definicije financijskih instrumenata isključit će se valutni ugovori koje su sklopila nefinancijska društva koja primaju plaćanja u stranoj valuti za izvoz određive robe i usluga te nefinancijska društva koja izvršavaju plaćanja u stranoj valuti za uvoz određene robe i usluga.

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 1227/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2011. o cjelovitosti i transparentnosti veleprodajnog tržišta energije (SL L 326, 8.12.2011., str. 1.).

- (11) Netiranje plaćanja neophodno je za učinkovito i djelotvorno funkcioniranje valutnih sustava namire i stoga klasifikacija ugovora u stranoj valuti kao promptne transakcije ne bi trebala zahtijevati samostalnu namiru svakog promptnog ugovora u stranoj valuti.
- (12) Neostvarivi terminski ugovori su ugovori o razlici između prije dogovorenog deviznog tečaja i stvarnog promptnog tečaja na dan dospijeća i stoga se ne bi trebali smatrati promptnim ugovorima, bez obzira na njihov rok namire.
- (13) Ugovor o zamjeni jedne valute za drugu valutu trebali bi podrazumijevati izravnu i bezuvjetnu zamjenu tih valuta. U slučaju ugovora s višestrukim zamjenama svaka zamjena trebala bi se razmatrati zasebno. Međutim, opcija ili razmjena valute ne bi se smjela smatrati ugovorom o prodaji ili zamjeni valute i stoga ne može predstavljati promptni ugovor ili sredstvo plaćanja bez obzira na trajanje razmjene ili opcije i bez obzira na to trguje li se njome na mjestu trgovanja ili ne.
- (14) Savjeti o financijskim instrumentima upućeni široj javnosti ne bi se smjeli smatrati osobnom preporukom u smislu definicije „investicijskog savjetovanja” iz Direktive 2014/65/EU. S obzirom na sve veći broj posrednika koji daju osobne preporuke uporabom distribucijskih kanala, trebalo bi objasniti da se preporuka izdana čak isključivo putem distribucijskih kanala, primjerice interneta, može smatrati osobnom preporukom. Stoga se investicijskim savjetovanjem mogu smatrati situacije u kojima se primjerice elektronička prepiska upotrebljava za davanje osobnih preporuka određenoj osobi i informacije nisu upućene široj javnosti.
- (15) Općenito savjetovanje o vrstama financijskih instrumenata ne smatra se investicijskim savjetovanjem za potrebe Direktive 2014/65/EU. Međutim, ako investicijsko društvo daje općenite savjete klijentu o vrsti financijskog instrumenta koje predstavlja kao prikladne za klijenta ili utemeljene na razmatranju njegovih okolnosti, a ti savjeti zapravo nisu prikladni za klijenta ili se ne temelje na razmatranju njegovih okolnosti, vjerojatno je da društvo time krši članak 24. stavak 1. ili 3. Direktive 2014/65/EU. Osobito je vjerojatno da društvo koje klijentu daje takve savjete krši zahtjev iz članka 24. stavka 1. da djeluju korektno, pravedno i u skladu s pravilima struke te u najboljim interesima svojih klijenata. Slično ili alternativno, takvo bi savjetovanje vjerojatno kršilo zahtjev iz članka 24. stavka 3. da informacije koje društvo uputi klijentu moraju biti korektno, jasne i takve da ne dovode u zabludu.
- (16) Poslove koje izvrši investicijsko društvo, a koji su priprema za pružanje investicijske usluge ili provedbu investicijske aktivnosti, trebalo bi smatrati sastavnim dijelom navedene usluge ili aktivnosti. To bi uključivalo, na primjer, pružanje općih savjeta od strane investicijskih društava klijentima ili potencijalnim klijentima prije ili tijekom pružanja investicijskog savjetovanja ili bilo koje druge investicijske usluge ili aktivnosti.
- (17) Davanje opće preporuke o transakciji financijskim instrumentom ili vrsti financijskog instrumenta predstavlja pružanje pomoćne usluge iz Priloga I. odjeljka B točke 5. Direktive 2014/65/EU te se stoga na davanje te preporuke primjenjuju Direktiva 2014/65/EU i zaštite u okviru te Direktive.
- (18) Radi osiguranja objektivne i djelotvorne primjene definicije sistematskog internalizatora u Uniji u skladu s člankom 4. stavkom 1. točkom 20. Direktive 2014/65/EU, trebalo bi propisati dodatne specifikacije za primjenjive unaprijed određene granice kako bi se utvrdilo što predstavlja učestalo sustavno i znatno OTC trgovanje. Unaprijed određene granice trebalo bi utvrditi na odgovarajućoj razini kako bi se osiguralo da je u području primjene OTC trgovanje takvog volumena da ima bitan učinak na formiranje cijena, a da se istovremeno isključi OTC trgovanje takvog malog volumena da bi zahtijevanje obveze poštovanja zahtjeva koji se primjenjuju na sistematske internalizatore bilo nerazmjerno.
- (19) Prema Direktivi 2014/65/EU sistematski internalizator ne bi smio okupljati interese trećih strana za kupnju i prodaju na funkcionalno isti način kao mjesta trgovanja. Sistematski internalizator ne bi smio sadržavati unutarnji sustav uparivanja kojim se izvršavaju nalozi klijenata na multilateralnoj osnovi jer je za tu aktivnost

potrebno odobrenje za rad kao multilateralna trgovinska platforma (MTP). Unutarnji sustav uparivanja u tom kontekstu jest sustav za uparivanje naloga klijenta, što ima za posljedicu da investicijsko društvo provodi transakcije uparivanjem naloga redovito, a ne samo povremeno.

- (20) Radi jasnoće i pravne sigurnosti i kako bi se osigurala ujednačena primjena, prikladno je predvidjeti dodatne odredbe u vezi s definicijama povezanim s algoritamskim trgovanjem, tehnikama visokofrekventnog algoritamskog trgovanja i izravnim elektroničkim pristupom. U automatiziranom trgovanju upotrebljavaju se različiti tehnički mehanizmi. Neophodno je objasniti kako te mehanizme treba razvrstati u odnosu na definicije algoritamskog trgovanja i izravnog elektroničkog pristupa. Postupci trgovanja utemeljeni na izravnom elektroničkom pristupu nisu međusobno isključivi s postupcima trgovanja koji uključuju algoritamsko trgovanje ili njegovu podsegmentnu tehniku visokofrekventnog algoritamskog trgovanja. Trgovanje osobe koja ima izravan elektronički pristup može stoga potpadati i pod algoritamsko trgovanje, uključujući definiciju tehnike visokofrekventnog algoritamskog trgovanja.
- (21) Algoritamsko trgovanje u skladu s člankom 4. stavkom 1. točkom 39. Direktive 2014/65/EU trebalo bi uključivati mehanizme u kojima sustav donosi odluke, osim samog određivanja mjesta trgovanja ili mjesta na kojima bi se nalog trebao podnijeti, u bilo kojoj fazi postupka trgovanja, uključujući u fazi kreiranja, generiranja, usmjeravanja ili izvršenja naloga. Stoga je potrebno objasniti da bi se algoritamsko trgovanje, koje obuhvaća trgovanje bez ljudske intervencije ili uz ograničenu ljudsku intervenciju, trebalo odnositi ne samo na automatsko generiranje naloga, nego i na optimizaciju postupaka izvršenja naloga automatiziranim sredstvima.
- (22) Algoritamsko trgovanje trebalo bi obuhvaćati pametne usmjerivače naloga (SOR) ako se u tim uređajima upotrebljavaju algoritmi za optimizaciju postupaka izvršenja naloga kojima se određuju parametri naloga osim mjesta na kojima bi se nalog trebao podnijeti. Algoritamsko trgovanje ne bi smjelo obuhvaćati automatizirane usmjerivače naloga (AOR) ako se tim uređajima, iako se u njima upotrebljavaju algoritmi, samo određuju mjesta trgovanja na kojima bi se nalog trebao podnijeti, a bez promjene ostalih parametara naloga.
- (23) Tehniku visokofrekventnog algoritamskog trgovanja u skladu s člankom 4. stavkom 1. točkom 40. Direktive 2014/65/EU, koja je podskup algoritamskog trgovanja, trebalo bi detaljnije odrediti uspostavom kriterija za definiranje visokih dnevnih stopa poruka koje predstavljaju naloge i ponude odnosno njihove izmjene ili otkazivanja. Upotrebom apsolutnih kvantitativnih pragova na temelju stopa poruka pruža se pravna sigurnost jer se društvima i nadležnim tijelima omogućuje procjena pojedinačne aktivnosti trgovanja društava. Razina i opseg tih pragova trebali bi biti dostatno veliki da obuhvate trgovanje koje predstavlja tehniku visokofrekventnog trgovanja, uključujući one koje se odnose na pojedinačne instrumente i više instrumenata.
- (24) Budući da je upotreba tehnike visokofrekventnog algoritamskog trgovanja najčešća u likvidnim instrumentima, u izračun visoke dnevne stope poruka trebalo bi uključiti samo instrumente za koje postoji likvidno tržište. Osim toga, s obzirom na to da je tehnika visokofrekventnog algoritamskog trgovanja podskup algoritamskog trgovanja, u izračun dnevnih stopa poruka trebalo bi uključiti poruke unesene za potrebe trgovanja koje ispunjavaju kriterije iz članka 17. stavka 4. Direktive 2014/65/EU. Kako se ne bi obuhvatile druge aktivnosti trgovanja osim tehnika visokofrekventnog algoritamskog trgovanja, uzimajući u obzir obilježja takvog trgovanja kako su utvrđena u uvodnoj izjavi 61. Direktive 2014/65/EU, a posebno da trgovanje obično obavljaju trgovci koji koriste vlastiti kapital za provedbu tradicionalnijih strategija trgovanja, primjerice održavanja tržišta ili arbitraže, uporabom sofisticirane tehnologije, u izračun visokih dnevnih stopa poruka trebalo bi uključiti samo poruke unesene za potrebe trgovanja za vlastiti račun, a ne poruke unesene za potrebe zaprimanja i prijenosa naloga ili izvršavanja naloga za račun klijenata. Međutim, u izračun visokih dnevnih stopa poruka trebalo bi uključiti poruke unesene s pomoću drugih tehnika od onih koje se oslanjaju na trgovanje za vlastiti račun ako je, gledano u cjelini i uzimajući u obzir sve okolnosti, izvršenje tehnike strukturirano tako da se izbjegne izvršenje za vlastiti račun, primjerice prijenosom naloga između subjekata iz iste grupe. Kako bi se pri utvrđivanju onoga što predstavlja visoke dnevne stope poruka uzeo u obzir identitet klijenta koji stoji iza aktivnosti, poruke koje potječu od klijenata pružatelja izravnog elektroničkog pristupa trebalo bi isključiti iz izračuna visoke dnevne stope poruka u odnosu na te pružatelje.
- (25) Definiciju izravnog elektroničkog pristupa trebalo bi dodatno odrediti. Definicija izravnog elektroničkog pristupa ne bi trebala obuhvaćati niti jednu drugu aktivnosti osim pružanja izravnog pristupa tržištu i sponzoriranog pristupa. Stoga bi trebalo razlikovati mehanizme u kojima članovi ili sudionici mjesta trgovanja elektroničkim sredstvima posreduju u nalozima klijenta, kao što su internetske brokerske usluge, od mehanizama u kojim klijenti imaju izravan elektronički pristup mjestu trgovanja.

- (26) U slučaju posredovanja u nalogu, podnositelji naloga nemaju dostatnu kontrolu nad parametrima mehanizma za pristup tržištu i stoga ne bi trebali biti obuhvaćeni područjem primjene izravnog elektroničkog pristupa. Stoga se mehanizmi kojima se klijentima omogućuje da u elektroničkom obliku prenose naloge investicijskom društvu, kao što su internetske brokerske usluge, ne bi trebali smatrati izravnim elektroničkim pristupom, pod uvjetom da klijenti nemaju mogućnost odrediti dio sekunde unosa naloga i trajanje naloga u tom vremenskom okviru.
- (27) Mehanizme u kojima klijent člana ili sudionika mjesta trgovanja, uključujući klijenta izravnih klijenata organiziranih trgovinskih platformi (OTP), podnosi svoje naloge s pomoću mehanizama za optimizaciju postupaka izvršenja naloga kojima se određuju parametri naloga, osim mjesta na kojima bi se nalog trebao podnijeti, putem pametnih usmjerivača naloga ugrađenih u infrastrukturu pružatelja, a ne u infrastrukturi klijenta, trebalo bi isključiti iz opsega izravnog elektroničkog pristupa jer klijent pružatelja nema kontrolu nad vremenom podnošenja naloga i njegovim trajanjem. Opis izravnog elektroničkog pristupa ako se upotrebljavaju pametni usmjerivači naloga trebao bi stoga ovisiti o tome je li pametni usmjerivač naloga ugrađen u sustave klijenata, a ne u sustave pružatelja.
- (28) Pravila za provedbu sustava kojim se uređuju organizacijski zahtjevi za investicijska društva koja pružaju investicijske usluge i, prema potrebi, pomoćne usluge i investicijske aktivnosti na profesionalnoj osnovi, za uređena tržišta i pružatelje usluga dostave podataka trebala bi biti dosljedna s ciljem Direktive 2014/65/EU. Ona bi trebala biti osmišljena tako da se osigura visoka razina cjelovitosti, nadležnosti i stabilnosti među investicijskim društvima i subjektima koji posluju na uređenim tržištima, multilateralnim trgovinskim platformama ili organiziranim trgovinskim platformama i da se primjenjuju na jedinstveni način.
- (29) Potrebno je navesti konkretne organizacijske zahtjeve i postupke za investicijska društva koja pružaju takve usluge ili obavljaju takve aktivnosti. Posebice bi trebalo predvidjeti stroge postupke za pitanja kao što su usklađenost, upravljanje rizikom, rješavanje pritužbi, osobne transakcije, izdvajanje poslovnih procesa, utvrđivanje i objavljivanje sukoba interesa te upravljanje njima.
- (30) Organizacijske zahtjeve i uvjete za izdavanje odobrenja za rad investicijskim društvima trebalo bi utvrditi u obliku skupa pravila kojim se osigurava jedinstvena primjena relevantnih odredbi Direktive 2014/65/EU. To je potrebno kako bi se osiguralo da investicijska društva imaju jednak pristup pod jednakim uvjetima svim tržištima u Uniji te da se uklone prepreke, povezane s postupkom izdavanja odobrenja za rad, za prekogranične aktivnosti u području investicijskih usluga.
- (31) Pravila za provedbu sustava kojim se uređuju uvjeti poslovanja za pružanje investicijskih i pomoćnih usluga te obavljanje investicijskih aktivnosti trebala bi odražavati cilj na kojem je taj sustav utemeljen. Trebala bi biti osmišljena tako da se osigura visoka razina zaštite ulagatelja koja bi se primjenjivala na jedinstven način uvođenjem jasnih standarda i zahtjeva kojima se uređuje odnos između investicijskog društva i njegova klijenta. S druge strane, u vezi sa zaštitom ulagatelja, a posebno pružanjem informacija ulagateljima ili zahtijevanjem informacija od ulagatelja, trebalo bi uzeti u obzir je li predmetni klijent ili potencijalni klijent profesionalni ili mali ulagatelj.
- (32) Kako bi se osigurala jedinstvena primjena različitih relevantnih odredbi Direktive 2014/65/EU, potrebno je uspostaviti usklađeni skup organizacijskih zahtjeva i uvjeta poslovanja za investicijska društva.
- (33) Investicijska društva se u velikoj mjeri razlikuju s obzirom na veličinu, strukturu i prirodu svojeg poslovanja. Regulatorni sustav trebalo bi prilagoditi toj raznovrsnosti i istodobno uvesti određene temeljne regulatorne zahtjeve koji su prikladni za sva društva. Subjekti koji podliježu nadzoru trebali bi poštovati svoju visoku razinu obveza te osmisliti i donijeti mjere koje su najprimjerenije njihovoj posebnoj prirodi i okolnostima.
- (34) Kako bi se osigurala usklađena i stroga provedba izuzeća odobrenog Direktivom 2014/65/EU, prikladno je utvrditi zajedničke kriterije na temelju kojih se procjenjuje pruža li osoba investicijsku uslugu povremeno u okviru obavljanja svoje redovite djelatnosti. Izuzeće bi se trebalo primjenjivati samo ako je investicijska usluga intrinzično povezana s glavnim područjem profesionalne djelatnosti i podređena tom području.
- (35) Organizacijskim zahtjevima uspostavljenima na temelju Direktive 2014/65/EU ne bi se trebalo dovoditi u pitanje sustave za registraciju ili praćenje pojedinaca koji rade u investicijskim društvima od strane nadležnih tijela ili društava, a koji su uspostavljeni nacionalnim pravom.

- (36) Za potrebe zahtjeva da investicijsko društvo uspostavi, provodi i održava primjerenu politiku upravljanja rizikom, rizici koji se odnose na aktivnosti, postupke i sustave društva trebali bi uključivati rizike povezane s izdvajanjem nužnih ili važnih poslovnih procesa. Ti bi rizici trebali uključivati rizike povezane s odnosom između društva i pružatelja usluga te potencijalne rizike koji nastaju u slučaju kada su izdvojeni poslovni procesi više investicijskih društava ili drugih subjekata koji podliježu nadzoru koncentrirani unutar ograničenog broja pružatelja usluga.
- (37) Činjenica da funkciju upravljanja rizikom i funkciju praćenja usklađenosti obavlja ista osoba ne ugrožava nužno neovisno funkcioniranje svake funkcije. Uvjeti da osobe koje su uključene u funkciju praćenja usklađenosti ne bi trebale biti uključene u obavljanje funkcija koje nadziru te da metoda određivanja primitaka od rada za te osobe ne bi trebala biti takva da dovodi u pitanje njihovu objektivnost mogli bi biti nerazmjerni u slučaju malih investicijskih društava. Međutim, za veća društva ti bi uvjeti bili nerazmjerni samo u iznimnim okolnostima.
- (38) U interesu zaštite ulagatelja i većeg ispunjivanja obveza od strane investicijskih društava, klijentima ili potencijalnim klijentima trebalo bi omogućiti da izraze svoje nezadovoljstvo investicijskim uslugama koje pružaju investicijska društva. Pritužbe klijenata ili potencijalnih klijenata trebalo bi rješavati učinkovito i neovisno s pomoću funkcije upravljanja pritužbama. U skladu s načelom proporcionalnosti, ta bi se funkcija mogla obavljati u sklopu funkcije praćenja usklađenosti.
- (39) Investicijska društava dužna su prikupljati i čuvati informacije povezane s klijentima i uslugama koje pružaju klijentima. Ako ti zahtjevi uključuju prikupljanje i obradu osobnih podataka, trebalo bi osigurati poštovanje prava na zaštitu osobnih podataka u skladu s Direktivom 95/46/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ i Direktivom 2002/58/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾ kojima je uređena obrada osobnih podataka u primjeni ove Direktive. Obrada osobnih podataka koju provodi Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala (ESMA) u primjeni ove Direktive podliježe Uredbi (EZ) br. 45/2001 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁾.
- (40) Trebalo bi uvesti definiciju primitka od rada kako bi se osigurala učinkovita i dosljedna primjena zahtjeva u pogledu sukoba interesa i poslovnog ponašanja u području primitaka od rada te bi ona trebala uključivati sve oblike financijske ili nefinancijske koristi ili plaćanja koje društva izravno ili neizravno daju relevantnim osobama koje pružaju investicijske ili pomoćne usluge klijentima, primjerice gotovinu, dionice, opcije, otkazivanje kredita relevantnim osobama prilikom otpuštanja, mirovinske doprinose, primitke od trećih strana primjerice putem modela udjela u dobiti, povećanja plaće i promaknuća, zdravstveno osiguranje, popuste ili posebne naknade, darežljive poslovne račune ili seminare na egzotičnim odredištima.
- (41) Kako bi se osiguralo da se ne narušavaju interesi klijenata, investicijska društva trebala bi izraditi politike primitaka od rada te ih primjenjivati na sve osobe koje bi mogle utjecati na pružene usluge ili korporativno ponašanje društva, uključujući osobe koje su operativno osoblje, prodajno osoblje ili ostalo osoblje neizravno uključeno u pružanje investicijskih ili pomoćnih usluga. Osobe koje nadziru prodajno osoblje, primjerice voditelji odjela, koje mogu imati poticaj za vršenje pritiska na prodajno osoblje ili financijski analitičari čijim se objavljenim radovima prodajno osoblje može koristiti za poticanje klijenata na donošenje odluka o ulaganju ili osobe uključene u rješavanje pritužbi odnosno izradu i razvoj proizvoda isto bi tako trebale biti uključene u opseg relevantnih osoba na koje se odnose pravila o primitcima od rada. Relevantne osobe trebale bi uključivati i vezane zastupnike. Pri određivanju primitaka od rada za vezane zastupnike društva bi trebala uzeti u obzir poseban status vezanih zastupnika i predmetne nacionalne specifičnosti. Međutim, u takvim slučajevima društva bi u svojim politikama i praksama primitaka od rada ipak trebala definirati prikladne kriterije za ocjenjivanje rada relevantnih osoba, uključujući kvalitativne kriterije kojima se relevantne osobe potiče da djeluju u najboljem interesu klijenta.
- (42) Kada se izvršavaju uzastopne osobne transakcije za račun neke osobe u skladu s prethodnim uputama koje je ta osoba dala, obveze povezane s osobnim transakcijama ne bi se smjele primjenjivati posebno na svaku takvu uzastopnu transakciju ako te upute ostaju na snazi i nepromijenjene. Slično tome, te se obveze ne bi se smjele

⁽¹⁾ Direktiva 95/46/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 24. listopada 1995. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom protoku takvih podataka (SL L 281, 23.11.1995., str. 31.)

⁽²⁾ Direktiva 2002/58/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 12. srpnja 2002. o obradi osobnih podataka i zaštiti privatnosti u području elektroničkih komunikacija (SL L 201, 31.7.2002., str. 37.).

⁽³⁾ Uredba (EZ) br. 45/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2000. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama i tijelima Zajednice i o slobodnom kretanju takvih podataka (SL L 8, 12.1.2001., str. 1.).

primjenjivati na prekid ili povlačenje tih uputa, pod uvjetom da bilo koji financijski instrumenti prethodno kupljeni u skladu s uputama nisu prodani istodobno s prekidom ili povlačenjem uputa. Međutim, te bi se obveze trebale primjenjivati u odnosu na osobnu transakciju ili početak uzastopnih osobnih transakcija koje su izvršene u ime iste osobe ako su te upute promijenjene ili su izdane nove upute.

- (43) Nadležna tijela ne bi smjela izdati odobrenje za pružanje investicijskih usluga ili obavljanje aktivnosti koje podliježu općoj zabrani izdavanja jednog ili više nužnih ili važnih poslovnih procesa. Investicijskim društvima trebalo bi biti dopušteno izdvojiti te poslovne procese ako sporazumi o izdavanju poslovnih procesa koje je društvo sklopilo zadovoljavaju određene uvjete.
- (44) Izdavanje investicijskih usluga ili aktivnosti odnosno nužnih i važnih poslovnih procesa može predstavljati bitnu promjenu uvjeta za izdavanje odobrenja za rad investicijskom društvu iz članka 21. stavka 2. Direktive 2014/65/EU. Ako su takvi sporazumi o izdavanju poslovnih procesa sklopljeni nakon što je investicijsko društvo dobilo odobrenje za rad u skladu s odredbama iz glave II. poglavlja I. Direktive 2014/65/EU, o tim sporazumima trebalo bi obavijestiti nadležno tijelo ako je to propisano u članku 21. stavku 2. te Direktive.
- (45) Okolnosti za koje bi se trebalo smatrati da dovode do sukoba interesa trebale bi obuhvaćati slučajeve u kojima postoji sukob između interesa društva ili određenih osoba povezanih s društvom ili s grupom tog društva i obveze koju društvo ima prema klijentu odnosno između različitih interesa dvaju ili više klijenata društva, a društvo ima obvezu prema svakome od njih. U tim okolnostima nije dovoljno što društvo može ostvariti korist ako ne postoji i mogući gubitak za klijenta ili što jedan klijent prema kojem društvo ima obvezu može ostvariti dobit ili izbjeći gubitak, a da ne postoji odgovarajući mogući gubitak za nekog drugog takvog klijenta.
- (46) Sukob interesa trebao bi biti uređen samo kada investicijsku uslugu ili pomoćnu uslugu pruža investicijsko društvo. Za te je potrebe nebitan status klijenta kojem se pruža usluga, bilo da je riječ o malom ulagatelju, profesionalnom ulagatelju ili kvalificiranom nadzorniku.
- (47) U izvršavanju svoje obveze da na temelju Direktive 2014/65/EU izradi politiku upravljanja sukobom interesa kojom se utvrđuju okolnosti koje predstavljaju sukob interesa ili mogu dovesti do sukoba interesa, investicijsko društvo trebalo bi obratiti posebnu pozornost na aktivnosti investicijskog istraživanja i savjetovanja, trgovanja za vlastiti račun, upravljanja portfeljem i poslove financiranja pravnih subjekata, uključujući usluge pokroviteljstva ili prodaje ponude vrijednosnih papira te savjetovanje u pogledu spajanja i stjecanja. Takva posebna pozornost osobito je prikladna ako društvo ili osoba koja je putem kontrole izravno ili neizravno povezana s društvom obavlja najmanje dvije navedene aktivnosti.
- (48) Investicijska društva trebala bi na temelju sveobuhvatne politike upravljanja sukobima interesa nastojati utvrditi i spriječiti sukobe interesa koji nastaju u odnosu na njihove različite poslovne aktivnosti i aktivnosti njihove grupe odnosno upravljati takvim sukobima interesa. Iako se u članku 23. stavku 2. Direktive 2014/65/EU zahtijeva objavljivanje konkretnih sukoba interesa, to bi trebalo biti krajnja mjera koja se primjenjuje samo ako organizacijske i administrativne mjere koje je investicijsko društvo uspostavilo za sprečavanje sukoba interesa i upravljanje njima u skladu s člankom 23. stavkom 1. Direktive 2014/65/EU nisu dovoljne kako bi se u razumnoj mjeri osiguralo sprečavanje rizika od nastanka štete za interese klijenata. Ne bi trebalo biti dopušteno prekomjerno oslanjanje na objavljivanje sukoba interesa bez primjerenog razmatranja adekvatnih načina za njihovo sprečavanje ili upravljanje njima. Ako investicijsko društvo objavljuje sukobe interesa, ono ne bi smjelo biti izuzeto od obveze da održava i primjenjuje učinkovite organizacijske i administrativne mjere koje se zahtijevaju u članku 16. stavku 3. Direktive 2014/65/EU.
- (49) Društva bi trebala poštovati pravila o dodatnim poticajima iz članka 24. Direktive 2014/65/EU, uključujući kada pružaju usluge plasiranja. Osobito bi naknade koje investicijska društva dobivaju za plasiranje financijskih instrumenata izdanih njihovim investicijskim klijentima trebale zadovoljavati te odredbe, a postupke *ladderinga* i *spinninga* trebalo bi smatrati zlouporabama.
- (50) Investicijska istraživanja trebala bi biti potkategorija vrste informacija koje su definirane kao preporuka u Uredbi (EU) br. 596/2014 Europskog parlamenta i Vijeća (zlouporaba tržišta) ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 596/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o zlouporabi tržišta (Uredba o zlouporabi tržišta) te stavljanju izvan snage Direktive 2003/6/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i direktiva Komisije 2003/124/EZ, 2003/125/EZ i 2004/72/EZ (SL L 173, 12.6.2014., str. 1.).

- (51) Mjere i postupci koje investicijsko društvo donese za upravljanje sukobima interesa koji bi mogli proizaći iz izrade i distribucije materijala predstavljenog kao investicijsko istraživanje trebali bi biti prikladni da se zaštiti objektivnost i neovisnost financijskih analitičara i investicijskih istraživanja koja oni izrađuju. Navedenim mjerama i postupcima trebalo bi se osigurati da financijski analitičari uživaju odgovarajuću razinu neovisnosti od interesa osoba za čije se odgovornosti ili poslovne interese može opravdano smatrati da su u sukobu s interesima osoba kojima se distribuira investicijsko istraživanje.
- (52) Osobe za čije se odgovornosti ili poslovne interese može opravdano smatrati da su u sukobu s interesima osoba kojima se distribuira investicijsko istraživanje trebale bi uključivati osoblje zaduženo za financiranje pravnih subjekata i osobe uključene u prodaju i trgovanje za račun klijenata ili društva.
- (53) Iznimne okolnosti u kojima financijski analitičari i druge osobe povezane s investicijskim društvom koje su uključene u izradu investicijskih istraživanja mogu uz prethodnu pisanu suglasnost poduzeti osobne transakcije instrumentima na koje se odnosi istraživanje trebale bi uključivati one okolnosti u kojima se, zbog osobnih razloga povezanih s financijskim poteškoćama, zahtijeva da financijski analitičar ili druga osoba likvidira poziciju.
- (54) Naknade, provizije, novčane ili nenovčane koristi koje društvo koje pruža investicijska istraživanja primi od svake treće strane trebale bi biti prihvatljive samo ako su u skladu sa zahtjevima iz članka 24. stavka 9. Direktive 2014/65/EU i članka 13. Delegirane direktive Komisije (EU) 2017/593 ⁽¹⁾.
- (55) Pojam distribucije investicijskih istraživanja klijentima ili javnosti ne bi smio uključivati distribuciju isključivo osobama unutar grupe investicijskog društva. Važećim preporukama trebale bi se smatrati one preporuke sadržane u investicijskim istraživanjima koje nisu povučene i koje nisu istekle. Znatne promjene investicijskih istraživanja koje izradi treća osoba trebale bi biti uređene istim zahtjevima kao izrada istraživanja.
- (56) Financijski analitičari ne bi se smjeli baviti drugim aktivnostima osim pripreme investicijskih istraživanja ako bavljenje takvim aktivnostima nije u dosljednosti s zadržavanjem objektivnosti te osobe. To uključuje sudjelovanje u aktivnostima investicijskog bankarstva, primjerice poslovi financiranja pravnih subjekata i pokroviteljstvo ponude vrijednosnih papira, sudjelovanje u oglašavanju novih poslova ili promociji u vezi s novim izdanjima financijskih instrumenata odnosno sudjelovanje na drugi način u pripremi marketinga izdavatelja.
- (57) Zbog posebnosti usluga pokroviteljstva ponude vrijednosnih papira i plasiranja te mogućnosti da će iz takvih usluga proizaći sukobi interesa, u ovoj bi Uredbi trebalo utvrditi detaljnije i prilagođenije zahtjeve. Osobito bi se takvim zahtjevima trebalo osigurati da se postupkom pokroviteljstva ponude vrijednosnih papira i plasiranja upravlja tako da se poštuju interesi različitih sudionika. Investicijska društva trebala bi osigurati da njihovi vlastiti interesi ili interesi njihovih drugih klijenata neprimjereno ne utječu na kvalitetu usluga koje pružaju klijentu izdavatelju. Takve mehanizme trebalo bi objasniti tom klijentu, zajedno s ostalim relevantnim informacijama o postupku ponude prije nego društvo prihvati provesti ponudu.
- (58) Investicijska društva koja se bave aktivnostima pokroviteljstva ponude vrijednosnih papira i plasiranja trebala bi imati uspostavljene prikladne mehanizme kako bi se osiguralo da postupak formiranja cijena, uključujući prikupljanje ponuda, ne šteti interesima izdavatelja.
- (59) Postupak plasiranja uključuje prosuđivanje investicijskog društva o alokaciji izdanja i temelji se na konkretnim činjenicama i okolnostima mehanizama, zbog čega nastaje zabrinutost u pogledu sukoba interesa. Društva bi trebala imati uspostavljene učinkovite organizacijske zahtjeve kako bi se osiguralo da alokacije provedene kao dio postupka plasiranja ne dovedu do toga da se interesi društva stave ispred interesa klijenta izdavatelja ili da se interesi jednog investicijskog klijenta stave ispred onih drugog investicijskog klijenta. Društva bi osobito trebala jasno utvrditi postupak za izradu alokacijskih preporuka u alokacijskoj politici.
- (60) Zahtjevi uvedeni ovom Uredbom, uključujući one koji se odnose na osobne transakcije, postupanje sa saznanjima o investicijskim istraživanjima i izradu ili distribuciju investicijskih istraživanja, trebali bi se primjenjivati ne dovodeći u pitanje zahtjeve iz Direktive 2014/65/EU i Uredbe (EU) br. 596/2014 te njihove provedbene mjere.

⁽¹⁾ Delegirana direktiva Komisije (EU) 2017/593 od 7. travnja 2016. o dopuni Direktive 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća u vezi sa zaštitom financijskih instrumenata i novčanih sredstava koja pripadaju klijentima, obvezama upravljanja proizvodima i pravilima koja se primjenjuju na davanje ili primanje naknada, provizija ili novčanih ili nenovčanih koristi (vidjeti stranicu 500. ovoga Službenog lista).

- (61) Ovom Uredbom utvrđuju se zahtjevi za informacije upućene klijentima ili potencijalnim klijentima, uključujući promidžbene sadržaje, kako bi se osiguralo da su te informacije korektne, jasne i takve da ne dovode u zabludu u skladu s člankom 24. stavkom 3. Direktive 2014/65/EU.
- (62) Niti jednom odredbom u ovoj Uredbi ne zahtijeva se da nadležna tijela odobre sadržaj i oblik promidžbenih sadržaja. Međutim ih se niti ne sprečava da to učine, u mjeri u kojoj se svaka takva prethodna suglasnost temelji samo na zadovoljavaju obveza iz Direktive 2014/65/EU da bi informacije klijentima ili potencijalnim klijentima, uključujući promidžbene sadržaje, trebale biti korektne, jasne i takve da ne dovode u zabludu.
- (63) Trebalo bi uspostaviti zahtjeve za informacije u kojima se vodi računa o statusu klijenta kao malog, profesionalnog ili kvalificiranog nalogodavatelja. Jedan od ciljeva Direktive 2014/65/EU jest osigurati razmjernu ravnotežu između zaštite ulagatelja i obveza objavljivanja koje se primjenjuju na investicijska društva. U tu svrhu, prikladno je uspostaviti manje stroge posebne zahtjeve za informacije koji se odnose na profesionalne ulagatelje u usporedbi s onima koji se odnose na male ulagatelje.
- (64) Investicijska društva trebala bi klijentima ili potencijalnim klijentima dostaviti potrebne informacije o prirodi financijskih instrumenata i rizicima povezanim s ulaganjem u te instrumente kako bi njihovi klijenti bili primjereno informirani. Razina detalja u informacijama može varirati ovisno o tome je li klijent mali ulagatelj ili profesionalni ulagatelj te o prirodi i profilu rizičnosti ponuđenih financijskih instrumenata, ali bi uvijek trebala uključivati sve bitne elemente. Države članice mogu odrediti točne uvjete ili sadržaj opisa rizika koji se propisuju u skladu s ovom Uredbom, uzimajući u obzir zahtjeve za informacije utvrđene u Uredbi (EU) br. 1286/2014 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾.
- (65) Uvjeti koje informacije koje investicijska društva upućuju postojećim i potencijalnim klijentima moraju zadovoljavati kako bi bile konkretne, jasne i takve da ne dovode u zabludu trebali bi se odnositi na komunikaciju namijenjenu malim ili profesionalnim ulagateljima na način koji je prikladan i razmjernan, uzimajući u obzir, na primjer, sredstva komunikacije i informacije koje se tom komunikacijom namjeravaju prenijeti klijentima ili potencijalnim klijentima. Posebice ne bi bilo prikladno primijeniti takve uvjete na promidžbene sadržaje koji se sastoje samo od jednog ili više sljedećih elemenata: naziv društva, logotip ili drugi vizualni sadržaji povezani s društvom, kontaktna točka, upućivanje na vrste investicijskih usluga koje društvo pruža.
- (66) Radi poboljšanja dosljednosti informacija koje primaju ulagatelji, investicijska društva trebala bi osigurati da su informacije dostavljene svakom klijentu dosljedno predstavljene na istom jeziku u svim oblicima informacija i marketinških materijala dostavljenih tom klijentu. Međutim, to ne bi trebalo podrazumijevati zahtjev da društva prevedu prospekte koje dostavljaju klijentima i koji su sastavljeni u skladu s Direktivom 2003/71/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾ ili Direktivom 2009/65/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁾.
- (67) Kako bi korektno i uravnoteženo predstavila koristi i rizike, investicijska društva trebala bi pri upućivanju na moguće koristi od usluge ili financijskog instrumenta uvijek jasno i istaknuto navesti sve relevantne rizike, uključujući nedostatke i slabosti.
- (68) Trebalo bi smatrati da informacije dovode u zabludu ako imaju tendenciju da dovode u zabludu osobu ili osobe kojima su upućene ili koje će ih vjerojatno primiti, bez obzira na činjenicu smatra li osoba koja dostavlja informacije da te informacije dovode u zabludu ili joj je namjera da one budu takve.
- (69) U slučajevima kada se traži da investicijsko društvo dostavi informacije klijentu prije pružanja usluge, svaku pojedinu transakciju u vezi s istom vrstom financijskog instrumenta ne bi se smjelo smatrati pružanjem nove ili drukčije usluge.
- (70) Detaljne informacije o tome je li investicijsko savjetovanje pruženo neovisno, o široj ili ograničenoj analizi različitih vrsta instrumenata i o korištenom postupku odabira klijentima bi trebale omogućiti da procijene opseg pruženog savjetovanja. Klijentima bi trebalo dostaviti dostatne pojedinosti o broju financijskih instrumenata koje

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 1286/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. studenoga 2014. o dokumentima s ključnim informacijama za upakirane investicijske proizvode za male ulagatelje i investicijske osigurateljne proizvode (PRIIP-ovi) (SL L 352, 9.12.2014., str. 1.).

⁽²⁾ Direktiva 2003/71/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 4. studenoga 2003. o prospektu koji je potrebno objaviti prilikom javne ponude vrijednosnih papira ili prilikom uvrštavanja u trgovanje te o izmjeni Direktive 2001/34/EZ (SL L 345, 31.12.2003., str. 64.).

⁽³⁾ Direktiva 2009/65/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o usklađivanju zakona i drugih propisa u odnosu na subjekte za zajednička ulaganja u prenosive vrijednosne papire (UCITS) (SL L 302, 17.11.2009., str. 32.).

su društva analizirala. Broj i raznovrsnost financijskih instrumenata koje treba uzeti u obzir, osim onih koje pružaju investicijsko društvo ili subjekti bliski društvu, trebali bi biti razmjerni opsegu savjetovanja koje treba pružiti te sklonostima i potrebama klijenta. Međutim, neovisno o opsegu ponuđenih usluga, sve procjene trebale bi se temeljiti na odgovarajućem broju financijskih instrumenata dostupnih na tržištu kako bi se omogućilo prikladno razmatranje alternativnih ponuda na tržištu.

- (71) Opseg savjetovanja koje investicijska društva pružaju na neovisnoj osnovi mogao bi biti u rasponu od šireg i općenitog do stručnog i specifičnog. Kako bi se osiguralo da opseg savjetovanja omogućí korektnu i prikladnu usporedbu različitih financijskih instrumenata, savjetnici za ulaganje koji su specijalizirani za određene kategorije financijskih instrumenata i usredotočeni na kriterije koji nisu utemeljeni na tehničkoj strukturi instrumenta *per se*, primjerice „zelena” ili „etička” ulaganja, trebali bi, ako se predstavljaju kao nezavisni savjetnici, ispunjavati određene uvjete.
- (72) Ako se istim savjetnicima omogućí pružanje neovisnog i nesamostalnog savjetovanja, to bi moglo izazvati zbunjenost kod klijenata. Kako bi se osiguralo da klijenti razumiju prirodu i osnovu pruženog investicijskog savjetovanja, trebalo bi utvrditi i određene organizacijske zahtjeve.
- (73) Činjenica da investicijsko društvo klijentu dostavlja presliku prospekta koji je sastavljen i objavljen u skladu s Direktivom 2003/71/EZ, ne bi se smjela smatrati pružanjem informacija klijentu od strane društva za potrebe uvijek poslovanja u skladu s Direktivom 2014/65/EU koji se odnose na kvalitetu i sadržaj takvih informacija ako društvo u skladu s navedenom Direktivom nije odgovorno za informacije navedene u prospektu.
- (74) Direktivom 2014/65/EU jačaju se obveze investicijskih društava da objave informacije o svim troškovima i naknadama te se one proširuju na odnos s profesionalnim ulagateljima i kvalificiranim nalagodavateljima. Kako bi se osiguralo da sve kategorije klijenata imaju koristi od veće transparentnosti u pogledu troškova i naknada, investicijska društva trebala bi, u određenim situacijama kada pružaju investicijske usluge profesionalnim ulagateljima ili kvalificiranim nalagodavateljima, imati mogućnost dogovoriti se s tim klijentima o ograničenju detaljnih zahtjeva utvrđenih ovom Uredbom. Međutim, to nikada ne bi smjelo dovesti do neprimjenjivanja obveza investicijskih društava predviđenih u skladu s člankom 24. stavkom 4. Direktive 2014/65/EU. S tim u vezi investicijska društva trebala bi obavijestiti profesionalne klijente o svim troškovima i naknadama, kako je utvrđeno u ovoj Uredbi, ako pružaju usluge investicijskog savjetovanja ili upravljanja portfeljem ili ako je, bez obzira na pruženu investicijsku uslugu, u predmetni financijski instrumenti ugrađena izvedenica. Investicijska društva trebala bi obavijestiti i kvalificirane nalagodavatelje o svim troškovima i naknadama, kako je utvrđeno u ovoj Uredbi, ako je, bez obzira na pruženu investicijsku uslugu, u predmetni financijski instrumenti ugrađena izvedenica i namjeravaju ga distribuirati svojim klijentima. Međutim, u drugim slučajevima, ako pružaju investicijske usluge profesionalnim ulagateljima ili kvalificiranim nalagodavateljima, investicijska društva mogu se složiti, primjerice na zahtjev predmetnog klijenta, da neće dostaviti prikaz kumulativnog učinka troškova na povrat ili navesti povezanu valutu te primjenjive tečajeve za konverziju i troškove kada je bilo koji dio ukupnih troškova i naknada izražen u stranoj valuti.
- (75) Uzimajući u obzir opću obvezu djelovanja u skladu s najboljim interesima klijenata i važnost izvješćivanja klijenata na *ex ante* osnovi o svim troškovima i naknadama koji će nastati, upućivanje na financijske instrumente koji su preporučeni ili prodavani trebalo bi osobito uključivati investicijska društva koja pružaju usluge investicijskog savjetovanja ili upravljanja portfeljem, društva koja daju opću preporuku o financijskim instrumentima ili promiču određene financijske instrumente pri pružanju investicijskih i pomoćnih usluga klijentima. To bi primjerice bio slučaj kod investicijskih društava koja su sklopila sporazume o distribuciji ili plasmanu s proizvođačem proizvoda ili izdavateljem.
- (76) U skladu s općom obvezom djelovanja u skladu s najboljim interesima klijenata i uzimajući u obzir obveze koje proizlaze iz posebnog zakonodavstva Unije kojim se uređuju određeni financijski instrumenti (posebno udjeli u subjektima za zajednička ulaganja i upakirani investicijski proizvodi za male ulagatelje i investicijske osigurateljne proizvode (PRIIP-ovi)), investicijska društva trebala bi objaviti i zbrojiti sve troškove i naknade, uključujući troškove financijskog instrumenta, u svim slučajevima u kojima su investicijska društva obvezna klijentu dostavljati informacije o troškovima financijskog instrumenta u skladu sa zakonodavstvom Unije.
- (77) Ako investicijska društva nisu stavila na tržište ili preporučila financijski instrument ili nisu obvezna na temelju prava Unije klijentima dostavljati informacije o troškovima financijskog instrumenta, ona mogu ne biti u mogućnosti uzeti u obzir sve troškove povezane s tim financijskim instrumentom. Čak i u tim preostalim slučajevima, investicijska društva trebala bi obavijestiti klijente na *ex ante* osnovi o svim troškovima i naknadama

povezanim s investicijskom uslugom te cijeni stjecanja relevantnog financijskog instrumenta. Nadalje, investicijska društva trebala bi ispuniti sve druge obveze pružanja odgovarajućih informacija o rizicima relevantnog financijskog instrumenta u skladu s člankom 24. stavkom 4. točkom (b) Direktive 2014/65/EU ili klijentima dostavljati na *ex post* osnovi odgovarajuća izvješća o uslugama pruženima u skladu s člankom 25. stavkom 6. Direktive 2014/65/EU, uključujući elemente troška.

- (78) Kako bi osigurala da su klijenti svjesni svih troškova i naknada koji će nastati te omogućila evaluaciju tih informacija i usporedbu s različitim financijskim instrumentima i investicijskim uslugama, investicijska društva trebala bi klijentima dostaviti jasne i sveobuhvatne informacije o svim troškovima i naknadama pravodobno prije pružanja usluga. *Ex ante* informacije o troškovima povezanim s financijskim instrumentom ili pomoćnom uslugom mogu se dostaviti na temelju pretpostavljenog iznosa ulaganja. Međutim, objavljeni troškovi i naknade trebali bi predstavljati troškove koje bi stvarno nastali za klijenta na temelju pretpostavljenog iznosa ulaganja. Na primjer, ako investicijsko društvo nudi raspon postojećih usluga s različitim naknadama povezanim sa svakom uslugom, društvo bi trebalo objaviti sve troškove povezane s uslugom za koju se klijent upisao. Za potrebe *ex post* objavljivanja informacije o troškovima i naknadama trebale bi odražavati stvarni iznos klijentova ulaganja u trenutku sastavljanja objave.
- (79) Kako bi se osiguralo da ulagatelji dobiju informacije o svim troškovima i naknadama u skladu s člankom 24. stavkom 4. Direktive 2014/65/EU, trebalo bi smatrati da je odnosni tržišni rizik povezan samo s promjenama vrijednosti uloženog kapitala koje su izravno prouzročene promjenama vrijednosti odnosne imovine. Troškove transakcija i tekuće troškove financijskih instrumenata stoga bi trebalo uključiti u pridruživanje troškova i naknada koja se zahtijeva te bi ih trebalo procijeniti na temelju razumnih pretpostavki, uz objašnjenje da se te procjene temelje na pretpostavkama i mogu odstupati od troškova i naknada koji će stvarno nastati. Uzimajući u obzir isti cilj potpunog objavljivanja, prakse u kojima postoji netiranje troškova ne bi se smjelo isključiti iz obveze dostavljanja informacija o troškovima i naknadama. Objavljivanje troškova i naknada utemeljeno je na načelu da bi trebalo objaviti svaku razliku između cijene pozicije za društvo i odgovarajuće cijene za klijenta, uključujući marže i sniženja cijene.
- (80) Iako bi investicijska društva trebala zbrojiti sve troškove i naknade u skladu s člankom 24. stavkom 4. Direktive 2014/65/EU i klijentima dostaviti ukupne troškove izražene kao novčani iznos i kao postotak, investicijska društva trebala bi osim toga imati mogućnost klijentima ili potencijalnim klijentima dostaviti odvojene iznose agregiranih početnih troškova i naknada, agregiranih tekućih troškova i naknada te agregiranih izlaznih troškova.
- (81) Kako bi zaštitila prava klijenata na potpuno objavljivanje troškova i naknada, investicijska društva koja distribuiraju financijske instrumente za koje nema dostatno informacija o troškovima i naknadama trebala bi dodatno informirati svoje klijente o tim troškovima te svim drugim troškovima i povezanim naknadama koji se odnose na pružanje investicijskih usluga u vezi s tim financijskim instrumentima. To bi bio slučaj kod investicijskih društava koja distribuiraju udjele u subjektima za zajednička ulaganja za koje nisu dostavljeni transakcijski troškovi, primjerice udjeli u društvu za upravljanje UCITS-om. U takvim slučajevima investicijska društva trebala bi se povezati s društvima za upravljanje UCITS-om kako bi dobila relevantne informacije.
- (82) Kako bi se poboljšala transparentnost za klijente u pogledu povezanih troškova njihova ulaganja i uspješnosti njihovih ulaganja u odnosu na relevantne troškove i naknade tijekom vremena, trebalo bi provesti i redovito *ex post* objavljivanje ako investicijska društva imaju ili su imala postojeći odnos s klijentom tijekom godine. *Ex post* objavljivanje svih relevantnih troškova i naknada trebalo bi se provesti na personaliziranoj osnovi. *Ex post* redovito objavljivanje može se temeljiti na postojećim obvezama izvješćivanja, primjerice obvezama društava koja pružaju usluge izvršavanja naloga osim upravljanja portfeljem ili držanja financijskih instrumenata ili novčanih sredstava klijenta.
- (83) Informacije koje je investicijsko društvo dužno dostaviti klijentima u vezi s troškovima i povezanim naknadama uključuju informacije o načinima plaćanja ili ispunjivanju obveza iz sporazuma o pružanju investicijskih usluga i bilo kojeg drugog sporazuma koji se odnosi na ponuđeni financijski instrument. U tom smislu, načini plaćanja će općenito biti relevantni ako se ugovor o financijskom instrumentu raskida namirom u novcu. Načini ispunjivanja obveza općenito će biti relevantni ako, nakon raskida ugovora, financijski instrument zahtijeva isporuku dionica, obveznica, varanta, plemenite kovine u polugama ili nekog drugog instrumenta ili robe.

- (84) Potrebno je uvesti drukčije zahtjeve za primjenu procjene primjerenosti iz članka 25. stavka 2. Direktive 2014/65/EU i procjene prikladnosti iz članka 25. stavka 3. navedene Direktive. Te procjene imaju različita područja primjene u pogledu investicijskih usluga na koje se odnose te različite funkcije i obilježja.
- (85) Investicijska društva trebala bi u izvješće o primjerenosti uključiti i klijentima skrenuti pozornost na informacije o tome je li vjerojatno da će mali ulagatelj za preporučenu uslugu ili instrument morati tražiti redovito preispitivanje njihovih mehanizama. To uključuje slučajeve kada je vjerojatno da će klijent morati zatražiti savjetovanje kako bi portfelj ulaganja uskladio s izvornom preporučenom alokacijom ako postoji vjerojatnost da bi portfelj mogao odstupati od ciljne alokacije imovine.
- (86) Kako bi se uzela u obzir tržišna kretanja i osigurala ista razina zaštite ulagatelja, trebalo bi objasniti da bi investicijska društva trebala i dalje biti odgovorna za provedbu procjena primjerenosti ako se usluge investicijskog savjetovanja ili upravljanja portfeljem pružaju u cijelosti ili djelomično s pomoću automatskog ili poluautomatskog sustava.
- (87) U skladu sa zahtjevom za procjenu primjerenosti u skladu s člankom 25. stavkom 2. Direktive 2014/65/EU, trebalo bi objasniti i da bi investicijska društva trebala provesti procjenu primjerenosti ne samo u odnosu na preporuke za kupnju financijskog instrumenta, nego i za sve odluke o trgovanju, uključujući o kupnji, držanju ili prodaji ulaganja.
- (88) Za potrebe članka 25. stavka 2. Direktive 2014/65/EU, transakcija može biti neprimjerena za klijenta ili potencijalnog klijenta zbog rizika povezanih financijskih instrumenata, vrste transakcije, obilježja naloga ili učestalosti trgovanja. Niz transakcija koje su sve primjerene kada se promatraju odvojeno može biti neprimjeren ako se preporuka ili odluke o trgovanju donose s učestalosti koja nije u najboljem interesu klijenta. U slučaju upravljanja portfeljem, transakcija bi također mogla biti neprimjerena ako bi rezultirala neprimjerenim portfeljem.
- (89) Preporuku, zahtjev ili savjet koji osoba ovlaštena za upravljanje portfeljem daje klijentu i u kojima se navodi da bi klijent trebao dati ili promijeniti njezin mandat kojim se utvrđuju ograničenja njezina diskrecijskog prava trebalo bi smatrati preporukom u smislu članka 25. stavka 2. Direktive 2014/65/EU.
- (90) Kako bi se pružila pravna sigurnost i klijentima omogućilo bolje razumijevanje prirode pruženih usluga, investicijskih društava koje pružaju investicijske ili pomoćne usluge klijentima trebala bi s klijentom sklopiti osnovni sporazum u pisanom obliku u kojem se utvrđuju bitna prava i obveze društva i klijenta.
- (91) Ovom Uredbom ne bi se smjelo zahtijevati da nadležna tijela odobre sadržaj osnovnog sporazuma između investicijskog društva i njegovih klijenata. Ne bi ih se niti smjelo sprečavati da to učine, u mjeri u kojoj se svako takvo odobrenje temelji samo na ispunjavanju obveza društva na temelju Direktive 2014/65/EU da djeluje korektno, pravedno i u skladu s pravilima struke u skladu s najboljim interesima svojih klijenata, i da uspostave evidenciju u kojoj se navode prava i obveze investicijskih društava i njihovih klijenata te ostali uvjeti prema kojima društvo pruža usluge svojim klijentima.
- (92) Evidenciju koju je investicijsko društvo dužno voditi trebalo bi prilagoditi vrsti poslovanja i rasponu investicijskih usluga i aktivnosti, pod uvjetom da su ispunjene obveze vođenja evidencije iz Direktive 2014/65/EU, Uredbe (EU) br. 600/2014 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾, Uredbe (EU) br. 596/2014, Direktive 2014/57/EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾ i ove Uredbe te da nadležna tijela mogu ispuniti svoje nadzorne zadaće i izvršiti provedbene mjere u cilju osiguranja zaštite ulagatelja i cjelovitosti tržišta.
- (93) S obzirom na važnost izvješća i redovitog obavješćavanja svih klijenata te proširenje članka 25. stavka 6. Direktive 2014/65/EU na odnos s kvalificiranim nalogodavateljima, zahtjevi za izvješćivanje utvrđeni ovom Uredbom trebali bi se primjenjivati na sve kategorije klijenata. Uzimajući u obzir prirodu interakcije s kvalificiranim nalogodavateljima, investicijska društva trebala bi imati mogućnost sklapati sporazume o specifičnom sadržaju i rokovima izvješćivanja koji se razlikuju od onih koji se primjenjuju na male i profesionalne klijente.

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 600/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o tržištima financijskih instrumenata i izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 (SL L 173, 12.6.2014., str. 84.).

⁽²⁾ Direktiva 2014/57/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o kaznenopravnim sankcijama za zlouporabu tržišta (Direktiva o zlouporabi tržišta) (SL L 173, 12.6.2014., str. 179.).

- (94) U slučajevima u kojima se od investicijskog društva koje pruža usluge upravljanja portfeljem zahtijeva da klijentima ili potencijalnim klijentima dostavi informacije o vrstama financijskih instrumenata koje se mogu uključiti u portfelj klijenta i o vrstama transakcija koje se mogu izvršiti s takvim instrumentima, u takvim informacijama trebalo bi zasebno navesti hoće li investicijsko društvo biti ovlašteno za ulaganje u financijske instrumente koji nisu uvršteni za trgovanje na uređenom tržištu, u izvedenice ili u nelikvidne odnosno visoko volatilne instrumente ili za obavljanje kratkih prodaja, kupnji s pozajmljenim sredstvima, transakcija financiranja vrijednosnih papira ili bilo kojih transakcija koje uključuju plaćanja marže, polaganje kolaterala ili tečajni rizik.
- (95) Klijente bi trebalo obavijestiti o uspješnosti njihova portfelja i deprecijaciji njihova početnog ulaganja. U slučaju upravljanja portfeljem, to bi se trebalo aktivirati pri deprecijaciji od 10 %, a nakon toga za svakih daljnjih 10 %, ukupne vrijednosti ukupnog portfelja i ne bi se trebalo primjenjivati na pojedinačne udjele.
- (96) Za potrebe obveza izvješćivanja u vezi s upravljanjem portfeljem, transakcija potencijalnim obvezama trebala bi uključivati bilo koju stvarnu ili potencijalnu obvezu za klijenta koja premašuje trošak stjecanja instrumenta.
- (97) Za potrebe odredbi o izvješćivanju klijenata, upućivanje na vrstu naloga trebalo bi tumačiti kao upućivanje na njegov status limitiranog naloga, tržišnog naloga ili nekog drugog naloga posebne vrste.
- (98) Za potrebe odredbi o izvješćivanju klijenata, upućivanje na prirodu naloga trebalo bi tumačiti kao upućivanje na naloge za upis vrijednosnih papira ili izvršavanje opcije ili sličan nalog klijenta.
- (99) Pri utvrđivanju svoje politike izvršavanja naloga u skladu s člankom 27. stavkom 4. Direktive 2014/65/EU, investicijsko društvo trebalo bi odrediti relativnu važnost čimbenika navedenih u članku 27. stavku 1. te Direktive ili barem uspostaviti postupak prema kojem određuje relativnu važnost tih čimbenika kako bi svojim klijentima osiguralo najpovoljniji mogući ishod. Kako bi moglo učinkovito primjenjivati navedenu politiku, investicijsko društvo trebalo bi odabrati mjesta izvršenja koja mu omogućuju trajno postizanje najpovoljnijeg mogućeg ishoda pri izvršavanju naloga klijenata. Kako bi ispunila pravnu obvezu najpovoljnijeg izvršenja, investicijska društva, kada primjenjuju kriterije najpovoljnijeg izvršenja za profesionalne klijente, obično neće upotrebljavati ista mjesta izvršenja za transakcije financiranja vrijednosnih papira i druge transakcije. To je zato što se transakcije financiranja vrijednosnih papira upotrebljavaju kao izvor financiranja uz obvezu da će zajmoprimac vratiti istovrijedne vrijednosne papire na neki budući datum te se uvjeti tih transakcija obično utvrđuju bilateralno između drugih ugovornih strana prije izvršenja. Stoga je odabir mjesta izvršenja za transakcije financiranja vrijednosnih papira u većoj mjeri ograničen nego u slučaju drugih transakcija jer ovisi o posebnim uvjetima koje su druge ugovorne unaprijed definirale i o tome postoji li na tim mjestima izvršenja konkretna potražnja za predmetnim financijskim instrumentima. Stoga bi se u politici izvršavanja naloga koje investicijska društva uspostave trebalo uzeti u obzir posebna obilježja transakcija financiranja vrijednosnih papira te bi se mjesta izvršenja upotrebljena za te transakcije trebala posebno navesti. Investicijsko društvo trebalo bi svoju politiku izvršavanja naloga primjenjivati na svaki nalog klijenta koji izvrši, a u cilju postizanja najpovoljnijeg mogućeg ishoda za klijenta u skladu s navedenom politikom.
- (100) Kako bi se osiguralo da investicijska društva koja prenose ili predaju naloge klijenata na izvršenje drugim subjektima djeluju u najboljem interesu svojih klijenata u skladu s člankom 24. stavcima 1. i 2. Direktive 2014/65/EU i klijentima dostave odgovarajuće informacije o društvu i njegovim uslugama, investicijska društva trebala bi klijentima dostaviti odgovarajuće informacije o najboljih pet subjekata za svaki razred financijskih instrumenata kojima prenose ili predaju naloge klijenata te im dostaviti informacije o kvaliteti izvršenja u skladu s člankom 27. stavkom 6. Direktive 2014/65/EU i odgovarajućim provedbenim mjerama. Investicijska društva koja drugim subjektima prenose ili predaju naloge na izvršenje mogu odabrati pojedinačni subjekt za izvršenje samo ako mogu dokazati da će im to omogućiti da trajno postignu najpovoljniji mogući ishod za svoje klijente i ako mogu razumno očekivati da će im odabrani subjekt omogućiti da za klijente ostvare rezultate koji su barem jednako dobri kao oni koje bi bi razumno mogla očekivati uporabom alternativnih subjekata za izvršenje. To razumno očekivanje trebalo bi se temeljiti na relevantnim podacima objavljenima u skladu s člankom 27. Direktive 2014/65/EU ili na internoj analizi koju provode ta investicijska društva.
- (101) Kako bi se osiguralo da investicijsko društvo pri izvršenju naloga malog ulagatelja bez posebnih uputa klijenta postigne najpovoljniji mogući ishod za klijenta, društvo bi trebalo u obzir uzeti sve čimbenike koji će mu omogućiti da postigne najpovoljniji mogući ishod u pogledu ukupne vrijednosti koju čine cijena financijskog instrumenta i troškovi povezani s izvršenjem. Čimbenici kao što su brzina, vjerojatnost izvršenja i namire,

veličina i vrsta naloga, tržišni utjecaj i svi drugi implicitni transakcijski troškovi mogu imati prednost u odnosu na razmatranje neposredne cijene i troška samo ako su oni nužni za postizanje najpovoljnijeg mogućeg ishoda za malog ulagatelja u pogledu ukupne vrijednosti.

- (102) Kada investicijsko društvo izvršava nalog slijedom posebnih uputa klijenta, treba smatrati da ono ispunjava svoje obveze najpovoljnijeg izvršenja naloga samo u odnosu na dio ili obilježje naloga na koji se upute klijenta odnose. Činjenicu da je klijent dao posebne upute koje obuhvaćaju jedan dio ili obilježje naloga ne bi trebalo smatrati oslobođanjem investicijskog društva od obveza najpovoljnijeg izvršenja naloga u odnosu na bilo koji drugi dio ili obilježje naloga klijenta koji nisu obuhvaćeni takvim uputama. Investicijsko društvo ne bi smjelo poticati klijenta da mu da upute za izvršenje naloga na neki poseban način, izričitim navođenjem ili implicitnim predlaganjem sadržaja uputa, ako bi društvo trebalo razumno znati da bi mu uputa u tom smislu vjerojatno onemogućila da postigne najpovoljniji mogući ishod za tog klijenta. Međutim, to ne bi smjelo spriječiti društvo da pozove klijenta da odabere između dvaju ili više određenih mjesta trgovanja, pod uvjetom da su ta mjesta u skladu s politikom izvršavanja naloga društva.
- (103) Trgovanje za vlastiti račun investicijskog društva s klijentima trebalo bi smatrati izvršenjem naloga klijenta te ono stoga podliježe zahtjevima iz Direktive 2014/65/EU i ove Uredbe, a posebno obvezama u vezi s najpovoljnijim izvršenjem. Međutim, ako investicijsko društvo klijentu dostavlja ponudu i ta bi ponuda ispunila obveze investicijskog društva na temelju članka 27. stavka 1. Direktive 2014/65/EU da je društvo izvršilo tu ponudu u trenutku kada je dostavljena, tada bi društvo trebalo ispunjavati te iste obveze ako ponudu izvrši nakon što je klijent prihvati, pod uvjetom da ponuda nije očigledno zastarjela s obzirom na promjenjive tržišne uvjete i vrijeme koje je proteklo između ponude i prihvatanja ponude.
- (104) Obveza da se postigne najpovoljniji mogući ishod pri izvršenju naloga klijenta odnosi se na sve vrste financijskih instrumenata. Međutim, s obzirom na razlike u strukturama tržišta ili strukturi financijskih instrumenata, može biti teško utvrditi i primijeniti jedinstveni standard i postupak za najpovoljnije izvršenje koji bi bio valjan i učinkovit za sve razrede instrumenata. Obveze najpovoljnijeg izvršenja naloga stoga bi se trebale primjenjivati tako da se uzimaju u obzir različite okolnosti povezane s izvršenjem naloga koji se odnose na posebne vrste financijskih instrumenata. Na primjer, transakcije povezane s prilagođenim OTC financijskim instrumentom koje uključuju jedinstvene ugovorne odnose prilagođene okolnostima klijenta i investicijskog društva ne mogu se, u smislu najpovoljnijeg izvršenja naloga, uspoređivati s transakcijama koje uključuju dionice kojima se trguje na centraliziranim mjestima izvršenja. Budući da se obveze najpovoljnijeg izvršenja primjenjuju na sve financijske instrumente, bez obzira na to trguje li se njima na mjestima trgovanja ili u OTC trgovanju, investicijska društva trebala bi prikupiti relevantne tržišne podatke kako bi provjerila je li OTC cijena ponuđena klijentu korektna i ispunjava li obveze najpovoljnijeg izvršenja.
- (105) Odredbama ove Uredbe u vezi s politikom izvršavanja naloga ne bi se smjelo dovoditi u pitanje opću obvezu investicijskog društva na temelju članka 27. stavka 7. Direktive 2014/65/EU da prati učinkovitost svojih mjera i politika izvršavanja naloga te da redovito procjenjuje mjesta izvršenja u svojoj politici izvršavanja naloga.
- (106) Ovom Uredbom ne bi se smjelo zahtijevati udvostručavanje napora u cilju najpovoljnijeg izvršenja između investicijskog društva koje pruža usluge zaprimanja i prijenosa naloga odnosno upravljanja portfeljem i bilo kojeg investicijskog društva kojem to investicijsko društvo prenosi svoje naloge na izvršenje.
- (107) Obveza najpovoljnijeg izvršenja iz Direktive 2014/65/EU zahtijeva da investicijska društva poduzmu sve dostatne mjere za postizanje najpovoljnijeg mogućeg ishoda za svoje klijente. Kvaliteta izvršenja, koja uključuje obilježja kao što su brzina i vjerojatnost izvršenja (stopa izvršenja) te dostupnost i učestalost poboljšanja cijene, važan je čimbenik za postizanje najpovoljnijeg izvršenja. Dostupnost, usporedivost i konsolidacija podataka povezanih s kvalitetom izvršenja koju pružaju različita mjesta izvršenja ključni su kako bi se investicijskim društvima i ulagateljima omogućilo da utvrde ona mjesta izvršenja koja ostvaruju najveću kvalitetu izvršenja za svoje klijente. U cilju postizanja najpovoljnijeg ishoda izvršenja za klijenta, investicijska društva trebala bi usporediti i analizirati relevantne podatke, uključujući one koji su objavljeni u skladu s člankom 27. stavkom 3. Direktive 2014/65/EU i odgovarajućim provedbenim mjerama.
- (108) Investicijska društva koja izvršavaju naloge trebala bi imati mogućnost uključiti pojedinačno mjesto izvršenja u svoju politiku samo ako mogu dokazati da im to omogućuje trajno postizanje najpovoljnijeg izvršenja za njihove klijente. Investicijska društva trebala bi odabrati pojedinačno mjesto izvršenja samo ako razumno mogu očekivati da će im odabrano mjesto izvršenja omogućiti postizanje ishoda za klijente koji su najmanje u skladu s

ishodima koje razumno mogu očekivati korištenjem alternativnim mjestima izvršenja. To razumna očekivanja moraju biti potkrijepljena relevantnim podacima objavljenima u skladu s člankom 27. Direktive 2014/65/EU ili drugim internim analizama koje je društvo provelo.

- (109) Realokacija transakcija trebala bi se smatrati štetnom za klijenta ako je kao posljedica te realokacije dana nepoštena prednost investicijskom društvu ili nekom određenom klijentu.
- (110) Ne dovodeći u pitanje Uredbu (EU) br. 596/2014, za potrebe odredbi ove Uredbe u pogledu postupanja s nalogom klijenta, naloge klijenta ne bi trebalo smatrati inače usporedivima ako su zaprimljeni putem različitih sredstava i ne bi ih bilo moguće izvršiti prema vremenu prihvaćanja naloga. Ako se investicijsko društvo koristi informacijama povezanima s neizvršenim nalogom klijenta radi trgovanja za vlastiti račun financijskim instrumentima na koje se nalog klijenta odnosi ili povezanim financijskim instrumentima, to bi trebalo smatrati zlouporabom tih informacija. Međutim, sama činjenica da se održavatelji tržišta ili tijela ovlaštena da djeluju kao druge ugovorne strane ograničavaju na obavljanje svojih legitimnih poslova kupnje i prodaje financijskih instrumenata ili da se osobe ovlaštene za izvršenje naloga za račun trećih osoba ograničavaju na izvršenje naloga na dužan način ne bi se smjela smatrati zlouporabom informacija.
- (111) Kada ocjenjuju zadovoljava li tržište zahtjev utvrđen u članku 33. stavku 3. točki (a) Direktive 2014/65/EU da najmanje 50 % izdavatelja uvrštenih za trgovanje na tržištu moraju biti mala i srednja poduzeća (MSP), nadležna tijela trebala bi primijeniti fleksibilan pristup u pogledu tržišta bez prethodnog iskustva poslovanja, novoosnovanih MSP-ova čiji su financijski instrumenti uvršteni za trgovanje manje od tri godine i izdavatelja isključivo nevlasničkih financijskih instrumenata.
- (112) S obzirom na raznolikost operativnih modela postojećih multilateralnih trgovinskih platformi usmjerenih na MSP-ove u Uniji i kako bi se osigurao uspjeh nove kategorije rastućeg tržišta malih i srednjih poduzeća, za ta je rastuća tržišta prikladno odobriti odgovarajući stupanj fleksibilnosti u ocjenjivanju prikladnosti izdavatelja za uvrštenje na njihovo mjesto trgovanja. U svakom slučaju, rastuće tržište malih i srednjih poduzeća ne bi smjelo imati pravila kojima se uvodi veće opterećenje za izdavatelje od onih koja vrijede za izdavatelje na uređenim tržištima.
- (113) U pogledu sadržaja dokumenta o uvrštenju koji je izdavatelj dužan dostaviti pri početnom uvrštenju svojih vrijednosnih papira za trgovanje na rastućem tržištu malih i srednjih poduzeća, ako se ne primjenjuje zahtjev za objavljivanje prospekta u skladu s Direktivom 2003/71/EZ, prikladno je da nadležna tijela zadrže diskrecijsko pravo procijeniti ostvaruje li se pravilima koje je utvrdio operater rastućeg tržišta malih i srednjih poduzeća pravilno informiranje ulagatelja. Dok bi punu odgovornost za informacije koji se nalaze u dokumenta o uvrštenju trebao imati izdavatelj, operater rastućeg tržišta malih i srednjih poduzeća trebao bi odrediti odgovarajući način za preispitivanje tog dokumenta. To ne bi trebalo nužno uključivati službeno odobrenje od nadležnog tijela ili operatera.
- (114) Objavljivanje godišnjih i polugodišnjih financijskih izvještaja od strane izdavatelja predstavlja odgovarajući minimalni standard transparentnosti koji je u skladu s trenutačnim najboljim praksama na postojećim tržištima usmjerenima na MSP-ove. U pogledu sadržaja financijskih izvještaja, operater rastućeg tržišta malih i srednjih poduzeća trebao bi imati slobodu izdavateljima čijim se financijskim instrumentima trguje na njegovu mjestu trgovanja propisati primjenu međunarodnih standarda financijskog izvještavanja ili standarda financijskog izvještavanja koji su dopušteni lokalnim zakonima i propisima ili oboje. Rokovi za objavu financijskih izvještaja trebali bi biti manje opterećujući od onih koji su propisani Direktivom 2004/109/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ jer se čini da su manje strogi rokovi bolje prilagođeni potrebama i okolnostima MSP-ova.
- (115) Budući da bi pravila o širenju informacija o izdavateljima na uređenim tržištima u skladu s Direktivom 2004/109/EZ bila preveliko opterećenje za izdavatelje na rastućim tržištima malih i srednjih poduzeća, prikladno je da *web*-mjesto operatera rastućeg tržišta malih i srednjih poduzeća postane konvergencijska točka za ulagatelje koji traže informacije o izdavateljima koji trguju na tom mjestu trgovanja. Objavljivanje na *web*-mjestu operatera rastućeg tržišta malih i srednjih poduzeća može se provesti osiguranjem izravne poveznice na *web*-mjesto izdavatelja ako su informacije objavljene na njemu, pod uvjetom da poveznica vodi izravno na relevantni dio *web*-mjestu izdavatelja na kojem ulagatelji mogu lako pronaći regulatorne informacije.

⁽¹⁾ Direktiva 2004/109/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 15. prosinca 2004. o usklađivanju zahtjeva za transparentnošću u vezi s informacijama o izdavateljima čiji su vrijednosni papiri uvršteni za trgovanje na uređenom tržištu i o izmjeni Direktive 2001/34/EZ (SL L 390, 31.12.2004., str. 38.).

- (116) Potrebno je detaljnije odrediti kada je vjerojatno da će suspenzija ili isključenje financijskog instrumenta iz trgovanja značajno naštetiti interesima ulagatelja ili urednom funkcioniranju tržišta. Konvergencija u tom području potrebna je kako bi se osiguralo da sudionici na tržištu u državi članici u kojoj je trgovanje financijskim instrumentima suspendirano ili su financijski instrumenti isključeni iz trgovanja nisu u nepovoljnom položaju u odnosu na sudionike na tržištu u drugoj državi članici u kojoj je trgovanje još je u tijeku.
- (117) Radi osiguranja potrebne razine konvergencije prikladno je utvrditi popis okolnosti koje predstavljaju značajnu štetu za interese ulagatelja i uredno funkcioniranje tržišta, što bi mogla biti osnova za odluku nacionalnog nadležnog tijela, tržišnog operatera koji upravlja uređenim tržištem, investicijskog društva ili tržišnog operatera koji upravlja multilateralnom trgovinskom platformom ili organiziranom trgovinskom platformom da neće zahtijevati suspenziju ili isključenje financijskog instrumenta iz trgovanja odnosno da neće slijediti obavijest o tome. Prikladno je da takav popis nije iscrpan jer će na taj način nacionalna nadležna tijela imati okvir za prosuđivanje i potreban stupanj fleksibilnosti u ocjeni pojedinačnih slučajeva.
- (118) U članku 31. stavku 2. i članku 54. stavku 2. Direktive 2014/65/EU zahtijeva se da investicijska društva i tržišni operateri koji upravljaju multilateralnom trgovinskom platformom ili organiziranom trgovinskom platformom i tržišni operateri uređenih tržišta odmah obavijeste svoja nacionalna nadležna tijela u određenim okolnostima. Tim zahtjevom namjerava se osigurati da nadležna nacionalna tijela mogu ispuniti svoje regulatorne zadaće i da su pravovremeno obaviještena o relevantnim poremećajima koji mogu imati negativan učinak na funkcioniranje i cjelovitost tržišta. Informacije primljene od operatera mjesta trgovanja trebale bi nacionalnim nadležnim tijelima omogućiti da utvrde i procijene rizike za tržišta i sudionike na tržištu te učinkovito odgovore na njih i, po potrebi, poduzmu mjere.
- (119) Prikladno je uspostaviti neiscrpan popis bitnih okolnosti u kojima se mogu pretpostaviti značajna kršenja pravila mjesta trgovanja, nepravilni uvjeti trgovanja ili poremećaji u sustavu povezani s financijskim instrumentom, čime se aktivira obveza operatera mjesta trgovanja da odmah obavijeste svoja nadležna tijela kako je utvrđeno u članku 31. stavku 2. i članku 54. stavku 2. Direktive 2014/65/EU. U tom smislu upućivanje na „pravila mjesta trgovanja” trebalo bi tumačiti u širem smislu i trebala bi obuhvaćati sva pravila, odluke, naloge i opće uvjete ugovornog sporazuma između mjesta trgovanja i njegovih sudionika koji sadržava uvjete trgovanja i uvrštenja na mjesto trgovanja.
- (120) U pogledu ponašanja koje može ukazivati na zlouporabu u području primjene Uredbe (EU) br. 596/2014, prikladno je uspostaviti i neiscrpan popis signala koji ukazuju na trgovanje na temelju povlaštenih informacija i manipuliranje tržištem i koje bi operater mjesta trgovanja trebao uzeti u obzir pri ispitivanju transakcija ili naloga za trgovanje kako bi utvrdio primjenjuje li se obveza obavještanja relevantnog nacionalnog nadležnog tijela kako je utvrđeno u članku 31. stavku 2. i članku 54. stavku 2. Direktive 2014/65/EU. U tom smislu upućivanje na „nalog za trgovanje” trebalo bi obuhvaćati sve vrste naloga, uključujući početne naloge, izmjene, ažuriranja i otkazivanja naloga, bez obzira na to jesu li izvršeni i bez obzira na sredstva upotrijebljena za pristup mjestu trgovanja.
- (121) Popis signala koji ukazuju na trgovanje na temelju povlaštenih informacija i manipuliranje tržištem ne bi smio biti iscrpan niti presudan za zlouporabu tržišta ili pokušaje zlouporabe tržišta jer svaki signal ne mora nužno predstavljati zlouporabu tržišta ili pokušaj zlouporabe tržišta *per se*. Transakcije ili nalozi za trgovanje koji ispunjavaju jedan ili više signala mogu biti provedeni iz legitimnih razloga ili u skladu s pravilima mjesta trgovanja.
- (122) Kako bi se osigurala transparentnost dionicima na tržištu te spriječila zlouporaba tržišta i očuvala povjerljivost identiteta imatelja pozicija, objavljivanje tjednog izvješća sa skupnim pozicijama za pozicije iz članka 58. stavka 1. točke (a) Direktive 2014/65/EU trebalo bi se primjenjivati samo na ugovore kojima trguje određeni broj osoba, iznad određenih pragova navedenih u ovoj Uredbi.
- (123) Kako bi se osiguralo da se tržišni podaci pružaju na razumnoj komercijalnoj osnovi na jedinstveni način u Uniji, u ovoj Uredbi određuju se uvjeti koje ovlaštenu sustav objavljivanja i pružatelji konsolidiranih podataka o trgovanju moraju ispunjavati. Ti uvjeti temelje se na cilju da se osigura da je obveza pružanja tržišnih podataka na razumnoj komercijalnoj osnovi dovoljno jasna kako bi se omogućila učinkovita i jedinstvena primjena, uzimajući u obzir različite operativne modele i strukture troškova pružatelja podataka.

- (124) Kako bi se osiguralo da se naknade za tržišne podatke odrede na razumnoj razini, ispunjivanje obveze pružanja tržišnih podataka na razumnoj komercijalnoj osnovi zahtijeva da cijene budu utemeljene na razumnom odnosu s troškovima izrade i distribucije podataka. Stoga bi pružatelji podataka, ne dovodeći u pitanje primjenu pravila tržišnog natjecanja, trebali utvrditi svoje naknade na temelju svojih troškova, a da im se pritom omogući razumna marža, na temelju čimbenika kao što su operativna dobit, povrat na troškove, povrat od operativne imovine i povrat od kapitala. Ako pružatelji podataka snose zajedničke troškove za pružanje podataka i pružanje drugih usluga, troškovi pružanja podataka mogu uključivati odgovarajući udio troškova koji su posljedica pružanja bilo koje druge relevantne usluge. Budući da je utvrđivanje točnog troška vrlo kompleksno, umjesto toga trebalo bi odrediti metodologije alokacije i podjele troškova, dok bi specifikacija tih troškova trebala biti diskrecijsko pravo pružatelja tržišnih podataka.
- (125) Tržišni podaci trebali bi se pružati na nediskriminirajućoj osnovi, što zahtijeva da se svim klijentima koji su u istoj kategoriji u skladu s objavljenim objektivnim kriterijima ponude ista cijena i ostali uvjeti.
- (126) Kako bi se korisnicima podataka omogućilo da dobiju tržišne podatke, a da ne moraju kupiti druge usluge, tržišni podaci trebali bi se ponuditi odvojeno od ostalih usluga. Kako bi se izbjeglo da se korisnicima podataka isti tržišni podaci zaračunavaju više puta pri kupnji podataka od različitih distributera tržišnih podataka, tržišni podaci trebali bi se ponuditi po pojedinačnom korisniku, osim ako bi to bilo u nesrazmjeru s troškovima takvog načina ponude tih podataka u odnosu na opseg i područje primjene pružanja tržišnih podataka koje pruža ovlaštenu sustav objavljivanja i pružatelj konsolidiranih podataka o trgovanju.
- (127) Kako bi se korisnicima podataka i nadležnim tijelima omogućilo da učinkovito ocijene pružaju li se tržišni podaci na razumnoj komercijalnoj osnovi, sve bitne uvjete za njihovo pružanje potrebno je javno objaviti. Pružatelji podataka stoga bi trebali objaviti informacije o svojim naknadama i sadržaju tržišnih podataka te metodologije troškovnog računovodstva koje su upotrijebili za određivanje svojih troškova, a da ne moraju objaviti stvarne troškove.
- (128) Prikladno je odrediti kriterije na temelju koji se određuje kada je poslovanje uređenog tržišta, multilateralne trgovinske platforme i organizirane trgovinske platforme od bitne važnosti u državi članici domaćinu kako bi se izbjeglo obvezivanje mjesta trgovanja da odgovara ili podliježe nadzoru više od jednog nadležnog tijela ako to nije potrebno u skladu s Direktivom 2014/65/EU. Prikladno je da se samo za multilateralne trgovinske platforme i organizirane trgovinske platforme s znatnim tržišnim udjelom smatra da su od znatne važnosti kako se ne bi dogodilo da svako premještanje ili stjecanje ekonomski beznačajne multilateralne trgovinske platforme ili organizirane trgovinske platforme automatski aktivira uspostavu sporazuma o suradnji utvrđenih u članku 79. stavku 2. Direktive 2014/65/EU.
- (129) Ovom se Uredbom poštuju temeljna prava i načela priznata u Povelji Europske unije o temeljnim pravima (Povelja). U skladu s time ovu Uredbu trebalo bi tumačiti i primjenjivati u skladu s tim pravima i načelima, a posebno pravom na zaštitu osobnih podataka, slobodom poduzetništva, pravom zaštite potrošača, pravom na učinkovit pravni lijek i pošteno suđenje. U svakoj obradi osobnih podataka na temelju ove Uredbe trebala bi se poštovati temeljna prava, uključujući pravo na poštovanje privatnog i obiteljskog života te pravo na zaštitu osobnih podataka u skladu s člancima 7. i 8. Povelje Europske unije o temeljnim pravima te ona mora biti u skladu s Direktivom 95/46/EZ i Uredbom (EZ) br. 45/2001.
- (130) U pogledu tehničkih savjeta zatraženo je mišljenje ESMA-e, osnovane Uredbom (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾.
- (131) Kako bi se nadležnim tijelima i investicijskim društvima omogućilo da se na uspješan i učinkovit način prilagode novim zahtjevima sadržanima u ovoj Uredbi, datum početka primjene ove Uredbe trebalo bi uskladiti s datumom početka primjene Direktive 2014/65/EU,

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju europskog nadzornog tijela (Europskog nadzornog tijela za vrijednosne papire i tržišta kapitala), izmjeni Odluke br. 716/2009/EZ i stavljanju izvan snage Odluke Komisije 2009/77/EZ (SL L 331, 15.12.2010., str. 84.).

DONIJELA JE OVU UREDBU:

POGLAVLJE I.

PODRUČJE PRIMJENE I DEFINICIJE

Članak 1.

Predmet i područje primjene

1. Poglavlje II. i odjeljci 1. do 4., članak 59. stavak 4. i članak 60. i poglavlje III. odjeljci 6. i 8. te, u mjeri u kojoj se oni odnose na ove odredbe, poglavlje I. i poglavlje III. odjeljak 9. te poglavlje IV. ove Uredbe primjenjuju se na društva za upravljanje u skladu s člankom 6. stavkom 4. Direktive 2009/65/EZ i člankom 6. stavkom 6. Direktive 2011/61/EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾.
2. Upućivanja na investicijska društva obuhvaćaju kreditne institucije, a upućivanja na financijske instrumente obuhvaćaju strukturirane depozite povezane sa svim zahtjevima iz članka 1. stavka 3. i članka 1. stavka 4. Direktive 2014/65/EU i njihovih provedbenih odredbi kako je utvrđeno u ovoj Uredbi.

Članak 2.

Definicije

Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije:

1. „relevantna osoba” u odnosu na investicijsko društvo znači sljedeće:
 - (a) direktor, partner ili slično, rukovoditelj ili vezani zastupnik društva;
 - (b) direktor, partner ili slično ili rukovoditelj bilo kojeg vezanog zastupnika društva;
 - (c) zaposlenik društva ili vezani zastupnik društva, kao i bilo koja druga fizička osoba čije su usluge stavljene na raspolaganje i pod kontrolu društva ili njegova vezanog zastupnika i koja je uključena u pružanje investicijskih usluga i provedbu aktivnosti društva;
 - (d) fizička osoba koja je izravno uključena u pružanje usluga investicijskom društvu ili njegovu vezanom zastupniku na temelju sporazuma o izdavanju poslovnih procesa, a u svrhu pružanja investicijskih usluga i aktivnosti društva;
2. „financijski analitičar” znači relevantna osoba koja izrađuje sadržaj investicijskog istraživanja;
3. „izdavanje poslovnih procesa” znači sporazum sklopljen u bilo kojem obliku između investicijskog društva i pružatelja usluge na temelju kojeg taj pružatelj usluge obavlja postupak, uslugu ili aktivnost koje bi inače obavljalo samo investicijsko društvo;
- 3.a „osoba s kojom je relevantna osoba u srodstvu” znači sljedeće:
 - (a) bračni drug relevantne osobe ili bilo koja osoba koja se po nacionalnom pravu smatra izjednačenom s bračnim drugom;
 - (b) uzdržavano dijete ili pastorka relevantne osobe;
 - (c) bilo koji drugi srodnik relevantne osobe koji je s istom proveo u zajedničkom kućanstvu najmanje godinu dana od datuma predmetne osobne transakcije;
4. „transakcija financiranja vrijednosnih papira” znači transakcija financiranja vrijednosnih papira kako je definirana u članku 3. stavku 11. Uredbe (EU) br. 2015/2365 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾;
5. „primitak od rada” znači svi oblici plaćanja odnosno financijske ili nefinancijske koristi koje društva izravno ili neizravno daju relevantnim osobama koje pružaju investicijske ili pomoćne usluge klijentima;
6. „roba” znači bilo koja roba zamjenjive naravi koju je moguće dostaviti, uključujući metale i njihove rude i legure, poljoprivredne proizvode te energiju kao što je primjerice električna energija.

⁽¹⁾ Direktiva 2011/61/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2011. o upraviteljima alternativnih investicijskih fondova i o izmjeni direktiva 2003/41/EZ i 2009/65/EZ te uredbi (EZ) br. 1060/2009 i (EU) br. 1095/2010 (SL L 174, 1.7.2011., str. 1.)

⁽²⁾ Uredba (EU) 2015/2365 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2015. o transparentnosti transakcija financiranja vrijednosnih papira i ponovne uporabe te o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 (SL L 337, 23.12.2015., str. 1.)

Članak 3.

Uvjeti koji se primjenjuju na pružanje informacija

1. Kada se, za potrebe ove Uredbe, zahtijeva da se informacije dostavljaju na trajnom mediju kako je definiran u članku 4. stavku 1. točki 62. Direktive 2014/65/EU, investicijska društva imaju pravo dostavljati te informacije na trajnom mediju koji nije papir samo ako:

- (a) dostavljanje informacija na tom mediju primjereno je s obzirom na kontekst u kojem se odvija ili će se odvijati poslovanje između društva i klijenta; i
- (b) osoba kojoj se informacije trebaju dostaviti, kada joj se ponudi izbor između informacija na papiru ili na nekom drugom trajnom mediju, izričito odabere da se informacije dostavljaju na tom drugom mediju.

2. Kada, na temelju članka 46., 47., 48., 49., 50. ili članka 66. stavka 3. ove Uredbe, investicijsko društvo pruža informacije klijentima na *web*-mjestu, a te informacije nisu upućene klijentu osobno, investicijska društva jamče da su ispunjeni sljedeći uvjeti:

- (a) dostavljanje informacija na tom mediju primjereno je s obzirom na kontekst u kojem se odvija ili će se odvijati poslovanje između društva i klijenta;
- (b) klijent mora izričito pristati na pružanje informacija u tom obliku;
- (c) klijenta se mora elektroničkim putem obavijestiti o adresi *web*-mjestu te lokaciji na *web*-mjestu na kojoj može pristupiti informacijama;
- (d) informacije moraju biti ažurirane;
- (e) informacije moraju biti trajno dostupne na tom *web*-mjestu tijekom vremenskog razdoblja koje klijentu može opravdano trebati da ih pretraži.

3. Za potrebe ovog članka, pružanje informacija s pomoću elektroničkih komunikacija smatra se primjerenim s obzirom na kontekst u kojem se odvija ili će se odvijati poslovanje između društva i klijenta ako postoji dokaz da klijent ima redoviti pristup internetu. Dostavljanje e-adrese klijenta u svrhu obavljanja tog poslovanja smatra se takvim dokazom.

Članak 4.

Povremeno pružanje investicijskih usluga

(Članak 2. stavak 1. Direktive 2014/65/EU)

Za potrebe izuzeća iz članka 2. stavka 1. točke (c) Direktive 2014/65/EU, smatra se da se investicijske usluge pružaju povremeno u sklopu obavljanja profesionalne djelatnosti ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

- (a) postoji bliska i stvarna veza između profesionalne djelatnosti i pružanja investicijskih usluga istom klijentu na takav način da se usluga može smatrati dodatkom glavnoj redovitoj djelatnosti;
- (b) cilj pružanja investicijskih usluga klijentima glavne profesionalne djelatnosti nije osiguravanje stalnog izvora prihoda za osobu koja obavlja profesionalnu djelatnost; i
- (c) osoba koja obavlja profesionalnu djelatnost ne oglašuje niti promiče svoju sposobnost pružanja investicijskih usluga, osim ako se one klijentima priopćuju kao dodatak glavnoj redovitoj djelatnosti.

Članak 5.

Veleprodajni energetske proizvodi koji se moraju fizički namiriti

(Članak 4. stavak 1. točka 2. Direktive 2014/65/EU)

1. Za potrebe odjeljka C točke 6. Priloga I. Direktivi 2014/65/EU, veleprodajni energetske proizvod mora se fizički namiriti ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

- (a) sadržava odredbe koje osiguravaju da su ugovorne strane uspostavile razmjerne mehanizme za isporučivanje odnosno preuzimanje isporuke odnosno robe; sporazum o uravnoteženju s operaterima sustava prijenosa u području električne energije i plina smatra se razmjernim mehanizmom ako sudionici u sporazumu moraju fizički isporučiti električnu energiju ili plin;

- (b) utvrđene su bezuvjetne, neograničene i ostvarive obveze ugovornih strana da isporuče odnosno preuzmu isporuku odnosno robe;
- (c) nijedna strana ne smije zamijeniti fizičku isporuku namirom u novcu;
- (d) obveze iz ugovora ne mogu se kompenzirati obvezama iz drugih ugovora između predmetnih strana, ne dovodeći u pitanje prava ugovornih strana da netiraju svoje obveze gotovinskog plaćanja.

Za potrebe točke (d), operativno netiranje na energetsom tržištu i tržištu plina ne smatra se kompenzacijom obveza iz ugovora obvezama iz drugih ugovora.

2. Operativno netiranje smatra se određivanjem količina energije i plina koje se dostavljaju u mrežu ako je to potrebno zbog pravila odnosno zahtjeva operatera sustava prijenosa, kako je definiran u članku 2. stavku 4. Direktive 2009/72/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ za tijelo koje obavlja jednaku funkciju kao operater sustava prijenosa na nacionalnoj razini. O određivanju količina na temelju operativnog netiranja ne smiju odlučivati ugovorne strane.

3. Za potrebe odjeljka C točke 6. Priloga I. Direktivi 2014/65/EU, viša sila uključuje bilo koji izvanredni događaj ili niz okolnosti koji su izvan kontrole ugovornih strana, a koje ugovorne strane primjerenom i razumnom dubinskom analizom nisu mogle razumno predvidjeti odnosno izbjeći i zbog kojih jedna ili obje ugovorne strane ne mogu ispuniti svoje ugovorne obveze.

4. Za potrebe odjeljka C točke 6. Priloga I. Direktivi 2014/65/EU, opravdana nemogućnost namirivanja uključuje svaki događaj ili niz okolnosti koji se ne smatraju višom silom iz stavka 3., a koji su objektivno i izričito definirani u uvjetima ugovora i zbog kojih jedna ili obje ugovorne strane koje djeluju u dobroj vjeri ne mogu ispuniti svoje ugovorne obveze.

5. Unatoč postojanju više sile ili opravdane nemogućnosti ispunjavanja odredbi, ugovor se smatra „fizički namirenim” u smislu odjeljka C točke 6. Priloga I. Direktivi 2014/65/EU.

6. Unatoč postojanju standardnih klauzula kojima se propisuje da strana ima pravo na novčanu naknadu zbog neispunjavanja odnosno manjkavog ispunjavanja ugovora, ugovor se smatra „fizički namirenim” u smislu odjeljka C točke 6. Priloga I. Direktivi 2014/65/EU.

7. Kako bi se ugovori smatrali „fizički namirenima” u smislu odjeljka C točke 6. Priloga I. Direktivi 2014/65/EU, metode isporuke uključuju barem sljedeće:

- (a) fizičku isporuku relevantne robe;
- (b) dostavu dokumenta kojim se daje pravo vlasničke prirode na relevantnu robu odnosno relevantnu količinu predmetne robe;
- (c) druge metode kojima se prenosi pravo vlasničke prirode u odnosu na relevantnu količinu robe koja se ne dostavlja fizički, uključujući obavješćivanje, vremenski raspored odnosno određivanje operatera mreže opskrbe energijom, čime primatelj dobiva pravo na relevantnu količinu robe.

Članak 6.

Ugovori o energetske izvedenicama koji se odnose na naftu, ugljen i veleprodajne energetske proizvode

(Članak 4. stavak 1. točka 2. Direktive 2014/65/EU)

1. Za potrebe odjeljka C točke 6. Priloga I. Direktivi 2014/65/EU, ugovori o energetske izvedenicama koji se odnose na naftu jesu ugovori u kojima je odnosna roba mineralno ulje bilo kakvog opisa i naftni plinovi, u tekućem obliku ili u obliku pare, uključujući proizvode, sastavnice i derivate nafte i naftnog transportnog goriva, uključujući ono s dodatkom biogoriva.

⁽¹⁾ Direktiva 2009/72/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište električne energije i stavljanju izvan snage Direktive 2003/54/EZ (SL L 211, 14.8.2009., str. 55.)

2. Za potrebe odjeljka C točke 6. Priloga I. Direktivi 2014/65/EU, ugovori o energetskim izvedenicama koji se odnose na ugljen jesu ugovori u kojima je odnosna roba ugljen, definiran kao crna ili tamnosmeđa zapaljiva mineralna tvar koja se sastoji od karboniziranih biljnih tvari i koja se upotrebljava kao gorivo.

3. Za potrebe odjeljka C točke 6. Priloga I. Direktivi 2014/65/EU, ugovori o izvedenicama koji imaju obilježja veleprodajnih energetskih proizvoda, kako su definirani u članku 2. stavku 4. Uredbe (EU) br. 1227/2011 jesu izvedenice u kojima je odnosna roba električna energija odnosno prirodni plin u skladu s člankom 2. stavkom 4. točkama (b) i (d) te Uredbe.

Članak 7.

Drugi izvedeni financijski instrumenti

(Članak 4. stavak 1. točka 2. Direktive 2014/65/EU)

1. Za potrebe odjeljka C točke 7. Priloga I. Direktivi 2014/65/EU, smatra se da ugovor koji nije promptni ugovor u skladu sa stavkom 2. i koji nema komercijalnu namjenu, kako je utvrđeno u stavku 4., ima obilježja drugih izvedenih financijskih instrumenata ako ispunjava sljedeće uvjete:

(a) ispunjava jedan od sljedećih kriterija:

- i. njime se trguje na mjestu trgovanja treće zemlje koje obavlja sličnu funkciju kao uređeno tržište, multilateralna trgovinska platforma ili organizirana trgovinska platforma;
- ii. izričito je navedeno da se njime trguje na uređenom tržištu, multilateralnoj trgovinskoj platformi, organiziranoj trgovinskoj platformi ili mjestu trgovanja treće zemlje odnosno da podliježe njihovim pravilima;
- iii. u pogledu cijene, jedinice trgovanja, datuma isporuke i drugih ugovornih uvjeta istovjetan je ugovoru kojim se trguje na uređenom tržištu, multilateralnoj trgovinskoj platformi, organiziranoj trgovinskoj platformi ili mjestu trgovanja treće zemlje;

(b) standardiziran je tako da su cijena, jedinica trgovanja, datum isporuke i ostali uvjeti utvrđeni uglavnom upućivanjem na redovito objavljene cijene, standardne jedinice trgovanja i standardne datume isporuke.

2. Promptni ugovor za potrebe stavka 1. jest ugovor o prodaji robe, imovine ili prava, pod čijim je uvjetima isporuka dogovorena u dužem od sljedećih rokova:

(a) dva dana trgovanja;

(b) rok koji je općeprihvaćen na tržištu za tu robu, imovinu ili pravo kao uobičajeni rok isporuke.

Ugovor se ne smatra promptnim ugovorom ako, bez obzira na njegove izričite uvjete, postoji sporazum između ugovornih strana da se isporuka odnosne imovine odgađa i neće biti obavljena u roku iz stavka 2.

3. Za potrebe točke 10. odjeljka C Priloga I. Direktivi 2004/39/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾, smatra se da ugovor o izvedenicama koji se odnosi na temeljnu imovinu iz tog odjeljka ili iz članka 8. ove Uredbe ima karakteristike drugih izvedenih financijskih instrumenata ako je ispunjen jedan od sljedećih uvjeta:

(a) namira se obavlja u gotovini ili se može obavljati u gotovini po izboru jedne ili više strana, osim ako je razlog neplaćanje ili drugi razlog za raskid ugovora;

(b) njime se trguje na uređenom tržištu, multilateralnoj trgovinskoj platformi, organiziranoj trgovinskoj platformi ili mjestu trgovanja treće zemlje koje obavlja sličnu funkciju kao uređeno tržište, multilateralna trgovinska platforma ili OTP;

(c) ispunjeni su uvjeti iz stavka 1. u vezi s tim ugovorom.

⁽¹⁾ Direktiva 2004/39/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. travnja 2004. o tržištima financijskih instrumenata te o izmjeni direktiva Vijeća 85/611/EEZ i 93/6/EEZ i Direktive 2000/12/EZ Europskog parlamenta i Vijeća te stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 93/22/EEZ (SL L 145, 30.4.2004., str. 1.).

4. Za potrebe odjeljka C točke 7. Priloga I. Direktivi 2014/65/EU, smatra se da ugovor ima komercijalnu namjenu i da nema obilježja drugih izvedenih financijskih instrumenata za potrebe odjeljka C točaka 7. i 10. tog Priloga ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

- (a) sklopljen je s operaterom ili upraviteljem mreže za prijenos energije, mehanizma za energetska ravnotežu ili cjevovodne mreže ili ga je on sklopio;
- (b) u bilo kojem trenutku potrebno je uravnoteživati opskrbu energijom i njezinu uporabu, i u slučaju kada se rezervni kapaciteti koje je ugovorio operater sustava prijenosa električne energije, kako je definiran u članku 2. stavku 4. Direktive 2009/72/EZ, prenose s jednog pretkvalificiranog pružatelja usluge uravnoteženja na drugog pretkvalificiranog pružatelja usluge uravnoteženja uz suglasnost relevantnog operatera sustava prijenosa.

Članak 8.

Izvedenice iz odjeljka C točke 10. Priloga I. Direktivi 2014/65/EU

(Članak 4. stavak 1. točka 2. Direktive 2014/65/EU)

Uz ugovore o izvedenicama koji se izričito spominju u odjeljku C točki 10. Priloga I. Direktivi 2014/65/EU, ugovor o izvedenicama podliježe odredbama iz tog odjeljka ako ispunjava kriterije iz tog odjeljka i članka 7. stavka 3. ove Uredbe te se odnosi na bilo koje od sljedećeg:

- (a) širinu pojasa telekomunikacija;
- (b) kapacitet skladištenja robe;
- (c) kapacitet prijenosa ili prijevoza robe, bilo da su to kabeli, cjevovodi ili druga sredstva, osim prava prijenosa koja se odnose na prekozonske kapacitete prijenosa električne energije za prijenos električne energije ako su sklopljeni na primarnom tržištu s operaterom sustava prijenosa ili drugim osobama koje djeluju kao pružatelji usluga u njihovo ime ili su ih oni sklopili radi dodjeljivanja kapaciteta prijenosa;
- (d) emisijsku jedinicu, kredit, dozvolu, pravo ili sličnu imovinu koja je izravno povezana s opskrbom, distribucijom ili potrošnjom energije iz obnovljivih izvora, osim ako je ugovor već obuhvaćen područjem primjene odjeljka C Priloga I. Direktivi 2014/65/EU;
- (e) geološku, okolišnu ili drugu fizičku varijablu, osim ako se ugovor odnosi na jedinice za koje je priznata sukladnost sa zahtjevima Direktive 2003/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (*) priznata;
- (f) svaku drugu imovinu ili pravo zamjenjive naravi koji se mogu prenositi, osim prava na primanje usluge;
- (g) indeks ili mjeru koji se odnose na cijenu, vrijednost ili volumen transakcija bilo kojom imovinom, pravom, uslugom ili obvezom;
- (h) indeks ili mjeru na temelju aktuarske statistike.

Članak 9.

Investicijsko savjetovanje

(Članak 4. stavak 1. točka 4. Direktive 2014/65/EU)

Za potrebe definicije „investicijskog savjetovanja” iz članka 4. stavka 1. točke 4. Direktive 2014/65/EU, osobna preporuka smatra se preporukom danom osobi u njezinu svojstvu ulagatelja ili potencijalnog ulagatelja ili u svojstvu zastupnika ulagatelja ili potencijalnog ulagatelja.

Ta se preporuka predstavlja kao prikladna preporuka za tu osobu ili se temelji na razmatranju okolnosti u kojima se ta osoba nalazi te se njome preporučuje poduzimanje jedne od sljedećih mjera:

- (a) kupnja, prodaja, upis, zamjena, otkup, držanje ili pokroviteljstvo određenog financijskog instrumenta;

(*) Direktiva 2003/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. listopada 2003. o uspostavi sustava trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova unutar Zajednice i o izmjeni Direktive Vijeća 96/61/EZ (SL L 275, 25.10.2003., str. 32.)

- (b) izvršavanje ili neizvršavanje bilo kojeg prava koje proizlazi iz određenog financijskog instrumenta na kupnju, prodaju, upis, zamjenu ili otkup financijskog instrumenta.

Preporuka se ne smatra osobnom preporukom ako je izdana isključivo javnosti.

Članak 10.

Obilježja drugih ugovora o izvedenicama koji se odnose na valute

1. Za potrebe odjeljka C točke 4. Priloga I. Direktivi 2014/65/EU, drugi ugovori o izvedenicama koji se odnose na valute nisu financijski instrument ako je ugovor jedno od sljedećeg:

- (a) promptni ugovor u smislu stavka 2. ovog članka,
- (b) sredstvo plaćanja koje:
- i. se mora namiriti fizički, osim ako je razlog neplaćanje ili drugi razlog za raskid ugovora;
 - ii. je sklopila barem jedna osoba koja nije financijska druga odgovorna strana u smislu članka 2. stavka 8. Uredbe (EU) 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾;
 - iii. je sklopljeno radi olakšavanja plaćanja za određivu robu, usluge ili izravna ulaganja; i
 - iv. nije predmet trgovine na mjestu trgovanja.
2. Promptni ugovor za potrebe stavka 1. jest ugovor o zamjeni jedne valute za drugu valutu, pod čijim je uvjetima isporuka dogovorena u dužem od sljedećih rokova:
- (a) 2 dana trgovanja za svaki par glavnih valuta iz stavka 3.;
- (b) za svaki valutni par u kojem barem jedna valuta nije glavna valuta, 2 dana trgovanja ili rok koji je za taj valutni par općeprihvaćen na tržištu kao uobičajeni rok isporuke, ovisno o tome što je duže;
- (c) ako je glavni cilj ugovora za zamjenu tih valuta prodaja ili kupnja prenosivog vrijednosnog papira ili udjela u subjektu za zajednička ulaganja, rok koji je općeprihvaćen na tržištu za namirivanje tog prenosivog vrijednosnog papira ili udjela u subjektu za zajednička ulaganja kao uobičajeni rok isporuke ili 5 dana trgovanja, ovisno o tome što je kraće.

Ugovor se ne smatra promptnim ugovorom ako, bez obzira na njegove izričite uvjete, postoji sporazum između ugovornih strana da se isporuka valute odgađa i neće biti obavljena u roku iz prvog podstavka.

3. Među glavne valute za potrebe stavka 2. uključene su samo sljedeće: američki dolar, euro, japanski jen, britanska funta sterlinga, australski dolar, švicarski franak, kanadski dolar, hongkonški dolar, švedska kruna, novozelandski dolar, singapurski dolar, norveška kruna, meksički pezo, hrvatska kuna, bugarski lev, češka kruna, danska kruna, mađarska forinta, poljski zlot i rumunjski leu.

4. Za potrebe stavka 2., dan trgovanja znači bilo koji dan uobičajenog trgovanja u području primjene obiju valuta koje se zamjenjuju u skladu s ugovorom za zamjenu tih valuta i u području primjene treće valute ako je ispunjen jedan od sljedećih uvjeta:

- (a) zamjenom tih valuta obuhvaćena je njihova konverzija kroz tu treću valutu za potrebe likvidnosti;
- (b) uobičajeni rok isporuke za zamjenu tih valuta u nadležnosti je te treće valute.

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. o OTC izvedenicama, središnjoj drugoj ugovornoj strani i trgovinskom repozitoriju (SL L 201, 27.7.2012., str. 1.)

Članak 11.

Instrumenti tržišta novca

(Članak 4. stavak 1. točka 17. Direktive 2014/65/EU)

Instrumenti tržišta novca u skladu s člankom 4. stavkom 1. točkom 17. Direktive 2014/65/EU uključuju trezorske zapise, certifikate o depozitu, komercijalne zapise i druge instrumente s bitno istovjetnim osobinama ako imaju sljedeća obilježja:

- (a) imaju vrijednost koja se u svakom trenutku može odrediti;
- (b) nisu izvedenice;
- (c) pri izdavanju imaju dospjeće od 397 dana ili manje.

Članak 12.

Sistematski internalizatori za dionice, potvrde o deponiranim vrijednosnim papirima, fondove čijim se udjelima trguje na burzi (ETF-ovi), certifikate i druge slične financijske instrumente

(Članak 4. stavak 1. točka 20. Direktive 2014/65/EU)

Investicijsko društvo smatra se sistematskim internalizatorom u skladu s člankom 4. stavkom 1. točkom 20. Direktive 2014/65/EU za svaku dionicu, potvrdu o deponiranim vrijednosnim papirima, svaki fond čijim se udjelima trguje na burzi (ETF), certifikat i druge slične financijske instrumente ako internalizira u skladu sa sljedećim kriterijima:

- (a) učestalo i sustavno u financijskom instrumentu za koji postoji likvidno tržište kako je definirano člankom 2. stavkom 1. točkom 17. podtočkom (b) Uredbe (EU) br. 600/2014 ako je tijekom posljednjih 6 mjeseci:
 - i. broj OTC transakcija koje je provelo za vlastiti račun pri izvršenju naloga klijenta jednak je ili veći od 0,4 % ukupnog broja transakcija relevantnim financijskim instrumentom koje su izvršene u Uniji na bilo kojem mjestu trgovanja ili OTC-u u istom razdoblju;
 - ii. OTC transakcije koje je provelo za vlastiti račun pri izvršenju naloga klijenta relevantnim financijskim instrumentom u prosjeku se odvijaju svakodnevno;
- (b) učestalo i sustavno u financijskom instrumentu za koji ne postoji likvidno tržište kako je definirano člankom 2. stavkom 1. točkom 17. podtočkom (b) Uredbe (EU) br. 600/2014 ako su se tijekom posljednjih 6 mjeseci u prosjeku svakodnevno odvijale OTC transakcije koje je provelo za vlastiti račun pri izvršenju naloga klijenta;
- (c) znatno u financijskom instrumentu ako je volumen OTC trgovanja koje je ostvarilo za vlastiti račun pri izvršenju naloga klijenta tijekom posljednjih 6 mjeseci bio jednak ili veći od:
 - i. 15 % ukupnog prometa tim financijskim instrumentom koji je investicijsko društvo izvršilo za vlastiti račun ili u ime klijenata te koji je izvršen na mjestu trgovanja ili OTC-u;
 - ii. 0,4 % ukupnog prometa tim financijskim instrumentom koji je izvršen u Uniji na mjestu trgovanja ili OTC-u.

Članak 13.

Sistematski internalizatori za obveznice

(Članak 4. stavak 1. točka 20. Direktive 2014/65/EU)

Investicijsko društvo smatra se sistematskim internalizatorom u skladu s člankom 4. stavkom 1. točkom 20. Direktive 2014/65/EU za sve obveznice koje pripadaju razredu obveznica koje je izdao isti subjekt ili bilo koji subjekt iz iste grupe ako, u odnosu na te obveznice, internalizira u skladu sa sljedećim kriterijima:

- (a) učestalo i sustavno u obveznici za koju postoji likvidno tržište kako je definirano člankom 2. stavkom 1. točkom 17. podtočkom (a) Uredbe (EU) br. 600/2014 ako je tijekom posljednjih 6 mjeseci:
 - i. broj OTC transakcija koje je provelo za vlastiti račun pri izvršenju naloga klijenta jednak je ili veći od 2,5 % ukupnog broja transakcija relevantnom obveznicom koje su izvršene u Uniji na bilo kojem mjestu trgovanja ili OTC-u u istom razdoblju;

- ii. OTC transakcije koje je provelo za vlastiti račun pri izvršenju naloga klijenta relevantnim financijskim instrumentom u prosjeku se odvijaju jedanput tjedno;
- (b) učestalo i sustavno u obveznici za koju ne postoji likvidno tržište kako je definirano člankom 2. stavkom 1. točkom 17. podtočkom (a) Uredbe (EU) br. 600/2014 ako su se tijekom posljednjih 6 mjeseci u prosjeku jednom tjedno odvijale OTC transakcije koje je provelo za vlastiti račun pri izvršenju naloga klijenta;
- (c) znatno u obveznici ako je volumen OTC trgovanja koje je ostvarilo za vlastiti račun pri izvršenju naloga klijenta tijekom posljednjih 6 mjeseci bio jednak jednoj od sljedećih vrijednosti ili veći od sljedećih vrijednosti:
 - i. 25 % ukupnog prometa tom obveznicom koji je investicijsko društvo izvršilo za vlastiti račun ili u ime klijenata te koji je izvršen na mjestu trgovanja ili OTC-u;
 - ii. 1 % ukupnog prometa tom obveznicom koji je izvršen u Uniji na mjestu trgovanja ili OTC-u.

Članak 14.

Sistematski internalizatori za strukturirane financijske proizvode

(Članak 4. stavak 1. točka 20. Direktive 2014/65/EU)

Investicijsko društvo smatra se sistematskim internalizatorom u skladu s člankom 4. stavkom 1. točkom 20. Direktive 2014/65/EU za sve strukturirane financijske proizvode koji pripadaju razredu strukturiranih financijskih proizvoda koje je izdao isti subjekt ili bilo koji subjekt iz iste grupe ako, u odnosu na te strukturirane financijske proizvode, internalizira u skladu sa sljedećim kriterijima:

- (a) učestalo i sustavno u strukturiranom financijskom proizvodu za koji postoji likvidno tržište kako je definirano člankom 2. stavkom 1. točkom 17. podtočkom (a) Uredbe (EU) br. 600/2014 ako je tijekom posljednjih 6 mjeseci:
 - i. broj OTC transakcija koje je provelo za vlastiti račun pri izvršenju naloga klijenta jednak je ili veći od 4 % ukupnog broja transakcija relevantnim strukturiranim financijskim proizvodom koje su izvršene u Uniji na bilo kojem mjestu trgovanja ili OTC-u u istom razdoblju;
 - ii. OTC transakcije koje je provelo za vlastiti račun pri izvršenju naloga klijenta relevantnim financijskim instrumentom u prosjeku se odvijaju jedanput tjedno;
- (b) učestalo i sustavno u strukturiranom financijskom proizvodu za koji ne postoji likvidno tržište kako je definirano člankom 2. stavkom 1. točkom 17. podtočkom (a) Uredbe (EU) br. 600/2014 ako su se tijekom posljednjih 6 mjeseci u prosjeku jednom tjedno odvijale OTC transakcije koje je provelo za vlastiti račun pri izvršenju naloga klijenta;
- (c) znatno u strukturiranom financijskom proizvodu ako je volumen OTC trgovanja koje je ostvarilo za vlastiti račun pri izvršenju naloga klijenta tijekom posljednjih 6 mjeseci bio jednak jednoj od sljedećih vrijednosti ili veći od sljedećih vrijednosti:
 - i. 30 % ukupnog prometa tim strukturiranim financijskim proizvodom koji je investicijsko društvo izvršilo za vlastiti račun ili u ime klijenata te koji je izvršen na mjestu trgovanja ili OTC-u;
 - ii. 2,25 % ukupnog prometa tim strukturiranim financijskim proizvodom koji je izvršen u Uniji na mjestu trgovanja ili OTC-u.

Članak 15.

Sistematski internalizatori za izvedenice

(Članak 4. stavak 1. točka 20. Direktive 2014/65/EU)

Investicijsko društvo smatra se sistematskim internalizatorom u skladu s člankom 4. stavkom 1. točkom 20. Direktive 2014/65/EU za sve izvedenice koje pripadaju razredu izvedenica ako, u odnosu na te izvedenice, internalizira u skladu sa sljedećim kriterijima:

- (a) učestalo i sustavno u izvedenici za koju postoji likvidno tržište kako je definirano člankom 2. stavkom 1. točkom 17. podtočkom (a) Uredbe (EU) br. 600/2014 ako je tijekom posljednjih 6 mjeseci:
 - i. broj OTC transakcija koje je provelo za vlastiti račun pri izvršenju naloga klijenta jednak je ili veći od 2,5 % ukupnog broja transakcija relevantnom vrstom izvedenica koje su izvršene u Uniji na bilo kojem mjestu trgovanja ili OTC-u u istom razdoblju;

- ii. OTC transakcije koje je provelo za vlastiti račun pri izvršenju naloga klijenta u tom razredu izvedenica u prosjeku se odvijaju jedanput tjedno;
- (b) učestalo i sustavno u izvedenici za koju ne postoji likvidno tržište kako je definirano člankom 2. stavkom 1. točkom 17. podtočkom (a) Uredbe (EU) br. 600/2014 ako su se tijekom posljednjih 6 mjeseci u prosjeku jednom tjedno odvijale OTC transakcije koje je provelo za vlastiti račun u relevantnom razredu izvedenice pri izvršenju naloga klijenta;
- (c) znatno u izvedenici ako je volumen OTC trgovanja koje je ostvarilo za vlastiti račun pri izvršenju naloga klijenta tijekom posljednjih 6 mjeseci bio jednak jednoj od sljedećih vrijednosti ili veći od sljedećih vrijednosti:
 - i. 25 % ukupnog prometa u tom razredu izvedenice koji je investicijsko društvo izvršilo za vlastiti račun ili u ime klijenata te koji je izvršen na mjestu trgovanja ili OTC-u;
 - ii. 1 % ukupnog prometa u tom razredu izvedenice koji je izvršen u Uniji na mjestu trgovanja ili OTC-u.

Članak 16.

Sistematski internalizatori za emisijske jedinice

(Članak 4. stavak 1. točka 20. Direktive 2014/65/EU)

Investicijsko društvo smatra se sistematskim internalizatorom u skladu s člankom 4. stavkom 1. točkom 20. Direktive 2014/65/EU za sve emisijske jedinice ako, u odnosu na te instrumente, internalizira u skladu sa sljedećim kriterijima:

- (a) učestalo i sustavno u emisijskoj jedinici za koju postoji likvidno tržište kako je definirano člankom 2. stavkom 1. točkom 17. podtočkom (a) Uredbe (EU) br. 600/2014 ako je tijekom posljednjih 6 mjeseci:
 - i. broj OTC transakcija koje je provelo za vlastiti račun pri izvršenju naloga klijenta jednak je ili veći od 4 % ukupnog broja transakcija relevantnim razredom emisijskih izvedenica koje su izvršene u Uniji na bilo kojem mjestu trgovanja ili OTC-u u istom razdoblju;
 - ii. OTC transakcije koje je provelo za vlastiti račun pri izvršenju naloga klijenta u tom razredu emisijskih izvedenica u prosjeku se odvijaju jedanput tjedno;
- (b) učestalo i sustavno u emisijskoj jedinici za koju ne postoji likvidno tržište kako je definirano člankom 2. stavkom 1. točkom 17. podtočkom (a) Uredbe (EU) br. 600/2014 ako su se tijekom posljednjih 6 mjeseci u prosjeku jednom tjedno odvijale OTC transakcije koje je provelo za vlastiti račun u relevantnom razredu emisijskih jedinica pri izvršenju naloga klijenta;
- (c) znatno u emisijskoj jedinici ako je volumen OTC trgovanja koje je ostvarilo za vlastiti račun pri izvršenju naloga klijenta tijekom posljednjih 6 mjeseci bio jednak jednoj od sljedećih vrijednosti ili veći od sljedećih vrijednosti:
 - i. 30 % ukupnog prometa u tom razredu emisijske jedinice koji je investicijsko društvo izvršilo za vlastiti račun ili u ime klijenata te koji je izvršen na mjestu trgovanja ili OTC-u;
 - ii. 2,25 % ukupnog prometa u tom razredu emisijske jedinice koji je izvršen u Uniji na mjestu trgovanja ili OTC-u.

Članak 17.

Relevantna razdoblja procjene

(Članak 4. stavak 1. točka 20. Direktive 2014/65/EU)

Uvjeti utvrđeni člancima 12. i 16. procjenjuju se svaka tri mjeseca na temelju podataka iz posljednjih 6 mjeseci. Razdoblje procjene započinje prvi radni dan u siječnju, travnju, srpnju i listopadu.

Novoizdani instrumenti uzimaju se u obzir u procjeni ako je prethodnim podacima obuhvaćeno razdoblje od barem 3 mjeseca u slučaju dionica, potvrda o deponiranim vrijednosnim papirima, ETF-ova, certifikata i drugih sličnih financijskih instrumenata, te 6 tjedana u slučaju obveznica, strukturiranih financijskih proizvoda i izvedenica.

Članak 18.

Algoritamsko trgovanje

(Članak 4. stavak 1. točka 39. Direktive 2014/65/EU)

Za potrebe daljnjeg određivanja definicije algoritamskog trgovanja u skladu s člankom 4. stavkom 1. točkom 39. Direktive 2014/65/EU, smatra se da u sustavu nema ljudske intervencije ili je ona ograničena ako, za bilo koji postupak izrade naloga ili ponude odnosno bilo koji postupak radi optimizacije izvršavanja naloga, automatizirani sustav odlučuje u svim fazama kreiranja, generiranja, usmjeravanja ili izvršavanja naloga odnosno ponuda u skladu s unaprijed zadanim parametrima.

Članak 19.

Tehnika visokofrekventnog algoritamskog trgovanja

(Članak 4. stavak 1. točka 40. Direktive 2014/65/EU)

1. Visoka dnevna stopa poruka u skladu s člankom 4. stavkom 1. točkom 40. Direktive 2014/65/EU sastoji se od podnošenja u prosjeku bilo čega od sljedećeg:
 - (a) najmanje 2 poruke u sekundi za svaki pojedini financijski instrument kojim se trguje na mjestu trgovanja;
 - (b) najmanje 4 poruke u sekundi za sve financijske instrumente kojima se trguje na mjestu trgovanja.
2. Za potrebe stavka 1., poruke povezane s financijskim instrumentima za koje postoji likvidno tržište u skladu s člankom 2. stavkom 1. točkom 17. Uredbe (EU) br. 600/2014 uključuju se u izračun. Poruke unesene za potrebe trgovanja koje ispunjavaju kriterije iz članka 17. stavka 4. Direktive 2014/65/EU uključuju se u izračun.
3. Za potrebe stavka 1., poruke unesene za potrebe trgovanja za vlastiti račun uključuju se u izračun. Poruke unesene tehnikama trgovanja koje se ne oslanjaju na tehnike trgovanja za vlastiti račun uključuju se u izračun ako je tehnika izvršavanja društva strukturirana na način da se izbjegava izvršavanje za vlastiti račun.
4. Za potrebe stavka 1., u izračun visoke dnevne stope poruka u odnosu na pružatelje izravnog elektroničkog pristupa ne smije se uključiti poruke koje su dostavili njihovi klijenti koji primaju uslugu izravnog elektroničkog pristupa.
5. Za potrebe stavka 1. mjesta trgovanja jednom mjesečno predmetnim društvima na njihov zahtjev stavljaju na raspolaganje procjenu prosječnog broja poruka u sekundi dva tjedna nakon kraja svakog kalendarskog mjeseca uzimajući u obzir sve poruke tijekom prethodnih 12 mjeseci.

Članak 20.

Izravan elektronički pristup

(Članak 4. stavak 1. točka 41. Direktive 2014/65/EU)

1. Smatra se da osoba ne može elektronički prenijeti naloge povezane s financijskim instrumentom izravno mjestu trgovanja u skladu s člankom 4. stavkom 1. točkom 41. Direktive 2014/65/EU ako se ta osoba ne može koristiti diskretnim pravom u vezi s točnim dijelom sekunde unosa naloga i trajanjem naloga u tom vremenskom okviru.
2. Smatra se da osoba ne može obaviti takav izravan elektronički prijenos naloga ako se on odvija u okviru mehanizama za optimizaciju postupaka izvršavanja naloga kojima se određuju parametri naloga, osim mjesta na kojima bi se nalog trebao podnijeti, osim ako su ti mehanizmi ugrađeni u sustave klijenata, a ne u one člana ili sudionika uređenog tržišta, multilateralne trgovinske platforme odnosno klijenta organizirane trgovinske platforme.

POGLAVLJE II.

ORGANIZACIJSKI ZAHTJEVI

ODJELJAK 1.

Organizacija

Članak 21.

Opći organizacijski zahtjevi

(Članak 16. stavci 2. do 10. Direktive 2014/65/EU)

1. Investicijska društva ispunjavaju sljedeće organizacijske zahtjeve:
 - (a) uspostavljaju, provode i održavaju postupke odlučivanja i organizacijsku strukturu u kojima se jasno i na dokumentirani način utvrđuju linije izvješćivanja te dodjeljuju funkcije i nadležnosti;
 - (b) osiguravaju da su njihove relevantne osobe upoznate s postupcima koje je potrebno poštovati za pravilno izvršavanje njihovih nadležnosti;
 - (c) uspostavljaju, provode i održavaju primjerene mehanizme unutarnje kontrole, čija je namjena osiguravanje usklađenosti s odlukama i postupcima na svim razinama investicijskog društva;
 - (d) zapošljavaju osoblje s vještinama, znanjem i stručnošću koji su potrebni za izvršavanje nadležnosti koje su im dodijeljene;
 - (e) uspostavljaju, provode i održavaju učinkovito unutarnje izvješćivanje i priopćavanje informacija na svim relevantnim razinama investicijskog društva;
 - (f) održavaju primjerenu i urednu evidenciju svojeg poslovanja i unutarnje organizacije;
 - (g) osiguravaju da obavljanje višestrukih funkcija povjerenih relevantnim osobama ne sprečava niti bi moglo spriječiti te osobe da izvršavaju bilo koju od tih funkcija na ispravan, pošten i profesionalan način.

Pri ispunjavanju zahtjeva iz ovog stavka investicijska društva uzimaju u obzir prirodu, opseg i složenost poslovanja društva te prirodu i raspon investicijskih usluga i aktivnosti koje se obavljaju tijekom poslovanja.

2. Investicijska društva uspostavljaju, provode i održavaju sustave i postupke koji su primjereni za zaštitu sigurnosti, cjelovitosti i povjerljivosti informacija, uzimajući u obzir vrstu informacija o kojima je riječ.
3. Investicijska društva uspostavljaju, provode i održavaju primjerenu politiku kontinuiteta poslovanja čiji je cilj osigurati, u slučaju prekida rada njihovih sustava i postupaka, zaštitu bitnih podataka i funkcija te održavanje investicijskih usluga i aktivnosti ili, kada to nije moguće, pravovremenu obnovu tih podataka i funkcija te pravovremen nastavak njihovih investicijskih usluga i aktivnosti.
4. Investicijska društva uspostavljaju, provode i održavaju računovodstvene politike i postupke koji im omogućuju da na zahtjev nadležnog tijela pravodobno tom tijelu dostave financijske izvještaje koji daju istinit i vjeran prikaz njihova financijskog položaja i koji su u skladu sa svim važećim računovodstvenim standardima i pravilima.
5. Investicijska društva prate i redovito ocjenjuju primjerenost i učinkovitost svojih sustava, mehanizama unutarnje kontrole i postupaka utvrđenih u skladu sa stavcima 1. do 4. te donose odgovarajuće mjere za uklanjanje svih nedostataka.

Članak 22.

Usklađenost

(Članak 16. stavak 2. Direktive 2014/65/EU)

1. Investicijska društva uspostavljaju, provode i održavaju primjerene politike i postupke namijenjene otkrivanju eventualnog rizika neispunjavanja obveza društva na temelju Direktive 2014/65/EU, kao i povezanih rizika te uspostavljaju primjerene mjere i postupke u cilju svodenja takvih rizika na najmanju moguću mjeru i omogućavanja nadležnim tijelima da učinkovito koriste svoje ovlasti na temelju te Direktive.

Investicijska društva uzimaju u obzir prirodu, opseg i složenost poslovanja društva kao i prirodu i raspon investicijskih usluga i aktivnosti koje se obavljaju tijekom tog poslovanja.

2. Investicijska društva uspostavljaju i održavaju trajnu i učinkovitu funkciju praćenja usklađenosti koja djeluje neovisno i ima sljedeće nadležnosti:

- (a) trajno praćenje i redovita procjena primjerenosti i učinkovitosti mjera, politika i postupaka koji su uspostavljeni u skladu sa stavkom 1. prvim podstavkom te poduzetih radnji kako bi se uklonili eventualni nedostaci u ispunjavanju obveza društva;
- (b) pružanje savjeta i pomoći relevantnim osobama koje su nadležne za izvršavanje investicijskih usluga i aktivnosti, za potrebe ispunjavanja obveza društva na temelju Direktive 2014/65/EU;
- (c) izvješćivanje upravljačkog tijela, barem jedanput godišnje, o provedbi i učinkovitosti sveukupnog kontrolnog okruženja za investicijske usluge i aktivnosti, o utvrđenim rizicima, o izvješćivanju u vezi s rješavanjem pritužbi te o poduzetim pravnim lijekovima ili onima koji će se poduzeti;
- (d) praćenje funkcioniranja postupka rješavanja pritužbi uzimajući u obzir da su pritužbe izvor relevantnih informacija u kontekstu opće nadležnosti praćenja.

Kako bi se poštovala točke (a) i (b) ovog stavka, u okviru funkcije praćenja usklađenosti provodi se procjena na temelju koje se utvrđuje program praćenja utemeljen na riziku kojim se uzimaju u obzir sva područja investicijskih usluga, aktivnosti i relevantnih pomoćnih usluga investicijskog društva, uključujući i relevantne informacije prikupljene u vezi s praćenjem rješavanja pritužbi. U programu praćenja utvrđuju se prioritete određeni u procjeni rizika usklađenosti kojima se osigurava opsežno praćenje rizika usklađenosti.

3. Kako bi se omogućila propisna i neovisna provedba nadležnosti funkcije praćenja usklađenosti iz stavka 2., investicijska društva osiguravaju ispunjenje sljedećih uvjeta:

- (a) funkcija praćenja usklađenosti ima potrebnu ovlast, resurse i stručnost te pristup svim relevantnim informacijama;
- (b) upravljačko tijelo imenuje i zamjenjuje službenika za usklađenost koji je nadležan za funkciju praćenja usklađenosti i za izvješćivanje u vezi s usklađenosti kako je propisano Direktivom 2014/65/EU i člankom 25. stavkom 2. ove Uredbe;
- (c) ako se u okviru funkcije praćenja usklađenosti otkrije znatan rizik da društvo neće ispuniti svoje obveze na temelju Direktive 2014/65/EU, upravljačko tijelo izravno se izvješćuje na *ad hoc* osnovi;
- (d) relevantne osobe uključene u funkciju praćenja usklađenosti nisu uključene u obavljanje usluga ili aktivnosti koje prate;
- (e) metoda određivanja primitaka od rada relevantnih osoba koje su uključene u funkciju praćenja usklađenosti ne ugrožava njihovu objektivnost niti bi je vjerojatno mogla ugroziti.

4. Investicijsko društvo ne mora poštovati stavak 3. točku (d) ili (e) ako može dokazati da s obzirom na prirodu, opseg i složenost svojeg poslovanja kao i prirodu i raspon investicijskih usluga i aktivnosti zahtjevi iz točke (d) ili (e) nisu razmjerni te da je njegova funkcija praćenja usklađenosti i dalje učinkovita. U tom slučaju investicijsko društvo procjenjuje je li ugrožena učinkovitost funkcije praćenja usklađenosti. Procjena se redovito preispituje.

Članak 23.

Upravljanje rizikom

(Članak 16. stavak 5. Direktive 2014/65/EU)

1. Investicijska društva poduzimaju sljedeće mjere upravljanja rizikom:

- (a) uspostavljaju, provode i održavaju primjerene politike i postupke upravljanja rizikom kojima se utvrđuju rizici koji se odnose na aktivnosti, procese i sustave društva i, prema potrebi, određuju prihvatljivu razinu rizika za društvo;

- (b) donose učinkovite mjere, procese i mehanizme za upravljanje rizikom koji se odnosi na aktivnosti, procese i sustave društva, s obzirom na tu prihvatljivu razinu rizika;
- (c) prate sljedeće:
- i. primjerenost i učinkovitost politika i postupaka investicijskog društva za upravljanje rizikom;
 - ii. razinu usklađenosti investicijskog društva i njegovih relevantnih osoba s mjerama, procesima i mehanizmima donesenima u skladu s točkom (b);
 - iii. primjerenost i učinkovitost mjera poduzetih za uklanjanje mogućih nedostataka u tim politikama, postupcima, mjerama, procesima i mehanizmima, uključujući propuste relevantnih osoba u vezi s poštovanjem tih mjera, procesa i mehanizama ili pridržavanjem tih politika i postupaka.
2. Investicijska društva, prema potrebi i razmjerno s obzirom na prirodu, opseg i složenost njihova poslovanja kao i prirodu i raspon investicijskih usluga i aktivnosti koje obavljaju tijekom svojeg poslovanja, uspostavljaju i održavaju funkciju upravljanja rizikom koja funkcionira neovisno i u okviru koje se obavljaju sljedeće zadaće:

- (a) provedba politika i postupaka iz stavka 1.;
- (b) dostavljanje izvješća i savjetovanje za više rukovodstvo u skladu s člankom 25. stavkom 2.

Ako investicijsko društvo ne uspostavi niti održava funkciju upravljanja rizikom iz prvog podstavka, na zahtjev mora biti u mogućnosti dokazati da politike i postupci koje je donijelo u skladu sa stavkom 1. ispunjavaju zahtjeve iz tog stavka.

Članak 24.

Unutarnja revizija

(Članak 16. stavak 5. Direktive 2014/65/EU)

Investicijska društva, prema potrebi i razmjerno s obzirom na prirodu, opseg i složenost njihova poslovanja kao i prirodu i raspon investicijskih usluga i aktivnosti koje obavljaju tijekom svojeg poslovanja, uspostavljaju i održavaju funkciju unutarnje revizije, koja je posebna i neovisna od ostalih funkcija i aktivnosti investicijskog društva, a koja ima sljedeće nadležnosti:

- (a) uspostavu, provedbu i održavanje plana revizija kako bi se ispitala i procijenila primjerenost i učinkovitosti sustava, mehanizama i mjera unutarnje kontrole investicijskog društva;
- (b) davanje preporuka na temelju rezultata rada izvršenog u skladu s točkom (a) i provjera poštovanja tih preporuka;
- (c) izvješćivanje o pitanjima koja se odnose na unutarnju reviziju u skladu s člankom 25. stavkom 2.

Članak 25.

Nadležnost višeg rukovodstva

(Članak 16. stavak 2. Direktive 2014/65/EU)

1. Investicijska društva, pri internom dodjeljivanju funkcija, osiguravaju da su više rukovodstvo i, prema potrebi, nadzorna funkcija nadležni za ispunjavanje obveza društva na temelju Direktive 2014/65/EU. Posebno se zahtijeva da više rukovodstvo i, prema potrebi, nadzorna funkcija procjenjuju i redovito preispituju učinkovitost politika, mehanizama i postupaka koji se primjenjuju kako bi se ispunile obveze na temelju Direktive 2014/65/EU te da poduzmu odgovarajuće mjere kako bi se uklonili eventualni nedostaci.

Pri dodjeljivanju važnih funkcija višim rukovoditeljima jasno se određuju osobe nadležne za nadzor i održavanje organizacijskih zahtjeva društva. Evidencija dodjele važnih funkcija treba biti ažurirana.

2. Investicijska društva osiguravaju da njihovo više rukovodstvo redovito, ili najmanje jedanput godišnje, prima pisana izvješća o pitanjima iz članaka 22., 23. i 24. u kojima se posebno navodi jesu li u slučaju eventualnih nedostataka poduzete odgovarajuće mjere za njihovo uklanjanje.

- Investicijska društva osiguravaju da se nadležnoj funkciji redovito dostavljaju pisana izvješća o pitanjima iz članka 22., 23. i 24. ako ta nadležna funkcija postoji.
- Za potrebe ovog članka „nadzorna funkcija” jest funkcija u investicijskom društvu koja je nadležna za nadzor njegova višeg rukovodstva.

Članak 26.

Rješavanje pritužbi

(Članak 16. stavak 2. Direktive 2014/65/EU)

- Investicijska društva uspostavljaju, provode i održavaju učinkovite i transparentne politike i postupke upravljanja pritužbama za brzo rješavanje pritužbi klijenata odnosno potencijalnih klijenata. Investicijska društva vode evidenciju primljenih pritužbi i mjera koje su poduzete za njihovo rješavanje.

Politika upravljanja pritužbama pruža jasne, točne i ažurirane informacije o postupku rješavanja pritužbi. Tu politiku potvrđuje upravljačko tijelo društva.

- Investicijska društva objavljuju pojedinosti postupka za rješavanje pritužbi. Te pojedinosti uključuju informacije o politici upravljanja pritužbama i podatke za kontakt funkcije upravljanja pritužbama. Informacije se pružaju klijentima odnosno potencijalnim klijentima na zahtjev ili pri potvrđivanju pritužbe. Investicijska društva omogućuju da klijenti i potencijalni klijenti besplatno podnose pritužbe.

- Investicijska društva uspostavljaju funkciju upravljanja pritužbama koja je nadležna za istraživanje pritužbi. Tu funkciju može obavljati funkcija praćenja usklađenosti.

- Pri rješavanju pritužbi investicijska društva komuniciraju s klijentima odnosno potencijalnim klijentima jasno i jednostavnim lakorazumljivim jezikom te odgovaraju na pritužbu bez nepotrebnog odlaganja.

- Investicijska društva dostavljaju svoje stajalište u vezi s pritužbom klijentima odnosno potencijalnim klijentima te klijente odnosno potencijalne klijente izvješćuju o mogućnostima koje su im na raspolaganju, uključujući da pritužbu mogu uputiti subjektu za alternativno rješavanje sporova („subjekt za ARS”) kako je definiran u članku 4. točki (h) Direktive 2013/11/EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ o alternativnom rješavanju potrošačkih sporova odnosno da klijent može pokrenuti građansku tužbu.

- Investicijska društva dostavljaju informacije o pritužbama i rješavanju pritužbi relevantnim nadležnim tijelima i, ako je primjenjivo na temelju nacionalnog prava, subjektu za alternativno rješavanje sporova.

- U okviru funkcije praćenja usklađenosti investicijskih društava analiziraju se pritužbe i podaci o rješavanju pritužbi kako bi se osiguralo da se njima utvrđuju i rješavaju svi rizici odnosno pitanja.

Članak 27.

Politike i praksa primitaka od rada

(Članci 16., 23. i 24. Direktive 2014/65/EU)

- Investicijska društva definiraju i provode politike i praksu primitaka od rada u okviru odgovarajućih internih postupaka uzimajući u obzir interese svih klijenata društva, a radi osiguravanja korektnog postupanja prema klijentima i nenarušavanja njihovih interesa praksom primitaka od rada koju društvo donosi kratkoročno, srednjoročno ili dugoročno.

Politike i praksa primitaka od rada osmišljeni su tako da se ne stvara sukob interesa odnosno poticaj zbog kojeg bi relevantne osobe radile za vlastiti interes ili interes društva na potencijalnu štetu bilo kojeg klijenta.

⁽¹⁾ Direktiva 2013/11/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 21. svibnja 2013. o alternativnom rješavanju potrošačkih sporova i izmjeni Uredbe (EZ) br. 2006/2004 i Direktive 2009/22/EZ (Direktiva o alternativnom rješavanju potrošačkih sporova) (SL L 165, 18.6.2013., str. 63.).

2. Investicijska društva osiguravaju da se njihove politike i praksa primitaka od rada primjenjuju na sve relevantne osobe koje, izravno ili neizravno, utječu na investicijske i pomoćne usluge koje pruža investicijsko društvo ili na njegovo korporativno ponašanje, neovisno o vrsti klijenata, u mjeri u kojoj primitak od rada tih osoba i slični poticaji mogu stvoriti sukob interesa zbog kojeg bi ih se potaknulo da djeluju protivno interesima bilo kojeg klijenta društva.

3. Upravljačko tijelo investicijskog društva potvrđuje politiku primitaka od rada nakon savjetovanja s funkcijom praćenja usklađenosti. Više rukovodstvo investicijskog društva nadležno je za svakodnevnu provedbu politike primitaka od rada i praćenje rizika u pogledu usklađenosti povezanih s tom politikom.

4. Primici od rada i slični poticaji ne smiju biti isključivo ili pretežito utemeljeni na kvantitativnim komercijalnim kriterijima te se njima u potpunosti uzimaju u obzir odgovarajući kvalitativni kriteriji koji odražavaju poštovanje primjenjivih propisa, korektno postupanje prema klijentima i kvalitetu usluga koje se njima pružaju.

Ravnoteža između fiksne i promjenjive sastavnice primitaka od rada neprestano se održava tako da struktura primitka od rada nije u korist interesa investicijskog društva ili njegovih relevantnih osoba, a protivna interesima bilo kojeg klijenta.

Članak 28.

Opseg osobnih transakcija

(Članak 16. stavak 2. Direktive 2014/65/EU)

Za potrebe članka 29. i 37., osobna transakcija jest trgovanje financijskim instrumentom izvršeno od strane ili u ime relevantne osobe, pod uvjetom da je ispunjen barem jedan od sljedećih kriterija:

- (a) relevantna osoba djeluje izvan djelokruga aktivnosti koje obavlja u svojem profesionalnom svojstvu;
- (b) transakcija je izvršena za račun jedne od sljedećih osoba:
 - i. relevantne osobe;
 - ii. bilo koje osobe s kojom je ona u rodbinskoj vezi ili s kojom je usko povezana;
 - iii. osobe s kojom je relevantna osoba u takvom odnosu da ima ima izravan ili neizravan bitan interes od ishoda transakcije, a koji nije naknada ili provizija za izvršenje transakcije.

Članak 29.

Osobne transakcije

(Članak 16. stavak 2. Direktive 2014/65/EU)

1. Investicijska društva uspostavljaju, provode i održavaju primjerene aranžmane u cilju sprečavanja aktivnosti iz stavaka 2., 3. i 4. u slučaju svih relevantnih osoba koje su uključene u aktivnosti koje bi mogle dovesti do sukoba interesa ili koje, na temelju aktivnosti koju obavljaju u ime društva, imaju pristup povlaštenim informacijama u smislu članka 7. stavka 1. Uredbe (EU) br. 596/2014 ili drugim povjerljivim informacijama koje se odnose na klijente ili transakcije s klijentima ili za klijente.

2. Investicijska društva osiguravaju da relevantne osobe ne sklapaju osobne transakcije koje ispunjavaju barem jedan od sljedećih kriterija:

- (a) toj je osobi zabranjeno sklapanje takvih transakcija u smislu Uredbe (EU) br. 596/2014;
- (b) transakcija uključuje zlouporabu ili nepropisno objavljivanje povjerljivih informacija;
- (c) transakcija je u sukobu ili postoji vjerojatnost da dođe u sukob s obvezom investicijskog društva na temelju Direktive 2014/65/EU.

3. Investicijska društva osiguravaju da relevantne osobe izvan okvira njihova zaposlenja ili ugovora o pružanju usluga ne savjetuju niti preporučuju drugim osobama sklapanje transakcije financijskim instrumentima koja bi, u slučaju osobne transakcije relevantne osobe, bila obuhvaćena stavkom 2. ili člankom 37. stavkom 2. točkama (a) ili (b) ili člankom 67. stavkom 3.

4. Ne dovodeći u pitanje članak 10. stavak 1. Uredbe (EU) br. 596/2014, investicijska društva osiguravaju da relevantne osobe izvan okvira njihova zaposlenja ili ugovora o pružanju usluga ne objavljuju informacije ni mišljenja drugim osobama ako relevantna osoba zna ili bi razumno trebala znati da će zbog objavljivanja ta druga osoba poduzeti ili je vjerojatno da će poduzeti neku od sljedećih mjera:

- (a) sklopiti transakciju financijskim instrumentima koja bi, u slučaju osobne transakcije relevantne osobe, bila obuhvaćena stavcima 2. ili 3. ili člankom 37. stavkom 2. točkama (a) ili (b) ili člankom 67. stavkom 3.;
- (b) savjetovati ili navoditi drugu osobu da sklopi takvu transakciju.

5. Mehanizmi koje se zahtijevaju na temelju stavka 1. osmišljeni su radi osiguravanja sljedećeg:

- (a) svaka relevantna osoba iz stavaka 1., 2., 3. i 4. upoznata je s ograničenjima povezanim s osobnim transakcijama i mjerama koje je uspostavilo investicijsko društvo u vezi s osobnim transakcijama i objavljivanjem u skladu sa stavcima 1., 2. 3. i 4.;
- (b) društvo je bez odgode obaviješteno o svakoj osobnoj transakciji koju sklopi relevantna osoba, s pomoću obavijesti o takvoj transakciji ili drugih postupaka koji omogućuju društvu da utvrdi takve transakcije;
- (c) vodi se evidencija o osobnim transakcijama o kojima je društvo obaviješteno ili koje je ono utvrdilo, uključujući sva ovlaštenja ili zabrane u vezi s takvom transakcijom.

U slučaju sporazuma o izdavanju poslovnih procesa, investicijsko društvo osigurava da društvo kojem je aktivnost izdvojena vodi evidenciju o osobnim transakcijama koje je sklopila relevantna osoba i da bez dogode dostavlja te informacije investicijskom društvu na njegov zahtjev.

6. Stavci 1. do 5. ne primjenjuju se na sljedeće osobne transakcije:

- (a) osobne transakcije izvršene na temelju usluge upravljanja portfeljem na diskrecijskoj osnovi, u okviru koje ne postoji prethodna komunikacija u vezi s transakcijom između osobe ovlaštene za upravljanje portfeljem i relevantne osobe ili druge osobe za čiji je račun transakcija izvršena;
- (b) osobne transakcije sa subjektima za zajednička ulaganja u prenosive vrijednosne papire (UCITS) ili alternativnim investicijskim fondovima, koji podliježu nadzoru u skladu sa zakonodavstvom države članice kojim se za njihovu imovinu zahtijeva istovjetna razina razdiobe rizika, ako relevantna osoba i bilo koja druga osoba za čiji se račun transakcija izvršava nije uključena u upravljanje tim subjektom.

ODJELJAK 2.

Izdavanje poslovnih procesa

Članak 30.

Opseg nužnih i važnih poslovnih procesa

(Članak 16. stavak 2. i članak 16. stavak 5. prvi podstavak Direktive 2014/65/EU)

1. Za potrebe članka 16. stavka 5. prvog podstavka Direktive 2014/65/EU, poslovni proces smatra se nužnim ili važnim ako bi pogreška ili propust u njegovu obavljanju bitno narušili sposobnost investicijskog društva da neprekidno ispunjava uvjete i obveze iz svojeg odobrenja za rad ili ostale obveze na temelju Direktive 2014/65/EU ili njegovu financijsku stabilnost ili pouzdanost i kontinuitet njegovih investicijskih usluga i aktivnosti.

2. Ne dovodeći u pitanje status bilo kojeg drugog procesa, sljedeći procesi ne smatraju se nužnima ili važnima za potrebe stavka 1.:

- (a) pružanje savjetodavnih usluga društvu i drugih usluga koje ne čine dio investicijskog poslovanja društva, uključujući pravno savjetovanje društva, osposobljavanje zaposlenika društva, usluge fakturiranja i osiguranja poslovnih prostora i zaposlenika društva;
- (b) kupnja standardiziranih usluga, uključujući usluge informiranja o tržištu i pružanje informacija o cijenama.

Članak 31.

Izdvajanje nužnih ili važnih poslovnih procesa

(Članak 16. stavak 2. i članak 16. stavak 5. prvi podstavak Direktive 2014/65/EU)

1. Investicijska društva koja izdvajaju nužne ili važne poslovne procese ostaju u potpunosti nadležna za ispunjavanje svih svojih obveza u skladu s Direktivom 2014/65/EU te poštuju sljedeće uvjete:

- (a) izdvajanje poslovnih procesa ne dovodi do delegiranja nadležnosti višeg rukovodstva;
- (b) ne mijenjaju se odnos i obveze investicijskog društva prema svojim klijentima u skladu s uvjetima Direktive 2014/65/EU;
- (c) nisu ugroženi uvjeti koje investicijsko društvo mora poštovati kako bi dobilo odobrenje za rad u skladu s člankom 5. Direktive 2014/65/EU te kako bi ga zadržalo;
- (d) ne uklanja se niti izmjenjuje nijedan od ostalih uvjeta pod kojima je društvu izdano odobrenje za rad.

2. Investicijska društva prema pružatelju usluga nužnih ili važnih poslovnih procesa postupaju u skladu s načelima pažnje dobrog stručnjaka pri sklapanju ili raskidu bilo kojeg sporazuma za izdvajanje poslovnih procesa ili upravljanju njima te poduzimaju potrebne mjere kako bi se osiguralo da su ispunjeni sljedeći uvjeti:

- (a) pružatelj usluga ima sposobnost, mogućnost, dovoljno resursa i odgovarajuću potpurnu organizacijsku strukturu izvršavati izdvojene procese i sva odobrenja za rad koja su zakonski propisana za pouzdano i profesionalno izvršavanje izdvojenih procesa;
- (b) pružatelj usluga pruža izdvojene usluge učinkovito i u skladu s primjenjivim propisima i regulatornim zahtjevima, a u tu svrhu društvo je utvrdilo metode i postupke za procjenu razine uspješnosti pružatelja usluga i za kontinuiranu provjeru usluga koje on pruža;
- (c) pružatelj usluga propisno nadzire izvršavanje izdvojenih procesa i primjereno upravlja rizikom povezanim s izdvajanjem poslovnih procesa;
- (d) poduzimaju se primjerene mjere ako postoji vjerojatnost da pružatelj usluga ne može izvršavati procese učinkovito i u skladu s važećim zakonskim i drugim propisima;
- (e) investicijsko društvo učinkovito nadzire izdvojene procese odnosno usluge i upravlja rizicima povezanim s izdvajanjem, a u tu svrhu društvo zadržava stručno znanje i resurse potrebne za učinkovit nadzor izdvojenih procesa i upravljanje tim rizicima;
- (f) pružatelj usluga obavještava investicijsko društvo o svim okolnostima koje mogu imati bitan utjecaj na njegovu sposobnost izvršavanja izdvojenih procesa učinkovito i u skladu s važećim zakonskim i drugim propisima;
- (g) prema potrebi investicijsko društvo ima mogućnost odmah raskinuti sporazum o izdvajanju poslovnih procesa ako je to u interesu njegovih klijenata, bez posljedica za kontinuitet i kvalitetu pružanja usluga klijentima;
- (h) pružatelj usluga surađuje s nadležnim tijelima investicijskog društva u vezi s izdvojenim procesima;
- (i) investicijsko društvo, njegovi revizori i relevantna nadležna tijela imaju učinkovit pristup podacima koji se odnose na izdvojene procese kao i relevantnim poslovnim prostorima pružatelja usluga kada je to potrebno radi učinkovitog nadzora u skladu s ovim člankom, a nadležna tijela mogu se koristiti tim pravom pristupa;

- (j) pružatelj usluga štiti sve povjerljive informacije koje se odnose na investicijsko društvo i njegove klijente;
 - (k) investicijsko društvo i pružatelj usluga uspostavljaju, provode i održavaju plan postupanja za oporavak od kriznih situacija i redovito provjeravaju sigurnosnu opremu, kada je to potrebno s obzirom na proces, uslugu ili aktivnost koja je izdvojena;
 - (l) investicijsko društvo jamči održavanje kontinuiteta i kvalitete izdvojenih procesa odnosno usluga i u slučaju raskida ugovora o izdvajanju prijenosom izdvojenih procesa odnosno usluga drugoj trećoj strani odnosno tako da ih društvo samo izvršava.
3. Prava i obveze investicijskih društava i pružatelja usluga jasno su raspodijeljene i utvrđene u pisanom sporazumu. Osobito, investicijsko društvo zadržava svoje pravo na davanje uputa, raskid, obaviještenost, inspekcijski nadzor te pristup knjigama i poslovnom prostoru. Sporazumom se osigurava da je izdvajanje od strane pružatelja usluga moguće samo uz pisanu suglasnost investicijskog društva.
4. Ako su investicijsko društvo i pružatelj usluga članovi iste grupe, investicijsko društvo može, radi usklađivanja s ovim člankom i člankom 32., uzeti u obzir činjenicu u kojoj mjeri društvo kontrolira pružatelja usluga odnosno može utjecati na njegove postupke.
5. Na zahtjev nadležnog tijela investicijsko društvo stavlja na raspolaganje sve informacije koje su nadležnim tijelima potrebne kako bi mogla nadzirati je li obavljanje izdvojenih procesa u skladu sa zahtjevima iz Direktive 2014/65/EU i njezinim provedbenim mjerama.

Članak 32.

Pružatelji usluga koji se nalaze u trećim zemljama

(Članak 16. stavak 2. i članak 16. stavak 5. prvi podstavak Direktive 2014/65/EU)

1. Osim zahtjeva iz članka 31., ako investicijsko društvo izdvaja procese povezane s investicijskom uslugom upravljanja portfeljem klijenata pružatelju usluga koji se nalazi u trećoj zemlji, investicijsko društvo osigurava da su ispunjeni sljedeći uvjeti:
- (a) pružatelj usluga ima odobrenje za rad odnosno registriran je u matičnoj zemlji za pružanje te usluge i učinkovito ga nadzire nadležno tijelo te treće zemlje;
 - (b) postoji odgovarajući sporazum o suradnji između nadležnog tijela investicijskog društva i nadzornog tijela pružatelja usluga.
2. Sporazumom o suradnji iz stavka 1. točke (b) osigurava se da su nadležna tijela investicijskog društva u mogućnosti činiti barem sljedeće:
- (a) na zahtjev dobiti informacije potrebne za obavljanje svojih nadzornih zadaća u skladu s Direktivom 2014/65/EU i Uredbom (EU) br. 600/2014;
 - (b) dobiti pristup dokumentima relevantnima za obavljanje svojih nadzornih dužnosti koje se održavaju u trećoj zemlji;
 - (c) u najkraćem roku primiti informacije od nadzornog tijela treće zemlje radi istraživanja očitog kršenja zahtjeva iz Direktive 2014/65/EU i njezinih provedbenih mjera te Uredbe (EU) br. 600/2014;
 - (d) surađivati u provedbi u skladu s nacionalnim i međunarodnim pravom koje se primjenjuje na nadzorna tijela treće zemlje i nadležna tijela u Uniji u slučajevima kršenja zahtjeva iz Direktive 2014/65/EU i njezinih provedbenih mjera te mjerodavnog nacionalnog prava.
3. Nadležna tijela na svojem web-mjestu objavljuju popis nadzornih tijela u trećim zemljama s kojima su sklopila sporazum o suradnji iz stavka 1. točke (b).

Nadležna tijela ažuriraju sporazume o suradnji sklopljene prije datuma početka primjene ove Uredbe u roku od šest mjeseci od tog datuma.

ODJELJAK 3.

Sukob interesa

Članak 33.

Sukob interesa koji je potencijalno štetan za klijenta

(Članak 16. stavak 3. i članak 23. Direktive 2014/65/EU)

U svrhu utvrđivanja vrsta sukoba interesa koje nastaju tijekom pružanja investicijskih i pomoćnih usluga ili njihove kombinacije, a čije postojanje može naštetiti interesima klijenta, investicijska društva s pomoću minimalnih kriterija uzimaju u obzir nalazi li se investicijsko društvo ili relevantna osoba ili osoba koja je izravno ili neizravno putem kontrole povezana s društvom u bilo kojoj od sljedećih situacija, bilo kao rezultat pružanja investicijskih ili pomoćnih usluga odnosno provedbe investicijskih aktivnosti ili zbog drugih razloga:

- (a) društvo ili ta osoba mogli bi vjerojatno ostvariti financijsku dobit ili izbjeći financijski gubitak na štetu klijenta;
- (b) društvo ili ta osoba ima interes od ishoda usluge pružene klijentu ili transakcije izvršene za račun klijenta, koji je različit od interesa klijenta;
- (c) društvo ili ta osoba ima financijski ili drugi motiv da interes nekog drugog klijenta ili grupe klijenata stavi ispred interesa klijenta;
- (d) društvo ili ta osoba obavljaju istu djelatnost kao i klijent;
- (e) društvo ili ta osoba primaju ili će primiti od osobe koja nije klijent dodatni poticaj u vezi s uslugom pruženom klijentu, u obliku novčanih ili nenovčanih koristi ili usluga.

Članak 34.

Politika upravljanja sukobom interesa

(Članak 16. stavak 3. i članak 23. Direktive 2014/65/EU)

1. Investicijska društva uspostavljaju, provode i održavaju učinkovitu politiku upravljanja sukobom interesa, iznesenu u pisanom obliku i primjerenu veličini i organizaciji društva te prirodi, opsegu i složenosti poslovanja.

Ako je društvo član grupe, politikom se vodi računa i o svim okolnostima o kojima društvo ima ili bi trebalo imati saznanja, a koje bi mogle dovesti do sukoba interesa zbog strukture i poslovnih aktivnosti drugih članova grupe.

2. Politika upravljanja sukobom interesa, uspostavljena u skladu sa stavkom 1., ima sljedeći sadržaj:

- (a) njome se, upućivanjem na pojedine investicijske usluge i aktivnosti te pomoćne usluge obavljene od strane investicijskog društva ili u ime investicijskog društva, moraju utvrditi okolnosti koje predstavljaju ili koje mogu dovesti do sukoba interesa koji podrazumijeva rizik od nastanka štete za interese jednog ili više klijenata;
- (b) njome se moraju utvrditi postupci koje je potrebno poštovati i mjere koje treba donijeti radi sprečavanja takvih sukoba ili upravljanja njima.

3. Postupci i mjere iz stavka 2. točke (b) osmišljeni su tako da se njima osigura da relevantne osobe koje se bave različitim poslovnim aktivnostima koje uključuju sukob interesa vrste koja je navedena u stavku 2. točki (a) obavljaju navedene aktivnosti sa stupnjem neovisnosti koji je primjeren veličini i aktivnostima investicijskog društva i grupe kojoj pripada te riziku od nastanka štete za interese klijenata.

Za potrebe stavka 2. točke (b), postupci koje treba poštovati i mjere koje treba donijeti uključuju barem one stavke sa sljedećeg popisa koje su potrebne da bi društvo osiguralo potreban stupanj neovisnosti:

- (a) učinkovite postupke za sprečavanje ili kontrolu razmjene informacija između relevantnih osoba uključenih u aktivnosti koje uključuju rizik sukoba interesa kada bi takva razmjena informacija mogla naštetiti interesima jednog ili više klijenata;

- (b) odvojen nadzor nad relevantnim osobama čije glavne funkcije uključuju obavljanje aktivnosti za račun klijenta ili pružanje usluga klijentima čiji bi interesi mogli biti u sukobu ili koje na drugi način predstavljaju različite interese koji mogu biti u sukobu, uključujući i interese društva;
- (c) uklanjanje bilo koje izravne povezanosti između primitaka od rada relevantnih osoba koje se uglavnom bave jednom aktivnošću i primitaka od rada ili prihoda koje su ostvarile druge relevantne osobe koje se uglavnom bave drugom aktivnošću u slučaju kada u vezi s tim aktivnostima može nastati sukob interesa;
- (d) mjere kojima se bilo koja osoba sprečava ili ograničava da izvrši neprimjeren utjecaj na način na koji relevantna osoba pruža investicijske ili pomoćne usluge ili obavlja aktivnosti;
- (e) mjere kojima se sprečava ili kontrolira istodobno ili uzastopno sudjelovanje relevantne osobe u pojedinim investicijskim ili pomoćnim uslugama ili aktivnostima ako bi takvo sudjelovanje moglo naštetiti valjanom upravljanju sukobom interesa.

4. Investicijska društva osiguravaju da je objavljivanje klijentima, na temelju članka 23. stavka 2. Direktive 2014/65/EU, krajnja mjera koja se koristi samo ako učinkovite organizacijske i administrativne mjere koje je investicijsko društvo uspostavilo radi sprečavanja svojih sukoba interesa ili upravljanja njima u skladu s člankom 23. Direktive 2014/65/EU nisu dovoljne kako bi se u razumnoj mjeri osiguralo sprečavanje rizika od nastanka štete za interese klijenata.

U objavi se jasno navodi da organizacijske i administrativne mjere koje je investicijsko društvo uspostavilo radi sprečavanja tog sukoba interesa ili upravljanja njime nisu dovoljne kako bi se u razumnoj mjeri osiguralo sprečavanje rizika od nastanka štete za interese klijenata. Objava uključuje precizan opis sukoba interesa koji se pojavljuju u okviru pružanja investicijskih i/ili pomoćnih usluga, vodeći računa o prirodi klijenta kojemu se objava upućuje. U opisu se objašnjavaju priroda i izvori sukoba interesa te rizici za klijenta koji nastaju kao posljedica sukoba interesa te mjere poduzete kako bi se ti rizici ublažili, dovoljno detaljno kako bi se klijentu omogućilo da donese informiranu odluku u vezi s investicijskom ili pomoćnom uslugom u okviru koje dolazi do sukoba interesa.

5. Investicijska društva procjenjuju i redovito preispituju, najmanje jednom godišnje, politiku upravljanja sukobom interesa uspostavljenu u skladu sa stavicima 1. do 4. i poduzimaju odgovarajuće mjere kako bi se uklonili eventualni nedostaci. Prekomjerno oslanjanje na objavu sukoba interesa smatra se nedostatkom u politici upravljanja sukobom interesa investicijskog društva.

Članak 35.

Evidencija usluga ili aktivnosti koje dovode do štetnog sukoba interesa

(Članak 16. stavak 6. Direktive 2014/65/EU)

Investicijska društva vode i redovito ažuriraju evidenciju svih vrsta investicijskih odnosno pomoćnih usluga ili investicijskih aktivnosti koje pruža odnosno obavlja društvo ili netko u ime društva, a u kojima se pojavio sukob interesa koji može dovesti do rizika od nastanka štete za interese jednog ili više klijenata ili se, u slučaju usluge ili aktivnosti koja je u tijeku, sukob interesa može pojaviti.

Više rukovodstvo prima redovito, a najmanje jednom godišnje, pisana izvješća o situacijama iz ovog članka.

Članak 36.

Investicijska istraživanja i promidžbeni sadržaji

(Članak 24. stavak 3. Direktive 2014/65/EU)

1. U smislu članka 37. „investicijsko istraživanje” jest istraživanje ili druga vrsta informacije koja sadržava izričitu ili prešutnu preporuku ili prijedlog u vezi s investicijskom strategijom koja se odnosi na jedan ili nekoliko financijskih instrumenata ili izdavatelja financijskih instrumenata, uključujući svako mišljenje u vezi sa sadašnjom ili budućom vrijednosti ili cijenom takvih instrumenata, namijenjeno distribucijskim kanalima ili javnosti, a u vezi s čime se moraju ispuniti sljedeći uvjeti:

- (a) istraživanje ili informacije označeni su ili opisani kao investicijsko istraživanje ili sličnim izrazima ili su na drugi način predstavljeni kao objektivno ili neovisno objašnjenje materije sadržane u preporuci;

(b) ako je predmetnu preporuku izradilo investicijsko društvo za klijenta, ona ne predstavlja pružanje usluge investicijskog savjetovanja u smislu Direktive 2014/65/EU.

2. Preporuka vrste koja je obuhvaćena člankom 3. stavkom 1. točkom 35. Uredbe (EU) br. 596/2014 koja ne ispunjava uvjete iz stavka 1. smatra se promidžbenim sadržajem za potrebe Direktive 2014/65/EU, a investicijska društva koje izrađuju ili distribuiraju tu preporuku moraju to jasno navesti.

Nadalje, društva osiguravaju da svaka takva preporuka sadržava jasno istaknutu izjavu (ili u slučaju usmene preporuke, izjavu istog učinka) da nije pripremljena u skladu sa zakonskim zahtjevima čiji je cilj promicanje neovisnosti investicijskog istraživanja te da ne podliježe nikakvoj zabrani trgovanja prije distribucije investicijskog istraživanja.

Članak 37.

Dodatni organizacijski zahtjevi povezani s investicijskim istraživanjima ili promidžbenim sadržajem

(Članak 16. stavak 3. Direktive 2014/65/EU)

1. Investicijska društva koja izrađuju ili pripremaju za izradu investicijska istraživanja koja su namijenjena ili će se vjerojatno naknadno dostaviti klijentima društva ili javnosti, na temelju vlastite odgovornosti ili na temelju odgovornosti člana grupe, osiguravaju provedbu svih mjera iz članka 34. stavka 3. u vezi s financijskim analitičarima koji su uključeni u izradu investicijskih istraživanja i drugim relevantnim osobama čije odgovornosti ili poslovni interesi mogu doći u sukob s interesima osoba kojima se investicijsko istraživanje distribuira.

Obveze iz prvog podstavka primjenjuju se i u vezi s preporukama iz članka 36. stavka 2.

2. Investicijska društva iz stavka 1. prvog podstavka moraju imati uspostavljene mjere čiji je cilj osigurati ispunjavanje sljedećih uvjeta:

(a) financijski analitičari i druge relevantne osobe ne poduzimaju osobne transakcije ili ne trguju, osim kao održavatelji tržišta koji djeluju u dobroj vjeri i u tijeku uobičajenog održavanja tržišta ili prilikom izvršavanja samoinicijativnog naloga klijenata, u ime bilo koje druge osobe, uključujući investicijsko društvo, financijskim instrumentima na koje se odnose investicijska istraživanja ili bilo kojim povezanim financijskim instrumentima, ako imaju saznanja o vjerojatnom izboru trenutka ili sadržaju investicijskog istraživanja koje nije javno dostupno ili nije dostupno klijentima i nije ga moguće jednostavno izvesti iz dostupnih informacija, sve dok primatelji investicijskog istraživanja ne dobiju razumnu mogućnost da djeluju na temelju takvog istraživanja;

(b) u okolnostima koje nisu obuhvaćene točkom (a), financijski analitičari i sve druge relevantne osobe koje sudjeluju u izradi investicijskih istraživanja ne poduzimaju osobne transakcije financijskim instrumentima na koje se odnosi investicijsko istraživanje ili bilo kojim povezanim financijskim instrumentima, suprotno važećim preporukama, osim u iznimnim okolnostima i uz prethodnu suglasnost osoba koje u društvu obnašaju pravnu funkciju ili funkciju praćenja usklađenosti;

(c) financijski analitičari koji sudjeluju u izradi investicijskih istraživanja fizički su razdvojeni od drugih relevantnih osoba čije odgovornosti ili poslovni interesi mogu doći u sukob s interesima osoba kojima se investicijsko istraživanje distribuira ili, kada se to ne smatra primjerenim veličini i organizaciji društva te prirodi, opsegu i složenosti poslovanja, uspostavljaju se i provode primjerene alternativne prepreke pristupu informacijama;

(d) sama investicijska društva, financijski analitičari i druge relevantne osobe koje sudjeluju u izradi investicijskih istraživanja ne prihvaćaju dodatne poticaje od osoba koje imaju bitan interes u predmetu investicijskog istraživanja;

(e) sama investicijska društva, financijski analitičari i druge relevantne osobe koje sudjeluju u izradi investicijskih istraživanja ne obećavaju izdavateljima povoljan ishod istraživanja;

- (f) izdavateljima, relevantnim osobama koje nisu financijski analitičari i drugim osobama nije dopušteno da prije distribucije investicijskog istraživanja pregledaju nacrt investicijskog istraživanja, bilo u svrhu provjere točnosti činjeničnih navoda ili u bilo koju drugu svrhu, osim u svrhu provjere usklađenosti s pravnim obvezama društva, ako nacrt sadržava preporuke ili ciljane cijene.

U smislu ovog stavka „povezani financijski instrument” jest financijski instrument na čiju cijenu izravno utječe kretanje cijene drugog financijskog instrumenta koji je predmet investicijskog istraživanja i koji uključuje izvedenicu tog drugog financijskog instrumenta.

3. Investicijska društva koja javnosti ili klijentima distribuiraju investicijsko istraživanje koje je izradila druga osoba izuzimaju se od primjene odredbi stavka 1. ako su ispunjeni sljedeći kriteriji:

- (a) osoba koja izrađuje investicijsko istraživanje nije član grupe kojoj pripada investicijsko društvo;
- (b) investicijsko društvo ne vrši značajnije izmjene preporuka sadržanih u investicijskom istraživanju;
- (c) investicijsko društvo ne predstavlja investicijsko istraživanje kao da ga je ono samo izradilo;
- (d) investicijsko društvo potvrđuje da autor istraživanja u vezi s izradom navedenog istraživanja podliježe zahtjevima istovjetnim onima koji su predviđeni ovom Uredbom ili ima uspostavljene politike kojima se uređuju takvi zahtjevi.

Članak 38.

Dodatni opći zahtjevi povezani s uslugama pokroviteljstva ili plasiranjem

(Članak 16. stavak 3. i članci 23. i 24. Direktive 2014/65/EU)

1. Investicijska društva koja pružaju savjetovanje o strategiji korporativnog financiranja, kako je navedeno u Prilogu I. odjeljku B točki 3., i koja pružaju usluge pokroviteljstva ili plasiranja financijskih instrumenata trebaju, prije nego što prihvate ovlasti za upravljanje ponudom, imati uspostavljene mehanizme za obavještanje klijenta izdavatelja o sljedećem:

- (a) različitim mogućnostima financiranja koje su dostupne u društvu i naznaci iznosa transakcijskih naknada povezanih sa svakom mogućnošću;
- (b) vremenskom rasporedu i postupku u vezi sa savjetovanjem o korporativnom financiranju u pogledu formiranja cijene ponude;
- (c) vremenskom rasporedu i postupku u vezi sa savjetovanjem o korporativnom financiranju u pogledu plasiranja ponude;
- (d) detaljima o ciljanim ulagateljima kojima društvo namjerava ponuditi financijske instrumente;
- (e) nazivima radnih mjesta i odjelima relevantnih pojedinaca koji su uključeni u pružanje savjeta o korporativnom financiranju u pogledu cijene i raspodjele financijskih instrumenata; i
- (f) mehanizmima društva za sprečavanje sukoba interesa ili upravljanje njima do kojih može doći ako društvo plasira relevantne financijske instrumente kod svojih klijenata ulagatelja ili u vlastitu knjigu trgovanja.

2. Investicijska društva moraju imati uspostavljen centralizirani postupak utvrđivanja i bilježenja svih operacija društva povezanih s pokroviteljstvom i plasiranjem, uključujući datum na koji je društvo obaviješteno o potencijalnim operacijama pokroviteljstva i plasiranja. Društva utvrđuju sve potencijalne sukobe interesa koji proizlaze iz drugih aktivnosti investicijskog društva ili grupe i provode primjerene postupke upravljanja. Investicijsko društvo ne započinje operaciju u slučajevima u kojima ne može upravljati sukobom interesa s pomoću provedbe primjerenih postupaka.

3. Investicijska društva koja pružaju usluge izvršenja i istraživanja te koja obavljaju aktivnosti pokroviteljstva i plasiranja osiguravaju da imaju uspostavljene primjerene kontrole za upravljanje potencijalnim sukobom interesa između tih aktivnosti i između njihovih različitih klijenata koji primaju te usluge.

Članak 39.

Dodatni zahtjevi povezani s cijenama ponuda u vezi s izdavanjem financijskih instrumenata

(Članak 16. stavak 3. i članci 23. i 24. Direktive 2014/65/EU)

1. Investicijska društva imaju uspostavljene sustave, kontrole i postupke u cilju utvrđivanja ili sprečavanja sukoba interesa ili upravljanja njima koji su posljedica mogućih preniskih ili previsokih cijena izdavanja ili sudjelovanja relevantnih strana u postupku. Posebice, investicijska društva kao minimalni zahtjev moraju uspostaviti, provesti i održavati unutarnje mehanizme da bi osigurala obje sljedeće stavke:
 - (a) da se cijenom ponude ne promiču interesi ostalih klijenata ili vlastiti interesi društva na način koji bi mogao biti u sukobu s interesima klijenta izdavatelja; i
 - (b) sprečavanje situacije ili upravljanje situacijom u kojoj osobe odgovorne za pružanje usluga klijentima ulagateljima društva izravno sudjeluju u odlukama o korporativnom financijskom savjetovanju klijenta izdavatelja u vezi s cijenom.
2. Investicijska društva klijentima pružaju informacije o načinu na koji se određuje preporuka u pogledu cijene ponude i povezanog vremenskog rasporeda. Posebice, investicijsko društvo obavještava klijenta izdavatelja i s njim surađuje u pogledu strategija zaštite ili stabilizacije koje namjerava provesti u vezi s ponudom, uključujući način na koji te strategije mogu utjecati na interese klijenta izdavatelja. Tijekom postupka ponude investicijska društva poduzimaju i sve razumne mjere kako bi klijent izdavatelj bio informiran o kretanjima cijena izdanja.

Članak 40.

Dodatni zahtjevi povezani s plasiranjem

(Članak 16. stavak 3. i članci 23. i 24. Direktive 2014/65/EU)

1. Investicijska društva koja plasiraju financijske instrumente uspostavljaju, provode i održavaju učinkovite mehanizme kako bi spriječila da na preporuke o plasiranju neprimjereno utječu bilo kakvi postojeći ili budući odnosi.
2. Investicijska društva uspostavljaju, provode i održavaju učinkovite unutarnje mehanizme u cilju sprečavanja sukoba interesa ili upravljanja njima do kojih dolazi ako su osobe odgovorne za pružanje usluga klijentima ulagateljima društva izravno uključene u odlučivanje o preporukama koje se daju klijentu izdavatelju u pogledu alokacije.
3. Investicijska društva ne smiju prihvatiti plaćanja ili koristi od trećih strana osim ako su takva plaćanja ili koristi u skladu sa zahtjevima povezanim s dodatnim poticajima iz članka 24. Direktive 2014/65/EU. Posebice, sljedeće se prakse smatraju neusklađenima s tim zahtjevima te se stoga smatraju neprihvatljivima:
 - (a) alokacija izvršena u cilju poticanja plaćanja nerazmjerno visokih naknada za nepovezane usluge koje pruža investicijsko društvo (*laddering*), kao što su nerazmjerno visoke naknade ili provizije koje plaća klijent ulagatelj, ili nerazmjerno visok volumen poslovanja uz normalnu razinu provizije koju pruža klijent ulagatelj kao naknadu za primljenu alokaciju izdanja;
 - (b) alokacija dodijeljena osobi na višoj izvršnoj ili korporativnoj funkciji postojećeg ili potencijalnog klijenta izdavatelja, u zamjenu za buduću ili prethodnu dodjelu poslova financiranja pravnih subjekata (*spinning*);
 - (c) alokacija koja izričito ili implicitno ovisi o primitku budućih naloga ili kupnji bilo koje druge usluge investicijskog društva od strane klijenta ulagatelja ili bilo kojeg subjekta u kojem je ulagatelj osoba na rukovoditeljskoj funkciji.
4. Investicijska društva uspostavljaju, provode i održavaju politiku alokacije kojom je utvrđen postupak izrade preporuka u pogledu alokacija. Politika alokacije dostavlja se klijentu izdavatelju prije pristanka na pružanje usluga plasiranja. Politikom se utvrđuju relevantne informacije koje su u toj fazi na raspolaganju, a koje se odnose na predloženu metodologiju alokacije za izdanje.
5. Investicijska društva uključuju klijenta izdavatelja u rasprave o postupku plasiranja kako bi društvo moglo razumjeti i uzeti u obzir interese i ciljeve klijenta. Investicijsko društvo mora dobiti suglasnost klijenta izdavatelja za svoju predloženu alokaciju prema vrsti klijenta za predmetnu transakciju u skladu s politikom alokacije.

Članak 41.

Dodatni zahtjevi povezani sa savjetovanjem, distribucijom i plasmanom vlastitih proizvoda

(Članak 16. stavak 3. i članci 23. i 24. Direktive 2014/65/EU)

1. Investicijska društva moraju imati uspostavljene sustave, kontrole i postupke za utvrđivanje i upravljanje sukobima interesa do kojih dolazi pri pružanju investicijske usluge klijentu ulagatelju za sudjelovanje u novom izdanju ako investicijsko društvo prima provizije, naknade ili bilo koje novčane ili nenovčane koristi u vezi s organizacijom izdavanja. Sve provizije, naknade ili novčane ili nenovčane koristi moraju biti u skladu sa zahtjevima iz članka 24. stavaka 7., 8. i 9. Direktive 2014/65/EU i moraju biti dokumentirane u politikama investicijskog društva koje se odnose na sukob interesa te odražene u mehanizmima društva za dodatne poticaje.
2. Investicijska društva koja se bave plasiranjem financijskih instrumenata koje ona izdaju ili ih izdaju subjekti iz iste grupe svojim klijentima, uključujući postojeće klijente deponente u slučaju kreditnih institucija ili investicijske fondove kojima upravljaju subjekti iz njihove grupe, moraju uspostaviti, provoditi i održavati jasne i učinkovite mehanizme za utvrđivanje, sprečavanje i upravljanje potencijalnim sukobima interesa koji nastaju u vezi s tom vrstom aktivnosti. Takvi mehanizmi uključuju razmatranje mogućnosti suzdržavanja od sudjelovanja u aktivnosti ako se sukobom interesa ne može na odgovarajući način upravljati kako bi se spriječili štetni učinci na klijente.
3. Ako je potrebno objaviti sukob interesa, investicijska društva moraju ispuniti zahtjeve iz članka 34. stavka 4., uključiti objašnjenje prirode i izvora sukoba interesa svojstvenog toj vrsti aktivnosti te dostaviti detalje o specifičnim rizicima povezanim s takvim praksama kako bi klijenti mogli donijeti informiranu odluku o ulaganju.
4. Investicijska društva koja svojim klijentima nude financijske instrumente koje izdaju sama ili koje izdaju drugi subjekti iz grupe i koji su uključeni u izračun bonitetnih zahtjeva iz Uredbe (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾, Direktive 2013/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾ ili Direktive 2014/59/EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁾ tim klijentima pružaju dodatne informacije kojima se objašnjava razlika između financijskog instrumenta i bankovnih depozita u pogledu prinosa, rizika, likvidnosti i bilo kakve zaštite koja se pruža u skladu s Direktivom 2014/49/EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁴⁾.

Članak 42.

Dodatni zahtjevi u vezi s pozajmljivanjem ili kreditiranjem u kontekstu pokroviteljstva ili plasiranja

(Članak 16. stavak 3. i članci 23. i 24. Direktive 2014/65/EU)

1. Ako se prethodna pozajmica ili kredit koje je klijentu izdavatelju odobrilo investicijsko društvo ili subjekt iz iste grupe može vratiti sredstvima od izdavanja, investicijsko društvo mora imati uspostavljene mehanizme za utvrđivanje, sprečavanje ili upravljanje sukobom interesa koji iz toga mogu proizaći.
2. Ako se mehanizmi za upravljanje sukobom interesa pokažu nedostatnima za osiguravanje sprečavanja rizika od nastanka štete za klijenta izdavatelja, investicijska društva klijentu izdavatelju objavljuju specifične sukobe interesa koji su nastali u vezi s njihovim aktivnostima ili aktivnostima subjekata grupe u svojstvu davatelja kredita i njihovim aktivnostima povezanim s ponudom vrijednosnih papira.

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o bonitetnim zahtjevima za kreditne institucije i investicijska društva i o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 (SL L 176, 27.6.2013., str. 1.).

⁽²⁾ Direktiva 2013/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o pristupanju djelatnosti kreditnih institucija i bonitetnom nadzoru nad kreditnim institucijama i investicijskim društvima, izmjeni Direktive 2002/87/EZ te stavljanju izvan snage direktiva 2006/48/EZ i 2006/49/EZ (SL L 176, 27.6.2013., str. 338.).

⁽³⁾ Direktiva 2014/59/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o uspostavi okvira za oporavak i sanaciju kreditnih institucija i investicijskih društava te o izmjeni Direktive Vijeća 82/891/EEZ i direktiva 2001/24/EZ, 2002/47/EZ, 2004/25/EZ, 2005/56/EZ, 2007/36/EZ, 2011/35/EU, 2012/30/EU i 2013/36/EU te uredbi (EU) br. 1093/2010 i (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 173, 12.6.2014., str. 190.).

⁽⁴⁾ Direktiva 2014/49/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o sustavima osiguranja depozita (SL L 173, 12.6.2014., str. 149.).

3. Politikom investicijskih društava u području upravljanja sukobom interesa zahtijeva se razmjena informacija o financijskoj situaciji izdavatelja sa subjektima iz grupe koji djeluju kao davatelji kredita, pod uvjetom da se time ne krše prepreke pristupu informacijama koje je društvo uspostavilo u cilju zaštite interesa klijenta.

Članak 43.

Vođenje evidencije u vezi s uslugama pokroviteljstva ili plasiranjem

(Članak 16. stavak 3. i članci 23. i 24. Direktive 2014/65/EU)

Investicijska društva vode evidenciju o sadržaju i vremenskom rasporedu uputa koje prime od klijenata. Evidencija odluka o alokaciji vodi se za svaku operaciju kako bi se osigurao potpun revizijski trag između kretanja registriranih na računima klijenata i uputa koje je primilo investicijsko društvo. Posebice, konačna alokacija dodijeljena svakom klijentu ulagatelju jasno se opravdava i evidentira. Nadležnim tijelima se na zahtjev stavlja na raspolaganje potpuni revizijski trag bitnih mjera u postupcima pokroviteljstva i plasiranja.

POGLAVLJE III.

UVJETI POSLOVANJA INVESTICIJSKIH DRUŠTAVA

ODJELJAK 1.

Informacije postojećim i potencijalnim klijentima

Članak 44.

Zahtjevi u pogledu informacija koje su korektne, jasne i takve da ne dovode u zabludu

(Članak 24. stavak 3. Direktive 2014/65/EU)

1. Investicijska društva osiguravaju da sve informacije, uključujući promidžbene sadržaje, koje upućuju postojećim ili potencijalnim malim ili profesionalnim ulagateljima, ili koje distribuiraju na način da je izvjesno da će ih primiti postojeći ili potencijalni mali ili profesionalni ulagatelji, ispunjavaju uvjete iz stavaka 2. do 8.
2. Investicijska društva osiguravaju da informacije iz stavka 1. ispunjavaju sljedeće uvjete:
 - (a) informacije uključuju naziv investicijskog društva,
 - (b) informacije su točne i u njima se uvijek korektno i istaknuto navode svi relevantni rizici pri upućivanju na potencijalne koristi investicijske usluge ili financijskog instrumenta,
 - (c) veličina slova pri navođenju relevantnih rizika u informacijama mora biti barem jednaka veličini slova koja se pretežno upotrebljava za pružene informacije, a izgledom stranice osigurava se da je takvo navođenje istaknuto,
 - (d) informacije moraju biti dostatne i prikazane tako da će ih vjerojatno razumjeti prosječan član grupe kojemu su one upućene ili koji će ih vjerojatno primiti,
 - (e) informacije ne smiju sakrivati, umanjivati niti prikrivati važne stavke, izjave ili upozorenja,
 - (f) informacije su dosljedno predstavljene na istom jeziku u svim oblicima informacija i marketinških materijala koji se dostavljaju svakom klijentu, osim ako klijent pristane na to da informacije prima na više od jednog jezika,
 - (g) informacije su ažurirane i relevantne za korištena sredstva komunikacije.
3. Kada se u informacijama uspoređuju investicijske ili pomoćne usluge, financijski instrumenti ili osobe koje pružaju investicijske ili pomoćne usluge, investicijska društva osiguravaju da su ispunjeni sljedeći uvjeti:
 - (a) usporedba je smisljena i prikazana na nepristran i uravnotežen način;
 - (b) navedeni su izvori informacija koje su korištene za usporedbu;
 - (c) uključene su ključne činjenice i pretpostavke koje su korištene za usporedbu.

4. Kada informacije sadržavaju naznaku povijesnih prinosa nekog financijskog instrumenta, financijskog indeksa ili investicijske usluge, investicijska društva osiguravaju da su ispunjeni sljedeći uvjeti:

- (a) ta naznaka nije najistaknutije obilježje komunikacije;
- (b) informacije moraju sadržavati prikladne informacije o prinosima koji se odnose na prethodnih pet godina ili cijelo razdoblje tijekom kojeg je financijski instrument bio ponuđen, financijski indeks uspostavljen ili investicijska usluga pružana, ako je to razdoblje kraće od pet godina, ili na neko duže razdoblje prema odluci društva, ali u svakom slučaju informacije o prinosima temelje se na cjelokupnom razdoblju od 12 mjeseci;
- (c) referentno razdoblje i izvor informacija jasno su navedeni;
- (d) informacije sadržavaju istaknuto upozorenje da se podaci odnose na prošlost i da povijesni prinos nije pouzdan pokazatelj budućih rezultata;
- (e) kada se naznaka oslanja na podatke izražene u valuti različitoj od valute države članice u kojoj prebiva postojeći ili potencijalni mali ulagatelj, valuta je jasno navedena, zajedno s upozorenjem da se prinos može povećati ili smanjiti kao posljedica promjene tečaja;
- (f) kada se naznaka temelji na bruto prinosu, objavljuje se utjecaj provizija, naknada i ostalih troškova.

5. Ako informacije sadržavaju ili se odnose na simulirani povijesni prinos, investicijska društva osiguravaju da se informacije odnose na financijski instrument ili financijski indeks te da su ispunjeni sljedeći uvjeti:

- (a) simulirani povijesni prinos temelji se na stvarnom povijesnom prinosu jednog ili više financijskih instrumenata ili financijskih indeksa koji su isti ili su u osnovi isti kao dotični financijski instrument ili su odnosna imovina predmetnog financijskog instrumenta;
- (b) u odnosu na stvarni povijesni prinos iz točke (a), ispunjeni su uvjeti iz stavka 4. točaka od (a) do (c) te (e) i (f);
- (c) informacije sadržavaju istaknuto upozorenje da se podaci odnose na simulirani povijesni prinos i da povijesni prinos nije pouzdan pokazatelj budućih rezultata.

6. Kada informacije sadržavaju informacije o budućim prinosima, investicijska društva osiguravaju da su ispunjeni sljedeći uvjeti:

- (a) informacije se ne temelje na simuliranom povijesnom prinosu niti upućuju na njega;
- (b) informacije se temelje na opravdanim pretpostavkama potkrijepljenim objektivnim podacima;
- (c) kada se informacije temelje na bruto prinosu, objavljuje se utjecaj provizija, naknada i ostalih troškova;
- (d) informacije se temelje na scenarijima o prinosima u različitim tržišnim uvjetima (negativni i pozitivni scenariji) i odražavaju prirodu i rizike specifičnih vrsta instrumenata uključenih u analizu;
- (e) informacije sadržavaju istaknuto upozorenje da takva predviđanja nisu pouzdan pokazatelj budućih rezultata.

7. Kada se informacije odnose na neki poseban porezni tretman, moraju istaknuto navoditi da porezni tretman ovisi o pojedinačnim okolnostima svakog klijenta i da može podlijegati promjenama u budućnosti.

8. Informacije ne smiju koristiti naziv niti jednog nadležnog tijela na način koji bi ukazivao ili sugerirao da ono podržava ili odobrava proizvode ili usluge investicijskog društva.

Članak 45.

Informacije u vezi s kategorizacijom klijenata

(Članak 24. stavak 4. Direktive 2014/65/EU)

1. Investicijska društva obavještavaju nove i postojeće klijente da je investicijsko društvo, prema uvjetima Direktive 2014/65/EU, izvršilo ponovnu kategorizaciju klijenata na male ulagatelje, profesionalne ulagatelje ili kvalificirane nalogo-davatelje u skladu s tom Direktivom.

2. Investicijska društva obavještavaju klijente na trajnom mediju o svakom pravu klijenta da zatraži drukčiju kategorizaciju i o svim ograničenjima u vezi s razinom zaštite klijenta koje bi drukčija kategorizacija podrazumijevala.
3. Investicijska društva mogu, na vlastitu inicijativu ili na zahtjev dotičnog klijenta, postupati s klijentom na jedan od sljedećih načina:
 - (a) kao s profesionalnim ili malim ulagateljem ako bi se taj klijent mogao inače klasificirati kao kvalificirani nalogodavatelj na temelju članka 30. stavka 2. Direktive 2014/65/EU;
 - (b) kao s malim ulagateljem ako se taj klijent smatra profesionalnim ulagateljem na temelju odjeljka I. Priloga II. Direktivi 2014/65/EU.

Članak 46.

Opći zahtjevi u vezi s informiranjem klijenata

(Članak 24. stavak 4. Direktive 2014/65/EU)

1. Investicijska društva pravovremeno dostavljaju klijentu ili potencijalnom klijentu, prije nego što se takav klijent obveže bilo kakvim sporazumom o pružanju investicijskih ili pomoćnih usluga ili prije pružanja takvih usluga, štogod prije nastupi, sljedeće informacije:
 - (a) uvjete bilo kojeg takvog sporazuma;
 - (b) informacije koje se zahtijevaju prema članku 47. i odnose se na taj sporazum ili na te investicijske ili pomoćne usluge.
 2. Investicijska društva, pravovremeno prije pružanja investicijskih ili pomoćnih usluga klijentima ili potencijalnim klijentima, dostavljaju informacije koje se zahtijevaju na temelju članka 47. do 50.
 3. Informacije iz stavaka 1. i 2. moraju se dostaviti na trajnom mediju ili putem *web*-mjestu (kada to ne predstavlja trajni medij), pod uvjetom da su ispunjeni uvjeti navedeni u članku 3. stavku 2.
 4. Investicijska društva pravovremeno obavještavaju klijenta o bilo kojoj bitnoj promjeni informacija dostavljenih na temelju članka 47. do 50., koje su relevantne za uslugu koju društvo pruža tom klijentu. Ova se obavijest daje na trajnom mediju ako su informacije na koje se ona odnosi dostavljene na trajnom mediju.
 5. Investicijska društva osiguravaju da su informacije sadržane u promidžbenim sadržajima dosljedne sa svim informacijama koje društvo dostavlja klijentima tijekom pružanja investicijskih i pomoćnih usluga.
 6. Promidžbeni sadržaj koji sadržava ponudu ili poziv sljedeće prirode i navodi način odgovora ili uključuje obrazac na kojem se može dati odgovor uključuje sljedeće informacije iz članka 47. do 50. koje su relevantne za navedenu ponudu ili poziv:
 - (a) ponudu za sklapanje sporazuma u vezi s financijskim instrumentom ili investicijskom ili pomoćnom uslugom s bilo kojom osobom koja odgovori na promidžbeni sadržaj;
 - (b) poziv bilo kojoj osobi koja odgovara na promidžbeni sadržaj da da ponudu za sklapanje sporazuma u vezi s financijskim instrumentom ili investicijskom ili pomoćnom uslugom.
- Međutim, prvi podstavak ne primjenjuje se ako se za odgovor na ponudu ili poziv iz promidžbenog sadržaja potencijalni klijent mora uputiti na neki drugi dokument ili dokumente koji sami ili u kombinaciji sadržavaju te informacije.

Članak 47.

Informacije o investicijskom društvu i njegovim uslugama za klijente i potencijalne klijente

(Članak 24. stavak 4. Direktive 2014/65/EU)

1. Investicijska društva prema potrebi dostavljaju klijentima ili potencijalnim klijentima sljedeće opće informacije:
 - (a) naziv i adresu investicijskog društva te druge podatke za kontakt potrebne kako bi se klijentima omogućilo da učinkovito komuniciraju s društvom;
 - (b) jezike na kojima klijent može komunicirati s investicijskim društvom te primati dokumente i ostale informacije od društva;

- (c) načine komunikacije koji će se koristiti između investicijskog društva i klijenta, uključujući, prema potrebi, one za izdavanje i zaprimanje naloga;
- (d) izjavu o činjenici da investicijsko društvo ima odobrenje za rad te naziv i adresu za kontakt nadležnog tijela koje je izdalo odobrenje za rad;
- (e) kada investicijsko društvo djeluje preko vezanog zastupnika, izjavu o toj činjenici u kojoj je navedena država članica u kojoj je taj agent registriran;
- (f) prirodu, učestalost i vremenski raspored dostave izvještaja o provođenju usluge koju investicijsko društvo treba pružiti klijentu u skladu s člankom 25. stavkom 6. Direktive 2014/65/EU;
- (g) kada investicijsko društvo drži financijske instrumente ili novčana sredstva klijenta, sažeti opis mjera koje investicijsko društvo poduzima kako bi osiguralo njihovu zaštitu, uključujući sažete podatke o bilo kakvim relevantnim sustavima za zaštitu ulagatelja ili osiguranja depozita koji se primjenjuju na društvo zbog njegovih aktivnosti u državi članici;
- (h) opis politike upravljanja sukobom interesa koju društvo održava u skladu s člankom 34., a koji se može dostaviti u sažetom obliku;
- (i) na zahtjev klijenta, daljnje pojedinosti o navedenoj politici upravljanja sukobom interesa na trajnom mediju ili putem *web*-mjestu (ako to ne predstavlja trajni medij), pod uvjetom da su ispunjeni uvjeti iz članka 3. stavka 2.

Informacije navedene u točkama (a) do (i) dostavljaju se pravovremeno prije pružanja investicijskih ili pomoćnih usluga klijentima ili potencijalnim klijentima.

2. Pri pružanju usluga upravljanja portfeljem, investicijska društva uspostavljaju odgovarajući način procjene i usporedbe kao što je značajna referentna vrijednost, koja se temelji na investicijskim ciljevima klijenta i vrstama financijskih instrumenata uključenima u portfelj klijenta, kako bi se klijentu kojem se usluga pruža omogućilo da procijeni uspješnost poslovanja društva.

3. Kada investicijska društva nude klijentu ili potencijalnom klijentu pružanje usluge upravljanja portfeljem, ona ulagatelju, pored informacija koje se traže u skladu sa stavkom 1., prema potrebi dostavljaju sljedeće informacije:

- (a) informacije o načinu i učestalosti vrednovanja financijskih instrumenata u portfelju klijenta;
- (b) pojedinosti o svakom prijenosu upravljanja na diskrecijskoj osnovi svim financijskim instrumentima ili novčanim sredstvima iz portfelja klijenta ili dijelom njih;
- (c) specifikaciju svake referentne vrijednosti prema kojoj će se uspoređivati uspješnost portfelja klijenta;
- (d) vrste financijskih instrumenata koje se mogu uključiti u portfelj klijenta i vrste transakcija koje se mogu izvršiti s takvim instrumentima, uključujući moguća ograničenja;
- (e) ciljeve upravljanja, razinu rizika koja se odražava na diskrecijsko pravo rukovoditelja i eventualna posebna ograničenja u vezi s tim diskrecijskim pravom.

Informacije navedene u točkama (a) do (e) dostavljaju se pravovremeno prije pružanja investicijskih ili pomoćnih usluga klijentima ili potencijalnim klijentima.

Članak 48.

Informacije o financijskim instrumentima

(članak 24. stavak 4. Direktive 2014/65/EU)

1. Investicijska društva klijentima ili potencijalnim klijentima dostavljaju pravovremeno prije pružanja investicijskih ili pomoćnih usluga klijentima ili potencijalnim klijentima općeniti opis prirode financijskih instrumenata i njihovih rizika uzimajući u obzir, posebno, kategorizaciju klijenta kao malog ulagatelja, profesionalnog ulagatelja ili kvalificiranog nalagodavatelja. Taj opis objašnjava prirodu specifične vrste predmetnog instrumenta, funkcioniranje i uspješnost financijskog instrumenta u različitim tržišnim uvjetima, uključujući i pozitivne i negativne uvjete, kao i rizike koji su posebni za tu specifičnu vrstu instrumenta, s dovoljno pojedinosti kako bi se klijentu omogućilo da donese informirane odluke o ulaganju.

2. Opis rizika iz stavka 1. uključuje, kada je to relevantno za specifičnu vrstu predmetnog instrumenta, status i razinu znanja klijenta, sljedeće elemente:
 - (a) rizike povezane s tom vrstom financijskog instrumenta, uključujući pojašnjenje financijske poluge i njezinih učinaka i rizik od gubitka cjelokupnog ulaganja uključujući rizike povezane s insolventnosti izdavatelja ili povezanim događajima, primjerice *bail-inom*;
 - (b) volatilnost cijene takvih instrumenata i moguća ograničenja na postojećem tržištu za takve instrumente;
 - (c) informacije o preprekama ili ograničenjima primjenjivima na povlačenje ulaganja, primjerice za nelikvidne financijske instrumente ili financijske instrumente s fiksnim investicijskim razdobljem, uključujući prikaz mogućih izlaznih metoda i posljedica izlaza, mogućih ograničenja i procijenjenog vremenskog okvira za prodaju financijskog instrumenta prije povrata početnih troškova transakcije tom vrstom financijskih instrumenata;
 - (d) činjenicu da bi ulagatelj mogao preuzeti, kao rezultat transakcija takvim instrumentima, financijske obveze i druge dodatne obveze, uključujući potencijalne obveze, pored troška stjecanja instrumenata;
 - (e) sve maržne zahtjeve ili slične obveze koje se primjenjuju na instrumente navedene vrste.
3. Kada investicijsko društvo dostavi malom ulagatelju ili potencijalnom malom ulagatelju informacije o financijskom instrumentu koji je predmet javne ponude koja je u tijeku te je objavljen prospekt u vezi s takvom ponudom u skladu s Direktivom 2003/71/EZ, to društvo pravovremeno prije pružanja investicijskih ili pomoćnih usluga klijentima ili potencijalnim klijentima obavješćuje postojećeg ili potencijalnog klijenta o tome gdje je takav prospekt dostupan javnosti.
4. Kada se financijski instrument sastoji od dva ili više različitih financijskih instrumenata ili usluga, investicijsko društvo osigurava odgovarajući opis pravne prirode financijskog instrumenta, sastavnica tog instrumenta i načina na koji uzajamno djelovanje sastavnica utječe na rizike ulaganja.
5. U slučaju financijskih instrumenata koji uključuju jamstvo ili kapitalnu zaštitu, investicijsko društvo dostavlja klijentu ili potencijalnom klijentu informacije o području primjene i vrsti takvog jamstva ili kapitalne zaštite. Kada jamstvo pruža treća osoba, informacije o jamstvu moraju obuhvaćati dovoljno pojedinosti o jamcu i jamstvu kako bi se omogućilo klijentu ili potencijalnom klijentu da izvrši objektivnu procjenu jamstva.

Članak 49.

Informacije u vezi sa zaštitom financijskih instrumenata ili novčanih sredstava klijenta

(Članak 24. stavak 4. Direktive 2014/65/EU)

1. Investicijska društva koja drže financijske instrumente ili novčana sredstva koji pripadaju klijentima moraju tim klijentima ili potencijalnim klijentima dostaviti informacije iz stavaka 2. do 7., ovisno o slučaju.
2. Investicijsko društvo obavješćuje klijenta ili potencijalnog klijenta o mogućnosti da financijske instrumente ili novčana sredstva tog klijenta drži treća osoba u ime investicijskog društva te o odgovornosti investicijskog društva na temelju mjerodavnog nacionalnog zakonodavstva za sva djelovanja ili propuste treće osobe, kao i o posljedicama za klijenta u slučaju nesolventnosti treće osobe.
3. Kada treća osoba može financijske instrumente klijenta ili potencijalnog klijenta držati na zbirnom računu u skladu s nacionalnim zakonodavstvom, investicijsko društvo obavješćuje klijenta o toj činjenici i ističe upozorenje o rizicima koji iz toga proizlaze.
4. Kada, na temelju nacionalnog zakonodavstva, financijske instrumente klijenta koje drži treća osoba nije moguće razlikovati od vlastitih financijskih instrumenata navedene treće osobe ili investicijskog društva, investicijsko društvo o tome obavješćuje klijenta ili potencijalnog klijenta i ističe upozorenje o rizicima koji iz toga proizlaze.
5. Kada su računi koji sadržavaju financijske instrumente ili novčana sredstva koja pripadaju klijentu ili potencijalnom klijentu podložni zakonodavstvu države koja nije država članica ili će im biti podložni, investicijsko društvo o tome obavješćuje navedenog klijenta ili potencijalnog klijenta te naznačuje da se prava klijenta ili potencijalnog klijenta u vezi s navedenim financijskim instrumentima ili novčanim sredstvima mogu sukladno tome razlikovati.

6. Investicijsko društvo obavješćuje klijenta o postojanju i uvjetima eventualnog prava unovčivosti financijskog instrumenta ili založnog prava koje društvo ima ili bi moglo imati nad financijskim instrumentima ili novčanim sredstvima klijenta te o bilo kakvom pravu prijetoja koje ima u vezi s navedenim instrumentima ili novčanim sredstvima. Prema potrebi, također obavješćuje klijenta o činjenici da depozitar može imati pravo unovčivosti financijskog instrumenta ili založno pravo nad navedenim instrumentima ili novčanim sredstvima ili pravo prijetoja u vezi s istima.

7. Prije zaključivanja transakcija financiranja vrijednosnih papira u vezi s financijskim instrumentima koje investicijsko društvo drži za račun klijenta ili prije nego se na drugi način koriste takvi financijski instrumenti za vlastiti račun ili za račun nekog drugog klijenta, investicijsko društvo mora pravodobno prije korištenja navedenih instrumenata dostaviti klijentu na trajnom mediju jasne, potpune i točne podatke o obvezama i odgovornostima investicijskog društva u pogledu korištenja navedenih financijskih instrumenata, uključujući i uvjete za njihov povrat te o rizicima koje oni uključuju.

Članak 50.

Informacije o troškovima i povezanim naknadama

(Članak 24. stavak 4. Direktive 2014/65/EU)

1. U svrhu pružanja informacija klijentima o svim troškovima i naknadama u skladu s člankom 24. stavkom 4. Direktive 2014/65/EU, investicijska društva ispunjavaju detaljne zahtjeve iz stavaka 2. do 10.

Ne dovodeći u pitanje obveze iz članka 24. stavka 4. Direktive 2014/65/EU, investicijska društva koja pružaju investicijske usluge profesionalnim klijentima imaju pravo s tim klijentima dogovoriti ograničenu primjenu detaljnih zahtjeva iz ovog članka. Investicijskim društvima nije dopušteno dogovaranje takvih ograničenja ako pružaju usluge investicijskog savjetovanja ili upravljanja portfeljem ili ako je, bez obzira na pruženu investicijsku uslugu, u predmetni financijski instrumenti ugrađena izvedenica.

Ne dovodeći u pitanje obveze iz članka 24. stavka 4. Direktive 2014/65/EU, investicijska društva koja pružaju investicijske usluge kvalificiranim nalagodavateljima imaju pravo dogovoriti ograničenu primjenu detaljnih zahtjeva iz ovog članka, osim ako je, bez obzira na pruženu investicijsku uslugu, u predmetni financijski instrumenti ugrađena izvedenica i kvalificirani nalagodavatelj namjerava ga ponuditi svojim klijentima.

2. Za *ex ante* i *ex post* objavu informacija o troškovima i naknadama klijentima, investicijska društva moraju zbrojiti sljedeće:

- (a) sve troškove i povezane naknade koje investicijsko društvo ili druge strane, ako je klijent upućen takvim drugim stranama, zaračunavaju za investicijsku uslugu ili investicijske usluge i/ili pomoćne usluge koje pružaju klijentu; i
- (b) sve troškove i povezane naknade koji su povezani s proizvodnjom financijskih instrumenata i njihovim upravljanjem.

Troškovi iz točaka (a) i (b) navedeni su u Prilogu II. ovoj Uredbi. Za potrebe točke (a), plaćanja od trećih osoba koje investicijsko društvo primi u vezi s investicijskom uslugom pruženom klijentu specificiraju se po stavkama odvojeno, a agregirani troškovi i naknade ukupno se zbrajaju te su izraženi i kao novčani iznos i kao postotak.

3. Kada je bilo koji dio ukupnih troškova i naknada potrebno platiti ili kad on predstavlja iznos u stranoj valuti, investicijska društva dostavljaju naznaku takve valute kao i važeće tečajeve za konverziju i troškove. Investicijska društva obavješćuju i o načinima plaćanja ili drugim načinima ispunjavanja obveza.

4. U vezi s objavom troškova i naknada proizvoda koji nisu uključeni u dokument s ključnim informacijama za ulagatelje o UCITS-u, investicijska društva te troškove izračunavaju i objavljuju primjerice povezivanjem s upravljačkim društvima UCITS-a kako bi dobila relevantne informacije.

5. Obveza pravovremenog pružanja potpune *ex ante* objave informacija o agregiranim troškovima i naknadama povezanim s financijskim instrumentom i pruženom investicijskom ili pomoćnom uslugom primjenjuje se na investicijska društva u sljedećim situacijama:

- (a) ako investicijsko društvo klijentima preporučuje ili prodaje financijske instrumente; ili

(b) ako se od investicijskog društva koje pruža bilo koju investicijsku uslugu zahtijeva da klijentima dostavi dokument s ključnim informacijama za ulagatelje o UCITS-u ili dokument s ključnim informacijama za upakirane investicijske proizvode za male ulagatelje i investicijske osigurateljne proizvode (PRIIP-ovi) u vezi s relevantnim financijskim instrumentima, u skladu s relevantnim zakonodavstvom Unije.

6. Investicijska društva koja klijentu ne preporučuju i ne prodaju financijski instrument ili koja nisu obvezna klijentu dostaviti dokument s ključnim informacijama ili dokument s ključnim informacijama za ulagatelje u skladu s relevantnim zakonodavstvom Unije svoje klijente obavješćuju o svim troškovima i naknadama koji se odnose na pruženu investicijsku i/ili pomoćnu uslugu.

7. Ako klijentu investicijske ili pomoćne usluge pruža više od jednog investicijskog društva, svako investicijsko društvo dostavlja informacije o troškovima investicijskih ili pomoćnih usluga koje pruža. Investicijsko društvo koje svojim klijentima preporučuje ili prodaje usluge koje pruža drugo društvo, mora troškove i naknade svojih usluga zbrojiti s troškovima i naknadama usluga koje pruža drugo društvo. Investicijsko društvo uzima u obzir troškove i naknade povezane s pružanjem drugih investicijskih ili pomoćnih usluga drugih društava ako je klijenta uputilo tim drugim društvima.

8. Investicijska društva pri izračunu troškova i naknada na *ex ante* osnovi upotrebljavaju stvarno nastale troškove kao zamjenu za očekivane troškove i naknade. Ako stvarni troškovi nisu dostupni, investicijsko društvo izrađuje razumnu procjenu tih troškova. Investicijska društva preispituju *ex ante* pretpostavke na temelju *ex post* iskustva te ih prema potrebi prilagođavaju.

9. Investicijska društva dostavljaju godišnje *ex post* informacije o svim troškovima i naknadama povezanim s financijskim instrumentima i s investicijskim i pomoćnim uslugama ako su preporučila ili prodavala financijske instrumente ili ako su klijentu dostavila dokument s ključnim informacijama ili dokument s ključnim informacijama za ulagatelje u vezi s financijskim instrumentima i ako imaju ili su imala kontinuirani odnos s klijentom tijekom godine. Takve informacije temelje se na nastalim troškovima i dostavljaju se na personaliziranoj osnovi.

Investicijska društva mogu odlučiti dostaviti takve agregirane informacije o troškovima i naknadama investicijskih usluga i financijskih instrumenata zajedno s postojećim redovnim izvješćima upućenima klijentu.

10. Pri pružanju investicijskih usluga investicijska društva svojim klijentima dostavljaju prikaz kumulativnog učinka troškova na povrat. Takav se prikaz dostavlja i na *ex ante* i na *ex post* osnovi. Investicijska društva osiguravaju da prikaz ispunjava sljedeće zahtjeve:

- (a) iz prikaza je vidljiv učinak ukupnih troškova i naknada na povrat ulaganja;
- (b) prikaz pokazuje sva očekivana povećanja ili fluktuacije troškova; i
- (c) prikazu je priložen opis prikaza.

Članak 51.

Informacije koje se dostavljaju u skladu s Direktivom 2009/65/EZ i Uredbom (EU) br. 1286/2014

(Članak 24. stavak 4. Direktive 2014/65/EU)

Investicijska društva koja distribuiraju udjele u subjektima za zajednička ulaganja ili upakirane investicijske proizvode za male ulagatelje i investicijske osigurateljne proizvode (PRIIP-ovi) dodatno obavješćavaju svoje klijente o svim drugim troškovima i povezanim naknadama koji se odnose na proizvod, a koji možda nisu bili uključeni u dokument s ključnim informacijama o UCITS-u ili dokument s ključnim informacijama za PRIIP-ove te o troškovima i naknadama povezanim s njihovim pružanjem investicijskih usluga u vezi s tim financijskim instrumentom.

ODJELJAK 2.

Investicijsko savjetovanje

Članak 52.

Informacije o investicijskom savjetovanju

(Članak 24. stavak 4. Direktive 2014/65/EU)

1. Investicijska društva moraju na jasan i sažet način objasniti smatra li se investicijsko savjetovanje neovisnim ili nesamostalnim i zašto te vrstu i prirodu ograničenja koja se primjenjuju, uključujući zabranu primanja i zadržavanja dodatnih poticaja kada se investicijske usluge pružaju na nesamostalnoj osnovi.

Ako se savjetovanje ponudi ili pruži istom klijentu na neovisnoj i nesamostalnoj osnovi, investicijska društva moraju objasniti područje primjene obje usluge kako bi ulagatelji mogli razumjeti koje su razlike među njima i ne smiju se predstavljati kao neovisni investicijski savjetnici za cjelokupnu aktivnost. U komunikaciji s klijentima društva ne smiju neopravdano isticati svoje usluge neovisnog savjetnika u usporedbi s investicijskim uslugama na nesamostalnoj osnovi.

2. Investicijska društva koja pružaju investicijsko savjetovanje, na neovisnoj ili nesamostalnoj osnovi, moraju klijentu predstaviti raspon financijskih instrumenata koji se mogu preporučiti, uključujući i svoj odnos s izdavateljima ili pružateljima instrumenata.

3. Investicijska društva dostavljaju opis vrsta razmatranih financijskih instrumenata, raspona financijskih instrumenata i pružatelja analiziranih za svaku vrstu instrumenta prema području primjene usluge i, kada se pruža neovisno savjetovanje, načina na koji pružena usluga ispunjava uvjete za pružanje investicijskog savjetovanja na neovisnoj osnovi te čimbenika koji su uzeti u obzir u postupku odabira koji je investicijsko društvo koristilo za preporuku financijskih instrumenata, kao što su rizici, troškovi i složenost financijskih instrumenata.

4. Kada raspon financijskih instrumenata koje je procijenilo investicijsko društvo koje pruža investicijsko savjetovanje na neovisnoj osnovi uključuje financijske instrumente samog investicijskog društva ili one koje su izdali ili pružili subjekti koji su usko povezani s investicijskim društvom ili s njim imaju bilo kakav bliski pravni ili ekonomski odnos kao i drugi izdavatelji ili pružatelji koji nisu povezani i nemaju odnos s investicijskim društvom, investicijsko društvo razlikuje, za svaku vrstu financijskog instrumenta, raspon financijskih instrumenata koje su izdali ili pružili subjekti koji nisu ni na koji način povezani s investicijskim društvom.

5. Investicijska društva koja pružaju redovitu procjenu primjerenosti preporuka dostavljenih u skladu s člankom 54. stavkom 12. moraju objaviti sve sljedeće informacije:

- (a) učestalost i razmjer periodične procjene primjerenosti i, prema potrebi, uvjete koji potiču procjenu;
- (b) mjeru u kojoj će prethodno prikupljene informacije biti podložne ponovnoj procjeni; i
- (c) način na koji će se klijenta obavijestiti o ažuriranoj preporuci.

Članak 53.

Neovisno investicijsko savjetovanje

(Članak 24. stavci 4. i 7. Direktive 2014/65/EU)

1. Investicijska društva koja pružaju neovisno investicijsko savjetovanje definiraju i provode postupak odabira kako bi procijenila i usporedila dostatan raspon financijskih instrumenata dostupnih na tržištu u skladu s člankom 24. stavkom 7. točkom (a) Direktive 2014/65/EU. Taj postupak odabira mora uključivati sljedeće elemente:

- (a) broj i raznolikost razmatranih financijskih instrumenata razmjerni su opsegu usluga investicijskog savjetovanja koje nudi neovisni investicijski savjetnik;
- (b) broj i raznolikost razmatranih financijskih instrumenata primjereno predstavljaju raspoložive financijske instrumente na tržištu;
- (c) količina financijskih instrumenata koje je izdalo samo investicijsko društvo ili subjekti koji su usko povezani sa samim investicijskim društvom razmjerna je ukupnom iznosu razmatranih financijskih instrumenata; i
- (d) kriteriji za odabir različitih financijskih instrumenata moraju uključivati sve relevantne aspekte kao što su rizici, troškovi i složenost te obilježja klijenata investicijskog društva te se njima mora osigurati nepristran odabir instrumenata koji se mogu preporučiti.

Ako zbog poslovnog modela ili specifičnog opsega pružene usluge takva usporedba nije moguća, investicijsko društvo koje pruža investicijsko savjetovanje ne može se predstaviti kao neovisno.

2. Investicijsko društvo koje pruža neovisno investicijsko savjetovanje i koje je usmjereno na određene kategorije ili specifičan raspon financijskih instrumenata mora ispunjavati sljedeće zahtjeve:

- (a) društvo se na tržištu predstavlja tako da privuče isključivo klijente koji daju prednost tim kategorijama ili rasponu financijskih instrumenata;

- (b) društvo od klijenata zahtijeva da navedu da su zainteresirani isključivo za ulaganje u specifičnu kategoriju ili raspon financijskih instrumenata; i
 - (c) prije pružanja usluge društvo mora osigurati da je njegova usluga primjerena za svakog novog klijenta na način da njegov poslovni model odgovara potrebama i ciljevima klijenta te da je raspon financijskih instrumenata primjeren klijentu. U suprotnome društvo tu uslugu ne smije pružiti klijentu.
3. Investicijsko društvo koje pruža neovisno investicijsko savjetovanje i investicijsko savjetovanje na nesamostalnoj osnovi mora ispunjavati sljedeće obveze:
- (a) investicijsko društvo pravovremeno prije pružanja usluge svoje klijente na trajnom mediju obavještava o tome pruža li se savjetovanje na neovisnoj ili nesamostalnoj osnovi u skladu s člankom 24. stavkom 4. točkom (a) Direktive 2014/65/EU i relevantnim provedbenim mjerama;
 - (b) investicijsko društvo predstavlja se kao neovisno za usluge za koje pruža neovisno investicijsko savjetovanje;
 - (c) investicijsko društvo uspostavilo je primjerene organizacijske zahtjeve i kontrole kako bi osiguralo da su obje vrste savjetodavnih usluga i savjetnika jasno razdvojene i da se klijenti vjerojatno neće zbuniti u pogledu vrste usluge koju primaju te da im se pruži vrsta savjetovanja koja je za njih prikladna. Investicijsko društvo ne može dopustiti fizičkoj osobi da pruža i neovisno i nesamostalno savjetovanje.

ODJELJAK 3.

Procjena primjerenosti i prikladnosti

Članak 54.

Procjena primjerenosti i izvješća o primjerenosti

(Članak 25. stavak 2. Direktive 2014/65/EU)

1. Investicijska društva moraju biti nedvosmislena i jasna kad je riječ o njihovim odgovornostima u postupku procjene primjerenosti investicijskih usluga ili financijskih instrumenata u skladu s člankom 25. stavkom 2. Direktive 2014/65/EU. Pri procjenjivanju primjerenosti investicijsko društvo klijente ili potencijalne klijente jasno i jednostavno obavještava o tome da se primjerenost procjenjuje kako bi društvo moglo djelovati u najboljem interesu klijenta.

Ako se usluge investicijskog savjetovanja ili upravljanja portfeljem u cijelosti ili djelomično pružaju putem automatskog ili poluautomatskog sustava, odgovornost za provedbu procjene primjerenosti je na investicijskom društvu koje pruža uslugu i ne smanjuje se upotrebom elektroničkog sustava za donošenje osobne preporuke ili odluke o trgovanju.

2. Investicijska društva određuju opseg informacija koje se prikupljaju od klijenata s obzirom na sva svojstva usluga investicijskog savjetovanja ili upravljanja portfeljem koje se tim klijentima pružaju. Investicijska društva od postojećih ili potencijalnih klijenata prikupljaju sve informacije koje su im potrebne za razumijevanje bitnih činjenica o klijentu i stvaranje razumne osnove za utvrđivanje, uzimajući u obzir prirodu i opseg pružene usluge, da specifična transakcija koja bi se preporučila ili provela tijekom pružanja usluge upravljanja portfeljem ispunjava sljedeće kriterije:

- (a) ispunjava investicijske ciljeve navedenog klijenta, uključujući klijentovu toleranciju na rizik;
 - (b) takva je da je klijent financijski sposoban podnijeti sve povezane rizike ulaganja koji su u skladu s njegovim investicijskim ciljevima;
 - (c) takva je da klijent ima iskustvo i znanje potrebno za razumijevanje rizika povezanih s transakcijom ili s upravljanjem njegovim portfeljem.
3. Kada investicijsko društvo pruža investicijsku uslugu profesionalnom ulagatelju, ono ima pravo pretpostaviti da u vezi s proizvodima, transakcijama i uslugama za koje je tako klasificiran, klijent ima potrebnu razinu iskustva i znanja u smislu stavka 2. točke (c).

Kada se ta investicijska usluga sastoji od pružanja investicijskog savjetovanja profesionalnom ulagatelju, koje je obuhvaćeno odjeljkom 1. Priloga II. Direktivi 2014/65/EU, investicijsko društvo ima pravo, u smislu stavka 2. točke (b), pretpostaviti da je klijent financijski sposoban podnijeti sve povezane rizike ulaganja u skladu s investicijskim ciljevima navedenog klijenta.

4. Informacije u vezi s financijskom situacijom klijenta ili potencijalnog klijenta moraju uključivati, ovisno o slučaju, informacije o izvoru i visini njegova redovitog prihoda, njegovoj imovini, uključujući likvidnu imovinu, ulaganjima i nekretninama i njegovim redovitim financijskim obvezama.

5. Informacije u vezi s investicijskim ciljevima klijenta ili potencijalnog klijenta moraju uključivati, ovisno o slučaju, informacije o vremenskom razdoblju tijekom kojeg klijent želi zadržati ulaganje, njegovoj spremnosti na preuzimanje rizika, njegovom profilu rizičnosti i svrsi ulaganja.

6. Ako je klijent pravna osoba ili grupa od najmanje dvije fizičke osobe ili ako druga fizička osoba zastupa jednu ili više fizičkih osoba, investicijsko društvo uspostavlja i provodi politiku kojom se definira tko bi trebao podlijegati procjeni primjerenosti te način na koji će se ona provoditi u praksi, uključujući osobe od kojih bi se trebale prikupiti informacije o znanju i iskustvu, financijskom stanju i investicijskim ciljevima. Investicijsko društvo mora evidentirati tu politiku.

Ako fizičku osobu zastupa druga fizička osoba ili ako se pravnu osobu koja je zatražila da se s njom postupa kao s profesionalnim klijentom u skladu s odjeljkom 2. Priloga II. Direktivi 2014/65/EU treba uzeti u obzir za procjenu primjerenosti, financijsko stanje i investicijski ciljevi trebaju biti oni pravne osobe ili, u vezi s fizičkom osobom, oni odnosnog klijenta, a ne zastupnika. Znanje i iskustvo trebaju biti oni zastupnika fizičke osobe ili osobe koja je ovlaštena izvršavati transakcije za račun odnosnog klijenta.

7. Investicijska društva poduzimaju razumne mjere kako bi osigurala pouzdanost prikupljenih informacija o svojim klijentima ili potencijalnim klijentima. Te mjere uključuju, ali nisu ograničene na, sljedeće:

- (a) osigurati da su klijenti svjesni važnosti dostavljanja točnih i ažuriranih informacija;
- (b) osigurati da su svi alati, kao što su alati za profiliranje kod procjene rizika ili alati za procjenu znanja i iskustva klijenta, koji se koriste u postupku procjene primjerenosti svrsishodni i prikladno osmišljeni za upotrebu na klijentima te da su sva ograničenja utvrđena i prikladno ublažena tijekom postupka procjene primjerenosti;
- (c) osigurati da su pitanja iz postupka lako razumljiva klijentima i da se njima može točno shvatiti koji su ciljevi i potrebe klijenta i informacije potrebne za provedbu procjene primjerenosti; i
- (d) prema potrebi poduzeti mjere za osiguranje dosljednosti informacija o klijentu, primjerice provjeravanjem ima li očitih netočnih podataka u informacijama koje su dostavili klijenti.

Investicijska društva koja imaju kontinuirani odnos s klijentom, primjerice ako pružaju kontinuiranu uslugu savjetovanja ili upravljanja portfeljem, moraju imati, i biti u stanju dokazati da imaju, uspostavljene prikladne politike i postupke za održavanje primjerenih i ažuriranih informacija o klijentima u mjeri u kojoj je to potrebno da bi se ispunili zahtjevi iz stavka 2.

8. Kada pri pružanju investicijske usluge investicijskog savjetovanja ili upravljanja portfeljem investicijsko društvo ne prikupi informacije koje se traže na temelju članka 25. stavka 2. Direktive 2014/65/EU, društvo ne smije preporučiti klijentu ili potencijalnom klijentu investicijske usluge ili financijske instrumente.

9. Investicijska društva moraju imati, i biti u stanju dokazati da imaju, uspostavljene primjerene politike i postupke kako bi osigurala da razumiju prirodu i svojstva, uključujući troškove i rizike, investicijskih usluga i financijskih instrumenata koje odabiru za svoje klijente te da procijene, uzimajući u obzir trošak i složenost, odgovaraju li istovjetne investicijske usluge ili financijski instrumenti profilu klijenta.

10. Pri pružanju investicijske usluge investicijskog savjetovanja ili upravljanja portfeljem, investicijsko društvo ne preporučuje i ne odlučuje se na trgovanje ako ni jedna usluga ili instrument nisu primjereni klijentu.

11. Pri pružanju usluga investicijskog savjetovanja ili upravljanja portfeljem koje uključuju zamjenu ulaganja prodajom instrumenta i kupnjom drugog ili korištenjem prava izmjene u pogledu postojećeg instrumenta, investicijska društva prikupljaju potrebne informacije o klijentovim postojećim ulaganjima i preporučenim novim ulaganjima te analiziraju troškove i koristi zamjene, tako da mogu razumno dokazati da su koristi zamjene veće od troškova.

12. Pri pružanju investicijskog savjetovanja investicijska društva malom ulagatelju dostavljaju izvješće u kojem se sažeto navode pruženi savjeti i objašnjava zašto je preporuka primjerena malom ulagatelju, uključujući način na koji se njome ostvaruju ciljevi i osobne okolnosti klijenta s obzirom na zatraženo trajanje ulaganja, klijentovo znanje i iskustvo i klijentov stav prema riziku i sposobnost da podnosi gubitke.

Investicijska društva u izvješće o primjerenosti uključuju informacije o tome je li vjerojatno da će za preporučene usluge ili instrumente mali ulagatelj morati zatražiti redovito preispitivanje njihovih mehanizama te klijentu skreću pozornost na takve informacije.

Ako investicijsko društvo pruža uslugu koja uključuje redovite procjene primjerenosti i izvješća, izvješća sastavljena nakon uspostave početne usluge mogu obuhvaćati samo izmjene uključenih usluga ili instrumenata i/ili okolnosti klijenta i u njima se ne moraju ponavljati sve pojedinosti iz prvog izvješća.

13. Investicijska društva koja pružaju redovitu procjenu primjerenosti preispituju primjerenost danih preporuka najmanje jednom godišnje u cilju poboljšanja usluge. Učestalost te procjene povećava se ovisno o profilu rizičnosti klijenta i vrsti preporučenog financijskog instrumenta.

Članak 55.

Zajedničke odredbe za procjenu primjerenosti i prikladnosti

(Članak 25. stavci 2. i 3. Direktive 2014/65/EU)

1. Investicijska društva osiguravaju da informacije u vezi sa znanjem i iskustvom klijenta ili potencijalnog klijenta u području ulaganja uključuju sljedeće, u mjeri u kojoj je to prikladno s obzirom na prirodu klijenta, prirodu i opseg usluge koja će se pružati te vrstu predviđenog proizvoda ili transakcije, uključujući njihovu složenost i povezane rizike:

- (a) vrste usluga, transakcija i financijskih instrumenata s kojima je klijent upoznat;
- (b) vrstu, volumen i učestalost transakcija klijenta s financijskim instrumentima te razdoblje u kojem su transakcije izvršene;
- (c) stupanj obrazovanja i profesiju ili relevantnu prethodnu profesiju klijenta ili potencijalnog klijenta.

2. Investicijsko društvo ne smije odvrćati klijenta ili potencijalnog klijenta od dostavljanja informacija koje se zahtijevaju za potrebe članka 25. stavaka 2. i 3. Direktive 2014/65/EU.

3. Investicijsko društvo ima pravo osloniti se na informacije koje su mu dostavili klijenti ili potencijalni klijenti, osim ako je svjesno ili bi trebalo biti svjesno da su te informacije očito zastarjele, netočne ili nepotpune.

Članak 56.

Procjena prikladnosti i povezane obveze vođenja evidencije

(Članak 25. stavci 3. i 5. Direktive 2014/65/EU)

1. Investicijska društva utvrđuju ima li klijent potrebno iskustvo i znanje kako bi razumio rizike povezane s ponuđenim ili zatraženim proizvodom ili investicijskom uslugom kada procjenjuju je li investicijska usluga, kako je navedena u članku 25. stavku 3. Direktive 2014/65/EU, prikladna za klijenta.

Investicijsko društvo ima pravo pretpostaviti da profesionalni ulagatelj ima iskustvo i znanje potrebno za razumijevanje rizika koji su povezani s onom investicijskom uslugom ili transakcijom, ili vrstom transakcija ili proizvoda, za koje je klijent klasificiran kao profesionalni ulagatelj.

2. Investicijska društva vode evidenciju o provedenim procjenama prikladnosti koja uključuje sljedeće:

- (a) rezultat procjene prikladnosti;

- (b) sva upozorenja koja su dana klijentu ako su investicijska usluga ili proizvod procijenjeni kao potencijalno neprikladni za klijenta, je li klijent zatražio izvršenje transakcije unatoč upozorenju te, prema potrebi, je li društvo prihvatilo zahtjev klijenta da se transakcija izvrši;
- (c) sva upozorenja koja su dana klijentu ako klijent nije dostavio dovoljno informacija kako bi društvo moglo izvršiti procjenu prikladnosti, je li klijent zatražio izvršenje transakcije unatoč upozorenju te, prema potrebi, je li društvo prihvatilo zahtjev klijenta da se transakcija izvrši.

Članak 57.

Pružanje usluga u slučaju nekompleksnih instrumenata

(Članak 25. stavak 4. Direktive 2014/65/EU)

Financijski instrument koji nije izričito naveden u članku 25. stavku 4. točki (a) Direktive 2014/65/EU smatra se nekompleksnim za potrebe članka 25. stavka 4. točke (a) podtočke vi. Direktive 2014/65/EU ako ispunjava sljedeće kriterije:

- (a) nije obuhvaćen člankom 4. stavkom 1. točkom 44. podtočkom (c) Direktive 2014/65/EU ili točkama od 4. do 11. odjeljka C Priloga I. Direktivi 2014/65/EU;
- (b) postoje učestale mogućnosti da se taj financijski instrument proda, otkupi ili na drugi način realizira po cijenama koje su javno dostupne sudionicima na tržištu i koje su ili tržišne cijene ili cijene dostupne ili potvrđene putem sustava vrednovanja koji je neovisan o izdavatelju;
- (c) ne uključuju nikakvu stvarnu ili potencijalnu obvezu za klijenta koja premašuje trošak stjecanja instrumenta;
- (d) ne sadržava klauzulu, uvjet ili aktivacijski mehanizam koji bi mogli temeljito izmijeniti prirodu ili rizik ulaganja ili profila isplate, kao što su ulaganja koja sadržavaju pravo da se instrument pretvori u drugo ulaganje;
- (e) ne uključuje eksplicitne ili implicitne izlazne naknade čiji je učinak takav da ulaganje postaje nelikvidno iako tehnički postoje učestale mogućnosti da se on proda, otkupi ili na drugi način realizira;
- (f) primjereno cjelovite informacije o njegovim obilježjima javno su dostupne i vjerojatno je da će biti odmah shvaćene i takve su da omogućuju prosječnom malom ulagatelju da donese informiranu odluku o tome hoće li sklopiti transakciju s navedenim instrumentom ili ne.

Članak 58.

Sporazumi s malim i profesionalnim ulagateljima

(Članak 24. stavak 1. i članak 25. stavak 5. Direktive 2014/65/EU)

Investicijska društva koja klijentu pružaju bilo koju investicijsku uslugu ili pomoćnu uslugu iz odjeljka B točke 1. Priloga I. Direktivi 2014/65/EU nakon datuma primjene ove Uredbe s klijentom sklapaju osnovni pisani sporazum, na papiru ili na nekom drugom trajnom mediju, kojim se utvrđuju bitna prava i obveze društva i klijenta. Investicijska društva koja pružaju investicijsko savjetovanje moraju ispunjavati tu obvezu samo ako se izvrši redovita procjena primjerenosti preporučenih financijskih instrumenata ili usluga.

Pisanim sporazumom utvrđuju se bitna prava i obveze strana i on uključuje sljedeće:

- (a) opis usluga i, prema potrebi, prirodu i opseg investicijskih savjeta koji se pružaju;
- (b) u slučaju usluga upravljanja portfeljem, vrste financijskih instrumenata koji se mogu kupiti i prodati te vrste transakcija koje se mogu izvršiti za račun klijenta, kao i sve zabranjene instrumente ili transakcije; i
- (c) opis glavnih svojstava svih usluga iz odjeljka B točke 1. Priloga I. Direktivi 2014/65/EU koje se pružaju, uključujući, prema potrebi, ulogu društva u pogledu korporativnih djelatnosti u vezi s instrumentima klijenta i uvjetima prema kojima će transakcije financiranja vrijednosnih papira koje uključuju vrijednosne papire klijenta ostvariti povrat za klijenta.

ODJELJAK 4.

Izvjeshćivanje klijenata

Članak 59.

Obveze izvješćivanja u vezi s izvršavanjem naloga koji ne uključuju upravljanje portfeljem

(Članak 25. stavak 6. Direktive 2014/65/EU)

1. Investicijska društva koja su izvršila nalog za račun klijenta, koji ne uključuje upravljanje portfeljem, u vezi s tim nalogom, postupaju na sljedeći način:

- (a) bez odgode klijentu dostavljaju na trajnom mediju bitne informacije u vezi s izvršavanjem tog naloga;
- (b) što je prije moguće klijentu dostavljaju na trajnom mediju obavijest kojom se potvrđuje izvršenje naloga, a najkasnije prvog radnog dana od izvršenja ili ako investicijsko društvo prima potvrdu od treće strane, najkasnije prvog radnog dana od primitka potvrde od treće strane.

Točka (b) ne primjenjuje se u slučaju da potvrda sadržava iste informacije kao i potvrda koju klijentu bez odgode dostavlja neka druga osoba.

Točke (a) i (b) ne primjenjuju se u slučaju kada se nalozi izvršeni za račun klijenata odnose na obveznice kojima se financiraju ugovori o hipotekarnim kreditima s navedenim klijentima, a u tom se slučaju izvješće o transakciji dostavlja istodobno s uvjetima hipotekarnog kredita, ali najkasnije mjesec dana od izvršenja naloga.

2. Uz poštovanje zahtjeva iz stavka 1. investicijska društva klijentu na zahtjev dostavljaju informacije o statusu njegova naloga.

3. U slučaju naloga klijenta koji se odnose na udjele ili dionice u subjektu za zajednička ulaganja, a koji se izvršavaju povremeno, investicijska društva poduzimaju mjere iz stavka 1. točke (b) ili klijentu dostavljaju najmanje jedanput u šest mjeseci informacije navedene u stavku 4. u vezi s navedenim transakcijama.

4. Obavijest iz stavka 1. točke (b) uključuje sljedeće informacije, ako su primjenjive, i prema potrebi informacije u skladu s regulatornim tehničkim standardima o obvezama izvješćivanja donesenima u skladu s člankom 26. Uredbe (EU) br. 600/2014:

- (a) identifikaciju društva koje izvješćuje;
- (b) ime ili drugi naziv klijenta;
- (c) dan trgovanja;
- (d) vrijeme trgovanja;
- (e) vrstu naloga;
- (f) oznaku mjesta trgovanja;
- (g) oznaku instrumenta;
- (h) oznaku kupnje/prodaje;
- (i) prirodu naloga, ako se ne radi o nalogu za kupnju/prodaju;
- (j) količinu;
- (k) jediničnu cijenu;
- (l) ukupnu vrijednost;
- (m) ukupan iznos zaračunatih provizija i troškova, i na zahtjev klijenta raščlambu po stavkama koja prema potrebi uključuje iznos svakog povećanja ili smanjenja vrijednosti kada je investicijsko društvo izvršilo transakciju pri trgovanju za vlastiti račun, a investicijsko društvo ima obvezu najpovoljnijeg izvršenja prema klijentu;

- (n) korišteni tečaj ako transakcija uključuje konverziju valute;
- (o) odgovornosti klijenta u vezi s namirom transakcije, uključujući rok za plaćanje ili isporuku kao i odgovarajuće pojedinosti o računu, ako klijent nije prethodno obaviješten o tim pojedinostima i odgovornosti;
- (p) ako je klijentova druga ugovorna strana samo investicijsko društvo ili bilo koja osoba iz grupe investicijskog društva odnosno neki drugi klijent investicijskog društva, izjavu u tom smislu, osim ako je nalog izvršen preko sustava trgovanja koji omogućuje anonimno trgovanje.

Za potrebe točke (k), u slučaju kad se nalog izvršava u tranšama, investicijsko društvo može klijentu dostaviti informacije o cijeni svake tranše ili o prosječnoj cijeni. Ako se dostavlja prosječna cijena, investicijsko društvo klijentu na njegov zahtjev dostavlja informacije o cijeni svake tranše.

5. Investicijsko društvo može klijentu dostaviti informacije iz stavka 4. korištenjem standardnih oznaka, pod uvjetom da dostavi i pojašnjenje korištenih oznaka.

Članak 60.

Obveze izvješćivanja u vezi s upravljanjem portfeljem

(Članak 25. stavak 6. Direktive 2014/65/EU)

1. Investicijska društva koja klijentima pružaju uslugu upravljanja portfeljem tim klijentima na trajnom mediju dostavljaju redoviti izvještaj o aktivnostima upravljanja portfeljem koje se provode za račun tog klijenta, osim ako taj izvještaj dostavlja neka druga osoba.

2. Redoviti izvještaj koji se propisuje stavkom 1. sadržava korekatan i uravnoteženi pregled poduzetih aktivnosti i prinosa portfelja tijekom izvještajnog razdoblja i prema potrebi uključuje sljedeće informacije:

- (a) naziv investicijskog društva;
- (b) naziv ili drugu oznaku računa klijenta;
- (c) izvještaj o sadržaju i vrednovanju portfelja, uključujući pojedinosti o svakom financijskom instrumentu koji se drži, njegovoj tržišnoj vrijednosti ili fer vrijednosti ako je tržišna vrijednost nedostupna, novčanom stanje na početku i na kraju izvještajnog razdoblja i prinosu portfelja tijekom izvještajnog razdoblja;
- (d) ukupan iznos naknada i troškova nastalih tijekom izvještajnog razdoblja, pri čemu se raščlanjuju barem ukupne naknade za upravljanje i ukupni troškovi povezani s izvršenjem te uključujući, prema potrebi, izjavu da će se na zahtjev dostaviti detaljnija raščlamba;
- (e) usporedbu prinosa tijekom razdoblja na koje se izvještaj odnosi s referentnom vrijednošću prinosa na ulaganje (ako postoji) dogovorenom između investicijskog društva i klijenta;
- (f) ukupni iznos dividendi, kamata i drugih plaćanja primljenih u izvještajnom razdoblju u vezi s portfeljem klijenta;
- (g) informacije o drugim korporativnim djelatnostima na temelju kojih se ostvaruju prava u vezi s financijskim instrumentima koji se drže u portfelju;
- (h) za svaku transakciju izvršenu tijekom navedenog razdoblja, prema potrebi informacije iz članka 59. stavka 4. točaka (c) do (l), osim ako se klijent izjasni da želi primati informacije o izvršenim transakcijama po izvršenju svake pojedinačne transakcije, a u tom se slučaju primjenjuje stavak 4. ovog članka.

3. Redoviti izvještaj iz stavka 1. dostavlja se svaka tri mjeseca, osim u sljedećim slučajevima:

- (a) kad investicijsko društvo svojim klijentima osigurava pristup internetskom sustavu, koji se smatra trajnim medijem, a u kojem se može pristupiti ažuriranim vrednovanjima portfelja klijenta i u kojem klijent može jednostavno pristupiti informacijama propisanim člankom 63. stavkom 2., a kad društvo ima dokaz da je klijent barem jedanput tijekom relevantnog tromjesečja pristupio vrednovanju svojeg portfelja;

- (b) u slučajevima kad se primjenjuje stavak 4., redoviti izvještaj mora se dostaviti najmanje jedanput u 12 mjeseci;
- (c) kad ugovor o usluzi upravljanja portfeljem između investicijskog društva i klijenta dopušta upravljanje portfeljem s pomoću financijske poluge, redoviti izvještaj mora se dostaviti najmanje jedanput mjesečno.

Iznimka predviđena u točki (b) ne primjenjuje se u slučaju transakcija financijskim instrumentima obuhvaćenima člankom 4. stavkom 1. točkom 44. podtočkom (c) ni odjeljkom C točkama 4. do 11. Priloga I. Direktivi 2014/65/EU.

4. U slučajevima kad se klijent izjasni da želi primati informacije o izvršenim transakcijama po izvršenju svake pojedinačne transakcije, investicijska društva klijentu bez odgode na trajnom mediju dostavljaju, nakon što osoba ovlaštena za upravljanje portfeljem izvrši transakciju, bitne informacije u vezi s navedenom transakcijom.

Investicijsko društvo klijentu dostavlja obavijest kojom se potvrđuje transakcija i koja sadržava informacije iz članka 59. stavka 4. najkasnije prvog radnog dana od izvršenja ili ako investicijsko društvo prima potvrdu od treće strane, najkasnije prvog radnog dana od primitka potvrde od treće strane.

Drugi podstavak ne primjenjuje se u slučaju da potvrda sadržava iste informacije kao i potvrda koju klijentu bez odgode dostavlja neka druga osoba.

Članak 61.

Obveze izvješćivanja u vezi s kvalificiranim nalagodavateljima

(Članak 24. stavak 4. i članak 25. stavak 6. Direktive 2014/65/EU)

Zahtjevi primjenjivi na izvješća za male ulagatelje i profesionalne ulagatelje iz članaka 49. i 59. primjenjuju se osim ako su investicijska društva s kvalificiranim nalagodavateljima sklopila sporazume kojima se utvrđuje sadržaj i rokovi izvješćivanja.

Članak 62.

Dodatne obveze izvješćivanja u vezi s upravljanjem portfeljem ili transakcijama potencijalnim obvezama

(Članak 25. stavak 6. Direktive 2014/65/EU)

1. Investicijska društva koja pružaju uslugu upravljanja portfeljem izvješćuju klijenta kada se ukupna vrijednost portfelja, izračunana na početku svakog izvještajnog razdoblja, smanji za 10 %, i nakon toga za svakih daljnjih 10 %, najkasnije na kraju radnog dana kada je prag premašen ili, u slučaju kad se prag premaši na neradni dan, na kraju sljedećeg radnog dana.

2. Investicijska društva koja drže račun malog ulagatelja koji uključuje pozicije u financijskim instrumentima s financijskom polugom ili transakcije potencijalnim obvezama izvješćuju klijenta kada se početna vrijednost svakog instrumenta smanji za 10 % i nakon toga za svakih daljnjih 10 %. Izvješćivanje u skladu s ovim stavkom trebalo bi se provoditi za svaki pojedinačni instrument posebno, osim ako se drugačije dogovori s klijentom, te se provodi najkasnije na kraju radnog dana kada je prag premašen ili, u slučaju kad se prag premaši na neradni dan, na kraju sljedećeg radnog dana.

Članak 63.

Izvještaji o financijskim instrumentima ili novčanim sredstvima klijenata

(Članak 25. stavak 6. Direktive 2014/65/EU)

1. Investicijska društva koja drže financijske instrumente ili novčana sredstva klijenata svakom pojedinom klijentu za kojeg drže financijske instrumente ili novčana sredstva dostavljaju najmanje na tromjesečnoj osnovi izvještaje na trajnom mediju o navedenim financijskim instrumentima ili novčanim sredstvima, osim ako je taj izvještaj dostavljen u nekom drugom redovitom izvještaju. Društva taj izvještaj dostavljaju češće na zahtjev klijenta po komercijalnoj cijeni.

Prvi podstavak ne primjenjuje se na kreditnu instituciju kojoj je odobrenje za rad izdano na temelju Direktive 2000/12/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ u vezi s depozitima koje u smislu navedene Direktive drži navedena institucija.

⁽¹⁾ Direktiva 2000/12/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 20. ožujka 2000. o pokretanju i obavljanju djelatnosti kreditnih institucija (SL L 126, 26.5.2000., str. 1..).

2. Izvještaj o imovini klijenta iz stavka 1. uključuje sljedeće informacije:
- (a) pojedinosti o svim financijskim instrumentima ili novčanim sredstvima koje investicijsko društvo drži za klijenta na kraju razdoblja na koje se izvještaj odnosi;
 - (b) mjeru u kojoj su financijski instrumenti ili novčana sredstva klijenta bili predmetom transakcija financiranja vrijednosnih papira;
 - (c) opseg koristi koje je klijent stekao na temelju sudjelovanja u transakcijama financiranja vrijednosnih papira te osnovu na temelju koje su te koristi stečene;
 - (d) jasno navođenje imovine ili novčanih sredstava koji podliježu propisima iz Direktive 2014/65/EU i njezinih provedbenih mjera i onih koji tome ne podliježu, primjerice onih koji podliježu ugovoru o kolateralu s prijenosom prava vlasništva;
 - (e) jasno navođenje imovine na koju utječu određene osobitosti njezina statusa vlasništva, primjerice pravo unovčivosti;
 - (f) tržišna vrijednost ili procijenjena vrijednost, kada tržišna vrijednost nije dostupna, financijskih instrumenta uključenih u izvještaj uz jasno navođenje činjenice da nedostatak tržišne cijene vjerojatno upućuje na nedostatak likvidnosti. Ocjenu procijenjene vrijednosti društvo mora provesti u okviru svojih mogućnosti.

U slučajevima kada portfelj klijenta uključuje sredstva iz jedne ili više nepodmirenih transakcija, informacije iz točke (a) mogu se temeljiti na datumu trgovanja ili na datumu namire, pod uvjetom da se ista osnova dosljedno primjenjuje na sve takve informacije u izvještaju.

Redoviti izvještaj o imovini klijenta iz stavka 1. ne dostavlja se kad investicijsko društvo svojim klijentima osigurava pristup internetskom sustavu, koji se smatra trajnim medijem, a u kojem klijent može jednostavno pristupiti ažuriranim izvještajima o financijskim instrumentima ili novčanim sredstvima klijenta, a kad društvo ima dokaz da je klijent najmanje jedanput tijekom relevantnog tromjesečja pristupio tom izvještaju.

3. Investicijska društva koja drže financijske instrumente ili novčana sredstva klijenta i koja klijentu pružaju uslugu upravljanja portfeljem mogu izvještaj o imovini klijenta iz stavka 1. uključiti u redoviti izvještaj koji navedenom klijentu dostavljaju na temelju članka 60. stavka 1.

ODJELJAK 5.

Najpovoljnije izvršenje naloga

Članak 64.

Kriteriji najpovoljnijeg izvršenja naloga

(Članak 27. stavak 1. i članak 24. stavak 1. Direktive 2014/65/EU)

1. Pri izvršenju naloga klijenta investicijska društva uzimaju u obzir sljedeće kriterije za određivanje relativne važnosti čimbenika iz članka 27. stavka 1. Direktive 2014/65/EU:
- (a) obilježja klijenta, uključujući kategorizaciju klijenta kao malog ili profesionalnog ulagatelja;
 - (b) obilježja naloga klijenta, primjerice kada nalog uključuje transakciju financiranja vrijednosnih papira;
 - (c) obilježja financijskih instrumenata koji su predmet tog naloga;
 - (d) obilježja mjesta izvršenja na koja se navedeni nalog može usmjeriti.

Za potrebe ovog članka i članaka 65. i 66. „mjesto izvršenja” uključuje uređeno tržište, multilateralnu trgovinsku platformu, organiziranu trgovinsku platformu, sistematski internalizator, održavatelja tržišta ili neke druge osiguravatelje likvidnosti ili subjekt koji u trećoj zemlji obavlja sličnu funkciju kao bilo koji od prethodno navedenih subjekata.

2. Investicijsko društvo ispunjava svoju obvezu u skladu s člankom 27. stavkom 1. Direktive 2014/65/EU da poduzme sve dostatne mjere za postizanje najpovoljnijeg mogućeg ishoda za klijenta u mjeri u kojoj izvršava nalog ili posebno obilježje naloga poštujući posebne upute klijenta koje se odnose na nalog ili na posebno obilježje naloga.

3. Investicijska društva ne strukturiraju ili zaračunavaju svoje provizije na način koji bi doveo do nekorektne diskriminacije među mjestima izvršenja.
4. Pri izvršavanju naloga ili donošenju odluke o trgovanju OTC proizvodima uključujući nstandardizirane proizvode, investicijsko društvo provjerava fer vrijednost cijene predložene klijentu tako što prikuplja tržišne podatke korištene za procjenu cijene takvog proizvoda i, prema potrebi, uspoređuje ga sa sličnim ili usporedivim proizvodima.

Članak 65.

Dužnost investicijskih društava da postupaju u najboljem interesu klijenta pri pružanju usluga upravljanja portfeljem te zaprimanju i prijenosu naloga

(Članak 24. stavci 1. i 4. Direktive 2014/65/EU)

1. Pri pružanju usluge upravljanja portfeljem investicijska društva ispunjuju obvezu iz članka 24. stavka 1. Direktive 2014/65/EU da postupaju u najboljem interesu svojih klijenata pri predaji naloga drugim subjektima na izvršenje, što proizlazi iz odluka investicijskog društva da trguje financijskim instrumentima za račun klijenta.
2. Pri pružanju usluge zaprimanja i prijenosa naloga investicijska društva ispunjuju obvezu iz članka 24. stavka 1. Direktive 2014/65/EU da postupaju u najboljem interesu svojih klijenata pri prijenosu naloga klijenta drugim subjektima na izvršenje.
3. Kako bi poštovala odredbe stavka 1. ili 2., investicijska društva moraju poštovati odredbe stavaka 4. do 7. ovog članka i članka 64. stavka 4.
4. Investicijska društva poduzimaju sve dostatne mjere kako bi postigla najpovoljniji mogući ishod za svoje klijente, uzimajući u obzir čimbenike iz članka 27. stavka 1. Direktive 2014/65/EU. Relativna važnost tih čimbenika određuje se upućivanjem na kriterije iz članka 64. stavka 1., a za male ulagatelje na zahtjev iz članka 27. stavka 1. Direktive 2014/65/EU.

Investicijsko društvo ispunjuje svoje obveze iz stavka 1. ili 2. te ono nije dužno poduzeti mjere navedene u ovom stavku, pod uvjetom da poštuje posebne upute svog klijenta pri predaji ili prijenosu naloga nekom drugom subjektu na izvršenje.

5. Investicijska društva uspostavljaju i provode politiku koja im omogućuje ispunjenje obveze iz stavka 4. Politikom se za svaki razred instrumenata utvrđuju subjekti kojima investicijsko društvo predaje ili prenosi naloge na izvršenje. Utvrđeni subjekti raspolažu mjerama izvršavanja naloga koje investicijskom društvu omogućuju ispunjenje njegovih obveza na temelju ovog članka kada prenosi ili predaje nalog navedenom subjektu na izvršenje.
6. Investicijska društva svojim klijentima dostavljaju informacije o politici uspostavljenoj u skladu s člankom 66. stavkom 5. i stavicama 2. do 9. Investicijska društva klijentima dostavljaju odgovarajuće informacije o društvu i njegovim uslugama te subjektima odabranima za provedbu izvršenja. Osobito kada za pružanje usluge izvršenja naloga odabere druga društva, investicijsko društvo za svaki razred financijskih instrumenata sažima i javno objavljuje jedanput godišnje pet najboljih investicijskih društava u smislu volumena trgovanja kojima je u prethodnoj godini prenio ili predao naloge klijenata za izvršenje i informacije o kvaliteti ostvarenog izvršenja. Informacije moraju biti u skladu s informacijama objavljenima u skladu s tehničkim standardima nastalima na temelju članka 27. stavka 10. točke (b) Direktive 2014/65/EU.

Investicijska društva na razuman zahtjev klijenta dostavljaju svojim klijentima ili potencijalnim klijentima informacije o subjektima kojima su nalozi preneseni ili predani na izvršenje.

7. Investicijska društva redovito prate učinkovitost politike uspostavljene u skladu sa stavkom 5., a posebno prate kvalitetu izvršenja od strane subjekata utvrđenih u toj politici te, prema potrebi, ispravljaju nedostatke.

Investicijska društva najmanje jedanput godišnje preispituju tu politiku i mjere. To se preispitivanje provodi i svaki put kada nastupi bitna promjena koja utječe na sposobnost društva da nastavi postizati najpovoljniji mogući ishod za svoje klijente.

Investicijska društva procjenjuju je li nastala bitna promjena i razmatraju uvođenje izmjena u pogledu mjesta izvršenja ili subjekata za izvršenje u koje su se znatno pouzdali u okviru ispunjenja općeg zahtjeva o najpovoljnijem izvršenju.

Bitna promjena znači značajan događaj koji bi mogao imati učinak na parametre najpovoljnijeg izvršenja, primjerice troškove, cijenu, brzinu, vjerojatnost izvršenja i namire, veličinu, prirodu ili bilo što drugo što je relevantno za izvršenje naloga.

8. Ovaj se članak ne primjenjuje ako investicijsko društvo koje pruža uslugu upravljanja portfeljem ili zaprimanja i prijenosa naloga izvršava i zaprimljene naloge ili donesene odluke o trgovanju za račun portfelja svojih klijenta. U tim se slučajevima primjenjuje članak 27. Direktive 2014/65/EU.

Članak 66.

Politika izvršavanja naloga

(Članak 27. stavci 5. i 7. Direktive 2014/65/EU)

1. Investicijska društva najmanje jedanput godišnje preispituju politiku izvršavanja naloga uspostavljenu u skladu s člankom 27. stavkom 4. Direktive 2014/65/EU te svoje mjere izvršavanja naloga.

To se preispitivanje provodi i svaki put kada nastupi bitna promjena kako je definirana u članku 65. stavku 7., koja utječe na sposobnost društva da nastavi trajno postizati najpovoljniji mogući ishod pri izvršenju naloga svojih klijenata korištenjem mjesta uključenih u njegovu politiku izvršavanja naloga. Investicijska društva procjenjuju je li nastala bitna promjena i razmatraju uvođenje izmjena u pogledu relativne važnosti čimbenika najpovoljnijeg izvršenja u okviru ispunjenja općeg zahtjeva o najpovoljnijem izvršenju.

2. Informacije o politici izvršavanja naloga moraju se prilagoditi ovisno o razredu financijskog instrumenta i vrsti pružene usluge te moraju sadržavati informacije iz stavaka 3. do 9.

3. Investicijska društva klijentima pravodobno i prije pružanja usluge dostavljaju sljedeće pojedinosti o svojoj politici izvršavanja naloga:

- (a) ocjenu relativne važnosti koju investicijsko društvo, u skladu s kriterijima iz članka 59. stavka 1., pripisuje čimbenicima iz članka 27. stavka 1. Direktive 2014/65/EU ili postupak kojim društvo određuje relativnu važnost navedenih čimbenika;
- (b) popis mjesta izvršenja u koja se društvo znatno pouzda za ispunjenje svoje obveze da poduzme sve opravdane mjere za trajno postizanje najpovoljnijeg mogućeg ishoda pri izvršavanju naloga klijenta, uz navođenje mjesta izvršenja koja se koriste za svaki razred financijskih instrumenata, za naloge malih ulagatelja, naloge profesionalnih ulagatelja i transakcije financiranja vrijednosnih papira;
- (c) popis čimbenika koji se koriste za odabir mjesta izvršenja, uključujući kvalitativne čimbenike primjerice sustave poravnanja, sustave za prekid trgovanja, predviđene aktivnosti ili bilo koje druge relevantne elemente i relativnu važnost svakog čimbenika; informacije o čimbenicima koji se koriste za odabir mjesta izvršenja moraju biti u skladu s kontrolama koje društvo koristi pri preispitivanju primjerenosti njegove politike i mjera kako bi klijentima dokazalo da se trajno postiže najpovoljnije izvršenje.
- (d) na koji se način čimbenici izvršenja primjerice cijena, troškovi, brzina, vjerojatnost izvršenja i drugi relevantni čimbenici smatraju dijelom mjera koje su dovoljne za postizanje najpovoljnijeg mogućeg ishoda za klijenta;
- (e) prema potrebi, informacije da društvo naloge izvršava izvan mjesta trgovanja, posljedice, primjerice rizik druge ugovorne strane koji proizlazi iz izvršenja izvan mjesta trgovanja, te na zahtjev klijenta dodatne informacije o posljedicama tih načina izvršenja;
- (f) jasno i istaknuto upozorenje da posebne upute klijenta mogu spriječiti društvo da poduzme mjere koje je osmislilo i primijenilo u okviru svoje politike izvršavanja naloga kako bi se ostvario najpovoljniji mogući ishod pri izvršavanju navedenih naloga u vezi s elementima koji su obuhvaćeni tim uputama;

- (g) sažetak postupka odabira mjesta izvršenja, korištene strategije izvršenja, postupci koji se koriste za analizu kvalitete ostvarenog izvršenja i načini na koji društva prate i provjeravaju da se za klijente ostvario najpovoljniji mogući ishod.

Navedene informacije dostavljaju se na trajnom mediju ili putem web-mjesta (kada to ne predstavlja trajni medij), pod uvjetom da su ispunjeni uvjeti navedeni u članku 3. stavku 2.

4. Ako investicijska društva primjenjuju različite naknade ovisno o mjestu izvršenja, društvo dovoljno detaljno objašnjava te razlike kako bi klijent mogao razumjeti prednosti i nedostatke odabira pojedinačnog mjesta izvršenja.

5. Ako investicijska društva pozivaju klijente da odaberu mjestu izvršenja, dostavljaju se korektna i jasne informacije koje ne smiju dovesti u zabludu kako bi se klijenta spriječilo da izabere jedno mjesto izvršenja umjesto drugoga samo na temelju politike o cijenama koju društvo primjenjuje.

6. Investicijska društva primaju samo plaćanja trećih strana koja ispunjuju odredbe članka 24. stavka 9. Direktive 2014/65/EU te klijente izvješćuju o dodatnim poticajima koje društvo može primiti od mjesta izvršenja. U informacijama se navode naknade koje investicijsko društvo zaračunava svim drugim ugovornim stranama uključenima u transakciju i ako se naknade razlikuju ovisno o klijentu, u informacijama se navode najveće naknade ili raspon naknada koje se mogu naplatiti.

7. Ako investicijsko društvo naknade zaračunava više od jednom sudioniku u transakciji, u skladu s člankom 24. stavkom 9. Direktive 2014/65/EU i njezinim provedbenim mjerama, društvo svoje klijente izvješćuje o vrijednosti svih novčanih ili nenovčanih koristi koje društvo prima.

8. Ako klijent investicijskom društvu podnosi razumne i razmjerne zahtjeve za informacije o njegovim politikama i mjerama te načinima njihova preispitivanja, to investicijsko društvo u razumnom roku dostavlja jasan odgovor.

9. Ako izvršava naloge za male ulagatelje, investicijsko društvo tim klijentima dostavlja sažetak relevantne politike s naglaskom na ukupne troškove koje snose. Sažetak sadržava i poveznicu na najnovije podatke o kvaliteti izvršenja objavljene u skladu s člankom 27. stavkom 3. Direktive 2014/65/EU za svako mjesto izvršenja koje investicijsko društvo navodi u svojoj politici izvršavanja naloga.

ODJELJAK 6.

Postupanje s nalogom klijenta

Članak 67.

Opća načela

(Članak 28. stavak 1. i članak 24. stavak 1. Direktive 2014/65/EU)

1. Pri izvršavanju naloga klijenta investicijska društva ispunjuju sljedeće uvjete:
 - (a) osiguravaju da se nalozi izvršeni u ime klijenata bez odgode i ispravno evidentiraju i alociraju;
 - (b) izvršavaju inače usporedive naloge klijenta prema slijedu prihvaćanja naloga i bez odgode, osim ako to onemogućuju obilježja naloga ili prevladavajući tržišni uvjeti ili ako interesi klijenta zahtijevaju drukčije postupanje;
 - (c) bez odgode izvješćuju malog ulagatelja o svim bitnim poteškoćama koje su relevantne za uredno izvršavanje naloga čim za njih saznaju.
2. Ako je odgovorno za nadzor ili organizaciju namire izvršenog naloga, investicijsko društvo poduzima sve razumne mjere kako bi osiguralo da se svi financijski instrumenti ili novčana sredstva klijenta, primljeni za namiru toga izvršenog naloga, pravovremeno i uredno isporuče na račun odgovarajućeg klijenta.
3. Investicijsko društvo ne smije zlouporabiti informacije u vezi s neizvršenim nalogima klijenata i poduzima sve opravdane mjere kako bi spriječilo da njegove relevantne osobe zlouporabe takve informacije.

Članak 68.**Pridruživanje i alokacija naloga**

(Članak 28. stavak 1. i članak 24. stavak 1. Direktive 2014/65/EU)

1. Investicijska društva ne smiju izvršavati nalog klijenta ili transakciju za vlastiti račun pridruživanjem nalogu nekog drugog klijenta, osim ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:
 - (a) nije vjerojatno da će pridruživanje naloga i transakcija štetiti bilo kojem klijentu čiji se nalog pridružuje;
 - (b) svakog klijenta čiji se nalog pridružuje izvješćuje se da mu učinak pridruživanja može štetiti u odnosu na pojedinačni nalog;
 - (c) uspostavlja se i učinkovito provodi politika alokacije naloga kojom se dovoljno precizno predviđa korektna alokacija pridruženih naloga i transakcija, uključujući i način na koji volumen i cijena navedena u nalogu određuju alokaciju i postupanje s djelomičnim izvršenjima.
2. Ako pridružuje nalog jednom ili više naloga drugih klijenata te je taj pridruženi nalog djelomično izvršen, investicijsko društvo alocira povezane transakcije u skladu sa svojom politikom alokacije naloga.

Članak 69.**Pridruživanje i alokacija transakcija za vlastiti račun**

(Članak 28. stavak 1. i članak 24. stavak 1. Direktive 2014/65/EU)

1. Povezane transakcije investicijska društva koja su transakcije za vlastiti račun pridružila jednom ili više naloga klijenta ne alociraju na način koji bi bio štetan za klijenta.
2. Ako pridružuje nalog klijenta transakciji za vlastiti račun te je taj pridruženi nalog djelomično izvršen, investicijsko društvo povezane transakcije alocira klijentu koji ima prednost u odnosu na društvo.

Ako investicijsko društvo može utemeljeno dokazati da bez kombiniranja ne bi moglo izvršiti nalog po tako povoljnim uvjetima ili ga uopće ne bi moglo izvršiti, ono može razmjerno alocirati transakciju za vlastiti račun u skladu sa svojom politikom alokacije naloga iz članka 68. stavka 1. točke (c).

3. U okviru svoje politike alokacije naloga iz članka 68. stavka 1. točke (c) investicijska društva uspostavljaju postupke za sprečavanje realokacije, na način koji bi bio štetan za klijenta, transakcija za vlastiti račun koje su izvršene u kombinaciji s nalozima klijenta.

Članak 70.**Brzo, korektno i ažurno izvršavanje naloga klijenta i objavljivanje neizvršenih limitiranih naloga klijenta za dionice kojima se trguje na mjestu trgovanja**

(Članak 28. Direktive 2014/65/EU)

1. Limitirani nalog klijenta za dionice koje su uvrštene za trgovanje na uređenom tržištu ili kojima se trguje na mjestu trgovanja koji se nije odmah izvršio po prevladavajućim tržišnim uvjetima kako se navodi u članku 28. stavku 2. Direktive 2014/65/EU smatra se javno dostupnim kada je investicijsko društvo podnijelo nalog na izvršenje na uređenom tržištu ili multilateralnoj trgovinskoj platformi ili je nalog objavio pružatelj usluga dostave podataka koji se nalazi u nekoj državi članici te se taj nalog može jednostavno izvršiti čim to bude moguće na temelju tržišnih uvjeta.
2. Prednost pojedinih uređenih tržišta i multilateralnih trgovinskih platformi utvrđuje se u skladu s politikom izvršavanja naloga društva kako bi se osiguralo izvršenje na temelju tržišnih uvjeta čim to bude moguće.

ODJELJAK 7.

Kvalificirani nalagodavatelji

Članak 71.

Kvalificirani nalagodavatelji

(Članak 30. Direktive 2014/65/EU)

1. Uz kategorije koje su izričito određene u članku 30. stavka 2. Direktive 2014/65/EU države članice mogu kao kvalificirane nalagodavatelje, u skladu s člankom 30. stavkom 3. te Direktive, priznati društvo koje pripada kategoriji klijenata koji se smatraju profesionalnim ulagateljima u skladu s odjeljkom 1. točkama 1., 2. i 3. Priloga II. toj Direktivi.
2. Ako na temelju članka 30. stavka 2. drugog podstavka Direktive 2014/65/EU kvalificirani nalagodavatelj zahtijeva da se prema njemu postupa kao prema klijentu čije poslovanje s investicijskim društvom podliježe odredbama članka 24., 25., 27. i 28. te Direktive, zahtjev je potrebno podnijeti u pisanom obliku te se u njemu mora navesti odnosi li se postupanje kao prema malom ulagatelju ili profesionalnom ulagatelju na jednu ili više investicijskih usluga ili transakcija odnosno jednu ili više vrsta transakcija ili proizvoda.
3. Ako kvalificirani nalagodavatelj zahtijeva da se prema njemu postupa kao prema klijentu čije poslovanje s investicijskim društvom podliježe odredbama članka 24., 25., 27. i 28. Direktive 2014/65/EU, ali izričito ne zahtijeva postupanje kao prema malom ulagatelju, a investicijsko društvo je suglasno s tim zahtjevom, društvo prema tom kvalificiranom nalagodavatelju postupa kao prema profesionalnom ulagatelju.
4. Ako kvalificirani nalagodavatelj izričito zahtijeva da se prema njemu postupa kao prema malom ulagatelju, investicijsko društvo postupa prema kvalificiranom nalagodavatelju kao prema malom ulagatelju primjenjujući odredbe u vezi sa zahtjevima za postupanje s neprofesionalnim ulagateljima navedene u odjeljku I. drugoj, trećoj i četvrtoj podtočki Priloga II. Direktivi 2014/65/EU.
5. Ako klijent zahtijeva da se prema njemu postupa kao prema kvalificiranom nalagodavatelju u skladu s člankom 30. stavkom 3. Direktive 2014/65/EU, primjenjuje se sljedeći postupak:
 - (a) investicijsko društvo klijentu dostavlja jasno pisano upozorenje o posljedicama koje takav zahtjev može imati za klijenta, uključujući zaštite koje može izgubiti;
 - (b) klijent u pisanom obliku potvrđuje zahtjev da se prema njemu postupa kao prema kvalificiranom nalagodavatelju općenito ili u odnosu na jednu ili više investicijskih usluga ili transakcija odnosno vrstu transakcija ili proizvoda te da je upoznat s posljedicama zaštite koju može izgubiti zbog tog zahtjeva.

ODJELJAK 8.

Vođenje evidencije

Članak 72.

Čuvanje evidencije

(Članak 16. stavak 6. Direktive 2014/65/EU)

1. Evidencija se čuva na mediju koji omogućuje pohranu informacija tako da je ona nadležnom tijelu dostupna za buduće korištenje te u takvom obliku i na takav način da su ispunjeni sljedeći uvjeti:
 - (a) nadležno tijelo može brzo pristupiti informacijama i rekonstruirati svaku ključnu fazu obrade svake transakcije;
 - (b) moguće je jednostavno utvrditi sve ispravke ili druge izmjene te sadržaj evidencije prije tih ispravaka ili izmjena;
 - (c) nije moguća manipulacija ili preinaka evidencije na bilo koji drugi način;
 - (d) dopušteno je informatičko ili bilo koje drugo učinkovito korištenje kada zbog volumena i prirode podataka nije moguće jednostavno provesti analizu podataka; i
 - (e) mjere društva u skladu su sa zahtjevima za vođenje evidencije neovisno o tehnologiji koja se koristi.

2. Investicijska društva čuvaju barem evidenciju utvrđenu u Prilogu I. ovoj Uredbi ovisno o prirodi svojih aktivnosti.

Popisom evidencije iz Priloga I. ovoj Uredbi ne dovode se u pitanje druge obveze o vođenju evidencije koje proizlaze iz drugih propisa.

3. Investicijska društva čuvaju u pisanom obliku evidenciju i svih politika i postupaka koje su obvezni uspostaviti u skladu s Direktivom 2014/65/EU, Uredbom (EU) br. 600/2014, Direktivom 2014/57/EU i Uredbom (EU) br. 596/2014 te njihovim provedbenim mjerama

Nadležna tijela mogu od investicijskih društava zahtijevati da uz popis utvrđen u Prilogu I. ovoj Uredbi vode dodatnu evidenciju.

Članak 73.

Vođenje evidencije o pravima i obvezama investicijskog društva i klijenta

(Članak 25. stavak 5. Direktive 2014/65/EU)

Evidencija kojom su utvrđena odgovarajuća prava i obveze investicijskog društva i klijenta na temelju sporazuma o pružanju usluga, ili uvjeti po kojima društvo pruža usluge klijentu, čuvaju se barem tijekom trajanja odnosa s klijentom.

Članak 74.

Vođenje evidencije o nalogima klijenta i odlukama o trgovanju

(Članak 16. stavak 6. Direktive 2014/65/EU)

U odnosu na svaki početni nalog koji primi od klijenta i u odnosu na svaku donesenu početnu odluku o trgovanju investicijsko društvo bez odgode vodi i čuva na raspolaganju nadležnom tijelu barem evidenciju o pojedinostima utvrđenima u odjeljku 1. Priloga IV. toj Uredbi u onoj mjeri u kojoj se te pojedinosti primjenjuju na predmetni nalog ili odluku o trgovanju.

Ako se pojedinosti utvrđene u odjeljku 1. Priloga IV. ovoj Uredbi propisuju i člancima 25. i 26. Uredbe (EU) br. 600/2014, te se pojedinosti dosljedno čuvaju u skladu s istim standardima propisanim člancima 25. i 26. Uredbe (EU) br. 600/2014.

Članak 75.

Vođenje evidencije o transakcijama i obradi naloga

(Članak 16. stavak 6. Direktive 2014/65/EU)

Investicijska društva vode i čuvaju na raspolaganju nadležnom tijelu barem evidenciju o pojedinostima utvrđenima u odjeljku 2. Priloga IV., odmah nakon što prime nalog klijenta ili donesu odluku o trgovanju u onoj mjeri u kojoj se te pojedinosti primjenjuju na predmetni nalog ili odluku o trgovanju.

Ako se pojedinosti utvrđene u odjeljku 2. Priloga IV. propisuju i člancima 25. i 26. Uredbe (EU) br. 600/2014, one se dosljedno čuvaju u skladu s istim standardima propisanim člancima 25. i 26. Uredbe (EU) br. 600/2014.

Članak 76.

Bilježenje telefonskih razgovora i elektroničke komunikacije

(Članak 16. stavak 7. Direktive 2014/65/EU)

1. Investicijska društva uspostavljaju, provode i održavaju učinkovitu politiku bilježenja telefonskih razgovora i elektroničkih komunikacija utvrđenu u pisanom obliku i primjerenu veličini i organizaciji društva te vrsti, opsegu i složenosti njihova poslovanja. Politika sadržava sljedeće elemente:

(a) identifikaciju telefonskih razgovora i elektroničkih komunikacija, uključujući relevantne interne telefonske razgovore i elektroničke komunikacije, koji podliježu zahtjevima za bilježenje u skladu s člankom 16. stavkom 7. Direktive 2014/65/EU; i

(b) utvrđivanje postupaka koje treba poštovati i mjera koje treba donijeti kako bi se osiguralo da društvo ispunjuje odredbe iz članka 16. stavka 7. trećeg i osmog podstavka Direktive 2014/65/EU ako nastupe iznimne okolnosti i društvo ne može bilježiti razgovore / komunikacije na uređajima koje je društvo osiguralo, prihvatilo ili dopustilo. Dokazi o tim okolnostima moraju se čuvati i biti dostupni nadležnim tijelima.

2. Investicijska društva osiguravaju da upravljačko tijelo ima djelotvoran nadzor i kontrolu nad politikama i postupcima povezanim s bilježenjem telefonskih razgovora i elektroničkih komunikacija društva.

3. Investicijska društva osiguravaju da su mjere za ispunjenje zahtjeva za bilježenje tehnološki neutralne. Društva redovito ocjenjuju učinkovitost politika i postupaka društva te donose alternativne ili dodatne mjere i postupke u onoj mjeri u kojoj su potrebni i primjereni. Donošenje tih alternativnih ili dodatnih mjera mora se provesti barem kad društvo prihvati ili dopusti uporabu novog medija komunikacije.

4. Investicijska društva vode i redovito ažuriraju evidenciju osoba koje imaju uređaje društva ili uređaje u privatnom vlasništvu čiju je uporabu društvo odobrilo.

5. Investicijska društva osiguravaju izobrazbu i osposobljavanje zaposlenika u pogledu postupaka kojima se uređuju zahtjevi iz članka 16. stavka 7. Direktive 2014/65/EU.

6. Kako bi se osiguralo praćenje ispunjenja zahtjeva o bilježenju i vođenju evidencije u skladu s člankom 16. stavkom 7. Direktive 2014/65/EU, investicijska društva redovito prate evidencije transakcija i naloga koji podliježu tim zahtjevima, uključujući relevantne razgovore. To se praćenje mora temeljiti na riziku i biti primjereno.

7. Investicijska društva nadležnim tijelima na njihov zahtjev dostavljaju dokaze o politikama i postupcima bilježenja te upravljačkom nadzoru pravila o bilježenju.

8. Prije nego što novim i postojećim klijentima pruže investicijske usluge i aktivnosti koje se odnose na primitak, prijenos i izvršavanje naloga, društva klijenta izvješćuju o sljedećem:

(a) razgovori i komunikacije se bilježe; i

(b) primjerak zapisa tih razgovora s klijentom i komunikacija s klijentom bit će dostupan na zahtjev u razdoblju od pet godina, te u razdoblju od sedam godina na zahtjev nadležnog tijela.

Informacije iz prvog podstavka dostavljaju se na istom jeziku odnosno jezicima koji se upotrebljavaju za pružanje investicijskih usluga klijentima.

9. Investicijska društva na trajnom mediju bilježe sve relevantne informacije koje se odnose na razgovore s klijentom u četiri oka. Zabilježene informacije uključuju najmanje sljedeće:

(a) datum i vrijeme sastanaka;

(b) mjesto održavanja sastanaka;

(c) identitet sudionika sastanaka;

(d) inicijator sastanaka; i

(e) relevantne informacije o nalogu klijenta uključujući cijenu, volumen, vrstu naloga i kada se prenosi ili izvršava.

10. Zapisi se pohranjuju na trajnom mediju, čime se omogućuje njihovo ponovno preslušavanje ili umnožavanje te se moraju čuvati u formatu kojim se onemogućuje izmjena ili brisanje izvornog zapisa.

Zapisi se pohranjuju na mediju na način da su odmah dostupni klijentima na zahtjev.

Društva osiguravaju kvalitetu, točnost i potpunost zapisa svih telefonskih razgovora i elektroničkih komunikacija.

11. Rok za čuvanje zapisa počinje na dan nastanka zapisa.

ODJELJAK 9.

Rastuća tržišta malih i srednjih poduzeća

Članak 77.

Definiranje malih i srednjih poduzeća

(Članak 4. stavak 1. točka 13. Direktive 2014/65/EU)

1. Izdavatelj čije su dionice uvrštene za trgovanje u razdoblju kraćem od tri godine smatra se malim i srednjim poduzećem za potrebe članka 33. stavka 3. točke (a) Direktive 2014/65/EU ako je njegova tržišna kapitalizacija manja od 200 milijuna EUR na temelju sljedećeg:

- (a) zaključne cijene dionice prvog dana trgovanja ako su njegove dionice uvrštene za trgovanje u razdoblju kraćem od godinu dana;
- (b) zadnje zaključne cijene dionice prve godine trgovanja ako su njegove dionice uvrštene za trgovanje u razdoblju dužem od godinu dana, ali kraćem od dvije godine;
- (c) prosjeka zadnje zaključne cijene dionica prve i druge godine trgovanja ako su njegove dionice uvrštene za trgovanje u razdoblju dužem od dvije godine, ali kraćem od tri godine.

2. Izdavatelj koji nema vlasničke instrumente kojima se trguje na mjestu trgovanja smatra se malim i srednjim poduzećem za potrebe članak 4. stavka 1. točke 13. Direktive 2014/65/EU ako prema svojim posljednjim godišnjim ili konsolidiranim izvještajima ispunjuje barem dva od sljedeća tri kriterija: prosječni broj zaposlenika tijekom financijske godine manji je od 250, ukupni iznos bilance ne premašuje 43 000 000 EUR, a godišnji neto prihod ne premašuje 50 000 000 EUR.

Članak 78.

Registracija rastućeg tržišta malih i srednjih poduzeća

(Članak 33. stavak 3. Direktive 2014/65/EU)

1. Pri utvrđivanju jesu li najmanje 50 % izdavatelja uvrštenih za trgovanje na multilateralnoj trgovinskoj platformi mala i srednja poduzeća za potrebe registracije rastućeg tržišta malih i srednjih poduzeća u skladu s člankom 33. stavkom 3. točkom (a) Direktive 2014/65/EU, nadležno tijelo matične države članice operatera multilateralne trgovinske platforme izračunava prosječni udio malih i srednjih poduzeća u ukupnom broju izdavatelja čiji su financijski instrumenti uvršteni za trgovanje na tom tržištu. Prosječni udio izračunava se 31. prosinca prethodne kalendarske godine kao prosjek udjela na kraju svakog od 12 mjeseci te kalendarske godine.

Ne dovodeći u pitanje ostale uvjete za registraciju određene u članku 33. stavku 3. točkama (b) do (g) Direktive 2014/65/EU, nadležno tijelo registrira kao rastuće tržište malih i srednjih poduzeća podnositelja zahtjeva koji nema iskustva u upravljanju tržištima te nakon tri kalendarske godine provjerava ispunjava li on minimalan udio malih i srednjih poduzeća, kako je utvrđeno u skladu s prvim podstavkom.

2. U pogledu kriterija utvrđenih člankom 33. stavkom 3. točkama (b), (c), (d) i (f) Direktive 2014/65/EU nadležno tijelo matične države članice operatera multilateralne trgovinske platforme ne smije registrirati multilateralnu trgovinsku platformu kao rastuće tržište malih i srednjih poduzeća, osim ako je sigurno da multilateralna trgovinska platforma:

- (a) uspostavila je i primjenjuje pravila kojima se propisuju objektivni i transparentni kriteriji za početno i trajno uvrštenje izdavatelja za trgovanje na njezinu mjestu trgovanja;
- (b) ima model poslovanja koji je primjeren za provedbu njezinih funkcija i kojim se osigurava korektno i uredno trgovanje financijskim instrumentima uvrštenima za trgovanja na njezinu mjestu trgovanja;
- (c) uspostavila je i primjenjuje pravila kojima se od izdavatelja koji traži uvrštenje svojih financijskih instrumenata za trgovanje na multilateralnoj trgovinskoj platformi zahtijeva da objavi, u slučajevima u kojima se ne primjenjuje Direktiva 2003/71/EZ, odgovarajući dokument o uvrštenju za čije je sastavljanje nadležan izdavatelj i u kojemu se navodi je li uvrštenje odobreno i preispitano te tko je to napravio;
- (d) uspostavila je i primjenjuje pravila kojima se definira minimalan sadržaj dokumenta o uvrštenju iz točke (c) na način da se ulagateljima dostave dostatne informacije kako bi im se omogućilo da donesu utemeljenu procjenu o financijskom položaju i očekivanjima izdavateljima i pravima povezanim s njihovim vrijednosnim papirima;

- (e) zahtijeva od izdavatelja da u dokumentu o uvrštenju iz točke (c) navede je li prema njegovu mišljenju njegov obrtni kapital dostatan za ispunjenje postojećih zahtjeva te ako nije, na koji će način osigurati dodatni obrtni kapital koji je potreban;
- (f) uspostavila je mjere kako bi se na dokument o uvrštenju iz točke (c) primjenjivalo odgovarajuće preispitivanje njegove potpunosti, dosljednosti i sveobuhvatnosti;
- (g) zahtijeva od izdavatelja čijim se vrijednosnim papirima trguje na njezinu mjestu trgovanja da objavi godišnje financijske izvještaje u roku od šest mjeseci od kraja svake financijske godine, a polugodišnje financijske izvještaje u roku od četiri mjeseca od kraja prvih šest mjeseci svake financijske godine;
- (h) osigurava širenje informacija u javnosti o prospektima sastavljenima u skladu s Direktivom 2003/71/EZ, dokumentima o uvrštenju iz točke (c), financijskim izvještajima iz točke (g) i informacijama iz članka 7. stavka 1. Uredbe (EU) br. 596/2014 koje javno objavljuju izdavatelji čijim se vrijednosnim papirima trguje na njezinu mjestu trgovanja, tako što ih objavljuje na svojem web-mjestu ili stavljanjem izravne poveznice na stranicu web-mjesta izdavatelja na kojemu su ti dokumenti, izvještaji i informacije objavljeni;
- (i) osigurava da su regulatorne informacije iz točke (h) i izravne poveznice dostupne na njezinu web-mjestu u razdoblju od najmanje pet godina.

Članak 79.

Deregistracija rastućeg tržišta malih i srednjih poduzeća

(Članak 33. stavak 3. Direktive 2014/65/EU)

1. Uzimajući u obzir udio malih i srednjih poduzeća i ne dovodeći u pitanje ostale uvjete određene u članku 33. stavku 3. točkama (b) do (g) Direktive 2014/65/EU i u članku 78. stavku 2. ove Uredbe, nadležno tijelo matične države članice deregistrira rastuće tržište malih i srednjih poduzeća samo ako je udio malih i srednjih poduzeća, kako je utvrđeno u skladu s člankom 78. stavkom 1. prvim podstavkom ove Uredbe, manji od 50 % tijekom tri uzastopne kalendarske godine.
2. Uzimajući u obzir uvjete određene u članku 33. stavku 3. točkama (b) do (g) Direktive 2014/65/EU i u članku 78. stavku 2. ove Uredbe, nadležno tijelo matične države članice deregistrira operatera rastućeg tržišta malih i srednjih poduzeća ako ti uvjeti više nisu ispunjeni.

POGLAVLJE IV.

OBVEZE MJESTA TRGOVANJA U POGLEDU POSLOVANJA

Članak 80.

Okolnosti koje predstavljaju značajnu štetu interesima ulagatelja i urednom funkcioniranju tržišta

(Članak 32. stavci 1. i 2., članak 52. stavci 1. i 2. Direktive 2014/65/EU)

1. Za potrebe članka 32. stavaka 1. i 2. i članka 52. stavaka 1. i 2. Direktive 2014/65/EU smatra se da suspenzija ili isključenje financijskog instrumenta iz trgovanja mogu uzrokovati značajnu štetu interesima ulagatelja ili urednom funkcioniranju tržišta barem u sljedećim okolnostima:
 - (a) ako bi se time stvorio sistemski rizik kojim se ugrožava financijska stabilnost, primjerice ako postoji potreba da se ukloni vladajući položaj na tržištu ili ako se obveze namire ne bi mogle ispuniti u značajnom volumenu;
 - (b) ako je nastavak trgovanja na tržištu potreban kako bi se provele ključne funkcije upravljanja rizikom poslije trgovanja ako postoji potreba likvidacije financijskih instrumenata zbog neispunjenja obveza klirinškog člana u okviru postupka neispunjenja obveza središnje druge ugovorne strane i ako bi središnja druga ugovorna strana bila izložena neprihvatljivim rizicima zbog nemogućnosti izračuna zahtjeva u pogledu marže;
 - (c) ako bi se ugrozila financijska održivost izdavatelja, primjerice ako je uključen u korporativnu transakciju ili prikupljanje kapitala.

2. Za potrebe određivanja može li suspenzija ili isključenje uzrokovati značajnu štetu interesima ulagatelja ili urednom funkcioniranju tržišta u bilo kojem slučaju, nacionalno nadležno tijelo, tržišni operater koji upravlja uređenim tržištem, investicijsko društvo ili tržišni operater koji upravlja multilateralnom trgovinskom platformom ili organiziranom trgovinskom platformom uzimaju u obzir sve relevantne čimbenike, uključujući:

- (a) relevantnost tržišta u pogledu likvidnosti ako su posljedice aktivnosti vjerojatno značajnije što su ta tržišta relevantnija u pogledu likvidnosti u odnosu na druga tržišta;
- (b) prirodu predviđene aktivnosti ako aktivnosti sa stalnim ili trajnim učinkom na sposobnost ulagatelja da na mjestima trgovanja trguju financijskim instrumentom, primjerice isključenja, vjerojatno imaju veći učinak na ulagatelje nego što to imaju druge aktivnosti;
- (c) posredne učinke suspenzije ili isključenja dostatno povezanih izvedenica, indeksa ili referentnih vrijednosti za koje je isključeni ili suspendirani instrument odnosno instrument ili sastavni dio;
- (d) učinke suspenzije na interese krajnjih korisnika tržišta koji nisu financijske druge ugovorne strane, primjerice subjekti koji trguju financijskim instrumentima u cilju zaštite od komercijalnih rizika.

3. Čimbenici iz stavka 2. uzimaju se u obzir i ako nacionalno nadležno tijelo, tržišni operater koji upravlja uređenim tržištem, investicijsko društvo ili tržišni operater koji upravlja multilateralnom trgovinskom platformom ili organiziranom trgovinskom platformom odluče da neće suspendirati ili isključiti financijski instrument na osnovi okolnosti koje nisu obuhvaćene popisom iz stavka 1.

Članak 81.

Okolnosti u kojima se mogu pretpostaviti značajna kršenja pravila mjesta trgovanja, neuredni uvjeti trgovanja ili poremećaji u sustavu povezani s financijskim instrumentom

(Članak 31. stavak 2. i članak 54. stavak 2. Direktive 2014/65/EU)

1. Pri procjeni primjenjuje li se zahtjev da bez odgode obavijeste svoja nadležna tijela o značajnim kršenjima pravila mjesta trgovanja, neurednim uvjetima trgovanja ili poremećajima u sustavu povezanim s financijskim instrumentom, operateri mjesta trgovanja razmatraju signale popisane u odjeljku A Priloga III. ovoj Uredbi.
2. Informacije se zahtijevaju samo u slučajevima značajnih događaja kojima bi se mogli ugroziti uloga i funkcija mjesta trgovanja kao dijela infrastrukture financijskog tržišta.

Članak 82.

Okolnosti u kojima se može pretpostaviti postupanje koje upućuje na ponašanje koje je zabranjeno u skladu s Uredbom (EU) br. 596/2014

(Članak 31. stavak 2. i članak 54. stavak 2. Direktive 2014/65/EU)

1. Pri procjeni primjenjuje li se zahtjev da bez odgode obavijeste svoja nadležna tijela o postupanju koje može upućivati na ponašanje koje je zabranjeno u skladu s Uredbom (EU) br. 596/2014, operateri mjesta trgovanja razmatraju signale popisane u odjeljku B Priloga III. ovoj Uredbi.
2. Prije nego što obavijesti relevantno nacionalno nadležno tijelo, operater jednog ili više mjesta trgovanja na kojima se trguje financijskim instrumentom i/ili povezanim financijskim instrumentom primjenjuje razmjerni pristup i donosi odluku o aktiviranim signalima, uključujući relevantne signale koji nisu posebno uključeni u odjeljak B Priloga III. ovoj Uredbi, uzimajući u obzir sljedeće:
 - (a) odstupanja od uobičajenog obrasca trgovanja financijskim instrumentima uvrštenima za trgovanje ili kojima se trguje na njegovu mjestu trgovanja; i
 - (b) informacije koje su dostupne operateru ili kojima operater ima pristup, neovisno o tome jesu li dostupne interno kao dio aktivnosti mjesta trgovanja ili javno.

3. Operater jednog ili više mjesta trgovanja uzima u obzir ponašanja unaprijednog trgovanja, što podrazumijeva da član tržišta ili sudionik na tržištu trguju za vlastiti račun prije svojeg klijenta te u tu svrhu koriste podatke iz knjige trgovanja koje mjesto trgovanja mora evidentirati na temelju članka 25. Uredbe (EU) br. 600/2014, osobito one koje se odnose na način na koji član ili sudionik provode svoje aktivnosti trgovanja.

POGLAVLJE V.

IZVJEŠĆIVANJE O POZICIJAMA U ROBNIM IZVEDENICAMA

Članak 83.

Izveščivanje o pozicijama

(Članak 58. stavak 1. Direktive 2014/65/EU)

1. Za potrebe podnošenja tjednih izvješća iz članka 58. stavka 1. točke (a) Direktive 2014/65/EU obveza mjesta trgovanja da javno objavi to izvješće primjenjuje se kada se dostignu oba sljedeća praga:

- (a) u određenom ugovoru na određenom mjestu trgovanja postoji 20 imatelja otvorenih pozicija; i
- (b) apsolutni iznos bruto volumena dugih ili kratkih pozicija u ukupnim otvorenim pozicijama, izraženo brojem jedinica relevantne robne izvedenice, premašuje razinu četiri puta veću od ostvarive isporuke iste robne izvedenice, izraženo brojem jedinica.

Točka (b) ne primjenjuje se ako robna izvedenica nema fizički isporučivu odnosnu imovinu te za emisijske jedinice i njihove izvedenice.

2. Prag iz stavka 1. točke (a) primjenjuje se skupno na temelju svih kategorija osoba neovisno o broju imatelja pozicija u svakoj pojedinačnoj kategoriji osoba.

3. Za ugovore u kojima je u određenoj kategoriji osoba aktivno manje od pet imatelja pozicija ne objavljuje se broj imatelja pozicija u toj kategoriji.

4. Za ugovore koji prvi put ispunjuju uvjete iz stavka 1. točaka (a) i (b) mjesta trgovanja objavljuju prvo tjedno izvješće o ugovorima čim je to izvedivo u praksi, a u svakom slučaju najkasnije tri tjedna od datuma kada su ti pragovi dosegnuti.

5. Ako uvjeti iz stavka 1. točaka (a) i (b) više nisu ispunjeni, mjesta trgovanja i dalje objavljuju tjedna izvješća u razdoblju od tri mjeseca. Obveza objavljivanja tjednog izvješća više se ne primjenjuje ako uvjeti iz stavka 1. točaka (a) i (b) nisu trajno ispunjeni nakon isteka tog razdoblja.

POGLAVLJE VI.

OBVEZE PRUŽANJA PODATAKA ZA PRUŽATELJE USLUGA DOSTAVE PODATAKA

Članak 84.

Obveza pružanja tržišnih podataka na razumnoj komercijalnoj osnovi

(Članak 64. stavak 1. i članak 65. stavak 1. Direktive 2014/65/EU)

1. Za potrebe stavljanja na raspolaganje javnosti na razumnoj komercijalnoj osnovi, u skladu s člankom 64. stavkom 1. i člankom 65. stavkom 1. Direktive 2014/65/EU, tržišnih podataka koji sadržavaju informacije iz članaka 6., 20. i 21. Uredbe (EU) br. 600/2014, ovlaštene sustavi objavljivanja (APA) i pružatelji konsolidiranih podataka o trgovanju (CTP) ispunjuju obveze iz članka 85. do 89.

2. Članak 85., članak 86. stavak 2, članak 87., članak 88. stavak 2. i članak 89. ne primjenjuju se na ovlaštene sustave objavljivanja ili pružatelje konsolidiranih podataka o trgovanju koji tržišne podatke bez naknade stavljaju na raspolaganje javnosti.

*Članak 85.***Pružanje tržišnih podataka na temelju troškova**

(Članak 64. stavak 1. i članak 65. stavak 1. Direktive 2014/65/EU)

1. Cijena tržišnih podataka temelji se na troškovima izrade i distribucije tih podataka te može uključivati razumnu maržu.
2. Troškovi izrade i distribucije tržišnih podataka mogu uključivati odgovarajući udio zajedničkih troškova drugih usluga koje pružaju ovlaštene sustavi objavljivanja ili pružatelji konsolidiranih podataka o trgovanju.

*Članak 86.***Obveza pružanja tržišnih podataka na nediskriminirajućoj osnovi**

(Članak 64. stavak 1. i članak 65. stavak 1. Direktive 2014/65/EU)

1. Ovlaštene sustavi objavljivanja i pružatelji konsolidiranih podataka o trgovanju stavljaju na raspolaganje tržišne podatke po istoj cijeni i pod istim uvjetima svim klijentima iz iste kategorije u skladu s objavljenim objektivnim kriterijima.
2. Razlike u cijeni naplaćenoj različitim kategorijama klijenata razmjerne su vrijednosti koju tržišni podaci predstavljaju tim klijentima uzimajući u obzir:
 - (a) opseg i razmjer tržišnih podataka uključujući broj obuhvaćenih financijskih instrumenata i volumen trgovanja;
 - (b) svrhu tržišnih podataka za klijenta, uključujući upotrebljava li ih klijent za vlastite aktivnosti trgovanja, ponovnu prodaju ili agregiranje podataka.
3. Za potrebe stavka 1. ovlaštene sustavi objavljivanja i pružatelji konsolidiranih podataka o trgovanju imaju uspostavljene prilagodljive kapacitete kako bi klijentima osigurali pravovremeni pristup tržišnim podacima u svakom trenutku i na nediskriminirajućoj osnovi.

*Članak 87.***Naknade po korisniku**

(Članak 64. stavak 1. i članak 65. stavak 1. Direktive 2014/65/EU)

1. Ovlaštene sustavi objavljivanja i pružatelji konsolidiranih podataka o trgovanju naplaćuju upotrebu tržišnih podataka u skladu sa svrhom u koju ih pojedinačni krajnji korisnici tržišnih podataka upotrebljavaju („po korisniku”). Ovlaštene sustavi objavljivanja i pružatelji konsolidiranih podataka o trgovanju uspostavljaju mehanizme kako bi osigurali da se svaka pojedinačna upotreba tržišnih podataka naplaćuje samo jedanput.
2. Odstupajući od stavka 1. ovlaštene sustavi objavljivanja i pružatelji konsolidiranih podataka o trgovanju mogu odlučiti da tržišne podatke neće staviti na raspolaganje po korisniku ako je naplaćivanje naknade po korisniku nerazmjerno trošku stavljanja na raspolaganje tržišnih podataka, uzimajući u obzir razmjer i opseg tržišnih podataka.
3. Ovlaštene sustavi objavljivanja i pružatelji konsolidiranih podataka o trgovanju dostavljaju obrazloženje zbog čega odbijaju tržišne podatke staviti na raspolaganje po korisniku i to obrazloženje objavljuju na svojem web-mjestu.

*Članak 88.***Neobjedinjavanje i razdvajanje tržišnih podataka**

(Članak 64. stavak 1. i članak 65. stavak 1. Direktive 2014/65/EU)

1. Ovlaštene sustavi objavljivanja i pružatelji konsolidiranih podataka o trgovanju stavljaju na raspolaganje tržišne podatke odvojeno od ostalih usluga.

2. Cijene tržišnih podataka naplaćuju se na temelju razine razdvajanja tržišnih podataka predviđene člankom 12. stavkom 1. Uredbe (EU) br. 600/2014 kako je detaljnije određeno u člancima Delegirane uredbe Komisije (EU) 2017/572 ⁽¹⁾.

Članak 89.

Obveza transparentnosti

(Članak 64. stavak 1. i članak 65. stavak 1. Direktive 2014/65/EU)

1. Ovlašteni sustavi objavljivanja i pružatelji konsolidiranih podataka o trgovanju cijenu i druge uvjete pružanja tržišnih podataka objavljuju na lako dostupan način.
2. Objavljivanje uključuje sljedeće:
 - (a) važeće cjenike, uključujući sljedeće informacije:
 - i. naknade po korisniku objave;
 - ii. naknade koje se ne odnose na objave;
 - iii. politike popusta;
 - iv. naknade povezane s uvjetima licencija;
 - v. naknade za tržišne podatke prije trgovanja i poslije trgovanja;
 - vi. naknade za druge podskupine informacija, uključujući one koje se zahtijevaju u skladu s regulatornim tehničkim standardima na temelju članka 12. stavka 2. Uredbe (EU) br. 600/2014;
 - vii. druge ugovorne uvjete;
 - (b) objavu budućih promjena cijene, najmanje 90 dana unaprijed;
 - (c) informacije o sadržaju tržišnih podataka, uključujući sljedeće informacije:
 - i. broj obuhvaćenih instrumenata;
 - ii. ukupan promet obuhvaćenih instrumenata;
 - iii. omjer tržišnih podataka prije trgovanja i poslije trgovanja;
 - iv. informacije o svim podacima dostavljenima uz tržišne podatke;
 - v. datum zadnje prilagodbe licencijske naknade za dostavljene tržišne podatke;
 - (d) prihode ostvarene od stavljanja na raspolaganje tržišnih podataka te udio tih prihoda u ukupnim prihodima ovlaštenih sustava objavljivanja i pružatelja konsolidiranih podataka o trgovanju;
 - (e) informacije o načinu utvrđivanja cijene, uključujući primijenjene metode troškovnog računovodstva i informacije o posebnim načelima u skladu s kojima su alocirani izravni i promjenjivi zajednički troškovi te raspodijeljeni fiksni zajednički troškovi, između izrade i distribucije tržišnih podataka i drugih usluga koje pružaju ovlašteni sustavi objavljivanja i pružatelji konsolidiranih podataka o trgovanju.

POGLAVLJE VII.

NADLEŽNA TIJELA I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 90.

Utvrđivanje bitne važnosti djelovanja mjesta trgovanja u državi članici domaćinu

(Članak 79. stavak 2. Direktive 2014/65/EU)

1. Djelovanja uređenog tržišta u državi članici domaćinu smatraju se vrlo bitnima za funkcioniranje tržišta vrijednosnih papira i zaštitu ulagatelja u toj državi članici domaćinu, ako je ispunjen barem jedan od sljedećih kriterija:
 - (a) država članica domaćin prethodno je bila matična država članica predmetnog uređenog tržišta;

⁽¹⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) 2017/572 od 2. lipnja 2016. o dopuni Uredbe (EU) br. 600/2014 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda za određivanje objavljivanja podataka prije i poslije trgovanja te razine razdvajanja podataka (vidjeti stranicu 142. ovoga Službenog lista).

- (b) predmetno uređeno tržište steklo je, na temelju spajanja, preuzimanja ili bilo kojeg drugog oblika prijenosa, cijelo poslovanje ili dio poslovanja uređenog tržišta kojim je prethodno upravljao tržišni operater koji je imao registrirano sjedište ili središnju upravu u državi članici domaćinu.
2. Djelovanja multilateralne trgovinske platforme ili organizirane trgovinske platforme u državi članici domaćinu smatraju se vrlo bitnima za funkcioniranje tržišta vrijednosnih papira i zaštitu ulagatelja u toj državi članici domaćinu, ako je ispunjen najmanje jedan od kriterija iz stavka 1. u pogledu te multilateralne trgovinske platforme ili organizirane trgovinske platforme i ako je ispunjen najmanje jedan od sljedećih dodatnih kriterija:
- (a) prije nego što su u pogledu multilateralne trgovinske platforme ili organizirane trgovinske platforme nastale situacije iz stavka 1. mjesto trgovanja imalo je tržišni udio od najmanje 10 % trgovanja u smislu ukupnog prometa izraženo u monetarnim vrijednostima trgovanja na mjestu trgovanja i trgovanja sistematskog internalizatora u državi članici domaćinu barem jednim razredom imovine na koju se primjenjuju obveze o transparentnosti iz Uredbe (EU) br. 600/2014;
- (b) multilateralna trgovinska platforma ili organizirana trgovinska platforma registrirana je kao rastuće tržište malih i srednjih poduzeća.

POGLAVLJE VIII.

ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 91.

Stupanje na snagu i primjena

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se od datuma koji se prvi navodi u članku 93. stavku 1. drugom podstavku Direktive 2014/65/EU.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 25. travnja 2016.

Za Komisiju
Predsjednik
Jean-Claude JUNCKER

PRILOG I.

Vođenje evidencije

Minimalan popis evidencije koju investicijska društva moraju voditi ovisno o prirodi svojih aktivnosti

Priroda obveze	Vrsta evidencije	Sažetak sadržaja	Upućivanje na zakonodavstvo
Procjena klijenta			
	Informacije klijentima	Sadržaj kako je predviđeno člankom 24. stavkom 4. Direktive 2014/65/EU i člancima 39. ove Uredbe	Članak 24. stavak 4. Direktive 2014/65/EU Članci 39. do 45. ove uredbe
	Sporazumi s klijentima	Evidencija kako je predviđeno člankom 25. stavkom 5. Direktive 2014/65/EU	Članak 25. stavak 5. Direktive 2014/65/EU Članak 53. ove uredbe
	Procjena primjerenosti i prikladnosti	Sadržaj kako je predviđeno člankom 25. stavcima 2. i 3. i člankom 25. stavkom 3. Direktive 2014/65/EU i člankom 50. ove uredbe	Članak 25. stavci 2. i 3. Direktive 2014/65/EU, članci 35., 36. i 37. ove uredbe
Postupanje s nalogom			
	Postupanje s nalogom klijenta – pridružene transakcije	Evidencija kako je predviđeno člancima 63. do 66. ove uredbe	Članak 24. stavak 1. i članak 28. stavak 1. Direktive 2014/65/EU Članci 63. do 66. ove uredbe
	Pridruživanje i alokacija transakcija za vlastiti račun	Evidencija kako je predviđeno člankom 65. ove uredbe	Članak 28. stavak 1. i članak 24. stavak 1. Direktive 2014/65/EU Članak 65. ove uredbe
Nalozi klijenata i transakcije			
	Vođenje evidencije o nalogima klijenata i odlukama o trgovanju	Evidencija kako je predviđeno člankom 69. ove uredbe	Članak 16. stavak 6. Direktive 2014/65/EU Članak 69. ove uredbe
	Vođenje evidencije o transakcijama i obradi naloga	Evidencija kako je predviđeno člankom 70. ove uredbe	Članak 16. stavak 6. Direktive 2014/65/EU Članak 70. ove uredbe
Izvršavanje klijenata			
	Obveza u pogledu usluga koje se pružaju klijentima	Sadržaj kako je predviđeno člancima 53. do 58. ove uredbe	Članak 24. stavci 1. i 6. i članak 25. stavci 1. i 6. Direktive 2014/65/EU Članci 53. do 58. ove uredbe
Zaštita imovine klijenata			
	Financijski instrumenti klijenata koje drži investicijsko društvo	Evidencija kako je predviđeno člankom 16. stavkom 8. Direktive 2014/65/EU i - člankom 2. Delegirane direktive Komisije (EU) 2017/593	Članak 16. stavak 8. Direktive 2014/65/EU Članak 2. Delegirane direktive (EU) 2017/593

Priroda obveze	Vrsta evidencije	Sažetak sadržaja	Upućivanje na zakonodavstvo
	Novčana sredstva klijenata koja drži investicijsko društvo	Evidencija kako je predviđeno člankom 16. stavkom 9. Direktive 2014/65/EU i - člankom 2. Delegirane direktive (EU) 2017/593	Članak 16. stavak 9. Direktive 2014/65/EU Članak 2. Delegirane direktive (EU) 2017/593
	Korištenje financijskim instrumentima klijenata	Evidencija kako je predviđeno člankom 5. Delegirane direktive (EU) 2017/593	Članak 16. stavci 8. do 10. Direktive 2014/65/EU Članak 5. Delegirane direktive (EU) 2017/593

Komunikacija s klijentima

	Informacije o troškovima i povezanim naknadama	Sadržaj kako je predviđeno člankom 45. ove uredbe	Članak 24. stavak 4. točka (c) Direktive 2014/65/EU Članak 45. ove uredbe
	Informacije o investicijskom društvu i njegovim uslugama, financijskim instrumentima i zaštiti imovine klijenata	Sadržaj kako je predviđeno člancima ove uredbe	Članak 24. stavak 4. Direktive 2014/65/EU Članci 45. i 46. ove uredbe
	Informacije klijentima	Evidencija komunikacija	Članak 24. stavak 3. Direktive 2014/65/EU Članak 39. ove uredbe
	Promidžbeni sadržaji (osim u usmenom obliku)	Svaki promidžbeni sadržaj koji objavi investicijsko društvo (osim u usmenom obliku) kako je predviđeno člancima 36. i 37. ove uredbe	Članak 24. stavak 3. Direktive 2014/65/EU Članci 36. i 37. ove uredbe
	Investicijsko savjetovanje malih ulagatelja	i. Činjenica, datum i vrijeme pružanja investicijskog savjetovanja i ii. financijski instrument koji je preporučen iii. izvješće o primjerenosti koje se dostavlja klijentu	Članak 25. stavak 6. Direktive 2014/65/EU Članak 54. ove uredbe
	Investicijsko istraživanje	Svaka stavka investicijskog istraživanja koje investicijsko društvo objavi na trajnom mediju	Članak 24. stavak 3. Direktive 2014/65/EU Članci 36. i 37. ove uredbe

Organizacijski zahtjevi

	Poslovanje društva i njegova unutarnja organizacija	Evidencija kako je predviđeno člankom 21. stavkom 1. točkom (h) ove uredbe	Članak 16. stavci 2. do 10. Direktive 2014/65/EU Članak 21. stavak 1. točka (h) ove uredbe
	Izvješća o usklađenosti	Svako izvješće o usklađenosti koje se dostavlja upravljačkom tijelu	Članak 16. stavak 2. Direktive 2014/65/EU Članak 22. stavak 2. točka (b) i članak 25. stavak 2. ove uredbe
	Evidencija o sukobu interesa	Evidencija kako je predviđeno člankom 35. ove uredbe	Članak 16. stavak 3. Direktive 2014/65/EU Članak 35. ove uredbe

Priroda obveze	Vrsta evidencije	Sažetak sadržaja	Upućivanje na zakonodavstvo
	Poticaji	Informacije koje se objavljuju klijentima u skladu s člankom 24. stavkom 9. Direktive 2014/65/EU	Članak 24. stavak 9. Direktive 2014/65/EU Članak 11. Delegirane direktive (EU) 2017/593
	Izvješća o upravljanju rizikom	Svako izvješće o upravljanju rizikom koje se dostavlja višem rukovodstvu	Članak 16. stavak 5. Direktive 2014/65/EU Članak 23. stavak 1. točka (b) i članak 25. stavak 2. ove uredbe
	Izvješća o unutarnjoj reviziji	Svako izvješće o unutarnjoj reviziji koje se dostavlja višem rukovodstvu	Članak 16. stavak 5. Direktive 2014/65/EU Članak 24. i članak 25. stavak 2. ove uredbe
	Evidencija o rješavanju pritužbi	Svaka pritužba i mjera koja je poduzeta za rješavanje pritužbe	Članak 16. stavak 2. Direktive 2014/65/EU Članak 26. ove uredbe
	Evidencija osobnih transakcija	Evidencija kako je predviđeno člankom 29. stavkom 2. točkom (c) ove uredbe	Članak 16. stavak 2. Direktive 2014/65/EU Članak 29. stavak 2. točka (c) ove uredbe

PRILOG II.

Troškovi i naknade

Utvrđeni troškovi koji bi trebali biti dio troškova koje treba objaviti klijentima ⁽¹⁾

Tablica 1. – Svi troškovi i povezane naknade koje se naplaćuju za investicijske usluge i/ili pomoćne usluge koje se pružaju klijentu, a koji bi trebali biti dio iznosa koji se objavljuje

Stavke troškove koje treba objaviti		Primjeri:
Jednokratne naknade koje se odnose na pružanje investicijske usluge	Svi troškovi i naknade koje se isplaćuju investicijskom društvu na početku ili na kraju pružanja investicijske usluge.	Naknade za depozite, naknade za raskid ugovora i troškovi promjene investicijskog društva ⁽¹⁾ .
Tekuće naknade koje se odnose na pružanje investicijske usluge	Svi tekući troškovi i naknade koje se isplaćuju investicijskim društvima za usluge koje pružaju klijentu.	Naknade za upravljanje, naknade za savjetodavne usluge i naknade za skrbništvo.
Svi troškovi povezani s transakcijama koje su započete tijekom pružanja investicijske usluge	Svi troškovi i naknade povezani s transakcijama koje izvršavaju investicijsko društvo ili druge strane.	Brokerske provizije ⁽²⁾ , ulazne i izlazne naknade koje se plaćaju upravitelju fonda, naknade za platforme, marže (ugrađene u cijenu transakcije), administrativne pristojbe, porez na transakcije i troškovi tečaja.
Sve naknade povezane s pomoćnim uslugama	Svi troškovi i naknade povezani s pomoćnim uslugama, a koji nisu uključeni u prethodno navedene troškove.	Troškovi istraživanja. Troškovi skrbništva.
Nepredviđeni troškovi		Naknade za uspješno upravljanje

⁽¹⁾ Troškovi promjene investicijskog društva podrazumijevaju troškove (ako postoje) koje ulagatelji snose jer jedno investicijsko društvo zamjenjuje drugim investicijskim društvom.

⁽²⁾ Brokerske provizije podrazumijevaju troškove koje investicijska društva naplaćuju za izvršenje naloga.

Tablica 2. – Svi troškovi i povezane naknade koji se odnose na financijski instrument, a koji bi trebali biti dio iznosa koji se objavljuje

Stavke troškove koje treba objaviti		Primjeri:
Jednokratne naknade	Svi troškovi i naknade (uključeni u cijenu ili dodani cijeni financijskog instrumenta) koje se isplaćuju pružateljima proizvoda na početku ili na kraju ulaganja u financijski instrument.	Naknada za upravljanje isplaćena na početku ulaganja, naknada za strukturiranje ⁽¹⁾ , naknada za distribuciju.
Tekuće naknade	Svi tekući troškovi i naknade povezani s upravljanjem financijskim proizvodom, a koji se odbijaju od vrijednosti financijskog instrumenta tijekom ulaganja u financijski instrument.	Naknade za upravljanje, troškovi usluge, naknade za razmjenu, troškovi pozajmljivanja vrijednosnih papira i porezi, troškovi financiranja.

⁽¹⁾ Važno je napomenuti da su određene stavke troškova prikazane u obje tablice, ali one se ne ponavljaju jer se odnose posebno na troškove proizvoda, a posebno na troškove usluge. To su primjerice naknade za upravljanje (u tablici 1 riječ je o naknadama za upravljanje koje investicijsko društvo naplaćuje svojim klijentima za pružanje usluge upravljanja portfeljem, dok je u tablici 2 riječ o naknadama za upravljanje koje upravitelj investicijskog fonda naplaćuje svojim ulagateljima) i brokerske provizije (u tablici 1 riječ je o provizijama koje investicijsko društvo naplaćuje pri trgovanju za račun svojih klijenata, dok je u tablici 2 riječ o provizijama koje investicijski fondovi plaćaju pri trgovanju za račun fonda).

Stavke troškove koje treba objaviti		Primjeri:
Svi troškovi povezani s transakcijama	Svi troškovi i naknade nastali zbog stjecanja i otpuštanja ulaganja.	Brokerske provizije, ulazne i izlazne naknade koje plaća fond, marže ugrađene u cijenu transakcije, administrativne pristojbe, porez na transakcije i troškovi tečaja.
Nepredviđeni troškovi		Naknade za uspješno upravljanje

(¹) Naknade za strukturiranje podrazumijevaju naknade koje proizvođači strukturiranih investicijskih proizvoda naplaćuju za strukturiranje proizvoda. One mogu obuhvaćati široki raspon usluga koje pruža proizvođač.

PRILOG III.

Zahtjev za operatere mjesta trgovanja da odmah obavijeste svoje nacionalno nadležno tijelo

ODJELJAK A

Signali koji mogu upućivati na značajna kršenja pravila mjesta trgovanja, neuredne uvjete trgovanja ili poremećaje u sustavu povezane s financijskim instrumentom*Značajna kršenja pravila mjesta trgovanja*

1. Sudionici na tržištu krše pravila mjesta trgovanja kojima se nastoji zaštititi cjelovitost tržišta, pravilno funkcioniranje tržišta ili značajne interesa drugih sudionika na tržištu; i
2. Mjesto trgovanja smatra da je razina ozbiljnosti ili učinka kršenja dostatna za opravdano razmatranje disciplinskih mjera.

Neuredni uvjeti trgovanja

3. Negativno se utječe na postupak otkrivanja cijena tijekom značajnog vremenskog razdoblja;
4. dosegnuti su ili premašeni kapaciteti sustava trgovanja;
5. održavatelji tržišta / osiguravatelji likvidnosti opetovano prijavljuju nepravilne transakcije; ili
6. smetnje ili kvar ključnih mehanizama propisanih člankom 48. Direktive 2014/65/EU i njezinim provedbenim mjerama kojima se nastoje zaštititi mjesta trgovanja od rizika algoritamskog trgovanja.

Poremećaji u sustavu

7. Veći kvar ili smetnje u sustavu za tržišni pristup zbog kojih sudionici ne mogu unijeti, prilagoditi ili povući svoje naloge;
8. veći kvar ili smetnje u sustavu za usklađivanje transakcija, zbog čega sudionici više nisu sigurni u status provedenih transakcija ili tekućih naloga te su nedostupne informacije nužne za trgovanje (npr. objava vrijednosti indeksa za trgovanje određenim izvedenicama na tom indeksu);
9. veći kvar ili smetnje u sustavima za distribuciju podataka o transparentnosti prije i poslije trgovanja te ostalih relevantnih podataka koje objavljuju mjesta trgovanja u skladu sa svojim obvezama na temelju Direktive 2014/65/EU i Uredbe (EU) br. 600/2014;
10. veći kvar ili smetnje u sustavima mjesta trgovanja za praćenje i kontrolu aktivnosti trgovanja sudionika na tržištu; i veći kvar ili smetnje u okviru drugih povezanih pružatelja usluga, osobito središnjih drugih ugovornih strana i središnjih depozitorija vrijednosnih papira, koji utječu na sustav trgovanja.

ODJELJAK B

Signali koji mogu upućivati na zlouporabu tržišta u skladu s Uredbom (EU) br. 596/2014*Signali mogućeg trgovanja na temelju povlaštenih informacija ili manipuliranja tržištem*

1. Neuobičajena koncentracija transakcija i/ili naloga za trgovanje određenim financijskim instrumentom s jednim članom / sudionikom ili među određenim članovima / sudionicima.
2. Neuobičajeno ponavljanje transakcije među manjim brojem članova / sudionika u određenom razdoblju.

Signali mogućeg trgovanja na temelju povlaštenih informacija

3. Neuobičajeno i značajno trgovanje ili podnošenje naloga za trgovanje financijskim instrumentom društva od strane određenih članova/sudionika prije objave važnih korporativnih događanja ili osjetljivih informacija o cijenama koje se odnose na društvo; nalozi za trgovanje / transakcije koji dovode do naglih i neuobičajenih promjena volumena naloga/transakcija i/ili cijena prije javne objave u pogledu predmetnog financijskog instrumenta.
4. Predaje li naloge ili izvršava li transakcije član/sudionik na tržištu prije ili neposredno nakon što taj član/sudionik ili osobe za koje su javno zna da su povezane s tim članom/sudionikom izrade ili šire preporuke o istraživanju ili ulaganjima koje su javno dostupne.

Signali mogućeg manipuliranja tržištem

Signali opisani u dolje navedenim točkama 18. do 23. osobito su relevantni u okruženju automatiziranog trgovanja.

5. Zadani nalozi za trgovanje ili izvršene transakcije koje predstavljaju značajan udio dnevnog volumena transakcija relevantnim financijskim instrumentom na predmetnom mjestu trgovanja, osobito kada te aktivnosti dovode do značajne promjene cijene financijskih instrumenata.
6. Zadani nalozi za trgovanje ili izvršene transakcije od strane člana/sudionika koji ima značajne interese za kupnju ili prodaju financijskog instrumenta, a koji dovode do značajnih promjena cijene financijskog instrumenta na mjestu trgovanja.
7. Zadani nalozi za trgovanje ili izvršene transakcije koji su koncentrirani unutar kratkog vremenskog raspona tijekom dnevnog trgovanja i koji dovode do promjene cijene koja je slijedom toga promijenila smjer kretanja.
8. Zadani nalozi za trgovanje koji mijenjaju prikaz najboljih cijena ponude ili potražnje financijskog instrumenta uvrštenog za trgovanje ili kojim se trguje na mjestu trgovanja ili u općenitijem smislu prikaz knjige naloga dostupne sudionicima na tržištu, a koji su uklonjeni prije nego što su izvršeni.
9. Transakcije ili nalozi za trgovanje od strane člana/sudionika bez bilo kojeg drugog očitog opravdanja osim u svrhu povećanja / smanjenja cijene ili vrijednosti ili u svrhu ostvarenja značajnog učinka na ponudu ili potražnju financijskog instrumenta, i to blizu referentne točke tijekom dana trgovanja, npr. prilikom otvaranja ili blizu zatvaranja.
10. Kupnja ili prodaja financijskog instrumenta u referentno vrijeme dana trgovanja (npr. početak, zatvaranje, namira) kako bi se referentna cijena (npr. početna cijena, zaključna cijena, cijena namire) povećala, smanjila ili održala na određenoj razini (što se obično naziva „utjecanje na zaključnu cijenu”).
11. Transakcije ili nalozi za trgovanje koji imaju ili bi mogli imati učinak povećanja ili smanjenja ponderirane prosječne cijene dana ili razdoblja tijekom dnevnog trgovanja.
12. Transakcije ili nalozi za trgovanje koji imaju ili bi mogli imati učinak određivanja tržišne cijene kada likvidnost financijskog instrumenta ili dubina knjige naloga nije dostatna za utvrđivanje cijene u okviru dnevnog trgovanja.
13. Izvršenje transakcije, čime se mijenjaju cijene ponude/potražnje kada je taj raspon čimbenik za određivanje cijene neke druge transakcije neovisno o tome je li riječ o istom mjestu trgovanja.
14. Unošenje naloga koji predstavljaju znatne volumene u središnju knjigu naloga sustava trgovanja nekoliko minuta prije faze određivanja cijene tijekom dražbe kada se određuje cijena te otkazivanje tih naloga nekoliko sekundi prije zamrzavanja knjige naloga radi izračuna dražbene cijene kako bi teoretska početna cijena mogla izgledati viša/niša nego bi to inače bio slučaj.
15. Sudjelovanje u transakciji ili nizu transakcija koje su prikazane na sredstvu za javno prikazivanje kako bi se stvorio dojam aktivnosti ili kretanja cijene financijskog instrumenta (što se obično naziva „stvaranje umjetnog dojma o aktivnosti ili kretanju cijene”).

16. Transakcije izvršene kao posljedica unošenja naloga za kupnju i prodaju u isto vrijeme ili gotovo u isto vrijeme, s vrlo sličnom količinom i sličnom cijenom, koje izvršavaju isti članovi tržišta / sudionici na tržištu ili različiti članovi tržišta / sudionici na tržištu koji surađuju u tajnosti (što se obično naziva „nepravilno sklopljeni poslovi”).
17. Transakcije ili nalozi za trgovanje koji imaju ili bi mogli imati učinak zaobilaženja zaštitnih mehanizama za trgovanje (npr. ograničenja volumena, ograničenja cijena, parametri razlike između ponuđene i tražene cijene itd.).
18. Unošenje naloga za trgovanje ili niza naloga za trgovanje, ili izvršenje transakcija ili niza transakcija, kojima će se vjerojatno pokrenuti ili pojačati trend i potaknuti druge sudionike da ubrzaju ili prošire taj trend kako bi se stvorila prilika za zatvaranje ili otvaranje pozicije po povoljnoj cijeni (što se obično naziva „zapaljenje”).
19. Podnošenje višestrukih ili velikih naloga za trgovanje često na jednoj strani knjige naloga radi izvršavanja trgovanja na drugoj strani knjige naloga. Nakon provedbe takvog trgovanja višestruki se nalozi uklanjaju (što se obično naziva „uslojavanje i zavaravanje”).
20. Unošenje malih naloga za trgovanje kako bi se utvrdila razina skrivenih naloga, a posebno kako bi se procijenilo stanje na zatvorenim platformama (što se uobičajeno naziva „sondiranje”).
21. Unošenje velikog broja naloga za trgovanje i/ili otkazivanje i/ili ažuriranje naloga za trgovanje radi stvaranja nesigurnosti za druge sudionike, usporavanja njihovih postupaka i/ili prikrivanja vlastite strategije (što se uobičajeno naziva „bombardiranje kotacijama”).
22. Davanje naloga za trgovanje kako bi se privukli drugi članovi tržišta/sudionici na tržištu koji primjenjuju tradicionalne tehnike trgovanja („spori trgovci”), a potom brzo mijenjanje tih naloga na manje povoljne uvjete, u nadi da će se ostvariti dobit od priljeva naloga za trgovanje koje daju „spori trgovci” (što se obično naziva „zadimljavanje”).
23. Izvršenje naloga za trgovanje ili niza naloga za trgovanje kako bi se otkrili nalozi drugih sudionika, a potom unošenje naloga za trgovanje kako bi se iskoristile pribavljene informacije (što se uobičajeno naziva „lažno predstavljanje”).
24. U mjeri u kojoj prema saznanjima operatera mjesta trgovanja, zadani nalozi za trgovanje ili izvršene transakcije upućuju na izmjenu pozicija u kratkom razdoblju i predstavljaju značajan udio dnevnog volumena transakcija relevantnim financijskim instrumentom na predmetnom mjestu trgovanja te bi se mogli povezati sa značajnim promjenama cijene financijskog instrumenta uvrštenog za trgovanje ili kojim se trguje na mjestu trgovanja.

Signali manipuliranja tržištem među kategorijama proizvoda, uključujući među mjestima trgovanja

Signale opisane u nastavku trebao bi osobito razmotriti operater mjesta trgovanja na kojemu su financijski instrument i povezani financijski instrumenti uvršteni za trgovanje ili se njima trguje ili kada se prethodno navedenim instrumentima trguje na nekoliko mjesta trgovanja kojima upravlja isti operater.

25. Transakcije ili nalozi za trgovanje koji imaju ili bi mogli imati učinak povećanja/smanjenja/održavanja cijene financijskog instrumenta u danima koji prethode izdavanju, opcijskom otkupu ili isteku povezane izvedenice ili konvertibilnog instrumenta;
26. Transakcije ili nalozi za trgovanje koji imaju ili bi mogli imati učinak održavanja cijene odnosnog financijskog instrumenta ispod ili iznad cijene izvršenja ili drugog elementa koji se upotrebljava za određivanje isplate (npr. granična cijena) povezane izvedenice na datum isteka;
27. Transakcije koje imaju ili bi mogle imati učinak promjene cijene odnosnog financijskog instrumenta kako bi se premašila ili kako se ne bi dosegla cijena izvršenja ili drugog elementa koji se upotrebljava za određivanje isplate (npr. granična cijena) povezane izvedenice na datum isteka;
28. Transakcije koje imaju ili bi mogle imati učinak promjene cijene namire financijskog instrumenta kada se ta cijena koristi kao referentna vrijednost / odrednica, i to u izračunu zahtjeva povezanih s maržom;
29. Zadani nalozi za trgovanje ili izvršene transakcije od strane člana/sudionika koji ima značajne interese za kupnju financijskog instrumenta, a koji dovode do značajnih promjena cijene povezane izvedenice ili odnosne imovine uvrštene za trgovanje na mjestu trgovanja;

30. Trgovanje ili unošenje naloga za trgovanje na jednom mjestu trgovanja ili izvan mjesta trgovanja (uključujući unošenje iskaza interesa) u cilju nepropisnog utjecanja na cijenu povezanog financijskog instrumenta na drugom ili istom mjestu trgovanja ili izvan mjesta trgovanja (što se obično naziva „manipulacija među proizvodima” (trgovanje financijskim instrumentom kako bi se nepropisno postavila cijena povezanog financijskog instrumenta na drugom ili istom mjestu trgovanja ili izvan mjesta trgovanja)).
 31. Uspostava ili poboljšanje mogućnosti arbitraže između financijskog instrumenta i drugog povezanog financijskog instrumenta tako što se utjecaj na referentne cijene jednog financijskog instrumenta može provoditi s različitim financijskim instrumentima (primjerice prava/dionice, tržišta novca/tržišta izvedenica, varanti/dionice itd.). U kontekstu izdavanja prava to bi se moglo postići utjecanjem na (teoretski) početnu ili (teoretski) zaključnu cijenu prava.
-

PRILOG IV.

ODJELJAK 1.

Vođenje evidencije o nalogima klijenata i odlukama o trgovanju

1. Naziv i oznaka klijenta
2. Ime i oznaka bilo koje relevantne osobe koja djeluje u ime klijenta
3. Oznaka za identifikaciju trgovca (identifikacijska oznaka trgovca) koji je u investicijskom društvu odgovaran za donošenje odluke o ulaganju
4. Oznaka za identifikaciju algoritma (identifikacijska oznaka algoritma) koji je u investicijskom društvu odgovaran za donošenje odluke o ulaganju;
5. Oznaka kupnje / prodaje;
6. Identifikacija instrumenta
7. Jedinična cijena i zapis cijene;
8. Cijena
9. Multiplikator cijene
10. Valuta 1
11. Valuta 2
12. Početna količina i zapis količine;
13. Razdoblje valjanosti
14. Vrsta naloga;
15. Ostale pojedinosti, uvjeti i posebne upute od klijenta;
16. Datum i točno vrijeme primitka naloga ili datum i točno vrijeme kada je donesena odluka o trgovanju. Točno vrijeme mora se mjeriti u skladu s metodologijom propisanom standardima o usklađenosti satova na temelju članka 50. stavka 2. Direktive 2014/65/EU.

ODJELJAK 2.

Vođenje evidencije o transakcijama i obradi naloga

1. Naziv i oznaka klijenta;
2. Ime i oznaka bilo koje relevantne osobe koja djeluje u ime klijenta;
3. Oznaka za identifikaciju trgovca (identifikacijska oznaka trgovca) koji je u investicijskom društvu odgovaran za donošenje odluke o ulaganju;
4. Oznaka za identifikaciju algoritma (identifikacijska oznaka algoritma) koji je u investicijskom društvu odgovaran za donošenje odluke o ulaganju;
5. Referentni broj transakcije;
6. Oznaka za identifikaciju naloga (identifikacijska oznaka naloga)
7. Identifikacijska oznaka naloga koju dodjeljuje mjesto trgovanja po primitku naloga;
8. Jedinstvena identifikacijska oznaka svake skupine pridruženih naloga klijenata (koji će se naknadno predati kao skupni nalog na dotičnom mjestu trgovanja). U toj se oznaci treba navesti „pridruženi_X” pri čemu X označava broj klijenata čiji su nalozi pridruženi.
9. Segment oznake MIC mjesta trgovanja na kojem je nalog predan.

10. Ime i druga oznaku osobe kojoj je nalog prenesen
11. Oznaka za identifikaciju prodavatelja i kupca
12. Kapacitet trgovanja
13. Oznaka za identifikaciju trgovca (identifikacijska oznaka trgovca) odgovornog za trgovanje
14. Oznaka za identifikaciju algoritma (identifikacijska oznaka algoritma) odgovornog za trgovanje
15. Oznaka kupnje / prodaje;
16. Identifikacija instrumenta
17. Krajnji odnosni instrument
18. Identifikacijska oznaka opcije kupnje/prodaje
19. Izvršna cijena
20. Plaćanje unaprijed
21. Vrsta isporuke
22. Stil opcije
23. Datum dospijeca
24. Jedinična cijena i zapis cijene;
25. Cijena
26. Multiplikator cijene
27. Valuta 1
28. Valuta 2
29. Preostala količina
30. Izmijenjena količina
31. Izvršena količina
32. Datum i točno vrijeme podnošenja naloga ili odluke o trgovanju. Točno vrijeme mora se mjeriti u skladu s metodologijom propisanom standardima o usklađenosti satova na temelju članka 50. stavka 2. Direktive 2014/65/EU.
33. Datum i točno vrijeme bilo koje poruke koja je prenesena mjestu trgovanja ili je od njega primljena u odnosu na bilo koji događaj koji utječe na nalog. Točno vrijeme mora se mjeriti u skladu s metodologijom propisanom u skladu s Delegiranom uredbom Komisije (EU) 2017/574 ⁽¹⁾.
34. Datum i točno vrijeme bilo koje poruke koja je prenesena nekom drugom investicijskom društvu ili je od njega primljena u odnosu na bilo koji događaj koji utječe na nalog. Točno vrijeme mora se mjeriti u skladu s metodologijom propisanom standardima o usklađenosti satova na temelju članka 50. stavka 2. Direktive 2014/65/EU.
35. Bilo koja poruka koja je prenesena mjestu trgovanja ili je od njega primljena u odnosu na naloge koje preda investicijsko društvo;
36. Ostale pojedinosti i uvjeti koje je neko drugo investicijsko društvo dostavilo i primilo u odnosu na nalog;

⁽¹⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) 2017/574 od 7. lipnja 2016. o dopuni Direktive 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda za razinu točnosti satova poslovanja (vidjeti stranicu 148. ovoga Službenog lista).

-
37. Slijedovi svakog predanog naloga kako bi se odrazila kronologija svakog događaja koji na njega utječe, što uključuje ali nije ograničeno na promjenu, povlačenje i izvršenje;
 38. Oznaka kratke prodaje
 39. Oznaka izuzeća na temelju Uredbe o kratkoj prodaji;
 40. Oznaka odricanja
-

DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) 2017/566**od 18. svibnja 2016.****o dopuni Direktive 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća o tržištu financijskih instrumenata u pogledu regulatornih tehničkih standarda za omjer neizvršenih naloga i transakcija radi sprečavanja neurednih uvjeta trgovanja****(Tekst značajan za EGP)**

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Direktivu 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o tržištu financijskih instrumenata i izmjeni Direktive 2002/92/EZ i Direktive 2011/61/EU ⁽¹⁾, a posebno članak 48. stavak 12. točku (b),

budući da:

- (1) Mjesta trgovanja trebala bi raspolagati određenim brojem sustava, postupaka i mehanizama kako bi se osiguralo da algoritamski sustavi trgovanja ne dovedu do neurednih uvjeta trgovanja, odnosno da im ne pridonese, uključujući sustave za praćenje i, prema potrebi, ograničavanje omjera neizvršenih naloga i transakcija.
- (2) Uzimajući u obzir njihovu narav, sustavi glasovnog trgovanja trebali bi se izuzeti iz područja primjene ove uredbe, koja bi se trebala primjenjivati samo na mjesta trgovanja koja vode elektroničku knjigu naloga na temelju neprekinutih dražbi ili primjenjuju sustav trgovanja na temelju dražbe ili hibridni sustav trgovanja.
- (3) Direktivom 2014/65/EU zahtjevi povezani s utvrđivanjem omjera neizvršenih naloga i transakcija proširuju se na multilateralne trgovinske platforme i organizirane trgovinske platforme. Stoga je važno da i ta mjesta budu obuhvaćena područjem primjene ove uredbe.
- (4) Mjesta trgovanja trebala bi izračunati omjer neizvršenih naloga i transakcija koje su njihovi članovi ili sudionici stvarno imali za svaki financijski instrument kojim se ondje trgovalo, kako bi se učinkovito osiguralo da omjer ne dovede do prekomjerne volatilnosti instrumenta.
- (5) Da bi se osigurala dostatna usklađenost mehanizama za sprečavanje neurednih uvjeta trgovanja diljem Unije ograničavanjem omjera neizvršenih naloga i transakcija, trebalo bi utvrditi jasnu metodologiju za izračun omjera neizvršenih naloga i transakcija za sve sudionike na tržištu.
- (6) Trebalo bi objasniti značenje određenih ključnih parametara koje treba primijeniti u izračunu omjera neizvršenih naloga i transakcija.
- (7) Izračun omjera neizvršenih naloga i transakcija koje član ili sudionik unesu u sustav trebao bi biti popraćen primjerenim razdobljem promatranja. Na temelju toga razdoblje izračuna stvarnog omjera neizvršenih naloga i transakcija ne bi trebalo biti duže od jednog dana trgovanja. Međutim mjestima trgovanja trebalo bi biti dopušteno da odrede kraća razdoblja promatranja u slučaju da bi takva kraća razdoblja promatranja pridonijela učinkovitijem održavanju urednih uvjeta trgovanja.
- (8) Radi dosljednosti i kako bi se osiguralo nesmetano funkcioniranje financijskih tržišta, potrebno je da se odredbe utvrđene u ovoj uredbi i povezane nacionalne odredbe kojima se prenosi Direktiva 2014/65/EU primjenjuju od istog datuma.
- (9) Ova uredba temelji se na nacrtu regulatornih tehničkih standarda koje je Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala dostavilo Komisiji.

⁽¹⁾ SL L 173, 12.6.2014., str. 349.

- (10) Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala provelo je otvoreno javno savjetovanje o nacrtu regulatornih tehničkih standarda na kojem se temelji ova uredba, analiziralo je moguće povezane troškove i koristi te zatražilo mišljenje Interesne skupine za vrijednosne papire i tržišta kapitala, osnovane člankom 37. Uredbe (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾,

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Definicije

Za potrebe ove uredbe primjenjuju se sljedeće definicije:

- (a) „nalog” uključuje sve ulazne poruke, uključujući poruke o podnošenju, izmjeni i povlačenju poslano u sustav trgovanja na mjestu trgovanja, koje se odnose na nalog ili ponudu, ali ne i poruke o poništavanju koje se šalju nakon
- i. nesparivanja ponude i potražnje u okviru dražbe;
 - ii. prekida veze s mjestom trgovanja;
 - iii. upotrebe funkcije isključivanja sustava;
- (b) „transakcija” znači nalog koji je u cijelosti ili djelomično izvršen;
- (c) „volumen” znači količina financijskih instrumenata kojima se trguje, izražena nečim od sljedećega:
- i. brojem financijskih instrumenata za dionice, potvrde o deponiranim vrijednosnim papirima, fondove čijim se udjelima trguje na burzi, certifikate i druge slične financijske instrumente;
 - ii. nominalnom vrijednošću obveznica i strukturiranih financijskih proizvoda;
 - iii. brojem jedinica trgovanja ili ugovora za izvedenice;
 - iv. metričkim tonama ugljikova dioksida za emisijske jedinice.

Članak 2.

Obveza izračuna omjera neizvršenih naloga i transakcija

Mjesta trgovanja izračunavaju omjer neizvršenih naloga i transakcija koje svaki njihov član ili sudionik valjano unesu u sustav za svaki financijski instrument kojim se trguje po elektroničkoj knjizi naloga na temelju neprekinutih dražbi, u sustavu trgovanja na temelju dražbe ili u hibridnom sustavu trgovanja.

Članak 3.

Metodologija

1. Mjesta trgovanja izračunavaju omjer neizvršenih naloga i transakcija za svakog svojeg člana ili sudionika najmanje na kraju svakog dana trgovanja na oba sljedeća načina:

- (a) izraženo volumenom: (ukupni volumen naloga/ukupni volumen transakcija) – 1;
- (b) izraženo brojem: (ukupni broj naloga/ukupni broj transakcija) – 1.

2. Smatra se da su sudionik ili član na mjestu trgovanja premašili maksimalni omjer neizvršenih naloga i transakcija za dan trgovanja, koji je izračunalo mjesto trgovanja, ako je aktivnost trgovanja tog člana ili sudionika po određenom instrumentu premašila jedan ili oba omjera iz stavka 1., uzimajući pritom u obzir sve faze tijekom dana trgovanja.

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju europskog nadzornog tijela (Europskog nadzornog tijela za vrijednosne papire i tržišta kapitala), izmjeni Odluke br. 716/2009/EZ i stavljanju izvan snage Odluke Komisije 2009/77/EZ (SL L 331, 15.12.2010., str. 84.).

3. Mjesta trgovanja izračunavaju broj naloga koji zaprime od svakog člana ili sudionika primjenjujući metodologiju brojanja prema vrsti naloga kako je navedeno u Prilogu.
4. Ako se mjesto trgovanja koristi vrstom naloga koja nije izričito navedena u Prilogu, poruke se broje u skladu s općim sustavom na kojem se temelji metodologija brojanja i prema najbližijoj vrsti naloga iz Priloga.

Članak 4.

Stupanje na snagu i primjena

Ova uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se od prvog navedenog datuma iz članka 93. stavka 1. drugog podstavka Direktive 2014/65/EU.

Ova je uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 18. svibnja 2016.

Za Komisiju
Predsjednik
Jean-Claude JUNCKER

PRILOG

Metodologija brojanja za naloge prema vrsti

Vrsta naloga	Broj naloga koje mjesto trgovanja zaprimi za brojanje pri izračunu omjera neizvršenih naloga i transakcija (svako podnošenje, izmjena i poništavanje broje se kao zasebni nalozi)	Ažuriranja koja inicira mjesto trgovanja i koja se ne broje pri izračunu omjera neizvršenih naloga i transakcija (osim izvršenja/poništanja u tržišnim operacijama)
Limitirani	1	0
Limitirani – za dodavanje	1	0
Limitirani – za brisanje	1	0
Limitirani – za izmjenu	2 (svaka izmjena sastoji se od poništavanja i novog unosa)	0
Stop	1	1 (nakon pokretanja)
Odmah (tržište)	1	0
Odmah (<i>Fill-or-Kill (FOK), Immediate-or-Cancel (IOC)</i>)	1 (2 ako brisano/poništeno)	0
Nalog sa skrivenom količinom (<i>iceberg/reserve</i>)	1	0
Market-to-limit (MTL)	1	1 (nakon pokretanja)
Ponuda	2 (1 za prodaju i 1 za kupnju)	0
Ponuda – za dodavanje	2	0
Ponuda – za brisanje	2	0
Ponuda – za izmjenu	4 (svaka izmjena sastoji se od poništavanja i novog unosa)	0
Orijentacija (<i>peg</i>) Orijentacija prema trenutačno najboljoj tržišnoj cijeni (<i>market peg</i>): nalog na suprotnoj strani (europske) najbolje tražene i ponuđene cijene Orijentacija prema vrijednosti fiksiranoj u odnosu na najbolju tržišnu cijenu (<i>primary peg</i>): nalog na strani (europske) najbolje tražene i ponuđene cijene Orijentacija prema srednjoj vrijednosti (<i>mid-point peg</i>): nalog prema srednjoj vrijednosti (europske) najbolje tražene i ponuđene cijene Alternativna prilagodba na manje agresivnu srednju vrijednost ili 1 pomak cijene Srednja vrijednost na strani zaštićene najbolje tražene i ponuđene cijene	1	potencijalno bez ograničenja jer nalog prati najbolju traženu i ponuđenu cijenu (<i>Best Bid and Offer, BBO</i>)
<i>One-cancels-the-other</i> : dva naloga povezana tako da se pri izvršavanju jednoga drugi eliminira iz tržišnih operacija	2	1 (ako se jednim nalogom trguje, drugi se poništi)

Vrsta naloga	Broj naloga koje mjesto trgovanja zaprimi za brojanje pri izračunu omjera neizvršenih naloga i transakcija (svako podnošenje, izmjena i poništavanje broje se kao zasebni nalozi)	Ažuriranja koja inicira mjesto trgovanja i koja se ne broje pri izračunu omjera neizvršenih naloga i transakcija (osim izvršenja/poništanja u tržišnim operacijama)
<i>One-cancels-the-other</i> – za dodavanje	2	
<i>One-cancels-the-other</i> – za brisanje	2	
<i>One-cancels-the-other</i> – za izmjenu	4	
Prateći stop (<i>trailing stop</i>): Stop nalog sa stop cijenom za pokretanje naloga koja se mijenja ovisno o (europskoj) najboljoj traženoj i ponuđenoj cijeni	1	potencijalno bez ograničenja jer granična vrijednost prati najbolju traženu i ponuđenu cijenu (<i>Best Bid and Offer, BBO</i>)
Nalog prema najboljoj graničnoj vrijednosti kad granična cijena odgovara suprotnoj strani (europske) najbolje tražene i ponuđene cijene u trenutku upisa	1	0
Limitirani rasponski nalog (<i>spread limit order</i>) čiji se prinos računa dodavanjem raspona u prinos referentne vrijednosti (dva parametra: raspon i referentna vrijednost)	1	potencijalno bez ograničenja jer granična vrijednost ovisi o ponudi za drugu imovinu
<i>Strike match</i> : minimalna cijena za kupovni nalog i maksimalna cijena za prodajni nalog	1	potencijalno bez ograničenja, ali s vremenskim ograničenjem (trajanje dražbe)
<i>Order-on-event</i> : nalog koji je neaktivan sve dok se ne pokrene određenim događajem (slično stop nalogu, osim što, nakon što se pokrene, ne prati nužno kretanje odnosnog naloga: kupovni nalog može se pokrenuti čak i kad je stop cijena potaknuta padom financijskog instrumenta)	1	1 (nakon pokretanja)
„Pri otvaranju”/„Pri zatvaranju” Nalog je neaktivan i pokreće se tek pri otvaranju ili zatvaranju tržišta	1	1 (nakon pokretanja)
<i>Book-or-cancel/Post</i> : nalog koji se ne može uskladiti s drugom stranom knjige naloga u trenutku kad se u nju upisuje		
<i>Book-or-cancel/Post</i> – za dodavanje	1 (2 ako brisano/poništeno)	0
<i>Book-or-cancel/Post</i> – za brisanje	1 (2 ako brisano/poništeno)	0
<i>Book-or-cancel/Post</i> – za izmjenu	2	0
Zadržani: nalog upisan u knjigu naloga koji se može preinačiti u obvezujući nalog	2 (podnošenje naloga + potvrda)	0

Vrsta naloga	Broj naloga koje mjesto trgovanja zaprimi za brojanje pri izračunu omjera neizvršenih naloga i transakcija (svako podnošenje, izmjena i poništavanje broje se kao zasebni nalozi)	Ažuriranja koja inicira mjesto trgovanja i koja se ne broje pri izračunu omjera neizvršenih naloga i transakcija (osim izvršenja/poništanja u tržišnim operacijama)
Deal order	1	0
TOP, TOP+ ili unesen na vrh knjige ili odbijen (+: provjera dostupnog volumena): nalog koji mora biti pasivan i odgovarati najboljoj traženoj i ponuđenoj cijeni, inače se odbija.	1	0
<i>Imbalance Order</i> (IOOP ili IOOC): nalog koji je valjan samo za dražbe i usmjeren je na uravnoteživanje količine (između suficita i deficita) bez utjecaja na ravnotežu cijene.	1	potencijalno bez ograničenja, ali s vremenskim ograničenjem (trajanje dražbe)
Povezani nalog: nalog koji odgovara broju pojedinačnih naloga od kojih se svaki odnosi na različiti financijski instrument. Kad se trguje jednim od tih naloga, volumen drugih naloga odmah se razmjerno smanjuje. Ta je vrsta naloga uglavnom zastupljena na tržištu obveznica.	1	potencijalno odgovara količini unesenih odnosnih naloga
<i>Sweep</i> : omogućuje sudionicima pristup integriranim knjigama naloga. <i>Best price sweep</i> : prolaz kroz razine cijena iz kombiniranih knjiga naloga, do cijene limita <i>Sequential lit sweep</i> : izvršenje po cijeni limitiranog naloga na temelju ulazne knjige prije prijensa bilo koje količine u drugu knjigu	1	0
Imenovani: neanonimni nalog	1	0
<i>If-touched</i> : pokreće se kad zadnja kupovna ili prodajna cijena dosegne određenu razinu	1	1 (nakon pokretanja)
Zajamčeni stop: jamči se izvršenje prema stop cijeni	1	1 (nakon pokretanja)
Kombinirani nalozi (npr. strategija na temelju opcija, produženje terminskih ugovora itd.)	1	potencijalno neograničeno

DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) 2017/567**od 18. svibnja 2016.****o dopuni Uredbe (EU) br. 600/2014 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu definicija, transparentnosti, kompresije portfelja te nadzornih mjera za intervenciju u području proizvoda i pozicija****(Tekst značajan za EGP)**

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 600/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o tržištima financijskih instrumenata i izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 2. stavak 2., članak 13. stavak 2., članak 15. stavak 5., članak 17. stavak 3., članak 19. stavke 2. i 3., članak 31. stavak 4., članak 40. stavak 8., članak 41. stavak 8., članak 42. stavak 7. i članak 45. stavak 10.,

budući da:

- (1) Ovom se uredbom dodatno određuju kriteriji za utvrđivanje „likvidnog tržišta” u skladu s člankom 2. stavkom 1. točkom 17. podtočkom (b) Uredbe (EU) br. 600/2014. U tu je svrhu potrebno odrediti kriterije za slobodnu prodaju, prosječan dnevni broj transakcija i prosječan dnevni promet posebno za dionice, potvrde o deponiranim vrijednosnim papirima, fondove čijim se udjelima trguje na burzi te certifikate kako bi se uzele u obzir specifičnosti svakog od tih financijskih instrumenata. Potrebna su pravila o načinu izračuna likvidnosti u početnoj fazi nakon uvrštenja financijskog instrumenta za trgovanje kako bi se osigurala dosljedna i jedinstvena primjena u cijeloj Uniji.
- (2) Odredbe ove uredbe blisko su međusobno povezane jer obrađuju, s jedne strane, definicije i posebne zahtjeve u vezi s transparentnošću sistematskih internalizatora prije i poslije trgovanja te podacima koje objavljuju mjesta trgovanja i sistematski internalizatori te, s druge strane, intervenciju Europskog nadzornog tijela za vrijednosne papire i tržišta kapitala (ESMA) u području proizvoda i njegove ovlasti za upravljanje pozicijama. Da bi se osigurala dosljednost tih odredaba, koje trebaju stupiti na snagu istodobno, i da bi se dionicima, a osobito onima koji podliježu obvezama, omogućio sveobuhvatan pregled, te je odredbe nužno spojiti u jednoj uredbi.
- (3) Kako bi se u cijeloj Uniji omogućilo postojanje minimuma likvidnih vlasničkih instrumenata, nadležno tijelo države članice u kojoj se trguje s manje od pet likvidnih financijskih instrumenata za dionice, potvrde o deponiranim vrijednosnim papirima, fondove čijim se udjelima trguje na burzi te certifikate, trebalo bi imati mogućnost imenovanja jednog ili više dodatnih likvidnih financijskih instrumenata, uz uvjet da ukupni broj financijskih instrumenata za koje se smatra da postoji likvidno tržište ne premašuje pet u svakoj od tih kategorija financijskih instrumenata.
- (4) Kako bi se osiguralo pružanje tržišnih podataka prema razumnim komercijalnim uvjetima na jedinstven način u cijeloj Uniji, ovom se uredbom određuju uvjeti koje tržišni operateri i investicijska društva koji upravljaju mjestima trgovanja i sistematski internalizatori moraju ispunjavati. Ti se uvjeti temelje na cilju kojim se želi osigurati da je obveza pružanja tržišnih podataka prema razumnim komercijalnim uvjetima dovoljno jasna kako bi se omogućila učinkovita i jedinstvena primjena, uzimajući u obzir različite poslovne modele i strukture troškova tržišnih operatera i investicijskih društava koji upravljaju mjestom trgovanja i sistematskih internalizatora.
- (5) Kako bi se osiguralo određivanje razumne razine naknada za tržišne podatke, ispunjenjem obveze pružanja tržišnih podataka prema razumnim komercijalnim uvjetima zahtijeva se da se naknade temelje na razumnom odnosu s troškom njihove izrade i distribucije. Stoga, ne dovodeći u pitanje primjenu pravila o tržišnom natjecanju, davatelji podataka trebali bi odrediti svoje naknade na temelju svojih troškova, dok bi im istodobno trebalo omogućiti ostvarenje razumne marže utemeljene na čimbenicima kao što su operativna dobit, povrat na troškove, povrat od operativne imovine i povrat od kapitala. Ako za davatelje podataka nastanu zajednički troškovi pružanja podataka i ostalih usluga, troškovi pružanja tržišnih podataka mogu uključivati primjeren udio

⁽¹⁾ SL L 173, 12.6.2014., str. 84.

zajedničkih troškova koji proizlaze iz svake relevantne pružene usluge. Budući da je precizna specifikacija troškova složena, umjesto toga trebalo bi navesti metodologije za alokaciju i raspodjelu troškova, prepuštajući pritom pružateljima tržišnih podataka diskrecijsko pravo da specificiraju te troškove uzimajući u obzir cilj kojim se želi osigurati da naknade za tržišne podatke u Uniji budu određene na razumnoj razini.

- (6) Tržišne podatke trebalo bi pružati na nediskriminirajućoj osnovi i u tu bi svrhu svim kupcima koji su, u skladu s objavljenim objektivnim kriterijima, u istoj kategoriji, trebalo ponuditi istu cijenu i ostale uvjete.
- (7) Kako bi se korisnicima podataka omogućilo dobivanje tržišnih podataka bez nužne kupnje drugih usluga, tržišne bi podatke trebalo nuditi odvojeno od ostalih usluga. Kako bi se izbjeglo da se korisnicima podataka isti tržišni podatci naplate više od jedanput kada ih kupuju na mjestima trgovanja i od drugih distributera tržišnih podataka, tržišne bi podatke trebalo nuditi po korisniku, osim ako bi to bilo nerazmjerno s obzirom na troškove takvog načina nuđenja tih podataka u odnosu na područje primjene i opseg u kojem tržišni operater ili investicijsko društvo koji upravljaju mjestom trgovanja ili sistematski internalizator pružaju tržišne podatke.
- (8) Kako bi se korisnicima podataka i nadležnim tijelima omogućilo da učinkovito ocijene pružaju li se tržišni podatci prema razumnim komercijalnim uvjetima, potrebno je javno objaviti osnovne uvjete davanja podataka. Davatelji podataka stoga bi trebali objavljivati informacije o svojim naknadama i sadržaju tržišnih podataka, kao i metodologiju troškovnog računovodstva primijenjenu na utvrđivanje svojih troškova a da pritom ne moraju objaviti svoje stvarne troškove.
- (9) Ovom uredbom dodatno su određeni uvjeti koje sistematski internalizator mora ispunjavati radi ispunjenja obveze javnog objavljivanja ponuda, trajno i redovito tijekom uobičajenog vremena trgovanja, te omogućivanja drugim tržišnim sudionicima da im lako pristupe ako to žele.
- (10) Ako sistematski internalizatori objavljuju ponude na nekoliko načina, trebali bi ih objaviti istodobno na svaki od tih načina kako bi se osigurala dosljednost objavljenih ponuda i mogućnost istodobnog pristupanja informacijama za tržišne sudionike. Ako sistematski internalizatori javno objave ponude primjenom sustava uređenog tržišta ili multilateralne trgovinske platforme (MTP) ili posredovanjem pružatelja usluga dostave podataka, trebali bi to navesti u ponudi kako bi tržišnim sudionicima omogućili izravnu dostavu narudžbi.
- (11) U ovoj su uredbi dodatno određeni razni tehnički aspekti opsega obveza sistematskih internalizatora u pogledu transparentnosti kako bi se osigurala dosljedna i ujednačena primjena diljem Unije. Iznimku prema kojoj sistematski internalizatori mogu odstupati od obveze javne objave, trajno i redovito tijekom uobičajenog vremena trgovanja, svojih ponuda potrebno je strogo ograničiti na situacije u kojima bi kontinuirano pružanje obvezujućih cijena bilo u suprotnosti s opreznim upravljanjem rizicima kojima su izložena investicijska društva u svojstvu sistematskih internalizatora, uzimajući pritom u obzir druge mehanizme koji mogu pružiti dodatne mjere zaštite od takvih rizika.
- (12) Kako bi se osiguralo ograničenje izuzeća sistematskih internalizatora od obveza izvršavanja naloga prema cijenama istaknutima u trenutku zaprimanja naloga u skladu s člankom 15. stavkom 2. Uredbe (EU) br. 600/2014 na transakcije koje po svojoj prirodi ne pridonose formiranju cijene, ovom je uredbom dodatno određeno uz koje su uvjete transakcije u kojima je izvršenje naloga za nekoliko vrijednosnih papira predmet jedne transakcije ili naloga koji podliježu uvjetima različitim od trenutačnih tržišnih cijena.
- (13) Kriterij prema kojemu je cijena unutar objavljenog raspona bliskog tržišnim uvjetima odraz je potrebe osiguravanja toga da sistematski internalizatori izvršenjem naloga pridonose formiranju cijene a da im se istodobno, u opravdanim slučajevima, ne ograniči mogućnost nuđenja bolje cijene.
- (14) Kako bi se osigurao nediskriminirajući pristup kupaca ponudama sistematskih internalizatora uz istodobno osiguranje odgovarajućeg upravljanja rizicima kojim se uzimaju u obzir priroda, razmjer i složenost aktivnosti

pojedinačnih društava, nužno je utvrditi da broj ili volumen naloga od istog klijenta znatno prelazi normu ako sistematski internalizator te naloge ne može izvršiti bez izlaganja prekomjernom riziku, što bi trebalo biti unaprijed definirano u okviru politike upravljanja rizicima društva, temeljiti se na objektivnim čimbenicima i biti navedeno u pisanom obliku i dostupno kupcima ili potencijalnim kupcima.

- (15) Budući da pružatelji likvidnosti i sistematski internalizatori trguju za vlastiti račun i izloženi su usporedivim razinama rizika, primjereno je za te kategorije na jedinstven način utvrditi veličinu tipičnu za određeni financijski instrument. Stoga bi veličina tipična za određeni instrument za potrebe članka 18. stavka 6. Uredbe (EU) br. 600/2014 trebala biti veličina tipična za instrument koja je utvrđena u skladu s člankom 9. stavkom 5. točkom (d) Uredbe (EU) br. 600/2014 i dodatno određena u regulatornim tehničkim standardima u skladu s tom odredbom.
- (16) Radi određivanja elemenata kompresije portfelja, kako bi se uvela razlika u odnosu na usluge trgovanja i poravnanja, potrebno je utvrditi postupak kojim se izvedenice u cijelosti ili djelomično likvidiraju i zamjenjuju novom izvedenicom, a posebno korake u tom postupku, sadržaj sporazuma i pravnu dokumentaciju kojom se omogućuje kompresija portfelja.
- (17) Radi osiguranja odgovarajuće transparentnosti kompresije portfelja koju provode druge ugovorne strane potrebno je odrediti informacije za javno objavljivanje.
- (18) Nužno je utvrditi određene aspekte ovlasti za intervenciju mjerodavnih nadležnih tijela i, u iznimnim slučajevima, ESMA-e, koja je osnovana i izvršava svoje ovlasti u skladu s Uredbom (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾, te Europskog nadzornog tijela za bankarstvo (EBA), koje je osnovano i izvršava svoje ovlasti u skladu s Uredbom (EU) br. 1093/2010 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾, u pogledu znatne zabrinutosti za zaštitu ulagatelja ili prijetnje urednom funkcioniranju i integritetu financijskih tržišta ili tržišta robe te stabilnosti cijelog ili dijela financijskog sustava najmanje jedne države članice, odnosno Unije. Za intervenciju zbog postojanja „prijetnje”, jednog od preduvjeta za intervenciju u pogledu urednog funkcioniranja i integriteta financijskog tržišta ili tržišta robe te stabilnosti financijskog sustava, nužno je postojanje zabrinutosti koje je veće od „znatne zabrinutosti”, koja je preduvjet za zaštitu ulagatelja.
- (19) Potrebno je uspostaviti popis kriterija i čimbenika koje nadležna tijela, ESMA i EBA trebaju uzeti u obzir pri utvrđivanju postojanja takve zabrinutosti ili prijetnje kako bi se osigurao dosljedan pristup, a istodobno dopustilo odgovarajuće postupanje u slučaju nastanka nepredviđenih negativnih događaja ili kretanja. Potreba za ocjenjivanjem kriterija i čimbenika koji bi mogli postojati u vezi s određenim činjeničnim stanjem ne bi međutim trebala spriječiti nadležna tijela, ESMA-u i EBA-u u izvršavanju privremenih ovlasti za intervenciju u slučajevima kada samo jedan od tih kriterija ili čimbenika uzrokuje takvu zabrinutost ili prijetnju.
- (20) Potrebno je utvrditi okolnosti u kojima ESMA može iskoristiti svoje ovlasti za upravljanje pozicijama u skladu s Uredbom (EU) br. 600/2014 kako bi se osigurao dosljedan pristup, a istodobno dopustilo odgovarajuće postupanje u slučaju nastanka nepredviđenih negativnih događaja ili kretanja.
- (21) Radi dosljednosti i osiguravanja nesmetanog funkcioniranja financijskog tržišta potrebno je odredbe ove uredbe i odredbe utvrđene Uredbom (EU) br. 600/2014 primjenjivati od istog dana. Međutim, kako bi se osiguralo da novi regulatorni režim u pogledu transparentnosti funkcionira djelotvorno, određene bi se odredbe ove uredbe trebale primjenjivati od datuma njezina stupanja na snagu,

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju europskog nadzornog tijela (Europskog nadzornog tijela za vrijednosne papire i tržišta kapitala), izmjeni Odluke br. 716/2009/EZ i stavljanju izvan snage Odluke Komisije 2009/77/EZ (SL L 331, 15.12.2010., str. 84.).

⁽²⁾ Uredba (EU) br. 1093/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju europskog nadzornog tijela (Europskog nadzornog tijela za bankarstvo), kojom se izmjenjuje Odluka br. 716/2009/EZ i stavlja izvan snage Odluka Komisije 2009/78/EZ (SL L 331, 15.12.2010., str. 12.).

DONIJELA JE OVU UREDBU:

POGLAVLJE I.

UTVRĐIVANJE LIKVIDNIH TRŽIŠTA ZA VLASNIČKE INSTRUMENTE

Članak 1.

Utvrđivanje likvidnih tržišta za dionice

(članak 2. stavak 1. točka 17. podtočka (b) Uredbe (EU) br. 600/2014)

1. Za potrebe članka 2. stavka 1. točke 17. podtočke (b) Uredbe (EU) br. 600/2014 smatra se da za dionicu kojom se svakodnevno trguje postoji likvidno tržište ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

(a) iznos slobodne prodaje dionice:

- i. nije manji od 100 milijuna EUR za dionice uvrštene za trgovanje na uređenom tržištu;
- ii. nije manji od 200 milijuna EUR za dionice kojima se trguje samo na MTP-u;

(b) prosječan dnevni broj transakcija dionicama nije manji od 250;

(c) prosječan dnevni promet za dionice nije manji od 1 milijuna EUR.

2. Za potrebe stavka 1. točke (a) iznos slobodne prodaje dionica izračunava se množenjem broja dionica u optjecaju cijenom po dionici, isključujući pojedinačne udjele u toj dionici koji prelaze 5 % ukupnih glasačkih prava izdavatelja, osim ako te udjele drže subjekti za zajednička ulaganja ili mirovinski fond. Glasачka prava izračunavaju se upućivanjem na ukupni broj dionica s pravom glasa, bez obzira na to je li ostvarivanje tih prava obustavljeno.

3. Za potrebe stavka 1. točke (a) podtočke ii., ako stvarne informacije nisu dostupne u skladu sa stavkom 2., slobodna prodaja dionice kojom se trguje samo na MTP-u izračunava se množenjem broja dionica u optjecaju cijenom po dionici.

4. Za potrebe stavka 1. točke (c) dnevni promet za dionicu izračunava se zbrajanjem rezultata množenja broja dionica razmijenjenih između kupca i prodavatelja s cijenom po dionici, za svaku transakciju izvršenu tijekom dana trgovanja.

5. Tijekom šestotjednog razdoblja koje počinje prvog dana trgovanja nakon prvog uvrštenja dionice za trgovanje na uređenom tržištu ili MTP-u smatra se da za tu dionicu postoji likvidno tržište za potrebe članka 2. stavka 1. točke 17. podtočke (b) Uredbe (EU) br. 600/2014 ako se procjenjuje da zbroj dobiven množenjem broja dionica u optjecaju cijenom koju dionica ima na početku prvog dana trgovanja nije manji od 200 milijuna EUR te ako su, u skladu s ocijenjenim podacima za to razdoblje, ispunjeni uvjeti utvrđeni u stavku 1. točkama (b) i (c).

6. Ako se smatra da za manje od pet dionica kojima se trgovalo na mjestima trgovanja u državi članici i koje su najprije uvrštene za trgovanje u toj državi članici postoji likvidno tržište u skladu sa stavkom 1., nadležno tijelo te države članice može odrediti da za jednu ili više dionica koje su najprije uvrštene za trgovanje na tim mjestima trgovanja postoji likvidno tržište, uz uvjet da ukupni broj dionica koje su prvi put uvrštene za trgovanje u toj državi članici i za koje se smatra da imaju svoje likvidno tržište nije veći od pet.

Članak 2.

Utvrđivanje likvidnih tržišta za potvrde o deponiranim vrijednosnim papirima

(članak 2. stavak 1. točka 17. podtočka (b) Uredbe (EU) br. 600/2014)

1. Za potrebe članka 2. stavka 1. točke 17. podtočke (b) Uredbe (EU) br. 600/2014 smatra se da za potvrdu o deponiranim vrijednosnim papirima kojom se svakodnevno trguje postoji likvidno tržište ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

(a) iznos slobodne prodaje nije manji od 100 milijuna EUR;

- (b) prosječan dnevni broj transakcija potvrdom o deponiranim vrijednosnim papirima nije manji od 250;
- (c) prosječan dnevni promet za potvrdu o deponiranim vrijednosnim papirima nije manji od 1 milijuna EUR.
2. Za potrebe stavka 1. točke (a) iznos slobodne prodaje potvrde o deponiranim vrijednosnim papirima izračunava se množenjem broja potvrda o deponiranim vrijednosnim papirima u optjecaju jediničnom cijenom.
3. Za potrebe stavka 1. točke (c) dnevni promet za potvrdu o deponiranim vrijednosnim papirima izračunava se zbrajanjem rezultata množenja broja potvrda o deponiranim vrijednosnim papirima razmijenjenih između kupca i prodavatelja jediničnom cijenom, za svaku transakciju izvršenu tijekom dana trgovanja.
4. Tijekom šestotjednog razdoblja koje počinje prvog dana trgovanja nakon prvog uvrštenja potvrde o deponiranim vrijednosnim papirima za trgovanje na mjestu trgovanja smatra se da za tu potvrdu o deponiranim vrijednosnim papirima postoji likvidno tržište za potrebe članka 2. stavka 1. točke 17. podtočke (b) Uredbe (EU) br. 600/2014 ako se procjenjuje da iznos slobodne prodaje na početku prvog dana trgovanja nije manji od 100 milijuna EUR te ako su, u skladu s ocijenjenim podacima za to razdoblje, ispunjeni uvjeti utvrđeni u stavku 1. točkama (b) i (c).
5. Ako se smatra da za manje od pet potvrda o deponiranim vrijednosnim papirima kojima se trgovalo na mjestima trgovanja u državi članici i koje su najprije uvrštene za trgovanje u toj državi članici postoji likvidno tržište u skladu sa stavkom 1., nadležno tijelo te države članice može odrediti da za jednu potvrdu o deponiranim vrijednosnim papirima ili njih više, koje su najprije uvrštene za trgovanje na tim mjestima trgovanja, postoji likvidno tržište, uz uvjet da ukupni broj potvrda o deponiranim vrijednosnim papirima koje su prvi put uvrštene za trgovanje u toj državi članici i za koje se smatra da imaju svoje likvidno tržište nije veći od pet.

Članak 3.

Utvrđivanje likvidnih tržišta za fondove čijim se udjelima trguje na burzi

(članak 2. stavak 1. točka 17. podtočka (b) Uredbe (EU) br. 600/2014)

1. Za potrebe članka 2. stavka 1. točke 17. podtočke (b) Uredbe (EU) br. 600/2014 smatra se da za fond čijim se udjelima svakodnevno trguje na burzi postoji likvidno tržište ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:
- (a) u slobodnoj je prodaji najmanje 100 udjela;
- (b) prosječan dnevni broj transakcija za fondove čijim se udjelima trguje na burzi nije manji od 10;
- (c) prosječan dnevni promet za fond čijim se udjelima trguje na burzi nije manji od 500 000 EUR.
2. Za potrebe stavka 1. točke (a) broj udjela fonda čijim se udjelima trguje na burzi u slobodnoj prodaji odgovara broju udjela izdanih za trgovanje.
3. Za potrebe stavka 1. točke (c) dnevni promet za fond čijim se udjelima trguje na burzi izračunava se zbrajanjem rezultata množenja broja udjela fonda čijim se udjelima trguje na burzi razmijenjenih između kupca i prodavatelja njihovom jediničnom cijenom, za svaku transakciju izvršenu tijekom dana trgovanja.
4. Tijekom šestotjednog razdoblja koje počinje prvog dana trgovanja nakon prvog uvrštenja fonda čijim se udjelima trguje na burzi radi trgovanja na mjestu trgovanja smatra se da za taj fond čijim se udjelima trguje na burzi postoji likvidno tržište za potrebe članka 2. stavka 1. točke 17. podtočke (b) Uredbe (EU) br. 600/2014 ako se procjenjuje da iznos slobodne prodaje na početku prvog dana trgovanja nije manji od 100 udjela te ako su, u skladu s ocijenjenim podacima za to razdoblje, ispunjeni uvjeti utvrđeni u stavku 1. točkama (b) i (c).
5. Ako se smatra da za manje od pet fondova čijim se udjelima trguje na burzi, kojima se trgovalo na mjestima trgovanja u državi članici i koji su najprije uvršteni za trgovanje u toj državi članici, postoji likvidno tržište u skladu sa stavkom 1., nadležno tijelo te države članice može odrediti da za jedan fond čijim se udjelima trguje na burzi ili njih više, koji su najprije uvršteni za trgovanje na tim mjestima trgovanja, postoji likvidno tržište, uz uvjet da ukupni broj fondova čijim se udjelima trguje na burzi koji su prvi put uvršteni za trgovanje u toj državi članici i za koje se smatra da imaju svoje likvidno tržište nije veći od pet.

Članak 4.

Utvrđivanje likvidnih tržišta za certifikate

(članak 2. stavak 1. točka 17. podtočka (b) Uredbe (EU) br. 600/2014)

1. Za potrebe članka 2. stavka 1. točke 17. podtočke (b) Uredbe (EU) br. 600/2014 smatra se da za certifikat kojim se svakodnevno trguje postoji likvidno tržište ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:
 - (a) iznos slobodne prodaje nije manji od 1 milijuna EUR;
 - (b) prosječan dnevni broj transakcija certifikatima nije manji od 20;
 - (c) prosječan dnevni promet za certifikate nije manji od 500 000 EUR.
2. Za potrebe stavka 1. točke (a) iznos slobodne prodaje certifikata volumen je izdavanja bez obzira na broj izdanih jedinica.
3. Za potrebe stavka 1. točke (c) dnevni promet za certifikat izračunava se zbrajanjem rezultata množenja broja certifikata razmijenjenih između kupca i prodavatelja jediničnom cijenom, za svaku transakciju izvršenu tijekom dana trgovanja.
4. Tijekom šestotjednog razdoblja koje počinje prvog dana trgovanja nakon prvog uvrštenja certifikata radi trgovanja na mjestu trgovanja smatra se da za taj certifikat postoji likvidno tržište za potrebe članka 2. stavka 1. točke 17. podtočke (b) Uredbe (EU) br. 600/2014 ako se procjenjuje da iznos slobodne prodaje na početku prvog dana trgovanja nije manji od 1 milijun EUR te ako su, u skladu s ocijenjenim podatcima za to razdoblje, ispunjeni uvjeti utvrđeni u stavku 1. točkama (b) i (c).
5. Ako se smatra da za manje od pet certifikata kojima se trgovalo na mjestima trgovanja u državi članici i koji su najprije uvršteni za trgovanje u toj državi članici postoji likvidno tržište u skladu sa stavkom 1., nadležno tijelo te države članice može odrediti da za jedan certifikat ili njih više koji su najprije uvršteni za trgovanje na tim mjestima trgovanja postoji likvidno tržište, uz uvjet da ukupni broj certifikata koji su prvi put uvršteni za trgovanje u toj državi članici i za koje se smatra da imaju svoje likvidno tržište nije veći od pet.

Članak 5.

Ocjena likvidnosti vlasničkih instrumenata koju provode nadležna tijela

(članak 2. stavak 1. točka 17. podtočka (b) Uredbe (EU) br. 600/2014)

1. Nadležno tijelo najvažnijeg tržišta u smislu likvidnosti kako je utvrđeno člankom 16. Delegirane uredbe Komisije (EU) 2017/590 ⁽¹⁾ ocjenjuje postoji li za dionicu, potvrdu o deponiranim vrijednosnim papirima, fond čijim se udjelima trguje na burzi ili certifikat likvidno tržište za potrebe članka 2. stavka 1. točke 17. podtočke (b) Uredbe (EU) br. 600/2014 u skladu s člancima od 1. do 4. u svakom od sljedećih scenarija:
 - (a) prije prvog trgovanja financijskim instrumentom na mjestu trgovanja, kako je utvrđeno člankom 1. stavkom 5., člankom 2. stavkom 4., člankom 3. stavkom 4. i člankom 4. stavkom 4.;
 - (b) od kraja prvih četiriju tjedana trgovanja do kraja prvih šest tjedana trgovanja financijskim instrumentom. Ocjena scenarija temelji se na slobodnoj prodaji na zadnji dan trgovanja u prva četiri tjedna trgovanja, prosječnom dnevnom broju transakcija i prosječnom dnevnom prometu, uzimajući u obzir sve transakcije izvršene u Uniji za taj financijski instrument tijekom prva četiri tjedna trgovanja;

⁽¹⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) 2017/590 od 28. srpnja 2016. o dopuni Uredbe (EU) br. 600/2014 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda za izvješćivanje nadležnih tijela o transakcijama (vidjeti stranicu 449. ovoga Službenog lista).

- (c) od kraja svake kalendarske godine do 1. ožujka sljedeće godine za financijske instrumente kojima se na mjestu trgovanja trgovalo prije 1. prosinca relevantne kalendarske godine. Ocjena scenarija temelji se na slobodnoj prodaji na zadnji dan trgovanja u relevantnoj kalendarskoj godini, prosječnom dnevnom broju transakcija i prosječnom dnevnom prometu, uzimajući u obzir sve transakcije izvršene u Uniji za taj financijski instrument tijekom te godine;
- (d) odmah nakon trenutka u kojem je, nakon korporativnog djelovanja, nastupila promjena prethodne ocjene.

Nadležna tijela osiguravaju da se rezultat njihove ocjene objavi odmah nakon njezina završetka.

2. Nadležna tijela, tržišni operateri i investicijska društva, uključujući investicijska društva koja upravljaju mjestom trgovanja, koriste se informacijama objavljenima u skladu sa stavkom 1.:

- (a) za razdoblje od šest tjedana koje započinje prvog dana trgovanja financijskim instrumentom ako se ocjena provodi u skladu sa stavkom 1. točkom (a) ovog članka;
- (b) za razdoblje koje započinje šest tjedana nakon prvog dana trgovanja tim financijskim instrumentom i završava 31. ožujka godine u kojoj se objavljuju informacije u skladu sa stavkom 1. točkom (c) ovog članka ako se ocjena provodi u skladu sa stavkom 1. točkom (b) ovog članka;
- (c) za razdoblje od jedne godine koje započinje 1. travnja nakon dana objave ako se ocjena provodi u skladu sa stavkom 1. točkom (c) ovog članka.

Ako se informacije iz ovog stavka zamjenjuju novim informacijama u skladu sa stavkom 1. točkom (d) ovog članka, nadležna tijela, tržišni operateri i investicijska društva, uključujući investicijska društva koja upravljaju mjestom trgovanja, koriste se tim novim informacijama za potrebe članka 2. stavka 1. podstavka 17. točke (b) Uredbe (EU) br. 600/2014.

3. Za potrebe stavka 1. mjesta trgovanja dostavljaju nadležnim tijelima informacije utvrđene u Prilogu u sljedećim rokovima:

- (a) za financijske instrumente uvrštene za trgovanje po prvi put, prije dana prvog trgovanja financijskim instrumentom;
- (b) za financijske instrumente već uvrštene za trgovanje, u sljedećim rokovima:
 - i. najkasnije tri dana nakon kraja prvih četiriju tjedana trgovanja;
 - ii. nakon kraja svake kalendarske godine, ali najkasnije 3. siječnja sljedeće godine;
 - iii. odmah nakon trenutka u kojem, nakon korporativnog djelovanja, nastupi promjena informacija prethodno dostavljenih nadležnom tijelu.

POGLAVLJE II.

OBVEZE MJESTA TRGOVANJA I SISTEMATSKIH INTERNALIZATORA U POGLEDU PRUŽANJA PODATAKA

Članak 6.

Obveza pružanja tržišnih podataka prema razumnim komercijalnim uvjetima

(članak 13. stavak 1., članak 15. stavak 1. i članak 18. stavak 8. Uredbe (EU) br. 600/2014)

1. Za potrebe stavljanja na raspolaganje javnosti prema razumnim komercijalnim uvjetima, u skladu s člankom 13. stavkom 1., člankom 15. stavkom 1. i člankom 18. stavkom 8. Uredbe (EU) br. 600/2014, tržišnih podataka koji sadržavaju informacije utvrđene u člancima 3., 4. i 6. do 11., 15. i 18. Uredbe (EU) br. 600/2014 tržišni operateri i investicijska društva koji upravljaju mjestom trgovanja te sistematski internalizatori ispunjavaju obveze utvrđene u člancima 7. do 11. ove uredbe.

2. Članak 7., članak 8. stavak 2., članak 9., članak 10. stavak 2. te članak 11. ne primjenjuju se na tržišne operatere ili investicijska društva koji upravljaju mjestom trgovanja ili sistematske internalizatore koji tržišne podatke bez naknade stavljaju na raspolaganje javnosti.

Članak 7.

Obveza pružanja tržišnih podataka na temelju troškova

(članak 13. stavak 1., članak 15. stavak 1. i članak 18. stavak 8. Uredbe (EU) br. 600/2014)

1. Cijena tržišnih podataka temelji se na troškovima izrade i distribucije tih podataka te može uključivati razumnu maržu.
2. Troškovi izrade i distribucije tržišnih podataka mogu uključivati odgovarajući udio zajedničkih troškova drugih usluga koje pružaju tržišni operateri i investicijska društva koji upravljaju mjestom trgovanja te sistematski internalizatori.

Članak 8.

Obveza pružanja tržišnih podataka na nediskriminirajućoj osnovi

(članak 13. stavak 1., članak 15. stavak 1. i članak 18. stavak 8. Uredbe (EU) br. 600/2014)

1. Tržišni operateri i investicijska društva koji upravljaju mjestom trgovanja te sistematski internalizatori stavljaju na raspolaganje tržišne podatke po istoj cijeni i pod istim uvjetima svim klijentima iz iste kategorije, u skladu s objavljenim objektivnim kriterijima.
2. Razlike u cijeni naplaćenju različitim kategorijama klijenata razmjerno su vrijednosti koju tržišni podatci imaju za te kupce, uzimajući u obzir:
 - (a) područje primjene i opseg tržišnih podataka, uključujući broj obuhvaćenih financijskih instrumenata i volumen trgovanja njima;
 - (b) svrhu tržišnih podataka za klijenta, uključujući upotrebljava li ih klijent za vlastite aktivnosti trgovanja, ponovnu prodaju ili agregiranje podataka.
3. Za potrebe stavka 1. tržišni operateri i investicijska društva koji upravljaju mjestom trgovanja te sistematski internalizatori imaju uspostavljene prilagodljive kapacitete kako bi klijentima osigurali pravovremeni pristup tržišnim podacima u svakom trenutku i na nediskriminirajućoj osnovi.

Članak 9.

Obveze u vezi s naknadama po korisniku

(članak 13. stavak 1., članak 15. stavak 1. i članak 18. stavak 8. Uredbe (EU) br. 600/2014)

1. Tržišni operateri i investicijska društva koji upravljaju mjestom trgovanja te sistematski internalizatori naplaćuju upotrebu tržišnih podataka u skladu sa svrhom u koju ih pojedinačni krajnji korisnici upotrebljavaju („po korisniku”). Tržišni operateri i investicijska društva koji upravljaju mjestom trgovanja te sistematski internalizatori uspostavljaju mehanizme kako bi osigurali da se svaka pojedinačna upotreba tržišnih podataka naplaćuje samo jedanput.
2. Odstupajući od stavka 1., tržišni operateri i investicijska društva koji upravljaju mjestom trgovanja te sistematski internalizatori mogu odlučiti da neće staviti na raspolaganje tržišne podatke po korisniku ako je naplaćivanje naknade po korisniku nerazmjerno trošku stavljanja na raspolaganje tih podataka, uzimajući u obzir područje primjene i opseg podataka.
3. Tržišni operateri i investicijska društva koji upravljaju mjestom trgovanja te sistematski internalizatori dostavljaju obrazloženje zbog čega odbijaju stavljanje na raspolaganje tržišnih podataka po korisniku i to obrazloženje objavljuju na svojem web-mjestu.

Članak 10.

Obveza odvojenog vođenja podataka i raščlambe tržišnih podataka

(članak 13. stavak 1., članak 15. stavak 1. i članak 18. stavak 8. Uredbe (EU) br. 600/2014)

1. Tržišni operateri i investicijska društva koji upravljaju mjestom trgovanja te sistematski internalizatori stavljaju na raspolaganje tržišne podatke odvojeno od ostalih usluga.
2. Cijene tržišnih podataka naplaćuju se na temelju razine raščlambe tržišnih podataka predviđene člankom 12. stavkom 1. Uredbe (EU) br. 600/2014.

Članak 11.

Obveza transparentnosti

(članak 13. stavak 1., članak 15. stavak 1. i članak 18. stavak 8. Uredbe (EU) br. 600/2014)

1. Tržišni operateri i investicijska društva koji upravljaju mjestom trgovanja i sistematski internalizatori cijenu i druge uvjete pružanja tržišnih podataka objavljuju na način lako dostupan javnosti.
2. Te objave uključuju sljedeće:
 - (a) važeće cjenike, uključujući:
 - naknade po korisniku objave,
 - naknade koje se ne odnose na objave,
 - politike popusta,
 - naknade povezane s uvjetima licencija,
 - naknade za tržišne podatke prije trgovanja i poslije trgovanja,
 - naknade za druge podskupine informacija, uključujući one koje se zahtijevaju u skladu s Delegiranom uredbom Komisije (EU) 2017/572 ⁽¹⁾;
 - druge ugovorne uvjete u vezi s važećim cjenikom,
 - (b) objavu budućih promjena cijene, najmanje 90 dana unaprijed;
 - (c) informacije o sadržaju tržišnih podataka, uključujući:
 - i. broj obuhvaćenih instrumenata;
 - ii. ukupni promet obuhvaćenih instrumenata;
 - iii. omjer tržišnih podataka prije trgovanja i poslije trgovanja;
 - iv. informacije o svim podacima dostavljenima uz tržišne podatke;
 - v. datum zadnje prilagodbe licencijske naknade za dostavljene tržišne podatke;
 - (d) prihode ostvarene od stavljanja na raspolaganje tržišnih podataka te udio tih prihoda u ukupnim prihodima tržišnog operatera i investicijskog društva koji upravljaju mjestom trgovanja ili sistematskog internalizatora;
 - (e) informacije o načinu utvrđivanja cijene, uključujući primijenjene metode troškovnog računovodstva te posebna načela u skladu s kojima su dodijeljeni izravni i promjenjivi zajednički troškovi te raspodijeljeni fiksni zajednički troškovi, između izrade i distribucije tržišnih podataka i drugih usluga koje pružaju tržišni operateri i investicijska društva koji upravljaju mjestom trgovanja te sistematski internalizatori.

⁽¹⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) 2017/572 od 2. lipnja 2016. o dopuni Uredbe (EU) br. 600/2014 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda za određivanje objavljivanja podataka prije i poslije trgovanja te razine razdvajanja podataka (vidjeti stranicu 142. ovoga Službenog lista).

POGLAVLJE III.

OBVEZE SISTEMATSKIH INTERNALIZATORA U POGLEDU OBJAVLJIVANJA PODATAKA*Članak 12.***Obveza sistematskih internalizatora da ponude objavljuju javno, trajno i redovito tijekom uobičajenog vremena trgovanja**

(članak 15. stavak 1. Uredbe (EU) br. 600/2014)

Za potrebe članka 15. stavka 1. Uredbe (EU) br. 600/2014 smatra se da sistematski internalizator svoje ponude objavljuje javno, trajno i redovito tijekom uobičajenog radnog vremena samo ako sistematski internalizator te ponude objavljuje stalno tijekom vremena koje je sistematski internalizator unaprijed odredio i javno objavio kao svoje uobičajeno radno vrijeme.

*Članak 13.***Obveza sistematskih internalizatora da javno objavljuju ponude na lako dostupan način**

(članak 15. stavak 1. Uredbe (EU) br. 600/2014)

1. Sistematski internalizatori navode i na početnoj stranici svojeg *web*-mjestu ažuriraju podatke o sustavima objavlivanja utvrđenima u članku 17. stavku 3. točki (a) Uredbe (EU) br. 600/2014 kojima se koriste za javno objavlivanje svojih ponuda.
2. Ako sistematski internalizatori javno objavljuju ponude s pomoću sustava mjesta trgovanja ili APA-e, sistematski internalizator objavljuje svoj identitet u ponudi.
3. Ako se sistematski internalizator služi s više sustava za objavu svojih ponuda, ponude se objavljuju istodobno.
4. Sistematski internalizatori svoje ponude objavljuju u strojno čitljivom formatu. Smatra se da su ponude objavljene u strojno čitljivom formatu ako objava ispunjava kriterije utvrđene u Delegiranoj uredbi Komisije (EU) 2017/571 ⁽¹⁾.
5. Ako sistematski internalizator svoje ponude objavljuje samo s pomoću vlastitih sustava, ponude moraju biti dostupne u formatu čitljivom za ljude. Smatra se da je ponuda objavljena u formatu čitljivom za ljude
 - (a) ako je sadržaj ponude u formatu koji je razumljiv prosječnom čitatelju;
 - (b) ako je ponuda objavljena na *web*-mjestu sistematskog internalizatora, a na početnoj stranici *web*-mjestu navedene su jasne upute za pristup ponudi.
6. Ponude se objavljuju u skladu sa standardima i specifikacijama utvrđenima u Delegiranoj uredbi Komisije (EU) 2017/587 ⁽²⁾.

*Članak 14.***Izvršavanje naloga koje provode sistematski internalizatori**

(članak 15. stavak 1., članak 15. stavak 2. i članak 15. stavak 3. Uredbe (EU) br. 600/2014)

1. Za potrebe članka 15. stavka 1. Uredbe (EU) br. 600/2014 smatra se da iznimne tržišne okolnosti postoje ako bi uvođenje obveze sistematskom internalizatoru da klijentima objavljuje obvezujuće ponude bilo u suprotnosti s opreznim upravljanjem rizicima, a osobito
 - (a) ako mjesto trgovanja na kojem je financijski instrument prvi put uvršten za trgovanje ili najrelevantnije tržište u smislu likvidnosti zaustavi trgovanje tim financijskim instrumentom u skladu s člankom 48. stavkom 5. Direktive 2014/65/EU;

⁽¹⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) 2017/571 od 2. lipnja 2016. o dopuni Direktive 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda za izdavanje odobrenja za rad, organizacijske zahtjeve i objavlivanje transakcija za pružatelje usluga dostave podataka (vidjeti stranicu 126. ovoga Službenog lista).

⁽²⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) 2017/587 od 14. srpnja 2016. o dopuni Uredbe (EU) br. 600/2014 Europskog parlamenta i Vijeća o tržištima financijskih instrumenata u pogledu regulatornih tehničkih standarda za zahtjeve o transparentnosti za mjesta trgovanja i investicijska društva u vezi s dionicama, potvrđama o deponiranim vrijednosnim papirima, fondovima čijim se udjelima trguje na burzi, certifikatima i drugim sličnim financijskim instrumentima te za obveze izvršavanja transakcija u pogledu određenih dionica na mjestu trgovanja ili putem sistematskog internalizatora (vidjeti stranicu 387. ovoga Službenog lista), Prilog I. tablica 2.

- (b) ako mjesto trgovanja na kojem je financijski instrument prvi put uvršten za trgovanje ili najrelevantnije tržište u smislu likvidnosti dopusti suspenziju obveza održavanja tržišta;
- (c) ako, u slučaju fonda čijim se udjelima trguje na burzi, pouzdana tržišna cijena nije dostupna za znatan broj instrumenata koji su temelj za ETF ili indeks;
- (d) ako nadležno tijelo zabrani kratke prodaje tog financijskog instrumenta u skladu s člankom 20. Uredbe (EU) br. 236/2012 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾.
2. Za potrebe članka 15. stavka 1. Uredbe (EU) br. 600/2014 sistematski internalizator može u svakom trenutku ažurirati svoje ponude, uz uvjet da su ažurirane ponude posljedica stvarnih namjera sistematskog internalizatora da sa svojim klijentima trguje bez diskriminacije i usklađene su s njima.
3. Za potrebe članka 15. stavka 2. Uredbe (EU) br. 600/2014 cijena se nalazi unutar objavljenog raspona bliskog tržišnim uvjetima ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:
- (a) cijena se nalazi unutar ponuda sistematskog internalizatora za kupnju i prodaju;
- (b) ponude iz točke (a) odražavaju prevladavajuće tržišne uvjete za relevantni financijski instrument u skladu člankom 14. stavkom 7. Uredbe (EU) br. 600/2014.
4. Za potrebe članka 15. stavka 3. Uredbe (EU) br. 600/2014 izvršenje naloga za nekoliko vrijednosnih papira smatra se predmetom jedne transakcije ako su ispunjeni kriteriji utvrđeni u Delegiranoj uredbi (EU) 2017/587.
5. Za potrebe članka 15. stavka 3. Uredbe (EU) br. 600/2014 smatra se da nalog podliježe uvjetima različitim od trenutačne tržišne cijene ako su ispunjeni kriteriji utvrđeni u Delegiranoj uredbi (EU) 2017/587.

Članak 15.

Nalozima koji znatno prelaze normu

(članak 17. stavak 2. Uredbe (EU) br. 600/2014)

1. Za potrebe članka 17. stavka 2. Uredbe (EU) br. 600/2014 smatra se da broj ili volumen naloga znatno prelazi normu ako sistematski internalizator broj ili volumen tih naloga ne može izvršiti bez izlaganja prekomjernom riziku.
2. Investicijska društva koja djeluju kao sistematski internalizatori unaprijed te objektivno i u skladu sa svojom politikom upravljanja rizikom i postupcima iz članka 23. Delegirane uredbe Komisije (EU) 2017/565 ⁽²⁾ utvrđuju kada se smatra da broj ili volumen naloga klijenata izlaže društvo prekomjernom riziku.
3. Za potrebe stavka 2. sistematski internalizator u okviru svoje politike i postupaka upravljanja rizicima uspostavlja, održava i provodi politiku utvrđivanja broja ili volumena naloga koje može izvršiti bez izlaganja prekomjernom riziku, uzimajući u obzir i kapital koji je društvu na raspolaganju za pokriće rizika te vrste trgovanja i prevladavajuće uvjete na tržištu.
4. U skladu s člankom 17. stavkom 2. Uredbe (EU) br. 600/2014 politika iz stavka 3. nije diskriminirajuća u odnosu na klijente.

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 236/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. ožujka 2012. o kratkoj prodaji i određenim aspektima kreditnih izvedenica na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza (SL L 86, 24.3.2012., str. 1.).

⁽²⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) 2017/565 od 25. travnja 2016. o dopuni Direktive 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća u vezi s organizacijskim zahtjevima i uvjetima poslovanja investicijskih društava te izrazima definiranima za potrebe te Direktive (vidjeti stranicu 1. ovoga Službenog lista).

Članak 16.

Količina tipična za instrument

(članak 18. stavak 6. Uredbe (EU) br. 600/2014)

Za potrebe članka 18. stavka 6. Uredbe (EU) br. 600/2014 količina tipična za instrument u pogledu instrumenata kojima se trguje na temelju zahtjeva za ponudu, sustava glasovnog trgovanja, hibridnog sustava ili drugih oblika trgovanja u skladu je s Prilogom III. Delegiranoj uredbi Komisije (EU) 2017/583 ⁽¹⁾.

POGLAVLJE IV.

IZVEDENICE

Članak 17.

Elementi kompresije portfelja

(članak 31. stavak 4. Uredbe (EU) br. 600/2014)

1. Za potrebe članka 31. stavka 1. Uredbe (EU) br. 600/2014 investicijska društva i tržišni operateri koji omogućavaju kompresije portfelja ispunjavaju uvjete iz stavaka od 2. do 6.
2. Investicijska društva i tržišni operateri sklapaju sporazum sa sudionicima kompresije portfelja kojim se uređuju postupak kompresije i njegovi pravni učinci, uključujući utvrđivanje trenutka u kojem svaka kompresija portfelja postaje pravno obvezujuća.
3. Sporazum iz stavka 2. uključuje svu relevantnu pravnu dokumentaciju u kojoj se opisuje kako se izvedenice predložene za uključenje u kompresiju portfelja likvidiraju i kako se zamjenjuju drugim izvedenicama.
4. Prije početka svakog postupka kompresije investicijska društva i tržišni operateri koji omogućavaju kompresiju portfelja
 - (a) zahtijevaju od svakog sudionika u kompresiji portfelja da navede sudionikovu toleranciju rizika, uključujući ograničenje rizika druge ugovorne strane, ograničenje tržišnog rizika te toleranciju gotovinskog plaćanja. Investicijska društva i tržišni operateri poštuju navedenu toleranciju rizika sudionika kompresije portfelja;
 - (b) povezuju izvedenice podnesene za kompresiju portfelja i svakom sudioniku kompresije dostavljaju prijedlog koji uključuje sljedeće informacije:
 - i. identifikacijsku oznaku drugih ugovornih strana na koje kompresija utječe;
 - ii. povezanu promjenu kombinirane zamišljene vrijednosti izvedenica;
 - iii. odstupanje kombiniranog zamišljenog iznosa u odnosu na navedenu toleranciju rizika.
5. Radi prilagodbe kompresije toleranciji rizika koju su sudionici kompresije portfelja odredili i kako bi kompresija portfelja bila što učinkovitija, investicijska društva i tržišni operateri mogu sudionicima odobriti dodatno vrijeme za dodavanje izvedenica prihvatljivih za likvidaciju ili smanjenje.
6. Investicijska društva i tržišni operateri izvršavaju kompresiju portfelja tek nakon što svi sudionici kompresije portfelja pristanu na prijedlog kompresije portfelja.

Članak 18.

Zahtjevi za kompresiju portfelja u pogledu objavljivanja

(članak 31. stavak 4. Uredbe (EU) br. 600/2014)

1. Za potrebe članka 31. stavka 2. Uredbe (EU) br. 600/2014 investicijska društva i tržišni operateri s pomoću APA-e za svaki ciklus kompresije portfelja javno objavljuju sljedeće informacije:
 - (a) popis izvedenica predloženih za uključenje u kompresiju portfelja;
 - (b) popis izvedenica kojima se zamjenjuju likvidirane izvedenice;

⁽¹⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) 2017/583 od 14. srpnja 2016. o dopuni Uredbe (EU) br. 600/2014 Europskog parlamenta i Vijeća o tržištima financijskih instrumenata u pogledu regulatornih tehničkih standarda u vezi sa zahtjevima u pogledu transparentnosti za mjesta trgovanja i investicijska društva u odnosu na obveznice, strukturirane financijske proizvode, emisijske jedinice i izvedenice (vidjeti stranicu 229. ovoga Službenog lista).

- (c) popis izvedenica koje su izmijenjene ili likvidirane kao posljedica kompresije portfelja;
- (d) broj izvedenica i njihovu vrijednost izraženu u zamišljenom iznosu.

Informacije iz prvog podstavka raščlanjuju se po vrsti izvedenice i po valuti.

2. Investicijska društva i tržišni operateri javno objavljuju informacije iz stavka 1. onoliko blizu stvarnom vremenu koliko je to tehnički moguće, a najkasnije na kraju radnog dana koji slijedi nakon dana kad prijedlog kompresije postane pravno obvezujući u skladu sa sporazumom iz članka 17. stavka 2.

POGLAVLJE V.

NADZORNE MJERE ZA INTERVENCIJU U PODRUČJU PROIZVODA I UPRAVLJANJE POZICIJAMA

ODJELJAK 1.

Intervencija u području proizvoda

Članak 19.

Kriteriji i čimbenici za potrebe privremenih ovlasti ESMA-e za intervenciju u području proizvoda

(članak 40. stavak 2. Uredbe (EU) br. 600/2014)

1. Za potrebe članka 40. stavka 2. točke (a) Uredbe (EU) br. 600/2014 ESMA procjenjuje važnost svih čimbenika i kriterija navedenih u stavku 2. te uzima u obzir sve relevantne čimbenike i kriterije pri utvrđivanju toga stvaraju li stavljanje na tržište, distribucija ili prodaja određenih financijskih instrumenata ili financijskih instrumenata s određenim posebnim svojstvima ili vrsta financijske aktivnosti ili prakse znatnu zabrinutost u vezi sa zaštitom ulagatelja ili prijetnju urednom funkcioniranju i integritetu financijskih tržišta ili tržišta robe ili stabilnosti cijelog ili dijela financijskog sustava Unije.

Za potrebe prvog podstavka ESMA na temelju jednog čimbenika i kriterija ili njih više može utvrditi postojanje znatne zabrinutosti za zaštitu ulagatelja ili prijetnje urednom funkcioniranju i integritetu financijskih tržišta ili tržišta robe ili stabilnosti cijelog ili dijela financijskog sustava Unije.

2. Kako bi utvrdila postoji li znatna zabrinutost za zaštitu ulagatelja ili prijetnja urednom funkcioniranju i integritetu financijskih tržišta ili tržišta robe ili stabilnosti cijelog ili dijela financijskog sustava Unije, ESMA procjenjuje sljedeće čimbenike i kriterije:

- (a) stupanj složenosti financijskog instrumenta ili vrste financijske aktivnosti ili prakse u vezi s vrstom klijenata koji su, kako je procijenjeno u skladu s točkom (c), uključeni u financijsku aktivnost ili financijsku praksu, odnosno kojima je financijski instrument ponuđen ili prodan, uzimajući osobito u obzir sljedeće:
 - vrstu odnosno ili referentne imovine te stupanj transparentnosti odnosno ili referentne imovine,
 - stupanj transparentnosti troškova i naknada povezanih s financijskim instrumentom, financijskom aktivnošću ili financijskom praksom, a osobito nedostatak transparentnosti koji proizlazi iz višeslojnih troškova i naknada,
 - složenost izračuna rezultata, posebno uzimajući u obzir ovisi li povrat o rezultatu odnosno ili referentne imovine, na koje, s druge strane, utječu drugi čimbenici, te ovisi li povrat ne samo o vrijednosti odnosno ili referentne imovine na početni datum i datum dospijeca nego i o vrijednostima tijekom poslovnog ciklusa proizvoda,
 - prirodu i razmjer svih rizika,
 - jesu li instrument ili usluga povezani s drugim proizvodima ili uslugama ili
 - složenost uvjeta;
- (b) razmjer potencijalnih štetnih posljedica, posebno uzimajući u obzir:
 - zamišljenu vrijednost financijskog instrumenta,
 - broj uključenih klijenata, ulagatelja ili tržišnih sudionika,

- relativni udio proizvoda u portfelju ulagatelja,
 - vjerojatnost, razmjer i prirodu svake štete, uključujući iznos mogućeg gubitka,
 - predviđeno trajanje štetnih posljedica,
 - volumen izdavanja,
 - broj uključenih posrednika,
 - rast tržišta ili prodaje, ili
 - prosječan uloženi iznos svakog klijenta u financijski instrument;
- (c) vrstu klijenata uključenih u financijsku aktivnost ili financijsku praksu odnosno vrstu klijenata kojima se financijski instrument nudi ili prodaje, posebno uzimajući u obzir:
- je li klijent mali klijent, profesionalni klijent ili prihvatljiva druga ugovorna strana,
 - klijentove vještine i mogućnosti, uključujući razinu obrazovanja, iskustva sa sličnim financijskim instrumentima ili prodajnim praksama,
 - gospodarsku situaciju klijenata, uključujući njihove prihode i imetak,
 - glavne financijske ciljeve klijenata, uključujući mirovinsku štednju i financiranje vlastite stambene nekretnine; ili
 - prodaju li se instrument ili usluge klijentima izvan planiranog ciljanog tržišta i je li ciljano tržište utvrđeno na odgovarajući način;
- (d) stupanj transparentnosti financijskog instrumenta ili vrste financijske aktivnosti ili prakse, posebno uzimajući u obzir:
- vrstu i transparentnost odnosno vrijednosti,
 - sve skrivene troškove i naknade,
 - primjenu tehnika privlačenja pozornosti klijenata koje, međutim, nužno ne odražavaju primjerenost ili ukupnu kvalitetu financijskog instrumenta, financijske aktivnosti ili financijske prakse,
 - prirodu rizika i transparentnost rizika; ili
 - primjenu naziva proizvoda, pojmova ili drugih informacija koji podrazumijevaju višu razinu sigurnosti ili povrata od one koja je stvarno moguća ili vjerojatna, ili koji impliciraju nepostojeća obilježja proizvoda;
- (e) posebna obilježja ili sastavnice financijskog instrumenta, financijske aktivnosti ili financijske prakse, uključujući svaku ugrađenu polugu, posebno uzimajući u obzir:
- polugu svojstvenu proizvodu,
 - polugu zbog financiranja,
 - obilježja transakcija financiranja vrijednosnih papira ili
 - činjenicu da odnosna vrijednost više nije dostupna ili pouzdana;
- (f) postojanje i stupanj razlike između očekivanog povrata ili dobiti za ulagatelje i rizika gubitka u pogledu financijskog instrumenta, financijske aktivnosti ili financijske prakse, posebno uzimajući u obzir:
- strukturu troškova takvog financijskog instrumenta, aktivnosti ili prakse te drugih troškova,
 - razliku u pogledu rizika izdavatelja koji izdavatelj zadržava ili
 - profil rizika/povrata;
- (g) jednostavnost i trošak uz koje ulagatelji mogu prodati relevantni financijski instrument ili prijeći na neki drugi financijski instrument, posebno uzimajući u obzir:
- raspon kupovne i prodajne cijene,
 - učestalost dostupnosti trgovanja,
 - volumen izdavanja i veličinu sekundarnog tržišta,
 - prisutnost ili izostanak pružatelja likvidnosti ili održavatelja sekundarnog tržišta,

- obilježja sustava trgovanja ili
 - svaku drugu prepreku izlasku;
- (h) cijenu i povezane troškove financijskog instrumenta, financijske aktivnosti ili financijske prakse, posebno uzimajući u obzir:
- upotrebu skrivenih ili sekundarnih naknada ili
 - naknade koje ne odražavaju razinu pružene usluge;
- (i) stupanj inovativnosti financijskog instrumenta, financijske aktivnosti ili financijske prakse, posebno uzimajući u obzir:
- stupanj inovativnosti u pogledu strukture financijskog instrumenta, financijske aktivnosti ili financijske prakse, uključujući ugrađivanje i aktivaciju,
 - stupanj inovativnosti u pogledu modela distribucije ili duljine lanca posredovanja,
 - razmjer raširenosti inovacije, uključujući to jesu li financijski instrument, financijska aktivnost ili financijska praksa inovativni za posebne kategorije klijenata,
 - inovaciju koja uključuje polugu,
 - nedostatak transparentnosti odnosne vrijednosti ili
 - ranije iskustvo na tržištu sa sličnim financijskim instrumentima ili prodajnim praksama;
- (j) prodajne prakse u pogledu financijskog instrumenta, posebno uzimajući u obzir:
- upotrijebljene komunikacijske i distribucijske kanale,
 - informativne, marketinške ili druge promidžbene materijale povezane s ulaganjem,
 - pretpostavljene svrhe ulaganja ili
 - je li odluka o kupnji sekundarna ili tercijarna nakon ranije kupnje;
- (k) financijsku i poslovnu situaciju izdavatelja financijskog instrumenta, posebno uzimajući u obzir:
- financijsku situaciju izdavatelja ili bilo kojeg jamca ili
 - transparentnost poslovne situacije izdavatelja ili jamca;
- (l) postojanje nedostatnih ili nepouzdanih informacija proizvođača ili distributera o financijskom instrumentu koje bi tržišnim sudionicima kojima su namijenjene omogućile informirano odlučivanje, uzimajući u obzir prirodu i vrstu financijskog instrumenta;
- (m) donose li financijski instrument, financijska aktivnost ili financijska praksa visoki rizik za rezultate transakcija koje sudionici ili ulagatelji sklapaju na relevantnom tržištu;
- (n) bi li financijska aktivnost ili financijska praksa znatno narušile integritet postupka formiranja cijena na dotičnom tržištu tako da se cijena ili vrijednost predmetnog financijskog instrumenta više ne određuju u skladu s legitimnim tržišnim silama ponude i potražnje ili da se tržišni sudionici više ne mogu osloniti na cijene formirane na tržištu ili na volumene trgovanja kao na osnovu za svoje odluke o ulaganju;
- (o) je li financijski instrument zbog svojih obilježja posebno podložan upotrebi za potrebe financijskih kaznenih djela te, posebno, bi li se zbog tih obilježja moglo potaknuti iskorištavanje financijskog instrumenta za:
- prijevaru ili nepoštene radnje,
 - povredu ili zlouporabu informacija u vezi s financijskim tržištem,
 - imovinsku korist ostvarenu kaznenim djelima,
 - financiranje terorizma ili
 - omogućavanje pranja novca;

- (p) smatraju li se financijska aktivnost ili financijske prakse posebno visoko rizičnima za otpornost ili neometano funkcioniranje tržišta i njihove infrastrukture;
- (q) mogu li financijski instrument, financijska aktivnost ili financijska praksa dovesti do znatne i umjetne razlike između cijena izvedenica i onih na tržištu odnosnog instrumenta;
- (r) donose li financijski instrument, financijska aktivnost ili financijska praksa visoki rizik poremećaja za financijske institucije koje se smatraju važnima za financijski sustav Unije;
- (s) važnost distribucije financijskog instrumenta kao izvora financiranja za izdavatelja;
- (t) donose li financijski instrument, financijska aktivnost ili financijska praksa posebne rizike za tržište ili infrastrukturu sustava plaćanja, uključujući sustave trgovanja, poravnanja i namire ili
- (u) mogu li financijski instrument, financijska aktivnost ili financijska praksa biti prijetnja povjerenju ulagatelja u financijski sustav.

Članak 20.

Kriteriji i čimbenici za potrebe privremenih ovlasti EBA-e za intervenciju u području proizvoda

(članak 41. stavak 2. Uredbe (EU) br. 600/2014)

1. Za potrebe članka 41. stavka 2. točke (a) Uredbe (EU) br. 600/2014 EBA procjenjuje važnost svih čimbenika i kriterija navedenih u stavku 2. te uzima u obzir sve relevantne čimbenike i kriterije pri utvrđivanju stvara li stavljanje na tržište, distribucija ili prodaja određenih strukturiranih depozita ili strukturiranih depozita s određenim posebnim obilježjima ili vrsta financijske aktivnosti ili prakse znatnu zabrinutost za zaštitu ulagatelja ili prijetnju urednom funkcioniranju i integritetu financijskih tržišta ili stabilnosti cijelog ili dijela financijskog sustava u Uniji.

Za potrebe prvog podstavka EBA na temelju jednog od tih čimbenika i kriterija ili više njih može utvrditi postojanje znatne zabrinutosti za zaštitu ulagatelja ili prijetnje urednom funkcioniranju i integritetu financijskih tržišta ili stabilnosti cijelog ili dijela financijskog sustava Unije.

2. Kako bi utvrdila postoje li znatna zabrinutost za zaštitu ulagatelja ili prijetnja urednom funkcioniranju i integritetu financijskih tržišta ili tržišta robe ili stabilnosti cijelog ili dijela financijskog sustava u Uniji, EBA procjenjuje sljedeće čimbenike i kriterije:

- (a) stupanj složenosti strukturiranog depozita ili vrste financijske aktivnosti ili prakse u vezi s vrstom klijenata koji su, kako je procijenjeno u skladu s točkom (c), uključeni u financijsku aktivnost ili financijsku praksu, uzimajući osobito u obzir sljedeće:
 - vrstu odnosno ili referentne imovine te stupanj transparentnosti odnosno ili referentne imovine,
 - stupanj transparentnosti troškova i naknada povezanih sa strukturiranim depozitom, financijskom aktivnošću ili financijskom praksom, a osobito nedostatak transparentnosti koji proizlazi iz višeslojnih troškova i naknada,
 - složenost izračuna rezultata, posebno uzimajući u obzir ovisi li povrat o rezultatu odnosno ili referentne imovine, na koje, s druge strane, utječu drugi čimbenici, te ovisi li povrat ne samo o vrijednosti odnosno ili referentne imovine na početni datum i datum dospijeca ili isplate kamata nego i o vrijednostima tijekom poslovnog ciklusa proizvoda,
 - prirodu i razmjer svih rizika,
 - jesu li strukturirani depozit ili usluga povezani s drugim proizvodima ili uslugama ili
 - složenost uvjeta;
- (b) razmjer potencijalnih štetnih posljedica, posebno uzimajući u obzir:
 - zamišljenu vrijednost izdavanja strukturiranih depozita,
 - broj uključenih klijenata, ulagatelja ili tržišnih sudionika,

- relativni udio proizvoda u portfelju ulagatelja,
 - vjerojatnost, razmjer i prirodu svake štete, uključujući iznos mogućeg gubitka,
 - predviđeno trajanje štetnih posljedica,
 - volumen izdavanja,
 - broj uključenih institucija,
 - rast tržišta ili prodaje,
 - prosječan uloženi iznos svakog klijenta u strukturirani depozit ili
 - razinu pokrića utvrđenu u Direktivi 2014/49/EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾;
- (c) vrstu klijenata uključenih u financijsku aktivnost ili financijsku praksu odnosno vrstu klijenata kojima se strukturirani depozit nudi ili prodaje, posebno uzimajući u obzir:
- je li klijent mali klijent, profesionalni klijent ili prihvatljiva druga ugovorna strana,
 - klijentove vještine i mogućnosti, uključujući razinu obrazovanja, iskustva sa sličnim financijskim proizvodima ili prodajnim praksama,
 - financijsku situaciju klijenata, uključujući prihode i imetak,
 - glavne financijske ciljeve klijenata, uključujući mirovinsku štednju i financiranje vlastite stambene nekretnine,
 - jesu li proizvod ili usluga prodani klijentima izvan planiranog ciljanog tržišta i je li ciljano tržište na odgovarajući način utvrđeno ili
 - prihvatljivost za pokriće sustavom osiguranja depozita;
- (d) stupanj transparentnosti strukturiranog depozita ili vrste financijske aktivnosti ili financijske prakse, posebno uzimajući u obzir:
- vrstu i transparentnost odnosne vrijednosti,
 - sve skrivene troškove i naknade,
 - primjenu tehnika privlačenja pozornosti klijenata, koje, međutim, nužno ne odražavaju primjerenost ili ukupnu kvalitetu proizvoda ili usluge,
 - vrstu i transparentnost rizika,
 - upotrebu naziva proizvoda, pojmova ili drugih informacija koji zavaravaju jer impliciraju nepostojeća obilježja proizvoda ili
 - je li otkriven identitet uzimatelja depozita koji bi mogli biti odgovorni za depozit klijenta;
- (e) posebna obilježja ili sastavnice strukturiranog depozita, financijske aktivnosti ili financijske prakse, uključujući svaku ugrađenu polugu, posebno uzimajući u obzir:
- polugu svojstvenu proizvodu,
 - polugu zbog financiranja, ili
 - činjenicu da odnosna vrijednost više nije dostupna ili pouzdana;
- (f) postojanje i stupanj razlike između očekivanog povrata ili dobiti za ulagatelje i rizika gubitka u pogledu strukturiranog depozita, financijske aktivnosti ili financijske prakse, posebno uzimajući u obzir:
- strukturu troškova takvih strukturiranih depozita, aktivnosti ili prakse te drugih troškova,
 - razliku u pogledu rizika izdavatelja koji izdavatelj zadržava ili
 - profil rizika i povrata;

⁽¹⁾ Direktiva 2014/49/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o sustavima osiguranja depozita (SL L 173, 12.6.2014., str. 149.).

- (g) troškove i jednostavnost uz koje ulagatelji mogu izaći iz strukturiranog depozita, posebno uzimajući u obzir:
- činjenicu da rano povlačenje nije dopušteno ili
 - svaku drugu prepreku izlasku;
- (h) cijenu i povezane troškove strukturiranog depozita, financijske aktivnosti ili financijske prakse, posebno uzimajući u obzir:
- upotrebu skrivenih ili sekundarnih naknada ili
 - naknade koje ne odražavaju razinu pružene usluge;
- (i) stupanj inovativnosti strukturiranog depozita, financijske aktivnosti ili financijske prakse, posebno uzimajući u obzir:
- stupanj inovativnosti u pogledu strukture strukturiranog depozita, financijske aktivnosti ili financijske prakse, uključujući ugrađivanje i aktivaciju,
 - stupanj inovativnosti u pogledu modela distribucije ili duljine lanca posredovanja,
 - mjeru raširenosti inovacije, uključujući jesu li strukturirani depozit, financijska aktivnost ili financijska praksa inovativni za posebne kategorije klijenata,
 - inovaciju koja uključuje polugu,
 - nedostatak transparentnosti odnosno vrijednosti ili
 - ranije iskustvo na tržištu sa sličnim strukturiranim depozitima ili prodajnim praksama;
- (j) prodajne prakse u pogledu strukturiranog depozita, posebno uzimajući u obzir:
- upotrijebljene komunikacijske i distribucijske kanale,
 - informativne, marketinške ili druge promidžbene materijale povezane s ulaganjem,
 - pretpostavljene svrhe ulaganja ili
 - je li odluka o kupnji sekundarna ili tercijarna nakon ranije kupnje;
- (k) financijsku i poslovnu situaciju izdavatelja strukturiranog depozita, posebno uzimajući u obzir:
- financijsku situaciju izdavatelja ili bilo kojeg jamca ili
 - transparentnost poslovne situacije izdavatelja ili jamca;
- (l) postojanje nedostatnih ili nepouzdatih informacija proizvođača ili distributera o strukturiranom depozitu koje bi tržišnim sudionicima kojima su namijenjene omogućile informirano odlučivanje, uzimajući u obzir prirodu i vrstu strukturiranog depozita;
- (m) donose li strukturirani depozit, financijska aktivnost ili financijska praksa visoki rizik za rezultate transakcija koje sudionici ili ulagatelji započinju na relevantnom tržištu;
- (n) bi li zbog strukturiranog depozita, financijske aktivnosti ili financijske prakse gospodarstvo Unije postalo osjetljivo na rizike;
- (o) je li strukturirani depozit zbog svojih obilježja posebno podložan upotrebi za potrebe financijskih kaznenih djela te, posebno, bi li strukturirani depozit zbog tih obilježja mogao biti pogodan za iskorištavanje za:
- prijevaru ili nepošteno radnje,
 - povredu ili zlouporabu informacija u vezi s financijskim tržištem,
 - imovinsku korist ostvarenu kaznenim djelima,
 - financiranje terorizma ili
 - omogućavanje pranja novca;
- (p) smatraju li se financijska aktivnost ili financijske prakse posebno visoko rizičnima za otpornost ili neometano funkcioniranje tržišta i njihove infrastrukture;
- (q) mogu li strukturirani depozit, financijska aktivnost ili financijska praksa dovesti do znatne i umjetne razlike između cijena izvedenica i onih na tržištu odnosno instrumenta;

- (r) donose li strukturirani depozit, financijska aktivnost ili financijska praksa visok rizik od poremećaja za financijske institucije koje se smatraju važnima za financijski sustav Unije, posebno uzimajući u obzir strategiju osiguranja od rizika koju financijske institucije primjenjuju u vezi s izdavanjem strukturiranih depozita, uključujući pogrešnu procjenu jamstvenog kapitala po dospijeću ili reputacijski rizik koji strukturirani depozit, praksa ili aktivnost donose za financijske institucije;
- (s) važnost distribucije strukturiranog depozita kao izvora financiranja za financijsku instituciju;
- (t) donose li strukturirani depozit, financijska praksa ili financijska aktivnost posebne rizike za tržište ili infrastrukturu sustava plaćanja ili
- (u) mogu li strukturirani depozit, financijska praksa ili financijska aktivnost biti prijetnja povjerenju ulagatelja u financijski sustav.

Članak 21.

Kriteriji i čimbenici koje nadležna tijela trebaju uzeti u obzir za potrebe ovlasti za intervenciju u području proizvoda

(članak 42. stavak 2. Uredbe (EU) br. 600/2014)

1. Za potrebe članka 42. stavka 2. točke (a) Uredbe (EU) br. 600/2014 nadležna tijela procjenjuju važnost svih čimbenika i kriterija navedenih u stavku 2. te uzima u obzir sve relevantne čimbenike i kriterije pri utvrđivanju toga stvaraju li stavljanje na tržište, distribucija ili prodaja određenih financijskih instrumenata ili strukturiranih depozita, ili financijskih instrumenata ili strukturiranih depozita s određenim posebnim svojstvima ili vrsta financijske aktivnosti ili prakse znatnu zabrinutost u vezi sa zaštitom ulagatelja ili prijetnju urednom funkcioniranjem i integritetu financijskih tržišta ili tržišta robe ili stabilnosti cijelog ili dijela financijskog sustava u najmanje jednoj državi članici.

Za potrebe prvog podstavka nadležna tijela na temelju jednog čimbenika i kriterija ili njih više mogu utvrditi postojanje znatne zabrinutosti za zaštitu ulagatelja ili prijetnje urednom funkcioniranjem i integritetu financijskih tržišta ili tržišta robe ili stabilnosti cijelog ili dijela financijskog sustava u najmanje jednoj državi članici.

2. Kako bi utvrdila postoji li znatna zabrinutost za zaštitu ulagatelja ili prijetnja urednom funkcioniranjem i integritetu financijskih tržišta ili tržišta robe ili stabilnosti cijelog ili dijela financijskog sustava u najmanje jednoj državi članici, nadležna tijela procjenjuju sljedeće čimbenike i kriterije:

- (a) stupanj složenosti financijskog instrumenta ili vrste financijske aktivnosti ili prakse u vezi s vrstom klijenata koji su, kako je procijenjeno u skladu s točkom (c), uključeni u financijsku aktivnost ili financijsku praksu, odnosno kojima je financijski instrument ili strukturirani depozit ponuđen ili prodan, uzimajući osobito u obzir sljedeće:
 - vrstu odnosne ili referentne imovine te stupanj transparentnosti odnosne ili referentne imovine,
 - stupanj transparentnosti troškova i naknada povezanih s financijskim instrumentom, strukturiranim depozitom, financijskom aktivnošću ili financijskom praksom, a osobito nedostatak transparentnosti koji proizlazi iz višeslojnih troškova i naknada,
 - složenost izračuna rezultata, uzimajući u obzir ovisi li povrat o rezultatu odnosne ili referentne imovine, na koje, s druge strane, utječu drugi čimbenici, te ovisi li povrat ne samo o vrijednosti odnosne ili referentne imovine na početni datum i datum dospijeca nego i o vrijednostima tijekom poslovnog ciklusa proizvoda,
 - prirodu i razmjer svih rizika,
 - jesu li proizvod ili usluga povezani s drugim proizvodima ili uslugama,
 - složenost uvjeta;
- (b) razmjer potencijalnih štetnih posljedica, posebno uzimajući u obzir:
 - zamišljenu vrijednost financijskog instrumenta ili izdavanja strukturiranih depozita,
 - broj uključenih klijenata, ulagatelja ili tržišnih sudionika,
 - relativni udio proizvoda u portfelju ulagatelja,

- vjerojatnost, razmjer i prirodu svake štete, uključujući iznos mogućeg gubitka,
 - predviđeno trajanje štetnih posljedica,
 - volumen izdavanja,
 - broj uključenih posrednika,
 - rast tržišta ili prodaje,
 - prosječni uloženi iznos svakog klijenta u financijski instrument ili strukturirani depozit ili
 - razinu pokrića definiranu u Direktivi 2014/49/EU, u slučaju strukturiranih depozita;
- (c) vrstu klijenata uključenih u financijsku aktivnost ili financijsku praksu odnosno vrstu klijenata kojima se financijski instrument ili strukturirani depozit nude ili prodaju, posebno uzimajući u obzir:
- je li klijent mali klijent, profesionalni klijent ili prihvatljiva druga ugovorna strana,
 - klijentove vještine i mogućnosti, uključujući razinu obrazovanja, iskustva sa sličnim financijskim instrumentima ili strukturiranim depozitima ili prodajnim praksama,
 - gospodarsku situaciju klijenata, uključujući njihove prihode i imetak,
 - glavne financijske ciljeve klijenata, uključujući mirovinsku štednju i financiranje vlastite stambene nekretnine;
 - jesu li proizvod ili usluga prodani klijentima izvan planiranog ciljanog tržišta i je li ciljano tržište na odgovarajući način utvrđeno ili
 - prihvatljivost za pokriće sustavom osiguranja depozita, u slučaju strukturiranih depozita;
- (d) stupanj transparentnosti financijskog instrumenta, strukturiranog depozita ili vrste financijske aktivnosti ili prakse, posebno uzimajući u obzir:
- vrstu i transparentnost odnosne vrijednosti,
 - sve skrivene troškove i naknade,
 - primjenu tehnika privlačenja pozornosti klijenata koje, međutim, nužno ne odražavaju primjerenost ili ukupnu kvalitetu proizvoda, financijske aktivnosti ili financijske prakse,
 - prirodu rizika i transparentnost rizika;
 - primjenu naziva proizvoda, pojmova ili drugih informacija koji zavaravaju implicirajući višu razinu sigurnosti ili povrata od one koja je stvarno moguća ili vjerojatna, ili koji impliciraju nepostojeća obilježja proizvoda ili
 - u slučaju strukturiranih depozita, je li otkriven identitet uzimatelja depozita koji bi mogli biti odgovorni za depozit klijenta;
- (e) posebna obilježja ili sastavnice strukturiranog depozita, financijskog instrumenta, financijske aktivnosti ili financijske prakse, uključujući svaku ugrađenu polugu, posebno uzimajući u obzir:
- polugu svojstvenu proizvodu,
 - polugu zbog financiranja,
 - obilježja transakcija financiranja vrijednosnih papira ili
 - činjenicu da odnosna vrijednost više nije dostupna ili pouzdana;
- (f) postojanje i stupanj razlike između očekivanog povrata ili dobiti za ulagatelje i rizika gubitka u pogledu financijskog instrumenta, strukturiranog depozita, financijske aktivnosti ili financijske prakse, posebno uzimajući u obzir:
- strukturu troškova takvog financijskog instrumenta, strukturiranog depozita, financijske aktivnosti ili financijske prakse te drugih troškova,
 - razliku u pogledu rizika izdavatelja koji izdavatelj zadržava ili
 - profil rizika i povrata;

- (g) troškove i jednostavnost uz koje ulagatelji mogu prodati relevantni financijski instrumenta ili prijeći na neki drugi financijski instrument ili izaći iz strukturiranog depozita, posebno uzimajući u obzir, ako je primjereno i ovisno o tome je li proizvod financijski instrument ili strukturirani depozit, sljedeće:
- raspon kupovne i prodajne cijene,
 - učestalost dostupnosti trgovanja,
 - volumen izdavanja i veličinu sekundarnog tržišta,
 - prisutnost ili izostanak pružatelja likvidnosti ili održavatelja sekundarnog tržišta,
 - obilježja sustava trgovanja ili
 - sve druge prepreke izlasku ili činjenicu da rano povlačenje nije dopušteno;
- (h) cijenu i povezane troškove strukturiranog depozita, financijskog instrumenta, financijske aktivnosti ili financijske prakse, posebno uzimajući u obzir:
- upotrebu skrivenih ili sekundarnih naknada ili
 - naknade koje ne odražavaju razinu pružene usluge;
- (i) stupanj inovativnosti financijskog instrumenta ili strukturiranog depozita, financijske aktivnosti ili financijske prakse, posebno uzimajući u obzir:
- stupanj inovativnosti u pogledu strukture financijskog instrumenta, strukturiranog depozita, financijske aktivnosti ili financijske prakse, uključujući ugrađivanje i aktivaciju,
 - stupanj inovativnosti u pogledu modela distribucije ili duljine lanca posredovanja,
 - mjeru raširenosti inovacije, uključujući jesu li financijski instrument, strukturirani depozit, financijska aktivnost ili financijska praksa inovativni za posebne kategorije klijenata,
 - inovaciju koja uključuje polugu,
 - nedostatak transparentnosti odnosno vrijednosti ili
 - ranije iskustvo na tržištu sa sličnim financijskim instrumentima, strukturiranim depozitima ili prodajnim praksama;
- (j) prodajne prakse u pogledu financijskog instrumenta ili strukturiranog depozita, posebno uzimajući u obzir:
- upotrijebljene komunikacijske i distribucijske kanale,
 - informativne, marketinške ili druge promidžbene materijale povezane s ulaganjem,
 - pretpostavljene svrhe ulaganja ili
 - je li odluka o kupnji sekundarna ili tercijarna nakon ranije kupnje;
- (k) financijsku i poslovnu situaciju izdavatelja financijskog instrumenta ili strukturiranog depozita, posebno uzimajući u obzir:
- financijsku situaciju izdavatelja ili bilo kojeg jamca ili
 - transparentnost poslovne situacije izdavatelja ili jamca;
- (l) postojanje nedostatnih ili nepouzdanih informacija proizvođača ili distributera o financijskom instrumentu ili strukturiranom depozitu koje bi tržišnim sudionicima kojima su namijenjene omogućile informirano odlučivanje, uzimajući u obzir prirodu i vrstu financijskog instrumenta ili strukturiranog depozita;
- (m) donose li financijski instrument, strukturirani depozit, financijska aktivnost ili financijska praksa visoki rizik za rezultate transakcija koje sudionici ili ulagatelji sklapaju na relevantnom tržištu;
- (n) bi li financijska aktivnost ili financijska praksa znatno narušile integritet postupka formiranja cijena na dotičnom tržištu, tako da se cijena ili vrijednost predmetnog financijskog instrumenta ili strukturiranog depozita više ne određuju u skladu s legitimnim tržišnim silama ponude i potražnje ili da se tržišni sudionici više ne mogu osloniti na cijene formirane na tržištu ili na volumene trgovanja kao na osnovu za svoje odluke o ulaganju;
- (o) bi li zbog financijskog instrumenta, strukturiranog depozita, financijske aktivnosti ili prakse nacionalno gospodarstvo postalo osjetljivo na rizike,

- (p) je li financijski instrument ili strukturirani depozit zbog svojih obilježja posebno podložan upotrebi za potrebe financijskih kaznenih djela te, posebno, bi li se financijski instrument ili strukturirani depozit zbog tih obilježja mogli iskoristiti za:
- prijevaru ili nepoštene radnje,
 - povredu ili zlouporabu informacija u vezi s financijskim tržištem,
 - imovinsku korist ostvarenu kaznenim djelima,
 - financiranje terorizma ili
 - omogućavanje pranja novca;
- (q) smatraju li se financijska aktivnost ili financijska praksa posebno visoko rizičnima za otpornost ili neometano funkcioniranje tržišta i njihove infrastrukture;
- (r) može li financijski instrument, strukturirani depozit, financijska aktivnost ili financijska praksa dovesti do znatne i umjetne razlike između cijena izvedenica i onih na tržištu odnosnog instrumenta;
- (s) donose li financijski instrument, strukturirani depozit, financijska aktivnost ili financijska praksa poseban rizik od poremećaja za financijske institucije koje se smatraju važnima za financijski sustav države članice relevantnog nadležnog tijela, posebno uzimajući u obzir strategiju osiguranja od rizika koju financijske institucije primjenjuju u vezi s izdavanjem strukturiranih depozita, uključujući pogrešnu procjenu jamstvenog kapitala po dospelju ili reputacijski rizik koji strukturirani depozit, praksa ili aktivnost donose za financijske institucije,
- (t) važnost distribucije financijskog instrumenta ili strukturiranog depozita kao izvora financiranja za izdavatelja ili financijske institucije;
- (u) donose li financijski instrument, strukturirani depozit, financijska aktivnost ili financijska praksa posebne rizike za tržište ili infrastrukturu sustava plaćanja, uključujući sustave trgovanja, poravnanja i namire ili
- (v) može li financijski instrument, strukturirani depozit, financijska aktivnost ili financijska praksa biti prijetnja povjerenju ulagatelja u financijski sustav.

ODJELJAK 2.

Ovlasti za upravljanje pozicijama

Članak 22.

Ovlasti ESMA-e za upravljanje pozicijama

(članak 45. Uredbe (EU) br. 600/2014)

1. Za potrebe članka 45. stavka 2. točke (a) Uredbe (EU) br. 600/2014 postojanje prijetnje urednom funkcioniranju i integritetu financijskih tržišta, uključujući tržišta robnih izvedenica u skladu s ciljevima iz članka 57. stavka 1. Direktive 2014/65/EU i u vezi s načinima isporuke fizičke robe, ili prijetnje stabilnosti cijelog ili dijela financijskih sustava Unije utvrđuje se na temelju sljedećih kriterija i čimbenika:
- (a) postojanja ozbiljnih financijskih, monetarnih ili proračunskih problema koji mogu dovesti do financijske nesigurnosti u državi članici ili financijskoj instituciji koja se smatra važnom za globalni financijski sustav, uključujući osiguravajuća društva, pružatelje tržišne infrastrukture i društva za upravljanje imovinom koji posluju u Uniji, kada bi to moglo ugroziti uredno funkcioniranje i integritet financijskih tržišta ili stabilnost financijskog sustava unutar Unije;
- (b) ocjene rejtinga ili nastanka statusa neispunjavanja obveza države članice, kreditnih institucija ili drugih financijskih institucija koje se smatraju važnima za globalni financijski sustav, kao što su osiguravajuća društva, pružatelji tržišne infrastrukture i društva za upravljanje imovinom koji posluju u Uniji, koji uzrokuju ili se može opravdano očekivati da će uzrokovati znatnu nesigurnost u pogledu njihove solventnosti,
- (c) znatnih pritisaka na prodaju ili neobične volatilnosti koji uzrokuju znatan pad cijene financijskih instrumenata povezanih s kreditnim institucijama i drugim financijskim institucijama koje se smatraju važnima za globalni financijski sustav, kao što su osiguravajuća društva, pružatelji tržišne infrastrukture, društva za upravljanje imovinom koji posluju u Uniji te izdavatelji državnih dužničkih instrumenata;

- (d) oštećenja fizičkih struktura važnih financijskih izdavatelja, tržišne infrastrukture, sustava poravnanja i namire ili nadležnih tijela, koja bi mogla negativno i znatno utjecati na tržišta, posebno ako je takvo oštećenje posljedica prirodne katastrofe ili terorističkog napada;
- (e) poremećaja platnog sustava ili postupka namire, posebno u vezi s međubankovnim poslovanjem, koje je uzrokovalo ili može uzrokovati znatno neizvršavanje ili kašnjenja plaćanja ili namire u platnim sustavima Unije, posebno ako to može dovesti do širenja financijskog ili ekonomskog stresa u kreditnim institucijama ili drugim financijskim institucijama koje se smatraju važnima za globalni financijski sustav, kao što su osiguravajuća društva, pružatelji tržišne infrastrukture i društva za upravljanje imovinom, ili u pojedinoj državi članici;
- (f) znatnog i iznenadnog pada ponude ili porasta potražnje za nekom robom, što narušava ravnotežu ponude i potražnje;
- (g) značajne pozicije za određenu robu koju ima jedna osoba ili nekoliko osoba koje djeluju zajednički, na jednom mjestu trgovanja ili njih više, preko jednog tržišnog sudionika ili njih nekoliko;
- (h) nemogućnosti mjesta poslovanja da izvrši vlastite ovlasti za upravljanje pozicijama zbog događaja povezanog s kontinuitetom poslovanja.

2. Za potrebe članka 45. stavka 1. točke (b) Uredbe (EU) br. 600/2014 odgovarajuće smanjenje pozicije ili izloženosti određuje se na temelju sljedećih kriterija i čimbenika:

- (a) prirode imatelja pozicije, uključujući proizvođače, potrošače ili financijsku instituciju,
- (b) dospijeća financijskog instrumenta,
- (c) veličine pozicije u odnosu na veličinu relevantnog tržišta robnih izvedenica,
- (d) veličine pozicije u odnosu na veličinu tržišta za odnosnu robu,
- (e) smjera pozicije (kratka ili duga) i delte ili raspona delte,
- (f) svrhe pozicije, posebno služi li pozicija za potrebe osiguranja od rizika ili za financijsku izloženost,
- (g) iskustva imatelja pozicije u pogledu imanja pozicija određene veličine ili izvršenja ili preuzimanja isporuke određene robe,
- (h) ostalih pozicija koje osoba ima na tržištu odnosnog instrumenta ili s različitim rokovima dospijeća iste izvedenice,
- (i) likvidnosti tržišta i učinka mjere na druge tržišne sudionike,
- (j) načina isporuke.

3. Za potrebe članka 45. stavka 3. točke (b) Uredbe (EU) br. 600/2014 stanja iz kojih može proizaći rizik regulatorne arbitraže utvrđuju se na temelju sljedećih kriterija:

- (a) trguje li se istim ugovorom na različitom mjestu trgovanja ili izvan uređenog tržišta,
- (b) trguje li se ugovorom koji je u osnovi istovrijedan na različitom mjestu trgovanja ili izvan uređenog tržišta (sličan i povezan, ali koji se ne smatra dijelom iste zamjenjive otvorene pozicije),
- (c) učinaka odluke na tržište odnosnom robom,
- (d) učinaka odluke na tržišta i sudionike koji ne podliježu ESMA-inim ovlastima za upravljanje pozicijama te
- (e) vjerojatnog učinka izostanka ESMA-ina djelovanja na uredno funkcioniranje i integritet tržišta.

4. Za potrebe članka 45. stavka 2. točke (b) Uredbe (EU) br. 600/2014 ESMA primjenjuje kriterije i čimbenike utvrđene u stavku 1. ovog članka uzimajući u obzir odgovara li se predviđenom mjerom na nedjelovanje nadležnog tijela ili dodatni rizik za koji nadležno tijelo nema dostatna rješenja u skladu s člankom 69. stavkom 2. točkom (j) ili (o) Direktive 2014/65/EU.

Za potrebe prvog podstavka smatra se da nadležno tijelo nije djelovalo ako, na temelju ovlasti koje su mu dodijeljene, ima na raspolaganju dostatne regulatorne ovlasti za potpuno rješavanje problema prijetnje u vrijeme događaja, bez pomoći drugog nadležnog tijela, ali ne poduzima te mjere.

Smatra se da nadležno tijelo ne može na dostatan način riješiti problem prijetnje ako je u jurisdikciji nadležnog tijela te u jednoj dodatnoj jurisdikciji ili njih više nastupio najmanje jedan čimbenik iz članka 45. stavka 10. točke (a) Uredbe (EU) br. 600/2014.

POGLAVLJE VI.

ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 23.

Prijelazne odredbe

1. Odstupajući od članka 5. stavka 1., nadležna tijela u razdoblju od stupanja na snagu ove uredbe do datuma početka njezine primjene provode ocjene likvidnosti, a rezultate tih ocjena objavljuju odmah nakon njihova završetka u skladu sa sljedećim vremenskim okvirom:

- (a) ako je datum prvog trgovanja financijskim instrumentima na mjestu trgovanja unutar Unije najmanje deset tjedana prije datuma početke primjene Uredbe (EU) br. 600/2014, nadležna tijela objavljuju rezultate ocjene najkasnije četiri tjedna prije datuma početke primjene Uredbe (EU) br. 600/2014;
- (b) ako je datum prvog trgovanja financijskim instrumentima na mjestu trgovanja unutar Unije u razdoblju koje započinje deset tjedana prije datuma početke primjene Uredbe (EU) br. 600/2014 i završava na dan prije datuma početka primjene Uredbe (EU) br. 600/2014, nadležna tijela objavljuju rezultate ocjene najkasnije na dan početka primjene Uredbe (EU) br. 600/2014.

2. Ocjene iz stavka 1. provode se kako slijedi:

- (a) ako je datum prvog trgovanja financijskim instrumentima na mjestu trgovanja unutar Unije najmanje 16 tjedana prije datuma početke primjene Uredbe (EU) br. 600/2014, ocjena se temelji na podacima dostupnima za referentno razdoblje od 40 tjedana, koje započinje 52 tjedna prije datuma početka primjene Uredbe (EU) br. 600/2014;
- (b) ako je datum prvog trgovanja financijskim instrumentima na mjestu trgovanja unutar Unije u razdoblju koje započinje 16 tjedana prije datuma početke primjene Uredbe (EU) br. 600/2014 i završava deset tjedana prije datuma početka primjene Uredbe (EU) br. 600/2014, ocjena se temelji na podacima dostupnima za prva četiri tjedna u razdoblju trgovanja financijskim instrumentom.
- (c) ako je datum prvog trgovanja financijskim instrumentima na mjestu trgovanja unutar Unije u razdoblju koje započinje deset tjedana prije datuma početke primjene Uredbe (EU) br. 600/2014 i završava na dan prije datuma početka primjene Uredbe (EU) br. 600/2014, ocjena se temelji na prethodnom trgovanju financijskim instrumentima ili drugim financijskim instrumentima za koje se smatra da imaju slična obilježja kao predmetni financijski instrumenti.

3. Nadležna tijela, tržišni operateri i investicijska društva, uključujući investicijska društva koja upravljaju mjestom trgovanja, koriste se informacijama objavljenima u skladu sa stavkom 1. za potrebe članka 2. stavka 1. točke 17. podtočke (b) Uredbe (EU) br. 600/2014 do 1. travnja u godini nakon početka primjene te uredbe.

4. Tijekom razdoblja iz stavka 3. nadležna tijela osiguravaju u vezi s financijskim instrumentima iz stavka 2. točaka (b) i (c) sljedeće:

- (a) da informacije objavljene u skladu sa stavkom 1. budu primjerene za potrebe članka 2. stavka 1. točke 17. podtočke (b) Uredbe (EU) br. 600/2014;
- (b) da se informacije objavljene u skladu sa stavkom 1. ažuriraju na temelju dužeg razdoblja trgovanja i sveobuhvatnijeg prethodnog trgovanja ako je to potrebno.

Članak 24.

Stupanje na snagu

Ova uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se od 3. siječnja 2018.

Međutim članak 23. primjenjuje se od dana stupanja na snagu ove uredbe.

Ova je uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 18. svibnja 2016.

Za Komisiju
Predsjednik
Jean-Claude JUNCKER

PRILOG

Podaci potrebni za utvrđivanje likvidnog tržišta za dionice, potvrde o deponiranim vrijednosnim papirima, fondove čijim se udjelima trguje na burzi i certifikate

Tablica 1.

Tablica s oznakama

Oznaka	Vrsta podataka	Definicija
{ALPHANUM-n}	do n alfanumeričkih znakova	polje za slobodan unos teksta
{ISIN}	12 alfanumeričkih znakova	oznaka ISIN, kako je definirano u ISO 6166
{MIC}	4 alfanumerička znaka	identifikacijska oznaka tržišta, kako je definirano u ISO 10383
{DATEFORMAT}	format datuma prema ISO 8601	Datum bi trebalo navoditi u sljedećem formatu: GGGG-MM-DD.
{DECIMAL-n/m}	decimalni broj do ukupno n znamenaka, od čega do m znamenaka može biti dio decimale	numeričko polje za pozitivne i negativne vrijednosti — decimalni razdjelnik je „.” (točka); — negativne vrijednosti imaju predznak „-” (minus); — vrijednosti se zaokružuju, a ne skraćuju.

Tablica 2.

Pojedinosti o podacima potrebnima za utvrđivanje likvidnog tržišta za dionice, potvrde o deponiranim vrijednosnim papirima, fondove čijim se udjelima trguje na burzi i certifikate

#	Polje	Pojedinosti koje se izvješćuju	Format i standardi za izvješćivanje
1.	Identifikacijska oznaka instrumenta	Oznaka koja se upotrebljava za identifikaciju financijskog instrumenta	{ISIN}
2.	Puni naziv instrumenta	Puni naziv financijskog instrumenta,	{ALPHANUM-350}
3.	Mjesto trgovanja	MIC segmenta za mjesto trgovanja ako je dostupan, u protivnom operativni MIC	{MIC}
4.	Identifikacijska oznaka MiFIR	Identifikacija vlasničkog financijskog instrumenta dionice kako je navedeno u članku 4. stavku 1. točki 44. podtočki (a) Direktive 2014/65/EU; potvrde o deponiranim vrijednosnim papirima kako je navedeno u članku 4. stavku 1. točki 45. Direktive 2014/65/EU; fond čijim se udjelima trguje na burzi kako je navedeno u članku 4. stavku 1. točki 46. Direktive 2014/65/EU; certifikati kako je definirano člankom 2. stavkom 1. točkom 27. Uredbe (EU) br. 600/2014;	vlasnički financijski instrumenti: „SHRS” = dionice „ETFS” = fondovi čijim se udjelima trguje na burzi „DPRS” = potvrde o deponiranim vrijednosnim papirima „CRFT” = certifikati

#	Polje	Pojedinosti koje se izvješćuju	Format i standardi za izvješćivanje
5.	Dan izvješćivanja	Datum za koji se pružaju podaci Podaci se moraju pružiti barem za sljedeće datume: — slučaj 1.: dan koji odgovara datumu uvrštenja za trgovanje ili datumu prvog trgovanja prema članku 5. stavku 3. točki (a); — slučaj 2.: zadnji dan četverotjednog razdoblja koje započinje na datum uvrštenja za trgovanje ili datumu prvog trgovanja prema članku 5. stavku 3. točki (b) podtočki i.; — slučaj 3.: zadnji dan trgovanja svake kalendarske godine prema članku 5. stavku 3. točki (b) podtočki ii.; — slučaj 4.: dan kada korporativno djelovanje proizvodi učinke prema članku 5. stavku 3. točki (b) podtočki iii.. U slučaju 1., prema potrebi, u polja 6. do 12. unose se procjene.	{DATEFORMAT}
6.	Broj instrumenata u optjecaju	<i>Za dionice i potvrde o deponiranim vrijednosnim papirima</i> Ukupni broj instrumenata u optjecaju <i>Za fondove čijim se udjelima trguje na burzi</i> Broj jedinica izdanih za trgovanje	{DECIMAL-18/5}
7.	Udjeli koji premašuju 5 % ukupnih glasačkih prava	<i>Samo za dionice</i> Ukupni broj dionica koji odgovara udjelima koji premašuju 5 % ukupnih glasačkih prava izdavatelja osim ako udjel drže subjekt za zajednička ulaganja ili mirovinski fond. Ovo polje ispuniti samo ako se raspolaze konkretnim informacijama.	{DECIMAL-18/5}
8.	Cijena instrumenta	<i>Samo za dionice i potvrde o deponiranim vrijednosnim papirima</i> Cijena instrumenta na kraju dana izvješćivanja. Cijena se izražava u eurima.	{DECIMAL-18//13}
9.	Volumen izdavanja	<i>Samo za certifikate</i> Volumen izdavanja za certifikate izražava se u eurima.	{DECIMAL-18/5}
10.	Broj dana trgovanja u razdoblju	Ukupni broj dana trgovanja za koji se pružaju podaci	{DECIMAL-18/5}
11.	Ukupni promet	Ukupni promet u razdoblju	{DECIMAL-18/5}
12.	Ukupni broj transakcija	Ukupni broj transakcija u razdoblju	{DECIMAL-18/5}

DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) 2017/568**od 24. svibnja 2016.****o dopuni Direktive 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda za uvrštenje financijskih instrumenata za trgovanje na uređenim tržištima****(Tekst značajan za EGP)**

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Direktivu 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o tržištu financijskih instrumenata i izmjeni Direktive 2002/92/EZ i Direktive 2011/61/EU ⁽¹⁾, a posebno članak 51. stavak 6. treći podstavak,

budući da:

- (1) Prenosivi vrijednosni papiri trebali bi se smatrati slobodno prenosivima samo ako prije uvrštenja za trgovanje ne postoje ograničenja koja sprečavaju prijenos tih vrijednosnih papira na način koji bi narušio stvaranje korektnog, urednog i učinkovitog tržišta.
- (2) Radi uvrštenja za trgovanje prenosivog vrijednosnog papira na uređeno tržište kako je definirano Direktivom 2014/65/EU, u slučaju vrijednosnog papira u smislu Direktive 2003/71/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾, trebalo bi biti dostupno dovoljno javno dostupnih informacija kako bi se omogućilo vrednovanje tog financijskog instrumenta te korektno, uredno i učinkovito trgovanje njime. Osim toga, u slučaju dionica, dostatan bi broj trebao biti dostupan za javnu distribuciju, a u slučaju sekuritiziranih izvedenica trebali bi postojati primjereni mehanizmi za namiru i isporuku.
- (3) Prenosivi vrijednosni papiri koji ispunjavaju zahtjeve za uvrštenje na službeni popis u skladu s Direktivom 2001/34/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁾ trebali bi se smatrati slobodno prenosivima i pogodnima za korektno, uredno i učinkovito trgovanje.
- (4) Uvrštenje za trgovanje na uređenom tržištu udjela koje izdaju subjekti za zajednička ulaganja u prenosive vrijednosne papire ili alternativni investicijski fondovi ne bi trebalo omogućiti izbjegavanje mjerodavnih odredaba Direktive 2009/65/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁴⁾ ili Direktive 2011/61/EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁵⁾. Stoga je potrebno da operater uređenog tržišta provjeri potječu li udjeli koje uvrtsti za trgovanje iz zajedničkog investicijskog programa koji je usklađen s mjerodavnim sektorskim propisima. U slučaju fondova čijim se udjelima trguje na burzi potrebno je da operater uređenog tržišta osigura da u svakom trenutku za ulagatelje postoje primjereni mehanizmi za otkup.
- (5) Pri uvrštenju za trgovanje na uređenom tržištu izvedenim instrumentima iz Priloga I. odjeljka C točaka 4. do 10. Direktive 2014/65/EU trebalo bi u obzir uzeti je li dostupno dovoljno informacija za vrednovanje izvedenice i odnosne vrijednosti, a u slučaju fizički namirenih ugovora postoje li primjereni postupci za namiru i isporuku.
- (6) Direktivom 2003/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁶⁾ uvedeni su određeni uvjeti za emisijske jedinice kako bi se osigurali njihova slobodna prenosivost te korektno, uredno i učinkovito trgovanje. Sve emisijske jedinice iz

⁽¹⁾ SL L 173, 12.6.2014., str. 349.

⁽²⁾ Direktiva 2003/71/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 4. studenoga 2003. o prospektu koji je potrebno objaviti prilikom javne ponude vrijednosnih papira ili prilikom uvrštavanja u trgovanje te o izmjeni Direktive 2001/34/EZ (SL L 345, 31.12.2003., str. 64.).

⁽³⁾ Direktiva 2001/34/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 28. svibnja 2001. o uvrštenju vrijednosnih papira u službenu kotaciju burze te o informacijama koje treba objaviti o tim vrijednosnim papirima (SL L 184, 6.7.2001., str. 1.).

⁽⁴⁾ Direktiva 2009/65/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o usklađivanju zakona i drugih propisa u odnosu na subjekte za zajednička ulaganja u prenosive vrijednosne papire (SL L 302, 17.11.2009., str. 32.).

⁽⁵⁾ Direktiva 2011/61/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2011. o upraviteljima alternativnih investicijskih fondova i o izmjeni direktiva 2003/41/EZ i 2009/65/EZ te uredbi (EZ) br. 1060/2009 i (EU) br. 1095/2010 (SL L 174, 1.7.2011., str. 1.).

⁽⁶⁾ Direktiva 2003/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. listopada 2003. o uspostavi sustava trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova unutar Zajednice i o izmjeni Direktive Vijeća 96/61/EZ (SL L 275, 25.10.2003., str. 32.).

Priloga I. odjeljka C točke 11. Direktive 2014/65/EU kojima je priznata usklađenost sa zahtjevima Direktive 2003/87/EZ trebale bi stoga biti prihvatljive za uvrštenje za trgovanje na uređenom tržištu, a ovom Uredbom ne bi trebalo uvoditi daljnje zahtjeve.

- (7) Mehanizmima uređenih tržišta koji se odnose na provjeru usklađenosti izdavatelja s obvezama prema pravu Unije i koji se odnose na olakšavanje pristupa informacijama koje se objavljuju prema pravu Unije trebale bi se obuhvatiti obveze utvrđene Uredbom (EU) br. 596/2014 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾, Direktivom 2003/71/EZ i Direktivom 2004/109/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾ jer ti zakonodavni akti sadržavaju temeljne i najvažnije obveze za izdavatelje nakon prvotnog uvrštenja za trgovanje na uređenom tržištu.
- (8) Uređena tržišta trebala bi uspostaviti postupke za provjeru usklađenosti izdavatelja prenosivih vrijednosnih papira s obvezama prema pravu Unije, koje bi trebale biti dostupne izdavateljima i javnosti. Politikom bi se trebalo osigurati da provjere usklađenosti budu učinkovite i da uređeno tržište upozori izdavatelje na njihove obveze.
- (9) Uređena tržišta trebala bi olakšati pristup informacijama koje su objavljene u skladu s uvjetima prema pravu Unije i dostupne članovima i sudionicima zahvaljujući mehanizmima za jednostavan, pošten i nediskriminirajući pristup svih članova i sudionika. U tom smislu mjerodavno pravo Unije uključuje Direktivu 2003/71/EZ, Direktivu 2004/109/EZ, Uredbu (EU) br. 596/2014 i Uredbu (EU) br. 600/2014 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁾. Pristupni mehanizmi trebali bi osiguravati da svi članovi i sudionici imaju ravnopravan pristup relevantnim informacijama koje mogu utjecati na vrednovanje financijskog instrumenta.
- (10) Radi dosljednosti i kako bi se osiguralo nesmetano funkcioniranje financijskih tržišta, potrebno je da se odredbe utvrđene u ovoj Uredbi i povezane nacionalne odredbe kojima se prenosi Direktiva 2014/65/EU primjenjuju od istog datuma.
- (11) Ova Uredba temelji se na nacrtu regulatornih tehničkih standarda koje je Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala (ESMA) dostavilo Komisiji.
- (12) ESMA je provela otvorena javna savjetovanja o nacrtu regulatornih tehničkih standarda na kojem se temelji ova Uredba, analizirala je moguće povezane troškove i koristi te zatražila mišljenje Interesne skupine za vrijednosne papire i tržišta kapitala osnovane člankom 37. Uredbe (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁴⁾,

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Prenosivi vrijednosni papiri – slobodna prenosivost

1. Prenosivi vrijednosni papiri smatraju se slobodno prenosivima ako se njima može trgovati između strana u transakciji te ih se nakon toga može prenositi bez ograničenja i ako su svi vrijednosni papiri iste vrste kojoj pripada i predmetni vrijednosni papir zamjenjivi.
2. Prenosivi vrijednosni papiri koji podliježu ograničenju prijenosa ne smatraju se slobodno prenosivima u skladu sa stavkom 1., osim ako je malo vjerojatno da će to ograničenje izazvati poremećaje na tržištu. Prenosivi vrijednosni papiri

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 596/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o zlouporabi tržišta (Uredba o zlouporabi tržišta) te stavljanju izvan snage Direktive 2003/6/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i direktiva Komisije 2003/124/EZ, 2003/125/EZ i 2004/72/EZ (SL L 173, 12.6.2014., str. 1.).

⁽²⁾ Direktiva 2004/109/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 15. prosinca 2004. o usklađivanju zahtjeva za transparentnošću u vezi s informacijama o izdavateljima čiji su vrijednosni papiri uvršteni za trgovanje na uređenom tržištu i o izmjeni Direktive 2001/34/EZ (SL L 390, 31.12.2004., str. 38.).

⁽³⁾ Uredba (EU) br. 600/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o tržištima financijskih instrumenata i izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 (SL L 173, 12.6.2014., str. 84.).

⁽⁴⁾ Uredba (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju europskog nadzornog tijela (Europskog nadzornog tijela za vrijednosne papire i tržišta kapitala), izmjeni Odluke br. 716/2009/EZ i stavljanju izvan snage Odluke Komisije 2009/77/EZ (SL L 331, 15.12.2010., str. 84.).

koji nisu u potpunosti uplaćeni mogu se smatrati slobodno prenosivima ako su poduzete mjere kojima se osigurava prenosivost takvih vrijednosnih papira bez ograničenja te ako su javno dostupne informacije u vezi s činjenicom da predmetni vrijednosni papiri nisu u potpunosti uplaćeni, kao i značaj koji te činjenice imaju za dioničare.

Članak 2.

Prenosivi vrijednosni papiri – korektno, uredno i učinkovito trgovanje

1. Procjenjujući može li se prenosivim vrijednosnim papirom trgovati korektno, uredno i učinkovito, uređeno tržište uzima u obzir informacija koje moraju biti pripremljene u skladu s Direktivom 2003/71/EZ ili informacije koje su javno dostupne na neki drugi način, primjerice:

- (a) povijesne financijske informacije;
- (b) informacije o izdavatelju;
- (c) informacije koje omogućuju pregled poslovne aktivnosti.

2. Procjenjujući može li se dionicom trgovati korektno, uredno i učinkovito, uređeno tržište uzima u obzir, osim stavka 1., i distribuciju tih dionica javnosti.

3. Procjenjujući je li određenim prenosivim vrijednosnim papirom iz članka 4. stavka 1. točke 44. podtočke (c) Direktive 2014/65/EU moguće trgovati korektno, uredno i učinkovito, uređeno tržište uzima u obzir, ovisno o vrsti vrijednosnog papira koji se uvrštava, jesu li ispunjeni sljedeći kriteriji:

- (a) uvjeti vrijednosnog papira su jasni i nedvosmisleni i dopuštaju korelaciju između cijene vrijednosnog papira i cijene ili druge mjere vrijednosti odnosne imovine;
- (b) cijena ili druga mjera vrijednosti odnosne imovine pouzdana je i javno dostupna;
- (c) dovoljne informacije one vrste koja je potrebna za vrednovanje vrijednosnih papira su javno dostupne;
- (d) mjere za utvrđivanje cijene namire vrijednosnog papira osiguravaju da ta cijena ispravno odražava cijenu ili druge mjere vrijednosti odnosne imovine;
- (e) kada namira vrijednosnog papira zahtijeva ili predviđa mogućnost isporuke odnosnog vrijednosnog papira ili imovine umjesto namire u novcu, postoje primjereni postupci za namiru i isporuku te odnosne imovine, kao i primjerene mjere za dobivanje relevantnih informacija o tome.

Članak 3.

Prenosivi vrijednosni papiri – službena kotacija

Smatra se da je slobodno prenosiv i da je moguće njime trgovati korektno, uredno i učinkovito onaj prenosivi vrijednosni papir koji je uvršten u službenu kotaciju u skladu s Direktivom 2001/34/EZ i čija kotacija nije privremeno obustavljena.

Članak 4.

Udjeli i dionice subjekata za zajednička ulaganja

1. Kad uvrštava udjele ili dionice subjekta za zajednička ulaganja, uređeno tržište osigurava da ti udjeli ili dionice imaju dopuštenje za stavljanje na uređeno tržište u državi članici.

2. Procjenjujući je li moguće korektno, uredno i učinkovito trgovati udjelima ili dionicama subjekta za zajednička ulaganja otvorenog tipa, uređeno tržište uzima u obzir sljedeće:

- (a) raspodjelu tih udjela ili dionica u javnosti;
- (b) postoje li primjereni dogovoreni uvjeti trgovanja ili predviđa li društvo za upravljanje postojanje primjerenih alternativnih dogovorenih uvjeta koji omogućuju ulagateljima otkup udjela ili dionica;

- (c) postoje li, u slučaju fondova čijim se udjelima trguje na burzi, uz dogovorene uvjete trgovanja i alternativni dogovoreni uvjeti koji omogućuju ulagateljima otkup udjela ili dionica, barem u slučajevima kad vrijednost udjela ili dionica značajno varira u odnosu na neto vrijednost imovine;
 - (d) je li vrijednost udjela ili dionica prikazana ulagateljima dovoljno transparentno pomoću periodičnog objavljivanja neto vrijednosti imovine.
3. Procjenjujući je li moguće korektno, uredno i učinkovito trgovati udjelima ili dionicama subjekta za zajednička ulaganja zatvorenog tipa, uređeno tržište uzima u obzir sljedeće:
- (a) raspodjelu tih udjela ili dionica u javnosti;
 - (b) je li vrijednost udjela ili dionica prikazana ulagateljima dovoljno transparentno, bilo objavljivanjem informacija o ulagačkoj strategiji fonda bilo periodičnim objavljivanjem neto vrijednosti imovine.

Članak 5.

Izvedenice

1. Procjenjujući može li se financijskim instrumentom iz Priloga I. odjeljka C točaka 4. do 10. Direktive 2014/65/EU trgovati korektno, uredno i učinkovito, uređeno tržište provjerava jesu li ispunjeni sljedeći uvjeti:
- (a) uvjeti ugovora kojim je uspostavljen financijski instrument jasni su i nedvosmisleni te omogućuju korelaciju između cijene financijskog instrumenta i cijene ili druge mjere vrijednosti odnosne imovine;
 - (b) cijena ili druga mjera vrijednosti odnosne imovine pouzdana je i javno dostupna;
 - (c) dovoljne informacije one vrste koja je potrebna za vrednovanje izvedenica javno su dostupne;
 - (d) mjere za utvrđivanje cijene namire ugovora takve su da cijena ispravno odražava cijenu ili druge mjere vrijednosti odnosne imovine;
 - (e) kada namira izvedenice zahtijeva ili predviđa mogućnost isporuke odnosnog vrijednosnog papira ili imovine umjesto namire u novcu, postoje primjerene mjere koje omogućavaju sudionicima na tržištu dobivanje relevantnih informacija o toj odnosnoj imovini, kao i primjereni postupci za namiru i isporuku te odnosne imovine.
2. Stavak 1. točka (b) ovog članka ne primjenjuje se na financijske instrumente iz Priloga I. odjeljka C točaka 5., 6., 7. i 10. Direktive 2014/65/EU ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:
- (a) vjerojatno je da ugovor kojim je uspostavljen taj instrument omogućava načine objave tržištu ili omogućava tržištu procjenu cijene ili druge mjere vrijednosti odnosne imovine, ako cijena ili mjera vrijednosti nisu na drugi način javno dostupni;
 - (b) uređeno tržište osigurava postojanje primjerenih nadzornih mjera za praćenje trgovanja i namire takvih financijskih instrumenata;
 - (c) uređeno tržište osigurava da namira i isporuka, bilo fizička isporuka bilo namira u novcu, mogu biti izvršeni u skladu s uvjetima ugovora i uvjetima predmetnih financijskih instrumenata.

Članak 6.

Emisijske jedinice

Svaka emisijska jedinica iz Priloga I. odjeljka C točke 11. Direktive 2014/65/EU, kojoj je priznata usklađenost sa zahtjevima Direktive 2003/87/EZ, prihvatljiva je za uvrštenje za trgovanje na uređenom tržištu bez daljnjih zahtjeva.

Članak 7.

Provjera izdavateljevih obveza

1. Uređena tržišta donose i objavljuju na svojoj internetskoj stranici postupke za provjeru usklađenosti izdavatelja prenosivog vrijednosnog papira s obvezama prema pravu Unije.
2. Uređena tržišta osiguravaju da usklađenost s obvezama iz stavka 1. bude valjano provjerena u skladu s naravi provjeravane obveze, uzimajući u obzir nadzorne zadaće koje obavlja mjerodavno nadležno tijelo.
3. Uređena tržišta osiguravaju da se u postupcima iz stavka 1. opiše sljedeće:
 - (a) postupci koje uređena tržišta primjenjuju da bi se postignuo rezultat iz stavka 1.;
 - (b) kako izdavatelj može najbolje dokazati uređenom tržištu da poštuje obveze iz stavka 1.
4. Uređena tržišta osiguravaju da izdavatelj bude obaviješten o obvezama iz stavka 1. pri uvrštavanju njegova prenosivog vrijednosnog papira za trgovanje te na njegov zahtjev.

Članak 8.

Olakšavanje pristupa informacijama

Uređena tržišta raspolažu mehanizmima kojima se može lako pristupiti, besplatni su i objavljeni na njihovoj internetskoj stranici kako bi se njihovim članovima i sudionicima olakšao pristup informacijama koje su javno objavljene u skladu s pravom Unije.

Članak 9.

Stupanje na snagu i primjena

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se od datuma iz članka 93. stavka 1. drugog podstavka Direktive 2014/65/EU.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 24. svibnja 2016.

Za Komisiju
Predsjednik
Jean-Claude JUNCKER

DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) 2017/569**od 24. svibnja 2016.****o dopuni Direktive 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda za suspenziju i isključenje financijskih instrumenata iz trgovanja****(Tekst značajan za EGP)**

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Direktivu 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o tržištu financijskih instrumenata i izmjeni Direktive 2002/92/EZ i Direktive 2011/61/EU ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 32. stavak 2. deseti podstavak i članak 52. stavak 2. deseti podstavak,

budući da:

- (1) Cilj suspenzije ili isključenja financijskog instrumenta iz trgovanja neće se u nekim slučajevima postići ako se ne suspendira ili isključi iz trgovanja izvedenica iz točaka 4. do 10. odjeljka C Priloga I. Direktivi 2014/65/EU koja je povezana s tim financijskim instrumentom.
- (2) Pri određivanju slučajeva u kojima je veza između izvedenice i financijskog instrumenta koji je suspendiran ili isključen iz trgovanja takva da je potrebno suspendirati ili isključiti povezane izvedenice, trebalo bi razmotriti snagu te veze. U tom pogledu trebalo bi, s jedne strane, razlikovati izvedenice čija se cijena ili vrijednost određuju ovisno o cijeni ili vrijednosti jednog odnosnog financijskog instrumenta, a s druge strane izvedenice čija cijena ili vrijednost ovise o višestrukim elementima cijene, primjerice izvedenice povezane s indeksom ili košaricom financijskih instrumenata.
- (3) Nemogućnost da se ispravno odredi cijena povezanih izvedenica, što dovodi do neurednog tržišta, trebala bi se smatrati najizraženijom u slučajevima u kojima je izvedenica povezana samo s jednim financijskim instrumentom. Kada je izvedenica povezana s košaricom financijskih instrumenata ili indeksom u kojima suspendirani financijski instrument čini samo jedan dio, mogućnost sudionika na tržištu da ispravno odrede cijenu bila bi u manjoj mjeri pogođena. Stoga bi se obilježja veze između izvedenice i odnosnog instrumenta trebala uzeti u obzir pri razmatranju općeg cilja suspenzije ili isključenja.
- (4) Trebalo bi se uzeti u obzir da tržišni operater mora na svojem tržištu osigurati korektno, uredno i učinkovito trgovanje. Izvan područja primjene ove Uredbe tržišni operater morat će procijeniti ugrožava li se suspenzijom ili isključenjem odnosnog financijskog instrumenta iz trgovanja korektno i uredno trgovanje izvedenicom na njegovu mjestu trgovanja, što uključuje poduzimanje odgovarajućih mjera, primjerice suspenzija ili isključenje povezanih izvedenica na vlastitu inicijativu.
- (5) Članak 32. stavak 2. i članak 52. stavak 2. Direktive 2014/65/EU trebali bi se dosljedno primjenjivati na različite vrste mjesta trgovanja. Oni su usko povezani jer se njima određuju načini suspenzija i isključenja na različitim vrstama mjesta trgovanja. Kako bi se osigurala dosljedna primjena tih odredbi, koje bi istodobno trebale stupiti na snagu, te kako bi se dionicima, osobito onima koji podliježu tim obvezama, omogućio sveobuhvatan pregled, potrebno je jedinstvenom uredbom konsolidirati regulatorne tehničke standarde koji proizlaze iz članka 32. stavka 2. i članka 52. stavka 2. Direktive 2014/65/EU.
- (6) Radi dosljednosti i kako bi se osiguralo nesmetano funkcioniranje financijskih tržišta, potrebno je da se odredbe utvrđene u ovoj Uredbi i povezane nacionalne odredbe kojima se prenosi Direktiva 2014/65/EU primjenjuju od istog datuma.
- (7) Ova Uredba temelji se na nacrtu regulatornih tehničkih standarda koje je Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala (ESMA) dostavilo Komisiji.

⁽¹⁾ SL L 173, 12.6.2014., str. 349.

- (8) ESMA je provela otvorena javna savjetovanja o nacrtu regulatornih tehničkih standarda na kojem se temelji ova Uredba, analizirala je moguće povezane troškove i koristi te zatražila mišljenje Interesne skupine za vrijednosne papire i tržišta kapitala osnovane člankom 37. Uredbe (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾,

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Veza između izvedenice povezane s financijskim instrumentom koji je suspendiran ili isključen iz trgovanja i izvornog financijskog instrumenta

Tržišni operater uređenog tržišta i investicijsko društvo ili tržišni operater koji upravlja multilateralnom trgovinskom platformom ili organiziranom trgovinskom platformom suspendira ili isključuje izvedenicu iz točaka 4. do 10. odjeljka C Priloga I. Direktivi 2014/65/EU iz trgovanja ako je ta izvedenica povezana samo s jednim financijskim instrumentom, a taj je financijski instrument suspendiran ili isključen iz trgovanja.

Članak 2.

Stupanje na snagu i primjena

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se od 3. siječnja 2018.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 24. svibnja 2016.

Za Komisiju
Predsjednik
Jean-Claude JUNCKER

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju europskog nadzornog tijela (Europskog nadzornog tijela za vrijednosne papire i tržišta kapitala), izmjeni Odluke br. 716/2009/EZ i stavljanju izvan snage Odluke Komisije 2009/77/EZ (SL L 331, 15.12.2010., str. 84.).

DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) 2017/570**od 26. svibnja 2016.****o dopuni Direktive 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća o tržištu financijskih instrumenata u pogledu regulatornih tehničkih standarda za određivanje bitnog tržišta u smislu likvidnosti u vezi s obavješćivanjem o privremenom zaustavljanju trgovanja****(Tekst značajan za EGP)**

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Direktivu 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o tržištu financijskih instrumenata i izmjeni Direktive 2002/92/EZ i Direktive 2011/61/EU ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 48. stavak 12. točku (e),

budući da:

- (1) Potrebno je pojasniti koja bi uređena tržišta trebalo smatrati bitnima u smislu likvidnosti za svaku vrstu financijskog instrumenta kako bi ta tržišta imala uspostavljene odgovarajuće sustave i postupke za obavješćivanje nadležnih tijela o privremenom zaustavljanju trgovanja.
- (2) Direktivom 2014/65/EU zahtjevi koji se odnose na privremeno zaustavljanje trgovanja prošireni su na multilateralne trgovinske platforme i organizirane trgovinske platforme te je stoga važno osigurati da su i financijski instrumenti kojima se trguje na tim mjestima obuhvaćeni područjem primjene ovih regulatornih tehničkih standarda.
- (3) Važno je osigurati razmjernu primjenu zahtjeva za obavješćivanje. Nakon što je obaviješteno o privremenom zaustavljanju trgovanja, nadležno tijelo dužno je ocijeniti je li tu obavijest potrebno proslijediti ostatku tržišta te prema potrebi koordinirati odgovor na razini tržišta. Radi ograničavanja administrativnog opterećenja mjesta trgovanja obveza obavješćivanja trebala bi se primjenjivati samo na ona mjesta trgovanja koja bi u slučaju zaustavljanja trgovanja imala najveći učinak na razini tržišta.
- (4) Za vlasničke financijske instrumente i njima slične financijske instrumente bitno tržište u smislu likvidnosti trebalo bi biti mjesto trgovanja koje ima najveći promet predmetnim financijskim instrumentom unutar Unije, s obzirom na to da to mjesto trgovanja ima najveću mogućnost učinka na razini tržišta u slučaju zaustavljanja trgovanja.
- (5) Za nevlasničke financijske instrumente bitno tržište u smislu likvidnosti trebalo bi biti uređeno tržište na kojemu je predmetni financijski instrument prvi put uvršten za trgovanje. Ako nevlasnički financijski instrument nije uvršten za trgovanje na uređenom tržištu, bitno tržište u smislu likvidnosti trebalo bi biti mjesto trgovanja na kojemu se njime prvi put trgovalo. Time bi se trebala osigurati sigurnost nizu složenih financijskih instrumenata tako što će se jednostavno utvrditi referentna točka za mjesto trgovanja na kojemu događaji imaju važne učinke u smislu likvidnosti na druga tržišta na kojima se trguje istim financijskim instrumentom, obično zbog znatnog udjela u pogledu volumena izvršenog trgovanja tim instrumentom na tom mjestu trgovanja.
- (6) Radi dosljednosti i kako bi se osiguralo nesmetano funkcioniranje financijskih tržišta, potrebno je da se odredbe utvrđene u ovoj Uredbi i povezane nacionalne odredbe kojima se prenosi Direktiva 2014/65/EU primjenjuju od istog datuma. Ova uredba temelji se na nacrtu regulatornih tehničkih standarda koje je Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala dostavilo Komisiji.
- (7) Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala provelo je otvoreno javno savjetovanje o nacrtu regulatornih tehničkih standarda na kojem se temelji ova Uredba, analiziralo je moguće povezane troškove i koristi te zatražilo mišljenje Interesne skupine za vrijednosne papire i tržišta kapitala osnovane člankom 37. Uredbe (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾,

⁽¹⁾ SL L 173, 12.6.2014., str. 349.

⁽²⁾ Uredba (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju europskog nadzornog tijela (Europskog nadzornog tijela za vrijednosne papire i tržišta kapitala), izmjeni Odluke br. 716/2009/EZ i stavljanju izvan snage Odluke Komisije 2009/77/EZ (SL L 331, 15.12.2010., str. 84.).

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Bitno tržište u smislu likvidnosti

Za potrebe članka 48. stavka 5. drugog podstavka Direktive 2014/65/EU smatra se da je bitno tržište u smislu likvidnosti sljedeće:

- (a) za dionice, potvrde o deponiranim vrijednosnim papirima, fondove čijim se udjelima trguje na burzi, certifikate i druge slične financijske instrumente, mjesto trgovanja koje je najrelevantnije tržište u smislu likvidnosti za instrument, kako je utvrđeno u članku 4. Delegirane uredbe Komisije (EU) 2017/587 ⁽¹⁾;
- (b) za financijske instrumente osim onih navedenih u točki (a), a koji su uvršteni za trgovanje na uređenom tržištu, uređeno tržište na kojemu je financijski instrument prvi put uvršten za trgovanje;
- (c) za financijske instrumente osim onih iz točke (a), a koji nisu uvršteni za trgovanje na uređenom tržištu, mjesto trgovanja na kojemu se prvi put trgovalo tim financijskim instrumentom.

Članak 2.

Stupanje na snagu i primjena

Ova uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova se uredba primjenjuje od prvog navedenog datuma iz članka 93. stavka 1. drugog podstavka Direktive 65/2014/EU.

Ova je uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 26. svibnja 2016.

Za Komisiju
Predsjednik
Jean-Claude JUNCKER

⁽¹⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) 2017/587 od 14. srpnja 2016. o dopuni Uredbe (EU) br. 600/2014 Europskog parlamenta i Vijeća o tržištima financijskih instrumenata u pogledu regulatornih tehničkih standarda za zahtjeve o transparentnosti za mjesta trgovanja i investicijska društva u vezi s dionicama, potvrđama o deponiranim vrijednosnim papirima, fondovima čijim se udjelima trguje na burzi, certifikatima i drugim sličnim financijskim instrumentima te za obveze izvršavanja transakcija u pogledu određenih dionica na mjestu trgovanja ili putem sistematskog internalizatora (vidjeti str. 387. ovog Službenog lista).

DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) 2017/571**od 2. lipnja 2016.****o dopuni Direktive 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda za izdavanje odobrenja za rad, organizacijske zahtjeve i objavljivanje transakcija za pružatelje usluga dostave podataka****(Tekst značajan za EGP)**

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Direktivu 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o tržištu financijskih instrumenata i izmjeni Direktive 2002/92/EZ i Direktive 2011/61/EU ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 61. stavak 4., članak 64. stavak 6., članak 64. stavak 8., članak 65. stavak 6., članak 65. stavak 8. i članak 66. stavak 5.,

budući da:

- (1) U skladu s Direktivom 2014/65/EU pružatelji usluga dostave podataka obuhvaćaju tri različite vrste subjekata: ovlaštene mehanizme izvješćivanja (ARM-ove), ovlaštene sustave objavljivanja (APA-e) i pružatelje konsolidiranih podataka (CTP-ove). Iako se ti subjekti bave različitim aktivnostima, Direktivom 2014/65/EU za sve te subjekte predviđen je sličan proces izdavanja odobrenja za rad.
- (2) Podnositelj zahtjeva za izdavanje odobrenja za rad kao pružatelj usluga dostave podataka trebao bi u svoj zahtjev za odobrenje za rad uključiti poslovni plan i organizacijsku shemu. U organizacijskoj shemi trebalo bi navesti tko je odgovoran za različite aktivnosti kako bi se nadležnom tijelu omogućilo da ocijeni ima li pružatelj usluga dostave podataka dovoljno ljudskih resursa i dovoljan pregled nad svojim poslovanjem. U organizacijskoj shemi ne bi trebao biti naveden samo opseg usluga dostave podataka, već bi ona trebala uključivati i sve druge usluge koje subjekt pruža jer bi se time mogla utvrditi područja koja bi mogla utjecati na neovisnost pružatelja usluga dostave podataka i zbog kojih bi moglo doći do sukoba interesa. Podnositelj zahtjeva za izdavanje odobrenja za rad kao pružatelj usluga dostave podataka trebao bi pružiti i informacije o sastavu, djelovanju i neovisnosti svojih upravljačkih tijela kako bi nadležna tijela mogla ocijeniti osigurava li se politikama, postupcima i strukturom korporativnog upravljanja neovisnost pružatelja usluga dostave podataka i izbjegavanje sukoba interesa.
- (3) Sukobi interesa mogu nastati između pružatelja usluga dostave podataka i klijenata koji se koriste njegovim uslugama kako bi ispunili svoje propisane obveze, kao i drugih subjekata koji kupuju podatke od pružatelja usluga dostave podataka. Takvi se sukobi posebno mogu pojaviti kada pružatelj usluga dostave podataka sudjeluje u drugim aktivnostima, na primjer kao tržišni operater, investicijsko društvo ili trgovinski repozitorij. Ako rješavanje sukoba izostane, mogla bi nastati situacija u kojoj pružatelj usluga dostave podataka ima poticaj da odgodi objavljivanje ili podnošenje podataka ili da trguje na temelju povjerljivih informacija koje je primio. Stoga bi pružatelj usluga dostave podataka trebao donijeti sveobuhvatan pristup za utvrđivanje postojećih i mogućih sukoba interesa, njihovo sprječavanje i upravljanje njima, uključujući sastavljanje popisa sukoba interesa i provedbu odgovarajućih politika i postupaka za upravljanje tim sukobima i, prema potrebi, razdvajanje poslovnih funkcija i osoblja kako bi se ograničio protok osjetljivih informacija između različitih područja poslovanja pružatelja usluga dostave podataka.
- (4) Svi članovi upravljačkog tijela pružatelja usluga dostave podataka trebali bi biti osobe koje imaju dovoljno dobar ugled i posjeduju dovoljno znanja, vještina i iskustva jer te osobe imaju ključnu ulogu u osiguravanju toga da pružatelj usluga dostave podataka ispuni propisane obveze te pridonose poslovnoj strategiji pružatelja usluga dostave podataka. Stoga je važno da pružatelj usluga dostave podataka pokaže da ima stabilan postupak za imenovanje i ocjenjivanje uspješnosti članova upravljačkog tijela te da je uspostavio jasne linije izvješćivanja i redovito izvješćivanje upravljačkog tijela.

⁽¹⁾ SL L 173, 12.6.2014., str. 349.

- (5) Izdvajanje aktivnosti, posebno ključnih funkcija, može značiti bitnu promjenu uvjeta za odobrenje za rad pružatelja usluga dostave podatka. Kako bi se osiguralo da se zbog izdvajanja aktivnosti neće umanjiti sposobnost pružatelja usluga dostave podataka da ispunjava svoje obveze na temelju Direktive 2014/65/EU ili da neće doći do sukoba interesa, pružatelj usluga dostave podataka trebao bi moći pokazati da ima dostatan pregled i kontrolu nad tim aktivnostima.
- (6) Informacijski sustavi kojima se koristi pružatelj usluga dostave podataka trebali bi biti dobro prilagođeni različitim vrstama aktivnosti kojima se ti subjekti mogu baviti, odnosno objavljivanju izvješća o trgovanju, dostavljanju izvješća o transakciji ili dostavljanju konsolidiranih podataka, kao i dovoljno stabilni kako bi se osigurali kontinuitet i redovitost pružanja tih usluga. To znači da bi pružatelj usluga dostave podataka trebao osigurati da njegovi informacijski sustavi mogu podnijeti fluktuacije u količini podataka koje mora obraditi. Takve fluktuacije, posebno neočekivana povećanja protoka podataka, mogu nepovoljno utjecati na učinkovitost sustava pružatelja usluga dostave podataka i, posljedično, na njegovu sposobnost objavljivanja potpunih i točnih informacija u potrebnim vremenskim okvirima ili izvješćivanja o njima. Da bi se to razriješilo, pružatelj usluga dostave podataka trebao bi redovito testirati svoje sustave kako bi osigurao da su oni dovoljno stabilni kako bi podnijeli promjene u uvjetima poslovanja te da su dovoljno prilagodljivi.
- (7) Sigurnosni sustavi i aranžmani koje je uspostavio pružatelj usluga dostave podataka trebali bi biti dostatni kako bi pružatelju usluga dostave podataka omogućili pružanje usluga čak i u slučaju narušavajućeg događaja. Pružatelj usluga dostave podataka trebao bi uspostaviti maksimalno prihvatljivo vrijeme oporavka za ključne funkcije koje bi se primjenjivalo u slučaju narušavajućeg događaja i koje bi omogućavalo ispunjavanje rokova za izvješćivanje i objavu informacije.
- (8) Kako bi se osiguralo da pružatelj usluga dostave podataka može pružiti svoje usluge, trebao bi provesti analizu radi utvrđivanja zadataka i aktivnosti ključnih za pružanje njegovih usluga, kao i mogućih scenarija u kojima može nastati narušavajući događaj, uključujući mjere za sprječavanje i ublažavanje tih situacija.
- (9) Ako dođe do poremećaja u pružanju usluga, pružatelj usluga dostave podataka trebao bi obavijestiti nadležno tijelo svoje matične države članice, ostala relevantna nadležna tijela, klijente i javnost jer bi nastupanje tog poremećaja moglo značiti da ni te strane neće moći ispuniti svoje propisane obveze, kao što je obveza proučavanja izvješća o transakciji drugim nadležnim tijelima ili objavljivanja pojedinosti o izvršenim transakcijama. Obavijest bi trebala omogućiti tim stranama da uvedu alternativne mehanizme radi ispunjavanja svojih obveza.
- (10) Upotreba bilo kojih ažuriranja informacijskih sustava mogla bi utjecati na učinkovitost i stabilnost sustava koji se upotrebljavaju za pružanje usluga dostave podataka. Kako bi se spriječilo da rad njegova informacijskog sustava bude u bilo kojem trenutku neusklađen s njegovim propisanim obvezama, posebno s obvezom uspostave dobrog sigurnosnog mehanizma kojim se jamči sigurnost sredstava prijenosa informacija, smanjuje rizik oštećenja podataka na najmanju moguću razinu i sprječava otkrivanje informacija prije objavljivanja, pružatelj usluga dostave podataka trebao bi iskoristiti jasno određene metodologije razvoja i testiranja kako bi osigurao da kontrole usklađenosti i upravljanja rizicima koje su ugrađene u sustave funkcioniraju na predviđen način te da sustav može učinkovito funkcionirati u svim uvjetima. Ako pružatelj usluga dostave podataka provede značajnu promjenu sustava, o tome bi trebao obavijestiti nadležno tijelo svoje matične države članice i po potrebi druga nadležna tijela kako bi mogli ocijeniti hoće li ažuriranje utjecati na njihove sustave te jesu li uvjeti za izdavanje odobrenja za rad i dalje ispunjeni.
- (11) Prijevremenom javnom objavom u slučaju izvješća o trgovanju ili neovlaštenom objavom u slučaju izvješća o transakciji mogla bi se dati naznaka o strategiji trgovanja ili otkriti osjetljiva informacija, kao što je identitet klijenata pružatelja usluge dostave podataka. Stoga bi pružatelj usluga dostave podataka trebao uvesti fizičke kontrole, kao što su zaključani objekti, i elektroničke kontrole, uključujući vatrozid i lozinke, kako bi osigurao da samo ovlašteno osoblje ima pristup podacima.
- (12) Povrede fizičke ili elektroničke sigurnosti pružatelja usluga dostave podataka prijetnja su povjerljivosti podataka o klijentu. U skladu s tim, ako dođe do takve povrede, pružatelj usluga dostave podataka trebao bi odmah o tome obavijestiti relevantno nadležno tijelo i sve klijente na koje ta povreda utječe. Obavijest nadležnom tijelu matične

države članice potrebna je da bi se tom nadležnom tijelu omogućilo da izvršava svoje tekuće nadzorne obveze kako bi utvrdilo održava li ispravno pružatelj usluga dostave podataka dobre sigurnosne mehanizme kojima se jamči sigurnost informacija te smanjuje rizik oštećenja podataka i neovlaštenog pristupa. Obavijest bi trebalo dostaviti i drugim nadležnim tijelima koja imaju tehničko sučelje s pružateljem usluga dostave podataka jer može doći do negativnog utjecaja na njih, posebno ako se povreda odnosi na sredstva prijenosa informacija između pružatelja usluga dostave podataka i nadležnog tijela.

- (13) Investicijsko društvo koje ima obvezu izvješćivanja o transakcijama, poznato kao „društvo izvjestitelj”, može odlučiti da će treća strana, odnosno „društvo podnositelj”, podnositi izvješća o transakciji ARM-u u njegovo ime. Društvo podnositelj imat će, na temelju svoje uloge, pristup povjerljivim informacijama koje podnosi. Međutim, društvo podnositelj ne bi trebalo imati pravo pristupa drugim podacima o društvu izvjestitelju ili o transakcijama društva izvjestitelja koji se drže u ARM-u. Ti se podaci mogu odnositi na izvješća o transakciji koja je društvo izvjestitelj samo podnijelo ARM-u ili koja je poslao drugom društvu podnositelju da ih ono pošalje ARM-u. Ti podaci ne bi trebali biti dostupni društvu podnositelju jer mogu sadržavati povjerljive informacije, kao što je identitet klijenata društva izvjestitelja.
- (14) Pružatelj usluga dostave podataka trebao bi voditi računa o tome da su podaci koje objavljuje ili podnosi točni i potpuni te bi trebao osigurati da raspolaže mehanizmima za otkrivanje pogrešaka ili propusta koje je uzrokovao klijent ili on sam. U slučaju ARM-a to može uključivati usporedbe uzorka podataka koje je investicijsko društvo podnijelo ARM-u ili koje je ARM prikupio u ime investicijskog društva s odgovarajućim podacima koje je dostavilo nadležno tijelo. Učestalost i opseg tih usporedbi trebali bi biti razmjerni količini podataka koje ARM obrađuje i mjeri u kojoj izrađuje izvješća o transakciji od podataka klijenata ili prosljeđuje izvješća o transakciji koja su izradili klijenti. Kako bi osigurao pravovremeno izvješćivanje bez pogrešaka i propusta, ARM bi trebao kontinuirano pratiti rad svojih sustava.
- (15) Ako sam ARM uzrokuje pogrešku ili propust, tu bi informaciju trebao ispraviti bez odgode i obavijestiti nadležno tijelo svoje matične države članice te svako drugo nadležno tijelo kojem podnosi izvješća o pogrešci ili propustu jer je kvaliteta podataka koji se podnose tim nadležnim tijelima i u njihovu interesu. O pogrešci ili propustu ARM bi trebao obavijestiti i svojeg klijenta te bi klijentu trebao dostaviti ažurirane informacije tako da se interna evidencija klijenta može uskladiti s informacijama koje je ARM podnio nadležnom tijelu u klijentovo ime.
- (16) APA-e i CTP-ovi trebali bi imati mogućnost brisanja i izmjene informacija koje prime od subjekta koji im dostavlja informacije kako bi odgovorili na situacije u kojima subjekt izvjestitelj, u iznimnim okolnostima, ima tehničke poteškoće i ne može sam izbrisati ili izmijeniti informacije. Međutim, APA-e i CTP-ovi ne bi inače trebali biti odgovorni za ispravljanje informacija sadržanih u objavljenim izvješćima ako se pogreška ili propust mogu pripisati subjektu koji dostavlja informacije. Razlog tomu jest činjenica da APA-e i CTP-ovi ne mogu sa sigurnošću znati jesu li uočena pogreška ili propust zaista netočni jer oni nisu bili stranka u izvršenoj transakciji.
- (17) Kako bi se olakšala pouzdana komunikacija između APA-e i investicijskog društva koje izvješćuje o transakciji, posebno s obzirom na otkazivanja i izmjene određenih transakcija, APA bi u poruke o potvrdi transakcije koje dostavlja izvještajnim investicijskim društvima trebala uključiti identifikacijsku oznaku transakcije koju je APA dodijelila pri javnoj objavi informacije.
- (18) Kako bi ispunio svoju obvezu izvješćivanja na temelju Uredbe (EU) br. 600/2014 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾, ARM bi trebao osigurati nesmetan protok informacija prema nadležnom tijelu i od njega, uključujući sposobnost prijenosa izvješća i postupanja s odbijenim izvješćima. ARM bi stoga trebao moći dokazati da može poštovati tehničke specifikacije koje je odredilo nadležno tijelo u pogledu sučelja između ARM-a i nadležnog tijela.

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 600/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o tržištima financijskih instrumenata i o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 (SL L 173, 12.6.2014., str. 84.).

- (19) Pružatelj usluga dostave podataka trebao bi se pobrinuti i da informacije o transakciji i izvješćivanju o trgovanju koje obrađuje budu pohranjene tijekom dovoljno dugog razdoblja kako bi nadležnim tijelima olakšao dobivanje informacija iz prethodnih razdoblja. Konkretno u slučaju APA-a i CTP-ova, oni bi trebali osigurati uspostavu potrebnih organizacijskih mjera za čuvanje podataka najmanje tijekom razdoblja koje je navedeno u Uredbi (EU) br. 600/2014, kao i mogućnost da odgovore na svaki zahtjev za pružanje usluga uređenih ovom Uredbom.
- (20) U ovoj se uredbi navodi više dodatnih usluga koje bi CTP mogao pružati i kojima se povećava učinkovitost tržišta. S obzirom na moguća kretanja na tržištu, nije primjereno dati iscrpan popis dodatnih usluga koje bi CTP mogao pružati. CTP bi stoga trebao biti u mogućnosti pružati i druge usluge koje nisu dodatne usluge posebno navedene u ovoj uredbi, no pod uvjetom da te druge usluge ne predstavljaju rizik za neovisnost CTP-a ili za kvalitetu konsolidiranih podataka.
- (21) Kako bi se osiguralo učinkovito širenje informacija koje objavljuju APA-e i CTP-ovi, kao i jednostavan pristup i upotreba tih informacija za tržišne sudionike, informacije bi se trebale objavljivati u strojno čitljivom obliku putem stabilnih kanala koji omogućuju automatski pristup podacima. Iako *web*-stranice možda uvijek ne nude strukturu koja je stabilna i dovoljno prilagodljiva te koja omogućuje jednostavan, automatski pristup podacima, ta će tehnološka ograničenja možda u budućnosti biti otklonjena. Stoga ne bi trebalo propisati točno određenu tehnologiju, već bi trebalo odrediti kriterije koje će tehnologija koja će se upotrebljavati morati zadovoljiti.
- (22) S obzirom na vlasničke instrumente i instrumente poput vlasničkih, u Uredbi (EU) br. 600/2014 ne isključuje se mogućnost da investicijska društva javno objavljuju svoje transakcije putem više APA-a. Međutim, trebao bi postojati poseban mehanizam kojim bi se zainteresiranim stranama koje konsolidiraju informacije o trgovanju dobivene od različitih APA-a, posebno od CTP-ova, omogućilo da utvrđuju takvo moguće ponavljanje transakcija jer bi CTP-ovi u suprotnome istu transakciju mogli konsolidirati i objaviti nekoliko puta. Time bi se ugrozila kvaliteta i korisnost konsolidiranih podataka.
- (23) Pri objavi transakcije, APA-e bi stoga trebale objaviti transakcije o kojima izvješćuju investicijska društva uključivanjem polja „pretisak” u kojem se naznačuje je li izvješće duplikat. Kako bi se omogućio pristup koji je neutralan u smislu tehnologije koja se upotrebljava, potrebno je osigurati različite načine na koje APA može utvrditi duplikate.
- (24) Kako bi se osiguralo da se svaka transakcija u konsolidirane podatke uključi samo jednom i tako povećala pouzdanost dostavljenih informacija, CTP-ovi ne bi trebali objavljivati informacije povezane s transakcijom koju je objavila APA i za koje se utvrdilo da su duplikati.
- (25) APA-e bi trebale objavljivati informacije o transakcijama, uključujući odgovarajuće vremenske žigove, kao što je vrijeme izvršenja transakcija i vrijeme izvješćivanja o transakcijama. Nadalje, granularnost vremenskih žigova trebala bi odražavati prirodu sustava trgovanja u kojem je transakcija izvršena. Pri objavi informacija o transakcijama izvršenima u elektroničkim sustavima trebalo bi osigurati veću granularnost nego pri objavi informacija o transakcijama koje se izvršavaju u neelektroničkim sustavima.
- (26) CTP-ovi mogu objavljivati informacije o vlasničkim i nevlasničkim instrumentima. S obzirom na različite zahtjeve za upravljanje tim podacima, te posebno s obzirom na znatno širi opseg pokrivenih financijskih instrumenata u slučaju nevlasničkih instrumenata te odgođenu primjenu odredaba Direktive 2014/65/EU za konsolidirane podatke o nevlasničkim instrumentima, u ovoj se uredbi određuje samo opseg CTP-a koji konsolidira informacije o vlasničkim instrumentima.
- (27) Odredbe ove uredbe blisko su povezane jer se odnose na izdavanje odobrenja za rad, organizacijske zahtjeve i objavljivanje transakcija za pružatelje usluga dostave podataka. Kako bi se osigurala dosljednost između odredaba koje bi trebale stupiti na snagu istodobno i kako bi se omogućio sveobuhvatan pregled dionicima, a posebno onima koji podliježu obvezama, nužno je objediniti te regulatorne tehničke standarde u jednoj uredbi.

- (28) U ovoj se uredbi utvrđuju zahtjevi za objavljivanje podataka koji se primjenjuju na APA-e i CTP-ove. Kako bi se u okviru različitih mjesta trgovanja, APA-a i CTP-ova osigurala dosljedna praksa objavljivanja informacija o trgovanju te kako bi se CTP-ovima omogućila konsolidacija podataka, ova bi se uredba trebala primjenjivati u vezi s delegiranim uredbama Komisije (EU) 2017/587 ⁽¹⁾ i (EU) 2017/583 ⁽²⁾ u kojoj se navode detaljni zahtjevi primjenjivi na objavljivanje informacija o transakcijama.
- (29) Zbog dosljednosti te kako bi se osiguralo nesmetano funkcioniranje financijskih tržišta, nužno je da se odredbe utvrđene ovom uredbom i povezane nacionalne odredbe kojima se prenosi Direktiva 2014/65/EU primjenjuju od istog datuma. Budući da se članak 65. stavak 2. Direktive 2014/65/EU primjenjuje od 3. rujna godine nakon godine početka primjene ove uredbe, određene odredbe ove uredbe trebale bi se primjenjivati od tog kasnijeg datuma.
- (30) Ova se uredba temelji na nacrtu regulatornih tehničkih standarda koje je Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala (ESMA) dostavilo Komisiji.
- (31) ESMA je provela otvorena javna savjetovanja o nacrtu regulatornih tehničkih standarda na kojima se temelji ova uredba, analizirala je moguće povezane troškove i koristi te je zatražila mišljenje Interesne skupine za vrijednosne papire i tržišta kapitala osnovane na temelju članka 37. Uredbe (EU) br. 1095/2010 Europskog Parlamenta i Vijeća ⁽³⁾,

DONIJELA JE OVU UREDBU:

POGLAVLJE I.

ODOBRENJE ZA RAD

(članak 61. stavak 2. Direktive 2014/65/EU)

Članak 1.

Informacije nadležnim tijelima

1. Podnositelj zahtjeva za izdavanje odobrenja za rad za pružanje usluga dostave podataka podnosi nadležnom tijelu informacije navedene u člancima 2., 3. i 4. te informacije povezane sa svim organizacijskim zahtjevima iz poglavlja II. i III.
2. Pružatelj usluga dostave podataka bez odgađanja obavještava nadležno tijelo svoje matične države članice o svakoj bitnoj promjeni informacija koje su dostavljene u vrijeme izdavanja odobrenja za rad i nakon toga.

Članak 2.

Informacije o organizaciji

1. Podnositelj zahtjeva za izdavanje odobrenja za rad za pružanje usluga dostave podataka uključuje u svoj zahtjev za odobrenje za rad poslovni plan iz članka 61. stavka 2. Direktive 2014/65/EU. Poslovni plan obuhvaća sljedeće informacije:
 - (a) informacije o organizacijskoj strukturi podnositelja zahtjeva, uključujući organizacijsku shemu i opis ljudskih, tehničkih i pravnih resursa dodijeljenih njegovim poslovnim aktivnostima;

⁽¹⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) 2017/587 od 14. srpnja 2016. o dopuni Uredbe (EU) br. 600/2014 Europskog parlamenta i Vijeća o tržištima financijskih instrumenata u pogledu regulatornih tehničkih standarda za zahtjeve o transparentnosti za mjesta trgovanja i investicijska društva u vezi s dionicama, potvrđama o deponiranim vrijednosnim papirima, fondovima čijim se udjelima trguje na burzi, certifikatima i drugim sličnim financijskim instrumentima te za obveze izvršavanja transakcija u pogledu određenih dionica na mjestu trgovanja ili putem sistematskog internalizatora (vidjeti stranicu 387. ovog Službenog lista).

⁽²⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) 2017/583 od 14. srpnja 2016. o dopuni Uredbe (EU) br. 600/2014 Europskog parlamenta i Vijeća o tržištima financijskih instrumenata u pogledu regulatornih tehničkih standarda u vezi sa zahtjevima u pogledu transparentnosti za mjesta trgovanja i investicijska društva u odnosu na obveznice, strukturirane financijske proizvode, emisijske jedinice i izvedenice (vidjeti stranicu 229. ovog Službenog lista).

⁽³⁾ Uredba (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju europskog nadzornog tijela (Europskog nadzornog tijela za vrijednosne papire i tržišta kapitala), izmjeni Odluke br. 716/2009/EZ i stavljanju izvan snage Odluke Komisije 2009/77/EZ (SL L 331, 15.12.2010., str. 84.)

- (b) informacije o politikama i postupcima pružatelja usluga dostave podataka u području usklađenosti s propisima, uključujući:
 - i. ime osobe ili osoba odgovornih za odobravanje i održavanje tih politika;
 - ii. mehanizme za praćenje i provedbu politika i postupaka za praćenje usklađenosti;
 - iii. mjere koje treba poduzeti u slučaju povrede zbog koje može doći do neispunjavanja uvjeta za početno odobrenje za rad;
 - iv. opis postupka za izvješćivanje nadležnog tijela o svakoj povredi zbog koje može doći do neispunjavanja uvjeta za početno odobrenje za rad;
 - (c) popis svih izdvojenih funkcija i resursa dodijeljenih kontroli izdvojenih funkcija.
2. Pružatelj usluga dostave podataka koji nudi usluge osim usluga dostave podataka opisuje te usluge u organizacijskoj shemi.

Članak 3.

Korporativno upravljanje

1. Podnositelj zahtjeva za izdavanje odobrenja za rad za pružanje usluga dostave podataka uključuje u svoj zahtjev za odobrenje za rad informacije o internim politikama korporativnog upravljanja i postupcima kojima se uređuje njegovo upravljačko tijelo, viši rukovoditelji i odbori, ako postoje.
2. Informacije iz stavka 1. obuhvaćaju sljedeće:
 - (a) opis postupaka za odabir, imenovanje, ocjenu uspješnosti i opoziv viših rukovoditelja i članova upravljačkog tijela;
 - (b) opis linija izvješćivanja i učestalosti podnošenja izvješća višim rukovoditeljima i upravljačkom tijelu;
 - (c) opisi politika i postupaka koji se odnose na pristup dokumentima za članove upravljačkog tijela.

Članak 4.

Informacije o članovima upravljačkog tijela

1. Podnositelj zahtjeva za izdavanje odobrenja za rad za pružanje usluga dostave podataka u svoj zahtjev za odobrenje za rad uključuje sljedeće informacije za svakog člana upravljačkog tijela:
 - (a) ime, datum i mjesto rođenja, osobni nacionalni identifikacijski broj ili jednakovrijedan broj, adresu i podatke za kontakt;
 - (b) radno mjesto na koje je osoba imenovana, odnosno na koje će biti imenovana;
 - (c) životopis koji svjedoči o dostatnom iskustvu i znanju za izvršavanje obveza na odgovarajući način;
 - (d) izvadak iz kaznene evidencije, odnosno službenu potvrdu, ili, ako takav dokument nije dostupan u određenoj državi članici, vlastitu izjavu o dobrom ugledu i ovlaštenje nadležnom tijelu da istraži je li član bio osuđivan za bilo koje kazneno djelo u vezi s pružanjem financijskih usluga ili usluga dostave podataka ili u vezi s djelima prijevare ili pronevjere;
 - (e) vlastitu izjavu o dobrom ugledu i ovlaštenje nadležnom tijelu da istraži sljedeće:
 - i. je li član bio predmet negativne odluke u bilo kojem postupku disciplinske prirode koji je pokrenulo regulatorno tijelo ili državno tijelo ili je li član predmet bilo kojeg takvog postupka koji još nije završen;

- ii. je li član bio predmet negativnog sudskog nalaza u građanskim postupcima pred sudom u vezi s pružanjem financijskih usluga ili usluga dostave podataka ili zbog prekršaja ili prijevare u upravljanju poslovanjem;
 - iii. je li član sudjelovao u upravljačkom tijelu poduzeća koje je bilo predmet negativne odluke ili kazne koju je donijelo regulatorno tijelo ili kojem je regulatorno tijelo oduzelo registraciju ili odobrenje za rad;
 - iv. je li regulatorno tijelo članu odbilo pravo obavljanja aktivnosti za koje je potrebna registracija ili odobrenje za rad;
 - v. je li član sudjelovao u upravljačkom tijelu poduzeća nad kojim je pokrenut postupak insolventnosti ili likvidacije dok je ta osoba bila na takvoj dužnosti ili u razdoblju od godinu dana nakon što je ta osoba prestala obnašati tu dužnost;
 - vi. je li člana stručno tijelo na neki drugi način novčano kaznilo, suspendiralo, zabranilo mu bavljenje aktivnošću ili podvrgnulo drugim sankcijama u vezi s prijevarom, pronevjerom ili u vezi s pružanjem financijskih usluga ili usluga dostave podataka;
 - vii. je li članu bilo zabranjeno djelovati u svojstvu direktora, je li mu bilo zabranjeno djelovati u bilo kojem rukovodećem svojstvu, je li mu otkazan ugovor o radu ili drugo imenovanje u poduzeću kao posljedica prekršaja ili zlouporabe;
- (f) naznaku minimalnog vremena koje osoba treba posvetiti izvršavanju funkcija unutar pružatelja usluga dostave podataka;
- (g) izjavu o mogućem sukobu interesa koji može postojati ili nastati u izvršavanju dužnosti te način na koji se ti sukobi rješavaju.

POGLAVLJE II.

ORGANIZACIJSKI ZAHTJEVI

(članak 64. stavak 3., članak 64. stavak 4., članak 64. stavak 5., članak 65. stavak 4., članak 65. stavak 5., članak 65. stavak 6., članak 66. stavak 2., članak 66. stavak 3. i članak 66. stavak 4. Direktive 2014/65/EU)

Članak 5.

Sukobi interesa

1. Pružatelj usluga dostave podataka provodi i održava djelotvorne administrativne mjere namijenjene sprječavanju sukoba interesa s klijentima koji se koriste njegovim uslugama kako bi ispunili svoje propisane obveze i s drugim subjektima koji kupuju podatke od pružatelja usluga dostave podataka. Te mjere uključuju politike i postupke za utvrđivanje, upravljanje i objavljivanje postojećih i mogućih sukoba interesa te obuhvaćaju sljedeće:
- (a) popis postojećih i mogućih sukoba interesa, pri čemu se navodi njihov opis, način njihova utvrđivanja, sprječavanja, upravljanja te objavljivanja;
 - (b) razdvajanje dužnosti od poslovnih funkcija pružatelja usluga dostave podataka, uključujući sljedeće:
 - i. mjere za sprječavanje ili kontrolu razmjene informacije ako bi moglo doći do opasnosti od sukoba interesa;
 - ii. odvojeni nadzor relevantnih osoba čije glavne funkcije uključuju interese koji bi mogli biti u sukobu s interesima klijenta;
 - (c) opis politike naknada koja se primjenjuje na utvrđivanje naknada koje naplaćuju pružatelj usluga dostave podataka i poduzeća s kojima je pružatelj usluga dostave podataka blisko povezan;
 - (d) opis politike primitaka za članove upravljačkog tijela i više rukovoditelje;
 - (e) pravila koja se odnose na prihvaćanje novca, darova ili usluga od osoblja pružatelja usluga dostave podataka i njegova upravljačkog tijela.

2. Popis sukoba interesa iz stavka 1. točke (a) obuhvaća sukobe interesa koji nastaju u situacijama kada pružatelj usluga dostave podataka:
- (a) može ostvariti financijski dobitak ili izbjeći financijski gubitak na štetu klijenta;
 - (b) može imati interes u pogledu ishoda usluga koje se pružaju klijentu, koji se razlikuje od klijentova interesa u pogledu tog ishoda;
 - (c) može imati poticaj da daje prednost svojim interesima ili interesu drugog klijenta ili grupe klijenata u odnosu na interese klijenta kojem se usluge pružaju;
 - (d) prima ili može primiti od bilo koje druge osobe koja nije klijent, za usluge koje pruža klijentu, poticaj u obliku novca, robe ili usluga, osim provizija ili naknada koje prima za usluge.

Članak 6.

Organizacijski zahtjevi u vezi s izdvajanjem aktivnosti

1. Ako pružatelj usluga dostave podataka odredi da će određene aktivnosti u njegovo ime obavljati treće strane, uključujući poduzeća s kojima je blisko povezan, on osigurava da treća strana kao pružatelj usluga ima mogućnost i sposobnost obavljati te aktivnosti pouzdano i profesionalno.
2. Pružatelj usluga dostave podataka određuje koje će se aktivnosti izdvojiti, uključujući pojedinosti o razini ljudskih i tehničkih resursa koji su potrebni za obavljanje tih poslova.
3. Pružatelj usluga dostave podataka koji izdvaja aktivnosti osigurava da se zbog izdvajanja ne smanjuje njegova sposobnost ili ovlast izvršavanja funkcija višeg rukovoditelja ili rukovodećeg tijela.
4. Pružatelj usluga dostave podataka ostaje odgovoran za sve izdvojene aktivnosti i donosi organizacijske mjere kako bi osigurao sljedeće:
- (a) da on ocjenjuje obavlja li treća strana kao pružatelj usluga izdvojene aktivnosti djelotvorno i u skladu s mjerodavnim zakonima i regulatornim zahtjevima te rješava li na primjereni način utvrđene propuste;
 - (b) utvrđivanje rizika povezanih s izdvojenim aktivnostima i odgovarajuće redovito praćenje;
 - (c) odgovarajuće kontrolne postupke u pogledu izdvojenih aktivnosti, uključujući djelotvoran nadzor nad aktivnostima i njihovim rizicima unutar pružatelja usluga dostave podataka;
 - (d) odgovarajući poslovni kontinuitet izdvojenih aktivnosti.
- Za potrebe točke (d) pružatelj usluga dostave podataka prima informacije o mehanizmima kontinuiteta poslovanja treće strane kao pružatelja usluga, ocjenjuje njihovu kvalitetu i, po potrebi, zahtijeva poboljšanja.
5. Pružatelj usluga dostave podataka osigurava da treća strana kao pružatelj usluga surađuje s nadležnim tijelom pružatelja usluga dostave podataka u vezi s izdvojenim aktivnostima.
6. Ako pružatelj usluga dostave podataka izdvoji bilo koju ključnu funkciju, nadležnom tijelu svoje matične države članice dostavlja sljedeće:
- (a) podatak o identitetu treće strane kao pružatelja usluga;
 - (b) organizacijske mjere i politike s obzirom na izdvajanje i rizike povezane s izdvajanjem, kao što je navedeno u stavku 4.;
 - (c) unutarnja ili vanjska izvješća o izdvojenim aktivnostima.

Za potrebe stavka 6. prvog podstavka funkcija se smatra ključnom ako manjkavost u njezinu izvršavanju ili neuspjelo izvršavanje bitno umanjuju daljnju usklađenost pružatelja usluga dostave podataka s uvjetima i obvezama iz njegova odobrenja za rad ili s njegovim drugim obvezama na temelju Direktive 2014/65/EU.

Članak 7.

Poslovni kontinuitet i sigurnosni sustavi

1. Pružatelj usluga dostave podataka koristi se sustavima i mehanizmima koji su primjereni i dovoljno stabilni za osiguravanje kontinuiteta i redovitosti pružanja usluga iz Direktive 2014/65/EU.
2. Pružatelj usluga dostave podataka provodi redovite preglede, najmanje jednom godišnje, i ocjenjuje svoju tehničku infrastrukturu i povezane politike i postupke, uključujući mehanizme kontinuiteta poslovanja. Pružatelj usluga dostave podataka ispravlja sve nedostatke utvrđene tijekom pregleda.
3. Pružatelj usluga dostave podataka raspolaže djelotvornim mehanizmima kontinuiteta poslovanja za postupanje u slučaju narušavajućih događaja, uključujući sljedeće:
 - (a) postupci koji su nužni za osiguravanje usluga pružatelja usluga dostave podataka, uključujući postupke za proširivanje razine djelovanja, relevantne izdvojene aktivnosti ili ovisnost o vanjskim dobavljačima;
 - (b) posebni mehanizmi kontinuiteta koji obuhvaćaju odgovarajući raspon mogućih scenarija u kratkom i u dugom roku, uključujući pad sustava, prirodne katastrofe, prekinde u komunikaciji, gubitak ključnog osoblja i nemogućnost upotrebe poslovnih prostora koji se obično upotrebljavaju;
 - (c) rezervne hardverske komponente koje omogućuju prebacivanje na sigurnosnu infrastrukturu u slučaju pogreške, uključujući mrežnu povezivost i komunikacijske kanale;
 - (d) sigurnosne kopije podataka ključnih za poslovanje i ažurirane informacije o potrebnim osobama za kontakt, čime se omogućuje komunikacija unutar pružatelja usluga dostave podataka i s klijentima;
 - (e) postupci za preseljenje na sigurnosno mjesto i upravljanje uslugama dostave podataka sa sigurnosnog mjesta;
 - (f) ciljno maksimalno vrijeme oporavka za ključne funkcije koje bi trebalo biti što kraće, a u svakom slučaju ne bi trebalo biti dulje od šest sati u slučaju ovlaštenih sustava objavljivanja (APA-a) i pružatelja konsolidiranih podataka (CTP-ova) te do kraja radnog vremena sljedećeg radnog dana u slučaju ovlaštenih mehanizama izvješćivanja (ARM-ova);
 - (g) osposobljavanje zaposlenika u vezi s upravljanjem mehanizmima poslovnog kontinuiteta, ulogama pojedinaca, uključujući posebno osoblje za sigurnosne poslove koje je spremno odmah reagirati na prekinde u pružanju usluga.
4. Pružatelj usluga dostave podataka uspostavlja program za redovito testiranje, pregledavanje i, prema potrebi, izmjenu mehanizama poslovnog kontinuiteta.
5. Pružatelj usluga dostave podataka objavljuje na svojem web-mjestu i bez odgađanja obavještava nadležno tijelo svoje matične države članice i svoje klijente o svim prekidima u pružanju usluga ili o poremećajima u vezi, kao i o procijenjenom vremenu potrebnom za nastavak pružanja redovitih usluga.
6. U slučaju ARM-ova, obavijesti iz stavka 5. šalju se i svakom nadležnom tijelu kojem ARM podnosi izvješća o transakciji.

Članak 8.

Testiranje i kapacitet

1. Pružatelj usluge dostave podataka primjenjuje jasno utvrđene metodologije razvoja i testiranja kojima se osigurava sljedeće:
 - (a) funkcioniranje informacijskih sustava u skladu je s propisanim obvezama pružatelja usluga dostave podataka;
 - (b) kontrole usklađenosti i upravljanja rizicima koje su ugrađene u informacijske sustave funkcioniraju na predviđen način;
 - (c) informacijski sustavi u svim okolnostima mogu nastaviti funkcionirati učinkovito.

2. Pružatelj usluga dostave podataka koristi se i metodologijama iz stavka 1. prije i nakon provedbe bilo kakvih ažuriranja informacijskih sustava.
3. Pružatelj usluga dostave podataka bez odgađanja obavještava nadležno tijelo svoje matične države članice o svim planiranim značajnim promjenama informacijskog sustava prije njihove provedbe.
4. U slučaju ARM-ova obavijesti iz stavka 3. šalju se i svakom nadležnom tijelu kojem ARM podnosi izvješća o transakciji.
5. Pružatelj usluga dostave podataka uspostavlja kontinuirani program za redovito pregledavanje i, prema potrebi, izmjenu razvojne metodologije i metodologije testiranja.
6. Pružatelj usluga dostave podataka redovito provodi ispitivanja otpornosti na stres najmanje jednom godišnje. Pružatelj usluga dostave podataka u sve negativne scenarije ispitivanja otpornosti na stres uključuje neočekivano ponašanje ključnih sastavnica svojih sustava i komunikacijskih linija. Ispitivanjem otpornosti na stres utvrđuje se kako hardver, softver i komunikacije odgovaraju na moguće prijetnje i utvrđuju se sustavi koji ne mogu funkcionirati u negativnim scenarijima. Pružatelj usluga dostave podataka poduzima mjere za rješavanje utvrđenih nedostataka u tim sustavima.
7. Pružatelj usluga dostave podataka:
 - (a) ima dostatan kapacitet za izvršavanje svojih funkcija bez prekida ili propusta, uključujući nedostatak podataka ili netočne podatke;
 - (b) dovoljno je prilagodljiv da bez nepotrebnog odgađanja odgovori na svako povećanje količine informacija koje treba obraditi te broja zahtjeva za pristup od svojih klijenata.

Članak 9.

Sigurnost

1. Pružatelj usluga dostave podataka uspostavlja i održava postupke i mehanizme za fizičku i elektroničku sigurnost namijenjene sljedećem:
 - (a) zaštititi svojih informacijskih sustava od zlouporabe ili neovlaštenog pristupa;
 - (b) smanjivanju rizika od napada na informacijske sustave kako su definirani u članku 2. točki (a) Direktive 2013/40/EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾;
 - (c) sprječavanju neovlaštenog objavljivanja povjerljivih informacija;
 - (d) osiguravanju sigurnosti i cjelovitosti podataka.
2. Ako se investicijsko društvo („društvo izvjestitelj”) koristi trećom stranom („društvo podnositelj”) za podnošenje informacija ARM-u u njegovo ime, ARM mora imati uspostavljene postupke i mehanizme kojima osigurava da društvo podnositelj nema pristup nekoj drugoj informaciji o društvu izvjestitelju ili koju je društvo izvjestitelj podnijelo ARM-u, a koju je možda društvo izvjestitelj poslalo ARM-u izravno ili putem drugog društva podnositelja.
3. Pružatelj usluga dostave podataka uspostavlja i održava mjere i mehanizme kako bi bez odgađanja utvrdio rizike utvrđene u stavku 1. i upravljao njima.
4. U pogledu povreda fizičkih i elektroničkih sigurnosnih mjera iz stavaka 1., 2., i 3. pružatelj usluga dostave podataka bez odgađanja obavještava:
 - (a) nadležno tijelo svoje matične države članice i podnosi izvješće o narušavajućem događaju, uz naznaku prirode događaja, donesenih mjera za postupanje u slučaju narušavajućeg događaja te inicijativa koje su poduzete radi sprječavanja sličnih događaja.
 - (b) svoje klijente na koje utječe povreda sigurnosti.

⁽¹⁾ Direktiva 2013/40/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 12. kolovoza 2013. o napadima na informacijske sustave i o zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2005/222/PUP (SL L 218, 14.8.2013., str. 8.)

5. U slučaju ARM-ova obavijest iz stavka 4. točke (a) šalje se i svim drugim nadležnim tijelima kojima ARM podnosi izvješća o transakciji.

Članak 10.

Upravljanje nepotpunim ili potencijalno pogrešnim informacijama u APA-ama i CTP-ovima

1. APA-e i CTP-ovi uspostavljaju i održavaju odgovarajuće mehanizme kako bi osigurali da točno objavljuju izvješća o trgovanju koja su primili od investicijskih društava i, u slučaju CTP-ova, od mjesta trgovanja i APA-a, a da pri tome oni sami nisu napravili bilo kakve pogreške ili izostavili informacije, te ispravljaju informacije ako su sami uzrokovali pogrešku ili izostavljanje informacije.
2. APA-e i CTP-ovi u realnom vremenu kontinuirano prate uspješnost svojih informacijskih sustava i osiguravaju da se izvješća o trgovanju koja su primili uspješno objavljuju.
3. APA-e i CTP-ovi provode redovite usporedbe između izvješća o trgovanju koja primaju i izvješća o trgovanju koja objavljuju te provjeravaju ispravnost objavljenih informacija.
4. APA investicijskom društvu potvrđuje primitak izvješća o trgovanju, uključujući identifikacijsku oznaku transakcije koju mu je APA dodijelila. APA se poziva na identifikacijsku oznaku transakcije u svakoj naknadnoj komunikaciji s društvom izvjestiteljem u vezi s određenim izvješćem o trgovanju.
5. APA uspostavlja i održava primjerene mehanizme za utvrđivanje po primitku onih izvješća o trgovanju koja su nepotpuna ili sadržavaju informacije koje su vjerojatno pogrešne. Ti mehanizmi obuhvaćaju automatska upozorenja u pogledu cijene i obujma, uzimajući u obzir sljedeće:
 - (a) sektor i segment u kojem se financijskim instrumentom trguje;
 - (b) razine likvidnosti, uključujući povijesne razine trgovanja;
 - (c) odgovarajuće referentne vrijednosti cijene i obujma;
 - (d) ako je to potrebno, druge parametre u skladu s obilježjima financijskog instrumenta.
6. Ako APA utvrdi da je izvješće o trgovanju koje primi nepotpuno ili da sadržava informacije koje su vjerojatno pogrešne, APA to izvješće o trgovanju ne objavljuje i odmah obavještava investicijsko društvo koje je dostavilo izvješće o trgovanju.
7. U iznimnim okolnostima APA-e i CTP-ovi brišu ili mijenjaju informacije iz izvješća o trgovanju na zahtjev subjekta koji pruža informacije ako taj subjekt zbog tehničkih razloga ne može izbrisati ili izmijeniti vlastite informacije.
8. APA objavljuje nediskrecijske politike o otkazivanju i izmjenama informacija u izvješćima o trgovanju, u kojima se navode kazne koje APA-e mogu propisati investicijskim društvima koja dostavljaju izvješća o trgovanju u slučaju da je zbog nepotpunih ili pogrešnih informacija došlo do otkazivanja ili izmjena izvješća o trgovanju.

Članak 11.

Upravljanje nepotpunim ili potencijalno pogrešnim informacijama u ARM-ovima

1. ARM uspostavlja i održava odgovarajuće mehanizme za utvrđivanje izvješća o transakciji koja su nepotpuna ili sadržavaju očigledne pogreške koje su uzrokovali klijenti. ARM potvrđuje izvješća o transakciji s obzirom na zahtjeve utvrđene člankom 26. Uredbe (EU) br. 600/2014 za polje, oblik i sadržaj polja u skladu s tablicom 1. Priloga I. Delegiranoj uredbi Komisije (EU) 2017/590 ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) 2017/590 od 28. srpnja 2016. o dopuni Uredbe (EU) br. 600/2014 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda za izvješćivanje nadležnih tijela o transakcijama (vidjeti stranicu 449. ovog Službenog lista).

2. ARM uspostavlja i održava odgovarajuće mehanizme za utvrđivanje izvješća o transakciji koja sadržavaju pogreške ili propuste koje je sam ARM uzrokovao i za ispravak tih pogrešaka ili propusta, uključujući njihovo brisanje ili izmjenu. ARM potvrđuje polje, oblik i sadržaj polja u skladu s tablicom 1. Priloga I. Delegiranoj uredbi (EU) 2017/590.
3. ARM u realnom vremenu kontinuirano prati uspješnost svojih sustava i osigurava da se izvješće o transakciji koje je primio uspješno dostavi nadležnom tijelu, u skladu s člankom 26. Uredbe (EU) 600/2014.
4. Na zahtjev nadležnog tijela svoje matične države članice ili nadležnog tijela kojem ARM podnosi izvješća o transakciji ARM provodi redovite usporedbe između informacija koje je primio od svojeg klijenta ili koje izrađuje u ime klijenta za potrebe izvješćivanja o transakciji i uzoraka informacija koje je dostavilo nadležno tijelo.
5. Svi ispravci, uključujući otkazivanja ili izmjene izvješća o transakciji, a koji nisu ispravljanje pogrešaka ili propusta koje je uzrokovao ARM, provode se samo na zahtjev klijenta i po izvješću o transakciji. Ako ARM otkáže ili izmijeni izvješće o transakciji na zahtjev klijenta, klijentu dostavlja to ažurirano izvješće o transakciji.
6. Ako prije podnošenja izvješća o transakciji ARM utvrdi pogrešku ili propust koje je uzrokovao klijent, ARM to izvješće o transakciji ne podnosi i odmah obavještava investicijsko društvo o pojedinostima pogreške ili propusta kako bi klijentu omogućio da dostavi ispravljeni skup informacija.
7. Ako postane svjestan pogrešaka ili propusta koje je sam uzrokovao, ARM odmah podnosi ispravljeno i potpuno izvješće.
8. ARM odmah obavještava klijenta o pojedinostima pogreške ili propusta i klijentu dostavlja ažurirano izvješće o transakciji. ARM odmah o pogrešci ili propustu obavještava i nadležno tijelo svoje matične države članice i nadležno tijelo koje je ARM izvijestio o izvješću o transakciji.
9. Zahtjev za ispravljanje ili otkazivanje pogrešnih izvješća o transakciji ili za izvješćivanje o izostavljenim transakcijama ne odnosi se na pogreške ili propuste do kojih je došlo više od pet godina prije datuma kada je ARM postao svjestan tih pogrešaka ili propusta.

Članak 12.

Povezivost ARM-ova

1. ARM ima politike, mehanizme i tehničke sposobnosti za usklađivanje s tehničkim specifikacijama za podnošenje izvješća o transakciji koje zahtijevaju nadležno tijelo njegove matične države članice i druga nadležna tijela kojima ARM šalje izvješća o transakciji.
2. ARM ima odgovarajuće politike, mehanizme i tehničke sposobnosti za primanje izvješća o transakciji od klijenata i za slanje informacija klijentima. ARM dostavlja klijentu presliku izvješća o transakciji koje je ARM u ime klijenta podnio nadležnom tijelu.

Članak 13.

Ostale usluge koje pružaju CTP-ovi

1. CTP može pružati sljedeće dodatne usluge:
 - (a) osiguravanje podataka o transparentnosti prije trgovanja;
 - (b) osiguravanje povijesnih podataka;

- (c) osiguravanje referentnih podataka;
 - (d) osiguravanje istraživanja;
 - (e) obradu, distribuciju i komercijalizaciju podataka i statistika o financijskim instrumentima, mjestima trgovanja i drugim podacima koji se odnose na tržište;
 - (f) oblikovanje, upravljanje, održavanje i komercijalizacija softvera, hardvera i mreža u vezi s prijenosom podataka i informacija.
2. CTP može pružati i druge usluge koje nisu navedene u stavku 1., a kojima se povećava učinkovitost tržišta, pod uvjetom da se tim uslugama ne stvara rizik koji utječe na kvalitetu konsolidiranih podataka ili neovisnost CTP-a koji se ne može na odgovarajući način spriječiti ili umanjiti.

POGLAVLJE III.

MEHANIZMI OBJAVLJIVANJA

(članak 64. stavak 1., članak 64. stavak 2. i članak 65. stavak 1. Direktive 2014/65/EU)

Članak 14.

Strojna čitljivost

1. APA-e i CTP-ovi objavljuju informacije koje moraju biti javno objavljene u skladu s člankom 64. stavkom 1. i člankom 65. stavkom 1. Direktive 2014/65/EU u strojno čitljivom obliku.
 2. CTP-ovi objavljuju informacije koje moraju biti javno objavljene u skladu s člankom 65. stavkom 2. Direktive 2014/65/EU u strojno čitljivom obliku.
 3. Smatra se da su informacije objavljene u strojno čitljivom obliku samo ako su zadovoljeni svi sljedeći uvjeti:
 - (a) u elektroničkom su obliku, namijenjene izravnom i automatskom čitanju s pomoću računala;
 - (b) pohranjene su u odgovarajućoj IT strukturi u skladu s člankom 8. stavkom 7. koja omogućuje automatski pristup;
 - (c) dovoljno su pouzdane za osiguravanje kontinuiteta i redovitosti pružanja usluga i omogućuju odgovarajuću brzinu pristupa;
 - (d) može im se pristupiti, mogu se čitati, upotrebljavati i kopirati s pomoću računalnog softvera koji je besplatan i javno dostupan.
- Za potrebe prvog podstavaka točke (a) elektronički oblik određuje se na temelju slobodnih, nezaštićenih i otvorenih standarda.
4. Za potrebe stavka 3. točke (a) elektronički oblik obuhvaća vrstu datoteke ili poruke, pravila za njihovo utvrđivanje te naziv i podatkovnu vrstu polja koja oni sadržavaju.
 5. APA-e i CTP-ovi dužni su:
 - (a) javno objaviti upute u kojima se objašnjava kako i gdje je moguće lako pristupiti podacima i upotrebljavati ih, uključujući utvrđivanje elektroničkog oblika;
 - (b) objaviti izmjene uputa iz točke (a) najkasnije tri mjeseca prije nego što stupe na snagu, osim ako postoji hitna i opravdana potreba da izmjene uputa stupe na snagu i prije toga;
 - (c) uključuju poveznicu na upute iz točke (a) na početnoj stranici svojeg web-mjesta.

Članak 15.

Opseg konsolidiranih podataka za dionice, potvrde o deponiranim vrijednosnim papirima, fondove čijim se udjelima trguje na burzi (ETF-ove), certifikate i druge slične financijske instrumente

1. CTP u svoje elektroničke tokove podataka uključuje podatke koji su javno objavljeni u skladu s člancima 6. i 20. Uredbe (EU) br. 600/2014 i koji se odnose na sve financijske instrumente iz tih članaka.
2. Kada nova APA ili novo mjesto trgovanja počnu poslovati, podatke koje je objavila ta APA ili to mjesto trgovanja CTP uključuje u elektroničke tokove podataka svojih konsolidiranih podataka čim je prije moguće, a najkasnije šest mjeseci nakon početka poslovanja APA-e ili mjesta trgovanja.

Članak 16.

Utvrđivanje izvornih i dupliciranih izvješća o trgovanju dionicama, potvrđama o deponiranim vrijednosnim papirima, fondovima čijim se udjelima trguje na burzi (ETF-ovima), certifikatima i drugim sličnim financijskim instrumentima

1. Ako APA objavljuje izvješće o trgovanju koje je duplikat, umeće oznaku „DUPL” u polje za pretisak kako bi primateljima podataka omogućila razlikovanje izvornog izvješća o trgovanju od svih duplikata tog izvješća.
2. Za potrebe stavka 1. APA zahtijeva od svakog investicijskog društva da poštuje jedan od sljedećih uvjeta:
 - (a) da potvrdi da preko te APA-e samo izvješćuje o transakcijama određenim financijskim instrumentom;
 - (b) da upotrebljava mehanizam utvrđivanja koji označava jedno izvješće kao izvorno („ORGN”), a sva ostala izvješća o istoj transakciji kao duplikate („DUPL”).

Članak 17.

Objavljivanje izvornih izvješća o trgovanju dionicama, potvrđama o deponiranim vrijednosnim papirima, fondovima čijim se udjelima trguje na burzi (ETF-ovima), certifikatima i drugim sličnim financijskim instrumentima

CTP ne konsolidira izvješća o trgovanju s oznakom „DUPL” u polju za pretisak.

Članak 18.

Pojedinosti koje objavljuje APA

1. APA javno objavljuje kako slijedi:
 - (a) za izvršene transakcije koje se odnose na dionice, potvrde o deponiranim vrijednosnim papirima, fondove čijim se udjelima trguje na burzi (ETF-ove), certifikate i druge slične financijske instrumente, pojedinosti o transakciji iz tablice 2. Priloga I. Delegiranoj uredbi (EU) 2017/587 i upotrebljava odgovarajuće oznake navedene u tablici 3. Priloga I. Delegiranoj uredbi (EU) 2017/587;
 - (b) za izvršene transakcije koje se odnose na obveznice, strukturirane financijske proizvode, emisijske jedinice i njihove izvedenice, pojedinosti o transakciji iz tablice 1. Priloga II. Delegiranoj uredbi (EU) 2017/583 i upotrebljava odgovarajuće oznake navedene u tablici 2. Priloga II. Delegiranoj uredbi (EU) 2017/583.

2. Pri objavljivanju informacija o tome kada je izvijestila o transakciji, APA uključuje datum i vrijeme, do razine sekunde, objavljivanja transakcije.
3. Odstupajući od stavka 2., APA koja objavljuje informaciju o transakciji koja je izvršena u elektroničkom sustavu uključuje datum i vrijeme, do razine milisekunde, objavljivanja te transakcije u svojem izvješću o trgovanju.
4. Za potrebe stavka 3. „elektronički sustav” znači sustav u kojem se nalogima može trgovati elektronički ili u kojem se nalogima može trgovati izvan sustava, pod uvjetom da se reklamiraju putem određenog sustava.
5. Vremenski žigovi iz stavaka 2. i 3. ne odstupaju više od jedne sekunde, odnosno milisekunde, od koordiniranog svjetskog vremena (UTC) koje izdaje i održava jedan od centara za mjerenje vremena navedenih u najnovijem godišnjem izvješću o aktivnostima mjerenja vremena ureda *Bureau International des Poids et Mesures* (BIPM).

Članak 19.

Nediskriminacija

APA i CTP-ovi osiguravaju da se informacije koje se moraju javno objaviti šalju svim kanalima distribucije istodobno, uključujući i onda kada se informacije objavljuju što bliže realnom vremenu koliko je tehnički moguće ili 15 minuta nakon prvog objavljivanja.

Članak 20.

Pojedinosti koje objavljuje CTP

CTP javno objavljuje kako slijedi:

- (a) za izvršene transakcije koje se odnose na dionice, potvrde o deponiranim vrijednosnim papirima, fondove čijim se udjelima trguje na burzi (ETF-ove), certifikate i druge slične financijske instrumente, pojedinosti o transakciji iz tablice 2. Priloga I. Delegiranoj uredbi (EU) 2017/587 i upotrebljava odgovarajuće oznake iz tablice 3. Priloga I. Delegiranoj uredbi (EU) 2017/587;
- (b) za izvršene transakcije koje se odnose na obveznice, strukturirane financijske proizvode, emisijske jedinice i njihove izvedenice, pojedinosti o transakciji iz tablice 1. Priloga II. Delegiranoj uredbi (EU) 2017/583 i upotrebljava odgovarajuće oznake iz tablice 2. Priloga II. Delegiranoj uredbi (EU) 2017/583.

Članak 21.

Stupanje na snagu i primjena

Ova uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se od prvog navedenog datuma iz članka 93. stavka 1. drugog podstavka Direktive 2014/65/EU.

Međutim, članak 14. stavak 2. i članak 20. točka (b) primjenjuju se od prvog dana devetog mjeseca nakon datuma početka primjene Direktive 2014/65/EU.

Ova je uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 2. lipnja 2016.

Za Komisiju
Predsjednik
Jean-Claude JUNCKER

DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) 2017/572**od 2. lipnja 2016.****o dopuni Uredbe (EU) br. 600/2014 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda za određivanje objavljivanja podataka prije i poslije trgovanja te razine razdvajanja podataka****(Tekst značajan za EGP)**

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 600/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o tržištima financijskih instrumenata i izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 12. stavak 2. treći podstavak,

budući da:

- (1) Kako bi se sudionicima na tržištu smanjili troškovi kupnje podataka, Uredbom (EU) br. 600/2014 predviđa se da se podaci o transparentnosti prije trgovanja i poslije trgovanja stave na raspolaganje javnosti u „nevezanom” obliku za odvojene elemente podataka. Potrebno je odrediti razinu razdvajanja prema kojoj bi mjesta trgovanja trebala objavljivati podatke. Uzimajući u obzir dokaze od strane drugih dionika o potražnji za takvim podacima, tržišni operateri i investicijska društva koji upravljaju mjestom trgovanja trebali bi razdvojiti podatke prema razredu imovine, državi izdavanja, valuti u kojoj se trguje financijskim instrumentom te prema tome proizlaze li podaci iz zakazanih dnevnih dražbi ili su rezultat kontinuiranog trgovanja.
- (2) Kako bi se osiguralo da podaci objavljeni prije trgovanja i poslije trgovanja primjereno odgovaraju potražnji sudionika na tržištu, tržišni operateri i investicijska društva koji upravljaju mjestom trgovanja trebali bi ponuditi bilo koju kombinaciju kriterija razdvajanja na razumnoj komercijalnoj osnovi.
- (3) Za neke financijske instrumente, primjerice izvedenice, možda neće uvijek biti moguće nedvosmisleno odrediti kojem točno razredu imovine određeni instrument pripada jer određivanje razreda imovine ovisi o tome koje se značajke financijskih instrumenata smatraju presudnima. Slično tomu, možda neće uvijek biti moguće nedvosmisleno odrediti koje druge kriterije ispunjava određena vrsta podataka. Kako bi se osiguralo da sudionici na tržištu koji kupuju podatke od određenog mjesta trgovanja dobiju dosljedan skup podataka, potrebno je od tržišnih operatera ili investicijskih društava koji upravljaju mjestom trgovanja zahtijevati da u slučajevima u kojima se kriteriji razdvajanja ne mogu nedvosmisleno primijeniti odrede koje kriterije bi financijski instrument ili vrsta podataka trebali ispunjavati.
- (4) Radi dosljednosti i kako bi se osiguralo nesmetano funkcioniranje financijskih tržišta, potrebno je da se odredbe utvrđene u ovoj Uredbi i odredbe utvrđene u Uredbi (EU) br. 600/2014 primjenjuju od istog datuma.
- (5) Ova Uredba temelji se na nacrtu regulatornih tehničkih standarda koje je Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala (ESMA) dostavilo Komisiji.
- (6) ESMA je provela otvorena javna savjetovanja o nacrtu regulatornih tehničkih standarda na kojem se temelji ova Uredba, analizirala je moguće povezane troškove i koristi te zatražila mišljenje Interesne skupine za vrijednosne papire i tržišta kapitala osnovane člankom 37. Uredbe (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾,

⁽¹⁾ SL L 173, 12.6.2014., str. 84.

⁽²⁾ Uredba (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju europskog nadzornog tijela (Europskog nadzornog tijela za vrijednosne papire i tržišta kapitala), izmjeni Odluke br. 716/2009/EZ i stavljanju izvan snage Odluke Komisije 2009/77/EZ (SL L 331, 15.12.2010., str. 84.).

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Objavljivanje podataka o transparentnosti prije trgovanja i poslije trgovanja

1. Tržišni operater ili investicijsko društvo koji upravljaju mjestom trgovanja stavljaju na raspolaganje javnosti na zahtjev informacije objavljene u skladu s člancima 3., 4. te 6. do 11. Uredbe (EU) br. 600/2014 pri čemu se podaci o transparentnosti prije trgovanja i poslije trgovanja objavljuju odvojeno, u skladu sa sljedećim kriterijima:

- (a) razred imovine;
 - i. dionice;
 - ii. potvrde o deponiranim vrijednosnim papirima, fondovi čijim se udjelima trguje na burzi, certifikati i drugi slični financijski instrumenti iz članka 3. Uredbe (EU) br. 600/2014;
 - iii. obveznice i strukturirani financijski proizvodi;
 - iv. emisijske jedinice;
 - v. izvedenice;
- (b) država izdavanja dionica i državnih dužničkih vrijednosnih papira;
- (c) valuta u kojoj se trguje financijskim instrumentom;
- (d) zakazane dnevne dražbe za razliku od kontinuiranog trgovanja.

2. Podaci o izvedenicama iz točke (a) podtočke v. razdvajaju se u skladu sa sljedećim kriterijima:

- (a) vlasničke izvedenice;
- (b) kamatne izvedenice;
- (c) kreditne izvedenice;
- (d) valutne izvedenice;
- (e) robne izvedenice i izvedenice emisijskih jedinica;
- (f) ostale izvedenice.

3. Ako se kriteriji razdvajanja iz stavaka 1. ili 2. ne mogu nedvosmisleno primijeniti, tržišni operater ili investicijsko društvo koji upravljaju mjestom trgovanja određuju koje kriterije financijski instrument ili vrsta podataka ispunjava.

4. Tržišni operater ili investicijsko društvo koji upravljaju mjestom trgovanja na zahtjev primjenjuju kriterije iz stavaka 1. i 2. u bilo kojoj kombinaciji.

5. Uz objavljivanje podataka u skladu sa stavcima 1. i 2., tržišni operater ili investicijsko društvo koji upravljaju mjestom trgovanja mogu podatke ponuditi u objedinjenom obliku.

Članak 2.

Stupanje na snagu i primjena

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se od datuma iz članka 55. stavka drugog Uredbe (EU) br. 600/2014.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 2. lipnja 2016.

Za Komisiju
Predsjednik
Jean-Claude JUNCKER

DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) 2017/573**od 6. lipnja 2016.****o dopuni Direktive 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća o tržištu financijskih instrumenata u pogledu regulatornih tehničkih standarda o zahtjevima kojima se osiguravaju korektne i nediskriminirajuće kolokacijske usluge i strukture naknada****(Tekst značajan za EGP)**

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Direktivu 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o tržištu financijskih instrumenata i izmjeni Direktive 2002/92/EZ i Direktive 2011/61/EU ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 48. stavak 12. točku (d),

budući da:

- (1) Važno je donijeti detaljne regulatorne tehničke standarde kako bi se jasno utvrdili uvjeti u kojima se kolokacija i strukture naknada koje upotrebljavaju mjesta trgovanja mogu smatrati korektnima i nediskriminirajućima.
- (2) Direktivom 2014/65/EU zahtjevi povezani s kolokacijom i strukturna naknada proširuju se na multilateralne trgovinske platforme i organizirane trgovinske platforme. Stoga je važno osigurati da i ta mjesta budu obuhvaćena područjem primjene ove Uredbe.
- (3) Kako bi se osigurali usklađeni uvjeti, trebali bi se primjenjivati zajednički zahtjevi na sve vrste kolokacijskih usluga i na mjesta trgovanja koja organiziraju vlastite podatkovne centre odnosno koja upotrebljavaju podatkovne centre u vlasništvu ili pod upravom trećih strana.
- (4) Mjesta trgovanja trebala bi imati mogućnost određivanja vlastite komercijalne politike u pogledu kolokacije te određivanja kojim vrstama sudionika na tržištu žele omogućiti pristup tim uslugama, pod uvjetom da se njihova komercijalna politika temelji na objektivnim, transparentnim i nediskriminirajućim kriterijima. Od mjesta trgovanja ne bi se smjelo zahtijevati da prošire svoje kolokacijske kapacitete izvan okvira ograničenja u pogledu prostora, sustava električne energije, hlađenja ili sličnih dostupnih sadržaja te bi ona bi trebala imati diskrecijsko pravo odlučivanja hoće li proširiti svoj kolokacijski prostor.
- (5) Za korektne i nediskriminirajuće kolokacijske usluge i strukture naknada zahtijeva se dovoljna razina transparentnosti kako bi se osiguralo da se ne zaobilaze obveze utvrđene u Direktivi 2014/65/EU. Mjesta trgovanja stoga bi pri određivanju popusta, poticaja i nepoticajnih mjera trebala upotrebljavati objektivne kriterije.
- (6) Strukture naknada kojima se doprinosi uvjetima koji uzrokuju neuredne tržišne uvjete jer potiču intenzivno trgovanje te zbog kojih može doći do stresa tržišne infrastrukture trebalo bi zabraniti. Stoga bi trebalo odobriti popuste na količinu, pod uvjetom da se oni kao mehanizmi diferencijacije cijena temelje na ukupnom volumenu trgovanja, ukupnom broju transakcija odnosno kumuliranim naknadama za trgovanje koji se odnose na jednog člana, pri čemu se samo granična transakcija izvršena nakon dostizanja praga izvršava po smanjenoj cijeni.
- (7) Radi dosljednosti i kako bi se osiguralo nesmetano funkcioniranje financijskih tržišta, potrebno je da se odredbe utvrđene u ovoj Uredbi i povezane nacionalne odredbe kojima se prenosi Direktiva 2014/65/EU primjenjuju od istog datuma.
- (8) Ova Uredba temelji se na nacrtu regulatornih tehničkih standarda koje je Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala dostavilo Komisiji.
- (9) Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala provelo je otvoreno javno savjetovanje o nacrtu regulatornih tehničkih standarda na kojem se temelji ova Uredba, analiziralo je moguće povezane troškove i koristi te zatražilo mišljenje Interesne skupine za vrijednosne papire i tržišta kapitala osnovane člankom 37. Uredbe (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾,

⁽¹⁾ SL L 173, 12.6.2014., str. 349.

⁽²⁾ Uredba (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju europskog nadzornog tijela (Europskog nadzornog tijela za vrijednosne papire i tržišta kapitala), izmjeni Odluke br. 716/2009/EZ i stavljanju izvan snage Odluke Komisije 2009/77/EZ (SL L 331, 15.12.2010., str. 84.).

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Korektne i nediskriminirajuće kolokacijske usluge

1. Mjesta trgovanja koja pružaju kolokacijske usluge osiguravaju, u okviru ograničenja u pogledu prostora, sustava električne energije, hlađenja i sličnih dostupnih sadržaja, da se takve usluge pružaju na korektan i nediskriminirajući način kako je utvrđeno u stavcima 2., 3. i 4. u vezi sa sljedećim:

- (a) podatkovnim centrima u vlasništvu i pod upravom mjesta trgovanja;
 - (b) podatkovnim centrima u vlasništvu mjesta trgovanja, a pod upravom treće strane koju su ona odabrala;
 - (c) podatkovnim centrima u vlasništvu i pod upravom treće strane s kojom mjesto trgovanja ima dogovor o izdavanju za organizaciju infrastrukture mjesta trgovanja za izvršavanje transakcija te pristupa njemu iz neposredne blizine;
 - (d) usluge držanja datoteka na poslužitelju u neposrednoj blizini koje su u vlasništvu i pod upravom treće strane koja ima ugovorni odnos s mjestom trgovanja.
2. Mjesta trgovanja svim korisnicima koji su se pretplatili na iste kolokacijske usluge osiguravaju pristup svojoj mreži pod jednakim uvjetima, među ostalim u pogledu prostora, sustava električne energije, hlađenja, duljine kabela, pristupa podacima, tržišne povezanosti, tehnologije, tehničke podrške i vrsta prijenosa poruka.
3. Mjesta trgovanja poduzimaju sve potrebne korake za praćenje svih veza i mjerenja latencije kako bi se osiguralo nediskriminirajuće postupanje prema svim korisnicima kolokacijskih usluga koji imaju istu vrstu latencije pristupa.
4. Mjesta trgovanja omogućuju pristup pojedinačnim kolokacijskim uslugama bez zahtjeva za kupnju paketa usluga.

Članak 2.

Transparentnost pri pružanju kolokacijskih usluga

Mjesta trgovanja na svojim internetskim stranicama objavljuju sljedeće informacije o svojim kolokacijskim uslugama:

- (a) popis usluga koje pružaju, uključujući informacije o prostoru, sustavu električne energije, hlađenju, duljini kabela, pristupu podacima, tržišnoj povezanosti, tehnologiji, tehničkoj podršci, vrstama prijenosa poruka, telekomunikacijama te povezanim proizvodima i uslugama;
- (b) strukturu naknada za svaku uslugu kako je utvrđeno u članku 3. stavku 2.;
- (c) uvjete za pristup usluzi, uključujući zahtjeve informacijske tehnologije i operativna rješenja;
- (d) različite dostupne vrste latencije pristupa;
- (e) postupak za dodjelu kolokacijskog prostora;
- (f) zahtjeve za treće strane koje pružaju kolokacijske usluge, ako je primjenjivo.

Članak 3.

Korektne i nediskriminirajuće naknade

1. Mjesta trgovanja naplaćuju jednaku naknadu i pružaju jednake uvjete svim korisnicima iste vrste usluga na temelju objektivnih kriterija. Mjesta trgovanja utvrđuju različite strukture naknada za iste vrste usluga samo ako se te strukture naknada temelje na nediskriminirajućim, mjerljivim i objektivnim kriterijima u vezi s:

- (a) ukupnim volumenom trgovanja, brojem transakcija odnosno kumuliranim naknadama za trgovanje;

- (b) uslugama ili paketima usluga koje pruža mjesto trgovanja;
 - (c) opsegom ili područjem upotrebe koje se zahtijeva;
 - (d) osiguravanjem likvidnosti u skladu s člankom 48. stavkom 2. Direktive 2014/65/EU ili u svojstvu održavatelja tržišta kako je definirano u članku 4. stavku 1. podstavku 7. Direktive 2014/65/EU.
2. Mjesta trgovanja osiguravaju da njihova struktura naknada bude dovoljno detaljna da bi korisnici mogli predvidjeti naknade koje će biti potrebno platiti na temelju barem sljedećih elemenata:
- (a) naplativih usluga, uključujući aktivnost zbog koje se naplaćuje naknada;
 - (b) naknade za svaku uslugu, uz napomenu je li naknada fiksna ili promjenjiva;
 - (c) popusta, poticaja i nepoticajnih mjera.
3. Mjesta trgovanja omogućuju pristup pojedinačnim uslugama bez povezivanja s drugim uslugama.

Članak 4.

Transparentnost struktura naknada

Mjesta trgovanja objektivne kriterije za utvrđivanje naknada i struktura naknada te ostalih uvjeta navedenih u članku 3., uključujući naknade za izvršenje, naknade za pomoćne usluge, popuste, poticaje te nepoticajne mjere, objavljuju u jednom sveobuhvatnom i javno dostupnom dokumentu na svojim internetskim stranicama.

Članak 5.

Zabranjene strukture naknada

Mjesta trgovanja svojim članovima, sudionicima ili klijentima ne smiju ponuditi strukturu naknada u okviru koje se na sve njihove transakcije, nakon što premaše utvrđeni prag, u određenom razdoblju primjenjuje niža naknada, uključujući transakcije koje su izvršene prije dostizanja tog praga.

Članak 6.

Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se od 3. siječnja 2018.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 6. lipnja 2016.

Za Komisiju
Predsjednik
Jean-Claude JUNCKER

DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) 2017/574**od 7. lipnja 2016.****o dopuni Direktive 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda za razinu točnosti satova poslovanja****(Tekst značajan za EGP)**

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Direktivu 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o tržištu financijskih instrumenata i izmjeni Direktive 2002/92/EZ i Direktive 2011/61/EU ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 50. stavak 2. treći podstavak,

budući da:

- (1) Usklađivanje satova izravno utječe na mnoga područja. Posebice pridonosi tome da se osigura da podaci o transparentnosti poslije trgovanja mogu pravovremeno biti dio pouzdanih konsolidiranih podataka. Ključno je i za provedbu praćenja naloga među mjestima trgovanja i identificiranje slučajeva zlouporabe tržišta te omogućuje jasniju usporedbu između transakcije i tržišnih uvjeta koji prevladavaju u trenutku izvršenja.
- (2) Broj naloga koje mjesta trgovanja zaprimе svake sekunde može biti vrlo velik, mnogo veći od broja izvršenih transakcija. Taj se broj može povećati na nekoliko tisuća naloga po sekundi, ovisno o mjestu trgovanja, vrsti članova ili sudionika ili klijenata danog mjesta trgovanja te volatilnosti i likvidnosti financijskih instrumenata. Zbog toga vremenska preciznost od jedne sekunde ne bi bila dovoljna za potrebe učinkovitog nadzora nad manipuliranjem tržištem u pogledu određenih vrsta aktivnosti trgovanja. Stoga je za operatere mjesta trgovanja i njegove članove ili sudionike potrebno utvrditi minimalne zahtjeve za preciznost u pogledu evidentiranja datuma i vremena događaja o kojima se izvješćuje.
- (3) Nadležna tijela trebala bi moći rekonstruirati sve događaje koji su povezani s nalogom tijekom trajanja svakog naloga u točnom vremenskom slijedu. Nadležna tijela trebala bi moći rekonstruirati te događaje na većem broju mjesta trgovanja na konsolidiranoj razini kako bi mogla provoditi učinkovito praćenje zlouporabe tržišta među mjestima trgovanja. Stoga je potrebno utvrditi zajedničko referentno vrijeme i pravila o maksimalnom odstupanju od zajedničkog referentnog vremena kako bi se osiguralo da svi operateri mjesta trgovanja i njihovi članovi ili sudionici evidentiraju datum i vrijeme na temelju istog izvora vremena i u skladu s dosljednim standardima. Potrebno je osigurati i točno označivanje vremenskim žigom kako bi se nadležnim tijelima omogućilo razlikovanje različitih događaja o kojima se izvješćuje za koje bi se inače moglo činiti da su se odvijali u isto vrijeme.
- (4) Međutim postoje i modeli trgovanja za koje povećana točnost možda nije relevantna ili izvediva. Sustavi glasovnog trgovanja ili sustavi zahtjeva za ponude kod kojih odgovor zahtijeva ljudsku intervenciju ili ne dopušta algoritamsko trgovanje ili sustavi koji se upotrebljavaju za zaključivanje dogovorenih transakcija trebali bi podlijegati različitim standardima za točnost. Mjesta trgovanja koja upravljaju tim sustavima trgovanja obično nisu osjetljiva na veliku količinu događaja koji se mogu dogoditi u istoj sekundi, što znači da nije potrebno nametati veću preciznost označivanja tih događaja vremenskim žigom jer je manje vjerojatno da će se više događaja odvijati u isto vrijeme. Osim toga trgovanja na tim mjestima trgovanja mogu se sklupati upotrebom ručnih metoda što može potrajati. Na tim mjestima trgovanja postoji i automatsko odstupanje između trenutka kada je trgovanje izvršeno i trenutka kada je trgovanje evidentirano u sustavu trgovanja, što znači da primjena strožih zahtjeva za točnost ne bi nužno dovela do smislenije i točnije evidencije operatera mjesta trgovanja, njihovih članova ili sudionika.
- (5) Nadležna tijela moraju razumjeti kako mjesta trgovanja i njihovi članovi ili sudionici jamče svoju sljedivost na osnovi koordiniranog svjetskog vremena (UTC). Razlog tomu jest složenost različitih sustava i brojne alternativne metode koje se mogu upotrijebiti za usklađivanje s UTC-om. S obzirom na to da na pomak sata mogu utjecati mnogi različiti elementi, primjereno je utvrditi i razinu prihvatljivosti za maksimalno odstupanje od UTC-a.

⁽¹⁾ SL L 173, 12.6.2014., str. 349.

- (6) Radi dosljednosti i kako bi se osiguralo nesmetano funkcioniranje financijskih tržišta, potrebno je da se odredbe utvrđene u ovoj Uredbi i povezane nacionalne odredbe kojima se prenosi Direktiva 2014/65/EU primjenjuju od istog datuma.
- (7) Ova Uredba temelji se na nacrtu regulatornih tehničkih standarda koje je Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala (ESMA) dostavilo Komisiji.
- (8) ESMA je provela otvorena javna savjetovanja o nacrtu regulatornih tehničkih standarda na kojem se temelji ova Uredba, analizirala je moguće povezane troškove i koristi te zatražila mišljenje Interesne skupine za vrijednosne papire i tržišta kapitala osnovane člankom 37. Uredbe (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾,

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Referentno vrijeme

Operateri mjesta trgovanja i njihovi članovi ili sudionici usklađuju satove poslovanja koje upotrebljavaju za evidentiranje datuma i vremena svih događaja o kojima se izvješćuje s usklađenim svjetskim vremenom (UTC) što ga objavljuju i vode vremenski centri navedeni u posljednjem godišnjem izvješću o vremenskim aktivnostima Međunarodnog ureda za utege i mjere. Operateri mjesta trgovanja i njihovi članovi ili sudionici mogu uskladiti satove poslovanja koje upotrebljavaju za evidentiranje datuma i vremena svih događaja o kojima se izvješćuje i s UTC-om koji se distribuira preko satelitskog sustava, pod uvjetom da se svako odstupanje od UTC-a registrira i ukloni s vremenskog žiga.

Članak 2.

Razina točnosti za operatere mjesta trgovanja

1. Operateri mjesta trgovanja osiguravaju da su njihovi satovi poslovanja usklađeni s razinama točnosti utvrđenima u tablici 1. Priloga u skladu s latencijom između poveznika (*gateway to gateway latency*) za svaki njihov sustav trgovanja.

Latencija između poveznika znači vrijeme koje se mjeri od trenutka kad je vanjski poveznik sustava mjesta trgovanja primio poruku, koja se šalje preko protokola za podnošenje naloga, obrađuje sustavom za uparivanje transakcija i zatim vraća, do trenutka kad se iz poveznika pošalje potvrda o primitku.

2. Ne uzimajući u obzir stavak 1., operateri mjesta trgovanja koji upravljaju sustavom glasovnog trgovanja, sustavom zahtjeva za ponude u kojem odgovor zahtijeva ljudsku intervenciju ili ne dopušta algoritamsko trgovanje ili sustavom kojim se formaliziraju dogovorene transakcije u skladu s člankom 4. stavkom 1. točkom (b) Uredbe (EU) br. 600/2014 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾ osiguravaju da njihovi satovi poslovanja ne odstupaju za više od jedne sekunde od UTC-a iz članka 1. ove Uredbe. Operater mjesta trgovanja osigurava da se vremena evidentiraju s preciznošću od najmanje jedne sekunde.

3. Operateri mjesta trgovanja koji upravljaju većim brojem vrsta sustava trgovanja osiguravaju da je svaki sustav usklađen s razinom točnosti koja se primjenjuje na taj sustav u skladu sa stavicima 1. i 2.

Članak 3.

Razina točnosti za članove ili sudionike mjesta trgovanja

1. Članovi ili sudionici mjesta trgovanja osiguravaju da su njihovi satovi poslovanja koji se upotrebljavaju za evidentiranje vremena događaja o kojima se izvješćuje usklađeni s razinom točnosti utvrđenom u tablici 2. Priloga.

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju europskog nadzornog tijela (Europskog nadzornog tijela za vrijednosne papire i tržišta kapitala), izmjeni Odluke br. 716/2009/EZ i stavljanju izvan snage Odluke Komisije 2009/77/EZ (SL L 331, 15.12.2010., str. 84.).

⁽²⁾ Uredba (EU) br. 600/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o tržištima financijskih instrumenata i izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 (SL L 173, 12.6.2014., str. 84.).

2. Članovi ili sudionici mjesta trgovanja koji sudjeluju u većem broju vrsta aktivnosti trgovanja osiguravaju da su sustavi koje upotrebljavaju za evidentiranje događaja o kojima se izvješćuje usklađeni s razinom točnosti koja je primjenjiva na svaku od tih aktivnosti trgovanja u skladu sa zahtjevima utvrđenima u tablici 2. Priloga.

Članak 4.

Usklađenost sa zahtjevima maksimalnog odstupanja

Operateri mjesta trgovanja i njihovi članovi ili sudionici utvrđuju sustav sljedivosti prema UTC-u. Oni mogu dokazati sljedivost prema UTC-u dokumentiranjem informacija o sastavu, funkcioniranju i specifikacijama sustava. Oni mogu identificirati točan trenutak kada je upotrijebljen vremenski žig i dokazati da se trenutak unutar sustava kada se upotrijebi vremenski žig i dalje dosljedno utvrđuje. Oni provode provjeru usklađenosti sustava sljedivosti s ovom Uredbom najmanje jednom godišnje.

Članak 5.

Stupanje na snagu i primjena

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se od 3. siječnja 2018.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 7. lipnja 2016.

Za Komisiju
Predsjednik
Jean-Claude JUNCKER

PRILOG

Tablica 1.

Razina točnosti za operatere mjesta trgovanja

Latencija između poveznika sustava trgovanja	Maksimalno odstupanje od UTC-a	Preciznost vremenskog žiga
> 1 milisekunda	1 milisekunda	1 milisekunda ili veća
≤ 1 milisekunda	100 mikrosekundi	1 mikrosekunda ili veća

Tablica 2.

Razina točnosti za članove ili sudionike mjesta trgovanja

Vrsta aktivnosti trgovanja	Opis	Maksimalno odstupanje od UTC-a	Preciznost vremenskog žiga
Aktivnost koja upotrebljava tehniku visokofrekventnog algoritamskog trgovanja	Tehnika visokofrekventnog algoritamskog trgovanja	100 mikrosekundi	1 mikrosekunda ili veća
Aktivnost sustava glasovnog trgovanja	Sustavi glasovnog trgovanja kako su definirani u članku 5. stavku 5. Delegirane uredbe Komisije (EU) 2017/583 ⁽¹⁾	1 sekunda	1 sekunda ili veća
Aktivnost sustava zahtjeva za ponude kod kojih odgovor zahtjeva ljudsku intervenciju ili ne dopušta algoritamsko trgovanje	Sustavi zahtjeva za ponude kako su definirani u članku 5. stavku 4. Delegirane uredbe (EU) 2017/583	1 sekunda	1 sekunda ili veća
Aktivnost zaključenih dogovorenih transakcija	Dogovorene transakcije kako su utvrđene u članku 4. stavku 1. točki (b) Uredbe (EU) br. 600/2014	1 sekunda	1 sekunda ili veća
Sve druge aktivnosti trgovanja	Sve druge aktivnosti trgovanja koje nisu obuhvaćene ovom tablicom.	1 milisekunda	1 milisekunda ili veća

⁽¹⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) 2017/583 od 14. srpnja 2016. o dopuni Uredbe (EU) br. 600/2014 Europskog parlamenta i Vijeća o tržištima financijskih instrumenata u pogledu regulatornih tehničkih standarda u vezi sa zahtjevima u pogledu transparentnosti za mjesta trgovanja i investicijska društva u odnosu na obveznice, strukturirane financijske proizvode, emisijske jedinice i izvedenice (vidjeti str. 229. ovog Službenog lista).

DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) 2017/575**od 8. lipnja 2016.****o dopuni Direktive 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća o tržištu financijskih instrumenata u pogledu regulatornih tehničkih standarda koji se odnose na podatke o kvaliteti izvršenja transakcija koje objavljuju mjesta izvršenja****(Tekst značajan za EGP)**

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Direktivu 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o tržištu financijskih instrumenata i izmjeni Direktive 2002/92/EZ i Direktive 2011/61/EU ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 27. stavak 10. prvi podstavak točku (a),

budući da:

- (1) S namjerom da se javnosti i investicijskim društvima osigurati relevantni podaci o kvaliteti izvršenja kako bi im se pomoglo da pronađu najbolji način izvršavanja naloga klijenata, važno je utvrditi specifični sadržaj, oblik i periodičnost podataka koji se odnose na kvalitetu izvršenja financijskih instrumenata koji podliježu obvezi trgovanja iz članaka 23. i 28. Uredbe (EU) br. 600/2014 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾, koje mjesta trgovanja i sistematski internalizatori moraju objavljivati. Također je važno da se utvrdi specifični sadržaj, oblik i periodičnost podataka koji se odnose na kvalitetu izvršenja drugih financijskih instrumenata koji ne podliježu obvezi trgovanja, a koje mjesta izvršenja moraju objavljivati. U tom bi se smislu na primjeren način trebalo voditi računa o vrsti mjesta izvršenja i vrsti financijskog instrumenta.
- (2) Kako bi se sveobuhvatno ocijenila kvaliteta izvršenja transakcija koje se izvršavaju u Uniji, primjereno je da mjesta izvršenja koja investicijska društva mogu odabrati za izvršavanje naloga klijenata ispunjavaju zahtjeve u vezi s podacima koje mjesta izvršenja moraju dostavljati u skladu s ovom uredbom. U tom smislu, ta bi mjesta izvršenja trebala obuhvaćati uređena tržišta, multilateralne trgovinske platforme, organizirane trgovinske platforme, sistematske internalizatore, održavatelje tržišta i druge pružatelje likvidnosti.
- (3) Zbog razlika u vrsti mjesta izvršenja i među financijskim instrumentima sadržaj objavljenih podataka trebao bi varirati s obzirom na nekoliko čimbenika. Primjereno je razlikovati između količine i prirode podataka koji se dostavljaju s obzirom na sustave trgovanja, načine trgovanja i trgovinske platforme kako bi se osigurao primjeren kontekst za ostvarenu kvalitetu izvršenja.
- (4) Kako bi se izbjegle neprimjerene usporedbe između mjesta izvršenja i osigurala relevantnost prikupljenih podataka, mjesta izvršenja trebala bi objavljivati zasebna izvješća koja se odnose na segmente za koje se vode različite knjige naloga ili koji su različito uređeni ili primjenjuju različite identifikatore za segmente tržišta.
- (5) Kako bi se dobila točna slika ostvarene kvalitete izvršenja, mjesta trgovanja ne bi trebala među izvršenim nalogima objavljivati one kojima se trgovalo izvan uređenog tržišta te je o njima poslana obavijest mjestu trgovanja.
- (6) Ako održavatelji tržišta i drugi pružatelji likvidnosti podatke objavljuju kao mjesta izvršenja za financijske instrumente koji ne podliježu obvezi trgovanja, podatke o izvršenim nalogima ili cijenama koje su ponudili svojim klijentima trebali bi objaviti samo ako su nalozi ponuđeni ili izvršeni izvan uređenog tržišta ili izvršeni u skladu s člancima 4. i 9. Uredbe (EU) br. 600/2014, pri čemu su izuzeti nalozi koji su zaprimljeni u sustav za upravljanje nalogima mjesta trgovanja do njihova objavljivanja na tržištu.
- (7) Primjereno je uzeti u obzir da bi među druge pružatelje likvidnosti trebala biti uključena poduzeća koja su spremna poslovati za svoj račun i koja pružaju likvidnost u okviru svojih uobičajenih poslovnih aktivnosti, bez obzira na to jesu li potpisala formalne sporazume ili se obvezala na kontinuirano osiguravanje likvidnosti.

⁽¹⁾ SL L 173, 12.6.2014., str. 349.⁽²⁾ Uredba (EU) br. 600/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o tržištima financijskih instrumenata i izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 (SL L 173, 12.6.2014., str. 84.).

- (8) Kako bi osigurali potpunu transparentnost kvalitete izvršenja za transakcije u pogledu cijene, primjereno je da iz podataka koji se dostavljaju u vezi s cijenom, prema potrebi, budu isključene sve provizije ili obračunate kamate.
- (9) Pri određivanju koji su podaci primjereni za ocjenu kvalitete cijene potrebni su podaci o prosječnim dnevnim razinama i podaci u određenom trenutku. Tako će se sudionicima, za potrebe analize ostvarene kvalitete izvršenja, osigurati primjereni kontekst i cjelovitija slika. Kako bi se omogućila usporedba cijena financijskih instrumenata potrebno je isto tako navesti oznaku valute za svaku transakciju o kojoj je poslana obavijest.
- (10) Kako bi se osigurala regulatorna dosljednost, nije primjereno zahtijevati da mjesta trgovanja dostavljaju podatke o transakcijama za koje u trenutku objave vrijedi odgoda objave u skladu sa zahtjevima o transparentnosti poslije trgovanja. Primjereno je da sistematski internalizatori, održavatelji tržišta i drugi pružatelji likvidnosti budu izuzeti od obveze objavljivanja podataka o transakcijama u određenom trenutku za sve transakcije koje premašuju uobičajenu veličinu tržišta ili veličinu karakterističnu za financijski instrument kako bi se izbjeglo izlaganje tih mjesta neopravdanom riziku otkrivanja poslovno osjetljivih podataka, što bi moglo umanjiti njihovu sposobnost zaštite izloženosti i pružanja likvidnosti. Za dionice, fondove čijim se udjelima trguje na burzi i certifikate koji se smatraju nelikvidnima u skladu s Uredbom (EU) br. 600/2014, primjenjivi prag uobičajene veličine tržišta minimalna je raspoloživa uobičajena veličina tržišta za tu vrstu financijskog instrumenta. Kako bi se izbjegle nejasnoće, primjereno je pojasniti da izrazi „velikog tržišnog obujma” i „veličine karakteristične za financijski instrument” imaju isto značenje kao kada se ti izrazi upotrebljavaju u vezi sa zahtjevima o transparentnosti poslije trgovanja.
- (11) Od ključne je važnosti da pri izvršenju naloga preko određenog mjesta svi zaračunani troškovi budu potpuno transparentni. Potrebno je navesti sve troškove izvršenja klijentova naloga koji su relevantni pri upotrebi određenog mjesta i koje klijent plaća neposredno ili posredno. U te bi se troškove trebale uključiti naknade za izvršenje, uključujući naknade za podnošenje, izmjenu i otkazivanje naloga ili povlačenje ponuda te sve naknade povezane s pristupom tržišnim podacima ili korištenjem terminala. U relevantne troškove mogu biti uključene i naknade za poravnanje i namiru ili bilo kakve druge naknade koje se isplaćuju trećim stranama koje sudjeluju u izvršenju naloga ako su dio usluga koje pruža mjesto izvršenja. Podaci o troškovima trebali bi uključivati i poreze ili pristojbe koje mjesto neposredno zaračunava ili koje mjesto plaća u ime članova ili korisnika mjesta izvršenja ili klijenta na kojeg se nalog odnosi.
- (12) Vjerojatnost izvršenja upućuje na vjerojatnost izvršenja određene vrste naloga i temelji se na podacima o volumenu trgovanja za pojedini instrument ili na drugim karakteristikama naloga i transakcija. Podaci o vjerojatnosti izvršenja trebali bi omogućiti izračun parametara, kao što je relativna veličina tržišta određenog mjesta za pojedini financijski instrument ili razred financijskih instrumenata. Vjerojatnost izvršenja trebala bi se ocijeniti i na temelju podataka o neuspjelim transakcijama ili otkazanim ili izmijenjenim nalogima.
- (13) Brzina izvršenja može imati različita značenja za različite vrste mjesta izvršenja jer se mjerenje brzine razlikuje s obzirom na sustave trgovanja i na trgovinske platforme. Za knjige naloga na temelju neprekinutih dražbi brzina izvršenja trebala bi se izražavati u milisekundama, dok je za druge sustave trgovanja primjereno upotrebljavati veće vremenske jedinice. Isto je tako primjereno isključiti latenciju povezanosti određenog sudionika s mjestom izvršenja jer mjesto izvršenja nema kontrolu nad tim elementom.
- (14) Kako bi se mogla usporediti kvaliteta izvršenja naloga različitih veličina, od mjesta izvršenja trebalo bi se zahtijevati da podatke o transakcijama objavljuju tako da transakcije podijele u više skupina prema veličini. Pragovi za te skupine trebali bi biti utvrđeni uzimajući u obzir vrstu financijskog instrumenta i njegovu likvidnost kako bi se osiguralo da čine primjeren uzorak izvršenja u veličini karakterističnoj za taj instrument.
- (15) Važno je da mjesta izvršenja prikupljaju podatke unutar svojeg uobičajenog radnog vremena. Podaci bi se stoga trebale objavljivati bez naknade, u strojno čitljivom elektroničkom obliku putem internetske stranice kako bi se javnosti omogućilo preuzimanje, pretraživanje, razvrstavanje i analiza svih dostavljenih podataka.
- (16) Podaci koje objavljuju mjesta izvršenja trebali bi biti dopunjeni podacima koje dostavljaju pružatelji konsolidiranih podataka o trgovanju, uspostavljeni na temelju Direktive 2014/65/EU, čime se omogućuje razvijanje naprednih mjera za kvalitetu izvršenja.

- (17) Radi dosljednosti i kako bi se osiguralo nesmetano funkcioniranje financijskih tržišta, potrebno je da se odredbe ove uredbe i odredbe Direktive 2014/65/EU i Uredbe (EU) br. 600/2014 primjenjuju od istog datuma.
- (18) Ova uredba temelji se na nacrtu regulatornih tehničkih standarda koje je Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala (ESMA) dostavilo Komisiji.
- (19) ESMA je provela otvorena javna savjetovanja o nacrtu regulatornih tehničkih standarda na kojem se temelji ova uredba, analizirala je moguće povezane troškove i koristi te zatražila mišljenje Interesne skupine za vrijednosne papire i tržišta kapitala osnovane člankom 37. Uredbe (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾,

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Predmet

Ovom se uredbom propisuju specifični sadržaj, oblik i periodičnost podataka o kvaliteti izvršenja transakcija koje objavljuju mjesta izvršenja. Primjenjuje se na mjesta trgovanja, sistematske internalizatore, održavatelje tržišta ili druge pružatelje likvidnosti.

Članak 2.

Definicije

Za potrebe ove uredbe primjenjuju se sljedeće definicije:

- (a) „sustav trgovanja” znači način na koji mjesto izvršenja izvršava naloge s pomoću sustava trgovanja po knjizi naloga na temelju neprekinutih dražbi, sustava trgovanja na temelju kontinuiranih ponuda, sustava zahtjeva za ponude, sustava redovnih dražbi ili drugih hibridnih sustava koji pripadaju dvjema navedenim kategorijama ili više njih ili sustavu čiji se postupak određivanja cijena razlikuje od onoga koji se primjenjuje u prethodno navedenim vrstama sustava;
- (b) „veličina karakteristična za financijski instrument” znači veličina karakteristična za obveznicu, strukturirani financijski proizvod, emisijsku jedinicu ili izvedenicu kojima se trguje na mjestu trgovanja, za koje ne postoji likvidno tržište, a transakcije tim instrumentima podliježu odgodi objavljivanja u skladu s člankom 11. Uredbe (EU) br. 600/2014;
- (c) „velikog tržišnog obujma” znači nalog koji prelazi uobičajenu veličinu tržišta u skladu s člancima 7. i 11. Uredbe (EU) br. 600/2014;
- (d) „neuspjela transakcija” znači transakcija koju je mjesto izvršenja poništilo;
- (e) „multiplikator cijene” znači broj jedinica odnosnog instrumenta koje su sadržane u jednom jedinstvenom ugovoru o izvedenicama;
- (f) „oznaka cijene” znači informacija o tome je li cijena transakcije izražena u monetarnoj vrijednosti, postotku ili u obliku prinosa;
- (g) „oznaka količine” znači informacija o tome je li količina transakcije izražena u broju jedinica, nominalnoj vrijednosti ili monetarnoj vrijednosti;
- (h) „način isporuke” znači informacija o tome je li financijski instrument namiren fizički ili u gotovini uključujući slučajeve u kojima druga ugovorna strana ima mogućnost izbora ili kada o tome odlučuje treća strana;
- (i) „način trgovanja” znači planirana početna ili završna dražba ili unutardnevna dražba, neplanirana dražba, trgovanje pri zatvaranju, trgovanje izvan glavnog vremena trgovanja ili izvješćivanje o trgovanju;
- (j) „trgovinska platforma” znači vrsta platforme koju vodi mjesto trgovanja: elektronička, glasovna ili na parketu burze;

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju europskog nadzornog tijela (Europskog nadzornog tijela za vrijednosne papire i tržišta kapitala), izmjeni Odluke br. 716/2009/EZ i stavljanju izvan snage Odluke Komisije 2009/77/EZ (SL L 331, 15.12.2010., str. 84.).

- (k) „dubina knjige” znači sva raspoloživa likvidnost izražena kao umnožak cijene i volumena svih ponuda za kupnju i prodaju za određeni broj povećanja cijene u odnosu na srednju vrijednost najboljih ponuda za kupnju i prodaju;
- (l) „prosječni efektivni raspon” znači prosjek dvostruke razlike efektivne cijene izvršenja u odnosu na srednju vrijednost najboljih kupovnih i prodajnih cijena u trenutku primitka za tržišne naloge ili utržive ograničene naloge;
- (m) „prosječna brzina izvršenja za neizmijenjene pasivne naloge po najboljoj kupovnoj i prodajnoj cijeni” znači prosječno vrijeme koje prođe od limitiranog naloga koji odgovara najboljoj ponudi za kupnju i prodaju koju primi mjesto izvršenja i izvršenja tog naloga;
- (n) „agresivni nalog” znači nalog unesen u knjigu naloga koji je povukao likvidnost;
- (o) „pasivni nalog” znači nalog unesen u knjigu naloga koji je osigurao likvidnost;
- (p) „nalog 'odmah ili opozovi'” znači nalog koji se izvršava pri unosu u knjigu naloga, pri čemu preostala neizvršena količina ne ostaje u knjizi naloga;
- (q) „nalog 'sve ili ništa'” znači nalog koji se izvršava pri unosu u knjigu naloga pod uvjetom da se može ispuniti u potpunosti. U slučaju da se može izvršiti samo djelomično, nalog se automatski odbija i ne izvršava se.

Članak 3.

Objavljivanje podataka o mjestu izvršenja i financijskom instrumentu

1. Mjesta trgovanja i sistematski internalizatori za svaki segment tržišta kojim upravljaju i za svaki financijski instrument koji podliježe obvezi trgovanja iz članka 23. i 28. Uredbe (EU) br. 600/2014 objavljuju podatke o vrsti mjesta izvršenja u skladu s trećim podstavkom.

Mjesta izvršenja za svaki segment tržišta kojim upravljaju i za svaki financijski instrument koji ne podliježe obvezi trgovanja iz članka 23. i 28. Uredbe (EU) br. 600/2014 objavljuju podatke o vrsti mjesta izvršenja u skladu s trećim podstavkom.

Sljedeći se podaci objavljuju u obliku određenom u tablici 1. Priloga:

- i. ime i identifikator mjesta izvršenja;
- ii. zemlja u kojoj se nalazi nadležno tijelo;
- iii. naziv i identifikator segmenta tržišta;
- iv. datum dana trgovanja;
- v. priroda, broj i prosječno trajanje svakog ispada tijekom uobičajenog vremena trgovanja zbog kojeg je došlo do prekida trgovanja svim instrumentima koji su raspoloživi za trgovanje na mjestu trgovanja na datum dana trgovanja;
- vi. priroda, broj i prosječno trajanje svake planirane dražbe unutar uobičajenog vremena trgovanja na datum dana trgovanja;
- vii. broj neuspjelih transakcija na datum dana trgovanja;
- viii. vrijednost neuspjelih transakcija izražena kao postotak ukupne vrijednosti transakcija izvršenih na datum dana trgovanja.

2. Mjesta trgovanja i sistematski internalizatori za svaki segment tržišta kojim upravljaju i za svaki financijski instrument koji podliježe obvezi trgovanja iz članka 23. i 28. Uredbe (EU) br. 600/2014 objavljuju podatke o vrsti financijskog instrumenta u skladu s trećim podstavkom.

Mjesta izvršenja za svaki segment tržišta kojim upravljaju i za svaki financijski instrument koji ne podliježe obvezi trgovanja iz članka 23. i 28. Uredbe (EU) br. 600/2014 objavljuju podatke o vrsti financijskog instrumenta u skladu s trećim podstavkom ovog stavka.

Sljedeći se podaci objavljuju u obliku određenom u tablici 2. Priloga:

- (a) za financijske instrumente koji imaju identifikatore kako je određeno u tablici 2. Priloga:
- i. naziv i identifikator financijskog instrumenta;
 - ii. razred instrumenta;
 - iii. valuta;
- (b) za financijske instrumente koji nemaju identifikatore kako je određeno u tablici 2. Priloga:
- i. naziv i opis instrumenta, uključujući valutu odnosnog instrumenta, multiplikator cijene, oznaku cijene, oznaku količine i način isporuke;
 - ii. razred instrumenta;
 - iii. valuta.

Članak 4.

Cijena

Mjesta trgovanja i sistematski internalizatori za svaki segment tržišta kojim upravljaju i za svaki financijski instrument koji podliježe obvezi trgovanja iz članka 23. i 28. Uredbe (EU) br. 600/2014 objavljuju podatke o cijeni za svaki dan trgovanja na koji su izvršeni nalozi za financijski instrument u skladu s trećim i četvrtim stavkom ovog članka.

Mjesta izvršenja za svaki segment tržišta kojim upravljaju i za svaki financijski instrument koji podliježe obvezi trgovanja iz članka 23. i 28. Uredbe (EU) br. 600/2014 objavljuju podatke o cijeni za svaki dan trgovanja na koji su izvršeni nalozi za financijski instrument u skladu s trećim i četvrtim stavkom ovog članka.

Objavljuju se sljedeći podaci:

- (a) unutardnevni podaci:
- i. za mjesta trgovanja: jednostavna prosječna cijena svih transakcija koje su izvršene u prve dvije minute svakog od sljedećih referentnih vremena: 9:30:00, 11:30:00, 13:30:00 i 15:30:00 UTC, na taj datum i za svaku skupinu veličina iz članka 9.;
 - ii. za sistematske internalizatore, održavatelje tržišta i druge pružatelje likvidnosti: jednostavna prosječna cijena svih transakcija koje su izvršene u prve dvije minute svakog od sljedećih referentnih vremena: 9:30:00, 11:30:00, 13:30:00 i 15:30:00 UTC, na taj datum unutar skupine veličina 1 iz članka 9.;
 - iii. ukupna vrijednost transakcija izvršenih u vremenu od dvije minute iz točaka i. i ii.;
 - iv. za mjesta trgovanja: ako u prve dvije minute relevantnih vremenskih razdoblja iz točke i. nije izvršena ni jedna transakcija, cijena prve transakcije izvršene u svakoj od skupina veličina iz članka 9., ako ih je bilo, nakon svakog od referentnih vremena iz točke i. na taj datum;
 - v. za sistematske internalizatore, održavatelje tržišta i druge pružatelje likvidnosti: ako u prve dvije minute relevantnih vremenskih razdoblja iz točke ii. nije izvršena ni jedna transakcija, cijena prve transakcije izvršene u skupini veličina 1 iz članka 9., ako ih je bilo, nakon svakog od referentnih vremena iz točke ii. na taj datum;
 - vi. vrijeme izvršenja za svaku transakciju iz točaka iv. i v.;
 - vii. veličina transakcije u smislu vrijednosti za svaku izvršenu transakciju iz točaka iv. i v.;
 - viii. sustav trgovanja i način trgovanja prema kojima su izvršene transakcije iz točaka iv. i v.;
 - ix. trgovinska platforma na kojoj su izvršene transakcije iz točaka iv. i v.;
 - x. najbolja kupovna i prodajna cijena ili primjerena referentna cijena u trenutku izvršenja za svaku izvršenu transakciju iz točaka iv. i v.

Unutardnevni podaci objavljuju se u obliku određenom u tablici 3. Priloga:

- (b) dnevni podaci:
- i. jednostavna prosječna cijena transakcije i prosječna cijena transakcije ponderirana volumenom ako je bilo više od jedne transakcije;
 - ii. najviša izvršena cijena ako je bilo više od dvije transakcije;
 - iii. najniža izvršena cijena ako je bilo više od dvije transakcije.

Dnevni podaci objavljuju se u obliku određenom u tablici 4. Priloga.

Članak 5.

Troškovi

Mjesta trgovanja i sistematski internalizatori za svaki segment tržišta kojim upravljaju i za svaki financijski instrument koji podliježe obvezi trgovanja iz članka 23. i 28. Uredbe (EU) br. 600/2014 objavljuju podatke o troškovima koje mjesta trgovanja zaračunavaju svakom članu ili korisniku mjesta u skladu s trećim stavkom ovog članka.

Mjesta izvršenja za svaki segment tržišta kojim upravljaju i za svaki financijski instrument koji podliježe obvezi trgovanja iz članka 23. i 28. Uredbe (EU) br. 600/2014 objavljuju podatke o troškovima koje mjesta izvršenja zaračunavaju svakom članu ili korisniku mjesta u skladu s trećim stavkom ovog članka.

Sljedeći se podaci objavljuju u obliku određenom u tablici 5. Priloga:

- (a) opis prirode i razine svih elemenata troškova koje zaračunava mjesto izvršenja, prije odbitka rabata ili popusta, i informacije o tome kako se ti troškovi razlikuju ovisno o korisniku ili financijskom instrumentu te odgovarajući iznosi po kojima se razlikuju. Elementi troškova uključuju:
 - i. naknade za izvršenje;
 - ii. naknade za podnošenje, izmjenu i otkazivanje naloga ili povlačenje ponuda;
 - iii. naknade povezane s pristupom tržišnim podacima ili korištenjem terminala;
 - iv. sve naknade za poravnanje i namiru i sve ostale naknade koje se isplaćuju trećim stranama koje sudjeluju u izvršenju naloga;
- (b) opis prirode i razine svih rabata, popusta ili drugih plaćanja ponuđenih korisnicima mjesta izvršenja, uključujući informacije o tome kako se navedeni rabati, popusti ili druga plaćanja razlikuju ovisno o korisniku ili financijskom instrumentu te iznose po kojima se razlikuju;
- (c) opis prirode i iznos svih nenovčanih koristi ponuđenih korisnicima mjesta izvršenja, uključujući informacije o tome kako se navedene nenovčane koristi razlikuju ovisno o korisniku ili financijskom instrumentu te vrijednost po kojoj se razlikuju;
- (d) opis prirode i razinu svih poreza ili pristojbi koje mjesto izvršenja zaračunava ili koje mjesto plaća u ime svojih članova ili korisnika;
- (e) poveznica na internetsku stranicu mjesta ili na drugi izvor na kojem su dostupni dodatni podaci o troškovima;
- (f) ukupna vrijednost rabata, popusta, nenovčanih koristi ili drugih plaćanja iz točaka (b) i (c) izražena kao postotak ukupne vrijednosti trgovanja tijekom razdoblja na koje se odnose objavljeni podaci;
- (g) ukupna vrijednost svih troškova iz točke (a), bez ukupne vrijednosti rabata, popusta, nenovčanih koristi ili drugih plaćanja iz točaka (b) i (c), izražena kao postotak ukupne vrijednosti trgovanja tijekom razdoblja na koje se odnose objavljeni podaci.

Članak 6.

Vjerojatnost izvršenja

Mjesta trgovanja i sistematski internalizatori za svaki segment tržišta kojim upravljaju i za svaki financijski instrument koji podliježe obvezi trgovanja iz članka 23. i 28. Uredbe (EU) br. 600/2014 objavljuju podatke u vezi s vjerojatnošću izvršenja za svaki dan trgovanja u skladu s trećim stavkom ovog članka.

Mjesta izvršenja za svaki segment tržišta kojim upravljaju i za svaki financijski instrument koji ne podliježe obvezi trgovanja iz članaka 23. i 28. Uredbe (EU) br. 600/2014 objavljuju podatke u vezi s vjerojatnošću izvršenja za svaki dan trgovanja u skladu s trećim stavkom ovog članka.

Sljedeći se podaci objavljuju u obliku određenom u tablici 6. Priloga:

- (a) broj primljenih naloga ili zahtjeva za ponude;
- (b) broj i vrijednost izvršenih transakcija, ako je bilo više od jedne;
- (c) broj naloga ili zahtjeva za ponude koji su bili otkazani ili povučeni, bez pasivnih naloga koji po uputama prestaju vrijediti ili se otkazuju na kraju dana;
- (d) broj primljenih naloga ili zahtjeva za ponude koji su izmijenjeni na taj datum;
- (e) srednja veličina transakcije na taj datum ako je bilo više od jedne transakcije;
- (f) srednja veličina svih naloga ili zahtjeva za ponude na taj datum ako je primljeno više od jednog naloga ili zahtjeva za ponudu;
- (g) broj imenovanih održavatelja tržišta.

Članak 7.

Dodatni podaci za mjesta izvršenja sa sustavom trgovanja po knjizi naloga na temelju neprekinutih dražbi i sustavom trgovanja na temelju kontinuiranih ponuda

1. Mjesta trgovanja i sistematski internalizatori koji posluju sa sustavom trgovanja po knjizi naloga na temelju neprekinutih dražbi, sustavom trgovanja na temelju kontinuiranih ponuda ili drugom vrstom sustava trgovanja za koji su dostupni ti podaci za svaki segment tržišta kojim upravljaju i za svaki financijski instrument koji podliježe obvezi trgovanja iz članaka 23. i 28. Uredbe (EU) br. 600/2014 objavljuju dodatne podatke u referentnim vremenima iz članka 4. točke (a) podtočaka i. i ii. za svaki dan trgovanja u skladu s trećim podstavkom ovog stavka.

Mjesta izvršenja koja posluju sa sustavom trgovanja po knjizi naloga na temelju neprekinutih dražbi, sustavom trgovanja na temelju kontinuiranih ponuda ili drugom vrstom sustava trgovanja za koji su dostupni ti podaci za svaki segment tržišta kojim upravljaju i za svaki financijski instrument koji ne podliježe obvezi trgovanja iz članaka 23. i 28. Uredbe (EU) br. 600/2014 objavljuju dodatne podatke u referentnim vremenima iz članka 4. točke (a) podtočaka i. i ii. za svaki dan trgovanja u skladu s trećim podstavkom ovog stavka.

Sljedeći se podaci objavljuju u obliku određenom u tablici 7. Priloga:

- i. najbolja kupovna i prodajna cijena i pripadajući volumeni;
- ii. dubina knjiga za tri povećanja cijene.

2. Mjesta trgovanja i sistematski internalizatori koji posluju sa sustavom trgovanja po knjizi naloga na temelju neprekinutih dražbi, sustavom trgovanja na temelju kontinuiranih ponuda ili drugom vrstom sustava trgovanja za koji su dostupni ti podaci za svaki segment tržišta kojim upravljaju i za svaki financijski instrument koji podliježe obvezi trgovanja iz članaka 23. i 28. Uredbe (EU) br. 600/2014 objavljuju dodatne podatke za svaki dan trgovanja u skladu s trećim podstavkom ovog stavka.

Mjesta izvršenja koja posluju sa sustavom trgovanja po knjizi naloga na temelju neprekinutih dražbi, sustavom trgovanja na temelju kontinuiranih ponuda ili drugom vrstom sustava trgovanja za koji su dostupni ti podaci za svaki segment tržišta kojim upravljaju i za svaki financijski instrument koji ne podliježe obvezi trgovanja iz članaka 23. i 28. Uredbe (EU) br. 600/2014 objavljuju dodatne podatke za svaki dan trgovanja u skladu s trećim podstavkom ovog stavka.

Sljedeći se podaci objavljuju u obliku određenom u tablici 8. Priloga:

- (a) prosječni efektivni raspon;
- (b) prosječni volumen pri najboljoj kupovnoj i prodajnoj cijeni;
- (c) prosječni raspon pri najboljoj kupovnoj i prodajnoj cijeni;
- (d) broj otkazivanja pri najboljoj kupovnoj i prodajnoj cijeni;
- (e) broj izmjena pri najboljoj kupovnoj i prodajnoj cijeni;
- (f) prosječna dubina knjiga za tri povećanja cijene;

- (g) prosječno i srednje vrijeme proteklo od trenutka kada mjesto izvršenja primi agresivni nalog ili obavijest o prihvaćanju ponude do punog ili djelomičnog izvršenja;
- (h) prosječna brzina izvršenja za neizmijenjene pasivne naloge pri najboljoj kupovnoj i prodajnoj cijeni;
- (i) broj neuspjelih naloga „sve ili ništa“;
- (j) broj naloga „odmah ili opozovi” koji nisu ispunjeni;
- (k) broj i vrijednost transakcija koje su izvršene na mjestu trgovanja i koje su velikog tržišnog obujma u skladu s člankom 4. ili člankom 9. Uredbe (EU) br. 600/2014;
- (l) broj i vrijednost transakcija koje su izvršene na mjestu trgovanja u skladu s člankom 4. ili člankom 9. Uredbe (EU) br. 600/2014, ali bez naloga koji su zaprimljeni u sustav za upravljanje nalogima mjesta trgovanja do njihova objavljivanja na tržištu i nisu obuhvaćeni točkom (k);
- (m) broj i prosječno trajanje prekida u trgovanju, koji su posljedica volatilne dražbe ili aktiviranja sustava za prekid trgovanja, do kojih je došlo unutar uobičajenog vremena trgovanja mjesta;
- (n) priroda, broj i prosječno trajanje svake obustave trgovanja koja je posljedica odluke koju je donijelo mjesto unutar svojeg uobičajenog vremena trgovanja, koje nisu one objavljene u skladu s člankom 3. stavkom 1. točkom v.

3. Mjesta trgovanja i sistematski internalizatori koji, u potpunosti ili djelomično, posluju sa sustavom trgovanja na temelju kontinuiranih ponuda, za svaki segment tržišta kojim upravljaju i za svaki financijski instrument koji podliježe obvezi trgovanja iz članaka 23. i 28. Uredbe (EU) br. 600/2014 objavljuju dodatne podatke u skladu s trećim podstavkom ovog stavka.

Mjesta izvršenja koja, u potpunosti ili djelomično, posluju sa sustavom trgovanja na temelju kontinuiranih ponuda, za svaki segment tržišta kojim upravljaju i za svaki financijski instrument koji ne podliježe obvezi trgovanja iz članaka 23. i 28. Uredbe (EU) br. 600/2014 objavljuju dodatne podatke u skladu s ovim stavkom trećim podstavkom.

Sljedeći se podaci objavljuju u obliku određenom u tablici 8. Priloga:

- (a) broj i prosječno trajanje, unutar uobičajenog vremena trgovanja mjesta, svih razdoblja dužih od 15 minuta tijekom kojih nije bilo ponuda za kupnju ili prodaju za svaki dan trgovanja;
- (b) prosječna prisutnost ponuda, izražena postotkom, u uobičajenom vremenu trgovanja mjesta na taj datum.

Članak 8.

Dodatni podaci za mjesta izvršenja koja posluju sa sustavom zahtjeva za ponude

Mjesta trgovanja i sistematski internalizatori koji posluju sa sustavom zahtjeva za ponude ili drugom vrstom sustava trgovanja za koji su dostupni ti podaci za svaki segment tržišta kojim upravljaju i za svaki financijski instrument koji podliježe obvezi trgovanja iz članaka 23. i 28. Uredbe (EU) br. 600/2014 objavljuju dodatne podatke za svaki dan trgovanja u skladu s trećim stavkom ovog članka.

Mjesta izvršenja koja posluju sa sustavom zahtjeva za ponude ili drugom vrstom sustava trgovanja za koji su dostupni ti podaci za svaki segment tržišta kojim upravljaju i za svaki financijski instrument koji ne podliježe obvezi trgovanja iz članaka 23. i 28. Uredbe (EU) br. 600/2014 objavljuju dodatne podatke za svaki dan trgovanja u skladu s trećim stavkom ovog članka.

Sljedeći se podaci objavljuju u obliku određenom u tablici 9. Priloga:

- (a) prosječno i srednje vrijeme proteklo od trenutka kada mjesto izvršenja prihvati ponudu do izvršenja za sve transakcije u određenom financijskom instrumentu; i
- (b) prosječno i srednje vrijeme proteklo od zahtjeva za ponudu i dostavljanja odgovarajućih ponuda za sve ponude u određenom financijskom instrumentu.

Članak 9.**Određivanje skupina za potrebe objave podataka**

Mjesta izvršenja objavljuju podatke o izvršenim transakcijama, koje su pobliže određene u članku 4., u okviru sljedećih skupina:

- (a) za sve financijske instrumente koji nisu instrumenti tržišta novca:
 - i. skupina 1: transakcije vrijednosti veće od 0 EUR i manje od ili jednake transakcijama uobičajene veličine tržišta ili veličine karakteristične za određeni financijski instrument;
 - ii. skupina 2: transakcije vrijednosti veće od transakcija uobičajene veličine tržišta ili veličine karakteristične za određeni financijski instrument i manje od ili jednake transakcijama velikog tržišnog obujma;
 - iii. skupina 3: transakcije vrijednosti veće od transakcija velikog tržišnog obujma;
- (b) za nelikvidne dionice, fondove čijim se udjelima trguje na burzi ili certifikate:
 - i. skupina 1: transakcije vrijednosti veće od 0 EUR i manje od ili jednake transakcijama najmanje raspoložive uobičajene veličine tržišta za tu vrstu financijskog instrumenta;
 - ii. skupina 2: transakcije vrijednosti veće od transakcija najmanje raspoložive uobičajene veličine tržišta za tu vrstu financijskog instrumenta i manje od ili jednake transakcijama velikog tržišnog obujma;
 - iii. skupina 3: transakcije vrijednosti veće od transakcija velikog tržišnog obujma;
- (c) za instrumente tržišta novca:
 - i. skupina 1: transakcije vrijednosti veće od 0 EUR i manje od ili jednake 10 milijuna EUR
 - ii. skupina 2: transakcije vrijednosti veće od 10 milijuna EUR i manje od ili jednake 50 milijuna EUR
 - iii. skupina 3: transakcije vrijednosti veće od 50 milijuna EUR.

Članak 10.**Format za objavu**

Mjesta izvršenja za svaki dan trgovanja objavljuju podatke u skladu s predlošcima iz Priloga, u strojno čitljivom elektroničkom obliku koji je javno dostupan za preuzimanje.

Članak 11.**Periodičnost objavljivanja podataka**

Mjesta izvršenja objavljuju podatke svaka tri mjeseca i najkasnije tri mjeseca od završetka svakog tromjesečja kako slijedi:

- (a) do 30. lipnja podatke koji se odnose na razdoblje od 1. siječnja do 31. ožujka;
- (b) do 30. rujna podatke koji se odnose na razdoblje od 1. travnja do 30. lipnja;
- (c) do 31. prosinca podatke koji se odnose na razdoblje od 1. srpnja do 30. rujna;
- (d) do 31. ožujka podatke koji se odnose na razdoblje od 1. listopada do 31. prosinca.

Članak 12.**Stupanje na snagu i primjena**

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se od 3. siječnja 2018.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 8. lipnja 2016.

Za Komisiju
Predsjednik
Jean-Claude JUNCKER

Vrijeme (T)	Skupina prema veličini	Sve transakcije izvršene u prve dvije minute nakon vremena T		Prva transakcija nakon vremena T (ako u prve dvije minute nakon vremena T nije bilo transakcija)						
		Jednostavna prosječna izvršena cijena (bez provizija i obračunatih kamata)	Ukupna izvršena vrijednost	Cijena	Vrijeme izvršenja	Veličina transakcije	Sustav trgovanja	Način trgovanja	Trgovinska platforma	Najbolja prodajna i kupovna cijena ili primjerena referentna cijena u trenutku izvršenja
13:30:00	1									
	2									
	3									
15:30:00	1									
	2									
	3									

Tablica 4. – Podaci o cijeni koji se objavljuju u skladu s člankom 4. točkom (b)

Jednostavna prosječna cijena transakcije	
Prosječna cijena transakcije ponderirana volumenom	
Najviša izvršena cijena	
Najniža izvršena cijena	

Tablica 5. – Podaci o cijeni koji se objavljuju u skladu s člankom 5.

Podaci koji se zahtijevaju na temelju članka 5. točaka (a) do (d)	(opis)
Poveznica na internetsku stranicu mjesta trgovanja ili na drugi izvor na kojem su dostupni dodatni podaci o troškovima	
Ukupna vrijednost svih ponuđenih rabata, popusta ili drugih plaćanja (kao % ukupne vrijednosti trgovanja u razdoblju na koje se odnose objavljeni podaci)	%
Ukupna vrijednost svih troškova (kao % ukupne vrijednosti trgovanja u razdoblju na koje se odnose objavljeni podaci)	%

Tablica 6. – Podaci o vjerojatnosti izvršenja koji se objavljuju u skladu s člankom 6.

Broj primljenih naloga ili zahtjeva za ponude	
Broj izvršenih transakcija	
Ukupna vrijednost izvršenih transakcija	
Broj primljenih naloga ili zahtjeva za ponude koji su otkazani ili povučeni	

Broj primljenih naloga ili zahtjeva za ponude koji su izmijenjeni	
Srednja veličina transakcija	
Srednja veličina svih naloga ili zahtjeva za ponude	
Broj imenovanih održavatelja tržišta	

Tablica 7. – Podaci o vjerojatnosti izvršenja koji se objavljuju u skladu s člankom 7. stavkom 1.

Vrijeme	Najbolja ponuda za kupnju	Najbolja ponuda za prodaju	Veličina ponude za kupnju	Veličina ponude za prodaju	Dubina knjige naloga za tri povećanja cijene
9:30:00					
11:30:00					
13:30:00					
15:30:00					

Tablica 8 – Podaci o cijeni koji se objavljuju u skladu s člankom 7. stavcima 2. i 3.

Prosječni efektivni raspon	
Prosječni volumen pri najboljoj kupovnoj i prodajnoj cijeni	
Prosječni raspon pri najboljoj kupovnoj i prodajnoj cijeni	
Broj otkazivanja pri najboljoj kupovnoj i prodajnoj cijeni	
Broj izmjena pri najboljoj kupovnoj i prodajnoj cijeni	
Prosječna dubina knjiga za tri povećanja cijene	
Prosječno vrijeme (točno u milisekundu) proteklo od trenutka kada mjesto izvršenja primi agresivni nalog ili obavijest o prihvaćanju ponude do punog ili djelomičnog izvršenja	
Srednje vrijeme (točno u milisekundu) proteklo od trenutka kada mjesto izvršenja primi tržišni nalog do punog ili djelomičnog izvršenja	
Prosječna brzina izvršenja za neizmijenjene pasivne naloge pri najboljoj prodajnoj i kupovnoj cijeni	
Broj neuspjelih naloga „sve ili ništa”	
Broj naloga „odmah ili opozovi” koji nisu ispunjeni	
Broj transakcija izvršenih na mjestu trgovanja koje su transakcije velikog tržišnog obujma u skladu s člankom 4. ili člankom 9. Uredbe (EU) br. 600/2014	
Vrijednost transakcija izvršenih na mjestu trgovanja koje su transakcije velikog tržišnog obujma u skladu s člankom 4. ili člankom 9. Uredbe (EU) br. 600/2014	

Broj transakcija koje su izvršene na mjestu trgovanja u skladu s člankom 4. ili člankom 9. MiFIR-a, osim naloga koji su zaprimljeni u sustav za upravljanje nalogima mjesta trgovanja do njihova objavljivanja na tržištu i nisu velikog tržišnog obujma	
Vrijednost transakcija koje su izvršene na mjestu trgovanja u skladu s člankom 4. ili člankom 9. MiFIR-a, osim naloga koji su zaprimljeni u sustav za upravljanje nalogima mjesta trgovanja do njihova objavljivanja na tržištu i nisu velikog tržišnog obujma	
Broj prekida u trgovanju	
Prosječno trajanje prekidâ u trgovanju	
Broj obustava trgovanja	
Priroda obustava trgovanja	
Prosječno trajanje obustava trgovanja	
Za mjesta koja posluju sa sustavom kontinuiranih ponuda, broj razdoblja tijekom kojih nije bilo ponuda	
Za mjesta koja posluju sa sustavom kontinuiranih ponuda, prosječna duljina razdoblja tijekom kojih nije bilo ponuda	
Prosječna prisutnost ponuda	

Tablica 9. – Podaci koji se objavljuju u skladu s člankom 8.

Prosječno vrijeme koje je proteklo između prihvaćanja i izvršenja	
Srednje vrijeme koje je proteklo između prihvaćanja i izvršenja	
Prosječno vrijeme koje je proteklo između zahtjeva za ponudu i dostavljanja odgovarajućih ponuda	
Srednje vrijeme koje je proteklo između zahtjeva za ponudu i dostavljanja odgovarajućih ponuda	

DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) 2017/576**od 8. lipnja 2016.****o dopuni Direktive 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda za godišnju objavu od strane investicijskih društava informacija o identitetu mjesta izvršenja i o kvaliteti izvršenja****(Tekst značajan za EGP)**

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Direktivu 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća o tržištu financijskih instrumenata i izmjeni Direktive 2004/92/EZ i Direktive 2011/61/EU ⁽¹⁾, a posebno članak 27. stavak 10. prvi podstavak točku (b),

budući da:

- (1) Od ključne je važnosti omogućiti javnosti i ulagateljima da ocijene prakse izvršenja investicijskog društva te da utvrde pet najboljih mjesta izvršenja u smislu volumena trgovanja na kojima su investicijska društva u prethodnoj godini izvršavala naloge klijenata. Radi smislene usporedbe i analize pet najboljih mjesta izvršenja potrebno je da investicijska društva objave informacije posebno za svaki razred financijskih instrumenata. Kako bi se u potpunosti mogao ocijeniti tok naloga klijenata na mjestima trgovanja, ulagatelji i javnost trebali bi moći jasno utvrditi je li samo investicijsko društvo bilo među pet najboljih mjesta izvršenja za svaki razred financijskog instrumenta.
- (2) Kako bi se sveobuhvatno ocijenila kvaliteta izvršenja koje se provodi na mjestima izvršenja kojima se služe investicijska društva za izvršavanje naloga klijenata, uključujući mjesta izvršenja u trećim zemljama, primjereno je da investicijska društva objavljuju informacije koje se propisuju ovom Uredbom u vezi s mjestima trgovanja, održavateljima tržišta ili nekim drugim osiguravateljima likvidnosti ili subjektom koji u trećoj zemlji obavlja sličnu funkciju kao bilo koji od prethodno navedenih subjekata
- (3) Kako bi se pružile precizne i usporedive informacije potrebno je utvrditi razrede financijskih instrumenata na temelju njihovih obilježja relevantnih za potrebe objavljivanja. Ti bi razred financijskih instrumenata trebali biti dovoljno uski kako bi se uvidjele razlike među razredima u načinu izvršavanja naloga, ali istodobno i dovoljno široki kako bi se osigurala razmjernost obveze izvješćivanja investicijskih društava. Budući da je razred vlasničkih financijskih instrumenata veoma širok, primjereno ga je podijeliti na podrazrede na temelju likvidnosti. S obzirom na to da je likvidnost ključan čimbenik pri odabiru postupka izvršenja i da se mjesta izvršenja često natječu kako bi privukla tokove dionica kojima se najčešće trguje, primjereno je vlasničke instrumente klasificirati prema njihovoj likvidnosti kako je utvrđeno na temelju režima pomaka cijene iz Direktive 2014/65/EU.
- (4) Pri objavi identiteta pet najboljih mjesta izvršenja na kojima izvršavaju naloge klijenata primjereno je da investicijska društva objave informacije o volumenu i broju naloga koji su izvršeni na svakom mjestu izvršenja kako bi ulagatelji mogli stvoriti predodžbu o toku naloga klijenata od društva do mjesta izvršenja. Ako za jedan ili više razreda financijskih instrumenata investicijsko društvo izvrši samo vrlo mali broj naloga, informacije o pet najboljih mjesta izvršenja ne bi bile smislene niti reprezentativne za postupke izvršavanja naloga. Stoga je primjereno od investicijskih društava zahtijevati da jasno navedu razrede financijskih instrumenata za koje se izvršava vrlo mali broj naloga.
- (5) Kako bi se spriječile objave potencijalno osjetljivih informacija o volumenu poslovanja investicijskog društva, volumen izvršenja i broj izvršenih naloga trebali bi se izraziti kao postotak ukupnog volumena izvršenja investicijskog društva odnosno ukupnog broja izvršenih naloga u tom razredu financijskog instrumenta, a ne kao apsolutne vrijednosti.

⁽¹⁾ SL L 173, 12.6.2014., str. 349.

- (6) Primjereno je od investicijskih društava zahtijevati da objavljuju informacije relevantne za njihovo postupanje pri izvršavanju naloga. Kako bi se osiguralo da se investicijska društva ne smatraju odgovornima za odluke o izvršavanju naloga koje nisu ona donijela primjereno je, ako je klijent odredio mjesto izvršenja, da investicijska društva objave postotak naloga koji su izvršeni na svakom od pet najboljih mjesta izvršenja.
- (7) Nekoliko je čimbenika koji bi potencijalno mogli utjecati na postupanje investicijskih društava u vezi s izvršenjem naloga kao što je uska povezanost investicijskih društava i mjesta trgovanja. S obzirom na potencijalnu važnost tih čimbenika primjereno je zahtijevati analizu takvih čimbenika pri procjeni kvalitete izvršenja ostvarene na svim mjestima izvršenja.
- (8) Različite vrste naloga mogu biti važan čimbenik za objašnjenje razloga i načina na koji investicijska društva izvršavaju naloge na određenom mjestu izvršenja. To može utjecati i na način na koji će investicijsko društvo odrediti svoje strategije izvršenja, uključujući programiranje pametnih usmjerivača naloga kako bi se ostvarili posebni ciljevi tih naloga. Stoga je primjereno da se u izvješću jasno naznači razlika između različitih kategorija vrsta naloga.
- (9) Kako bi se informacije ispravno analizirale važno je da su korisnici u mogućnosti razlikovati mjesta izvršenja koja se upotrebljavaju za naloge profesionalnih ulagatelja od mjesta izvršenja koja se upotrebljavaju za naloge malih ulagatelja, s obzirom na znatne razlike u načinu na koji investicijska društva postižu najpovoljniji mogući ishod za male ulagatelje u usporedbi s profesionalnim ulagateljima, budući da pri izvršenju naloga malih ulagatelja investicijska društva moraju pretežno procjenjivati čimbenike cijene i troška. Stoga je primjereno da se informacije o pet najboljih mjesta izvršenja dostavljaju zasebno za male ulagatelje odnosno profesionalne ulagatelje, čime se omogućuje kvalitativna procjena toka naloga na tim mjestima.
- (10) Kako bi ispunila pravnu obvezu najpovoljnijeg izvršenja, investicijska društva, kada primjenjuju kriterije najpovoljnijeg izvršenja za profesionalne klijente, obično neće upotrebljavati ista mjesta izvršenja za transakcije financiranja vrijednosnih papira i druge transakcije. To je zato što se transakcije financiranja vrijednosnih papira upotrebljavaju kao izvor financiranja uz obvezu da će zajmoprimac vratiti istovrijedne vrijednosne papire na neki budući datum te se uvjeti tih transakcija obično utvrđuju bilateralno između drugih ugovornih strana prije izvršenja. Stoga je odabir mjesta izvršenja za transakcije financiranja vrijednosnih papira u većoj mjeri ograničen nego u slučaju drugih transakcija jer ovisi o posebnim uvjetima koje su druge ugovorne unaprijed definirale i o tome postoji li na tim mjestima izvršenja konkretna potražnja za predmetnim financijskim instrumentima. Stoga je primjereno da investicijska društva u zasebnom izvješću sažmu i objave pet najboljih mjesta izvršenja u smislu volumena trgovanja na kojima su izvršavala transakcije financiranja vrijednosnih papira kako bi se omogućila kvalitativna procjena toka naloga na tim mjestima. Zbog posebne prirode transakcija financiranja vrijednosnih papira i s obzirom na to da bi njihova znatna veličina vjerojatno narušila reprezentativniji skup transakcija klijenta (i to one koje ne uključuju transakcije financiranja vrijednosnih papira), potrebno ih je isključiti i iz tablica koje se odnose na pet najboljih mjesta izvršenja na kojima investicijska društva izvršavaju naloge svojih klijenata.
- (11) Primjereno je da investicijska društva objave procjenu kvalitete izvršenja ostvarene na svim mjestima kojima se društvo služi. Te će informacije pružiti jasnu sliku o strategijama i alatima izvršenja koji se upotrebljavaju za procjenu kvalitete izvršenja ostvarene na tim mjestima. Te će informacije ulagateljima omogućiti i da procijene učinkovitost praćenja koje provode investicijska društva u vezi s tim mjestima izvršenja.
- (12) Kada se konkretno provodi procjena kvalitete izvršenja na svim mjestima izvršenja u vezi s troškovima, primjereno je da investicijsko društvo napravi i analizu dogovora koje je sklopilo s tim mjestima izvršenja u vezi s isplaćenim ili zaprimljenim plaćanjima i zaprimljenim rabatima, popustima ili nenovčanom koristi. Takva bi procjena javnosti trebala omogućiti i da razmotri kako takvi dogovori utječu na troškove za ulagatelja i kako su usklađeni s člankom 27. stavkom 2. Direktive 2014/65/EU.
- (13) Primjereno je utvrditi i područje i primjene takve objave i njezina osnovna obilježja, uključujući način na koji investicijska društva koriste podatke o kvaliteti izvršenja koje mjesta izvršenja stavljaju na raspolaganje na temelju Delegirane uredbe Komisije (EU) 2017/575 ⁽¹⁾

⁽¹⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) 2017/575 od 8. lipnja 2016. o dopuni Direktive 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća o tržištu financijskih instrumenata u pogledu regulatornih tehničkih standarda koji se odnose na podatke o kvaliteti izvršenja transakcija koje objavljuju mjesta izvršenja (vidjeti stranicu 152. ovog Službenog lista).

- (14) Informacije o identitetu mjesta izvršenja i o kvaliteti izvršenja trebale bi se objavljivati jednom godišnje i trebale bi se odnositi na postupanje u vezi s izvršenjem naloga za svaki razred financijskih instrumenata kako bi se obuhvatile relevantne promjene u prethodnoj kalendarskoj godini.
- (15) Investicijska društva ne bi trebalo spriječiti u primjeni dodatne i detaljnije razine izvješćivanja, uz uvjet da u tom slučaju dodatno izvješće dopunjuje ali ne zamjenjuje zahtjeve iz ove Uredbe.
- (16) Radi dosljednosti i kako bi se osiguralo nesmetano funkcioniranje financijskih tržišta, potrebno je da se odredbe ove Uredbe i povezane nacionalne odredbe kojima se prenosi Direktiva 2014/65/EU primjenjuju od istog datuma.
- (17) Ova Uredba temelji se na nacrtu regulatornih tehničkih standarda koje je Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala (ESMA) dostavilo Komisiji.
- (18) ESMA je provela otvorena javna savjetovanja o nacrtu regulatornih tehničkih standarda na kojem se temelji ova uredba, analizirala je moguće povezane troškove i koristi te zatražila mišljenje Interesne skupine za vrijednosne papire i tržišta kapitala osnovane člankom 37. Uredbe (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾,

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Predmet

Ovom se Uredbom utvrđuju pravila o sadržaju i obliku informacija koje trebaju objaviti investicijska društva na godišnjoj osnovi u vezi s naložima klijenata koji se izvršavaju na mjestima trgovanja ili putem sistematskih internalizatora, održavatelja tržišta ili nekih drugih osiguravatelja likvidnosti ili subjekata koji u trećoj zemlji obavljaju funkciju sličnu funkciji koju obavlja bilo koji od prethodno navedenih subjekata

Članak 2.

Definicije

Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije:

- (a) „pasivni nalog” znači nalog unesen u knjigu naloga koji je osigurao likvidnost;
- (b) „agresivni nalog” znači nalog unesen u knjigu naloga koji je povukao likvidnost;
- (c) „usmjereni nalog” znači nalog kod kojeg je klijent odredio mjesto trgovanja prije izvršenja naloga.

Članak 3.

Informacije o pet najboljih mjesta izvršenja i ostvarena kvaliteta izvršenja

1. Investicijska društva objavljuju pet najboljih mjesta izvršenja u smislu volumena trgovanja za sve izvršene naloge klijenata po razredu financijskih instrumenata navedenom u Prilogu I. Informacije koje se odnose na male ulagatelje objavljuju se u obliku navedenom u tablici 1. iz Priloga II., a informacije koje se odnose na profesionalne ulagatelje objavljuju se u obliku navedenom u tablici 2. iz Priloga II. U objavu nisu uključeni nalozi koji se odnose na transakcije financiranja vrijednosnih papira i ona sadržava sljedeće informacije:

- (a) razred financijskih instrumenata;

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju europskog nadzornog tijela (Europskog nadzornog tijela za vrijednosne papire i tržišta kapitala), izmjeni Odluke br. 716/2009/EZ i stavljanju izvan snage Odluke Komisije 2009/77/EZ (SL L 331, 15.12.2010., str. 84.).

- (b) naziv i identifikator mjesta izvršenja;
- (c) volumen naloga klijenata koji su izvršeni na tom mjestu izvršenja izražen kao postotak ukupnog izvršenog volumena;
- (d) broj naloga klijenata koji su izvršeni na tom mjestu izvršenja izražen kao postotak ukupnih izvršenih naloga;
- (e) postotak izvršenih naloga iz točke (d) koji su bili pasivni i agresivni nalozi;
- (f) postotak naloga iz točke (d) koji su bili usmjereni nalozi;
- (g) potvrdu o tome je li u prosjeku izvršilo manje od jedne transakcije po radnom danu u prethodnoj godini u tom razredu financijskih instrumenata.

2. Investicijska društva objavljuju pet najboljih mjesta izvršenja u smislu volumena trgovanja za sve izvršene naloge klijenata koji se odnose na transakcije financiranja vrijednosnih papira po razredu financijskih instrumenata navedenom u Prilogu I. u obliku navedenom u tablici 3. iz Priloga II. Objava sadržava sljedeće informacije:

- (a) volumen naloga klijenata koji su izvršeni na tom mjestu izvršenja izražen kao postotak ukupnog izvršenog volumena;
- (b) broj naloga klijenata koji su izvršeni na tom mjestu izvršenja izražen kao postotak ukupnih izvršenih naloga;
- (c) potvrdu o tome je li investicijsko društvo u prosjeku izvršilo manje od jedne transakcije po radnom danu u prethodnoj godini u tom razredu financijskih instrumenata.

3. Investicijska društva objavljuju za svaki razred financijskih instrumenata sažetak analize i zaključke do kojih su došla detaljnim praćenjem kvalitete izvršenja ostvarene na mjestima izvršenja na kojima su prethodne godine izvršila sve naloge klijenata. Informacije uključuju sljedeće:

- (a) objašnjenje relativne važnosti koje je društvo pri procjeni kvalitete izvršenja dalo čimbenicima izvršenja kao što su cijena, troškovi, brzina, vjerojatnost izvršenja ili bilo kojim drugim elementima, među ostalim kvalitativnim čimbenicima;
- (b) opis svake uske povezanosti, sukoba interesa i zajedničkog vlasništva u odnosu na bilo koje mjesto izvršenja na kojem su izvršeni nalozi;
- (c) opis svih posebnih dogovora s bilo kojim mjestom izvršenja u vezi s isplaćenim ili zaprimljenim plaćanjima i zaprimljenim rabatima, popustima ili nenovčanom koristi;
- (d) objašnjenje čimbenika koji su doveli do izmjene popisa mjesta izvršenja uvrštenog u politiku izvršenja društva, ako je do takve promjene došlo;
- (e) objašnjenje načina na koji se izvršenje naloga razlikuje s obzirom na kategorizaciju klijenata, ako društvo različito tretira kategorije klijenata i ako to može utjecati na dogovore o izvršenju naloga;
- (f) naznaka o tome je li drugim kriterijima dana prednost u odnosu na razmatranje neposredne cijene i troška pri izvršavanju naloga malih ulagatelja te zašto su ti drugi kriteriji bili nužni za postizanje najpovoljnijeg mogućeg ishoda za malog ulagatelja u pogledu ukupne vrijednosti;
- (g) objašnjenje načina na koji je investicijsko društvo upotrijebilo podatke ili alate koji se odnose na kvalitetu izvršenja, uključujući sve podatke objavljene na temelju Delegirane uredbe (EU) 2017/575;
- (h) prema potrebi, objašnjenje načina na koji je investicijsko društvo iskoristilo podatke koje dostavljaju pružatelji konsolidiranih podataka o trgovanju uspostavljeni na temelju članka 65. Direktive 2014/65/EU.

Članak 4.

Oblik

Investicijska društva objavljuju informacije koje se propisuju člankom 3. stavcima 1. i 2. na svojim *web*-mjestima, koristeći se predlošcima iz Priloga II, u strojno čitljivom elektroničkom formatu koji je javno dostupan za preuzimanje, a informacije koje se propisuju člankom 3. stavkom 3. objavljuju se na njihovim *web*-mjestima u elektroničkom formatu koji je javno dostupan za preuzimanje.

Članak 5.

Stupanje na snagu i primjena

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se od 3. siječnja 2018.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 8. lipnja 2016.

Za Komisiju
Predsjednik
Jean-Claude JUNCKER

PRILOG I.

Razredi financijskih instrumenata

- (a) Vlasnički instrumenti – dionice i potvrde o deponiranim vrijednosnim papirima
 - i. Kategorije likvidnosti na temelju pomaka cijene 5 i 6 (od 2 000 transakcija dnevno)
 - ii. Kategorije likvidnosti na temelju pomaka cijene 3 i 4 (od 80 do 1 999 transakcija dnevno)
 - iii. Kategorije likvidnosti na temelju pomaka cijene 1 i 2 (od 0 do 79 transakcija dnevno)
 - (b) Dužnički instrumenti
 - i. Obveznice
 - ii. Instrumenti tržišta novca
 - (c) Kamatne izvedenice
 - i. Budućnosnice i opcije uvrštene za trgovanje na mjestu trgovanja
 - ii. Ugovori o razmjeni, terminski ugovori i ostale kamatne izvedenice
 - (d) Kreditne izvedenice
 - i. Budućnosnice i opcije uvrštene za trgovanje na mjestu trgovanja
 - ii. Ostale kreditne izvedenice
 - (e) Valutne izvedenice
 - i. Budućnosnice i opcije uvrštene za trgovanje na mjestu trgovanja
 - ii. Ugovori o razmjeni, terminski ugovori i ostale valutne izvedenice
 - (f) Strukturirani financijski instrumenti
 - (g) Vlasničke izvedenice
 - i. Opcije i budućnosnice uvrštene za trgovanje na mjestu trgovanja
 - ii. Ugovori o razmjeni i ostale vlasničke izvedenice
 - (h) Sekuritizirane izvedenice
 - i. Varanti i certifikati
 - ii. Ostale sekuritizirane izvedenice
 - (i) Robne izvedenice i izvedenice emisijskih jedinica
 - i. Opcije i budućnosnice uvrštene za trgovanje na mjestu trgovanja
 - ii. Ostale robne izvedenice i izvedenice emisijskih jedinica
 - (j) Ugovori za razlike
 - (k) Proizvodi kojima se trguje na burzi (fondovi čijim se udjelima trguje na burzi, dužnički instrumenti kojima se trguje na burzi i roba kojom se trguje na burzi)
 - (l) Emisijske jedinice
 - (m) Ostali instrumenti
-

PRILOG II.

Tablica 1.

Razred instrumenta					
Navesti ako je u prosjeku izvršeno < 1 transakcije po radnom danu u prethodnoj godini	Da/Ne				
Pet najboljih mjesta izvršenja razvrstanih prema volumenu trgovanja (silazni redoslijed)	Udio volumena trgovanja kao postotak ukupnog volumena u tom razredu	Udio izvršenih naloga kao postotak ukupnih naloga u tom razredu	Postotak pasivnih naloga	Postotak agresivnih naloga	Postotak usmjerenih naloga
Naziv i identifikator mjesta (MIC ili LEI)					
Naziv i identifikator mjesta (MIC ili LEI)					
Naziv i identifikator mjesta (MIC ili LEI)					
Naziv i identifikator mjesta (MIC ili LEI)					
Naziv i identifikator mjesta (MIC ili LEI)					

Tablica 2.

Razred instrumenta					
Navesti ako je u prosjeku izvršeno < 1 transakcije po radnom danu u prethodnoj godini	Da/Ne				
Pet najboljih mjesta izvršenja razvrstanih prema volumenu trgovanja (silazni redoslijed)	Udio volumena trgovanja kao postotak ukupnog volumena u tom razredu	Udio izvršenih naloga kao postotak ukupnih naloga u tom razredu	Postotak pasivnih naloga	Postotak agresivnih naloga	Postotak usmjerenih naloga
Naziv i identifikator mjesta (MIC ili LEI)					
Naziv i identifikator mjesta (MIC ili LEI)					
Naziv i identifikator mjesta (MIC ili LEI)					
Naziv i identifikator mjesta (MIC ili LEI)					
Naziv i identifikator mjesta (MIC ili LEI)					

Tablica 3.

Razred instrumenta		
Navesti ako je u prosjeku izvršeno < 1 transakcije po radnom danu u prethodnoj godini	Da/Ne	
Pet najboljih mjesta izvršenja razvrstanih prema volumenu trgovanja (silazni redoslijed)	Udio izvršenog volumena kao postotak ukupnog volumena u tom razredu	Udio izvršenih naloga kao postotak ukupnih naloga u tom razredu
Naziv i identifikator mjesta (MIC ili LEI)		
Naziv i identifikator mjesta (MIC ili LEI)		
Naziv i identifikator mjesta (MIC ili LEI)		
Naziv i identifikator mjesta (MIC ili LEI)		
Naziv i identifikator mjesta (MIC ili LEI)		

DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) 2017/577**od 13. lipnja 2016.****o dopuni Uredbe (EU) br. 600/2014 Europskog parlamenta i Vijeća o tržištima financijskih instrumenata u pogledu regulatornih tehničkih standarda o mehanizmu najvećeg volumena i pružanju informacija za potrebe transparentnosti i drugih izračuna****(Tekst značajan za EGP)**

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 600/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o tržištima financijskih instrumenata i izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 5. stavak 9. i članak 22. stavak 4.,

budući da:

- (1) U skladu s Uredbom (EU) br. 600/2014 nadležna tijela i Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala (ESMA) moraju provesti velik broj izračuna kako bi se mogućnost primjene režima transparentnosti prije i poslije trgovanja uskladila s obvezom trgovanja za izvedenice te kako bi se utvrdilo je li određeno investicijsko društvo sistematski internalizator.
- (2) Kako bi mogli provesti potrebne izračune, i nadležna tijela i ESMA moraju imati mogućnost da dođu do pouzdanih i kvalitetnih podataka za svaki razred imovine na koji se primjenjuje Uredba (EU) br. 600/2014. Stoga je nužno poboljšati i dostupnost i kvalitetu podataka koji su na raspolaganju nadležnim tijelima i ESMA-i u skladu s Direktivom 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾ i Uredbom (EU) br. 600/2014 kako bi se razvrstavanje financijskih instrumenata u razrede, uključujući pragove u svrhu transparentnosti prije i poslije trgovanja i, prema potrebi, ponovnu prilagodbu tih pragova, mogli izračunati na informiranijoj osnovi nakon određenog vremena primjene režima.
- (3) Trebalo bi utvrditi odredbe kojima bi se u općim crtama definirali zajednički elementi u smislu sadržaja i formata podataka koje mjesta trgovanja, ovlaštene sustavi objavljivanja (APA-e) i pružatelji konsolidiranih podataka o trgovanju (CTP-ovi) moraju dostavljati u svrhu transparentnosti i drugih izračuna. Te bi se odredbe trebale tumačiti zajedno s onima Delegiranih uredbi Komisije (EU) 2017/587 ⁽³⁾, (EU) 2017/583 ⁽⁴⁾, (EU) 2017/567 ⁽⁵⁾, (EU) 2017/565 ⁽⁶⁾ i (EU) 2016/2020 ⁽⁷⁾ u kojima su opisani metodologija i podaci koji su potrebni za provedbu relevantnih izračuna te u kojima su definirani sadržaj i opseg podataka potrebnih za provedbu izračuna

⁽¹⁾ SL L 173, 12.6.2014., str. 84.

⁽²⁾ Direktiva 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o tržištu financijskih instrumenata i izmjeni Direktive 2002/92/EZ i Direktive 2011/61/EU (SL L 173, 12.6.2014., str. 349.).

⁽³⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) 2017/587 od 14. srpnja 2016. o dopuni Uredbe (EU) br. 600/2014 Europskog parlamenta i Vijeća o tržištima financijskih instrumenata u pogledu regulatornih tehničkih standarda za zahtjeve o transparentnosti za mjesta trgovanja i investicijska društva u vezi s dionicama, potvrđama o deponiranim vrijednosnim papirima, fondovima čijim se udjelima trguje na burzi, certifikatima i drugim sličnim financijskim instrumentima te za obveze izvršavanja transakcija u pogledu određenih dionica na mjestu trgovanja ili putem sistematskog internalizatora (vidjeti stranicu 387. ovoga Službenog lista).

⁽⁴⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) 2017/583 od 14. srpnja 2016. o dopuni Uredbe (EU) br. 600/2014 Europskog parlamenta i Vijeća o tržištima financijskih instrumenata u pogledu regulatornih tehničkih standarda u vezi sa zahtjevima u pogledu transparentnosti za mjesta trgovanja i investicijska društva u odnosu na obveznice, strukturirane financijske proizvode, emisijske jedinice i izvedenice (vidjeti stranicu 229. ovoga Službenog lista).

⁽⁵⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) 2017/567 od 18. svibnja 2016. o dopuni Uredbe (EU) br. 600/2014 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu definicija, transparentnosti, kompresije portfelja te nadzornih mjera za intervenciju u području proizvoda i pozicija (vidjeti stranicu 90. ovoga Službenog lista).

⁽⁶⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) 2017/565 od 25. travnja 2016. o dopuni Direktive 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća u vezi s organizacijskim zahtjevima i uvjetima poslovanja investicijskih društava te izrazima definiranim za potrebe te Direktive (vidjeti stranicu 1. ovoga Službenog lista).

⁽⁷⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) 2016/2020 od 26. svibnja 2016. o dopuni Uredbe (EU) br. 600/2014 Europskog parlamenta i Vijeća o tržištima financijskih instrumenata u pogledu regulatornih tehničkih standarda o kriterijima za utvrđivanje trebaju li izvedenice koje podliježu obvezi poravnanja podliježati obvezi trgovanja (SL L 313, 19.11.2016., str. 2.).

povezanih s transparentnošću. Stoga bi sadržaj, format i kvaliteta podataka dostavljenih u vezi s mjestima trgovanja, APA-ma i CTP-ovima trebali biti u skladu s primjenjivom metodologijom koja je na temelju relevantnih provedbenih akata Direktive 2014/65/EU i Uredbe (EU) br. 600/2014 propisana za provedbu tih izračuna.

- (4) Uz iznimku potencijalnih *ad hoc* zahtjeva za dostavljanje podataka i izračuna koje treba provesti za potrebe mehanizma najvećeg volumena, mjesta trgovanja, ovlašteni sustavi objavljivanja i pružatelji konsolidiranih podataka o trgovanju trebali bi podnositi dnevna izvješća. S obzirom na široku paletu financijskih instrumenata na koje se to odnosi i veliku količinu podataka koji se moraju obraditi, ta dnevna izvješća nadležnim tijelima omogućuju precizniju obradu dosjea razumnih dimenzija i osiguravaju učinkovito i pravovremeno upravljanje dostavljanjem podataka, provjerom njihove kvalitete i njihovom obradom. Svakodnevno prikupljanje podataka pojednostavnjuje i obvezu dostavljanja podataka za mjesta trgovanja, APA-e i CTP-ove smanjujući opterećenje koje im predstavlja izračun broja dana trgovanja u slučajevima u kojima se primjenjuje kvantitativni kriterij likvidnosti te objedinjavanje podataka za isti financijski instrument u različitim razdobljima dospijeca ako je potrebno uzeti u obzir vrijeme preostalo do dospijeca. Centralizacijom tog izračuna osigurava se i dosljedna primjena kriterija na sve financijske instrumente i mjesta trgovanja.
- (5) Mjesta trgovanja trebala bi pohranjivati podatke koji su sveobuhvatni te koji nadležnim tijelima i ESMA-i omogućuju provedbu točnih izračuna. Iako se potrebne informacije obično dostavljaju u izvješćima poslije trgovanja, u nekim slučajevima informacije potrebne za izračune nisu sadržane u navedenim izvješćima. Na primjer, to mogu biti informacije o transakcijama koje se izvršavaju na temelju naloga za koje vrijedi izuzeće za veliki tržišni obujam. Te informacije ne bi trebale biti uključene u izvješća o trgovanju jer bi na taj način takve transakcije bile izložene štetnom tržišnom utjecaju. Međutim, budući da bi te informacije mogle biti potrebne nadležnim tijelima za izvođenje točnih izračuna, mjesta trgovanja, APA-e i CTP-ovi trebali bi ih pohranjivati na primjeren način i prema potrebi dostavljati nadležnim tijelima i ESMA-i. Mjesta trgovanja trebala bi osigurati da na primjeren način šire informacije koje moraju dostaviti nadležnim tijelima i ESMA-i. Transakcije izvršene na temelju velikih naloga trebale bi biti primjerenom označene u izvješćima namijenjenima CTP-ovima.
- (6) Podatke bi trebalo prikupljati iz raznih izvora zato što jedan izvor ne mora uvijek raspolagati čitavim skupom podataka za određeni razred imovine ili čak za pojedinačni instrument. Stoga bi se mjesta trgovanja, APA-e i CTP-ovi radi lakšeg i troškovno učinkovitijeg prikupljanja podataka trebali koristiti unaprijed određenim specifikacijama u smislu sadržaja i formata, ako su dostupne, kako bi nadležnim tijelima i ESMA-i omogućili da dobivaju i konsolidiraju kvalitetne podatke iz različitih izvora.
- (7) S obzirom na osjetljivost potrebnih izračuna i potencijalnih gospodarskih posljedica objave netočnih informacija za mjesta trgovanja, izdavatelje i druge sudionike na tržištu, što bi u slučaju mehanizma najvećeg volumena moglo dovesti do suspenzije uporabe izuzeća za određeno mjesto trgovanja ili u cijeloj Uniji za određeni financijski instrument, ključno je jasno odrediti format u kojem se podaci trebaju dostavljati nadležnim tijelima i ESMA-i kako bi se uspostavili učinkoviti kanali komunikacije s mjestima trgovanja i CTP-ovima i osigurala pravovremena i pravilna objava zatraženih podataka.
- (8) U skladu s Uredbom (EU) br. 600/2014 ESMA za financijske instrumente na koje se primjenjuje mehanizam najvećeg volumena mora objavljivati podatke o izmjenom ukupnom volumenu trgovanja u prethodnih 12 mjeseci i postotcima trgovanja na temelju izuzeća u vezi s dogovorenim transakcijama i izuzeća u vezi s referentnom cijenom za cijelu Uniju i za svako mjesto trgovanja u prethodnih 12 mjeseci. U slučaju financijskih instrumenata kojima se trguje u više od jedne valute potrebno je volumene trgovanja izvršenog u različitim valutama pretvoriti u jednu zajedničku valutu kako bi se omogućio izračun tih volumena i proveli potrebni izračuni. Stoga bi trebalo predvidjeti metodologiju i devizne tečajevе koji će se, prema potrebi, koristiti za pretvaranje volumenâ trgovanja.
- (9) Za potrebe mehanizma najvećeg volumena, trebalo bi od mjesta trgovanja zahtijevati da izvještavaju o volumenima trgovanja izvršenog na temelju izuzeća u vezi s referentnom cijenom i, u slučaju likvidnih instrumenata, na temelju izuzeća u vezi s dogovorenim transakcijama. S obzirom na to da se izuzeća primjenjuju na naloge, a ne na transakcije, važno je pojasniti da bi volumeni, o kojima je potrebno izvijestiti, trebali obuhvaćati sve transakcije označene s „RFPT” ili „NLIQ” za potrebe objavljivanja transakcija poslije trgovanja i kako je određeno u Delegiranoj uredbi (EU) 2017/587. Ako je transakcija izvršena na temelju dva naloga za koje vrijedi izuzeće za veliki tržišni obujam, ta transakcija ne bi trebala ulaziti u izračun volumena izračunanih na temelju izuzeća u vezi s referentnom cijenom i izuzeća u vezi s dogovorenim transakcijama.
- (10) Za potrebe mehanizma najvećeg volumena, mjesta trgovanja i CTP-ovi trebali bi osigurati da je mjesto trgovanja na kojem je transakcija izvršena identificirano dovoljno precizno kako bi ESMA mogla provesti sve izračune iz Uredbe (EU) br. 600/2014. Osobito bi se za svako mjesto trgovanja trebao upotrebljavati jedinstveni identifikator

koji se ne bi smio upotrebljavati ni za jedno drugo mjesto trgovanja kojim upravlja isti tržišni operater. Na temelju identifikatora mjesta trgovanja ESMA bi trebala moći na nedvosmislen način identificirati sva mjesta trgovanja za koja je tržišni operater dobio posebno odobrenje u skladu s Direktivom 2014/65/EU.

- (11) U svrhu mehanizma najvećeg volumena, od mjesta trgovanja potrebno je zahtijevati da prvo izvješće, koje sadržava volumen trgovanja na temelju izuzeća u vezi s referentnom cijenom i, za likvidne financijske instrumente, izuzeća u vezi s dogovorenim transakcijama za prethodnu kalendarsku godinu, dostave na dan početka primjene Direktive 2014/65/EU i Uredbe (EU) br. 600/2014. Kako bi se osigurala razmjerna primjena tog zahtjeva, mjesta trgovanja bi u tu svrhu trebala izrađivati svoja izvješća na temelju prilagođenog volumena trgovanja izvršenog na temelju jednakovrijednih izuzeća utvrđenih u Direktivi 2004/39/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ i Uredbi Komisije (EZ) br. 1287/2006 ⁽²⁾.
- (12) Kako bi nadležna tijela i ESMA dobili točne podatke, mjesta trgovanja, APA-e i CTP-ovi trebali bi osigurati da njihova izvješća sadržavaju isključivo samo jednom knjižene transakcije.
- (13) Odredbe u ovoj uredbi usko su međusobno povezane jer se njima propisuje sadržaj, učestalost i format zahtjeva za dostavljanje podataka, metoda obrade tih podataka i druge specifikacije koje se odnose na objavljivanje informacija u svrhu transparentnosti kako je definirano u Uredbi (EU) br. 600/2014. Kako bi se osigurala dosljednost tih odredaba, koje će stupiti na snagu istodobno, te kako bi se dionicima, a posebno onima koji podliježu tim obvezama, omogućio sveobuhvatan pregled, poželjno je da ih se sve uključi u istu uredbu.
- (14) Radi dosljednosti i kako bi se osiguralo nesmetano funkcioniranje financijskih tržišta, potrebno je da se odredbe ove uredbe i odredbe Uredbe (EU) br. 600/2014 primjenjuju od istog datuma.
- (15) Ova se uredba temelji na nacrtu regulatornih tehničkih standarda koji je ESMA dostavila Komisiji.
- (16) ESMA je provela otvorena javna savjetovanja o nacrtu regulatornih tehničkih standarda na kojem se temelji ova uredba, analizirala je moguće povezane troškove i koristi te zatražila mišljenje Interesne skupine za vrijednosne papire i tržišta kapitala osnovane člankom 37. Uredbe (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁾,

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Predmet i područje primjene

1. Ovom se uredbom utvrđuju detalji u pogledu zahtjeva za dostavljanje podataka koje upućuju nadležna tijela i detalji u pogledu odgovora na te zahtjeve koje šalju mjesta trgovanja, ovlašteni sustavi objavljivanja (APA-e) i pružatelji konsolidiranih podataka o trgovanju (CTP-ovi) u svrhu izračunavanja i prilagodbe režimâ transparentnosti prije i poslije trgovanja i obveze trgovanja, a posebno za potrebe određivanja sljedećeg:

- (a) imaju li vlasnički financijski instrumenti, financijski instrumenti poput vlasničkih i nevlasnički financijski instrumenti likvidno tržište;
- (b) pragova za izuzeća u pogledu transparentnosti prije trgovanja za vlasničke financijske instrumente, financijske instrumente poput vlasničkih i nevlasničke financijske instrumente;

⁽¹⁾ Direktiva 2004/39/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. travnja 2004. o tržištima financijskih instrumenata te o izmjeni direktiva Vijeća 85/611/EEZ i 93/6/EEZ i Direktive 2000/12/EZ Europskog parlamenta i Vijeća te stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 93/22/EEZ (SL L 145, 30.4.2004., str. 1.).

⁽²⁾ Uredba Komisije (EZ) br. 1287/2006 od 10. kolovoza 2006. o provedbi Direktive 2004/39/EZ Europskog parlamenta i Vijeća u vezi s obvezom vođenja evidencija investicijskih društava, izvještavanjem o transakcijama, transparentnosti tržišta, uvrštavanjem financijskih instrumenata za trgovanje i određenim pojmovima za potrebe navedene Direktive (SL L 241, 2.9.2006., str. 1.).

⁽³⁾ Uredba (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju europskog nadzornog tijela (Europskog nadzornog tijela za vrijednosne papire i tržišta kapitala), izmjeni Odluke br. 716/2009/EZ i stavljanju izvan snage Odluke Komisije 2009/77/EZ (SL L 331, 15.12.2010., str. 84.).

- (c) pragova za odgode u pogledu transparentnosti poslije trgovanja za vlasničke financijske instrumente, financijske instrumente poput vlasničkih i nevlasničke financijske instrumente;
- (d) trenutka u kojem likvidnost razreda financijskih instrumenata padne ispod određenog praga;
- (e) je li investicijsko društvo sistematski internalizator;
- (f) standardne veličine tržišta primjenjive na sistematske internalizatore koji trguju vlasničkim instrumentima i instrumentima poput vlasničkih te veličine specifične za instrument primjenjive na sistematske internalizatore koji trguju nevlasničkim instrumentima;
- (g) za vlasničke instrumente i instrumente poput vlasničkih, ukupnog volumena trgovanja u prethodnih 12 mjeseci i postotaka trgovanja ostvarenog na temelju izuzeća u vezi s dogovorenim transakcijama i izuzeća u vezi s referentnom cijenom za cijelu Uniju i za svako mjesto trgovanja u prethodnih 12 mjeseci;
- (h) jesu li izvedenice dovoljno likvidne za provedbu obveze trgovanja za izvedenice.

Članak 2.

Sadržaj zahtjevâ za dostavljanje podataka i informacija koji podliježu obvezi izvješćivanja

1. Kako bi se omogućili izračuni koji se provode na unaprijed određene datume i unaprijed određenom učestalosti, mjesta trgovanja, APA-e i CTP-ovi svojim nadležnim tijelima dostavljaju sve podatke potrebne za provedbu izračuna iz sljedećih uredbi:
 - (a) Delegirana uredba (EU) 2017/587;
 - (b) Delegirana uredba (EU) 2017/583;
 - (c) Delegirana uredba (EU) 2017/567;
 - (d) Delegirana uredba (EU) 2017/565.
2. Nadležna tijela mogu, prema potrebi, od mjesta trgovanja, APA-a i CTP-ova zatražiti dodatne informacije u svrhu praćenja i prilagodbe pragova i parametara iz članka 1. točaka od (a) do (f) i točke (h).
3. Nadležna tijela mogu zatražiti sve podatke koje je ESMA dužna uzeti u obzir u skladu s Delegiranom uredbom (EU) 2016/2020 za nevlasničke financijske instrumente, uključujući podatke o sljedećem:
 - (a) prosječnoj učestalosti trgovanja;
 - (b) prosječnom opsegu i distribuciji trgovanja;
 - (c) broju i vrsti sudionika na tržištu;
 - (d) prosječnoj veličini raspona cijena.

Članak 3.

Učestalost zahtjeva za dostavljanje podataka i rokovi za odgovor za mjesta trgovanja, APA-e i CTP-ove

1. Mjesta trgovanja, APA-e i CTP-ovi svakodnevno dostavljaju podatke iz članka 2. stavka 1.
2. U slučaju *ad hoc* zahtjeva, mjesta trgovanja, APA-e i CTP-ovi dostavljaju podatke iz članka 2. stavka 2. u roku od četiri tjedna od primitka zahtjeva osim ako je zbog iznimnih okolnosti, navedenih u samom zahtjevu, potreban odgovor u kraćem roku. Imaju i DE čini mi se kao IT, stavi tako.
3. Odstupajući od stavaka 1. i 2., mjesta trgovanja i CTP-ovi dostavljaju podatke koji se koriste za potrebe mehanizma najvećeg volumena kako je navedeno u članku 6. stavcima 6. do 9.

Članak 4.

Format zahtjevâ za dostavljanje podataka

Mjesta trgovanja, APA-e i CTP-ovi dostavljaju podatke iz članka 2. u zajedničkom XML formatu i, ako je moguće, u skladu sa svim drugim specifikacijama u pogledu sadržaja i formata kako bi se omogućio učinkovit i automatiziran proces dostave podataka te njihove konsolidacije sa sličnim podacima iz drugih izvora.

Članak 5.

Vrsta podataka koji se moraju pohraniti i minimalno razdoblje na koje mjesta trgovanja, APA-e i CTP-ovi moraju pohraniti podatke

1. Mjesta trgovanja, APA-e i CTP-ovi pohranjuju sve podatke potrebne za izračunavanje, praćenje i prilagodbu pragova i parametara iz članka 2. neovisno o tome jesu li informacije objavljene ili ne.
2. Mjesta trgovanja, APA-e i CTP-ovi pohranjuju podatke iz stavka 1. na najmanje tri godine.

Članak 6.

Zahtjevi za izvješćivanje za mjesta trgovanja i CTP-ove za potrebe mehanizma najvećeg volumena

1. Za svaki financijski instrument koji podliježe zahtjevima o transparentnosti iz članka 3. Uredbe (EU) br. 600/2014, mjesta trgovanja nadležnom tijelu dostavljaju sljedeće podatke:
 - (a) ukupan volumen trgovanja financijskim instrumentom koje je izvršeno na tom mjestu trgovanja;
 - (b) ukupan volumen trgovanja financijskim instrumentom koje je izvršeno na tom mjestu trgovanja na koje se primjenjuju izuzeća iz članka 4. stavka 1. točke (a) odnosno članka 4. stavka 1. točke (b) podtočke i. Uredbe (EU) br. 600/2014, pri čemu se ukupni volumen navodi zasebno za svako izuzeće.
2. Za svaki financijski instrument koji podliježe zahtjevima o transparentnosti iz članka 3. Uredbe (EU) br. 600/2014 i kada to zahtijeva nadležno tijelo, CTP-ovi nadležnom tijelu dostavljaju sljedeće podatke:
 - (a) ukupni volumen trgovanja financijskim instrumentom koje je izvršeno na svim mjestima trgovanja u Uniji, pri čemu se ukupni volumen za svako mjesto trgovanja navodi zasebno;
 - (b) ukupni volumen trgovanja koje je izvršeno na svim mjestima trgovanja u Uniji na koje se primjenjuju izuzeća iz članka 4. stavka 1. točke (a) odnosno članka 4. stavka 1. točke (b) podtočke i. Uredbe (EU) br. 600/2014, pri čemu se ukupni volumen za svako izuzeće i za svako mjesto trgovanja navodi zasebno.
3. Mjesta trgovanja i CTP-ovi nadležnom tijelu dostavljaju podatke iz stavaka 1. i 2. koristeći se formatima iz Priloga. Oni posebice moraju osigurati da su identifikatori mjesta trgovanja koje dostavljaju dovoljno precizno definirani kako bi nadležno tijelo i ESMA mogli za svako mjesto trgovanja utvrditi volumen trgovanja koje je izvršeno na temelju izuzeća u vezi s referentnom cijenom i, za likvidne financijske instrumente, na temelju izuzeća u vezi s dogovorenim transakcijama i omogućiti izračun udjela iz članka 5. stavka 1. točke (a) Uredbe (EU) br. 600/2014.
4. Za izračunavanje volumena iz stavaka 1. i 2.:
 - (a) volumen pojedinačne transakcije dobiva se tako da se cijena financijskog instrumenta pomnoži s brojem jedinica kojima se trgovalo;
 - (b) ukupni volumen trgovanja svakim financijskim instrumentom iz stavka 1. točke (a) i stavka 2. točke (a) dobiva se zbrajanjem volumena svih pojedinačnih i samo jednom knjiženih transakcija za taj financijski instrument.
 - (c) volumen trgovanja iz stavka 1. točke (b) i stavka 2. točke (b) izračunava se zbrajanjem volumena pojedinačnih i samo jednom knjiženih transakcija za taj financijski instrument prijavljenih pod oznakama „referentna cijena” i „dogovorene transakcije u likvidnim financijskim instrumentima” u skladu s tablicom 4. Priloga I. Delegiranoj uredbi Komisije (EU) 2017/587.

5. Mjesta trgovanja i CTP-ovi zbrajaju samo transakcije izvršene u istoj valuti i zasebno dostavljaju svaki zbrojeni volumen u valuti korištenoj za transakcije.
6. Mjesta trgovanja nadležnom tijelu dostavljaju podatke iz stavaka 1. do 5. prvog i šesnaestog dana svakog kalendarskog mjeseca do 13:00 h po srednjoeuropskom vremenu. Ako je za mjesto trgovanja prvi ili šesnaesti dan kalendarskog mjeseca neradni dan, mjesto trgovanja nadležnom tijelu dostavlja podatke sljedećeg radnog dana do 13:00 h po srednjoeuropskom vremenu.
7. Mjesta trgovanja nadležnom tijelu dostavljaju podatke o ukupnom volumenu trgovanja utvrđenom u skladu sa stavcima 1. do 5. za sljedeća razdoblja:
- (a) za izvješća koja se dostavljaju šesnaestog dana svakog kalendarskog mjeseca razdoblje izvršenja je od prvog do petnaestog dana istog kalendarskog mjeseca;
- (b) za izvješća koja se dostavljaju prvog dana svakog kalendarskog mjeseca razdoblje izvršenja je od šesnaestog do zadnjeg dana prethodnog kalendarskog mjeseca.
8. Odstupajući od stavaka 6. i 7., mjesta trgovanja dostavljaju prvo izvješće po financijskom instrumentu na dan početka primjene Direktive 2014/65/EU i Uredbe (EU) br. 600/2014 do 13:00 h po srednjoeuropskom vremenu te uključuju volumen trgovanja iz stavka 1. za prethodnu kalendarsku godinu. U tu svrhu mjesta trgovanja za svaki kalendarski mjesec zasebno izvještavaju o sljedećem:
- (a) volumenu trgovanja u razdoblju od prvog do petnaestog dana svakog kalendarskog mjeseca;
- (b) volumenu trgovanja u razdoblju od šesnaestog do zadnjeg dana svakog kalendarskog mjeseca.
9. Mjesta trgovanja i CTP-ovi na svaki *ad hoc* zahtjev nadležnih tijela o volumenu trgovanja u vezi s izračunima koji se provode radi praćenja primjene izuzeća u vezi s referentnom cijenom ili izuzeća u vezi s dogovorenim transakcijama odgovaraju do kraja radnog vremena u radnom danu nakon dana primitka zahtjeva.

Članak 7.

Zahtjevi za nadležna tijela u pogledu izvješćivanja ESMA-e za potrebe mehanizma najvećeg volumena i obveze trgovanja za izvedenice

1. Nadležna tijela ESMA-i dostavljaju podatke koje su primila od mjesta trgovanja ili CTP-a u skladu s člankom 6. sljedećeg radnog dana od njihova primitka do 13:00 h po srednjoeuropskom vremenu.
2. Nadležna tijela ESMA-i dostavljaju podatke koje su primila od mjesta trgovanja, APA-e ili CTP-a radi utvrđivanja jesu li izvedenice dovoljno likvidne kako je navedeno u članku 1. točki (h), bez neopravdanog kašnjenja i najkasnije tri radna od primitka relevantnih podataka.

Članak 8.

Zahtjevi za izvješćivanje za ESMA-u za potrebe mehanizma najvećeg volumena

1. ESMA objavljuje podatke o izmjerenom ukupnom volumenu trgovanja za svaki financijski instrument u prethodnih 12 mjeseci i postotcima trgovanja na temelju izuzeća u vezi s dogovorenim transakcijama i izuzeća u vezi s referentnom cijenom za cijelu Uniju i za svako mjesto trgovanja u prethodnih 12 mjeseci, u skladu s člankom 5. stavcima 4., 5. i 6. Uredbe (EU) br. 600/2014, najkasnije u 22:00 h po srednjoeuropskom vremenu petog radnog dana nakon isteka razdoblja izvješćivanja iz članka 6. stavka 6. ove uredbe.
2. Objava iz stavka 1. besplatna je te je u strojno čitljivom formatu i u formatu koji je čitljiv ljudima kako je definirano u članku 14. Delegirane uredbe Komisije (EU) 2017/571⁽¹⁾ i u članku 13. stavcima 4. i 5. Delegirane uredbe Komisije (EU) 2017/567.

⁽¹⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) 2017/571 od 2. lipnja 2016. o dopuni Direktive 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda za izdavanje odobrenja za rad, organizacijske zahtjeve i objavljivanje transakcija za pružatelje usluga dostave podataka (vidjeti stranicu 126. ovoga Službenog lista).

3. Ako se financijskim instrumentom trguje u više od jedne valute u cijeloj Uniji, ESMA sve volumene pretvara u euro pri čemu koristi prosječne tečajeve izračunane na temelju dnevnih referentnih deviznih tečajeva eura koje je Europska središnja banka objavila na svojem *web*-mjestu u prethodnih 12 mjeseci. Taj pretvoreni volumen koristi se za izračunavanje i objavu ukupnog volumena trgovanja i postotaka trgovanja na temelju izuzeća u vezi s dogovorenim transakcijama i izuzeća u vezi s referentnom cijenom za cijelu Uniju i za svako mjesto trgovanja kako je navedeno u stavku 1.

Članak 9.

Stupanje na snagu i primjena

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se od 3. siječnja 2018.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 13. lipnja 2016.

Za Komisiju
Predsjednik
Jean-Claude JUNCKER

PRILOG

Tablica 1.

Tablica s oznakama za tablicu 2.

OZNAKA	VRSTA PODATKA	DEFINICIJA
{ALPHANUM-n}	Do n alfanumeričkih znakova	Rubrika za slobodan unos teksta.
{DECIMAL-n/m}	Decimalni broj od ukupno najviše n znamenki od kojih najviše m znamenki može biti dio decimalne	Numeričko polje za pozitivne i negativne vrijednosti. — decimalni razdjelnik je „.” (točka); — pred broj je moguće staviti „-” (minus) za označavanje negativnih brojeva. Vrijednosti se, prema potrebi, zaokružuju, a ne skraćuju.
{CURRENCYCODE_3}	3 alfanumerička znaka	Troslovni kod države, kako je definirano u valutnim oznakama u skladu s normom ISO 4217
{DATEFORMAT}	Format datuma u skladu s normom ISO 8601	Datumi bi se trebali navoditi u sljedećem formatu: GGGG-MM-DD.
{ISIN}	12 alfanumeričkih znakova	Oznaka ISIN, kako je definirano u normi ISO 6166
{MIC}	4 alfanumerička znaka	Identifikacijska oznaka tržišta, kako je definirano u normi ISO 10383

Tablica 2.

Formati izvješća za potrebe mehanizma najvećeg volumena

Naziv podatkovnog polja	Format
Razdoblje izvješćivanja	{DATEFORMAT}/{DATEFORMAT} pri čemu je prvi datum početak razdoblja izvješćivanja, a drugi kraj razdoblja izvješćivanja.
Identifikacija subjekta koji podnosi izvješće	Ako je subjekt koji podnosi izvješće mjesto trgovanja: {MIC} (MIC segmenta ili, ako je primjereno, operativni MIC) ili {ALPHANUM-50} ako je subjekt koji podnosi izvješće CTP.
Identifikator mjesta trgovanja	{MIC} (MIC segmenta ako je dostupan, u suprotnome operativni MIC)
Identifikator instrumenta	{ISIN}
Valuta transakcije	{CURRENCYCODE_3}
Ukupan volumen trgovanja (po valuti)	{DECIMAL-18/5}

Naziv podatkovnog polja	Format
Ukupan volumen trgovanja na temelju izuzeća u vezi s referentnom cijenom u skladu s člankom 4. stavkom 1. točkom (a) MiFIR-a (po valuti)	{DECIMAL-18/5}
Ukupan volumen trgovanja na temelju izuzeća u vezi s dogovorenim transakcijama u skladu s člankom 4. stavkom 1. točkom (b) podtočkom i. MiFIR-a (po valuti)	{DECIMAL-18/5}

DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) 2017/578**od 13. lipnja 2016.****o dopuni Direktive 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća o tržištu financijskih instrumenata u pogledu regulatornih tehničkih standarda o utvrđivanju zahtjeva za ugovore o održavanju tržišta i sustave održavanja tržišta****(Tekst značajan za EGP)**

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Direktivu 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o tržištu financijskih instrumenata i izmjeni Direktive 2002/92/EZ i Direktive 2011/61/EU ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 17. stavak 7. točke (a), (b) i (c) te članak 48. stavak 12. točke (a) i (f),

budući da:

- (1) Pri utvrđivanju zahtjeva za održavanje tržišta koji se odnose na trgovce koji se bave algoritamskim trgovanjem i provode strategije održavanja tržišta te utvrđivanju povezanih obveza mjesta trgovanja trebalo bi ostvariti dva glavna cilja. Prvo, trebalo bi uvesti element predvidljivosti za likvidnost vidljivu na temelju knjige naloga tako da se utvrde ugovorne obveze za investicijska društva koja provode strategije održavanja tržišta. Drugo, trebalo bi potaknuti prisutnost tih društava na tržištu, prije svega u uvjetima tržišnog stresa.
- (2) Odredbe ove uredbe blisko su povezane jer se odnose na skup povezanih obveza investicijskih društava koja se bave algoritamskim trgovanjem i provode strategije održavanja tržišta te na obveze mjesta trgovanja na kojima se te strategije održavanja tržišta mogu provoditi. Kako bi se osigurala dosljednost tih odredaba, koje bi trebale stupiti na snagu istodobno, te kako bi se osobama koje podliježu tim obvezama, uključujući ulagatelje koji nisu rezidenti Unije, omogućio sveobuhvatan pregled i jednostavan pristup tim odredbama, te je odredbe poželjno obuhvatiti jednom uredbom.
- (3) Ova bi se uredba trebala primjenjivati ne samo na uređena tržišta, već i na multilateralne trgovinske platforme i organizirane trgovinske platforme u skladu s člankom 18. stavkom 5. Direktive 2014/65/EU.
- (4) Strategije održavanja tržišta mogu se odnositi na jedan financijski instrument ili više njih te na jedno mjesto trgovanja ili više njih. No u određenim slučajevima mjesto trgovanja možda neće moći pratiti strategije koje uključuju više od jednog mjesta trgovanja ili instrumenta. U tim slučajevima mjesto trgovanja trebalo bi biti u mogućnosti, u skladu s vrstom, opsegom i složenošću svojeg poslovanja, pratiti strategije održavanja tržišta koje se provode u njegovu okviru te bi stoga odgovarajuće ugovore o održavanju tržišta i sustave održavanja tržišta trebalo ograničiti samo na te situacije.
- (5) Svi članovi ili sudionici koji se bave algoritamskim trgovanjem i provode strategiju održavanja tržišta na mjestu trgovanja koje dopušta ili omogućuje algoritamsko trgovanje trebali bi s operaterom tog mjesta trgovanja sklopiti ugovor o održavanju tržišta. No poticaje u okviru sustava održavanja tržišta trebalo bi propisati samo za određene instrumente kojima se trguje u okviru sustava trgovanja koji se temelji na knjizi naloga i neprekinutoj dražbi. Mjestima trgovanja ne bi se trebalo sprječavati da za druge financijske instrumente ili sustave trgovanja samoinicijativno uvedu druge vrste poticaja.
- (6) Jasno bi trebalo utvrditi slučajeve u kojima mjesta trgovanja nisu obvezna uspostaviti sustav održavanja tržišta, uzimajući u obzir vrstu i opseg trgovanja u okviru tih mjesta trgovanja. Primjereno je u tu svrhu utvrditi financijske instrumente i sustave trgovanja koji povećavaju rizik visoke volatilnosti i za koje je bitno poticati osiguravanje likvidnosti kako bi se osiguralo uredno i učinkovito funkcioniranje tržišta. U tom pogledu ovom uredbom trebalo bi uzeti u obzir činjenicu da pri algoritamskom trgovanju određenim likvidnim instrumentima u okviru sustava trgovanja koji se temelje na knjizi naloga i neprekinutoj dražbi postoji veći rizik od prekomjerne reakcije na vanjske događaje koji mogu povećati volatilnost tržišta.

⁽¹⁾ SL L 173, 12.6.2014., str. 349.

- (7) Mjesta trgovanja za koja se smatra primjerenim da u skladu s ovom uredbom imaju sustave održavanja tržišta trebala bi biti obvezna preispitati svoje postojeće ugovore kako bi se osiguralo da odredbe tih ugovora o trgovcima koji se bave algoritamskim trgovanjem i provode strategiju održavanja tržišta budu u skladu s ovom uredbom.
- (8) Sustavom održavanja tržišta mogu se poticati investicijska društva koja su potpisala ugovor o održavanju tržišta u pogledu izvršenja svojih obveza u uobičajenim uvjetima trgovanja, no njime bi se trebala poticati poduzeća koja stvarno pridonose osiguravanju likvidnosti u uvjetima tržišnog stresa. Stoga bi trebao postojati sustav poticaja za ograničavanje iznenadnog i znatnog povlačenja likvidnosti u uvjetima tržišnog stresa. Kako bi se spriječila neujednačena primjena te obveze, važno je da o postojanju uvjeta tržišnog stresa mjesta trgovanja obavijeste sve stranke sustava održavanja tržišta. Iznimne okolnosti trebalo bi iscrpno utvrditi i stoga one ne bi trebale obuhvaćati redovite ili planirane informativne događaje koji, neovisno o tome nastaju li tijekom ili izvan vremena trgovanja, zbog promjena u percepciji tržišnog rizika mogu utjecati na fer vrijednost financijskog instrumenta.
- (9) Članovi, sudionici ili klijenti koji su potpisali ugovor o održavanju tržišta u svim slučajevima moraju ispunjavati minimalni skup zahtjeva u pogledu prisutnosti, veličine i raspona cijene. No članovi, sudionici ili klijenti koji ispunjuju te minimalne zahtjeve samo u uobičajenim uvjetima trgovanja ne moraju nužno imati pristup svim vrstama poticaja. Mjesta trgovanja mogu uspostaviti sustave održavanja tržišta kojima se nagrađuju samo članovi, sudionici ili klijenti koji zadovoljavaju strože parametre u pogledu prisutnosti, veličine i raspona cijene. Zato bi u sustavima održavanja tržišta koje su uspostavila mjesta trgovanja trebalo jasno navesti uvjete pristupa poticajima te uzeti u obzir stvarni doprinos likvidnosti u okviru mjesta trgovanja koji osiguravaju sudionici u sustavu, izražen u smislu prisutnosti, veličine i raspona cijene.
- (10) Kako bi se spriječila neujednačena primjena ove uredbe te osigurala korektna i nediskriminirajuća uspostava sustava održavanja tržišta, bitno je da svi članovi, sudionici i klijenti mjesta trgovanja budu na usklađen način obaviješteni o pojavi iznimnih okolnosti. Stoga je nužno utvrditi obveze mjesta trgovanja u pogledu obavješćivanja u tim iznimnim okolnostima.
- (11) Radi dosljednosti i kako bi se osiguralo nesmetano funkcioniranje financijskih tržišta, potrebno je da se odredbe utvrđene u ovoj uredbi i povezane nacionalne odredbe kojima se prenosi Direktiva 2014/65/EU primjenjuju od istog datuma.
- (12) Ova uredba temelji se na nacrtu regulatornih tehničkih standarda koje je Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala dostavilo Komisiji.
- (13) Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala provelo je otvoreno javno savjetovanje o nacrtu regulatornih tehničkih standarda na kojem se temelji ova uredba, analiziralo je moguće povezane troškove i koristi te zatražilo mišljenje Interesne skupine za vrijednosne papire i tržišta kapitala osnovane člankom 37. Uredbe (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾,

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Obveza investicijskih društava da sklope ugovor o održavanju tržišta

1. Investicijska društva sklapaju ugovor o održavanju tržišta u vezi s financijskim instrumentom ili instrumentima u okviru kojih provode strategiju održavanja tržišta s mjestom ili mjestima trgovanja na kojima se ta strategija odvija ako pri izvršenju strategije održavanja tržišta tijekom polovine dana trgovanja u jednom mjesecu:
 - (a) objavljuju obvezujuće istodobne ponude kupnje i prodaje usporedive veličine i konkurentnih cijena;
 - (b) trguju za vlastiti račun u okviru najmanje jednog financijskog instrumenta na jednom mjestu trgovanja najmanje 50 % dnevnih sati neprekidnog trgovanja na dotičnom mjestu trgovanja, ne uključujući početne i završne dražbe.

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju europskog nadzornog tijela (Europskog nadzornog tijela za vrijednosne papire i tržišta kapitala), izmjeni Odluke br. 716/2009/EZ i stavljanju izvan snage Odluke Komisije 2009/77/EZ (SL L 331, 15.12.2010., str. 84.)

2. Za potrebe stavka 1.:
- (a) ponuda se smatra obvezujućom ponudom ako uključuje naloge i ponude koji se u skladu s pravilima mjesta trgovanja mogu upariti sa suprotnim nalogom ili ponudom;
 - (b) ponude se smatraju ponudama kupnje i prodaje ako se objavljuju tako da su i kupovna i prodajna cijena istodobno prisutne u knjizi naloga;
 - (c) smatra se da su dvije ponude usporedive veličine ako se po veličini međusobno ne razlikuju za više od 50 %;
 - (d) smatra se da ponude imaju konkurentne cijene ako se objavljuju na razini ili unutar najvećeg raspona kupovnih i prodajnih cijena koje je mjesto trgovanja utvrdilo i koje zahtijeva za svako investicijsko društvo koje je s njim potpisalo ugovor o održavanju tržišta.

Članak 2.

Sadržaj ugovora o održavanju tržišta

1. Sadržaj obvezujućeg pisanog ugovora iz članka 17. stavka 3. točke (b) i članka 48. stavka 2. Direktive 2014/65/EU uključuje najmanje sljedeće:
- (a) financijski instrument ili instrumente obuhvaćene ugovorom;
 - (b) minimalne obveze koje investicijsko društvo mora ispuniti u smislu prisutnosti, veličine i raspona cijene, a koje uključuju barem objavljivanje obvezujućih istodobnih ponuda kupnje i prodaje usporedive veličine i konkurentnih cijena za najmanje jedan financijski instrument na mjestu trgovanja tijekom najmanje 50 % dnevnih sati neprekidnog trgovanja, ne uključujući početne i završne dražbe, izračunano za svaki dan trgovanja;
 - (c) po potrebi, uvjete primjenjivog sustava održavanja tržišta;
 - (d) obveze investicijskog društva koje se odnose na ponovnu uspostavu trgovanja nakon prekida zbog volatilnosti;
 - (e) obveze investicijskog društva u pogledu nadzora, usklađenosti i revizije koje mu omogućuju praćenje vlastite djelatnosti održavanja tržišta;
 - (f) obvezu označavanja obvezujućih ponuda dostavljenih mjestu trgovanja u skladu s ugovorom o održavanju tržišta kako bi se te ponude razlikovale od ostalih tokova naloga;
 - (g) obvezu održavanja evidencije obvezujućih ponuda i transakcija koje se odnose na aktivnosti održavanja tržišta investicijskog društva i koje se jasno razlikuju od drugih aktivnosti trgovanja te obvezu da tu evidenciju na zahtjev stavi na raspolaganje mjestu trgovanja i nadležnim tijelima.
2. Mjesta trgovanja neprekidno prate da relevantna investicijska društva stvarno poštuju ugovore o održavanju tržišta.

Članak 3.

Iznimne okolnosti

Obveza investicijskog društva da pruža likvidnost na redovitoj i predvidljivoj osnovi utvrđena člankom 17. stavkom 3. točkom (a) Direktive 2014/65/EU ne primjenjuje se ni u jednoj od sljedećih iznimnih okolnosti:

- (a) okolnosti krajnje volatilnosti u kojima se mehanizmi u slučaju volatilnosti pokreću za većinu financijskih instrumenata ili odnosnih instrumenata financijskih instrumenata kojima se trguje u segmentu trgovanja u okviru mjesta trgovanja na koji se primjenjuje obveza potpisivanja ugovora o održavanju tržišta;
- (b) rat, sindikalno djelovanje, građanski nemiri ili kibernetička sabotaza;

- (c) neuredni uvjeti trgovanja u kojima je onemogućeno održavanje korektnog, urednog i transparentnog izvršenja transakcija i dokazano je bilo što od sljedećeg:
- i. na učinkovitost mjesta trgovanja znatno utječu kašnjenja i prekidi;
 - ii. veći broj neispravnih naloga ili transakcija;
 - iii. mjesto trgovanja nema dostatnu sposobnost pružanja usluga;
- (d) ako investicijsko društvo ne može održavati praksu razboritog upravljanja rizikom zbog bilo kojeg od sljedećih razloga:
- i. tehnološke poteškoće, uključujući probleme s tokom podataka ili drugim sustavom koji je bitan za provedbu strategije održavanja tržišta;
 - ii. poteškoće u upravljanju rizikom povezane s regulatornim kapitalom, utvrđivanjem pokrivenosti maržom i pristupom poravnanju;
 - iii. nemogućnost zaštite pozicije zbog zabrane kratke prodaje;
- (e) u slučaju nevlasničkih instrumenata, tijekom razdoblja suspenzije iz članka 9. stavka 4. Uredbe (EU) br. 600/2014 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾.

Članak 4.

Utvrđivanje iznimnih okolnosti

1. Mjesta trgovanja objavljuju da su nastupile iznimne okolnosti iz članka 3. točaka (a), (b), (c) i (e) te, čim to bude tehnički moguće, da je po okončanju iznimnih okolnosti ponovno uspostavljeno njihovo uobičajeno trgovanje.
2. Mjesta trgovanja utvrđuju jasne postupke za ponovnu uspostavu uobičajenog trgovanja nakon okončanja iznimnih okolnosti, uključujući vremenski rok za tu ponovnu uspostavu, i te postupke čine javno dostupnima.
3. Mjesta trgovanja ne smiju proglašenje iznimnih okolnosti produljiti nakon zatvaranja trgovanja, osim ako je to nužno u okolnostima navedenima u članku 3. stavku 1. točkama (b), (c) i (e).

Članak 5.

Obveza mjesta trgovanja da uspostave sustav održavanja tržišta

1. Mjesta trgovanja nisu obvezna imati uspostavljen sustav održavanja tržišta kako je navedeno u članku 48. stavku 2. točki (b) Direktive 2014/65/EU osim za bilo koju od sljedećih vrsta financijskih instrumenata kojima se trguje u okviru sustava trgovanja koji se temelji na knjizi naloga i neprekinutoj dražbi:
 - (a) dionice i burzovno utrživi fondovi za koje postoji likvidno tržište kako je definirano u članku 2. stavku 1. podstavku 17. Uredbe (EU) br. 600/2014 i navedeno u Delegiranoj uredbi Komisije (EU) 2017/567 ⁽²⁾;
 - (b) opcije i budućnosnice koje su povezane s financijskim instrumentima iz točke (a);
 - (c) budućnosnice i opcije na dioničke indekse za koje postoji likvidno tržište kako je utvrđeno člankom 9. stavkom 1. točkom (c) i člankom 11. stavkom 1. točkom (c) Uredbe (EU) br. 600/2014 i Delegiranom uredbom Komisije (EU) 2017/583 ⁽³⁾.

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 600/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o tržištima financijskih instrumenata i izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 (SL L 173, 12.6.2014., str. 84.).

⁽²⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) 2017/567 od 18. svibnja 2016. o dopuni Uredbe (EU) br. 600/2014 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu definicija, transparentnosti, kompresije portfelja te nadzornih mjera za intervenciju u području proizvoda i pozicija (vidjeti str. 90. ovog Službenog lista).

⁽³⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) 2017/583 od 14. srpnja 2016. o dopuni Uredbe (EU) br. 600/2014 Europskog parlamenta i Vijeća o tržištima financijskih instrumenata u pogledu regulatornih tehničkih standarda u vezi sa zahtjevima u pogledu transparentnosti za mjesta trgovanja i investicijska društva u odnosu na obveznice, strukturirane financijske proizvode, emisijske jedinice i izvedenice (vidjeti str. 229. ovog Službenog lista).

2. Za potrebe stavka 1. sustav trgovanja koji se temelji na knjizi naloga i neprekinutoj dražbi znači sustav u okviru kojeg se s pomoću knjige naloga i algoritma trgovanja koji djeluje bez ljudske intervencije nalozi za prodaju uparuju s nalogima za kupnju na temelju najbolje raspoložive cijene na kontinuiranoj osnovi.

Članak 6.

Minimalne obveze u pogledu sustava održavanja tržišta

1. Mjesta trgovanja u svojem sustavu održavanja tržišta opisuju poticaje i zahtjeve koje investicijska društva moraju ispuniti u smislu prisutnosti, veličine i raspona cijene kako bi ostvarili pristup tim poticajima:

(a) u uobičajenim uvjetima trgovanja ako mjesto trgovanja nudi poticaje u tim uvjetima;

(b) uvjetima tržišnog stresa, uzimajući u obzir dodatne rizike u tim okolnostima.

2. Mjesta trgovanja utvrđuju parametre za identificiranje uvjeta tržišnog stresa u smislu znatnih kratkoročnih promjena u cijeni i volumenu. Mjesta trgovanja ponovnu uspostavu trgovanja nakon prekida zbog volatilnosti smatraju uvjetima tržišnog stresa.

3. Za potrebe stavka 1. točke (a) mjesta trgovanja u svojim sustavima održavanja tržišta mogu navesti da se poticaji odobravaju samo sudioniku odnosno sudionicima koji ostvare najbolji rezultat.

Članak 7.

Korektni i nediskriminirajući sustavi održavanja tržišta

1. Mjesta trgovanja na svojem web-mjestu objavljuju uvjete sustava održavanja tržišta, nazive društava koja su potpisala ugovor o održavanju tržišta u okviru svakog od tih sustava te financijske instrumente obuhvaćene tim ugovorima.

2. Mjesta trgovanja o svim promjenama uvjeta sustava održavanja tržišta obavješćuju sudionike tih sustava najmanje mjesec dana prije početka njihove primjene.

3. Mjesta trgovanja u svojim sustavima održavanja tržišta pružaju jednake poticaje svim sudionicima koji ostvaruju jednake rezultate u smislu prisutnosti, veličine i raspona cijene.

4. Mjesta trgovanja ne ograničavaju broj sudionika u sustavu održavanja tržišta. No pristup poticajima uključenima u sustav mogu ograničiti na poduzeća koja su dosegla unaprijed utvrđene pragove.

5. Mjesta trgovanja neprekidno prate stvarnu usklađenost sudionika sa sustavima održavanja tržišta.

6. Mjesta trgovanja uvode postupke za obavješćivanje jednostavno dostupnim kanalima svih sudionika u sustavu održavanja tržišta o postojanju uvjeta tržišnog stresa na svojem mjestu trgovanja.

Članak 8.

Stupanje na snagu i primjena

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se od 3. siječnja 2018.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 13. lipnja 2016.

Za Komisiju
Predsjednik
Jean-Claude JUNCKER

DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) 2017/579**od 13. lipnja 2016.****o dopuni Uredbe (EU) br. 600/2014 Europskog parlamenta i Vijeća o tržištima financijskih instrumenata u pogledu regulatornih tehničkih standarda o izravnom, znatnom i predvidljivom učinku ugovora o izvedenicama unutar Unije i sprječavanju izbjegavanja propisa i obveza****(Tekst značajan za EGP)**

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 600/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o tržištima financijskih instrumenata i izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 28. stavak 5.,

budući da:

- (1) S obzirom na veliku raznolikost ugovora o OTC izvedenicama, kako bi se utvrdilo kada se za ugovor o OTC izvedenicama može smatrati da ima izravan, znatan i predvidljiv učinak unutar Unije kako je utvrđeno člankom 28. stavkom 2. Uredbe (EU) br. 600/2014 te u kojim je slučajevima potrebno ili prikladno spriječiti izbjegavanje propisa i obveza koji proizlaze iz odredaba Uredbe (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾, potrebno je donijeti pristup temeljen na kriterijima.
- (2) U članku 33. stavku 3. Uredbe (EU) br. 600/2014 navodi se da se smatra da su uvjeti utvrđeni člancima 28. i 29. te Uredbe ispunjeni ako barem jedna od drugih ugovornih strana ima poslovni nastan u zemlji za koju je Komisija donijela provedbeni akt o istovrijednosti u skladu s člankom 33. stavkom 2. Uredbe (EU) br. 600/2014. Ovi regulatorni tehnički standardi trebali bi se stoga primjenjivati i na ugovore u kojima obje druge ugovorne stranke imaju poslovni nastan u trećoj zemlji za koju još nije utvrđeno da je njezin pravni, nadzorni i provedbeni okvir istovrijedan zahtjevima utvrđenima u toj uredbi.
- (3) Određene informacije o ugovorima koje su sklopili subjekti iz trećih zemalja bile bi dostupne samo nadležnim tijelima trećih zemalja. Stoga nadležna tijela Unije trebaju blisko surađivati s nadležnim tijelima tih trećih zemalja kako bi se osiguralo da se odgovarajuće odredbe primjenjuju i provode.
- (4) S obzirom na inherentnu povezanost ove uredbe i Delegirane uredbe Komisije (EU) br. 285/2014 ⁽³⁾, tehnički termini potrebni za cjelokupno razumijevanje tehničkih standarda trebali bi imati isto značenje.
- (5) Ugovori o OTC izvedenicama koje sklope subjekti s poslovnim nastanom u trećoj zemlji i koji su osigurani jamstvom koje pružaju subjekti s poslovnim nastanom u Uniji uzrokuju financijski rizik davatelju jamstva koji ima poslovni nastan u Uniji. Budući da bi rizik ovisio o opsegu jamstva koje financijske druge ugovorne strane izdaju kako bi se osigurali ugovori o OTC izvedenicama te zbog povezanosti među financijskim drugim ugovornim stranama u odnosu na nefinancijske druge ugovorne strane, samo bi se za ugovore o OTC izvedenicama koje sklope subjekti s poslovnim nastanom u trećoj zemlji, a koji su osigurani jamstvom koje premašuje određene kvantitativne pragove te koje osiguravaju financijske druge ugovorne strane s poslovnim nastanom u Uniji, trebalo smatrati da imaju izravan, znatan i predvidljiv učinak u Uniji.

⁽¹⁾ SL L 173, 12.6.2014., str. 84.⁽²⁾ Uredba (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. o OTC izvedenicama, središnjoj drugoj ugovornoj strani i trgovinskom repozitoriju (SL L 201, 27.7.2012., str. 1.).⁽³⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) br. 285/2014 od 13. veljače 2014. o dopuni Uredbe (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda o izravnom, značajnom i predvidljivom učinku ugovora unutar Unije i sprječavanju izbjegavanja propisa i obveza (SL L 85, 21.3.2014., str. 1.).

- (6) Financijske druge ugovorne strane s poslovnim nastanom u trećoj zemlji mogu sklapati ugovore o OTC izvedenicama preko svojih podružnica u Uniji. Zbog utjecaja aktivnosti tih podružnica na tržište Unije treba se smatrati da ugovori o OTC izvedenicama sklopljeni između tih podružnica u Uniji imaju izravan, znatan i predvidljiv učinak unutar Unije.
- (7) Trebalo bi se smatrati da se ugovorima o OTC izvedenicama koje sklope određene druge ugovorne strane prije svega u cilju izbjegavanja primjene obveze trgovanja koja se primjenjuje na subjekte koji bi obično bili druga ugovorna strana, izbjegavaju propisi i obveze utvrđene Uredbom (EU) br. 600/2014 jer se njima sprječava ostvarenje jedne od svrha te uredbe.
- (8) Trebalo bi se smatrati da se ugovorima o OTC izvedenicama koji su dio aranžmana čije se značajke ne temelje na poslovnoj logici ili komercijalnom sadržaju i čija je prvenstvena svrha izbjegavanje primjene Uredbe (EU) br. 600/2014, uključujući propise koji se odnose na uvjete izuzeća, izbjegavaju propisi i obveze utvrđene tom uredbom.
- (9) Situacije u kojima su pojedinačne sastavnice aranžmana neusklađene s pravnim sadržajem aranžmana u cjelini, u kojima se aranžman provodi na način koji nije uobičajen u razumnom poslovnom djelovanju, u kojima aranžman ili niz aranžmana sadržavaju elemente s učinkom neutralizacije ili poništavanja njihovog međusobnog ekonomskog sadržaja, odnosno u kojima su transakcije kružne prirode, trebale bi se smatrati pokazateljima umjetnog aranžmana ili umjetnog niza aranžmana.
- (10) Budući da subjektima iz trećih zemalja na koje se odnose ovi regulatorni tehnički standardi treba vremena da se usklade sa zahtjevima Uredbe (EU) br. 600/2014 kada njihovi ugovori o OTC izvedenicama ispunjuju uvjete utvrđene ovim regulatornim tehničkim standardima na temelju kojih se smatra da imaju izravan, znatan i predvidljiv učinak unutar Unije, primjereno je primjenu odredbe o tim uvjetima odgoditi za šest mjeseci.
- (11) Radi dosljednosti i kako bi se osiguralo nesmetano funkcioniranje financijskih tržišta, potrebno je da se odredbe ove uredbe i odredbe Uredbe (EU) br. 600/2014 primjenjuju od istog datuma.
- (12) Ova uredba temelji se na nacrtu regulatornih tehničkih standarda koje je Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala (ESMA) dostavilo Komisiji.
- (13) ESMA je provela otvorena javna savjetovanja o nacrtu regulatornih tehničkih standarda na kojem se temelji ova uredba, analizirala je moguće povezane troškove i koristi te zatražila mišljenje Interesne skupine za vrijednosne papire i tržišta kapitala osnovane člankom 37. Uredbe (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾,

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Definicije

Za potrebe ove uredbe primjenjuje se sljedeće definicija:

„jamstvo” znači izričito dokumentirana pravna obveza davatelja jamstva da pokrije plaćanja dospjelih iznosa ili iznosa koji bi mogli dospjeti na temelju ugovora o OTC izvedenicama koji su osigurani tim jamstvom i koje je subjekt za koji je dano jamstvo sklopio u korist korisnika za slučaj neispunjenja obveza, kako je utvrđeno jamstvom, ili ako subjekt za koji je dano jamstvo nije izvršio plaćanje.

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju europskog nadzornog tijela (Europskog nadzornog tijela za vrijednosne papire i tržišta kapitala), izmjeni Odluke br. 716/2009/EZ i stavljanju izvan snage Odluke Komisije 2009/77/EZ (SL L 331, 15.12.2010., str. 84.).

Članak 2.

Ugovori s izravnim, znatnim i predvidljivim učinkom unutar Unije

1. Smatra se da ugovor o OTC izvedenicama ima izravan, znatan i predvidljiv učinak unutar Unije ako barem jedan subjekt iz treće zemlje ostvaruje korist od jamstva koje osigurava financijska druga ugovorna strana s poslovnim nastanom u Uniji, a kojim se pokriva cjelokupna ili djelomična odgovornost koja proizlazi iz ugovora o OTC izvedenicama, pod uvjetom da jamstvo ispunjava oba sljedeća uvjeta:

- (a) njime se osigurava cjelokupna odgovornost subjekta iz treće zemlje koja proizlazi iz jednog ugovora o OTC izvedenicama ili više njih za ukupnu ugovorenu vrijednost u visini od najmanje 8 milijardi EUR ili istovrijednog iznosa u odgovarajućoj stranoj valuti ili se njime osigurava samo dio odgovornosti subjekta iz treće zemlje koja proizlazi iz jednog ugovora o OTC izvedenicama ili više njih za ukupnu ugovorenu vrijednost u visini od najmanje 8 milijardi EUR ili istovrijednog iznosa u odgovarajućoj stranoj valuti podijeljenog postotkom osigurane odgovornosti;
- (b) ono iznosi barem 5 % zbroja sadašnje izloženosti, kako je definirano člankom 272. stavkom 17. Uredbe (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾, u ugovorima o OTC izvedenicama financijske druge ugovorne strane s poslovnim nastanom u Uniji koja izdaje jamstvo.

2. Ako je najveći iznos izdanog jamstva manji od praga utvrđenoga u stavku 1. točki (a), za ugovore osigurane tim jamstvom ne smatra se da imaju izravan, znatan i predvidljiv učinak unutar Unije osim ako se poveća iznos jamstva, a u tom slučaju davatelj jamstva na dan povećanja ponovno ocjenjuje imaju li ugovori izravan, znatan i predvidljiv učinak unutar Unije u odnosu na uvjete utvrđene u stavku 1. točkama (a) i (b).

3. Ako je odgovornost koja proizlazi iz jednog ugovora o OTC izvedenicama ili više njih manja od praga utvrđenog stavkom 1. točkom (a), za te se ugovore ne smatra da imaju izravan, znatan i predvidljiv učinak unutar Unije, čak i ako je najveći iznos jamstva kojim se osigurava ta odgovornost jednak ili veći od praga utvrđenog stavkom 1. točkom (a) te čak i ako je ispunjen uvjet utvrđen stavkom 1. točkom (b).

4. U slučaju povećanja odgovornosti koja proizlazi iz ugovora o OTC izvedenicama ili smanjenja sadašnje izloženosti, davatelj jamstva ponovno ocjenjuje jesu li ispunjeni uvjeti utvrđeni stavkom 1. Ta se ocjena provodi na dan povećanja odgovornosti za uvjet utvrđen stavkom 1. točkom (a) te na mjesečnoj osnovi za uvjet utvrđen stavkom 1. točkom (b).

5. Smatra se da ugovori o OTC izvedenicama za ukupnu ugovorenu vrijednost od najmanje 8 milijardi EUR ili istovrijedan iznos u odgovarajućoj stranoj valuti, koji su sklopljeni prije izdavanja ili povećanja jamstva i koji su naknadno pokriveni jamstvom koje ispunjuje uvjete utvrđene stavkom 1., imaju izravan, znatan i predvidljiv učinak unutar Unije.

6. Smatra se da ugovor o OTC izvedenicama ima izravan, znatan i predvidljiv učinak unutar Unije ako dva subjekta s poslovnim nastanom u trećoj zemlji sklope ugovor o OTC izvedenicama preko svojih podružnica u Uniji, a smatrali bi se financijskim drugim ugovornim stranama da imaju poslovni nastan u Uniji.

Članak 3.

Slučajevi kada je potrebno ili prikladno spriječiti izbjegavanje propisa ili obveza predviđenih Uredbom (EU) br. 600/2014

1. Smatra se da je ugovor o OTC izvedenicama namijenjen izbjegavanju primjene odredaba Uredbe (EU) br. 600/2014 ako se smatra da je prvenstvena svrha načina na koji je ugovor sklopljen, razmatrajući ga u cjelini i uzimajući u obzir sve okolnosti, izbjegavanje primjene odredaba te uredbe.

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o bonitetnim zahtjevima za kreditne institucije i investicijska društva i o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 (SL L 176, 27.6.2013., str. 1.).

2. Za potrebe stavka 1. smatra se da ugovor ima prvenstvenu svrhu izbjegavanja primjene odredaba Uredbe (EU) br. 600/2014 ako je prvenstvena svrha aranžmana ili niza aranžmana koji se odnose na ugovor o OTC izvedenicama poništiti cilj, smisao i svrhu bilo koje odredbe Uredbe (EU) br. 600/2014 koja bi se inače primjenjivala, među ostalim i ako je dio umjetnog aranžmana ili umjetnog niza aranžmana.

3. Umjetnim aranžmanom smatra se aranžman kojem inherentno nedostaje poslovna logika, komercijalni sadržaj ili odgovarajuće ekonomsko objašnjenje te koji se sastoji od ugovora, transakcije, režima, mjere, djelovanja, sporazuma, nepovratnih sredstava, dogovora, obećanja, preuzimanja obveza ili događaja. Aranžman može sadržavati više koraka ili dijelova.

Članak 4.

Stupanje na snagu i primjena

Ova uredba stupa na snagu dvadeset dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se od 3. siječnja 2018.

Ova je uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 13. lipnja 2016.

Za Komisiju
Predsjednik
Jean-Claude JUNCKER

DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) 2017/580**od 24. lipnja 2016.****o dopuni Uredbe (EU) br. 600/2014 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda za evidentiranje relevantnih podataka u vezi s nalogima koji se odnose na financijske instrumente****(Tekst značajan za EGP)**

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 600/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o tržištima financijskih instrumenata i izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012⁽¹⁾, a posebno njezin članak 25. stavak 3. četvrti podstavak,

budući da:

- (1) Operateri mjesta trgovanja trebali bi moći slobodno odlučivati o načinu na koji vode evidenciju o relevantnim podacima u vezi sa svim nalogima koji se odnose na financijske instrumente. Međutim kako bi se omogućilo učinkovito i djelotvorno prikupljanje, usporedba i analiza relevantnih podataka o nalogima za potrebe praćenja tržišta, te informacije trebalo bi nadležnim tijelima staviti na raspolaganje upotrebom jedinstvenih standarda i formata kada nadležno tijelo te informacije zatraži u skladu s člankom 25. stavkom 2. Uredbe (EU) br. 600/2014.
- (2) Kako bi se osigurala jasnoća i pravna sigurnost te izbjegla dvostruka pohrana istih informacija, u ovoj bi Uredbi trebalo obuhvatiti sve elemente podataka u vezi s nalogima, uključujući pojedinosti o kojima treba izvijestiti u skladu s člankom 26. stavcima 1. i 3.
- (3) Kako bi se učinkovito otkrile i istražile potencijalne zlouporabe tržišta ili pokušaji zlouporabe tržišta, potrebno je da nadležna tijela bez odgode identificiraju osobe i subjekte koji mogu biti znatno uključeni u obradu naloga, uključujući članove ili sudionike mjesta trgovanja, subjekte odgovorne za odluke u vezi s ulaganjima i izvršavanjem naloga, brokere koji ne izvršavaju naloge i klijente u čije se ime podnose nalozi. Zato bi operateri mjesta trgovanja trebali upotrebljavati oznake za te osobe.
- (4) Kako bi se nadležnim tijelima omogućilo da učinkovitije identificiraju sumnjive uzorke potencijalno nezakonitog ponašanja koji potječu od jednog klijenta, uključujući slučajeve kada klijent posluje preko brojnih investicijskih društava, operateri mjesta trgovanja trebali bi evidentirati identitet klijenata za čiji su račun njihovi članovi ili sudionici podnijeli nalog. Operateri mjesta trgovanja trebali bi identificirati te klijente s pomoću jedinstvenih identifikatora kako bi se olakšala sigurna i učinkovita identifikacija tih osoba i time olakšala učinkovita analiza moguće zlouporabe tržišta u koju mogu biti uključeni klijenti.
- (5) Od operatera mjesta trgovanja ne bi se smjelo zahtijevati da evidentiraju identifikatore klijenata za sve klijente u lancu trgovanja, već samo za klijente u čije je ime član ili sudionik podnio nalog.
- (6) Identifikacija strategija za održavanje tržišta ili sličnih aktivnosti važna je kako bi se omogućilo učinkovito otkrivanje zlouporabe tržišta. To nadležnim tijelima omogućuje razlikovanje toka naloga koji dolazi od investicijskog društva koje djeluje na osnovu unaprijed utvrđenih uvjeta izdavatelja instrumenta koji je predmet naloga ili mjesta trgovanja kojem je podnesen nalog od toka naloga koji dolazi od investicijskog društva koje djeluje za vlastiti račun ili po diskrecijskom pravu svojeg klijenta.
- (7) Trebalo bi voditi evidencije o točnom datumu i vremenu te pojedinostima svakog podnošenja, izmjene, otkazivanja, odbijanja i izvršenja naloga. Time bi se omogućilo praćenje izmjena naloga tijekom njegova trajanja, što može biti značajno za otkrivanje i procjenu potencijalne zlouporabe tržišta i unaprijednog trgovanja.

⁽¹⁾ SL L 173, 12.6.2014., str. 84.

- (8) Kako bi se osigurao točan i potpun pregled knjige naloga mjesta trgovanja, nadležna tijela zahtijevaju informacije o dnevnim trgovanjima u kojima se trguje financijskim instrumentima. Te se informacije mogu upotrijebiti pogotovo pri utvrđivanju kada počinju i završavaju razdoblja dražbe ili neprekidna trgovanja te uzrokuju li nalozi neplanirane prekide trgovanja. Te su informacije potrebne i kako bi se utvrdilo kako će nalozi utjecati jedan na drugog, posebice kada se dnevna trgovanja zaključče nasumično kao npr. kod dražbi. I informacije o indikativnim cijenama postignutima pri uparivanju ponude i potražnje i indikativnom volumenu uparivanja ponude i potražnje trebale bi pomoći u analiziranju mogućih zlouporaba dražbama. S obzirom na to da samo jedan nalog može utjecati na cijenu postignutu pri uparivanju ponude i potražnje u okviru dražbe, na volumen uparivanja ponude i potražnje u okviru dražbe ili oboje, nadležna tijela moraju znati koji je utjecaj svakog naloga na te vrijednosti. Bez tih informacija bilo bi teško utvrditi koji je nalog imao utjecaj na te vrijednosti. Osim toga, svakom relevantnom događaju trebalo bi dodijeliti redni broj kako bi se utvrdio redoslijed događaja ako se dva ili više događaja odvijaju u isto vrijeme.
- (9) Specifikacija pozicije naloga u knjizi naloga omogućuje rekonstrukciju knjige naloga i analizu redoslijeda izvršenja naloga što je važan element nadzora nad zlouporabom tržišta. Pozicija dodijeljena nalogu ovisi o tome kako sustav trgovanja utvrđuje prioritetni redoslijed. Stoga bi operateri mjesta trgovanja trebali odrediti i evidentirati pojedinosti o prioritetnom slijedu naloga u skladu s metodom prioriteta u odnosu na cijenu, vidljivost ili vrijeme ili metodu prioriteta u odnosu na veličinu i vrijeme.
- (10) Kako bi se omogućilo učinkovito praćenje tržišta neophodno je da se nalozi mogu povezati sa svojim pripadajućim transakcijama. Zato bi operateri mjesta trgovanja trebali evidentirati identifikacijske oznake različitih transakcija koje povezuju naloge s transakcijama.
- (11) Operateri mjesta trgovanja trebali bi u skladu sa svojom vlastitom klasifikacijom za svaki primljeni nalog evidentirati i čuvati vrstu naloga i povezane posebne upute kojima se zajedno utvrđuje kako će naloge obraditi njihovi sustavi za uparivanje transakcija. Te detaljne informacije ključne su za nadležna tijela kako bi mogli u okviru nadzora nad zlouporabom tržišta pratiti aktivnost trgovanja u knjizi naloga danog mjesta trgovanja i posebice kako bi rekonstruirali kako se svaki nalog ponaša u knjizi naloga. Međutim s obzirom na širok raspon postojećih i potencijalnih novih vrsta naloga koje izrađuju operateri mjesta trgovanja te njihovih specifičnih tehničkih pojedinosti, čuvanje tih detaljnih informacija u skladu s internim sustavom klasifikacije operatera možda trenutačno ne omogućuje nadležnim tijelima rekonstrukciju aktivnosti u knjigama naloga svih mjesta trgovanja na dosljedan način. Stoga, kako bi nadležna tijela mogla utvrditi točnu lokaciju svakog naloga u knjizi naloga, operateri mjesta trgovanja trebali bi razvrstati svaki primljeni nalog kao limitirani nalog ako je nalog izvršiv ili kao stop nalog ako je nalog izvršiv samo kad se dogodi unaprijed određen događaj povezan s cijenom.
- (12) Radi dosljednosti i kako bi se osiguralo nesmetano funkcioniranje financijskih tržišta, potrebno je da se odredbe ove Uredbe i odredbe Uredbe (EU) br. 600/2014 primjenjuju od istog datuma.
- (13) Ova Uredba temelji se na nacrtu regulatornih tehničkih standarda koje je Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala (ESMA) dostavilo Komisiji.
- (14) ESMA je provela otvorena javna savjetovanja o nacrtu regulatornih tehničkih standarda na kojem se temelji ova Uredba, analizirala je moguće povezane troškove i koristi te zatražila mišljenje Interesne skupine za vrijednosne papire i tržišta kapitala osnovane člankom 37. Uredbe (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾,

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Područje primjene, standardi i format relevantnih podataka o naložima

1. Operateri mjesta trgovanja stavljaju na raspolaganju nadležnom tijelu pojedinosti o svakom nalogu objavljenom preko njihovih sustava iz članka 2. do 13., kako je navedeno u drugom i trećem stupcu tablice 2. iz Priloga, ako su relevantne za dotični nalog.

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju europskog nadzornog tijela (Europskog nadzornog tijela za vrijednosne papire i tržišta kapitala), izmjeni Odluke br. 716/2009/EZ i stavljanju izvan snage Odluke Komisije 2009/77/EZ (SL L 331, 15.12.2010., str. 84.).

2. Ako nadležna tijela zahtijevaju bilo koju pojedinost iz stavka 1. u skladu s člankom 25. stavkom 2. Uredbe (EU) br. 600/2014, operateri mjesta trgovanja dostavljaju te pojedinosti upotrebljavajući standarde i formate propisane u četvrtom stupcu tablice 2. iz Priloga ovoj Uredbi.

Članak 2.

Identifikacija relevantnih strana

1. Operateri mjesta trgovanja za sve naloge vode evidenciju o sljedećem:
 - (a) članu ili sudioniku mjesta trgovanja koji je podnio nalog mjestu trgovanja, kojeg se identificira kako je navedeno u rubrici 1. tablice 2. iz Priloga;
 - (b) osobi ili kompjuterskom algoritmu unutar člana ili sudionika mjesta trgovanja kojem je podnesen nalog koji je odgovoran za odluku o ulaganju u vezi s nalogom, kojeg se identificira kako je navedeno u rubrici 4. tablice 2. iz Priloga;
 - (c) osobi ili kompjuterskom algoritmu unutar člana ili sudionika mjesta trgovanja koji je odgovoran za izvršenje naloga, kojeg se identificira kako je navedeno u rubrici 5. tablice 2. iz Priloga;
 - (d) članu ili sudioniku mjesta trgovanja koji je preusmjerio nalog za račun i u ime drugog člana ili sudionika mjesta trgovanja, kojeg se identificira kao brokera koji ne izvršava naloge kako je navedeno u rubrici 6. tablice 2. iz Priloga;
 - (e) klijentu u čije je ime član ili sudionik mjesta trgovanja podnio nalog mjestu trgovanja, kojeg se identificira kako je navedeno u rubrici 3. tablice 2. iz Priloga.
2. Ako član ili sudionik ili klijent mjesta trgovanja u skladu sa zakonodavstvom države članice ima odobrenje za alokaciju naloga svojem klijentu nakon podnošenja naloga mjestu trgovanja i u trenutku podnošenja naloga još nije alocirao nalog svojem klijentu, nalog se identificira kako je navedeno u rubrici 3. tablice 2. iz Priloga.
3. Ako se nekoliko naloga podnosi mjestu trgovanja zajedno u obliku pridruženog naloga, taj se pridruženi nalog identificira kako je navedeno u rubrici 3. tablice 2. iz Priloga.

Članak 3.

Vrsta trgovanja članova ili sudionika mjesta trgovanja i aktivnost osiguravanja likvidnosti

1. Vrsta trgovanja u kojoj član ili sudionik mjesta trgovanja podnosi nalog mjestu trgovanja opisuje se kako je navedeno u rubrici 7. tablice 2. iz Priloga.
2. Sljedeći nalozi identificiraju se kako je navedeno u rubrici 8. tablice 2. iz Priloga:
 - (a) nalog koji mjestu trgovanja podnese član ili sudionik u okviru strategije održavanja tržišta u skladu s člancima 17. i 48. Direktive 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾;
 - (b) nalog koji mjestu trgovanja podnese član ili sudionik u okviru bilo koje druge aktivnosti osiguravanja likvidnosti na osnovi uvjeta koje su prethodno utvrdili izdavatelj instrumenta koji je predmet naloga ili to mjesto trgovanja.

⁽¹⁾ Direktiva 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o tržištu financijskih instrumenata i izmjeni Direktive 2002/92/EZ i Direktive 2011/61/EU (SL L 173, 12.6.2014., str. 349.).

Članak 4.**Evidentiranje datuma i vremena**

1. Operateri mjesta trgovanja vode evidenciju o datumu i vremenu nastanka svakog događaja navedenog u rubrici 21. tablice 2. iz Priloga ovoj Uredbi s razinom točnosti utvrđenom u članku 2. Delegirane uredbe Komisije (EU) 2017/574 ⁽¹⁾ kako je navedeno u rubrici 9. tablice 2. iz Priloga ovoj Uredbi. Osim za evidentiranje datuma i vremena odbijanja naloga od strane sustava mjesta trgovanja, svi događaji iz rubrike 21. tablice 2. iz Priloga ovoj Uredbi evidentiraju se upotrebom satova poslovanja koje upotrebljavaju sustavi za usklađivanje transakcija na mjestu trgovanja.
2. Operateri mjesta trgovanja vode evidenciju o datumu i vremenu svakog elementa podataka navedenog u rubrikama 49., 50. i 51. tablice 2. iz Priloga ovoj Uredbi, s razinom točnosti utvrđenom u članku 2. Delegirane uredbe (EU) 2017/574.

Članak 5.**Razdoblje valjanosti i ograničenja naloga**

1. Operateri mjesta trgovanja vode evidenciju o razdobljima valjanosti i ograničenjima naloga koji su navedeni u rubrikama 10 i 11. tablice 2. iz Priloga.
2. Evidencije datuma i vremena u pogledu razdoblja valjanosti vode se kako je navedeno u rubrici 12. tablice 2. iz Priloga za svako razdoblje valjanosti.

Članak 6.**Prioritetni redoslijed i redni brojevi**

1. Operateri mjesta trgovanja koji upravljaju sustavima trgovanja na temelju prioritetnog redoslijeda s obzirom na cijenu, vidljivost i vrijeme vode evidenciju o prioritetnom vremenskom žigu za sve naloge, kako je navedeno u rubrici 13. tablice 2. iz Priloga. Prioritetni vremenski žig evidentira se istom razinom točnosti kako je navedeno u članku 4. stavku 1.
2. Operateri mjesta trgovanja koji upravljaju sustavima trgovanja na temelju prioritetnog redoslijeda s obzirom na veličinu i vrijeme vode evidenciju o količinama kojima utvrđuju prioritetni redoslijed naloga, kako je navedeno u rubrici 14. tablice 2. iz Priloga, kao i o prioritetnom vremenskom žigu iz stavka 1.
3. Operateri mjesta trgovanja koji upotrebljavaju kombinaciju prioritetnog redoslijeda s obzirom na cijenu, vidljivost i vrijeme i prioritetnog redoslijeda s obzirom na veličinu i vrijeme te objavljuju naloge u svojoj knjizi naloga na temelju prioritetnog redoslijeda s obzirom na vrijeme ispunjuju zahtjeve iz stavka 1.
4. Operateri mjesta trgovanja koji upotrebljavaju kombinaciju prioritetnog redoslijeda s obzirom na cijenu, vidljivost i vrijeme i prioritetnog redoslijeda s obzirom na veličinu i vrijeme te objavljuju naloge u svojoj knjizi naloga s obzirom na prioritetni redoslijed s obzirom na veličinu i vrijeme ispunjuju zahtjeve iz stavka 2.
5. Operateri mjesta trgovanja određuju i evidentiraju redni broj za sve događaje, kako je navedeno u rubrici 15. tablice 2. iz Priloga.

Članak 7.**Identifikacijske oznake za naloge koji se odnose na financijske instrumente**

1. Operateri mjesta trgovanja evidentiraju pojedinačnu identifikacijsku oznaku za svaki nalog kako je navedeno u rubrici 20. tablice 2. iz Priloga. Identifikacijska oznaka jedinstvena je za knjigu naloga, dan trgovanja i financijski instrument. Primjenjuje se od primitka naloga od strane operatera mjesta trgovanja do isključenja naloga iz knjige naloga. Identifikacijska oznaka primjenjuje se i na odbijene naloge neovisno o razlozima odbijanja.

⁽¹⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) 2017/574 od 7. lipnja 2016. o dopuni Direktive 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda za razinu točnosti satova poslovanja (vidjeti str. 148. ovog Službenog lista).

2. Operater mjesta trgovanja evidentira relevantne pojedinosti o strateškim naložima s implicitnom funkcionalnosti (SOIF) koji se javno distribuiraju, kako je navedeno u Prilogu. Rubrika 33. u tablici 2. iz Priloga uključuje izjavu da je riječ o implicitnom nalogu.

Nakon izvršenja strateških naloga s implicitnom funkcionalnosti operater mjesta trgovanja vodi pojedinosti o njemu kako je navedeno u Prilogu.

Nakon izvršenja strateških naloga s implicitnom funkcionalnosti navodi se identifikacijska oznaka naloga povezana sa strategijom, pri čemu se ista identifikacijska oznaka upotrebljava za sve naloge povezane s određenom strategijom. Identifikacijska oznaka naloga povezana sa strategijom navodi se kako je navedeno u rubrici 46. tablice 2. iz Priloga.

3. Naloge podnesene mjestu trgovanja koje omogućuje strategiju preusmjeravanja to mjesto trgovanja označava kao „preusmjerene”, kako je navedeno u rubrici 33. tablice 2. iz Priloga, kada su preusmjereni na drugo mjesto trgovanja. Nalozi podneseni mjestu trgovanja koje omogućuje strategiju preusmjeravanja zadržavaju istu identifikacijsku oznaku u cijelom razdoblju trajanja neovisno o tome je li u knjigu naloga ponovno unesena preostala količina.

Članak 8.

Događaji koji utječu na naloge koji se odnose na financijske instrumente

Operateri mjesta trgovanja vode evidenciju o pojedinostima iz rubrike 21. tablice 2. iz Priloga u vezi s novim naložima.

Članak 9.

Vrsta naloga koji se odnose na financijske instrumente

1. Operateri mjesta trgovanja vode evidenciju o vrsti naloga za svaki primljeni nalog upotrebljavajući vlastitu klasifikaciju, kako je navedeno u rubrici 22. tablice 2. iz Priloga.

2. Operateri mjesta trgovanja razvrstavaju svaki primljeni nalog kao limitirani nalog ili kao stop nalog, kako je navedeno u rubrici 23. tablice 2. iz Priloga.

Članak 10.

Cijene u vezi s naložima

Operateri mjesta trgovanja vode evidenciju o svim pojedinostima u vezi s cijenama iz odjeljka I. tablice 2. iz Priloga, ako se odnose na naloge.

Članak 11.

Upute u vezi s naložima

Operateri mjesta trgovanja vode evidenciju o svim primljenim uputama u vezi s naložima za svaki nalog kako je navedeno u odjeljku J tablice 2. iz Priloga.

Članak 12.

Identifikacijska oznaka transakcije na mjestu trgovanja

Operateri mjesta trgovanja vode pojedinačnu identifikacijsku oznaku transakcije za svaku transakciju koja proizlazi iz potpunog ili djelomičnog izvršenja naloga, kako je navedeno u rubrici 48. tablice 2. iz Priloga.

Članak 13.

Faze trgovanja te indikativna cijena i volumen dražbe

1. Operateri mjesta trgovanja vode evidenciju o pojedinostima naloga kako je navedeno u odjeljku K tablice 2. iz Priloga.
2. Kada nadležna tijela zahtijevaju pojedinosti iz odjeljka K u skladu s člankom 1., pojedinosti iz rubrike 9. i rubrika 15. do 18. tablice 2. iz Priloga također se smatraju pojedinostima koje se odnose na nalog u vezi s tim zahtjevom.

Članak 14.

Stupanje na snagu i primjena

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se od datuma iz članka 55. stavka drugog Uredbe (EU) br. 600/2014.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 24. lipnja 2016.

Za Komisiju
Predsjednik
Jean-Claude JUNCKER

PRILOG

Tablica 1.

Legenda tablice 2.

OZNAKA	VRSTA PODATKA	DEFINICIJA
{ALPHANUM-n}	Do n alfanumeričkih znakova	Rubrika za slobodan unos teksta.
{CURRENCYCODE_3}	3 alfanumerička znaka	Troslovnna oznaka države, kako je definirano u valutnim oznakama u skladu s normom ISO 4217
{DATE_TIME_FORMAT}	Format datuma i vremena u skladu s normom ISO 8601	Datum i vrijeme u sljedećem formatu: GGGG-MM-DDTss:mm:ss.dddddZ. — „GGGG” je godina; — „MM” je mjesec; — „DD” je dan; — „T” – znači da se upotrebljava slovo „T” — „ss” je sat; — „mm” je minuta; — „ss.ddddd” je sekunda i dio sekunde; — Z je UTC vrijeme. Datumi i vremena navode se u UTC formatu.
{DATEFORMAT}	Format datuma u skladu s normom ISO 8601	Datumi se navode u sljedećem formatu: GGGG-MM-DD.
{DECIMAL-n/m}	Decimalni broj od ukupno najviše n znamenki od kojih najviše m znamenki može biti dio decimale	Numeričko polje za pozitivne i negativne vrijednosti. — decimalni razdjelnik je „.” (točka); — negativni znakovi imaju predznak „-” (minus); — vrijednosti se zaokružuju na višu vrijednost, a ne smanjuju na nižu vrijednost.
{INTEGER-n}	Cijeli broj s ukupno najviše n znamenki	Numeričko polje za pozitivne i negativne vrijednosti cijelih brojeva.
{ISIN}	12 alfanumeričkih znakova	Oznaka ISIN, kako je definirano u normi ISO 6166
{LEI}	20 alfanumeričkih znakova	Identifikator pravne osobe, kako je definirano u normi ISO 17442.
{MIC}	4 alfanumerička znaka	Identifikacijska oznaka tržišta, kako je definirano u normi ISO 10383
{NATIONAL_ID}	35 alfanumeričkih znakova	Identifikacijska oznaka utvrđena u članku 6. Delegirane uredbe Komisije (EU) 2017/590 ⁽¹⁾

⁽¹⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) 2017/590 od 28. srpnja 2016. o dopuni Uredbe (EU) br. 600/2014 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda za izvješćivanje nadležnih tijela o transakcijama (vidjeti str. 449. ovog Službenog lista).

Tablica 2.

Pojediniosti o naložima

BR.	Rubrika	Sadržaj pojediniosti o naložima koje se trebaju čuvati na raspolaganju nadležnom tijelu	Standardi i formati za pojediniosti o naložima koje treba upotrebljavati pri dostavi relevantnih podataka o naložima nadležnom tijelu na zahtjev
Odjeljak A – Identifikacija relevantnih strana			
1.	Identifikacija subjekta koji je podnio nalog	Identitet člana ili sudionika mjesta trgovanja. U slučaju izravnog elektroničkog pristupa navodi se identitet pružatelja izravnog elektroničkog pristupa.	{LEI}
2.	Izravan elektronički pristup	„da” kad je nalog predan na mjesto trgovanja uporabom izravnog elektroničkog pristupa kako je definiran člankom 4. stavkom 1. točkom 41. Direktive 2014/65/EU. „ne” kad nalog nije predan na mjesto trgovanja uporabom izravnog elektroničkog pristupa kako je definiran člankom 4. stavkom 1. točkom 41. Direktive 2014/65/EU.	„da” („true”) „ne” („false”)
3.	Identifikacijska oznaka klijenta	Oznaka koja se upotrebljava za identifikaciju klijenta člana ili sudionika mjesta trgovanja. U slučaju izravnog elektroničkog pristupa navodi se oznaka korisnika izravnog elektroničkog pristupa. Ako je klijent pravni subjekt, upotrebljava se oznaka LEI klijenta. Ako klijent nije pravni subjekt, upotrebljava se {NATIONAL_ID}. U slučaju pridruženih naloga upotrebljava se oznaka AGGR kako je utvrđeno u članku 2. stavku 3. ove Uredbe. U slučaju naloga koji čekaju na alokaciju upotrebljava se oznaka PNAL kako je utvrđeno u članku 2. stavku 2. ove Uredbe. Ova se rubrika ne popunjava samo ako član ili sudionik mjesta trgovanja nemaju klijenta.	{LEI} {NATIONAL_ID} „AGGR” – pridruženi nalozi „PNAL” – nalozi koji čekaju na alokaciju
4.	Odluka o ulaganju unutar društva	Oznaka koja se upotrebljava za identifikaciju osobe ili algoritma unutar člana ili sudionika mjesta trgovanja odgovornog za odluku o ulaganju u skladu s člankom 8. Delegirane uredbe (EU) 2017/590. Ako je unutar člana ili sudionika mjesta trgovanja fizička osoba odgovorna za odluku o ulaganju, za identifikaciju osobe koja je odgovorna ili ima prvenstvenu odgovornost za odluku o ulaganju upotrebljava se {NATIONAL_ID}. Ako je za odluku o ulaganju bio odgovoran algoritam, rubrika se popunjava u skladu s člankom 8. Delegirane uredbe (EU) 2017/590. Ova se rubrika ne popunjava kad odluku o ulaganju ne donosi osoba ili algoritam unutar člana ili sudionika mjesta trgovanja.	{NATIONAL_ID} – fizičke osobe {ALPHANUM-50} – algoritmi
5.	Izvršenje u okviru društva	Oznaka koja se upotrebljava za identifikaciju osobe ili algoritma, unutar člana ili sudionika mjesta trgovanja, odgovornog za izvršenje transakcije koja proizlazi iz naloga, u skladu s člankom 9. Delegirane uredbe (EU) 2017/590. Ako je za izvršenje transakcije odgovorna fizička osoba, za identifikaciju te osobe upotrebljava se {NATIONAL_ID}.	{NATIONAL_ID} – fizičke osobe {ALPHANUM-50} – algoritmi

BR.	Rubrika	Sadržaj pojedinosti o nalogima koje se trebaju čuvati na raspolaganju nadležnom tijelu	Standardi i formati za pojedinosti o nalogima koje treba upotrebljavati pri dostavi relevantnih podataka o nalogima nadležnom tijelu na zahtjev
		Ako je za izvršenje transakcije odgovoran algoritam, rubrika se popunjava u skladu s člankom 9. Delegirane uredbe (EU) 2017/590. Ako su u izvršenje transakcije uključene najmanje dvije osobe ili kombinacija osoba i algoritama, član ili sudionik ili klijent mjesta trgovanja određuju trgovca ili algoritam koji su prvenstveno odgovorni kako je određeno u članku 9. stavku 4. Delegirane uredbe (EU) 2017/590 te u ovu rubriku unose identitet tog trgovca ili algoritma.	
6.	Broker koji ne izvršava naloge	U skladu s člankom 2. točkom (d). Ova se rubrika ne popunjava ako to nije relevantno.	{LEI}

Odjeljak B – Vrsta trgovanja i osiguravanje likvidnosti

7.	Vrsta trgovanja	Navodi se je li podnošenje naloga rezultat trgovanja za vlastiti račun uparivanjem naloga na temelju članka 4. stavka 1. točke 38. Direktive 2014/65/EU ili trgovanja za vlastiti račun na temelju članka 4. stavka 1. točke 6. Direktive 2014/65/EU, koje izvršava član ili sudionik mjesta trgovanja. Ako podnošenje naloga nije rezultat trgovanja za vlastiti račun uparivanjem naloga ili trgovanja za vlastiti račun koje izvršava član ili sudionik mjesta trgovanja, u rubrici se navodi da je transakcija izvršena u nekom drugom svojstvu.	„DEAL” – trgovanje za vlastiti račun „MTCH” – trgovanje za vlastiti račun uparivanjem naloga „AOTC” – ostale vrste trgovanja
8.	Aktivnost osiguravanja likvidnosti	Navodi se je li nalog podnesen na mjestu trgovanja kao dio strategije održavanja tržišta u skladu s člancima 17. i 48. Direktive 2014/65/EU ili je podnesen kao dio neke druge aktivnosti u skladu s člankom 3. ove Uredbe.	„da” („true”) „ne” („false”)

Odjeljak C – Datum i vrijeme

9.	Datum i vrijeme	Datum i vrijeme svakog događaja navedenog u odjeljcima [G] i [K].	{DATE_TIME_FORMAT} Broj znamenki nakon „sekundi” utvrđuje se u skladu s člankom 2. Delegirane uredbe (EU) 2017/574.
----	-----------------	---	--

Odjeljak D – Razdoblje valjanosti i ograničenja naloga

10.	Razdoblje valjanosti	Valjan dok traje dan (<i>Good-For-Day</i>): nalog prestaje vrijediti na kraju dana trgovanja kad je unesen u knjigu naloga. Valjan dok se ne otkaže (<i>Good-Till-Cancelled</i>): nalog će biti i dalje aktivan u knjizi naloga te izvršiv sve dok se ne otkaže.	„DAVY” – valjan dok traje dan „GTCV” – valjan dok se ne otkaže
-----	----------------------	---	---

BR.	Rubrika	Sadržaj pojedinosti o nalogima koje se trebaju čuvati na raspolaganju nadležnom tijelu	Standardi i formati za pojedinosti o nalogima koje treba upotrebljavati pri dostavi relevantnih podataka o nalogima nadležnom tijelu na zahtjev
		<p>Valjan do određenog vremena (<i>Good-Till-Time</i>): nalog istječe najkasnije do unaprijed određenog vremena tijekom dnevnog trgovanja koje je u tijeku.</p> <p>Valjan do određenog datuma (<i>Good-Till-Date</i>): nalog istječe na kraju određenog datuma.</p> <p>Valjan do određenog datuma i vremena (<i>Good-Till-Specified Date and Time</i>): nalog istječe na određeni datum i u određeno vrijeme.</p> <p>Valjan nakon određenog vremena (<i>Good After Time</i>): nalog je aktivan tek nakon unaprijed određenog vremena tijekom dnevnog trgovanja koje je u tijeku.</p> <p>Valjan nakon određenog datuma (<i>Good After Date</i>): nalog je aktivan tek nakon početka unaprijed određenog datuma.</p> <p>Valjan nakon određenog vremena i datuma (<i>Good After Specified Date and Time</i>): nalog je aktivan tek nakon početka unaprijed određenog datuma i unaprijed određenog vremena.</p> <p>Nalog <i>odmah ili opozovi (immediate-or-cancel)</i>: nalog koji se izvršava pri unosu u knjigu naloga (u količini koja se može izvršiti) i pri čemu preostala neizvršena količina ne ostaje u knjizi naloga (ako postoji).</p> <p>Nalog <i>sve ili ništa (fill-or-kill)</i>: nalog koji se izvršava pri unosu u knjigu naloga pod uvjetom da se može ispuniti u potpunosti: u slučaju da se može izvršiti samo djelomično, nalog se automatski odbija i ne izvršava se.</p> <p>Ostalo: sve ostale naznake koje su specifične za određene poslovne modele, trgovinske platforme ili sustave.</p>	<p>„GTTV” – valjan do određenog vremena</p> <p>„GTDV” – valjan do određenog datuma</p> <p>„GTSV” – valjan do određenog datuma i vremena</p> <p>„GATV” – valjan nakon određenog vremena</p> <p>„GADV” – valjan nakon određenog datuma</p> <p>„GASV” – valjan nakon određenog vremena i datuma</p> <p>„IOCV” – nalog <i>odmah ili opozovi</i> ili</p> <p>„FOKV” – nalog <i>sve ili ništa</i> ili {ALPHANUM-4} znakovi koje mjesto trgovanja još uvijek ne upotrebljava za vlastitu klasifikaciju.</p>
11.	Ograničenje naloga	<p>Valjan za zaključnu fazu trgovanja (<i>Good For Closing Price Crossing Session</i>): kad nalog ispunjava uvjete za zaključnu fazu trgovanja.</p> <p>Valjan za dražbu: nalog je aktivan i može se izvršiti samo u fazama dražbe (koje unaprijed mogu odrediti član ili sudionik mjesta trgovanja koji je podnio nalog, npr. početna i završna dražba i/ili unutardnevna dražba).</p> <p>Valjan samo za neprekidno trgovanje: nalog je aktivan samo tijekom neprekidnog trgovanja.</p>	<p>„SESER” – valjan za zaključnu fazu trgovanja</p> <p>„VFAR” – valjan za dražbu</p> <p>„VFCR” – valjan samo za neprekidno trgovanje</p>

BR.	Rubrika	Sadržaj pojedinosti o nalogima koje se trebaju čuvati na raspolaganju nadležnom tijelu	Standardi i formati za pojedinosti o nalogima koje treba upotrebljavati pri dostavi relevantnih podataka o nalogima nadležnom tijelu na zahtjev
		Ostalo: sve ostale naznake koje su specifične za određene poslovne modele, trgovinske platforme ili sustave.	{ALPHANUM-4} znakovi koje mjesto trgovanja još uvijek ne upotrebljava za vlastitu klasifikaciju. U ovoj se rubrici navodi veći broj oznaka odvojenih zarezom ako se primjenjuje veći broj vrsta.
12.	Vrijeme i razdoblje valjanosti	<p>Riječ je o vremenskom žigu koji označava vrijeme kad nalog postaje aktivan ili se isključuje iz knjige naloga.</p> <p>Valjan dok traje dan: datum unosa s vremenskim žigom koji označava vrijeme neposredno prije ponoći.</p> <p>Valjan do određenog vremena: datum unosa i vrijeme navedeno u nalogu.</p> <p>Valjan do određenog datuma: predviđeni datum isteka s vremenskim žigom koji označava vrijeme neposredno prije ponoći.</p> <p>Valjan do određenog vremena i datuma: predviđeni datum i vrijeme isteka naloga.</p> <p>Valjan nakon određenog vremena: datum unosa i predviđeno vrijeme kad nalog postaje aktivan.</p> <p>Valjan nakon određenog datuma: predviđeni datum s vremenskim žigom koji označava vrijeme neposredno nakon ponoći.</p> <p>Valjan nakon određenog vremena i datuma: predviđeni datum i vrijeme kad nalog postaje aktivan</p> <p>Valjan dok se ne opozove: krajnji datum i vrijeme kad se nalog automatski isključuje tržišnim operacijama.</p> <p>Ostalo: vremenski žig za sve dodatne vrste valjanosti.</p>	{DATE_TIME_FORMAT} Broj znamenki nakon „sekundi” utvrđuje se u skladu s člankom 2. Delegirane uredbe (EU) 2017/574.

Odjeljak E – Prioritetni redosljed i redni broj

13.	Prioritetni vremenski žig	Ova se rubrika ažurira svaki put kad se promijeni prioritetni redosljed naloga.	{DATE_TIME_FORMAT} Broj znamenki nakon „sekundi” utvrđuje se u skladu s člankom 2. Delegirane uredbe 2017/574.
14.	Prioritetni redosljed s obzirom na veličinu	<p>Za mjesta trgovanja koja upotrebljavaju prioritetni redosljed s obzirom na veličinu i vrijeme, u ovoj rubrici navodi se pozitivan broj koji se odnosi na količinu.</p> <p>Ova se rubrika ažurira svaki put kad se promijeni prioritetni redosljed naloga.</p>	Do 20 numeričkih pozitivnih znamenki.
15.	Redni broj	<p>Svaki događaj naveden u odjeljku G identificira se pozitivnim cijelim brojem rastućim redosljedom.</p> <p>Redni broj jedinstven je za svaku vrstu događaja; dosljedan je među svim događajima koje je vremenskim žigom ovjerio operater mjesta trgovanja; nepromjenjiv je za datum kad se događaj odvija.</p>	{INTEGER-50}

BR.	Rubrika	Sadržaj pojedinosti o nalogima koje se trebaju čuvati na raspolaganju nadležnom tijelu	Standardi i formati za pojedinosti o nalogima koje treba upotrebljavati pri dostavi relevantnih podataka o nalogima nadležnom tijelu na zahtjev
-----	---------	--	---

Odjeljak F – Identifikacija naloga

16.	Oznaka MIC segmenta	Identifikacija mjesta trgovanja na kojem je nalog predan. Ako mjesto trgovanja upotrebljava oznake MIC segmenta, upotrebljava se oznaka MIC segmenta. Ako mjesto trgovanja ne upotrebljava oznake MIC segmenta, upotrebljava se operativni MIC.	{MIC}
17.	Oznaka knjige naloga	Alfanumerička oznaka koju mjesto trgovanja utvrđuje za svaku knjigu naloga.	{ALPHANUM-20}
18.	Identifikacijska oznaka financijskog instrumenta	Jedinstveni i nedvosmisleni identifikator financijskog instrumenta	{ISIN}
19.	Datum primitka	Datum primitka izvornog naloga.	{DATEFORMAT}
20.	Identifikacijska oznaka naloga	Alfanumerička oznaka koju operater mjesta trgovanja dodjeljuje pojedinačnom nalogu.	{ALPHANUM-50}

Odjeljak G – Događaji koji utječu na nalog

21.	Novi nalog, izmjena naloga, otkazivanje naloga, odbijanje naloga, djelomično ili potpuno izvršenje	<p>Novi nalog: primitak novog naloga od strane operatera mjesta trgovanja.</p> <p>Aktiviran: nalog koji postaje izvršiv ili ovisno o slučaju, neizvršiv kada se ostvari unaprijed utvrđen uvjet.</p> <p>Zamijenjen od strane člana ili sudionika mjesta trgovanja: kad član ili sudionik ili klijent mjesta trgovanja odluči na vlastitu inicijativu izmijeniti bilo koje obilježje naloga koji je prethodno unio u knjigu naloga.</p> <p>Zamijenjen tržišnim operacijama (automatski): kad se obilježje naloga izmijeni informatičkim sustavima operatera mjesta trgovanja. To uključuje slučajeve kad se postojeća obilježja prilagođenog naloga ili pratećeg stop naloga izmjenjuju kako bi se uzeo u obzir način unošenja naloga u knjigu naloga.</p> <p>Zamijenjen tržišnim operacijama (ljudska intervencija): kad osoblje operatera mjesta trgovanja izmijeni obilježje naloga. To uključuje situacije kad član ili sudionik ili klijent mjesta trgovanja ima informatičke probleme i zbog toga je potrebno njegove naloge žurno otkazati.</p> <p>Promjena statusa na inicijativu člana odnosno sudionika mjesta trgovanja. To uključuje aktivaciju i deaktivaciju.</p>	<p>„NEWO” – novi nalog</p> <p>„TRIG” – aktiviran</p> <p>„REME” – zamijenjen od strane člana ili sudionika mjesta trgovanja</p> <p>„REMA” – zamijenjen tržišnim operacijama (automatski)</p> <p>„REMH” – zamijenjen tržišnim operacijama (ljudska intervencija)</p> <p>„CHME” – promjena statusa na inicijativu člana/sudionika mjesta trgovanja</p>
-----	--	--	---

BR.	Rubrika	Sadržaj pojedinosti o nalogima koje se trebaju čuvati na raspolaganju nadležnom tijelu	Standardi i formati za pojedinosti o nalogima koje treba upotrebljavati pri dostavi relevantnih podataka o nalogima nadležnom tijelu na zahtjev
		<p>Promjena statusa zbog tržišnih operacija.</p> <p>Otkazan na inicijativu člana odnosno sudionika mjesta trgovanja: kad član, sudionik ili klijent odluči na vlastitu inicijativu otkazati nalog koji je prethodno unio.</p> <p>Otkazan tržišnim operacijama. To uključuje zaštitni mehanizam predviđen za investicijska društva koja se bave djelatnosti održavanja tržišta kako je utvrđeno člancima 17. i 48. Direktive 2014/65/EU.</p> <p>Odbijeni nalog: nalog koji je operater mjesta trgovanja primio, ali i odbio.</p> <p>Nalog koji je prestao vrijediti: kad se nalog isključuje iz knjige naloga nakon završetka njegova razdoblja valjanosti.</p> <p>Djelomično izvršen: kad nalog nije u potpunosti izvršen tako da postoji količina koja se može izvršiti.</p> <p>Izvršen: kad ne postoji količina koja se može izvršiti.</p>	<p>„CHMO” – promjena statusa zbog tržišnih operacija</p> <p>„CAME” – otkazan na inicijativu člana ili sudionika mjesta trgovanja</p> <p>„CAMO” – otkazan tržišnim operacijama</p> <p>„REMO” – odbijeni nalog</p> <p>„EXPI” – nalog koji je prestao vrijediti</p> <p>„PARF” – djelomično izvršen</p> <p>„FILL” – izvršen</p> <p>{ALPHANUM-4} znakovi koje mjesto trgovanja još uvijek ne upotrebljava za vlastitu klasifikaciju.</p>

Odjeljak H – Vrsta naloga

22.	Vrsta naloga	Navodi se vrsta naloga koji se podnosi mjestu trgovanja u skladu sa specifikacijama mjesta trgovanja.	{ALPHANUM-50}
23.	Klasifikacija vrste naloga	Klasifikacija naloga prema dvije općenite vrste naloga. Limitirani nalog: u slučajevima kad je nalog izvršiv i stop nalog: u slučajevima kad je nalog izvršiv samo kad se dogodi unaprijed određen događaj povezan s cijenom.	Slova „LMTO” za limitirani nalog i slova „STOP” za stop nalog.

Odjeljak I. – Cijene

24.	Granična cijena	Najveća cijena po kojoj se može izvršiti kupovni nalog ili najmanja cijena po kojoj se može izvršiti prodajni nalog. Raspon cijena za strateški nalog. Može biti negativan ili pozitivan.	{DECIMAL-18/13} ako je cijena izražena u monetarnoj vrijednosti. Ako je cijena izražena u monetarnoj vrijednosti, iskazuje se u glavnoj valutnoj jedinici.
-----	-----------------	--	---

BR.	Rubrika	Sadržaj pojedinosti o nalogima koje se trebaju čuvati na raspolaganju nadležnom tijelu	Standardi i formati za pojedinosti o nalogima koje treba upotrebljavati pri dostavi relevantnih podataka o nalogima nadležnom tijelu na zahtjev
		<p>Ova se rubrika ne popunjava za naloge koji nemaju graničnu cijenu ili za naloge bez cijene.</p> <p>U slučaju konvertibilnih obveznica u ovoj rubrici iskazuje se realna cijena (cijena obveznice bez obračunatih kamata ili cijena obveznice s obračunatim kamatama) za nalog.</p>	<p>{DECIMAL-11/10} ako je cijena izražena u postotku ili prinosu.</p> <p>{DECIMAL-18/17} ako je cijena izražena u baznim bodovima.</p>
25.	Dodatna granična cijena	Bilo koja granična cijena koja se može primjenjivati na nalog. Ova se rubrika ne popunjava ako to nije relevantno.	<p>{DECIMAL-18/13} ako je cijena izražena u monetarnoj vrijednosti.</p> <p>Ako je cijena izražena u monetarnoj vrijednosti, iskazuje se u glavnoj valutnoj jedinici.</p> <p>{DECIMAL-11/10} ako je cijena izražena u postotku ili prinosu.</p> <p>{DECIMAL-18/17} ako je cijena izražena u baznim bodovima</p>
26.	Cijena za aktivaciju (<i>stop price</i>)	<p>Cijena koja se mora postići kako bi se nalog aktivirao.</p> <p>Za stop naloge koje aktiviraju događaji koji ne ovise o cijeni financijskog instrumenta, u ovoj se rubrici navodi cijena za aktivaciju koja je jednaka nuli.</p> <p>Ova se rubrika ne popunjava ako to nije relevantno.</p>	<p>{DECIMAL-18/13} ako je cijena izražena u monetarnoj vrijednosti.</p> <p>Ako je cijena izražena u monetarnoj vrijednosti, iskazuje se u glavnoj valutnoj jedinici.</p> <p>{DECIMAL-11/10} ako je cijena izražena u postotku ili prinosu.</p> <p>{DECIMAL-18/17} ako je cijena izražena u baznim bodovima</p>
27.	Granična cijena za prilagođeni nalog	<p>Najveća cijena po kojoj se može izvršiti prilagođeni kupovni nalog ili najmanja cijena po kojoj se može izvršiti prilagođeni prodajni nalog.</p> <p>Ova se rubrika ne popunjava ako to nije relevantno.</p>	<p>{DECIMAL-18/13} ako je cijena izražena u monetarnoj vrijednosti.</p> <p>Ako je cijena izražena u monetarnoj vrijednosti, iskazuje se u glavnoj valutnoj jedinici.</p> <p>{DECIMAL-11/10} ako je cijena izražena u postotku ili prinosu.</p> <p>{DECIMAL-18/17} ako je cijena izražena u baznim bodovima</p>

BR.	Rubrika	Sadržaj pojedinosti o nalogima koje se trebaju čuvati na raspolaganju nadležnom tijelu	Standardi i formati za pojedinosti o nalogima koje treba upotrebljavati pri dostavi relevantnih podataka o nalogima nadležnom tijelu na zahtjev
28.	Cijena transakcije	<p>Cijena izvršenja transakcije koja prema potrebi ne uključuje proviziju i obračunate kamate.</p> <p>U slučaju ugovora o opciji riječ je o premiji ugovora o izvedenicama po odnosnom instrumentu ili indeksnom bodu.</p> <p>U slučaju oklada na raspone (<i>spread bets</i>) riječ je o referentnoj cijeni izravnog odnosnog instrumenta.</p> <p>U slučaju ugovora o razmjeni na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza riječ je o kuponu izraženom u baznim bodovima.</p> <p>Ako je cijena izražena u monetarnoj vrijednosti, iskazuje se u glavnoj valutnoj jedinici.</p> <p>Ako cijena nije primjenjiva, u rubrici se navodi „NOAP”.</p>	<p>{DECIMAL-18/13} ako je cijena izražena u monetarnoj vrijednosti.</p> <p>{DECIMAL-11/10} ako je cijena izražena u postotku ili prinosu</p> <p>{DECIMAL-18/17} ako je cijena izražena u baznim bodovima</p> <p>„NOAP”</p>
29.	Valuta cijene	Valuta u kojoj je izražena cijena trgovanja za financijski instrument koji se odnosi na nalog (primjenjivo ako je cijena izražena u monetarnoj vrijednosti).	{CURRENCYCODE_3}
30.	Valuta platne strane 2	<p>U slučaju viševalutnog ili međuvalutnog ugovora o razmjeni, valuta platne strane 2 je valuta u kojoj je denominirana platna strana 2 u ugovoru.</p> <p>Za opcije razmjene u kojima je odnosni ugovor o razmjeni viševalutni, valuta platne strane 2 je valuta u kojoj je denominirana platna strana 2 u razmjeni.</p> <p>Ovu rubriku treba popuniti samo ako postoje ugovori o kamatnim i valutnim izvedenicama.</p>	{CURRENCYCODE_3}
31.	Označivanje cijene	Navodi se izražava li se cijena u monetarnoj vrijednosti, postotku, prinosu ili baznim bodovima.	<p>„MONE” – monetarna vrijednost</p> <p>„PERC” – postotak</p> <p>„YIEL” – prinos</p> <p>„BAPO” – bazni bodovi</p>

Odjeljak J – upute u vezi s nalogima

32.	Pokazatelj kupnje/prodaje	<p>Naznaka o tome je li riječ o nalogu za kupnju ili prodaju.</p> <p>U slučaju opcija i opcija razmjene kupac je ugovorna strana koja ima pravo izvršenja opcije, a prodavatelj je ugovorna strana koja prodaje opciju i prima premiju.</p> <p>U slučaju budućnosnica i terminskih ugovora, osim budućnosnica i terminskih ugovora koji se odnose na valute, kupac je ugovorna strana koja kupuje instrument, a prodavatelj je ugovorna strana koja prodaje instrument.</p> <p>U slučaju ugovora o razmjeni koji se odnose na vrijednosne papire kupac je ugovorna strana koja preuzima rizik kretanja cijene odnosnog vrijednosnog papira i prima iznos vrijednosnog papira. Prodavatelj je ugovorna strana koja isplaćuje iznos vrijednosnog papira.</p>	<p>„BUY” – kupnja</p> <p>„SELL” – prodaja</p>
-----	---------------------------	--	---

BR.	Rubrika	Sadržaj pojedinosti o nalogima koje se trebaju čuvati na raspolaganju nadležnom tijelu	Standardi i formati za pojedinosti o nalogima koje treba upotrebljavati pri dostavi relevantnih podataka o nalogima nadležnom tijelu na zahtjev
		<p>U slučaju ugovora o razmjeni koji se odnose na kamatne stope i stope inflacije kupac je ugovorna strana koja plaća fiksnu stopu. Prodavatelj je ugovorna strana koja prima fiksnu stopu. U slučaju kamatnih ugovora o razmjeni promjenjive za promjenjivu kamatnu stopu kupac je ugovorna strana koja plaća raspon stope, a prodavatelj je ugovorna strana koja prima raspon stope.</p> <p>U slučaju ugovora o razmjeni i budućnosnica koji se odnose na valute i u slučaju međuvalutnih ugovora o razmjeni, kupac je ugovorna strana koja prima valutu koja se prema normi ISO 4217 prva navodi u abecednom redoslijedu, a prodavatelj je ugovorna strana koja isporučuje tu valutu.</p> <p>U slučaju ugovora o razmjeni koji se odnose na dividende, kupac je ugovorna strana koja prima protuvrijednost stvarno isplaćene dividende. Prodavatelj je ugovorna strana koja isplaćuje dividendu i prima fiksnu stopu.</p> <p>U slučaju izvedenih instrumenata za prijenos kreditnog rizika osim opcija i opcija razmjene kupac je ugovorna strana koja kupuje zaštitu. Prodavatelj je ugovorna strana koja prodaje zaštitu.</p> <p>U slučaju ugovora o izvedenicama koje se odnose na robu i emisijske jedinice kupac je ugovorna strana koja prima robu ili emisijske jedinice navedene u izvješću, a prodavatelj je ugovorna strana koja isporučuje robu ili emisijske jedinice.</p> <p>U slučaju terminskih ugovora o kamatnoj stopi kupac je ugovorna strana koja plaća fiksnu stopu, a prodavatelj je ugovorna strana koja prima fiksnu stopu.</p> <p>Za povećanje zamišljene vrijednosti kupac je istovjetan stjecatelju financijskog instrumenta u izvornoj transakciji, a prodavatelj je istovjetan prodavatelju financijskog instrumenta u izvornoj transakciji.</p> <p>Za smanjenje zamišljene vrijednosti kupac je istovjetan prodavatelju financijskog instrumenta u izvornoj transakciji, a prodavatelj je istovjetan stjecatelju financijskog instrumenta u izvornoj transakciji.</p>	
33.	Status naloga	<p>Za identifikaciju naloga koji su aktivni/neaktivni/suspendirani/obvezujuć/indikativni (samo za ponude)/implicitni/preusmjereni.</p> <p>Aktivni – izvršivi nalozi koji nisu ponude.</p> <p>Neaktivni – neizvršivi nalozi koji nisu ponude.</p> <p>Obvezujuć/indikativni – pripisuju se samo ponudama. Indikativne ponude znači ponude koje su vidljive, ali se ne mogu izvršiti. To na nekim mjestima trgovanja uključuje varante. Obvezujuće ponude mogu se izvršiti.</p> <p>Implicitni – upotrebljavaju se za strateške naloge koji proizlaze iz ulazne ili izlazne funkcionalnosti.</p> <p>Preusmjereni – upotrebljavaju se za naloge koje mjesto trgovanja preusmjeri na druga mjesta trgovanja.</p>	<p>„ACTI” – aktivni ili „INAC” – neaktivni ili „FIRM” – obvezujuće ponude ili „INDI” – indikativne ponude ili „IMPL” – implicitni strateški nalozi ili „ROUT” – preusmjereni nalozi.</p> <p>Ako se primjenjuje veći broj statusa, u ovoj se rubrici navodi veći broj oznaka odvojenih zarezom.</p>

BR.	Rubrika	Sadržaj pojedinosti o nalogima koje se trebaju čuvati na raspolaganju nadležnom tijelu	Standardi i formati za pojedinosti o nalogima koje treba upotrebljavati pri dostavi relevantnih podataka o nalogima nadležnom tijelu na zahtjev
34.	Označivanje količine	Navodi se je li količina izražena u broju jedinica, nominalnoj vrijednosti ili monetarnoj vrijednosti.	„UNIT” – broj jedinica „NOML” – nominalna vrijednost „MONE” – monetarna vrijednost
35.	Valuta količine	Valuta u kojoj je izražena količina. Rubriku treba popuniti samo ako je količina izražena u nominalnoj ili monetarnoj vrijednosti.	{CURRENCYCODE_3}
36.	Početna količina	Broj jedinica financijskog instrumenta ili broj ugovora o izvedenicama u nalogu. Nominalna ili monetarna vrijednost vrijednost financijskog instrumenta. U slučaju oklada na raspone (<i>spread bets</i>) količina je jednaka monetarnoj vrijednosti uloga po promjeni boda u odnosnom financijskom instrumentu. Za povećanje ili smanjenje zamišljene vrijednosti ugovora o izvedenicama broj odražava apsolutnu vrijednost promjene i izražava se kao pozitivan broj. U slučaju ugovora o razmjeni na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza količina je zamišljeni iznos za koji se stječe ili prodaje zaštita.	{DECIMAL-18/17} ako je količina izražena brojem jedinica. {DECIMAL-18/5} ako je količina izražena u monetarnoj ili nominalnoj vrijednosti.
37.	Preostala količina uključujući skrivenu	Ukupna količina koja preostaje u knjizi naloga nakon djelomičnog izvršenja ili u slučaju bilo kojeg događaja koji utječe na nalog. U slučaju djelomičnog izvršenja naloga riječ je o ukupnom preostalom volumenu nakon djelomičnog izvršenja. U slučaju unosa naloga riječ je o početnoj količini.	{DECIMAL-18/17} ako je količina izražena brojem jedinica. {DECIMAL-18/5} ako je količina izražena u monetarnoj ili nominalnoj vrijednosti.
38.	Objavljena količina	Količina koja je vidljiva (u odnosu na skrivenu) u knjizi naloga.	{DECIMAL-18/17} ako je količina izražena brojem jedinica. {DECIMAL-18/5} ako je količina izražena u monetarnoj ili nominalnoj vrijednosti.
39.	Izvršena količina	U slučaju djelomičnog ili potpunog izvršenja u ovoj se rubrici navodi izvršena količina.	{DECIMAL-18/17} ako je količina izražena brojem jedinica. {DECIMAL-18/5} ako je količina izražena u monetarnoj ili nominalnoj vrijednosti.
40.	Najmanja prihvatljiva količina	Najmanja prihvatljiva količina koja je potrebna za izvršenje naloga koja može uključivati veći broj djelomičnih izvršenja te se u načelu odnosi na netrajne vrste naloga. Ova se rubrika ne popunjava ako to nije relevantno.	{DECIMAL-18/17} ako je količina izražena brojem jedinica. {DECIMAL-18/5} ako je količina izražena u monetarnoj ili nominalnoj vrijednosti.

BR.	Rubrika	Sadržaj pojedinosti o nalogima koje se trebaju čuvati na raspolaganju nadležnom tijelu	Standardi i formati za pojedinosti o nalogima koje treba upotrebljavati pri dostavi relevantnih podataka o nalogima nadležnom tijelu na zahtjev
41.	Najmanja izvršiva veličina	Najmanja izvršiva veličina svakog pojedinačnog potencijalnog izvršenja. Ova se rubrika ne popunjava ako to nije relevantno.	{DECIMAL-18/17} ako je količina izražena brojem jedinica. {DECIMAL-18/5} ako je količina izražena u monetarnoj ili nominalnoj vrijednosti.
42.	Najmanja izvršiva veličina samo za prvo izvršenje	Navodi se odnosi li se najmanja izvršiva veličina samo na prvo izvršenje. Ova se rubrika ne mora popunjavati ako nije popunjena rubrika 41.	„da” („true”) „ne” („false”)
43.	Pokazatelj samo za pasivne naloge	Navodi se je li nalog podnesen mjestu trgovanja s obilježjem/oznakom tako da se nalog ne može odmah izvršiti u odnosu na bilo koji vidljivi nalog na suprotnoj strani.	„da” („true”) „ne” („false”)
44.	Pokazatelj za pasivne ili agresivne naloge	Za djelomično ili potpuno izvršenje naloga navodi se je li nalog već postojao u knjizi naloga i osiguravao likvidnost (pasivan) ili je nalog pokrenuo trgovanje i stoga povukao likvidnost (agresivni). Ova se rubrika ne popunjava ako to nije relevantno.	„PASV” – pasivan ili „AGRE” – agresivan.
45.	Sprječavanje samoizvršenja	Navodi se je li nalog unesen uz kriterije sprječavanja samoizvršenja kako se ne bi izvršio s nalogom na suprotnoj strani knjige naloga koji je unio isti član ili sudionik.	„da” („true”) „ne” („false”)
46.	Identifikacija naloga povezanih strategijom	Alfanumerička oznaka koja se upotrebljava za povezivanje svih povezanih naloga koji su dio strategije u skladu s člankom 7. stavkom 2.	{ALPHANUM-50}
47.	Strategija preusmjeravanja	Strategija preusmjeravanja primjenjiva u skladu sa specifikacijama mjesta trgovanja. Ova se rubrika ne popunjava ako to nije relevantno.	{ALPHANUM-50}
48.	Identifikacijska oznaka transakcije na mjestu trgovanja	Alfanumerička oznaka koju mjesto trgovanja dodjeljuje transakciji u skladu s člankom 12. ove Uredbe. Identifikacijska oznaka transakcije na mjestu trgovanja mora biti jedinstvena, dosljedna i nepromijenjena za oznaku MIC segmenta u skladu s normom ISO10383 i po danu trgovanja. Ako mjesto trgovanja ne upotrebljava oznaku MIC segmenta, identifikacijska oznaka transakcije na mjestu trgovanja mora biti jedinstvena, dosljedna i nepromijenjena za oznaku operativni MIC i po danu trgovanja. Komponente identifikacijske oznake transakcije ne smiju otkrivati identitet drugih ugovornih strana u transakciji za koju se oznaka vodi.	{ALPHANUM-52}

BR.	Rubrika	Sadržaj pojedinosti o nalogima koje se trebaju čuvati na raspolaganju nadležnom tijelu	Standardi i formati za pojedinosti o nalogima koje treba upotrebljavati pri dostavi relevantnih podataka o nalogima nadležnom tijelu na zahtjev
-----	---------	--	---

Odjeljak K – Faze trgovanja, indikativna cijena i volumen dražbe

49.	Faze trgovanja	Naziv svake različite faze trgovanja u kojoj nalog postoji u knjizi naloga uključujući zaustavljanje trgovanja, prekide trgovanja i suspenzije.	{ALPHANUM-50}
50.	Indikativna cijena dražbe	Zaključna cijena dražbe u odnosu na financijski instrument za koji je predano jedan ili više naloga.	<p>{DECIMAL-18/5} ako je cijena izražena u monetarnoj ili nominalnoj vrijednosti.</p> <p>Ako je cijena izražena u monetarnoj vrijednosti, iskazuje se u glavnoj valutnoj jedinici.</p> <p>{DECIMAL-11/10} ako je cijena izražena u postotku ili prinosu.</p>
51.	Indikativni volumen dražbe	Volumen (broj jedinica financijskog instrumenta) koji se može izvršiti po indikativnoj cijeni dražbe iz rubrike 50 ako je dražba završila u točnom određenom trenutku.	<p>{DECIMAL-18/17} ako je količina izražena brojem jedinica.</p> <p>{DECIMAL-18/5} ako je količina izražena u monetarnoj ili nominalnoj vrijednosti.</p>

DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) 2017/581**od 24. lipnja 2016.****o dopuni Uredbe (EU) br. 600/2014 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda za pristup poravnanju u odnosu na mjesta trgovanja i središnje druge ugovorne strane****(Tekst značajan za EGP)**

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 600/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o tržištima financijskih instrumenata i izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 35. stavak 6. i članak 36. stavak 6.,

budući da:

- (1) Radi sprečavanja narušavanja tržišnog natjecanja središnje druge ugovorne strane i mjesta trgovanja trebali bi moći odbiti zahtjev za pristup središnjoj drugoj ugovornoj strani ili mjestu trgovanja samo ako su uložili sve razumne napore za upravljanje rizicima koji proizlaze iz odobravanja pristupa, ali prekomjeran rizik i dalje postoji.
- (2) U skladu s Uredbom (EU) br. 600/2014, ako središnja druga ugovorna strana ili mjesto trgovanja odbije zahtjev za pristup, mora u potpunosti obrazložiti tu odluku, što znači da među ostalim mora utvrditi zašto se rizicima koji proizlaze iz odobravanja pristupa u određenoj situaciji ne bi moglo upravljati te dokazati da bi i dalje postojao prekomjeran rizik. Primjeren način na koji strana koja uskraćuje pristup to može učiniti jest navesti koje bi promjene u upravljanju rizicima proizišle iz odobravanja pristupa, na koji bi način strana morala upravljati rizicima uslijed promjena proizišlih iz odobravanja pristupa te pojasniti učinak svojih aktivnosti.
- (3) U Uredbi (EU) br. 600/2014 nema razlike između rizika koji bi nastali u slučaju odobravanja pristupa za središnje druge ugovorne strane i onih za mjesta trgovanja te su navedene iste opće kategorije uvjeta koje i mjesta trgovanja i središnje druge ugovorne strane moraju uzeti u obzir pri razmatranju zahtjeva za pristup. Međutim, zbog različitih priroda aktivnosti središnjih drugih ugovornih strana i mjesta trgovanja rizici koji proizlaze iz odobravanja pristupa mogu u praksi različito utjecati na središnje druge ugovorne strane i mjesta trgovanja, pa je stoga potrebna različita metoda.
- (4) Kada nadležno tijelo procjenjuje bi li pristup ugrožavao nesmetano i uredno funkcioniranje tržišta ili štetno utjecao na sistemski rizik, trebalo bi razmotriti provodi li predmetna središnja druga ugovorna strana ili mjesto trgovanja odgovarajuće postupke upravljanja rizicima, među ostalim u pogledu operativnih i pravnih rizika, kako bi se izbjeglo da se sporazumom o pristupu stvore prekomjerni rizici za treće strane.
- (5) Uvjeti pod kojima se pristup mora dopustiti trebali bi biti razumni i nediskriminirajući kako se ne bi ugrozila svrha nediskriminirajućeg pristupa. Naplata naknada na diskriminirajući način kako bi se onemogućio pristup ne bi smjela biti dopuštena. Međutim, naknade bi se mogle razlikovati zbog objektivno opravdanih razloga, primjerice u slučaju viših troškova za provedbu pristupnih mehanizama. Pri odobravanju pristupa i središnjim drugim ugovornim stranama i mjestima trgovanja imaju jednokratne troškove, kao što je procjena zakonskih zahtjeva te tekući troškovi. Budući da je vjerojatno da se opseg zahtjeva za pristup i povezani troškovi za provedbu sporazuma o pristupu razlikuju ovisno o slučaju, nije primjereno da se ovom Uredbom obuhvati posebna alokacija troškova između središnje druge ugovorne strane i mjesta trgovanja. Međutim, budući da je alokacija troškova važan element sporazuma o pristupu, obje bi strane u tom sporazumu trebale navesti pokrivenost troškova.
- (6) U skladu s Uredbom (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾ središnja druga ugovorna strana koja želi proširiti svoje poslovanje na dodatne usluge ili aktivnosti koje nisu obuhvaćene prvobitnim odobrenjem treba podnijeti zahtjev za produženje odobrenja. Produženje odobrenja potrebno je ako središnja druga ugovorna

⁽¹⁾ SL L 173, 12.6.2014., str. 84.⁽²⁾ Uredba (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. o OTC izvedenicama, središnjoj drugoj ugovornoj strani i trgovinskom repozitoriju (SL L 201, 27.7.2012., str. 1.).

strana namjerava pružiti usluge poravnanja financijskih instrumenata s drukčijim profilom rizika ili sa znatnim razlikama u odnosu na postojeće proizvode središnje druge ugovorne strane. Ako je ugovor kojim se trguje na mjestu trgovanja kojemu je središnja druga ugovorna strana odobrila pristup u razredu financijskih instrumenata obuhvaćenih postojećim odobrenjem središnje druge ugovorne strane te stoga ima slična obilježja rizika kao ugovori koje je središnja druga ugovorna strana već poravnala, takav ugovor treba smatrati ekonomski jednakovrijednim.

- (7) Kako bi se osiguralo da središnja druga ugovorna strana ne primjenjuje diskriminirajuće zahtjeve za instrumente osiguranja i maržne zahtjeve na ekonomski jednakovrijedne ugovore kojima se trguje na mjestu trgovanja koje je dobilo pristup središnjoj drugoj ugovornoj strani, svaku promjenu maržne metodologije i operativnih zahtjeva u pogledu marže i netiranja koji se primjenjuju na ekonomski jednakovrijedne ugovore koje je središnja druga ugovorna strana već poravnala trebao bi preispitati Odbor za rizike središnje druge ugovorne strane i svaka bi se promjena trebala smatrati znatnom promjenom modela i parametara u svrhu postupka preispitivanja predviđenog Uredbom (EU) br. 648/2012. Takvim bi se preispitivanjem trebalo potvrditi da novi modeli i parametri nisu diskriminirajući i da se temelje na odgovarajućim razmatranjima rizika.
- (8) Uredbom (EU) br. 648/2012 sprječava se narušavanje tržišnog natjecanja jer se zahtijeva nediskriminirajući pristup središnjim drugim ugovornim stranama koje mjestima trgovanja nude poravnanje neuvrštenih izvedenica (OTC). S druge strane, Uredbom (EU) br. 600/2014 prepoznaje se potreba za uvođenjem sličnih zahtjeva za uređena tržišta. Budući da središnja druga ugovorna strana može poravnati i OTC izvedenice i izvedenice kojima se trguje na burzi, pri nediskriminirajućem postupanju s ekonomski jednakovrijednim ugovorima kojima se trguje na mjestu trgovanja koje traži pristup središnjoj drugoj ugovornoj strani trebalo bi uzeti u obzir sve odgovarajuće ugovore koje je poravnala središnja druga ugovorna strana, bez obzira na mjesto trgovanja ugovorima.
- (9) Mjerodavno nadležno tijelo trebalo bi obavijestiti kolegij središnje druge ugovorne strane i Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala (ESMA) o odobrenju prijelaznog aranžmana u skladu s člankom 35. Uredbe (EU) br. 600/2014 bez prekomjernog odlaganja kako bi druga mjerodavna nadležna tijela lakše uvidjela učinak toga na središnju drugu ugovornu stranu i sva mjesta trgovanja koja su blisko povezana s tom središnjom drugom ugovornom stranom. Obavijest bi trebala sadržavati sve bitne informacije potrebne kako bi kolegij središnje druge ugovorne strane i ESMA razumjeli odluku i povećali transparentnost.
- (10) Jasnim zahtjevima u pogledu informacija koje središnje druge ugovorne strane i mjesta trgovanja trebaju dostaviti pri obavješćivanju nadležnih tijela i ESMA-e o tome da žele iskoristiti prijelazni aranžman u skladu s člancima 35. i 36. Uredbe (EU) br. 600/2014 trebalo bi pridonijeti transparentnoj i usklađenoj primjeni postupka obavješćivanja. Stoga je potrebno da u postupak obavješćivanja budu uključeni jedinstveni predlošci kako bi se omogućile dosljedne i ujednačene nadzorne prakse.
- (11) Važno je izbjeći rizik da se veća mjesta trgovanja koriste metodama izračuna kojima se njihov godišnji zamišljeni iznos svodi na najnižu razinu kako bi iskoristili mehanizam izuzeća u pogledu odredaba o pristupu. Ako postoje jednako prihvaćeni alternativni pristupi izračunu zamišljenog iznosa, primjenom izračuna kojim se dolazi do više vrijednosti lakše se izbjegava taj rizik. Metodama za izračun zamišljenog iznosa za potrebe Uredbe (EU) br. 600/2014 trebalo bi omogućiti da istinski manja mjesta trgovanja koja još nemaju tehničku mogućnost djelovanja pod jednakim uvjetima na većini tržišta infrastrukture nakon trgovanja iskoriste mehanizam izuzeća. Važno je i da propisane metode budu izravne i nedvosmislene radi doprinosa dosljednim i ujednačenim nadzornim praksama.
- (12) Važno je da mjesta trgovanja budu dosljedna pri računanju svojeg zamišljenog iznosa za potrebe Uredbe (EU) br. 600/2014 kako bi mjesta trgovanja mogla pravedno primijeniti odredbe o pristupu. To je posebno bitno za određene vrste izvedenica kojima se na burzi trguje u jedinicama, primjerice u barelima ili tonama.
- (13) Radi dosljednosti i kako bi se osiguralo nesmetano funkcioniranje financijskih tržišta, potrebno je da se odredbe ove uredbe i odredbe Uredbe (EU) br. 600/2014 primjenjuju od istog datuma. Međutim, kako bi se osiguralo da mjesta trgovanja iskoriste prijelazni aranžman iz članka 35. stavka 5. i članka 36. stavka 5. Uredbe (EU) br. 600/2014, određene odredbe iz ove Uredbe trebale bi se primjenjivati od datuma stupanja na snagu.

- (14) Odredbe u ovoj Uredbi blisko su povezane jer se njima propisuje uskraćivanje i odobravanje pristupa središnjim drugim ugovornim stranama i mjestima trgovanja, uključujući postupak izuzeća središnjih drugih ugovornih strana i mjesta trgovanja iz zahtjeva u pogledu pristupa iz ove Uredbe. Kako bi se osigurala međusobna usklađenost odredaba, kojih bi se većina trebala primjenjivati u isto vrijeme, te osobama koje podliježu obvezama utvrđenima tim odredbama omogućio cjelovit pregled i koordinirani pristup njima, poželjno je uvrstiti sve regulatorne tehničke standarde propisane člankom 35. stavkom 6. i člankom 36. stavkom 6. Uredbe (EU) br. 600/2014 u jednu uredbu.
- (15) Ova uredba temelji se na nacrtu regulatornih tehničkih standarda koje je Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala (ESMA) podnijelo Komisiji.
- (16) ESMA je provela otvorena javna savjetovanja o nacrtu regulatornih tehničkih standarda na kojem se temelji ova Uredba, analizirala je moguće povezane troškove i koristi te zatražila mišljenje Interesne skupine za vrijednosne papire i tržišta kapitala osnovane člankom 37. Uredbe (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾,

DONIJELA JE OVU UREDBU:

POGLAVLJE I.

NEDISKRIMINIRAJUĆI PRISTUP SREDIŠNJIM DRUGIM UGOVORNIM STRANAMA I MJESTIMA TRGOVANJA

ODJELJAK 1.

Nediskriminirajući pristup središnjim drugim ugovornim stranama

Članak 1.

Uvjeti pod kojima središnja druga ugovorna strana može uskratiti pristup

1. Središnja druga ugovorna strana ocjenjuje bi li odobravanje pristupa stvorilo neki od rizika navedenih u člancima 2., 3. i 4. te može uskratiti pristup samo ako, nakon svih uloženi razumnih napora za upravljanje tim rizicima, zaključi da postoje prekomjerni rizici kojima ne može upravljati.
2. Ako središnja druga ugovorna strana uskratiti pristup, utvrđuje koji bi to rizici navedeni u člancima 2., 3. i 4. proizašli iz odobravanja pristupa te objašnjava zašto se tim rizicima ne može upravljati.

Članak 2.

Uskraćivanje pristupa koje središnja druga ugovorna strana temelji na predviđenom volumenu transakcija

Središnja druga ugovorna strana može odbiti zahtjev za pristup na temelju predviđenog volumena transakcija koji proizlazi iz tog pristupa samo u slučaju:

- (a) da se nadogradivost središnje druge ugovorne strane toliko premaši da ona ne može prilagoditi svoj sustav predviđenom volumenu transakcija;
- (b) da se planirani kapacitet središnje druge ugovorne strane toliko premaši da ona ne bi mogla steći potreban dodatni kapacitet kako bi svladala predviđeni volumen transakcija.

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju europskog nadzornog tijela (Europskog nadzornog tijela za vrijednosne papire i tržišta kapitala), izmjeni Odluke br. 716/2009/EZ i stavljanju izvan snage Odluke Komisije 2009/77/EZ (SL L 331, 15.12.2010., str. 84.).

Članak 3.

Uskraćivanje pristupa koje središnja druga ugovorna strana temelji na operativnom riziku i složenosti

Središnja druga ugovorna strana može odbiti zahtjev za pristup na temelju operativnog rizika i složenosti.

Operativni rizici i složenost obuhvaćaju sljedeće:

- (a) nekompatibilnost informatičkih sustava središnje druge ugovorne strane i mjesta trgovanja, čime se sprječava da središnja druga ugovorna strana omogući vezu između sustava;
- (b) nedostatak ljudskih resursa s potrebnim znanjem, vještinama i iskustvom za obavljanje funkcija središnje druge ugovorne strane u pogledu rizika koji proizlazi iz dodatnih financijskih instrumenata kada se razlikuju od financijskih instrumenata koje je središnja druga ugovorna strana već poravnala ili nemogućnost iskorištavanja takvih ljudskih resursa.

Članak 4.

Uskraćivanje pristupa koje središnja druga ugovorna strana temelji na drugim čimbenicima koji stvaraju prekomjeren rizik

1. Središnja druga ugovorna strana može odbiti zahtjev za pristup na temelju znatnih prekomjernih rizika ako je ispunjen bilo koji od sljedećih uvjeta:

- (a) ako središnja druga ugovorna strana ne pruža usluge poravnanja za financijske instrumente za koje se zahtijeva pristup i ne bi ih uz razumne napore mogla početi pružati u skladu sa zahtjevima iz glava II., III. i IV. Uredbe (EU) br. 648/2012;
- (b) ako bi se odobrenjem pristupa ugrozila gospodarska održivost središnje druge ugovorne strane ili njezina sposobnost ispunjavanja minimalnih kapitalnih zahtjeva na temelju članka 16. Uredbe (EU) br. 648/2012;
- (c) ako postoje pravni rizici;
- (d) ako postoji neusklađenost pravila središnje druge ugovorne strane i mjesta trgovanja koju središnja druga ugovorna strana ne može riješiti u suradnji s mjestom trgovanja.

2. Središnja druga ugovorna strana može odbiti zahtjev za pristup na temelju pravnog rizika iz stavka 1. točke (c) ako središnja druga ugovorna strana zbog odobravanja pristupa ne bi mogla primjenjivati svoja pravila o postupcima konačnog netiranja i postupcima u slučaju neispunjavanja obveza ili ne bi mogla upravljati rizicima koji proizlaze iz istovremene uporabe različitih modela prihvaćanja trgovanja.

ODJELJAK 2.

Nediskriminirajući pristup mjestima trgovanja

Članak 5.

Uvjeti pod kojima mjesto trgovanja može uskratiti pristup

1. Mjesto trgovanja ocjenjuje bi li odobravanje pristupa stvorilo neki od rizika navedenih u člancima 6. i 7. te može uskratiti pristup samo ako, nakon svih uloženi razumni napore za upravljanje tim rizicima, zaključi da postoje prekomjerni rizici kojima ne može upravljati.
2. Ako mjesto trgovanja uskrati pristup, utvrđuje koji bi to rizici navedeni u člancima 6. i 7. proizišli iz odobravanja pristupa te navodi zašto se tim rizicima ne može upravljati.

Članak 6.

Uskraćivanje pristupa koje mjesto trgovanja temelji na operativnom riziku i složenosti

Mjesto trgovanja može odbiti zahtjev za pristup na temelju operativnog rizika i složenosti koja proizlazi iz tog pristupa samo ako postoji rizik od nekompatibilnosti informatičkih sustava središnje druge ugovorne strane i mjesta trgovanja, čime se sprječava da mjesto trgovanja omogući vezu između tih sustava.

Članak 7.

Uskraćivanje pristupa koje mjesto trgovanja temelji na drugim čimbenicima koji stvaraju prekomjerman rizik

Mjesto trgovanja može odbiti zahtjev za pristup na temelju prekomjernih rizika u sljedećim slučajevima:

- (a) prijatna gospodarskoj održivosti mjesta trgovanja ili njegovoj sposobnosti ispunjavanja minimalnih kapitalnih zahtjeva na temelju članka 47. stavka 1. točke (f) Direktive 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾;
- (b) neusklađenost pravila mjesta trgovanja i središnje druge ugovorne strane koju mjesto trgovanja ne može riješiti u suradnji sa središnjom drugom ugovornom stranom.

Članak 8.

Uvjeti pod kojima se smatra da će se pristupom ugroziti nesmetano i uredno funkcioniranje tržišta ili štetno utjecati na sistemski rizik

Osim fragmentacije likvidnosti, kako je definirana u članku 2. stavku 1. točki (45) Uredbe (EU) br. 600/2014, za potrebe članka 35. stavka 4. točke (b) i članka 36. stavka 4. točke (b) te Uredbe, smatra se da se odobravanjem pristupa ugrožava nesmetano i uredno funkcioniranje tržišta ili štetno utječe na sistemski rizik ako nadležno tijelo može navesti razloge za uskraćivanje, uključujući dokaz da su postupci upravljanja rizicima jedne ili obje strana u pogledu zahtjeva za pristup nedovoljni da bi se odobravanjem pristupa spriječilo stvaranje prekomjernih rizika za treće strane te da ne postoje korektivne mjere kojima bi se dovoljno ublažili ti rizici.

POGLAVLJE II.

UVJETI POD KOJIMA SE PRISTUP MORA ODOBRI TI

Članak 9.

Uvjeti pod kojima se pristup mora odobriti

1. Strane se dogovaraju o svojim pravima i obvezama koji proizlaze iz odobravanja pristupa, uključujući mjerodavno pravo kojim se uređuju njihovi odnosi. Uvjeti sporazuma o pristupu moraju:
 - (a) biti jasno definirani, transparentni, valjani i izvršivi;
 - (b) ako dvije središnje druge ugovorne strane ili više njih imaju pristup mjestu trgovanja, navesti na koji će se način transakcije na mjestu trgovanja dodijeliti središnjoj drugoj ugovornoj strani koja je strana sporazuma;
 - (c) sadržavati jasna pravila o trenutku ulaska naloga za prijenos, kako se tumači u skladu s Direktivom 98/26/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾, u odgovarajuće sustave i o trenutku neopozivosti;
 - (d) sadržavati pravila o raskidu sporazuma o pristupu bilo koje strane, kojima se:
 - i. predviđa uredan raskid na način kojim se drugi subjekti prekomjerno ne izlažu dodatnim rizicima, uključujući jasne i transparentne aranžmane za upravljanje i uredan tijek ugovora i pozicija sklopljenih u okviru sporazuma o pristupu koji su u trenutku raskida bili otvoreni;

⁽¹⁾ Direktiva 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o tržištu financijskih instrumenata i izmjeni Direktive 2002/92/EZ i Direktive 2011/61/EU (SL L 173, 12.6.2014., str. 349.).

⁽²⁾ Direktiva 98/26/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 19. svibnja 1998. o konačnosti namire u platnim sustavima i sustavima za namiru vrijednosnih papira (SL L 166, 11.6.1998., str. 45.).

- ii. osigurava da se relevantnoj strani odredi razuman rok za ispravak kršenja koje nema za posljedicu neposredan raskid;
 - iii. omogućuje raskid ako se rizici povećaju tako da bi prvobitno uskraćivanje pristupa bilo opravdano;
- (e) određuju financijski instrumenti koji podliježu sporazumu o pristupu;
 - (f) određuje pokriće za jednokratne i tekuće troškove proizišle iz zahtjeva za pristup;
 - (g) predviđaju odredbe o potraživanjima i obvezama koji proizlaze iz sporazuma o pristupu.
2. Na temelju uvjeta zahtjeva se da strane sporazuma uspostave primjerene politike, postupke i sustave kako bi se osiguralo sljedeće:
- (a) pravovremena, pouzdana i sigurna komunikacija između strana;
 - (b) prethodno savjetovanje s drugom stranom ako je vjerojatno da će se promjenom aktivnosti bilo koje strane znatno utjecati na sporazum o pristupu ili na rizike kojima je izložena druga strana;
 - (c) pravodobno obavješćivanje druge strane prije provedbe promjene, u slučajevima koji nisu obuhvaćeni točkom (b);
 - (d) rješavanje sporova;
 - (e) utvrđivanje i praćenje mogućih rizika koji proizlaze iz sporazuma o pristupu te upravljanje njima;
 - (f) zaprimanje na mjestu trgovanja svih potrebnih informacija za ispunjavanje obveza u pogledu praćenja otvorenih pozicija;
 - (g) mogućnost da središnja druga ugovorna strana zaprimi isporuke fizički namirene robe.
3. Relevantne strane sporazuma o pristupu osiguravaju:
- (a) da se pri odobravanju pristupa zadrže odgovarajući standardi upravljanja rizicima;
 - (b) da se informacije dostavljene u zahtjevu za pristup ažuriraju tijekom trajanja sporazuma o pristupu, uključujući informacije o znatnim promjenama;
 - (c) da se poslovno osjetljive informacije koje nisu javne, uključujući informacije dostavljene tijekom razvojne faze financijskog instrumenta, mogu upotrebljavati samo u posebne svrhe u koje su prenesene te se na temelju njih može djelovati samo u posebne svrhe o kojima su se strane dogovorile.

Članak 10.

Nediskriminirajuće i transparentne naknade za poravnanje koje naplaćuju središnje druge ugovorne strane

1. Središnja druga ugovorna strana naplaćuje naknade samo za klirinške transakcije koje su provedene na mjestu trgovanja kojemu je odobrila pristup na temelju objektivnih kriterija, što se odnosi na sve klirinške članove i, ovisno o slučaju, na klijente. U tu svrhu središnja druga ugovorna strana naplaćuje svim klirinškim članovima i, prema potrebi, klijentima jednaku tarifu naknada i rabata, a naknade ne ovise o mjestu trgovanja na kojem se transakcija obavlja.
2. Središnja druga ugovorna strana mjestu trgovanja naplaćuje naknade u pogledu pristupa samo na temelju objektivnih kriterija. U tu se svrhu primjenjuju jednake naknade i rabati na sva mjesta trgovanja koja imaju pristup središnjoj drugoj ugovornoj strani u pogledu istih ili sličnih financijskih instrumenata, osim ako se različita tarifa naknada može objektivno opravdati.
3. U skladu s člankom 38. Uredbe (EU) br. 648/2012 središnja druga ugovorna strana osigurava da su tarife naknada iz stavaka 1. i 2. ovog članka lako dostupne, da su na odgovarajući način označene prema usluzi koju pružaju i da su dovoljno precizno definirane kako bi se osiguralo da su naplaćene naknade predvidljive.

4. Stavci 1. do 3. primjenjuju se na naknade koje se naplaćuju za pokrivanje jednokratnih i tekućih troškova.

Članak 11.

Nediskriminirajuće i transparentne naknade koje naplaćuju mjesta trgovanja

1. Mjesto trgovanja naplaćuje naknade u pogledu pristupa samo na temelju objektivnih kriterija. U tu se svrhu primjenjuju jednake tarife naknada i rabata na sve središnje druge ugovorne strane koje imaju pristup mjestu trgovanja u pogledu istih ili sličnih financijskih instrumenata, osim ako se različita tarifa naknada može objektivno opravdati.
2. Mjesto trgovanja osigurava da su tarife naknada iz stavka 1. lako dostupne, da su na odgovarajući način označene prema usluzi koju pružaju i da su dovoljno precizno definirane kako bi se osiguralo da su proizišle naknade predvidljive.
3. Stavci 1. i 2. primjenjuju se na sve naknade povezane s pristupom, uključujući naknade koje se naplaćuju za pokrivanje jednokratnih i tekućih troškova.

POGLAVLJE III.

UVJETI ZA NEDISKRIMINIRAJUĆE POSTUPANJE S UGOVORIMA

Članak 12.

Zahtjevi za instrumente osiguranja i maržni zahtjevi u okviru ekonomski jednakovrijednih ugovora

1. Središnja druga ugovorna strana utvrđuje jesu li ugovori kojima se trguje na mjestu trgovanja kojemu je odobrila pristup ekonomski jednakovrijedni ugovorima sa sličnim obilježjima rizika koje je središnja druga ugovorna strana već poravnala.
2. Za potrebe ovog članka središnja druga ugovorna strana smatra sve ugovore kojima se trguje na mjestu trgovanja kojemu je odobrila pristup i koji su u razredu financijskih instrumenata obuhvaćenih odobrenjem središnje druge ugovorne strane iz članka 14. Uredbe (EU) br. 648/2012 ili naknadnim proširenjem odobrenja iz članka 15. te Uredbe ekonomski jednakovrijednima ugovorima u odgovarajućem razredu financijskih instrumenata koje je središnja druga ugovorna strana već poravnala.
3. Središnja druga ugovorna strana može smatrati da ugovor kojim se trguje na mjestu trgovanja kojemu je odobrila pristup i koji ima znatno drukčiji profil rizika ili se znatno razlikuje od ugovora koje je središnja druga ugovorna strana već poravnala u odgovarajućem razredu financijskih instrumenata nije ekonomski jednakovrijedan ako je dobila produženje odobrenja u skladu s člankom 15. Uredbe (EU) br. 648/2012 u pogledu tog ugovora i u vezi sa zahtjevom za pristup tog mjesta trgovanja.
4. Središnja druga ugovorna strana na ekonomski jednakovrijedne ugovore iz stavka 1. primjenjuje jednake maržne i kolateralne metodologije, bez obzira na mjesto trgovanja ugovorima. Središnja druga ugovorna strana podvrgava poravnanje ekonomski jednakovrijednog ugovora iz stavka 1. donošenju izmjena svojih modela i parametara rizika samo ako je potrebno radi ublažavanja čimbenika rizika u odnosu na to mjesto trgovanja ili ugovore kojima se na njemu trguje. Takve se izmjene smatraju znatnim izmjenama modela i parametara središnje druge ugovorne strane iz članka 28. i 49. Uredbe (EU) br. 648/2012.

Članak 13.

Netiranje ekonomski jednakovrijednih ugovora

1. Središnja druga ugovorna strana primjenjuje na ekonomski jednakovrijedne ugovore iz članka 12. stavka 1. ove Uredbe jednake postupke netiranja bez obzira na mjesto trgovanja ugovorima pod uvjetom da je svaki postupak netiranja koji primjenjuje valjan i izvršiv u skladu s Direktivom 98/26/EZ i mjerodavnim pravom o nesolventnosti.

2. Središnja druga ugovorna strana koja smatra da pravni rizik ili osnovni rizik povezan s postupkom netiranja koji primjenjuje na ekonomski jednakovrijedan ugovor nije dovoljno ublažen podvrgava poravnanje takvog ugovora donošenju izmjena tog postupka netiranja, ali bez netiranja tog ugovora. Takve se izmjene smatraju znatnim izmjenama modela i parametara rizika središnje druge ugovorne strane iz članaka 28. i 49. Uredbe (EU) br. 648/2012.

3. Za potrebe stavka 2. „osnovni rizik” znači rizik koji proizlazi iz nesavršeno povezanih kretanja između dvije stavke imovine ili više njih ili ugovora koje je poravnala središnja druga ugovorna strana.

Članak 14.

Međusobno kolateraliziranje s povezanim ugovorima koje poravnava ista središnja druga ugovorna strana

Ako središnja druga ugovorna strana izračunava iznose nadoknade za međusobno kolateraliziranje s povezanim ugovorima koje poravnava ista središnja druga ugovorna strana (portfeljni iznosi nadoknade) u skladu s člankom 41. Uredbe (EU) br. 648/2012 i člankom 27. Delegirane uredbe Komisije (EU) br. 153/2013⁽¹⁾, središnja druga ugovorna strana primjenjuje pristup portfeljnog iznosa nadoknade na sve odgovarajuće povezane ugovore bez obzira na mjesto trgovanja ugovorima. Ugovori sa znatnom i pouzdanom korelacijom ili jednakovrijednim statističkim parametrom ovisnosti uživaju isti prijeboj ili smanjenje.

POGLAVLJE IV.

PRIJELAZNI ARANŽMANI I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 15.

Postupak kojim središnja druga ugovorna strana obavješćuje svoje nadležno tijelo

Ako središnja druga ugovorna strana zatraži odobrenje izuzeća iz prijelaznog aranžmana iz članka 35. stavka 5. Uredbe (EU) br. 600/2014, dostavlja obavijest svojem nadležnom tijelu u pisanom obliku, upotrebljavajući obrazac 1. iz Priloga ovoj Uredbi.

Članak 16.

Postupak kojim nadležno tijelo obavješćuje ESMA-u i kolegij središnje druge ugovorne strane

Odgovarajuća nadležna tijela obavještavaju ESMA-u i kolegij središnje druge ugovorne strane o svakoj odluci o odobrenju prijelaznog aranžmana u skladu s člankom 35. stavkom 5. Uredbe (EU) br. 600/2014 u pisanom obliku bez prekomjernog odlaganja i najkasnije mjesec dana od odluke, upotrebljavajući obrazac 2. iz Priloga ovoj Uredbi.

Članak 17.

Postupak kojim mjesto trgovanja obavješćuje svoje nadležno tijelo u pogledu početnog prijelaznog razdoblja

Ako mjesto trgovanja ne želi biti vezano člankom 36. Uredbe (EU) br. 600/2014, dostavlja obavijest svojem nadležnom tijelu i ESMA-i u pisanom obliku, upotrebljavajući obrasce 3.1. i 3.2. iz Priloga ovoj Uredbi.

Članak 18.

Postupak kojim mjesto trgovanja obavješćuje svoje nadležno tijelo u pogledu produženja prijelaznog razdoblja

Ako mjesto trgovanja i dalje ne želi biti vezano člankom 36. Uredbe (EU) br. 600/2014 sljedećih trideset mjeseci, dostavlja obavijest svojem nadležnom tijelu i ESMA-i u pisanom obliku, upotrebljavajući obrasce 4.1. i 4.2. iz Priloga ovoj Uredbi.

⁽¹⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) br. 153/2013 od 19. prosinca 2012. o dopuni Uredbe (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća u vezi s regulatornim tehničkim standardima o zahtjevima za središnje druge ugovorne strane (SL L 52, 23.2.2013., str. 41.).

Članak 19.

Dodatne specifikacije za izračun zamišljenog iznosa

1. U skladu s člankom 36. stavkom 5. Uredbe (EU) br. 600/2014 mjesto trgovanja koje ne želi biti vezano člankom 36. te Uredbe u razdoblju od trideset mjeseci od dana primjene Uredbe (EU) br. 600/2014 u svoj izračun godišnjeg zamišljenog iznosa uključuje sve transakcije izvedenica kojima se trguje na burzi koje su zaključene prema njegovim pravilima u kalendarskoj godini prije primjene.
2. Za potrebe izračuna godišnjeg zamišljenog iznosa u skladu s člankom 36. stavkom 5. Uredbe (EU) br. 600/2014 za godinu koja prethodi godini početka primjene mjesto trgovanja upotrebljava stvarne podatke za razdoblje za koje su dostupni.

Ako mjesto trgovanja za godinu koja prethodi godini početka primjene Uredbe (EU) br. 600/2014 ima dostupne podatke za manje od 12 mjeseci, za tu godinu procjenjuje vrijednost na temelju sljedeća tri elementa:

- (a) stvarnih podataka za najduže moguće razdoblje koje počinje na početku godine koja prethodi godini početka primjene Uredbe (EU) br. 600/2014, uključujući najmanje prvih osam mjeseci;
- (b) stvarnih podataka za jednako razdoblje tijekom godine prije godine iz točke (a) ovog stavka;
- (c) stvarnih podataka za cijelu godinu prije godine iz točke (a) ovog stavka.

Procijenjena vrijednost godišnjeg zamišljenog iznosa izračunava se množenjem elemenata iz točke (a) drugog podstavka elementima iz točke (c) drugog podstavka te dijeljenjem elementima iz točke (b) drugog podstavka.

3. Ako mjesto trgovanja i dalje ne želi biti vezano člankom 36. Uredbe (EU) br. 600/2014 tijekom dodatnog razdoblja od trideset mjeseci nakon završetka prvog razdoblja ili tijekom svakog daljnjeg razdoblja od trideset mjeseci, u izračun godišnjeg zamišljenog iznosa u skladu s člankom 36. stavkom 5. Uredbe (EU) br. 600/2014 uključuje sve transakcije izvedenica kojima se trguje na burzi koje su zaključene prema njegovim pravilima u svakoj od prve dvije pomične godine prethodnog razdoblja od trideset mjeseci.
4. Ako postoje prihvatljive alternative za izračun godišnjeg zamišljenog iznosa za određene razrede instrumenata, ali iz tih metoda izračuna proizlaze znatne razlike u vrijednosti, upotrebljava se izračun kojim se dobiva viša vrijednost. Posebno u pogledu izvedenica, kao što su budućnosnice ili opcije, uključujući sve vrste robnih izvedenica koje su izražene u jedinicama, godišnji zamišljeni iznos jest puna vrijednost odnosno imovine izvedenice po odgovarajućoj cijeni u trenutku zaključivanja transakcije.

Članak 20.

ESMA-ino odobrenje i metoda provjere

1. Za potrebe provjere u skladu s člankom 36. stavkom 6. točkom (d) Uredbe (EU) br. 600/2014 mjesto trgovanja podnosi ESMA-i na zahtjev sve činjenice i podatke na kojima se temelji izračun.
2. Pri provjeri podnesenih podataka o iznosu godišnjeg zamišljenog iznosa ESMA razmatra i odgovarajuće podatke objavljene poslije trgovanja te godišnje statističke podatke.
3. ESMA odobrava ili odbija izuzeće u roku od tri mjeseca od primitka svih odgovarajućih informacija za obavijest u skladu s člankom 16. ili 17., uključujući informacije navedene u članku 19.

Članak 21.

Stupanje na snagu i primjena

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se od 3. siječnja 2018.

Međutim, članci 15., 16., 17., 19. i 20. primjenjuju se od dana stupanja na snagu ove Uredbe.

Ova je uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 24. lipnja 2016.

Za Komisiju
Predsjednik
Jean-Claude JUNCKER

PRILOG

Obrazac 1.

Obavijest iz članka 15.

Naziv središnje druge ugovorne strane	Odgovarajući podaci za kontakt	Naziv(i) blisko povezanog/povezanih mjesta trgovanja	Nadležnost(i) blisko povezanog/povezanih mjesta trgovanja
		1. 2. 3. ...	1. 2. 3. ...

Obrazac 2.

Obavijest iz članka 16.

Naziv središnje druge ugovorne strane	Odgovarajući kontaktni podaci	Datum odluke o odobrenju	Datumi početka i završetka prijelaznog razdoblja	Naziv(i) blisko povezanog/povezanih mjesta trgovanja	Nadležnost(i) blisko povezanog/povezanih mjesta trgovanja
			Početak: Završetak:	1. 2. 3. ...	1. 2. 3. ...

Obrazac 3.1.

Opća obavijest iz članka 17.

Naziv mjesta trgovanja	Odgovarajući kontaktni podaci	Naziv(i) i nadležnost(i) mjesta trgovanja iz iste grupe sa sjedištem u Uniji	Naziv(i) i nadležnost(i) blisko povezane središnje druge ugovorne strane/blisko povezanih središnjih drugih ugovornih strana
		1. 2. 3. ...	1. 2. 3. ...

Obrazac 3.2.

Obavijest o zamišljenom iznosu iz članka 17.

Mjesto trgovanja	Zamišljeni iznos kojim se trgovalo u 2016.
Kategorija imovine X:	
Kategorija imovine Y:	
Kategorija imovine Z:	
...	

Obrazac 4.1.

Opća obavijest iz članka 18.

Naziv mjesta trgovanja	Odgovarajući kontaktni podaci	Naziv(i) i nadležnost(i) mjesta trgovanja iz iste grupe sa sjedištem u Uniji	Naziv(i) i nadležnost(i) blisko povezane središnje druge ugovorne strane/blisko povezanih središnjih drugih ugovornih strana
		1. 2. 3. ...	1. 2. 3. ...

Obrazac 4.2.

Obavijest o zamišljenom iznosu iz članka 18.

Naziv mjesta trgovanja	Zamišljeni iznos za pomičnu godinu ...	Zamišljeni iznos za pomičnu godinu ...
Kategorija imovine X:		
Kategorija imovine Y:		
Kategorija imovine Z:		
...		

DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) 2017/582**od 29. lipnja 2016.****o dopuni Uredbe (EU) br. 600/2014 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda kojima se određuje obveza poravnanja izvedenica kojima se trguje na uređenim tržištima i vrijeme prihvatanja za poravnanje****(Tekst značajan za EGP)**

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 600/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o tržištima financijskih instrumenata i izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 29. stavak 3.,

budući da:

- (1) Radi upravljanja operativnim i drugim rizicima kada se transakcije poravnanim izvedenicama podnose i prihvaćaju za poravnanje i radi što bržeg pružanja sigurnosti drugim ugovornim stranama važno je utvrditi hoće li središnja druga ugovorna strana od samog početka, odnosno po mogućnosti prije početka provođenja transakcije, prihvatiti transakciju i koje bi bile posljedice da središnja druga ugovorna strana ne prihvati za poravnanje podnesenu transakciju izvedenicama.
- (2) Radi primjene nadogradivih tehnoloških rješenja kojima se osigurava da se transakcije poravnanim izvedenicama podnesu i prihvate za poravnanje čim je to tehnološki izvedivo, trebalo bi unaprijed odrediti informacije koje su potrebne da bi mjesto trgovanja i središnja druga ugovorna strana mogli obavljati svoje zadaće i jasno ih navesti u dokumentaciji mjesta trgovanja i središnje druge ugovorne strane.
- (3) Radi određivanja odgovarajuće cijene transakcija druge ugovorne strane uzimaju u obzir činjenicu da transakcije koje su centralno poravnane podliježu drukčijem režimu kolaterala nego transakcije koje nisu centralno poravnane, bez obzira na to je li transakcija poravnana jer postoji obveza njezina poravnanja ili su se relevantne strane dogovorile da je treba poravnati. Stoga bi druge ugovorne strane trebale imati jednak postupak i jednake zahtjeve za transakcije obvezno poravnanim izvedenicama i za transakcije dobrovoljno poravnanim izvedenicama kako bi se osiguralo da se transakcije poravnanim izvedenicama podnesu i prihvate za poravnanje čim je to tehnološki izvedivo.
- (4) Ako se transakcije poravnanim izvedenicama zaključe na mjestu trgovanja, kako bi se prije provođenja transakcije utvrdilo hoće li središnja druga ugovorna strana poravnati transakciju, mjesto trgovanja i središnja druga ugovorna strana trebali bi odrediti pravila kojima se osigurava automatsko poravnanje te transakcije. U protivnom bi mjesto trgovanja trebalo klirinškim članovima središnje druge ugovorne strane omogućiti provjeru naloga u odnosu na ograničenja postavljena za njihove klijente.
- (5) Vrijeme koje mjesto trgovanja ima na raspolaganju za provođenje transakcije poravnanim izvedenicama trebalo bi biti kraće ako se izvedenicama trguje elektronički jer je razina automatizacije veća nego ako se ne trguje elektronički.
- (6) Mjesto trgovanja trebalo bi središnjoj drugoj ugovornoj strani dostaviti informacije o transakcijama poravnanim izvedenicama u prethodno utvrđenom elektroničkom formatu za transakcije poravnanim izvedenicama kojima se trguje i elektronički i neelektronički. Stoga bi vrijeme koje središnja druga ugovorna strana ima na raspolaganju da bi odlučila može li prihvatiti za poravnanje transakciju poravnanim izvedenicama trebalo biti jednako za transakcije poravnanim izvedenicama kojima se trguje i elektronički i neelektronički.

⁽¹⁾ SL L 173, 12.6.2014., str. 84.

- (7) Provođenje transakcija poravnanim izvedenicama koje su zaključene na bilateralnoj osnovi obično je manje automatizirano od provođenja transakcija poravnanim izvedenicama koje su zaključene na mjestu trgovanja. Stoga bi vrijeme koje druge ugovorne strane imaju na raspolaganju za podnošenje središnjoj drugoj ugovornoj strani transakcije poravnanim izvedenicama koja je zaključena na bilateralnoj osnovi trebalo biti duže nego za transakciju poravnanim izvedenicama koja je zaključena na mjestu trgovanja.
- (8) Radi upravljanja kreditnim rizicima povezanim s transakcijama poravnanim izvedenicama koje su zaključene na bilateralnoj osnovi središnja druga ugovorna strana trebala bi klirinškim članovima omogućiti da pregledaju podatke o transakciji svojih klijenata i odluče hoće li je prihvatiti. Budući da je postupak između središnje druge ugovorne strane i klirinškog člana obično automatiziran, taj proces ne bi trebao dugo trajati.
- (9) Središnje druge ugovorne strane i klirinški članovi upravljaju kreditnim rizicima povezanim s trenutačnim izloženostima koje proizlaze iz poravnanja poravnanih izvedenica. To obično uključuje činjenicu da središnja druga ugovorna strana ili klirinški član odrede ograničenja za svaku drugu ugovornu stranu kako bi se ublažio povezani rizik izloženosti, što može dovesti do novih zahtjeva za poravnanje određenih transakcija poravnanim izvedenicama koje klirinški član ili središnja druga ugovorna strana nisu prihvatili. Osiguravanje da se transakcije poravnanim izvedenicama podnesu za poravnanje čim je to tehnološki izvedivo ne podrazumijeva da će se sve transakcije poravnanim izvedenicama prihvatiti za poravnanje u svim okolnostima. Ako se transakcije poravnanim izvedenicama ne prihvate za poravnanje, druge ugovorne strane trebale bi znati kako se postupa s tim transakcijama kako bi se osigurale od rizika.
- (10) Budući da je za provođenje transakcije poravnanim izvedenicama koja je zaključena elektronički na mjestu trgovanja i podnesena središnjoj drugoj ugovornoj strani za poravnanje potrebno ograničeno vrijeme, vrijeme za pokretanje tržišta te promjene vrijednosti i rizika transakcije poravnanim izvedenicama između naloga i neprihvatanja također je vrlo ograničeno. Budući da je moguća šteta za druge ugovorne strane čije transakcije središnja druga ugovorna strana ne prihvati za poravnanje neznatna te kako bi se drugim ugovornim stranama pružila sigurnost, transakcije poravnanim izvedenicama koje su zaključene elektroničkim na mjestu trgovanja i koje središnja druga ugovorna strana ne prihvati za poravnanje trebalo bi smatrati ništavima.
- (11) Budući da provođenje transakcija poravnanim izvedenicama koje nisu zaključene elektronički na mjestu trgovanja obično traje duže, taj vremenski rok može biti dovoljno dug da u međuvremenu dođe do promjena na tržištu te da se vrijednost i rizik transakcije poravnanim izvedenicama znatno promijene. Stoga poništenje svih transakcija koje ne prihvati središnja druga ugovorna strana možda nije najbolje postupanje. Radi pružanja sigurnosti u pogledu postupanja s transakcijama poravnanim izvedenicama koje nisu zaključene elektronički na mjestu trgovanja i koje nije prihvatila središnja druga ugovorna strana, u pravilima mjesta trgovanja te, kada je to prikladno, u ugovornim odnosima između drugih ugovornih strana trebalo bi unaprijed utvrditi kako se s tim transakcijama treba postupati.
- (12) Ako se transakcija poravnanim izvedenicama ne prihvati za poravnanje zbog razloga koji nisu povezani s kreditnim rizikom, kao što su tehnički ili administrativni razlozi koji proizlaze iz prijenosa netočnih ili nepotpunih informacija, druge ugovorne strane možda će i dalje željeti poravnati tu transakciju izvedenicama. Ako su obje druge ugovorne strane suglasne ponovno podnijeti tu transakciju, uz uvjet da se transakcija ponovno podnese u relativno kratkom roku nakon prvog podnošenja i da je u okviru ponovnog podnošenja omogućena istraga i obrazloženje zašto transakcija nije prihvaćena za poravnanje, moguće je dopustiti drugo podnošenje u obliku nove transakcije poravnanim izvedenicama uz jednake ekonomske uvjete jer se njome i dalje osigurava pravilno upravljanje operativnim i drugim rizicima koji nisu kreditni.
- (13) Radi dosljednosti i kako bi se osiguralo nesmetano funkcioniranje financijskih tržišta, potrebno je da se odredbe ove uredbe i odredbe Uredbe (EU) br. 600/2014 primjenjuju od istog datuma.
- (14) Ova Uredba temelji se na nacrtu regulatornih tehničkih standarda koje je Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala (ESMA) dostavilo Komisiji.
- (15) ESMA je provela otvorena javna savjetovanja o nacrtu regulatornih tehničkih standarda na kojem se temelji ova Uredba, analizirala je moguće povezane troškove i koristi te zatražila mišljenje Interesne skupine za vrijednosne papire i tržišta kapitala osnovane člankom 37. Uredbe (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾,

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju europskog nadzornog tijela (Europskog nadzornog tijela za vrijednosne papire i tržišta kapitala), izmjeni Odluke br. 716/2009/EZ i stavljanju izvan snage Odluke Komisije 2009/77/EZ (SL L 331, 15.12.2010., str. 84.).

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Mehanizmi olakšavanja prijenosa informacija

1. Mjesto trgovanja u svojim pravilima mora navesti koje su mu informacije potrebne od drugih ugovornih strana u pogledu transakcije poravnanim izvedenicama kako bi tu transakciju podnijelo središnjoj drugoj ugovornoj strani za poravnanje te oblik u kojem se te informacije moraju dostaviti.
2. Središnja druga ugovorna strana u svojim pravilima mora navesti koje su joj informacije potrebne od drugih ugovornih strana u pogledu transakcije poravnanim izvedenicama i od mjesta trgovanja kako bi poravnala tu transakciju te oblik u kojem se te informacije moraju dostaviti.

Članak 2.

Provjera prije trgovanja u pogledu transakcija poravnanim izvedenicama zaključenih na mjestu trgovanja

1. Mjesta trgovanja i klirinški članovi podvrgavaju naloge za zaključivanje transakcija poravnanim izvedenicama na mjestu trgovanja zahtjevima iz stavaka 2., 3. i 4. osim ako su ispunjeni svi uvjeti iz točaka (a), (b) i (c) ovog stavka:
 - (a) pravilima trgovanja zahtijeva se da svaki član ili sudionik mjesta trgovanja koji nije klirinški član središnje druge ugovorne strane koja je poravnala transakciju poravnanim izvedenicama ima ugovorni odnos s klirinškim članom središnje druge ugovorne strane na temelju kojeg klirinški član automatski postaje druga ugovorna strana u transakciji poravnanim izvedenicama;
 - (b) pravilima središnje druge ugovorne strane predviđa se da se transakcija poravnanim izvedenicama koja je zaključena na mjestu trgovanja poravna automatski i trenutno te da klirinški član iz točke (a) postane druga ugovorna strana središnje druge ugovorne strane;
 - (c) pravilima mjesta trgovanja predviđa se da član ili sudionik mjesta trgovanja ili njegov klijent postanu druga ugovorna strana u transakciji poravnanim izvedenicama nakon poravnanja transakcije poravnanim izvedenicama u skladu sa sporazumima o izravnom ili neizravnom poravnanju koji su zaključeni s klirinškim članom.
2. Mjesto trgovanja osigurava instrumente kojima će svaki klirinški član prije zaključivanja provjeriti pridržava li se svaki nalog ograničenja koja je taj klirinški član postavio za svojeg klijenta u skladu s Delegiranom uredbom Komisije (EU) 2017/589 ⁽¹⁾.
3. Mjesto trgovanja prije zaključivanja naloga osigurava da klijentov nalog ne prelazi ograničenja koja se na klijenta primjenjuju u skladu sa stavkom 2.:
 - (a) u roku od 60 sekundi od primitka naloga ako je nalog zaključen elektronički;
 - (b) u roku od 10 minuta od primitka naloga ako nalog nije zaključen elektronički.
4. Ako nalog prelazi ograničenja koja se primjenjuju na klijenta u skladu sa stavkom 2., mjesto trgovanja obavješćuje klijenta i klirinškog člana o tome da se nalog ne može zaključiti u skladu sa sljedećim rokovima:
 - (a) ako je nalog zaključen elektronički, u stvarnom vremenu;
 - (b) ako zahtjev nije zaključen elektronički, u roku od 5 minuta od trenutka kada se provjerilo premašuje li nalog primjenjiva ograničenja.

⁽¹⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) 2017/589 od 19. srpnja 2016. o dopuni Direktive 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda kojima se određuju organizacijski zahtjevi za investicijska društva koja se bave algoritamskim trgovanjem (vidjeti stranicu 417. ovoga Službenog lista).

Članak 3.

Rokovi za prijenos informacija u pogledu transakcija poravnanim izvedenicama koje su zaključene na mjestu trgovanja

1. Mjesto trgovanja, središnja druga ugovorna strana i klirinški član podliježu zahtjevima iz stavaka 2. do 5. ovog članka osim ako su ispunjeni svi uvjeti navedeni u članku 2. stavku 1. točkama (a), (b) i (c).
2. U pogledu transakcija poravnanim izvedenicama koje su elektronički zaključene na mjestu trgovanja mjesto trgovanja središnjoj drugoj ugovornoj strani dostavlja informacije povezane sa svakom transakcijom u roku od 10 sekundi od zaključivanja transakcije.
3. U pogledu transakcija poravnanim izvedenicama koje na mjestu trgovanja nisu zaključene elektronički mjesto trgovanja središnjoj drugoj ugovornoj strani dostavlja informacije povezane sa svakom transakcijom u roku od 10 minuta od zaključivanja transakcije.
4. Središnja druga ugovorna strana prihvaća ili ne prihvaća transakciju poravnanim izvedenicama zaključenu na mjestu trgovanja u roku od 10 sekundi od primitka informacija od mjesta trgovanja te klirinškog člana i mjesto trgovanja u stvarnom vremenu obavješćuje u slučaju neprihvaćanja.
5. Klirinški član i mjesto trgovanja o neprihvaćanju obavješćuju drugu ugovornu stranu koja je zaključila transakciju poravnanim izvedenicama na mjestu trgovanja čim ih o tome obavijesti središnja druga ugovorna strana.

Članak 4.

Rokovi za prijenos informacija u pogledu transakcija poravnanim izvedenicama koje su zaključene na bilateralnoj osnovi

1. U pogledu transakcija poravnanim izvedenicama koje su druge ugovorne strane zaključile na bilateralnoj osnovi klirinški član:
 - (a) dobiva informacije od svojeg klijenta o tome u kojem će roku zaključiti transakciju koja je podnesena za poravnanje;
 - (b) osigurava da druge ugovorne strane središnjoj drugoj ugovornoj strani dostave informacije iz članka 1. stavka 2. u roku od 30 minuta od zaključivanja transakcije.
2. Središnja druga ugovorna strana svojem klirinškom članu dostavlja informacije iz stavka 1. točke (b) povezane s transakcijom u roku od 60 sekundi od primitka informacija od drugih ugovornih strana. Klirinški član prihvaća ili ne prihvaća transakciju u roku od 60 sekundi od primitka informacija od središnje druge ugovorne strane.
3. Središnja druga ugovorna strana prihvaća ili ne prihvaća poravnanje transakcije poravnanim izvedenicama koja je zaključena na bilateralnoj osnovi u roku od 10 sekundi od primitka obavijesti o tome je li je klirinški član prihvatio ili nije.
4. Međutim, stavci 2. i 3. ovog članka ne primjenjuju se ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:
 - (a) pravilima središnje druge ugovorne strane osigurava se da klirinški član određuje i redovito preispituje ograničenja za svojeg klijenta u skladu s Delegiranom uredbom (EU) 2017/589;
 - (b) pravilima središnje druge ugovorne strane predviđa se da transakciju poravnanim izvedenicama koja ne prelazi ograničenja u skladu s točkom (a) ovog stavka središnja druga ugovorna strana automatski poravna u roku od 60 sekundi od primitka informacija o transakciji poravnanim izvedenicama od drugih ugovornih strana.
5. Središnja druga ugovorna strana koja ne prihvati za poravnanje transakciju poravnanim izvedenicama koja je zaključena na bilateralnoj osnovi u stvarnom vremenu obavješćuje klirinškog člana o neprihvaćanju. Klirinški član o neprihvaćanju obavješćuje drugu ugovornu stranu koja je zaključila transakciju čim ga o tome obavijesti središnja druga ugovorna strana.

Članak 5.

Postupanje s transakcijama poravnanim izvedenicama koje nisu prihvaćene za poravnanje

1. Ako središnja druga ugovorna strana ne prihvati transakciju poravnanim izvedenicama koja je elektronički zaključena na mjestu trgovanja, mjesto trgovanja taj ugovor proglašava ništavim.

2. Ako središnja druga ugovorna strana ne prihvati transakciju poravnanim izvedenicama koja nije elektronički zaključena na mjestu trgovanja, postupanje s transakcijom uređuje se:

- (a) pravilima mjesta trgovanja ako je ugovor podnesen za poravnanje u skladu s pravilima mjesta trgovanja;
- (b) dogovorom između drugih ugovornih strana u svim ostalim slučajevima.

3. Ako transakcija poravnanim izvedenicama nije prihvaćena zbog tehničkih ili administrativnih problema, može se još jednom podnijeti za poravnanje u roku od jednog sata od prethodnog podnošenja u obliku nove transakcije, ali uz jednake ekonomske uvjete, ako se obje druge ugovorne strane slažu s drugim podnošenjem. Mjesto trgovanja na kojem je transakcija poravnanim izvedenicama prvotno zaključena ne podliježe zahtjevima članka 8. Uredbe (EU) br. 600/2014 u pogledu podnošenja za poravnanje druge transakcije poravnanim izvedenicama.

Članak 6.

Stupanje na snagu i primjena

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova se Uredba primjenjuje od datuma iz članka 55. stavka drugog Uredbe (EU) br. 600/2014.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 29. lipnja 2016.

Za Komisiju
Predsjednik
Jean-Claude JUNCKER

DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) 2017/583**od 14. srpnja 2016.****o dopuni Uredbe (EU) br. 600/2014 Europskog parlamenta i Vijeća o tržištima financijskih instrumenata u pogledu regulatornih tehničkih standarda u vezi sa zahtjevima u pogledu transparentnosti za mjesta trgovanja i investicijska društva u odnosu na obveznice, strukturirane financijske proizvode, emisijske jedinice i izvedenice****(Tekst značajan za EGP)**

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 600/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o tržištima financijskih instrumenata i izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012⁽¹⁾, a posebno njezin članak 1. stavak 8., članak 9. stavak 5., članak 11. stavak 4., članak 21. stavak 5. i članak 22. stavak 4.,

budući da:

- (1) Visoki stupanj transparentnosti ključan je kako bi se osiguralo da su ulagatelji odgovarajuće obaviješteni o točnoj razini stvarnih i potencijalnih transakcija obveznicama, strukturiranim financijskim proizvodima, emisijskim jedinicama i izvedenicama bez obzira na to odvijaju li se te transakcije na uređenim tržištima, multilateralnim trgovinskim platformama, organiziranim trgovinskim platformama, sistematskim internalizatorima ili izvan tih sustava. Na temelju te visoke razine transparentnosti trebali bi se uspostaviti i jednaki konkurentski uvjeti među mjestima trgovanja na način da proces utvrđivanja cijena u pogledu određenog financijskog instrumenta nije narušen fragmentacijom likvidnosti te da se stoga time ne šteti ulagateljima.
- (2) Istodobno je ključno prepoznati da mogu postojati okolnosti u kojima bi se trebala osigurati izuzeća od obveza u pogledu transparentnosti prije trgovanja ili odgode obveza u pogledu transparentnosti poslije trgovanja kako bi se izbjeglo narušavanje likvidnosti koje je nenamjerna posljedica obveza izvješćivanja o transakcijama te javno objavile rizične pozicije. Stoga je prikladno precizno utvrditi okolnosti u kojima se mogu odobriti izuzeća od obveza u pogledu transparentnosti prije trgovanja i odgode obveza u pogledu transparentnost poslije trgovanja.
- (3) Odredbe ove Uredbe blisko su povezane jer se odnose na utvrđivanje zahtjeva u pogledu transparentnosti prije trgovanja i poslije trgovanja koji se primjenjuju na trgovanje nevlasničkim financijskim instrumentima. Kako bi se osigurala dosljednost tih odredaba, koje bi trebale istovremeno stupiti na snagu, te kako bi se dionicima a posebno osobama koje podliježu tim obvezama omogućio sveobuhvatan pregled, potrebno je te regulatorne tehničke standarde obuhvatiti jednom uredbom.
- (4) Ako odobre izuzeća u odnosu na zahtjeve u pogledu transparentnosti prije trgovanja ili odgodu obveza u pogledu transparentnosti poslije trgovanja, nadležna tijela trebala bi na nediskriminirajući i istovjetan način tretirati sva uređena tržišta, multilateralne trgovinske platforme, organizirane trgovinske platforme i investicijska društva koja trguju izvan mjesta trgovanja.
- (5) Prikladno je objasniti ograničeni broj tehničkih pojmova. Te su tehničke definicije potrebne kako bi se u Uniji osigurala ujednačena primjena odredbi sadržanih u ovoj Uredbi te time pridonijelo uspostavljanju jedinstvenih pravila za financijska tržišta u Uniji. Te definicije služe samo za potrebe utvrđivanja obveza u pogledu transparentnosti za nevlasničke financijske instrumente te bi ih trebalo stoga strogo ograničiti na potrebe tumačenja ove Uredbe.
- (6) Roba kojom se trguje na burzi (ETC-ovi) i dužnički instrumenti kojima se trguje na burzi (ETN-ovi) obuhvaćeni ovom Uredbom trebali bi se zbog svoje pravne strukture smatrati dužničkim instrumentima. Međutim, s obzirom na to da se njima trguje slično kao s fondovima čijim se udjelima trguje na burzi (ETF-ovi), trebao bi se primijeniti režim transparentnosti sličan režimu za ETF-ove.

⁽¹⁾ SL L 173, 12.6.2014., str. 84.

- (7) U skladu s Uredbom (EU) br. 600/2014 niz instrumenata trebalo bi smatrati prihvatljivim za izuzeće od obveza u pogledu transparentnosti prije trgovanja za instrumente za koje ne postoji likvidno tržište. Taj bi se zahtjev trebao primjenjivati i na izvedenice koje podliježu obvezi poravnjanja, a koje ne podliježu obvezama trgovanja, kao i na obveznice, izvedenice, strukturirane financijske proizvode i emisijske jedinice koje nisu likvidne.
- (8) Mjesto trgovanja koje upravlja sustavom zahtjeva za ponude trebalo bi javno objaviti obvezujuće ponude za prodaju i ponudu ili provedive iskaze interesa te dubinu vezanu uz te cijene najkasnije u trenutku u kojem podnositelj zahtjeva može izvršiti transakciju u skladu s pravilima sustava. Time se prije svega osigurava da se članove ili sudionike koji svoje ponude prvo dostavljaju podnositelju zahtjeva ne dovodi u nepovoljan položaj.
- (9) Većina likvidnih pokrivenih obveznica jesu hipotekarne obveznice koje se izdaju kako bi se odobrili krediti za financiranje privatnih pojedinačnih kupnji stambenih objekata čija je prosječna vrijednost izravno povezana s vrijednošću kredita. Na tržištu pokrivenih obveznica pružatelji likvidnosti osiguravaju da su profesionalni ulagatelji koji izvršavaju transakcije velikog tržišnog obujma upareni s kućevlasnicima koji izvršavaju transakcije manjeg tržišnog obujma. Kako bi se izbjegao poremećaj u okviru te funkcije i moguće štetne posljedice za kućevlasnike, veličina karakteristična za instrument u slučaju čijeg prekoračenja pružatelji likvidnosti mogu imati koristi od izuzeća od obveza u pogledu transparentnosti prije trgovanja trebala bi biti jednaka veličini transakcije ispod koje se nalazi 40 % transakcija s obzirom na to da se smatra da ta veličina transakcije odražava prosječnu cijenu stambenog objekta.
- (10) Informacije koje se moraju staviti na raspolaganje što je moguće bliže stvarnom vremenu trebalo bi staviti na raspolaganje što je prije tehnički moguće, pod pretpostavkom razumne razine učinkovitosti i troškova za sustave dotičnog tržišnog operatera, ovlaštenog sustava objavljivanja (APA) ili investicijskog društva. Informacije bi trebalo objavljivati blizu propisanog najduljeg roka samo u iznimnim slučajevima kad dostupni sustavi ne omogućuju njihovo objavljivanje u kraćem roku.
- (11) Investicijska društva trebala bi putem APA-e objavljivati pojedinosti o transakcijama izvršenima izvan mjesta trgovanja. Ovom Uredbom trebao bi se utvrditi način na koji investicijska društva izvješćuju APA-e o svojim transakcijama te bi se ona trebala primjenjivati zajedno s Delegiranom uredbom Komisije (EU) 2017/571 ⁽¹⁾.
- (12) Mogućnost utvrđivanja primjene obveze objave poslije trgovanja transakcija izvršenih između dvaju investicijskih društava, uključujući sistematske internalizatore, koje se odnose na obveznice, strukturirane financijske proizvode, emisijske jedinice i izvedenice i koje su određene čimbenicima koji se razlikuju od trenutne tržišne cijene, kao što je prijenos financijskih instrumenata kao kolaterala, utvrđena je Uredbom (EU) br. 600/2014. Takve transakcije ne pridonose procesu utvrđivanja cijena ili tome da rizik omete ulagatelje ili onemogućiti najpovoljnije izvršenje i stoga se ovom Uredbom utvrđuju transakcije koje su određene čimbenicima koji se razlikuju od trenutne tržišne cijene koje ne bi trebale biti javno objavljene.
- (13) Investicijska društva često, za vlastiti račun ili za račun klijenata, izvršavaju transakcije izvedenicama i drugim financijskim instrumentima ili imovinom koje se sastoje od niza međusobno povezanih, uvjetovanih transakcija. Takve paketne transakcije investicijskim društvima i njihovim klijentima omogućuju bolje upravljanje rizicima, a cijena svake sastavnice paketne transakcije odražava sveukupni rizični profil paketa umjesto prevladavajućih tržišnih cijena svake sastavnice. Paketne transakcije mogu imati različite oblike, kao što je zamjena instrumenta za fizičku imovinu, strategije trgovanja izvršene na mjestima trgovanja ili nestandardizirane paketne transakcije te je važno te posebnosti uzeti u obzir pri utvrđivanju primjenjivog režima transparentnosti. Stoga je prikladno za potrebe ove Uredbe utvrditi uvjete za primjenu odgode obveza u pogledu transparentnosti poslije trgovanja na paketne transakcije. Takve mjere ne bi trebale biti dostupne za transakcije kojima se štite financijski instrumenti kojima se trguje u okviru uobičajenog poslovanja.
- (14) Zamjena instrumenta za fizičku imovinu sastavni je dio financijskih tržišta kojima se sudionicima na tržištu omogućuje organizacija i izvršavanje transakcija izvedenicama kojima se trguje na burzi a koje su izravno povezane s transakcijom na tržištu odnosno fizičke imovine. Njezina je primjena široka te uključuje različite sudionike, primjerice poljoprivrednike te osobe koje proizvode, izrađuju i obrađuju robu. Uobičajeno se transakcija zamjene instrumenta za fizičku imovinu odvija kada prodavatelj fizičke imovine svoju pripadajuću

⁽¹⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) 2017/571 od 2. lipnja 2016. o dopuni Direktive 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda za izdavanje odobrenja za rad, organizacijske zahtjeve i objavljivanje transakcija za pružatelje usluga dostave podataka (vidjeti stranicu 126. ovoga Službenog lista).

poziciju za zaštitu u ugovoru o izvedenicama želi zatvoriti s kupcem fizičke imovine te kada potonji isto tako drži odgovarajuću poziciju za zaštitu u istom ugovoru o izvedenicama. Njome se stoga omogućuje učinkovito zatvaranje pozicija za zaštitu koje više nisu potrebne.

- (15) U pogledu transakcija koje se ne izvršavaju u skladu s pravilima mjesta trgovanja važno je razjasniti koje investicijsko društvo transakciju objavljuje u slučajevima kad su obje strane u transakciji investicijska društva s poslovnim nastanom u Uniji kako bi se osiguralo da se transakcije na objavljuju dvostruko. Stoga bi objava transakcije uvijek trebala biti u nadležnosti investicijskog društva koje prodaje, osim ako je jedna od ugovornih strana sistematski internalizator i društvo koje kupuje.
- (16) Ako je samo jedna od ugovornih strana u određenom financijskom instrumentu sistematski internalizator te je on istovremeno i društvo koje kupuje taj instrument, ta bi strana trebala biti odgovorna za objavljivanje transakcije jer bi to njezini klijenti od nje i očekivali te je najprikladnija za ispunjavanje obrasca u kojemu se navodi njezin status sistematskog internalizatora. Kako bi se osiguralo da se transakciju objavi samo jednom, sistematski internalizator trebao bi drugu stranu obavijestiti o tome da objavljuje transakciju.
- (17) Važno je održavati postojeće standarde za objavljivanje transakcija koje se izvršavaju kao naizmjenične transakcije (*back-to-back trades*) radi izbjegavanja objavljivanja jedinstvene transakcije kao više njih te radi jamčenja pravne sigurnosti u pogledu toga koje je investicijsko društvo odgovorno za objavu transakcije. Stoga bi dvije podudarajuće transakcije koje su unesene istodobno i po jednakoj cijeni uz posredovanje jedne ugovorne strane trebalo objaviti kao jedinstvenu transakciju.
- (18) Uredbom (EU) br. 600/2014 nadležnim tijelima omogućuje se da zahtijevaju objavu dodatnih pojedinosti kada se na objavljivanje informacija primjenjuje odgoda ili da odobre produženi rok za odgodu. Kako bi se pridonijelo ujednačenoj primjeni ovih odredbi u Uniji, potrebno je izraditi okvir za uvjete i kriterije na temelju kojih nadležna tijela mogu odobriti dodatne odgode.
- (19) Trgovanje nevlasničkim financijskim instrumentima, a posebno izvedenicama, epizodno je i promjenjivo te podliježe redovitim izmjenama uzoraka trgovanja. Statično utvrđivanje financijskih instrumenata koji nemaju likvidno tržište i statično utvrđivanje različitih pragova radi usklađivanja obveza u pogledu transparentnosti prije trgovanja i poslije trgovanja a da se pritom ne pruže mogućnosti prilagodbe statusa likvidnosti i pragova s obzirom na promjene u uzorcima trgovanja stoga ne bi bilo prikladno. Stoga je prikladno utvrditi metodologiju i parametre potrebne za periodičnu provedbu procjene likvidnosti i izračuna pragova za primjenu izuzeća od obveza u pogledu transparentnosti prije trgovanja i odgode obveza u pogledu transparentnosti poslije trgovanja.
- (20) Kako bi se osigurala dosljedna primjena izuzeća od obveza u pogledu transparentnosti prije trgovanja i odgoda obveza u pogledu transparentnosti poslije trgovanja, potrebno je izraditi jedinstvena pravila u pogledu sadržaja i učestalosti zahtjeva za podacima koje nadležna tijela mogu zahtijevati od mjesta trgovanja, APA-e i pružatelja konsolidiranih podataka o trgovanju (CTP-ova) za potrebe transparentnosti. Potrebno je i utvrditi metodologiju za izračun odgovarajućih pragova i izraditi jedinstvena pravila u pogledu objave informacija u Uniji. Pravila o posebnoj metodologiji i podacima potrebnima za provedbu izračuna za potrebe utvrđivanja režima transparentnosti primjenjivog na nevlasničke financijske instrumente trebalo bi primjenjivati zajedno s Delegiranom uredbom Komisije (EU) 2017/577 ⁽¹⁾ kojom se utvrđuju zajednički elementi u pogledu sadržaja i učestalosti zahtjeva za podatke koji se upućuju mjestima trgovanja, APA-i i CTP-ovima za potrebe transparentnosti i druge izračune u širem smislu.
- (21) Za obveznice osim ETC-ova i ETN-ova transakcije manje od 100 000 EUR trebale bi se isključiti iz izračuna pragova za transparentnost prije trgovanja i poslije trgovanja s obzirom na to da se one smatraju transakcijama malih ulagatelja. Te transakcije malih ulagatelja trebale bi u svim slučajevima imati koristi od novog režima transparentnosti te bi svaki prag kojim je dopušteno izuzeće ili odgoda obveza u pogledu transparentnosti trebao biti iznad te razine.
- (22) Svrha je izuzeća od obveza u pogledu transparentnosti navedenih u Uredbi (EU) br. 600/2014 osigurati da djelotvornost operacija koje provodi Eurostav pri izvršavanju osnovnih zadataka kako je utvrđeno Statutom

⁽¹⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) 2017/577 od 13. lipnja 2016. o dopuni Uredbe (EU) br. 600/2014 Europskog parlamenta i Vijeća o tržištima financijskih instrumenata u pogledu regulatornih tehničkih standarda o mehanizmu najvećeg volumena i pružanju informacija za potrebe transparentnosti i drugih izračuna (vidjeti stranicu 174. ovoga Službenog lista).

Europskog sustava središnjih banaka i Europske središnje banke priloženom Ugovoru o funkcioniranju Europske unije („Statut”) te u skladu s jednakovrijednim nacionalnim odredbama za članove Europskog sustava središnjih banaka (ESSB) u državama članicama čija valuta nije euro, koja se temelji na pravodobnim i povjerljivim transakcijama, nije ugrožena objavom informacija o takvim transakcijama. Ključno je da središnje banke mogu kontrolirati objavljuju li se, kada i kako informacije o njihovim aktivnostima kako bi se u najvećoj mogućoj mjeri povećao planirani učinak i ograničio svaki neplanirani učinak na tržište. Stoga bi se članovima ESSB-a i njihovim drugim ugovornim stranama trebala osigurati pravna sigurnost u vezi s područjem primjene izuzeća od zahtjeva u pogledu transparentnosti.

- (23) Jedna od osnovnih odgovornosti ESSB-a na temelju Ugovora i Statuta te na temelju jednakovrijednih nacionalnih odredaba za članove ESSB-a u državama članicama čija valuta nije euro jest provedba devizne politike, koja podrazumijeva držanje deviznih pričuva i upravljanje njima kako bi se osigurala, kad god je to potrebno, dostatna likvidna sredstva dostupna za obavljanje deviznih operacija. Primjena zahtjeva u pogledu transparentnosti na operacije upravljanja deviznim pričuvama može dovesti do slanja nenamjernih poruka tržištu, što bi moglo utjecati na deviznu politiku Eurosustava i članova ESSB-a u državama članicama čija valuta nije euro. Slična se razmatranja mogu primijeniti i na operacije upravljanja deviznim pričuvama pri provedbi monetarne politike i politike financijske stabilnosti na pojedinačnoj osnovi.
- (24) Izuzeće od obveza u pogledu transparentnosti za transakcije u kojima je ugovorna strana član ESSB-a ne bi se trebalo primjenjivati na transakcije koje sklopi bilo koji član ESSB-a u okviru obavljanja investicijskih operacija. To bi trebalo uključivati operacije provedene u administrativne svrhe ili za potrebe osoblje člana ESSB-a, uključujući transakcije provedene u svojstvu upravitelja mirovinskog sustava u skladu s člankom 24. Statuta.
- (25) Privremena suspenzija obveza u pogledu transparentnosti trebala bi se uvesti samo u iznimnim situacijama koje predstavljaju značajan pad likvidnosti po razredima financijskih instrumenata na temelju objektivnih i mjerljivih čimbenika. Potrebno je razlikovati razrede za koje je inicijalno utvrđeno da za njih postoji ili ne postoji likvidno tržište jer je vjerojatno da će u razredu za koji je već utvrđeno da ne postoji likvidno tržište doći do dodatnog značajnog pada u relativnom smislu. Stoga bi se suspenzija zahtjeva u pogledu transparentnosti za instrumente za koje je utvrđeno da ne postoji likvidno tržište trebala uvesti samo ako je došlo do pada u odnosu na relativno viši prag.
- (26) Režim transparentnosti prije trgovanja i poslije trgovanja utvrđen Uredbom (EU) br. 600/2014 trebalo bi na odgovarajući način prilagoditi tržištu i ujednačeno primijeniti u Uniji. Stoga je ključno utvrditi koje je izračune potrebno provesti, uključujući razdoblja i metode izračuna. U tom pogledu, kako bi se izbjegli učinci narušavanja tržišta, razdobljima izračuna navedenima u ovoj Uredbi trebalo bi se osigurati da se relevantni pragovi režima ažuriraju u odgovarajućim intervalima kako bi oni odražavali tržišne uvjete. Isto je tako prikladno omogućiti centraliziranu objavu rezultata izračuna kako bi svim sudionicima na financijskom tržištu i nadležnim tijelima u Uniji bili na raspolaganju na jednom mjestu i na način koji je jednostavan za upotrebu. U tu bi svrhu nadležna tijela trebala ESMA-u obavijestiti o rezultatima svojih izračuna, a ESMA bi te izračune trebala objaviti na svojem web-mjestu.
- (27) Kako bi se osigurala pravilna provedba novih zahtjeva u pogledu transparentnosti, prikladno je postupno uvoditi odredbe u pogledu transparentnosti. Prag za likvidnost „prosječni dnevni broj transakcija” koji se upotrebljava za utvrđivanje obveznica za koje postoji likvidno tržište trebao bi se postupno prilagođavati.
- (28) Do 30. srpnja godine od datuma početka primjene Uredbe (EU) br. 600/2014 ESMA bi na godišnjoj razini trebala Komisiji dostaviti procjenu praga likvidnosti kojim se određuju obveze u pogledu transparentnosti u skladu s člancima 8. i 9. Uredbe (EU) br. 600/2014 i, ako je primjenjivo, dostaviti revidirani regulatorni tehnički standard kako bi se prag likvidnosti prilagodio.
- (29) Isto tako, percentili trgovanja koji se upotrebljavaju za utvrđivanje veličine karakteristične za instrument a kojima se omogućuje izuzeće od obveza u pogledu transparentnosti prije trgovanja za nevlasničke instrumente trebali bi se postupno prilagođavati.
- (30) U tu bi svrhu ESMA Komisiji trebala na godišnjoj osnovi dostaviti procjenu pragova za izuzeća i, ako je primjenjivo, dostaviti revidirani regulatorni tehnički standard kako bi se prilagodili pragovi za izuzeća primjenjivi na nevlasničke instrumente.

- (31) Za potrebe izračuna transparentnosti potrebni su referentni podaci kako bi se utvrdilo kojem podrazredu imovine pripada pojedinačni financijski instrument. Stoga je potrebno od mjesta trgovanja zahtijevati dostavljanje dodatnih referentnih podataka uz podatke propisane Delegiranom uredbom Komisije (EU) 2017/585 ⁽¹⁾.
- (32) Pri utvrđivanju da za financijske instrumente ne postoji likvidno tržište u pogledu deviznih izvedenica bila je potrebna kvalitativna procjena zbog nedostatka podataka potrebnih za sveobuhvatnu kvalitativnu analizu cjelokupnog tržišta. Zbog toga bi se, dok ne budu dostupni podaci bolje kvalitete, trebalo smatrati da za devizne izvedenice ne postoji likvidno tržište za potrebe ove Uredbe.
- (33) Kako bi se omogućio djelotvoran početak primjene novih pravila o transparentnosti, sudionici na tržištu trebali bi dovoljno prije datuma početka primjene Uredbe (EU) br. 600/2014 dostaviti podatke za izračun i objavu financijskih instrumenata za koje ne postoji likvidno tržište te veličine naloga koji imaju veliki tržišni obujam ili premašuju veličinu karakterističnu za instrument.
- (34) Radi dosljednosti i kako bi se osiguralo nesmetano funkcioniranje financijskih tržišta, potrebno je da se odredbe ove Uredbe i odredbe utvrđene u Uredbi (EU) br. 600/2014 primjenjuju od istog datuma. Međutim, kako bi se osiguralo da novi regulatorni režim transparentnosti učinkovito funkcionira, određene bi odredbe ove Uredbe trebalo primjenjivati od datuma njezina stupanja na snagu.
- (35) Ova Uredba temelji se na nacrtu regulatornih tehničkih standarda koji je Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala (ESMA) dostavilo Komisiji.
- (36) ESMA je provela otvorena javna savjetovanja o nacrtu regulatornih tehničkih standarda na kojem se temelji ova Uredba, analizirala je moguće povezane troškove i koristi te zatražila mišljenje Interesne skupine za vrijednosne papire i tržišta kapitala osnovane člankom 37. Uredbe (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾,

DONIJELA JE OVU UREDBU:

POGLAVLJE I.

DEFINICIJE

Članak 1.

Definicije

Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije:

1. „paketna transakcija” znači jedno od sljedećeg:
 - (a) transakcija s ugovorom o izvedenicama ili drugim financijskim instrumentom koja je uvjetovana istodobnim izvršenjem transakcije s jednakovrijednom količinom odnosno fizičke imovine (zamjena instrumenta za fizičku imovinu);
 - (b) transakcija koja podrazumijeva izvršenje dviju ili više sastavnih transakcija s financijskim instrumentima i:
 - i. izvršava se između dviju ili više drugih ugovornih strana;
 - ii. svaka sastavnica transakcije ima značajan ekonomski ili financijski rizik koji je povezan sa svim drugim sastavnicama;
 - iii. izvršenje svake sastavnice istovremeno je i uvjetovano izvršenjem svih drugih sastavnica.
2. „sustav zahtjeva za ponude” znači sustav trgovanja u kojemu su ispunjeni sljedeći uvjeti:
 - (a) ponuda ili ponude člana ili sudionika dostavljaju se na temelju zahtjeva za ponude koji je podnio jedan ili više članova ili sudionika;

⁽¹⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) 2017/585 od 14. srpnja 2016. o dopuni Uredbe (EU) br. 600/2014 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda za standarde i formate podataka za referentne podatke o financijskom instrumentu i tehničke mjere u odnosu na aranžmane koje trebaju uvesti Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala i nadležna tijela (vidjeti stranicu 368. ovoga Službenog lista).

⁽²⁾ Uredba (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju europskog nadzornog tijela (Europskog nadzornog tijela za vrijednosne papire i tržišta kapitala), izmjeni Odluke br. 716/2009/EZ i stavljanju izvan snage Odluke Komisije 2009/77/EZ (SL L 331, 15.12.2010., str. 84.)

- (b) ponudu može izvršiti isključivo član ili sudionik koji je podnio zahtjev;
 - (c) član ili sudionik na tržištu koji je podnio zahtjev može zaključiti transakciju prihvaćanjem ponude ili ponuda koje su mu dostavljene na zahtjev.
3. „sustav glasovnog trgovanja” znači sustav trgovanja u kojemu članovi transakcije dogovaraju glasovnim pregovaranjem.

POGLAVLJE II.

TRANSPARENTNOST PRIJE TRGOVANJA ZA UREĐENA TRŽIŠTA MULTILATERALNE TRGOVINSKE PLATFORME I ORGANIZIRANE TRGOVINSKE PLATFORME

Članak 2.

Obveze u pogledu transparentnosti prije trgovanja

(članak 8. stavci 1. i 2. Uredbe (EU) br. 600/2014)

Tržišni operateri i investicijska društva koji upravljaju mjestom trgovanja objavljuju raspon ponuda cijena za kupnju i prodaju te dubinu trgovinskog interesa po tim cijenama, u skladu s vrstom sustava trgovanja kojim upravljaju i zahtjevima za informacije navedenima u Prilogu I.

Članak 3.

Nalozi velikog tržišnog obujma

(članak 9. stavak 1. točka (a) Uredbe (EU) br. 600/2014)

Nalog ima veliki tržišni obujam u odnosu na uobičajenu veličinu tržišta ako je, u trenutku unošenja naloga ili nakon njegove izmjene, jednak minimalnoj veličini naloga koja se utvrđuje u skladu s metodologijom iz članka 13. ili veći od te veličine.

Članak 4.

Vrsta i minimalna veličina naloga koji su zaprimljeni u sustav za upravljanje nalogima

(članak 9. stavak 1. točka (a) Uredbe (EU) br. 600/2014)

1. Vrsta naloga koji je zaprimljen u sustav za upravljanje nalogima mjesta trgovanja do njegova objavljivanja na tržištu na koji se može primijeniti izuzeće od obveza u pogledu transparentnosti prije trgovanja jest nalog:

- (a) koji se namjerava objaviti u knjizi naloga koju vodi mjesto trgovanja i ovisi o objektivnim uvjetima koji su unaprijed definirani protokolima sustava;
- (b) koji nije u interakciji s drugim trgovinskim interesima prije objavljivanja u knjizi naloga koju vodi mjesto trgovanja;
- (c) koji nakon objavljivanja u knjizi naloga dolazi u interakciju s drugim nalogima u skladu s pravilima koja se primjenjuju na naloge te vrste u trenutku objavljivanja.

2. Minimalna veličina naloga zaprimljenih u sustav za upravljanje nalogima mjesta trgovanja do njihova objavljivanja na tržištu na koje se može primijeniti izuzeće u pogledu obveza transparentnosti prije trgovanja, u trenutku unošenja i nakon izmjena naloga, jedna je od sljedećih:

- (a) u slučaju naloga sa skrivenom količinom iznosi 10 000 EUR ili više;
- (b) za sve druge naloge veličina veća od minimalne količine kojom se može trgovati ili jednaka toj količini a koju unaprijed utvrđuje operater sustava u skladu sa svojim pravilima i protokolima.

3. Nalog sa skrivenom količinom iz stavka 2. točke (a) smatra se limitiranim nalogom koji se sastoji od objavljenog naloga koji se odnosi na dio određene količine i neobjavljenog naloga koji se odnosi na ostatak količine ako je neobjavljenu količinu moguće izvršiti tek nakon njezina objavljivanja u knjizi naloga kao novog objavljenog naloga.

Članak 5.

Veličina karakteristična za financijski instrument

(članak 8. stavak 4. i članak 9. stavak 1. točka (b) Uredbe (EU) br. 600/2014)

1. Provediv iskaz interesa premašuje veličinu karakterističnu za financijski instrument ako je, u trenutku unošenja ili nakon izmjene, jednak ili veći od minimalne veličine provedivog iskaza interesa koja se utvrđuje u skladu s metodologijom iz članka 13.
2. Indikativne cijene prije trgovanja za provedive iskaze interesa koje premašuju veličinu karakterističnu za financijski instrument utvrđenu u skladu sa stavkom 1. te su manje od relevantnog velikog tržišnog obujma utvrđenog u skladu s člankom 3. smatraju se blizu cijenama trgovinskih interesa ako mjesto trgovanja objavi bilo što od sljedećega:
 - (a) najbolju dostupnu cijena;
 - (b) jednostavni prosjek cijena;
 - (c) prosječnu cijenu ponderiranu volumenom, cijenom, vremenom ili brojem provedivih iskaza interesa.
3. Pri unosu i ažuriranju indikativnih cijena prije trgovanja tržišni operateri i investicijska društva koji upravljaju mjestom trgovanja objavljuju metodologiju za izračun cijena prije trgovanja i vrijeme objave.

Članak 6.

Razredi financijskih instrumenata za koje ne postoji likvidno tržište

(članak 9. stavak 1. točka (c) Uredbe (EU) br. 600/2014)

Smatra se da za financijski instrument ili razred financijskih instrumenata ne postoji likvidno tržište ako je tako utvrđeno u skladu s metodologijom iz članka 13.

POGLAVLJE III.

TRANSPARENTNOST POSLIJE TRGOVANJA ZA MJESTA TRGOVANJA I INVESTICIJSKA DRUŠTVA KOJA TRGUJU IZVAN MJESTA TRGOVANJA

Članak 7.

Obveze u pogledu transparentnosti poslije trgovanja

(članak 10. stavak 1. i članak 21. stavci 1. i 5. Uredbe (EU) br. 600/2014)

1. Investicijska društva koja ne trguju u skladu s pravilima mjesta trgovanja te tržišni operateri i investicijska društva koji upravljaju mjestom trgovanja objavljuju za svaku transakciju pojedinosti utvrđene u tablicama 1. i 2. Priloga II. i upotrebljavaju odgovarajuće oznake iz tablice 3. Priloga II.
2. Ako je prethodno objavljeno izvješće o trgovanju poništeno, investicijska društva koja trguju izvan mjesta trgovanja te tržišni operateri i investicijska društva koji upravljaju mjestom trgovanja objavljuju novo izvješće o trgovanju koje sadržava sve pojedinosti iz izvornog izvješća o trgovanju te oznaku za poništenje utvrđenu u tablici 3. Priloga II.
3. Ako je prethodno objavljeno izvješće o trgovanju izmijenjeno, investicijska društva koja trguju izvan mjesta trgovanja te tržišni operateri i investicijska društva koji upravljaju mjestom trgovanja objavljuju sljedeće informacije:
 - (a) novo izvješće o trgovanju koje sadržava sve pojedinosti iz izvornog izvješća o trgovanju te oznaku za poništenje utvrđenu u tablici 3. Priloga II.;
 - (b) novo izvješće o trgovanju koje sadržava sve pojedinosti iz izvornog izvješća o trgovanju u kojem su ispravljene sve potrebne pojedinosti te oznaku za izmjenu utvrđenu u tablici 3. Priloga II.

4. Informacije poslije trgovanja objavljuju se što je bliže moguće stvarnom vremenu, a u svakom slučaju:
 - (a) tijekom prve tri godine primjene Uredbe (EU) br. 600/2014, u roku od 15 minuta od izvršenja relevantne transakcije;
 - (b) nakon toga, u roku od pet minuta od izvršenja relevantne transakcije.
5. Ako transakcija između dvaju investicijskih društava nije zaključena u skladu s pravilima mjesta trgovanja, za vlastiti račun ili za račun klijenata, transakciju putem APA-e objavljuje samo investicijsko društvo koje prodaje dotični financijski instrument.
6. Odstupajući od stavka 5., ako je samo jedno od investicijskih društava koja su strane u transakciji sistematski internalizator za određeni financijski instrument i djeluje kao društvo koje kupuje, samo to društvo objavljuje transakciju putem APA-e, obavješćujući prodavatelja o poduzetim radnjama.
7. Investicijska društva poduzimaju sve razumne mjere kako bi osigurala da se transakcija objavi kao jedinstvena transakcija. U tu se svrhu dvije podudarajuće transakcije koje su sklopljene istodobno i po jednakoj cijeni uz posredovanje jedne ugovorne strane smatraju jedinstvenom transakcijom.
8. Informacije koje se odnose na paketnu transakciju objavljuju se u pogledu svih sastavnica što je tehnički moguće bliže stvarnom vremenu, uzimajući u obzir potrebu alokacije cijena određenim financijskim instrumentima i sadržavaju oznaku paketne transakcije ili oznaku transakcije zamjene instrumenta za fizičku imovinu kako je utvrđeno u tablici 3. Priloga II. Ako je paketna transakcija prihvatljiva za odgođeno objavljivanje u skladu s člankom 8., informacije o svim sastavnicama objavljuju se nakon što razdoblje odgode za transakciju prestane važiti.

Članak 8.

Odgođeno objavljivanje transakcija

(članak 11. stavci 1. i 3. i članak 21. stavak 4. Uredbe (EU) br. 600/2014)

1. Ako nadležno tijelo odobri odgođeno objavljivanje pojedinosti o transakcijama u skladu s člankom 11. stavkom 1. Uredbe (EU) br. 600/2014, investicijska društva koja trguju izvan mjesta trgovanja te tržišni operateri i investicijska društva koji upravljaju mjestom trgovanja objavljuju sve transakcije najkasnije u 19:00 sati po lokalnom vremenu drugog radnog dana od datuma transakcije, pod uvjetom da je ispunjen jedan od sljedećih uvjeta:
 - (a) transakcija ima veliki tržišni obujam u odnosu na uobičajenu veličinu tržišta kako je utvrđeno u članku 9.;
 - (b) transakcija se odnosi na financijski instrument ili razred financijskih instrumenata za koji ne postoji likvidno tržište kako je utvrđeno u skladu s metodologijom iz članka 13.;
 - (c) transakcija se izvršava između investicijskog društva koje trguje za vlastiti račun osim na temelju uparivanja naloga u skladu s člankom 4. stavkom 1. točkom 38. Direktive 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ i druge ugovorne strane te premašuje veličinu karakterističnu za instrument kako je navedeno u članku 10.;
 - (d) transakcija je paketna transakcija koja ispunjuje jedan od sljedećih kriterija:
 - i. jedna ili više njezinih sastavnica jesu transakcije financijskim instrumentima za koje ne postoji likvidno tržište;
 - ii. jedna ili više njezinih sastavnica jesu transakcije financijskim instrumentima koje imaju veliki tržišni obujam u odnosu na uobičajenu veličinu tržišta kako je utvrđeno u članku 9.;
 - iii. transakcija se izvršava između investicijskog društva koje trguje za vlastiti račun osim na temelju uparivanja naloga u skladu s člankom 4. stavkom 1. točkom 38. Direktive 2014/65/EU i druge ugovorne strane, a jedna ili više njezinih sastavnica jesu transakcije financijskim instrumentima koje premašuju veličinu karakterističnu za instrument kako je utvrđeno u članku 10.

⁽¹⁾ Direktiva 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o tržištu financijskih instrumenata i izmjeni Direktive 2002/92/EZ i Direktive 2011/61/EU (SL L 173, 12.6.2014., str. 349.).

2. Nakon što rok za odgodu iz stavka 1. prestane važiti, objavljuju se sve pojedinosti o transakciji osim ako je u skladu s člankom 11. odobreno produženo ili neodređeno razdoblje odgode.

3. Ako se transakcija između dvaju investicijskih društava, za vlastiti račun ili za račun klijenta, ne izvršava u skladu s pravilima mjesta trgovanja, nadležno tijelo za potrebe utvrđivanja primjenjivog režima odgode nadležno je tijelo investicijskog društva odgovornog za objavljivanje transakcije putem APA-e u skladu s člankom 7. stavcima 5. 6. i 7.

Članak 9.

Transakcije velikog tržišnog obujma

(članak 11. stavak 1. točka (a) Uredbe (EU) br. 600/2014)

Smatra se da transakcija ima veliki tržišni obujam u odnosu na uobičajenu veličinu tržišta ako je jednaka minimalnoj veličini transakcije ili veća od nje, pri čemu se ta veličina izračunava u skladu s metodologijom iz članka 13.

Članak 10.

Veličina karakteristična za financijski instrument

(članak 11. stavak 1. točka (c) Uredbe (EU) br. 600/2014)

Smatra se da transakcija premašuje veličinu karakterističnu za financijski instrument ako je jednaka minimalnoj veličini transakcije ili veća od nje, pri čemu se ta veličina izračunava u skladu s metodologijom iz članka 13.

Članak 11.

Zahtjevi u pogledu transparentnosti u vezi s odgođenim objavljivanjem koje odobravaju nadležna tijela

(članak 11. stavak 3. Uredbe (EU) br. 600/2014)

1. Ako nadležna tijela izvršavaju svoje ovlasti u vezi s odobravanjem odgođenog objavljivanja u skladu s člankom 11. stavkom 3. Uredbe (EU) br. 600/2014, primjenjuje se sljedeće:

- (a) ako se primjenjuje članak 11. stavak 3. točka (a) Uredbe (EU) br. 600/2014, nadležna tijela zahtijevaju objavu bilo koje od sljedećih informacija tijekom cijelog razdoblja odgode kako je utvrđeno u članku 8.:
 - i. svih pojedinosti o transakciji utvrđenih u tablicama 1. i 2. Priloga II. uz iznimku pojedinosti koje se odnose na volumen;
 - ii. transakcije u zbirnom obliku po danu za najmanje pet transakcija izvršenih istoga dana, koje se objavljuju sljedećeg radnog dana prije 9:00 sati po lokalnom vremenu.
- (b) ako se primjenjuje članak 11. stavak 3. točka (b) Uredbe (EU) br. 600/2014, nadležna tijela dopuštaju da se volumen pojedinačne transakcije ne objavi tijekom produženog razdoblja od četiri tjedna.
- (c) u pogledu nevlasničkih instrumenata koji nisu državni dužnički instrumenti i ako se primjenjuje članak 11. stavak 3. točka (c) Uredbe (EU) br. 600/2014, nadležna tijela dopuštaju da se tijekom produženog razdoblja odgode od četiri tjedna nekoliko transakcija izvršenih tijekom jednog kalendarskog tjedna objavi u zbirnom obliku sljedećeg utorka prije 9:00 sati po lokalnom vremenu.
- (d) u pogledu državnih dužničkih instrumenata i ako se primjenjuje članak 11. stavak 3. točka (d) Uredbe (EU) br. 600/2014, nadležna tijela dopuštaju da se na neodređeno razdoblje nekoliko transakcija izvršenih tijekom jednog kalendarskog tjedna objavi u zbirnom obliku sljedećeg utorka prije 9:00 sati po lokalnom vremenu.

2. Ako je produženo razdoblje odgode iz stavka 1. točke (b) prestalo važiti, primjenjuju se sljedeći uvjeti:
- (a) u pogledu svih instrumenata koji nisu državni dužnički instrumenti, sve pojedinosti o svim pojedinačnim transakcijama objavljuju se sljedećeg radnog dana prije 9:00 sati po lokalnom vremenu;
 - (b) u pogledu državnih dužničkih instrumenata, ako nadležna tijela odluče da mogućnosti predviđene člankom 11. stavkom 3. točkama (b) i (d) Uredbe (EU) br. 600/2014 neće uzastopno iskoristiti u skladu s člankom 11. stavkom 3. drugim podstavkom Uredbe (EU) br. 600/2014, sve pojedinosti o svim pojedinačnim transakcijama objavljuju se sljedećeg radnog dana prije 9:00 sati po lokalnom vremenu;
 - (c) u pogledu državnih dužničkih instrumenata, ako nadležna tijela mogućnosti predviđene člankom 11. stavkom 3. točkama (b) i (d) Uredbe (EU) br. 600/2014 primijene uzastopno u skladu s člankom 11. stavkom 3. drugim podstavkom Uredbe (EU) br. 600/2014, nekoliko transakcija izvršenih istog kalendarskog tjedna objavljuju se u zbirnom obliku u utorak prije 9:00 sati po lokalnom vremenu nakon što prestane važiti produženo razdoblje odgode od četiri tjedna koje počinje zadnjeg dana tog kalendarskog tjedna.
3. U pogledu svih instrumenata koji nisu državni dužnički instrumenti, sve pojedinosti o transakcijama na pojedinačnoj osnovi objavljuju se četiri tjedna od objave pojedinosti u zbirnom obliku u skladu sa stavkom 1. točkom (c) prije 9:00 sati po lokalnom vremenu.
4. Dnevni ili tjedni podaci u zbirnom obliku iz stavaka 1. i 2. sadržavaju sljedeće informacije za obveznice, strukturirane financijske proizvode, izvedenice i emisijske jedinice za svaki dan ili tjedan dotičnog kalendarskog razdoblja:
- (a) ponderiranu prosječnu cijenu;
 - (b) ukupni volumen trgovanja kako je navedeno u tablici 4. Priloga II.;
 - (c) ukupan broj transakcija.
5. Transakcije se objedinjavaju prema oznaci ISIN. Ako oznaka ISIN nije dostupna, transakcije se objedinjavaju na razini razreda financijskih instrumenata na koji se primjenjuje test likvidnosti iz članka 13.
6. Ako dan u tjednu predviđen za objave iz stavka 1. točki (c) i (d) te stavaka 2. i 3. nije radni dan, objave se provode sljedeći radni dan prije 9:00 sati po lokalnom vremenu.

Članak 12.

Primjena transparentnosti poslije trgovanja na određene transakcije izvršene izvan mjesta trgovanja

(članak 21. stavak 1. Uredbe (EU) br. 600/2014)

Obveza objavljivanja volumena i cijena transakcija te vremena kad su sklopljene kako je utvrđeno u članku 21. stavku 1. Uredbe (EU) br. 600/2014 ne primjenjuje se na sljedeće:

- (a) transakcije navedene u članku 2. stavku 5. Delegirane uredbe Komisije (EU) 2017/590 ⁽¹⁾;
- (b) transakcije koje izvršava društvo za upravljanje kako je definirano u članku 2. stavku 1. točki (b) Direktive 2009/65/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾ ili upravitelj alternativnih investicijskih fondova kako je definiran u članku 4. stavku 1. točki (b) Direktive 2011/61/EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁾, koji prenosi stvarno vlasništvo nad financijskim instrumentima s jednog subjekta za zajednička ulaganja na drugi, pri čemu ni jedno investicijsko društvo nije strana u transakciji;

⁽¹⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) 2017/590 od 28. srpnja 2016. o dopuni Uredbe (EU) br. 600/2014 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda za izvješćivanje nadležnih tijela o transakcijama (vidjeti stranicu 449. ovoga Službenog lista).

⁽²⁾ Direktiva 2009/65/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o usklađivanju zakona i drugih propisa u odnosu na subjekte za zajednička ulaganja u prenosive vrijednosne papire (UCITS) (SL L 302, 17.11.2009., str. 32.).

⁽³⁾ Direktiva 2011/61/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2011. o upraviteljima alternativnih investicijskih fondova i o izmjeni direktiva 2003/41/EZ i 2009/65/EZ te uredbi (EZ) br. 1060/2009 i (EU) br. 1095/2010 (SL L 174, 1.7.2011., str. 1.).

- (c) „prepuštenu transakciju” ili „primljenu transakciju”, odnosno transakciju kod kojih investicijsko društvo prepusti transakciju klijenta drugom investicijskom društvu ili primi transakciju klijenta od drugog investicijskog društva za potrebe obrade poslije trgovanja;
- (d) prijenose financijskih instrumenata kao kolaterala u bilateralnim transakcijama ili u kontekstu maržnih ili kolateralnih zahtjeva središnje druge ugovorne strane ili kao dio postupka upravljanja neispunjenim obvezama središnje druge ugovorne strane.

POGLAVLJE IV.

ZAJEDNIČKE ODREDBE ZA TRANSPARENTNOST PRIJE TRGOVANJA I POSLIJE TRGOVANJA

Članak 13.

Metodologija za izračun transparentnosti

(članak 9. stavci 1. i 2., članak 11. stavak 1. i članak 22. stavak 1. Uredbe (EU) br. 600/2014)

1. Za utvrđivanje financijskih instrumenata ili razreda financijskih instrumenata za koje ne postoji likvidno tržište za potrebe članka 6. i članka 8. stavka 1. točke (b) primjenjuju se sljedeće metodologije u svim razredima imovine:

(a) statično utvrđivanje likvidnosti za:

- i. razred imovine sekuritiziranih izvedenica kako je definirano u tablici 4.1. Priloga III.;
- ii. sljedeće podrazrede imovine vlasničkih izvedenica: opcije na dioničke indekse, budućnosnice/terminski ugovori koji se odnose na dioničke indekse, opcije na dionice, budućnosnice/terminski ugovori koji se odnose na dionice, opcije na dividendu dionice, budućnosnice/terminski ugovori koji se odnose na dividendu dionice, opcije na indeks dividendi, budućnosnice/terminski ugovori koje se odnose na indeks dividendi, opcije na indeks volatilnosti, budućnosnice/terminski ugovori koji se odnose na indeks volatilnosti, opcije na fondove čijim se udjelima trguje na burzi, budućnosnice/terminski ugovori koji se odnose na fondove čijim se udjelima trguje na burzi i druge vlasničke izvedenice kako je definirano u tablici 6.1. Priloga III.;
- iii. razred imovine valutnih izvedenica kako je definirano u tablici 8.1. Priloga III.;
- iv. podrazrede imovine drugih kamatnih izvedenica, drugih robnih izvedenica, drugih kreditnih izvedenica, drugih C10 izvedenica, drugih ugovora za razlike (CFD-ova), drugih emisijskih jedinica i drugih izvedenica emisijskih jedinica kako je definirano u tablicama 5.1., 7.1., 9.1., 10.1., 11.1., 12.1. i 13.1. Priloga III.

(b) periodička procjena na temelju kvantitativnih i, ako je primjenjivo, kvalitativnih kriterija likvidnosti za:

- i. sve vrste obveznica osim robe kojom se trguje na burzi (ETC-ovi) i dužničkih instrumenata kojima se trguje na burzi (ETN-ovi) kako je definirano u tablici 2.1. Priloga III. i kako je dodatno utvrđeno u članku 17. stavku 1.;
- ii. vrste obveznica ETC i ETN kako je definirano u tablici 2.4. Priloga III.;
- iii. razred imovine kamatnih izvedenica osim podrazreda imovine drugih kamatnih izvedenica kako je definirano u tablici 5.1. Priloga III.;
- iv. sljedeće podrazrede imovine vlasničkih izvedenica: ugovori o razmjeni i ugovori o razmjeni na razini portfelja kako je definirano u tablici 6.1. Priloga III.;
- v. razred imovine robnih izvedenica osim podrazreda imovine drugih robnih izvedenica kako je definirano u tablici 7.1. Priloga III.;
- vi. sljedeće podrazrede imovine kreditnih izvedenica: indeksni ugovori o razmjeni na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza i ugovori o razmjeni na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza jednog subjekta kako je definirano u tablici 9.1. Priloga III.;
- vii. razred imovine C10 izvedenica osim podrazreda imovine drugih C10 izvedenica kako je definirano u tablici 10.1. Priloga III.;
- viii. sljedeće podrazrede imovine ugovora za razlike (CFD): valutni CFD-ovi i robni CFD-ovi kako je definirano u tablici 11.1. Priloga III.;

- ix. razred imovine emisijskih jedinica osim podrazreda imovine drugih emisijskih jedinica kako je definirano u tablici 12.1. Priloga III.;
 - x. razred imovine izvedenica emisijskih jedinica osim podrazreda imovine drugih izvedenica emisijskih jedinica kako je definirano u tablici 13.1. Priloga III.;
- (c) periodička procjena na temelju kvalitativnih kriterija likvidnosti za:
- i. sljedeće podrazrede imovine kreditnih izvedenica: opcije na indeks CDS-ova i opcije na CDS jednog subjekta kako je definirano u tablici 9.1. Priloga III.;
 - ii. sljedeće podrazrede imovine ugovora za razlike (CFD): vlasnički CFD-ovi, CFD-ovi koji se odnose na obveznice, CFD-ovi koji se odnose na vlasničke budućnosnice/terminske ugovore i CFD-ovi koji se odnose na vlasničke opcije kako je definirano u tablici 11.1. Priloga III.
- (d) periodička procjena na temelju metodologije koja se sastoji od dva testa za strukturirane financijske proizvode kako je definirano u tablici 3.1. Priloga III.
2. Za utvrđivanje veličine karakteristične za financijski instrument iz članka 5. i za naloge velikog tržišnog obujma u odnosu na uobičajenu veličinu tržišta iz članka 3. primjenjuju se sljedeće metodologije:
- (a) granična vrijednost za:
- i. vrste obveznica ETC i ETN kako je definirano u tablici 2.5. Priloga III.;
 - ii. razred imovine sekuritiziranih izvedenica kako je definirano u tablici 4.2. Priloga III.;
 - iii. sve podrazrede vlasničkih izvedenica kako je definirano u tablicama 6.2. i 6.3. Priloga III.;
 - iv. sve podrazrede valutnih izvedenica kako je definirano u tablici 8.2. Priloga III.;
 - v. sve podrazrede za koje se smatra da ne postoji likvidno tržište u pogledu razreda imovine kamatnih izvedenica, robnih izvedenica, kreditnih izvedenica, C10 izvedenica i ugovora za razlike (CFD) kako je definirano u tablicama 5.3., 7.3., 9.3., 10.3. i 11.3. Priloga III.;
 - vi. sve podrazrede imovine za koje se smatra da ne postoji likvidno tržište u pogledu razreda imovine emisijskih jedinica i izvedenica emisijskih jedinica kako je definirano u tablicama 12.3. i 13.3. Priloga III.;
 - vii. sve strukturirane financijske proizvode ako nije uspješno proveden test 1 u skladu sa stavkom 1. točkom (d) kako je definirano u tablici 3.2. Priloga III.;
 - viii. sve strukturirane financijske proizvode za koje se smatra da ne postoji likvidno tržište ako je uspješno proveden samo test 1 u skladu sa stavkom 1. točkom (d) kako je definirano u tablici 3.3. Priloga III.
- (b) veličina transakcije ispod koje se nalazi postotak transakcija koja odgovara percentilu trgovanja kako je dodatno utvrđeno u članku 17. stavku 3. i granična vrijednost, ovisno o tome koja je vrijednost veća, za:
- i. sve vrste obveznica osim ETC-ova i ETN-ova kako je definirano u tablici 2.3. Priloga III.;
 - ii. sve podrazrede s likvidnim tržištem za razrede imovine kamatnih izvedenica, robnih izvedenica, kreditnih izvedenica, C10 izvedenica i ugovora za razlike (CFD) kako je definirano u tablicama 5.2., 7.2., 9.2., 10.2. i 11.2. Priloga III.;
 - iii. sve podrazrede imovine s likvidnim tržištem za razrede imovine emisijskih jedinica i izvedenica emisijskih jedinica kako je definirano u tablicama 12.2. i 13.2. Priloga III.;
 - iv. sve strukturirane financijske proizvode za koje se smatra da postoji likvidno tržište ako su uspješno provedeni test 1 i test 2 u skladu sa stavkom 1. točkom (d) kako je definirano u tablici 3.3. Priloga III.
3. Za utvrđivanje veličine karakteristične za financijski instrument iz članka 8. stavka 1. točke (c) i za transakcije velikog tržišnog obujma u odnosu na uobičajenu veličinu tržišta iz članka 8. stavka 1. točke (a) primjenjuju se sljedeće metodologije:
- (a) granična vrijednost za:
- i. vrste obveznica ETC i ETN kako je definirano u tablici 2.5. Priloga III.;
 - ii. razred imovine sekuritiziranih izvedenica kako je definirano u tablici 4.2. Priloga III.;

- iii. sve podrazrede vlasničkih izvedenica kako je definirano u tablicama 6.2. i 6.3. Priloga III.;
 - iv. sve podrazrede valutnih izvedenica kako je definirano u tablici 8.2. Priloga III.;
 - v. sve podrazrede za koje se smatra da ne postoji likvidno tržište u pogledu razreda imovine kamatnih izvedenica, robnih izvedenica, kreditnih izvedenica, C10 izvedenica i ugovora za razlike (CFD) kako je definirano u tablicama 5.3., 7.3., 9.3., 10.3. i 11.3. Priloga III.;
 - vi. sve podrazrede imovine za koje se smatra da ne postoji likvidno tržište u pogledu razreda imovine emisijskih jedinica i izvedenica emisijskih jedinica kako je definirano u tablicama 12.3. i 13.3. Priloga III.;
 - vii. sve strukturirane financijske proizvode ako nije uspješno proveden test 1 u skladu sa stavkom 1. točkom (d) kako je definirano u tablici 3.2. Priloga III.;
 - viii. sve strukturirane financijske proizvode za koje se smatra da ne postoji likvidno tržište ako je uspješno proveden samo test 1 u skladu sa stavkom 1. točkom (d) kako je definirano u tablici 3.3. Priloga III.
- (b) veličina transakcije ispod koje se nalazi postotak transakcija koja odgovara percentilu trgovanja za sve vrste obveznica, osim ETC-ova i ETN-ova, kako je definirano u tablici 2.3. Priloga III.;
- (c) veličina transakcije ispod koje se nalazi postotak transakcija koja odgovara percentilu trgovanja, veličina transakcije ispod koje se nalazi postotak volumena koja odgovara percentilu volumena i granična vrijednost, ovisno o tome koja je vrijednost najveća, za sve podrazrede za koje se smatra da imaju likvidno tržište u pogledu razreda imovine kamatnih izvedenica, robnih izvedenica, kreditnih izvedenica, C10 izvedenica i ugovora za razlike (CFD-ova) kako je predviđeno u tablicama 5.2., 7.2., 9.2., 10.2. i 11.2. Priloga III.;
- (d) veličina transakcije ispod koje se nalazi postotak transakcija koja odgovara percentilu trgovanja i granična vrijednost, ovisno o tome koja je vrijednost veća, za:
- i. sve podrazrede imovine za koje se smatra da postoji likvidno tržište u pogledu razreda imovine emisijskih jedinica i izvedenica emisijskih jedinica kako je definirano u tablicama 12.2. i 13.2. Priloga III.;
 - ii. sve strukturirane financijske proizvode za koje se smatra da postoji likvidno tržište ako su uspješno provedeni test 1 i test 2 u skladu sa stavkom 1. točkom (d) kako je definirano u tablici 3.3. Priloga III.
4. Za potrebe stavka 3. točke (c), ako je veličina transakcije koja odgovara percentilu volumena za utvrđivanje transakcije koja ima veliki tržišni obujam u odnosu na uobičajenu veličinu tržišta veća od 97,5 percentila trgovanja, volumen trgovanja ne uzima se u obzir, a veličina karakteristična za financijski instrument iz članka 8. stavka 1. točke (c) i veličina transakcija velikog tržišnog obujma u odnosu na uobičajenu veličinu tržišta iz članka 8. stavka 1. točke (a) utvrđuju se kao veličina transakcije ispod koje se nalazi postotak transakcija koja odgovara percentilu trgovanja i granična vrijednost, ovisno o tome koja je vrijednost veća.
5. U skladu s Delegiranom uredbom (EU) 2017/590 i Delegiranom uredbom (EU) 2017/577 nadležna tijela od mjesta trgovanja, APA-a i CTP-ova svakodnevno prikupljaju podatke koji su potrebni za izvršavanje izračuna za utvrđivanje:
- (a) financijskih instrumenata i razreda financijskih instrumenata za koje ne postoji likvidno tržište kako je utvrđeno u stavku 1.;
 - (b) veličine velikog tržišnog obujma u odnosu na uobičajenu veličinu tržišta i veličine karakteristične za instrument kako je utvrđeno u stavcima 2. i 3.
6. Nadležna tijela koja provode izračune za razred financijskih instrumenata utvrđuju aranžmane za međusobnu suradnju kako bi se osiguralo objedinjavanje podataka u Uniji koji su potrebni za izračune.
7. Za potrebe stavka 1. točki (b) i (d), stavka 2. točke (b) i stavka 3. točki (b), (c) i (d) nadležna tijela u obzir uzimaju transakcije izvršene u Uniji od 1. siječnja do 31. prosinca prethodne godine.

8. Veličina transakcije za potrebe stavka 2. točke (b) i stavka 3. točki (b), (c) i (d) utvrđuje se na temelju mjere volumena kako je definirano u tablici 4. Priloga II. Ako se veličina transakcije definirana za potrebe stavaka 2. i 3. izražava u monetarnoj vrijednosti, a financijski instrument nije denominiran u eurima, veličina transakcije preračunava se u valutu u kojoj je denominiran financijski instrument primjenom referentnog tečaja za euro Europske središnje banke od 31. prosinca prethodne godine.

9. Tržišni operatori i investicijska društva koji upravljaju mjestom trgovanja mogu veličine transakcija utvrđene u skladu sa stavcima 2. i 3. preračunati u odgovarajući broj jedinica koje je unaprijed odredilo to mjesto trgovanja za predmetni podrazred ili podrazred imovine. Tržišni operatori i investicijska društva koji upravljaju mjestom trgovanja mogu primjenjivati te veličine transakcije sve do primjene rezultata sljedećih izračuna koji se provode u skladu sa stavkom 17.

10. Iz izračuna navedenih u stavku 2. točki (b) podtočki i. te stavku 3. točki (b) isključuju se transakcije čija veličina iznosi 100 000 eura ili manje.

11. Za potrebe utvrđivanja iz stavaka 2. i 3., stavak 2. točka (b) i stavak 3. točke (b), (c) i (d) ne primjenjuju se kad je broj transakcija koje se uzimaju u obzir u izračunima manji od 1 000, a u tom se slučaju primjenjuju sljedeći pragovi:

(a) 100 000 EUR za sve vrste obveznica osim ETC-ova i ETN-ova;

(b) granične vrijednosti definirane u stavku 2. točki (a) i stavku 3. točki (a) za sve financijske instrumente koji nisu obuhvaćeni točkom (a) ovog stavka.

12. Osim kad se odnose na emisijske jedinice ili njihove izvedenice, izračuni iz stavka 2. točke (b) i stavka 3. točki (b), (c) i (d) zaokružuju se na sljedeće iznose:

(a) 100 000 ako granična vrijednost iznosi manje od 1 milijun;

(b) 500 000 ako granična vrijednost iznosi 1 milijun ili više, ali manje od 10 milijuna;

(c) 5 milijuna ako granična vrijednost iznosi 10 milijuna ili više, ali manje od 100 milijuna;

(d) 25 milijuna ako granična vrijednost iznosi 100 milijuna ili više.

13. Za potrebe stavka 1. kvantitativni kriteriji likvidnosti navedeni za svaki razred imovine u Prilogu III. utvrđuju se u skladu s odjeljkom 1. Priloga III.

14. Za vlasničke izvedenice koje su uvrštene za trgovanje ili se njima prvi put trguje na mjestu trgovanja, a koje ne pripadaju podrazredu za koji su objavljene veličina karakteristična za financijski instrument iz članka 5. i članka 8. stavka 1. točke (c) te veličina naloga i transakcija velikog tržišnog obujma u odnosu na uobičajenu veličinu tržišta iz članka 3. i članka 8. stavka 1. točke (a) te koje pripadaju jednom od podrazreda imovine navedenih u stavku 1. točki (a) podtočki ii, veličina karakteristična za financijski instrument i veličina naloga i transakcija velikog tržišnog obujma u odnosu na uobičajenu veličinu tržišta jesu veličine koje su primjenjive na kategoriju najmanjeg prosječnog dnevnog zamišljenog iznosa (ADNA) podrazreda imovine kojem pripada vlasnička izvedenica.

15. Za financijske instrumente koji su uvršteni za trgovanje ili se njima prvi put trguje na mjestu trgovanja, a koji ne pripadaju podrazredu za koji su objavljene veličina karakteristična za financijski instrument iz članka 5. i članka 8. stavka 1. točke (c) te veličina naloga i transakcija velikog tržišnog obujma u odnosu na uobičajenu veličinu tržišta iz članka 3. i članka 8. stavka 1. točke (a) smatra se da likvidno tržište ne postoji sve do primjene rezultata izračuna provedenih u skladu sa stavkom 17. Primjenjiva veličina karakteristična za financijski instrument iz članka 5. i članka 8. stavka 1. točke (c) te veličina naloga i transakcija velikog tržišnog obujma u odnosu na uobičajenu veličinu tržišta iz članka 3. i članka 8. stavka 1. točke (a) jesu veličine podrazreda za koje je utvrđeno da nemaju likvidno tržište koji pripadaju istom podrazredu imovine.

16. Nakon završetka dana trgovanja, ali prije kraja tog dana, mjesta trgovanja nadležnim tijelima dostavljaju pojediniosti uključene u Prilog IV. za provedbu izračuna iz stavka 5. kad god se financijski instrument uvrštava za trgovanje ili se njime prvi put trguje na tom mjestu trgovanja ili kad god se izmijene prethodno dostavljene pojediniosti.

17. Nadležna tijela osiguravaju da se rezultati izračuna iz stavka 5. za svaki financijski instrument i razred financijskog instrumenta objave do 30. travnja godine od datuma početka primjene Uredbe (EU) br. 600/2014 i do 30. travnja svake sljedeće godine. Rezultati izračuna primjenjuju se od 1. lipnja svake godine od objavljivanja.

18. Za potrebe izračuna iz stavka 1. točke (b) podtočke i. te odstupajući od stavaka 7., 15. i 17., nadležna tijela u pogledu obveznica osim ETC-ova i ETN-ova osiguravaju da se izračuni iz stavka 5. točke (a) objavljuju na tromjesečnoj osnovi prvog dana veljače, svibnja, kolovoza i studenoga od datuma početka primjene Uredbe (EU) br. 600/2014 te prvog dana veljače, svibnja, kolovoza i studenoga svake sljedeće godine. U izračune se uključuju transakcije izvršene u Uniji tijekom prethodnog kalendarskog tromjesečja i primjenjuju se u tromjesečnom razdoblju koje počinje šesnaestog dana veljače, svibnja, kolovoza i studenoga svake godine.

19. Za obveznice, osim ETC-ova i ETN-ova, koje su uvrštene za trgovanje ili se njima prvi put trguje na mjestu trgovanja tijekom prva dva mjeseca tromjesečja smatra se da likvidno tržište postoji kako je utvrđeno u tablici 2.2. Priloga III. sve do primjene rezultata izračuna za kalendarsko tromjesečje.

20. Za obveznice, osim ETC-ova i ETN-ova, koje su uvrštene za trgovanje ili se njima prvi put trguje na mjestu trgovanja tijekom zadnjeg mjeseca tromjesečja smatra se da postoji likvidno tržište kako je utvrđeno u tablici 2.2. Priloga III. sve do primjene rezultata izračuna za sljedeće kalendarsko tromjesečje.

Članak 14.

Transakcije na koje se primjenjuje izuzeće iz članka 1. stavka 6. Uredbe (EU) br. 600/2014

(članak 1. stavak 6. Uredbe (EU) br. 600/2014)

Smatra se da je član Europskog sustava središnjih banaka (ESSB) sklopio transakciju u okviru provedbe monetarne politike, devizne politike i politike financijske stabilnosti ako ta transakcija ispunjava sljedeće uvjete:

- (a) transakcija se izvršava za potrebe monetarne politike, uključujući operaciju koja se izvršava u skladu s člancima 18. i 20. Statuta Europskog sustava središnjih banaka i Europske središnje banke koji je priložen Ugovoru o Europskoj uniji ili operaciju koja se izvršava u okviru jednakovrijednih nacionalnih odredbi za članove ESSB-a u državama članicama čija valuta nije euro;
- (b) transakcija je devizna operacija, uključujući operacije koje se izvršavaju radi držanja službenih valutnih pričuva država članica ili upravljanja njima ili uslugu upravljanja pričuvama koju pruža član ESSB-a središnjim bankama u drugim zemljama za koje je razdoblje odgode produljeno u skladu s člankom 1. stavkom 9. Uredbe (EU) br. 600/2014.;
- (c) transakcija se izvršava za potrebe politike financijske stabilnosti.

Članak 15.

Transakcije na koje se ne primjenjuje izuzeće iz članka 1. stavka 6. Uredbe (EU) br. 600/2014

(članak 1. stavak 7. Uredbe (EU) br. 600/2014)

Članak 1. stavak 6. Uredbe (EU) br. 600/2014 ne primjenjuje se na sljedeće vrste transakcija koje je sklopio član ESSB-a radi izvršenja operacije ulaganja koja nije povezana s izvršavanjem jednog od zadataka iz članka 14. od strane tog člana:

- (a) transakcije koje se sklapaju radi upravljanja kapitalom;
- (b) transakcije koje se sklapaju u administrativne svrhe ili za potrebe osoblja člana ESSB-a, a uključuju transakcije koje se sklapaju u svojstvu upravitelja mirovinskog sustava za osoblje;
- (c) transakcije koje član sklapa za potrebe portfelja ulaganja u skladu s obvezama u okviru nacionalnog prava.

Članak 16.

Privremena suspenzija obveza u pogledu transparentnosti

(članak 9. stavak 5. točka (a) Uredbe (EU) br. 600/2014)

1. Za financijske instrumente za koje postoji likvidno tržište u skladu s metodologijom iz članka 13., nadležno tijelo može privremeno suspendirati obveze utvrđene u člancima 8. i 10. Uredbe (EU) br. 600/2014 ako za razred obveznica, strukturiranih financijskih proizvoda, emisijskih jedinica ili izvedenica ukupni volumen kako je definiran u tablici 4. Priloga II. izračunan za prethodnih 30 kalendarskih dana čini manje od 40 % prosječnog mjesečnog volumena izračunanog za punih 12 mjeseci prije tih 30 kalendarskih dana.
2. Za financijske instrumente za koje ne postoji likvidno tržište u skladu s metodologijom iz članka 13., nadležno tijelo može privremeno suspendirati obveze iz članaka 8. i 10. Uredbe (EU) br. 600/2014 ako za razred obveznica, strukturiranih financijskih proizvoda, emisijskih jedinica ili izvedenica ukupni volumen kako je definiran u tablici 4. Priloga II. izračunan za prethodnih 30 kalendarskih dana čini manje od 20 % prosječnog mjesečnog volumena izračunanog za punih 12 mjeseci prije tih 30 kalendarskih dana.
3. Pri provedbi izračuna iz stavaka 1. i 2. nadležna tijela uzimaju u obzir transakcije izvršene na svim mjestima trgovanja u Uniji za dotični razred obveznica, strukturiranih financijskih proizvoda, emisijskih jedinica ili izvedenica. Izračuni se provode na razini razreda financijskih instrumenata na koji se primjenjuje test likvidnosti iz članka 13.
4. Prije nego što donesu odluku o suspenziji obveza u pogledu transparentnosti, nadležna tijela osiguravaju da značajan pad u likvidnosti na svim mjestima trgovanja nije posljedica sezonskih učinaka relevantnog razreda financijskih instrumenata na likvidnost.

Članak 17.

Odredbe koje se odnose na procjenu likvidnosti za obveznice i utvrđivanje pragova za veličinu karakterističnu za instrument prije trgovanja na temelju percentila trgovanja

1. Za utvrđivanje obveznica za koje ne postoji likvidno tržište za potrebe članka 6. i u skladu s metodologijom iz članka 13. stavku 1. točki (b), pristup za kriterij likvidnosti „prosječni dnevni broj transakcija” upotrebljava se primjenom „prosječnog dnevnog broja transakcija” koje odgovara fazi S1 (15 dnevnih transakcija).
2. Za korporativne obveznice i pokrivene obveznice koje su uvrštene za trgovanje ili se njima prvi put trguje na mjestu trgovanja smatra se da likvidno tržište postoji sve do primjene rezultata izračuna likvidnosti za prvo tromjesečje kako je navedeno u članku 13. stavku 18. ako:
 - (a) veličina izdavanja veća je od 1 000 000 000 EUR u fazama S1 i S2, kako je utvrđeno u skladu sa stavkom 6.;
 - (b) veličina izdavanja veća je od 500 000 000 EUR u fazama S3 i S4, kako je utvrđeno u skladu sa stavkom 6.;
3. Za utvrđivanje veličine karakteristične za financijski instrument za potrebe članka 5. i u skladu s metodologijom iz članka 13. stavka 2. točke (b), pristup za percentil trgovanja koji treba primijeniti upotrebljava se primjenom percentila trgovanja koji odgovara fazi S1 (30. percentil).
4. Do 30. srpnja godine od datuma početka primjene Uredbe (EU) br. 600/2014 i do 30. srpnja svake sljedeće godine ESMA Komisiji dostavlja procjenu funkcioniranja praga za kriterij likvidnosti „prosječni dnevni broj transakcija” za obveznice te percentila trgovanja kojima se utvrđuje veličina karakteristična za financijske instrumente obuhvaćene stavkom 8. Obveza dostavljanja procjene funkcioniranja praga za kriterij likvidnosti za obveznice prestaje važiti nakon što se dosegne S4 u slijedu iz stavka 6. Obveza dostavljanja procjene percentila trgovanja prestaje važiti nakon što se dosegne S4 iz slijeda iz stavka 8.

5. U procjeni iz stavka 4. u obzir se uzimaju:
- (a) kretanje volumena trgovanja ne vlasničkim instrumentima obuhvaćenima obvezama u pogledu transparentnosti prije trgovanja u skladu s člancima 8. i 9. Uredbe (EU) br. 600/2014.;
 - (b) učinak percentila pragova koji se primjenjuju za utvrđivanje veličine karakteristične za financijski instrument na pružatelje likvidnosti; i
 - (c) svi drugi relevantni čimbenici.
6. Uzimajući u obzir procjenu provedenu u skladu sa stavcima 4. i 5., ESMA Komisiji dostavlja izmijenjenu verziju regulatornog tehničkog standarda u kojem se prag za kriterij likvidnosti „prosječni dnevni broj transakcija” za obveznice prilagođava u skladu sa sljedećim slijedom:
- (a) S2 (deset dnevnih transakcija) do 30. srpnja godine od datuma početka primjene Uredbe (EU) br. 600/2014;
 - (b) S3 (sedam dnevnih transakcija) do 30. srpnja sljedeće godine; i
 - (c) S4 (dvije dnevne transakcije) do 30. srpnja sljedeće godine.
7. Ako ESMA ne dostavi izmijenjeni regulatorni tehnički standard kojim se prag prilagođava na sljedeću fazu u skladu sa slijedom iz stavka 6., u procjeni ESMA-e provedenoj u skladu sa stavcima 4. i 5. objašnjava se zašto prilagodba praga na odgovarajuću sljedeću fazu nije opravdana. U tom se slučaju prijelaz u sljedeću fazu odgađa za jednu godinu.
8. Uzimajući u obzir procjenu provedenu u skladu sa stavcima 4. i 5., ESMA Komisiji dostavlja izmijenjenu verziju regulatornog tehničkog standarda u kojem se prag za percentile trgovanja prilagođava u skladu sa sljedećim slijedom:
- (a) S2 (40. percentil) do 30. srpnja godine od datuma početka primjene Uredbe (EU) br. 600/2014;
 - (b) S3 (50. percentil) do 30. srpnja sljedeće godine; i
 - (c) S4 (60. percentil) do 30. srpnja sljedeće godine.
9. Ako ESMA ne dostavi izmijenjeni regulatorni tehnički standard kojim se prag prilagođava na sljedeću fazu u skladu sa slijedom iz stavka 8., u procjeni ESMA-e provedenoj u skladu sa stavcima 4. i 5. objašnjava se zašto prilagodba praga na odgovarajuću sljedeću fazu nije opravdana. U tom se slučaju prijelaz u sljedeću fazu odgađa za jednu godinu.

Članak 18.

Prijelazne odredbe

1. Najkasnije šest mjeseci prije datuma početka primjene Uredbe (EU) br. 600/2014 nadležna tijela prikupljaju potrebne podatke, provode izračune i osiguravaju objavu pojedinosti iz članka 13. stavka 5.
2. Za potrebe stavka 1.:
 - (a) izračuni se temelje na šestomjesečnom referentnom razdoblju koje počinje 18 mjeseci prije datuma početka primjene Uredbe (EU) br. 600/2014;
 - (b) rezultati izračuna navedeni u prvoj objavi upotrebljavaju se do početka primjene rezultata prvih redovnih izračuna iz članka 13. stavka 17.
3. Odstupajući od stavka 1., u pogledu svih obveznica osim ETC-ova i ETN-ova, nadležna tijela ulažu najveće napore kako bi osigurala da se rezultati izračuna u pogledu transparentnosti iz članka 13. stavka 1. točke (b) podtočke i. objave najkasnije prvog dana mjeseca koji prethodi datumu početka primjene Uredbe (EU) br. 600/2014, na temelju tromjesečnog referentnog razdoblja koje počinje prvog dana petog mjeseca prije datuma početka primjene Uredbe (EU) br. 600/2014.

4. Nadležna tijela, tržišni operateri i investicijska društva uključujući investicijska društva koja upravljaju mjestom trgovanja upotrebljavaju informacije objavljene u skladu sa stavkom 3. sve do primjene rezultata prvog redovnog izračuna iz članka 13. stavka 18.

5. Za obveznice, osim ETC-ova i ETN-ova, koje su uvrštene za trgovanje ili se njima prvi put trguje na mjestu trgovanja u razdoblju od tri mjeseca prije datuma početka primjene Uredbe (EU) br. 600/2014 smatra se da likvidno tržište ne postoji kako je navedeno u tablici 2.2. Priloga III. sve do primjene rezultata prvog redovnog izračuna iz članka 13. stavka 18.

Članak 19.

Stupanje na snagu i primjena

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se od 3. siječnja 2018.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 14. srpnja 2016.

Za Komisiju
Predsjednik
Jean-Claude JUNCKER

PRILOG I.

Opis vrste sustava i povezanih informacija koje se objavljuju u skladu s člankom 2.**Informacije koje se objavljuju u skladu s člankom 2.**

Vrsta sustava	Opis sustava	Informacije koje se objavljuju
Sustav trgovanja koji se temelji na knjizi naloga i neprekinutoj dražbi	Sustav u okviru kojeg se s pomoću knjige naloga i algoritma trgovanja koji djeluje bez ljudske intervencije nalozi za prodaju uparuju s naložima za kupnju na temelju najbolje raspoložive cijene na kontinuiranoj osnovi.	Za svaki financijski instrument ukupan broj naloga i volumena koji su predstavljeni na svakoj cjenovnoj razini za najmanje pet cjenovno najpovoljnijih ponuda za kupnju i prodaju.
Sustav trgovanja koji se temelji na ponudama	Sustav u kojem se transakcije zaključuju na temelju obvezujućih ponuda koje su neprekidno na raspolaganju sudionicima, što od održavatelja tržišta zahtijeva da ponude održava na razinama koje odražavaju ravnotežu između potreba članova i sudionika za trgovanjem na komercijalnoj razini i rizika kojima se održavatelj tržišta izlaže.	Za svaki financijski instrument cjenovno najpovoljnija ponuda za kupnju i prodaju svakog održavatelja tržišta za taj instrument, zajedno s volumenima povezanim s tim cijenama. Objavljene ponude predstavljaju obvezujuće ponude za kupnju ili prodaju financijskih instrumenata te se u njima navode cijena i volumen financijskih instrumenata koje su registrirani održavatelji tržišta spremni kupiti ili prodati. U iznimnim tržišnim uvjetima, moguće je dopustiti indikativne ili jednostrane cijene tijekom ograničenog razdoblja.
Sustav trgovanja koji se temelji na periodičnim dražbama	Sustav koji uparuje naloge na temelju periodičnih dražbi i algoritma trgovanja, koji djeluje bez ljudske intervencije.	Za svaki financijski instrument cijena po kojoj bi sustav trgovanja koji se temelji na dražbama najbolje zadovoljio uvjete svojeg algoritma trgovanja i volumen koji bi sudionici u tom sustavu eventualno mogli izvršiti po toj cijeni.
Sustav trgovanja koji se temelji na zahtjevima za ponude	Sustav trgovanja u kojem se ponuda ili ponude dostavljaju na temelju zahtjeva za ponude koji je podnio jedan ili više članova ili sudionika. Ponudu može izvršiti isključivo član ili sudionik na tržištu koji je podnio zahtjev. Član ili sudionik koji je podnio zahtjev može zaključiti transakciju prihvaćanjem ponude ili ponuda koje su mu dostavljene na zahtjev.	Ponude i povezani volumeni bilo kojeg člana ili sudionika koji bi u slučaju prihvaćanja podrazumijevali transakciju na temelju pravila sustava. Sve ponude dostavljene na temelju zahtjeva za ponude mogu se objaviti istodobno, ali najkasnije kada postanu izvršive.
Sustav glasovnog trgovanja	Sustav trgovanja u kojemu članovi transakcije dogovaraju glasovnim pregovaranjem.	Ponude i povezani volumeni bilo kojeg člana ili sudionika koji bi u slučaju prihvaćanja podrazumijevali transakciju na temelju pravila sustava.
Sustavi trgovanja koji ne pripadaju vrstama iz prvih pet redaka	Hibridni sustav koji obuhvaća dvije ili više vrsta iz prvih pet redaka ili sustav u kojemu je utvrđivanje cijene drugačije u odnosu na ono koje se primjenjuje na vrste sustava iz prvih pet redaka.	Odgovarajuće informacije o razini naloga ili ponuda i trgovinskog interesa; prije svega, pet cjenovno najpovoljnijih ponuda za kupnju i prodaju i/ili istovremenih ponuda svakog održavatelja tržišta za navedeni instrument, ako obilježja mehanizma utvrđivanja cijene to omogućuju.

PRILOG II.

Pojediniosti o transakcijama koje se stavljaju na raspolaganje javnosti

Tablica 1.

Tablica s oznakama za tablicu 2.

OZNAKA	VRSTA PODATKA	DEFINICIJA
{ALPHANUM-n}	Do n alfanumeričkih znakova	Rubrika za slobodan unos teksta.
{CURRENCYCODE_3}	3 alfanumerička znaka	Troslovnna oznaka države, kako je definirano u valutnim oznakama u skladu s normom ISO 4217
{DATE_TIME_FORMAT}	Format datuma i vremena u skladu s normom ISO 8601	Datum i vrijeme u sljedećem formatu: GGGG-MM-DDTss:mm:ss.ddddddZ. pri čemu je: — „GGGG” je godina; — „MM” je mjesec; — „DD” je dan; — „T” – znači da se upotrebljava slovo „T” — „ss” je sat; — „mm” je minuta; — „ss.dddddd” je sekunda i dio sekunde; — Z je UTC vrijeme. Datumi i vremena navode se u UTC formatu.
{DECIMAL-n/m}	Decimalni broj od ukupno najviše n znamenki od kojih najviše m znamenki može biti dio decimale	Numeričko polje za pozitivne i negativne vrijednosti. — decimalni razdjelnik je „.” (točka); — negativni znakovi imaju predznak „-” (minus); Vrijednosti se, prema potrebi, zaokružuju, a ne skraćuju.
{ISIN}	12 alfanumerička znaka	Oznaka ISIN, kako je definirano u normi ISO 6166
{MIC}	4 alfanumerička znaka	Identifikacijska oznaka tržišta, kako je definirano u normi ISO 10383

Tablica 2.

Popis podataka za potrebe transparentnosti poslije trgovanja

Pojediniosti	Financijski instrumenti	Opis/podaci koji se objavljuju	Vrsta mjesta izvršenja ili objave	Format koji se upotrebljava kako je definirano u tablici 1.
Datum i vrijeme trgovanja	Za sve financijske instrumente	Datum i vrijeme kada je transakcija izvršena.	Uređeno tržište (RM), multilateralna trgovinska platforma (MTP), organizirana trgovinska platforma (OTP)	{DATE_TIME_FORMAT}

Pojedinosti	Financijski instrumenti	Opis/podaci koji se objavljuju	Vrsta mjesta izvršenja ili objave	Format koji se upotrebljava kako je definirano u tablici 1.
		<p>Za transakcije koje su izvršene na mjestu trgovanja razina preciznosti u skladu je sa zahtjevima iz članka 3. Delegirane uredbe Komisije (EU) 2017/574 (!).</p> <p>Za transakcije koje nisu izvršene na mjestu trgovanja, datum i vrijeme kada su strane dogovorile sadržaj sljedećih rubrika: količina, cijena, valute (u rubrikama 31, 34 i 40 kako je navedeno u tablici 2. Priloga I. Delegiranoj uredbi (EU) 2017/590, identifikacijska oznaka instrumenta, razred instrumenta i oznaka odnosnog instrumenta, ako je primjenjivo. Za transakcije koje nisu izvršene na mjestu trgovanja razina preciznosti navedenog vremena mora biti barem najbliža sekunda.</p> <p>Ako je transakcija izvršena na temelju naloga koji je društvo za izvršenje za račun klijenta prenijelo trećoj strani, pri čemu uvjeti prijenosa navedeni u članku 5. Delegirane uredbe (EU) 2017/590 nisu ispunjeni, navode se datum i vrijeme same transakcije, a ne vrijeme prijenosa naloga.</p>	<p>Ovlašteni sustav objavljivanja (APA)</p> <p>Pružatelj konsolidiranih podataka o trgovanju (CTP)</p>	
Vrsta identifikacijske oznake instrumenta	Za sve financijske instrumente	Vrsta oznake koja se upotrebljava za identifikaciju financijskog instrumenta	RM, MTP, OTP APA CTP	„ISIN” = oznaka ISIN, ako je ISIN dostupan „OTHR” = ostale identifikacijske oznake
Identifikacijska oznaka instrumenta	Za sve financijske instrumente	Oznaka koja se upotrebljava za identifikaciju financijskog instrumenta	RM, MTP, OTP APA CTP	{ISIN} Ako identifikacijska oznaka instrumenta nije ISIN, identifikacijska oznaka kojom se označuje izvedeni instrument u skladu s rubrikama 3 do 5, 7, 8 i 12 do 42 kako je utvrđeno u Prilogu IV. i rubrikama 13 i 24 do 48 kako je utvrđeno u Prilogu Delegiranoj uredbi (EU) 2017/585 i grupiranjem izvedenih instrumenata kako je utvrđeno u Prilogu III.
Cijena	Za sve financijske instrumente	Cijena izvršenja transakcije koja, ako je primjenjivo, ne uključuje proviziju i obračunate kamate.	RM, MTP, OTP APA CTP	{DECIMAL-18/13} ako je cijena izražena u monetarnoj vrijednosti

Pojedinosti	Financijski instrumenti	Opis/podaci koji se objavljuju	Vrsta mjesta izvršenja ili objave	Format koji se upotrebljava kako je definirano u tablici 1.
		<p>U slučaju ugovora o opciji riječ je o premiji ugovora o izvedenicama po odnosnom instrumentu ili indeksnom bodu.</p> <p>U slučaju oklada na raspone (<i>spread bets</i>) riječ je o referentnoj cijeni odnosnog instrumenta.</p> <p>U slučaju ugovora o razmjeni na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza riječ je o kuponu izraženom u baznim bodovima.</p> <p>Ako je cijena izražena u monetarnoj vrijednosti, iskazuje se u glavnoj valutnoj jedinici.</p> <p>Ako cijena trenutačno nije dostupna, ali će to postati, vrijednost bi trebala biti „PNDG”.</p> <p>Ako cijena nije primjenjiva, rubrika se ne popunjava.</p> <p>Informacije koje se navode u ovoj rubrici moraju biti u skladu s vrijednosti navedenoj u rubrici „Količina”.</p>		<p>{DECIMAL-11/10} ako je cijena izražena u postotku ili prinosu</p> <p>„PNDG” ako cijena nije dostupna</p> <p>{DECIMAL-18/17} ako je cijena izražena u baznim bodovima</p>
Mjesto izvršenja	Za sve financijske instrumente	<p>Identifikacija mjesta izvršenja na kojem je izvršena transakcija.</p> <p>Oznaka MIC segmenta u skladu s normom ISO 10383 upotrebljava se za transakcije izvršene na mjestu trgovanja. Ako oznaka MIC segmenta ne postoji, upotrebljava se operativni MIC.</p> <p>Oznaka MIC „XOFF” upotrebljava se za financijske instrumente uvrštene za trgovanje ili kojima se trguje na mjestu trgovanja, ako se transakcija s tim financijskim instrumentom ne izvršava na mjestu trgovanja, putem sistematskog internalizatora ili organizirane trgovinske platforme izvan Unije.</p> <p>Oznaka SINT upotrebljava se za financijski instrument uvršten za trgovanje ili kojim se trguje na mjestu trgovanja, ako se transakcija s tim financijskim instrumentom izvršava putem sistematskog internalizatora.</p>	RM, MTP, OTP APA CTP	{MIC} – mjesta trgovanja „SINT” – sistematski internalizator
Označivanje cijene	Za sve financijske instrumente	Naznaka o tome izražava li se cijena u monetarnoj vrijednosti, postotku ili prinosu	RM, MTP, OTP APA CTP	„MONE” – monetarna vrijednost „PERC” – postotak „YIEL” – prinos „BAPO” – bazni bodovi
Valuta cijene	Za sve financijske instrumente	Valuta u kojoj je cijena izražena (primjenjivo ako je cijena izražena u monetarnoj vrijednosti).	RM, MTP, OTP APA CTP	{CURRENCYCODE_3}

Pojedivosti	Financijski instrumenti	Opis/podaci koji se objavljuju	Vrsta mjesta izvršenja ili objave	Format koji se upotrebljava kako je definirano u tablici 1.
Oznaka količine izražene u mjernoj jedinici	Za robne izvedenice, izvedenice emisijskih jedinica i emisijske jedinice osim u slučajevima opisanima u članku 11. stavku 1. točkama (a) i (b) ove Uredbe.	Oznaka mjernih jedinica u kojima je izražena količina u mjernim jedinicama	RM, MTP, OTP APA CTP	„TOCD” – tone ekvivalenta ugljikovog dioksida ili {ALPHANUM-25} drugo
Količina u mjernim jedinicama	Za robne izvedenice, izvedenice emisijskih jedinica i emisijske jedinice osim u slučajevima opisanima u članku 11. stavku 1. točkama (a) i (b) ove Uredbe.	Istovjetan iznos robe ili emisijskih jedinica kojima se trguje izraženo u mjernoj jedinici	RM, MTP, OTP APA CTP	{DECIMAL-18/17}
Količina	Za sve financijske instrumente osim u slučajevima opisanima u članku 11. stavku 1. točkama (a) i (b) ove Uredbe.	Broj jedinica financijskog instrumenta ili broj ugovora o izvedenicama u transakciji.	RM, MTP, OTP APA CTP	{DECIMAL-18/17}
Zamišljeni iznos	Za sve financijske instrumente osim u slučajevima opisanima u članku 11. stavku 1. točkama (a) i (b) ove Uredbe.	Nominalni iznos ili zamišljeni iznos U slučaju oklada na raspone (<i>spread bets</i>) zamišljeni iznos jednak je monetarnoj vrijednosti uloga po promjeni boda u odnosnom financijskom instrumentu. U slučaju ugovora o razmjeni na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza riječ je o zamišljenom iznosu za koji se stječe ili prodaje zaštita. Informacije koje se navode u ovoj rubrici moraju biti u skladu s vrijednostima navedenima u rubrici „Cijena”.	RM, MTP, OTP APA CTP	{DECIMAL-18/5}
Valuta zamišljene vrijednosti	Za sve financijske instrumente osim u slučajevima opisanima u članku 11. stavku 1. točkama (a) i (b) ove Uredbe.	Valuta u kojoj je zamišljena vrijednost denominirana.	RM, MTP, OTP APA CTP	{CURRENCYCODE_3}

Pojedinosti	Financijski instrumenti	Opis/podaci koji se objavljuju	Vrsta mjesta izvršenja ili objave	Format koji se upotrebljava kako je definirano u tablici 1.
Vrsta	Samo za emisijske jedinice i izvedenice emisijskih jedinica	Rubrika se primjenjuje samo na emisijske jedinice i izvedenice emisijskih jedinica.	RM, MTP, OTP APA CTP	„EUAE” – EUA „CERE” – CER „ERUE” – ERU „EUAA” – EUAA „OTHR” – ostalo (samo za izvedenice)
Datum i vrijeme objave	Za sve financijske instrumente	Datum i vrijeme kada je mjesto trgovanja ili APA objavilo transakciju. Za transakcije koje su izvršene na mjestu trgovanja razina preciznosti u skladu je sa zahtjevima iz članka 2. Delegirane uredbe (EU) 2017/574. Za transakcije koje nisu izvršene na mjestu trgovanja razina preciznosti navedenog vremena mora biti barem najbliža sekunda.	RM, MTP, OTP APA CTP	{DATE_TIME_FORMAT}
Mjesto objave	Za sve financijske instrumente	Oznaka koja se upotrebljava za identifikaciju mjesta trgovanja i APA-e koji objavljuju transakciju.	CTP	Mjesto trgovanja {MIC} APA: {MIC} ako je primjenjivo. U protivnome oznaka od 4 znaka kako je objavljena na popisu pružatelja usluga dostave podataka na web-mjestu ESMA-e.
Identifikacijska oznaka transakcije	Za sve financijske instrumente	Alfanumerička oznaka koju dodjeljuju mjesta trgovanja (u skladu s člankom 12. Delegirane uredbe Komisije (EU) 2017/580 ⁽²⁾ i APA-e te koja se koristi u svim naknadnim upućivanjima na tu određenu transakciju. Identifikacijska oznaka transakcije mora biti jedinstvena, dosljedna i nepromijenjena za oznaku MIC segmenta u skladu s normom ISO10383 i po danu trgovanja. Ako mjesto trgovanja ne upotrebljava oznaku MIC segmenta, identifikacijska oznaka transakcije mora biti jedinstvena, dosljedna i nepromijenjena za oznaku operativni MIC i po danu trgovanja. Ako APA ne upotrebljava oznake MIC, identifikacijska oznaka trebala bi biti jedinstvena, dosljedna i nepromijenjena za oznaku od 4 znaka kojom se identificira APA i po danu trgovanja. Komponente identifikacijske oznake transakcije ne smiju otkrivati identitet drugih ugovornih strana u transakciji za koju se oznaka vodi.	RM, MTP, OTP APA CTP	{ALPHANUMERICAL-52}

Pojedinosti	Financijski instrumenti	Opis/podaci koji se objavljuju	Vrsta mjesta izvršenja ili objave	Format koji se upotrebljava kako je definirano u tablici 1.
Transakcija koju treba poravnati	Za izvedenice	Oznaka kojom se navodi hoće li se transakcija poravnati.	RM, MTP, OTP APA CTP	„true” – transakcija će se poravnati „false” – transakcija se neće poravnati

(1) Delegirana uredba Komisije (EU) 2017/574 od 7. lipnja 2016. o dopuni Direktive 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda za razinu točnosti satova poslovanja (vidjeti stranicu 148. ovoga Službenog lista).

(2) Delegirana uredba Komisije (EU) 2017/580 od 24. lipnja 2016. o dopuni Uredbe (EU) br. 600/2014 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda za evidentiranje relevantnih podataka u vezi s nalogima koji se odnose na financijske instrumente (vidjeti stranicu 193. ovoga Službenog lista).

Tablica 3.

Popis oznaka za potrebe transparentnosti poslije trgovanja

Oznaka	Naziv oznake	Vrsta mjesta izvršenja ili objave	Opis
„BENC”	Oznaka transakcije koja se temelji na referentnoj vrijednosti	RM, MTP, OTP APA CTP	Sve vrste transakcija koje se temelje na prosječnoj cijeni ponderiranoj volumenom i sve druge transakcije za koje se cijena izračunava u više navrata u skladu s određenom referentnom vrijednošću.
„ACTX”	Oznaka aplikativne transakcije (<i>Agency cross transaction</i>)	APA CTP	Transakcije kod kojih investicijsko društvo poveže naloge klijenata pri čemu se kupnja i prodaja provode kao jedna transakcija i s istim volumenom i cijenom.
„NPFT”	Oznaka transakcije kojom se ne pridonosi utvrđivanju cijena	RM, MTP, OTP CTP	Sve vrste transakcije popisanih u članku 12. ove Uredbe i kojima se ne pridonosi utvrđivanju cijena.
„LRGS”	Oznaka transakcije velikog tržišnog obujma poslije trgovanja	RM, MTP, OTP APA CTP	Transakcije izvršene na temelju odgode objave za veliki tržišni obujam poslije trgovanja.
„ILQD”	Oznaka transakcije s nelikvidnim instrumentom	RM, MTP, OTP APA CTP	Transakcije izvršene na temelju odgode objave za instrumente za koje ne postoji likvidno tržište.
„SIZE”	Oznaka transakcije veličine karakteristične za instrument poslije trgovanja	RM, MTP, OTP APA CTP	Transakcije izvršene na temelju odgode objave za veličinu karakterističnu za instrument poslije trgovanja.
„TPAC”	Oznaka paketne transakcije	RM, MTP, OTP APA CTP	Paketne transakcije koje nisu razmjena instrumenta za fizičku imovinu kako je definirano u članku 1.

	Oznaka	Naziv oznake	Vrsta mjesta izvršenja ili objave	Opis
	„XFPH”	Oznaka transakcije razmjene instrumenta za fizičku imovinu	RM, MTP, OTP APA CTP	Razmjena instrumenta za fizičku imovinu kako je definirano u članku 1.
	„CANC”	Oznaka za poništenje	RM, MTP, OTP APA CTP	Kada se poništi prethodno objavljena transakcija.
	„AMND”	Oznaka za izmjenu	RM, MTP, OTP APA CTP	Kada se izmijeni prethodno objavljena transakcija.

DODATNE OZNAKE ZA ODGODU OBJAVE

Članak 11. stavak 1. točka (a) podtočka i.	„LMTF”	Oznaka za ograničene pojedinosti	RM, MTP, OTP APA CTP	Prvo izvješće s objavom ograničenih pojedinosti u skladu s člankom 11. stavkom 1. točkom (a) podtočkom i.
	„FULF”	Oznaka za potpune pojedinosti		Transakcija za koju su ograničene pojedinosti prethodno objavljene u skladu s člankom 11. stavkom 1. točkom (a) podtočkom i.
Članak 11. stavak 1. točka (a) podtočka ii.	„DATF”	Oznaka transakcije u zbirnom obliku po danu	RM, MTP, OTP APA CTP	Objava transakcije u zbirnom obliku po danu u skladu s člankom 11. stavkom 1. točkom (a) podtočkom ii.
	„FULA”	Oznaka za potpune pojedinosti	RM, MTP, OTP APA CTP	Pojedinačne transakcije za koje su pojedinosti u zbirnom obliku prethodno objavljene u skladu s člankom 11. stavkom 1. točkom (a) podtočkom ii.
Članak 11. stavak 1. točka (b)	„VOLO”	Oznaka za izostavljanje volumena	RM, MTP, OTP APA CTP	Transakcija za koju su ograničene pojedinosti objavljene u skladu s člankom 11. stavkom 1. točkom (b).
	„FULV”	Oznaka za potpune pojedinosti	RM, MTP, OTP APA CTP	Transakcija za koju su ograničene pojedinosti prethodno objavljene u skladu s člankom 11. stavkom 1. točkom (b).
Članak 11. stavak 1. točka (c)	„FWAF”	Oznaka za objavu u zbirnom obliku za razdoblje od četiri tjedna	RM, MTP, OTP APA CTP	Objava transakcija u zbirnom obliku u skladu s člankom 11. stavkom 1. točkom (c).
	„FULJ”	Oznaka za potpune pojedinosti	RM, MTP, OTP APA CTP	Pojedinačne transakcije na koje se prethodno primijenila objava u zbirnom obliku u skladu s člankom 11. stavkom 1. točkom (c).

	Oznaka	Naziv oznake	Vrsta mjesta izvršenja ili objave	Opis
Članak 11. stavak 1. točka (d)	„IDAF”	Oznaka za objavu u zbirnom obliku za neodređeno razdoblje	RM, MTP, OTP APA CTP	Transakcije za koje je objava nekoliko transakcija u zbirnom obliku za neodređeno razdoblje dopuštena u skladu s člankom 11. stavkom 1. točkom (d).
Uzastopna primjena članka 11. stavka 1. točke (b) i članka 11. stavka 2. točke (c) za državne dužničke instrumente	„VOLW”	Oznaka za izostavljanje volumena	RM, MTP, OTP APA CTP	Transakcija za koju su ograničene pojedinosti objavljene u skladu s člankom 11. stavkom 1. točkom (b) i za koju će uzastopna objava nekoliko transakcija u zbirnom obliku za neodređeno razdoblje biti dopuštena u skladu s člankom 11. stavkom 2. točkom (c).
	„COAF”	Oznaka za uzastopnu objavu u zbirnom obliku (izostavljanje volumena poslije trgovanja za državne dužničke instrumente)	RM, MTP, OTP APA CTP	Transakcije za koje su ograničene pojedinosti prethodno objavljene u skladu s člankom 11. stavkom 1. točkom (b) i za koje je uzastopna objava nekoliko transakcija u zbirnom obliku za neodređeno razdoblje dopuštena u skladu s člankom 11. stavkom 2. točkom (c).

Tablica 4.

Mjera volumena

Vrsta instrumenta	Volumen
Sve obveznice osim ETC-ova i ETN-ova i strukturirani financijski proizvodi	Ukupna nominalna vrijednost dužničkih instrumenata kojima se trguje
Vrste obveznica – ETC-ovi i ETN-ovi	Broj jedinica kojima se trguje ⁽¹⁾
Sekuritizirane izvedenice	Broj jedinica kojima se trguje ⁽¹⁾
Kamatne izvedenice	Zamišljeni iznos ugovora kojima se trguje
Valutne izvedenice	Zamišljeni iznos ugovora kojima se trguje
Vlasničke izvedenice	Zamišljeni iznos ugovora kojima se trguje
Robne izvedenice	Zamišljeni iznos ugovora kojima se trguje
Kreditne izvedenice	Zamišljeni iznos ugovora kojima se trguje
Ugovori za razlike	Zamišljeni iznos ugovora kojima se trguje
C10 izvedenice	Zamišljeni iznos ugovora kojima se trguje
Izvedenice emisijskih jedinica	Tone ekvivalenta ugljikovog dioksida
Emisijske jedinice	Tone ekvivalenta ugljikovog dioksida

⁽¹⁾ Cijena po jedinici.

PRILOG III.

Ocjena likvidnosti, pragovi za veliki tržišni obujam (LIS) i veličinu karakterističnu za instrument (SSTI) za nevlasničke financijske instrumente**1. Upute za potrebe ovog priloga**

1. Upućivanje na „razred imovine” znači upućivanje na sljedeće razrede financijskih instrumenata: obveznice, strukturirane financijske proizvode, sekuritizirane izvedenice, kamatne izvedenice, vlasničke izvedenice, robne izvedenice, valutne izvedenice, kreditne izvedenice, C10 izvedenice, ugovore za razliku (CFD), emisijske jedinice i izvedenice emisijskih jedinica.
2. Upućivanje na „podrazred imovine” znači upućivanje na razred imovine koji je segmentiran na detaljnijoj razini na temelju vrste ugovora i/ili vrste odnosne imovine.
3. Upućivanje na „podrazred” znači upućivanje na podrazred imovine segmentiran na detaljnijoj razini na temelju dodatnih kvalitativnih kriterija segmentacije iz tablica 2.1. do 13.3. iz ovog Priloga.
4. „Prosječni dnevni promet (ADT)” znači ukupni promet za određeni financijski instrument, utvrđen u skladu s mjerom volumena iz tablice 4. Priloga II. i izvršen u razdoblju iz članka 13. stavka 7., podijeljeno s brojem dana trgovanja u tom razdoblju ili, ako je primjenjivo, onom dijelu godine u kojemu je financijski instrument bio uvršten za trgovanje ili se njime trgovalo na mjestu trgovanja i nije bio suspendiran iz trgovanja.
5. „Prosječni dnevni zamišljeni iznos (ADNA)” znači ukupni zamišljeni iznos za određeni financijski instrument utvrđen u skladu s mjerom volumena iz tablice 4. Priloga II. i izvršen u razdoblju utvrđenom u članku 13. stavku 18. za sve obveznice osim za robu kojom se trguje na burzi i dužničke instrumente kojima se trguje na burzi te u članku 13. stavku 7. za sve druge financijske instrumente, podijeljen s brojem dana trgovanja u tom razdoblju ili, ako je primjenjivo, onom dijelu godine u kojemu je financijski instrument bio uvršten za trgovanje ili se njime trgovalo na mjestu trgovanja i nije bio suspendiran iz trgovanja.
6. „Postotak dana trgovanja za vrijeme razmatranog razdoblja” znači broj dana u razdoblju utvrđenom u članku 13. stavku 18. za sve obveznice osim za robu kojom se trguje na burzi i dužničke instrumente kojima se trguje na burzi i u članku 13. stavku 7. za strukturirane financijske proizvode, na koje je izvršena barem jedna transakcija za taj financijski instrument, podijeljeno s brojem dana trgovanja u tom razdoblju, ili, ako je primjenjivo, onom dijelu godine u kojemu je financijski instrument bio uvršten za trgovanje ili se njime trgovalo na mjestu trgovanja i nije bio suspendiran iz trgovanja.
7. „Prosječni dnevni broj transakcija” znači ukupni broj transakcija izvršen za određeni financijski instrument u razdoblju utvrđenom u članku 13. stavku 18. za sve obveznice osim za robu kojom se trguje na burzi i dužničke instrumente kojima se trguje na burzi te u članku 13. stavku 7. za sve druge financijske instrumente, podijeljen s brojem dana trgovanja u tom razdoblju ili, ako je primjenjivo, onom dijelu godine u kojemu je financijski instrument bio uvršten za trgovanje ili se njime trgovalo na mjestu trgovanja i nije bio suspendiran iz trgovanja.
8. „Budućnosnica” znači ugovor o kupnji ili prodaji robe ili financijskog instrumenta na određeni budući datum po cijeni dogovorenoj pri sklapanju ugovora između kupca i prodavatelja. Svaka budućnosnica ima standardne odredbe kojima se utvrđuju minimalna količina i kvaliteta koja se može kupiti ili prodati, najmanji iznos za koji se može promijeniti cijena, postupke za isporuku, datum dospijeca i ostala obilježja u vezi s ugovorom.
9. „Opcija” znači ugovor kojim vlasnik stječe pravo, ali ne i obvezu, kupnje (*call*) ili prodaje (*put*) određenog financijskog instrumenta ili robe po unaprijed utvrđenoj cijeni, izvršnoj cijeni ili cijeni izvršenja, na određeni budući datum ili datum izvršenja ili do tog datuma.
10. „Ugovor o razmjeni” znači ugovor kojim se dvije strane dogovaraju da će na određeni budući datum razmijeniti novčane tokove iz jednog financijskog instrumenta s novčanim tokovima iz drugog financijskog instrumenta.
11. „Ugovor o razmjeni na razini portfelja” znači ugovor na temelju kojeg krajnji korisnici mogu trgovati s većim brojem ugovora o razmjeni.

12. „Terminski ugovor” znači privatni dogovor između dvije strane o kupnji ili prodaji robe ili financijskog instrumenta na određeni budući datum po cijeni dogovorenoj pri sklapanju ugovora između kupca i prodavatelja.
13. „Opcija razmjene” znači ugovor kojim vlasnik stječe pravo, ali ne i obvezu, sklapanja ugovora o razmjeni na određeni budući datum ili datum izvršenja ili do tog datuma.
14. „Budućnosnica koja se odnosi na ugovor o razmjeni” znači budućnosnica kojom vlasnik stječe obvezu sklopiti ugovor o razmjeni na određeni budući datum ili do tog datuma.
15. „Terminski ugovor koji se odnosi na ugovor o razmjeni” znači terminski ugovor kojim vlasnik stječe obvezu sklopiti ugovor o razmjeni na određeni budući datum ili do tog datuma.

2. Obveznice

Tablica 2.1.

Obveznice (sve vrste obveznica osim robe kojom se trguje na burzi (ETC) i dužničkih instrumenata kojima se trguje na burzi (ETN)) – razredi za koje ne postoji likvidno tržište

Razred imovine – obveznice (sve vrste obveznica osim robe kojom se trguje na burzi (ETC) i dužničkih instrumenata kojima se trguje na burzi (ETN))					
Za svaki se pojedini financijski instrument utvrđuje da ne postoji likvidno tržište u skladu s člankom 6. i člankom 8. stavkom 1. točkom (b) ako ne doseže jedan od sljedećih pragova kvantitativnih kriterija likvidnosti na kumulativnoj osnovi ili sve njih					
Prosječni dnevni zamišljeni iznos [kvantitativni kriterij likvidnosti br. 1.]	Prosječni dnevni broj transakcija [kvantitativni kriterij likvidnosti br. 2.]				Postotak dana trgovanja tijekom razmatranog razdoblja [kvantitativni kriterij likvidnosti br. 3.]
100 000 EUR	S1	S2	S3	S4	80 %
	15	10	7	2	

Tablica 2.2.

Obveznice (sve vrste obveznica osim robe kojom se trguje na burzi (ETC) i dužničkih instrumenata kojima se trguje na burzi (ETN)) – razredi za koje ne postoji likvidno tržište

Razred imovine – obveznice (sve vrste obveznica osim robe kojom se trguje na burzi (ETC) i dužničkih instrumenata kojima se trguje na burzi (ETN))
--

Za svaku se pojedinu obveznicu utvrđuje da ne postoji likvidno tržište u skladu s člankom 13. stavkom 18. ako joj je obilježje posebna kombinacija vrste obveznice i veličina izdavanja kako je navedeno u svakom retku tablice.

Vrsta obveznice		Veličina izdavanja	
Državna obveznica	znači obveznica koju izdaje izdavatelj državnih dužničkih instrumenata koji je: (a) Unija; (b) država članica uključujući ministarstvo, agenciju ili subjekt posebne namjene države članice; (c) državni subjekt koji nije naveden u točkama (a) i (b).	manje od (u EUR)	1 000 000 000 EUR

Razred imovine – obveznice (sve vrste obveznica osim robe kojom se trguje na burzi (ETC) i dužničkih instrumenata kojima se trguje na burzi (ETN))				
Vrsta obveznice		Veličina izdavanja		
Druga javna obveznica	znači obveznica koju je izdao jedan od sljedećih izdavatelja: (a) u slučaju federalne države članice, član te federacije; (b) subjekt posebne namjene za više država članica; (c) međunarodna financijska institucija koju su osnovale dvije ili više država članica, a koje je svrha mobilizirati sredstva i pružiti financijsku pomoć u korist svojih članova koji imaju ili im prijete ozbiljne financijske poteškoće; (d) Europska investicijska banka; (e) javni subjekt koji nije izdavatelj državne obveznice iz prethodnog retka.	manje od (u EUR)		500 000 000 EUR
Konvertibilna obveznica	znači instrument koji se sastoji od obveznice ili sekuritiziranog dužničkog instrumenta s ugrađenom izvedenicom, npr. opcija kupnje odnosno vlasničkog instrumenta.	manje od (u EUR)		500 000 000 EUR
Pokrivena obveznica	znači obveznice iz članka 52. stavka 4. Direktive 2009/65/EZ	za vrijeme faza S1 i S2		za vrijeme faza S3 i S4
		manje od (u EUR)	1 000 000 000 EUR	manje od (u EUR)
Korporativna obveznica	znači obveznica koje je izdalo europsko društvo (<i>Societas Europaea</i>) osnovano u skladu s Uredbom Vijeća (EZ) br. 2157/2001 ⁽¹⁾ ili vrsta društva navedenog u članku 1. Direktive 2009/101/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾ ili ekvivalentno društvo u trećim zemljama	za vrijeme faza S1 i S2		za vrijeme faza S3 i S4
		manje od (u EUR)	1 000 000 000 EUR	manje od (u EUR)
Vrsta obveznice	Za potrebe utvrđivanja financijskih instrumenata za koje se smatra da ne postoji likvidno tržište u skladu s člankom 13. stavkom 18. primjenjuje se sljedeća metodologija			
Druga obveznica	Smatra se da za obveznicu koja ne pripada ni jednoj od prethodno navedenih vrsta obveznica ne postoji likvidno tržište			

⁽¹⁾ Uredba Vijeća (EZ) br. 2157/2001 od 8. listopada 2001. o Statutu europskog društva (SE) (SL L 294, 10.11.2001., str. 1.).

⁽²⁾ Direktiva 2009/101/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. rujna 2009. o usklađivanju zaštitnih mjera koje, radi zaštite interesa članova i trećih strana, države članice zahtijevaju za trgovačka društva u smislu članka 48. stavka 2. Ugovora, s ciljem izjednačavanja takvih zaštitnih mjera (SL L 258, 1.10.2009., str. 11.).

Tablica 2.3.

Obveznice (sve vrste obveznica osim robe kojom se trguje na burzi i dužničkih instrumenata kojima se trguje na burzi) – pragovi za veličinu karakterističnu za instrument (SSTI) i veliki tržišni obujam (LIS) prije trgovanja i poslije trgovanja

Razred imovine – obveznice (sve vrste obveznica osim robe kojom se trguje na burzi (ETC) i dužničkih instrumenata kojima se trguje na burzi (ETN))										
Vrsta obveznice	Transakcije koje se uzimaju u obzir za izračun pragova po vrsti obveznice	Percentili koje treba primijeniti za izračun pragova za veličinu karakterističnu za instrument (SSTI) i za veliki tržišni obujam (LIS) prije trgovanja i poslije trgovanja za sve vrste obveznica								
		SSTI prije trgovanja				LIS prije trgovanja		SSTI poslije trgovanja	LIS poslije trgovanja	
		Trgovanje – percentil		donji prag		Trgovanje – percentil	donji prag	Trgovanje – percentil	Trgovanje – percentil	
Državna obveznica	transakcije izvršene s državnim obveznicama nakon izuzimanja transakcija kako je utvrđeno u članku 13. stavku 10.	S1	S2	S3	S4	300 000 EUR	70	300 000 EUR	80	90
		30	40	50	60					
Druga javna obveznica	transakcije izvršene s drugim javnim obveznicama nakon izuzimanja transakcija kako je utvrđeno u članku 13. stavku 10.	S1	S2	S3	S4	300 000 EUR	70	300 000 EUR	80	90
		30	40	50	60					
Konvertibilna obveznica	transakcije izvršene s konvertibilnim obveznicama nakon izuzimanja transakcija kako je utvrđeno u članku 13. stavku 10.	S1	S2	S3	S4	200 000 EUR	70	200 000 EUR	80	90
		30	40	50	60					
Pokrivena obveznica	transakcije izvršene s pokrivenim obveznicama nakon izuzimanja transakcija kako je utvrđeno u članku 13. stavku 10.	S1	S2	S3	S4	300 000 EUR	70	300 000 EUR	80	90
		30	40	40	40					
Korporativna obveznica	transakcije izvršene s korporativnim obveznicama nakon izuzimanja transakcija kako je utvrđeno u članku 13. stavku 10.	S1	S2	S3	S4	200 000 EUR	70	200 000 EUR	80	90
		30	40	50	60					
Druge obveznice	transakcije izvršene s drugim obveznicama nakon izuzimanja transakcija kako je utvrđeno u članku 13. stavku 10.	S1	S2	S3	S4	200 000 EUR	70	200 000 EUR	80	90
		30	40	50	60					

Tablica 2.4.

Obveznice (vrsta obveznica – roba kojom se trguje na burzi (ETC) i dužnički instrumenti kojima se trguje na burzi (ETN)) – razredi za koje ne postoji likvidno tržište

Razred imovine – obveznice (vrste obveznica – roba kojom se trguje na burzi (ETC) i dužnički instrumenti kojima se trguje na burzi (ETN))		
Vrsta obveznice	Za svaki se pojedini financijski instrument utvrđuje da ne postoji likvidno tržište u skladu s člankom 6. i člankom 8. stavkom 1. točkom (b) ako ne doseže jedan od sljedećih pragova kvantitativnih kriterija likvidnosti ili sve njih	
	Prosječni dnevni promet (ADT) [kvantitativni kriterij likvidnosti br. 1.]	Prosječni dnevni broj transakcija [kvantitativni kriterij likvidnosti br. 2.]
Roba kojom se trguje na burzi (ETC) dužnički instrument koji se izdaje za izravno ulaganje izdavatelja u robu ili ugovore o robnim izvedenicama. Cijena robe kojom se trguje na burzi izravno je ili neizravno povezana s rezultatom odnosnog instrumenta. Roba kojom se trguje na burzi pasivno replicira rezultat robe ili indeksa robe na koji se odnosi.	500 000 EUR	10
Dužnički instrumenti kojima se trguje na burzi (ETN) dužnički instrument koji se izdaje za izravno ulaganje izdavatelja u odnosni instrument ili odnosne ugovore o izvedenicama. Cijena dužničkog instrumenta kojim se trguje na burzi izravno je ili neizravno povezana s rezultatom odnosnog instrumenta. Dužnički instrumenti kojima se trguje na burzi pasivno repliciraju rezultat odnosnog instrumenta na koji se odnose.	500 000 EUR	10

Tablica 2.5.

Obveznice (vrsta obveznice – roba kojom se trguje na burzi (ETC) i dužnički instrumenti kojima se trguje na burzi (ETN)) – pragovi za veličinu karakterističnu za instrument (SSTI) i veliki tržišni obujam (LIS) prije trgovanja i poslije trgovanja

Razred imovine – obveznice (vrste obveznica – roba kojom se trguje na burzi (ETC) i dužnički instrumenti kojima se trguje na burzi (ETN))				
Pragovi za veličinu karakterističnu za financijski instrument (SSTI) i veliki tržišni obujam (LIS) prije trgovanja i poslije trgovanja za svaki pojedini instrument za koji je utvrđeno da postoji likvidno tržište				
Vrsta obveznice	SSTI prije trgovanja	LIS prije trgovanja	SSTI poslije trgovanja	LIS poslije trgovanja
	Granična vrijednost	Granična vrijednost	Granična vrijednost	Granična vrijednost
ETC	1 000 000 EUR	1 000 000 EUR	50 000 000 EUR	50 000 000 EUR
ETN	1 000 000 EUR	1 000 000 EUR	50 000 000 EUR	50 000 000 EUR

Razred imovine – obveznice (vrste obveznica – roba kojom se trguje na burzi (ETC) i dužnički instrumenti kojima se trguje na burzi (ETN))				
Pragovi za veličinu karakterističnu za instrument (SSTI) i veliki tržišni obujam (LIS) prije trgovanja i poslije trgovanja za svaki pojedini instrument za koji je utvrđeno da ne postoji likvidno tržište				
Vrsta obveznice	SSTI prije trgovanja	LIS prije trgovanja	SSTI poslije trgovanja	LIS poslije trgovanja
	Granična vrijednost	Granična vrijednost	Granična vrijednost	Granična vrijednost
ETC	900 000 EUR	900 000 EUR	45 000 000 EUR	45 000 000 EUR
ETN	900 000 EUR	900 000 EUR	45 000 000 EUR	45 000 000 EUR

3. Strukturirani financijski proizvodi (SFP)

Tablica 3.1.

Strukturirani financijski proizvodi (SFP) – razredi za koje ne postoji likvidno tržište

Razred imovine – strukturirani financijski proizvodi (SFP)
Test 1 – procjena razreda imovine strukturirani financijski proizvodi

Procjena razreda imovine strukturirani financijski proizvodi za potrebe utvrđivanja financijskih instrumenata za koje se smatra da ne postoji likvidno tržište u skladu s člankom 6. i člankom 8. stavkom 1. točkom (b)

Transakcije koje se uzimaju u obzir za izračune vrijednosti koje se odnose na kvantitativne kriterije likvidnosti za potrebe procjene razreda imovine strukturirani financijski proizvodi	Razred imovine strukturirani financijski proizvodi procjenjuje se primjenom sljedećih pragova kvantitativnih kriterija likvidnosti	
	Prosječni dnevni zamišljeni iznos (ADNA) [kvantitativni kriterij likvidnosti br. 1.]	Prosječni dnevni broj transakcija [kvantitativni kriterij likvidnosti br. 2.]
Transakcije izvršene sa svim strukturiranim financijskim proizvodima	300 000 000 EUR	500

Test 2 – strukturirani financijski proizvodi (SFP) za koje ne postoji likvidno tržište

Ako su vrijednosti koje se odnose na kvantitativne kriterije likvidnosti veće od pragova kvantitativne likvidnosti utvrđenih za potrebe procjene razreda imovine strukturirani financijski proizvodi, test 1 je uspješno proveden i mora se provesti test 2. Za svaki se pojedini financijski instrument utvrđuje da ne postoji likvidno tržište u skladu s člankom 6. i člankom 8. stavkom 1. točkom (b) ako ne doseže jedan od sljedećih pragova kvantitativnih kriterija likvidnosti ili sve njih

Prosječni dnevni zamišljeni iznos (ADNA) [kvantitativni kriterij likvidnosti br. 1.]	Prosječni dnevni broj transakcija [kvantitativni kriterij likvidnosti br. 2.]	Postotak dana trgovanja tijekom razmatranog razdoblja [kvantitativni kriterij likvidnosti br. 3.]
100 000 EUR	2	80 %

Tablica 3.2.

Strukturirani financijski proizvodi (SFP) – pragovi za veličinu karakterističnu za financijski instrument (SSTI) i veliki tržišni obujam (LIS) prije trgovanja i poslije trgovanja ako test 1 nije uspješno proveden

Razred imovine – strukturirani financijski proizvodi (SFP)			
Pragovi za SSTI i LIS prije trgovanja i poslije trgovanja za sve strukturirane financijske proizvode (SFP) ako test 1 nije uspješno proveden			
SSTI prije trgovanja	LIS prije trgovanja	SSTI poslije trgovanja	LIS poslije trgovanja
Granična vrijednost	Granična vrijednost	Granična vrijednost	Granična vrijednost
100 000 EUR	250 000 EUR	500 000 EUR	1 000 000 EUR

Tablica 3.3.

Strukturirani financijski proizvodi (SFP) – pragovi za veličinu karakterističnu za financijski instrument (SSTI) i veliki tržišni obujam (LIS) prije trgovanja i poslije trgovanja ako je test 1 uspješno proveden

Razred imovine – strukturirani financijski proizvodi (SFP)											
Transakcije koje se uzimaju u obzir za izračun pragova	Percentili i donji pragovi koje treba primijeniti za izračun pragova za SSTI i LIS prije trgovanja i poslije trgovanja za strukturirane financijske proizvode za koje je utvrđeno da likvidno tržište postoji ako je test 1 uspješno proveden										
	SSTI prije trgovanja				LIS prije trgovanja		SSTI poslije trgovanja		LIS poslije trgovanja		
	Trgovanje – percentil		Donji prag		Trgovanje – percentil	Donji prag	Trgovanje – percentil	Donji prag	Trgovanje – percentil	Donji prag	
Transakcije izvršene sa svim strukturiranim financijskim proizvodima za koje je utvrđeno da likvidno tržište postoji	S1	S2	S3	S4	100 000 EUR	70	250 000 EUR	80	500 000 EUR	90	1 000 000 EUR
	30	40	50	60							

Pragovi za SSTI i LIS prije trgovanja i poslije trgovanja za strukturirane financijske proizvode za koje je utvrđeno da likvidno tržište ne postoji ako je test 1 uspješno proveden			
SSTI prije trgovanja	LIS prije trgovanja	SSTI poslije trgovanja	LIS poslije trgovanja
Granična vrijednost	Granična vrijednost	Granična vrijednost	Granična vrijednost
100 000 EUR	250 000 EUR	500 000 EUR	1 000 000 EUR

4. Sekuritizirane izvedenice

Tablica 4.1.

Sekuritizirane izvedenice – razredi za koje ne postoji likvidno tržište

Razred imovine – sekuritizirane izvedenice
--

znači prenosivi vrijednosni papiri kako su definirani u članku 4. stavku 1. točki 44. podtočki (c) Direktive 2014/65/EU koji se razlikuju od strukturiranih financijskih proizvoda i trebaju obuhvaćati najmanje sljedeće:

- (a) standardni (*plain vanilla*) pokriveni varanti znači vrijednosni papiri kojima vlasnik stječe pravo, ali ne i obvezu, da na datum isteka ili do tog datuma kupi (proda) određenu količinu odnosne imovine po unaprijed utvrđenoj izvršnoj cijeni ili, ako je utvrđena namira u novcu, pravo na isplatu pozitivne razlike između trenutne tržišne cijene (izvršne cijene) i izvršne cijene (trenutačne tržišne cijene);
- (b) certifikati s financijskom polugom znači certifikati kojima se replicira rezultat odnosne imovine s učinkom poluge;
- (c) egzotični pokriveni varanti znači pokriveni varanti kojih je osnovna komponenta kombinacija opcija;
- (d) prenosiva prava;
- (e) certifikati s ulaganjima znači certifikati kojima se replicira rezultat odnosne imovine bez učinka poluge.

Za potrebe utvrđivanja razreda financijskih instrumenata za koje se smatra da ne postoji likvidno tržište u skladu s člankom 6. i člankom 8. stavkom 1. točkom (b) primjenjuje se sljedeća metodologija

smatra se da za sve sekuritizirane izvedenice postoji likvidno tržište

Tablica 4.2.

Sekuritizirane izvedenice – pragovi za veličinu karakterističnu za instrument (SSTI) i veliki tržišni obujam (LIS) prije trgovanja i poslije trgovanja

Razred imovine – sekuritizirane izvedenice			
Pragovi za SSTI i LIS prije trgovanja i poslije trgovanja			
SSTI prije trgovanja	LIS prije trgovanja	SSTI poslije trgovanja	LIS poslije trgovanja
Granična vrijednost	Granična vrijednost	Granična vrijednost	Granična vrijednost
50 000 EUR	60 000 EUR	90 000 EUR	100 000 EUR

Tablica 5.1.

Kamatne izvedenice – razredi za koje ne postoji likvidno tržište

Razred imovine – kamatne izvedenice

svaki ugovor kako je definiran u odjeljku C točki 4. Priloga I. Direktivi 2014/65/EU kojem je krajnji odnosni instrument kamatna stopa, obveznica, kredit, bilo koja košarica, portfelj ili indeks koji uključuje kamatnu stopu, obveznicu, kredit ili bilo koji drugi proizvod koji predstavlja rezultat kamatne stope, obveznice ili kredita.

Podrazred imovine	Za potrebe utvrđivanja razreda financijskih instrumenata za koje se smatra da likvidno tržište ne postoji u skladu s člankom 6. i člankom 8. stavkom 1. točkom (b), svaki podrazred imovine dodatno se segmentira u podrazrede kako je definirano u nastavku	Utvrđuje se da za podrazred ne postoji likvidno tržište u skladu s člankom 6. i člankom 8. stavkom 1. točkom (b) ako ne doseže jedan od sljedećih pragova kvantitativnih kriterija likvidnosti ili sve njih. Dodatni kvalitativni kriterij likvidnosti primjenjuje se, ako je primjenjivo, za podrazrede za koje je utvrđeno da likvidno tržište postoji		
		Prosječni dnevni zamišljeni iznos (ADNA) [kvantitativni kriterij likvidnosti br. 1.]	Prosječni dnevni broj transakcija [kvantitativni kriterij likvidnosti br. 2.]	Dodatni kvalitativni kriterij likvidnosti
Budućnosnice/terminski ugovori koji se odnose na obveznice	<p>podrazred budućnosnica/terminski ugovor koji se odnosi na obveznice definiran je sljedećim kriterijima segmentacije:</p> <p>Kriterij segmentacije br. 1 – izdavatelj odnosnog instrumenta</p> <p>Kriterij segmentacije br. 2 – trajanje odnosne obveznice s isporukom definira se kako slijedi:</p> <p>Kratkoročno: odnosna obveznica s isporukom trajanja između 1 i 4 godine smatra se kratkoročnom</p> <p>Srednjoročno: odnosna obveznica s isporukom trajanja između 4 i 8 godina smatra se srednjoročnom</p> <p>Dugoročno: odnosna obveznica s isporukom trajanja između 8 i 15 godina smatra se dugoročnom</p> <p>Vrlo dugoročno: odnosna obveznica s isporukom trajanja duljeg od 15 godina smatra se vrlo dugoročnom</p>	5 000 000 EUR	10	svaki put kad se utvrdi da za podrazred postoji likvidno tržište s obzirom na određeno vrijeme do razreda dospijeća, a za podrazred definiran sljedećim vremenom do razdoblja dospijeća utvrdi da ne postoji likvidno tržište, utvrđuje se da za prvi ugovor s najduljim dospijećem (<i>back month contract</i>) likvidno tržište postoji dva tjedna prije isteka ugovora s najkraćim dospijećem (<i>front month contract</i>)

Podrazred imovine	Za potrebe utvrđivanja razreda finansijskih instrumenata za koje se smatra da likvidno tržište ne postoji u skladu s člankom 6. i člankom 8. stavkom 1. točkom (b), svaki podrazred imovine dodatno se segmentira u podrazrede kako je definirano u nastavku	Utvrđuje se da za podrazred ne postoji likvidno tržište u skladu s člankom 6. i člankom 8. stavkom 1. točkom (b) ako ne doseže jedan od sljedećih pragova kvantitativnih kriterija likvidnosti ili sve njih. Dodatni kvalitativni kriterij likvidnosti primjenjuje se, ako je primjenjivo, za podrazrede za koje je utvrđeno da likvidno tržište postoji		
		Prosječni dnevni zamišljeni iznos (ADNA) [kvantitativni kriterij likvidnosti br. 1.]	Prosječni dnevni broj transakcija [kvantitativni kriterij likvidnosti br. 2.]	Dodatni kvalitativni kriterij likvidnosti
	<p>Kriterij segmentacije br. 3. – vrijeme do razreda dospijea budućnosnice definirano je kako slijedi:</p> <p>Razred dospijea br. 1.: 0 < vrijeme do dospijea ≤ 3 mjeseca</p> <p>Razred dospijea br. 2.: 3 mjeseca < vrijeme do dospijea ≤ 6 mjeseci</p> <p>Razred dospijea br. 3.: 6 mjeseci < vrijeme do dospijea ≤ 1 godina</p> <p>Razred dospijea br. 4.: 1 godina < vrijeme do dospijea ≤ 2 godine</p> <p>Razred dospijea br. 5.: 2 godine < vrijeme do dospijea ≤ 3 godine</p> <p>...</p> <p>Razred dospijea m: (n-1) godina < vrijeme do dospijea ≤ n godina</p>			
Opcije na obveznice	<p>podrazred opcija na obveznice definiran je sljedećim kriterijima segmentacije:</p> <p>Kriterij segmentacije br. 1 – odnosna obveznica ili odnosna budućnosnica/terminski ugovor koji se odnosi na odnosnu obveznicu</p> <p>Kriterij segmentacije br. 2. – vrijeme do razreda dospijea opcije definirano je kako slijedi:</p> <p>Razred dospijea br. 1.: 0 < vrijeme do dospijea ≤ 3 mjeseca</p> <p>Razred dospijea br. 2.: 3 mjeseca < vrijeme do dospijea ≤ 6 mjeseci</p> <p>Razred dospijea br. 3.: 6 mjeseci < vrijeme do dospijea ≤ 1 godina</p>	5 000 000 EUR	10	

Podrazred imovine	Za potrebe utvrđivanja razreda financijskih instrumenata za koje se smatra da likvidno tržište ne postoji u skladu s člankom 6. i člankom 8. stavkom 1. točkom (b), svaki podrazred imovine dodatno se segmentira u podrazrede kako je definirano u nastavku	Utvrđuje se da za podrazred ne postoji likvidno tržište u skladu s člankom 6. i člankom 8. stavkom 1. točkom (b) ako ne doseže jedan od sljedećih pragova kvantitativnih kriterija likvidnosti ili sve njih. Dodatni kvalitativni kriterij likvidnosti primjenjuje se, ako je primjenjivo, za podrazrede za koje je utvrđeno da likvidno tržište postoji		
		Prosječni dnevni zamišljeni iznos (ADNA) [kvantitativni kriterij likvidnosti br. 1.]	Prosječni dnevni broj transakcija [kvantitativni kriterij likvidnosti br. 2.]	Dodatni kvalitativni kriterij likvidnosti
	<p>Razred dospijeca br. 4.: 1 godina < vrijeme do dospijeca ≤ 2 godine</p> <p>Razred dospijeca br. 5.: 2 godine < vrijeme do dospijeca ≤ 3 godine</p> <p>...</p> <p>Razred dospijeca m: (n-1) godina < vrijeme do dospijeca ≤ n godina</p>			
Kamatne budućnosnice i terminski ugovori o stopi	<p>podrazred kamatna budućnosnica definiran je sljedećim kriterijima segmentacije:</p> <p>Kriterij segmentacije br. 1. – odnosna kamatna stopa</p> <p>Kriterij segmentacije br. 2 – rok odnosne kamatne stope</p> <p>Kriterij segmentacije br. 3. – vrijeme do razreda dospijeca budućnosnice definirano je kako slijedi:</p> <p>Razred dospijeca br. 1.: 0 < vrijeme do dospijeca ≤ 3 mjeseca</p> <p>Razred dospijeca br. 2.: 3 mjeseca < vrijeme do dospijeca ≤ 6 mjeseci</p> <p>Razred dospijeca br. 3.: 6 mjeseci < vrijeme do dospijeca ≤ 1 godina</p> <p>Razred dospijeca br. 4.: 1 godina < vrijeme do dospijeca ≤ 2 godine</p> <p>Razred dospijeca br. 5.: 2 godine < vrijeme do dospijeca ≤ 3 godine</p> <p>...</p> <p>Razred dospijeca m: (n-1) godina < vrijeme do dospijeca ≤ n godina</p>	500 000 000 EUR	10	svaki put kad se utvrdi da za podrazred postoji likvidno tržište s obzirom na određeno vrijeme do razreda dospijeca, a za podrazred definiran sljedećim vremenom do razdoblja dospijeca utvrdi da ne postoji likvidno tržište, utvrđuje se da za prvi ugovor s najduljim dospijecom (<i>back month contract</i>) likvidno tržište postoji dva tjedna prije isteka ugovora s najkraćim dospijecom (<i>front month contract</i>)

Podrazred imovine	Za potrebe utvrđivanja razreda financijskih instrumenata za koje se smatra da likvidno tržište ne postoji u skladu s člankom 6. i člankom 8. stavkom 1. točkom (b), svaki podrazred imovine dodatno se segmentira u podrazrede kako je definirano u nastavku	Utvrđuje se da za podrazred ne postoji likvidno tržište u skladu s člankom 6. i člankom 8. stavkom 1. točkom (b) ako ne doseže jedan od sljedećih pragova kvantitativnih kriterija likvidnosti ili sve njih. Dodatni kvalitativni kriterij likvidnosti primjenjuje se, ako je primjenjivo, za podrazrede za koje je utvrđeno da likvidno tržište postoji		
		Prosječni dnevni zamišljeni iznos (ADNA) [kvantitativni kriterij likvidnosti br. 1.]	Prosječni dnevni broj transakcija [kvantitativni kriterij likvidnosti br. 2.]	Dodatni kvalitativni kriterij likvidnosti
Kamatne opcije	<p>podrazred kamatna opcija definiran je sljedećim kriterijima segmentacije:</p> <p>Kriterij segmentacije br. 1 – odnosna kamatna stopa ili odnosna kamatna budućnosnica ili terminski ugovor o stopi</p> <p>Kriterij segmentacije br. 2 – rok odnosne kamatne stope</p> <p>Kriterij segmentacije br. 3. – vrijeme do razreda dospijea opcije definirano je kako slijedi:</p> <p>Razred dospijea br. 1.: $0 < \text{vrijeme do dospijea} \leq 3$ mjeseca</p> <p>Razred dospijea br. 2.: $3 \text{ mjeseca} < \text{vrijeme do dospijea} \leq 6$ mjeseci</p> <p>Razred dospijea br. 3.: $6 \text{ mjeseci} < \text{vrijeme do dospijea} \leq 1$ godina</p> <p>Razred dospijea br. 4.: $1 \text{ godina} < \text{vrijeme do dospijea} \leq 2$ godine</p> <p>Razred dospijea br. 5.: $2 \text{ godine} < \text{vrijeme do dospijea} \leq 3$ godine</p> <p>...</p> <p>Razred dospijea m: $(n-1) \text{ godina} < \text{vrijeme do dospijea} \leq n$ godina</p>	500 000 000 EUR	10	

Podrazred imovine	Za potrebe utvrđivanja razreda financijskih instrumenata za koje se smatra da likvidno tržište ne postoji u skladu s člankom 6. i člankom 8. stavkom 1. točkom (b), svaki podrazred imovine dodatno se segmentira u podrazrede kako je definirano u nastavku	Utvrđuje se da za podrazred ne postoji likvidno tržište u skladu s člankom 6. i člankom 8. stavkom 1. točkom (b) ako ne doseže jedan od sljedećih pragova kvantitativnih kriterija likvidnosti ili sve njih. Dodatni kvalitativni kriterij likvidnosti primjenjuje se, ako je primjenjivo, za podrazrede za koje je utvrđeno da likvidno tržište postoji		
		Prosječni dnevni zamišljeni iznos (ADNA) [kvantitativni kriterij likvidnosti br. 1.]	Prosječni dnevni broj transakcija [kvantitativni kriterij likvidnosti br. 2.]	Dodatni kvalitativni kriterij likvidnosti
Opcije razmjene	<p>podrazred opcija razmjene definiran je sljedećim kriterijima segmentacije:</p> <p>Kriterij segmentacije br. 1. – odnosni ugovor o razmjeni definiran je kako slijedi: jednovalutni ugovor o razmjeni fiksne za fiksnu kamatnu stopu, budućnosnice/terminski ugovori koji se odnose na jednovalutni ugovor o razmjeni fiksne za fiksnu kamatnu stopu, jednovalutni ugovor o razmjeni fiksne za promjenjivu kamatnu stopu, budućnosnice/terminski ugovori koji se odnose na jednovalutni ugovor o razmjeni fiksne za promjenjivu kamatnu stopu, jednovalutni ugovor o razmjeni promjenjive za promjenjivu kamatnu stopu, budućnosnice/terminski ugovori koji se odnose na jednovalutni ugovor o razmjeni promjenjive za promjenjivu kamatnu stopu, inflacijski jednovalutni ugovor o razmjeni, budućnosnice/terminski ugovori koji se odnose na inflacijski jednovalutni ugovor o razmjeni, prekonoćni kamatni jednovalutni ugovor o razmjeni, budućnosnice/terminski ugovori koji se odnose na prekonoćni kamatni jednovalutni ugovor o razmjeni, viševalutni ugovor o razmjeni fiksne za fiksnu kamatnu stopu, budućnosnice/terminski ugovori koji se odnose na viševalutni ugovor o razmjeni fiksne za fiksnu kamatnu stopu, viševalutni ugovor o razmjeni fiksne za promjenjivu kamatnu stopu, budućnosnice/terminski ugovori koji se odnose na viševalutni ugovor o razmjeni fiksne za promjenjivu kamatnu stopu, viševalutni ugovor o razmjeni promjenjive za promjenjivu kamatnu stopu, budućnosnice/terminski ugovori koji se odnose na viševalutni ugovor o razmjeni promjenjive za promjenjivu kamatnu stopu, inflacijski viševalutni ugovor o razmjeni, budućnosnice/terminski ugovori koji se odnose na inflacijski viševalutni ugovor o razmjeni, prekonoćni kamatni viševalutni ugovor o razmjeni, budućnosnice/terminski ugovori koji se odnose na prekonoćni kamatni viševalutni ugovor o razmjeni</p> <p>Kriterij segmentacije br. 2 – valuta zamišljenog iznosa definirana kao valuta u kojoj je denominiran zamišljeni iznos opcije</p>	500 000 000 EUR	10	

Podrazred imovine	Za potrebe utvrđivanja razreda finansijskih instrumenata za koje se smatra da likvidno tržište ne postoji u skladu s člankom 6. i člankom 8. stavkom 1. točkom (b), svaki podrazred imovine dodatno se segmentira u podrazrede kako je definirano u nastavku	Utvrđuje se da za podrazred ne postoji likvidno tržište u skladu s člankom 6. i člankom 8. stavkom 1. točkom (b) ako ne doseže jedan od sljedećih pragova kvantitativnih kriterija likvidnosti ili sve njih. Dodatni kvalitativni kriterij likvidnosti primjenjuje se, ako je primjenjivo, za podrazrede za koje je utvrđeno da likvidno tržište postoji		
		Prosječni dnevni zamišljeni iznos (ADNA) [kvantitativni kriterij likvidnosti br. 1.]	Prosječni dnevni broj transakcija [kvantitativni kriterij likvidnosti br. 2.]	Dodatni kvalitativni kriterij likvidnosti
	<p>Kriterij segmentacije br. 3 – inflacijski indeks ako je odnosni ugovor o razmjeni inflacijski jednovalutni ugovor o razmjeni ili inflacijski viševalutni ugovor o razmjeni</p> <p>Kriterij segmentacije br. 4 – vrijeme do razreda dospijea ugovora o razmjeni definirano je kako slijedi:</p> <p>Razred dospijea br. 1.: $0 < \text{vrijeme do dospijea} \leq 1$ mjesec</p> <p>Razred dospijea br. 2.: $1 \text{ mjesec} < \text{vrijeme do dospijea} \leq 3$ mjeseca</p> <p>Razred dospijea br. 3.: $3 \text{ mjeseca} < \text{vrijeme do dospijea} \leq 6$ mjeseci</p> <p>Razred dospijea br. 4.: $6 \text{ mjeseci} < \text{vrijeme do dospijea} \leq 1$ godina</p> <p>Razred dospijea br. 5.: $1 \text{ godina} < \text{vrijeme do dospijea} \leq 2$ godine</p> <p>Razred dospijea br. 6.: $2 \text{ godine} < \text{vrijeme do dospijea} \leq 3$ godine</p> <p>...</p> <p>Razred dospijea m: $(n-1) \text{ godina} < \text{vrijeme do dospijea} \leq n$ godina</p>			
	<p>Kriterij segmentacije br. 5 – vrijeme do razreda dospijea opcije definirano je kako slijedi:</p> <p>Razred dospijea br. 1.: $0 < \text{vrijeme do dospijea} \leq 6$ mjeseci</p> <p>Razred dospijea br. 2.: $6 \text{ mjeseci} < \text{vrijeme do dospijea} \leq 1$ godina</p> <p>Razred dospijea br. 3.: $1 \text{ godina} < \text{vrijeme do dospijea} \leq 2$ godine</p> <p>Razred dospijea br. 4.: $2 \text{ godine} < \text{vrijeme do dospijea} \leq 5$ godine</p>			

Podrazred imovine	Za potrebe utvrđivanja razreda financijskih instrumenata za koje se smatra da likvidno tržište ne postoji u skladu s člankom 6. i člankom 8. stavkom 1. točkom (b), svaki podrazred imovine dodatno se segmentira u podrazrede kako je definirano u nastavku	Utvrđuje se da za podrazred ne postoji likvidno tržište u skladu s člankom 6. i člankom 8. stavkom 1. točkom (b) ako ne doseže jedan od sljedećih pragova kvantitativnih kriterija likvidnosti ili sve njih. Dodatni kvalitativni kriterij likvidnosti primjenjuje se, ako je primjenjivo, za podrazrede za koje je utvrđeno da likvidno tržište postoji		
		Prosječni dnevni zamišljeni iznos (ADNA) [kvantitativni kriterij likvidnosti br. 1.]	Prosječni dnevni broj transakcija [kvantitativni kriterij likvidnosti br. 2.]	Dodatni kvalitativni kriterij likvidnosti
	<p>Razred dospijeca br. 5.: 5 godine < vrijeme do dospijeca ≤ 10 godine</p> <p>Razred dospijeca br. 6.: dulje od 10 godina</p>			
<p>„Viševalutni ugovori o razmjeni” ili „međevalutni ugovori o razmjeni” fiksne za promjenjivu kamatnu stopu i budućnosnice/terminski ugovori koji se odnose na „viševalutne ugovore o razmjeni” ili „međevalutne ugovore o razmjeni” fiksne za promjenjivu kamatnu stopu</p> <p>ugovor o razmjeni ili budućnosnica/terminski ugovor koji se odnosi na ugovor o razmjeni u kojem dvije strane razmjenjuju novčane tokove denominirane u različitim valutama, a novčani tokovi jedne platne strane utvrđeni su fiksnom kamatnom stopom dok su novčani tokovi druge platne strane utvrđeni promjenjivom kamatnom stopom</p>	<p>podrazred viševalutni ugovor o razmjeni fiksne za promjenjivu kamatnu stopu definiran je sljedećim kriterijima segmentacije:</p> <p>Kriterij segmentacije br. 1 –valutni par zamišljenog iznosa definiran kao kombinacija dvaju valuta u kojima su denominirane dvije platne strane ugovora o razmjeni</p> <p>Kriterij segmentacije br. 2. – vrijeme do razreda dospijeca ugovora o razmjeni definirano je kako slijedi:</p> <p>Razred dospijeca br. 1.: 0 < dospijec ≤ 1 mjesec</p> <p>Razred dospijeca br. 2.: 1 mjesec < dospijec ≤ 3 mjeseca</p> <p>Razred dospijeca br. 3.: 3 mjeseca < dospijec ≤ 6 mjeseci</p> <p>Razred dospijeca br. 4.: 6 mjeseci < dospijec ≤ 1 godina</p> <p>Razred dospijeca br. 5.: 1 godina < dospijec ≤ 2 godine</p> <p>Razred dospijeca br. 6.: 2 godine < dospijec ≤ 3 godine</p> <p>...</p> <p>Razred dospijeca m: (n-1) godina < vrijeme do dospijeca ≤ n godina</p>	50 000 000 EUR	10	

Podrazred imovine	Za potrebe utvrđivanja razreda finansijskih instrumenata za koje se smatra da likvidno tržište ne postoji u skladu s člankom 6. i člankom 8. stavkom 1. točkom (b), svaki podrazred imovine dodatno se segmentira u podrazrede kako je definirano u nastavku	Utvrđuje se da za podrazred ne postoji likvidno tržište u skladu s člankom 6. i člankom 8. stavkom 1. točkom (b) ako ne doseže jedan od sljedećih pragova kvantitativnih kriterija likvidnosti ili sve njih. Dodatni kvalitativni kriterij likvidnosti primjenjuje se, ako je primjenjivo, za podrazrede za koje je utvrđeno da likvidno tržište postoji		
		Prosječni dnevni zamišljeni iznos (ADNA) [kvantitativni kriterij likvidnosti br. 1.]	Prosječni dnevni broj transakcija [kvantitativni kriterij likvidnosti br. 2.]	Dodatni kvalitativni kriterij likvidnosti
<p>„Viševalutni ugovori o razmjeni” ili „međupalutni ugovori o razmjeni” promjenjive za promjenjivu kamatnu stopu i budućnosnice/terminski ugovori koji se odnose na „viševalutne ugovore o razmjeni” ili „međupalutne ugovore o razmjeni” promjenjive za promjenjivu kamatnu stopu</p> <p>ugovor o razmjeni ili budućnosnica/terminski ugovor koji se odnosi na ugovor o razmjeni u kojem dvije strane razmjenjuju novčane tokove denominirane u različitim valutama i u kojem su novčani tokovi obje platne strane utvrđeni promjenjivim kamatnim stopama</p>	<p>podrazred viševalutni ugovor o razmjeni promjenjive za promjenjivu kamatnu stopu definiran je sljedećim kriterijima segmentacije:</p> <p>Kriterij segmentacije br. 1 –valutni par zamišljenog iznosa definiran kao kombinacija dvaju valuta u kojima su denominirane dvije platne strane ugovora o razmjeni</p> <p>Kriterij segmentacije br. 2. – vrijeme do razreda dospijea ugovora o razmjeni definirano je kako slijedi:</p> <p>Razred dospijea br. 1.: $0 < \text{dospijea} \leq 1$ mjesec</p> <p>Razred dospijea br. 2.: $1 \text{ mjesec} < \text{dospijea} \leq 3$ mjeseca</p> <p>Razred dospijea br. 3.: $3 \text{ mjeseca} < \text{dospijea} \leq 6$ mjeseci</p> <p>Razred dospijea br. 4.: $6 \text{ mjeseci} < \text{dospijea} \leq 1$ godina</p> <p>Razred dospijea br. 5.: $1 \text{ godina} < \text{dospijea} \leq 2$ godine</p> <p>Razred dospijea br. 6.: $2 \text{ godine} < \text{dospijea} \leq 3$ godine</p> <p>...</p> <p>Razred dospijea m: $(n-1) \text{ godina} < \text{vrijeme do dospijea} \leq n$ godina</p>	50 000 000 EUR	10	

Podrazred imovine	Za potrebe utvrđivanja razreda finansijskih instrumenata za koje se smatra da likvidno tržište ne postoji u skladu s člankom 6. i člankom 8. stavkom 1. točkom (b), svaki podrazred imovine dodatno se segmentira u podrazrede kako je definirano u nastavku	Utvrđuje se da za podrazred ne postoji likvidno tržište u skladu s člankom 6. i člankom 8. stavkom 1. točkom (b) ako ne doseže jedan od sljedećih pragova kvantitativnih kriterija likvidnosti ili sve njih. Dodatni kvalitativni kriterij likvidnosti primjenjuje se, ako je primjenjivo, za podrazrede za koje je utvrđeno da likvidno tržište postoji		
		Prosječni dnevni zamišljeni iznos (ADNA) [kvantitativni kriterij likvidnosti br. 1.]	Prosječni dnevni broj transakcija [kvantitativni kriterij likvidnosti br. 2.]	Dodatni kvalitativni kriterij likvidnosti
<p>„Viševalutni ugovori o razmjeni” ili „međ valutni ugovori o razmjeni” fiksne za fiksnu kamatnu stopu i budućnosnice/terminski ugovori koji se odnose na „viševalutne ugovore o razmjeni” ili „međ valutne ugovore o razmjeni” fiksne za fiksnu kamatnu stopu</p> <p>ugovor o razmjeni ili budućnosnica/terminski ugovor koji se odnosi na ugovor o razmjeni u kojem dvije strane razmjenjuju novčane tokove denominirane u različitim valutama i u kojem su novčani tokovi obje platne strane utvrđeni fiksnim kamatnim stopama</p>	<p>podrazred viševalutni ugovor o razmjeni fiksne za fiksnu kamatnu stopu definiran je sljedećim kriterijima segmentacije:</p> <p>Kriterij segmentacije br. 1 –valutni par zamišljenog iznosa definiran kao kombinacija dvaju valuta u kojima su denominirane dvije platne strane ugovora o razmjeni</p> <p>Kriterij segmentacije br. 2. – vrijeme do razreda dospijea ugovora o razmjeni definirano je kako slijedi:</p> <p>Razred dospijea br. 1.: $0 < \text{vrijeme do dospijea} \leq 1$ mjesec</p> <p>Razred dospijea br. 2.: $1 \text{ mjesec} < \text{vrijeme do dospijea} \leq 3$ mjeseca</p> <p>Razred dospijea br. 3.: $3 \text{ mjeseca} < \text{vrijeme do dospijea} \leq 6$ mjeseci</p> <p>Razred dospijea br. 4.: $6 \text{ mjeseci} < \text{vrijeme do dospijea} \leq 1$ godina</p> <p>Razred dospijea br. 5.: $1 \text{ godina} < \text{vrijeme do dospijea} \leq 2$ godine</p> <p>Razred dospijea br. 6.: $2 \text{ godine} < \text{vrijeme do dospijea} \leq 3$ godine</p> <p>...</p> <p>Razred dospijea m: $(n-1) \text{ godina} < \text{vrijeme do dospijea} \leq n$ godina</p>	50 000 000 EUR	10	

Podrazred imovine	Za potrebe utvrđivanja razreda financijskih instrumenata za koje se smatra da likvidno tržište ne postoji u skladu s člankom 6. i člankom 8. stavkom 1. točkom (b), svaki podrazred imovine dodatno se segmentira u podrazrede kako je definirano u nastavku	Utvrđuje se da za podrazred ne postoji likvidno tržište u skladu s člankom 6. i člankom 8. stavkom 1. točkom (b) ako ne doseže jedan od sljedećih pragova kvantitativnih kriterija likvidnosti ili sve njih. Dodatni kvalitativni kriterij likvidnosti primjenjuje se, ako je primjenjivo, za podrazrede za koje je utvrđeno da likvidno tržište postoji		
		Prosječni dnevni zamišljeni iznos (ADNA) [kvantitativni kriterij likvidnosti br. 1.]	Prosječni dnevni broj transakcija [kvantitativni kriterij likvidnosti br. 2.]	Dodatni kvalitativni kriterij likvidnosti
<p>Prekonoćni kamatni „viševalutni ili međuvalutni ugovori o razmjeni” i budućnosnice/terminski ugovori koji se odnose na prekonoćne kamatne „viševalutne ili međuvalutne ugovore o razmjeni”</p> <p>ugovor o razmjeni ili budućnosnica/terminski ugovor koji se odnosi na ugovor o razmjeni u kojem dvije strane razmjenjuju novčane tokove denominirane u različitim valutama i u kojem su novčani tokovi barem jedne strane utvrđeni prekonoćnom indeksiranom kamatnom stopom</p>	<p>podrazred prekonoćni kamatni viševalutni ugovor o razmjeni definiran je sljedećim kriterijima segmentacije:</p> <p>Kriterij segmentacije br. 1 –valutni par zamišljenog iznosa definiran kao kombinacija dvaju valuta u kojima su denominirane dvije platne strane ugovora o razmjeni</p> <p>Kriterij segmentacije br. 2. – vrijeme do razreda dospijeca ugovora o razmjeni definirano je kako slijedi:</p> <p>Razred dospijeca br. 1.: $0 < \text{vrijeme do dospijeca} \leq 1 \text{ mjesec}$</p> <p>Razred dospijeca br. 2.: $1 \text{ mjesec} < \text{vrijeme do dospijeca} \leq 3 \text{ mjeseca}$</p> <p>Razred dospijeca br. 3.: $3 \text{ mjeseca} < \text{vrijeme do dospijeca} \leq 6 \text{ mjeseci}$</p> <p>Razred dospijeca br. 4.: $6 \text{ mjeseci} < \text{vrijeme do dospijeca} \leq 1 \text{ godina}$</p> <p>Razred dospijeca br. 5.: $1 \text{ godina} < \text{vrijeme do dospijeca} \leq 2 \text{ godine}$</p> <p>Razred dospijeca br. 6.: $2 \text{ godine} < \text{vrijeme do dospijeca} \leq 3 \text{ godine}$</p> <p>...</p> <p>Razred dospijeca m: $(n-1) \text{ godina} < \text{vrijeme do dospijeca} \leq n \text{ godina}$</p>	50 000 000 EUR	10	

Podrazred imovine	Za potrebe utvrđivanja razreda financijskih instrumenata za koje se smatra da likvidno tržište ne postoji u skladu s člankom 6. i člankom 8. stavkom 1. točkom (b), svaki podrazred imovine dodatno se segmentira u podrazrede kako je definirano u nastavku	Utvrđuje se da za podrazred ne postoji likvidno tržište u skladu s člankom 6. i člankom 8. stavkom 1. točkom (b) ako ne doseže jedan od sljedećih pragova kvantitativnih kriterija likvidnosti ili sve njih. Dodatni kvalitativni kriterij likvidnosti primjenjuje se, ako je primjenjivo, za podrazrede za koje je utvrđeno da likvidno tržište postoji		
		Prosječni dnevni zamišljeni iznos (ADNA) [kvantitativni kriterij likvidnosti br. 1.]	Prosječni dnevni broj transakcija [kvantitativni kriterij likvidnosti br. 2.]	Dodatni kvalitativni kriterij likvidnosti
<p>Inflacijski „viševalutni ugovori o razmjeni” ili „međuv valutni ugovori o razmjeni” i budućnosnice/terminski ugovori koji se odnose na inflacijske „viševalutne ugovore o razmjeni” ili „međuv valutne ugovore o razmjeni”</p> <p>ugovor o razmjeni ili budućnosnica/terminski ugovor koji se odnosi na ugovor o razmjeni u kojem dvije strane razmjenjuju novčane tokove denominirane u različitim valutama i u kojem su novčani tokovi barem jedne platne strane utvrđeni stopom inflacije</p>	<p>podrazred inflacijski viševalutni ugovor o razmjeni definiran je sljedećim kriterijima segmentacije:</p> <p>Kriterij segmentacije br. 1 –valutni par zamišljenog iznosa definiran kao kombinacija dvaju valuta u kojima su denominirane dvije platne strane ugovora o razmjeni</p> <p>Kriterij segmentacije br. 2. – vrijeme do razreda dospijea ugovora o razmjeni definirano je kako slijedi:</p> <p>Razred dospijea br. 1.: $0 < \text{vrijeme do dospijea} \leq 1 \text{ mjesec}$</p> <p>Razred dospijea br. 2.: $1 \text{ mjesec} < \text{vrijeme do dospijea} \leq 3 \text{ mjeseca}$</p> <p>Razred dospijea br. 3.: $3 \text{ mjeseca} < \text{vrijeme do dospijea} \leq 6 \text{ mjeseci}$</p> <p>Razred dospijea br. 4.: $6 \text{ mjeseci} < \text{vrijeme do dospijea} \leq 1 \text{ godina}$</p> <p>Razred dospijea br. 5.: $1 \text{ godina} < \text{vrijeme do dospijea} \leq 2 \text{ godine}$</p> <p>Razred dospijea br. 6.: $2 \text{ godine} < \text{vrijeme do dospijea} \leq 3 \text{ godine}$</p> <p>...</p> <p>Razred dospijea m: $(n-1) \text{ godina} < \text{vrijeme do dospijea} \leq n \text{ godina}$</p>	50 000 000 EUR	10	

Podrazred imovine	Za potrebe utvrđivanja razreda finansijskih instrumenata za koje se smatra da likvidno tržište ne postoji u skladu s člankom 6. i člankom 8. stavkom 1. točkom (b), svaki podrazred imovine dodatno se segmentira u podrazrede kako je definirano u nastavku	Utvrđuje se da za podrazred ne postoji likvidno tržište u skladu s člankom 6. i člankom 8. stavkom 1. točkom (b) ako ne doseže jedan od sljedećih pragova kvantitativnih kriterija likvidnosti ili sve njih. Dodatni kvalitativni kriterij likvidnosti primjenjuje se, ako je primjenjivo, za podrazrede za koje je utvrđeno da likvidno tržište postoji		
		Prosječni dnevni zamišljeni iznos (ADNA) [kvantitativni kriterij likvidnosti br. 1.]	Prosječni dnevni broj transakcija [kvantitativni kriterij likvidnosti br. 2.]	Dodatni kvalitativni kriterij likvidnosti
<p>„Jednovalutni ugovori o razmjeni” fiksne za promjenjivu kamatnu stopu i budućnosnice/terminski ugovori koji se odnose na „jednovalutne ugovore o razmjeni” fiksne za promjenjivu kamatnu stopu</p> <p>ugovor o razmjeni ili budućnosnica/terminski ugovor koji se odnosi na ugovor o razmjeni u kojem dvije strane razmjenjuju novčane tokove denominirane u istoj valuti i novčani tokovi jedne platne strane utvrđeni su fiksnom kamatnom stopom dok su novčani tokovi druge platne strane utvrđeni promjenjivom kamatnom stopom</p>	<p>podrazred jednovalutni ugovor o razmjeni fiksne za promjenjivu kamatnu stopu definiran je sljedećim kriterijima segmentacije:</p> <p>Kriterij segmentacije br. 1 – valuta zamišljenog iznosa u kojoj su denominirane dvije platne strane ugovora o razmjeni</p> <p>Kriterij segmentacije br. 2. – vrijeme do razreda dospijea ugovora o razmjeni definirano je kako slijedi:</p> <p>Razred dospijea br. 1.: $0 < \text{vrijeme do dospijea} \leq 1$ mjesec</p> <p>Razred dospijea br. 2.: $1 \text{ mjesec} < \text{vrijeme do dospijea} \leq 3$ mjeseca</p> <p>Razred dospijea br. 3.: $3 \text{ mjeseca} < \text{vrijeme do dospijea} \leq 6$ mjeseci</p> <p>Razred dospijea br. 4.: $6 \text{ mjeseci} < \text{vrijeme do dospijea} \leq 1$ godina</p> <p>Razred dospijea br. 5.: $1 \text{ godina} < \text{vrijeme do dospijea} \leq 2$ godine</p> <p>Razred dospijea br. 6.: $2 \text{ godine} < \text{vrijeme do dospijea} \leq 3$ godine</p> <p>...</p> <p>Razred dospijea m: $(n-1) \text{ godina} < \text{vrijeme do dospijea} \leq n$ godina</p>	50 000 000 EUR	10	

Podrazred imovine	Za potrebe utvrđivanja razreda finansijskih instrumenata za koje se smatra da likvidno tržište ne postoji u skladu s člankom 6. i člankom 8. stavkom 1. točkom (b), svaki podrazred imovine dodatno se segmentira u podrazrede kako je definirano u nastavku	Utvrđuje se da za podrazred ne postoji likvidno tržište u skladu s člankom 6. i člankom 8. stavkom 1. točkom (b) ako ne doseže jedan od sljedećih pragova kvantitativnih kriterija likvidnosti ili sve njih. Dodatni kvalitativni kriterij likvidnosti primjenjuje se, ako je primjenjivo, za podrazrede za koje je utvrđeno da likvidno tržište postoji		
		Prosječni dnevni zamišljeni iznos (ADNA) [kvantitativni kriterij likvidnosti br. 1.]	Prosječni dnevni broj transakcija [kvantitativni kriterij likvidnosti br. 2.]	Dodatni kvalitativni kriterij likvidnosti
<p>„Jednovalutni ugovori o razmjeni” promjenjive za promjenjivu kamatnu stopu i budućnosnice/terminski ugovori koji se odnose na „jednovalutne ugovore o razmjeni” promjenjive za promjenjivu kamatnu stopu</p> <p>ugovor o razmjeni ili budućnosnica/terminski ugovor na ugovor o razmjeni u kojem dvije strane razmjenjuju novčane tokove denominirane u istoj valuti i u kojem su novčani tokovi obje platne strane utvrđeni promjenjivim kamatnim stopama</p>	<p>podrazred jednovalutni ugovor o razmjeni promjenjive za promjenjivu kamatnu stopu definiran je sljedećim kriterijima segmentacije:</p> <p>Kriterij segmentacije br. 1 – valuta zamišljenog iznosa u kojoj su denominirane dvije platne strane ugovora o razmjeni</p> <p>Kriterij segmentacije br. 2. – vrijeme do razreda dospjeća ugovora o razmjeni definirano je kako slijedi:</p> <p>Razred dospjeća br. 1.: $0 < \text{vrijeme do dospjeća} \leq 1$ mjesec</p> <p>Razred dospjeća br. 2.: $1 \text{ mjesec} < \text{vrijeme do dospjeća} \leq 3$ mjeseca</p> <p>Razred dospjeća br. 3.: $3 \text{ mjeseca} < \text{vrijeme do dospjeća} \leq 6$ mjeseci</p> <p>Razred dospjeća br. 4.: $6 \text{ mjeseci} < \text{vrijeme do dospjeća} \leq 1$ godina</p> <p>Razred dospjeća br. 5.: $1 \text{ godina} < \text{vrijeme do dospjeća} \leq 2$ godine</p> <p>Razred dospjeća br. 6.: $2 \text{ godine} < \text{vrijeme do dospjeća} \leq 3$ godine</p> <p>...</p> <p>Razred dospjeća m: $(n-1) \text{ godina} < \text{vrijeme do dospjeća} \leq n$ godina</p>	50 000 000 EUR	10	

Podrazred imovine	Za potrebe utvrđivanja razreda financijskih instrumenata za koje se smatra da likvidno tržište ne postoji u skladu s člankom 6. i člankom 8. stavkom 1. točkom (b), svaki podrazred imovine dodatno se segmentira u podrazrede kako je definirano u nastavku	Utvrđuje se da za podrazred ne postoji likvidno tržište u skladu s člankom 6. i člankom 8. stavkom 1. točkom (b) ako ne doseže jedan od sljedećih pragova kvantitativnih kriterija likvidnosti ili sve njih. Dodatni kvalitativni kriterij likvidnosti primjenjuje se, ako je primjenjivo, za podrazrede za koje je utvrđeno da likvidno tržište postoji		
		Prosječni dnevni zamišljeni iznos (ADNA) [kvantitativni kriterij likvidnosti br. 1.]	Prosječni dnevni broj transakcija [kvantitativni kriterij likvidnosti br. 2.]	Dodatni kvalitativni kriterij likvidnosti
<p>„Jednovalutni ugovori o razmjeni” fiksne za fiksnu kamatnu stopu i budućnosnice/terminski ugovori koji se odnose na „jednovalutne ugovore o razmjeni” fiksne za fiksnu kamatnu stopu</p> <p>ugovor o razmjeni ili budućnosnica/terminski ugovor koji se odnosi na ugovor o razmjeni u kojem dvije strane razmjenjuju novčane tokove denominirane u istoj valuti i u kojem su novčani tokovi obje platne strane utvrđeni fiksnim kamatnim stopama</p>	<p>podrazred jednovalutni ugovor o razmjeni fiksne za fiksnu kamatnu stopu definiran je sljedećim kriterijima segmentacije:</p> <p>Kriterij segmentacije br. 1 – valuta zamišljenog iznosa u kojoj su denominirane dvije platne strane ugovora o razmjeni</p> <p>Kriterij segmentacije br. 2. – vrijeme do razreda dospijea ugovora o razmjeni definirano je kako slijedi:</p> <p>Razred dospijea br. 1.: $0 < \text{vrijeme do dospijea} \leq 1$ mjesec</p> <p>Razred dospijea br. 2.: $1 \text{ mjesec} < \text{vrijeme do dospijea} \leq 3$ mjeseca</p> <p>Razred dospijea br. 3.: $3 \text{ mjeseca} < \text{vrijeme do dospijea} \leq 6$ mjeseci</p> <p>Razred dospijea br. 4.: $6 \text{ mjeseci} < \text{vrijeme do dospijea} \leq 1$ godina</p> <p>Razred dospijea br. 5.: $1 \text{ godina} < \text{vrijeme do dospijea} \leq 2$ godine</p> <p>Razred dospijea br. 6.: $2 \text{ godine} < \text{vrijeme do dospijea} \leq 3$ godine</p> <p>...</p> <p>Razred dospijea m: $(n-1) \text{ godina} < \text{vrijeme do dospijea} \leq n$ godina</p>	50 000 000 EUR	10	

Podrazred imovine	Za potrebe utvrđivanja razreda financijskih instrumenata za koje se smatra da likvidno tržište ne postoji u skladu s člankom 6. i člankom 8. stavkom 1. točkom (b), svaki podrazred imovine dodatno se segmentira u podrazrede kako je definirano u nastavku	Utvrđuje se da za podrazred ne postoji likvidno tržište u skladu s člankom 6. i člankom 8. stavkom 1. točkom (b) ako ne doseže jedan od sljedećih pragova kvantitativnih kriterija likvidnosti ili sve njih. Dodatni kvalitativni kriterij likvidnosti primjenjuje se, ako je primjenjivo, za podrazrede za koje je utvrđeno da likvidno tržište postoji		
		Prosječni dnevni zamišljeni iznos (ADNA) [kvantitativni kriterij likvidnosti br. 1.]	Prosječni dnevni broj transakcija [kvantitativni kriterij likvidnosti br. 2.]	Dodatni kvalitativni kriterij likvidnosti
<p>Prekonoćni kamatni jednovalutni ugovori o razmjeni i budućnosnice/terminski ugovori koji se odnose na prekonoćne kamatne jednovalutne ugovore o razmjeni</p> <p>ugovor o razmjeni ili budućnosnica/terminski ugovor koji se odnosi na ugovor o razmjeni u kojem dvije strane razmjenjuju novčane tokove denominirane u istoj valuti i u kojem su novčani tokovi barem jedne strane utvrđeni prekonoćnom indeksiranom kamatnom stopom</p>	<p>podrazred prekonoćni kamatni jednovalutni ugovor o razmjeni definiran je sljedećim kriterijima segmentacije:</p> <p>Kriterij segmentacije br. 1 – valuta zamišljenog iznosa u kojoj su denominirane dvije platne strane ugovora o razmjeni</p> <p>Kriterij segmentacije br. 2. – vrijeme do razreda dospijea ugovora o razmjeni definirano je kako slijedi:</p> <p>Razred dospijea br. 1.: $0 < \text{vrijeme do dospijea} \leq 1 \text{ mjesec}$</p> <p>Razred dospijea br. 2.: $1 \text{ mjesec} < \text{vrijeme do dospijea} \leq 3 \text{ mjeseca}$</p> <p>Razred dospijea br. 3.: $3 \text{ mjeseca} < \text{vrijeme do dospijea} \leq 6 \text{ mjeseci}$</p> <p>Razred dospijea br. 4.: $6 \text{ mjeseci} < \text{vrijeme do dospijea} \leq 1 \text{ godina}$</p> <p>Razred dospijea br. 5.: $1 \text{ godina} < \text{vrijeme do dospijea} \leq 2 \text{ godine}$</p> <p>Razred dospijea br. 6.: $2 \text{ godine} < \text{vrijeme do dospijea} \leq 3 \text{ godine}$</p> <p>...</p> <p>Razred dospijea m: $(n-1) \text{ godina} < \text{vrijeme do dospijea} \leq n \text{ godina}$</p>	50 000 000 EUR	10	

Podrazred imovine	Za potrebe utvrđivanja razreda financijskih instrumenata za koje se smatra da likvidno tržište ne postoji u skladu s člankom 6. i člankom 8. stavkom 1. točkom (b), svaki podrazred imovine dodatno se segmentira u podrazrede kako je definirano u nastavku	Utvrđuje se da za podrazred ne postoji likvidno tržište u skladu s člankom 6. i člankom 8. stavkom 1. točkom (b) ako ne doseže jedan od sljedećih pragova kvantitativnih kriterija likvidnosti ili sve njih. Dodatni kvalitativni kriterij likvidnosti primjenjuje se, ako je primjenjivo, za podrazrede za koje je utvrđeno da likvidno tržište postoji		
		Prosječni dnevni zamišljeni iznos (ADNA) [kvantitativni kriterij likvidnosti br. 1.]	Prosječni dnevni broj transakcija [kvantitativni kriterij likvidnosti br. 2.]	Dodatni kvalitativni kriterij likvidnosti
<p>Inflacijski „jednovalutni ugovori o razmjeni” i budućnosnice/terminski ugovori koji se odnose na inflacijske „jednovalutne ugovore o razmjeni”</p> <p>ugovor o razmjeni ili budućnosnica/terminski ugovor koji se odnosi na ugovor o razmjeni u kojem dvije strane razmjenjuju novčane tokove denominirane u istoj valuti i u kojem su novčani tokovi barem jedne platne strane utvrđeni stopom inflacije</p>	<p>podrazred inflacijski jednovalutni ugovor o razmjeni definiran je sljedećim kriterijima segmentacije:</p> <p>Kriterij segmentacije br. 1 – valuta zamišljenog iznosa u kojoj su denominirane dvije platne strane ugovora o razmjeni</p> <p>Kriterij segmentacije br. 2. – vrijeme do razreda dospijea ugovora o razmjeni definirano je kako slijedi:</p> <p>Razred dospijea br. 1.: $0 < \text{vrijeme do dospijea} \leq 1$ mjesec</p> <p>Razred dospijea br. 2.: $1 \text{ mjesec} < \text{vrijeme do dospijea} \leq 3$ mjeseca</p> <p>Razred dospijea br. 3.: $3 \text{ mjeseca} < \text{vrijeme do dospijea} \leq 6$ mjeseci</p> <p>Razred dospijea br. 4.: $6 \text{ mjeseci} < \text{vrijeme do dospijea} \leq 1$ godina</p> <p>Razred dospijea br. 5.: $1 \text{ godina} < \text{vrijeme do dospijea} \leq 2$ godine</p> <p>Razred dospijea br. 6.: $2 \text{ godine} < \text{vrijeme do dospijea} \leq 3$ godine</p> <p>...</p> <p>Razred dospijea m: $(n-1) \text{ godina} < \text{vrijeme do dospijea} \leq n$ godina</p>	50 000 000 EUR	10	
Razred imovine – kamatne izvedenice				
Podrazred imovine	Za potrebe utvrđivanja razreda financijskih instrumenata za koje se smatra da likvidno tržište ne postoji u skladu s člankom 6. i člankom 8. stavkom 1. točkom (b) primjenjuje se sljedeća metodologija			
<p>Druge kamatne izvedenice</p> <p>kamatna izvedenica koja ne pripada u bilo koji od prethodno navedenih podrazreda imovine</p>	smatra se da za sve druge kamatne izvedenice ne postoji likvidno tržište			

Tablica 5.2.

Kamatne izvedenice – pragovi za veličinu karakterističnu za instrument (SSTI) i za veliki tržišni obujam (LIS) prije trgovanja i poslije trgovanja za podrazrede za koje je utvrđeno da likvidno tržište postoji

Razred imovine – kamatne izvedenice														
Podrazred imovine	Percentili i donji pragovi koje treba primijeniti za izračun pragova za SSTI i LIS prije trgovanja i poslije trgovanja za svaki podrazred za koji je utvrđeno da likvidno tržište postoji													
	Transakcije koje se uzimaju u obzir za izračune pragova	SSTI prije trgovanja				LIS prije trgovanja		SSTI poslije trgovanja			LIS poslije trgovanja			
		Trgovanje – percentil		Donji prag		Trgovanje – percentil	Donji prag	Trgovanje – percentil	Volumen – percentil	Donji prag	Trgovanje – percentil	Volumen – percentil	Donji prag	
Budućnosnice/terminski ugovori koji se odnose na obveznice	izračun pragova trebalo bi provesti za svaki podrazred odgovarajućeg podrazreda imovine uzimajući u obzir transakcije izvršene s financijskim instrumentima koji pripadaju u taj podrazred	S1	S2	S3	S4	4 000 000 EUR	70	5 000 000 EUR	80	60	20 000 000 EUR	90	70	25 000 000 EUR
	30	40	50	60										
Opcije na obveznice	izračun pragova trebalo bi provesti za svaki podrazred odgovarajućeg podrazreda imovine uzimajući u obzir transakcije izvršene s financijskim instrumentima koji pripadaju u taj podrazred	S1	S2	S3	S4	4 000 000 EUR	70	5 000 000 EUR	80	60	20 000 000 EUR	90	70	25 000 000 EUR
	30	40	50	60										
Kamatne budućnosnice i terminski ugovori o stopi	izračun pragova trebalo bi provesti za svaki podrazred odgovarajućeg podrazreda imovine uzimajući u obzir transakcije izvršene s financijskim instrumentima koji pripadaju u taj podrazred	S1	S2	S3	S4	5 000 000 EUR	70	10 000 000 EUR	80	60	20 000 000 EUR	90	70	25 000 000 EUR
	30	40	50	60										

Razred imovine – kamatne izvedenice

Podrazred imovine	Percentili i donji pragovi koje treba primijeniti za izračun pragova za SSTI i LIS prije trgovanja i poslije trgovanja za svaki podrazred za koji je utvrđeno da likvidno tržište postoji													
	Transakcije koje se uzimaju u obzir za izračune pragova	SSTI prije trgovanja				LIS prije trgovanja		SSTI poslije trgovanja			LIS poslije trgovanja			
		Trgovanje – percentil		Donji prag		Trgovanje – percentil	Donji prag	Trgovanje – percentil	Volumen – percentil	Donji prag	Trgovanje – percentil	Volumen – percentil	Donji prag	
Kamatne opcije	izračun pragova trebalo bi provesti za svaki podrazred odgovarajućeg podrazreda imovine uzimajući u obzir transakcije izvršene s financijskim instrumentima koji pripadaju u taj podrazred	S1	S2	S3	S4	5 000 000 EUR	70	10 000 000 EUR	80	60	20 000 000 EUR	90	70	25 000 000 EUR
		30	40	50	60									
Opcije razmjene	izračun pragova trebalo bi provesti za svaki podrazred odgovarajućeg podrazreda imovine uzimajući u obzir transakcije izvršene s financijskim instrumentima koji pripadaju u taj podrazred	S1	S2	S3	S4	4 000 000 EUR	70	5 000 000 EUR	80	60	9 000 000 EUR	90	70	10 000 000 EUR
		30	40	50	60									
„Viševalutni ugovori o razmjeni” ili „međevalutni ugovori o razmjeni” fiksne za promjenjivu kamatnu stopu i budućnosnice/terminski ugovori koji se odnose na „viševalutne ugovore o razmjeni” ili „međevalutne ugovore o razmjeni” fiksne za promjenjivu kamatnu stopu	izračun pragova trebalo bi provesti za svaki podrazred odgovarajućeg podrazreda imovine uzimajući u obzir transakcije izvršene s financijskim instrumentima koji pripadaju u taj podrazred	S1	S2	S3	S4	4 000 000 EUR	70	5 000 000 EUR	80	60	9 000 000 EUR	90	70	10 000 000 EUR
		30	40	50	60									

Razred imovine – kamatne izvedenice

Podrazred imovine	Percentili i donji pragovi koje treba primijeniti za izračun pragova za SSTI i LIS prije trgovanja i poslije trgovanja za svaki podrazred za koji je utvrđeno da likvidno tržište postoji													
	Transakcije koje se uzimaju u obzir za izračune pragova	SSTI prije trgovanja				LIS prije trgovanja		SSTI poslije trgovanja			LIS poslije trgovanja			
		Trgovanje – percentil		Donji prag		Trgovanje – percentil	Donji prag	Trgovanje – percentil	Volumen – percentil	Donji prag	Trgovanje – percentil	Volumen – percentil	Donji prag	
„Viševalutni ugovori o razmjeni” ili „međevalutni ugovori o razmjeni” promjenjive za promjenjivu kamatnu stopu i budućnosnice/terminski ugovori koji se odnose na „viševalutne ugovore o razmjeni” ili „međevalutne ugovore o razmjeni” promjenjive za promjenjivu kamatnu stopu	izračun pragova trebalo bi provesti za svaki podrazred odgovarajućeg podrazreda imovine uzimajući u obzir transakcije izvršene s financijskim instrumentima koji pripadaju u taj podrazred	S1	S2	S3	S4	4 000 000 EUR	70	5 000 000 EUR	80	60	9 000 000 EUR	90	70	10 000 000 EUR
		30	40	50	60									
„Viševalutni ugovori o razmjeni” ili „međevalutni ugovori o razmjeni” fiksne za fiksnu kamatnu stopu i budućnosnice/terminski ugovori koji se odnose na „viševalutne ugovore o razmjeni” ili „međevalutne ugovore o razmjeni” fiksne za fiksnu kamatnu stopu	izračun pragova trebalo bi provesti za svaki podrazred odgovarajućeg podrazreda imovine uzimajući u obzir transakcije izvršene s financijskim instrumentima koji pripadaju u taj podrazred	S1	S2	S3	S4	4 000 000 EUR	70	5 000 000 EUR	80	60	9 000 000 EUR	90	70	10 000 000 EUR
		30	40	50	60									
Prekonoćni kamatni „viševalutni ili međevalutni ugovori o razmjeni” i budućnosnice/terminski ugovori koji se odnose na prekonoćne kamatne „viševalutne ili međevalutne ugovore o razmjeni”	izračun pragova trebalo bi provesti za svaki podrazred odgovarajućeg podrazreda imovine uzimajući u obzir transakcije izvršene s financijskim instrumentima koji pripadaju u taj podrazred	S1	S2	S3	S4	4 000 000 EUR	70	5 000 000 EUR	80	60	9 000 000 EUR	90	70	10 000 000 EUR
		30	40	50	60									

Razred imovine – kamatne izvedenice

Podrazred imovine	Percentili i donji pragovi koje treba primijeniti za izračun pragova za SSTI i LIS prije trgovanja i poslije trgovanja za svaki podrazred za koji je utvrđeno da likvidno tržište postoji													
	Transakcije koje se uzimaju u obzir za izračune pragova	SSTI prije trgovanja				LIS prije trgovanja		SSTI poslije trgovanja			LIS poslije trgovanja			
		Trgovanje – percentil				Donji prag	Trgovanje – percentil	Donji prag	Trgovanje – percentil	Volumen – percentil	Donji prag	Trgovanje – percentil	Volumen – percentil	Donji prag
Inflacijski „viševalutni ugovori o razmjeni” ili „međupalutni ugovori o razmjeni” i budućnosnice/terminski ugovori koji se odnose na inflacijske „viševalutne ugovore o razmjeni” ili „međupalutne ugovore o razmjeni”	izračun pragova trebalo bi provesti za svaki podrazred odgovarajućeg podrazreda imovine uzimajući u obzir transakcije izvršene s financijskim instrumentima koji pripadaju u taj podrazred	S1	S2	S3	S4	4 000 000 EUR	70	5 000 000 EUR	80	60	9 000 000 EUR	90	70	10 000 000 EUR
		30	40	50	60									
„Jednovalutni ugovori o razmjeni” fiksne za promjenjivu kamatnu stopu i budućnosnice/terminski ugovori koji se odnose na „jednovalutne ugovore o razmjeni” fiksne za promjenjivu kamatnu stopu	izračun pragova trebalo bi provesti za svaki podrazred odgovarajućeg podrazreda imovine uzimajući u obzir transakcije izvršene s financijskim instrumentima koji pripadaju u taj podrazred	S1	S2	S3	S4	4 000 000 EUR	70	5 000 000 EUR	80	60	9 000 000 EUR	90	70	10 000 000 EUR
		30	40	50	60									
„Jednovalutni ugovori o razmjeni” promjenjive za promjenjivu kamatnu stopu i budućnosnice/terminski ugovori koji se odnose na „jednovalutne ugovore o razmjeni” promjenjive za promjenjivu kamatnu stopu	izračun pragova trebalo bi provesti za svaki podrazred odgovarajućeg podrazreda imovine uzimajući u obzir transakcije izvršene s financijskim instrumentima koji pripadaju u taj podrazred	S1	S2	S3	S4	4 000 000 EUR	70	5 000 000 EUR	80	60	9 000 000 EUR	90	70	10 000 000 EUR
		30	40	50	60									

Razred imovine – kamatne izvedenice

Podrazred imovine	Percentili i donji pragovi koje treba primijeniti za izračun pragova za SSTI i LIS prije trgovanja i poslije trgovanja za svaki podrazred za koji je utvrđeno da likvidno tržište postoji													
	Transakcije koje se uzimaju u obzir za izračune pragova	SSTI prije trgovanja				LIS prije trgovanja		SSTI poslije trgovanja			LIS poslije trgovanja			
		Trgovanje – percentil		Donji prag		Trgovanje – percentil	Donji prag	Trgovanje – percentil	Volumen – percentil	Donji prag	Trgovanje – percentil	Volumen – percentil	Donji prag	
„Jednovalutni ugovori o razmjeni” fiksne za fiksnu kamatnu stopu i budućnosnice/terminski ugovori koji se odnose na „jednovalutne ugovore o razmjeni” fiksne za fiksnu kamatnu stopu	izračun pragova trebalo bi provesti za svaki podrazred odgovarajućeg podrazreda imovine uzimajući u obzir transakcije izvršene s financijskim instrumentima koji pripadaju u taj podrazred	S1	S2	S3	S4	4 000 000 EUR	70	5 000 000 EUR	80	60	9 000 000 EUR	90	70	10 000 000 EUR
		30	40	50	60									
Prekonoćni kamatni jednovalutni ugovori o razmjeni i budućnosnice/terminski ugovori koji se odnose na prekonoćne kamatne jednovalutne ugovore o razmjeni	izračun pragova trebalo bi provesti za svaki podrazred odgovarajućeg podrazreda imovine uzimajući u obzir transakcije izvršene s financijskim instrumentima koji pripadaju u taj podrazred	S1	S2	S3	S4	4 000 000 EUR	70	5 000 000 EUR	80	60	9 000 000 EUR	90	70	10 000 000 EUR
		30	40	50	60									
Inflacijski „jednovalutni ugovori o razmjeni” i budućnosnice/terminski ugovori koji se odnose na inflacijske „jednovalutne ugovore o razmjeni”	izračun pragova trebalo bi provesti za svaki podrazred odgovarajućeg podrazreda imovine uzimajući u obzir transakcije izvršene s financijskim instrumentima koji pripadaju u taj podrazred	S1	S2	S3	S4	4 000 000 EUR	70	5 000 000 EUR	80	60	9 000 000 EUR	90	70	10 000 000 EUR
		30	40	50	60									

Tablica 5.3.

Kamatne izvedenice – pragovi za veličinu karakterističnu za instrument (SSTI) i za veliki tržišni obujam (LIS) prije trgovanja i poslije trgovanja za podrazrede za koje je utvrđeno da likvidno tržište ne postoji

Razred imovine – kamatne izvedenice				
Podrazred imovine	Pragovi za SSTI i LIS prije trgovanja i poslije trgovanja za svaki podrazred za koji je utvrđeno da likvidno tržište ne postoji			
	SSTI prije trgovanja	LIS prije trgovanja	SSTI poslije trgovanja	LIS poslije trgovanja
	Granična vrijednost	Granična vrijednost	Granična vrijednost	Granična vrijednost
Budućnosnice/terminski ugovori koji se odnose na obveznice	4 000 000 EUR	5 000 000 EUR	20 000 000 EUR	25 000 000 EUR
Opcije na obveznice	4 000 000 EUR	5 000 000 EUR	20 000 000 EUR	25 000 000 EUR
Kamatne budućnosnice i terminski ugovori o stopi	5 000 000 EUR	10 000 000 EUR	20 000 000 EUR	25 000 000 EUR
Kamatne opcije	5 000 000 EUR	10 000 000 EUR	20 000 000 EUR	25 000 000 EUR
Opcije razmjene	4 000 000 EUR	5 000 000 EUR	9 000 000 EUR	10 000 000 EUR
„Viševalutni ugovori o razmjeni” ili „međualutni ugovori o razmjeni” fiksne za promjenjivu kamatnu stopu i budućnosnice/terminski ugovori koji se odnose na „viševalutne ugovore o razmjeni” ili „međualutne ugovore o razmjeni” fiksne za promjenjivu kamatnu stopu	4 000 000 EUR	5 000 000 EUR	9 000 000 EUR	10 000 000 EUR
„Viševalutni ugovori o razmjeni” ili „međualutni ugovori o razmjeni” promjenjive za promjenjivu kamatnu stopu i budućnosnice/terminski ugovori koji se odnose na „viševalutne ugovore o razmjeni” ili „međualutne ugovore o razmjeni” promjenjive za promjenjivu kamatnu stopu	4 000 000 EUR	5 000 000 EUR	9 000 000 EUR	10 000 000 EUR
„Viševalutni ugovori o razmjeni” ili „međualutni ugovori o razmjeni” fiksne za fiksnu kamatnu stopu i budućnosnice/terminski ugovori koji se odnose na „viševalutne ugovore o razmjeni” ili „međualutne ugovore o razmjeni” fiksne za fiksnu kamatnu stopu	4 000 000 EUR	5 000 000 EUR	9 000 000 EUR	10 000 000 EUR
Prekonoćni kamatni „viševalutni ili međualutni ugovori o razmjeni” i budućnosnice/terminski ugovori koji se odnose na prekonoćne kamatne „viševalutne ili međualutne ugovore o razmjeni”	4 000 000 EUR	5 000 000 EUR	9 000 000 EUR	10 000 000 EUR
Inflacijski „viševalutni ugovori o razmjeni” ili „međualutni ugovori o razmjeni” i budućnosnice/terminski ugovori koji se odnose na inflacijske „viševalutne ugovore o razmjeni” ili „međualutne ugovore o razmjeni”	4 000 000 EUR	5 000 000 EUR	9 000 000 EUR	10 000 000 EUR

Razred imovine – kamatne izvedenice				
Podrazred imovine	Pragovi za SSTI i LIS prije trgovanja i poslije trgovanja za svaki podrazred za koji je utvrđeno da likvidno tržište ne postoji			
	SSTI prije trgovanja	LIS prije trgovanja	SSTI poslije trgovanja	LIS poslije trgovanja
	Granična vrijednost	Granična vrijednost	Granična vrijednost	Granična vrijednost
„Jednovalutni ugovori o razmjeni” fiksne za promjenjivu kamatnu stopu i budućnosnice/terminski ugovori koji se odnose na „jednovalutne ugovore o razmjeni” fiksne za promjenjivu kamatnu stopu	4 000 000 EUR	5 000 000 EUR	9 000 000 EUR	10 000 000 EUR
„Jednovalutni ugovori o razmjeni” promjenjive za promjenjivu kamatnu stopu i budućnosnice/terminski ugovori koji se odnose na „jednovalutne ugovore o razmjeni” promjenjive za promjenjivu kamatnu stopu	4 000 000 EUR	5 000 000 EUR	9 000 000 EUR	10 000 000 EUR
„Jednovalutni ugovori o razmjeni” fiksne za fiksnu kamatnu stopu i budućnosnice/terminski ugovori koji se odnose na „jednovalutne ugovore o razmjeni” fiksne za fiksnu kamatnu stopu	4 000 000 EUR	5 000 000 EUR	9 000 000 EUR	10 000 000 EUR
Prekonoćni kamatni jednovalutni ugovori o razmjeni i budućnosnice/terminski ugovori koji se odnose na prekonoćne kamatne jednovalutne ugovore o razmjeni	4 000 000 EUR	5 000 000 EUR	9 000 000 EUR	10 000 000 EUR
Inflacijski „jednovalutni ugovori o razmjeni” i budućnosnice/terminski ugovori koji se odnose na inflacijske „jednovalutne ugovore o razmjeni”	4 000 000 EUR	5 000 000 EUR	9 000 000 EUR	10 000 000 EUR
Druge kamatne izvedenice	4 000 000 EUR	5 000 000 EUR	9 000 000 EUR	10 000 000 EUR

6. Vlasničke izvedenice

Tablica 6.1.

Vlasničke izvedenice – razredi za koje ne postoji likvidno tržište

Razred imovine – vlasničke izvedenice

svi ugovori kako su definirani u odjeljku C točki 4. Priloga I. Direktivi 2014/65/EU koji se odnose na:

- jednu ili više dionica, potvrde o deponiranim vrijednosnim papirima, certifikate, fondove čijim se udjelima trguje na burzi, certifikate, druge slične financijske instrumente, novčane tokove ili ostale proizvode povezane s rezultatom jedne ili više dionica, potvrda o deponiranim vrijednosnim papirima, fondova čijim se udjelima trguje na burzi, certifikata ili drugih sličnih financijskih instrumenata;
- indeks dionica, potvrde o deponiranim vrijednosnim papirima, certifikate, fondove čijim se udjelima trguje na burzi, certifikate, druge slične financijske instrumente, novčane tokove ili ostale proizvode povezane s rezultatom jedne ili više dionica, potvrda o deponiranim vrijednosnim papirima, certifikata, fondova čijim se udjelima trguje na burzi ili drugih sličnih financijskih instrumenata

Razred imovine – vlasničke izvedenice	
Podrazred imovine	Za potrebe utvrđivanja razreda financijskih instrumenata za koje se smatra da ne postoji likvidno tržište u skladu s člankom 6. i člankom 8. stavkom 1. točkom (b) primjenjuje se sljedeća metodologija
Opcije na dionički indeks opcija čiji je odnosni instrument indeks sastavljen od dionica	smatra se da za sve opcije na indekse postoji likvidno tržište
Budućnosnice/terminski ugovori koji se odnose na dioničke indekse budućnosnica/terminski ugovor čiji je odnosni instrument indeks sastavljen od dionica	smatra se da za sve budućnosnice/terminske ugovore koji se odnose na indekse postoji likvidno tržište
Opcije na dionice opcija čiji je odnosni instrument dionica ili košarica dionica koja proizlazi iz korporativne akcije	smatra se da za sve opcije na dionice postoji likvidno tržište
Budućnosnice/terminski ugovori koji se odnose na dionice budućnosnica/terminski ugovor čiji je odnosni instrument dionica ili košarica dionica koja proizlazi iz korporativne akcije	smatra se da za sve budućnosnice/terminske ugovore koji se odnose na dionice postoji likvidno tržište
Opcije na dividendu dionice opcija na dividendu određene dionice	smatra se da za sve opcije na dividendu dionice postoji likvidno tržište
Budućnosnice/terminski ugovori koji se odnose na dividendu dionice budućnosnica/terminski ugovor koji se odnosi na dividendu određene dionice	smatra se da za sve budućnosnice/terminske ugovore koji se odnose na dividendu dionice postoji likvidno tržište
Opcije na indeks dividendi opcija na indeks sastavljen od dividendi više od jedne dionice	smatra se da za sve opcije na indeks dividendi postoji likvidno tržište
Budućnosnice/terminski ugovori koji se odnose na indeks dividendi budućnosnica/terminski ugovor koji se odnosi na indeks sastavljen od dividendi više od jedne dionice	smatra se da za sve budućnosnice/terminske ugovore koji se odnose na indeks dividendi postoji likvidno tržište
Opcije na indeks volatilnosti opcija čiji je odnosni instrument indeks volatilnosti koji se definira kao indeks koji se odnosi na volatilnost određenog odnosnog indeksa vlasničkih instrumenata	smatra se da za sve opcije na indeks volatilnosti postoji likvidno tržište
Budućnosnice/terminski ugovori koji se odnose na indeks volatilnosti budućnosnica/terminski ugovor čiji je odnosni instrument indeks volatilnosti koji se definira kao indeks koji se odnosi na volatilnost određenog odnosnog indeksa vlasničkih instrumenata	smatra se da za sve budućnosnice/terminske ugovore koji se odnose na indeks volatilnosti postoji likvidno tržište
Opcije na fondove čijim se udjelima trguje na burzi opcija čiji je odnosni instrument fond čijim se udjelima trguje na burzi	smatra se da za sve opcije na fondove čijim se udjelima trguje na burzi postoji likvidno tržište
Budućnosnice/terminski ugovori koji se odnose na fondove čijim se udjelima trguje na burzi budućnosnica/terminski ugovor čiji je odnosni instrument fond čijim se udjelima trguje na burzi	smatra se da za sve budućnosnice/terminske ugovore koji se odnose na fondove čijim se udjelima trguje na burzi postoji likvidno tržište

Razred imovine – vlasničke izvedenice			
Podrazred imovine	Za potrebe utvrđivanja razreda finansijskih instrumenata za koje se smatra da likvidno tržište ne postoji u skladu s člankom 6. i člankom 8. stavkom 1. točkom (b), svaki podrazred imovine dodatno se segmentira u podrazrede kako je definirano u nastavku	Za svaki se podrazred utvrđuje da ne postoji likvidno tržište u skladu s člankom 6. i člankom 8. stavkom 1. točkom (b) ako ne doseže jedan od sljedećih pragova kvantitativnih kriterija likvidnosti ili sve njih	
		Prosječni dnevni zamišljeni iznos (ADNA) [kvantitativni kriterij likvidnosti br. 1.]	Prosječni dnevni broj transakcija [kvantitativni kriterij likvidnosti br. 2.]
Ugovori o razmjeni	<p>podrazred ugovori o razmjeni definiran je sljedećim kriterijima segmentacije:</p> <p>Kriterij segmentacije br. 1. – vrsta odnosnog instrumenta: jedan subjekt, indeks, košarica</p> <p>Kriterij segmentacije br. 2. – odnosni jedan subjekt, indeks, košarica</p> <p>Kriterij segmentacije br. 3. – parametar: parametar <i>price return basic performance</i> (rezultat na osnovi cijene), parametar <i>return dividend</i> (rezultat na osnovi dividende), parametar <i>return variance</i> (rezultat na osnovi varijance), parametar <i>return volatility</i> (rezultat na osnovi volatilnosti)</p> <p>Kriterij segmentacije br. 4. – vrijeme do razreda dospjeća ugovora o razmjeni definirano je kako slijedi:</p>	50 000 000 EUR	15
	Parametar <i>price return basic performance</i>	Parametar <i>return variance/volatility</i>	Parametar <i>return dividend</i>
	Razred dospjeća br. 1.: 0 < vrijeme do dospjeća ≤ 1 mjesec	Razred dospjeća br. 1.: 0 < vrijeme do dospjeća ≤ 3 mjeseca	Razred dospjeća br. 1.: 0 mjeseci < vrijeme do dospjeća ≤ 1 godina
	Razred dospjeća br. 2.: 1 mjesec < vrijeme do dospjeća ≤ 3 mjeseca	Razred dospjeća br. 2.: 3 mjeseca < vrijeme do dospjeća ≤ 6 mjeseci	Razred dospjeća br. 2.: 1 godina < vrijeme do dospjeća ≤ 2 godine
	Razred dospjeća br. 3.: 3 mjeseca < vrijeme do dospjeća ≤ 6 mjeseci	Razred dospjeća br. 3.: 6 mjeseci < vrijeme do dospjeća ≤ 1 godina	Razred dospjeća br. 3.: 2 godine < vrijeme do dospjeća ≤ 3 godine

Razred imovine – vlasničke izvedenice					
Podrazred imovine	Za potrebe utvrđivanja razreda financijskih instrumenata za koje se smatra da likvidno tržište ne postoji u skladu s člankom 6. i člankom 8. stavkom 1. točkom (b), svaki podrazred imovine dodatno se segmentira u podrazrede kako je definirano u nastavku			Za svaki se podrazred utvrđuje da ne postoji likvidno tržište u skladu s člankom 6. i člankom 8. stavkom 1. točkom (b) ako ne doseže jedan od sljedećih pragova kvantitativnih kriterija likvidnosti ili sve njih	
				Prosječni dnevni zamišljeni iznos (ADNA) [kvantitativni kriterij likvidnosti br. 1.]	Prosječni dnevni broj transakcija [kvantitativni kriterij likvidnosti br. 2.]
	Razred dospijeća br. 4.: 6 mjeseci < vrijeme do dospijeća ≤ 1 godina	Razred dospijeća br. 4.: 1 godina < vrijeme do dospijeća ≤ 2 godine	...		
	Razred dospijeća br. 5.: 1 godina < vrijeme do dospijeća ≤ 2 godine	Razred dospijeća br. 5.: 2 godine < vrijeme do dospijeća ≤ 3 godine	Razred dospijeća m: (n-1) godina < vrijeme do dospijeća ≤ n godina		
	Razred dospijeća br. 6.: 2 godine < vrijeme do dospijeća ≤ 3 godine	...			
	...	Razred dospijeća m: (n-1) godina < vrijeme do dospijeća ≤ n godina			
	Razred dospijeća m: (n-1) godina < vrijeme do dospijeća ≤ n godina				
Ugovori o razmjeni na razini portfelja	podrazred ugovori o razmjeni na razini portfelja definiran je sljedećom posebnom kombinacijom: Kriterij segmentacije br. 1. – vrsta odnosnog instrumenta: jedan subjekt, indeks, košarica Kriterij segmentacije br. 2. – odnosni jedan subjekt, indeks, košarica Kriterij segmentacije br. 3. – parametar: parametar <i>price return basic performance</i> (rezultat na osnovi cijene), parametar <i>return dividend</i> (rezultat na osnovi dividende), parametar <i>return variance</i> (rezultat na osnovi varijance), parametar <i>return volatility</i> (rezultat na osnovi volatilnosti) Kriterij segmentacije br. 4. – vrijeme do razreda dospijeća ugovora o razmjeni na razini portfelja definirano je kako slijedi: Razred dospijeća br. 1.: 0 < vrijeme do dospijeća ≤ 1 mjesec Razred dospijeća br. 2.: 1 mjesec < vrijeme do dospijeća ≤ 3 mjeseca Razred dospijeća br. 3.: 3 mjeseca < vrijeme do dospijeća ≤ 6 mjeseci Razred dospijeća br. 4.: 6 mjeseci < vrijeme do dospijeća ≤ 1 godina Razred dospijeća br. 5.: 1 godina < vrijeme do dospijeća ≤ 2 godine Razred dospijeća br. 6.: 2 godine < vrijeme do dospijeća ≤ 3 godine ... Razred dospijeća m: (n-1) godina < vrijeme do dospijeća ≤ n godina			50 000 000 EUR	15

Razred imovine – vlasničke izvedenice	
Podrazred imovine	Za potrebe utvrđivanja razreda finansijskih instrumenata za koje se smatra da ne postoji likvidno tržište u skladu s člankom 6. i člankom 8. stavkom 1. točkom (b) primjenjuje se sljedeća metodologija
Druge vlasničke izvedenice vlasnička izvedenica koja ne pripada ni u jedan od prethodno navedenih podrazreda imovine	smatra se da za sve druge vlasničke izvedenice ne postoji likvidno tržište

Tablica 6.2.

Vlasničke izvedenice – pragovi za veličinu karakterističnu za instrument (SSTI) i za veliki tržišni obujam (LIS) prije trgovanja i poslije trgovanja za podrazrede za koje je utvrđeno da likvidno tržište postoji

Razred imovine – vlasničke izvedenice							
Podrazred imovine	Za potrebe utvrđivanja pragova za SSTI i LIS prije trgovanja i poslije trgovanja, svaki podrazred imovine dodatno se segmentira u podrazrede kako je definirano u nastavku	Transakcije koje se uzimaju u obzir za izračune pragova	Vrijednosti pragova za SSTI i LIS prije trgovanja i poslije trgovanja utvrđene za podrazrede za koje je utvrđeno da likvidno tržište postoji na temelju kategorije prosječnog dnevnog zamišljenog iznosa (ADNA) u koju podrazred pripada				
			Prosječni dnevni zamišljeni iznos (ADNA)	SSTI prije trgovanja	LIS prije trgovanja	SSTI poslije trgovanja	LIS poslije trgovanja
				Granična vrijednost	Granična vrijednost	Granična vrijednost	Granična vrijednost
Opcije na dionički indeks	podrazred opcija na dionički indeks definirani su sljedećim kriterijima segmentacije: Kriterij segmentacije br. 1. – odnosni dionički indeks	izračun pragova trebalo bi provesti za svaki podrazred uzimajući u obzir transakcije izvršene s finansijskim instrumentima koji pripadaju u taj podrazred	ADNA < 100 mil. EUR	20 000 EUR	25 000 EUR	1 000 000 EUR	1 500 000 EUR
			100 mil. EUR ≤ ADNA < 200 mil. EUR	2 500 000 EUR	3 000 000 EUR	25 000 000 EUR	30 000 000 EUR
			200 mil. EUR ≤ ADNA < 600 mil. EUR	5 000 000 EUR	5 500 000 EUR	50 000 000 EUR	55 000 000 EUR
			ADNA ≥ 600 mil. EUR	15 000 000 EUR	20 000 000 EUR	150 000 000 EUR	160 000 000 EUR

Razred imovine – vlasničke izvedenice							
Podrazred imovine	Za potrebe utvrđivanja pragova za SSTI i LIS prije trgovanja i poslije trgovanja, svaki podrazred imovine dodatno se segmentira u podrazrede kako je definirano u nastavku	Transakcije koje se uzimaju u obzir za izračune pragova	Vrijednosti pragova za SSTI i LIS prije trgovanja i poslije trgovanja utvrđene za podrazrede za koje je utvrđeno da likvidno tržište postoji na temelju kategorije prosječnog dnevnog zamišljenog iznosa (ADNA) u koju podrazred pripada				
			Prosječni dnevni zamišljeni iznos (ADNA)	SSTI prije trgovanja	LIS prije trgovanja	SSTI poslije trgovanja	LIS poslije trgovanja
				Granična vrijednost	Granična vrijednost	Granična vrijednost	Granična vrijednost
Budućnosnice/terminski ugovori koji se odnose na dioničke indekse	podrazred budućnosnica/terminski ugovor koji se odnosi na dionički indeks definiran je sljedećim kriterijima segmentacije: Kriterij segmentacije br. 1. – odnosni dionički indeks	izračun pragova trebalo bi provesti za svaki podrazred uzimajući u obzir transakcije izvršene s financijskim instrumentima koji pripadaju u taj podrazred	ADNA < 100 mil. EUR	20 000 EUR	25 000 EUR	1 000 000 EUR	1 500 000 EUR
			100 mil. EUR ≤ ADNA < 1 mlrd. EUR	500 000 EUR	550 000 EUR	5 000 000 EUR	5 500 000 EUR
			1 mlrd. EUR ≤ ADNA < 3 mlrd. EUR	5 000 000 EUR	5 500 000 EUR	50 000 000 EUR	55 000 000 EUR
			3 mlrd. EUR ≤ ADNA < 5 mlrd. EUR	15 000 000 EUR	20 000 000 EUR	150 000 000 EUR	160 000 000 EUR
			ADNA ≥ 5 mlrd. EUR	25 000 000 EUR	30 000 000 EUR	250 000 000 EUR	260 000 000 EUR
Opcije na dionice	podrazred opcija na dionice definiran je sljedećim kriterijima segmentacije: Kriterij segmentacije br. 1. – odnosna dionica	izračun pragova trebalo bi provesti za svaki podrazred uzimajući u obzir transakcije izvršene s financijskim instrumentima koji pripadaju u taj podrazred	ADNA < 5 mil. EUR	20 000 EUR	25 000 EUR	1 000 000 EUR	1 250 000 EUR
			5 mil. EUR ≤ ADNA < 10 mil. EUR	250 000 EUR	300 000 EUR	1 250 000 EUR	1 500 000 EUR
			10 mil. EUR ≤ ADNA < 20 mil. EUR	500 000 EUR	550 000 EUR	2 500 000 EUR	3 000 000 EUR
			ADNA ≥ 20 mil. EUR	1 000 000 EUR	1 500 000 EUR	5 000 000 EUR	5 500 000 EUR

Razred imovine – vlasničke izvedenice							
Podrazred imovine	Za potrebe utvrđivanja pragova za SSTI i LIS prije trgovanja i poslije trgovanja, svaki podrazred imovine dodatno se segmentira u podrazrede kako je definirano u nastavku	Transakcije koje se uzimaju u obzir za izračune pragova	Vrijednosti pragova za SSTI i LIS prije trgovanja i poslije trgovanja utvrđene za podrazrede za koje je utvrđeno da likvidno tržište postoji na temelju kategorije prosječnog dnevnog zamišljenog iznosa (ADNA) u koju podrazred pripada				
			Prosječni dnevni zamišljeni iznos (ADNA)	SSTI prije trgovanja	LIS prije trgovanja	SSTI poslije trgovanja	LIS poslije trgovanja
				Granična vrijednost	Granična vrijednost	Granična vrijednost	Granična vrijednost
Budućnosnice/terminski ugovori koji se odnose na dionice	podrazred budućnosnica/terminski ugovor koji se odnosi na dionice definiran je sljedećim kriterijima segmentacije: Kriterij segmentacije br. 1. – odnosna dionica	izračun pragova trebalo bi provesti za svaki podrazred uzimajući u obzir transakcije izvršene s financijskim instrumentima koji pripadaju u taj podrazred	ADNA < 5 mil. EUR	20 000 EUR	25 000 EUR	1 000 000 EUR	1 250 000 EUR
			5 mil. EUR ≤ ADNA < 10 mil. EUR	250 000 EUR	300 000 EUR	1 250 000 EUR	1 500 000 EUR
			10 mil. EUR ≤ ADNA < 20 mil. EUR	500 000 EUR	550 000 EUR	2 500 000 EUR	3 000 000 EUR
			ADNA ≥ 20 mil. EUR	1 000 000 EUR	1 500 000 EUR	5 000 000 EUR	5 500 000 EUR
Opcije na dividendu dionice	podrazred opcija na dividendu dionice definiran je sljedećim kriterijima segmentacije: Kriterij segmentacije br. 1. – odnosna dionica na temelju koje se ostvaruje pravo na dividendu	izračun pragova trebalo bi provesti za svaki podrazred uzimajući u obzir transakcije izvršene s financijskim instrumentima koji pripadaju u taj podrazred	ADNA < 5 mil. EUR	20 000 EUR	25 000 EUR	400 000 EUR	450 000 EUR
			5 mil. EUR ≤ ADNA < 10 mil. EUR	25 000 EUR	30 000 EUR	500 000 EUR	550 000 EUR
			10 mil. EUR ≤ ADNA < 20 mil. EUR	50 000 EUR	100 000 EUR	1 000 000 EUR	1 500 000 EUR
			ADNA ≥ 20 mil. EUR	100 000 EUR	150 000 EUR	2 000 000 EUR	2 500 000 EUR

Razred imovine – vlasničke izvedenice							
Podrazred imovine	Za potrebe utvrđivanja pragova za SSTI i LIS prije trgovanja i poslije trgovanja, svaki podrazred imovine dodatno se segmentira u podrazrede kako je definirano u nastavku	Transakcije koje se uzimaju u obzir za izračune pragova	Vrijednosti pragova za SSTI i LIS prije trgovanja i poslije trgovanja utvrđene za podrazrede za koje je utvrđeno da likvidno tržište postoji na temelju kategorije prosječnog dnevnog zamišljenog iznosa (ADNA) u koju podrazred pripada				
			Prosječni dnevni zamišljeni iznos (ADNA)	SSTI prije trgovanja	LIS prije trgovanja	SSTI poslije trgovanja	LIS poslije trgovanja
				Granična vrijednost	Granična vrijednost	Granična vrijednost	Granična vrijednost
Budućnosnice/terminski ugovori koji se odnose na dividendu dionice	podrazred budućnosnica/terminski ugovor koji se odnosi na dividendu dionice definiran je sljedećim kriterijima segmentacije: Kriterij segmentacije br. 1. – odnosna dionica na temelju koje se ostvaruje pravo na dividendu	izračun pragova trebalo bi provesti za svaki podrazred uzimajući u obzir transakcije izvršene s financijskim instrumentima koji pripadaju u taj podrazred	ADNA < 5 mil. EUR	20 000 EUR	25 000 EUR	400 000 EUR	450 000 EUR
			5 mil. EUR ≤ ADNA < 10 mil. EUR	25 000 EUR	30 000 EUR	500 000 EUR	550 000 EUR
			10 mil. EUR ≤ ADNA < 20 mil. EUR	50 000 EUR	100 000 EUR	1 000 000 EUR	1 500 000 EUR
			ADNA ≥ 20 mil. EUR	100 000 EUR	150 000 EUR	2 000 000 EUR	2 500 000 EUR
Opcije na indeks dividendi	podrazred opcija na indeks dividendi definiran je sljedećim kriterijima segmentacije: Kriterij segmentacije br. 1. – odnosni indeks dividendi	izračun pragova trebalo bi provesti za svaki podrazred uzimajući u obzir transakcije izvršene s financijskim instrumentima koji pripadaju u taj podrazred	ADNA < 100 mil. EUR	20 000 EUR	25 000 EUR	1 000 000 EUR	1 500 000 EUR
			100 mil. EUR ≤ ADNA < 200 mil. EUR	2 500 000 EUR	3 000 000 EUR	25 000 000 EUR	30 000 000 EUR
			200 mil. EUR ≤ ADNA < 600 mil. EUR	5 000 000 EUR	5 500 000 EUR	50 000 000 EUR	55 000 000 EUR
			ADNA ≥ 600 mil. EUR	15 000 000 EUR	20 000 000 EUR	150 000 000 EUR	160 000 000 EUR

Razred imovine – vlasničke izvedenice							
Podrazred imovine	Za potrebe utvrđivanja pragova za SSTI i LIS prije trgovanja i poslije trgovanja, svaki podrazred imovine dodatno se segmentira u podrazrede kako je definirano u nastavku	Transakcije koje se uzimaju u obzir za izračune pragova	Vrijednosti pragova za SSTI i LIS prije trgovanja i poslije trgovanja utvrđene za podrazrede za koje je utvrđeno da likvidno tržište postoji na temelju kategorije prosječnog dnevnog zamišljenog iznosa (ADNA) u koju podrazred pripada				
			Prosječni dnevni zamišljeni iznos (ADNA)	SSTI prije trgovanja	LIS prije trgovanja	SSTI poslije trgovanja	LIS poslije trgovanja
				Granična vrijednost	Granična vrijednost	Granična vrijednost	Granična vrijednost
Budućnosnice/terminski ugovori koji se odnose na indeks dividendi	podrazred budućnosnica/terminski ugovor koji se odnosi na indeks dividendi definiran je sljedećim kriterijima segmentacije: Kriterij segmentacije br. 1. – odnosni indeks dividendi	izračun pragova trebalo bi provesti za svaki podrazred uzimajući u obzir transakcije izvršene s financijskim instrumentima koji pripadaju u taj podrazred	ADNA < 100 mil. EUR	20 000 EUR	25 000 EUR	1 000 000 EUR	1 500 000 EUR
			100 mil. EUR ≤ ADNA < 1 mlrd. EUR	500 000 EUR	550 000 EUR	5 000 000 EUR	5 500 000 EUR
			1 mlrd. EUR ≤ ADNA < 3 mlrd. EUR	5 000 000 EUR	5 500 000 EUR	50 000 000 EUR	55 000 000 EUR
			3 mlrd. EUR ≤ ADNA < 5 mlrd. EUR	15 000 000 EUR	20 000 000 EUR	150 000 000 EUR	160 000 000 EUR
			ADNA ≥ 5 mlrd. EUR	25 000 000 EUR	30 000 000 EUR	250 000 000 EUR	260 000 000 EUR
Opcije na indeks volatilnosti	podrazred opcija na indeks volatilnosti definiran je sljedećim kriterijima segmentacije: Kriterij segmentacije br. 1. – odnosni indeks volatilnosti	izračun pragova trebalo bi provesti za svaki podrazred uzimajući u obzir transakcije izvršene s financijskim instrumentima koji pripadaju u taj podrazred	ADNA < 100 mil. EUR	20 000 EUR	25 000 EUR	1 000 000 EUR	1 500 000 EUR
			100 mil. EUR ≤ ADNA < 200 mil. EUR	2 500 000 EUR	3 000 000 EUR	25 000 000 EUR	30 000 000 EUR
			200 mil. EUR ≤ ADNA < 600 mil. EUR	5 000 000 EUR	5 500 000 EUR	50 000 000 EUR	55 000 000 EUR
			ADNA ≥ 600 mil. EUR	15 000 000 EUR	20 000 000 EUR	150 000 000 EUR	160 000 000 EUR

Razred imovine – vlasničke izvedenice							
Podrazred imovine	Za potrebe utvrđivanja pragova za SSTI i LIS prije trgovanja i poslije trgovanja, svaki podrazred imovine dodatno se segmentira u podrazrede kako je definirano u nastavku	Transakcije koje se uzimaju u obzir za izračune pragova	Vrijednosti pragova za SSTI i LIS prije trgovanja i poslije trgovanja utvrđene za podrazrede za koje je utvrđeno da likvidno tržište postoji na temelju kategorije prosječnog dnevnog zamišljenog iznosa (ADNA) u koju podrazred pripada				
			Prosječni dnevni zamišljeni iznos (ADNA)	SSTI prije trgovanja	LIS prije trgovanja	SSTI poslije trgovanja	LIS poslije trgovanja
				Granična vrijednost	Granična vrijednost	Granična vrijednost	Granična vrijednost
Budućnosnice/terminski ugovori koji se odnose na indeks volatilnosti	podrazred budućnosnica/terminski ugovor koji se odnosi na indeks volatilnosti definiran je sljedećim kriterijima segmentacije: Kriterij segmentacije br. 1. – odnosni indeks volatilnosti	izračun pragova trebalo bi provesti za svaki podrazred uzimajući u obzir transakcije izvršene s financijskim instrumentima koji pripadaju u taj podrazred	ADNA < 100 mil. EUR	20 000 EUR	25 000 EUR	1 000 000 EUR	1 500 000 EUR
			100 mil. EUR ≤ ADNA < 1 mlrd. EUR	500 000 EUR	550 000 EUR	5 000 000 EUR	5 500 000 EUR
			1 mlrd. EUR ≤ ADNA < 3 mlrd. EUR	5 000 000 EUR	5 500 000 EUR	50 000 000 EUR	55 000 000 EUR
			3 mlrd. EUR ≤ ADNA < 5 mlrd. EUR	15 000 000 EUR	20 000 000 EUR	150 000 000 EUR	160 000 000 EUR
			ADNA ≥ 5 mlrd. EUR	25 000 000 EUR	30 000 000 EUR	250 000 000 EUR	260 000 000 EUR
Opcije na fondove čijim se udjelima trguje na burzi	podrazred opcija na fondove čijim se udjelima trguje na burzi definiran je sljedećim kriterijima segmentacije: Kriterij segmentacije br. 1. – odnosni fond čijim se udjelima trguje na burzi	izračun pragova trebalo bi provesti za svaki podrazred uzimajući u obzir transakcije izvršene s financijskim instrumentima koji pripadaju u taj podrazred	ADNA < 5 mil. EUR	20 000 EUR	25 000 EUR	1 000 000 EUR	1 250 000 EUR
			5 mil. EUR ≤ ADNA < 10 mil. EUR	250 000 EUR	300 000 EUR	1 250 000 EUR	1 500 000 EUR
			10 mil. EUR ≤ ADNA < 20 mil. EUR	500 000 EUR	550 000 EUR	2 500 000 EUR	3 000 000 EUR
			ADNA ≥ 20 mil. EUR	1 000 000 EUR	1 500 000 EUR	5 000 000 EUR	5 500 000 EUR

Razred imovine – vlasničke izvedenice							
Podrazred imovine	Za potrebe utvrđivanja pragova za SSTI i LIS prije trgovanja i poslije trgovanja, svaki podrazred imovine dodatno se segmentira u podrazrede kako je definirano u nastavku	Transakcije koje se uzimaju u obzir za izračune pragova	Vrijednosti pragova za SSTI i LIS prije trgovanja i poslije trgovanja utvrđene za podrazrede za koje je utvrđeno da likvidno tržište postoji na temelju kategorije prosječnog dnevnog zamišljenog iznosa (ADNA) u koju podrazred pripada				
			Prosječni dnevni zamišljeni iznos (ADNA)	SSTI prije trgovanja	LIS prije trgovanja	SSTI poslije trgovanja	LIS poslije trgovanja
				Granična vrijednost	Granična vrijednost	Granična vrijednost	Granična vrijednost
Budućnosnice/terminski ugovori koji se odnose na fondove čijim se udjelima trguje na burzi	podrazred budućnosnica/terminski ugovor koji se odnosi na fondove čijim se udjelima trguje na burzi definiran je sljedećim kriterijima segmentacije: Kriterij segmentacije br. 1. – odnosni fond čijim se udjelima trguje na burzi	izračun pragova trebalo bi provesti za svaki podrazred uzimajući u obzir transakcije izvršene s financijskim instrumentima koji pripadaju u taj podrazred	ADNA < 5 mil. EUR	20 000 EUR	25 000 EUR	1 000 000 EUR	1 250 000 EUR
			5 mil. EUR ≤ ADNA < 10 mil. EUR	250 000 EUR	300 000 EUR	1 250 000 EUR	1 500 000 EUR
			10 mil. EUR ≤ ADNA < 20 mil. EUR	500 000 EUR	550 000 EUR	2 500 000 EUR	3 000 000 EUR
			ADNA ≥ 20 mil. EUR	1 000 000 EUR	1 500 000 EUR	5 000 000 EUR	5 500 000 EUR
Ugovori o razmjeni	podrazred ugovori o razmjeni definiran je sljedećim kriterijima segmentacije: Kriterij segmentacije br. 1. – vrsta odnosnog instrumenta: jedan subjekt, indeks, košarica Kriterij segmentacije br. 2. – odnosni jedan subjekt, indeks, košarica Kriterij segmentacije br. 3. – parametar: parametar <i>price return basic performance</i> (rezultat na osnovi cijene), parametar <i>return dividend</i> (rezultat na osnovi dividende), parametar <i>return variance</i> (rezultat na osnovi varijance), parametar <i>return volatility</i> (rezultat na osnovi volatilnosti) Kriterij segmentacije br. 4. – vrijeme do razreda dospijeća ugovora o razmjeni definirano je kako slijedi:	izračun pragova trebalo bi provesti za svaki podrazred uzimajući u obzir transakcije izvršene s financijskim instrumentima koji pripadaju u taj podrazred	50 mil. EUR ≤ ADNA < 100 mil. EUR	250 000 EUR	300 000 EUR	1 250 000 EUR	1 500 000 EUR
			100 mil. EUR ≤ ADNA < 200 mil. EUR	500 000 EUR	550 000 EUR	2 500 000 EUR	3 000 000 EUR
			ADNA ≥ 200 mil. EUR	1 000 000 EUR	1 500 000 EUR	5 000 000 EUR	5 500 000 EUR

Razred imovine – vlasničke izvedenice

Podrazred imovine	Za potrebe utvrđivanja pragova za SSTI i LIS prije trgovanja i poslije trgovanja, svaki podrazred imovine dodatno se segmentira u podrazrede kako je definirano u nastavku			Transakcije koje se uzimaju u obzir za izračune pragova	Vrijednosti pragova za SSTI i LIS prije trgovanja i poslije trgovanja utvrđene za podrazrede za koje je utvrđeno da likvidno tržište postoji na temelju kategorije prosječnog dnevnog zamišljenog iznosa (ADNA) u koju podrazred pripada				
					Prosječni dnevni zamišljeni iznos (ADNA)	SSTI prije trgovanja	LIS prije trgovanja	SSTI poslije trgovanja	LIS poslije trgovanja
						Granična vrijednost	Granična vrijednost	Granična vrijednost	Granična vrijednost
	Parametar <i>price return basic performance</i>	Parametar <i>return variance/volatility</i>	Parametar <i>return dividend</i>						
	Razred dospjeća br. 1.: 0 < vrijeme do dospjeća ≤ 1 mjesec	Razred dospjeća br. 1.: 0 < vrijeme do dospjeća ≤ 3 mjeseca	Razred dospjeća br. 1.: 0 mjeseci < vrijeme do dospjeća ≤ 1 godina						
	Razred dospjeća br. 2.: 1 mjesec < vrijeme do dospjeća ≤ 3 mjeseca	Razred dospjeća br. 2.: 3 mjeseca < vrijeme do dospjeća ≤ 6 mjeseci	Razred dospjeća br. 2.: 1 godina < vrijeme do dospjeća ≤ 2 godine						
	Razred dospjeća br. 3.: 3 mjeseca < vrijeme do dospjeća ≤ 6 mjeseci	Razred dospjeća br. 3.: 6 mjeseci < vrijeme do dospjeća ≤ 1 godina	Razred dospjeća br. 3.: 2 godine < vrijeme do dospjeća ≤ 3 godine						

Razred imovine – vlasničke izvedenice

Podrazred imovine	Za potrebe utvrđivanja pragova za SSTI i LIS prije trgovanja i poslije trgovanja, svaki podrazred imovine dodatno se segmentira u podrazrede kako je definirano u nastavku			Transakcije koje se uzimaju u obzir za izračune pragova	Vrijednosti pragova za SSTI i LIS prije trgovanja i poslije trgovanja utvrđene za podrazrede za koje je utvrđeno da likvidno tržište postoji na temelju kategorije prosječnog dnevnog zamišljenog iznosa (ADNA) u koju podrazred pripada				
					Prosječni dnevni zamišljeni iznos (ADNA)	SSTI prije trgovanja	LIS prije trgovanja	SSTI poslije trgovanja	LIS poslije trgovanja
						Granična vrijednost	Granična vrijednost	Granična vrijednost	Granična vrijednost
	Razred dospjeća br. 4.: 6 mjeseci < vrijeme do dospjeća ≤ 1 godina	Razred dospjeća br. 4.: 1 godina < vrijeme do dospjeća ≤ 2 godine	...						
	Razred dospjeća br. 5.: 1 godina < vrijeme do dospjeća ≤ 2 godine	Razred dospjeća br. 5.: 2 godine < vrijeme do dospjeća ≤ 3 godine	Razred dospjeća m: (n-1) godina < vrijeme do dospjeća ≤ n godina						
	Razred dospjeća br. 6.: 2 godine < vrijeme do dospjeća ≤ 3 godine	...							
	...	Razred dospjeća m: (n-1) godina < vrijeme do dospjeća ≤ n godina							

Razred imovine – vlasničke izvedenice									
Podrazred imovine	Za potrebe utvrđivanja pragova za SSTI i LIS prije trgovanja i poslije trgovanja, svaki podrazred imovine dodatno se segmentira u podrazrede kako je definirano u nastavku			Transakcije koje se uzimaju u obzir za izračune pragova	Vrijednosti pragova za SSTI i LIS prije trgovanja i poslije trgovanja utvrđene za podrazrede za koje je utvrđeno da likvidno tržište postoji na temelju kategorije prosječnog dnevnog zamišljenog iznosa (ADNA) u koju podrazred pripada				
					Prosječni dnevni zamišljeni iznos (ADNA)	SSTI prije trgovanja	LIS prije trgovanja	SSTI poslije trgovanja	LIS poslije trgovanja
						Granična vrijednost	Granična vrijednost	Granična vrijednost	Granična vrijednost
	Razred dospjeća m: (n-1) godina < vrijeme do dospjeća ≤ n godina								
Ugovori o razmjeni na razini portfelja	podrazred ugovori o razmjeni na razini portfelja definiran je sljedećom posebnom kombinacijom: Kriterij segmentacije br. 1. – vrsta odnosnog instrumenta: jedan subjekt, indeks, košarica Kriterij segmentacije br. 2. – odnosni jedan subjekt, indeks, košarica Kriterij segmentacije br. 3. – parametar: parametar <i>price return basic performance</i> (rezultat na osnovi cijene), parametar <i>return dividend</i> (rezultat na osnovi dividende), parametar <i>return variance</i> (rezultat na osnovi varijance), parametar <i>return volatility</i> (rezultat na osnovi volatilnosti) Kriterij segmentacije br. 4. – vrijeme do razreda dospjeća ugovora o razmjeni na razini portfelja definirano je kako slijedi:			izračun pragova trebalo bi provesti za svaki podrazred uzimajući u obzir transakcije izvršene s financijskim instrumentima koji pripadaju u taj podrazred	50 mil. EUR ≤ ADNA < 100 mil. EUR	250 000 EUR	300 000 EUR	1 250 000 EUR	1 500 000 EUR
					100 mil. EUR ≤ ADNA < 200 mil. EUR	500 000 EUR	550 000 EUR	2 500 000 EUR	3 000 000 EUR
					ADNA ≥ 200 mil. EUR	1 000 000 EUR	1 500 000 EUR	5 000 000 EUR	5 500 000 EUR
	Razred dospjeća br. 1.: 0 < vrijeme do dospjeća ≤ 1 mjesec								

Razred imovine – vlasničke izvedenice							
Podrazred imovine	Za potrebe utvrđivanja pragova za SSTI i LIS prije trgovanja i poslije trgovanja, svaki podrazred imovine dodatno se segmentira u podrazrede kako je definirano u nastavku	Transakcije koje se uzimaju u obzir za izračune pragova	Vrijednosti pragova za SSTI i LIS prije trgovanja i poslije trgovanja utvrđene za podrazrede za koje je utvrđeno da likvidno tržište postoji na temelju kategorije prosječnog dnevnog zamišljenog iznosa (ADNA) u koju podrazred pripada				
			Prosječni dnevni zamišljeni iznos (ADNA)	SSTI prije trgovanja	LIS prije trgovanja	SSTI poslije trgovanja	LIS poslije trgovanja
				Granična vrijednost	Granična vrijednost	Granična vrijednost	Granična vrijednost
	Razred dospijeća br. 2.: 1 mjesec < vrijeme do dospijeća ≤ 3 mjeseca						
	Razred dospijeća br. 3.: 3 mjeseca < vrijeme do dospijeća ≤ 6 mjeseci						
	Razred dospijeća br. 4.: 6 mjeseci < vrijeme do dospijeća ≤ 1 godina						
	Razred dospijeća br. 5.: 1 godina < vrijeme do dospijeća ≤ 2 godine						
	Razred dospijeća br. 6.: 2 godine < vrijeme do dospijeća ≤ 3 godine						
	...						
	Razred dospijeća m: (n-1) godina < vrijeme do dospijeća ≤ n godina						

Tablica 6.3.

Vlasničke izvedenice – pragovi za veličinu karakterističnu za instrument (SSTI) i za veliki tržišni obujam (LIS) prije trgovanja i poslije trgovanja za podrazrede za koje je utvrđeno da ne postoji likvidno tržište

Razred imovine – vlasničke izvedenice				
Podrazred imovine	Pragovi za veličinu karakterističnu za instrument (SSTI) i za veliki tržišni obujam (LIS) prije trgovanja i poslije trgovanja za podrazrede za koje je utvrđeno da ne postoji likvidno tržište			
	SSTI prije trgovanja	LIS prije trgovanja	SSTI poslije trgovanja	LIS poslije trgovanja
	Granična vrijednost	Granična vrijednost	Granična vrijednost	Granična vrijednost
Ugovori o razmjeni	20 000 EUR	25 000 EUR	100 000 EUR	150 000 EUR
Ugovori o razmjeni na razini portfelja	20 000 EUR	25 000 EUR	100 000 EUR	150 000 EUR
Druge vlasničke izvedenice	20 000 EUR	25 000 EUR	100 000 EUR	150 000 EUR

Tablica 7.1.

Robne izvedenice – razredi za koje ne postoji likvidno tržište

Razred imovine – robne izvedenice				
Podrazred imovine	Za potrebe utvrđivanja razreda financijskih instrumenata za koje se smatra da likvidno tržište ne postoji u skladu s člankom 6. i člankom 8. stavkom 1. točkom (b), svaki podrazred imovine dodatno se segmentira u podrazrede kako je definirano u nastavku	Za svaki se podrazred utvrđuje da ne postoji likvidno tržište u skladu s člankom 6. i člankom 8. stavkom 1. točkom (b) ako ne doseže jedan od sljedećih pragova kvantitativnih kriterija likvidnosti ili sve njih		
		Prosječni dnevni zamišljeni iznos (ADNA) [kvantitativni kriterij likvidnosti br. 1.]	Prosječni dnevni broj transakcija [kvantitativni kriterij likvidnosti br. 2.]	
Robne budućnosnice/terminski ugovori koji se odnose na metale	podrazred robna budućnosnica/terminski ugovor koji se odnosi na metale definiran je sljedećim kriterijima segmentacije: Kriterij segmentacije br. 1. – vrsta metala: plemeniti metali, neplemeniti metali Kriterij segmentacije br. 2. – odnosni metal Kriterij segmentacije br. 3. – valuta zamišljenog iznosa definirana kao valuta u kojoj je denominiran zamišljeni iznos budućnosnice/terminskog ugovora Kriterij segmentacije br. 4. – vrijeme do razreda dospijeća budućnosnice/terminskog ugovora definirano je kako slijedi:	10 000 000 EUR	10	
	Plemeniti metali			Neplemeniti metali
	Razred dospijeća br. 1.: 0 < vrijeme do dospijeća ≤ 3 mjeseca			Razred dospijeća br. 1.: 0 mjeseci < vrijeme do dospijeća ≤ 1 godina
	Razred dospijeća br. 2.: 3 mjeseca < vrijeme do dospijeća ≤ 1 godina			Razred dospijeća br. 2.: 1 godina < vrijeme do dospijeća ≤ 2 godine
	Razred dospijeća br. 3.: 1 godina < vrijeme do dospijeća ≤ 2 godine			Razred dospijeća br. 3.: 2 godine < vrijeme do dospijeća ≤ 3 godine
	Razred dospijeća br. 4.: 2 godine < vrijeme do dospijeća ≤ 3 godine			...

Razred imovine – robne izvedenice					
Podrazred imovine	Za potrebe utvrđivanja razreda finansijskih instrumenata za koje se smatra da likvidno tržište ne postoji u skladu s člankom 6. i člankom 8. stavkom 1. točkom (b), svaki podrazred imovine dodatno se segmentira u podrazrede kako je definirano u nastavku			Za svaki se podrazred utvrđuje da ne postoji likvidno tržište u skladu s člankom 6. i člankom 8. stavkom 1. točkom (b) ako ne doseže jedan od sljedećih pragova kvantitativnih kriterija likvidnosti ili sve njih	
				Prosječni dnevni zamišljeni iznos (ADNA) [kvantitativni kriterij likvidnosti br. 1.]	Prosječni dnevni broj transakcija [kvantitativni kriterij likvidnosti br. 2.]
	...	Razred dospjeća m: (n-1) godina < vrijeme do dospjeća ≤ n godina			
	Razred dospjeća m: (n-1) godina < vrijeme do dospjeća ≤ n godina				
Robne opcije koje se odnose na metale	podrazred robne opcije koje se odnose na metale definiran je sljedećim kriterijima segmentacije: Kriterij segmentacije br. 1. – vrsta metala: plemeniti metali, neplemeniti metali Kriterij segmentacije br. 2. – odnosni metal Kriterij segmentacije br. 3. – valuta zamišljenog iznosa definirana kao valuta u kojoj je denominiran zamišljeni iznos opcije Kriterij segmentacije br. 4. – vrijeme do razreda dospjeća opcije definirano je kako slijedi:			10 000 000 EUR	10
	Plemeniti metali	Neplemeniti metali			
	Razred dospjeća br. 1.: 0 < vrijeme do dospjeća ≤ 3 mjeseca	Razred dospjeća br. 1.: 0 mjeseci < vrijeme do dospjeća ≤ 1 godina			
	Razred dospjeća br. 2.: 3 mjeseca < vrijeme do dospjeća ≤ 1 godina	Razred dospjeća br. 2.: 1 godina < vrijeme do dospjeća ≤ 2 godine			
	Razred dospjeća br. 3.: 1 godina < vrijeme do dospjeća ≤ 2 godine	Razred dospjeća br. 3.: 2 godine < vrijeme do dospjeća ≤ 3 godine			
	Razred dospjeća br. 4.: 2 godine < vrijeme do dospjeća ≤ 3 godine	...			

Razred imovine – robne izvedenice					
Podrazred imovine	Za potrebe utvrđivanja razreda finansijskih instrumenata za koje se smatra da likvidno tržište ne postoji u skladu s člankom 6. i člankom 8. stavkom 1. točkom (b), svaki podrazred imovine dodatno se segmentira u podrazrede kako je definirano u nastavku			Za svaki se podrazred utvrđuje da ne postoji likvidno tržište u skladu s člankom 6. i člankom 8. stavkom 1. točkom (b) ako ne doseže jedan od sljedećih pragova kvantitativnih kriterija likvidnosti ili sve njih	
				Prosječni dnevni zamišljeni iznos (ADNA) [kvantitativni kriterij likvidnosti br. 1.]	Prosječni dnevni broj transakcija [kvantitativni kriterij likvidnosti br. 2.]
	...	Razred dospjeća m: (n-1) godina < vrijeme do dospjeća ≤ n godina			
	Razred dospjeća m: (n-1) godina < vrijeme do dospjeća ≤ n godina				
Robni ugovori o razmjeni koji se odnose na metale	podrazred robni ugovori o razmjeni koji se odnose na metale definiran je sljedećim kriterijima segmentacije: Kriterij segmentacije br. 1. – vrsta metala: plemeniti metali, neplemeniti metali Kriterij segmentacije br. 2. – odnosni metal Kriterij segmentacije br. 3 – valuta zamišljenog iznosa definirana kao valuta u kojoj je denominiran zamišljeni iznos ugovora o razmjeni Kriterij segmentacije br. 4 – vrsta namire: gotovina, fizička namira ili drugo Kriterij segmentacije br. 5. – vrijeme do razreda dospjeća ugovora o razmjeni definirano je kako slijedi:			10 000 000 EUR	10
	Plemeniti metali	Neplemeniti metali			
	Razred dospjeća br. 1.: 0 < vrijeme do dospjeća ≤ 3 mjeseca	Razred dospjeća br. 1.: 0 mjeseci < vrijeme do dospjeća ≤ 1 godina			
	Razred dospjeća br. 2.: 3 mjeseca < vrijeme do dospjeća ≤ 1 godina	Razred dospjeća br. 2.: 1 godina < vrijeme do dospjeća ≤ 2 godine			
	Razred dospjeća br. 3.: 1 godina < vrijeme do dospjeća ≤ 2 godine	Razred dospjeća br. 3.: 2 godine < vrijeme do dospjeća ≤ 3 godine			

Razred imovine – robne izvedenice					
Podrazred imovine	Za potrebe utvrđivanja razreda finansijskih instrumenata za koje se smatra da likvidno tržište ne postoji u skladu s člankom 6. i člankom 8. stavkom 1. točkom (b), svaki podrazred imovine dodatno se segmentira u podrazrede kako je definirano u nastavku			Za svaki se podrazred utvrđuje da ne postoji likvidno tržište u skladu s člankom 6. i člankom 8. stavkom 1. točkom (b) ako ne doseže jedan od sljedećih pragova kvantitativnih kriterija likvidnosti ili sve njih	
				Prosječni dnevni zamišljeni iznos (ADNA) [kvantitativni kriterij likvidnosti br. 1.]	Prosječni dnevni broj transakcija [kvantitativni kriterij likvidnosti br. 2.]
	Razred dospjeća br. 4: 2 godine < vrijeme do dospjeća ≤ 3 godine	...			
	...	Razred dospjeća m: (n-1) godina < vrijeme do dospjeća ≤ n godina			
	Razred dospjeća m: (n-1) godina < vrijeme do dospjeća ≤ n godina				
Robne budućnosnice/terminalni ugovori koji se odnose na energente	podrazred robna budućnosnica/terminalni ugovor koji se odnosi na energente definiran je sljedećim kriterijima segmentacije: Kriterij segmentacije br. 1. – vrsta energenata: nafta, naftni derivati, ugljen, lake frakcije nafte, prirodni plin, električna energija, kombinacija energetske izvora Kriterij segmentacije br. 2. – odnosni energent Kriterij segmentacije br. 3 – valuta zamišljenog iznosa definirana kao valuta u kojoj je denominiran zamišljeni iznos budućnosnice/terminalnog ugovora Kriterij segmentacije br. 4 – vrsta opterećenja definirana kao osnovno, vršno ili smanjeno ili drugo, primjenjivo na vrstu energenta: električna energija Kriterij segmentacije br. 5 – mjesto isporuke/namire u novcu primjenjivo na vrste energenata: nafta, naftni derivati, lake frakcije nafte, električna energija, kombinacija energetske izvora Kriterij segmentacije br. 6. – vrijeme do razreda dospjeća budućnosnice/terminalnog ugovora definirano je kako slijedi:			10 000 000 EUR	10
	Nafta/naftni derivati/lake frakcije nafte	Ugljen	Prirodni plin/električna energija/kombinacija energetske izvora		
	Razred dospjeća br. 1.: 0 < vrijeme do dospjeća ≤ 4 mjeseca	Razred dospjeća br. 1.: 0 < vrijeme do dospjeća ≤ 6 mjeseci	Razred dospjeća br. 1.: 0 < vrijeme do dospjeća ≤ 1 mjesec		

Razred imovine – robne izvedenice					
Podrazred imovine	Za potrebe utvrđivanja razreda finansijskih instrumenata za koje se smatra da likvidno tržište ne postoji u skladu s člankom 6. i člankom 8. stavkom 1. točkom (b), svaki podrazred imovine dodatno se segmentira u podrazrede kako je definirano u nastavku			Za svaki se podrazred utvrđuje da ne postoji likvidno tržište u skladu s člankom 6. i člankom 8. stavkom 1. točkom (b) ako ne doseže jedan od sljedećih pragova kvantitativnih kriterija likvidnosti ili sve njih	
				Prosječni dnevni zamišljeni iznos (ADNA) [kvantitativni kriterij likvidnosti br. 1.]	Prosječni dnevni broj transakcija [kvantitativni kriterij likvidnosti br. 2.]
	Razred dospijeća br. 2.: 4 mjeseca < vrijeme do dospijeća ≤ 8 mjeseci	Razred dospijeća br. 2.: 6 mjeseci < vrijeme do dospijeća ≤ 1 godina	Razred dospijeća br. 2.: 1 mjesec < vrijeme do dospijeća ≤ 1 godina		
	Razred dospijeća br. 3.: 8 mjeseci < vrijeme do dospijeća ≤ 1 godina	Razred dospijeća br. 3.: 1 godina < vrijeme do dospijeća ≤ 2 godine	Razred dospijeća br. 3.: 1 godina < vrijeme do dospijeća ≤ 2 godine		
	Razred dospijeća br. 4.: 1 godina < vrijeme do dospijeća ≤ 2 godine		
	...	Razred dospijeća m: (n-1) godina < vrijeme do dospijeća ≤ n godina	Razred dospijeća m: (n-1) godina < vrijeme do dospijeća ≤ n godina		
	Razred dospijeća m: (n-1) godina < vrijeme do dospijeća ≤ n godina				
Robne opcije koje se odnose na energente	podrazred robne opcije koje se odnose na energente definiran je sljedećim kriterijima segmentacije: Kriterij segmentacije br. 1. – vrsta energenata: nafta, naftni derivati, ugljen, lake frakcije nafte, prirodni plin, električna energija, kombinacija energetskih izvora Kriterij segmentacije br. 2. – odnosni energent Kriterij segmentacije br. 3 – valuta zamišljenog iznosa definirana kao valuta u kojoj je denominiran zamišljeni iznos opcije Kriterij segmentacije br. 4 – vrsta opterećenja definirana kao osnovno, vršno ili smanjeno ili drugo, primjenjivo na vrstu energenta: električna energija Kriterij segmentacije br. 5 – mjesto isporuke/namire u novcu primjenjivo na vrste energenata: nafta, naftni derivati, lake frakcije nafte, električna energija, kombinacija energetskih izvora Kriterij segmentacije br. 6. – vrijeme do razreda dospijeća opcije definirano je kako slijedi:			10 000 000 EUR	10

Razred imovine – robne izvedenice					
Podrazred imovine	Za potrebe utvrđivanja razreda finansijskih instrumenata za koje se smatra da likvidno tržište ne postoji u skladu s člankom 6. i člankom 8. stavkom 1. točkom (b), svaki podrazred imovine dodatno se segmentira u podrazrede kako je definirano u nastavku			Za svaki se podrazred utvrđuje da ne postoji likvidno tržište u skladu s člankom 6. i člankom 8. stavkom 1. točkom (b) ako ne doseže jedan od sljedećih pragova kvantitativnih kriterija likvidnosti ili sve njih	
				Prosječni dnevni zamišljeni iznos (ADNA) [kvantitativni kriterij likvidnosti br. 1.]	Prosječni dnevni broj transakcija [kvantitativni kriterij likvidnosti br. 2.]
	Nafta/naftni derivati/lake frakcije nafte	Ugljen	Prirodni plin/električna energija/kombinacija energetske izvora		
	Razred dospijeca br. 1.: 0 < vrijeme do dospijeca ≤ 4 mjeseca	Razred dospijeca br. 1.: 0 < vrijeme do dospijeca ≤ 6 mjeseci	Razred dospijeca br. 1.: 0 < vrijeme do dospijeca ≤ 1 mjesec		
	Razred dospijeca br. 2.: 4 mjeseca < vrijeme do dospijeca ≤ 8 mjeseci	Razred dospijeca br. 2.: 6 mjeseci < vrijeme do dospijeca ≤ 1 godina	Razred dospijeca br. 2.: 1 mjesec < vrijeme do dospijeca ≤ 1 godina		
	Razred dospijeca br. 3.: 8 mjeseci < vrijeme do dospijeca ≤ 1 godina	Razred dospijeca br. 3.: 1 godina < vrijeme do dospijeca ≤ 2 godine	Razred dospijeca br. 3.: 1 godina < vrijeme do dospijeca ≤ 2 godine		
	Razred dospijeca br. 4.: 1 godina < vrijeme do dospijeca ≤ 2 godine		
	...	Razred dospijeca m: (n-1) godina < vrijeme do dospijeca ≤ n godina	Razred dospijeca m: (n-1) godina < vrijeme do dospijeca ≤ n godina		
	Razred dospijeca m: (n-1) godina < vrijeme do dospijeca ≤ n godina				
Robni ugovori o razmjeni koji se odnose na energente	podrazred robni ugovori o razmjeni koji se odnose na energente definiran je sljedećim kriterijima segmentacije: Kriterij segmentacije br. 1. – vrsta energenata: nafta, naftni derivati, ugljen, lake frakcije nafte, prirodni plin, električna energija, kombinacija energetske izvora Kriterij segmentacije br. 2. – odnosni energent			10 000 000 EUR	10

Razred imovine – robne izvedenice

Podrazred imovine	Za potrebe utvrđivanja razreda finansijskih instrumenata za koje se smatra da likvidno tržište ne postoji u skladu s člankom 6. i člankom 8. stavkom 1. točkom (b), svaki podrazred imovine dodatno se segmentira u podrazrede kako je definirano u nastavku			Za svaki se podrazred utvrđuje da ne postoji likvidno tržište u skladu s člankom 6. i člankom 8. stavkom 1. točkom (b) ako ne doseže jedan od sljedećih pragova kvantitativnih kriterija likvidnosti ili sve njih	
				Prosječni dnevni zamišljeni iznos (ADNA) [kvantitativni kriterij likvidnosti br. 1.]	Prosječni dnevni broj transakcija [kvantitativni kriterij likvidnosti br. 2.]
	<p>Kriterij segmentacije br. 3 – valuta zamišljenog iznosa definirana kao valuta u kojoj je denominiran zamišljeni iznos ugovora o razmjeni</p> <p>Kriterij segmentacije br. 4 – vrsta namire: gotovina, fizička namira ili drugo</p> <p>Kriterij segmentacije br. 5 – vrsta opterećenja definirana kao osnovno, vršno ili smanjeno ili drugo, primjenjivo na vrstu energenta: električna energija</p> <p>Kriterij segmentacije br. 6 – mjesto isporuke/namire u novcu primjenjivo na vrste energenata: nafta, naftni derivati, lake frakcije nafte, električna energija, kombinacija energetske izvora</p> <p>Kriterij segmentacije br. 7 – vrijeme do razreda dospijea ugovora o razmjeni definirano je kako slijedi:</p>				
	Nafta/naftni derivati/lake frakcije nafte	Ugljen	Prirodni plin/električna energija/kombinacija energetske izvora		
	Razred dospijea br. 1.: 0 < vrijeme do dospijea ≤ 4 mjeseca	Razred dospijea br. 1.: 0 < vrijeme do dospijea ≤ 6 mjeseci	Razred dospijea br. 1.: 0 < vrijeme do dospijea ≤ 1 mjesec		
	Razred dospijea br. 2.: 4 mjeseca < vrijeme do dospijea ≤ 8 mjeseci	Razred dospijea br. 2.: 6 mjeseci < vrijeme do dospijea ≤ 1 godina	Razred dospijea br. 2.: 1 mjesec < vrijeme do dospijea ≤ 1 godina		
	Razred dospijea br. 3.: 8 mjeseci < vrijeme do dospijea ≤ 1 godina	Razred dospijea br. 3.: 1 godina < vrijeme do dospijea ≤ 2 godine	Razred dospijea br. 3.: 1 godina < vrijeme do dospijea ≤ 2 godine		
	Razred dospijea br. 4.: 1 godina < vrijeme do dospijea ≤ 2 godine		

Razred imovine – robne izvedenice					
Podrazred imovine	Za potrebe utvrđivanja razreda finansijskih instrumenata za koje se smatra da likvidno tržište ne postoji u skladu s člankom 6. i člankom 8. stavkom 1. točkom (b), svaki podrazred imovine dodatno se segmentira u podrazrede kako je definirano u nastavku			Za svaki se podrazred utvrđuje da ne postoji likvidno tržište u skladu s člankom 6. i člankom 8. stavkom 1. točkom (b) ako ne doseže jedan od sljedećih pragova kvantitativnih kriterija likvidnosti ili sve njih	
				Prosječni dnevni zamišljeni iznos (ADNA) [kvantitativni kriterij likvidnosti br. 1.]	Prosječni dnevni broj transakcija [kvantitativni kriterij likvidnosti br. 2.]
	...	Razred dospjeća m: (n-1) godina < vrijeme do dospjeća ≤ n godina	Razred dospjeća m: (n-1) godina < vrijeme do dospjeća ≤ n godina		
		Razred dospjeća m: (n-1) godina < vrijeme do dospjeća ≤ n godina			
Robne budućnosnice/terminski ugovori koji se odnose na poljoprivredne proizvode	<p>podrazred robna budućnosnica/terminski ugovor koji se odnosi na poljoprivredne proizvode definiran je sljedećim kriterijima segmentacije:</p> <p>Kriterij segmentacije br. 1. – odnosni poljoprivredni proizvod</p> <p>Kriterij segmentacije br. 2 – valuta zamišljenog iznosa definirana kao valuta u kojoj je denominiran zamišljeni iznos budućnosnice/terminskog ugovora</p> <p>Kriterij segmentacije br. 3. – vrijeme do razreda dospjeća budućnosnice/terminskog ugovora definirano je kako slijedi:</p> <p>Razred dospjeća br. 1.: 0 < vrijeme do dospjeća ≤ 3 mjeseca</p> <p>Razred dospjeća br. 2.: 3 mjeseca < vrijeme do dospjeća ≤ 6 mjeseci</p> <p>Razred dospjeća br. 3.: 6 mjeseci < vrijeme do dospjeća ≤ 1 godina</p> <p>Razred dospjeća br. 4.: 1 godina < vrijeme do dospjeća ≤ 2 godine</p> <p>...</p> <p>Razred dospjeća m: (n-1) godina < vrijeme do dospjeća ≤ n godina</p>			10 000 000 EUR	10
Robne opcije koje se odnose na poljoprivredne proizvode	<p>podrazred robne opcije koje se odnose na poljoprivredne proizvode definiran je sljedećim kriterijima segmentacije:</p> <p>Kriterij segmentacije br. 1. – odnosni poljoprivredni proizvod</p> <p>Kriterij segmentacije br. 2 – valuta zamišljenog iznosa definirana kao valuta u kojoj je denominiran zamišljeni iznos opcije</p> <p>Kriterij segmentacije br. 3. – vrijeme do razreda dospjeća opcije definirano je kako slijedi:</p> <p>Razred dospjeća br. 1.: 0 < vrijeme do dospjeća ≤ 3 mjeseca</p>			10 000 000 EUR	10

Razred imovine – robne izvedenice			
Podrazred imovine	Za potrebe utvrđivanja razreda finansijskih instrumenata za koje se smatra da likvidno tržište ne postoji u skladu s člankom 6. i člankom 8. stavkom 1. točkom (b), svaki podrazred imovine dodatno se segmentira u podrazrede kako je definirano u nastavku	Za svaki se podrazred utvrđuje da ne postoji likvidno tržište u skladu s člankom 6. i člankom 8. stavkom 1. točkom (b) ako ne doseže jedan od sljedećih pragova kvantitativnih kriterija likvidnosti ili sve njih	
		Prosječni dnevni zamišljeni iznos (ADNA) [kvantitativni kriterij likvidnosti br. 1.]	Prosječni dnevni broj transakcija [kvantitativni kriterij likvidnosti br. 2.]
	<p>Razred dospijeća br. 2.: 3 mjeseca < vrijeme do dospijeća ≤ 6 mjeseci</p> <p>Razred dospijeća br. 3.: 6 mjeseci < vrijeme do dospijeća ≤ 1 godina</p> <p>Razred dospijeća br. 4.: 1 godina < vrijeme do dospijeća ≤ 2 godine</p> <p>...</p> <p>Razred dospijeća m: (n-1) godina < vrijeme do dospijeća ≤ n godina</p>		
Robni ugovori o razmjeni koji se odnose na poljoprivredne proizvode	<p>podrazred robni ugovori o razmjeni koji se odnose na poljoprivredne proizvode definiran je sljedećim kriterijima segmentacije:</p> <p>Kriterij segmentacije br. 1. – odnosni poljoprivredni proizvod</p> <p>Kriterij segmentacije br. 2 – valuta zamišljenog iznosa definirana kao valuta u kojoj je denominiran zamišljeni iznos ugovora o razmjeni</p> <p>Kriterij segmentacije br. 3 – vrsta namire: gotovina, fizička namira ili drugo</p> <p>Kriterij segmentacije br. 4. – vrijeme do razreda dospijeća ugovora o razmjeni definirano je kako slijedi:</p> <p>Razred dospijeća br. 1.: 0 < vrijeme do dospijeća ≤ 3 mjeseca</p> <p>Razred dospijeća br. 2.: 3 mjeseca < vrijeme do dospijeća ≤ 6 mjeseci</p> <p>Razred dospijeća br. 3.: 6 mjeseci < vrijeme do dospijeća ≤ 1 godina</p> <p>Razred dospijeća br. 4.: 1 godina < vrijeme do dospijeća ≤ 2 godine</p> <p>...</p> <p>Razred dospijeća m: (n-1) godina < vrijeme do dospijeća ≤ n godina</p>	10 000 000 EUR	10
Podrazred imovine	Za potrebe utvrđivanja razreda finansijskih instrumenata za koje se smatra da ne postoji likvidno tržište u skladu s člankom 6. i člankom 8. stavkom 1. točkom (b) primjenjuje se sljedeća metodologija		
Druge robne izvedenice robna izvedenica koja ne pripada ni u jedan od prethodno navedenih podrazreda imovine	smatra se da za sve druge robne izvedenice ne postoji likvidno tržište		

Tablica 7.2.

Robne izvedenice – pragovi za veličinu karakterističnu za instrument (SSTI) i za veliki tržišni obujam (LIS) prije trgovanja i poslije trgovanja za podrazrede za koje je utvrđeno da likvidno tržište postoji

Razred imovine – robne izvedenice														
Podrazred imovine	Percentili i donji pragovi koje treba primijeniti za izračun pragova za SSTI i LIS prije trgovanja i poslije trgovanja za podrazrede za koje je utvrđeno da likvidno tržište postoji													
	Transakcije koje se uzimaju u obzir za izračune pragova	SSTI prije trgovanja				LIS prije trgovanja		SSTI poslije trgovanja			LIS poslije trgovanja			
		Trgovanje – percentil		Donji prag		Trgovanje – percentil	Donji prag	Trgovanje – percentil	Volumen – percentil	Donji prag	Trgovanje – percentil	Volumen – percentil	Donji prag	
Robne budućnosnice/terminski ugovori koji se odnose na metale	izračun pragova trebalo bi provesti za svaki podrazred odgovarajućeg podrazreda imovine uzimajući u obzir transakcije izvršene s financijskim instrumentima koji pripadaju u taj podrazred	S1	S2	S3	S4	250 000 EUR	70	500 000 EUR	80	60	750 000 EUR	90	70	1 000 000 EUR
		30	40	50	60									
Robne opcije koje se odnose na metale	izračun pragova trebalo bi provesti za svaki podrazred odgovarajućeg podrazreda imovine uzimajući u obzir transakcije izvršene s financijskim instrumentima koji pripadaju u taj podrazred	S1	S2	S3	S4	250 000 EUR	70	500 000 EUR	80	60	750 000 EUR	90	70	1 000 000 EUR
		30	40	50	60									
Robni ugovori o razmjeni koji se odnose na metale	izračun pragova trebalo bi provesti za svaki podrazred odgovarajućeg podrazreda imovine uzimajući u obzir transakcije izvršene s financijskim instrumentima koji pripadaju u taj podrazred	S1	S2	S3	S4	250 000 EUR	70	500 000 EUR	80	60	750 000 EUR	90	70	1 000 000 EUR
		30	40	50	60									

Razred imovine – robne izvedenice

Podrazred imovine	Percentili i donji pragovi koje treba primijeniti za izračun pragova za SSTI i LIS prije trgovanja i poslije trgovanja za podrazrede za koje je utvrđeno da likvidno tržište postoji													
	Transakcije koje se uzimaju u obzir za izračune pragova	SSTI prije trgovanja				LIS prije trgovanja		SSTI poslije trgovanja			LIS poslije trgovanja			
		Trgovanje – percentil		Donji prag		Trgovanje – percentil	Donji prag	Trgovanje – percentil	Volumen – percentil	Donji prag	Trgovanje – percentil	Volumen – percentil	Donji prag	
Robne budućnosnice/terminski ugovori koji se odnose na enerģente	izračun pragova trebalo bi provesti za svaki podrazred odgovarajućeg podrazreda imovine uzimajući u obzir transakcije izvršene s financijskim instrumentima koji pripadaju u taj podrazred	S1	S2	S3	S4	250 000 EUR	70	500 000 EUR	80	60	750 000 EUR	90	70	1 000 000 EUR
		30	40	50	60									
Robne opcije koje se odnose na enerģente	izračun pragova trebalo bi provesti za svaki podrazred odgovarajućeg podrazreda imovine uzimajući u obzir transakcije izvršene s financijskim instrumentima koji pripadaju u taj podrazred	S1	S2	S3	S4	250 000 EUR	70	500 000 EUR	80	60	750 000 EUR	90	70	1 000 000 EUR
		30	40	50	60									
Robni ugovori o razmjeni koji se odnose na enerģente	izračun pragova trebalo bi provesti za svaki podrazred odgovarajućeg podrazreda imovine uzimajući u obzir transakcije izvršene s financijskim instrumentima koji pripadaju u taj podrazred	S1	S2	S3	S4	250 000 EUR	70	500 000 EUR	80	60	750 000 EUR	90	70	1 000 000 EUR
		30	40	50	60									

Razred imovine – robne izvedenice

Podrazred imovine	Percentili i donji pragovi koje treba primijeniti za izračun pragova za SSTI i LIS prije trgovanja i poslije trgovanja za podrazrede za koje je utvrđeno da likvidno tržište postoji													
	Transakcije koje se uzimaju u obzir za izračune pragova	SSTI prije trgovanja				LIS prije trgovanja		SSTI poslije trgovanja			LIS poslije trgovanja			
		Trgovanje – percentil		Donji prag		Trgovanje – percentil	Donji prag	Trgovanje – percentil	Volumen – percentil	Donji prag	Trgovanje – percentil	Volumen – percentil	Donji prag	
Robne budućnosnice/terminski ugovori koji se odnose na poljoprivredne proizvode	izračun pragova trebalo bi provesti za svaki podrazred odgovarajućeg podrazreda imovine uzimajući u obzir transakcije izvršene s financijskim instrumentima koji pripadaju u taj podrazred	S1	S2	S3	S4	250 000 EUR	70	500 000 EUR	80	60	750 000 EUR	90	70	1 000 000 EUR
		30	40	50	60									
Robne opcije koje se odnose na poljoprivredne proizvode	izračun pragova trebalo bi provesti za svaki podrazred odgovarajućeg podrazreda imovine uzimajući u obzir transakcije izvršene s financijskim instrumentima koji pripadaju u taj podrazred	S1	S2	S3	S4	250 000 EUR	70	500 000 EUR	80	60	750 000 EUR	90	70	1 000 000 EUR
		30	40	50	60									
Robni ugovori o razmjeni koji se odnose na poljoprivredne proizvode	izračun pragova trebalo bi provesti za svaki podrazred odgovarajućeg podrazreda imovine uzimajući u obzir transakcije izvršene s financijskim instrumentima koji pripadaju u taj podrazred	S1	S2	S3	S4	250 000 EUR	70	500 000 EUR	80	60	750 000 EUR	90	70	1 000 000 EUR
		30	40	50	60									

Tablica 7.3.

Robne izvedenice – pragovi za veličinu karakterističnu za instrument (SSTI) i za veliki tržišni obujam (LIS) prije trgovanja i poslije trgovanja za podrazrede za koje je utvrđeno da ne postoji likvidno tržište

Razred imovine – robne izvedenice				
Podrazred imovine	Pragovi za veličinu karakterističnu za instrument (SSTI) i za veliki tržišni obujam (LIS) prije trgovanja i poslije trgovanja za podrazrede za koje je utvrđeno da ne postoji likvidno tržište			
	SSTI prije trgovanja	LIS prije trgovanja	SSTI poslije trgovanja	LIS poslije trgovanja
	Granična vrijednost	Granična vrijednost	Granična vrijednost	Granična vrijednost
Robne budućnosnice/terminski ugovori koji se odnose na metale	250 000 EUR	500 000 EUR	750 000 EUR	1 000 000 EUR
Robne opcije koje se odnose na metale	250 000 EUR	500 000 EUR	750 000 EUR	1 000 000 EUR
Robni ugovori o razmjeni koji se odnose na metale	250 000 EUR	500 000 EUR	750 000 EUR	1 000 000 EUR
Robne budućnosnice/terminski ugovori koji se odnose na energente	250 000 EUR	500 000 EUR	750 000 EUR	1 000 000 EUR
Robne opcije koje se odnose na energente	250 000 EUR	500 000 EUR	750 000 EUR	1 000 000 EUR
Robni ugovori o razmjeni koji se odnose na energente	250 000 EUR	500 000 EUR	750 000 EUR	1 000 000 EUR
Robne budućnosnice/terminski ugovori koji se odnose na poljoprivredne proizvode	250 000 EUR	500 000 EUR	750 000 EUR	1 000 000 EUR
Robne opcije koje se odnose na poljoprivredne proizvode	250 000 EUR	500 000 EUR	750 000 EUR	1 000 000 EUR
Robni ugovori o razmjeni koji se odnose na poljoprivredne proizvode	250 000 EUR	500 000 EUR	750 000 EUR	1 000 000 EUR
Druge robne izvedenice	250 000 EUR	500 000 EUR	750 000 EUR	1 000 000 EUR

Tablica 8.1.

Valutne izvedenice – razredi za koje ne postoji likvidno tržište

Razred imovine – valutne izvedenice			
financijski instrument koji se odnosi na valute kako je definirano u odjeljku C točki 4. Priloga I. Direktivi 2014/65/EU			
Podrazred imovine	Za potrebe utvrđivanja razreda financijskih instrumenata za koje se smatra da likvidno tržište ne postoji u skladu s člankom 6. i člankom 8. stavkom 1. točkom (b), svaki podrazred imovine dodatno se segmentira u podrazrede kako je definirano u nastavku	Za svaki se podrazred utvrđuje da ne postoji likvidno tržište u skladu s člankom 6. i člankom 8. stavkom 1. točkom (b) ako ne doseže jedan od sljedećih pragova kvantitativnih kriterija likvidnosti ili sve njih	
		Prosječni dnevni zamišljeni iznos (ADNA) [kvantitativni kriterij likvidnosti br. 1.]	Prosječni dnevni broj transakcija [kvantitativni kriterij likvidnosti br. 2.]
<p>Terminski ugovor bez isporuke (NDF)</p> <p>znači terminski ugovor koji se po svojim odredbama namiruje u novcu između ugovornih strana, pri čemu se iznos namire utvrđuje razlikom u tečaju dvaju valuta na datum trgovanja i datum vrednovanja. Na datum namire jedna će strana drugoj strani dugovati neto razliku između i. tečaja kako je utvrđen na datum trgovanja; i ii. tečaja na datum vrednovanja, na osnovi zamišljenog iznosa, a taj će se neto iznos isplatiti u valuti namire koja je propisana u ugovoru.</p>	<p>podrazred valutni terminski ugovor bez isporuke definiran je sljedećim kriterijima segmentacije:</p> <p>Kriterij segmentacije br. 1. – odnosni valutni par definiran kao kombinacija dvaju valuta koje su odnosni instrument ugovora o razmjeni</p> <p>Kriterij segmentacije br. 2. – vrijeme do razreda dospjeća terminskog ugovora definirano je kako slijedi:</p> <p>Razred dospjeća br. 1.: $0 < \text{vrijeme do dospjeća} \leq 1$ tjedan</p> <p>Razred dospjeća br. 2.: $1 \text{ tjedan} < \text{vrijeme do dospjeća} \leq 3$ mjeseca</p> <p>Razred dospjeća br. 3.: $3 \text{ mjeseca} < \text{vrijeme do dospjeća} \leq 1$ godina</p> <p>Razred dospjeća br. 4.: $1 \text{ godina} < \text{vrijeme do dospjeća} \leq 2$ godine</p> <p>Razred dospjeća br. 5.: $2 \text{ godine} < \text{vrijeme do dospjeća} \leq 3$ godine</p> <p>...</p> <p>Razred dospjeća m: $(n-1) \text{ godina} < \text{vrijeme do dospjeća} \leq n$ godina</p>	<p>smatra se da za terminske ugovore bez isporuke (NDF) ne postoji likvidno tržište</p>	

Podrazred imovine	Za potrebe utvrđivanja razreda financijskih instrumenata za koje se smatra da likvidno tržište ne postoji u skladu s člankom 6. i člankom 8. stavkom 1. točkom (b), svaki podrazred imovine dodatno se segmentira u podrazrede kako je definirano u nastavku	Za svaki se podrazred utvrđuje da ne postoji likvidno tržište u skladu s člankom 6. i člankom 8. stavkom 1. točkom (b) ako ne doseže jedan od sljedećih pragova kvantitativnih kriterija likvidnosti ili sve njih	
		Prosječni dnevni zamišljeni iznos (ADNA) [kvantitativni kriterij likvidnosti br. 1.]	Prosječni dnevni broj transakcija [kvantitativni kriterij likvidnosti br. 2.]
<p>Terminski ugovor s isporukom (DF)</p> <p>znači terminski ugovor koji obuhvaća isključivo razmjenu dvaju različitih valuta na određeni budući ugovoreni datum namire po fiksnoj stopi dogovorenoj pri sklapanju ugovora koji obuhvaća razmjenu.</p>	<p>podrazred valutni terminski ugovor s isporukom definiran je sljedećim kriterijima segmentacije:</p> <p>Kriterij segmentacije br. 1 – odnosni valutni par definiran kao kombinacija dvaju valuta koje su odnosni instrument ugovora o izvedenicama</p> <p>Kriterij segmentacije br. 2. – vrijeme do razreda dospjeća terminskog ugovora definirano je kako slijedi:</p> <p>Razred dospjeća br. 1.: $0 < \text{vrijeme do dospjeća} \leq 1$ tjedan</p> <p>Razred dospjeća br. 2.: $1 \text{ tjedan} < \text{vrijeme do dospjeća} \leq 3$ mjeseca</p> <p>Razred dospjeća br. 3.: $3 \text{ mjeseca} < \text{vrijeme do dospjeća} \leq 1$ godina</p> <p>Razred dospjeća br. 4.: $1 \text{ godina} < \text{vrijeme do dospjeća} \leq 2$ godine</p> <p>Razred dospjeća br. 5.: $2 \text{ godine} < \text{vrijeme do dospjeća} \leq 3$ godine</p> <p>...</p> <p>Razred dospjeća m: $(n-1) \text{ godina} < \text{vrijeme do dospjeća} \leq n$ godina</p>	<p>smatra se da za terminske ugovore s isporukom ne postoji likvidno tržište</p>	

Podrazred imovine	Za potrebe utvrđivanja razreda financijskih instrumenata za koje se smatra da likvidno tržište ne postoji u skladu s člankom 6. i člankom 8. stavkom 1. točkom (b), svaki podrazred imovine dodatno se segmentira u podrazrede kako je definirano u nastavku	Za svaki se podrazred utvrđuje da ne postoji likvidno tržište u skladu s člankom 6. i člankom 8. stavkom 1. točkom (b) ako ne doseže jedan od sljedećih pragova kvantitativnih kriterija likvidnosti ili sve njih	
		Prosječni dnevni zamišljeni iznos (ADNA) [kvantitativni kriterij likvidnosti br. 1.]	Prosječni dnevni broj transakcija [kvantitativni kriterij likvidnosti br. 2.]
<p>Valutne opcije bez isporuke (NDO)</p> <p>znači opcija koja se po svojim odredbama namiruje u novcu između ugovornih strana, pri čemu se iznos namire utvrđuje razlikom u tečaju dvaju valuta na datum trgovanja i datum vrednovanja. Na datum namire jedna će strana drugoj strani dugovati neto razliku između i. tečaja kako je utvrđen na datum trgovanja; i ii. tečaja na datum vrednovanja, na osnovi zamišljenog iznosa, a taj će se neto iznos isplatiti u valuti namire koja je propisana u ugovoru.</p>	<p>podrazred valutna opcija bez isporuke definiran je sljedećim kriterijima segmentacije:</p> <p>Kriterij segmentacije br. 1 – odnosni valutni par definiran kao kombinacija dvaju valuta koje su odnosni instrument ugovora o izvedenicama</p> <p>Kriterij segmentacije br. 2. – vrijeme do razreda dospjeća opcije definirano je kako slijedi:</p> <p>Razred dospjeća br. 1.: $0 < \text{vrijeme do dospjeća} \leq 1$ tjedan</p> <p>Razred dospjeća br. 2.: $1 \text{ tjedan} < \text{vrijeme do dospjeća} \leq 3$ mjeseca</p> <p>Razred dospjeća br. 3.: $3 \text{ mjeseca} < \text{vrijeme do dospjeća} \leq 1$ godina</p> <p>Razred dospjeća br. 4.: $1 \text{ godina} < \text{vrijeme do dospjeća} \leq 2$ godine</p> <p>Razred dospjeća br. 5.: $2 \text{ godine} < \text{vrijeme do dospjeća} \leq 3$ godine</p> <p>...</p> <p>Razred dospjeća m: $(n-1) \text{ godina} < \text{vrijeme do dospjeća} \leq n$ godina</p>	<p>smatra se da za valutne opcije bez isporuke (NDO) ne postoji likvidno tržište</p>	

Podrazred imovine	Za potrebe utvrđivanja razreda financijskih instrumenata za koje se smatra da likvidno tržište ne postoji u skladu s člankom 6. i člankom 8. stavkom 1. točkom (b), svaki podrazred imovine dodatno se segmentira u podrazrede kako je definirano u nastavku	Za svaki se podrazred utvrđuje da ne postoji likvidno tržište u skladu s člankom 6. i člankom 8. stavkom 1. točkom (b) ako ne doseže jedan od sljedećih pragova kvantitativnih kriterija likvidnosti ili sve njih	
		Prosječni dnevni zamišljeni iznos (ADNA) [kvantitativni kriterij likvidnosti br. 1.]	Prosječni dnevni broj transakcija [kvantitativni kriterij likvidnosti br. 2.]
<p>Valutne opcije s isporukom (DO)</p> <p>znači opcija koja obuhvaća isključivo razmjenu dvije različite valute na određeni budući ugovoreni datum namire po fiksnoj stopi dogovorenoj pri sklapanju ugovora koji obuhvaća tu razmjenu.</p>	<p>podrazred valutna opcija s isporukom definiran je sljedećim kriterijima segmentacije:</p> <p>Kriterij segmentacije br. 1 – odnosni valutni par definiran kao kombinacija dvaju valuta koje su odnosni instrument ugovora o izvedenicama</p> <p>Kriterij segmentacije br. 2. – vrijeme do razreda dospjeća opcije definirano je kako slijedi:</p> <p>Razred dospjeća br. 1.: $0 < \text{vrijeme do dospjeća} \leq 1$ tjedan</p> <p>Razred dospjeća br. 2.: $1 \text{ tjedan} < \text{vrijeme do dospjeća} \leq 3$ mjeseca</p> <p>Razred dospjeća br. 3.: $3 \text{ mjeseca} < \text{vrijeme do dospjeća} \leq 1$ godina</p> <p>Razred dospjeća br. 4.: $1 \text{ godina} < \text{vrijeme do dospjeća} \leq 2$ godine</p> <p>Razred dospjeća br. 5.: $2 \text{ godine} < \text{vrijeme do dospjeća} \leq 3$ godine</p> <p>...</p> <p>Razred dospjeća m: $(n-1) \text{ godina} < \text{vrijeme do dospjeća} \leq n$ godina</p>	<p>smatra se da za valutne opcije s isporukom (DO) ne postoji likvidno tržište</p>	

Podrazred imovine	Za potrebe utvrđivanja razreda financijskih instrumenata za koje se smatra da likvidno tržište ne postoji u skladu s člankom 6. i člankom 8. stavkom 1. točkom (b), svaki podrazred imovine dodatno se segmentira u podrazrede kako je definirano u nastavku	Za svaki se podrazred utvrđuje da ne postoji likvidno tržište u skladu s člankom 6. i člankom 8. stavkom 1. točkom (b) ako ne doseže jedan od sljedećih pragova kvantitativnih kriterija likvidnosti ili sve njih	
		Prosječni dnevni zamišljeni iznos (ADNA) [kvantitativni kriterij likvidnosti br. 1.]	Prosječni dnevni broj transakcija [kvantitativni kriterij likvidnosti br. 2.]
<p>Valutni ugovori o razmjeni bez isporuke (NDS)</p> <p>znači ugovor o razmjeni koji se po svojim odredbama namiruje u novcu između ugovornih strana, pri čemu se iznos namire utvrđuje razlikom u tečaju dvaju valuta na datum trgovanja i datum vrednovanja. Na datum namire jedna će strana drugoj strani dugovati neto razliku između i. tečaja kako je utvrđen na datum trgovanja; i ii. tečaja na datum vrednovanja, na osnovi zamišljenog iznosa, a taj će se neto iznos isplatiti u valuti namire koja je propisana u ugovoru.</p>	<p>podrazred valutni ugovori o razmjeni bez isporuke definiran je sljedećim kriterijima segmentacije:</p> <p>Kriterij segmentacije br. 1 – odnosni valutni par definiran kao kombinacija dvaju valuta koje su odnosni instrument ugovora o izvedenicama</p> <p>Kriterij segmentacije br. 2. – vrijeme do razreda dospjeća ugovora o razmjeni definirano je kako slijedi:</p> <p>Razred dospjeća br. 1.: $0 < \text{vrijeme do dospjeća} \leq 1$ tjedan</p> <p>Razred dospjeća br. 2.: $1 \text{ tjedan} < \text{vrijeme do dospjeća} \leq 3$ mjeseca</p> <p>Razred dospjeća br. 3.: $3 \text{ mjeseca} < \text{vrijeme do dospjeća} \leq 1$ godina</p> <p>Razred dospjeća br. 4.: $1 \text{ godina} < \text{vrijeme do dospjeća} \leq 2$ godine</p> <p>Razred dospjeća br. 5.: $2 \text{ godine} < \text{vrijeme do dospjeća} \leq 3$ godine</p> <p>...</p> <p>Razred dospjeća m: $(n-1) \text{ godina} < \text{vrijeme do dospjeća} \leq n$ godina</p>	<p>smatra se da za valutne ugovore o razmjeni bez isporuke ne postoji likvidno tržište</p>	

Podrazred imovine	Za potrebe utvrđivanja razreda financijskih instrumenata za koje se smatra da likvidno tržište ne postoji u skladu s člankom 6. i člankom 8. stavkom 1. točkom (b), svaki podrazred imovine dodatno se segmentira u podrazrede kako je definirano u nastavku	Za svaki se podrazred utvrđuje da ne postoji likvidno tržište u skladu s člankom 6. i člankom 8. stavkom 1. točkom (b) ako ne doseže jedan od sljedećih pragova kvantitativnih kriterija likvidnosti ili sve njih	
		Prosječni dnevni zamišljeni iznos (ADNA) [kvantitativni kriterij likvidnosti br. 1.]	Prosječni dnevni broj transakcija [kvantitativni kriterij likvidnosti br. 2.]
<p>Valutni ugovori o razmjeni s isporukom (DS) znači ugovor o razmjeni koji isključivo obuhvaća razmjenu dvije različite valute na određeni budući ugovoreni datum namire po fiksnoj stopi dogovorenoj pri sklapanju ugovora koji obuhvaća razmjenu.</p>	<p>podrazred valutni ugovori o razmjeni s isporukom definiran je sljedećim kriterijima segmentacije:</p> <p>Kriterij segmentacije br. 1 – odnosni valutni par definiran kao kombinacija dvaju valuta koje su odnosni instrument ugovora o izvedenicama</p> <p>Kriterij segmentacije br. 2. – vrijeme do razreda dospjeća ugovora o razmjeni definirano je kako slijedi:</p> <p>Razred dospjeća br. 1.: $0 < \text{vrijeme do dospjeća} \leq 1$ tjedan</p> <p>Razred dospjeća br. 2.: $1 \text{ tjedan} < \text{vrijeme do dospjeća} \leq 3$ mjeseca</p> <p>Razred dospjeća br. 3.: $3 \text{ mjeseca} < \text{vrijeme do dospjeća} \leq 1$ godina</p> <p>Razred dospjeća br. 4.: $1 \text{ godina} < \text{vrijeme do dospjeća} \leq 2$ godine</p> <p>Razred dospjeća br. 5.: $2 \text{ godine} < \text{vrijeme do dospjeća} \leq 3$ godine</p> <p>...</p> <p>Razred dospjeća m: $(n-1) \text{ godina} < \text{vrijeme do dospjeća} \leq n$ godina</p>	<p>smatra se da za ostvarive valutne ugovore o razmjeni ne postoji likvidno tržište</p>	

Podrazred imovine	Za potrebe utvrđivanja razreda financijskih instrumenata za koje se smatra da likvidno tržište ne postoji u skladu s člankom 6. i člankom 8. stavkom 1. točkom (b), svaki podrazred imovine dodatno se segmentira u podrazrede kako je definirano u nastavku	Za svaki se podrazred utvrđuje da ne postoji likvidno tržište u skladu s člankom 6. i člankom 8. stavkom 1. točkom (b) ako ne doseže jedan od sljedećih pragova kvantitativnih kriterija likvidnosti ili sve njih	
		Prosječni dnevni zamišljeni iznos (ADNA) [kvantitativni kriterij likvidnosti br. 1.]	Prosječni dnevni broj transakcija [kvantitativni kriterij likvidnosti br. 2.]
Valutne budućnosnice	<p>podrazred valutne budućnosnice definiran je sljedećim kriterijima segmentacije:</p> <p>Kriterij segmentacije br. 1. – odnosni valutni par definiran kao kombinacija dvaju valuta koje su odnosni instrument ugovora o razmjeni</p> <p>Kriterij segmentacije br. 2. – vrijeme do razreda dospjeća budućnosnice definirano kako slijedi:</p> <p>Razred dospjeća br. 1.: $0 < \text{vrijeme do dospjeća} \leq 1$ tjedan</p> <p>Razred dospjeća br. 2.: $1 \text{ tjedan} < \text{vrijeme do dospjeća} \leq 3$ mjeseca</p> <p>Razred dospjeća br. 3.: $3 \text{ mjeseca} < \text{vrijeme do dospjeća} \leq 1$ godina</p> <p>Razred dospjeća br. 4.: $1 \text{ godina} < \text{vrijeme do dospjeća} \leq 2$ godine</p> <p>Razred dospjeća br. 5.: $2 \text{ godine} < \text{vrijeme do dospjeća} \leq 3$ godine</p> <p>...</p> <p>Razred dospjeća m: $(n-1) \text{ godina} < \text{vrijeme do dospjeća} \leq n$ godina</p>	smatra se da za valutne budućnosnice ne postoji likvidno tržište	
Razred imovine – valutne izvedenice			
Podrazred imovine	Za potrebe utvrđivanja razreda financijskih instrumenata za koje se smatra da ne postoji likvidno tržište u skladu s člankom 6. i člankom 8. stavkom 1. točkom (b) primjenjuje se sljedeća metodologija		
Druge valutne izvedenice			
valutna izvedenica koja ne pripada ni u jedan od prethodno navedenih podrazreda imovine	smatra se da za sve druge valutne izvedenice ne postoji likvidno tržište		

Tablica 8.2.

Valutne izvedenice – pragovi za veličinu karakterističnu za instrument (SSTI) i veliki tržišni obujam (LIS) prije trgovanja i poslije trgovanja za podrazrede za koje je utvrđeno da ne postoji likvidno tržište

Razred imovine – valutne izvedenice				
Podrazred imovine	Pragovi za veličinu karakterističnu za instrument (SSTI) i za veliki tržišni obujam (LIS) prije trgovanja i poslije trgovanja za podrazrede za koje je utvrđeno da ne postoji likvidno tržište			
	SSTI prije trgovanja	LIS prije trgovanja	SSTI poslije trgovanja	LIS poslije trgovanja
	Granična vrijednost	Granična vrijednost	Granična vrijednost	Granična vrijednost
Terminski ugovor bez isporuke (NDF)	4 000 000 EUR	5 000 000 EUR	20 000 000 EUR	25 000 000 EUR
Terminski ugovor s isporukom (DF)	4 000 000 EUR	5 000 000 EUR	20 000 000 EUR	25 000 000 EUR
Valutne opcije bez isporuke (NDO)	4 000 000 EUR	5 000 000 EUR	20 000 000 EUR	25 000 000 EUR
Valutne opcije s isporukom (DO)	4 000 000 EUR	5 000 000 EUR	20 000 000 EUR	25 000 000 EUR
Valutni ugovori o razmjeni bez isporuke (NDS)	4 000 000 EUR	5 000 000 EUR	20 000 000 EUR	25 000 000 EUR
Valutni ugovori o razmjeni s isporukom (DS)	4 000 000 EUR	5 000 000 EUR	20 000 000 EUR	25 000 000 EUR
Valutne budućnosnice	4 000 000 EUR	5 000 000 EUR	20 000 000 EUR	25 000 000 EUR
Druge valutne izvedenice	4 000 000 EUR	5 000 000 EUR	20 000 000 EUR	25 000 000 EUR

Tablica 9.1.

Kreditne izvedenice – razredi za koje ne postoji likvidno tržište

Razred imovine – kreditne izvedenice				
Podrazred imovine	Za potrebe utvrđivanja razreda financijskih instrumenata za koje se smatra da likvidno tržište ne postoji u skladu s člankom 6. i člankom 8. stavkom 1. točkom (b), svaki podrazred imovine dodatno se segmentira u podrazrede kako je definirano u nastavku	Utvrđuje se da za podrazred ne postoji likvidno tržište u skladu s člankom 6. i člankom 8. stavkom 1. točkom (b) ako ne doseže jedan od sljedećih pragova kvantitativnih kriterija likvidnosti ili sve njih. Dodatni kvalitativni kriterij likvidnosti primjenjuje se, ako je primjenjivo, za podrazrede za koje je utvrđeno da likvidno tržište postoji		
		Prosječni dnevni zamišljeni iznos (ADNA) [kvantitativni kriterij likvidnosti br. 1.]	Prosječni dnevni broj transakcija [kvantitativni kriterij likvidnosti br. 2.]	Status indeksa <i>on-the-run</i> [Dodatni kvalitativni kriterij likvidnosti]
<p>Indeksni ugovor o razmjeni na osnovi nastanka statusa neispunjava obveza (CDS)</p> <p>ugovor o razmjeni u kojemu je razmjena novčanih tokova povezana s kreditnom sposobnosti nekoliko izdavatelja financijskih instrumenata koji čine indeks i nastankom kreditnih događaja</p>	<p>podrazred indeksni ugovori o razmjeni na osnovi nastanka statusa neispunjava obveza definiran je sljedećim kriterijima segmentacije:</p> <p>Kriterij segmentacije br. 1. – odnosni indeks</p> <p>Kriterij segmentacije br. 2. – valuta zamišljenog iznosa definirana kao valuta u kojoj je denominiran zamišljeni iznos izvedenice</p> <p>Kriterij segmentacije br. 3. – vrijeme do razreda dospjeća CDS-a definirano je kako slijedi:</p> <p>Razred dospjeća br. 1.: 0 mjeseci < vrijeme do dospjeća ≤ 1 godina</p> <p>Razred dospjeća br. 2.: 1 godina < vrijeme do dospjeća ≤ 2 godine</p> <p>Razred dospjeća br. 3.: 2 godine < vrijeme do dospjeća ≤ 3 godine</p> <p>...</p> <p>Razred dospjeća m: (n-1) godina < vrijeme do dospjeća ≤ n godina</p>	200 000 000 EUR	10	<p>smatra se da za odnosni indeks postoji likvidno tržište</p> <p>(1) tijekom cijelog razdoblja statusa <i>on-the-run</i></p> <p>(2) prvih 30 radnih dana statusa <i>1x off-the-run</i></p> <p>status indeksa <i>on-the-run</i> označava najnoviju tekuću verziju (seriju) indeksa kreiranu na datum kad sastav indeksa počinje važiti, a koja završava na dan koji prethodi datumu kad sastav sljedeće verzije (serije) indeksa počinje važiti.</p> <p>status <i>1x off-the-run</i> označava verziju (seriju) indeksa koja neposredno prethodi tekućoj <i>on-the-run</i> verziji (seriji) u određenom trenutku. Verzija (serija) prestaje imati status <i>on-the-run</i> te stječe status <i>1x off-the-run</i> nakon što se kreira posljednja verzija (serija) indeksa.</p>

Razred imovine – kreditne izvedenice				
Podrazred imovine	Za potrebe utvrđivanja razreda financijskih instrumenata za koje se smatra da likvidno tržište ne postoji u skladu s člankom 6. i člankom 8. stavkom 1. točkom (b), svaki podrazred imovine dodatno se segmentira u podrazrede kako je definirano u nastavku	Utvrđuje se da za podrazred ne postoji likvidno tržište u skladu s člankom 6. i člankom 8. stavkom 1. točkom (b) ako ne doseže jedan od sljedećih pragova kvantitativnih kriterija likvidnosti ili sve njih. Dodatni kvalitativni kriterij likvidnosti primjenjuje se, ako je primjenjivo, za podrazrede za koje je utvrđeno da likvidno tržište postoji		
		Prosječni dnevni zamišljeni iznos (ADNA) [kvantitativni kriterij likvidnosti br. 1.]	Prosječni dnevni broj transakcija [kvantitativni kriterij likvidnosti br. 2.]	Status indeksa <i>on-the-run</i> [Dodatni kvalitativni kriterij likvidnosti]
<p>Ugovor o razmjeni na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza (CDS) jednog subjekta</p> <p>ugovor o razmjeni u kojemu je razmjena novčanih tokova povezana s kreditnom sposobnosti jednog izdavatelja financijskih instrumenata i nastankom kreditnih događaja</p>	<p>podrazred ugovori o razmjeni na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza jednog subjekta definiran je sljedećim kriterijima segmentacije:</p> <p>Kriterij segmentacije br. 1. – odnosni referentni subjekt</p> <p>Kriterij segmentacije br. 2. – vrsta odnosnog referentnog subjekta definirana je kako slijedi:</p> <p>„Državni ili javni izdavatelj” znači jedan od sljedećih subjekata:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) Unija; (b) država članica uključujući ministarstvo, agenciju ili subjekt posebne namjene države članice; (c) državni subjekt koji nije naveden u točkama (a) i (b). (d) u slučaju federalne države članice, član te federacije; (e) subjekt posebne namjene za više država članica; (f) međunarodna financijska institucija koju su osnovale dvije ili više država članica, a koje je svrha mobilizirati sredstva i pružiti financijsku pomoć u korist svojih članova koji imaju ili im prijete ozbiljne financijske poteškoće; (g) Europska investicijska banka; (h) javno tijelo koje nije državni izdavatelj kako je navedeno u točkama (a) do (c). <p>„Korporativni izdavatelj” znači subjekt koji je izdavatelj, ali koji nije državni ili javni izdavatelj.</p> <p>Kriterij segmentacije br. 3 – valuta zamišljenog iznosa definirana kao valuta u kojoj je denominiran zamišljeni iznos izvedenice</p> <p>Kriterij segmentacije br. 4. – vrijeme do razreda dospijea CDS-a definirano je kako slijedi:</p> <p>Razred dospijea br. 1.: 0 mjeseci < vrijeme do dospijea ≤ 1 godina</p> <p>Razred dospijea br. 2.: 1 godina < vrijeme do dospijea ≤ 2 godine</p> <p>Razred dospijea br. 3.: 2 godine < vrijeme do dospijea ≤ 3 godine</p> <p>...</p> <p>Razred dospijea m: (n-1) godina < vrijeme do dospijea ≤ n godina</p>	10 000 000 EUR	10	

Razred imovine – kreditne izvedenice		
Podrazred imovine	Za potrebe utvrđivanja razreda financijskih instrumenata za koje se smatra da likvidno tržište ne postoji u skladu s člankom 6. i člankom 8. stavkom 1. točkom (b), svaki podrazred imovine dodatno se segmentira u podrazrede kako je definirano u nastavku	Za svaki se podrazred utvrđuje da ne postoji likvidno tržište u skladu s člankom 6. i člankom 8. stavkom 1. točkom (b) ako ne doseže sljedeće kvantitativne kriterije likvidnosti
<p>Opcije na indeks CDS-ova</p> <p>opcija čiji je odnosni instrument indeks CDS-ova</p>	<p>podrazred opcija na indeks CDS-ove definiran je sljedećim kriterijima segmentacije:</p> <p>Kriterij segmentacije br. 1 – podrazred indeksa CDS-ova kako je definirano za podrazred imovine indeksni ugovori o razmjeni na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza (CDS)</p> <p>Kriterij segmentacije br. 2. – vrijeme do razreda dospjeća opcije definirano je kako slijedi:</p> <p>Razred dospjeća br. 1.: $0 < \text{vrijeme do dospjeća} \leq 6$ mjeseci</p> <p>Razred dospjeća br. 2.: $6 \text{ mjeseci} < \text{vrijeme do dospjeća} \leq 1$ godina</p> <p>Razred dospjeća br. 3.: $1 \text{ godina} < \text{vrijeme do dospjeća} \leq 2$ godine</p> <p>Razred dospjeća br. 4.: $2 \text{ godine} < \text{vrijeme do dospjeća} \leq 3$ godine</p> <p>...</p> <p>Razred dospjeća m: $(n-1) \text{ godina} < \text{vrijeme do dospjeća} \leq n$ godina</p>	<p>smatra se da likvidno tržište postoji za opciju na indeks CDS-ova čiji je odnosni instrument indeks CDS-ova koji se smatra podrazredom za koji je utvrđeno da likvidno tržište postoji i čije je vrijeme do razreda dospjeća 0 do 6 mjeseci</p> <p>smatra se da likvidno tržište ne postoji za opciju na indeks CDS-ova čiji je odnosni instrument indeks CDS-ova koji se smatra podrazredom za koji je utvrđeno da likvidno tržište postoji i čije vrijeme do razreda dospjeća nije 0 do 6 mjeseci</p> <p>smatra se da likvidno tržište ne postoji za opciju na indeks CDS-ova čiji je odnosni instrument indeks CDS-ova koji se smatra podrazredom za koji je utvrđeno da likvidno tržište ne postoji u odnosu na bilo koji razred dospjeća</p>
<p>Opcije na CDS jednog subjekta</p> <p>opcija čiji je odnosni instrument CDS jednog subjekta</p>	<p>podrazred opcije na CDS jednog subjekta definiran je sljedećim kriterijima segmentacije:</p> <p>Kriterij segmentacije br. 1 – podrazred CDS jednog subjekta kako je definirano za podrazred imovine CDS jednog subjekta</p> <p>Kriterij segmentacije br. 2. – vrijeme do razreda dospjeća opcije definirano je kako slijedi:</p> <p>Razred dospjeća br. 1.: $0 < \text{vrijeme do dospjeća} \leq 6$ mjeseci</p> <p>Razred dospjeća br. 2.: $6 \text{ mjeseci} < \text{vrijeme do dospjeća} \leq 1$ godina</p> <p>Razred dospjeća br. 3.: $1 \text{ godina} < \text{vrijeme do dospjeća} \leq 2$ godine</p> <p>Razred dospjeća br. 4.: $2 \text{ godine} < \text{vrijeme do dospjeća} \leq 3$ godine</p> <p>...</p> <p>Razred dospjeća m: $(n-1) \text{ godina} < \text{vrijeme do dospjeća} \leq n$ godina</p>	<p>smatra se da likvidno tržište postoji za opciju na CDS jednog subjekta čiji je odnosni instrument CDS jednog subjekta koji se smatra podrazredom za koji je utvrđeno da likvidno tržište postoji i čije je vrijeme do razreda dospjeća 0 do 6 mjeseci</p> <p>smatra se da likvidno tržište ne postoji za opciju na CDS jednog subjekta čiji je odnosni instrument CDS jednog subjekta koji se smatra podrazredom za koji je utvrđeno da likvidno tržište postoji i čije vrijeme do razreda dospjeća nije 0 do 6 mjeseci</p> <p>smatra se da likvidno tržište ne postoji za opciju na CDS jednog subjekta čiji je odnosni instrument CDS jednog subjekta koji se smatra podrazredom za koji je utvrđeno da likvidno tržište ne postoji u odnosu na bilo koji razred dospjeća</p>
Razred imovine – kreditne izvedenice		
Podrazred imovine	Za potrebe utvrđivanja razreda financijskih instrumenata za koje se smatra da ne postoji likvidno tržište u skladu s člankom 6. i člankom 8. stavkom 1. točkom (b) primjenjuje se sljedeća metodologija	
<p>Druge kreditne izvedenice</p> <p>kreditna izvedenica koja ne pripada ni u jedan od prethodno navedenih podrazreda imovine</p>	<p>smatra se da za sve druge kreditne izvedenice ne postoji likvidno tržište</p>	

Tablica 9.2.

Kreditne izvedenice – pragovi za veličinu karakterističnu za instrument (SSTI) i za veliki tržišni obujam (LIS) prije trgovanja i poslije trgovanja za podrazrede za koje je utvrđeno da likvidno tržište postoji

Razred imovine – kreditne izvedenice														
Podrazred imovine	Percentili i donji pragovi koje treba primijeniti za izračun pragova za SSTI i LIS prije trgovanja i poslije trgovanja za podrazrede za koje je utvrđeno da likvidno tržište postoji													
	Transakcije koje se uzimaju u obzir za izračune pragova	SSTI prije trgovanja				LIS prije trgovanja		SSTI poslije trgovanja			LIS poslije trgovanja			
		Trgovanje – percentil		Donji prag		Trgovanje – percentil	Donji prag	Trgovanje – percentil	Volumen – percentil	Donji prag	Trgovanje – percentil	Volumen – percentil	Donji prag	
Indeksni ugovor o razmjeni na osnovi nastanka statusa neispunjava-nja obveza (CDS)	izračun pragova trebalo bi provesti za svaki podrazred odgovarajućeg podrazreda imovine uzimajući u obzir transakcije izvršene s financijskim instrumentima koji pripadaju u taj podrazred	S1	S2	S3	S4	2 500 000 EUR	70	5 000 000 EUR	80	60	7 500 000 EUR	90	70	10 000 000 EUR
		30	40	50	60									
Ugovor o razmjeni na osnovi nastanka statusa neispunjava-nja obveza (CDS) jednog subjekta	izračun pragova trebalo bi provesti za svaki podrazred odgovarajućeg podrazreda imovine uzimajući u obzir transakcije izvršene s financijskim instrumentima koji pripadaju u taj podrazred	S1	S2	S3	S4	2 500 000 EUR	70	5 000 000 EUR	80	60	7 500 000 EUR	90	70	10 000 000 EUR
		30	40	50	60									
Nestandardizirana košarica ugovora o razmjeni na osnovi nastanka statusa neispunjava-nja obveza (CDS)	izračun pragova trebalo bi provesti za svaki podrazred odgovarajućeg podrazreda imovine uzimajući u obzir transakcije izvršene s financijskim instrumentima koji pripadaju u taj podrazred	S1	S2	S3	S4	2 500 000 EUR	70	5 000 000 EUR	80	60	7 500 000 EUR	90	70	10 000 000 EUR
		30	40	50	60									

Razred imovine – kreditne izvedenice

Podrazred imovine	Percentili i donji pragovi koje treba primijeniti za izračun pragova za SSTI i LIS prije trgovanja i poslije trgovanja za podrazrede za koje je utvrđeno da likvidno tržište postoji													
	Transakcije koje se uzimaju u obzir za izračune pragova	SSTI prije trgovanja				LIS prije trgovanja		SSTI poslije trgovanja			LIS poslije trgovanja			
		Trgovanje – percentil				Donji prag	Trgovanje – percentil	Donji prag	Trgovanje – percentil	Volumen – percentil	Donji prag	Trgovanje – percentil	Volumen – percentil	Donji prag
Opcije na indeks CDS-ova	izračun pragova trebalo bi provesti za svaki podrazred odgovarajućeg podrazreda imovine uzimajući u obzir transakcije izvršene s financijskim instrumentima koji pripadaju u taj podrazred	S1	S2	S3	S4	2 500 000 EUR	70	5 000 000 EUR	80	60	7 500 000 EUR	90	70	10 000 000 EUR
		30	40	50	60									
Opcije na CDS jednog subjekta	izračun pragova trebalo bi provesti za svaki podrazred odgovarajućeg podrazreda imovine uzimajući u obzir transakcije izvršene s financijskim instrumentima koji pripadaju u taj podrazred	S1	S2	S3	S4	2 500 000 EUR	70	5 000 000 EUR	80	60	7 500 000 EUR	90	70	10 000 000 EUR
		30	40	50	60									

Tablica 9.3.

Kreditne izvedenice – pragovi za veličinu karakterističnu za instrument (SSTI) i za veliki tržišni obujam (LIS) prije trgovanja i poslije trgovanja za podrazrede za koje je utvrđeno da ne postoji likvidno tržište

Razred imovine – kreditne izvedenice				
Podrazred imovine	Pragovi za veličinu karakterističnu za instrument (SSTI) i za veliki tržišni obujam (LIS) prije trgovanja i poslije trgovanja za podrazrede za koje je utvrđeno da ne postoji likvidno tržište			
	SSTI prije trgovanja	LIS prije trgovanja	SSTI poslije trgovanja	LIS poslije trgovanja
	Granična vrijednost	Granična vrijednost	Granična vrijednost	Granična vrijednost
Indeksni ugovor o razmjeni na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza (CDS)	2 500 000 EUR	5 000 000 EUR	7 500 000 EUR	10 000 000 EUR
Ugovor o razmjeni na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza (CDS) jednog subjekta	2 500 000 EUR	5 000 000 EUR	7 500 000 EUR	10 000 000 EUR
Nestandardizirana košarica ugovora o razmjeni na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza (CDS)	2 500 000 EUR	5 000 000 EUR	7 500 000 EUR	10 000 000 EUR
Opcije na indeks CDS-ova	2 500 000 EUR	5 000 000 EUR	7 500 000 EUR	10 000 000 EUR
Opcije na CDS jednog subjekta	2 500 000 EUR	5 000 000 EUR	7 500 000 EUR	10 000 000 EUR
Druge kreditne izvedenice	2 500 000 EUR	5 000 000 EUR	7 500 000 EUR	10 000 000 EUR

Tablica 10.1.

C10 izvedenice – razredi za koje ne postoji likvidno tržište

Razred imovine – C10 izvedenice			
Podrazred imovine	Za potrebe utvrđivanja razreda financijskih instrumenata za koje se smatra da likvidno tržište ne postoji u skladu s člankom 6. i člankom 8. stavkom 1. točkom (b), svaki podrazred imovine dodatno se segmentira u podrazrede kako je definirano u nastavku	Za svaki se podrazred utvrđuje da ne postoji likvidno tržište u skladu s člankom 6. i člankom 8. stavkom 1. točkom (b) ako ne doseže jedan od sljedećih pragova kvantitativnih kriterija likvidnosti ili sve njih	
		Prosječni dnevni zamišljeni iznos (ADNA) [kvantitativni kriterij likvidnosti br. 1.]	Prosječni dnevni broj transakcija [kvantitativni kriterij likvidnosti br. 2.]
Izvedenice koje se odnose na vozarine financijski instrument koji se odnosi na vozarine kako je definirano u odjeljku C točki 10. Priloga I. Direktivi 2014/65/EU	podrazred izvedenice koje se odnose na vozarine definiran je sljedećim kriterijima segmentacije: Kriterij segmentacije br. 1 – vrsta ugovora: terminski ugovori koji se odnose na vozarine (FFA) ili opcije Kriterij segmentacije br. 2 – vrsta tereta: mokri teret, suhi teret Kriterij segmentacije br. 3 – podvrsta tereta: brodovi za prijevoz suhog rasutog tereta, tankeri, kontejnerski brodovi Kriterij segmentacije br. 4 – naznaka veličine koja se odnosi na podvrstu tereta Kriterij segmentacije br. 5 – određena linija ili zakup na određeno vrijeme Kriterij segmentacije br. 6. – vrijeme do razreda dospjeća izvedenice definirano je kako slijedi: Razred dospjeća br. 1.: 0 < vrijeme do dospjeća ≤ 1 mjesec Razred dospjeća br. 2.: 1 mjesec < vrijeme do dospjeća ≤ 3 mjeseca Razred dospjeća br. 3.: 3 mjeseca < vrijeme do dospjeća ≤ 6 mjeseci Razred dospjeća br. 4.: 6 mjeseci < vrijeme do dospjeća ≤ 9 mjeseci	10 000 000 EUR	10

Razred imovine – C10 izvedenice			
Podrazred imovine	Za potrebe utvrđivanja razreda finansijskih instrumenata za koje se smatra da likvidno tržište ne postoji u skladu s člankom 6. i člankom 8. stavkom 1. točkom (b), svaki podrazred imovine dodatno se segmentira u podrazrede kako je definirano u nastavku	Za svaki se podrazred utvrđuje da ne postoji likvidno tržište u skladu s člankom 6. i člankom 8. stavkom 1. točkom (b) ako ne doseže jedan od sljedećih pragova kvantitativnih kriterija likvidnosti ili sve njih	
		Prosječni dnevni zamišljeni iznos (ADNA) [kvantitativni kriterij likvidnosti br. 1.]	Prosječni dnevni broj transakcija [kvantitativni kriterij likvidnosti br. 2.]
	<p>Razred dospjeća br. 5.: 9 mjeseci < vrijeme do dospjeća ≤ 1 godina</p> <p>Razred dospjeća br. 6.: 1 godina < vrijeme do dospjeća ≤ 2 godine</p> <p>Razred dospjeća br. 7.: 2 godine < vrijeme do dospjeća ≤ 3 godine</p> <p>...</p> <p>Razred dospjeća m: (n-1) godina < vrijeme do dospjeća ≤ n godina</p>		
Razred imovine – C10 izvedenice			
Podrazred imovine	Za potrebe utvrđivanja razreda finansijskih instrumenata za koje se smatra da ne postoji likvidno tržište u skladu s člankom 6. i člankom 8. stavkom 1. točkom (b) primjenjuje se sljedeća metodologija		
<p>Druge C10 izvedenice</p> <p>financijski instrument kako je definiran u odjeljku C točki 10. Priloga I. Direktivi 2014/65/EU koji nije „izvedenica koja se odnosi na vozarine”, jedan od sljedećih podrazreda imovine kamatnih izvedenica: inflacijski viševalutni ugovor o razmjeni ili međupalutni ugovor o razmjeni, budućnosnica/terminski ugovor koji se odnose na inflacijske viševalutne ugovore o razmjeni ili međupalutne ugovore o razmjeni, inflacijski jednovalutni ugovori o razmjeni, budućnosnica/terminski ugovor koji se odnose na inflacijske jednovalutne ugovore o razmjeni i jedan od sljedećih podrazreda imovine vlasničkih izvedenica: opcija na indeks volatilnosti, budućnosnica/terminski ugovor koji se odnosi na indeks volatilnosti, ugovori o razmjeni s rezultatom na osnovi varijance, ugovori o razmjeni s rezultatom na osnovi volatilnosti, ugovori o razmjeni na razini portfelja s rezultatom na osnovi varijance, ugovori o razmjeni na razini portfelja s rezultatom na osnovi volatilnosti</p>	smatra se da za sve druge C10 izvedenice ne postoji likvidno tržište		

Tablica 10.2.

C10 izvedenice – pragovi za veličinu karakterističnu za instrument (SSTI) i za veliki tržišni obujam (LIS) prije trgovanja i poslije trgovanja za podrazrede za koje je utvrđeno da likvidno tržište postoji

Razred imovine – C10 izvedenice														
Podrazred imovine	Percentili i donji pragovi koje treba primijeniti za izračun pragova za SSTI i LIS prije trgovanja i poslije trgovanja za podrazrede za koje je utvrđeno da likvidno tržište postoji													
	Transakcije koje se uzimaju u obzir za izračune pragova	SSTI prije trgovanja				LIS prije trgovanja		SSTI poslije trgovanja			LIS poslije trgovanja			
		Trgovanje – percentil		Donji prag		Trgovanje – percentil	Donji prag	Trgovanje – percentil	Volumen – percentil	Donji prag	Trgovanje – percentil	Volumen – percentil	Donji prag	
Izvedenice koje se odnose na vozarine	izračun pragova trebalo bi provesti za svaki podrazred odgovarajućeg podrazreda imovine uzimajući u obzir transakcije izvršene s financijskim instrumentima koji pripadaju u taj podrazred	S1	S2	S3	S4	25 000 EUR	70	50 000 EUR	80	60	75 000 EUR	90	70	100 000 EUR
		30	40	50	60									

Tablica 10.3.

C10 izvedenice – pragovi za veličinu karakterističnu za instrument (SSTI) i za veliki tržišni obujam (LIS) prije trgovanja i poslije trgovanja za podrazrede za koje je utvrđeno da ne postoji likvidno tržište

Razred imovine – C10 izvedenice				
Podrazred imovine	Pragovi za veličinu karakterističnu za instrument (SSTI) i za veliki tržišni obujam (LIS) prije trgovanja i poslije trgovanja za podrazrede za koje je utvrđeno da ne postoji likvidno tržište			
	SSTI prije trgovanja	LIS prije trgovanja	SSTI poslije trgovanja	LIS poslije trgovanja
	Granična vrijednost	Granična vrijednost	Granična vrijednost	Granična vrijednost
Izvedenice koje se odnose na vozarine	25 000 EUR	50 000 EUR	75 000 EUR	100 000 EUR
Druge C10 izvedenice	25 000 EUR	50 000 EUR	75 000 EUR	100 000 EUR

11. Financijski ugovori za razlike (CFD)

Tablica 11.1.

Financijski ugovori za razlike – razredi za koje ne postoji likvidno tržište

Razred imovine – financijski ugovori za razlike (CFD)				
ugovor o izvedenicama na temelju kojeg imatelj stječe izloženost, koja može biti kratka ili duga, prema razlici između cijene odnosne imovine na početku ugovora i cijene pri zaključanju ugovora				
Podrazred imovine	Za potrebe utvrđivanja razreda financijskih instrumenata za koje se smatra da likvidno tržište ne postoji u skladu s člankom 6. i člankom 8. stavkom 1. točkom (b), svaki podrazred imovine dodatno se segmentira u podrazrede kako je definirano u nastavku	Za svaki se podrazred utvrđuje da ne postoji likvidno tržište u skladu s člankom 6. i člankom 8. stavkom 1. točkom (b) ako ne doseže jedan od sljedećih pragova kvantitativnih kriterija likvidnosti ili sve njih, odnosno ako je primjenjivo, ako ne ispunjava kvantitativni kriterij likvidnosti kako je definirano u nastavku		
		Kvantitativni kriterij likvidnosti	Prosječni dnevni zamišljeni iznos (ADNA) [kvantitativni kriterij likvidnosti br. 1.]	Prosječni dnevni broj transakcija [kvantitativni kriterij likvidnosti br. 2.]
Valutni CFD-ovi	podrazred valutni CFD definiran je kao odnosni valutni par definiran kao kombinacija dvaju valuta koje su odnosni instrument CFD-a/ugovora o okladama na raspone		50 000 000 EUR	100
Robni CFD-ovi	podrazred robni CFD-ovi definiran je kao odnosna roba CFD-a/ugovora o okladama na raspone		50 000 000 EUR	100
Vlasnički CFD-ovi	podrazred vlasnički CFD-ovi definiran je kao odnosni vlasnički vrijednosni papir CFD-a/ugovora o okladama na raspone	smatra se da za podrazred vlasnički CFD-ovi postoji likvidno tržište ako je odnosni instrument vlasnički vrijednosni papir za koji postoji likvidno tržište kako je utvrđeno u skladu s člankom 2. stavkom 1. točkom 17. podtočkom (b) Uredbe (EU) br. 600/2014		
CFD-ovi koji se odnose na obveznice	podrazred CFD-ovi koji se odnose na obveznice definiran je kao odnosna obveznica ili budućnosnica koja se odnosi na obveznice za CFD-ove/ugovore o okladama na raspone	smatra se da za podrazred CFD-ovi koji se odnose na obveznice postoji likvidno tržište ako je odnosni instrument obveznica ili budućnosnica koja se odnosi na obveznice za koji postoji likvidno tržište kako je utvrđeno u skladu s člankom 6. i člankom 8. stavkom 1. točkom (b).		

Razred imovine – financijski ugovori za razlike (CFD)				
Podrazred imovine	Za potrebe utvrđivanja razreda financijskih instrumenata za koje se smatra da likvidno tržište ne postoji u skladu s člankom 6. i člankom 8. stavkom 1. točkom (b), svaki podrazred imovine dodatno se segmentira u podrazrede kako je definirano u nastavku	Za svaki se podrazred utvrđuje da ne postoji likvidno tržište u skladu s člankom 6. i člankom 8. stavkom 1. točkom (b) ako ne doseže jedan od sljedećih pragova kvantitativnih kriterija likvidnosti ili sve njih, odnosno ako je primjenjivo, ako ne ispunjava kvantitativni kriterij likvidnosti kako je definirano u nastavku		
		Kvantitativni kriterij likvidnosti	Prosječni dnevni zamišljeni iznos (ADNA) [kvantitativni kriterij likvidnosti br. 1.]	Prosječni dnevni broj transakcija [kvantitativni kriterij likvidnosti br. 2.]
CFD-ovi koji se odnose na vlasničke budućnosnice/terminalske ugovore	podrazred CFD-ovi koji se odnose na vlasničke budućnosnice/terminalske ugovore definiran je kao odnosna budućnosnica/terminalska ugovor koji se odnosi na vlasnički vrijednosni papir za CFD-ove/ugovore o okladama na raspone	smatra se da za podrazred CFD-ovi koji se odnose na vlasničke budućnosnice/terminalske ugovore postoji likvidno tržište ako je odnosni instrument vlasnička budućnosnica/terminalska ugovor za koji postoji likvidno tržište kako je utvrđeno u skladu s člankom 6. i člankom 8. stavkom 1. točkom (b).		
CFD-ovi koji se odnose na vlasničke opcije	podrazred CFD-ovi koji se odnose na vlasničke opcije definiran je kao odnosna opcija na na vlasnički vrijednosni papir za CFD-ove/ugovore o okladama na raspone	smatra se da za podrazred CFD-ovi koji se odnose na vlasničke opcije postoji likvidno tržište ako je odnosni instrument vlasnička opcija za koji postoji likvidno tržište kako je utvrđeno u skladu s člankom 6. i člankom 8. stavkom 1. točkom (b).		
Razred imovine – financijski ugovori za razlike (CFD)				
Podrazred imovine	Za potrebe utvrđivanja razreda financijskih instrumenata za koje se smatra da ne postoji likvidno tržište u skladu s člankom 6. i člankom 8. stavkom 1. točkom (b) primjenjuje se sljedeća metodologija			
Drugi CFD-ovi CFD/ugovor o okladama na raspone koji ne pripada ni u jedan od prethodno navedenih podrazreda imovine	smatra se da za sve druge CFD-ove/ugovore o okladama na raspone ne postoji likvidno tržište			

Tablica 11.2.

CFD-ovi – pragovi za veličinu karakterističnu za instrument (SSTI) i za veliki tržišni obujam (LIS) prije trgovanja i poslije trgovanja za podrazrede za koje je utvrđeno da likvidno tržište postoji

Razred imovine – financijski ugovori za razlike (CFD)														
Podrazred imovine	Percentili i donji pragovi koje treba primijeniti za izračun pragova za SSTI i LIS prije trgovanja i poslije trgovanja za podrazrede za koje je utvrđeno da likvidno tržište postoji													
	Transakcije koje se uzimaju u obzir za izračune pragova	SSTI prije trgovanja				LIS prije trgovanja		SSTI poslije trgovanja			LIS poslije trgovanja			
		Trgovanje – percentil		Donji prag		Trgovanje – percentil	Donji prag	Trgovanje – percentil	Volumen – percentil	Donji prag	Trgovanje – percentil	Volumen – percentil	Donji prag	
Valutni CFD-ovi	transakcije izvršene s valutnim CFD-ovima za koje se smatra da postoji likvidno tržište u skladu s člankom 6. i člankom 8. stavkom 1. točkom (b)	S1	S2	S3	S4	50 000 EUR	70	60 000 EUR	80	60	90 000 EUR	90	70	100 000 EUR
		30	40	50	60									
Robni CFD-ovi	transakcije izvršene s robnim CFD-ovima za koje se smatra da postoji likvidno tržište u skladu s člankom 6. i člankom 8. stavkom 1. točkom (b)	S1	S2	S3	S4	50 000 EUR	70	60 000 EUR	80	60	90 000 EUR	90	70	100 000 EUR
		30	40	50	60									
Vlasnički CFD-ovi	transakcije izvršene s vlasničkim CFD-ovima za koje se smatra da postoji likvidno tržište u skladu s člankom 6. i člankom 8. stavkom 1. točkom (b)	S1	S2	S3	S4	50 000 EUR	70	60 000 EUR	80	60	90 000 EUR	90	70	100 000 EUR
		30	40	50	60									

Razred imovine – financijski ugovori za razlike (CFD)

Podrazred imovine	Percentili i donji pragovi koje treba primijeniti za izračun pragova za SSTI i LIS prije trgovanja i poslije trgovanja za podrazrede za koje je utvrđeno da likvidno tržište postoji													
	Transakcije koje se uzimaju u obzir za izračune pragova	SSTI prije trgovanja				LIS prije trgovanja		SSTI poslije trgovanja			LIS poslije trgovanja			
		Trgovanje – percentil		Donji prag		Trgovanje – percentil	Donji prag	Trgovanje – percentil	Volumen – percentil	Donji prag	Trgovanje – percentil	Volumen – percentil	Donji prag	
CFD-ovi koji se odnose na obveznice	transakcije izvršene s CFD-ovima koji se odnose na obveznice za koje se smatra da postoji likvidno tržište u skladu s člankom 6. i člankom 8. stavkom 1. točkom (b)	S1	S2	S3	S4	50 000 EUR	70	60 000 EUR	80	60	90 000 EUR	90	70	100 000 EUR
		30	40	50	60									
CFD-ovi koji se odnose na vlasničke budućnosnice/terminalske ugovore	transakcije izvršene s CFD-ovima koji se odnose na vlasničke budućnosnice za koje se smatra da postoji likvidno tržište u skladu s člankom 6. i člankom 8. stavkom 1. točkom (b)	S1	S2	S3	S4	50 000 EUR	70	60 000 EUR	80	60	90 000 EUR	90	70	100 000 EUR
		30	40	50	60									
CFD-ovi koji se odnose na vlasničke opcije	transakcije izvršene s CFD-ovima koji se odnose na vlasničke opcije za koje se smatra da postoji likvidno tržište u skladu s člankom 6. i člankom 8. stavkom 1. točkom (b)	S1	S2	S3	S4	50 000 EUR	70	60 000 EUR	80	60	90 000 EUR	90	70	100 000 EUR
		30	40	50	60									

Tablica 11.3.

CFD-ovi – pragovi za veličinu karakterističnu za instrument (SSTI) i za veliki tržišni obujam (LIS) prije trgovanja i poslije trgovanja za podrazrede za koje je utvrđeno da likvidno tržište postoji

Razred imovine – financijski ugovori za razlike (CFD)				
Podrazred imovine	Pragovi za veličinu karakterističnu za instrument (SSTI) i za veliki tržišni obujam (LIS) prije trgovanja i poslije trgovanja za podrazrede za koje je utvrđeno da likvidno tržište ne postoji			
	SSTI prije trgovanja	LIS prije trgovanja	SSTI poslije trgovanja	LIS poslije trgovanja
	Granična vrijednost	Granična vrijednost	Granična vrijednost	Granična vrijednost
Valutni CFD-ovi	50 000 EUR	60 000 EUR	90 000 EUR	100 000 EUR
Robni CFD-ovi	50 000 EUR	60 000 EUR	90 000 EUR	100 000 EUR
Vlasnički CFD-ovi	50 000 EUR	60 000 EUR	90 000 EUR	100 000 EUR
CFD-ovi koji se odnose na obveznice	50 000 EUR	60 000 EUR	90 000 EUR	100 000 EUR
CFD-ovi koji se odnose na vlasničke budućnosnice/terminalske ugovore	50 000 EUR	60 000 EUR	90 000 EUR	100 000 EUR
CFD-ovi koji se odnose na vlasničke opcije	50 000 EUR	60 000 EUR	90 000 EUR	100 000 EUR
Drugi CFD-ovi/ugovori o okladama na raspone	50 000 EUR	60 000 EUR	90 000 EUR	100 000 EUR

12. Emisijske jedinice

Tablica 12.1.

Emisijske jedinice – razredi za koje ne postoji likvidno tržište

Razred imovine – emisijske jedinice		
Podrazred imovine	Utvrđuje se da za svaki podrazred imovine ne postoji likvidno tržište u skladu s člankom 6. i člankom 8. stavkom 1. točkom (b) ako ne doseže jedan od sljedećih pragova kvantitativnih kriterija likvidnosti ili sve njih	
	Prosječni dnevni iznos (ADA) [kvantitativni kriterij likvidnosti br. 1.]	Prosječni dnevni broj transakcija [kvantitativni kriterij likvidnosti br. 2.]
Emisijske jedinice Europske unije (EUA) svaka jedinica kojoj se priznaje usklađenost sa zahtjevima Direktive 2003/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ (sustav trgovanja emisijskim jedinicama) koja označava pravo na emisiju jedne tone ekvivalenta ugljikovog dioksida (tCO ₂ e)	150 000 tona ekvivalenta ugljikovog dioksida	5
Zrakoplovne emisijske jedinice Europske unije (EUAA) svaka jedinica kojoj se priznaje usklađenost sa zahtjevima Direktive 2003/87/EZ (sustav trgovanja emisijskim jedinicama) koja označava pravo na emisiju jedne tone ekvivalenta ugljikovog dioksida (tCO ₂ e) iz zrakoplovstva	150 000 tona ekvivalenta ugljikovog dioksida	5
Ovjerena smanjenja emisija (CER) svaka jedinica kojoj se priznaje usklađenost sa zahtjevima Direktive 2003/87/EZ (sustav trgovanja emisijskim jedinicama) koja označava smanjenje emisije za jednu tonu ekvivalenta ugljikovog dioksida (tCO ₂ e)	150 000 tona ekvivalenta ugljikovog dioksida	5
Jedinice smanjenja emisija (EUA) svaka jedinica kojoj se priznaje usklađenost sa zahtjevima Direktive 2003/87/EZ (sustav trgovanja emisijskim jedinicama) koja označava smanjenje emisije za jednu tonu ekvivalenta ugljikovog dioksida (tCO ₂ e)	150 000 tona ekvivalenta ugljikovog dioksida	5

⁽¹⁾ Direktiva 2003/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. listopada 2003. o uspostavi sustava trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova unutar Zajednice i o izmjeni Direktive Vijeća 96/61/EZ (SL L 275, 25.10.2003., str. 32.).

Tablica 12.2.

Emisijske jedinice – pragovi za veličinu karakterističnu za instrument (SSTI) i za veliki tržišni obujam (LIS) prije trgovanja i poslije trgovanja za podrazrede imovine za koje je utvrđeno da postoji likvidno tržište

Razred imovine – emisijske jedinice												
Podrazred imovine	Transakcije koje se uzimaju u obzir za izračun pragova	Percentili i donji pragovi koje treba primijeniti za izračun pragova za SSTI i LIS prije trgovanja i poslije trgovanja za podrazrede imovine za koje je utvrđeno da postoji likvidno tržište										
		SSTI prije trgovanja				LIS prije trgovanja		SSTI poslije trgovanja		LIS poslije trgovanja		
		Trgovanje – percentil		Donji prag		Trgovanje – percentil	Donji prag	Trgovanje – percentil	Donji prag	Trgovanje – percentil	Donji prag	
Emisijske jedinice Europske unije (EUA)	transakcije izvršene sa svim emisijskim jedinicama Europske unije (EUA)	S1	S2	S3	S4	40 000 tona ekvivalenta ugljikovog dioksida	70	50 000 tona ekvivalenta ugljikovog dioksida	80	90 000 tona ekvivalenta ugljikovog dioksida	90	100 000 tona ekvivalenta ugljikovog dioksida
		30	40	50	60							
Zrakoplovne emisijske jedinice Europske unije (EUAA)	transakcije izvršene sa svim zrakoplovnim emisijskim jedinicama Europske unije (EUAA)	S1	S2	S3	S4	20 000 tona ekvivalenta ugljikovog dioksida	70	25 000 tona ekvivalenta ugljikovog dioksida	80	40 000 tona ekvivalenta ugljikovog dioksida	90	50 000 tona ekvivalenta ugljikovog dioksida
		30	40	50	60							
Ovjerena smanjenja emisije (CER)	transakcije izvršene sa svim ovjerenim smanjenjima emisija (CER)	S1	S2	S3	S4	20 000 tona ekvivalenta ugljikovog dioksida	70	25 000 tona ekvivalenta ugljikovog dioksida	80	40 000 tona ekvivalenta ugljikovog dioksida	90	50 000 tona ekvivalenta ugljikovog dioksida
		30	40	50	60							
Jedinice smanjenja emisije (ERU)	transakcije izvršene sa svim jedinicama smanjenja emisija (ERU)	S1	S2	S3	S4	20 000 tona ekvivalenta ugljikovog dioksida	70	25 000 tona ekvivalenta ugljikovog dioksida	80	40 000 tona ekvivalenta ugljikovog dioksida	90	50 000 tona ekvivalenta ugljikovog dioksida
		30	40	50	60							

Tablica 12.3.

Emisijske jedinice – pragovi za veličinu karakterističnu za instrument (SSTI) i za veliki tržišni obujam (LIS) prije trgovanja i poslije trgovanja za podrazrede imovine za koje je utvrđeno da ne postoji likvidno tržište

Razred imovine – emisijske jedinice				
Podrazred imovine	Pragovi za veličinu karakterističnu za instrument (SSTI) i za veliki tržišni obujam (LIS) prije trgovanja i poslije trgovanja za podrazrede za koje je utvrđeno da ne postoji likvidno tržište			
	SSTI prije trgovanja	LIS prije trgovanja	SSTI poslije trgovanja	LIS poslije trgovanja
	Granična vrijednost	Granična vrijednost	Granična vrijednost	Granična vrijednost
Emisijske jedinice Europske unije (EUA)	40 000 tona ekvivalenta ugljikovog dioksida	50 000 tona ekvivalenta ugljikovog dioksida	90 000 tona ekvivalenta ugljikovog dioksida	100 000 tona ekvivalenta ugljikovog dioksida
Zrakoplovne emisijske jedinice Europske unije (EUAA)	20 000 tona ekvivalenta ugljikovog dioksida	25 000 tona ekvivalenta ugljikovog dioksida	40 000 tona ekvivalenta ugljikovog dioksida	50 000 tona ekvivalenta ugljikovog dioksida
Ovjerena smanjenja emisije (CER)	20 000 tona ekvivalenta ugljikovog dioksida	25 000 tona ekvivalenta ugljikovog dioksida	40 000 tona ekvivalenta ugljikovog dioksida	50 000 tona ekvivalenta ugljikovog dioksida
Jedinice smanjenja emisije (ERU)	20 000 tona ekvivalenta ugljikovog dioksida	25 000 tona ekvivalenta ugljikovog dioksida	40 000 tona ekvivalenta ugljikovog dioksida	50 000 tona ekvivalenta ugljikovog dioksida

13. Izvedenice emisijskih jedinica

Tablica 13.1.

Izvedenice emisijskih jedinica – razredi za koje ne postoji likvidno tržište

Razred imovine – izvedenice emisijskih jedinica		
Podrazred imovine	Utvrđuje se da za svaki podrazred imovine ne postoji likvidno tržište u skladu s člankom 6. i člankom 8. stavkom 1. točkom (b) ako ne doseže jedan od sljedećih pragova kvantitativnih kriterija likvidnosti ili sve njih	
	Prosječni dnevni iznos (ADA) [kvantitativni kriterij likvidnosti br. 1.]	Prosječni dnevni broj transakcija [kvantitativni kriterij likvidnosti br. 2.]
Izvedenice emisijskih jedinica koje kao odnosni instrument imaju emisijske jedinice Europske unije (EUA) financijski instrument koji se odnosi na emisijske jedinice Europske unije (EUA) kako je definirano u odjeljku C točki 4. Priloga I. Direktivi 2014/65/EU	150 000 tona ekvivalenta ugljikovog dioksida	5

Razred imovine – izvedenice emisijskih jedinica		
Podrazred imovine	Utvrđuje se da za svaki podrazred imovine ne postoji likvidno tržište u skladu s člankom 6. i člankom 8. stavkom 1. točkom (b) ako ne doseže jedan od sljedećih pragova kvantitativnih kriterija likvidnosti ili sve njih	
	Prosječni dnevni iznos (ADA) [kvantitativni kriterij likvidnosti br. 1.]	Prosječni dnevni broj transakcija [kvantitativni kriterij likvidnosti br. 2.]
Izvedenice emisijskih jedinica koje kao odnosni instrument imaju zrakoplovne emisijske jedinice Europske unije (EUAA) financijski instrument koji se odnosi na zrakoplovne emisijske jedinice Europske unije (EUAA) kako je definirano u odjeljku C točki 4. Priloga I. Direktivi 2014/65/EU	150 000 tona ekvivalenta ugljikovog dioksida	5
Izvedenice emisijskih jedinica koje kao odnosni instrument imaju ovjerena smanjenja emisija (CER) financijski instrument koji se odnosi na emisijske jedinice – ovjerena smanjenja emisija (CER) kako je definirano u odjeljku C točki 4. Priloga I. Direktivi 2014/65/EU	150 000 tona ekvivalenta ugljikovog dioksida	5
Izvedenice emisijskih jedinica koje kao odnosni instrument imaju jedinice smanjenja emisija (ERU) financijski instrument koji se odnosi na emisijske jedinice – jedinice smanjenja emisija kako je definirano u odjeljku C točki 4. Priloga I. Direktivi 2014/65/EU	150 000 tona ekvivalenta ugljikovog dioksida	5
Razred imovine – izvedenice emisijskih jedinica		
Podrazred imovine	Za potrebe utvrđivanja razreda financijskih instrumenata za koje se smatra da ne postoji likvidno tržište u skladu s člankom 6. i člankom 8. stavkom 1. točkom (b) primjenjuje se sljedeća metodologija	
Druge izvedenice emisijskih jedinica izvedenice emisijskih jedinica koje kao odnosni instrument nemaju emisijske jedinice Europske unije (EUA), zrakoplovne emisijske jedinice Europske unije (EUAA), ovjerena smanjenja emisije (CER) i jedinice smanjenja emisija (ERU)	smatra se da za druge izvedenice emisijskih jedinica ne postoji likvidno tržište	

Tablica 13.2.

Izvedenice emisijskih jedinica – pragovi za veličinu karakterističnu za instrument (SSTI) i veliki tržišni obujam (LIS) prije trgovanja i poslije trgovanja za podrazrede imovine za koje je utvrđeno da postoji likvidno tržište

Razred imovine – izvedenice emisijskih jedinica												
Podrazred imovine	Transakcije koje se uzimaju u obzir za izračun pragova	Percentili i donji pragovi koje treba primijeniti za izračun pragova za SSTI i LIS prije trgovanja i poslije trgovanja za podrazrede imovine za koje je utvrđeno da postoji likvidno tržište										
		SSTI prije trgovanja				LIS prije trgovanja		SSTI poslije trgovanja		LIS poslije trgovanja		
		Trgovanje – percentil		Donji prag		Trgovanje – percentil	Donji prag	Trgovanje – percentil	Donji prag	Trgovanje – percentil	Donji prag	
Izvedenice emisijskih jedinica koje kao odnosni instrument imaju emisijske jedinice Europske unije (EUA)	transakcije izvršene sa svim izvedenicama emisijskih jedinica koje kao odnosni instrument imaju emisijske jedinice Europske unije (EUA)	S1	S2	S3	S4	40 000 tona ekvivalenta ugljikovog dioksida	70	50 000 tona ekvivalenta ugljikovog dioksida	80	90 000 tona ekvivalenta ugljikovog dioksida	90	100 000 tona ekvivalenta ugljikovog dioksida
		30	40	50	60							
Izvedenice emisijskih jedinica koje kao odnosni instrument imaju zrakovne emisijske jedinice Europske unije (EUAA)	transakcije izvršene sa svim izvedenicama emisijskih jedinica koje kao odnosni instrument imaju zrakovne emisijske jedinice Europske unije (EUAA)	S1	S2	S3	S4	20 000 tona ekvivalenta ugljikovog dioksida	70	25 000 tona ekvivalenta ugljikovog dioksida	80	40 000 tona ekvivalenta ugljikovog dioksida	90	50 000 tona ekvivalenta ugljikovog dioksida
		30	40	50	60							
Izvedenice emisijskih jedinica koje kao odnosni instrument imaju ovjerena smanjenja emisija (CER)	transakcije izvršene sa svim izvedenicama emisijskih jedinica koje kao odnosni instrument imaju ovjerena smanjenja emisija (CER)	S1	S2	S3	S4	20 000 tona ekvivalenta ugljikovog dioksida	70	25 000 tona ekvivalenta ugljikovog dioksida	80	40 000 tona ekvivalenta ugljikovog dioksida	90	50 000 tona ekvivalenta ugljikovog dioksida
		30	40	50	60							
Izvedenice emisijskih jedinica koje kao odnosni instrument imaju jedinice smanjenja emisija (ERU)	transakcije izvršene sa svim izvedenicama emisijskih jedinica koje kao odnosni instrument imaju jedinice smanjenja emisija (ERU)	S1	S2	S3	S4	20 000 tona ekvivalenta ugljikovog dioksida	70	25 000 tona ekvivalenta ugljikovog dioksida	80	40 000 tona ekvivalenta ugljikovog dioksida	90	50 000 tona ekvivalenta ugljikovog dioksida
		30	40	50	60							

Tablica 13.3.

Izvedenice emisijskih jedinica – pragovi za veličinu karakterističnu za instrument (SSTI) i veliki tržišni obujam (LIS) prije trgovanja i poslije trgovanja za podrazrede imovine za koje je utvrđeno da ne postoji likvidno tržište

Razred imovine – izvedenice emisijskih jedinica				
Podrazred imovine	Pragovi za veličinu karakterističnu za instrument (SSTI) i veliki tržišni obujam (LIS) prije trgovanja i poslije trgovanja za podrazrede imovine za koje je utvrđeno da ne postoji likvidno tržište			
	SSTI prije trgovanja	LIS prije trgovanja	SSTI poslije trgovanja	LIS poslije trgovanja
	Granična vrijednost	Granična vrijednost	Granična vrijednost	Granična vrijednost
Izvedenice emisijskih jedinica koje kao odnosni instrument imaju emisijske jedinice Europske unije (EUA)	40 000 tona ekvivalenta ugljikovog dioksida	50 000 tona ekvivalenta ugljikovog dioksida	90 000 tona ekvivalenta ugljikovog dioksida	100 000 tona ekvivalenta ugljikovog dioksida
Izvedenice emisijskih jedinica koje kao odnosni instrument imaju zrakoplovne emisijske jedinice Europske unije (EUAA)	20 000 tona ekvivalenta ugljikovog dioksida	25 000 tona ekvivalenta ugljikovog dioksida	40 000 tona ekvivalenta ugljikovog dioksida	50 000 tona ekvivalenta ugljikovog dioksida
Izvedenice emisijskih jedinica koje kao odnosni instrument imaju ovjerena smanjenja emisija (CER)	20 000 tona ekvivalenta ugljikovog dioksida	25 000 tona ekvivalenta ugljikovog dioksida	40 000 tona ekvivalenta ugljikovog dioksida	50 000 tona ekvivalenta ugljikovog dioksida
Izvedenice emisijskih jedinica koje kao odnosni instrument imaju jedinice smanjenja emisija (ERU)	20 000 tona ekvivalenta ugljikovog dioksida	25 000 tona ekvivalenta ugljikovog dioksida	40 000 tona ekvivalenta ugljikovog dioksida	50 000 tona ekvivalenta ugljikovog dioksida
Ostale izvedenice emisijskih jedinica	20 000 tona ekvivalenta ugljikovog dioksida	25 000 tona ekvivalenta ugljikovog dioksida	40 000 tona ekvivalenta ugljikovog dioksida	50 000 tona ekvivalenta ugljikovog dioksida

PRILOG IV.

Referentni podaci koji se dostavljaju za potrebe izračuna povezanih s transparentnosti

Tablica 1.

Tablica s oznakama za tablicu 2.

SIMBOL	VRSTA PODATKA	DEFINICIJA
{ALPHANUM-n}	Do n alfanumeričkih znakova	Rubrika za slobodan unos teksta.
{DECIMAL-n/m}	Decimalni broj od ukupno najviše n znamenki od kojih najviše m znamenki može biti dio decimalne	Numeričko polje za pozitivne i negativne vrijednosti. — decimalni razdjelnik je „.” (točka), — ispred broja je moguće staviti „-” (minus) za označavanje negativnih brojeva. Vrijednosti se, prema potrebi, zaokružuju, a ne skraćuju.
{COUNTRYCODE_2}	2 alfanumerička znaka	Dvoslovna oznaka države, kako je definirano u alpha-2 kodu države u skladu s normom ISO 3166-1
{CURRENCYCODE_3}	3 alfanumerička znaka	Troslovna oznaka države, kako je definirano u valutnim oznakama u skladu s normom ISO 4217
{DATEFORMAT}	Format datuma u skladu s normom ISO 8601	Datumi bi se trebali navoditi u sljedećem formatu: GGGG-MM-DD.
{ISIN}	12 alfanumerička znaka	Oznaka ISIN, kako je definirano u normi ISO 6166
{LEI}	20 alfanumerička znaka	Identifikator pravne osobe, kako je definirano u normi ISO 17442.
{MIC}	4 alfanumerička znaka	Identifikacijska oznaka tržišta, kako je definirano u normi ISO 10383
{INDEX}	4 alfanumerička znaka	„EONA” – EONIA „EONS” – EONIA SWAP „EURI” – EURIBOR „EUUS” – EURODOLLAR „EUCH” – EuroSwiss „GCFR” – GCF REPO „ISDA” – ISDAFIX „LIBI” – LIBID „LIBO” – LIBOR „MAAA” – Muni AAA „PFAN” – Pfandbriefe „TIBO” – TIBOR „STBO” – STIBOR „BBSW” – BBSW „JIBA” – JIBAR „BUBO” – BUBOR „CDOR” – CDOR „CIBO” – CIBOR

SIMBOL	VRSTA PODATKA	DEFINICIJA
		„MOSP” – MOSPRIM „NIBO” – NIBOR „PRBO” – PRIBOR „TLBO” – TELBOR „WIBO” – WIBOR „TREA” – Riznica „SWAP” – Ugovor o razmjeni „FUSW” – Terminski ugovor o razmjeni

Tablica 2.

Pojedinosti o referentnim podacima koji se dostavljaju za potrebe izračuna povezanih s transparentnošću

#	RUBRIKA	POJEDINOSTI O KOJIMA SE IZVJEŠĆUJE	FORMAT ZA IZVJEŠĆIVANJE
1	Identifikacijska oznaka instrumenta	Oznaka koja se upotrebljava za identifikaciju financijskog instrumenta	{ISIN}
2	Puni naziv instrumenta	Puni naziv financijskog instrumenta	{ALPHANUM-350}
3	Identifikator MiFIR	<p>Identifikacija nevlasničkih financijskih instrumenata</p> <p>Sekuritizirane izvedenice kako je definirano u odjeljku 4. tablici 4.1. Priloga III.</p> <p>Strukturirani financijski proizvodi kako je definirano u članku 2. stavku 1. točki 28. Uredbe (EU) br. 600/2014</p> <p>Obveznice (za sve obveznice osim robe kojom se trguje na burzi (ETC) i dužničkih instrumenata kojima se trguje na burzi (ETN)) kako je definirano u članku 4. stavku 1. točki 44. podtočki (b) Direktive 2014/65/EU</p> <p>Roba kojom se trguje na burzi (ETC) kako je definirano u članku 4. stavku 1. točki 44. podtočki (b) Direktive 2014/65/EU i dodatno utvrđeno u odjeljku 2. tablici 2.4. Priloga III.</p> <p>Dužnički instrumenti kojima se trguje na burzi (ETC) kako je definirano u članku 4. stavku 1. točki 44. podtočki (b) Direktive 2014/65/EU i dodatno utvrđeno u odjeljku 2. tablici 2.4. Priloga III.</p> <p>Emisijske jedinice kako je definirano u odjeljku 12. tablici 12.1. Priloga III.</p> <p>Izvedenice kako je definirano u odjeljku C točkama 4. do 10. Priloga I. Direktivi 2014/65/EU;</p>	<p>Nevlasnički financijski instrumenti:</p> <p>„SDRV” – sekuritizirane izvedenice</p> <p>„SFPS” – strukturirani financijski proizvodi (SFP)</p> <p>„BOND” – obveznice</p> <p>„ETCS” – roba kojom se trguje na burzi (ETC)</p> <p>„ETNS” – dužnički instrumenti kojima se trguje na burzi (ETN)</p> <p>„EMAL” – emisijske jedinice</p> <p>„DERV” – izvedenice</p>
4	Razred imovine odnosno instrumenta	Popunjava se kad je identifikator MiFIR sekuritizirana izvedenica ili izvedenica.	<p>„INTR” – kamatna stopa</p> <p>„EQUI” – vlasnički vrijednosni papir</p> <p>„COMM” – roba</p> <p>„CRDT” – kredit</p> <p>„CURR” – valuta</p> <p>„EMAL” – emisijske jedinice</p>

#	RUBRIKA	POJEDINOSTI O KOJIMA SE IZVJEŠĆUJE	FORMAT ZA IZVJEŠĆIVANJE
5	Vrsta ugovora	Popunjava se kad je identifikator MiFIR izvedenica.	„OPTN” – opcije „FUTR” – budućnosnice „FRAS” – terminski ugovor o stopama „FORW” – terminski ugovori „SWAP” – ugovori o razmjeni „PSWP” – ugovori o razmjeni na razini portfelja „SWPT” – opcije razmjene „FONS” – budućnosnice koje se odnose na ugovore o razmjeni „FWOS” – terminski ugovori koji se odnose na ugovore o razmjeni „FRAS” – terminski ugovori koji se odnose na vozarine „SPDB” – oklade na raspone „CFDS” – CFD „OTHR” – ostalo
6	Datum izvješćivanja	Datum kad se dostavljaju referentni podaci	{DATEFORMAT}
7	Mjesto trgovanja	MIC segmenta za mjesto trgovanja ako je dostupan, u protivnom operativni MIC.	{MIC}
8	Dospijeće	Dospijeće financijskog instrumenta. Ova se rubrika primjenjuje na razrede imovine: obveznice, kamatne izvedenice, vlasničke izvedenice, robne izvedenice, valutne izvedenice, kreditne izvedenice, C10 izvedenice i izvedenice emisijskih jedinica.	{DATEFORMAT}

Rubrike koje se odnose na obveznice (sve vrste obveznica osim ETC-ova i ETN-ova)

9	Vrsta obveznice	Vrsta obveznice kako je utvrđeno u odjeljku 2. tablici 2.2. Priloga III. Rubrika se popunjava kad su obveznice identifikator MiFIR.	„EUSB” – državne obveznice „OEPB” – druge javne obveznice „CVTB” – konvertibilne obveznice „CVDB” – pokrivene obveznice „CRPB” – korporativne obveznice „OTHR” – ostalo
10	Datum izdavanja	Datum izdavanja obveznice i početak obračunavanja kamate.	{DATEFORMAT}

Rubrike koje se odnose na emisijske jedinice

Rubrike u ovom odjeljku popunjavaju se samo za emisijske jedinice kako je definirano u odjeljku 12. tablici 12.1. Priloga III.

11	Podvrsta emisijskih jedinica	Emisijske jedinice	„CERE” – CER „ERUE” – ERU „EUAE” – EUA „EUAA” – EUAA
----	------------------------------	--------------------	---

#	RUBRIKA	POJEDINOSTI O KOJIMA SE IZVJEŠĆUJE	FORMAT ZA IZVJEŠĆIVANJE
Rubrike koje se odnose na izvedenice			
Robne izvedenice i C10 izvedenice			
12	Naznaka veličine koja se odnosi na podvrstu tereta	Rubrika se popunjava ako je teret osnovni proizvod utvrđen u rubrici 35 u tablici 2. Priloga Delegiranoj uredbi Komisije (EU) 2017/585.	{ALPHANUM-25}
13	Određena linija ili prosječni zakup na određeno vrijeme	Rubrika se popunjava ako je teret osnovni proizvod utvrđen u rubrici 35 u tablici 2. Priloga Delegiranoj uredbi Komisije (EU) 2017/585.	{ALPHANUM-25}
14	Mjesto isporuke/namire u novcu	Rubrika se popunjava ako je energent osnovni proizvod utvrđen u rubrici 35 u tablici 2 Priloga Delegiranoj uredbi Komisije (EU) 2017/585.	{ALPHANUM-25}
15	Valuta zamišljene vrijednosti	Valuta u kojoj je zamišljena vrijednost denominirana.	{CURRENCYCODE_3}

Kamatne izvedenice

Rubrike u ovom odjeljku popunjavaju se samo za kamatne izvedenice kako je definirano u odjeljku 5. tablici 5.1. Priloga III.

16	Vrsta odnosnog instrumenta	<p>Za vrste ugovora osim ugovora o razmjeni, opcija razmjene, budućnosnica koje se odnose na ugovore o razmjeni i terminskih ugovora koji se odnose na ugovore o razmjeni rubrike se popunjavaju sljedećim mogućnostima</p> <p>Za vrste ugovora koji su ugovori o razmjeni, opcije razmjene, budućnosnice koje se odnose na ugovore o razmjeni i terminski ugovori koji se odnose na ugovore o razmjeni u pogledu odnosnog ugovora o razmjeni rubrike se popunjavaju sljedećim mogućnostima</p>	<p>„BOND” – obveznice</p> <p>„BNDF” – budućnosnice koje se odnose na obveznice</p> <p>„INTR” – kamatna stopa</p> <p>„IFUT” – budućnosnice koje se odnose na kamatne stope – FRA</p> <p>„FFMC” – VIŠEVALUTNI UGOVORI O RAZMJENI PROMJENJIVE ZA PROMJENJIVU KAMATNU STOPU</p> <p>„XFMC” – VIŠEVALUTNI UGOVORI O RAZMJENI FIKSNE ZA PROMJENJIVU KAMATNU STOPU</p> <p>„XXMC” – VIŠEVALUTNI UGOVORI O RAZMJENI FIKSNE ZA FIKSNU KAMATNU STOPU</p> <p>„OSMC” – PREKONOĆNI KAMATNI VIŠEVALUTNI UGOVORI O RAZMJENI</p> <p>„IFMC” – INFLACIJSKI VIŠEVALUTNI UGOVORI O RAZMJENI</p> <p>„FFSC” – JEDNOVALUTNI UGOVORI O RAZMJENI PROMJENJIVE ZA PROMJENJIVU KAMATNU STOPU</p> <p>„XFSC” – JEDNOVALUTNI UGOVORI O RAZMJENI FIKSNE ZA PROMJENJIVU KAMATNU STOPU</p> <p>„XXSC” – JEDNOVALUTNI UGOVORI O RAZMJENI FIKSNE ZA FIKSNU KAMATNU STOPU</p> <p>„OSSC” – PREKONOĆNI KAMATNI JEDNOVALUTNI UGOVORI O RAZMJENI</p> <p>„IFSC” – INFLACIJSKI JEDNOVALUTNI UGOVORI O RAZMJENI</p>
17	Izdavatelj odnosno obveznice	Kad je odnosni instrument obveznica ili budućnosnica koja se odnosi na obveznicu u rubrici se navodi oznaka identifikatora pravnog subjekta (LEI) izdavatelja izravne ili krajnje odnosno obveznice.	{LEI}

#	RUBRIKA	POJEDINOSTI O KOJIMA SE IZVJEŠĆUJE	FORMAT ZA IZVJEŠĆIVANJE
18	Datum dospijeaća odnosne obveznice	U rubrici se navodi datum dospijeaća odnosne obveznice. Rubrika se odnosi na dužničke instrumente s utvrđenim dospijeaćem.	{DATEFORMAT}
19	Datum izdavanja odnosne obveznice	U rubrici se navodi datum izdavanja odnosne obveznice.	{DATEFORMAT}
20	Valuta zamišljene vrijednosti opcije razmjene	Rubrika se popunjava za opcije razmjene.	{CURRENCYCODE_3}
21	Dospijeaće odnosnog ugovora o razmjeni	Rubrika se popunjava samo za opcije razmjene, budućnosnice/terminske ugovore koji se odnose na ugovore o razmjeni.	{DATEFORMAT}
22	Oznaka ISIN inflacijskog indeksa	U slučaju opcija razmjene na jednu od sljedećih vrsta odnosnih ugovora o razmjeni: inflacijski jednovalutni ugovor o razmjeni, budućnosnice/terminski ugovori koji se odnose na inflacijski jednovalutni ugovor o razmjeni, inflacijski viševalutni ugovor o razmjeni, budućnosnice/terminski ugovori koji se odnose na inflacijski viševalutni ugovor o razmjeni; kad inflacijski indeks ima ISIN, u rubrici se mora navesti oznaka ISIN tog indeksa.	{ISIN}
23	Naziv inflacijskog indeksa	U rubrici se navodi standardizirani naziv indeksa u slučaju opcija razmjene na jednu od sljedećih vrsta odnosnih ugovora o razmjeni: inflacijski jednovalutni ugovor o razmjeni, budućnosnice/terminski ugovori koji se odnose na inflacijski jednovalutni ugovor o razmjeni, inflacijski viševalutni ugovor o razmjeni, budućnosnice/terminski ugovori koji se odnose na inflacijski viševalutni ugovor o razmjeni;	{ALPHANUM-25}
24	Referentna stopa	Naziv referentne stope.	{INDEX} ili {ALPHANUM-25} – ako referentna stopa nije uvrštena u popis {INDEX}
25	Rok ugovora o kamatnoj stopi	U ovoj se rubrici navodi rok ugovora. Rok se izražava u danima, tjednima, mjesecima ili godinama.	{INTEGER-3}+ „DAYS” – dani {INTEGER-3}+ „WEEK” – tjedni {INTEGER-3}+ „MNTH” – mjeseci {INTEGER-3}+ „YEAR” – godine

Valutne izvedenice

Rubrike u ovom odjeljku popunjavaju se samo za valutne izvedenice kako je definirano u odjeljku 8. tablici 8.1. Priloga III.

26	Podvrsta ugovora	Rubrika se popunjava kako bi se razlikovali terminski ugovori, opcije i opcije razmjene s isporukom i bez isporuke kako je definirano u odjeljku 8. tablici 8.1. Priloga III.	„DLVB” – s isporukom „NDLV” – bez isporuke
----	------------------	---	---

#	RUBRIKA	POJEDINOSTI O KOJIMA SE IZVJEŠĆUJE	FORMAT ZA IZVJEŠĆIVANJE
---	---------	------------------------------------	-------------------------

Vlasničke izvedenice

Rubrike u ovom odjeljku popunjavaju se samo za vlasničke izvedenice kako je definirano u odjeljku 6. tablici 6.1. Priloga III.

27	Vrsta odnosnog instrumenta	<p>Popunjava se kad je identifikator MiFIR izvedenica, razred imovine odnosnog instrumenta jest vlasnički vrijednosni papir, a podrazred imovine nije ugovor o razmjeni ni ugovor o razmjeni na razini portfelja.</p> <p>Popunjava se kad je identifikator MiFIR izvedenica, razred imovine odnosnog instrumenta jest vlasnički vrijednosni papir, a podrazred imovine je ugovor o razmjeni ili ugovor o razmjeni na razini portfelja, a kriterij segmentacije br. 2 je jedan subjekt kako je definirano u odjeljku 6. tablici 6.1. Priloga III.</p> <p>Popunjava se kad je identifikator MiFIR izvedenica, razred imovine odnosnog instrumenta jest vlasnički vrijednosni papir, a podrazred imovine je ugovor o razmjeni ili ugovor o razmjeni na razini portfelja, a kriterij segmentacije br. 2 je jedan subjekt kako je definirano u odjeljku 6. tablici 6.1. Priloga III.</p> <p>Popunjava se kad je identifikator MiFIR izvedenica, razred imovine odnosnog instrumenta jest vlasnički vrijednosni papir, a podrazred imovine je ugovor o razmjeni ili ugovor o razmjeni na razini portfelja, a kriterij segmentacije br. 2 je košarica kako je definirano u odjeljku 6. tablici 6.1. Priloga III.</p>	<p>„STIX” – dionički indeks „SHRS” – dionica „DIVI” – indeks dividendi „DVSE” – dividenda dionice „BSKT” – košarica dionica koja proizlazi iz korporativne akcije „ETFS” – ETF-ovi „VOLI” – indeks volatilnosti „OTHR” – ostalo (uključujući potvrde o deponiranim vrijednosnim papirima, certifikate i druge financijske instrumente poput vlasničkih)</p> <p>„SHRS” – dionica „DVSE” – dividenda dionice „ETFS” – ETF-ovi „OTHR” – ostalo (uključujući potvrde o deponiranim vrijednosnim papirima, certifikate i druge financijske instrumente poput vlasničkih)</p> <p>„STIX” – dionički indeks „DIVI” – indeks dividendi „VOLI” – indeks volatilnosti „OTHR” – ostalo</p> <p>„BSKT” – košarica</p>
28	Parametar	<p>Popunjava se kad je identifikator MiFIR izvedenica, razred imovine odnosnog instrumenta jest vlasnički vrijednosni papir, a podrazred imovine jedno od sljedećeg: ugovori o razmjeni, ugovori o razmjeni na razini portfelja</p>	<p>„PRBP” – parametar <i>price return basic performance</i> „PRDV” – parametar <i>return dividend</i> „PRVA” – parametar <i>return variance</i> „PRVO” – parametar <i>return volatility</i></p>

Ugovori za razlike (CFD)

Rubrike se popunjavaju samo kad je riječ o ugovoru za razlike ili ugovoru o okladama na raspone.

29	Vrsta odnosnog instrumenta	<p>Popunjava se kad je identifikator MiFIR izvedenica i kad je riječ o ugovoru za razlike ili ugovoru o okladama na raspone.</p>	<p>„CURR” – valuta „EQUI” – vlasnički vrijednosni papir</p>
----	----------------------------	--	--

#	RUBRIKA	POJEDINOSTI O KOJIMA SE IZVJEŠĆUJE	FORMAT ZA IZVJEŠĆIVANJE
			„BOND” – obveznice „FTEQ” – budućnosnice koje se odnose na vlasnički vrijednosni papir „OPEQ” – opcije na vlasnički vrijednosni papir „COMM” – roba „EMAL” – emisijske jedinice „OTHR” – ostalo
30	Valuta zamišljene vrijednosti 1	Valuta 1 odnosnog valutnog para. Rubrika se primjenjuje kad je valuta odnosni instrument.	{CURRENCYCODE_3}
31	Valuta zamišljene vrijednosti 2	Valuta 2 odnosnog valutnog para. Rubrika se primjenjuje kad je valuta odnosni instrument.	{CURRENCYCODE_3}

Kreditne izvedenice

32	Oznaka ISIN odnosnog ugovora o razmjeni na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza	U rubrici se za izvedenice na osnovi ugovora o razmjeni na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza navodi oznaka ISIN za odnosni ugovor o razmjeni.	{ISIN}
33	Oznaka odnosnog indeksa	U rubrici se za izvedenice na osnovi indeksa CDS-ova navodi oznaka ISIN za indeks.	{ISIN}
34	Naziv odnosnog indeksa	U rubrici se za izvedenice na osnovi indeksa CDS-ova navodi standardizirani naziv indeksa.	{ALPHANUM-25}
35	Serije	Broj serije sastava indeksa ako je primjenjivo. U rubrici se za indeks CDS-ova ili izvedenicu na osnovi indeksa CDS-ova navodi serija indeksa CDS-ova.	{DECIMAL-18/17}
36	Verzija	Nova verzija serije izdaje se u slučaju neuspjeha jedne sastavnice kad se indeks mora ponovno ponderirati kako bi se u obzir uzeo novi broj ukupnog broja sastavnica indeksa. U rubrici se za indeks CDS-ova ili izvedenicu na osnovi indeksa CDS-ova navodi verzija indeksa CDS-ova.	{DECIMAL-18/17}
37	Mjeseci revizije	Svi mjeseci u kojima se za određenu godinu očekuje revizija koju je predvidio pružatelj indeksa. Rubrika se ponavlja za svaki mjesec revizije. Rubrika se popunjava za indeks CDS-ova ili izvedenicu na osnovi indeksa CDS-ova.	„01”, „02”, „03”, „04”, „05”, „06”, „07”, „08”, „09”, „10”, „11”, „12”
38	Sljedeći datum revizije	U rubrici se za indeks CDS-ova ili izvedenicu na osnovi indeksa CDS-ova navodi sljedeći datum revizije indeksa kako je to predvidio pružatelj indeksa.	{DATEFORMAT}

#	RUBRIKA	POJEDINOSTI O KOJIMA SE IZVJEŠĆUJE	FORMAT ZA IZVJEŠĆIVANJE
39	Državni ili javni izdavatelj	Rubrika se popunjava kad je državni izdavatelj referentni subjekt CDS-a jednog subjekta ili izvedenice na osnovi CDS-a jednog subjekta kako je definirano u odjeljku 9. tablici 9.1. Priloga III.	„TRUE” – referentni subjekt je državni ili javni izdavatelj „FALSE” – referentni subjekt nije državni ili javni izdavatelj
40	Referentna obveza	U rubrici se za izvedenice na osnovi ugovora o razmjeni na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza jednog subjekta navodi oznaka ISIN za referentnu osnovu.	{ISIN}
41	Referentni subjekt	U rubrici se navodi referentni subjekt za CDS jednog subjekta ili izvedenicu na osnovi CDS-a jednog subjekta.	{COUNTRYCODE_2} ili Dvoslovnna oznaka države u skladu s normom ISO 3166-2 nakon koje slijedi crtica „-” i do 3 alfanumerička znaka podjele države ili {LEI}
42	Valuta zamišljene vrijednosti	Valuta u kojoj je zamišljena vrijednost denominirana.	{CURRENCYCODE_3}

Izvedenice emisijskih jedinica

Rubrike u ovom odjeljku popunjavaju se samo za izvedenice emisijskih jedinica kako je definirano u odjeljku 13. tablici 13.1. Priloga III.

43	Podvrsta izvedenica emisijskih jedinica	Rubrika se popunjava kad „DERV” – izvedenica jest varijabla br. 3. „identifikator MiFIR”, „EMAL” – emisijske jedinice jest varijabla br. 4. „razred imovine odnosno instrumenta”.	„CERE” – CER „ERUE” – ERU „EUAE” – EUA „EUAA” – EUAA „OTHR” – ostalo
----	---	---	--

DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) 2017/584**od 14. srpnja 2016.****o dopuni Direktive 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda kojima se utvrđuju organizacijski zahtjevi za mjesta trgovanja****(Tekst značajan za EGP)**

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Direktivu 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o tržištima financijskih instrumenata i izmjeni Direktive 2002/92/EZ i Direktive 2011/61/EU ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 48. stavak 12. točke (a), (c) i (g),

budući da:

- (1) Važno je osigurati da mjesta trgovanja koja omogućuju algoritamsko trgovanje raspolažu s dostatnim sustavima i kontrolama.
- (2) Odredbe ove Uredbe trebale bi se primjenjivati ne samo na uređena tržišta nego i na multilateralne trgovinske platforme i organizirane trgovinske platforme kako je utvrđeno člankom 18. stavkom 5. Direktive 2014/65/EU.
- (3) Učinak tehnološkog razvoja a posebno algoritamskog trgovanja jedan je od glavnih pokretača za utvrđivanje kapaciteta i mehanizama za upravljanje mjestima trgovanja. Rizici povezani s algoritamskim trgovanjem mogu biti prisutni u svakoj vrsti sustava trgovanja koji se koristi elektroničkim sredstvima. Stoga bi se u pogledu uređenih tržišta, multilateralnih trgovinskih platformi i organiziranih trgovinskih platformi trebali utvrditi posebni organizacijski zahtjevi kojima se dopušta ili omogućuje algoritamsko trgovanje u okviru njihovih sustava. U takvim je sustavima trgovanja dopušteno primjenjivati algoritamsko trgovanje za razliku od sustava trgovanja u kojima algoritamsko trgovanje nije dopušteno, uključujući sustave trgovanja u kojima se transakcije dogovaraju glasovnim pregovaranjem.
- (4) Sustavi upravljanja, uloga funkcije praćenja usklađenosti, zapošljavanje osoblja i izdvajanje procesa trebali bi se urediti u okviru organizacijskih zahtjeva kojima se osigurava otpornost sustava elektroničkog trgovanja.
- (5) Trebali bi se utvrditi zahtjevi u pogledu sustava mjesta trgovanja kojima se dopušta ili omogućuje algoritamsko trgovanje. Međutim, njihova specifična primjena trebala bi biti popraćena samoprocjenom koju treba provoditi svako mjesto trgovanja jer svi modeli trgovanja ne podrazumijevaju iste rizike. Stoga je moguće da neki organizacijski zahtjevi nisu primjereni za određene modele trgovanja iako njihovi sustavi trgovanja mogu u određenoj mjeri koristiti elektronička sredstva. Osobito bi se trebali razmotriti posebni zahtjevi u pogledu sustava zahtjeva za ponude ili hibridnih sustava u skladu s prirodom, opsegom i složenošću aktivnosti algoritamskog trgovanja koja se poduzima. Isto tako bi mjesta trgovanja, ako je primjenjivo, trebala utvrditi strože zahtjeve.
- (6) Rizici povezani s algoritamskim trgovanjem trebali bi se pomno uzeti u obzir, a posebna bi se pažnja trebala posvetiti rizicima koji mogu utjecati na temeljne elemente sustava trgovanja, uključujući hardver, softver i povezane komunikacijske kanale koje mjesta trgovanja i članovi, sudionici ili klijenti mjesta trgovanja („članovi”) koriste za obavljanje svoje djelatnosti te sve vrste sustava izvršenja naloga ili sustava upravljanja nalogima koja vode mjesta trgovanja, uključujući algoritme za uparivanje naloga.
- (7) Posebni organizacijski zahtjevi za mjesta trgovanja moraju se utvrditi na temelju pouzdane samoprocjene u kojoj se mora analizirati niz parametara. Ta bi samoprocjena trebala uključivati sve ostale okolnosti koje nisu izričito utvrđene, a mogle bi utjecati na njihovu organizaciju.
- (8) Za potrebe ove Uredbe minimalno razdoblje čuvanja evidencije samoprocjene i dubinske analize članova trebalo bi biti isto kao razdoblje predviđeno općim obvezama o vođenju evidencije iz Direktive 2014/65/EU.

⁽¹⁾ SL L 173, 12.6.2014., str. 349.

- (9) Ako se od mjesta trgovanja zahtijeva da provedu praćenje u stvarnom vremenu, potrebno je da se upozorenja slijedom tih praćenja generiraju što je tehnički brže moguće, a najkasnije u roku od pet sekundi kako bi bila učinkovita. Iz istog razloga sve aktivnosti koje slijede nakon tog praćenja trebale bi se poduzimati što je prije moguće, što podrazumijeva razumnu razinu učinkovitosti i troškova za sustav od strane dotičnih osoba.
- (10) Mehanizmi ispitivanja koja nude mjesta trgovanja ne bi trebali predstavljati rizike za uredno trgovanje. U tom smislu bi se od mjesta trgovanja trebalo zahtijevati da utvrde primjerenu politiku korektno upotrebe te da osiguraju strogo razdvajanje okruženja za ispitivanja i proizvodnog okruženja ili dopuste ispitivanje samo izvan vremena trgovanja.
- (11) Ispitivanjem usklađenosti trebalo bi se osigurati da najosnovniji elementi sustava ili algoritmi koje koriste članovi ispravno funkcioniraju i u skladu sa zahtjevima mjesta trgovanja, uključujući mogućnost očekivane interakcije s logikom mjesta trgovanja za uparivanje naloga i odgovarajuće obrade toka podataka prema mjestu trgovanja i iz njega. Ispitivanje u odnosu na neuredne uvjete trgovanja trebalo bi biti strukturirano na način da se u obzir osobito uzmu reakcije algoritma ili strategije na uvjete koji mogu dovesti do neurednog tržišta.
- (12) Ako mjesta trgovanja nude mehanizme za testiranje algoritama uz pomoć testnih simbola, trebalo bi se smatrati da je ispunjena njihova obveza da osiguraju mehanizme za ispitivanje u odnosu na neuredne uvjete trgovanja. Kako bi se članovima omogućilo učinkovito korištenje tih testnih simbola, mjesta trgovanja trebala bi objaviti specifikacije i obilježja testnih simbola na jednako detaljan način na koji se objavljuju ugovori o proizvodnji iz stvarnog života.
- (13) Mjesta trgovanja trebala bi podlijevati obvezi da osiguraju sredstva kojima se omogućuje ispitivanje u odnosu na neuredne uvjete trgovanja. Međutim, od njihovih se članova ne bi trebalo zahtijevati da se koriste tim sredstvima. Trebalo bi se smatrati da je dovoljno jamstvo ako mjesta trgovanja od svojih članova prime izjavu kojom se potvrđuje da je takvo ispitivanje provedeno i u kojoj se navode sredstva upotrijebljena u tom ispitivanju, ali mjesta trgovanja ne bi trebala biti obvezna vrednovati primjernost tih sredstava ni ishode tih ispitivanja.
- (14) Od mjesta trgovanja i njihovih članova trebalo bi se zahtijevati da raspoložu primjerenim mehanizmima za otkazivanje neizvršenih naloga u hitnim situacijama ako se pojave neočekivane okolnosti.
- (15) Pružanje usluge izravnog elektroničkog pristupa (DEA) neodređenom broju osoba može predstavljati rizik za pružatelja te usluge kao i za otpornost i kapacitet mjesta trgovanja kojem se nalozi šalju. Kako bi se taj rizik otklonio, ako mjesta trgovanja dopuštaju daljnje delegiranje, pružatelj izravnog elektroničkog pristupa trebao bi moći identificirati različite tokove naloga koji proizlaze od korisnika daljnjeg delegiranja.
- (16) Ako mjesto trgovanja dopušta sponzorirani pristup, potencijalni klijenti tog sponzoriranog pristupa trebali bi podlijevati postupku odobrenja mjesta trgovanja. Mjestima trgovanja trebalo bi biti dopušteno da odluče hoće li izdavanje odobrenja primjenjivati na pružanje usluga izravnog pristupa tržištu od strane njihovih članova.
- (17) Mjesta trgovanja trebala bi navesti zahtjeve koje njihovi članovi moraju ispuniti kako bi im se dopustilo da pružaju DEA-u te odrediti minimalne standarde koje potencijalni klijenti izravnog elektroničkog pristupa moraju ispuniti u postupku dubinske analize. Ti bi se zahtjevi i standardi trebali prilagoditi rizicima koji nastaju zbog prirode, opsega i složenosti njihova očekivanog trgovanja i usluge koja se pruža. Oni bi osobito trebali sadržavati procjenu razine očekivanog trgovanja, volumena naloga i vrste ponuđene povezivosti.
- (18) Radi dosljednosti i kako bi se osiguralo nesmetano funkcioniranje financijskih tržišta, potrebno je da se odredbe ove Uredbe i povezane nacionalne odredbe kojima se prenosi Direktiva 2014/65/EU primjenjuju od istog datuma.
- (19) Ova uredba temelji se na nacrtu regulatornih tehničkih standarda koje je Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala dostavilo Komisiji.
- (20) Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala provelo je otvoreno javno savjetovanje o nacrtu regulatornih tehničkih standarda na kojem se temelji ova uredba, analiziralo je moguće povezane troškove i koristi te zatražilo mišljenje Interesne skupine za vrijednosne papire i tržišta kapitala, osnovane člankom 37. Uredbe (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾,

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju europskog nadzornog tijela (Europskog nadzornog tijela za vrijednosne papire i tržišta kapitala), izmjeni Odluke br. 716/2009/EZ i stavljanju izvan snage Odluke Komisije 2009/77/EZ (SL L 331, 15.12.2010., str. 84.).

DONIJELA JE OVU UREDBU:

POGLAVLJE I.

**OPĆI ORGANIZACIJSKI ZAHTEJEVI ZA MJESTA TRGOVANJA KOJA U OKVIRU SVOJIH SUSTAVA
OMOGUĆUJU ILI DOPUŠTAJU ALGORITAMSKO TRGOVANJE**

Članak 1.

Predmet i područje primjene

(članak 48. Direktive 2014/65/EU)

1. Ovom se Uredbom utvrđuju detaljna pravila za organizacijske zahtjeve sustava mjesta trgovanja koja omogućuju ili dopuštaju algoritamsko trgovanje u vezi s njihovom otpornosti i kapacitetom, zahtjeve za mjesta trgovanja kojima se osigurava odgovarajuće testiranje algoritama i zahtjeve u vezi s kontrolama izravnog elektroničkog pristupa u skladu s člankom 48. stavkom 12. točkama (a), (b) i (g) Direktive 2014/65/EU.
2. Za potrebe ove Uredbe smatra se da mjesta trgovanja omogućuju ili dopuštaju algoritamsko trgovanje ako se nalozi podnose i uparuju korištenjem elektroničkih sredstava.
3. Za potrebe ove Uredbe svi mehanizmi ili sustavi kojima se omogućuje ili dopušta algoritamsko trgovanje smatraju se „sustavima algoritamskog trgovanja”.

Članak 2.

Samoprocjena usklađenosti s člankom 48. Direktive 2014/65/EU

(članak 48. Direktive 2014/65/EU)

1. Prije uvođenja sustava trgovanja i najmanje jednom godišnje mjesta trgovanja provode samoprocjenu svoje usklađenosti s člankom 48. Direktive 2014/65/EU uzimajući u obzir prirodu, opseg i složenost svojeg poslovanja. Ta samoprocjena uključuje analizu svih parametara iz Priloga ovoj Uredbi.
2. Mjesta trgovanja čuvaju evidenciju o svojim samoprocjenama najmanje pet godina.

Članak 3.

Upravljanje mjesta trgovanja

(članak 48. stavak 1. Direktive 2014/65/EU)

1. Kao dio svojeg općeg okvira upravljanja i odlučivanja mjesta trgovanja uspostavljaju i prate svoje sustave trgovanja na temelju jasnog i formaliziranog mehanizma upravljanja kojim se utvrđuje:
 - (a) njihova analiza tehničkih pitanja, rizika i usklađenosti pri donošenju ključnih odluka;
 - (b) jasne linije odgovornosti, uključujući postupke za odobrenje razvoja, uvođenja i naknadnih nadogradnji sustava trgovanja te rješavanje problema uočenih pri praćenju sustava trgovanja;
 - (c) učinkoviti postupci za priopćavanje informacija na način da se upute mogu učinkovito i pravodobno zatražiti i provesti;
 - (d) razdvajanje zadataka i odgovornosti kako bi se osigurao učinkovit nadzor usklađenosti mjesta trgovanja.

2. Upravljačko tijelo ili više rukovodstvo mjesta trgovanja odobrava:
 - (a) samoprocjenu usklađenosti u skladu s člankom 2.;
 - (b) mjere za povećanje kapaciteta mjesta trgovanja ako je to potrebno radi ispunjenja uvjeta iz članka 11.;
 - (c) aktivnosti za ispravljanje svih bitnih nedostataka uočenih tijekom njihova praćenja u skladu s člancima 12. i 13. i nakon periodičkog preispitivanja rada i kapaciteta sustava trgovanja u skladu s člankom 14.

Članak 4.

Funkcija praćenja usklađenosti u okviru mehanizama upravljanja

(članak 48. stavak 1. Direktive 2014/65/EU)

1. Mjesta trgovanja osiguravaju da je njihova funkcija praćenja usklađenosti odgovorna:
 - (a) osigurati svom osoblju koje sudjeluje u algoritamskom trgovanju razumijevanje pravnih obveza mjesta trgovanja u pogledu takvog trgovanja;
 - (b) razvijati i održavati politike i postupke kojima se osigurava usklađenost sustava algoritamskog trgovanja s tim obvezama.
2. Mjesta trgovanja osiguravaju da njihovo osoblje zaduženo za praćenje usklađenosti barem općenito razumije način funkcioniranja sustava algoritamskog trgovanja i algoritama.

Osoblje zaduženo za praćenje usklađenosti u stalnom je kontaktu s osobama unutar dotičnog mjesta trgovanja koje imaju detaljno tehničko znanje o sustavima algoritamskog trgovanja i algoritmima tog mjesta trgovanja.

Mjesta trgovanja osiguravaju i da je osoblje zaduženo za praćenje usklađenosti u svakom trenutku u izravnom kontaktu s osobama koje imaju pristup funkciji iz članka 18. stavka 2. točke (c) („funkcija isključivanja sustav”) ili pristup toj funkciji isključivanja sustava i osobama koje su odgovorne za sustav algoritamskog trgovanja.

3. Ako su funkcija praćenja usklađenosti ili njezini elementi izdvojeni i ugovoreni s trećom stranom, mjesta trgovanja toj trećoj strani osiguravaju isti pristup informacijama koji bi osigurali i vlastitom osoblju zaduženom za praćenje usklađenosti. Mjesta trgovanja sa savjetnicima za usklađivanje sklapaju ugovore kojima se osigurava sljedeće:
 - (a) jamči se privatnost podataka;
 - (b) ne ometa se revizija funkcije praćenja usklađenosti koju provode unutarnji i vanjski revizori ili nadležno tijelo.

Članak 5.

Zapošljavanje osoblja

(članak 48. stavak 1. Direktive 2014/65/EU)

1. Mjesta trgovanja zapošljavaju dovoljan broj osoblja koje ima potrebne vještine za upravljanje njihovim sustavima algoritamskog trgovanja i algoritmima trgovanja i dovoljno znanja o sljedećem:
 - (a) relevantnim sustavima i algoritmima trgovanja;
 - (b) praćenju i testiranju tih sustava i algoritama;

- (c) vrstama trgovanja koje provode članovi, sudionici ili klijenti mjesta trgovanja („članovi”);
 - (d) pravnim obvezama mjesta trgovanja.
2. Mjesta trgovanja definiraju potrebne vještine iz stavka 1. Osoblje iz stavka 1. posjeduje te potrebne vještine u trenutku zapošljavanja ili ih stječe obukom nakon postupka zapošljavanja. Mjesta trgovanja osiguravaju da vještine tog osoblja budu ažurne i redovito ih ocjenjuju.
3. Obuka osoblja iz stavka 2. prilagođava se iskustvu i odgovornosti osoblja, uzimajući u obzir prirodu, opseg i složenost njegovih aktivnosti.
4. Osoblje iz stavka 1. uključuje osoblje s dovoljno iskustva za učinkovito obavljanje svojih funkcija unutar mjesta trgovanja.

Članak 6.

Izdvajanje i javna nabava

(članak 48. stavak 1. Direktive 2014/65/EU)

1. Mjesta trgovanja koja izdvajaju sve poslovne procese ili dio njih u pogledu sustava kojima se omogućuje ili dopušta algoritamsko trgovanje osiguravaju sljedeće:
- (a) da se ugovor o izdvajanju isključivo odnosi na poslovne procese i da se njime ne izmjenjuju odgovornosti višeg rukovodstva i upravljačkog tijela;
 - (b) da se ne mijenjaju odnosi i obveze mjesta trgovanja prema njegovim članovima, nadležnim tijelima ili bilo kojim trećim stranama, primjerice klijentima koji koriste usluge unosa podataka;
 - (c) ispunjivanje zahtjeva koje moraju poštivati kako bi dobila odobrenja za rad u skladu s glavom III. Direktive 2014/65/EU.
2. Za potrebe ovog članka poslovni procesi uključuju sve izravne aktivnosti povezane s radom i nadzorom sustava trgovanja na kojima se temelje sljedeći elementi:
- (a) uzlazna povezivost, kapacitet podnošenja naloga, kapacitet automatskog ograničavanja i mogućnost uravnoteživanja unosa naloga klijenta putem različitih poveznika;
 - (b) sustav za uparivanje naloga;
 - (c) silazna povezivost, uređivanje naloga i transakcija i svaka druga vrsta toka tržišnih podataka;
 - (d) infrastrukturu za praćenje rada elemenata iz točaka (a), (b) i (c).
3. Mjesta trgovanja dokumentiraju postupak odabira pružatelja usluga kojemu se izdvajaju poslovni procesi („pružatelj usluga”). Ona poduzimaju potrebne mjere kojima se prije sklapanja ugovora o izdvajanju i tijekom njegova trajanja jamči ispunjivanje sljedećih uvjeta:
- (a) pružatelj usluga obavlja izdvojene procese pouzdano i stručno i ima sva odobrenja koja su za te potrebe propisana zakonodavstvom;
 - (b) pružatelj usluga pravilno nadzire obavljanje izdvojenih procesa i primjereno upravlja rizicima povezanima s ugovorom o izdvajanju;
 - (c) izdvojene usluge pružaju se u skladu sa specifikacijama ugovora o izdvajanju na temelju prethodno utvrđenih metoda za ocjenjivanje standarda rada pružatelja usluga, uključujući i instrumente za mjerenje pružene usluge i specifikacije zahtjeva koje se moraju ispuniti;
 - (d) mjesto trgovanja raspolaže potrebnom stručnosti za učinkovit nadzor izdvojenih procesa i upravljanje rizicima povezanima s ugovorom o izdvajanju;

- (e) mjesto trgovanja sposobno je brzo djelovati u slučaju da pružatelj usluga ne obavlja dotične procese učinkovito i u skladu s primjenjivim pravom i regulatornim zahtjevima;
- (f) pružatelj usluga obavješćuje mjesto trgovanja o svim činjenicama koje mogu imati bitan učinak na njegovu sposobnost učinkovitog obavljanja izdvojenih procesa u skladu s njegovim pravnim obvezama;
- (g) mjesto trgovanja može raskinuti ugovor o izdvajanju, ako je to potrebno, a da se ne ugrozi kontinuitet i kvaliteta usluga koje pruža klijentima;
- (h) pružatelj usluga surađuje s nadležnim tijelima mjesta trgovanja u pogledu izdvojenih djelatnosti;
- (i) mjesto trgovanja ima učinkovit pristup podacima povezanim s izdvojenim djelatnostima i poslovnim prostorima pružatelja usluga, a revizori mjesta trgovanja i nadležna tijela imaju učinkovit pristup podacima povezanim s izdvojenim djelatnostima;
- (j) mjesto trgovanja utvrđuje zahtjeve koje moraju ispuniti pružatelji usluga radi zaštite povjerljivih informacija koje se odnose na mjesto trgovanja i njegove članove te povjerljivih informacija i softvera tog mjesta;
- (k) pružatelj usluga ispunjuje zahtjeve iz točke (j);
- (l) mjesto trgovanja i pružatelj usluga uspostavljaju, provode i održavaju plan postupanja za oporavak od kriznih situacija i redovito provjeravaju sigurnosnu opremu kada je to potrebno s obzirom na poslovni proces koji je izdvojen;
- (m) ugovorom o izdvajanju utvrđuju se obveze pružatelja usluga u slučaju da on ne može pružiti svoje usluge, uključujući i pružanje usluge od strane društva koje ga zamjenjuje;
- (n) mjesto trgovanja ima pristup informacijama u odnosu na mehanizme za kontinuitet poslovanja pružatelja usluga iz članka 16.

4. Ugovori o izdvajanju zaključuju se u pisanom obliku i njima se utvrđuje sljedeće:

- (a) raspodjela prava i obveza između pružatelja usluga i mjesta trgovanja;
- (b) jasan opis:
 - i. poslovnih procesa koji su izdvojeni;
 - ii. pristupa mjesta trgovanja knjigama i evidencijama pružatelja usluga;
 - iii. postupka utvrđivanja i rješavanja mogućih sukoba interesa;
 - iv. odgovornosti koju preuzima svaka strana;
 - v. postupka za izmjenu i raskid ugovora;
- (c) načini kojima se osigurava da mjesto trgovanja i pružatelj usluga nadležnom tijelu omoguće, u mjeri u kojoj je to potrebno, izvršavanje njegovih nadzornih ovlasti.

5. Mjesta trgovanja izvješćuju nadležna tijela o svojoj namjeri izdvajanja poslovnih procesa u sljedećim slučajevima:

- (a) kada pružatelj usluga pruža istu uslugu drugim mjestima trgovanja;
- (b) kada se izdvajaju ključni poslovni procesi potrebni za kontinuitet poslovanja, pri čemu mjesta trgovanja moraju od nadležnog tijela zatražiti prethodno odobrenje..

6. Za potrebe stavka 5. točke (b) ključni poslovni procesi uključuju procese potrebne za ispunjavanje obveza iz članka 47. stavka 1. točaka (b), (c) i (e) Direktive 2014/65/EU.

7. Mjesta trgovanja obavješćuju nadležna tijela o svim ugovorima o izdavanju na koje se ne primjenjuje zahtjev za prethodno odobrenje odmah nakon potpisivanja ugovora.

POGLAVLJE II.

KAPACITET I OTPORNOST MJESTA TRGOVANJA

Članak 7.

Postupanje članova mjesta trgovanja s dužnom pažnjom

(članak 48. stavak 1. Direktive 2014/65/EU)

1. Mjesta trgovanja utvrđuju uvjete u skladu s kojima njihovi članovi upotrebljavaju njihove sustave za elektroničko podnošenje naloga. Ti se uvjeti utvrđuju uzimajući u obzir model trgovanja mjesta trgovanja i obuhvaćaju barem sljedeće:

- (a) kontrole cijena, volumena i vrijednosti naloga te upotrebe sustava prije trgovanja te kontrole aktivnosti trgovanja članova nakon trgovanja;
- (b) kvalifikacije propisane za osoblje na ključnim položajima unutar članova;
- (c) ispitivanje tehničke i funkcionalne usklađenosti;
- (d) politiku upotrebe funkcije isključivanja sustava;
- (e) odredbe o tome može li član svojim klijentima osigurati izravan elektronički pristup sustavu te, ako može, uvjeti koji se na takve klijente primjenjuju.

2. Mjesta trgovanja provode dubinsku analizu svojih potencijalnih članova u pogledu uvjeta iz stavka 1. i utvrđuju postupke za takvu analizu.

3. Mjesta trgovanja jednom godišnje provode na rizicima temeljenu procjenu usklađenosti svojih članova s uvjetima iz stavka 1. i provjeravaju jesu li njihovi članovi i dalje registrirani kao investicijska društva. U procjeni temeljenoj na rizicima u obzir se uzima opseg i mogući učinak trgovanja svakog člana kao i vrijeme koje je prošlo od zadnje procjene člana temeljene na rizicima.

4. Nakon provedbe godišnje procjene temeljene na rizicima iz stavka 3. mjesta trgovanja po potrebi provode dodatne procjene usklađenosti njihovih članova s uvjetima iz stavka 1.

5. Mjesta trgovanja utvrđuju kriterije i postupke za uvođenje sankcija članovima koji ne poštuju uvjete. Te sankcije uključuju suspenziju pristupa mjestu trgovanja i gubitak članstva.

6. Mjesta trgovanja najmanje pet godina čuvaju evidenciju o:

- (a) uvjetima i postupcima za dubinsku analizu;
- (b) kriterijima i postupcima za uvođenje sankcija;
- (c) početnoj dubinskoj analizi svojih članova;
- (d) godišnjoj procjeni svojih članova temeljenoj na rizicima;
- (e) članovima koji nisu uspješno položili godišnju procjenu temeljenu na rizicima te o sankcijama koje su tim članovima uvedene.

Članak 8.

Testiranje sustava trgovanja

(članak 48. stavak 1. Direktive 2014/65/EU)

1. Prije uvođenja ili nadogradnje sustava trgovanja mjesta trgovanja koriste jasno definirane metodologije razvoja i testiranja kojima se barem osigurava sljedeće:
 - (a) sustavi trgovanja ne djeluju na neželjen način;
 - (b) kontrole usklađenosti i upravljanja rizicima ugrađene u sustave funkcioniraju kako je planirano, uključujući i automatsko generiranje izvješća o pogrešci;
 - (c) sustav trgovanja može učinkovito nastaviti funkcionirati u slučaju znatnog povećanja broja poruka kojima taj sustav upravlja.
2. Mjesta trgovanja moraju u svakom trenutku moći dokazati da su poduzela sve razumne mjere kako bi se izbjeglo da njihovi sustavi trgovanja doprinesu neurednim uvjetima trgovanja.

Članak 9.

Ispitivanje usklađenosti

(članak 48. stavak 6. Direktive 2014/65/EU)

1. Mjesta trgovanja od svojih članova zahtijevaju da provedu ispitivanje usklađenosti prije uvođenja ili bitne nadogradnje:
 - (a) svojih pristupa sustavu mjesta trgovanja;
 - (b) svojih sustava trgovanja, algoritama trgovanja ili strategija trgovanja.
2. Ispitivanjem usklađenosti osigurava se da je osnovno funkcioniranje sustava trgovanja, algoritama i strategija članova usklađeno s uvjetima mjesta trgovanja.
3. Ispitivanjem usklađenosti provjerava se funkcioniranje sljedećeg:
 - (a) mogućnosti očekivane interakcije sustava ili algoritma s logikom mjesta trgovanja za uparivanje naloga i odgovarajuće obrade toka podataka prema mjestu trgovanja i iz njega;
 - (b) osnovnih funkcija kao što su podnošenje, izmjene ili otkazivanje naloga ili iskaza interesa, preuzimanja statičnih i tržišnih podataka i svih tokova poslovnih podataka;
 - (c) povezivosti, uključujući mehanizam otkazivanja u slučaju prekida povezivosti, gubitka unosa tržišnih podataka i automatskog ograničavanja te ponovne uspostave, uključujući ponovnu unutardnevnu uspostavu trgovanja i obradu instrumenata čije je trgovanje obustavljeno ili neažuriranih tržišnih podataka.
4. Mjesta trgovanja svojim postojećim i potencijalnim članovima osiguravaju okruženje za ispitivanje usklađenosti koje:
 - (a) je dostupno pod uvjetima koji su istovjetni uvjetima koji se primjenjuju na ostale usluge ispitivanja mjesta trgovanja;
 - (b) osigurava popis financijskih instrumenata koji se mogu ispitati i koji su reprezentativni za svaki razred instrumenata dostupan u proizvodnom okruženju;
 - (c) je dostupno tijekom uobičajenog radnog vremena tržišta ili, ako je dostupno samo izvan radnog vremena, prema planiranom periodičnom rasporedu;
 - (d) se oslanja na osoblje s dovoljno znanja.

5. Mjesta trgovanja izvješće o rezultatima ispitivanja usklađenosti dostavljaju samo postojećim i potencijalnim članovima.
6. Mjesta trgovanja od svojih postojećih i potencijalnih članova zahtijevaju da koriste njihove mehanizme za ispitivanje usklađenosti.
7. Mjesta trgovanja osiguravaju učinkovito razdvajanje okruženja za ispitivanje od proizvodnog okruženja za potrebe ispitivanja usklađenosti iz stavaka 1. do 3.

Članak 10.

Testiranje algoritama članova radi izbjegavanja neurednih uvjeta trgovanja

(članak 48. stavak 6. Direktive 2014/65/EU)

1. Mjesta trgovanja od svojih članova zahtijevaju da, prije uvođenja ili bitne nadogradnje algoritma trgovanja ili strategije trgovanja, potvrde da su algoritmi koje primjenjuju bili testirani kako bi se izbjegla uspostava neurednih uvjeta trgovanja ili kako bi se izbjeglo da se tome doprinese, te da opišu sredstva kojima su oni testirani.
2. Mjesta trgovanja svojim članovima osiguravaju pristup testnom okruženju koje se sastoji od sljedećeg:
 - (a) mehanizama za simulaciju kojima se reproducira što je moguće stvarnije proizvodno okruženje, uključujući neuredne uvjete trgovanja, i koja sadržavaju funkcije, protokole i strukturu koji članovima omogućuju testiranje niza scenarija koje smatraju relevantnima za svoju aktivnost;
 - (b) testnih simbola kako ih je mjesto trgovanja definiralo i kako njima upravlja.
3. Mjesta trgovanja osiguravaju učinkovito razdvajanje testnog okruženja od proizvodnog okruženja za potrebe testiranja iz stavka 1.

Članak 11.

Kapacitet mjesta trgovanja

(članak 48. stavak 1. Direktive 2014/65/EU)

1. Mjesta trgovanja osiguravaju da njihovi sustavi trgovanja imaju dovoljan kapacitet za obavljanje funkcija bez kvarova, prekida ili grešaka u sustavu pri uparivanju transakcija barem za najveći broj poruka u sekundi koji je zabilježen u tom sustavu tijekom prethodnih pet godina pomnoženo s dva.

Za potrebe utvrđivanja najvećeg broja poruka u obzir se uzimaju sljedeće poruke:

- (a) sve ulazne poruke, uključujući naloge i izmjene ili otkazivanja naloga;
 - (b) sve izlazne poruke, uključujući odgovor sustava na ulaznu poruku, prikaz podataka iz knjige naloga i širenje toka nakon trgovanja, što podrazumijeva samostalnu upotrebu kapaciteta sustava trgovanja.
2. Elementi sustava trgovanja koji se uzimaju u obzir za potrebe stavka 1. jesu oni na kojima se temelje sljedeće aktivnosti:
 - (a) uzlazna povezivost, kapacitet podnošenja naloga, kapacitet automatskog ograničavanja i mogućnost uravnoteživanja unosa naloga klijenta putem različitih poveznika;
 - (b) sustav trgovanja kojim se omogućuje da mjesto trgovanja uparuje naloge uz primjerenu latenciju;
 - (c) silazna povezivost, uređivanje naloga i transakcija i svaka druga vrsta toka tržišnih podataka;
 - (d) infrastruktura za praćenje funkcioniranja prethodno navedenih elemenata.

3. Mjesta trgovanja procjenjuju je li kapacitet njihovih sustava trgovanja odgovarajući i kada broj poruka premašuje najveći broj poruka u sekundi zabilježen u tom sustavu tijekom prethodnih pet godina. Nakon te procjene mjesta trgovanja obavješćuju nadležno tijelo o svim mjerama koje planiraju provesti radi povećanja svojeg kapaciteta i o trajanju provedbe tih mjera.
4. Mjesta trgovanja osiguravaju da su njihovi sustavi u mogućnosti odgovoriti na povećani tok poruka a da se pritom bitno ne ugrozi funkcioniranje njihovih sustava. Ustrojstvo sustava trgovanja stoga omogućuje da se njegov kapacitet, prema potrebi, poveća u razumnom roku.
5. Mjesta trgovanja odmah objavljuju sve ozbiljne prekide trgovanja koji nisu rezultat volatilnosti tržišta ili drugih bitnih prekida povezivosti i o tome obavješćuju nadležno tijelo i članove.

Članak 12.

Opće obveze praćenja

(članak 48. stavak 1. Direktive 2014/65/EU)

1. Mjesta trgovanja osiguravaju da su njihovi sustavi algoritamskog trgovanja u svakom trenutku prilagođeni poslovanju koje se putem njih odvija i da su dovoljno konzistentni da osiguraju kontinuitet i pravilnost funkcioniranja tržišta na kojima djeluju, bez obzira na to koji se model trgovanja koristi.
2. Mjesta trgovanja u stvarnom vremenu prate svoje sustave algoritamskog trgovanja u odnosu na sljedeće:
 - (a) njihov rad i kapacitet iz članka 11. stavka 4.;
 - (b) naloge koje njihovi članovi šalju pojedinačno ili skupno.

Mjesta trgovanja osobito primjenjuju pragove za automatizirano ograničavanje i prate koncentraciju toka naloga kako bi se otkrile moguće prijetnje pravilnom funkcioniranju tržišta.

3. Upozorenja u stvarnom vremenu generiraju se u roku od pet sekundi od relevantnog događaja.

Članak 13.

Kontinuirano praćenje

(članak 48. stavak 1. Direktive 2014/65/EU)

1. Mjesta trgovanja moraju moći svojem nadležnom tijelu u svakom trenutku dokazati da u stvarnom vremenu prate rad i korištenje elemenata sustava trgovanja iz članka 11. stavka 2. u pogledu sljedećih parametara:
 - (a) postotak maksimalnog kapaciteta svih poruka u sekundi;
 - (b) ukupan broj poruka kojima upravlja sustav trgovanja, raščlanjeno na elemente sustava trgovanja, uključujući:
 - i. broj primljenih poruka u sekundi;
 - ii. broj poslanih poruka u sekundi;
 - iii. broj poruka koje je sustav u jednoj sekundi odbio;
 - (c) razdoblje između primanja poruke kroz bilo koji poveznik sustava trgovanja i slanja povezane poruke iz istog poveznika nakon što je sustav uparivanja izvornu poruku obradio;
 - (d) rad sustava uparivanja.

2. Mjesta trgovanja poduzimaju, što je prije moguće i prema redoslijedu prioriteta, sve odgovarajuće mjere u pogledu svih problema utvrđenih u sustavu trgovanja tijekom kontinuiranog praćenja, a sustav trgovanja moraju moći prema potrebi prilagoditi, ograničiti ili isključiti.

Članak 14.

Periodično preispitivanje rada i kapaciteta sustava algoritamskog trgovanja

(članak 48. stavak 1. Direktive 2014/65/EU)

1. U kontekstu samoprocjene koja se provodi u skladu s člankom 2. mjesta trgovanja vrednuju rad i kapacitet svojih sustava algoritamskog trgovanja i povezanih postupaka u pogledu upravljanja, odgovornosti, odobravanja i mehanizama za kontinuitet poslovanja.
2. U okviru vrednovanja iz stavka 1. mjesta trgovanja provode testiranje otpornosti na stres u kojima simuliraju nepovoljne scenarije kako bi se provjerio rad hardvera, softvera i komunikacijskih kanala i utvrdili scenariji u kojima taj sustav trgovanja ili dijelovi tog sustava trgovanja obavljaju svoje funkcije uz kvarove, prekide ili greške u sustavu pri uparivanju transakcija.
3. Testiranja otpornosti na stres obuhvaćaju sve faze trgovanja, segmente trgovanja i vrste instrumenata kojima trguje dotično mjesto trgovanja i u okviru njih se simuliraju aktivnosti članova uz postojeće postavke povezivosti.
4. Nepovoljni scenariji iz stavka 2. temelje se na sljedećem:
 - (a) povećan broj primljenih poruka počevši s najvećim brojem poruka kojim je sustav mjesta trgovanja upravljao prethodnih pet godina;
 - (b) neočekivano ponašanje poslovnih procesa mjesta trgovanja;
 - (c) nasumična kombinacija stresnih i uobičajenih tržišnih uvjeta te neočekivano ponašanje poslovnih procesa mjesta trgovanja.
5. Vrednovanje rada i kapaciteta mjesta trgovanja opisano u stavcima 1. do 4. provodi nezavisni evaluator ili odjel unutar dotičnog mjesta trgovanja koji nije odgovoran za proces koji se preispituje.
6. Mjesta trgovanja poduzimaju mjere za brzo i učinkovito korigiranje svih nedostataka utvrđenih na temelju vrednovanja rada i kapaciteta mjesta trgovanja iz stavaka 1. do 4. te najmanje pet godina vode evidenciju o preispitivanju i svim korektivnim mjerama poduzetima u tom pogledu.

Članak 15.

Mehanizmi za kontinuitet poslovanja

(članak 48. stavak 1. Direktive 2014/65/EU)

1. Mjesta trgovanja moraju u svakom trenutku moći dokazati da su njihovi sustavi dovoljno stabilni zahvaljujući učinkovitim mehanizmima za kontinuitet poslovanja kojima se rješavaju incidenti koji uzrokuju prekide u radu.
2. Mehanizmi za kontinuitet poslovanja osiguravaju da se trgovanje može ponovno uspostaviti u roku od dva sata od incidenta koji je uzrokovao prekid u radu ili blizu tog roka i da najveća količina podataka koja se može iz bilo kojeg informatičkog sustava mjesta trgovanja izgubiti nakon incidenta koji uzrokuje prekid u radu iznosi što bliže nuli.

Članak 16.

Plan kontinuiteta poslovanja

(članak 48. stavak 1. Direktive 2014/65/EU)

1. Mjesta trgovanja donose, u kontekstu svojeg okvira upravljanja i odlučivanja u skladu s člankom 3., plan kontinuiteta poslovanja na temelju kojeg se provode učinkoviti mehanizmi za kontinuitet poslovanja iz članka 15. Na temelju plana kontinuiteta poslovanja utvrđuju se postupci i mehanizmi za upravljanje incidentima koji uzrokuju prekid u radu.
2. Tim se planom kontinuiteta poslovanja predviđa sljedeći minimalni sadržaj:
 - (a) niz mogućih negativnih scenarija koji se odnose na rad sustava algoritamskog trgovanja, uključujući nedostupnost sustava, osoblja, radnog prostora, vanjskih dobavljača ili podatkovnih centara te na gubitak ili preinake ključnih podataka i dokumenata;
 - (b) postupci koje treba slijediti u slučaju događaja koji uzrokuje prekid u radu;
 - (c) najduže vrijeme potrebno za ponovnu uspostavu trgovanja i količina podataka koja se može izgubiti u informatičkom sustavu;
 - (d) postupci za premještanje sustava trgovanja na sigurnu lokaciju i upravljanje sustavom trgovanja s te lokacije.
 - (e) sigurnosna kopija ključnih poslovnih podataka uključujući ažurirane informacije o kontaktima potrebnima da se osigura komunikacija unutar mjesta trgovanja, između mjesta trgovanja i njegovih članova te između mjesta trgovanja i infrastruktura za poravnanje i namiru;
 - (f) obuka osoblja o mehanizmima za kontinuitet poslovanja;
 - (g) raspodjela zadaća i uspostava posebne skupine za sigurnosne operacije koja može reagirati odmah nakon incidenta koji uzrokuje prekid u radu;
 - (h) kontinuirani program ispitivanja, vrednovanja i preispitivanja mehanizama koji uključuju postupke za izmjenu mehanizama uzimajući u obzir rezultate tog programa.
3. U plan kontinuiteta poslovanja uključeno je usklađivanje satova poslovanja nakon incidenta koji uzrokuje prekid u radu.
4. Mjesta trgovanja osiguravaju da se provodi i periodički preispituje procjena učinka kojom se utvrđuju rizici i posljedice prekida u radu. U tu svrhu sve odluke mjesta trgovanja o tome da se u planu kontinuiteta poslovanja ne uzme u obzir utvrđeni rizik nedostupnosti sustava trgovanja primjereno se dokumentiraju i izričito ih odobrava upravljačko tijelo.
5. Mjesta trgovanja osiguravaju da njihovo više rukovodstvo:
 - (a) utvrdi jasne ciljeve i strategije u pogledu kontinuiteta poslovanja;
 - (b) dodijeli odgovarajuće ljudske resurse te tehnološka i financijska sredstva za ostvarivanje ciljeva i strategija iz točke (a);
 - (c) odobri plan kontinuiteta poslovanja i sve njegove izmjene potrebne zbog organizacijskih, tehnoloških i pravnih promjena;
 - (d) obavijesti se barem jednom godišnje o ishodu procjene učinka i svih njezinih revizija i o svim nalazima koji se odnose na primjerenost plana kontinuiteta poslovanja;
 - (e) uspostavi funkciju za kontinuitet poslovanja unutar organizacije.
6. Planom kontinuiteta poslovanja utvrđuju se postupci za rješavanje svih prekida izdvojenih ključnih poslovnih procesa, uključujući i situacije u kojima ti ključni poslovni procesi više nisu dostupni.

Članak 17.

Periodično preispitivanje mehanizama za kontinuitet poslovanja

(članak 48. stavak 1. Direktive 2014/65/EU)

1. Mjesta trgovanja ispituju, u kontekstu svoje samoprocjene iz članka 2. i na temelju realističnih scenarija, funkcioniranje plana kontinuiteta poslovanja i provjeravaju sposobnost mjesta trgovanja da se oporavi od incidenta koji uzrokuje prekid u radu i ponovno uspostavi trgovanje kako je utvrđeno u članku 15. stavku 2.
2. Mjesta trgovanja osiguravaju, ako se to smatra potrebnim i uzimajući u obzir rezultate periodičnog preispitivanja iz stavka 1., da preispitivanje njihova plana kontinuiteta poslovanja i mehanizama za kontinuitet poslovanja provodi nezavisni evaluator ili odjel unutar dotičnog mjesta trgovanja koji nije odgovoran za proces koji se preispituje. Rezultati aktivnosti ispitivanja dokumentiraju se u pisanom obliku, pohranjuju i dostavljaju višem rukovodstvu mjesta trgovanja kao i poslovnim jedinicama uključenima u plan kontinuiteta poslovanja.
3. Mjesta trgovanja osiguravaju da se ispitivanjem kontinuiteta poslovanja ne ometa njihova uobičajena aktivnost trgovanja.

Članak 18.

Sprječavanje neurednih uvjeta trgovanja

(članak 48. stavci 4., 5. i 6. Direktive 2014/65/EU)

1. Mjesta trgovanja raspoložu najmanje sljedećim mehanizmima za sprječavanje neurednog trgovanja i kršenja ograničenja kapaciteta:
 - (a) ograničenja po članu u pogledu broja naloga koji se šalju u sekundi;
 - (b) mehanizmi za upravljanje volatilnošću;
 - (c) kontrole prije trgovanja.
2. Za potrebe stavka 1. mjesta trgovanja mogu:
 - (a) zatražiti od bilo kojeg člana ili korisnika sponzoriranog pristupa informacije o njihovim organizacijskim zahtjevima i kontrolama trgovanja;
 - (b) obustaviti pristup člana ili trgovca sustavu trgovanja na inicijativu mjesta trgovanja ili na zahtjev tog člana, klirinškog člana, središnje druge ugovorne strane ako je to predviđeno njezinim pravilima, ili nadležnog tijela;
 - (c) koristiti funkciju isključivanja sustava za otkazivanje neizvršenih naloga koje je podnio član ili klijent koji koristi sponzorirani pristup, u sljedećim okolnostima:
 - i. na zahtjev člana ili klijenta koji koristi sponzorirani pristup kada taj član ili klijent nisu u tehničkoj mogućnosti izbrisati vlastite naloge;
 - ii. kada knjiga naloga sadržava pogrešno udvostručene naloge;
 - iii. nakon suspenzije koju je pokrenuo tržišni operater ili nadležno tijelo;
 - (d) otkazati ili opozvati transakcije u slučaju nepravilnog rada mehanizama mjesta trgovanja za upravljanje volatilnošću ili poslovnih procesa sustava trgovanja;
 - (e) uravnoteživati unose naloga među različitim poveznicima ako mjesto trgovanja koristi više od jednog poveznika kako bi se izbjeglo urušavanje sustava.

3. Mjesta trgovanja utvrđuju politike i mehanizme s obzirom na:
- (a) mehanizme za upravljanje volatilnošću u skladu s člankom 19.;
 - (b) kontrole prije i poslije trgovanja kojima se koristi dotično mjesto te kontrole prije i poslije trgovanja potrebne za pristup njihovih članova tržištu;
 - (c) obvezu članova da raspolažu vlastitom funkcijom isključivanja sustava;
 - (d) zahtjeve za informacije koje se primjenjuju na članove;
 - (e) suspenziju pristupa;
 - (f) politiku otkazivanja koja se odnosi na naloge i transakcije uključujući:
 - i. rokove;
 - ii. postupke;
 - iii. obveze izvješćivanja i transparentnosti;
 - iv. postupke rješavanja sporova;
 - v. mjere kojima bi se pogrešne transakcije svele na najmanju moguću mjeru;
 - (g) mehanizme za automatsko ograničavanje naloga uključujući:
 - i. broj naloga u sekundi u prethodno utvrđenim vremenskim intervalima;
 - ii. politiku jednakog postupanja među članovima osim kada je mehanizam za automatsko ograničavanje usmjeren na pojedinačne članove;
 - iii. mjere koje se donose nakon događaja u kojemu se nalozi automatski ograničavaju.
4. Mjesta trgovanja javno objavljuju svoje politike i mehanizme iz stavaka 2. i 3. Ta se obveza ne primjenjuje u pogledu specifičnog broja naloga u sekundi u prethodno utvrđenim vremenskim intervalima i posebnih parametara njihovih mehanizama za upravljanje volatilnošću.
5. Mjesta trgovanja čuvaju najmanje pet godina potpunu evidenciju svojih politika i mehanizama iz stavka 3.

Članak 19.

Mehanizmi za upravljanje volatilnošću

(članak 48. stavak 5. Direktive 2014/65/EU)

1. Mjesta trgovanja osiguravaju da odgovarajući mehanizmi za automatsku suspenziju ili ograničavanje trgovanja budu funkcionalni u svakom trenutku tijekom radnog vremena.
2. Mjesta trgovanja osiguravaju da:
- (a) se mehanizmi za zaustavljanje ili ograničavanje trgovanja ispituju prije uvođenja i periodički nakon toga kada se preispituje kapacitet i rad sustava trgovanja;
 - (b) se dodjeljuju informatički i ljudski resursi koji se bave izradom, održavanjem i praćenjem mehanizama uvedenih radi zaustavljanja ili ograničavanja trgovanja;
 - (c) se kontinuirano prate mehanizmi za upravljanje volatilnošću.

3. Mjesta trgovanja čuvaju evidenciju o pravilima i parametrima mehanizama za upravljanje volatilnošću i svim njihovim izmjenama, kao i evidenciju o radu, upravljanju i nadogradnji tih mehanizama.

4. Mjesta trgovanja osiguravaju da su u njihova pravila o mehanizmima za upravljanje volatilnošću uključeni postupci za upravljanje situacijama u kojima se parametri moraju ručno poništiti kako bi se osiguralo uredno trgovanje.

Članak 20.

Kontrole prije i poslije trgovanja

(članak 48. stavci 4. i 6. Direktive 2014/65/EU)

1. Mjesta trgovanja provode sljedeće kontrole prije trgovanja prilagođene za svaki financijski instrument kojim se na njima trguje:

- (a) raspona cijena, čime se na pojedinačnoj osnovi automatski blokiraju nalozi koji ne ispunjavaju prethodno utvrđene cjenovne parametre naloga;
- (b) maksimalne vrijednosti naloga, čime se automatski sprječava da se u knjigu naloga unesu nalozi koji imaju neobično veliku vrijednost u usporedbi sa zamišljenom vrijednošću po financijskom instrumentu;
- (c) maksimalnog volumena naloga, čime se automatski sprječava da se u knjigu naloga unesu nalozi koji imaju neobično veliku veličinu.

2. Kontrole prije trgovanja iz stavka 1. strukturirane su na način da se njima osigurava sljedeće:

- (a) njihova automatizirana primjena omogućuje ponovnu prilagodbu ograničenja tijekom dnevnog trgovanja i u svim njegovim fazama;
- (b) djeluju u roku od najduže pet sekundi;
- (c) nalog se odbija nakon što se prekrši ograničenje;
- (d) postoje postupci i mehanizmi za odobravanje naloga većih od ograničenja na zahtjev dotičnog člana. Ti postupci i mehanizmi primjenjuju se u pogledu specifičnog naloga ili skupine naloga na privremenoj osnovi i u iznimnim okolnostima.

3. Mjesta trgovanja mogu uspostaviti kontrole poslije trgovanja koje ona smatraju primjerenima na temelju procjene rizika aktivnosti svojih članova.

Članak 21.

Prethodno utvrđivanje uvjeta za pružanje izravnog elektroničkog pristupa

(članak 48. stavak 7. Direktive 2014/65/EU)

Mjesta trgovanja koja dopuštaju izravan elektronički pristup putem svojih sustava utvrđuju i objavljuju pravila i uvjete u skladu s kojima njihovi članovi mogu vlastitim klijentima pružati izravan elektronički pristup. Tim su pravilima i uvjetima obuhvaćeni barem posebni zahtjevi iz članka 22. Delegirane uredbe Komisije (EU) 2017/589 ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) 2017/589 od 19. srpnja 2016. „o dopuni Direktive 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća u vezi s regulatornim tehničkim standardima kojima se utvrđuju organizacijski zahtjevi za investicijska društva koja sudjeluju u algoritamskom trgovanju (vidjeti stranicu 417. ovoga Službenog lista).

Članak 22.

Posebni zahtjevi za mjesta trgovanja koja dopuštaju sponzorirani pristup

(članak 48. stavak 7. Direktive 2014/65/EU)

1. Mjesta trgovanja utvrđuju da pružanje sponzoriranog pristupa podliježe njihovom odobrenju i zahtijevaju da društva koja imaju sponzorirani pristup podliježu barem kontrolama iz članka 18. stavka 3. točke (b).
2. Mjesta trgovanja osiguravaju da pružatelji sponzoriranog pristupa u svakom trenutku jedini imaju pravo odrediti i izmijeniti parametre koji se primjenjuju na kontrole iz stavka 1. koje se provode nad tokom naloga njihovih klijenata koji koriste sponzorirani pristup.
3. Mjesta trgovanja moraju moći obustaviti ili ukinuti pružanje sponzoriranog pristupa klijentima koji su prekršili Direktivu 2014/65/EU, uredbu Europskog parlamenta i vijeća (EU) br. 600/2014 ⁽¹⁾ i (EU) br. 596/2014 ⁽²⁾ ili interna pravila tog mjesta trgovanja.

Članak 23.

Sigurnost i ograničenja pristupa

(članak 48. stavak 1. Direktive 2014/65/EU)

1. Mjesta trgovanja raspolažu postupcima i mehanizmima za fizičku i elektroničku sigurnost čija je namjena zaštititi njihove sustave od zlouporabe i neovlaštenog pristupa te osigurati cjelovitost podataka koji su dio njihova sustava ili kroz njega prolaze, uključujući mehanizme kojima se omogućava sprječavanje ili minimiziranje rizika od napada na informacijski sustav kako je definirano u članku 2. točki (a) Direktive 2013/40/EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁾.
2. Mjesta trgovanja utvrđuju i održavaju mjere i mehanizme za fizičku i elektroničku sigurnost kojima se brzo utvrđuju i sprječavaju ili minimiziraju rizici u pogledu:
 - (a) neovlaštenog pristupa njihovu sustavu trgovanja ili dijelu tog sustava, uključujući neovlašteni pristup radnom prostoru i podatkovnim centrima;
 - (b) ometanja sustava koja ozbiljno ometaju ili prekidaju funkcioniranje informacijskog sustava unosom, prijenosom, oštećivanjem, brisanjem, uništavanjem, mijenjanjem ili prikriivanjem tih podataka ili onemogućavanjem pristupa tim podacima;
 - (c) ometanja podataka kojima se podaci u informacijskom sustavu brišu, oštećuju, uništavaju, mijenjaju ili prikriivaju ili se onemogućuje pristup tim podacima;
 - (d) presretanja, pomoću tehničkih sredstava, prijenosa podataka koji nije javan prema informacijskom sustavu, iz informacijskog sustava ili unutar njega, uključujući elektromagnetne emisije iz informacijskog sustava koji prenosi takve podatke.
3. Mjesta trgovanja bez odgode obavješćuju nadležno tijelo o incidentima zlouporabe ili neovlaštenog pristupa tako što bez odgode dostavljaju izvješće o incidentu u kojemu se navodi vrsta incidenta, mjere donesene kao odgovor na taj incident i inicijative poduzete kako bi se slični incidenti izbjegli u budućnosti.

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 600/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o tržištima financijskih instrumenata i izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 (SL L 173, 12.6.2014., str. 84.).

⁽²⁾ Uredba (EU) br. 596/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o zlouporabi tržišta (Uredba o zlouporabi tržišta) te stavljanju izvan snage Direktive 2003/6/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i direktiva Komisije 2003/124/EZ, 2003/125/EZ i 2004/72/EZ (SL L 173, 12.6.2014., str. 1.).

⁽³⁾ Direktiva 2013/40/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 12. kolovoza 2013. o napadima na informacijske sustave i o zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2005/222/PUP (SL L 218, 14.8.2013., str. 8.).

Članak 24.

Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se od prvog navedenog datuma iz članka 93. stavka 1. drugog podstavka Direktive 2014/65/EU.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 14. srpnja 2016.

Za Komisiju
Predsjednik
Jean-Claude JUNCKER

PRILOG

Parametri koji se razmatraju u samoprocjeni koju provode mjesta trgovanja kako je utvrđeno u članku 2. stavku 1.

- (a) Priroda mjesta trgovanja u pogledu:
- i. vrste i regulatornog statusa instrumenata kojima se trguje na mjestu trgovanja, primjerice trguje li mjesto trgovanja likvidnim instrumentima koji podliježu obvezi trgovanja;
 - ii. uloge mjesta trgovanja u financijskom sustavu, primjerice može li se financijskim instrumentima kojima se trguje na tom mjestu trgovanja trgovati negdje drugdje.
- (b) Opseg u pogledu mogućeg učinka mjesta trgovanja na korektno i pravilno funkcioniranje tržišta na temelju barem sljedećih elemenata:
- i. broj algoritama koji se koriste na mjestu trgovanja;
 - ii. kapacitet mjesta trgovanja u pogledu volumena poruka;
 - iii. volumen transakcija izvršenih na mjestu trgovanja;
 - iv. postotak algoritamskog trgovanja u odnosu na ukupnu aktivnost trgovanja i ukupni iznos trgovanja na mjestu trgovanja;
 - v. postotak visokofrekventnog trgovanja u odnosu na ukupnu aktivnost trgovanja i ukupni iznos trgovanja na mjestu trgovanja;
 - vi. broj njegovih članova i sudionika;
 - vii. broj njegovih članova koji pružaju izravan elektronički pristup, ako je primjenjivo, specifičan broj njegovih članova koji pružaju sponzorirani pristup i uvjete na temelju kojih se izravan elektronički pristup nudi ili se može delegirati;
 - viii. omjer neizvršenih naloga i transakcija kako je navedeno i utvrđeno u skladu s Delegiranom uredbom Komisije (EU) 2017/566 ⁽¹⁾;
 - ix. broj i postotak članova s udaljenim pristupom;
 - x. broj lokacija za kolokacije i držanje datoteka na poslužitelju u neposrednoj blizini;
 - xi. broj država i regija u kojima mjesto trgovanja obavlja djelatnost;
 - xii. uvjeti korištenja mehanizama za upravljanje volatilnošću te upotrebljavaju li se dinamična ili statična ograničenja za zaustavljanje trgovanja ili odbijanje naloga).
- (c) Složenost u pogledu:
- i. razreda financijskih instrumenata kojima se trguje na mjestu trgovanja;
 - ii. modela trgovanja dostupnih na mjestu trgovanja uključujući različite modele trgovanja koji se istodobno koriste, primjerice dražbe, neprekinute dražbe i hibridni sustavi;
 - iii. upotrebe izuzeća od obveze transparentnosti prije trgovanja u kombinaciji s korištenim modelima trgovanja;
 - iv. raznolikosti sustava trgovanja koje mjesto trgovanja koristi i razina kontrole koju mjesta trgovanja provode u odnosu na uspostavu, prilagodbu, ispitivanje i preispitivanje njihovih sustava trgovanja;
 - v. strukture mjesta trgovanja u pogledu vlasništva i upravljanja te organizacijske, operativne, tehničke, fizičke i geografske konfiguracije;
 - vi. raznih lokacija za povezivost i tehnologiju mjesta trgovanja;
 - vii. raznolikosti fizičke infrastrukture za trgovanje mjesta trgovanja;
 - viii. razine izdvajanja koju provodi mjesto trgovanja, a osobito ako su izdvojeni poslovni procesi;
 - ix. učestalosti izmjena modela trgovanja, informatičkih sustava i članstva mjesta trgovanja.

⁽¹⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) 2017/566 od 18. svibnja 2016. o dopuni Direktive 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda za omjer neizvršenih naloga i transakcija radi sprečavanja neurednih uvjeta trgovanja (vidjeti stranicu 84. ovoga Službenog lista).

DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) 2017/585**od 14. srpnja 2016.****o dopuni Uredbe (EU) br. 600/2014 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda za standarde i formate podataka za referentne podatke o financijskom instrumentu i tehničke mjere u odnosu na aranžmane koje trebaju uvesti Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala i nadležna tijela****(Tekst značajan za EGP)**

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 600/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o tržištima financijskih instrumenata i izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 27. stavak 3. treći podstavak,

budući da:

- (1) Kako bi nadležna tijela učinkovito pratila tržišta, referentne podatke o financijskim instrumentima trebalo bi navoditi u usklađenom formatu i prema jedinstvenim standardima.
- (2) Izvješćivanjem i objavljivanjem referentnih podataka u elektroničkom i strojno čitljivom obliku i formatu koji se može preuzeti omogućuje se učinkovita upotreba i razmjena tih podataka.
- (3) Promptno dobivanje referentnih podataka o svim financijskim instrumentima koji su uvršteni za trgovanje ili kojima se trguje na mjestu trgovanja ili putem sistematskog internalizatora nadležnim tijelima i ESMA-i omogućuje osiguravanje kvalitete podataka i učinkovit tržišni nadzor i time doprinos cjelovitosti tržišta.
- (4) Kako bi se osiguralo da mjesta trgovanja i sistematski internalizatori dostavljaju potpune i točne referentne podatke, a nadležnim tijelima omogućio stvaran primitak i pravovremena upotreba tih podataka, potrebno je utvrditi primjerene rokove za podnošenje. Potrebno je osigurati dovoljno vremena za utvrđivanje netočnosti ili nepotpunosti podataka prije njihove objave. Kako bi se osigurala usklađenost dostavljenih referentnih podataka s odgovarajućim podacima dostavljenima u skladu s člankom 26. Uredbe (EU) br. 600/2014, referentne podatke za određeni dan nadležna tijela trebaju upotrijebiti za potvrđivanje i razmjenu izvješća o transakcijama izvršenima tog dana.
- (5) U skladu s člankom 27. stavkom 2. Uredbe (EU) br. 600/2014 pošiljatelji i primatelji referentnih podataka dužni su osigurati stvarni primitak, učinkovitu razmjenu i kvalitetu podataka te njihovu usklađenost s odgovarajućim izvješćima o transakcijama predviđenima člankom 26. te uredbe. Stoga bi mjesta trgovanja i sistematski internalizatori trebali osigurati cjelovite i točne referentne podatke te odmah obavijestiti nadležna tijela o netočnostima ili nepotpunostima utvrđenima u podacima koji su već dostavljeni. Oni bi trebali i održavati primjerene sustave i kontrole u svrhu točne, potpune i pravodobne dostave referentnih podataka.
- (6) U svrhu učinkovite upotrebe i razmjene referentnih podataka te kako bi se osigurala usklađenost referentnih podataka s odgovarajućim podacima iz izvješća o transakcijama, mjesta trgovanja i sistematski internalizatori identifikaciju financijskih instrumenata i pravnih osoba koji se uključuju u referentne podatke moraju temeljiti na prihvaćenim jedinstvenim standardima. Konkretno, kako bi osigurali usklađenost referentnih podataka s odgovarajućim izvješćima o transakcijama, mjesta trgovanja i sistematski internalizatori trebali bi osigurati da oznake međunarodnog identifikacijskog broja vrijednosnog papira u skladu s normom ISO 6166, koje se odnose na financijske instrumente o kojima se izvješćuje, budu primljene i uključene u podatke koji se dostavljaju.
- (7) Radi dosljednosti i kako bi se osiguralo nesmetano funkcioniranje financijskih tržišta, potrebno je da se odredbe ove uredbe i odredbe Uredbe (EU) br. 600/2014 primjenjuju od istog datuma.

⁽¹⁾ SL L 173, 12.6.2014., str. 84.

- (8) Ova uredba temelji se na nacrtu regulatornih tehničkih standarda koje je Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala (ESMA) podnijelo Komisiji.
- (9) ESMA je provela otvorena javna savjetovanja o nacrtu regulatornih tehničkih standarda na kojem se temelji ova uredba, analizirala je moguće povezane troškove i koristi te zatražila mišljenje Interesne skupine za vrijednosne papire i tržišta kapitala osnovane člankom 37. Uredbe (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾,

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Sadržaj, standardi, oblik i format referentnih podataka

Mjesta trgovanja i sistematski internalizatori nadležnim tijelima dostavljaju sve pojedinosti referentnih podataka o financijskom instrumentu („referentni podatci“) iz Tablice 3. priloga koji se odnose na predmetni financijski instrument. Sve dostavljene pojedinosti podnose se u skladu sa standardima i formatima navedenima u Tablici 3. priloga, u elektroničkom i strojno čitljivom obliku i u standardnom predlošku u XML formatu u skladu s metodologijom ISO 20022.

Članak 2.

Rokovi za dostavu referentnih podataka nadležnim tijelima

1. Mjesta trgovanja i sistematski internalizatori svakog dana na koji su otvoreni za trgovanje svojim nadležnim tijelima do 21:00 h po srednjoeuropskom vremenu dostavljaju referentne podatke za sve financijske instrumente koji su uvršteni za trgovanje ili kojima se trguje, uključujući kada su nalozi ili ponude dani preko njihova sustava, do 18:00 po srednjoeuropskom vremenu tog dana.
2. Ako je financijski instrument uvršten za trgovanje ili se njime trguje, uključujući kada se nalog ili ponuda daje prvi put, nakon 18:00 po srednjoeuropskom vremenu dana kada je mjesto trgovanja ili sistematski internalizator otvoren za trgovanje, referentni podatci za predmetni financijski instrument dostavljaju se do 21:00 po srednjoeuropskom vremenu sljedećeg dana na koji je predmetno mjesto trgovanja ili sistematski internalizator otvoren za trgovanje.

Članak 3.

Identifikacija financijskih instrumenata i pravnih osoba

1. Prije početka trgovanja financijskim instrumentom na mjestu trgovanja ili putem sistematskog internalizatora, predmetno mjesto trgovanja ili sistematski internalizator dobivaju oznake međunarodnog identifikacijskog broja vrijednosnog papira u skladu s normom ISO 6166 za financijski instrument.
2. Mjesta trgovanja i sistematski internalizatori u pogledu identifikacijskih oznaka pravnih osoba uvrštenih u dostavljene referentne podatke osiguravaju sljedeće: njihovu usklađenost s normom ISO 17442:2012, da se identifikacijske oznake odnose na predmetnog izdavatelja te da su uvrštene u bazu podataka globalnih identifikatora pravnih osoba koju održava Središnja operativna jedinica, koju imenuje Odbor za regulatorni nadzor identifikatora pravnih osoba.

Članak 4.

Mehanizmi kojima se osigurava stvarni primitak referentnih podataka

1. Nadležna tijela nadziru i procjenjuju potpunost referentnih podataka koje dobivaju od mjesta trgovanja i sistematskih internalizatora te usklađenost tih podataka sa standardima i formatima iz Tablice 3. priloga.

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju europskog nadzornog tijela (Europskog nadzornog tijela za vrijednosne papire i tržišta kapitala), izmjeni Odluke br. 716/2009/EZ i stavljanju izvan snage Odluke Komisije 2009/77/EZ (SL L 331, 15.12.2010., str. 84.).

2. Nakon primitka referentnih podataka za svaki dan na koji su mjesta trgovanja i sistematski internalizatori otvoreni za trgovanje, nadležna tijela obavješćuju mjesta trgovanja i sistematske internalizatore o svim nepotpunostima u tim podacima i o svakom nedostavljanju referentnih podataka u roku određenom u članku 2.
3. ESMA nadzire i procjenjuje potpunost referentnih podataka koje dobiva od nadležnih tijela te usklađenost tih podataka sa standardima i formatima iz Tablice 3. priloga.
4. Nakon što od nadležnih tijela primi referentne podatke, ESMA ih obavješćuje o svim nepotpunostima u tim podacima i o svakom nedostavljanju referentnih podataka u roku određenom u članku 7. stavku 1.

Članak 5.

Mehanizmi kojima se osigurava kvaliteta referentnih podataka

Nadležna tijela provode procjenu kvalitete u pogledu sadržaja i točnosti referentnih podataka primljenih u skladu s člankom 27. stavkom 1. Uredbe (EU) br. 600/2014 barem jednom u tri mjeseca.

Članak 6.

Metode i načini podnošenja referentnih podataka

1. Mjesta trgovanja i sistematski internalizatori svojim nadležnim tijelima osiguravaju pružanje potpunih i točnih referentnih podataka u skladu s člancima 1. i 3.
2. Mjesta trgovanja i sistematski internalizatori uspostavljaju metode i načine koji će im omogućiti utvrđivanje nepotpunih ili netočnih referentnih podataka koje su prethodno dostavili. Ako mjesto trgovanja ili sistematski internalizator otkrije da su dostavljeni referentni podatci nepotpuni ili netočni, o tome odmah obavješćuje svoje nadležno tijelo te mu bez odgode dostavlja potpune i točne relevantne referentne podatke.

Članak 7.

Aranžmani za učinkovitu razmjenu i objavljivanje referentnih podataka

1. Nadležna tijela svakog dana najkasnije do 23:59 po srednjoeuropskom vremenu dostavljaju ESMA-i potpune i točne referentne podatke s pomoću sigurnih elektroničkih komunikacijskih kanala uspostavljenih u tu svrhu između njih i ESMA-e.
2. Dan nakon primitka referentnih podataka u skladu sa stavkom 1. ESMA konsolidira podatke dobivene od svih nadležnih tijela.
3. ESMA konsolidirane podatke stavlja na raspolaganje svim nadležnim tijelima do 08:00 po srednjoeuropskom vremenu dan nakon primitka podataka s pomoću sigurnih elektroničkih komunikacijskih kanala iz stavka 1.
4. Nadležna tijela konsolidirane podatke za određeni dan upotrebljavaju za potvrđivanje izvješća o transakcijama izvršenima tog dana i zabilježenima u skladu s člankom 26. Uredbe (EU) br. 600/2014.
5. Sva nadležna tijela upotrebljavaju konsolidirane podatke za određeni dan u svrhu razmjene izvješća o transakcijama u skladu s člankom 26. stavkom 1. drugim podstavkom Uredbe (EU) br. 600/2014.
6. ESMA objavljuje referentne podatke u elektroničkom i strojno čitljivom obliku koji se može preuzeti.

Članak 8.

Stupanje na snagu i primjena

Ova uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se od datuma iz članka 55. drugog stavka Uredbe (EU) br. 600/2014.

Ova je uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 14. srpnja 2016.

Za Komisiju
Predsjednik
Jean-Claude JUNCKER

PRILOG

Tablica 1.

Legenda tablice 3.

SIMBOL	VRSTA PODATKA	DEFINICIJA
{ALPHANUM-n}	Do n alfanumeričkih znakova	Rubrika za slobodan unos teksta.
{CFI_CODE}	6 znakova	Oznaka CFI u skladu s normom ISO 10962
{COUNTRYCODE_2}	dva alfanumerička znaka	Dvoslovni kôd države, u skladu s alpha-2 kôdom države iz norme ISO 3166-1
{CURRENCYCODE_3}	3 alfanumerička znaka	Troslovni kôd države, u skladu s valutnim oznakama iz norme ISO 4217
{DATE_TIME_FORMAT}	Format datuma i vremena u skladu s normom ISO 8601	<ul style="list-style-type: none"> — Datum i vrijeme u sljedećem formatu: GGGG-MM-DDhh:mm:ss.ddddddZ. — „GGGG” je godina; — „MM” je mjesec; — „DD” je dan; — „T” – znači da se upotrebljava slovo „T” — „ss” je sat; — „mm” je minuta; — „ss.dddddd” je sekunda i dio sekunde; — Z je UTC vrijeme. Datumi i vremena izvješćuju se u UTC formatu.
{DATEFORMAT}	Format datuma u skladu s normom ISO 8601	Datumi se navode u sljedećem formatu: GGGG-MM-DD.
{DECIMAL-n/m}	Decimalni broj od ukupno najviše n znamenki, od kojih najviše m znamenki može biti dio decimale	Numeričko polje za pozitivne i negativne vrijednosti. <ul style="list-style-type: none"> — decimalni razdjelnik je „.” (točka); — negativni znakovi imaju predznak „-” (minus); — vrijednosti se zaokružuju, a ne skraćuju.
{INDEX}	Četiri abecedna znaka	„EONA” – EONIA „EONS” – EONIA SWAP „EURI” – EURIBOR „EUUS” – EURODOLLAR „EUCH” – EuroSwiss „GCFR” – GCF REPO „ISDA” – ISDAFIX „LIBI” – LIBID „LIBO” – LIBOR „MAAA” – Muni AAA „PFAN” – Pfandbriefe „TIBO” – TIBOR „STBO” – STIBOR „BBSW” – BBSW „JIBA” – JIBAR „BUBO” – BUBOR

SIMBOL	VRSTA PODATKA	DEFINICIJA
		„CDOR” – CDOR „CIBO” – CIBOR „MOSP” – MOSPRIM „NIBO” – NIBOR „PRBO” – PRIBOR „TLBO” – TELBOR „WIBO” – WIBOR „TREA” – Riznica „SWAP” – Ugovor o razmjeni „FUSW” – Terminski ugovor o razmjeni
{INTEGER-n}	Cijeli broj s ukupno najviše n znamenki	Numeričko polje za pozitivne i negativne vrijednosti cijelih brojeva.
{ISIN}	12 alfanumeričkih znakova	Oznaka ISIN, kako je definirano u normi ISO 6166
{LEI}	20 alfanumeričkih znakova	Identifikator pravne osobe, kako je definirano u normi ISO17422.
{MIC}	4 alfanumerička znaka	Identifikacijska oznaka tržišta, kako je definirano u normi ISO 10383
{FISN}	35 alfanumeričkih znakova	Oznaka FISN, kako je definirano u normi ISO 18774.

Tablica 2.

Razvrstavanje robnih izvedenica i izvedenica emisijskih jedinica za tablicu 3. (rubrike 35–37)

Osnovni proizvod	Potproizvod	Daljnji potproizvod
„AGRI” – poljoprivredni	„GROS” – žitarice i uljano sjemenje	„FWHT” – pšenično krmivo „SOYB” – soja „CORN” – kukuruz „RPSD” – uljana repica „RICE” – riža „OTHR” – ostalo
	„SOFT” – meke sirovine	„CCOA” – kakao „ROBU” – kava robusta „WHSG” – bijeli šećer „BRWN” – sirovi šećer „OTHR” – ostalo
	„POTA” – krumpir	
	„OOLI” – maslinovo ulje	„LAMP” – lampante
	„DIRY” – mliječni proizvodi	
	„FRST” – šumarski proizvodi	

Osnovni proizvod	Potproizvod	Daljnji potproizvod
	„SEAF” – plodovi mora	
	„LSTK” – stoka	
	„GRIN” – žitarice	„MWHT” – pšenica za mljevenje
„NRGY” – energija	„ELEC” – električna energija	„BSLD” – temeljno opterećenje „FITR” – prava financijskog prijenosa „PKLD” – vršno opterećenje „OFFP” – slabije opterećenje „OTHR” – ostalo
	„NGAS” – prirodni plin	„GASP” – GASPOOL „LNGG” – LNG „NBPG” – NBP „NCGG” – NCG „TTFG” – TTF
	„OILP” – nafta	„BAKK” – Bakken „BDSL” – biodizel „BRNT” – Brent „BRNX” – Brent NX „CNDA” – kanadska „COND” – kondenzat „DSEL” – dizel „DUBA” – Dubai „ESPO” – ESPO „ETHA” – etanol „FUEL” – gorivo „FOIL” – loživo ulje „GOIL” – plinsko ulje „GSLN” – benzin „HEAT” – ulje za grijanje „JTFL” – mlazno gorivo „KERO” – kerozin „LLSO” – Light Louisiana Sweet (LLS) „MARS” – Mars „NAPH” – laka frakcija nafte „NGLO” – NGL „TAPI” – Tapis „URAL” – Urals „WTIO” – WTI
	„COAL” – ugljen „INRG” – Inter Energy „RNNG” – obnovljiva energija „LGHT” – laki derivati „DIST” – destilati	

Osnovni proizvod	Potproizvod	Daljnji potproizvod
„ENVR” – okolišni	„EMIS” – emisije	„CERE” – CER „ERUE” – ERU „EUAE” – EUA „EUAA” – EUAA „OTHR” – ostalo
	„WTHR” – atmosfersko vrijeme „CRBR” – povezano s ugljenom	
„FRGT” – teret	„WETF” – mokri	„TNKR” – tankeri
	„DRYF” – suhi	„DBCR” – brodovi za prijevoz suhog rasutog tereta
	„CSHP” – kontejnerski brodovi	
„FRTL” – gnojivo	„AMMO” – amonijak „DAPH” – DAP (diamonijev fosfat) „PTSH” – potaša „SLPH” – sumpor „UREA” – urea „UAAN” – UAN (urea i amonijev nitrat)	
„INDP” – industrijski proizvodi	„CSTR” – građevinarstvo „MFTG” – proizvodnja	
„METL” – metali	„NPRM” – neplemeniti	„ALUM” – aluminij „ALUA” – aluminijeva legura „CBLT” – kobalt „COPR” – bakar „IRON” – željezna ruda „LEAD” – olovo „MOLY” – molibden „NASC” – NASAAC „NICK” – nikal „STEL” – čelik „TINN” – kositar „ZINC” – cink „OTHR” – ostalo
	„PRME” – plemeniti	„GOLD” – zlato „SLVR” – srebro „PTNM” – platina „PLDM” – paladij „OTHR” – ostalo

Osnovni proizvod	Potproizvod	Daljnji potproizvod
„MCEX” – egzotični višestruki proizvodi (Multi Commodity Exotic)		
„PAPR” – papir	„CBRD” – karton „NSPT” – novinski papir „PULP” – pulpa „RCVP” – oporabljeni papir	
„POLY” – polipropilen	„PLST” – plastika	
„INFL” – inflacija		
„OEST” – službena ekonomska statistika		
„OTHC” – ostalo C10, kako je definirano u Tablici 10.1 odjeljka 10. Priloga III. Delegiranoj uredbi Komisije (EU) 2017/583 ⁽¹⁾		
„OTHR” – ostalo		

⁽¹⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) 2017/583 od 14. srpnja 2016. o dopuni Uredbe (EU) br. 600/2014 Europskog parlamenta i Vijeća o tržištima financijskih instrumenata u pogledu regulatornih tehničkih standarda u vezi sa zahtjevima u pogledu transparentnosti za mjesta trgovanja i investicijska društva u odnosu na obveznice, strukturirane financijske proizvode, emisijske jedinice i izvedenice (vidjeti str. 229. ovog Službenog lista).

Tablica 3.

Pojedinosti koje se dostavljaju kao referentni podatci o financijskim instrumentima

Br.	RUBRIKA	SADRŽAJ KOJI TREBA DOSTAVITI	FORMATI I STANDARDI ZA UPOTREBU U IZVJEŠĆIVANJU
Opće rubrike			
1	Identifikacijska oznaka instrumenta	Oznaka koja se upotrebljava za identifikaciju financijskog instrumenta.	{ISIN}
2	Puni naziv instrumenta	Puni naziv financijskog instrumenta.	{ALPHANUM-350}
3	Razvrstavanje instrumenata	Taksonomija koja se upotrebljava za razvrstavanje financijskog instrumenta. Dostavlja se potpuna i točna oznaka CFI.	{CFI_CODE}
4	Pokazatelj robne izvedenice ili izvedenice emisijskih jedinica	Pokazatelj koji upućuje na to je li financijski instrument obuhvaćen definicijom robne izvedenice u skladu s člankom 2. stavkom 1. točkom 30. Uredbe (EU) br. 600/2014 ili je riječ o izvedenici povezanoj s emisijskim jedinicama iz odjeljka C(4) Priloga I. Direktivi 2014/65/EU.	„true” – Da „false” – Ne
Rubrike povezane s izdavateljem			
5	Identifikator izdavatelja ili operatera mjesta trgovanja.	Oznaka LEI izdavatelja ili operatera mjesta trgovanja.	{LEI}

Br.	RUBRIKA	SADRŽAJ KOJI TREBA DOSTAVITI	FORMATI I STANDARDI ZA UPOTREBU U IZVJEŠĆIVANJU
-----	---------	------------------------------	---

Rubrike povezane s mjestom trgovanja

6	Mjesto trgovanja	MIC segmenta za mjesto trgovanja ili sistematski internalizator ako je dostupan, u protivnom operativni MIC.	{MIC}
7	Skraćeni naziv financijskog instrumenta	Skraćeni naziv financijskog instrumenta u skladu s normom ISO 18774.	{FISN}
8	Zahtjev za uvrštenje za trgovanje koji je podnio izdavatelj	Je li izdavatelj financijskog instrumenta zatražio ili odobrio trgovanje ili uvrštenje za trgovanje svojim financijskim instrumentom na mjestu trgovanja.	„true” – Da „false” – Ne
9	Datum odobrenja za uvrštenje za trgovanje	Datum i vrijeme kada je izdavatelj odobrio uvrštenje za trgovanje ili trgovanje svojim financijskim instrumentima na mjestu trgovanja.	{DATE_TIME_FORMAT}
10	Datum zahtjeva za uvrštenje za trgovanje	Datum i vrijeme zahtjeva za uvrštenje za trgovanje na mjestu trgovanja.	{DATE_TIME_FORMAT}
11	Datum uvrštenja za trgovanje ili datum prvog trgovanja	Datum i vrijeme uvrštenja za trgovanje na mjestu trgovanja ili datum i vrijeme kada se instrumentom prvi put trgovalo odnosno kada je mjesto trgovanja primilo prvi nalog ili ponudu.	{DATE_TIME_FORMAT}
12	Datum prekida trgovanja	Ako su dostupni, datum i vrijeme kada se financijskim instrumentom prestane trgovati ili kada više nije uvršten za trgovanje na mjestu trgovanja.	{DATE_TIME_FORMAT}

Valuta u kojoj je zamišljena vrijednost denominirana

13	Valuta zamišljene vrijednosti 1	Valuta u kojoj je zamišljena vrijednost denominirana. U slučaju ugovora o kamatnim ili valutnim izvedenicama, to je valuta zamišljene vrijednosti platne strane 1 ili valuta 1 u paru. Za opcije razmjene u kojima je odnosni ugovor o razmjeni jednovalutni, to je valuta zamišljene vrijednosti odnosnog ugovora o razmjeni. Za opcije razmjene u kojima je odnosni ugovor o razmjeni viševalutni, to je valuta zamišljene vrijednosti platne strane 1 u ugovoru o razmjeni.	{CURRENCYCODE_3}
----	---------------------------------	--	------------------

Rubrike povezane s obveznicama ili drugim oblicima sekuritiziranog duga

14	Ukupni izdani nominalni iznos	Ukupni izdani nominalni iznos u monetarnoj vrijednosti.	{DECIMAL-18/5}
15	Datum dospijeća	Datum dospijeća financijskog instrumenta. Rubrika koja se odnosi na dužničke instrumente s utvrđenim dospjećem.	{DATEFORMAT}
16	Valuta nominalne vrijednosti	Valuta nominalne vrijednosti za dužničke instrumente.	{CURRENCYCODE_3}
17	Nominalna vrijednost po jedinici/minimalnoj vrijednosti trgovanja	Nominalna vrijednost svakog instrumenta. Ako nije dostupno, unosi se minimalna vrijednost trgovanja.	{DECIMAL-18/5}

Br.	RUBRIKA	SADRŽAJ KOJI TREBA DOSTAVITI	FORMATI I STANDARDI ZA UPOTREBU U IZVJEŠĆIVANJU
18	Fiksna stopa	Postotak fiksne stope povrata na dužnički instrument ako se drži do datuma dospijea, izraženo u postotku.	{DECIMAL-11/10} Izražen u postotku (npr. 7,0 znači 7 %, a 0,3 znači 0,3 %)
19	Identifikator indeksa/referentne vrijednosti obveznice s promjenjivom kamatnom stopom	Ako identifikator postoji.	{ISIN}
20	Naziv indeksa/referentne vrijednosti obveznice s promjenjivom kamatnom stopom	Ako identifikator ne postoji, ime indeksa.	{INDEX} ili {ALPHANUM-25} – ako naziv indeksa nije uvršten u popis {INDEX}
21	Rok indeksa/referentne vrijednosti obveznice s promjenjivom kamatnom stopom.	Rok indeksa/referentne vrijednosti obveznice s promjenjivom kamatnom stopom. Rok se izražava u danima, tjednima, mjesecima ili godinama.	{INTEGER-3}+ „DAYS” – dani {INTEGER-3}+ „WEEK” – tjedni {INTEGER-3}+ „MNTN” – mjeseci {INTEGER-3}+ „YEAR” – godine
22	Raspon baznih bodova indeksa/referentne vrijednosti obveznice s promjenjivom kamatnom stopom.	Broj baznih bodova iznad ili ispod indeksa koji se upotrijebio za izračun cijene.	{INTEGER-5}
23	Nadređenost obveznice	Identificirati vrstu obveznice: nadređeni dug, mezaninski, subordinirani ili podređeni dug.	„SNDB” – nadređeni dug „MZZD” – mezaninski dug „SBOD” – subordinirani dug „JUND” – podređeni dug

Rubrike povezane s izvedenicama i sekuritiziranim izvedenicama

24	Datum isteka	Datum isteka financijskog instrumenta. Rubrika koja se odnosi samo na izvedenice s utvrđenim datumom isteka.	{DATEFORMAT}
25	Multiplikator cijene	Broj jedinica odnosnog instrumenta izražen u jednom ugovoru o izvedenici. Za budućnosnicu ili opciju na indeks, iznos po indeksnom bodu. Za špekulacije na razliku u cijeni, kretanje cijene odnosnog instrumenta na kojem se špekulacije temelje.	{DECIMAL-18/17}
26	Oznaka odnosnog instrumenta	Oznaka ISIN odnosnog instrumenta. Za instrumente ADR, GDR i slične, oznaka ISIN financijskog instrumenta na kojem se ti instrumenti temelje. Za konvertibilne obveznice oznaka ISIN instrumenta u koji se obveznica može konvertirati. Za izvedenice ili druge instrumente koji se temelje na odnosnom instrumentu, oznaka ISIN odnosnog instrumenta, ako je odnosni instrument uvršten za trgovanje ili se njime trguje na mjestu trgovanja. Ako je odnosni instrument dividenda u dionicama, oznaka ISIN odnosne dionice na temelju koje se ostvaruje pravo na odnosne dividende.	{ISIN}

Br.	RUBRIKA	SADRŽAJ KOJI TREBA DOSTAVITI	FORMATI I STANDARDI ZA UPOTREBU U IZVJEŠĆIVANJU
		<p>Za kreditne izvedenice na osnovi nastanka statusa neispunjava obveza navodi se oznaka ISIN referentne obveze.</p> <p>U slučaju da je odnosni instrument indeks i ima oznaku ISIN, oznaka ISIN tog indeksa.</p> <p>Ako je odnosni instrument košarica, navodi se oznaka ISIN za svaku sastavnicu te košarice koja je uvrštena za trgovanje ili kojom se trguje na mjestu trgovanja. U rubrikama 26 i 27 podatci se navode koliko je god puta potrebno da bi se popisali svi instrumenti u košarici.</p>	
27	Izdavatelj odnosnog instrumenta	U slučaju da se instrument odnosi na izdavatelja, a ne na jedan instrument, oznaka LEI izdavatelja.	{LEI}
28	Naziv odnosnog indeksa	U slučaju da je odnosni instrument indeks, naziv indeksa.	{INDEX} ili {ALPHANUM-25} – ako naziv indeksa nije uvršten u popis {INDEX}
29	Rok odnosnog indeksa	U slučaju da je odnosni instrument indeks, rok indeksa.	{INTEGER-3}+ „DAYS” – dani {INTEGER-3}+ „WEEK” – tjedni {INTEGER-3}+ „MNTH” – mjeseci {INTEGER-3}+ „YEAR” – godine
30	Vrsta opcije	<p>Naznaka o tome je li ugovor o izvedenici opcija kupnje (pravo kupnje određene odnosne imovine) ili opcija prodaje (pravo prodaje određene odnosne imovine) ili se ne može utvrditi je li to opcija kupnje ili opcija prodaje u vrijeme izvršenja. U slučaju opcija razmjene, to je:</p> <ul style="list-style-type: none"> — opcija prodaje, u slučaju opcije razmjene primatelja, u kojoj kupac ima pravo sklopiti ugovor o razmjeni kao primatelj po fiksnoj stopi. — opcija kupnje, u slučaju opcije razmjene platitelja, u kojoj kupac ima pravo sklopiti ugovor o razmjeni kao platitelj po fiksnoj stopi. <p>U slučaju gornjih i donjih pragova, to je:</p> <ul style="list-style-type: none"> — opcija prodaje u slučaju donjeg praga. — opcija kupnje u slučaju gornjeg praga. Rubrika se odnosi samo na izvedenice koje su opcije ili varanti. 	<p>„PUTO” – opcija prodaje</p> <p>„CALL” – opcija kupnje</p> <p>„OTHR” – kada se ne može utvrditi je li riječ o opciji kupnje ili prodaje</p>
31	Izvršna cijena	<p>Unaprijed određena cijena po kojoj imatelj mora kupiti ili prodati odnosni instrument ili naznaka da se cijena ne može utvrditi u vrijeme izvršenja.</p> <p>Rubrika koja se odnosi samo na opcije ili varante u kojima se izvršna cijena može utvrditi u vrijeme izvršenja.</p> <p>Ako cijena trenutno nije dostupna, ali će to postati, vrijednost je „PNDG”.</p> <p>Ako izvršna cijena nije primjenjiva, rubrika se ne popunjava.</p>	<p>{DECIMAL-18/13} ako je cijena izražena u monetarnoj vrijednosti</p> <p>{DECIMAL-11/10} ako je cijena izražena u postotku ili prinosu</p> <p>{DECIMAL-18/17} ako je cijena izražena u baznim bodovima</p> <p>„PNDG” ako cijena nije dostupna</p>
32	Valuta izvršne cijene	Valuta izvršne cijene.	{CURRENCYCODE_3}

Br.	RUBRIKA	SADRŽAJ KOJI TREBA DOSTAVITI	FORMATI I STANDARDI ZA UPOTREBU U IZVJEŠĆIVANJU
33	Način izvršenja opcije	Naznaka o tome može li se opcija izvršiti samo na određeni datum (europski i azijski način), na niz unaprijed određenih datuma (bermudski način) ili u bilo kojem trenutku razdoblja valjanosti ugovora (američki način). Ova rubrika primjenjuje se samo na opcije, varante i certifikate za ostvarenje prava.	„EURO” – europski „AMER” – američki „ASIA” – azijski „BERM” – bermudski „OTHR” – svi drugi načini
34	Vrsta namire	Naznaka o tome namiruje li se financijski instrument fizički ili u gotovini. Ako se vrsta namire ne može utvrditi u vrijeme izvršenja, vrijednost je „OPTL”. Ova rubrika primjenjuje se samo na izvedenice.	„PHYS” – fizička „CASH” – u gotovini „OPTN” – prema izboru za drugu ugovornu stranu ili kada određuje treća strana

Robne izvedenice i izvedenice emisijskih jedinica

35	Osnovni proizvod	Osnovni proizvod za vrstu odnosno imovine kako je utvrđena u tablici u kojoj su razvrstane robne izvedenice i izvedenice emisijskih jedinica.	Dopuštene su samo vrijednosti u stupcu „Osnovni proizvod” u tablici u kojoj su razvrstane robne izvedenice.
36	Potproizvod	Potproizvod za vrstu odnosno imovine kako je utvrđena u tablici u kojoj su razvrstane robne izvedenice i izvedenice emisijskih jedinica. Za ovu rubriku potreban je osnovni proizvod.	Dopuštene su samo vrijednosti u stupcu „Potproizvod” u tablici u kojoj su razvrstane robne izvedenice.
37	Daljnji potproizvod	Daljnji potproizvod za vrstu odnosno imovine kako je utvrđena u tablici u kojoj su razvrstane robne izvedenice i izvedenice emisijskih jedinica. Za ovu rubriku potreban je potproizvod.	Dopuštene su samo vrijednosti u stupcu „Daljnji potproizvod” u tablici u kojoj su razvrstane robne izvedenice.
38	Vrsta transakcije	Vrsta transakcije kako ju je odredilo mjesto trgovanja.	„FUTR” – budućnosnice „OPTN” – opcije „TAPO” – TAPOS „SWAP” – ugovori o razmjeni „MINI” – Minis „OTCT” – OTC „ORIT” – Outright „CRCK” – Crack „DIFF” – diferencijalna „OTHR” – ostalo
39	Vrsta konačne cijene	Vrsta konačne cijene kako ju je odredilo mjesto trgovanja.	„ARGM” – Argus/McCloskey „BLTC” – Baltic „EXOF” – Exchange „GBCL” – GlobalCOAL „IHSM” – IHS McCloskey „PLAT” – Platts „OTHR” – ostalo

Br.	RUBRIKA	SADRŽAJ KOJI TREBA DOSTAVITI	FORMATI I STANDARDI ZA UPOTREBU U IZVJEŠĆIVANJU
-----	---------	------------------------------	---

Kamatne izvedenice

— Rubrike u ovom odjeljku ispunjavaju se samo za instrumente koji kao odnosni instrument imaju kamatni nefinancijski instrument.

40	Referentna stopa	Naziv referentne stope	{INDEX} ili {ALPHANUM-25} – ako referentna stopa nije uvrštena u popis {INDEX}
41	Rok ugovora o kamatnoj stopi	Ako su vrsta imovine kamatne stope, u ovoj rubrici navodi se rok ugovora. Rok se izražava u danima, tjednima, mjesecima ili godinama.	{INTEGER-3}+ „DAYS” – dani {INTEGER-3}+ „WEEK” – tjedni {INTEGER-3}+ „MNTH” – mjeseci {INTEGER-3}+ „YEAR” – godine
42	Valuta zamišljene vrijednosti 2	U slučaju viševalutnog ili međuvalutnog ugovora o razmjeni, valuta u kojoj je denominirana platna strana 2 u ugovoru. Za opcije razmjene u kojima je odnosni ugovor o razmjeni viševalutni, valuta u kojoj je denominirana platna strana 2 u razmjeni.	{CURRENCYCODE_3}
43	Fiksna stopa platne strane 1	Ako je primjenjivo, naznaka korištene fiksne stope platne strane 1.	{DECIMAL -11/10} Izražen u postotku (npr. 7,0 znači 7 %, a 0,3 znači 0,3 %)
44	Fiksna stopa platne strane 2	Ako je primjenjivo, naznaka korištene fiksne stope platne strane 2.	{DECIMAL -11/10} Izražen u postotku (npr. 7,0 znači 7 %, a 0,3 znači 0,3 %)
45	Promjenjiva stopa platne strane 2	Ako je primjenjivo, naznaka korištene kamatne stope.	{INDEX} ili {ALPHANUM-25} – ako referentna stopa nije uvrštena u popis {INDEX}
46	Rok ugovora o kamatnoj stopi platne strane 2	Naznaka referentnog razdoblja kamatne stope, koje se utvrđuje u unaprijed određenim intervalima u odnosu na tržišnu referentnu stopu. Rok se izražava u danima, tjednima, mjesecima ili godinama.	{INTEGER-3}+ „DAYS” – dani {INTEGER-3}+ „WEEK” – tjedni {INTEGER-3}+ „MNTH” – mjeseci {INTEGER-3}+ „YEAR” – godine

Valutne izvedenice

— Rubrike u ovom odjeljku ispunjavaju se samo za instrumente koji kao odnosni instrument imaju valutni nefinancijski instrument.

47	Valuta zamišljene vrijednosti 2	U rubricu se unosi odnosna valuta 2 u valutnom paru (valuta 1 unosi se kao valuta zamišljene vrijednosti 1 u rubrici 13).	{CURRENCYCODE_3}
48	Vrsta valute	Vrsta odnosne valute	„FXCR” – unakrsna valutna razmjena „FXEM” – valutna razmjena na tržištima u nastajanju „FXM” – Majors

DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) 2017/586**od 14. srpnja 2016.****o dopuni Direktive 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda za razmjenu informacija između nadležnih tijela kod suradnje u nadzornim aktivnostima, izravnom nadzoru i istragama****(Tekst značajan za EGP)**

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Direktivu 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o tržištu financijskih instrumenata i izmjeni Direktive 2002/92/EZ i Direktive 2011/61/EU ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 80. stavak 3. treći podstavak,

budući da:

- (1) Informacije koje se trebaju razmjenjivati u skladu s Direktivom 2014/65/EU trebale bi biti dovoljno opsežne i takve da se nadležnim tijelima omogući da učinkovito obavljaju svoje nadzorne dužnosti i funkcije. Stoga je nužno da nadležna tijela mogu razmjenjivati informacije koje će im omogućiti nadzor ponašanja fizičkih i pravnih osoba na području njihove nadležnosti.
- (2) Kako bi nadležna tijela mogla učinkovito nadzirati investicijska društva, tržišne operatere i pružatelje podatkovnih usluga, važno je da razmjenjuju relevantne informacije o: općem kontekstu i ispravama o osnivanju (uključujući dokumente o nacionalnom osnivanju ili druge dokumente koji pružaju uvid u strukturu i operativne aktivnosti subjekta); postupku odobrenja; upravljačkim tijelima investicijskih društava, uključujući primjerice informacije kojima se može provjeriti prikladnost članova upravljačkog tijela, npr. njihovo radno iskustvo (uključujući njihov životopis s relevantnim obrazovanjem i osposobljavanjem, prethodnim profesionalnim iskustvom i profesionalnim aktivnostima ili drugim povezanim funkcijama koje se trenutačno zahtijevaju u svrhu Direktive 2014/65/EU); njihovom ugledu; dioničarima i članovima s kvalificiranim udjelima, primjerice popratne informacije o društvu i informacije o ugledu; odobrenju društva uključujući informacije o društvima kojima je dodijeljeno ili odbijeno odobrenje; zahtjevima u pogledu organizacije reguliranih tržišta; odobrenju za pružatelje podatkovnih usluga; odobrenim ili odbijenim izuzećima u cilju kategorizacije klijenata kao „profesionalnih”; sankcijama i provedbenim mjerama; operativnim aktivnostima i relevantnim rezultatima u pogledu ponašanja i usklađenosti.
- (3) Važno je nadležnim tijelima omogućiti i razmjenu relevantnih informacija za učinkovit nadzor kreditnih institucija kada pružaju investicijske usluge ili obavljaju investicijske aktivnosti.
- (4) Kako bi svoje nadzorne dužnosti vršila na sveobuhvatan način, važno je također nadležnim tijelima omogućiti razmjenu relevantnih informacija koje možda posjeduju, uključujući informacije o investicijskim društvima, tržišnim operaterima, pružateljima usluga dostave podataka, kreditnim institucijama, financijskim drugim ugovornim stranama, članovima ili sudionicima uređenih tržišta, multilateralnim trgovinskim platformama ili osobama izuzetima na temelju članka 2. ili 3. Direktive 2014/65/EU. Osim toga, nadležna tijela morala bi moći razmjenjivati relevantne informacije o osobama koje pružaju investicijske usluge bez potrebnog odobrenja u skladu s Direktivom 2014/65/EU.
- (5) Radi dosljednosti i kako bi se osiguralo nesmetano funkcioniranje financijskih tržišta, potrebno je da se odredbe utvrđene u ovoj Uredbi i povezane nacionalne odredbe kojima se prenosi Direktiva 2014/65/EU primjenjuju od istog datuma.
- (6) Ova Uredba temelji se na nacrtu regulatornih tehničkih standarda koje je Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala (ESMA) dostavilo Komisiji.

⁽¹⁾ SL L 173, 12.6.2014., str. 349.

- (7) ESMA je zatražila mišljenje Interesne skupine za vrijednosne papire i tržišta kapitala koja je osnovana u skladu s člankom 37. Uredbe (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾.
- (8) ESMA nije provela javno savjetovanje o tom nacrtu regulatornih tehničkih standarda jer se oni odnose na razmjenu informacija između nadležnih tijela kod suradnje u nadzornim aktivnostima, izravnom nadzoru i istragama, što se smatralo nerazmjernim u odnosu na njihovo područje primjene i učinak,

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Područje primjene

Informacije koje trebaju razmijeniti nadležno tijelo koje primi zahtjev za suradnju (tijelo primatelj zahtjeva) i nadležno tijelo koje podnosi zahtjev za suradnju (tijelo podnositelj zahtjeva) u skladu s člankom 80. Direktive 2014/65/EU mogu se odnositi na sljedeće subjekte:

- (a) investicijska društva, tržišne operatere ili pružatelje usluga dostave podataka kojima je izdano odobrenje za rad u skladu s Direktivom 2014/65/EU;
- (b) kreditne institucije kojima je izdano odobrenje za rad u skladu s Direktivom 2013/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾, koje pružaju investicijske usluge ili obavljaju investicijske aktivnosti;
- (c) svaku drugu fizičku ili pravnu osobu te svaki subjekt bez pravne osobnosti ili udrugu, koji nisu navedeni u točkama (a) i (b).

Članak 2.

Informacije koje je potrebno razmjenjivati u pogledu investicijskih društava, tržišnih operatera ili pružatelja usluga dostave podataka

1. Ako nadležno tijelo odluči zatražiti suradnju, može zatražiti sljedeće informacije u pogledu subjekata navedenih u članku 1. točki (a):

- (a) opće informacije i dokumente povezane s osnivanjem subjekata:
- i. informacije koje se odnose na naziv subjekata, adresu njihova glavnog ureda i/ili registriranog sjedišta, podatke za kontakt, nacionalni identifikacijski broj subjekta i izvratke iz nacionalnih registara;
- ii. informacije u pogledu isprava o osnivanju koje subjekti moraju imati u skladu s relevantnim nacionalnim zakonodavstvom;
- (b) informacije navedene u članku 7. stavku 4. Direktive 2014/65/EU u vezi s postupkom izdavanja odobrenja za rad subjektu kada se te informacije ne nalaze u javnom registru ESMA-e uspostavljenom u skladu s člankom 8. stavkom 1. točkom (k) Uredbe (EU) br. 1095/2010;
- (c) informacije u vezi s članovima upravljačkog tijela ili osobama koje stvarno upravljaju poslovanjem subjekata, koje su dostavljene u okviru postupka izdavanja odobrenja za rad, uključujući:
- i. njihova imena, osobne identifikacijske brojeve (ako su dostupni u toj državi članici), mjesto boravišta i podatke za kontakt;
- ii. informacije o funkciji koju te osobe obavljaju unutar subjekta;

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju europskog nadzornog tijela (Europskog nadzornog tijela za vrijednosne papire i tržišta kapitala), izmjeni Odluke br. 716/2009/EZ i stavljanju izvan snage Odluke Komisije 2009/77/EZ (SL L 331, 15.12.2010., str. 84.).

⁽²⁾ Direktiva 2013/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o pristupanju djelatnosti kreditnih institucija i bonitetnom nadzoru nad kreditnim institucijama i investicijskim društvima, izmjeni Direktive 2002/87/EZ te stavljanju izvan snage direktiva 2006/48/EZ i 2006/49/EZ (SL L 176, 27.6.2013., str. 338.).

- iii. organizacijsku shemu upravljačke strukture ili identifikaciju osoba odgovornih za djelatnosti koje subjekt obavlja u skladu s Direktivom 2014/65/EU;
- (d) informacije nužne za procjenu prikladnosti članova upravljačkog tijela ili osoba koje stvarno upravljaju poslovanjem subjekata, uključujući:
 - i. informacije u vezi s radnim iskustvom;
 - ii. informacije o ugledu određenog člana ili osobe, uključujući:
 - informacije o kaznenoj evidenciji ili kaznenim istragama ili postupcima, relevantnim građanskim ili upravnim predmetima i disciplinskim mjerama (uključujući smjenjivanje s mjesta direktora društva ili stečaj, insolventnost ili sličan postupak), u obliku službene potvrde, ako je dostupna, ili u obliku drugog jednakovrijednog dokumenta;
 - informacije o otvorenim istražnim radnjama, izvršnim postupcima, sankcijama ili drugim odlukama o izvršenju protiv određene osobe;
 - odbijanje registracije, odobrenja, članstva ili dozvole za obavljanje trgovine, poslovanja ili struke; povlačenje, opoziv ili prekid takve registracije, odobrenja, članstva ili dozvole, ili isključenje koje naloži regulatorno ili državno tijelo ili stručno tijelo ili udruga;
 - raskid ugovora o radu ili smjenjivanje s odgovornog položaja, raskid fiducijarnog odnosa ili slična situacija;
- (e) informacije o dioničarima i članovima s kvalificiranim udjelima, uključujući:
 - i. popis osoba s kvalificiranim udjelima;
 - ii. za dioničare koji su članovi korporativne skupine, organizacijsku shemu korporativne skupine u kojoj su navedene djelatnosti koje obavlja svako društvo unutar skupine i utvrđena sva društva ili privatne osobe u skupini koji djeluju u okviru odredbi iz Direktive 2014/65/EU;
 - iii. informacije i dokumente nužne za procjenu njihove prikladnosti;
- (f) informacije o organizacijskoj strukturi, uvjetima poslovanja i usklađenosti sa zahtjevima iz Direktive 2014/65/EU uključujući:
 - i. informacije o politikama i postupcima u pogledu usklađenosti i upravljanja rizikom koji se zahtijevaju na temelju Direktive 2014/65/EU u vezi sa subjektima i njihovim vezanim zastupnicima;
 - ii. evidenciju o usklađenosti subjekata uključujući informacije koje imaju nadležna tijela;
 - iii. informacije o organizacijskim i administrativnim mjerama osmišljenima za sprečavanje sukoba interesa kako je definirano u članku 23. Direktive 2014/65/EU;
 - iv. u slučaju investicijskih društava koja proizvode financijske instrumente za prodaju klijentima, informacije o postupku za odobrenje svakog financijskog instrumenta uključujući informacije o cilnom tržištu i strategiji distribucije te informacije o njihovoj politici revizije;
 - v. u pogledu investicijskih društava, informacije u vezi s njihovim obvezama u skladu s Direktivom 97/9/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾;
 - vi. informacije koje se mogu zatražiti od investicijskih društava u skladu s aktivnostima i zahtjevima iz članka 16. Direktive 2014/65/EU;
- (g) informacije o odobrenjima za rad investicijskim društvima izdanima u skladu s člancima 5. do 10. Direktive 2014/65/EU;
- (h) informacije o odobrenjima za rad uređenim tržištima i pružateljima usluga dostave podataka izdanima u skladu s člancima 44., 45. i 46., odnosno člancima 59. do 63. Direktive 2014/65/EU;

⁽¹⁾ Direktiva 97/9/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 3. ožujka 1997. o sustavima naknada štete za investitore (SL L 84, 26.3.1997., str. 22.).

- (i) informacije o izuzećima koja su odobrena ili odbijena u vezi s klijentima s kojima se na zahtjev može postupati kao s profesionalnim ulagateljima kako je navedeno u Prilogu II. Direktivi 2014/65/EU;
 - (j) informacije o sankcijama i provedbenim mjerama izrečenima subjektima uključujući:
 - i. informacije o sankcijama izrečenima protiv subjekta ili protiv člana upravljačkog tijela ili osoba koje stvarno upravljaju poslovanjem subjekta;
 - ii. informacije u vezi s kršenjima pravila od strane subjekata ili osoba koje obnašaju upravljačke funkcije;
 - iii. informacije o kaznenoj evidenciji, kaznenim ili upravnim istragama ili postupcima, relevantnim građanskim ili upravnim postupcima i disciplinskim mjerama, u obliku službene potvrde, ako je dostupna, ili u obliku drugog jednakovrijednog dokumenta;
 - (k) informacije u vezi s operativnim aktivnostima i relevantnim rezultatima u pogledu ponašanja i usklađenosti subjekta za koji se podnosi zahtjev, uključujući:
 - i. informacije povezane s poslovnom djelatnošću subjekta, u skladu s Direktivom 2014/65/EU;
 - ii. interne zapisnike ili evidenciju koje društva i podružnice čuvaju radi inspekcije od strane relevantnih nadležnih tijela;
 - (l) sve druge informacije nužne za suradnju u nadzornim aktivnostima, izravnom nadzoru ili istragama navedene u članku 80. stavku 1. Direktive 2014/65/EU.
2. Ako država članica zahtijeva da društvo iz treće zemlje osnuje podružnicu u skladu s člankom 39. stavcima 1. i 2. Direktive 2014/65/EU, nadležno tijelo druge države članice može od tijela nadležnog za nadzor te podružnice zatražiti informacije primljene od tijela matične države u vezi s odobrenjem za osnivanje podružnice, uključujući:
- (a) informacije relevantne za praćenje usklađenosti s Uredbom (EU) br. 600/2014 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ ili odredbe i mjere donesene u cilju prenošenja Direktive 2014/65/EU;
 - (b) odgovore upravljačkog tijela investicijskog društva iz treće zemlje ili osoba koje stvarno upravljaju poslovanjem subjekta na pitanja nadležnog tijela.

Članak 3.

Informacije koje je potrebno razmjenjivati u pogledu kreditnih institucija

Ako nadležno tijelo odluči zatražiti suradnju, može zatražiti sljedeće informacije u pogledu subjekata navedenih u članku 1. točki (b):

- (a) informacije iz članka 2. stavka 1. točaka (a), (f), (i) i (j);
- (b) sve dodatne informacije relevantne za praćenje usklađenosti kreditnih institucija s Uredbom (EU) br. 600/2014 ili odredbe i mjere donesene u cilju prenošenja Direktive 2014/65/EU;
- (c) sve druge informacije nužne za suradnju u nadzornim aktivnostima, izravnom nadzoru ili istragama navedene u članku 80. stavku 1. Direktive 2014/65/EU.

Članak 4.

Informacije koje je potrebno razmjenjivati u pogledu osoba iz članka 1. točke (c)

1. Ako nadležno tijelo odluči zatražiti suradnju u pogledu fizičkih osoba iz članka 1. točke (c), može zatražiti barem ime te osobe, mjesto i datum njezina rođenja, nacionalni osobni identifikacijski broj, adresu i podatke za kontakt.

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 600/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o tržištima financijskih instrumenata i izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012. (SL L 173, 12.6.2014., str. 84.).

2. U pogledu pravnih osoba ili svakog subjekta bez pravne osobnosti ili udruge iz članka 1. točke (c) nadležno tijelo može zatražiti i barem dokumente koji potvrđuju naziv društva i registriranu adresu njegova sjedišta, poštansku adresu ako se razlikuje, podatke za kontakt i nacionalni identifikacijski broj; registraciju pravnog oblika u skladu s relevantnim nacionalnim zakonodavstvom; potpun popis osoba koje stvarno upravljaju poslovanjem, njihovo ime, datum i mjesto rođenja, adresu, podatke za kontakt i njihov nacionalni identifikacijski broj.

3. Osim toga, nadležna tijela mogu zatražiti razmjenu sljedećih informacija u pogledu osoba koje pružaju investicijske usluge ili obavljaju investicijske aktivnosti bez potrebnog odobrenja za rad ili registracije u skladu s Direktivom 2014/65/EU:

- (a) pojedinosti o investicijskim uslugama koje se pružaju i aktivnostima koje se obavljaju;
- (b) pojedinosti o svim osobama za koje je poznato da su ih kontaktirale fizičke ili pravne osobe u pogledu pružanja investicijskih usluga ili obavljanja investicijskih aktivnosti bez potrebnog odobrenja za rad ili registracije.

4. U svakom slučaju, nadležna tijela mogu zatražiti informacije u pogledu osoba iz članka 1. točke (c) dobivene u skladu s Uredbom (EU) br. 600/2014 i relevantne za praćenje usklađenosti s tom uredbom ili s odredbama donesenima u cilju provedbe Direktive 2014/65/EU ili mogu zatražiti bilo koju drugu informaciju nužnu za suradnju u nadzornim aktivnostima, izravnom nadzoru ili istragama navedenu u članku 80. stavku 1. Direktive 2014/65/EU.

Članak 5.

Stupanje na snagu i primjena

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se od datuma koji se prvi navodi u članku 93. stavku 1. drugom podstavku Direktive 2014/65/EU.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 14. srpnja 2016.

Za Komisiju
Predsjednik
Jean-Claude JUNCKER

DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) 2017/587**od 14. srpnja 2016.**

o dopuni Uredbe (EU) br. 600/2014 Europskog parlamenta i Vijeća o tržištima financijskih instrumenata u pogledu regulatornih tehničkih standarda za zahtjeve o transparentnosti za mjesta trgovanja i investicijska društva u vezi s dionicama, potvrdama o deponiranim vrijednosnim papirima, fondovima čijim se udjelima trguje na burzi, certifikatima i drugim sličnim financijskim instrumentima te za obveze izvršavanja transakcija u pogledu određenih dionica na mjestu trgovanja ili putem sistematskog internalizatora

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 600/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o tržištima financijskih instrumenata i izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 4. stavak 6., članak 7. stavak 2., članak 14. stavak 7., članak 20. stavak 3., članak 22. stavak 4. i članak 23. stavak 3.,

budući da:

- (1) Visoki stupanj transparentnosti važan je kako bi se osiguralo da se ulagatelje na odgovarajući način obavješćuje o točnoj razini stvarnih i potencijalnih transakcija dionicama, potvrdama o deponiranim vrijednosnim papirima, fondovima čijim se udjelima trguje na burzi (ETF-ovi), certifikatima i drugim sličnim financijskim instrumentima, bez obzira na to izvršavaju li se te transakcije na uređenim tržištima, multilateralnim trgovinskim platformama (MTP-ovi) i putem sistematskih internalizatora ili izvan tih platformi. Tim bi se visokim stupnjem transparentnosti trebalo osigurati i da se proces utvrđivanja cijena u pogledu određenih financijskih instrumenata kojima se trguje na različitim mjestima trgovanja ne narušava fragmentacijom likvidnosti te da se zbog toga ne sankcionira ulagatelje.
- (2) Istodobno je ključno prepoznati da mogu postojati okolnosti u kojima bi trebalo omogućiti izuzeća od obveze transparentnosti prije trgovanja ili odgode u odnosu na obveze u pogledu transparentnosti poslije trgovanja, kako bi se izbjeglo narušavanje likvidnosti kao neželjena posljedica obveza u pogledu objavljivanja naloga i transakcija te time i objava rizičnih pozicija javnosti. Stoga je prikladno precizno utvrditi okolnosti u kojima se mogu odobriti izuzeća u odnosu na transparentnost prije trgovanja i odgode u odnosu na transparentnost poslije trgovanja.
- (3) Odredbe iz ove Uredbe blisko su povezane jer se odnose na zahtjeve o transparentnosti koji su primjenjivi na mjesta trgovanja i investicijska društva u pogledu dionica, potvrda o deponiranim vrijednosnim papirima, fondova čijim se udjelima trguje na burzi, certifikata i drugih sličnih financijskih instrumenata. Kako bi se osigurala dosljednost tih odredaba, koje bi trebale stupiti na snagu istodobno, te kako bi se dionicama, a posebno onima koji podliježu tim obvezama, omogućio sveobuhvatan pregled i učinkovit pristup, prikladno je uključiti ih sve u istu uredbu.
- (4) Ako nadležna tijela odobre izuzeća u odnosu na zahtjeve u pogledu transparentnosti prije trgovanja ili odgodu u odnosu na obveze u pogledu transparentnosti poslije trgovanja, trebala bi sa svim uređenim tržištima, multilateralnim trgovinskim platformama i investicijskim društvima koji trguju izvan mjesta trgovanja postupati na jednak i nediskriminirajući način.
- (5) Prikladno je osigurati pojašnjenje ograničenog broja tehničkih pojmova. Te su tehničke definicije potrebne kako bi se osigurala ujednačena primjena u Uniji odredbi sadržanih u ovoj Uredbi te time pridonijelo uspostavljanju jedinstvenih pravila za financijska tržišta u Uniji. Te definicije služe samo za potrebe utvrđivanja obveza u pogledu transparentnosti za vlasničke financijske instrumente i financijske instrumente poput vlasničkih te bi ih trebalo strogo ograničiti na potrebe razumijevanja ove Uredbe.

⁽¹⁾ SL L 173, 12.6.2014., str. 84.

- (6) Uredbom (EU) br. 600/2014 u područje primjene režima transparentnosti uključuju se instrumenti poput vlasničkih, kao što su potvrde o deponiranim vrijednosnim papirima, fondovi čijim se udjelima trguje na burzi i certifikati, ali i dionice i drugi instrumenti poput vlasničkih kojima se trguje samo na MTP-ovima. Kako bi se uspostavio sveobuhvatan i ujednačen režim transparentnosti potrebno je prilagoditi sadržaj informacija prije trgovanja koje objavljuju mjesta trgovanja.
- (7) Mjesto trgovanja koje upravlja sustavom zahtjeva za ponude (RFQ) trebalo bi objaviti barem obvezujuće ponude za prodaju i ponudu ili provedive iskaze interesa te dubinu vezanu uz te cijene najkasnije u trenutku u kojem podnositelj zahtjeva može izvršiti transakciju u skladu s pravilima sustava. Ovime se prije svega osigurava da se članove ili sudionike koji prvi dostave svoje ponude podnositelju zahtjeva ne dovodi u nepovoljan položaj.
- (8) Trebalo bi upotrebljavati posebnu metodologiju i podatke potrebne za izradu izračuna za potrebe određivanja režima transparentnosti primjenjivog na vlasničke financijske instrumente i financijske instrumente poput vlasničkih zajedno sa zajedničkim elementima u smislu sadržaja i učestalosti zahtjeva za dostavljanje podataka koje je potrebno dostaviti mjestima trgovanja, odobrenim sustavima objavljivanja (APA-e) i pružateljima konsolidiranih podataka o trgovanju (CTP-ovi) za potrebe transparentnosti i drugih izračuna utvrđenih u Delegiranoj uredbi Komisije (EU) 2017/577 ⁽¹⁾.
- (9) Režim transparentnosti prije trgovanja i poslije trgovanja utvrđen Uredbom (EU) br. 600/2014 trebalo bi na odgovarajući način prilagoditi tržištu i ujednačeno primijeniti diljem Unije. Točnije, statičkim utvrđivanjem najvažnijih tržišta u smislu likvidnosti, veličina naloga velikog tržišnog obujma i uobičajene veličine tržišta ne bi se na odgovarajući način obuhvatilo redovne izmjene trgovinskih modela kojima se utječe na vlasničke instrumente i instrumente poput vlasničkih. Stoga je ključno utvrditi izračune koje je potrebno provesti, uključujući vremenska razdoblja koja je potrebno uzeti u obzir pri izradi izračuna i vremenska razdoblja tijekom kojih su primjenjivi rezultati tih izračuna, metode izračuna kao i nadležno tijelo odgovorno za provođenje tih izračuna u skladu s utvrđivanjem relevantnog nadležnog tijela za potrebe članka 26. Uredbe (EU) br. 600/2014 kako je utvrđeno u Delegiranoj uredbi Komisije (EU) 2017/571 ⁽²⁾. U tom pogledu, radi izbjegavanja učinaka kojima bi se narušilo tržište, razdobljima izrade izračuna trebalo bi se osigurati da se relevantni pragovi režima ažuriraju u odgovarajućim intervalima kako bi se njima odražavali tržišni uvjeti. Isto je tako prikladno omogućiti centraliziranu objavu rezultata izračuna kako bi ih se stavilo na raspolaganje svim sudionicima na financijskom tržištu i nadležnim tijelima u Uniji na jednom mjestu i na način koji je jednostavan za upotrebu. U tu bi svrhu nadležna tijela trebala obavijestiti ESMA-u o rezultatima svojih izračuna, a ESMA bi te izračune trebala objaviti na svojem *web*-mjestu.
- (10) Radi izrade izračuna za utvrđivanje zahtjeva u pogledu transparentnosti prije trgovanja i poslije trgovanja u skladu s člankom 22. stavkom 1. Uredbe (EU) br. 600/2014, trebalo bi odrediti sadržaj, učestalost zahtjeva za dostavljanje podataka te formate i vremenski okvir u kojem mjesta trgovanja, APA-e i CTP-ovi moraju odgovoriti na takve zahtjeve u skladu s člankom 22. stavkom 4. Uredbe (EU) br. 600/2014. Rezultate izračuna izrađenih na temelju podataka prikupljenih u skladu s člankom 22. stavkom 1. Uredbe (EU) br. 600/2014 potrebno je objaviti kako bi se sudionike na tržištu obavijestilo o tim rezultatima i u praksi postigla transparentnost prije i poslije trgovanja. Isto je tako prikladno omogućiti centraliziranu objavu rezultata izračuna kako bi ih se stavilo na raspolaganje svim sudionicima na financijskom tržištu i nadležnim tijelima u Uniji na jednom mjestu i na način koji je jednostavan za upotrebu. U tu bi svrhu nadležna tijela trebala obavijestiti Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala (ESMA) o rezultatima svojih izračuna, a ESMA bi tada te izračune trebala objaviti na svojem *web*-mjestu.
- (11) Za fondove čijim se udjelima trguje na burzi, za razliku od dionica, potvrda o deponiranim vrijednosnim papirima i drugih sličnih financijskih instrumenata, prosječni dnevni promet ne čini se odgovarajućim sredstvom za prilagodbu pragova za veliki tržišni obujam. Kod tih instrumenata prosječni dnevni promet ne odražava na odgovarajući način mjeru stvarne likvidnosti jer se mehanizmima kreiranja i otkupa koji su svojstveni fondovima čijim se udjelima trguje na burzi omogućuje pristup dodatnoj i neprikazanoj likvidnosti. Kako bi se smanjio rizik

⁽¹⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) 2017/577 od 13. lipnja 2016. o dopuni Uredbe (EU) br. 600/2014 Europskog parlamenta i Vijeća o tržištima financijskih instrumenata u pogledu regulatornih tehničkih standarda o mehanizmu najvećeg volumena i pružanju informacija za potrebe transparentnosti i drugih izračuna (vidjeti stranicu 174. ovoga Službenog lista).

⁽²⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) 2017/571 od 2. lipnja 2016. o dopuni Direktive 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda za izdavanje odobrenja za rad, organizacijske zahtjeve i objavljivanje transakcija za pružatelje usluga dostave podataka (vidjeti stranicu 126. ovoga Službenog lista).

od zaobilaženja, važno je i da dva fonda čijim se udjelima trguje na burzi s istim temeljem imaju iste pragove za veliki tržišni obujam bez obzira na to imaju li sličan prosječni dnevni promet ili ne. Stoga bi trebalo uspostaviti jedinstven prag za veliki tržišni obujam za sve fondove čijim se udjelima trguje na burzi koji bi trebalo primjenjivati bez obzira na njihov temelj ili likvidnost.

- (12) Informacije koje se obvezno stavljaju na raspolaganje što je bliže moguće stvarnom vremenu trebalo bi staviti na raspolaganje što je prije tehnički moguće, pod pretpostavkom razumne razine učinkovitosti i izdataka za sustave predmetne osobe. Informacije bi trebalo objavljivati blizu propisanog najduljeg roka samo u iznimnim slučajevima kad u dostupnim sustavima nije moguće njihovo objavljivanje u kraćem roku.
- (13) Investicijska društva trebala bi objavljivati pojedinosti o transakcijama izvršenima izvan mjesta trgovanja putem APA-e. Stoga bi trebalo utvrditi način na koji investicijska društva izvješćuju APA-e o pojedinostima transakcija te bi se te odredbe trebale primjenjivati zajedno sa zahtjevima koji se primjenjuju na APA-e navedenima u Delegiranoj uredbi (EU) 2017/571.
- (14) Ulagačelji moraju imati pouzdane i pravovremene informacije o razini interesa za trgovanje financijskim instrumentima. Informacijama o određenim vrstama transakcija poput prijenosa financijskih instrumenata kao kolaterala ulagačeljima se ne omogućuju smislene informacije u pogledu razine stvarnog interesa za trgovanje financijskim instrumentima. Kad bi se od investicijskih društava zahtijevalo da te transakcije objave, to bi dovelo do znatnih operativnih izazova i troškova, a ne bi došlo do unaprjeđenja procesa formiranja cijena. Stoga bi obveze u odnosu na transparentnost poslije trgovanja kad je riječ o transakcijama koje se izvršavaju izvan mjesta trgovanja trebalo primjenjivati samo u slučaju kupnje ili prodaje dionice, potvrde o deponiranim vrijednosnim papirima, fonda čijim se udjelima trguje na burzi, certifikata ili sličnog financijskog instrumenta. Ključno je ne objavljivati određene transakcije poput onih u koje je uključena upotreba takvih instrumenata kao kolaterala, u svrhu pozajmljivanja ili u druge svrhe gdje se razmjena utvrđuje čimbenicima osim trenutačne tržišne vrijednosti jer se njima ne pridonosi procesu utvrđivanja cijena te bi se moglo ulagačelje dovesti u zabludu i ugroziti najpovoljnije moguće izvršenje.
- (15) U pogledu transakcija koje se ne izvršavaju u skladu s pravilima mjesta trgovanja važno je razjasniti koje investicijsko društvo transakciju objavljuje u slučajevima kad su obje strane u transakciji investicijska društva s poslovnim nastanom u Uniji kako bi se osiguralo objavljivanje transakcija bez udvostručavanja. Stoga bi objava transakcije uvijek trebala biti u nadležnosti investicijskog društva koje prodaje, osim ako je jedna od ugovornih strana sistematski internalizator i društvo koje kupuje.
- (16) Ako je samo jedna od ugovornih strana sistematski internalizator za određeni financijski instrument te je istodobno i društvo koje kupuje taj instrument, ona bi trebala biti odgovorna za objavljivanje transakcije jer bi to njezini klijenti od nje i očekivali te će bolje popuniti polje za izvješćivanje u kojem se navodi njezin status sistematskog internalizatora. Kako bi se osiguralo da se transakciju objavi samo jednom, sistematski internalizator trebao bi obavijestiti drugu stranu o tome da objavljuje transakciju.
- (17) Važno je održavati postojeće standarde za objavljivanje transakcija koje se provode kao naizmjenične transakcije (*back-to-back trades*) radi izbjegavanja objavljivanja jedinstvene transakcije kao više njih te radi omogućivanja pravne sigurnosti u pogledu toga koje je investicijsko društvo odgovorno za objavu transakcije. Stoga bi dvije podudarajuće transakcije koje su unesene istodobno i po jednakoj cijeni uz posredovanje jedne ugovorne strane trebalo objaviti kao jedinstvenu transakciju.
- (18) Kako bi se osiguralo da novi regulatorni režim transparentnosti učinkovito funkcionira, prikladno je predvidjeti prikupljanje određenih podataka i ranu objavu najvažnijih tržišta u smislu likvidnosti, veličine naloga velikog tržišnog obujma, pragove za odgođeno objavljivanje i uobičajene veličine tržišta.
- (19) Radi dosljednosti i kako bi se osiguralo nesmetano funkcioniranje financijskih tržišta, potrebno je da se odredbe ove Uredbe i odredbe utvrđene u Uredbi (EU) br. 600/2014 primjenjuju od istog datuma. Međutim, kako bi se osiguralo da novi regulatorni režim transparentnosti učinkovito funkcionira, određene bi odredbe ove Uredbe trebalo primjenjivati od datuma njezina stupanja na snagu.

- (20) Ova se Uredba temelji na nacrtu regulatornih tehničkih standarda koji je Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala (ESMA) dostavilo Komisiji.
- (21) ESMA je provela otvorena javna savjetovanja o nacrtu regulatornih tehničkih standarda na kojem se temelji ova Uredba, analizirala je moguće povezane troškove i koristi te zatražila mišljenje Interesne skupine za vrijednosne papire i tržišta kapitala osnovane člankom 37. Uredbe (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾,

DONIJELA JE OVU UREDBU:

POGLAVLJE I.

OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Definicije

Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije:

- (1) „portfeljno trgovanje” znači transakcije s pet ili više različitih financijskih instrumenata, pri čemu tim transakcijama trguje istodobno isti klijent kao s jedinstvenom jedinicom po određenoj referentnoj cijeni;
- (2) „prepuštena transakcija” ili „primljena transakcija” znači transakcija kod koje investicijsko društvo prepusti trgovanje klijenta drugom investicijskom društvu ili primi trgovanje klijenta od drugog investicijskog društva za potrebe obrade poslije trgovanja;
- (3) „transakcija financiranja vrijednosnih papira” znači transakcija financiranja vrijednosnih papira kako je definirana u članku 3. stavku 6. Uredbe (EU) 2017/577;
- (4) „sistematski internalizator” znači investicijsko društvo kako je definirano u članku 4. stavku 1. točki 20. Direktive 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾.

Članak 2.

Transakcije kojima se ne pridonosi procesu utvrđivanja cijena

(članak 23. stavak 1. Uredbe (EU) br. 600/2014)

Transakcijom dionica ne pridonosi se procesu utvrđivanja cijena ako se primjenjuje bilo koja od sljedećih okolnosti:

- (a) transakcija se izvršava uzimajući u obzir cijenu koja se izračunava u više navrata u skladu s određenom referentnom vrijednošću, uključujući transakcije koje se izvršavaju uzimajući u obzir prosječnu cijenu ponderiranu volumenom ili vremenski ponderiranu prosječnu cijenu;
- (b) transakcija je dio portfeljnog trgovanja;
- (c) transakcija ovisi o kupnji, prodaji, kreiranju ili otkupu ugovora o izvedenicama ili drugog financijskog instrumenta pri čemu je sve dijelove trgovanja potrebno izvršiti isključivo kao jedinstvenu jedinicu;
- (d) transakciju izvršava društvo za upravljanje kako je definirano u članku 2. stavku 1. točki (b) Direktive 2009/65/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁾ ili upravitelj alternativnih investicijskih fondova kako je definiran u članku 4. stavku 1. točki (b) Direktive 2011/61/EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁴⁾, koji prenosi stvarno vlasništvo nad dionicama s jednog subjekta za zajednička ulaganja na drugi, pri čemu ni jedno investicijsko društvo nije strana u transakciji;

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju Europskog nadzornog tijela (Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala), izmjeni Odluke br. 716/2009/EZ i stavljanju izvan snage Odluke Komisije 2009/77/EZ (SL L 331, 15.12.2010., str. 84.).

⁽²⁾ Direktiva 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o tržištu financijskih instrumenata i izmjeni Direktive 2002/92/EZ i Direktive 2011/61/EU (SL L 173, 12.6.2014., str. 349.).

⁽³⁾ Direktiva 2009/65/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o usklađivanju zakona i drugih propisa u odnosu na subjekte za zajednička ulaganja u prenosive vrijednosne papire (UCITS) (SL L 302 17.11.2009. str. 32.).

⁽⁴⁾ Direktiva 2011/61/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2011. o upraviteljima alternativnih investicijskih fondova i o izmjeni direktiva 2003/41/EZ i 2009/65/EZ te uredbi (EZ) br. 1060/2009 i (EU) br. 1095/2010 (SL L 174, 1.7.2011., str. 1.).

- (e) transakcija je prepuštena transakcija ili primljena transakcija;
- (f) svrha je transakcije preneti dionice kao kolateral u bilateralnim transakcijama ili u kontekstu maržnih ili kolateralnih zahtjeva središnje druge ugovorne strane ili kao dio postupka upravljanja neispunjenim obvezama središnje druge ugovorne strane;
- (g) transakcija za posljedicu ima isporuku dionica u kontekstu izvršavanja konvertibilnih obveznica, opcija, pokrivenih varanata ili drugih sličnih izvedenica;
- (h) transakcija je transakcija financiranja vrijednosnih papira;
- (i) transakcija se izvršava u skladu s pravilima ili postupcima mjesta trgovanja, središnje druge ugovorne strane ili središnjeg depozitorija vrijednosnih papira radi pokretanja postupka dokupa u pogledu nenamirenih transakcija u skladu s Uredbom (EU) br. 909/2014 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾.

POGLAVLJE II.

TRANSPARENTNOST PRIJE TRGOVANJA

Odjeljak 1.

Transparentnost prije trgovanja za mjesta trgovanja

Članak 3.

Obveze u pogledu transparentnosti prije trgovanja

(članak 3. stavak 1. i 2. Uredbe (EU) br. 600/2014)

1. Tržišni operateri i investicijska društva koji upravljaju mjestom trgovanja objavljuju raspon ponuda za kupnju i prodaju te dubinu trgovinskog interesa po tim cijenama. Informacije je potrebno objaviti u skladu s vrstom sustava trgovanja koji vode kako je utvrđeno u tablici 1. Priloga I.
2. Zahtjevi u pogledu transparentnosti iz stavka 1. primjenjuju se i na sve „provedive iskaze interesa” kako su definirani u članku 2. stavku 1. točki 33. i u skladu s člankom 8. Uredbe (EU) br. 600/2014.

Članak 4.

Najrelevantnije tržište u pogledu likvidnosti

(članak 4. stavak 1. točka (a) Uredbe (EU) br. 600/2014)

1. Za potrebe članka 4. stavka 1. točke (a) Uredbe (EU) br. 600/2014 najrelevantnijim tržištem u pogledu likvidnosti za dionicu, potvrdu o deponiranim vrijednosnim papirima, fond čijim se udjelima trguje na burzi, certifikat ili drugi sličan financijski instrument smatra se mjesto trgovanja s najvećim prometom u Uniji za taj financijski instrument.
2. Za potrebe utvrđivanja najrelevantnijih tržišta u pogledu likvidnosti u skladu sa stavkom 1., nadležna tijela izračunavaju promet u skladu s metodologijom utvrđenom u članku 17. stavku 4. u pogledu svakog financijskog instrumenta za koji je to tijelo nadležno i za svako mjesto trgovanja na kojem se trguje tim financijskim instrumentom.
3. Izračun iz stavka 2. ima sljedeća obilježja:
 - (a) uključuje, za svako mjesto trgovanja, transakcije izvršene u skladu s pravilima tog mjesta trgovanja isključujući referentnu cijenu i dogovorene transakcije označene kako je utvrđeno u tablici 4. Priloga I. i transakcije izvršene na temelju najmanje jednog naloga za koji vrijedi izuzeće za veliki tržišni obujam te kad je veličina transakcije iznad primjenjivog praga za veliki tržišni obujam kako je utvrđeno u skladu s člankom 7.;

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 909/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. srpnja 2014. o poboljšanju namire vrijednosnih papira u Europskoj uniji i o središnjim depozitorijima vrijednosnih papira te izmjeni direktiva 98/26/EZ i 2014/65/EU te Uredbe (EU) br. 236/2012 (SL L 257, 28.8.2014., str. 1.).

(b) njime je obuhvaćena prethodna kalendarska godina ili, ako je primjenjivo, razdoblje prethodne kalendarske godine u kojemu je financijski instrument bio uvršten za trgovanje ili se njime trgovalo na mjestu trgovanja i nije bio suspendiran iz trgovanja.

4. Sve dok se u skladu s postupkom navedenim u stavcima 1. do 3. ne utvrdi najrelevantnije tržište u pogledu likvidnosti za određeni financijski instrument, najrelevantnije tržište u pogledu likvidnosti je mjesto trgovanja na kojem je taj financijski instrument prvi put uvršten za trgovanje ili na kojem se njime prvi put trgovalo.

5. Stavci 2. i 3. ne primjenjuju se na dionice, potvrde o deponiranim vrijednosnim papirima, fondove čijim se udjelima trguje na burzi, certifikate i druge slične financijske instrumente koji su prvi put uvršteni za trgovanje ili se njima prvi put trgovalo na određenom mjestu trgovanja četiri tjedna ili kraće prije kraja prethodne kalendarske godine.

Članak 5.

Posebna obilježja dogovorenih transakcija

(članak 4. stavak 1. točka (b) Uredbe (EU) br. 600/2014)

Smatra se da je dogovorena transakcija dionicama, potvrdama o deponiranim vrijednosnim papirima, fondovima čijim se udjelima trguje na burzi, certifikatima ili drugim sličnim financijskim instrumentima transakcija koja se dogovara privatno, ali se o njoj izvješćuje u skladu s pravilima mjesta trgovanja i u bilo kojoj od sljedećih okolnosti:

(a) dva člana ili sudionika tog mjesta trgovanja djeluju u bilo kojem od sljedećih svojstava:

- i. jedan od njih trguje za vlastiti račun, a drugi djeluje u ime klijenta;
- ii. obojica trguju za vlastiti račun;
- iii. obojica djeluju u ime klijenta;

(b) jedan član ili sudionik tog mjesta trgovanja čini bilo što od sljedećeg:

- i. djeluje u ime kupca i prodavatelja,
- ii. trguje za vlastiti račun izvršavajući nalog klijenta.

Članak 6.

Dogovorene transakcije koje podliježu uvjetima različitima od trenutne tržišne cijene

(članak 4. stavak 1. točka (b) Uredbe (EU) br. 600/2014)

Dogovorena transakcija dionicama, potvrdama o deponiranim vrijednosnim papirima, fondovima čijim se udjelima trguje na burzi, certifikatima ili drugim sličnim financijskim instrumentima podložna je uvjetima različitima od trenutne tržišne cijene u bilo kojoj od sljedećih okolnosti:

(a) transakcija se izvršava uzimajući u obzir cijenu koja se izračunava u više navrata u skladu s određenom referentnom vrijednošću, uključujući transakcije koje se izvršavaju uzimajući u obzir prosječnu cijenu ponderiranu volumenom ili vremenski ponderiranu prosječnu cijenu;

(b) transakcija je dio portfeljnog trgovanja;

(c) transakcija ovisi o kupnji, prodaji, kreiranju ili otkupu ugovora o izvedenicama ili drugog financijskog instrumenta pri čemu bi sve dijelove trgovanja trebalo izvršiti isključivo kao jedinstvenu jedinicu;

(d) transakciju izvršava društvo za upravljanje kako je definirano u članku 2. stavku 1. točki (b) Direktive 2009/65/EZ ili upravitelj alternativnih investicijskih fondova kako je definiran u članku 4. stavku 1. točki (b) Direktive 2011/61/EU, koji prenosi stvarno vlasništvo nad financijskim instrumentima s jednog subjekta za zajednička ulaganja na drugi, pri čemu ni jedno investicijsko društvo nije strana u transakciji;

(e) transakcija je prepuštena transakcija ili primljena transakcija;

(f) svrha je transakcije prenijeti financijske instrumente kao kolateral u bilateralnim transakcijama ili u kontekstu maržnih ili kolateralnih zahtjeva središnje druge ugovorne strane ili kao dio postupka upravljanja neispunjenim obvezama središnje druge ugovorne strane;

- (g) transakcija za posljedicu ima isporuku financijskih instrumenata u kontekstu izvršavanja konvertibilnih obveznica, opcija, pokrivenih varanata ili drugih sličnih financijskih izvedenica;
- (h) transakcija je transakcija financiranja vrijednosnih papira;
- (i) transakcija se izvršava u skladu s pravilima ili postupcima mjesta trgovanja, središnje druge ugovorne strane ili središnjeg depozitorija vrijednosnih papira radi pokretanja postupka dokupa u pogledu nenamirenih transakcija u skladu s Uredbom (EU) br. 909/2014;
- (j) bilo koja druga transakcija jednakovrijedna jednoj od onih opisanih u točkama (a) do (i) zbog toga što ovisi o tehničkim obilježjima koja nisu povezana s trenutnom tržišnom vrijednošću financijskog instrumenta kojim se trguje.

Članak 7.

Nalozi velikog tržišnog obujma

(članak 4. stavak 1. točka (c) Uredbe (EU) br. 600/2014)

1. Smatra se da nalog u pogledu dionice, potvrde o deponiranim vrijednosnim papirima, certifikata ili drugog sličnog financijskog instrumenta ima veliki tržišni obujam ako je nalog jednak minimalnoj veličini naloga utvrđenih u tablicama 1. i 2. Priloga II. ili veći od te veličine.
2. Smatra se da nalog u pogledu fonda čijim se udjelima trguje na burzi ima veliki tržišni obujam ako je nalog jednak vrijednosti od 1 000 000,00 EUR ili veći od te vrijednosti.
3. Za potrebe utvrđivanja naloga velikog tržišnog obujma nadležna tijela u skladu sa stavkom 4. izračunavaju prosječni dnevni promet u pogledu dionica, potvrda o deponiranim vrijednosnim papirima, certifikata i drugih sličnih financijskih instrumenata kojima se trguje na mjestu trgovanja.
4. Izračun iz stavka 3. ima sljedeća obilježja:
 - (a) uključuje transakcije izvršene u Uniji u pogledu financijskog instrumenta bez obzira na to trguje li se njime na mjestu trgovanja ili izvan njega;
 - (b) njime je obuhvaćeno razdoblje koje počinje 1. siječnja prethodne kalendarske godine i završava 31. prosinca prethodne kalendarske godine ili, ako je primjenjivo, onaj dio kalendarske godine u kojemu je financijski instrument bio uvršten za trgovanje ili se njime trgovalo na mjestu trgovanja i nije bio suspendiran iz trgovanja.

Stavci 3. i 4. ne primjenjuju se na dionice, potvrde o deponiranim vrijednosnim papirima, certifikate i druge slične financijske instrumente koji su prvi put uvršteni za trgovanje ili se njima prvi put trgovalo na određenom mjestu trgovanja četiri tjedna ili kraće prije kraja prethodne kalendarske godine.

5. Osim ako se cijena ili drugi relevantni uvjeti za izvršavanje naloga ne izmijeni, izuzeće iz članka 4. stavka 1. Uredbe (EU) br. 600/2014 nastavlja se primjenjivati u pogledu naloga velikog tržišnog obujma pri unosu u knjigu naloga, ali koji se nakon djelomičnog izvršavanja nalazi ispod praga primjenjivog za taj financijski instrument kako je utvrđeno u skladu sa stavcima 1. i 2.

6. Prije nego što se dionicom, potvrdom o deponiranim vrijednosnim papirima, certifikatom ili drugim sličnim financijskim instrumentom prvi put trguje na mjestu trgovanja u Uniji, nadležno tijelo procjenjuje prosječni dnevni promet za taj financijski instrument uzimajući u obzir podatke o eventualnim prethodnim trgovanjima tim financijskim instrumentom i drugim financijskim instrumentima za koje se smatra da imaju slična obilježja te osigurava da ta procjena bude objavljena.

7. Procijenjeni prosječni dnevni promet iz stavka 6. upotrebljava se za izračun naloga velikog tržišnog obujma tijekom razdoblja od šest tjedana nakon datuma na koji je dionica, potvrda o deponiranim vrijednosnim papirima, certifikat ili drugi sličan financijski instrument uvršten za trgovanje ili se njime prvi put trgovalo na mjestu trgovanja.

8. Nadležno tijelo izračunava i objavljuje prosječni dnevni promet na temelju prva četiri tjedna trgovanja prije završetka razdoblja od šest tjedana iz stavka 7.

9. Prosječni dnevni promet iz stavka 8. upotrebljava se za izračun naloga velikog tržišnog obujma i sve dok se primjenjuje prosječni dnevni promet izračunan u skladu sa stavkom 3.

10. Za potrebe ovog članka prosječni se dnevni promet izračunava dijeljenjem ukupnog prometa za određeni financijski instrument kako je navedeno u članku 17. stavku 4. brojem dana trgovanja u razmatranom razdoblju. Broj dana trgovanja u razmatranom razdoblju jest broj dana trgovanja na najrelevantnijem tržištu u pogledu likvidnosti za taj financijski instrument kako je utvrđeno u skladu s člankom 4.

Članak 8.

Vrste i minimalne veličine naloga koji su zaprimljeni u sustav za upravljanje nalogima

(članak 4. stavak 1. točka (d) Uredbe (EU) br. 600/2014)

1. Vrsta naloga koji je zaprimljen u sustav za upravljanje nalogima mjesta trgovanja do njegova objavljivanja na tržištu za koji se može primijeniti izuzeće u pogledu transparentnosti prije trgovanja jest nalog:

- (a) koji se namjerava objaviti u knjizi naloga koju vodi mjesto trgovanja i ovisi o objektivnim uvjetima koji su unaprijed definirani protokolima sustava;
- (b) koji ne može biti u interakciji s drugim trgovinskim interesima prije objavljivanja u knjizi naloga koju vodi mjesto trgovanja;
- (c) koji nakon objavljivanja u knjizi naloga dolazi u interakciju s drugim nalogima u skladu s pravilima koja se primjenjuju na naloge te vrste u trenutku objavljivanja.

2. Veličina naloga zaprimljenih u sustav za upravljanje nalogima mjesta trgovanja do njihova objavljivanja na tržištu na koje se može primijeniti izuzeće u pogledu obveze transparentnosti prije trgovanja u trenutku unošenja i nakon izmjena jedna je od onih navedenih u nastavku:

- (a) u slučaju naloga sa skrivenom količinom, veličina koja je veća od 10 000,00 EUR ili jednaka njoj;
- (b) za sve druge naloge, veličina veća od minimalne količine kojom se može trgovati ili jednaka toj količini, koju unaprijed utvrđuje operater sustava u skladu sa svojim pravilima i protokolima.

3. Nalog sa skrivenom količinom iz stavka 2. točke (a) smatra se limitiranim nalogom koji se sastoji od objavljenog naloga koji se odnosi na dio određene količine i neobjavljenog naloga koji se odnosi na ostatak količine, ako je neobjavljenu količinu moguće izvršiti tek nakon njezina objavljivanja u knjizi naloga kao novog objavljenog naloga.

Odjeljak 2.

Transparentnost prije trgovanja za sistematske internalizatore i investicijska društva koja trguju izvan mjesta trgovanja

Članak 9.

Sustavi za objavu obvezujuće ponude

(članak 14. stavak 1. Uredbe (EU) br. 600/2014)

Svi sustavi koje primjenjuje sistematski internalizator radi poštovanja obveze u pogledu objavljivanja obvezujućih ponuda ispunjuju sljedeće uvjete:

- (a) u sustav su uključene sve razumne mjere potrebne kako bi se osiguralo da objavljene informacije budu pouzdane, da ih se sustavno prati kako bi se otkrile pogreške te da se te pogreške isprave čim ih se otkrije;
- (b) sustav je u skladu s tehničkim sustavima jednakovrijednima onima utvrđenima za ovlaštene sustave objavljivanja (APA-e) u članku 15. Delegirane uredbe (EU) 2017/571 kojima se omogućuje konsolidacija podataka sa sličnim podacima iz drugih izvora;

- (c) sustavom se informacije objavljuju na nediskriminirajući način;
- (d) u sustav je uključeno objavljivanje vremena kada su ponude zaključene ili izmijenjene u skladu s člankom 50. Direktive 2014/65/EU kako je utvrđeno u Delegiranoj uredbi Komisije (EU) 2017/574 ⁽¹⁾.

Članak 10.

Cijene koje odražavaju prevladavajuće tržišne uvjete

(članak 14. stavak 3. Uredbe (EU) br. 600/2014)

Cijene koje objavljuje sistematski internalizator odražavaju prevladavajuće tržišne uvjete ako su te cijene u trenutku objavljivanja blizu ponudama jednakovrijedne veličine za isti financijski instrument na najrelevantnijem tržištu u pogledu likvidnosti kako je utvrđeno u skladu s člankom 4. za taj financijski instrument.

Članak 11.

Uobičajena veličina tržišta

(članak 14. stavci 2. i 4. Uredbe (EU) br. 600/2014)

1. Uobičajena veličina tržišta za dionice, potvrde o deponiranim vrijednosnim papirima, fondove čijim se udjelima trguje na burzi, certifikate i druge slične financijske instrumente za koje postoji likvidno tržište utvrđuje se na temelju prosječne vrijednosti transakcija za svaki financijski instrument izračunane u skladu sa stavcima 2. i 3. te u skladu s tablicom 3. Priloga II.
2. Za potrebe utvrđivanja uobičajene veličine tržišta koja je primjenjiva na određeni financijski instrument kako je utvrđeno u stavku 1., nadležna tijela izračunavaju prosječnu vrijednost transakcija u pogledu svih dionica, potvrda o deponiranim vrijednosnim papirima, fondova čijim se udjelima trguje na burzi, certifikata i drugih sličnih financijskih instrumenata kojima se trguje na mjestu trgovanja za koje postoji likvidno tržište i za koje su oni nadležno tijelo.
3. Izračun iz stavka 2. ima sljedeća obilježja:
 - (a) njime se uzimaju u obzir transakcije izvršene u Uniji u pogledu predmetnog financijskog instrumenta bez obzira na to izvršavaju li se na mjestu trgovanja ili izvan njega;
 - (b) njime je obuhvaćena prethodna kalendarska godina ili, ako je primjenjivo, razdoblje prethodne kalendarske godine u kojemu je financijski instrument bio uvršten za trgovanje ili se njime trgovalo na mjestu trgovanja i nije bio suspendiran iz trgovanja;
 - (c) iz njega su isključene transakcije velikog tržišnog obujma poslije trgovanja kako je utvrđeno u tablici 4. Priloga I.

Stavci 2. i 3. ne primjenjuju se na dionice, potvrde o deponiranim vrijednosnim papirima, fondove čijim se udjelima trguje na burzi, certifikate i druge slične financijske instrumente koji su prvi put uvršteni za trgovanje ili se njima prvi put trgovalo na određenom mjestu trgovanja četiri tjedna ili kraće prije kraja prethodne kalendarske godine.

4. Prije nego što se dionicom, potvrdom o deponiranim vrijednosnim papirima, fondom čijim se udjelima trguje na burzi, certifikatom ili drugim sličnim financijskim instrumentom prvi put trguje na mjestu trgovanja u Uniji, nadležno tijelo procjenjuje prosječni dnevni promet za taj financijski instrument uzimajući u obzir podatke o eventualnim prethodnim trgovanjima tim financijskim instrumentom i drugim financijskim instrumentima za koje se smatra da imaju slična obilježja te osigurava objavljivanje te procjene.

5. Procijenjena prosječna vrijednost transakcija utvrđena u stavku 4. upotrebljava se kao uobičajena veličina tržišta za dionicu, potvrdu o deponiranim vrijednosnim papirima, fond čijim se udjelima trguje na burzi, certifikat ili drugi sličan financijski instrument tijekom razdoblja od šest tjedana od datuma na koji je ta dionica, potvrda o deponiranim vrijednosnim papirima, fond čijim se udjelima trguje na burzi, certifikat ili drugi sličan financijski instrument prvi put uvršten za trgovanje ili se njime prvi put trgovalo na mjestu trgovanja.

⁽¹⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) 2017/574 od 7. lipnja 2016. o dopuni Direktive 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda za razinu točnosti satova poslovanja (vidjeti stranicu 148. ovoga Službenog lista).

6. Nadležno tijelo izračunava i objavljuje prosječnu vrijednost transakcija na temelju prva četiri tjedna trgovanja prije završetka razdoblja od šest tjedana iz stavka 5.
7. Prosječna vrijednost transakcija iz stavka 6. primjenjuje se neposredno nakon njezina objavljivanja i sve dok ne bude primjenjiva nova prosječna vrijednost transakcija izračunana u skladu sa stavicama 2. i 3.
8. Za potrebe ovog članka prosječna se vrijednost transakcija izračunava dijeljenjem ukupnog prometa za određeni financijski instrument kako je utvrđeno u članku 17. stavku 4. ukupnim brojem transakcija izvršenih za taj financijski instrument u razmatranom razdoblju.

POGLAVLJE III.

TRANSPARENTNOST POSLIJE TRGOVANJA ZA MJESTA TRGOVANJA I INVESTICIJSKA DRUŠTVA KOJA TRGUJU IZVAN MJESTA TRGOVANJA

Članak 12.

Obveze u pogledu transparentnosti poslije trgovanja

(članak 6. stavak 1. i članak 20. stavci 1. i 2. Uredbe (EU) br. 600/2014)

1. Tržišni operateri i investicijska društva koji upravljaju mjestom trgovanja te investicijska društva koja ne trguju u skladu s pravilima mjesta trgovanja objavljuju pojedinosti o svakoj transakciji primjenom referentnih tablica 2., 3. i 4. Priloga I.
2. Ako je prethodno objavljeno izvješće o trgovanju poništeno, investicijska društva koja trguju izvan mjesta trgovanja te tržišni operateri i investicijska društva koji upravljaju mjestom trgovanja objavljuju novo izvješće o trgovanju koje sadržava sve pojedinosti iz izvornog izvješća o trgovanju te oznaku za poništenje utvrđenu u tablici 4. Priloga I.
3. Ako je prethodno objavljeno izvješće o trgovanju izmijenjeno, tržišni operateri i investicijska društva koji upravljaju mjestom trgovanja te investicijska društva koja trguju izvan mjesta trgovanja objavljuju sljedeće informacije:
 - (a) novo izvješće o trgovanju koje sadržava sve pojedinosti iz izvornog izvješća o trgovanju te oznaku za poništenje utvrđenu u tablici 4. Priloga I.;
 - (b) novo izvješće o trgovanju koje sadržava sve pojedinosti iz izvornog izvješća o trgovanju u kojem su ispravljene sve potrebne pojedinosti te oznaku za izmjenu utvrđenu u tablici 4. Priloga I.
4. Ako transakcija između dvaju investicijskih društava nije zaključena u skladu s pravilima mjesta trgovanja, za vlastiti račun ili za račun klijenata, transakciju putem APA-e objavljuje samo investicijsko društvo koje prodaje predmetni financijski instrument.
5. Odstupajući od stavka 4., ako je samo jedno od investicijskih društava koja su strane u transakciji sistematski internalizator za određeni financijski instrument i djeluje kao društvo koje kupuje, samo to društvo objavljuje transakciju putem APA-e, obavješćujući prodavatelja o poduzetim radnjama.
6. Investicijska društva poduzimaju sve razumne mjere kako bi osigurala da se transakciju objavljuje kao jedinstvenu transakciju. U tu se svrhu dvije podudarajuće transakcije koje su sklopljene istodobno i po jednakoj cijeni uz posredovanje jedne ugovorne strane smatraju jedinstvenom transakcijom.

Članak 13.

Primjena transparentnosti poslije trgovanja na određene vrste transakcija koje se izvršavaju izvan mjesta trgovanja

(članak 20. stavak 1. Uredbe (EU) br. 600/2014)

Obveza iz članka 20. stavka 1. Uredbe (EU) br. 600/2014 ne primjenjuje se na sljedeće:

- (a) isključene transakcije navedene u članku 2. stavku 5. Delegirane uredbe Komisije (EU) 2017/590 ⁽¹⁾, ako je primjenjivo;

⁽¹⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) 2017/590 od 28. srpnja 2016. o dopuni Uredbe (EU) br. 600/2014 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda za izvješćivanje nadležnih tijela o transakcijama (vidjeti stranicu 449. ovoga Službenog lista).

- (b) transakcije koje izvršava društvo za upravljanje kako je definirano u članku 2. stavku 1. točki (b) Direktive 2009/65/EZ ili upravitelj alternativnih investicijskih fondova kako je definiran u članku 4. stavku 1. točki (b) Direktive 2011/61/EU, koji prenosi stvarno vlasništvo nad financijskim instrumentima s jednog subjekta za zajednička ulaganja na drugi, pri čemu ni jedno investicijsko društvo nije strana u transakciji;
- (c) prepuštene transakcije i primljene transakcije;
- (d) prijenose financijskih instrumenata kao kolaterala u bilateralnim transakcijama ili u kontekstu maržnih ili kolateralnih zahtjeva središnje druge ugovorne strane ili kao dio postupka upravljanja neispunjenim obvezama središnje druge ugovorne strane.

Članak 14.

Objavljivanje transakcija u stvarnom vremenu

(članak 6. stavak 1. Uredbe (EU) br. 600/2014)

1. Za transakcije koje se izvršavaju na određenom mjestu trgovanja, informacije poslije trgovanja objavljuju se u sljedećim okolnostima:
 - (a) ako se transakcija izvršava tijekom dnevnog vremena trgovanja na mjestu trgovanja, što je tehnički moguće bliže stvarnom vremenu, a u svakom slučaju u roku od jedne minute od relevantne transakcije;
 - (b) ako se transakcija izvršava izvan dnevnog vremena trgovanja na mjestu trgovanja, prije otvaranja sljedećeg dana trgovanja tog mjesta trgovanja.
2. Za transakcije koje se izvršavaju izvan mjesta trgovanja, informacije poslije trgovanja objavljuju se u sljedećim okolnostima:
 - (a) ako se transakcija izvršava tijekom dnevnog vremena trgovanja na najrelevantnijem tržištu u pogledu likvidnosti utvrđenom u skladu s člankom 4. za predmetnu dionicu, potvrdu o deponiranim vrijednosnim papirima, fond čijim se udjelima trguje na burzi, certifikat ili drugi sličan financijski instrument, ili tijekom dnevnog vremena trgovanja investicijskog društva, što je tehnički moguće bliže stvarnom vremenu, a u svakom slučaju u roku od jedne minute od relevantne transakcije;
 - (b) ako se transakcija izvršava u bilo kojem slučaju koji nije obuhvaćen točkom (a), neposredno nakon početka dnevnog vremena trgovanja investicijskog društva, a najkasnije prije otvaranja sljedećeg dana trgovanja na najrelevantnijem tržištu u pogledu likvidnosti utvrđenom u skladu s člankom 4.
3. Informacije povezane s portfeljnim trgovanjem objavljuju se za sve pripadajuće transakcije što je moguće bliže stvarnom vremenu, uzimajući u obzir potrebu alokacije cijena pojedinačnim dionicama, potvrdama o deponiranim vrijednosnim papirima, fondovima čijim se udjelima trguje na burzi, certifikatima i drugim sličnim financijskim instrumentima. Sve se pripadajuće transakcije procjenjuje odvojeno kako bi se utvrdilo je li u pogledu te transakcije primjenjivo odgođeno objavljivanje u skladu s člankom 15.

Članak 15.

Odgođeno objavljivanje transakcija

(članak 7. stavak 1. i članak 20. stavci 1. i 2. Uredbe (EU) br. 600/2014)

1. Ako nadležno tijelo odobri odgođeno objavljivanje pojedinosti o transakciji u skladu s člankom 7. stavkom 1. Uredbe (EU) br. 600/2014, tržišni operateri i investicijska društva koji upravljaju mjestom trgovanja te investicijska društva koja trguju izvan mjesta trgovanja objavljuju sve transakcije najkasnije na kraju relevantnog razdoblja utvrđenog u tablicama 4., 5. i 6. Priloga II., pod uvjetom da su ispunjeni sljedeći kriteriji:
 - (a) transakcija se izvršava između investicijskog društva koje djeluje za vlastiti račun, osim trgovanja za vlastiti račun uparivanjem naloga, i druge ugovorne strane;
 - (b) veličina transakcije jednaka je relevantnoj minimalnoj potrebnoj veličini utvrđenoj u tablicama 4., 5. ili 6. Priloga II. ili prelazi tu veličinu, kako je primjenjivo.
2. Relevantna minimalna potrebna veličina za potrebe stavka 1. točke (b) utvrđuje se u skladu s prosječnim dnevnim prometom izračunanim kako je navedeno u članku 7.

3. Za transakcije za koje je odgođeno objavljivanje dopušteno do kraja dana trgovanja kako je navedeno u tablicama 4., 5. i 6. Priloga II., investicijska društva koja trguju izvan mjesta trgovanja te tržišni operateri i investicijska društva koja upravljaju mjestom trgovanja objavljuju pojedinih o tim transakcijama:

- (a) što je bliže moguće stvarnom vremenu nakon kraja dana trgovanja, uključujući završnu dražbu, ako je primjenjivo, za transakcije koje se izvršavaju više od dva sata prije kraja dana trgovanja;
- (b) najkasnije u podne po lokalnom vremenu sljedećeg dana trgovanja za transakcije koje nisu obuhvaćene točkom (a).

Za transakcije koje se izvršavaju izvan mjesta trgovanja, smatra se da su dani trgovanja i završne dražbe oni koji se odnose na najrelevantnije tržište u pogledu likvidnosti kako je utvrđeno u skladu s člankom 4.

4. Ako se transakcija između dvaju investicijskih društava ne izvršava u skladu pravilima mjesta trgovanja, nadležno tijelo za potrebe utvrđivanja primjenjivog režima odgode nadležno je tijelo investicijskog društva odgovornog za objavljivanje transakcije putem APA-e u skladu s člankom 12. stavcima 5. i 6.

Članak 16.

Upućivanja na dan trgovanja i dnevno vrijeme trgovanja

1. Danom trgovanja povezanim s mjestom trgovanja smatra se bilo koji dan tijekom kojeg je mjesto trgovanja otvoreno za trgovanje.
2. Dnevnim vremenom trgovanja na mjestu trgovanja ili u investicijskom društvu smatra se vrijeme koje mjesto trgovanja ili investicijsko društvo utvrdi unaprijed i objavi kao svoje vrijeme trgovanja.
3. Otvaranjem dana trgovanja na određenom mjestu trgovanja smatra se početak dnevnog vremena trgovanja na tom mjestu trgovanja.
4. Završetkom dana trgovanja na određenom mjestu trgovanja smatra se kraj dnevnog vremena trgovanja na tom mjestu trgovanja.

POGLAVLJE IV.

ZAJEDNIČKE ODREDBE ZA IZRACHUNE POVEZANE S TRANSPARENTNOŠĆU PRIJE TRGOVANJA I POSLIJE TRGOVANJA

Članak 17.

Metodologija, datum objavljivanja i datum primjene izračuna povezanih s transparentnošću

(članak 22. stavak 1. Uredbe (EU) br. 600/2014)

1. Najkasnije 14 mjeseci nakon dana početka primjene Uredbe (EU) br. 600/2014 i do 1. ožujka svake godine nakon toga, nadležna tijela prikupljaju podatke, izvršavaju izračune i osiguravaju objavljivanje informacija navedenih u nastavku za sve financijske instrumente za koje su oni nadležno tijelo:
 - (a) mjesto trgovanja koje je najrelevantnije tržište u pogledu likvidnosti kako je utvrđeno u članku 4. stavku 2.;
 - (b) prosječni dnevni promet za potrebe utvrđivanja veličine naloga velikog tržišnog obujma kako je utvrđeno u članku 7. stavku 3.;
 - (c) prosječnu vrijednost transakcija za potrebe utvrđivanja uobičajene veličine tržišta kako je utvrđeno u članku 11. stavku 2.
2. Nadležna tijela, tržišni operateri i investicijska društva, uključujući investicijska društva koja upravljaju mjestom trgovanja, upotrebljavaju informacije objavljene u skladu sa stavkom 1. za potrebe članka 4. stavka 1. točaka (a) i (c) te članka 14. stavaka 2. i 4. Uredbe (EU) br. 600/2014, tijekom razdoblja od 12 mjeseci s početkom od 1. travnja godine u kojoj se objavljuju informacije.

Ako se informacije iz prvog podstavka zamjenjuje novim informacijama u skladu sa stavkom 3. tijekom razdoblja od 12 mjeseci iz tog stavka, nadležna tijela, tržišni operateri i investicijska društva, uključujući investicijska društva koja upravljaju mjestom trgovanja, upotrebljavaju te nove informacije za potrebe članka 4. stavka 1. točaka (a) i (c) te članka 14. stavaka 2. i 4. Uredbe (EU) br. 600/2014.

3. Nadležna tijela osiguravaju da se informacije koje je potrebno objaviti u skladu sa stavkom 1. redovito ažuriraju za potrebe Uredbe (EU) br. 600/2014 te da sve izmjene određene dionice, potvrde o deponiranim vrijednosnim papirima, fonda čijim se udjelima trguje na burzi, certifikata ili drugog sličnog financijskog instrumenta kojima se u znatnoj mjeri utječe na prethodne izračune i objavljene informacije budu uključene u ta ažuriranja.

4. Za potrebe izračuna iz stavka 1., promet povezan s financijskim instrumentom izračunava se zbrajanjem rezultata dobivenih množenjem, za svaku transakciju koja je izvršena tijekom definiranog razdoblja, broja jedinica tog instrumenta razmijenjenih između kupaca i prodavatelja s cijenom jedinice koja se primjenjuje u takvoj transakciji.

5. Nakon završetka dana trgovanja, ali prije kraja dana, mjesta trgovanja dostavljaju nadležnim tijelima pojedinosti utvrđene u tablicama 1. i 2. Priloga III. kad god se financijski instrument uvrštava za trgovanje ili se njime prvi put trguje na tom mjestu trgovanja ili kad god dođe do izmjena prethodno dostavljenih pojedinosti.

Članak 18.

Upućivanje na nadležna tijela

(članak 22. stavak 1. Uredbe (EU) br. 600/2014)

Nadležno tijelo za određeni financijski instrument koje je odgovorno za izvršavanje izračuna i osiguravanje objavljivanja informacija iz članaka 4., 7., 11. i 17. nadležno je tijelo najrelevantnijeg tržišta u pogledu likvidnosti iz članka 26. Uredbe (EU) br. 600/2014 i navedeno u članku 16. Delegirane uredbe (EU) 2017/571.

Članak 19.

Prijelazne odredbe

1. Odstupajući od članka 17. stavka 1., nadležna tijela prikupljaju podatke, izvršavaju izračune i osiguravaju objavljivanje neposredno nakon njihove izrade u skladu sa sljedećim vremenskim okvirom:

- (a) ako se financijskim instrumentima trguje prvi put na mjestu trgovanja u Uniji najmanje deset tjedana prije datuma početka primjene Uredbe (EU) br. 600/2014, nadležna tijela objavljuju rezultate izračuna najkasnije četiri tjedna prije datuma početka primjene Uredbe (EU) br. 600/2014;
- (b) ako se financijskim instrumentima trguje prvi put na mjestu trgovanja u Uniji unutar razdoblja koje započinje deset tjedana prije datuma početka primjene Uredbe (EU) br. 600/2014 i završava na dan koji prethodi datumu početka primjene Uredbe (EU) br. 600/2014, nadležna tijela objavljuju rezultate izračuna najkasnije na datum početka primjene Uredbe (EU) br. 600/2014.

2. Izračuni iz stavka 1. izrađuju se kako slijedi:

- (a) ako se financijskim instrumentima trguje prvi put na mjestu trgovanja u Uniji najmanje šesnaest tjedana prije datuma početka primjene Uredbe (EU) br. 600/2014, izračuni se temelje na podacima dostupnima za referentno razdoblje od četrdeset tjedana koje započinje pedeset i dva tjedna prije datuma početka primjene Uredbe (EU) br. 600/2014;
- (b) ako se financijskim instrumentima trguje prvi put na mjestu trgovanja u Uniji unutar razdoblja koje započinje šesnaest tjedana prije datuma početka primjene Uredbe (EU) br. 600/2014 i završava deset tjedana prije datuma početka primjene Uredbe (EU) br. 600/2014, izračuni se temelje na podacima dostupnima za prva četiri tjedna razdoblja trgovanja tim financijskim instrumentom;
- (c) ako je datum na koji se financijskim instrumentima trguje prvi put na mjestu trgovanja u Uniji datum unutar razdoblja koje započinje deset tjedana prije datuma početka primjene Uredbe (EU) br. 600/2014 i završava na dan prije datuma početka primjene Uredbe (EU) br. 600/2014, izračuni se temelje na podacima o prethodnim trgovanjima tim financijskim instrumentima ili drugim financijskim instrumentima za koje se smatra da imaju obilježja slična tim financijskim instrumentima.

3. Nadležna tijela, tržišni operateri i investicijska društva, uključujući investicijska društva koja upravljaju mjestom trgovanja, upotrebljavaju informacije objavljene u skladu sa stavkom 1. za potrebe članka 4. stavka 1. točaka (a) i (c) te članka 14. stavaka 2. i 4. Uredbe (EU) br. 600/2014, tijekom razdoblja od petnaest mjeseci koje započinje na datum početka primjene te Uredbe.
4. Tijekom razdoblja navedenog u stavku 3. nadležna tijela u pogledu financijskih instrumenata iz stavka 2. točaka (b) i (c) osiguravaju sljedeće:
- (a) da su informacije objavljene u skladu sa stavkom 1. i dalje odgovarajuće za potrebe članka 4. stavka 1. točki (a) i (c) te članka 14. stavaka 2. i 4. Uredbe (EU) br. 600/2014;
- (b) da se informacije objavljene u skladu sa stavkom 1. ažuriraju na temelju duljeg razdoblja trgovanja i cjelovitijih podataka o prethodnom trgovanju, ako je primjenjivo.

Članak 20.

Stupanje na snagu i primjena

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se od 3. siječnja 2018.

Međutim, članak 19. primjenjuje se od datuma stupanja na snagu ove Uredbe.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 14. srpnja 2016.

Za Komisiju
Predsjednik
Jean-Claude JUNCKER

PRILOG I.

Informacije koje se objavljuju

Tablica 1.

Opis vrste sustava trgovanja i povezanih informacija koje se objavljuju u skladu s člankom 3.

Vrsta sustava trgovanja	Opis sustava trgovanja	Informacije koje se objavljuju
Sustav trgovanja koji se temelji na knjizi naloga i neprekinutoj dražbi	Sustav u okviru kojeg se s pomoću knjige naloga i algoritma trgovanja koji djeluje bez ljudske intervencije nalozi za prodaju uparuju s nalogima za kupnju na temelju najbolje raspoložive cijene na kontinuiranoj osnovi.	Ukupan broj naloga i dionica, potvrda o deponiranim vrijednosnim papirima, fondova čijim se udjelima trguje na burzi (ETF-ovi), certifikata i drugih sličnih financijskih instrumenata koji su predstavljeni na svakoj cjenovnoj razini za najmanje pet cjenovno najpovoljnijih ponuda za kupnju i prodaju.
Sustav trgovanja koji se temelji na ponudama	Sustav u kojem se transakcije zaključuju na temelju obvezujućih ponuda koje su neprekidno na raspolaganju sudionicima, što od održavatelja tržišta zahtijeva da ponude održava na razinama koje odražavaju ravnotežu između potreba članova i sudionika za trgovanjem na komercijalnoj razini i rizika kojima se održavatelj tržišta izlaže.	Cjenovno najpovoljnija ponuda za kupnju i prodaju svakog održavatelja tržišta za dionice, potvrde o deponiranim vrijednosnim papirima, ETF-ove, certifikate i druge slične financijske instrumente kojima se trguje putem sustava trgovanja, zajedno s volumenima povezanim s tim cijenama. Objavljene ponude predstavljaju obvezujuće ponude za kupnju ili prodaju financijskih instrumenata te se u njima navode cijena i volumen financijskih instrumenata koje su registrirani održavatelji tržišta spremni kupiti ili prodati. U iznimnim tržišnim uvjetima, moguće je dopustiti indikativne ili jednostrane cijene tijekom ograničenog razdoblja.
Sustav trgovanja koji se temelji na periodičnim dražbama	Sustav koji uparuje naloge na temelju periodičnih dražbi i algoritma trgovanja, koji djeluje bez ljudske intervencije.	Cijena po kojoj bi sustav trgovanja koji se temelji na dražbama najbolje zadovoljio uvjete svojeg algoritma trgovanja u pogledu dionica, potvrda o deponiranim vrijednosnim papirima, ETF-ova, certifikata i drugih sličnih financijskih instrumenata i volumen koji bi sudionici u tom sustavu eventualno mogli izvršiti po toj cijeni.
Sustav trgovanja koji se temelji na zahtjevima za ponude	Sustav trgovanja u kojem se ponuda ili ponude dostavljaju na temelju zahtjeva za ponude koji je podnio jedan ili više članova ili sudionika. Ponudu može izvršiti isključivo član ili sudionik koji je podnio zahtjev. Član ili sudionik koji je podnio zahtjev može zaključiti transakciju prihvaćanjem ponude ili ponuda koje su mu dostavljene na zahtjev.	Ponude i povezani volumeni bilo kojeg člana ili sudionika koji bi u slučaju prihvaćanja podrazumijevali transakciju na temelju pravila sustava. Sve ponude dostavljene na temelju zahtjeva za ponude mogu se objaviti istodobno, ali najkasnije kada postanu izvršive.
Svi ostali sustavi trgovanja	Svi ostali sustavi trgovanja, među ostalim hibridni sustav koji pripada najmanje dvjema vrstama sustava trgovanja navedenih u ovoj tablici.	Primjerene informacije o razini naloga ili ponuda i trgovinskog interesa u pogledu dionica, potvrda o deponiranim vrijednosnim papirima, fondova čijim se udjelima trguje na burzi, certifikata i drugih sličnih financijskih instrumenata kojima se trguje putem sustava trgovanja; prije svega, pet cjenovno najpovoljnijih ponuda za kupnju i prodaju i/ili istovremenih ponuda svakog održavatelja tržišta za navedenu dionicu, ako obilježja mehanizma utvrđivanja cijene to omogućuju.

Tablica 2.

Tablica s oznakama za tablicu 3.

Simbol	Vrsta podatka	Definicija
{ALPHANUM-n}	Do n alfanumeričkih znakova	Rubrika za slobodan unos teksta.
{CURRENCYCODE_3}	3 alfanumerička znaka	Troslovnna oznaka države, kako je definirano u valutnim oznakama u skladu s normom ISO 4217
{DATE_TIME_FORMAT}	Format datuma i vremena u skladu s normom ISO 8601	Datum i vrijeme u sljedećem formatu: GGGG-MM-DDTss:mm:ss.dddddZ. — „GGGG” je godina; — „MM” je mjesec; — „DD” je dan; — „T” – znači da se upotrebljava slovo „T” — „ss” je sat; — „mm” je minuta; — „ss.ddddd” je sekunda i dio sekunde; — Z je UTC vrijeme. Datumi i vremena navode se u UTC formatu.
{DECIMAL-n/m}	Decimalni broj od ukupno najviše n znamenki od kojih najviše m znamenki može biti dio decimalne	Numeričko polje za pozitivne i negativne vrijednosti. — decimalni razdjelnik je „.” (točka); — negativni znakovi imaju predznak „-” (minus); Vrijednosti se, prema potrebi, zaokružuju, a ne skraćuju.
{ISIN}	12 alfanumeričkih znakova	Oznaka ISIN, kako je definirano u normi ISO 6166
{MIC}	4 alfanumerička znaka	Identifikacijska oznaka tržišta, kako je definirano u normi ISO 10383

Tablica 3.

Popis podataka za potrebe transparentnosti poslije trgovanja

Naziv rubrike	Opis i podaci koji se objavljuju	Vrsta mjesta izvršenja ili objave	Format koji se upotrebljava kako je definirano u tablici 2.
Datum i vrijeme trgovanja	Datum i vrijeme kada je transakcija izvršena. Za transakcije koje su izvršene na mjestu trgovanja razina preciznosti u skladu je sa zahtjevima iz članka 2. Delegirane uredbe (EU) 2017/574. Za transakcije koje nisu izvršene na mjestu trgovanja, datum i vrijeme kada su strane dogovorile sadržaj sljedećih rubrika: količina, cijena, valute u rubrikama 31, 34 i 44 kako je navedeno u tablici 2. Priloga I. Delegiranoj uredbi (EU) 2017/590, identifikacijska oznaka instrumenta, razred instrumenta i oznaka odnosnog instrumenta, ako je primjenjivo. Za transakcije koje nisu izvršene na mjestu trgovanja razina preciznosti navedenog vremena mora biti barem najbliža sekunda.	Uređeno tržište (RM), multilateralna trgovinska platforma (MTP), organizirana trgovinska platforma (OTP). Ovlašteni sustav objavljivanja (APA) Pružatelj konsolidiranih podataka o trgovanju (CTP)	{DATE_TIME_FORMAT}

Naziv rubrike	Opis i podaci koji se objavljuju	Vrsta mjesta izvršenja ili objave	Format koji se upotrebljava kako je definirano u tablici 2.
	Ako je transakcija izvršena na temelju naloga koji je društvo za izvršenje za račun klijenta prenijelo trećoj strani, pri čemu uvjeti prijenosa navedeni u članku 4. Delegirane uredbe (EU) 2017/590 nisu ispunjeni, navode se datum i vrijeme same transakcije, a ne vrijeme prijenosa naloga.		
Identifikacijska oznaka instrumenta	Oznaka koja se upotrebljava za identifikaciju financijskog instrumenta	RM, MTP APA CTP	{ISIN}
Cijena	Cijena izvršenja transakcije koja, ako je primjenjivo, ne uključuje proviziju i obračunate kamate. Ako je cijena izražena u monetarnoj vrijednosti, iskazuje se u glavnoj valutnoj jedinici. Ako cijena trenutno nije dostupna, ali će to postati, vrijednost bi trebala biti „PNDG”. Ako cijena nije primjenjiva, rubrika se ne popunjava. Informacije koje se navode u ovoj rubrici moraju biti u skladu s vrijednostima navedenima u rubrici „Količina”.	RM, MTP APA CTP	{DECIMAL-18/13} ako je cijena izražena u monetarnoj vrijednosti {DECIMAL-11/10} ako je cijena izražena u postotku ili prinosu „PNDG” ako cijena nije dostupna
Valuta cijene	Valuta u kojoj je cijena izražena (primjenjivo ako je cijena izražena u monetarnoj vrijednosti).	RM, MTP APA CTP	{CURRENCYCODE_3}
Količina	Broj jedinica financijskog instrumenta. Nominalna ili monetarna vrijednost financijskog instrumenta. Informacije koje se navode u ovoj rubrici moraju biti u skladu s vrijednostima navedenima u rubrici „Cijena”.	RM, MTP APA CTP	{DECIMAL-18/17} ako je količina izražena brojem jedinica. {DECIMAL-18/5} ako je količina izražena u monetarnoj ili nominalnoj vrijednosti.
Mjesto izvršenja	Identifikacija mjesta izvršenja na kojem je izvršena transakcija. Oznaka MIC segmenta u skladu s normom ISO 10383 upotrebljava se za transakcije izvršene na mjestu trgovanja. Ako oznaka MIC segmenta ne postoji, upotrebljava se operativni MIC. Oznaka MIC „XOFF” upotrebljava se za financijske instrumente uvrštene za trgovanje ili kojima se trguje na mjestu trgovanja, ako se transakcija s tim financijskim instrumentom ne izvršava na mjestu trgovanja, putem sistematskog internalizatora ili organizirane trgovinske platforme izvan Unije.	RM, MTP APA CTP	mjesta trgovanja: {MIC} Sistematski internalizatori: „SINT”

Naziv rubrike	Opis i podaci koji se objavljuju	Vrsta mjesta izvršenja ili objave	Format koji se upotrebljava kako je definirano u tablici 2.
	Oznaka SINT upotrebljava se za financijske instrumente uvrštene za trgovanje ili kojima se trguje na mjestu trgovanja, ako se transakcija s tim financijskim instrumentom izvršava putem sistematskog internalizatora.		
Datum i vrijeme objave	Datum i vrijeme kada je mjesto trgovanja ili APA objavilo transakciju. Za transakcije koje su izvršene na mjestu trgovanja razina preciznosti u skladu je sa zahtjevima iz članka 2. Delegirane uredbe (EU) 2017/574. Za transakcije koje nisu izvršene na mjestu trgovanja razina preciznosti navedenog datuma i vremena mora biti barem najbliža sekunda.	RM, MTP APA CTP	{DATE_TIME_FORMAT}
Mjesto objave	Oznaka koja se upotrebljava za identifikaciju mjesta trgovanja ili APA-e koji objavljuju transakciju.	CTP	mjesto trgovanja: {MIC} APA: oznaka MIC segmenta prema ISO 10383 (4 znaka) ako je dostupno. U protivnome oznaka od 4 znaka kako je objavljena na popisu pružatelja usluga dostave podataka na web-mjestu ESMA-e.
Identifikacijska oznaka transakcije	Alfnumerička oznaka koju dodjeljuju mjesta trgovanja (u skladu s člankom 12. Delegirane uredbe Komisije (EU) 2017/580 ⁽¹⁾) i APA-e te koja se koristi u svim naknadnim upućivanjima na tu određenu transakciju. Identifikacijska oznaka transakcije mora biti jedinstvena, dosljedna i nepromijenjena za oznaku MIC segmenta u skladu s normom ISO 10383 i po danu trgovanja. Ako mjesto trgovanja ne upotrebljava oznaku MIC segmenta, identifikacijska oznaka transakcije mora biti jedinstvena, dosljedna i nepromijenjena za oznaku operativni MIC i po danu trgovanja. Ako APA ne upotrebljava oznake MIC, identifikacijska oznaka trebala bi biti jedinstvena, dosljedna i nepromijenjena za oznaku od 4 znaka kojom se identificira APA i po danu trgovanja. Komponente identifikacijske oznake transakcije ne smiju otkrivati identitet drugih ugovornih strana u transakciji za koju se oznaka vodi.	RM, MTP APA CTP	{ALPHANUM-52}

⁽¹⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) 2017/580 od 24. lipnja 2016. o dopuni uredbe (EU) br. 600/2014 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda za evidentiranje relevantnih podataka u vezi s naložima koji se odnose na financijske instrumente (vidjeti stranicu 193. ovoga Službenog lista).

Tablica 4.

Popis oznaka za potrebe transparentnosti poslije trgovanja

Oznaka	Naziv	Vrsta mjesta izvršenja ili objave	Opis
„BENC”	Oznaka transakcije koja se temelji na referentnoj vrijednosti	RM, MTP APA CTP	Transakcije izvršene uzimajući u obzir cijenu koja se izračunava u više navrata u skladu s određenom referentnom vrijednošću, poput prosječne cijene ponderirane volumenom ili vremenski ponderirane prosječne cijene.
„ACTX”	Oznaka aplikativne transakcije (<i>Agency cross transaction</i>)	APA CTP	Transakcije kod kojih investicijsko društvo poveže naloge klijenata pri čemu se kupnja i prodaja provode kao jedna transakcija i s istim volumenom i cijenom.
„NPFT”	Oznaka transakcije kojom se ne pridonosi utvrđivanju cijena	RM, MTP CTP	Transakcije kod kojih se razmjena financijskih instrumenata utvrđuje čimbenicima osim trenutačne tržišne vrijednosti financijskog instrumenta kako su navedene u članku 13.
„TNCP”	Oznaka transakcije kojom se ne pridonosi utvrđivanju cijena za potrebe članka 23. Uredbe (EU) br. 600/2014	RM, MTP APA CTP	Transakcija kojom se ne pridonosi procesu utvrđivanja cijena za potrebe članka 23. Uredbe (EU) br. 600/2014 te kako je utvrđeno u članku 2.
„SDIV”	Oznaka posebne transakcije s dividendom	RM, MTP APA CTP	Transakcije koje su: izvršene tijekom razdoblja bez dividende (<i>ex-dividend period</i>) kada se dividenda ili drugi oblik raspodjele obračuna kupcu, a ne prodavaču; ili izvršene tijekom razdoblja s dividendom (<i>cum-dividend period</i>) kada se dividenda ili drugi oblik raspodjele obračuna prodavaču, a ne kupcu.
„LRGS”	Oznaka transakcije velikog tržišnog obujma poslije trgovanja	RM, MTP APA CTP	Transakcije velikog tržišnog obujma u usporedbi s uobičajenom veličinom tržišta za koje je dopušteno odgođeno objavljivanje na temelju članka 15.
„RFPT”	Oznaka transakcije prema referentnoj cijeni	RM, MTP CTP	Transakcije koje se izvršavaju u okviru sustava koji djeluju u skladu s člankom 4. stavkom 1. točkom (a) Uredbe (EU) br. 600/2014.
„NLIQ”	Oznaka dogovorene transakcije s likvidnim financijskim instrumentima	RM, MTP CTP	Transakcije izvršene u skladu s člankom 4. stavkom 1. točkom (b) podtočkom i. Uredbe (EU) br. 600/2014.
„OILQ”	Oznaka dogovorene transakcije s nelikvidnim financijskim instrumentima	RM, MTP CTP	Transakcije izvršene u skladu s člankom 4. stavkom 1. točkom (b) podtočkom ii. Uredbe (EU) br. 600/2014.
„PRIC”	Oznaka dogovorene transakcije koja podliježe uvjetima različitim od trenutačne tržišne cijene	RM, MTP CTP	Transakcije izvršene u skladu s člankom 4. stavkom 1. točkom (b) podtočkom iii. Uredbe (EU) br. 600/2014 te kako je utvrđeno u članku 6.
„ALGO”	Oznaka algoritamske transakcije	RM, MTP CTP	Transakcije izvršene na temelju algoritamskog trgovanja investicijskog društva kako je definirano u članku 4. stavku 1. točki 39. Direktive 2014/65/EU.

Oznaka	Naziv	Vrsta mjesta izvršenja ili objave	Opis
„SIZE”	Oznaka transakcije koja prelazi uobičajenu veličinu tržišta	APA CTP	Transakcije izvršene putem sistematskog internalizatora pri čemu je veličina ulaznog naloga bila iznad uobičajene veličine tržišta kako je utvrđena u skladu s člankom 11.
„ILQD”	Oznaka transakcije s nelikvidnim instrumentom	APA CTP	Transakcije s nelikvidnim instrumentima kako je utvrđeno u skladu s člancima 1. do 9. Delegirane uredbe Komisije (EU) 2017/567 ⁽¹⁾ izvršene putem sistematskog internalizatora.
„RPRI”	Oznaka transakcija koje su dobile bolju cijenu	APA CTP	Transakcije izvršene putem sistematskog internalizatora prema boljoj cijeni u skladu s člankom 15. stavkom 2. Uredbe (EU) br. 600/2014.
„CANC”	Oznaka za poništenje	RM, MTP APA CTP	Kada se poništi prethodno objavljena transakcija.
„AMND”	Oznaka za izmjenu	RM, MTP APA CTP	Kada se izmijeni prethodno objavljena transakcija.
„DUPL”	Oznaka dupliciranih izvješća o trgovanju	APA	Kada se izvješće o transakciji dostavi većem broju APA-i u skladu s člankom 17. stavkom 1. Delegirane uredbe (EU) 2017/571.

⁽¹⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) 2017/567 od 18. svibnja 2016. o dopuni Uredbe (EU) br. 600/2014 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu definicija, transparentnosti, kompresije portfelja te nadzornih mjera za intervenciju u području proizvoda i pozicija (vidjeti stranicu 90. ovoga Službenog lista).

Nalozi velikog tržišnog obujma u odnosu na uobičajenu veličinu tržišta, uobičajena veličina tržišta i odgođeno objavljivanje i rokovi odgode

Tablica 1.

Nalozi velikog tržišnog obujma u odnosu na uobičajenu veličinu tržišta za dionice i potvrde o deponiranim vrijednosnim papirima

Prosječan dnevni promet (ADT) u EUR	ADT < 50 000	50 000 ≤ ADT < 100 000	100 000 ≤ ADT < 500 000	500 000 ≤ ADT < 1 000 000	1 000 000 ≤ ADT < 5 000 000	5 000 000 ≤ ADT < 25 000 000	25 000 000 ≤ ADT < 50 000 000	50 000 000 ≤ ADT < 100 000 000	ADT ≥ 100 000 000
Minimalna veličina naloga koji se mogu smatrati nalogima velikog tržišnog obujma u odnosu na uobičajenu veličinu tržišta iskazana u EUR	15 000	30 000	60 000	100 000	200 000	300 000	400 000	500 000	650 000

Tablica 2.

Nalozi velikog tržišnog obujma u odnosu na uobičajenu veličinu tržišta za certifikate i druge slične financijske instrumente

Prosječan dnevni promet (ADT) u EUR	ADT < 50 000	ADT ≥ 50 000
Minimalna veličina naloga koji se mogu smatrati nalogima velikog tržišnog obujma u odnosu na uobičajenu veličinu tržišta iskazana u EUR	15 000	30 000

Tablica 3.

Uobičajena veličina tržišta

Prosječna vrijednost transakcija (AVT) u EUR	AVT < 20 000	20 000 ≤ AVT < 40 000	40 000 ≤ AVT < 60 000	60 000 ≤ AVT < 80 000	80 000 ≤ AVT < 100 000	100 000 ≤ AVT < 120 000	120 000 ≤ AVT < 140 000	itd.
Uobičajena veličina tržišta	10 000	30 000	50 000	70 000	90 000	110 000	130 000	itd.

Tablica 4.

Pragovi za odgođeno objavljivanje i rokovi odgode za dionice i potvrde o deponiranim vrijednosnim papirima

Prosječan dnevni promet (ADT) u EUR	Minimalna potrebna veličina transakcije za dopuštenu odgodu u EUR	Rokovi za objavu nakon transakcije
> 100 m	10 000 000	60 minuta
	20 000 000	120 minuta
	35 000 000	Kraj dana trgovanja
50 m – 100 m	7 000 000	60 minuta
	15 000 000	120 minuta
	25 000 000	Kraj dana trgovanja
25 m – 50 m	5 000 000	60 minuta
	10 000 000	120 minuta
	12 000 000	Kraj dana trgovanja
5 m – 25 m	2 500 000	60 minuta
	4 000 000	120 minuta
	5 000 000	Kraj dana trgovanja
1 m – 5 m	450 000	60 minuta
	750 000	120 minuta
	1 000 000	Kraj dana trgovanja
500 000 – 1 m	75 000	60 minuta
	150 000	120 minuta
	225 000	Kraj dana trgovanja
100 000 – 500 000	30 000	60 minuta
	80 000	120 minuta
	120 000	Kraj dana trgovanja
50 000 – 100 000	15 000	60 minuta
	30 000	120 minuta
	50 000	Kraj dana trgovanja
< 50 000	7 500	60 minuta
	15 000	120 minuta
	25 000	Kraj sljedećeg dana trgovanja

Tablica 5.

Pragovi za odgođeno objavljivanje i rokovi odgode za ETF-ove

Minimalna potrebna veličina transakcije za dopuštenu odgodu u EUR	Rokovi za objavu nakon transakcije
10 000 000	60 minuta
50 000 000	Kraj dana trgovanja

Tablica 6.

Pragovi za odgođeno objavljivanje i rokovi odgode za certifikate i druge slične financijske instrumente

Prosječan dnevni promet (ADT) u EUR	Minimalna potrebna veličina transakcije za dopuštenu odgodu u EUR	Rokovi za objavu nakon transakcije
ADT < 50 000	15 000	120 minuta
	30 000	Kraj dana trgovanja
ADT ≥ 50 000	30 000	120 minuta
	60 000	Kraj dana trgovanja

PRILOG III.

Referentni podaci koji se dostavljaju za potrebe izračuna povezanih s transparentnošću

Tablica 1.

Tablica sa simbolima

Simbol	Vrsta podatka	Definicija
{ALPHANUM-n}	Do n alfanumeričkih znakova	Rubrika za slobodan unos teksta.
{ISIN}	12 alfanumeričkih znakova	Oznaka ISIN, kako je definirano u normi ISO 6166
{MIC}	4 alfanumerička znaka	Identifikacijska oznaka tržišta, kako je definirano u normi ISO 10383

Tablica 2.

Pojediniosti o referentnim podacima koji se dostavljaju za potrebe izračuna povezanih s transparentnošću

#	Rubrika	Pojediniosti o kojima se izvješćuje	Format i standardi izvješćivanja
1.	Identifikacijska oznaka instrumenta	Oznaka koja se upotrebljava za identifikaciju financijskog instrumenta	{ISIN}
2.	Puni naziv instrumenta	Puni naziv financijskog instrumenta	{ALPHANUM-350}
3.	Mjesto trgovanja	MIC segmenta za mjesto trgovanja ili sistematski internalizator ako je dostupan, u protivnom operativni MIC.	{MIC}
4.	Identifikator MiFIR	<p>Identifikacija vlasničkih financijskih instrumenata</p> <p>Dionice kako su navedene u članku 4. stavku 44. točki (a) Direktive 2014/65/EU;</p> <p>Potvrde o deponiranim vrijednosnim papirima kako su definirane u članku 4. stavku 45. Direktive 2014/65/EU;</p> <p>Fond čijim se udjelima trguje na burzi (ETF) kako je definiran u članku 4. stavku 46. Direktive 2014/65/EU;</p> <p>Certifikati kako su definirani u članku 2. stavku 1. točki 27. Uredbe (EU) br. 600/2014;</p> <p>Drugi financijski instrument sličan vlasničkom instrumentu prenosiv je vrijednosni papir koji je vlasnički instrument sličan dionici, fondu čijim se udjelima trguje na burzi, potvrdi o deponiranim vrijednosnim papirima ili certifikatu, ali nije dionica, fond čijim se udjelima trguje na burzi, potvrda o deponiranim vrijednosnim papirima ili certifikat.</p>	<p>Vlasnički financijski instrumenti:</p> <p>SHRS = dionice</p> <p>ETFS = fondovi čijim se udjelima trguje na burzi</p> <p>DPRS = potvrde o deponiranim vrijednosnim papirima</p> <p>CRFT = certifikati</p> <p>OTHR = drugi financijski instrumenti poput vlasničkih</p>

DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) 2017/588**od 14. srpnja 2016.****o dopuni Direktive 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda za režim pomaka cijene za dionice, potvrde o deponiranim vrijednosnim papirima i fondove čijim se udjelima trguje na burzi****(Tekst značajan za EGP)**

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Direktivu 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o tržištu financijskih instrumenata i izmjeni Direktive 2002/92/EZ i Direktive 2011/61/EU ⁽¹⁾, a posebno članak 49. stavke 3. i 4.,

budući da:

- (1) Kako bi se osiguralo uredno funkcioniranje tržišta trebalo bi utvrditi režim pomaka cijene ili minimalni pomak cijene za određene financijske instrumente. Obveznim režimom pomaka cijene trebalo bi posebno kontrolirati rizik kontinuiranog smanjenja pomaka cijene za dionice, potvrde o deponiranim vrijednosnim papirima i određene vrste fondova čijim se udjelima trguje na burzi te njegov učinak na uredno funkcioniranje tržišta.
- (2) U pogledu ostalih financijskih instrumenata i s obzirom na prirodu tih instrumenata i mikrostrukturu tržišta na kojima se njima trguje, ne može se pretpostaviti da će režim pomaka cijene učinkovito doprinijeti urednom funkcioniranju tržišta te se stoga režim pomaka cijene ne bi trebao primjenjivati na te instrumente.
- (3) Certifikatima se naime trguje samo u nekim državama članicama. Uzimajući u obzir obilježja tih financijskih instrumenata i likvidnost, veličinu i prirodu tržišta na kojima se njima trguje, obveznim režimom pomaka cijene neće se nužno spriječiti nastajanje neurednih uvjeta trgovanja.
- (4) Nevlasničkim financijskim instrumentima i proizvodima s fiksnim prinosom u velikoj se mjeri trguje izvan uređenog tržišta, pri čemu se samo ograničeni broj transakcija izvršava na mjestima trgovanja. Zbog posebnih obilježja likvidnosti tih instrumenata na elektroničkim platformama i njihove rascjepkanosti, smatra se da obvezni režim pomaka cijene nije potreban ni za te instrumente.
- (5) Zbog korelacije fondova čijim se udjelima trguje na burzi i odnosnih vlasničkih instrumenata potrebno je odrediti minimalni pomak cijene za fondove čijim se udjelima trguje na burzi i čiji su odnosni instrumenti dionice i potvrde o deponiranim vrijednosnim papirima. Međutim, obvezni režim pomaka cijene ne bi se trebao primjenjivati na fondove čijim se udjelima trguje na burzi čiji odnosni financijski instrumenti nisu dionice ili potvrde o deponiranim vrijednosnim papirima.
- (6) Važno je da svi fondovi čijim se udjelima trguje na burzi koji su obuhvaćeni ovom Uredbom imaju isti režim pomaka cijene koji se temelji na jednoj kategoriji likvidnosti i neovisno o njihovu prosječnom dnevnom broju transakcija, tako da se smanji rizik od zaobilazanja režima pomaka cijene koji se odnosi na te instrumente.
- (7) Za potrebe ove Uredbe trebalo bi objasniti značenje pojma „najrelevantnije tržište u pogledu likvidnosti” jer se taj pojam u Uredbi (EU) br. 600/2014 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾ upotrebljava za potrebe izuzeća u pogledu referentne cijene i za potrebe izvješćivanja o transakcijama.
- (8) Režimom pomaka cijene određuje se samo minimalna razlika između dviju razina cijene u naložima upisanim u knjigu naloga koji se odnose na financijski instrument. Stoga bi ga trebalo jednako primjenjivati, bez obzira na valutu financijskog instrumenta.

⁽¹⁾ SL L 173, 12.6.2014., str. 349.⁽²⁾ Uredba (EU) br. 600/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o tržištima financijskih instrumenata i izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 (SL L 173, 12.6.2014., str. 84.).

- (9) Nadležna tijela trebala bi moći reagirati na unaprijed poznate događaje koji dovode do promjene broja transakcija financijskim instrumentom, pri čemu primjenjivi pomak cijene možda više neće biti primjeren. Stoga bi trebalo utvrditi poseban postupak kako bi se izbjegli neuredni tržišni uvjeti koji proizlaze iz korporativnih akcija koje mogu dovesti do toga da pomak cijene za određeni instrument ne bude primjeren. Taj bi se postupak trebao primjenjivati na korporativne akcije koje bi mogle znatno utjecati na likvidnost tog instrumenta. Nadležna tijela pri procjeni učinka korporativne akcije na određeni financijski instrument trebaju uzeti u obzir sve prethodne korporativne akcije sličnih obilježja.
- (10) Kako bi se osiguralo učinkovito funkcioniranje režima pomaka cijene i sudionicima dovoljno vremena za provedbu novih zahtjeva, primjereno je predvidjeti prikupljanje određenih podataka i rano objavljivanje prosječnog dnevnog broja transakcija za svaki financijski instrument obuhvaćen ovom Uredbom.
- (11) Radi dosljednosti i kako bi se osiguralo nesmetano funkcioniranje financijskih tržišta, potrebno je da se odredbe ove Uredbe i povezane nacionalne odredbe kojima se prenosi Direktiva 2014/65/EU primjenjuju od istog datuma. Međutim, kako bi se osiguralo učinkovito funkcioniranje režima pomaka cijene, određene odredbe ove Uredbe trebale bi se primjenjivati od datuma njezina stupanja na snagu.
- (12) Ova Uredba temelji se na nacrtu regulatornih tehničkih standarda koje je Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala (ESMA) dostavilo Komisiji.
- (13) ESMA je provela otvorena javna savjetovanja o nacrtu regulatornih tehničkih standarda na kojem se temelji ova Uredba, analizirala je moguće povezane troškove i koristi te zatražila mišljenje Interesne skupine za vrijednosne papire i tržišta kapitala osnovane člankom 37. Uredbe (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾,

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Najrelevantnije tržište u pogledu likvidnosti

Za potrebe ove Uredbe najrelevantnijim tržištem u pogledu likvidnosti za dionicu ili potvrdu o deponiranim vrijednosnim papirima smatra se najrelevantnije tržište u pogledu likvidnosti iz članka 4. stavka 1. točke (a) Uredbe (EU) br. 600/2014 koje je detaljnije određeno u članku 4. Delegirane uredbe Komisije (EU) 2017/587 ⁽²⁾.

Članak 2.

Pomak cijene za dionice, potvrde o deponiranim vrijednosnim papirima i fondove čijim se udjelima trguje na burzi

(članak 49. stavci 1. i 2. Direktive 2014/65/EU)

1. Mjesta trgovanja na naloge u dionicama ili potvrđama o deponiranim vrijednosnim papirima primjenjuju pomak cijene koji je jednak ili veći od onoga koji se odnosi na:

- (a) kategoriju likvidnosti u tablici iz Priloga koja odgovara prosječnom dnevnom broju transakcija na najrelevantnijem tržištu u pogledu likvidnosti za taj instrument i
- (b) raspon cijena u toj kategoriji likvidnosti koja odgovara cijeni iz naloga.

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju europskog nadzornog tijela (Europskog nadzornog tijela za vrijednosne papire i tržišta kapitala), izmjeni Odluke br. 716/2009/EZ i stavljanju izvan snage Odluke Komisije 2009/77/EZ (SL L 331, 15.12.2010., str. 84.).

⁽²⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) 2017/587 od 14. srpnja 2016. o dopuni Uredbe (EU) br. 600/2014 Europskog parlamenta i Vijeća o tržištima financijskih instrumenata u pogledu regulatornih tehničkih standarda za zahtjeve o transparentnosti za mjesta trgovanja i investicijska društva u vezi s dionicama, potvrđama o deponiranim vrijednosnim papirima, fondovima čijim se udjelima trguje na burzi, certifikatima i drugim sličnim financijskim instrumentima te za obveze izvršavanja transakcija u pogledu određenih dionica na mjestu trgovanja ili putem sistematskog internalizatora (vidjeti stranicu 387. ovog Službenog lista).

2. Odstupajući od stavka 1. točke (a), kada se na najrelevantnijem tržištu u pogledu likvidnosti za dionicu ili potvrdu o deponiranim vrijednosnim papirima koristi samo sustav trgovanja koji uparuje naloge na temelju periodičnih dražbi i algoritma trgovanja bez ljudske intervencije, mjesta trgovanja primjenjuju kategoriju likvidnosti koja se odnosi na najniži prosječni dnevni broj transakcija u tablici iz Priloga.
3. Mjesta trgovanja na naloge u fondovima čijim se udjelima trguje na burzi primjenjuju pomak cijene koji je jednak ili veći od onoga koji se odnosi na:
 - (a) kategoriju likvidnosti u tablici iz Priloga koja odgovara najvećem prosječnom dnevnom broju transakcija i
 - (b) raspon cijena u toj kategoriji likvidnosti koja odgovara cijeni iz naloga.
4. Zahtjevi iz stavka 3. primjenjuju se samo na fondove čijim se udjelima trguje na burzi čiji su odnosi financijski instrumenti isključivo vlasnički instrumenti na koje se primjenjuje režim pomaka cijene u skladu sa stavkom 1. ili košarica takvih vlasničkih instrumenata.

Članak 3.

Prosječni dnevni broj transakcija za dionice i potvrde o deponiranim vrijednosnim papirima

(članak 49. stavci 1. i 2. Direktive 2014/65/EU)

1. Do 1. ožujka godine od početka primjene Uredbe (EU) br. 600/2014 i do 1. ožujka svake sljedeće godine, nadležno tijelo izračunava za određenu dionicu ili potvrdu o deponiranom vrijednosnom papiru, pri određivanju najrelevantnijeg tržišta u pogledu likvidnosti za tu dionicu ili potvrdu o deponiranim vrijednosnim papirima, prosječni dnevni broj transakcija za taj financijski instrument na tom tržištu i osigurava objavu tih informacija.

Nadležno tijelo iz podstavka 1. jest nadležno tijelo najrelevantnijeg tržišta u pogledu likvidnosti kako je određeno u članku 16. Delegirane uredbe Komisije (EU) 2017/590 ⁽¹⁾.

2. Izračun iz stavka 1. ima sljedeća obilježja:

- (a) njime su za svako mjesto trgovanja obuhvaćene transakcije izvršene u skladu s pravilima tog mjesta trgovanja, isključujući transakcije na temelju referentne cijene i dogovorene transakcije koje su tako označene kako je utvrđeno u tablici 4. iz Priloga I. Delegiranoj uredbi (EU) 2017/587 te transakcije izvršene na temelju najmanje jednog naloga na koji je bilo primijenjeno izuzeće za naloge velikog tržišnog obujma i kada veličina transakcije prelazi primjenjivi prag za veliki tržišni obujam kako je utvrđeno u skladu s člankom 7. Delegirane uredbe (EU) 2017/587;
- (b) njime je obuhvaćena prethodna kalendarska godina ili, ako je primjenjivo, razdoblje u prethodnoj kalendarskoj godini u kojemu je financijski instrument bio uvršten za trgovanje ili se njime trgovalo na mjestu trgovanja i nije bio suspendiran iz trgovanja.

3. Stavci 1. i 2. ne primjenjuju se na dionice i potvrde o deponiranim vrijednosnim papirima koje su prvi put bile uvrštene za trgovanje ili se njima prvi put trgovalo na mjestu trgovanja četiri tjedna ili kraće prije kraja prethodne kalendarske godine.

4. Mjesta trgovanja primjenjuju pomake cijene po kategoriji likvidnosti koja se odnosi na prosječni dnevni broj transakcija koji se u skladu sa stavkom 1. objavljuje od 1. travnja od te objave.

5. Prije prvog uvrštenja za trgovanje ili prije prvog dana trgovanja dionicom ili potvrdom o deponiranim vrijednosnim papirima nadležno tijelo mjesta trgovanja na kojem je financijski instrument bio prvi put uvršten ili će biti prvi put uvršten za trgovanje procjenjuje prosječni dnevni broj transakcija za to mjesto trgovanja, uzimajući u obzir, ako je primjenjivo, prethodno trgovanje tim financijskim instrumentom i prethodno trgovanje financijskim instrumentima za koje se smatra da imaju slična obilježja te objavljuje tu procjenu.

Pomak cijene po kategoriji likvidnosti koja se odnosi na tu objavljenu procjenu prosječnog dnevnog broja transakcija primjenjuje se od objave navedene procjene do objave prosječnog dnevnog broja transakcija za taj instrument u skladu sa stavkom 6.

⁽¹⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) 2017/590 od 28. srpnja 2016. o dopuni Uredbe (EU) br. 600/2014 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda za izvješćivanje nadležnih tijela o transakcijama (vidjeti stranicu 449. ovog Službenog lista).

6. Najkasnije šest mjeseci od prvog dana trgovanja dionicom ili potvrdom o deponiranim vrijednosnim papirima nadležno tijelo mjesta trgovanja na kojem je taj financijski instrument bio prvi put uvršten za trgovanje ili se njime prvi put trgovalo na mjestu trgovanja izračunava prosječni dnevni broj transakcija tim financijskim instrumentom i osigurava njegovu objavu, i to na temelju podataka koji se odnose na prva četiri tjedna trgovanja tim financijskim instrumentom.

Pomak cijene po kategoriji likvidnosti koja se odnosi na taj objavljeni prosječni dnevni broj transakcija primjenjuje se od te objave do izračuna novog prosječnog dnevnog broja transakcija za taj instrument i njegove objave u skladu s postupkom utvrđenim u stavcima 1. do 4.

7. Za potrebe ovog članka prosječni dnevni broj transakcija za financijski instrument izračunava se tako što se za relevantno razdoblje i relevantno mjesto trgovanja ukupni broj transakcija tim financijskim instrumentom podijeli s brojem dana trgovanja.

Članak 4.

Korporativne akcije

(članak 49. stavci 1. i 2. Direktive 2014/65/EU)

Ako smatra da bi korporativna akcija mogla promijeniti prosječni dnevni broj transakcija određenim financijskim instrumentom te da bi se zbog toga mogla promijeniti kategorija likvidnosti tog financijskog instrumenta, nadležno tijelo određuje novu primjenjivu kategoriju likvidnosti za taj financijski instrument i osigurava njezinu objavu, pri čemu prema tom financijskom instrumentu postupka kao da je prvi put uvršten za trgovanje ili kao da se njime prvi put trguje na mjestu trgovanja i primjenjuje postupak iz članka 3. stavaka 5. i 6.

Članak 5.

Prijelazne odredbe

1. Nadležno tijelo mjesta trgovanja na kojemu su dionica ili potvrda o deponiranim vrijednosnim papirima prvi put uvrštene za trgovanje ili se njima prvi put trgovalo prije datuma početka primjene Uredbe (EU) br. 600/2014, prikuplja potrebne podatke i izračunava prosječni dnevni broj transakcija za taj financijski instrument i za to mjesto trgovanja te osigurava njegovu objavu u sljedećim rokovima:

- (a) najkasnije četiri tjedna prije datuma početka primjene Uredbe (EU) br. 600/2014, ako se dionicom ili potvrdom o deponiranim vrijednosnim papirima trguje prvi put na mjestu trgovanja u Uniji najmanje deset tjedana prije datuma početka primjene Uredbe (EU) br. 600/2014;
- (b) najkasnije na datum početka primjene Uredbe (EU) br. 600/2014, ako se financijskim instrumentima trguje prvi put na mjestu trgovanja u Uniji unutar razdoblja koje započinje deset tjedana prije datuma početka primjene Uredbe (EU) br. 600/2014 i završava na dan koji prethodi datumu početka primjene Uredbe (EU) br. 600/2014.

2. Izračuni iz stavka 1. točke (a) provode se kako slijedi:

- (a) ako se dionicama i potvrdama o deponiranim vrijednosnim papirima trguje prvi put na mjestu trgovanja u Uniji najmanje šesnaest tjedana prije datuma početka primjene Uredbe (EU) br. 600/2014, izračun se temelji na podacima dostupnima za referentno razdoblje od četrdeset tjedana koje započinje pedeset i dva tjedna prije datuma početka primjene Uredbe (EU) br. 600/2014;
- (b) ako se dionicama i potvrdama o deponiranim vrijednosnim papirima trguje prvi put na mjestu trgovanja u Uniji unutar razdoblja koje započinje šesnaest tjedana prije datuma početke primjene Uredbe (EU) br. 600/2014 i završava deset tjedana prije datuma početka primjene Uredbe (EU) br. 600/2014, izračun se temelji na podacima dostupnima za prva četiri tjedna trgovanja financijskim instrumentom;
- (c) ako se dionicama i potvrdama o deponiranim vrijednosnim papirima trguje prvi put na mjestu trgovanja u Uniji unutar razdoblja koje započinje deset tjedana prije datuma početke primjene Uredbe (EU) br. 600/2014 i završava na dan koji prethodi datumu početka primjene Uredbe (EU) br. 600/2014, izračun se temelji na podacima o prethodnom trgovanju dionicama i potvrdama o deponiranim vrijednosnim papirima ili drugim financijskim instrumentima za koje se smatra da imaju slična obilježja kao te dionice i potvrde o deponiranim vrijednosnim papirima.

3. Pomak cijene po kategoriji likvidnosti koja se odnosi na objavljeni prosječni dnevni broj transakcija iz stavka 1. primjenjuje se do 1. travnja u godini od datuma početka primjene Uredbe (EU) br. 600/2014. Tijekom tog razdoblja nadležna tijela osiguravaju da pomaci cijene za financijske instrumente iz stavka 2. točaka (b) i (c) i za koje su ona nadležna ne doprinose neurednim uvjetima trgovanja. Ako utvrdi da zbog takvih pomaka cijene postoji rizik za uredno funkcioniranje tržišta, nadležno tijelo ažurira i objavljuje prosječni dnevni broj transakcija za relevantne financijske instrumente kako bi se taj rizik smanjio. Za te se potrebe koriste opsežniji podaci o prethodnom trgovanju tim instrumentima kojima je obuhvaćeno duže razdoblje. Mjesta trgovanja odmah primjenjuju kategoriju likvidnosti koja se odnosi na taj ažurirani prosječni dnevni broj transakcija. To se primjenjuje do 1. travnja u godini od datuma početka primjene Uredbe (EU) br. 600/2014 ili do sljedeće objave nadležnog tijela u skladu s ovim stavkom.

Članak 6.

Stupanje na snagu i primjena

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se od 3. siječnja 2018.

Međutim, članak 5. primjenjuje se od datuma stupanja na snagu ove Uredbe.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 14. srpnja 2016.

Za Komisiju
Predsjednik
Jean-Claude JUNCKER

PRILOG

Tablica pomaka cijene

Raspon cijena	Kategorija likvidnosti					
	0 ≤ prosječan dnevni broj transakcija < 10	10 ≤ prosječan dnevni broj transakcija < 80	80 ≤ prosječan dnevni broj transakcija < 600	600 ≤ prosječan dnevni broj transakcija < 2 000	2 000 ≤ prosječan dnevni broj transakcija < 9 000	9 000 ≤ prosječan dnevni broj transakcija
0 ≤ cijena < 0,1	0,0005	0,0002	0,0001	0,0001	0,0001	0,0001
0,1 ≤ cijena < 0,2	0,001	0,0005	0,0002	0,0001	0,0001	0,0001
0,2 ≤ cijena < 0,5	0,002	0,001	0,0005	0,0002	0,0001	0,0001
0,5 ≤ cijena < 1	0,005	0,002	0,001	0,0005	0,0002	0,0001
1 ≤ cijena < 2	0,01	0,005	0,002	0,001	0,0005	0,0002
2 ≤ cijena < 5	0,02	0,01	0,005	0,002	0,001	0,0005
5 ≤ cijena < 10	0,05	0,02	0,01	0,005	0,002	0,001
10 ≤ cijena < 20	0,1	0,05	0,02	0,01	0,005	0,002
20 ≤ cijena < 50	0,2	0,1	0,05	0,02	0,01	0,005
50 ≤ cijena < 100	0,5	0,2	0,1	0,05	0,02	0,01
100 ≤ cijena < 200	1	0,5	0,2	0,1	0,05	0,02
200 ≤ cijena < 500	2	1	0,5	0,2	0,1	0,05
500 ≤ cijena < 1 000	5	2	1	0,5	0,2	0,1
1 000 ≤ cijena < 2 000	10	5	2	1	0,5	0,2
2 000 ≤ cijena < 5 000	20	10	5	2	1	0,5
5 000 ≤ cijena < 10 000	50	20	10	5	2	1
10 000 ≤ cijena < 20 000	100	50	20	10	5	2
20 000 ≤ cijena < 50 000	200	100	50	20	10	5
50 000 ≤ cijena < 0,2	500	200	100	50	20	10

DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) 2017/589**od 19. srpnja 2016.****o dopuni Direktive 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda kojima se utvrđuju organizacijski zahtjevi za investicijska društva koja se bave algoritamskim trgovanjem****(Tekst značajan za EGP)**

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Direktivu 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o tržištima financijskih instrumenata i izmjeni Direktive 2002/92/EZ i Direktive 2011/61/EU ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 17. stavak 7. točke (a) i (d),

budući da:

- (1) Sustavi i kontrole rizika koje upotrebljava investicijsko društvo koje se bavi algoritamskim trgovanjem i pruža izravan elektronički pristup ili djeluje kao klirinški član trebali bi biti učinkoviti, otporni i imati odgovarajući kapacitet uzimajući u obzir prirodu, opseg i složenost modela poslovanja tog investicijskog društva.
- (2) Zbog toga bi se investicijsko društvo trebalo baviti svim rizicima koji mogu utjecati na temeljne elemente sustava algoritamskog trgovanja, uključujući rizike povezane s hardverom, softverom i povezanim komunikacijskim kanalima koje to društvo upotrebljava za obavljanje svojih aktivnosti trgovanja. Kako bi se za algoritamsko trgovanje osigurali isti uvjeti bez obzira na oblik trgovanja, ovom bi se Uredbom trebale obuhvatiti sve vrste sustava izvršenja i sustava upravljanja nalogima kojima upravljaju investicijska društva.
- (3) Kao dio svojeg općeg okvira upravljanja i odlučivanja investicijsko društvo trebalo bi imati jasne i formalizirane mehanizme upravljanja, uključujući jasne linije odgovornosti, učinkovite postupke za priopćavanje informacija i razdvajanje zadataka i odgovornosti. Taj mehanizam trebao bi osigurati manju ovisnost o pojedinoj osobi ili odjelu.
- (4) Trebalo bi se provesti ispitivanje usklađenosti kako bi se provjerilo postoji li pravilno međudjelovanje i komunikacija sustava trgovanja investicijskog društva sa sustavima trgovanja mjesta trgovanja ili pružatelja izravnog pristupa tržištu (DMA) te da se podaci o tržištima ispravno obrađuju.
- (5) Algoritmi za donošenje odluka o ulaganju donose automatizirane odluke o trgovanju tako što određuju koji bi se financijski instrument trebao kupiti ili prodati. Algoritmi za izvršenje naloga optimiziraju postupke izvršavanja naloga tako što automatski generiraju i podnose naloge ili ponude jednom mjestu trgovanja ili više njih nakon što se donese odluka o ulaganju. U okviru algoritama trgovanja trebalo bi razlikovati algoritme za donošenje odluke o ulaganju od algoritama za izvršenje naloga uzimajući u obzir njihov potencijalni učinak na korektno i pravilno funkcioniranje tržišta.
- (6) Zahtjevi koji se odnose na testiranje algoritama trgovanja trebali bi se temeljiti na mogućem učinku tih algoritama na korektno i pravilno funkcioniranje tržišta. U tom pogledu samo bi se čisti algoritmi za donošenje odluke o ulaganju koji generiraju naloge koji se izvršavaju isključivo na neautomatski način i uz ljudsku intervenciju trebali izuzeti od zahtjeva za testiranje.
- (7) Pri uvođenju algoritama trgovanja investicijsko društvo trebalo bi osigurati kontrolirano uvođenje algoritama trgovanja, bez obzira na to jesu li ti algoritmi trgovanja novi ili su ranije već uspješno uvedeni na neko drugo mjesto trgovanja i jesu li njihove strukture bitno izmijenjene. Kontroliranim uvođenjem algoritama trgovanja

⁽¹⁾ SL L 173, 12.6.2014., str. 349.

trebalo bi se osigurati da algoritmi trgovanja u proizvodnom okruženju djeluju prema očekivanjima. Investicijsko društvo stoga bi trebalo odrediti razborita ograničenja broja financijskih instrumenata kojima se trguje, cijene, vrijednosti i broja naloga, strateških pozicija i broja uključenih tržišta i intenzivnije pratiti rad algoritma.

- (8) Usklađenost s posebnim organizacijskim zahtjevima za investicijsko društvo trebala bi se utvrditi prema samoprocjeni koja uključuje procjenu usklađenosti s kriterijima utvrđenima u Prilogu I. ovoj Uredbi. Tom bi se samoprocjenom trebalo nadalje uključiti sve ostale okolnosti koje mogu utjecati na organizaciju tog investicijskog društva. Ta bi samoprocjena trebala biti redovita i njome bi se investicijskom društvu trebalo omogućiti potpuno razumijevanje sustava trgovanja i algoritama trgovanja koje upotrebljava te rizika koji proizlaze iz algoritamskog trgovanja, bez obzira na to je li te sustave i algoritme razvilo samo to investicijsko društvo, jesu li oni nabavljeni od treće strane ili su osmišljeni i razvijeni u bliskoj suradnji s klijentom ili trećom stranom.
- (9) Investicijsko društvo trebalo bi moći povući sve ili neke svoje naloge kada to postane nužno („funkcija isključivanja sustava”). Da bi takvo povlačenje bilo djelotvorno, investicijsko društvo trebalo bi uvijek biti u mogućnosti znati koji su algoritmi trgovanja, trgovci ili klijenti odgovorni za pojedine naloge.
- (10) Investicijsko društvo koje se bavi algoritamskim trgovanjem trebalo bi kontrolirati da se njegovi sustavi trgovanja ne mogu upotrijebiti u svrhe koje nisu u skladu s Uredbom (EU) 596/2014 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ ili pravilima mjesta trgovanja s kojim je ono povezano. Sumnjive transakcije ili nalozi trebali bi se prijaviti nadležnim tijelima u skladu s tom Uredbom.
- (11) Različite vrste rizika trebalo bi rješavati različitim vrstama kontrola. Kontrole prije trgovanja trebale bi se provoditi prije nego što se nalog podnese mjestu trgovanja. Investicijsko društvo trebalo bi pratiti i svoju aktivnost trgovanja i primjenjivati upozorenja u stvarnom vremenu kojima se otkrivaju znaci neurednog trgovanja ili kršenje njihovih ograničenja prije trgovanja. Kontrole poslije trgovanja u obliku usklađivanja poslije trgovanja trebale bi se uspostaviti radi praćenja tržišnog i kreditnog rizika investicijskog društva. Osim toga, moguća zlouporaba tržišta i kršenje pravila mjesta trgovanja trebala bi se spriječiti posebnim sustavima nadzora koji generiraju upozorenja najkasnije sljedećeg dana i koji su prilagođeni kako bi se generiranje lažno pozitivnih i lažno negativnih nadzornih upozorenja svelo na najmanju moguću mjeru.
- (12) Generiranje upozorenja slijedom tih praćenja u stvarnom vremenu trebalo bi se provesti što je tehnički brže moguće. Sve aktivnosti koje slijede nakon tog praćenja trebale bi se poduzimati što je prije moguće uzimajući u obzir razumnu razinu učinkovitosti i troškova za sustav od strane dotičnih osoba.
- (13) Investicijsko društvo koje pruža izravan elektronički pristup („pružatelj izravnog elektroničkog pristupa”) trebalo bi i dalje biti odgovorno za trgovanje koje njegov klijent koji koristi uslugu izravnog elektroničkog pristupa provodi upotrebom njegove oznake u trgovinskom sustavu. Stoga bi pružatelj izravnog elektroničkog pristupa trebao utvrditi politike i postupke kojima se osigurava da je trgovanje njegovih klijenata koji koriste uslugu izravnog elektroničkog pristupa usklađeno sa zahtjevima primjenjivima na tog pružatelja. Ta bi odgovornost trebala biti glavni čimbenik za uspostavu kontrola prije i poslije trgovanja i za ocjenjivanje primjerenosti potencijalnih klijenata koji bi koristili uslugu izravnog elektroničkog pristupa. Stoga bi pružatelj izravnog elektroničkog pristupa trebao u dovoljnoj mjeri poznavati namjere, sposobnosti, financijska sredstva i pouzdanost svojih klijenata koji koriste uslugu izravnog elektroničkog pristupa, uključujući kada su javno dostupne, u okviru nadležnih tijela i mjesta trgovanja, informacije o evidentiranim disciplinskim mjerama potencijalnih klijenata koji bi koristili uslugu izravnog elektroničkog pristupa.
- (14) Pružatelj izravnog elektroničkog pristupa trebao bi poštovati odredbe ove Uredbe čak i kada se ne bavi algoritamskim trgovanjem jer njegovi klijenti mogu upotrebljavati izravan elektronički pristup za bavljenje algoritamskim trgovanjem.
- (15) Dubinska analiza potencijalnih klijenata koji bi koristili uslugu izravnog elektroničkog pristupa trebala bi biti prilagođena rizicima koji nastaju zbog prirode, opsega i složenosti njihovih očekivanih aktivnosti trgovanja te izravnom elektroničkom pristupu koji se pruža. Posebno bi se trebala ocijeniti očekivana razina trgovanja i volumen naloga te vrsta povezivosti koja se nudi relevantnim mjestima trgovanja.
- (16) Trebali bi se utvrditi sadržaj i format obrazaca kojima se investicijsko društvo koje se bavi visokofrekventnim trgovanjem koristi za dostavljanje nadležnim tijelima evidencije o svojim podnesenim nalogima te trajanje razdoblja u kojemu bi se ta evidencija trebala čuvati.

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 596/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o zlouporabi tržišta (Uredba o zlouporabi tržišta) te stavljanju izvan snage Direktive 2003/6/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i direktiva Komisije 2003/124/EZ, 2003/125/EZ i 2004/72/EZ (SL L 173, 12.6.2014., str. 1.).

- (17) Kako bi se osigurala usklađenost s općim obvezama investicijskog društva u pogledu vođenja evidencije o nalogima, propisana razdoblja čuvanja evidencije za investicijsko društvo koje koristi tehniku visokofrekventnog algoritamskog trgovanja trebala bi se uskladiti s onima utvrđenima člankom 25. stavkom 1. Uredbe (EU) br. 600/2014 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾.
- (18) Radi dosljednosti i kako bi se osiguralo nesmetano funkcioniranje financijskih tržišta, potrebno je da se odredbe ove Uredbe i povezane nacionalne odredbe kojima se prenosi Direktiva 2014/65/EU primjenjuju od istog datuma.
- (19) Ova se Uredba temelji na nacrtu regulatornih tehničkih standarda koji je Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala (ESMA) dostavilo Komisiji.
- (20) ESMA je provela otvorena javna savjetovanja o nacrtu regulatornih tehničkih standarda na kojem se temelji ova Uredba, analizirala je moguće povezane troškove i koristi te zatražila mišljenje Interesne skupine za vrijednosne papire i tržišta kapitala osnovane člankom 37. Uredbe (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾,

DONIJELA JE OVU UREDBU:

POGLAVLJE I.

OPĆI ORGANIZACIJSKI ZAHTJEVI

Članak 1.

Opći organizacijski zahtjevi

(članak 17. stavak 1. Direktive 2014/65/EU)

Kao dio svojeg općeg okvira upravljanja i odlučivanja investicijsko društvo uspostavlja i prati svoje sustave trgovanja i algoritme trgovanja na temelju jasnog i formaliziranog sustava upravljanja, uzimajući u obzir prirodu, opseg i složenost svojeg poslovanja, kojim se utvrđuje:

- (a) jasne linije odgovornosti, uključujući postupke za odobrenje razvoja, uvođenja i naknadnih nadogradnji algoritama trgovanja te rješavanje problema uočenih pri praćenju algoritama trgovanja;
- (b) učinkoviti postupci za priopćavanje informacija unutar investicijskog društva na način da se upute mogu učinkovito i pravodobno zatražiti i provesti;
- (c) razdvajanje zadataka i odgovornosti odjela za trgovanje s jedne strane i pratećih funkcija, uključujući funkciju kontrole rizika i funkcije praćenja usklađenosti s druge strane, kako bi se osiguralo da se neovlaštena aktivnost trgovanja ne može prikriti.

Članak 2.

Uloga funkcije praćenja usklađenosti

(članak 17. stavak 1. Direktive 2014/65/EU)

1. Investicijsko društvo osigurava da njegovo osoblje zaduženo za praćenje usklađenosti barem općenito razumije način funkcioniranja sustava algoritamskog trgovanja i algoritama trgovanja tog investicijskog društva. Osoblje zaduženo za praćenje usklađenosti u stalnom je kontaktu s osobama unutar društva koje imaju detaljno tehničko znanje o sustavima algoritamskog trgovanja i algoritmima društva.

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 600/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o tržištima financijskih instrumenata i izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 (SL L 173, 12.6.2014., str. 84.).

⁽²⁾ Uredba (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju europskog nadzornog tijela (Europskog nadzornog tijela za vrijednosne papire i tržišta kapitala), izmjeni Odluke br. 716/2009/EZ i stavljanju izvan snage Odluke Komisije 2009/77/EZ (SL L 331, 15.12.2010., str. 84.).

2. Investicijsko društvo osigurava i da je osoblje zaduženo za praćenje usklađenosti u svakom trenutku u kontaktu s osobom ili osobama unutar investicijskog društva koje imaju pristup funkciji iz članka 12. („funkcija isključivanja sustava”) ili izravan pristup toj funkciji isključivanja sustava i osobama koje su odgovorne za svaki sustav trgovanja ili algoritam.

3. Ako su funkcija praćenja usklađenosti ili njezini elementi izdvojeni i ugovoreni s trećom stranom, investicijsko društvo toj trećoj strani osigurava isti pristup informacijama koji bi osiguralo i vlastitom osoblju zaduženom za praćenje usklađenosti. Investicijsko društvo osigurava da se u okviru izdvojene funkcije praćenja usklađenosti:

- (a) jamči privatnost podataka;
- (b) unutarnji i vanjski revizori ili nadležna tijela mogu provesti reviziju funkcije praćenja usklađenosti.

Članak 3.

Zapošljavanje osoblja

(članak 17. stavak 1. Direktive 2014/65/EU)

1. Investicijsko društvo zapošljava dovoljan broj osoblja koje ima potrebne vještine za upravljanje njegovim sustavima algoritamskog trgovanja i algoritmima trgovanja i dovoljno tehničkog znanja o:

- (a) relevantnim sustavima i algoritmima trgovanja;
- (b) praćenju i testiranju tih sustava i algoritama;
- (c) strategijama trgovanja koje investicijsko društvo provodi putem svojih sustava algoritamskog trgovanja i algoritama trgovanja;
- (d) pravnim obvezama investicijskog društva.

2. Investicijsko društvo utvrđuje potrebne vještine iz stavka 1. Osoblje iz stavka 1. posjeduje te potrebne vještine u trenutku zapošljavanja ili ih stječe obukom nakon postupka zapošljavanja. Investicijsko društvo osigurava da vještine tog osoblja budu ažurne i redovito ih ocjenjuje.

3. Obuka osoblja iz stavka 2. prilagođava se iskustvu i odgovornosti osoblja, uzimajući u obzir prirodu, opseg i složenost aktivnosti investicijskog društva. Osoblje koje sudjeluje u podnošenju naloga pohađa obuku o sustavu podnošenja naloga i zlouporabi tržišta.

4. Investicijsko društvo osigurava da osoblje zaduženo za funkciju kontrole rizika i funkciju praćenja usklađenosti algoritamskog trgovanja ima:

- (a) dovoljno znanja o algoritamskom trgovanju i strategijama;
- (b) dovoljno vještina za poduzimanje daljnjih mjera na temelju informacija dobivenih automatskim upozorenjima;
- (c) dovoljno ovlasti za suprotstavljanje osoblju odgovornom za algoritamsko trgovanje kada se takvim trgovanjem uzrokuju neuredni uvjeta trgovanja ili pojave sumnje u zlouporabu tržišta.

Članak 4.

Izdvajanje i javna nabava informatičkih usluga

(članak 17. stavak 1. Direktive 2014/65/EU)

1. Investicijsko društvo koje na softver ili hardver koji se koriste u aktivnostima algoritamskog trgovanja primjenjuje izdvajanje ili javnu nabavu i dalje je u potpunosti odgovorno za ispunjivanje svojih obveza iz ove Uredbe.

2. Investicijsko društvo raspolaže dovoljnim znanjem i potrebnom dokumentacijom kako bi osiguralo učinkovitu usklađenost sa stavkom 1. u odnosu na softver ili hardver koji se koriste u algoritamskom trgovanju, a na koje se primjenjuje izdvajanje ili javna nabava.

POGLAVLJE II.

OTPORNOST SUSTAVA TRGOVANJA

ODJELJAK I.

Testiranje i uvođenje sustava i strategija algoritamskog trgovanja

Članak 5.

Opća metodologija

(članak 17. stavak 1. Direktive 2014/65/EU)

1. Prije uvođenja ili bitne nadogradnje sustava algoritamskog trgovanja, algoritama trgovanja ili strategije algoritamskog trgovanja investicijsko društvo utvrđuje jasno definirane metodologije razvoja i testiranja takvih sustava, algoritama ili strategija.
2. Osoba koju je za to ovlastilo više rukovodstvo investicijskog društva odobrava uvođenje ili bitnu nadogradnju sustava algoritamskog trgovanja, algoritama trgovanja ili strategije algoritamskog trgovanja.
3. Metodologije iz stavka 1. koriste se za izradu, rad, vođenje evidencije i odobravanje sustava algoritamskog trgovanja, algoritama trgovanja ili strategija algoritamskog trgovanja. Njima se ujedno utvrđuje raspodjela odgovornosti, dodjela dostatnih sredstava te postupci za dobivanje uputa unutar investicijskog društva.
4. Metodologijama iz stavka 1. osigurava se da sustav algoritamskog trgovanja, algoritam trgovanja ili strategija algoritamskog trgovanja:
 - (a) ne djeluju na neželjen način;
 - (b) usklađeni su s obvezama investicijskog društva u okviru ove Uredbe;
 - (c) usklađeni su s pravilima i sustavima mjesta trgovanja kojima investicijsko društvo pristupa;
 - (d) ne doprinose neurednim uvjetima trgovanja, učinkovito nastavljaju funkcionirati u uvjetima tržišnog stresa i, ako je potrebno u tim uvjetima, omogućuju isključivanje sustava algoritamskog trgovanja ili algoritma trgovanja.
5. Investicijsko društvo prilagođava svoje metodologije testiranja mjestima trgovanja i tržištima na kojima će se algoritam trgovanja primjenjivati. Investicijsko društvo provodi daljnje testiranje ako postoje bitne promjene u sustavu algoritamskog trgovanja ili u pristupu mjestu trgovanja na kojemu će se koristiti sustav algoritamskog trgovanja, algoritam trgovanja ili strategija algoritamskog trgovanja.
6. Stavci 2. do 5. primjenjuju se jedino na algoritme trgovanja koji dovode do izvršenja naloga.
7. Investicijsko društvo vodi evidenciju o svim bitnim promjenama softvera koji se koristi za algoritamsko trgovanje, što mu omogućuje utvrditi:
 - (a) kada se promjena uvede;
 - (b) osobu koja je promjenu uvela;
 - (c) osobu koja je promjenu odobrila;
 - (d) prirodu promjene.

Članak 6.

Ispitivanje usklađenosti

(članak 17. stavak 1. Direktive 2014/65/EU)

1. Investicijsko društvo ispituje usklađenost svojih sustava algoritamskog trgovanja i algoritama trgovanja sa:
 - (a) sustavom mjesta trgovanja u svim sljedećim slučajevima:
 - i. kada tom mjestu trgovanja pristupa kao član;
 - ii. kada se prvi put povezuje s tim mjestom trgovanja putem mehanizma sponzoriranog pristupa;

- iii. kada postoji bitna promjena sustava tog mjesta trgovanja;
 - iv. prije uvođenja ili bitne nadogradnje sustava algoritamskog trgovanja, algoritma trgovanja ili strategije algoritamskog trgovanja tog investicijskog društva.
- (b) sustavom pružatelja izravnog pristupa tržištu u svim sljedećim slučajevima:
- i. kada prvi put pristupa tom mjestu trgovanja putem mehanizma izravnog pristupa tržištu;
 - ii. kada postoji bitna promjena koja utječe na funkcionalnost izravnog pristupa tržištu tog pružatelja;
 - iii. prije uvođenja ili bitne nadogradnje sustava algoritamskog trgovanja, algoritma trgovanja ili strategije algoritamskog trgovanja tog investicijskog društva.
2. Ispitivanjem usklađenosti provjerava se funkcioniraju li osnovni elementi sustava algoritamskog trgovanja ili algoritma trgovanja ispravno i u skladu sa zahtjevima dotičnih mjesta trgovanja ili pružatelja izravnog pristupa tržištu. U tu svrhu tim se ispitivanjem provjerava je li sustav algoritamskog trgovanja ili algoritam trgovanja:
- (a) u interakciji s logikom mjesta trgovanja za uparivanje transakcija kako je planirano;
 - (b) odgovarajuće obrađuju tokove podataka koji se preuzimaju s mjesta trgovanja.

Članak 7.

Testna okruženja

(članak 17. stavak 1. Direktive 2014/65/EU)

1. Investicijsko društvo osigurava da se ispitivanje usklađenosti s kriterijima iz članka 5. stavka 4. točaka (a), (b) i (d) provodi u okruženju koje je odvojeno od njegovog proizvodnog okruženja i da se to okruženje izričito koristi za testiranje i razvoj sustava algoritamskog trgovanja i algoritama trgovanja.

Za potrebe prvog podstavka, proizvodno okruženje znači okruženje u kojemu sustavi algoritamskog trgovanja učinkovito funkcioniraju i obuhvaća softver i hardver kojima se koriste trgovci, preusmjerenje naloga na mjesta trgovanja, tržišne podatke, ovisne baze podataka, sustave kontrole rizika, prikupljanje podataka, sustave analize i sustave za obradu poslije trgovanja.

2. Investicijsko društvo može biti usklađeno sa zahtjevima za testiranja iz stavka 1. upotrebom vlastitog testnog okruženja ili testnog okruženja koje osigurava mjesto trgovanja, pružatelj izravnog elektroničkog pristupa ili prodavatelj.

3. Investicijsko društvo u potpunosti je i dalje odgovorno za testiranje svojih sustava algoritamskog trgovanja, algoritama trgovanja ili strategija algoritamskog trgovanja te za izmjene u tim sustavima.

Članak 8.

Kontrolirano uvođenje algoritama

(članak 17. stavak 1. Direktive 2014/65/EU)

Prije uvođenja algoritma trgovanja investicijsko društvo određuje prethodno utvrđena ograničenja za:

- (a) broj financijskih instrumenata kojima se trguje;
- (b) cijenu, vrijednost i broj naloga;
- (c) strateške pozicije; i
- (d) broj mjesta trgovanja kojima se nalozi šalju.

ODJELJAK 2.

Upravljanje nakon uvođenja

Članak 9.

Godišnja samoprocjena i vrednovanje

(članak 17. stavak 1. Direktive 2014/65/EU)

1. Investicijsko društvo jednom godišnje provodi postupak samoprocjene i ovjeravanja te na temelju tog postupka objavljuje izvješće o ovjeravanju. Tijekom tog postupka investicijsko društvo preispituje, vrednuje i ovjerava sljedeće:

- (a) svoje sustave algoritamskog trgovanja, algoritme trgovanja i strategije algoritamskog trgovanja;
- (b) svoje okvire upravljanja, odgovornosti i odobrenja;
- (c) svoj mehanizam za kontinuitet poslovanja;
- (d) svoju opću usklađenost s člankom 17. Direktive 2014/65/EU, uzimajući u obzir prirodu, opseg i složenost svojeg poslovanja.

Ta samoprocjena uključuje barem analizu usklađenosti s kriterijima iz Priloga I. ovoj Uredbi.

2. Funkcija upravljanja rizikom investicijskog društva iz članka 23. stavka 2. Delegirane uredbe Komisije (EU) 2017/565 ⁽¹⁾ sastavlja izvješće o ovjeravanju i za te potrebe uključuje osoblje s potrebnim tehničkim znanjem. Funkcija upravljanja rizikom obavješćuje funkciju praćenja usklađenosti o svim nedostacima utvrđenim u izvješću o ovjeravanju.

3. Reviziju izvješća o ovjeravanju obavlja funkcija unutarnje revizije društva, ako ona postoji, a izvješće mora odobriti više rukovodstvo investicijskog društva.

4. Investicijsko društvo poduzima mjere za ispravljanje svih nedostataka utvrđenih u izvješću o ovjeravanju.

5. Ako investicijsko društvo nije uspostavilo funkciju upravljanja rizikom iz članka 23. stavka 2. Delegirane uredbe Komisije (EU) 2017/565, zahtjevi utvrđeni u ovoj Uredbi u pogledu funkcije upravljanja rizikom primjenjuju se na sve ostale funkcije uspostavljene u investicijskom društvu u skladu s člankom 23. stavkom 2. Delegirane uredbe Komisije (EU) 2017/565.

Članak 10.

Testiranje otpornosti na stres

(članak 17. stavak 1. Direktive 2014/65/EU)

Kao dio svoje godišnje samoprocjene iz članka 9. investicijsko društvo testira mogu li se njegovi sustavi algoritamskog trgovanja te postupci i kontrole iz članaka 12. do 18. oduprijeti povećanim tokovima naloga ili uvjetima tržišnog stresa. Investicijsko društvo izrađuje ta testiranja uzimajući u obzir prirodu svojih aktivnosti i sustava trgovanja. Investicijsko društvo osigurava da se ta testiranja provode tako da ne utječu na proizvodno okruženje. Tim je testiranjima obuhvaćeno sljedeće:

- (a) testiranje velikog volumena poruka pri čemu se koristi najveći broj primljenih i poslanih poruka investicijskog društva tijekom prethodnih šest mjeseci pomnoženo s dva;
- (b) testiranje velikog volumena trgovanja pri čemu se koristi najveći volumen trgovanja investicijskog društva tijekom prethodnih šest mjeseci pomnoženo s dva.

⁽¹⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) 2017/565 od 25. travnja 2016. o dopuni Direktive 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća u vezi s organizacijskim zahtjevima i uvjetima poslovanja investicijskih društava te izrazima definiranim za potrebe te Direktive (vidjeti stranicu 1. ovoga Službenog lista).

Članak 11.**Upravljanje bitnim izmjenama**

(članak 17. stavak 1. Direktive 2014/65/EU)

1. Investicijsko društvo osigurava da svim predloženim bitnim izmjenama proizvodnog okruženja povezanim s algoritamskim trgovanjem prethodi analiza tih izmjena koju provodi osoba koju je za to ovlastilo više rukovodstvo investicijskog društva. Temeljnost analize razmjerna je veličini predložene izmjene.
2. Investicijsko društvo uspostavlja postupke kojima se osigurava da se o svim promjenama funkcionalnosti njegovih sustava obavijeste trgovci zaduženi za algoritam trgovanja, funkcija praćenja usklađenosti i funkcija upravljanja rizikom.

ODJELJAK 3.**Mjere kojima se osigurava otpornost****Članak 12.****Funkcija isključivanja sustava**

(članak 17. stavak 1. Direktive 2014/65/EU)

1. Investicijsko društvo moraju moći u hitnim situacijama odmah otkazati bilo koji ili sve svoje neizvršene naloge podnesene bilo kojem ili svim mjestima trgovanja s kojima je investicijsko društvo povezano („funkcija isključivanja sustava”).
2. Za potrebe stavka 1. neizvršeni nalozi uključuju naloge koji dolaze od pojedinačnih trgovaca, odjela za trgovanje ili, ako je to primjenjivo, klijenata.
3. Za potrebe stavaka 1. i 2. investicijsko društvo mora moći utvrditi koji je algoritam trgovanja, trgovac, odjel za trgovanje ili, ako je primjenjivo, koji je klijent odgovoran za nalog koji je poslan mjestu trgovanja.

Članak 13.**Automatizirani sustav nadzora za otkrivanje manipuliranja tržištem**

(članak 17. stavak 1. Direktive 2014/65/EU)

1. Investicijsko društvo prati sve aktivnosti trgovanja koje se odvijaju putem njegovih sustava trgovanja, uključujući i sustave njegovih klijenata, kako bi otkrilo znakove mogućeg manipuliranja tržištem iz članka 12. Uredbe (EU) br. 596/2014.
2. Za potrebe stavka 1. investicijsko društvo uspostavlja i održava automatizirani sustav nadzora kojim se učinkovito prate nalozi i transakcije, generiraju upozorenja i izvješća te, ako je primjereno, koriste vizualizacijski alati.
3. Automatizirani sustav nadzora obuhvaća čitav raspon aktivnosti trgovanja koje obavlja investicijsko društvo i sve naloge koje ono podnosi. Taj je sustav strukturiran uzimajući u obzir prirodu, opseg i složenost aktivnosti trgovanja investicijskog društva, kao što su vrsta i obujam instrumenata kojima se trguje, veličina i složenost toka njegovih naloga i tržišta kojima se pristupa.
4. Investicijsko društvo provjerava sve pokazatelje sumnjivih aktivnosti trgovanja koji su generirani njegovim automatiziranim sustavom nadzora tijekom faze ispitivanja u odnosu na druge relevantne aktivnosti trgovanja koje to društvo poduzima.
5. Automatski sustav nadzora investicijskog društva prilagođava se izmjenama regulatornih obveza i aktivnosti trgovanja investicijskog društva, uključujući izmjene njegovih strategija trgovanja i strategija njegovih klijenata.
6. Investicijsko društvo preispituje svoj automatizirani sustav nadzora najmanje jednom godišnje kako bi procijenilo jesu li taj sustav i primijenjeni parametri i filtri i dalje primjereni regulatornim obvezama i aktivnostima trgovanja investicijskog društva, uključujući njegovu sposobnost da se generiranje lažno pozitivnih i lažno negativnih nadzornih upozorenja svede na najmanju moguću mjeru.

7. Zahvaljujući dovoljnoj razini vremenske preciznosti automatizirani sustav nadzora investicijskog društva sposoban je naknadno očitati, reproducirati i analizirati podatke o nalogima i transakcijama te ima dovoljan kapacitet za funkcioniranje u okruženju automatskog trgovanja niske latencije, prema potrebi. Sposoban je generirati i upotrebljiva upozorenja na početku sljedećeg dana trgovanja ili, ako se koriste ručni postupci, na kraju sljedećeg dana trgovanja. Sustav nadzora investicijskog društva raspolaže odgovarajućom dokumentacijom i postupcima za učinkovito djelovanje na temelju upozorenja koja se njime generiraju.

8. Osoblje odgovorno za praćenje aktivnosti trgovanja investicijskog društva za potrebe stavaka 1. do 7. izvješćuje funkciju praćenja usklađenosti o svim aktivnostima trgovanja za koje je moguće da nisu usklađene s politikama i postupcima investicijskog društva ili njegovim regulatornim obvezama. Funkcija praćenja usklađenosti ocjenjuje te informacije i poduzima odgovarajuće mjere. Te mjere uključuju izvješćivanje mjesta trgovanja ili dostavljanje izvješća o sumnjivoj transakciji ili nalogu u skladu s člankom 16. Uredbe (EU) br. 596/2014.

9. Investicijsko društvo osigurava da su njegova evidencija o trgovanju i informacije o računima točne, potpune i dosljedne na način da vlastite dnevnike elektroničkog trgovanja što je prije moguće usklađuje s evidencijom koju osiguravaju njegova mjesta trgovanja, brokeri, klirinški članovi, središnje druge ugovorne strane, pružatelji podataka ili ostali relevantni poslovni partneri, kada je to primjenjivo i primjereno uzimajući u obzir prirodu, opseg i složenost poslovanja.

Članak 14.

Mehanizmi za kontinuitet poslovanja

(članak 17. stavak 1. Direktive 2014/65/EU)

1. Investicijsko društvo imaju uspostavljene mehanizme za kontinuitet poslovanja za svoje sustave algoritamskog trgovanja koji su primjereni prirodi, opsegu i složenosti njegova poslovanja. Ti se mehanizmi dokumentiraju na trajnom mediju.

2. Mehanizmi za kontinuitet poslovanja investicijskog društva učinkovito rješavaju incidente koji uzrokuju prekid u radu i, ako je primjereno, osiguravaju pravodobnu ponovnu uspostavu algoritamskog trgovanja. Ti se mehanizmi prilagođavaju sustavima trgovanja svakog mjesta trgovanja kojemu se pristupa i uključuju sljedeće:

- (a) okvir upravljanja za razvoj i uvođenje mehanizma za kontinuitet poslovanja;
- (b) niz mogućih negativnih scenarija koji se odnose na rad sustava algoritamskog trgovanja, uključujući nedostupnost sustava, osoblja, radnog prostora, vanjskih dobavljača ili podatkovnih centara te na gubitak ili preinake ključnih podataka i dokumenata;
- (c) postupci za premještanje sustava trgovanja na sigurnu lokaciju i upravljanje sustavom trgovanja s te lokacije, ako je raspolaganje tom lokacijom primjereno prirodi, opsegu i složenosti aktivnosti algoritamskog trgovanja investicijskog društva;
- (d) obuka osoblja o mehanizmima za kontinuitet poslovanja;
- (e) politika uporabe funkcije iz članka 12.;
- (f) mehanizmi za isključivanje relevantnog algoritma trgovanja ili sustava trgovanja ako je to primjereno;
- (g) alternativni mehanizmi koji investicijskom društvu omogućuju upravljanje neizvršenim nalogima i pozicijama.

3. Investicijsko društvo osigurava da se njegov algoritam trgovanja ili sustav trgovanja mogu isključiti u skladu s njegovim mehanizmima za kontinuitet poslovanja a da se time ne uspostave neuredni uvjeti trgovanja.

4. Investicijsko društvo jednom godišnje preispituje i testira svoje mehanizme za kontinuitet poslovanja i mijenja ih na temelju tog preispitivanja.

Članak 15.

Kontrole unosa naloga prije trgovanja

(članak 17. stavak 1. Direktive 2014/65/EU)

1. Investicijsko društvo provodi sljedeće kontrole unosa naloga prije trgovanja za sve financijske instrumente:
 - (a) raspona cijena, čime se automatski blokiraju ili otkazuju nalozi koji ne ispunjavaju utvrđene cjenovne parametre, razlikujući pritom različite financijske instrumente, na pojedinačnoj osnovi i u određenom razdoblju;
 - (b) maksimalne vrijednosti naloga, čime se sprječava da se u knjigu naloga unesu nalozi koji imaju neobično veliku vrijednost;
 - (c) maksimalnog volumena naloga, čime se sprječava da se u knjigu naloga unesu nalozi koji imaju neobično veliku veličinu;
 - (d) maksimalnih ograničenja poruka, čime se sprječava slanje prekomjernog broja poruka u knjigu naloga koje se odnose na podnošenje, izmjenu ili otkazivanje naloga.
2. Investicijsko društvo bez odgode uključuje sve naloge poslane mjestu trgovanja u izračun ograničenja prije trgovanja iz stavka 1.
3. Investicijsko društvo ima uspostavljen sustav ponavljanog automatskog ograničavanja izvršenja kojim se kontrolira broj ponavljanja primjene određene strategije algoritamskog trgovanja. Nakon prethodno određenog broja ponavljanih izvršenja sustav trgovanja automatski se deaktivira dok ga ponovo ne aktivira ovlašteni član osoblja.
4. Investicijsko društvo utvrđuje ograničenja tržišnog i kreditnog rizika koja se temelje na njegovom kapitalu, njegovim mehanizmima za poravnanje, njegovoj strategiji trgovanja, njegovoj toleranciji rizika, iskustvu i određenim varijablama kao što su trajanje bavljenja dotičnog investicijskog društva algoritamskim trgovanjem i njegovo oslanjanje na prodavatelje koji su treća strana. Investicijsko društvo prilagođava ta ograničenja tržišnog i kreditnog rizika kako bi uzelo u obzir promjenjiv učinak naloga na relevantno tržište zbog različitih razina cijena i likvidnosti.
5. Investicijsko društvo automatski blokira ili otkazuje nalog trgovca ako sazna da taj trgovac nema dopuštenje za trgovanje određenim financijskim instrumentom. Investicijsko društvo automatski blokira ili otkazuje naloge ako postoji rizik da će tim naložima premašiti vlastite pragove rizika investicijskog društva. Kontrole se primjenjuju, ako je primjereno, na izloženost pojedinačnim klijentima, financijskim instrumentima, trgovcima, odjelima za trgovanje ili investicijskom društvu u cjelini.
6. Investicijsko društvo ima uspostavljene postupke i mehanizme za upravljanje naložima koje je na temelju kontrola prije trgovanja investicijsko društvo blokiralo, ali koje investicijsko društvo svejedno želi podnijeti. Ti postupci i mehanizmi primjenjuju se na određenu transakciju na privremenoj osnovi i u izvanrednim okolnostima. Oni podliježu provjeri koju obavlja funkcija upravljanja rizikom i odobrenju pojedinca kojeg je ovlastilo investicijsko društvo.

Članak 16.

Praćenje u stvarnom vremenu

(članak 17. stavak 1. Direktive 2014/65/EU)

1. Investicijsko društvo tijekom razdoblja u kojemu šalje naloge mjestima trgovanja prati u stvarnom vremenu sve aktivnosti algoritamskog trgovanja koje se pod njegovom oznakom odvijaju u trgovinskom sustavu, uključujući aktivnosti svojih klijenata, kako bi se otkrili znakovi neurednog trgovanja, uključujući trgovanje na različitim tržištima, razrede imovine ili proizvode, u slučajevima kada se društvo ili njegovi klijenti bave tim djelatnostima.
2. Aktivnosti algoritamskog trgovanja u stvarnom vremenu prate trgovac nadležan za algoritam trgovanja ili strategiju algoritamskog trgovanja i funkcija upravljanja rizikom ili samostalna funkcija kontrole rizika uspostavljena za potrebe ove odredbe. Ta funkcija kontrole rizika smatra se samostalnom, bez obzira na to provodi li praćenje u stvarnom vremenu član osoblja investicijskog društva ili treća strana, pod uvjetom da ta funkcija nije hijerarhijski ovisna o trgovcu i da se može, kada je to primjereno i potrebno, suprotstaviti trgovcu na temelju okvira upravljanja iz članka 1.
3. Članovi osoblja nadležni za praćenje u stvarnom vremenu pravodobno reagiraju na operativne i regulatorne probleme i prema potrebi pokreću korektivne mjere.

4. Investicijsko društvo osigurava da nadležno tijelo, relevantna mjesta trgovanja i, kada je to primjenjivo, pružatelji izravnog elektroničkog pristupa, klirinški članovi i središnje druge ugovorne strane mogu u svakom trenutku imati pristup članovima osoblja nadležnima za praćenje u stvarnom vremenu. U tu svrhu investicijsko društvo utvrđuje i periodično testira svoje komunikacijske kanale, uključujući svoje postupke za stupanje u kontakt izvan radnog vremena, kako bi osiguralo da u hitnoj situaciji članovi osoblja s odgovarajućim razinama ovlasti mogu na vrijeme kontaktirati jedni druge.

5. Sustavi praćenja u stvarnom vremenu sadržavaju upozorenja u stvarnom vremenu kojima se osoblju omogućuje da utvrdi nepredviđene aktivnosti trgovanja koje se provode putem algoritma. Investicijsko društvo ima uspostavljen postupak za poduzimanje korektivne mjere što je prije moguće nakon generiranja upozorenja, uključujući uređeno povlačenje s tržišta ako je to potrebno. Ti sustavi generiraju i upozorenja u pogledu algoritama i naloga putem na temelju izravnog elektroničkog pristupa, a kojima se aktivira prekid trgovanja na mjestu trgovanja. Upozorenja u stvarnom vremenu generiraju se u roku od pet sekundi od relevantnog događaja.

Članak 17.

Kontrole poslije trgovanja

(članak 17. stavak 1. Direktive 2014/65/EU)

1. Investicijsko društvo kontinuirano provodi kontrole poslije trgovanja koje je uspostavio. Ako se aktivira kontrola poslije trgovanja, investicijsko društvo poduzima odgovarajuću mjeru, što može uključivati prilagodbu ili isključivanje relevantnog algoritma trgovanja ili sustava trgovanja odnosno uređeno povlačenje s tržišta.
2. Kontrole poslije trgovanja iz stavka 1. uključuju kontinuiranu procjenu i praćenje tržišnog i kreditnog rizika investicijskog društva u pogledu učinkovite izloženosti.
3. Investicijsko društvo vodi evidenciju o transakcijama i informacijama na računima koje su potpune, točne i dosljedne. Investicijsko društvo vlastite dnevnik elektroničkog trgovanja usklađuje s informacijama o svojim neizvršenim nalogima i preostalim izloženostima rizicima koje su mu dostavila mjesta trgovanja kojima ono šalje naloge, njegovi brokeri ili pružatelji izravnog elektroničkog pristupa, njegovi klirinški članovi ili središnje druge ugovorne strane i njegovi pružatelji podataka ili drugi relevantni poslovni partneri. Usklađivanje se provodi u stvarnom vremenu kada prethodno navedeni tržišni sudionici dostave informacije u stvarnom vremenu. Investicijsko društvo mora moći izračunati u stvarnom vremenu svoju preostalu izloženost kao i izloženost svojih trgovaca i klijenata.
4. U slučaju izvedenica kontrole poslije trgovanja iz stavka 1. uključuju kontrole koje se odnose na maksimalnu razinu dugih, kratkih i ukupnih strateških pozicija, pri čemu se ograničenja trgovanja određuju u jedinicama koje su primjerene vrsti dotičnih financijskih instrumenata.
5. Praćenje poslije trgovanja provode trgovci odgovorni za algoritam i funkcija kontrole rizika investicijskog društva.

Članak 18.

Sigurnost i ograničenja pristupa

(članak 17. stavak 1. Direktive 2014/65/EU)

1. Investicijsko društvo provodi informatičku strategiju s utvrđenim ciljevima i mjerama koja:
 - (a) je usklađena s poslovnom strategijom i strategijom rizika investicijskog društva i prilagođena njegovim poslovnim procesima i rizicima kojima je izloženo;
 - (b) se temelji na pouzdanoj informatičkoj organizaciji, uključujući usluge, proizvodnju i razvoj;
 - (c) je usklađena s učinkovitim upravljanjem sigurnosti informatičkog sustava.

2. Investicijsko društvo utvrđuje i održava primjerene mehanizme za fizičku i elektroničku sigurnost kojima se minimiziraju rizici od napada na njegove informacijske sustave i koji uključuju učinkovito upravljanje u pogledu identiteta i pristupa. Tim se mehanizmima osigurava povjerljivost, cjelovitost, autentičnost i dostupnost podataka te pouzdanost i konzistentnost informacijskih sustava investicijskog društva.
3. Investicijsko društvo bez odgode obavješćuje nadležno tijelo o svim bitnim kršenjima njegovih mjera fizičke i elektroničke sigurnosti. Ono nadležnom tijelu dostavlja izvješće o incidentu u kojemu se navodi priroda incidenta, mjere donesene kao odgovor na taj incident i inicijative poduzete kako bi se izbjeglo ponavljanje sličnih incidenata.
4. Investicijsko društvo jednom godišnje provodi penetracijske testove i analize osjetljivosti kojima se simuliraju kibernetički napadi.
5. Investicijsko društvo osigurava da je sposobno odrediti sve osobe koje imaju ključna korisnička prava pristupa njegovim informatičkim sustavima. Investicijsko društvo ograničava broj takvih osoba i prati njihov pristup informatičkim sustavima kako bi se u svakom trenutku osigurala sljedivost.

POGLAVLJE III.

IZRAVAN ELEKTRONIČKI PRISTUP

Članak 19.

Opće odredbe za izravan elektronički pristup

(članak 17. stavak 5. Direktive 2014/65/EU)

Pružatelj izravnog elektroničkog pristupa utvrđuje politike i postupke kojima se osigurava da je trgovanje njegovih klijenata koji koriste uslugu izravnog elektroničkog pristupa usklađeno s pravilima mjesta trgovanja kako bi se osiguralo da pružatelj izravnog elektroničkog pristupa ispunjava zahtjeve iz članka 17. stavka 5. Direktive 2014/65/EU.

Članak 20.

Kontrole pružatelja izravnog elektroničkog pristupa

(članak 17. stavak 5. Direktive 2014/65/EU)

1. Pružatelj izravnog elektroničkog pristupa primjenjuje kontrole iz članka 13., 15. i 17. i praćenje u stvarnom vremenu iz članka 16. na tok naloga svih svojih klijenata koji koriste uslugu izravnog elektroničkog pristupa. Te su kontrole i praćenje razdvojeni i razlikuju se od kontrola i praćenja koje primjenjuju klijenti koji koriste uslugu izravnog elektroničkog pristupa. Nalozi klijenata koji koriste uslugu izravnog elektroničkog pristupa uvijek podliježu kontrolama prije trgovanja koje utvrđuje i kontrolira pružatelj izravnog elektroničkog pristupa.
2. Pružatelj izravnog elektroničkog pristupa može upotrijebiti vlastite kontrole prije i poslije trgovanja, kontrole koje provodi treća strana ili kontrole koje nudi mjesto trgovanja i praćenje u stvarnom vremenu. Za djelotvornost tih kontrola u svim okolnostima i dalje je odgovoran pružatelj izravnog elektroničkog pristupa. Pružatelj izravnog elektroničkog pristupa osigurava i da jedino on ima pravo utvrditi ili izmijeniti parametre ili ograničenja tih kontrola prije i poslije trgovanja i praćenja u stvarnom vremenu. Pružatelj izravnog elektroničkog pristupa kontinuirano prati provedbu kontrola prije i poslije trgovanja.
3. Ograničenja kontrola prije trgovanja koja se primjenjuju na podnošenje naloga temelje se na ograničenjima kredita i rizika koje pružatelj izravnog elektroničkog pristupa primjenjuje na aktivnosti trgovanja svojih klijenata koji koriste uslugu izravnog elektroničkog pristupa. Ta se ograničenja temelje na početnoj dubinskoj analizi i periodičnim preispitivanjima klijenta koji koristi uslugu izravnog elektroničkog pristupa, a koje provodi pružatelj izravnog elektroničkog pristupa.
4. Parametri i ograničenja kontrola koji se primjenjuju na klijente koji koriste uslugu izravnog elektroničkog pristupa uporabom sponzoriranog pristupa jednako su strogi kao i oni koji se primjenjuju na klijente koji koriste uslugu izravnog elektroničkog pristupa uporabom izravnog pristupa tržištu.

Članak 21.

Specifikacije sustava pružatelja izravnog elektroničkog pristupa

(članak 17. stavak 5. Direktive 2014/65/EU)

1. Pružatelj izravnog elektroničkog pristupa osigurava da mu je vlastitim sustavom trgovanja omogućeno sljedeće:
 - (a) pratiti naloge koje podnosi klijent koji koristi uslugu izravnog elektroničkog pristupa koji se u trgovinskom sustavu koristi oznakom pružatelja izravnog elektroničkog pristupa;
 - (b) automatski blokirati ili otkazati naloge pojedinaca koji upravljaju sustavima trgovanja kojima se podnose nalozi povezan s algoritamskim trgovanjem, a koji nemaju dopuštenje za slanje naloga putem DEA-e;
 - (c) automatski blokirati ili otkazati naloge klijenta koji koristi uslugu izravnog elektroničkog pristupa kada se ti nalozi odnose na financijske instrumente kojima taj klijent nije ovlašten trgovati, pri čemu se interni sustav označavanja koristi za utvrđivanje i blokiranje pojedinačnih klijenata ili skupina klijenata koji koriste uslugu izravnog elektroničkog pristupa;
 - (d) automatski blokirati ili otkazati naloge klijenta koji koristi uslugu izravnog elektroničkog pristupa a krši pragove upravljanja rizikom pružatelja izravnog elektroničkog pristupa, primjenjujući kontrole na izloženosti pojedinačnih klijenata koji koriste uslugu izravnog elektroničkog pristupa, financijskih instrumenata ili skupina klijenata koji koriste uslugu izravnog elektroničkog pristupa;
 - (e) zaustaviti tokove naloga koje prenose njegovi klijenti koji koriste uslugu izravnog elektroničkog pristupa;
 - (f) obustaviti ili ukinuti usluge izravnog elektroničkog pristupa svim klijentima koji koriste uslugu izravnog elektroničkog pristupa ako pružatelj izravnog elektroničkog pristupa nije uvjeren da će održavanje pristupa biti usklađeno s njegovim pravilima i postupcima za korektno i uredno trgovanje i cjelovitost tržišta;
 - (g) preispitati, kada je to potrebno, interne sustave kontrole rizika klijenata koji koriste uslugu izravnog elektroničkog pristupa.
2. Pružatelj izravnog elektroničkog pristupa raspolaže postupcima za vrednovanje, upravljanje i smanjivanje poremećaja na tržištu i rizika specifičnih za društvo. Pružatelj izravnog elektroničkog pristupa mora moći odrediti osobe koje se obavješćuju u slučaju pogreške koja dovodi do kršenja profila rizičnosti ili mogućih kršenja pravila mjesta trgovanja.
3. Pružatelj izravnog elektroničkog pristupa u svakom trenutku mora moći identificirati svoje različite klijente koji koriste uslugu izravnog elektroničkog pristupa i odjele za trgovanje i trgovce tih klijenata koji koriste uslugu izravnog elektroničkog pristupa, a koji podnose naloge putem sustava pružatelja izravnog elektroničkog pristupa tako što im dodjeljuje jedinstvenu identifikacijsku oznaku.
4. Pružatelj izravnog elektroničkog pristupa koji klijentu koji koristi uslugu izravnog elektroničkog pristupa dopušta da izravni elektronički pristup pruži vlastitim klijentima („daljnje delegiranje”) mora moći identificirati različite tokove naloga od korisnika takvog daljnjeg delegiranja a da pritom ne mora poznavati identitet korisnika takvih aranžmana.
5. Pružatelj izravnog elektroničkog pristupa evidentira podatke koji se odnose na naloge koje podnose njegovi klijenti koji koriste uslugu izravnog elektroničkog pristupa, uključujući izmjene i otkazivanja, upozorenja koja se generiraju njegovim sustavima praćenja i izmjene njegovih postupaka filtriranja.

Članak 22.

Dubinska analiza potencijalnih klijenata koji bi koristili uslugu izravnog elektroničkog pristupa

(članak 17. stavak 5. Direktive 2014/65/EU)

1. Pružatelj izravnog elektroničkog pristupa provodi dubinsku analizu svojih potencijalnih klijenata koji bi koristili uslugu izravnog elektroničkog pristupa kako bi osigurao da oni ispunjavaju zahtjeve iz ove Uredbe i poštuju pravila mjesta trgovanja kojima on nudi pristup.
2. Dubinska analiza iz stavka 1. obuhvaća:
 - (a) strukturu upravljanja i vlasništva potencijalnog klijenta koji bi koristio uslugu izravnog elektroničkog pristupa;
 - (b) vrste strategija koje bi potencijalni klijent koji bi koristio uslugu izravnog elektroničkog pristupa primjenjivao;

- (c) poslovnu strukturu, sustave, kontrole prije i poslije trgovanja i praćenje u stvarnom vremenu potencijalnog klijenta koji bi koristio uslugu izravnog elektroničkog pristupa. Investicijsko društvo koje nudi izravan elektronički pristup i omogućuje klijentu koji koristi uslugu izravnog elektroničkog pristupa korištenje softvera za trgovanje treće strane radi pristupa mjestima trgovanja osigurava da taj softver uključuje kontrole prije trgovanja koje su istovjetne kontrolama prije trgovanja iz ove Uredbe.
 - (d) odgovornosti unutar potencijalnog klijenta koji bi koristio uslugu izravnog elektroničkog pristupa koje se odnose na aktivnosti i pogreške;
 - (e) povijest trgovanja i ponašanja potencijalnog klijenta koji bi koristio uslugu izravnog elektroničkog pristupa;
 - (f) razinu očekivanog trgovanja i volumen naloga potencijalnog klijenta koji bi koristio uslugu izravnog elektroničkog pristupa;
 - (g) sposobnost potencijalnog klijenta koji bi koristio uslugu izravnog elektroničkog pristupa da ispuni svoje financijske obveze prema pružatelju izravnog elektroničkog pristupa;
 - (h) evidentirane disciplinske mjere potencijalnog klijenta koji bi koristio uslugu izravnog elektroničkog pristupa, ako su dostupne.
3. Pružatelj izravnog elektroničkog pristupa koji dopušta daljnje delegiranje osigurava da, prije nego što se taj pristup odobri, potencijalni klijent koji bi koristio uslugu izravnog elektroničkog pristupa ima uspostavljen okvir dubinske analize koji je barem istovrijedan onome iz stavaka 1. i 2.

Članak 23.

Periodično preispitivanje klijenata koji koriste uslugu izravnog elektroničkog pristupa

(članak 17. stavak 5. Direktive 2014/65/EU)

1. Pružatelj izravnog elektroničkog pristupa jednom godišnje preispituje svoje postupke dubinske analize.
2. Pružatelj izravnog elektroničkog pristupa jednom godišnje ponovno provodi procjenu primjerenosti sustava i kontrola svojih klijenata, koja je utemeljena na rizicima, uzimajući posebno u obzir promjene opsega, prirode i složenosti njihovih aktivnosti ili strategija trgovanja, promjene njihovog osoblja, vlasničke strukture, računa trgovanja ili bankovnog računa, regulatornog statusa, financijskog položaja i toga je li klijent koji koristi uslugu izravnog elektroničkog pristupa izrazio namjeru da će daljnje delegirati pristup koji prima od pružatelja izravnog elektroničkog pristupa.

POGLAVLJE IV.

INVESTICIJSKA DRUŠTVA KOJA DJELUJU KAO KLIRINŠKI ČLANOVI

Članak 24.

Sustavi i kontrole investicijskog društva koje djeluje kao klirinški član

(članak 17. stavak 6. Direktive 2014/65/EU)

Svi sustavi kojima se investicijsko društvo koje djeluje kao klirinški član („klirinško društvo“) koristi radi potpore pružanju svojih klirinških usluga svojim klijentima podliježu odgovarajućim dubinskim analizama, kontrolama i praćenju.

Članak 25.

Dubinska analiza potencijalnih klirinških klijenata

(članak 17. stavak 6. Direktive 2014/65/EU)

1. Klirinško društvo provodi početnu procjenu potencijalnog klirinškog klijenta, uzimajući u obzir prirodu, opseg i složenost poslovanja tog potencijalnog klirinškog klijenta. Svaki potencijalni klirinški klijent procjenjuje se u odnosu na sljedeće kriterije:
 - (a) kreditna sposobnost, uključujući sva dana jamstva;
 - (b) interni sustavi kontrole rizika;
 - (c) planirana strategija trgovanja;

- (d) sustavi i mehanizmi plaćanja koji potencijalnom klirinškom klijentu omogućuju da osigura pravodobni prijenos imovine ili gotovine kao maržu, kako zahtijeva klirinško društvo u pogledu klirinških usluga koje pruža;
- (e) postavke sustava i pristup informacijama koje pomažu potencijalnom klirinškom klijentu da poštuje sva maksimalna ograničenja trgovanja dogovorena s klirinškim društvom;
- (f) sve kolaterale koje potencijalni klirinški klijent pruža klirinškom društvu;
- (g) operativni resursi, uključujući tehnološka sučelja i povezivost;
- (h) svaku uključenost potencijalnog klirinškog klijenta u kršenje pravila kojima se osigurava cjelovitost financijskih tržišta, uključujući i uključenost u zluporabu tržišta, financijski kriminal ili pranje novca.

2. Klirinško društvo jednom godišnje preispituje aktualne rezultate svojih klirinških klijenata u odnosu na kriterije iz stavka 1. Obvezujući pisani ugovor iz članka 17. stavka 6. Direktive 2014/65/EU sadržava te kriterije i utvrđuje učestalost kojom klirinško društvo u skladu s tim kriterijima preispituje rezultate svojih klirinških klijenata ako se to preispitivanje provodi više od jednom godišnje. Obvezujućim pisanim ugovorom utvrđuju se posljedice za klirinške klijente koji ne ispunjavaju te kriterije.

Članak 26.

Ograničenja pozicija

(članak 17. stavak 6. Direktive 2014/65/EU)

1. Klirinško društvo utvrđuje i priopćuje svojim klirinškim klijentima odgovarajuća ograničenja trgovanja i pozicija kojima smanjuje vlastite rizike druge ugovorne strane, likvidnosti, poslovanja i druge rizike te upravlja tim rizicima.
2. Klirinško društvo prati, što je moguće više u stvarnom vremenu, pozicije svojih klirinških klijenata u odnosu na ograničenja iz stavka 1. i raspolaže odgovarajućim postupcima prije i poslije trgovanja za upravljanje rizikom od kršenja ograničenja pozicija, zahvaljujući odgovarajućim mehanizmima koji se odnose na maržu i drugim odgovarajućim sredstvima.
3. Klirinško društvo postupke iz stavka 2. pismeno dokumentira i vodi evidenciju o tome je li klirinški klijent usklađen s tim postupcima.

Članak 27.

Objavljivanje informacija o pruženim uslugama

(članak 17. stavak 6. Direktive 2014/65/EU)

1. Klirinško društvo objavljuje uvjete pod kojima nudi svoje klirinške usluge. Ono te usluge nudi pod razumnim komercijalnim uvjetima.
2. Klirinško društvo obavješćuje svoje potencijalne i postojeće klirinške klijente o razinama zaštite i troškovima povezanim s različitim razinama odvajanja koje osigurava. Informacije o različitim razinama odvajanja uključuju opis glavnih pravnih učinaka pojedinih ponuđenih razina odvajanja, uključujući informacije o mjerodavnom stečajnom pravu u relevantnoj nadležnosti.

POGLAVLJE V.

TEHNIKA VISOKOFREKVENTNOG ALGORITAMSKOG TRGOVANJA I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 28.

Sadržaj i format evidencije o nalogima

(članak 17. stavak 2. Direktive 2014/65/EU)

1. Investicijsko društvo koje koristi tehniku visokofrekventnog algoritamskog trgovanja evidentira, odmah nakon podnošenja naloga, podatke o svakom podnesenom nalogu korištenjem formata utvrđenog u tablicama 2. i 3. iz Priloga II.

2. Investicijsko društvo koje koristi tehniku visokofrekventnog algoritamskog trgovanja ažurira informacije iz stavka 1. korištenjem standarda i formata iz četvrtog stupca tablica 2. i 3. iz Priloga II.
3. Evidencija iz stavaka 1. i 2. čuva se pet godina od dana podnošenja naloga mjestu trgovanja ili drugom investicijskom društvu radi izvršenja.

Članak 29.

Stupanje na snagu i primjena

(članak 17. stavak 2. Direktive 2014/65/EU)

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se od 3. siječnja 2018.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 19. srpnja 2016.

Za Komisiju
Predsjednik
Jean-Claude JUNCKER

PRILOG I.

Kriteriji koji se razmatraju pri samoprocjeni koju provodi investicijsko društvo kako je navedeno u članku 9. stavku 1.

1. Pri razmatranju prirode svojeg poslovanja investicijsko društvo uzima u obzir sljedeće, ako je primjenjivo:
 - (a) regulatorni status društva i, ako je primjenjivo, svojih klijenata koji koriste DEA-u, uključujući regulatorne zahtjeve koji se primjenjuju na investicijsko društvo na temelju Direktive 2014/65/EU i ostale relevantne regulatorne zahtjeve;
 - (b) ulogu društva na tržištu, odnosno je li riječ o održavatelju tržišta i izvršava li društvo naloge za klijente ili samo transakcije za vlastiti račun;
 - (c) razinu automatizacije trgovanja i ostalih procesa ili aktivnosti društva;
 - (d) vrste i regulatorni status instrumenata, proizvoda i razreda imovine kojima društvo trguje;
 - (e) vrste strategija kojima se društvo koristi i rizike koje te strategije predstavljaju za upravljanje vlastitim rizicima i za korektno i pravilno funkcioniranje tržišta; društvo osobito razmatra prirodu tih strategija, primjerice održavanja tržišta ili arbitraže, te jesu li te strategije dugoročne, kratkoročne, usmjerene ili neusmjerene.
 - (f) osjetljivost u pogledu latencija strategija i aktivnosti trgovanja društva;
 - (g) vrstu i regulatorni status mjesta trgovanja i ostalih platformi za likvidnost, a osobito je li aktivnost trgovanja na tim mjestima trgovanja i ostalim platformama za likvidnost transparentna, netransparentna ili OTC;
 - (h) rješenja u pogledu povezivosti društva i pristupa li mjestu trgovanja kao član, klijent DEA-e ili pružatelj DEA-a;
 - (i) mjeru u kojoj se društvo oslanja na treće strane u pogledu razvoja i održavanja algoritama ili sustava trgovanja te jesu li ti algoritmi ili sustavi trgovanja razvijeni samostalno, u suradnji s trećom stranom ili su kupljeni od treće strane odnosno je li taj razvoj eksternaliziran trećoj strani;
 - (j) strukturu vlasništva i upravljanja društva, način na koji je organizacijski i operativno strukturirano, te je li riječ o partnerstvu, društvu kćeri, društvu uvrštenom na burzi ili nečem drugom;
 - (k) strukturu i organizaciju društva u pogledu upravljanja rizicima, provjere usklađenosti i revizije;
 - (l) datum osnivanja društva i razinu iskustva i kompetencija njegova osoblja te je li nedavno osnovano.
2. Pri razmatranju opsega svojeg poslovanja investicijsko društvo uzima u obzir sljedeće, ako je primjenjivo:
 - (a) broj algoritama i strategija koje se koriste istodobno;
 - (b) broj pojedinačnih instrumenata, proizvoda i razreda imovine kojima se trguje;
 - (c) broj odjela za trgovanje koji se vode i pojedinačnih identifikatora trgovanja fizičkih osoba i korištenih algoritama odgovornih za izvršenje naloga;
 - (d) kapacitete u pogledu volumena poruka, a osobito broj podnesenih, prilagođenih, otkazanih i izvršenih naloga;
 - (e) monetarnu vrijednost bruto i neto pozicija unutar dana i nakon završetka dana;
 - (f) broj tržišta kojima se pristupa u svojstvu člana, sudionika ili putem DEA-e;
 - (g) broj i veličinu klijenata društva, a osobito klijenata DEA-e;
 - (h) broj lokacija za kolokaciju ili držanje datoteka na poslužitelju u neposrednoj blizini s kojima je društvo povezano;
 - (i) veličinu propusnosti mrežne infrastrukture društva;

- (j) broj klirinških članova ili članstva središnje druge ugovorne strane društva;
 - (k) veličinu društva u pogledu broja trgovaca i broja osoblja odjela neposredno povezanog s tržištem (*front-office*), odjela koji kontrolira transakcije (*middle-office*) i odjela koji kontrolira obradu transakcija (*back-office*), zaposlenog u ekvivalentima punog radnog vremena;
 - (l) broj fizičkih lokacija društva;
 - (m) broj država i regija u kojima se društvo bavi aktivnostima trgovanja;
 - (n) godišnju zaradu i dobit društva.
3. Pri razmatranju složenosti svojeg poslovanja investicijsko društvo uzima u obzir sljedeće, ako je primjenjivo:
- (a) prirodu strategija koje provode društvo ili njegovi klijenti, u kojoj su mjeri te strategije poznate društvu, a osobito podrazumijevaju li te strategije algoritme kojima se generiraju nalozi koji se odnose na povezane instrumente ili na nekoliko mjesta trgovanja ili platformi za likvidnost;
 - (b) algoritme društva u pogledu kodiranja, ulaznih podataka na koje se algoritmi oslanjaju, međuovisnosti i iznimki od pravila predviđenih algoritmima ili drugo;
 - (c) sustave trgovanja društva u pogledu raznolikosti sustava trgovanja koji se koriste i mjeru u kojoj društvo kontrolira uspostavu, prilagodbu, testiranje i preispitivanje sustava trgovanja;
 - (d) strukturu društva u pogledu vlasništva i upravljanja te njegovu organizacijsku, operativnu, tehničku, fizičku ili geografsku strukturu;
 - (e) raznolikost rješenja društva u pogledu povezivosti, tehnologije ili poravnanja;
 - (f) raznolikost fizičke infrastrukture za trgovanje društva;
 - (g) razinu izdvajanja koju društvo provodi ili nudi, a osobito u slučaju izdvajanja ključnih poslovnih procesa;
 - (h) pružanje ili korištenje DEA-e od strane društva, je li riječ o izravnom pristupu tržištu ili sponzoriranom pristupu, te uvjete pod kojima se DEA nudi klijentima; i,
 - (i) brzinu trgovanja društva ili njegovih klijenata.
-

PRILOG II.

Sadržaj i format evidencije o nalogima iz članka 28.

Tablica 1.

Legenda tablice 2. i 3.

OZNAKA	VRSTA PODATKA	DEFINICIJA
{ALPHANUM-n}	Do n alfanumeričkih znakova	Rubrika za slobodan unos teksta.
{CURRENCYCODE_3}	3 alfanumerička znaka	Troslovnna oznaka države, kako je definirano u valutnim oznakama u skladu s normom ISO 4217
{DATE_TIME_FORMAT}	Format datuma i vremena u skladu s normom ISO 8601	Datum i vrijeme u sljedećem formatu: GGGG-MM-DDTss:mm:ss.ddddddZ. — „GGGG” je godina; — „MM” je mjesec; — „DD” je dan; — „T” – znači da se upotrebljava slovo „T” — „ss” je sat; — „mm” je minuta; — „ss.dddddd” je sekunda i dio sekunde; — Z je UTC vrijeme. Datumi i vremena navode se u UTC formatu.
{DECIMAL-n/m}	Decimalni broj od ukupno najviše n znamenki od kojih najviše m znamenki može biti dio decimale	Numeričko polje za pozitivne i negativne vrijednosti. — decimalni razdjelnik je „.” (točka); — negativni znakovi imaju predznak „-” (minus); — vrijednosti se zaokružuju na višu vrijednost, a ne smanjuju na nižu vrijednost.
{INTEGER-n}	Cijeli broj s ukupno najviše n znamenki	Numeričko polje za pozitivne i negativne vrijednosti cijelih brojeva.
{ISIN}	12 alfanumeričkih znakova	Oznaka ISIN, kako je definirano u normi ISO 6166.
{LEI}	20 alfanumeričkih znakova	Identifikator pravne osobe, kako je definirano u normi ISO 17442.
{MIC}	4 alfanumerička znaka	Identifikacijska oznaka tržišta, kako je definirano u normi ISO 10383.
{NATIONAL_ID}	35 alfanumeričkih znakova	Identifikacijska oznaka utvrđena u članku 6. i PRILOGU II. [RTS 22 o obvezama izvješćivanja o transakcijama na temelju članka 26. Uredbe (EU) br. 600/2014].

Tablica 2.

Informacije koje odnose na svaku početnu odluku o trgovanju i ulazne naloge klijenata

BR.	Rubrika	Opis	Standardi i format
1	Ime ili imena klijenta	Puno ime odnosno imena klijenta. U slučaju da ima više od jednog imena, u ovoj se rubrici navode sva imena odvojena zarezom. Ova se rubrika ne popunjava u slučaju identifikacije na temelju identifikatora pravne osobe (LEI).	{ALPHANUM-140}

BR.	Rubrika	Opis	Standardi i format
2	Prezime ili prezimena klijenta	Puno prezime odnosno prezimena klijenta. U slučaju da ima više od jednog prezimena, u ovoj se rubrici navode sva prezimena odvojena zarezom. Ova se rubrika ne popunjava u slučaju identifikacije na temelju oznake LEI	{ALPHANUM-140}
3	Identifikacijska oznaka klijenta	Oznaka koja se upotrebljava za identifikaciju klijenta investicijskog društva. U slučaju izravnog elektroničkog pristupa navodi se oznaka korisnika izravnog elektroničkog pristupa. Ako je klijent pravni subjekt, upotrebljava se oznaka LEI klijenta. Ako klijent nije pravni subjekt, upotrebljava se {NATIONAL_ID}. U slučaju pridruženih naloga upotrebljava se oznaka AGGR kako je utvrđeno u članku 2. stavku 3. Delegirane uredbe Komisije (EU) 2017/580 ⁽¹⁾ . U slučaju naloga koji čekaju na alokaciju upotrebljava se oznaka PNAL kako je utvrđeno u članku 2. stavku 2. Delegirane uredbe (EU) 2017/580. Ova se rubrika ne popunjava samo ako investicijsko društvo nema klijenta.	{LEI} {NATIONAL_ID} „AGGR” – pridruženi nalozi „PNAL” – nalozi koji čekaju na alokaciju
4	Ime (imena) osobe koja djeluje u ime klijenta	U ovoj se rubrici navodi puno ime (imena) osobe koja djeluje u ime klijenta. U slučaju da ima više od jednog imena, u ovoj se rubrici navode sva imena odvojena zarezom.	{ALPHANUM-140}
5	Prezime (prezimena) osobe koja djeluje u ime klijenta	U ovoj se rubrici navodi puno prezime (prezimena) osobe koja djeluje u ime klijenta. U slučaju da ima više od jednog prezimena, u ovoj se rubrici navode sva prezimena odvojena zarezom.	{ALPHANUM-140}
6	Odluka o ulaganju unutar društva	Oznaka koja se upotrebljava za identifikaciju osobe ili algoritma unutar investicijskog društva odgovornog za odluku o ulaganju u skladu s člankom 8. Delegirane uredbe Komisije (EU) 2017/590 ⁽²⁾ . Ako je fizička osoba bila odgovorna za odluku o ulaganju, za identifikaciju osobe koja je bila odgovorna ili je imala prvenstvenu odgovornost za odluku o ulaganju upotrebljava se {NATIONAL_ID}. Ako je za odluku o ulaganju bio odgovoran algoritam, rubrika se popunjava u skladu s člankom 8. Delegirane uredbe (EU) 2017/590. Ova se rubrika ne popunjava ako odluku o ulaganju ne donosi osoba ili algoritam unutar investicijskog društva.	{NATIONAL_ID} – fizičke osobe {ALPHANUM-50} – algoritmi
7	Oznaka početnog naloga	Oznaka koja se upotrebljava za identifikaciju naloga koji je primljen od klijenta ili koji je generiralo investicijsko društvo prije nego što se nalog obradi i podnese mjestu trgovanja ili investicijskom društvu.	{ALPHANUM-50}
8	Pokazatelj kupnje/prodaje	Naznaka o tome je li riječ o nalogu za kupnju ili prodaju.	„BUY” – kupnja „SELL” – prodaja

BR.	Rubrika	Opis	Standardi i format
		<p>U slučaju opcija i opcija razmjene kupac je ugovorna strana koja ima pravo izvršenja opcije, a prodavatelj je ugovorna strana koja prodaje opciju i prima premiju.</p> <p>U slučaju budućnosnica i terminskih ugovora, osim budućnosnica i terminskih ugovora koji se odnose na valute, kupac je ugovorna strana koja kupuje instrument, a prodavatelj je ugovorna strana koja prodaje instrument.</p> <p>U slučaju ugovora o razmjeni koji se odnose na vrijednosne papire kupac je ugovorna strana koja preuzima rizik kretanja cijene odnosno vrijednosnog papira i prima iznos vrijednosnog papira. Prodavatelj je ugovorna strana koja isplaćuje iznos vrijednosnog papira.</p> <p>U slučaju ugovora o razmjeni koji se odnose na kamatne stope ili inflacijske indekse kupac je ugovorna strana koja plaća fiksnu stopu. Prodavatelj je ugovorna strana koja prima fiksnu stopu. U slučaju kamatnih ugovora o razmjeni promjenjive za promjenjivu kamatnu stopu kupac je ugovorna strana koja plaća raspon stope, a prodavatelj je ugovorna strana koja prima raspon stope.</p> <p>U slučaju ugovora o razmjeni i budućnosnica koji se odnose na valute i u slučaju međuvalutnih ugovora o razmjeni, kupac je ugovorna strana koja prima valutu koja se prema normi ISO 4217 prva navodi u abecednom redoslijedu, a prodavatelj je ugovorna strana koja isporučuje tu valutu.</p> <p>U slučaju ugovora o razmjeni koji se odnose na dividende, kupac je ugovorna strana koja prima protuvrijednost stvarno isplaćene dividende. Prodavatelj je ugovorna strana koja isplaćuje dividendu i prima fiksnu stopu.</p> <p>U slučaju izvedenih instrumenata za prijenos kreditnog rizika osim opcija i opcija razmjene kupac je ugovorna strana koja kupuje zaštitu. Prodavatelj je ugovorna strana koja prodaje zaštitu.</p> <p>U slučaju ugovora o izvedenicama koje se odnose na robu i emisijske jedinice kupac je ugovorna strana koja prima robu ili emisijske jedinice navedene u izvješću, a prodavatelj je ugovorna strana koja isporučuje robu ili emisijske jedinice.</p> <p>U slučaju terminskih ugovora o stopama kupac je ugovorna strana koja plaća fiksnu stopu, a prodavatelj je ugovorna strana koja prima fiksnu stopu.</p> <p>Za povećanje zamišljenog iznosa kupac je istovjetan stjecatelju financijskog instrumenta u izvornoj transakciji, a prodavatelj je istovjetan prodavatelju financijskog instrumenta u izvornoj transakciji.</p> <p>Za smanjenje zamišljenog iznosa kupac je istovjetan prodavatelju financijskog instrumenta u izvornoj transakciji, a prodavatelj je istovjetan stjecatelju financijskog instrumenta u izvornoj transakciji.</p>	
9	Identifikacijska oznaka financijskog instrumenta	Jedinstveni i nedvosmisleni identifikator financijskog instrumenta	{ISIN}

BR.	Rubrika	Opis	Standardi i format
10	Cijena	<p>Granična cijena naloga koja, ako je primjenjivo, ne uključuje proviziju i obračunate kamate.</p> <p>U slučaju stop naloga riječ je o cijeni za aktivaciju naloga.</p> <p>U slučaju ugovora o opciji cijena je jednaka premiji ugovora o izvedenicama po odnosnom instrumentu ili indeksnom bodu.</p> <p>U slučaju oklada na raspone (<i>spread bets</i>) cijena je jednaka referentnoj cijeni izravnog odnosnog instrumenta.</p> <p>U slučaju ugovora o razmjeni na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza cijena je jednaka kuponu izraženom u baznim bodovima.</p> <p>Ako je cijena izražena u monetarnoj vrijednosti, iskazuje se u glavnoj valutnoj jedinici.</p> <p>Ako cijena nije primjenjiva, u rubrici se navodi „NOAP”.</p> <p>Ako cijena trenutačno nije dostupna, ali će to postati, vrijednost je „PNDG”.</p> <p>Ako je dogovorena cijena jednaka nuli, navodi se cijena nula.</p> <p>Vrijednosti se, ako je to primjenjivo ne zaokružuju niti skraćuju.</p>	<p>{DECIMAL-18/13} ako je cijena izražena u monetarnoj vrijednosti.</p> <p>{DECIMAL-11/10} ako je cijena izražena u postotku ili prinosu</p> <p>{DECIMAL-18/17} ako je cijena izražena u baznim bodovima</p> <p>„PNDG” ako cijena nije dostupna</p> <p>„NOAP” ako cijena nije primjenjiva.</p>
11	Označivanje cijene	<p>Navodi se izražavaju li se cijena i izvršna cijena u monetarnoj vrijednosti, postotku, prinosu ili baznim bodovima.</p>	<p>„MONE” – monetarna vrijednost</p> <p>„PERC” – postotak</p> <p>„YIEL” – prinos</p> <p>„BAPO” – bazni bodovi</p>
12	Multiplikator cijene	<p>Broj jedinica odnosnih instrumenata koje su sadržane u jednom ugovoru o izvedenici.</p> <p>Monetarna vrijednost obuhvaćena jednim ugovorom o razmjeni ako se u rubrici o količini navodi broj ugovora o razmjeni u transakciji. Za budućnosnicu ili opciju na indeks, iznos po indeksnom bodu.</p> <p>Za oklade na raspone kretanje cijene odnosnog instrumenta na kojem se oklada na raspone temelji.</p> <p>Informacije koje se navode u ovoj rubrici moraju biti u skladu s vrijednostima navedenima u rubrikama 10 i 26.</p>	<p>{DECIMAL- 18/17}</p> <p>„1” – ako se neizvedenim financijskim instrumentima ne trguje na temelju ugovora.</p>
13	Valuta cijene	<p>Valuta u kojoj je izražena cijena za financijski instrument koji se odnosi na nalog (primjenjivo ako je cijena izražena u monetarnoj vrijednosti).</p>	<p>{CURRENCYCODE_3}</p>
14	Valuta platne strane 2	<p>U slučaju viševalutnog ili međuvalutnog ugovora o razmjeni, valuta platne strane 2 je valuta u kojoj je denominirana platna strana 2 u ugovoru.</p> <p>Za opcije razmjene u kojima je odnosni ugovor o razmjeni viševalutni, valuta platne strane 2 je valuta u kojoj je denominirana platna strana 2 ugovora o razmjeni.</p> <p>Ova se rubrika primjenjuje samo na ugovore o kamatnim i valutnim izvedenicama.</p>	<p>{CURRENCYCODE_3}</p>

BR.	Rubrika	Opis	Standardi i format
15	Oznaka odnosnog instrumenta	<p>Oznaka ISIN odnosnog instrumenta.</p> <p>Za instrumente ADR, GDR i slične, oznaka {ISIN} financijskog instrumenta na kojem se ti instrumenti temelje.</p> <p>Za konvertibilne obveznice oznaka {ISIN} instrumenta u koji se obveznica može konvertirati.</p> <p>Za izvedenice ili druge instrumente koji se temelje na odnosnom instrumentu, oznaka ISIN odnosnog instrumenta, ako je odnosni instrument uvršten za trgovanje ili se njime trguje na mjestu trgovanja. Ako je odnosni instrument dividenda dionice, oznaka ISIN odnosne dionice na temelju koje se ostvaruje pravo na odnosne dividende.</p> <p>Za ugovore o razmjeni na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza navodi se oznaka ISIN referentne obveze.</p> <p>U slučaju da je odnosni instrument indeks i ima oznaku ISIN, oznaka ISIN tog indeksa.</p> <p>Ako je odnosni instrument košarica, navodi se oznaka ISIN za svaku sastavnicu te košarice koja je uvrštena za trgovanje ili kojom se trguje na mjestu trgovanja. Ova se rubrika navodi koliko je god puta potrebno da bi se popisali svi instrumenti u košarici.</p>	{ISIN}
16	Vrsta opcije	<p>Naznaka o tome je li ugovor o izvedenici opcija kupnje (pravo kupnje određene odnosne imovine) ili opcija prodaje (pravo prodaje određene odnosne imovine) ili se ne može utvrditi je li to opcija kupnje ili opcija prodaje u vrijeme podnošenja naloga. U slučaju opcija razmjene, to je:</p> <ul style="list-style-type: none"> — „PUTO”, u slučaju opcije razmjene primatelja, u kojoj kupac ima pravo sklopiti ugovor o razmjeni kao primatelj po fiksnoj stopi. — „CALL”, u slučaju opcije razmjene platitelja, u kojoj kupac ima pravo sklopiti ugovor o razmjeni kao platitelj po fiksnoj stopi. <p>U slučaju gornjih i donjih pragova, to je:</p> <ul style="list-style-type: none"> — „PUTO” u slučaju donjeg praga. — „CALL” u slučaju gornjeg praga. <p>Rubrika se odnosi samo na izvedenice koje su opcije ili varanti.</p>	<p>„PUTO” – opcija prodaje</p> <p>„CALL” – opcija kupnje</p> <p>„OTHR” – kada se ne može utvrditi je li riječ o opciji kupnje ili prodaje</p>
17	Izvršna cijena	<p>Unaprijed određena cijena po kojoj imatelj mora kupiti ili prodati odnosni instrument ili naznaka da se cijena ne može utvrditi u vrijeme podnošenja naloga.</p> <p>Rubrika se odnosi samo na opcije ili varante u kojima se izvršna cijena može utvrditi u vrijeme podnošenja naloga.</p> <p>Ako izvršna cijena nije primjenjiva, rubrika se ne popunjava.</p>	<p>{DECIMAL-18/13} ako je cijena izražena u monetarnoj vrijednosti.</p> <p>{DECIMAL-11/10} ako je cijena izražena u postotku ili prinosu</p> <p>{DECIMAL-18/17} ako je cijena izražena u baznim bodovima</p> <p>„PNDG” ako cijena nije dostupna</p>
18	Valuta izvršne cijene	Valuta izvršne cijene.	{CURRENCYCODE_3}

BR.	Rubrika	Opis	Standardi i format
19	Isplata unaprijed	<p>Monetarna vrijednost isplate unaprijed u baznim bodovima zamišljene vrijednosti koju je primio ili platio prodavatelj.</p> <p>Ako prodavatelj prima isplatu unaprijed, navedena vrijednost izražava se kao pozitivan broj. Ako prodavatelj plaća isplatu unaprijed, navedena vrijednost izražava se kao negativan broj.</p> <p>Za povećanje ili smanjenje zamišljene vrijednosti ugovora o izvedenicama broj odražava apsolutnu vrijednost promjene i izražava se kao pozitivan broj.</p>	{DECIMAL-18/5}
20	Vrsta namire	<p>Naznaka o tome namiruje li se transakcija fizički ili u gotovini.</p> <p>Ako se vrsta namire ne može utvrditi u vrijeme podnošenja naloga, vrijednost je „OPTL”.</p> <p>Rubrika se popunjava samo ako postoje izvedenice.</p>	<p>„PHYS” – fizička namira</p> <p>„CASH” – u gotovini</p> <p>„OPTL” – prema izboru za drugu ugovornu stranu ili kada određuje treća strana</p>
21	Način izvršenja opcije	<p>Naznaka o tome može li se opcija izvršiti samo na određeni datum (europski i azijski način), na niz unaprijed određenih datuma (bermudski način) ili u bilo kojem trenutku razdoblja valjanosti ugovora (američki način).</p> <p>Ova rubrika primjenjuje se samo na opcije.</p>	<p>„EURO” – europski</p> <p>„AMER” – američki</p> <p>„ASIA” – azijski</p> <p>„BERM” – bermudski</p> <p>„OTHR” – svi drugi načini</p>
22	Datum dospijeća	<p>Datum dospijeća financijskog instrumenta.</p> <p>Rubrika se odnosi samo na dužničke instrumente s utvrđenim datumom dospijeća.</p>	{DATEFORMAT}
23	Datum isteka	<p>Datum isteka navedenog financijskog instrumenta.</p> <p>Rubrika se odnosi samo na izvedenice s utvrđenim datumom isteka.</p>	{DATEFORMAT}
24	Valuta količine	<p>Valuta u kojoj je izražena količina.</p> <p>Rubrika se primjenjuje samo ako je količina izražena u nominalnoj ili monetarnoj vrijednosti.</p>	{CURRENCYCODE_3}
25	Označivanje količine	<p>Navodi se je li količina izražena u broju jedinica, nominalnoj vrijednosti ili monetarnoj vrijednosti.</p>	<p>„UNIT” – broj jedinica</p> <p>„NOML” – nominalna vrijednost</p> <p>„MONE” – monetarna vrijednost</p>
26	Početa količina	<p>Broj jedinica financijskog instrumenta ili broj ugovora o izvedenicama u nalogu.</p> <p>Nominalna ili monetarna vrijednost financijskog instrumenta.</p> <p>U slučaju oklada na raspone (<i>spread bets</i>) količina je jednaka monetarnoj vrijednosti uloga po promjeni boda u odnosnom financijskom instrumentu.</p> <p>Za povećanje ili smanjenje zamišljene vrijednosti ugovora o izvedenicama broj odražava apsolutnu vrijednost promjene i izražava se kao pozitivan broj.</p> <p>U slučaju ugovora o razmjeni na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza količina je zamišljeni iznos za koji se stječe ili prodaje zaštita.</p>	<p>{DECIMAL-18/17} ako je količina izražena brojem jedinica.</p> <p>{DECIMAL-18/5} ako je količina izražena u monetarnoj ili nominalnoj vrijednosti.</p>

BR.	Rubrika	Opis	Standardi i format
27	Datum i vrijeme	Točan datum i vrijeme primitka naloga ili točan datum i vrijeme kad je donesena odluka o trgovanju. Ako je primjenjivo, ova se rubrika popunjava u skladu s člankom 3. i tablicom 2. Priloga Delegiranoj uredbi Komisije (EU) 2017/574 ⁽³⁾ .	{DATE_TIME_FORMAT} Ako je primjenjivo, broj znamenki nakon „sekundi” utvrđuje se u skladu s tablicom 2. iz Priloga Delegiranoj uredbi (EU) 2017/574.
28	Dodatne informacije od klijenta	Sve upute, parametre, uvjete i ostale pojedinosti u pogledu naloga koje je klijent dostavio investicijskom društvu.	Slobodan unos teksta

⁽¹⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) 2017/580 od 24. lipnja 2016. o dopuni Uredbe (EU) br. 600/2014 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda za evidentiranje relevantnih podataka u vezi s naložima koji se odnose na financijske instrumente (vidjeti stranicu 193 ovoga Službenog lista).

⁽²⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) 2017/590 od 28. srpnja 2016. o dopuni Uredbe (EU) br. 600/2014 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda za izvješćivanje nadležnih tijela o transakcijama (vidjeti stranicu 449 ovoga Službenog lista).

⁽³⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) 2017/574 od 7. lipnja 2016. o dopuni Direktive 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda za razinu točnosti satova poslovanja (vidjeti stranicu 148 ovoga Službenog lista).

Tablica 3.

Informacije koje se odnose na izlazne i izvršene naloge

BR.	Rubrika/sadržaj	Opis	Oblik
1	Pokazatelj kupnje/prodaje	Navodi se je li riječ o nalogu za kupnju ili prodaju kako je utvrđeno u opisu rubrike 8 u tablici 2.	„BUY” – kupnja „SELL” – prodaja
2	Vrsta trgovanja	Navodi se je li podnošenje naloga rezultat trgovanja za vlastiti račun uparivanjem naloga na temelju članka 4. stavka 1. točke 38. Direktive 2014/65/EU ili trgovanja za vlastiti račun na temelju članka 4. stavka 1. točke 6. Direktive 2014/65/EU, koje izvršava član, sudionik ili klijent mjesta trgovanja. Ako podnošenje naloga nije rezultat trgovanja za vlastiti račun uparivanjem naloga ili trgovanja za vlastiti račun koje izvršava član, sudionik ili klijent mjesta trgovanja, u rubrici se navodi da je transakcija izvršena u nekom drugom svojstvu.	„DEAL” – trgovanje za vlastiti račun „MTCH” – trgovanje za vlastiti račun uparivanjem naloga „AOTC” – ostale vrste trgovanja
3	Aktivnost osiguravanja likvidnosti	Navodi se je li nalog podnesen na mjestu trgovanja kao dio strategije održavanja tržišta u skladu s člancima 17. i 48. Direktive 2014/65/EU ili je podnesen kao dio neke druge aktivnosti u skladu s člankom 3. Delegirane uredbe Komisije (EU) 2017/575 ⁽¹⁾ .	„da” („true”) „ne” („false”)
4	Izvršenje u okviru društva	Oznaka koja se upotrebljava za identifikaciju osobe ili algoritma unutar investicijskog društva odgovornog za izvršenje transakcije koja proizlazi iz naloga u skladu s člankom 9. Delegirane uredbe (EU) 2017/590. Ako je za izvršenje transakcije odgovorna fizička osoba, za identifikaciju te osobe upotrebljava se {NATIONAL_ID}. Ako je za izvršenje transakcije odgovoran algoritam, rubrika se popunjava u skladu s člankom 9. Delegirane uredbe (EU) 2017/590.	{NATIONAL_ID} – fizičke osobe {ALPHANUM-50} – algoritmi

BR.	Rubrika/sadržaj	Opis	Oblik
		Ako su u izvršenje transakcije uključene najmanje dvije osobe ili kombinacija osoba i algoritama, društvo određuje trgovca ili algoritam koji su prvenstveno odgovorni kako je određeno u članku 9. Delegirane uredbe (EU) 2017/590 te u ovu rubriku unosi identitet tog trgovca ili algoritma. Ova rubrika primjenjuje se samo na izvršene naloge.	
5	Identifikacijska oznaka naloga koji je podnesen mjestu trgovanja ili drugom investicijskom društvu	Oznaka koju investicijsko društvo upotrebljava za identifikaciju naloga koji je podnesen mjestu trgovanja ili drugom investicijskom društvu, pod uvjetom da je oznaka jedinstvena za dan trgovanja i za financijski instrument.	{ALPHANUM-50}
6	Identifikacijska oznaka naloga koju dodjeljuje neko drugo investicijsko društvo ili mjesto trgovanja kojima je nalog podnesen	Alfanumerička oznaka koju dodjeljuje drugo investicijsko društvo ili mjesto trgovanja kojemu je investicijsko društvo podnijelo nalog za izvršenje. U rubrici se navodi identifikacijska oznaka koju dodjeljuje to drugo investicijsko društvo ili mjesto trgovanja.	{ALPHANUM-50}
7	Identifikacijska oznaka primatelja naloga	Oznaka investicijskog društva kojemu je nalog prenesen ili oznaka mjesta trgovanja kojemu je nalog prenesen.	Za investicijsko društvo: {LEI} Za mjesto trgovanja: {MIC}
8	Vrsta naloga	Navodi se vrsta naloga koji se podnosi mjestu trgovanja u skladu sa specifikacijama mjesta trgovanja.	{ALPHANUM-50}
9	Granična cijena	Najveća cijena po kojoj se može izvršiti kupovni nalog ili najmanja cijena po kojoj se može izvršiti prodajni nalog. Raspon cijena za strateški nalog. Može biti negativan ili pozitivan. Ova se rubrika ne popunjava za naloge koji nemaju graničnu cijenu ili za naloge bez cijene. U slučaju konvertibilnih obveznica u ovoj rubrici iskazuje se realna cijena (cijena obveznice bez obračunatih kamata ili cijena obveznice s obračunatim kamatama) za nalog. Ako se nalog izvrši, investicijsko društvo evidentira i cijenu po kojoj je transakcija izvršena.	{DECIMAL-18/13} ako je cijena izražena u monetarnoj vrijednosti. Ako je cijena izražena u monetarnoj vrijednosti, iskazuje se u glavnoj valutnoj jedinici. {DECIMAL-11/10} ako je cijena izražena u postotku ili prinosu. {DECIMAL-18/17} ako je cijena izražena u baznim bodovima
10	Valuta cijene	Valuta u kojoj je izražena cijena trgovanja (primjenjivo ako je cijena izražena u monetarnoj vrijednosti) za financijski instrument koji se odnosi na nalog.	{CURRENCYCODE_3}
11	Označivanje cijene	Navodi se izražavaju li se cijena i izvršna cijena u monetarnoj vrijednosti, postotku, prinosu ili baznim bodovima.	„MONE” – monetarna vrijednost „PERC” – postotak „YIEL” – prinos „BAPO” – bazni bodovi
12	Dodatna granična cijena	Bilo koja granična cijena koja se može primjenjivati na nalog. Ova se rubrika ne popunjava ako to nije relevantno.	{DECIMAL-18/13} ako je cijena izražena u monetarnoj vrijednosti.

BR.	Rubrika/sadržaj	Opis	Oblik
			<p>Ako je cijena izražena u monetarnoj vrijednosti, iskazuje se u glavnoj valutnoj jedinici.</p> <p>{DECIMAL-11/10} ako je cijena izražena u postotku ili prinosu.</p> <p>{DECIMAL-18/17} ako je cijena izražena u baznim bodovima</p>
13	Cijena za aktivaciju (<i>stop price</i>)	<p>Cijena koja se mora postići kako bi se nalog aktivirao.</p> <p>Za stop naloge koje aktiviraju događaji koji ne ovise o cijeni financijskog instrumenta, u ovoj se rubrici navodi cijena za aktivaciju koja je jednaka nuli.</p> <p>Ova se rubrika ne popunjava ako to nije relevantno.</p>	<p>{DECIMAL-18/13} ako je cijena izražena u monetarnoj vrijednosti.</p> <p>Ako je cijena izražena u monetarnoj vrijednosti, iskazuje se u glavnoj valutnoj jedinici.</p> <p>{DECIMAL-11/10} ako je cijena izražena u postotku ili prinosu.</p> <p>{DECIMAL-18/17} ako je cijena izražena u baznim bodovima</p>
14	Granična cijena za prilagođeni nalog	<p>Najveća cijena po kojoj se može izvršiti prilagođeni kupovni nalog ili najmanja cijena po kojoj se može izvršiti prilagođeni prodajni nalog.</p> <p>Ova se rubrika ne popunjava ako to nije relevantno.</p>	<p>{DECIMAL-18/13} ako je cijena izražena u monetarnoj vrijednosti.</p> <p>Ako je cijena izražena u monetarnoj vrijednosti, iskazuje se u glavnoj valutnoj jedinici.</p> <p>{DECIMAL-11/10} ako je cijena izražena u postotku ili prinosu.</p> <p>{DECIMAL-18/17} ako je cijena izražena u baznim bodovima</p>
15	Preostala količina uključujući skrivenu	<p>Ukupna količina koja preostaje u knjizi naloga nakon djelomičnog izvršenja ili u slučaju bilo kojeg događaja koji utječe na nalog.</p> <p>U slučaju djelomičnog izvršenja naloga riječ je o ukupnom preostalom volumenu nakon djelomičnog izvršenja. U slučaju unosa naloga riječ je o početnoj količini.</p>	<p>{DECIMAL-18/17} ako je količina izražena brojem jedinica.</p> <p>{DECIMAL-18/5} ako je količina izražena u monetarnoj ili nominalnoj vrijednosti.</p>
16	Objavljena količina	Količina koja je vidljiva (u odnosu na skrivenu) u knjizi naloga.	<p>{DECIMAL-18/17} ako je količina izražena brojem jedinica.</p> <p>{DECIMAL-18/5} ako je količina izražena u monetarnoj ili nominalnoj vrijednosti.</p>
17	Izvršena količina	U slučaju djelomičnog ili potpunog izvršenja u ovoj se rubrici navodi izvršena količina.	<p>{DECIMAL-18/17} ako je količina izražena brojem jedinica.</p> <p>{DECIMAL-18/5} ako je količina izražena u monetarnoj ili nominalnoj vrijednosti.</p>

BR.	Rubrika/sadržaj	Opis	Oblik
18	Najmanja prihvatljiva količina	Najmanja prihvatljiva količina koja je potrebna za izvršenje naloga koja može uključivati veći broj djelomičnih izvršenja te se u načelu odnosi na netrajne vrste naloga. Ova se rubrika ne popunjava ako to nije relevantno.	{DECIMAL-18/17} ako je količina izražena brojem jedinica. {DECIMAL-18/5} ako je količina izražena u monetarnoj ili nominalnoj vrijednosti.
19	Najmanja izvršiva veličina	Najmanja izvršiva veličina svakog pojedinačnog potencijalnog izvršenja. Ova se rubrika ne popunjava ako to nije relevantno.	{DECIMAL-18/17} ako je količina izražena brojem jedinica. {DECIMAL-18/5} ako je količina izražena u monetarnoj ili nominalnoj vrijednosti.
20	Najmanja izvršiva veličina samo za prvo izvršenje	Navodi se odnosi li se najmanja izvršiva veličina samo na prvo izvršenje. Ova se rubrika ne mora popunjavati ako nije popunjena rubrika 19.	„da” („true”) „ne” („false”)
21	Pokazatelj samo za pasivne naloge	Navodi se je li nalog podnesen mjestu trgovanja s obilježjem/oznakom tako da se nalog ne može odmah izvršiti u odnosu na bilo koji vidljivi nalog na suprotnoj strani.	„da” („true”) „ne” („false”)
22	Sprječavanje samoizvršenja	Navodi se je li nalog unesen uz kriterije sprječavanja samoizvršenja kako se ne bi izvršio s nalogom na suprotnoj strani knjige naloga koji je unio isti član ili sudionik.	„da” („true”) „ne” („false”)
23	Datum i vrijeme (podnošenja naloga)	Točan datum i vrijeme podnošenja naloga mjestu trgovanja ili nekom investicijskom društvu.	{DATE_TIME_FORMAT} Broj znamenki nakon „sekundi” utvrđuje se u skladu s tablicom 2. iz Priloga Delegiranoj uredbi (EU) 2017/574.
24	Datum i vrijeme (primitka naloga)	Točan datum i vrijeme svake poruke koja je poslana mjestu trgovanja ili drugom investicijskom društvu ili koja je od njih primljena, a odnosi se na nalog.	{DATE_TIME_FORMAT} Broj znamenki nakon „sekundi” utvrđuje se u skladu s tablicom 2. iz Priloga Delegiranoj uredbi (EU) 2017/574.
25	Redni broj	Investicijsko društvo svaki događaj naveden u rubrici 26 identificira pozitivnim cijelim brojem rastućim redoslijedom. Redni broj jedinstven je za svaku vrstu događaja, dosljedan je među svim događajima koje je vremenskim žigom ovjerilo investicijsko društvo i nepromjenjiv je za datum kad se događaj odvija.	{INTEGER-50}
26	Novi nalog, izmjena naloga, otkazivanje naloga, odbijanje naloga, djelomično ili potpuno izvršenje	Novi nalog: primitak novog naloga od strane operatera mjesta trgovanja. Aktiviran: nalog koji postaje izvršiv ili ovisno o slučaju, neizvršiv kada se ostvari unaprijed utvrđen uvjet.	„NEWO” – novi nalog „TRIG” – aktiviran

BR.	Rubrika/sadržaj	Opis	Oblik
		<p>Zamijenjen od strane člana, sudionika ili klijenta mjesta trgovanja: kad član, sudionik ili klijent mjesta trgovanja odluči na vlastitu inicijativu izmijeniti bilo koje obilježje naloga koji je prethodno unio u knjigu naloga.</p> <p>Zamijenjen tržišnim operacijama (automatski): kad se obilježje naloga izmijeni informatičkim sustavima operatera mjesta trgovanja. To uključuje slučajeve kad se postojeća obilježja prilagođenog naloga ili pratećeg stop naloga izmjenjuju kako bi se uzeo u obzir način unošenja naloga u knjigu naloga.</p> <p>Zamijenjen tržišnim operacijama (ljudska intervencija): kad osoblje operatera mjesta trgovanja izmijeni obilježje naloga. To uključuje situacije kad član, sudionik ili klijent mjesta trgovanja ima informatičke probleme i zbog toga je potrebno njegove naloge žurno otkazati.</p> <p>Promjena statusa na inicijativu člana, sudionika ili klijenta mjesta trgovanja. To uključuje aktivaciju i deaktivaciju.</p> <p>Promjena statusa zbog tržišnih operacija.</p> <p>Otkazan na inicijativu člana, sudionika ili klijenta mjesta trgovanja:</p> <p>Otkazan tržišnim operacijama. To uključuje zaštitni mehanizam predviđen za investicijska društva koja se bave algoritamskim trgovanjem i provode strategije održavanja tržišta kako je utvrđeno člancima 17. i 48. Direktive 2014/65/EU.</p> <p>Odbijeni nalog: nalog koji je operater mjesta trgovanja primio, ali i odbio.</p> <p>Nalog koji je prestao vrijediti: kad se nalog isključuje iz knjige naloga nakon završetka njegova razdoblja valjanosti.</p> <p>Djelomično izvršen: kad nalog nije u potpunosti izvršen tako da postoji količina koja se može izvršiti.</p> <p>Izvršen: kad ne postoji količina koja se može izvršiti.</p>	<p>„REME” – zamijenjen od strane člana, sudionika ili klijenta mjesta trgovanja.</p> <p>„REMA” – zamijenjen tržišnim operacijama (automatski).</p> <p>„REMH” – zamijenjen tržišnim operacijama (ljudska intervencija).</p> <p>„CHME” – promjena statusa na inicijativu člana/sudionika/klijenta mjesta trgovanja.</p> <p>„CHMO” – promjena statusa zbog tržišnih operacija.</p> <p>„CAME” – otkazan na inicijativu člana, sudionika ili klijenta mjesta trgovanja.</p> <p>„CAMO” – otkazan tržišnim operacijama.</p> <p>„REMO” – odbijeni nalog</p> <p>„EXPI” – nalog koji je prestao vrijediti</p> <p>„PARF” – djelomično izvršen</p> <p>„FILL” – izvršen</p> <p>{ALPHANUM-4} znakovi koje mjesto trgovanja još uvijek ne upotrebljava za vlastitu klasifikaciju.</p>
27	Pokazatelj kratke prodaje	<p>Kratka prodaja koju sklapa investicijsko društvo za vlastiti račun ili za račun klijenta, kako je opisano u članku 11. Delegirane uredbe (EU) 2017/590.</p> <p>Kad investicijsko društvo izvršava transakciju u ime klijenta koji prodaje, a investicijsko društvo ne može, djelujući u okviru svojih mogućnosti, utvrditi je li riječ o transakciji kratke prodaje, u rubrici se navodi „UNDI”.</p> <p>Ako se transakcija odnosi na preneseni nalog koji je ispunio uvjete za prijenos utvrđene u članku 4. Delegirane uredbe (EU) 2017/590, društvo primatelj ispunjava ovu rubriku u svojem izvješću korištenjem informacija koje je primio od društva prenositelja.</p>	<p>„SSHO” – kratka prodaja bez iznimke</p> <p>„SSEX” – kratka prodaja s iznimkom</p> <p>„SELL” – nema kratke prodaje</p> <p>„UNDI” – informacije nisu dostupne</p>

BR.	Rubrika/sadržaj	Opis	Oblik
		<p>Ova se rubrika primjenjuje ako je instrument obuhvaćen Uredbom (EU) br. 236/2012 Europskog parlamenta i Vijeća (?), a prodavatelj je investicijsko društvo ili klijent investicijskog društva.</p> <p>Ova se rubrika primjenjuje samo u slučaju izvršenih naloga.</p>	
28	Pokazatelj izuzeća	<p>Navodi se je li transakcija izvršena na temelju izuzeća prije trgovanja u skladu s člancima 4. i 9. Uredbe (EU) br. 600/2014.</p> <p>Za vlasničke instrumente:</p> <p>„RFPT” = transakcija na temelju referentne cijene</p> <p>„NLIQ” = dogovorene transakcije s likvidnim financijskim instrumentima</p> <p>„OILQ” = dogovorene transakcije s nelikvidnim financijskim instrumentima</p> <p>„PRIC” = dogovorene transakcije koje podliježu uvjetima različitim od trenutne tržišne cijene tog vlasničkog financijskog instrumenta</p> <p>Za nevlasničke instrumente:</p> <p>„SIZE” = iznad određene veličine transakcije</p> <p>„ILQD” = transakcija s nelikvidnim instrumentom</p> <p>Ova se rubrika primjenjuje samo ako postoje nalozi koji su izvršeni na mjestu trgovanja na temelju izuzeća.</p>	<p>Unosi se jedna ili više sljedećih oznaka:</p> <p>„RFPT” – referentna cijena</p> <p>„NLIQ” – dogovorene (s likvidnim)</p> <p>„OILQ” – dogovorene (s nelikvidnim)</p> <p>„PRIC” – dogovorene (uvjeti)</p> <p>„SIZE” – iznad određene veličine</p> <p>„ILQD” – nelikvidni instrument</p>
29	Strategija preusmjeravanja	<p>Strategija preusmjeravanja primjenjiva u skladu sa specifikacijama mjesta trgovanja.</p> <p>Ova se rubrika ne popunjava ako to nije relevantno.</p>	{ALPHANUM-50}
30	Identifikacijska oznaka transakcije na mjestu trgovanja	<p>Alfnumerička oznaka koju mjesto trgovanja dodjeljuje transakciji u skladu s člankom 12. Delegirane uredbe (EU) 2017/575.</p> <p>Ova se rubrika primjenjuje samo ako postoje nalozi koji su izvršeni na mjestu trgovanja.</p>	{ALPHANUM-52}
31	Razdoblje valjanosti	<p>Valjan dok traje dan (<i>Good-For-Day</i>): nalog prestaje vrijediti na kraju dana trgovanja kad je unesen u knjigu naloga.</p> <p>Valjan dok se ne otkaže (<i>Good-Till-Cancelled</i>): nalog će biti i dalje aktivan u knjizi naloga te izvršiv sve dok se ne otkaže.</p> <p>Valjan do određenog vremena (<i>Good-Till-Time</i>): nalog istječe najkasnije do unaprijed određenog vremena tijekom dnevnog trgovanja koje je u tijeku.</p> <p>Valjan do određenog datuma (<i>Good-Till-Date</i>): nalog istječe na kraju određenog datuma.</p> <p>Valjan do određenog datuma i vremena (<i>Good-Till-Specified Date and Time</i>): nalog istječe na određeni datum i u određeno vrijeme.</p> <p>Valjan nakon određenog vremena (<i>Good After Time</i>): nalog je aktivan tek nakon unaprijed određenog vremena tijekom dnevnog trgovanja koje je u tijeku.</p>	<p>„GDAY” – valjan dok traje dan</p> <p>„GTCA” – valjan dok se ne otkaže</p> <p>„GTHT” – valjan do određenog vremena</p> <p>„GTHD” – valjan do određenog datuma</p> <p>„GTDT” – valjan do određenog datuma i vremena</p> <p>„GAFT” – valjan nakon određenog vremena</p>

BR.	Rubrika/sadržaj	Opis	Oblik
		<p>Valjan nakon određenog datuma (<i>Good After Date</i>): nalog je aktivan tek nakon početka unaprijed određenog datuma.</p> <p>Valjan nakon određenog vremena i datuma (<i>Good After Specified Date and Time</i>): nalog je aktivan tek nakon početka unaprijed određenog datuma i unaprijed određenog vremena.</p> <p>Nalog <i>odmah ili opozovi</i> (<i>immediate-or-cancel</i>): nalog koji se izvršava pri unosu u knjigu naloga (u količini koja se može izvršiti) i pri čemu preostala neizvršena količina ne ostaje u knjizi naloga (ako postoji).</p> <p>Nalog <i>sve ili ništa</i> (<i>fill-or-kill</i>): nalog koji se izvršava pri unosu u knjigu naloga pod uvjetom da se može ispuniti u potpunosti: u slučaju da se može izvršiti samo djelomično, nalog se automatski odbija i ne izvršava se.</p> <p>Ostalo: sve ostale naznake koje su specifične za određene poslovne modele, trgovinske platforme ili sustave.</p>	<p>„GAFD” – valjan nakon određenog datuma</p> <p>„GADT” – valjan nakon određenog vremena i datuma</p> <p>„IOCA” – nalog <i>odmah ili opozovi</i></p> <p>„F” – nalog <i>sve ili ništa</i> ili {ALPHANUM-4} znakovi koje mjesto trgovanja još uvijek ne upotrebljava za vlastitu klasifikaciju.</p>
32	Ograničenje naloga	<p>Valjan za zaključnu fazu trgovanja (<i>Good For Closing Price Crossing Session</i>): kad nalog ispunjava uvjete za zaključnu fazu trgovanja.</p> <p>Valjan za dražbu: nalog je aktivan i može se izvršiti samo u fazama dražbe (koje unaprijed mogu odrediti član, sudionik ili klijent mjesta trgovanja koji je podnio nalog, npr. početna i završna dražba i/ili unutarnevna dražba).</p> <p>Valjan samo za neprekidno trgovanje: nalog je aktivan samo tijekom neprekidnog trgovanja.</p> <p>Ostalo: sve ostale naznake koje su specifične za određene poslovne modele, trgovinske platforme ili sustave.</p>	<p>„SESR” – valjan za zaključnu fazu trgovanja</p> <p>„VFAR” – valjan za dražbu</p> <p>„VFCR” – valjan samo za neprekidno trgovanje</p> <p>{ALPHANUM-4} znakovi koje mjesto trgovanja još uvijek ne upotrebljava za vlastitu klasifikaciju.</p> <p>U ovoj se rubrici navodi veći broj oznaka odvojenih zarezom ako se primjenjuje veći broj vrsta.</p>
33	Datum i vrijeme razdoblja valjanosti	<p>Riječ je o vremenskom žigu koji označava vrijeme kad nalog postaje aktivan ili se isključuje iz knjige naloga.</p> <p>Valjan dok traje dan: datum unosa s vremenskim žigom koji označava vrijeme neposredno prije ponoći.</p> <p>Valjan do određenog vremena: datum unosa i vrijeme navedeno u nalogu.</p> <p>Valjan do određenog datuma: predviđeni datum isteka s vremenskim žigom koji označava vrijeme neposredno prije ponoći.</p> <p>Valjan do određenog vremena i datuma: predviđeni datum i vrijeme isteka naloga.</p> <p>Valjan nakon određenog vremena: datum unosa i predviđeno vrijeme kad nalog postaje aktivan.</p>	<p>{DATE_TIME_FORMAT}</p> <p>Broj znamenki nakon „sekundi” utvrđuje se u skladu s tablicom 2. iz Priloga Delegiranoj uredbi (EU) 2017/574.</p>

BR.	Rubrika/sadržaj	Opis	Oblik
		<p>Valjan nakon određenog datuma: predviđeni datum s vremenskim žigom koji označava vrijeme neposredno nakon ponoći.</p> <p>Valjan nakon određenog vremena i datuma: predviđeni datum i vrijeme kad nalog postaje aktivan.</p> <p>Valjan dok se ne opozove: krajnji datum i vrijeme kad se nalog automatski isključuje tržišnim operacijama.</p> <p>Ostalo: vremenski žig za sve dodatne vrste valjanosti.</p>	
34	Pridruženi nalog	Navodi se je li riječ o pridruženom nalogu u skladu s članom 2. stavkom 3. Delegirane uredbe (EU) 2017/575.	„da” („true”) „ne” („false”)
35	Dodatne informacije koje se odnose na izlazni nalog	<p>Sve upute, parametre, uvjete i ostale pojedinosti u pogledu naloga:</p> <p>koje je investicijsko društvo prenijelo mjestu trgovanja, a osobito upute, parametri, uvjeti i pojedinosti koji su potrebni kako bi mjesto trgovanja jasno razumjelo način obrade naloga; ili</p> <p>koje je mjesto trgovanja prenijelo investicijskom društvu, a osobito upute, parametri, uvjeti i pojedinosti koji su potrebni kako bi investicijsko društvo dobilo povratne informacije o načinu obrade naloga.</p>	Slobodan unos teksta

(¹) Delegirana uredba Komisije (EU) 2017/575 od 8. lipnja 2016. o dopuni Direktive 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća o tržištu financijskih instrumenata u pogledu regulatornih tehničkih standarda koji se odnose na podatke o kvaliteti izvršenja transakcija koje objavljuju mjesta izvršenja (vidjeti stranicu 152 ovoga Službenog lista).

(²) Uredba (EU) br. 236/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. ožujka 2012. o kratkoj prodaji i određenim aspektima kreditnih izvedenica na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza (SL L 86, 24.3.2012., str. 1.).

DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) 2017/590**od 28. srpnja 2016.****o dopuni Uredbe (EU) br. 600/2014 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda za izvješćivanje nadležnih tijela o transakcijama****(Tekst značajan za EGP)**

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 600/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o tržištima financijskih instrumenata i izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 26. stavak 9. treći podstavak,

budući da:

- (1) u svrhu učinkovite analize podataka koju provode nadležna tijela trebalo bi uskladiti standarde i formate koji se primjenjuju u izvješćivanju o transakcijama.
- (2) Uzimajući u obzir tržišne prakse, nadzorna iskustva i razvoj tržišta, značenje transakcije u svrhu izvješćivanja trebalo bi biti široko. Njime bi trebalo obuhvatiti kupnju i prodaju instrumenata o kojima se izvješćuje kao i ostale slučajeve stjecanja ili otuđenja instrumenata o kojima se izvješćuje jer i oni mogu dovesti do zabrinutosti u pogledu zlouporabe tržišta. Nadalje, promjene zamišljenog iznosa mogu dovesti do zabrinutosti u pogledu moguće zlouporabe tržišta jer su po prirodi slične dodatnim transakcijama kupnje ili prodaje. Kako bi nadležna tijela razlikovala te promjene od drugih oblika kupnje ili prodaje, informacije o tim promjenama trebalo bi posebno navesti u izvješćima o transakcijama.
- (3) Koncept transakcije ne bi trebao uključivati radnje ili događaje o kojima nije potrebno izvijestiti nadležna tijela u svrhu nadzora tržišta. Kako bi se osiguralo da informacije o takvim radnjama i događajima nisu uključene u izvješća o transakcijama, njih bi trebalo posebno izuzeti iz značenja transakcije.
- (4) Kako bi se pojasnilo koja su investicijska društva dužna izvješćivati o transakcijama, trebalo bi utvrditi aktivnosti ili usluge koje dovode do transakcije. Slijedom toga, trebalo bi smatrati da investicijsko društvo izvršava transakciju ako pruža uslugu ili provodi aktivnost iz odjeljka A točaka 1., 2. i 3. Priloga I. Direktivi 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾, donosi odluku o ulaganju u skladu s diskrecijskim ovlastima koje mu je dodijelio klijent ili prenosi financijske instrumente na račune ili s računa, pod uvjetom da je posljedica tih usluga ili aktivnosti u svakom slučaju transakcija. Međutim, u skladu s člankom 26. stavkom 4. Uredbe (EU) br. 600/2014, za investicijska društva za koja se smatra da su prenijela naloge čija je posljedica transakcija ne bi se trebalo smatrati da su izvršila te transakcije.
- (5) Kako bi se izbjeglo neizvješćivanje ili dvostruko izvješćivanje investicijskih društava koja prenose naloge jedna drugima, investicijsko društvo koje namjerava prenijeti nalog trebalo bi se s društvom koje ga zaprima dogovoriti o tome hoće li društvo primatelj naloga izvijestiti o svim pojedinostima nastale transakcije ili će dalje proslijediti nalog drugom investicijskom društvu. Ako takav dogovor ne postoji, trebalo bi smatrati da nalog nije prenesen i svako investicijsko društvo trebalo bi dostaviti svoje izvješće o transakciji sa [svim] pojedinostima koje se odnose na transakciju o kojoj izvješćuje svako investicijsko društvo. Nadalje, trebalo bi utvrditi pojedinosti koje se odnose na nalog koji se prenosi između društava kako bi se osiguralo da nadležna tijela zaprimaju relevantne, točne i potpune informacije.
- (6) Kako bi se osigurala sigurna i učinkovita identifikacija investicijskih društava odgovornih za izvršenje transakcija, ta bi društva trebala osigurati svoju identifikaciju u izvješću o transakciji dostavljenom u skladu s njihovom obvezom izvješćivanja o transakcijama služeći se potvrđenim, izdanim i uredno obnovljenim identifikatorima pravne osobe.

⁽¹⁾ SL L 173, 12.6.2014., str. 84.⁽²⁾ Direktiva 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o tržištu financijskih instrumenata i izmjeni Direktive 2002/92/EZ i Direktive 2011/61/EU (SL L 173, 12.6.2014., str. 349.)

- (7) Kako bi se osigurala dosljedna i pouzdana identifikacija fizičkih osoba iz izvješća o transakcijama, njih bi trebalo identificirati na temelju zemlje njihova državljanstva nakon koje slijede identifikatori koje je zemlja državljanstva dodijelila tim osobama. Ako ti identifikatori nisu na raspolaganju, fizičke osobe trebalo bi identificirati na temelju identifikatora koji se sastoje od njihova datuma rođenja i imena.
- (8) Kako bi se olakšao nadzor tržišta, identifikacija klijenata trebala bi biti dosljedna, jedinstvena i pouzdana. Stoga bi u izvješća o transakcijama trebalo uključiti puno ime i datum rođenja klijenata koji su fizičke osobe i trebalo bi na temelju identifikatora pravne osobe identificirati klijente koji su pravne osobe.
- (9) Osobe ili računalni algoritmi koji donose odluke o ulaganju mogu biti odgovorni za zlouporabu tržišta. Stoga, kako bi se osigurao učinkovit nadzor tržišta, ako odluke o ulaganju donose osoba koja nije klijent ili računalni algoritam, osobu ili algoritam trebalo bi u izvješću o transakciji identificirati služeći se jedinstvenim, pouzdanim i dosljednim identifikatorima. Ako u investicijskom društvu odluku o ulaganju donosi više osoba, u izvješću bi trebalo identificirati osobu koja je preuzela primarnu odgovornost za odluku.
- (10) Osobe ili računalni algoritmi odgovorni za određivanje mjesta pristupa ili investicijskog društva kojem se prenose nalozi ili bilo kojeg drugog uvjeta povezanog s izvršenjem naloga mogu pritom biti odgovorni za zlouporabu tržišta. Stoga bi, kako bi se osigurao učinkovit nadzor tržišta, u izvješću o transakciji trebalo identificirati osobu ili računalni algoritam koji su u investicijskom društvu odgovorni za takve aktivnosti. Ako su uključeni osoba i računalni algoritam ili više osoba ili algoritama, investicijsko društvo trebalo bi dosljedno na temelju unaprijed utvrđenih kriterija odrediti koja su osoba ili algoritam primarno odgovorni za te aktivnosti.
- (11) Kako bi se omogućilo učinkovito praćenje tržišta, u izvješća o transakcijama trebalo bi uključiti točne informacije o svakoj promjeni pozicije investicijskog društva ili njegova klijenta koja je posljedica transakcije o kojoj se izvješćuje u trenutku njezina izvršenja. Stoga bi investicijska društva trebala u pojedinačnom izvješću o transakciji dosljedno izvijestiti o povezanim rubrikama i trebala bi o transakciji ili različitim dijelovima transakcije izvijestiti tako da njihova izvješća zajedno pružaju jasnu cjelovitu sliku koja predstavlja točan odraz promjena pozicije.
- (12) Transakcije kratke prodaje trebalo bi posebno označiti kao takve bez obzira na to jesu li potpune ili djelomične transakcije kratke prodaje.
- (13) Učinkovit nadzor tržišta u slučaju transakcije u kombinaciji financijskih instrumenata predstavlja osobite izazove za nadzor tržišta. Nadležnom tijelu potrebni su globalni pregled i mogućnost da transakciju razmotri zasebno u pogledu svakog financijskog instrumenta koji je dio transakcije u koju je uključeno više financijskih instrumenata. Stoga bi investicijska društva koja izvršavaju transakcije u kombinaciji financijskih instrumenata trebala izvijestiti o transakciji za svaki financijski instrument zasebno i povezati ta izvješća jedinstvenim identifikatorom na razini društva sa skupinom izvješća o transakcijama koja se odnose na to izvršenje.
- (14) Kako bi se zaštitila učinkovitost nadzora pravnih osoba u pogledu zlouporabe tržišta, države članice trebale bi osigurati pripremu, dodjelu i održavanje identifikatora pravne osobe u skladu s međunarodno uspostavljenim načelima za osiguravanje dosljedne i jedinstvene identifikacije pravnih osoba. Investicijska društva trebala bi pribaviti identifikatore pravne osobe od svojih klijenata prije pružanja usluga kojima bi se aktivirale obveze izvješćivanja u pogledu transakcija koje se provode u ime tih klijenata i upotrijebiti ih u svojim izvješćima o transakcijama.
- (15) Kako bi se osiguralo učinkovito i djelotvorno praćenje tržišta, izvješća o transakcijama trebalo bi samo jedanput dostaviti jednom nadležnom tijelu, koje ih može prosljediti ostalim relevantnim nadležnim tijelima. Stoga bi investicijsko društvo trebalo, ako izvrši transakciju, dostaviti izvješće nadležnom tijelu matične države članice investicijskog društva bez obzira na to je li uključena podružnica ili je li društvo koje dostavlja izvješće izvršilo transakciju preko podružnice u drugoj državi članici. Nadalje, ako je transakcija u cijelosti ili djelomično izvršena preko podružnice investicijskog društva koja se nalazi u drugoj državi članici, izvješće bi trebalo samo jedanput dostaviti nadležnom tijelu matične države članice investicijskog društva, osim ako su se nadležna tijela matične države članice i države članice domaćina drukčije dogovorila. Kako bi se osiguralo da nadležna tijela države članice domaćina mogu nadzirati usluge koje pružaju podružnice na njihovu državnom području, trebaju primiti izvješća o transakcijama koja se odnose na aktivnosti podružnica. Zbog tog razloga i kako bi se omogućilo prosljeđivanje izvješća o transakcijama svim relevantnim nadležnim tijelima za podružnice koje sudjeluju u tim transakcijama, u izvješća je potrebno uključiti detaljne podatke o aktivnosti podružnice.

- (16) Potpuni i točni podaci u izvješćivanju o transakcijama bitni su za nadzor zlouporabe tržišta. Stoga bi mjesta trgovanja i investicijska društva trebala imati metode i mehanizme kojima osiguravaju dostavu potpunih i točnih izvješća o transakcijama nadležnim tijelima. Ovlašteni mehanizmi izvješćivanja (ARM) ne bi trebali biti obuhvaćeni ovom uredbom jer podliježu vlastitom posebnom sustavu utvrđenom u Delegiranoj uredbi Komisije (EU) 2017/571 ⁽¹⁾ i imaju analogne zahtjeve kojima se osiguravaju potpunost i točnost podataka.
- (17) Kako bi se mogli pratiti poništenja ili ispravci, investicijsko bi društvo trebalo čuvati pojedinosti o ispravcima i poništenjima dobivene od ARM-a u slučaju kada ARM u skladu s uputama investicijskog društva poništi ili ispravi izvješće o transakciji dostavljeno u ime investicijskog društva.
- (18) Određivanjem najrelevantnijeg tržišta s obzirom na likvidnost omogućuje se prosljeđivanje izvješća o transakcijama ostalim nadležnim tijelima, a ulagateljima se omogućuje identifikacija nadležnih tijela koja moraju izvjestiti o svojim kratkim pozicijama u skladu s člancima 5., 7. i 8. Uredbe (EU) br. 236/2012 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾. Pravila za određivanje relevantnog nadležnog tijela u skladu s Direktivom 2004/39/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁾ bila su učinkovita za većinu financijskih instrumenata i stoga ih ne bi trebalo mijenjati. Međutim, trebalo bi uvesti nova pravila posebno za one instrumente koji nisu obuhvaćeni Direktivom 2004/39/EZ, odnosno za dužničke instrumente koje izdaje subjekt iz treće zemlje, emisijske jedinice i izvedenice za čiji neposredni odnosni instrument ne postoji globalni identifikator ili je on košarica ili indeks izvan EGP-a.
- (19) Radi dosljednosti i kako bi se osiguralo nesmetano funkcioniranje financijskih tržišta, potrebno je da se odredbe ove Uredbe i odredbe Uredbe (EU) br. 600/2014 primjenjuju od istog datuma.
- (20) Ova Uredba temelji se na nacrtu regulatornih tehničkih standarda koje je Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala (ESMA) dostavilo Komisiji.
- (21) ESMA je provela otvorena javna savjetovanja o nacrtu regulatornih tehničkih standarda na kojem se temelji ova Uredba, analizirala je moguće povezane troškove i koristi te zatražila mišljenje Interesne skupine za vrijednosne papire i tržišta kapitala osnovane člankom 37. Uredbe (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁴⁾,

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Standardi i formati podataka za izvješćivanje o transakcijama

Izvješće o transakciji uključuje sve pojedinosti iz tablice 2. u Prilogu I. koje se odnose na predmetne financijske instrumente. Sve pojedinosti koje se trebaju uključiti u izvješća o transakcijama dostavljaju se, u skladu sa standardima i formatima navedenima u tablici 2. u Prilogu I., u elektroničkom i strojno čitljivom obliku i u standardnom predlošku u formatu XML u skladu s metodologijom ISO 20022.

Članak 2.

Značenje transakcije

1. Za potrebe članka 26. Uredbe (EU) br. 600/2014, transakciju čini zaključenje stjecanja ili otuđenja financijskog instrumenta iz članka 26. stavka 2. Uredbe (EU) br. 600/2014.

⁽¹⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) 2017/571 od 2. lipnja 2016. o dopuni Direktive 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda za izdavanje odobrenja za rad, organizacijske zahtjeve i objavljivanje transakcija za pružatelje usluga dostave podataka (vidjeti stranicu 126 ovoga Službenog lista).

⁽²⁾ Uredba (EU) br. 236/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. ožujka 2012. o kratkoj prodaji i određenim aspektima kreditnih izvedenica na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza (SL L 86, 24.3.2012., str. 1.)

⁽³⁾ Direktiva 2004/39/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. travnja 2004. o tržištima financijskih instrumenata te o izmjeni direktiva Vijeća 85/611/EEZ i 93/6/EEZ i Direktive 2000/12/EZ Europskog parlamenta i Vijeća te stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 93/22/EEZ (SL L 145, 30.4.2004., str. 1.)

⁽⁴⁾ Uredba (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju europskog nadzornog tijela (Europskog nadzornog tijela za vrijednosne papire i tržišta kapitala), izmjeni Odluke br. 716/2009/EZ i stavljanju izvan snage Odluke Komisije 2009/77/EZ (SL L 331, 15.12.2010., str. 84.)

2. Stjecanje iz stavka 1. uključuje sljedeće:
 - (a) kupnju financijskog instrumenta;
 - (b) sklapanje ugovora o izvedenicama;
 - (c) povećanje zamišljenog iznosa ugovora o izvedenicama.
3. Otuđenje iz stavka 1. uključuje sljedeće:
 - (a) prodaju financijskog instrumenta;
 - (b) zatvaranje ugovora o izvedenicama;
 - (c) smanjenje zamišljenog iznosa ugovora o izvedenicama.
4. Za potrebe članka 26. Uredbe (EU) br. 600/2014 transakcija uključuje i istodobno stjecanje i otuđenje financijskog instrumenta ako nema promjene vlasništva tog financijskog instrumenta, ali se u skladu s člancima 6., 10., 20. ili 21. Uredbe (EU) br. 600/2014 zahtijeva objavljivanje nakon trgovanja.
5. Transakcija za potrebe članka 26. Uredbe (EU) br. 600/2014 ne uključuje sljedeće:
 - (a) transakcije financiranja vrijednosnih papira kako je definirano u članku 3. stavku 11. Uredbe (EU) 2015/2365 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾;
 - (b) ugovor sklopljen isključivo u svrhu poravnjanja ili namire;
 - (c) namiru uzajamnih obveza između strana u slučaju prijenosa neto obveze;
 - (d) stjecanje ili otuđenje koji su isključivo posljedica djelatnosti skrbništva;
 - (e) dodjelu ili obnovu ugovora o izvedenicama nakon trgovanja ako je jednu od strana ugovora o izvedenicama zamijenila treća strana;
 - (f) kompresiju portfelja;
 - (g) stvaranje ili isplatu udjela u subjektu za zajednička ulaganja koje provodi upravitelj subjekta za zajednička ulaganja;
 - (h) ostvarivanje prava ugrađenog u financijski instrument ili konverziju konvertibilne obveznice i nastalu transakciju odnosnog financijskog instrumenta;
 - (i) stvaranje, istek ili isplatu financijskog instrumenta kao posljedica unaprijed utvrđenih ugovornih uvjeta ili kao posljedica obveznih događaja koji su izvan kontrole ulagatelja ako ulagatelj u trenutku stvaranja, isteka ili isplate financijskog instrumenta ne donosi odluku o ulaganju;
 - (j) smanjenje ili povećanje zamišljenog iznosa ugovora o izvedenicama kao posljedica unaprijed utvrđenih ugovornih uvjeta ili obveznih događaja ako ulagatelj u trenutku promjene zamišljenog iznosa ne donosi odluku o ulaganju;
 - (k) promjenu sastava indeksa ili košarice koja nastaje nakon izvršenja transakcije;
 - (l) stjecanje u okviru plana za ponovno ulaganje dividende;
 - (m) stjecanje ili otuđenje u okviru poticajnog plana dionica za zaposlenike ili kao posljedica upravljanja fondom za imovinu bez vlasnika ili prava na preostale dijelne dionice nakon korporativnih događaja ili u okviru programa smanjenja dioničara ako su ispunjeni svi sljedeći kriteriji:
 - i. datumi stjecanja ili otuđenja utvrđeni su i objavljeni unaprijed;

⁽¹⁾ Uredba (EU) 2015/2365 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2015. o transparentnosti transakcija financiranja vrijednosnih papira i ponovne uporabe te o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 (SL L 337, 23.12.2015., str. 1.)

- ii. odluka o ulaganju u pogledu stjecanja ili otuđenja koju je donio ulagatelj predstavlja odluku ulagatelja da sklopi transakciju bez mogućnosti jednostrane izmjene uvjeta transakcije;
 - iii. razdoblje između odluke o ulaganju i trenutka izvršenja iznosi najmanje deset radnih dana;
 - iv. vrijednost transakcije ograničena je na iznos istovjetan iznosu od 1 000 EUR u slučaju jednokratne transakcije za određenog ulagatelja u određeni financijski instrument ili, ako su posljedica dogovora transakcije, ukupna vrijednost transakcije ograničena je na iznos istovjetan iznosu od 500 EUR za određenog ulagatelja u određeni instrument po kalendarskom mjesecu;
- (n) ponudu za razmjenu i natječajnu ponudu za obveznicu ili drugi oblik sekuritiziranog duga ako su uvjeti ponude utvrđeni i objavljeni unaprijed i odluka o ulaganju predstavlja odluku ulagatelja da sklopi transakciju bez mogućnosti jednostrane izmjene njezinih uvjeta;
- (o) stjecanje ili otuđenje koji su isključivo posljedica prijenosa kolaterala.

Izuzeće predviđeno u prvom podstavku točki (a) ne primjenjuje se na transakcije financiranja vrijednosnih papira u kojima je druga ugovorna strana članica Europskog sustava središnjih banaka.

Izuzeće predviđeno u prvom podstavku točki (i) ne primjenjuje se na prve javne ponude ili sekundarne javne ponude ili plasiranja ili izdavanje duga.

Članak 3.

Značenje izvršenja transakcije

1. Smatra se da je investicijsko društvo izvršilo transakciju u smislu članka 2. ako pruža bilo koju od sljedećih usluga ili provodi bilo koju od sljedećih aktivnosti čija je posljedica transakcija:
- (a) zaprimanje i prijenos naloga u vezi s jednim financijskim instrumentom ili više njih;
 - (b) izvršavanje naloga u ime klijenata;
 - (c) trgovanje za vlastiti račun;
 - (d) donošenje odluke o ulaganju u skladu s diskrecijskim ovlastima koje mu je dodijelio klijent;
 - (e) prijenos financijskih instrumenata na račune ili s računa.
2. Ne smatra se da je investicijsko društvo izvršilo transakciju ako je prenijelo nalog u skladu s člankom 4.

Članak 4.

Prijenos naloga

1. Smatra se da je investicijsko društvo koje prenosi nalog u skladu s člankom 26. stavkom 4. Uredbe (EU) br. 600/2014 (u daljnjem tekstu: društvo prenositelj naloga) prenijelo taj nalog samo ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:
- (a) nalog je zaprimljen od njegova klijenta ili je posljedica njegove odluke o stjecanju ili otuđenju određenog financijskog instrumenta u skladu s diskrecijskim ovlastima koje su mu dodijelili jedan klijent ili više njih;
 - (b) društvo prenositelj naloga prenijelo je pojedinosti o nalogu iz stavka 2. drugom investicijskom društvu (u daljnjem tekstu: društvo primatelj naloga);
 - (c) društvo primatelj naloga podliježe primjeni članka 26. stavka 1. Uredbe (EU) br. 600/2014 i suglasno je s time da će izvijestiti o transakciji proizišloj iz predmetnog naloga ili da će pojedinosti o nalogu prenijeti drugom investicijskom društvu u skladu s ovim člankom.

Za potrebe prvog podstavka točke (c) u sporazumu je naveden rok u kojem je društvo prenositelj naloga dužno društvu primatelju naloga dostaviti pojedinosti o nalogu i predviđeno je da je društvo primatelj naloga dužno potvrditi sadržavaju li zaprimljene pojedinosti o nalogu vidljive pogreške ili propuste prije dostave izvješća o transakciji ili prijenosa naloga u skladu s ovim člankom.

2. Sljedeće pojedinosti o nalogu prenose se u skladu sa stavkom 1. ako se odnose na predmetni nalog:
 - (a) identifikacijska oznaka financijskog instrumenta;
 - (b) odnosi li se nalog na stjecanje ili otuđenje financijskog instrumenta;
 - (c) cijena i količina navedene u nalogu;
 - (d) oznaka klijenta i pojedinosti o klijentu društva prenositelja naloga za potrebe naloga;
 - (e) oznaka donositelja odluke i pojedinosti o donositelju odluke za klijenta ako je odluka o ulaganju donesena na temelju ovlasti za zastupanje;
 - (f) oznaka za identifikaciju kratke prodaje;
 - (g) oznaka za identifikaciju osobe ili algoritma odgovornih za odluku o ulaganju u društvu prenositelju naloga;
 - (h) zemlja podružnice investicijskog društva koja nadzire osobu odgovornu za odluku o ulaganju i zemlja podružnice investicijskog društva koja je zaprimila nalog od klijenta ili donijela odluku o ulaganju za klijenta u skladu s diskrecijskim ovlastima koje joj je dodijelio klijent;
 - (i) za naloge koji se odnose na robne izvedenice, naznaka smanjuje li se transakcijom rizik na objektivno mjerljiv način u skladu s člankom 57. Direktive 2014/65/EU;
 - (j) oznaka za identifikaciju društva prenositelja naloga.

Za potrebe prvog podstavka točke (d), klijent se, ako je fizička osoba, označava u skladu s člankom 6.

Za potrebe prvog podstavka točke (j), ako je preneseni nalog zaprimljen od prethodnog društva koje nije prenijelo nalog u skladu s uvjetima iz ovog članka, oznaka je oznaka za identifikaciju društva prenositelja naloga. Ako je preneseni nalog zaprimljen od prethodnog društva prenositelja naloga u skladu s uvjetima iz ovog članka, oznaka predviđena u skladu s točkom (j) iz prvog podstavka oznaka je za identifikaciju prethodnog društva prenositelja naloga.

3. Ako u vezi s određenim nalogom postoji više društava prenositelja naloga, pojedinosti o nalogu iz stavka 2. prvog podstavka točaka od (d) do (i) prenose se u pogledu klijenta prvog društva prenositelja naloga.
4. Ako se nalog zajednički odnosi na nekoliko klijenata, informacije iz stavka 2. prenose se za svakog klijenta.

Članak 5.

Identifikacija investicijskog društva koje izvršava transakciju

1. Investicijsko društvo koje izvršava transakciju osigurava svoju identifikaciju potvrđenom, izdanom i uredno obnovljenom identifikacijskim oznakom pravne osobe u skladu s normom ISO 17442 u izvješću o transakciji dostavljenom na temelju članka 26. stavka 1. Uredbe (EU) br. 600/2014.
2. Investicijsko društvo koje izvršava transakciju osigurava da su referentni podaci koji se odnose na njegov identifikator pravne osobe obnovljeni u skladu s uvjetima bilo koje od ovlaštenih lokalnih operativnih jedinica sustava globalnih identifikatora pravnih osoba.

Članak 6.

Oznaka za identifikaciju fizičkih osoba

1. Fizička osoba identificira se u izvješću o transakciji oznakom koja se sastoji od oznake zemlje alpha-2 iz norme ISO 3166-1 (dvoslovne oznake zemlje) kojom se označava državljanstvo osobe, nakon koje slijedi nacionalni identifikator klijenta naveden u Prilogu II. na temelju državljanstva osobe.
2. Nacionalni identifikator klijenta iz stavka 1. dodjeljuje se u skladu s razinama prioriteta predviđenima u Prilogu II. primjenom identifikatora najvišeg prioriteta koji osoba ima bez obzira na to je li taj identifikator već poznat investicijskom društvu.
3. Ako je fizička osoba državljanin više zemalja Europskog gospodarskog prostora (EGP), primjenjuju se oznaka zemlje prvog državljanstva prema abecednom redoslijedu u skladu s oznakom alpha-2 iz norme ISO 3166-1 i identifikator tog državljanstva dodijeljen u skladu sa stavkom 2. Ako fizička osoba ima državljanstvo zemlje izvan EGP-a, primjenjuje se identifikator najvišeg prioriteta u skladu s rubrikom koja se odnosi na „sve ostale zemlje” kako je predviđeno u Prilogu II. Ako fizička osoba ima državljanstvo zemlje EGP-a i zemlje izvan EGP-a, primjenjuju se oznaka zemlje državljanstva koja je članica EGP-a i identifikator najvišeg prioriteta tog državljanstva dodijeljen u skladu sa stavkom 2.
4. Ako se identifikator dodijeljen u skladu sa stavkom 2. odnosi na CONCAT, investicijsko društvo identificira fizičku osobu služeći se nizom koji se sastoji od sljedećih elemenata navedenih sljedećim redoslijedom:
 - (a) datuma rođenja osobe u formatu GGGGMMDD;
 - (b) prvih pet znakova imena;
 - (c) prvih pet znakova prezimena.
5. Za potrebe stavka 4., prefiksi ispred imena izuzimaju se, a imena i prezimena kraća od pet znamenaka dopunjuju se znakom „#” kako bi se osiguralo da upućivanja na imena i prezimena u skladu sa stavkom 4. sadržavaju pet znamenaka. Svi su znakovi navedeni velikim slovima. Ne primjenjuju se izostavnici, naglasci, spojnice, interpunkcijski znakovi ili bjeline.

Članak 7.

Pojedinosti o identitetu klijenta te identifikator donositelja odluke i pojedinosti o njemu

1. Izvješće o transakciji koje se odnosi na transakciju izvršenu u ime klijenta koji je fizička osoba uključuje puno ime i datum rođenja klijenta kako je navedeno u rubrikama 9., 10., 11., 18., 19. i 20. tablice 2. u Prilogu I.
2. Ako klijent nije osoba koja donosi odluku o ulaganju u vezi s tom transakcijom, u izvješću o transakciji identificira se osoba koja donosi takvu odluku u ime klijenta kako je navedeno u rubrikama od 12. do 15. za kupca i u rubrikama od 21. do 24. za prodavatelja u tablici 2. u Prilogu I.

Članak 8.

Identifikacija osobe ili računalnog algoritma odgovornih za odluku o ulaganju

1. Ako osoba ili računalni algoritam u investicijskom društvu donose odluku o ulaganju u pogledu stjecanja ili otuđenja određenog financijskog instrumenta, ta osoba ili računalni algoritam identificiraju se kako je navedeno u rubrici 57. tablice 2. u Prilogu I. Investicijsko društvo identificira takvu osobu ili računalni algoritam samo ako je ta odluka o ulaganju donesena u ime samog investicijskog društva ili u ime klijenta u skladu s diskrecijskim ovlastima koje mu je dodijelio klijent.

2. Ako više osoba u investicijskom društvu donosi odluku o ulaganju, investicijsko društvo određuje osobu koja preuzima primarnu odgovornost za tu odluku. Osoba koja preuzima primarnu odgovornost za odluku o ulaganju određuje se u skladu s unaprijed utvrđenim kriterijima koje uspostavlja investicijsko društvo.
3. Ako je računalni algoritam u investicijskom društvu odgovoran za odluku o ulaganju u skladu sa stavkom 1., investicijsko društvo u izvješću o transakciji dodjeljuje oznaku za identifikaciju računalnog algoritma. Ta je oznaka u skladu sa sljedećim uvjetima:
 - (a) jedinstvena je za svaki skup oznaka ili strategiju trgovanja koji čine algoritam bez obzira na financijske instrumente ili tržišta na koja se algoritam primjenjuje;
 - (b) primjenjuje se dosljedno pri upućivanju na algoritam ili verziju algoritma nakon što mu je dodijeljena;
 - (c) jedinstvena je u vremenu.

Članak 9.

Identifikacija osobe ili računalnog algoritma odgovornih za izvršenje transakcije

1. Kada osoba ili računalni algoritam u investicijskom društvu koje izvršava transakciju određuju kojem mjestu trgovanja, sistemskom internalizatoru ili organiziranoj trgovinskoj platformi koji se nalaze izvan Unije treba pristupiti, kojim društvima treba prenijeti naloge ili bilo koje uvjete koji se odnose na izvršenje naloga, ta osoba ili računalni algoritam identificiraju se u rubrici 59. tablice 2. u Prilogu I.
2. Ako je osoba u investicijskom društvu odgovorna za izvršenje transakcije, investicijsko društvo dodjeljuje oznaku za identifikaciju te osobe u izvješću o transakciji u skladu s člankom 6.
3. Ako je računalni algoritam u investicijskom društvu odgovoran za izvršenje transakcije, investicijsko društvo dodjeljuje oznaku za identifikaciju računalnog algoritma u skladu s člankom 8. stavkom 3.
4. Ako su osoba i računalni algoritam oboje uključeni u izvršenje transakcije ili ako je uključeno više osoba ili algoritama, investicijsko društvo određuje koja su osoba ili računalni algoritam primarno odgovorni za izvršenje transakcije. Osoba ili računalni algoritam koji preuzimaju primarnu odgovornost za izvršenje određuju se u skladu s unaprijed utvrđenim kriterijima koje uspostavlja investicijsko društvo.

Članak 10.

Oznaka za identifikaciju primjenjivog izuzeća

U izvješćima o transakcijama identificira se primjenjivo izuzeće u skladu s člankom 4. ili člankom 9. Uredbe (EU) br. 600/2014 na temelju kojeg je transakcija izvršena u skladu s rubrikom 61. tablice 2. u Prilogu I. ovoj Uredbi.

Članak 11.

Oznaka za identifikaciju kratke prodaje

1. U izvješćima o transakcijama identificiraju se transakcije koje su u trenutku izvršenja transakcije kratke prodaje ili dio transakcije kratke prodaje u skladu s rubrikom 62. tablice 2. iz Priloga I.
2. Investicijsko društvo poduzima sve u svojoj moći kako bi odredilo transakcije kratke prodaje u kojima je klijent prodavatelj, uključujući slučajeve u kojima investicijsko društvo objedinjuje naloge više klijenata. Te transakcije kratke prodaje investicijsko društvo identificira u svojem izvješću o transakciji u skladu s rubrikom 62. tablice 2. u Prilogu I.

3. Ako transakciju kratke prodaje izvršava u svoje ime, investicijsko društvo u izvješću o transakciji navodi je li transakcija kratke prodaje provedena u okviru održavanja tržišta ili u svojstvu primarnog dilera na temelju izuzeća predviđenog člankom 17. Uredbe (EU) br. 236/2012.

Članak 12.

Izvjешćivanje o izvršenju za kombinaciju financijskih instrumenata

Ako izvršava transakciju koja uključuje dva financijska instrumenta ili više, investicijsko društvo izvješćuje o transakciji za svaki financijski instrument zasebno i povezuje ta izvješća jedinstvenim identifikatorom na razini društva sa skupinom izvješća o transakcijama koja se odnose na to izvršenje kako je navedeno u rubrici 40. tablice 2 u Prilogu I.

Članak 13.

Uvjeti pripreme, dodjele i održavanja identifikatora pravne osobe

1. Države članice osiguravaju pripremu, dodjelu i održavanje identifikatora pravne osobe u skladu sa sljedećim načelima:

- (a) jedinstvenost;
- (b) točnost;
- (c) dosljednost;
- (d) neutralnost;
- (e) pouzdanost;
- (f) otvoreni izvori;
- (g) fleksibilnost;
- (h) mogućnost nadogradnje;
- (i) dostupnost.

Države članice isto tako osiguravaju da su identifikatori pravne osobe pripremljeni i dodijeljeni te da se održavaju u skladu s jedinstvenim globalnim operativnim standardima, da se na njih primjenjuje upravljački okvir Odbora za regulatorni nadzor identifikatora pravne osobe i da su dostupni po razumnom trošku.

2. Investicijsko društvo ne pruža usluge kojima se aktivira obveza dostave izvješća o transakciji za transakciju sklopljenu u ime klijenta koji ima pravo na identifikacijsku oznaku pravne osobe prije no što od tog klijenta pribavi identifikacijsku oznaku pravne osobe.

3. Investicijsko društvo osigurava da su duljina i struktura oznake u skladu s normom ISO 17442 i da je oznaka uključena u bazu podataka o globalnim identifikatorima pravne osobe koju održava Središnja operativna jedinica koju imenuje Odbor za regulatorni nadzor identifikatora pravne osobe te da se odnosi na predmetnog klijenta.

Članak 14.

Izvjешćivanje o transakcijama koje izvršavaju podružnice

1. Investicijsko društvo izvješćuje nadležno tijelo matične države članice investicijskog društva o transakcijama koje su u cijelosti ili djelomično izvršene preko njegove podružnice, osim ako su se nadležna tijela matične države članice i države članice domaćina drukčije dogovorila.

2. Ako investicijsko društvo transakciju u cijelosti ili djelomično izvršava preko svoje podružnice, o transakciji izvještuje samo jedanput.
3. Ako je u izvješće o transakciji potrebno uključiti pojedinosti o oznaci zemlje koje se odnose na podružnicu investicijskog društva u skladu s rubrikama 8., 17., 37., 58. ili 60. tablice 2. u Prilogu I. jer je transakcija u cijelosti ili djelomično izvršena preko te podružnice, investicijsko društvo u izvješću o transakciji navodi oznaku zemlje u skladu s normom ISO 3166 za relevantnu podružnicu u svim sljedećim slučajevima:
 - (a) ako je podružnica zaprimila nalog od klijenta ili donijela odluku o ulaganju za klijenta u skladu s diskrecijskim ovlastima koje joj je dodijelio klijent;
 - (b) ako podružnica ima nadzornu odgovornost za osobu odgovornu za predmetnu odluku o ulaganju;
 - (c) ako podružnica ima nadzornu odgovornost za osobu odgovornu za izvršenje transakcije;
 - (d) ako je transakcija izvršena na mjestu trgovanja ili organiziranoj trgovinskoj platformi koji se nalaze izvan Unije na temelju članstva podružnice u tom mjestu trgovanja ili organiziranoj trgovinskoj platformi.
4. Ako se jedan ili više slučajeva predviđenih u stavku 3. ne primjenjuju na podružnicu investicijskog društva, u relevantne rubrike tablice 2. u Prilogu I. unosi se ISO oznaka zemlje za matičnu državu članicu investicijskog društva ili, ako je riječ o društvu iz treće zemlje, oznaka zemlje u kojoj društvo ima uspostavljen glavni ured ili registrirano sjedište.
5. Podružnica društva iz treće zemlje dostavlja izvješće o transakciji nadležnom tijelu koje je odobrilo podružnicu. Podružnica društva iz treće zemlje u relevantne rubrike tablice 2. u Prilogu I. unosi ISO oznaku zemlje za državu članicu nadležnog tijela koje je izdalo odobrenje.

Ako je društvo iz treće zemlje uspostavilo podružnice u više država članica Unije, te podružnice zajednički odabiru jedno od nadležnih tijela iz država članica kojem u skladu sa stavcima 1. do 3. dostavljaju izvješća o transakcijama.

Članak 15.

Metode i mehanizmi za izvješćivanje o financijskim transakcijama

1. Metode i mehanizmi kojima mjesta trgovanja i investicijska društva izrađuju i dostavljaju izvješća o transakcijama uključuju:
 - (a) sustave za osiguravanje sigurnosti i povjerljivosti podataka o kojima se izvještuje;
 - (b) mehanizme za ovjeru izvora izvješća o transakciji;
 - (c) mjere opreza kojima se omogućuje pravodoban nastavak izvješćivanja u slučaju propusta u sustavu za izvješćivanje;
 - (d) mehanizme za identifikaciju pogrešaka ili propusta u izvješćima o transakcijama;
 - (e) mehanizme za izbjegavanje dostavljanja dvostrukih izvješća o transakcijama, uključujući i ako se investicijsko društvo oslanja na to da će mjesto trgovanja izvijestiti o pojedinostima transakcija koje je izvršilo investicijsko društvo preko sustava mjesta trgovanja u skladu s člankom 26. stavkom 7. Uredbe (EU) br. 600/2014;
 - (f) mehanizme kojima se osigurava da mjesto trgovanja dostavlja samo izvješća u ime investicijskih društava koja su se odlučila osloniti na to da će mjesto trgovanja u njihovo ime slati izvješća o transakcijama izvršenima preko sustava mjesta trgovanja;
 - (g) mehanizme za izbjegavanje izvješćivanja o svakoj transakciji u pogledu koje ne postoji obveza izvješćivanja u skladu s člankom 26. stavkom 1. Uredbe (EU) br. 600/2014 jer ne postoji transakcija u smislu članka 2. ove Uredbe ili jer instrument na koji se predmetna transakcija odnosi nije obuhvaćen područjem primjene članka 26. stavka 2. Uredbe (EU) br. 600/2014;

- (h) mehanizme za identifikaciju transakcija o kojima se nije izvijestilo, a u pogledu kojih postoji obveza izvješćivanja u skladu s člankom 26. Uredbe (EU) br. 600/2014, uključujući slučajeve u kojima izvješća o transakcijama koja je odbilo predmetno nadležno tijelo nisu uspješno ponovno dostavljena.
2. Ako mjesto trgovanja ili investicijsko društvo saznaju za bilo koju pogrešku ili propust u izvješću o transakciji dostavljenom nadležnom tijelu, za bilo koje nepodnošenje izvješća o transakciji, uključujući propust da se ponovno podnese odbijeno izvješće o transakciji za transakcije o kojima se izvješćuje, ili za izvješćivanje o transakciji u pogledu koje ne postoji obveza izvješćivanja, dužni su o toj činjenici odmah obavijestiti relevantno nadležno tijelo.
3. Investicijska društva imaju uspostavljene mehanizme za osiguravanje potpunosti i točnosti svojih izvješća o transakcijama. Ti mehanizmi uključuju ispitivanje procesa izvješćivanja i redovito usklađivanje evidencije izvršnog ureda o trgovanju s uzorcima podataka koje su im u tu svrhu dostavila nadležna tijela.
4. Ako nadležna tijela ne dostave uzorke podataka, investicijska društva usklađuju evidenciju izvršnog ureda o trgovanju s informacijama iz izvješća o transakcijama koja su dostavila nadležnim tijelima ili iz izvješća o transakcijama koja su ARM-ovi ili mjesto trgovanja dostavili u njihovo ime. Usklađivanje uključuje provjeru pravodobnosti izvješća, točnosti i potpunosti pojedinačnih rubrika s podacima i njihove usklađenosti sa standardima i formatima iz tablice 2. u Prilogu I.
5. Investicijska društva imaju uspostavljene mehanizme kojima osiguravaju da njihova izvješća o transakcijama, kada ih se razmatra zajedno, odražavaju sve promjene njihove pozicije i pozicije njihovih klijenata u predmetnim financijskim instrumentima u trenutku izvršenja transakcija financijskih instrumenata.
6. Ako ARM u skladu s uputama investicijskog društva poništi ili ispravi izvješće o transakciji dostavljeno u ime investicijskog društva, investicijsko društvo čuva pojedinosti o ispravcima ili poništenjima koje mu je dostavio ARM.
7. Izvješća iz članka 26. stavka 5. Uredbe (EU) br. 600/2014 dostavljaju se nadležnom tijelu matične države članice mjesta trgovanja.
8. Nadležna tijela služe se sigurnim elektroničkim komunikacijskim kanalima za uzajamnu razmjenu izvješća o transakcijama.

Članak 16.

Određivanje najrelevantnijeg tržišta s obzirom na likvidnost

1. U slučaju prenosivog vrijednosnog papira u smislu članka 4. stavka 1. točke 44. podtočke (a) Direktive 2014/65/EU, emisijske jedinice ili udjela u subjektu za zajednička ulaganja, najrelevantnije tržište za taj financijski instrument s obzirom na likvidnost („najrelevantnije tržište“) određuje se jednom u svakoj kalendarskoj godini na temelju podataka iz prethodne kalendarske godine, pod uvjetom da je financijski instrument bio uvršten za trgovanje ili da se njime trgovalo na početku prethodne kalendarske godine, kako slijedi:
- (a) za instrumente uvrštene za trgovanje na jednom uređenom tržištu ili više njih, najrelevantnije tržište jest uređeno tržište na kojem je promet, kako je definiran u članku 17. stavku 4. Delegirane uredbe Komisije (EU) 2017/587 ⁽¹⁾, za taj instrument u prethodnoj kalendarskoj godini najveći;
- (b) za instrumente koji nisu uvršteni za trgovanje na uređenim tržištima, najrelevantnije je tržište multilateralna trgovinska platforma (MTP) na kojoj je promet za taj instrument u prethodnoj kalendarskoj godini najveći;
- (c) za potrebe točaka (a) i (b), najveći promet izračunava se izuzimanjem svih transakcija kojima se ostvaruje korist od izuzeća u pogledu transparentnosti prije trgovanja u skladu s člankom 4. stavkom 1. točkama (a), (b) ili (c) Uredbe (EU) br. 600/2014.

⁽¹⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) 2017/587 od 14. srpnja 2016. o dopuni Uredbe (EU) br. 600/2014 Europskog parlamenta i Vijeća o tržištima financijskih instrumenata u pogledu regulatornih tehničkih standarda za zahtjeve o transparentnosti za mjesta trgovanja i investicijska društva u vezi s dionicama, potvrđama o deponiranim vrijednosnim papirima, fondovima čijim se udjelima trguje na burzi, certifikatima i drugim sličnim financijskim instrumentima te za obveze izvršavanja transakcija u pogledu određenih dionica na mjestu trgovanja ili putem sistematskog internalizatora (vidjeti stranicu 387 ovoga Službenog lista).

2. Odstupajući od stavka 1. ovog članka, ako prenosivi vrijednosni papir u smislu članka 4. stavka 1. točke 44. podtočke (a) Direktive 2014/65/EU, emisijska jedinica ili udjel u subjektu za zajednička ulaganja nisu bili uvršteni za trgovanje ili ako se njima nije trgovalo na početku prethodne kalendarske godine ili ako nema dovoljno podataka ili ne postoje podaci za izračun prometa u skladu sa stavkom 1. točkom (c) radi određivanja najrelevantnijeg tržišta za taj financijski instrument, najrelevantnije tržište za financijski instrument jest tržište države članice u kojoj je najprije podnesen zahtjev za uvrštenje za trgovanje ili u kojoj se najprije trgovalo instrumentom.
3. U slučaju prenosivog vrijednosnog papira u smislu članka 4. stavka 1. točke 44. podtočke (b) Direktive 2014/65/EU ili instrumenta tržišta novca čiji izdavalatelj ima poslovni nastan u Uniji, najrelevantnije tržište jest tržište države članice u kojoj se nalazi registrirano sjedište izdavalatelja.
4. U slučaju prenosivog vrijednosnog papira u smislu članka 4. stavka 1. točke 44. podtočke (b) Direktive 2014/65/EU ili instrumenta tržišta novca čiji izdavalatelj ima poslovni nastan izvan Unije, najrelevantnije tržište jest tržište države članice u kojoj je najprije podnesen zahtjev za trgovanje tim financijskim instrumentom ili u kojoj se najprije trgovalo financijskim instrumentom na mjestu trgovanja.
5. U slučaju financijskog instrumenta koji je ugovor o izvedenicama ili ugovor za razliku ili prenosivi vrijednosni papir u smislu članka 4. stavka 1. točke 44. podtočke (c) Direktive 2014/65/EU, najrelevantnije tržište određuje se kako slijedi:
- (a) ako je odnosni financijski instrument prenosivi vrijednosni papir u smislu članka 4. stavka 1. točke 44. podtočke (a) Direktive 2014/65/EU ili emisijska jedinica koji su uvršteni za trgovanje na uređenom tržištu ili kojima se trguje na MTP-u, najrelevantnije tržište jest tržište koje se smatra najrelevantnijim tržištem za odnosni vrijednosni papir u skladu sa stavcima 1. ili 2. ovog članka;
 - (b) ako je odnosni financijski instrument prenosivi vrijednosni papir u smislu članka 4. stavka 1. točke 44. podtočke (b) Direktive 2014/65/EU ili instrument tržišta novca koji su uvršteni za trgovanje na uređenom tržištu ili kojima se trguje na MTP-u ili organiziranoj trgovinskoj platformi (OTP), najrelevantnije tržište jest tržište koje se smatra najrelevantnijim tržištem za odnosni financijski instrument u skladu sa stavcima 3. ili 4. ovog članka;
 - (c) ako je odnosni financijski instrument košarica koja sadržava financijske instrumente, najrelevantnije tržište jest tržište države članice u kojoj je financijski instrument najprije uvršten za trgovanje ili se njime trgovalo na mjestu trgovanja;
 - (d) ako je odnosni financijski instrument indeks koji sadržava financijske instrumente, najrelevantnije tržište jest tržište države članice u kojoj je financijski instrument najprije uvršten za trgovanje ili se njime trgovalo na mjestu trgovanja;
 - (e) ako je odnosni financijski instrument izvedenica koja je uvrštena za trgovanje ili kojom se trgovalo na mjestu trgovanja, najrelevantnije tržište jest tržište države članice u kojoj je ta izvedenica uvrštena za trgovanje ili se njome trgovalo na mjestu trgovanja.
6. Za financijske instrumente koji nisu obuhvaćeni stavcima 1. do 5., najrelevantnije tržište jest tržište države članice mjesta trgovanja na kojem je financijski instrument najprije uvršten za trgovanje i na kojem se najprije trgovalo financijskim instrumentom.

Članak 17.

Stupanje na snagu i primjena

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova se Uredba primjenjuje od 3. siječnja 2018.

Međutim, članak 2. stavak 5. drugi podstavak počinje se primjenjivati 12 mjeseci nakon datuma stupanja na snagu delegiranog akta koji je Komisija donijela u skladu s člankom 4. stavkom 9. Uredbe (EU) 2015/2365.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 28. srpnja 2016.

Za Komisiju
Predsjednik
Jean-Claude JUNCKER

PRILOG I.

Tablica 1.

Legenda tablice 2.

OZNAKA	VRSTA PODATKA	DEFINICIJA
{ALPHANUM-n}	Do n alfanumeričkih znakova	Rubrika za slobodan unos teksta.
{CFI_CODE}	6 znakova	Oznaka CFI u skladu s normom ISO 10962
{COUNTRYCODE_2}	2 alfanumerička znaka	Dvoslovna oznaka države, kako je definirano u alpha-2 kodu države u skladu s normom ISO 3166-1
{CURRENCYCODE_3}	3 alfanumerička znaka	Troslovna oznaka države, kako je definirano u valutnim oznakama u skladu s normom ISO 4217
{DATE_TIME_FORMAT}	Format datuma i vremena u skladu s normom ISO 8601	Datum i vrijeme u sljedećem formatu: GGGG-MM-DDTss:mm:ss.dddZ. — „GGGG” je godina; — „MM” je mjesec; — „DD” je dan; — „T” – znači da se upotrebljava slovo „T” — „ss” je sat; — „mm” je minuta; — „ss.dddZ” je sekunda i dio sekunde; — Z je UTC vrijeme. Datumi i vremena navode se u UTC formatu.
{DATEFORMAT}	Format datuma u skladu s normom ISO 8601	Datumi se navode u sljedećem formatu: GGGG-MM-DD.
{DECIMAL-n/m}	Decimalni broj od ukupno najviše n znamenki od kojih najviše m znamenki može biti dio decimale	Numeričko polje za pozitivne i negativne vrijednosti. — decimalni razdjelnik je „.” (točka); — negativni znakovi imaju predznak „-” (minus); Vrijednosti se zaokružuju na višu vrijednost, a ne smanjuju na nižu vrijednost.
{INDEX}	4 alfanumerička znaka	„EONA” – EONIA „EONS” – EONIA SWAP „EURI” – EURIBOR „EUUS” – EURODOLLAR „EUCH” – EuroSwiss „GCFR” – GCF REPO „ISDA” – ISDAFIX „LIBI” – LIBID „LIBO” – LIBOR „MAAA” – Muni AAA „PFAN” – Pfandbriefe „TIBO” – TIBOR „STBO” – STIBOR „BBSW” – BBSW „JIBA” – JIBAR „BUBO” – BUBOR

OZNAKA	VRSTA PODATKA	DEFINICIJA
		„CDOR” – CDOR „CIBO” – CIBOR „MOSP” – MOSPRIM „NIBO” – NIBOR „PRBO” – PRIBOR „TLBO” – TELBOR „WIBO” – WIBOR „TREA” – Riznica „SWAP” – Ugovor o razmjeni „FUSW” – Terminski ugovor o razmjeni
{INTEGER-n}	Cijeli broj s ukupno najviše n znamenki	Numeričko polje za pozitivne i negativne vrijednosti cijelih brojeva.
{ISIN}	12 alfanumeričkih znakova	Oznaka ISIN, kako je definirano u normi ISO 6166
{LEI}	20 alfanumeričkih znakova	Identifikator pravne osobe, kako je definirano u normi ISO 17442.
{MIC}	4 alfanumerička znaka	Identifikacijska oznaka tržišta, kako je definirano u normi ISO 10383
{NATIONAL_ID}	35 alfanumeričkih znakova	Identifikator se određuje u skladu s člankom 6. i tablicom iz Priloga II.

Tablica 2.

Pojedinosti o kojima se izvješćuje u izvješćima o transakcijama

Sve su rubrike obvezne osim ako se navodi drugačije.

BR.	RUBRIKA	SADRŽAJ KOJI TREBA DOSTAVITI	FORMATI I STANDARDI ZA UPOTREBU U IZVJEŠĆIVANJU
1	Status izvješća	Navodi se je li riječ o novom ili otkazanom izvješću o transakcijama.	„NEWT” – novi „CANC” – otkazani
2	Referentni broj transakcije	Identifikacijski broj za svako izvješće o transakcijama koji je jedinstven za društvo koje izvršava naloge. Ako u skladu s člankom 26. stavkom 5. Uredbe (EU) br. 600/2014 mjesto trgovanja dostavlja izvješće o transakcijama u ime društva na koje se ne primjenjuje Uredba (EU) br. 600/2014, mjesto trgovanja u ovu rubriku unosi broj koji je mjesto trgovanja interno generiralo i koji je jedinstven za svako izvješće o transakcijama koje je dostavilo mjesto trgovanja.	{ALPHANUM-52}
3	Identifikacijska oznaka transakcije na mjestu trgovanja	Broj koji generiraju mjesta trgovanja i o njemu obavješćuju strane koje kupuju i prodaju u skladu s člankom 12. Delegirane uredbe Komisije (EU) 2017/580 ⁽¹⁾ . Ova je rubrika obvezna samo za dio koji se odnosi na tržište transakcije izvršene na mjestu trgovanja.	{ALPHANUM-52}

BR.	RUBRIKA	SADRŽAJ KOJI TREBA DOSTAVITI	FORMATI I STANDARDI ZA UPOTREBU U IZVJEŠĆIVANJU
4	Identifikacijska oznaka subjekta koji izvršava transakciju	Oznaka koja se upotrebljava za identifikaciju subjekta koji izvršava transakciju.	{LEI}
5	Investicijsko društvo obuhvaćeno Direktivom 2014/65/EU	Navodi se je li društvo iz rubrike 4 investicijsko društvo obuhvaćeno člankom 4. stavkom 1. Direktive 2014/65/EU.	„true” – da „false” – ne
6	Identifikacijska oznaka subjekta koji dostavlja izvješće	Oznaka koja se upotrebljava za identifikaciju subjekta koji nadležnom tijelu dostavlja izvješće o transakcijama u skladu s člankom 26. stavkom 7. Uredbe (EU) br. 600/2014. Ako društvo koje izvršava transakciju dostavlja izvješće izravno nadležnom tijelu, u rubrici se navodi oznaka LEI društva koje izvršava transakciju (ako je društvo koje izvršava transakciju pravni subjekt). Ako izvješće dostavlja mjesto trgovanja, u rubrici se navodi oznaka LEI operatera mjesta trgovanja. Ako izvješće dostavlja ARM, u rubrici se navodi oznaka LEI ARM-a.	{LEI}

Pojedinosti o kupcu

- Za zajedničke račune rubrike 7 do 11 navode se zasebno za svakog kupca.
- Ako se transakcija odnosi na preneseni nalog koji je ispunio uvjete za prijenos utvrđene u članku 4., društvo primatelj u rubrike 7–15 u svojem izvješću unosi informacije koje je primilo od društva prenositelja.
- Ako se prijenos odnosi na preneseni nalog koji nije ispunio uvjete za prijenos utvrđene u članku 4. društvo primatelj tretira društvo prenositelja kao kupca.

7	Identifikacijska oznaka kupca	Oznaka koja se upotrebljava za identifikaciju stjecatelja financijskog instrumenta. Ako je stjecatelj pravni subjekt, upotrebljava se oznaka LEI stjecatelja. Ako stjecatelj nije pravni subjekt, upotrebljava se identifikator naveden u članku 6. Ako je transakcija izvršena na mjestu trgovanja ili organiziranoj trgovinskoj platformi izvan Unije koja koristi središnju drugu ugovornu stranu te ako nije objavljen identitet stjecatelja, upotrebljava se oznaka LEI središnje druge ugovorne strane. Ako je transakcija izvršena na mjestu trgovanja ili organiziranoj trgovinskoj platformi izvan Unije koja ne koristi središnju drugu ugovornu stranu te ako nije objavljen identitet stjecatelja, upotrebljava se oznaka MIC mjesta trgovanja ili organizirane trgovinske platforme izvan Unije. Ako je stjecatelj investicijsko društvo koje djeluje kao sistematski internalizator, upotrebljava se oznaka LEI sistematskog internalizatora. „INTC” se upotrebljava za označivanje skupnog računa klijenta unutar investicijskog društva kako bi se izvijestilo o prijenosu na taj račun ili s tog računa uz povezanu alokaciju pojedinačnom klijentu na taj račun ili s tog računa.	{LEI} {MIC} {NATIONAL_ID} „INTC”
---	-------------------------------	---	---

BR.	RUBRIKA	SADRŽAJ KOJI TREBA DOSTAVITI	FORMATI I STANDARDI ZA UPOTREBU U IZVJEŠĆIVANJU
		<p>U slučaju opcija i opcija razmjene kupac je ugovorna strana koja ima pravo izvršenja opcije, a prodavatelj je ugovorna strana koja prodaje opciju i prima premiju.</p> <p>U slučaju budućnosnica i terminskih ugovora, osim budućnosnica i terminskih ugovora koji se odnose na valute, kupac je ugovorna strana koja kupuje instrument, a prodavatelj je ugovorna strana koja prodaje instrument.</p> <p>U slučaju ugovora o razmjeni koji se odnose na vrijednosne papire kupac je ugovorna strana koja preuzima rizik kretanja cijene odnosno vrijednosnog papira i prima iznos vrijednosnog papira. Prodavatelj je ugovorna strana koja isplaćuje iznos vrijednosnog papira.</p> <p>U slučaju ugovora o razmjeni koji se odnose na kamatne stope ili inflacijske indekse kupac je ugovorna strana koja plaća fiksnu stopu. Prodavatelj je ugovorna strana koja prima fiksnu stopu. U slučaju kamatnih ugovora o razmjeni promjenjive za promjenjivu kamatnu stopu kupac je ugovorna strana koja plaća raspon stope, a prodavatelj je ugovorna strana koja prima raspon stope.</p> <p>U slučaju ugovora o razmjeni i budućnosnica koji se odnose na valute i u slučaju međuvalutnih ugovora o razmjeni, kupac je ugovorna strana koja prima valutu koja se prema normi ISO 4217 prva navodi u abecednom redoslijedu, a prodavatelj je ugovorna strana koja isporučuje tu valutu.</p> <p>U slučaju ugovora o razmjeni koji se odnose na dividende, kupac je ugovorna strana koja prima istovrijednu stvarnu isplatu dividende. Prodavatelj je ugovorna strana koja isplaćuje dividendu i prima fiksnu stopu.</p> <p>U slučaju izvedenih instrumenata za prijenos kreditnog rizika osim opcija i opcija razmjene kupac je ugovorna strana koja kupuje zaštitu. Prodavatelj je ugovorna strana koja prodaje zaštitu.</p> <p>U slučaju ugovora o izvedenicama koji se odnosi na robu kupac je ugovorna strana koja prima robu navedenu u izvješću, a prodavatelj je ugovorna strana koja isporučuje robu.</p> <p>U slučaju terminskih ugovora o stopama kupac je ugovorna strana koja plaća fiksnu stopu, a prodavatelj je ugovorna strana koja prima fiksnu stopu.</p> <p>Za povećanje zamišljenog iznosa kupac je istovjetan stjecatelju financijskog instrumenta u izvornoj transakciji, a prodavatelj je istovjetan otuđitelju financijskog instrumenta u izvornoj transakciji.</p> <p>Za smanjenje zamišljenog iznosa kupac je istovjetan otuđitelju financijskog instrumenta u izvornoj transakciji, a prodavatelj je istovjetan stjecatelju financijskog instrumenta u izvornoj transakciji.</p>	

Dodatne pojedinosti

- Rubrike 8 – 15 primjenjuju se samo ako je kupac klijent
- Rubrike 9 – 11 primjenjuju se samo ako je kupac fizička osoba

BR.	RUBRIKA	SADRŽAJ KOJI TREBA DOSTAVITI	FORMATI I STANDARDI ZA UPOTREBU U IZVJEŠĆIVANJU
8	Država podružnice za kupca	<p>Ako je stjecatelj klijent, u ovoj se rubrici navodi država podružnice koja je primila nalog od klijenta ili donijela odluku o ulaganju za klijenta u skladu s diskrecijskim ovlastima koje joj je dodijelio klijent kako je propisano člankom 14. stavkom 3.</p> <p>Ako ta aktivnost nije obavljena u podružnici u rubrici se navodi oznaka države za matičnu državu članicu investicijskog društva ili oznaka države za državu u kojoj investicijsko društvo ima glavni ured ili registrirano sjedište (u slučaju društava iz trećih zemalja).</p> <p>Ako se transakcija odnosi na preneseni nalog koji je ispunio uvjete za prijenos utvrđene u članku 4., u ovu se rubriku unose informacije koje su primljene od društva prenositelja.</p>	{COUNTRYCODE_2}
9	Kupac – prvo ime (imena)	Puno ime odnosno imena kupca. U slučaju da ima više od jednog imena, u ovoj se rubrici navode sva imena odvojena zarezom.	{ALPHANUM-140}
10	Kupac – prezime (prezimana)	Puno prezime odnosno prezimana kupca. U slučaju da ima više od jednog prezimana, u ovoj se rubrici navode sva prezimana odvojena zarezom.	{ALPHANUM-140}
11	Kupac – datum rođenja	Datum rođenja kupca	{DATEFORMAT}

Osoba odgovorna za donošenje odluka za kupca

— Rubrike 12 – 15 primjenjuju se samo ako osoba odgovorna za donošenje odluke djeluje na temelju ovlasti za zastupanje

12	Oznaka osobe odgovorne za donošenje odluka za kupca	<p>Oznaka koja se upotrebljava za identifikaciju osobe koja donosi odluku o stjecanju financijskog instrumenta.</p> <p>Ako odluku donosi investicijsko društvo, u ovoj se rubrici navodi identitet investicijskog društva a ne osoba koja donosi odluku o ulaganju.</p> <p>Ako je osoba koja je odgovorna za donošenje odluke pravni subjekt, upotrebljava se oznaka LEI donositelja odluke.</p> <p>Ako osoba koja je odgovorna za donošenje odluke nije pravni subjekt, upotrebljava se identifikator naveden u članku 6.</p>	{LEI} {NATIONAL_ID}
----	---	--	------------------------

Pojedinosti o osobi odgovornoj za donošenje odluka za kupca

— Rubrike 13 – 15 primjenjuju se samo ako je osoba odgovorna za donošenje odluke fizička osoba

13	Osoba koja je odgovorna za donošenje odluke – ime (imena)	Puno ime (imena) osobe koja je odgovorna za donošenje odluke za kupca. U slučaju da ima više od jednog imena, u ovoj se rubrici navode sva imena odvojena zarezom.	{ALPHANUM-140}
14	Osoba koja je odgovorna za donošenje odluke – prezime (prezimana)	Puno prezime (prezimana) osobe koja je odgovorna za donošenje odluke za kupca. U slučaju da ima više od jednog prezimana, u ovoj se rubrici navode sva prezimana odvojena zarezom.	{ALPHANUM-140}

BR.	RUBRIKA	SADRŽAJ KOJI TREBA DOSTAVITI	FORMATI I STANDARDI ZA UPOTREBU U IZVJEŠĆIVANJU
15	Osoba odgovorna za donošenje odluke – datum rođenja	Datum rođenja osobe koja je odgovorna za donošenje odluke za kupca.	{DATEFORMAT}

Pojedinosti o prodavatelju i osobi odgovornoj za donošenje odluke za kupca

- Za zajedničke račune rubrike 16 do 20 navode se zasebno za svakog prodavatelja.
- Ako se transakcija za prodavatelja odnosi na preneseni nalog koji je ispunio uvjete za prijenos utvrđene u članku 4., društvo primatelj u rubrike 16-24 u svojem izvješću unosi informacije koje je primilo od društva prenositelja.
- Ako se prijenos odnosi na preneseni nalog koji nije ispunio uvjete za prijenos utvrđene u članku 4. društvo primatelj tretira društvo prenositelja kao prodavatelja.

16	Identifikacijska oznaka prodavatelja	<p>Oznaka koja se upotrebljava za identifikaciju otuđitelja financijskog instrumenta.</p> <p>Ako je otuđitelj pravni subjekt, upotrebljava se oznaka LEI otuđitelja.</p> <p>Ako otuđitelj nije pravni subjekt, upotrebljava se identifikator naveden u članku 6.</p> <p>Ako je transakcija izvršena na mjestu trgovanja ili organiziranoj trgovinskoj platformi izvan Unije koja koristi središnju drugu ugovornu stranu te ako nije objavljen identitet otuđitelja, upotrebljava se oznaka LEI središnje druge ugovorne strane.</p> <p>Ako je transakcija izvršena na mjestu trgovanja ili organiziranoj trgovinskoj platformi izvan Unije koja ne koristi središnju drugu ugovornu stranu te ako nije objavljen identitet otuđitelja, upotrebljava se oznaka MIC mjesta trgovanja ili organizirane trgovinske platforme izvan Unije.</p> <p>Ako je otuđitelj investicijsko društvo koje djeluje kao sistematski internalizator, upotrebljava se oznaka LEI sistematskog internalizatora.</p> <p>„INTC” se upotrebljava za označivanje skupnog računa klijenta unutar investicijskog društva kako bi se izvijestilo o prijenosu na taj račun ili s tog računa uz povezanu alokaciju pojedinačnom klijentu na taj račun ili s tog računa.</p> <p>U slučaju opcija i opcija razmjene kupac je ugovorna strana koja ima pravo izvršenja opcije, a prodavatelj je ugovorna strana koja prodaje opciju i prima premiju.</p> <p>U slučaju budućnosnica i terminskih ugovora, osim budućnosnica i terminskih ugovora koji se odnose na valute, kupac je ugovorna strana koja kupuje instrument, a prodavatelj je ugovorna strana koja prodaje instrument.</p>	<p>{LEI}</p> <p>{MIC}</p> <p>{NATIONAL_ID}</p> <p>„INTC”</p>
----	--------------------------------------	---	--

BR.	RUBRIKA	SADRŽAJ KOJI TREBA DOSTAVITI	FORMATI I STANDARDI ZA UPOTREBU U IZVJEŠĆIVANJU
		<p>U slučaju ugovora o razmjeni koji se odnose na vrijednosne papire kupac je ugovorna strana koja preuzima rizik kretanja cijene odnosno vrijednosnog papira i prima iznos vrijednosnog papira. Prodavatelj je ugovorna strana koja isplaćuje iznos vrijednosnog papira.</p> <p>U slučaju ugovora o razmjeni koji se odnose na kamatne stope ili inflacijske indekse kupac je ugovorna strana koja plaća fiksnu stopu. Prodavatelj je ugovorna strana koja prima fiksnu stopu. U slučaju kamatnih ugovora o razmjeni promjenjive za promjenjivu kamatnu stopu kupac je ugovorna strana koja plaća raspon stope, a prodavatelj je ugovorna strana koja prima raspon stope.</p> <p>U slučaju ugovora o razmjeni i budućnosnica koji se odnose na valute i u slučaju međuvalutnih ugovora o razmjeni, kupac je ugovorna strana koja prima valutu koja se prema normi ISO 4217 prva navodi u abecednom redoslijedu, a prodavatelj je ugovorna strana koja isporučuje tu valutu.</p> <p>U slučaju ugovora o razmjeni koji se odnose na dividende, kupac je ugovorna strana koja prima istovrijednu stvarnu isplatu dividende. Prodavatelj je ugovorna strana koja isplaćuje dividendu i prima fiksnu stopu.</p> <p>U slučaju izvedenih instrumenata za prijenos kreditnog rizika osim opcija i opcija razmjene kupac je ugovorna strana koja kupuje zaštitu. Prodavatelj je ugovorna strana koja prodaje zaštitu.</p> <p>U slučaju ugovora o izvedenicama koji se odnosi na robu kupac je ugovorna strana koja prima robu navedenu u izvješću, a prodavatelj je ugovorna strana koja isporučuje robu.</p> <p>U slučaju terminskih ugovora o stopama kupac je ugovorna strana koja plaća fiksnu stopu, a prodavatelj je ugovorna strana koja prima fiksnu stopu.</p> <p>Za povećanje zamišljene vrijednosti prodavatelj je istovjetan otuđitelju u izvornoj transakciji.</p> <p>Za smanjenje zamišljene vrijednosti prodavatelj je istovjetan stjecatelju financijskog instrumenta u izvornoj transakciji.</p>	

17 – 24 **Rubrike 17 – 24 odnose se na prodavatelja i istovjetne su rubrikama 8 – 15 koje se odnose na kupca (pojedinsti o kupcu i osobi koja je odgovorna za donošenje odluke).**

Pojedinsti o prijenosu

- Društvo primatelj popunjava rubrike 26 i 27 za izvješća o transakcijama samo ako su ispunjeni svi uvjeti za prijenos iz članka 4.
- Ako djeluje kao društvo primatelj i društvo prenositelj, društvo popunjava rubriku 25 kad djeluje kao društvo prenositelj te rubrike 26 i 27 kad djeluje kao društvo primatelj.

25	Oznaka prijenosa naloga	društvo prenositelj upisuje „da” u izvješće o transakcijama društva prenositelja ako nisu ispunjeni uvjeti za prijenos utvrđeni u članku 4. u svim ostalim slučajevima upisuje se „ne”	„da” („true”) „ne” („false”)
26	Identifikacijska oznaka društva prenositelja za kupca	Oznaka koja se upotrebljava za identifikaciju društva koje prenosi nalog. U izvješću društva primatelja društvo primatelj u ovu rubriku unosi identifikacijsku oznaku koju je dostavilo društvo prenositelj.	{LEI}

BR.	RUBRIKA	SADRŽAJ KOJI TREBA DOSTAVITI	FORMATI I STANDARDI ZA UPOTREBU U IZVJEŠĆIVANJU
27	Identifikacijska oznaka društva prenositelja za prodavatelja	Oznaka koja se upotrebljava za identifikaciju društva koje prenosi nalog. U izvješću društva primatelja društvo primatelj u ovu rubriku unosi identifikacijsku oznaku koju je dostavilo društvo prenositelj.	{LEI}

Pojedinosti o transakciji

28	Datum i vrijeme trgovanja	Datum i vrijeme kada je transakcija izvršena. Za transakcije koje su izvršene na mjestu trgovanja razina preciznosti u skladu je sa zahtjevima iz članka 3. Delegirane uredbe Komisije (EU) 2017/574 (?). Za transakcije koje nisu izvršene na mjestu trgovanja, datum i vrijeme kada su strane dogovorile sadržaj sljedećih rubrika: količina, cijena, valute u rubrikama 31, 34 i 44, identifikacijska oznaka instrumenta, razred instrumenta i oznaka odnosnog instrumenta, ako je primjenjivo. Za transakcije koje nisu izvršene na mjestu trgovanja razina preciznosti navedenog vremena mora biti barem najbliža sekunda. Ako je transakcija izvršena na temelju naloga koji je društvo za izvršenje za račun klijenta prenijelo trećoj strani, pri čemu uvjeti prijenosa navedeni u članku 4. nisu ispunjeni, navode se datum i vrijeme same transakcije, a ne vrijeme prijenosa naloga.	{DATE_TIME_FORMAT}
29	Vrsta trgovanja	Naznaka o tome je li transakcija rezultat trgovanja za vlastiti račun uparivanjem naloga na temelju članka 4. stavka 1. točke 38. Direktive 2014/65/EU ili trgovanja za vlastiti račun na temelju članka 4. stavka 1. točke 6. te Direktive, koje izvršava društvo koje izvršava transakciju. Ako transakcija nije rezultat trgovanja za vlastiti račun uparivanjem naloga ili trgovanja za vlastiti račun koje izvršava društvo koje izvršava transakciju, u rubrici se navodi da je transakcija izvršena u nekom drugom svojstvu.	„DEAL” – trgovanje za vlastiti račun „MTCH” – trgovanje za vlastiti račun uparivanjem naloga „AOTC” – ostale vrste trgovanja
30	Količina	Broj jedinica financijskog instrumenta ili broj ugovora o izvedenicama u transakciji. Nominalna ili monetarna vrijednost financijskog instrumenta. U slučaju oklada na raspone (<i>spread bets</i>) količina je jednaka monetarnoj vrijednosti uloga po promjeni boda u odnosnom financijskom instrumentu. U slučaju ugovora o razmjeni na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza količina je zamišljeni iznos za koji se stječe ili otuđuje zaštita. Za povećanje ili smanjenje zamišljenog iznosa ugovora o izvedenicama broj odražava apsolutnu vrijednost promjene i izražava se kao pozitivan broj. Informacije koje se navode u ovoj rubrici moraju biti u skladu s vrijednostima navedenima u rubrikama 33 i 46.	{DECIMAL-18/17} ako je količina izražena brojem jedinica. {DECIMAL-18/5} ako je količina izražena u monetarnoj ili nominalnoj vrijednosti.

BR.	RUBRIKA	SADRŽAJ KOJI TREBA DOSTAVITI	FORMATI I STANDARDI ZA UPOTREBU U IZVJEŠĆIVANJU
31	Valuta količine	Valuta u kojoj je izražena količina. Primjenjuje se samo ako je količina izražena u nominalnoj ili monetarnoj vrijednosti.	{CURRENCYCODE_3}
32	Povećanje/smanjenje zamišljenog iznosa ugovora o izvedenicama	Navodi se odnosi li se transakcija na povećanje ili smanjenje zamišljenog iznosa ugovora o izvedenicama. Rubrika se primjenjuje samo se mijenja zamišljeni iznos ugovora o izvedenicama.	„INCR” – povećanje „DECR” – smanjenje
33	Cijena	Cijena izvršenja transakcije koja, ako je primjenjivo, ne uključuje proviziju i obračunate kamate. U slučaju ugovora o opciji riječ je o premiji ugovora o izvedenicama po odnosnom instrumentu ili indeksnom bodu. U slučaju oklada na raspone (<i>spread bets</i>) riječ je o referentnoj cijeni odnosnog instrumenta. U slučaju ugovora o razmjeni na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza riječ je o kuponu izraženom u baznim bodovima. Ako je cijena izražena u monetarnoj vrijednosti, iskazuje se u glavnoj valutnoj jedinici. Ako cijena trenutačno nije dostupna, ali će to postati, vrijednost je „PNDG”. Ako cijena nije primjenjiva, vrijednost je „NOAP”. Informacije koje se navode u ovoj rubrici moraju biti u skladu s vrijednostima navedenima u rubrikama 30 i 46.	{DECIMAL-18/13} ako je cijena izražena u monetarnoj vrijednosti {DECIMAL-11/10} ako je cijena izražena u postotku ili prinosu {DECIMAL-18/17} ako je cijena izražena u baznim bodovima „PNDG” ako cijena nije dostupna „NOAP” ako cijena nije primjenjiva
34	Valuta cijene	Valuta u kojoj je cijena izražena (primjenjivo ako je cijena izražena u monetarnoj vrijednosti).	{CURRENCYCODE_3}
35	Neto iznos	Neto iznos transakcije znači novčani iznos koji kupac dužničkog instrumenta plaća nakon namire transakcije. Novčani iznos jednak je: (cijena bez obračunatih kamata * nominalna vrijednost)+obračunati kuponi. Stoga u neto iznos transakcije nisu uključene provizije i druge naknade koje se naplaćuju kupcu dužničkog instrumenta. Rubrika se primjenjuje samo ako je riječ o dužničkom financijskom instrumentu.	{DECIMAL-18/5}
36	Mjesto	Identifikacija mjesta na kojem je izvršena transakcija. Oznaka MIC segmenta u skladu s normom ISO 10383 upotrebljava se za transakcije izvršene na mjestu trgovanja, putem sistematskog internalizatora ili organizirane trgovinske platforme izvan Unije. Ako oznaka MIC segmenta ne postoji, upotrebljava se operativni MIC. Oznaka MIC „XOFF” upotrebljava se za financijske instrumente uvrštene za trgovanje, kojima se trguje na mjestu trgovanja ili za koje je podnesen zahtjev za trgovanje, ako se transakcija s tim financijskim instrumentom ne izvršava na mjestu trgovanja, putem sistematskog internalizatora ili organizirane trgovinske platforme izvan Unije ili ako investicijsko društvo ne zna da trguje s drugim investicijskim društvom koje djeluje kao sistematski internalizator.	{MIC}

BR.	RUBRIKA	SADRŽAJ KOJI TREBA DOSTAVITI	FORMATI I STANDARDI ZA UPOTREBU U IZVJEŠĆIVANJU
		Oznaka MIC „XXXX” upotrebljava se za financijske instrumente koji nisu uvršteni za trgovanje, kojima se ne trguje na mjestu trgovanja ili za koje nije podnesen zahtjev za trgovanje i kojima se ne trguje putem organizirane trgovinske platforme izvan Unije, ali čiji je odnosni instrument uvršten za trgovanje ili se njime trguje na mjestu trgovanja.	
37	Država u kojoj podružnica ima članstvo na tržištu	Oznaka koja se upotrebljava za državu u kojoj se nalazi podružnica investicijskog društva na temelju čijeg se članstva na tržištu izvršila transakcija. Ako nije upotrijebljeno članstvo podružnice na tržištu, u rubrici se navodi oznaka države za matičnu državu članicu investicijskog društva ili oznaka države za državu u kojoj investicijsko društvo ima glavni ured ili registrirano sjedište (u slučaju društava iz treće zemlje). Ova se rubrika popunjava samo za dio koji se odnosi na tržište transakcije izvršene na mjestu trgovanja ili na organiziranoj trgovinskoj platformi izvan Unije.	{COUNTRYCODE_2}
38	Isplata unaprijed	Monetarna vrijednost isplate unaprijed koju je primio ili platio prodavatelj. Ako prodavatelj prima isplatu unaprijed, navedena vrijednost izražava se kao pozitivan broj. Ako prodavatelj isplaćuje isplatu unaprijed, navedena vrijednost izražava se kao negativan broj.	{DECIMAL-18/5}
39	Valuta isplate unaprijed	Valuta isplate unaprijed.	{CURRENCYCODE_3}
40	Identifikator komponente složene transakcije	Identifikator, koji društvo koje izvješćuje upotrebljava interno za identifikaciju svih izvješća koji se odnose na isto izvršenje za kombinaciju financijskih instrumenata u skladu s člankom 12. Oznaka mora biti jedinstvena na razini društva za skupinu izvješća koja se odnose na izvršenje. Rubrika se primjenjuje samo ako se primjenjuju uvjeti iz članka 12.	{ALPHANUM-35}

Pojedinosti o instrumentu

41	Identifikacijska oznaka instrumenta	Oznaka koja se upotrebljava za identifikaciju financijskog instrumenta Ova se rubrika primjenjuje na financijske instrumente za koje je podnesen zahtjev za trgovanje, koji su uvršteni za trgovanje ili kojima se trguje na mjestu trgovanja ili putem sistematskog internalizatora. Primjenjuje se i na financijske instrumente koji imaju oznaku ISIN i kojima se trguje na organiziranoj trgovinskoj platformi izvan Unije i čiji je odnosni instrument financijski instrument kojim se trguje na mjestu trgovanja.	{ISIN}
----	-------------------------------------	--	--------

BR.	RUBRIKA	SADRŽAJ KOJI TREBA DOSTAVITI	FORMATI I STANDARDI ZA UPOTREBU U IZVJEŠĆIVANJU
-----	---------	------------------------------	---

Rubrike 42 – 56 ne primjenjuju se ako:

su transakcije izvršene na mjestu trgovanja ili s investicijskim društvom koje djeluje u svojstvu sistematskog internalizatora; ili

u rubrici 41 navedena je oznaka ISIN koja se pojavljuje na popisu referentnih podataka ESMA-e

42	Puni naziv instrumenta	Puni naziv financijskog instrumenta	{ALPHANUM-350}
43	Razvrstavanje instrumenata	Taksonomija koja se upotrebljava za razvrstavanje financijskog instrumenta. Dostavlja se potpuna i točna oznaka CFI.	{CFI_CODE}
44	Valuta zamišljene vrijednosti 1	Valuta u kojoj je zamišljena vrijednost denominirana. U slučaju ugovora o kamatnim ili valutnim izvedenicama, to je valuta zamišljene vrijednosti platne strane 1 ili valuta 1 u paru. Za opcije razmjene u kojima je odnosni ugovor o razmjeni jednovalutni, to je valuta zamišljene vrijednosti odnosnog ugovora o razmjeni. Za opcije razmjene u kojima je odnosni ugovor o razmjeni viševalutni, to je valuta zamišljene vrijednosti platne strane 1 u ugovoru o razmjeni.	{CURRENCYCODE_3}
45	Valuta zamišljene vrijednosti 2	U slučaju viševalutnog ili međuvalutnog ugovora o razmjeni, valuta u kojoj je denominirana platna strana 2 u ugovoru. Za opcije razmjene u kojima je odnosni ugovor o razmjeni viševalutni, valuta u kojoj je denominirana platna strana 2 ugovora o razmjeni.	{CURRENCYCODE_3}
46	Multiplikator cijene	Broj jedinica odnosnog instrumenta izražen u jednom ugovoru o izvedenici. Monetarna vrijednost obuhvaćena jednim ugovorom o razmjeni ako se u rubrici o količini navodi broj ugovora o razmjeni u transakciji. Za budućnosnicu ili opciju na indeks, iznos po indeksnom bodu. Za oklade na rasponu kretanje cijene odnosnog instrumenta na kojem se oklada na rasponu temelji. Informacije koje se navode u ovoj rubrici moraju biti u skladu s vrijednostima navedenima u rubrikama 30 i 33.	{DECIMAL-18/17}
47	Oznaka odnosnog instrumenta	Oznaka ISIN odnosnog instrumenta. Za instrumente ADR, GDR i slične, oznaka ISIN financijskog instrumenta na kojem se ti instrumenti temelje. Za konvertibilne obveznice oznaka ISIN instrumenta u koji se obveznica može konvertirati. Za izvedenice ili druge instrumente koji se temelje na odnosnom instrumentu, oznaka ISIN odnosnog instrumenta, ako je odnosni instrument uvršten za trgovanje ili se njime trguje na mjestu trgovanja. Ako je odnosni instrument dividenda dionice, oznaka ISIN odnosne dionice na temelju koje se ostvaruje pravo na odnosne dividende.	{ISIN}

BR.	RUBRIKA	SADRŽAJ KOJI TREBA DOSTAVITI	FORMATI I STANDARDI ZA UPOTREBU U IZVJEŠĆIVANJU
		<p>Za kreditne izvedenice na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza navodi se oznaka ISIN referentne obveze.</p> <p>U slučaju da je odnosni instrument indeks i ima oznaku ISIN, oznaka ISIN tog indeksa.</p> <p>Ako je odnosni instrument košarica, navodi se oznaka ISIN za svaku sastavnicu te košarice koja je uvrštena za trgovanje ili kojom se trguje na mjestu trgovanja. Rubrika 47 navodi koliko je god puta potrebno da bi se popisali svi instrumenti u košarici.</p>	
48	Naziv odnosnog indeksa	U slučaju da je odnosni instrument indeks, naziv indeksa.	<p>{INDEX}</p> <p>ili</p> <p>{ALPHANUM-25} – ako naziv indeksa nije uvršten u popis</p> <p>{INDEX}</p>
49	Rok odnosnog indeksa	U slučaju da je odnosni instrument indeks, rok indeksa.	<p>{INTEGER-3}+ „DAYS” – dani</p> <p>{INTEGER-3}+ „WEEK” – tjedni</p> <p>{INTEGER-3}+ „MNTN” – mjeseci</p> <p>{INTEGER-3}+ „YEAR” – godine</p>
50	Vrsta opcije	<p>Naznaka o tome je li ugovor o izvedenici opcija kupnje (pravo kupnje određene odnosne imovine) ili opcija prodaje (pravo prodaje određene odnosne imovine) ili se ne može utvrditi je li to opcija kupnje ili opcija prodaje u vrijeme izvršenja.</p> <p>U slučaju opcija razmjene, to je:</p> <ul style="list-style-type: none"> — „PUTO” u slučaju opcije razmjene primatelja, u kojoj kupac ima pravo sklopiti ugovor o razmjeni kao primatelj po fiksnoj stopi. — „CALL” u slučaju opcije razmjene platitelja, u kojoj kupac ima pravo sklopiti ugovor o razmjeni kao platitelj po fiksnoj stopi. <p>U slučaju gornjih i donjih pragova, to je:</p> <ul style="list-style-type: none"> — „PUTO” u slučaju donjeg praga. — „CALL” u slučaju gornjeg praga. <p>Rubrika se odnosi samo na izvedenice koje su opcije ili varanti.</p>	<p>„PUTO” – opcija prodaje</p> <p>„CALL” – opcija kupnje</p> <p>„OTHR” – kada se ne može utvrditi je li riječ o opciji kupnje ili prodaje</p>
51	Izvršna cijena	<p>Unaprijed određena cijena po kojoj imatelj mora kupiti ili prodati odnosni instrument ili naznaka da se cijena ne može utvrditi u vrijeme izvršenja.</p> <p>Rubrika se odnosi samo na opcije ili varante u kojima se izvršna cijena može utvrditi u vrijeme izvršenja.</p> <p>Ako cijena trenutačno nije dostupna, ali će to postati, vrijednost je „PNDG”.</p> <p>Ako izvršna cijena nije primjenjiva, rubrika se ne popunjava.</p>	<p>{DECIMAL-18/13} ako je cijena izražena u monetarnoj vrijednosti</p> <p>{DECIMAL-11/10} ako je cijena izražena u postotku ili prinosu</p> <p>{DECIMAL-18/17} ako je cijena izražena u baznim bodovima</p> <p>„PNDG” ako cijena nije dostupna</p>

BR.	RUBRIKA	SADRŽAJ KOJI TREBA DOSTAVITI	FORMATI I STANDARDI ZA UPOTREBU U IZVJEŠĆIVANJU
52	Valuta izvršne cijene	Valuta izvršne cijene.	{CURRENCYCODE_3}
53	Način izvršenja opcije	Naznaka o tome može li se opcija izvršiti samo na određeni datum (europski i azijski način), na niz unaprijed određenih datuma (bermudski način) ili u bilo kojem trenutku razdoblja valjanosti ugovora (američki način). Ova rubrika primjenjuje se samo na opcije, varante i certifikate za ostvarenje prava.	„EURO” – europski „AMER” – američki „ASIA” – azijski „BERM” – bermudski „OTHR” – svi drugi načini
54	Datum dospijeća	Datum dospijeća financijskog instrumenta. Rubrika se odnosi samo na dužničke instrumente s utvrđenim dospijećem.	{DATEFORMAT}
55	Datum isteka	Datum isteka financijskog instrumenta. Rubrika se odnosi samo na izvedenice s utvrđenim datumom isteka.	{DATEFORMAT}
56	Vrsta namire	Naznaka o tome namiruje li se transakcija fizički ili u gotovini. Ako se vrsta namire ne može utvrditi u vrijeme izvršenja, vrijednost je „OPTL”. Ova rubrika primjenjuje se samo na izvedenice.	„PHYS” – fizička „CASH” – u gotovini „OPTN” – prema izboru za drugu ugovornu stranu ili kada određuje treća strana

Trgovac, algoritmi, izuzeća i pokazatelji

57	Odluka o ulaganju unutar društva	Oznaka koja se upotrebljava za identifikaciju osobe ili algoritma, unutar investicijskog društva, odgovornog za odluku o ulaganju. Za fizičke osobe upotrebljava se identifikator naveden u članku 6. Ako je odluka o ulaganju donesena na temelju algoritma, rubrika se popunjava u skladu s člankom 8. Rubrika se primjenjuje samo za odluku o ulaganju unutar društva. Ako se transakcija odnosi na preneseni nalog koji je ispunio uvjete za prijenos utvrđene u članku 4., društvo primatelj u ovu rubriku u svojem izvješću unosi informacije koje je primilo od društva prenositelja.	{NATIONAL_ID} – fizičke osobe {ALPHANUM-50} – algoritmi
58	Država podružnice koja nadzire osobu odgovornu za odluku o ulaganju	Oznaka koja se upotrebljava za identifikaciju države podružnice investicijskog društva koja je odgovorna za osobu odgovornu za odluku o ulaganju kako je utvrđeno u članku 14. stavku 3. točki (b). Ako podružnica nije nadzirala osobu koja je odgovorna za donošenje odluke o ulaganju, u rubrici se navodi oznaka države za matičnu državu članicu investicijskog društva ili oznaka države za državu u kojoj investicijsko društvo ima glavni ured ili registrirano sjedište (u slučaju društava iz treće zemlje).	{COUNTRYCODE_2}

BR.	RUBRIKA	SADRŽAJ KOJI TREBA DOSTAVITI	FORMATI I STANDARDI ZA UPOTREBU U IZVJEŠĆIVANJU
		<p>Ako se transakcija odnosi na preneseni nalog koji je ispunio uvjete za prijenos utvrđene u članku 4., društvo primatelj u ovu rubriku u svojem izvješću unosi informacije koje je primilo od društva prenositelja.</p> <p>Ova se rubrika ne primjenjuje ako je odluka o ulaganju donesena na temelju algoritma.</p>	
59	Izvršenje u okviru društva	<p>Oznaka koja se upotrebljava za identifikaciju osobe ili algoritma, unutar investicijskog društva, odgovornog za izvršenje.</p> <p>Za fizičke osobe upotrebljava se identifikator naveden u članku 6. Ako je izvršenje provedeno na temelju algoritma, rubrika se popunjava u skladu s člankom 9.</p>	<p>{NATIONAL_ID} – fizičke osobe</p> <p>{ALPHANUM-50} – algoritmi</p>
60	Država podružnice koja nadzire osobu odgovornu za izvršenje	<p>Oznaka koja se upotrebljava za identifikaciju države podružnice investicijskog društva u pogledu osobe odgovorne za izvršenje transakcije kako je utvrđeno u članku 14. stavku 3. točki (c).</p> <p>Ako podružnica nije nadzirala odgovornu osobu, u rubrici se navodi oznaka države za matičnu državu članicu investicijskog društva ili oznaka države za državu u kojoj investicijsko društvo ima glavni ured ili registrirano sjedište (u slučaju društava iz treće zemlje).</p> <p>Ova se rubrika ne primjenjuje ako je izvršenje provedeno na temelju algoritma.</p>	{COUNTRYCODE_2}
61	Pokazatelj izuzeća	<p>Navodi se je li transakcija izvršena na temelju izuzeća prije trgovanja u skladu s člancima 4. i 9. Uredbe (EU) 600/2014.</p> <p>Za vlasničke instrumente:</p> <p>„RFPT” = transakcija na temelju referentne cijene</p> <p>„NLIQ” = dogovorene transakcije s likvidnim financijskim instrumentima</p> <p>„OILQ” = dogovorene transakcije s nelikvidnim financijskim instrumentima</p> <p>„PRIC” = dogovorene transakcije koje podliježu uvjetima različitim od trenutne tržišne cijene tog vlasničkog financijskog instrumenta</p> <p>Za nevlasničke instrumente:</p> <p>„SIZE” = iznad određene veličine transakcije</p> <p>„ILQD” = transakcija s nelikvidnim instrumentom</p> <p>Ova se rubrika popunjava samo za dio koji se odnosi na tržište transakcije koja je izvršena u skladu s izuzećem na mjestu trgovanja.</p>	<p>Unosi se jedna ili više sljedećih oznaka:</p> <p>„RFPT” – referentna cijena</p> <p>„NLIQ” – dogovorene (s likvidnim)</p> <p>„OILQ” – dogovorene (s nelikvidnim)</p> <p>„PRIC” – dogovorene (uvjeti)</p> <p>„SIZE” – iznad određene veličine</p> <p>„ILQD” – nelikvidni instrument</p>
62	Pokazatelj kratke prodaje	<p>Kratka prodaja koju sklapa investicijsko društvo za vlastiti račun ili za račun klijenta, kako je opisano u članku 11.</p> <p>Kad investicijsko društvo izvršava transakciju u ime klijenta koji prodaje a investicijsko društvo ne može, djelujući u okviru svojih mogućnosti, utvrditi je li riječ o transakciji kratke prodaje, u rubrici se navodi „UNDI”.</p>	<p>„SESH” – kratka prodaje bez iznimke</p> <p>„SSEX” – kratka prodaje s iznimkom</p> <p>„SELL” – nema kratke prodaje</p> <p>„UNDI” – informacije nisu dostupne</p>

BR.	RUBRIKA	SADRŽAJ KOJI TREBA DOSTAVITI	FORMATI I STANDARDI ZA UPOTREBU U IZVJEŠĆIVANJU
		<p>Ako se transakcija odnosi na preneseni nalog koji je ispunio uvjete za prijenos utvrđene u članku 4. ove Uredbe, društvo primatelj u ovu rubriku u svom izvješću unosi informacije koje je primilo od društva prenositelja.</p> <p>Ova se rubrika primjenjuje ako je instrument obuhvaćen Uredbom (EU) 236/2012, a prodavatelj je investicijsko društvo ili klijent investicijskog društva.</p>	
63	Pokazatelj OTC poslije trgovanja	<p>Pokazatelj vrste transakcije u skladu s člankom 20. stavkom 3. točkom (a) i člankom 21. stavkom 5. točkom (a) Uredbe (EU) br. 600/2014.</p> <p>Za sve instrumente:</p> <p>„BENC” = transakcije koje se temelje na referentnoj vrijednosti</p> <p>„ACTX” = aplikativne transakcije</p> <p>„LRGS” = transakcije velikog tržišnog obujma poslije trgovanja</p> <p>„ILQD” = transakcija s nelikvidnim instrumentom</p> <p>„SIZE” = iznad određene veličine transakcije</p> <p>„CANC” = otkazani</p> <p>„AMND” = izmijenjeni</p> <p>Za vlasničke instrumente:</p> <p>„SDIV” = posebne transakcije s dividendom</p> <p>„RPRI” = transakcije koje su dobile bolju cijenu</p> <p>„DUPL” = duplicirana izvješća o trgovanju</p> <p>„TNCP” = transakcije kojima se ne pridonosi utvrđivanju cijena za potrebe članka 23. Uredbe (EU) br. 600/2014</p> <p>Za nevlasničke instrumente:</p> <p>„TPAC” = paketna transakcija</p> <p>„XFPH” = transakcija zamjene instrumenta za fizičku imovinu</p>	<p>Unosi se jedna ili više sljedećih oznaka:</p> <p>„BENC” – referentna vrijednost</p> <p>„ACTX” – aplikativna</p> <p>„LRGS” – veliki tržišni obujam</p> <p>„ILQD” – nelikvidni instrument</p> <p>„SIZE” – iznad određene veličine</p> <p>„CANC” – otkazivanja</p> <p>„AMND” – izmjene</p> <p>„SDIV” – posebna dividenda</p> <p>„RPRI” – bolja cijena</p> <p>„DUPL” – dupliciranje</p> <p>„TNCP” – ne pridonosi se procesu utvrđivanja cijena</p> <p>„TPAC” – paketna</p> <p>„XFPH” – zamjena za fizičku imovinu</p>
64	Pokazatelj robne izvedenice	<p>Navodi se smanjuje li transakcija rizik na objektivno mjerljiv način u skladu s člankom 57. Direktive 2014/65/EU.</p> <p>Ako se transakcija odnosi na preneseni nalog koji je ispunio uvjete za prijenos utvrđene u članku 4., društvo primatelj u ovu rubriku u svojim izvješćima unosi informacije koje je primilo od društva prenositelja. Ova rubrika primjenjuje se samo na transakcije robnim izvedenicama.</p>	<p>„true” – da</p> <p>„false” – ne</p>
65	Pokazatelj transakcije financiranja vrijednosnih papira	<p>Navodi se „da” ako je transakcija obuhvaćena predviđenom aktivnosti, ali se na nju primjenjuje izuzeće od izvješćivanja u skladu s Uredbom (EU) 2015/2365</p> <p>„ne” u svim ostalim slučajevima.</p>	<p>„true” – da</p> <p>„false” – ne</p>

(¹) Delegirana uredba Komisije (EU) 2017/580 od 24. lipnja 2016. o dopuni Uredbe (EU) br. 600/2014 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda za evidentiranje relevantnih podataka u vezi s nalogima koji se odnose na financijske instrumente (vidjeti stranicu 193. ovoga Službenog lista).

(²) Delegirana uredba Komisije (EU) 2017/574 od 7. lipnja 2016. o dopuni Direktive 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda za razinu točnosti satova poslovanja (vidjeti stranicu 148. ovoga Službenog lista).

PRILOG II.

Nacionalni identifikatori klijenata koje u izvješćima o transakcijama treba upotrebljavati za klijente koji su fizičke osobe

ISO 3166 – 1 alpha 2	Ime države	Identifikator prvi prema redosljedu	Identifikator drugi prema redosljedu	Identifikator treći prema redosljedu
AT	Austrija	CONCAT		
BE	Belgija	Belgijski nacionalni broj (Numéro de registre national – Rijksregisternummer)	CONCAT	
BG	Bugarska	Bugarski osobni broj	CONCAT	
CY	Cipar	Broj nacionalne putovnice	CONCAT	
CZ	Češka	Nacionalni identifikacijski broj (Rodné číslo)	Broj putovnice	CONCAT
DE	Njemačka	CONCAT		
DK	Danska	Osobni identifikacijski broj 10 alfanumeričkih znamenki DDMMYYXXXX	CONCAT	
EE	Estonija	Estonska osobni identifikacijski kod (Isikukood)		
ES	Španjolska	Porezni identifikacijski broj (Código de identificación fiscal)		
FI	Finska	Osobni identifikacijski broj	CONCAT	
FR	Francuska	CONCAT		
GB	Ujedinjena Kraljevina	Broj nacionalnog osiguranja u UK-u	CONCAT	
GR	Grčka	Oznaka s 10 znamenki u okviru sustava nematerijaliziranih vrijednosnih papira	CONCAT	
HR	Hrvatska	Osobni identifikacijski broj (OIB)	CONCAT	
HU	Mađarska	CONCAT		
IE	Irska	CONCAT		
IS	Island	Osobni identifikacijski broj (Kennitala)		
IT	Italija	Fiskalni kod (Codice fiscale)		
LI	Lihtenštajn	Broj nacionalne putovnice	Nacionalni broj osobne iskaznice	CONCAT

ISO 3166 – 1 alpha 2	Ime države	Identifikator prvi prema redosljedu	Identifikator drugi prema redosljedu	Identifikator treći prema redosljedu
LT	Litva	Osobni kod (Asmens kodus)	Broj nacionalne putovnice	CONCAT
LU	Luksemburg	CONCAT		
LV	Latvija	Osobni kod (Personas kods)	CONCAT	
MT	Malta	Nacionalni identifikacijski broj:	Broj nacionalne putovnice	
NL	Nizozemska	Broj nacionalne putovnice	Nacionalni broj osobne iskaz- nice	CONCAT
NO	Norveška	Osobni identifikacijski broj s 11 zanmenki (Foedselsnummer)	CONCAT	
PL	Poljska	Nacionalni identifikacijski broj: (PESEL)	Porezni broj (Numer identyfikacji podatko- wej)	
PT	Portugal	Porezni broj (Número de Identificação Fiscal)	Broj nacionalne putovnice	CONCAT
RO	Rumunjska	Nacionalni identifikacijski broj: (Cod Numeric Personal)	Broj nacionalne putovnice	CONCAT
SE	Švedska	Osobni identifikacijski broj	CONCAT	
SI	Slovenija	Osobni identifikacijski broj (EMŠO: Enotna Matična Številka Občana)	CONCAT	
SK	Slovačka	Osobni broj (Rodné číslo)	Broj nacionalne putovnice	CONCAT
Sve ostale zemlje		Broj nacionalne putovnice	CONCAT	

DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) 2017/591**od 1. prosinca 2016.****o dopuni Direktive 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda za primjenu ograničenja pozicija na robne izvedenice****(Tekst značajan za EGP)**

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Direktivu 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o tržištu financijskih instrumenata ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 57. stavke 3. i 12.,

budući da:

- (1) Kako bi se osigurao usklađen pristup za primjenu ograničenja pozicija na robne izvedenice u Uniji, trebalo bi odrediti metodologiju za izračun tih ograničenja. Metodologijom bi se trebala spriječiti regulatorna arbitraža i promicati dosljednost istodobno osiguravajući nadležnim tijelima dovoljno fleksibilnosti kako bi se u obzir mogle uzeti varijacije među različitim tržištima robnih izvedenica i tržištima temeljne robe. Metodologijom za izračun ograničenja trebalo bi omogućiti nadležnim tijelima da usklade ciljeve koji se odnose na postavljanje ograničenja na razinu koja je dovoljno niska kako bi se osobe koje imaju pozicije u tim robnim izvedenicama spriječilo da zloupotrebjavaju ili narušavaju tržište te ciljeve koji se odnose na pružanje podrške urednom formiranju cijena i sustavima namire, razvoj novih robnih izvedenica i omogućivanje da robne izvedenice nastave pružati podršku funkcioniranju komercijalnih aktivnosti na tržištu temeljne robe.
- (2) Kako bi se jasno utvrdio ograničen broj pojmova koji proizlaze iz Direktive 2014/65/EU kao i tehnički pojmovi potrebni za ovu Uredbu, trebalo bi definirati niz pojmova kako bi se osigurala jedinstvena primjena.
- (3) Duge i kratke pozicije robne izvedenicu sudionika na tržištu trebale bi se netirati jedna u odnosu na drugu kako bi se utvrdila stvarna veličina pozicije koju neka osoba kontrolira u bilo kojem trenutku. Veličina pozicije držane putem opcijskog ugovora trebala bi se računati na temelju delta ekvivalenta. Budući da se u okviru ove Uredbe primjenjuje različita metodologija za izračun ograničenja pozicija za promptne i druge mjesečne ugovore, takvo bi se netiranje trebalo zasebno primjenjivati na promptne i druge mjesečne pozicije.
- (4) Direktivom 2014/65/EU zahtijeva se da bi se sve pozicije koje drže druge osobe u ime određene osobe trebale uključiti u izračun ograničenja pozicije te osobe te da bi se ograničenja pozicija trebala primijeniti na razini subjekta i razini grupe, zbog čega je potrebno zbrojiti pozicije na razini grupe. Prikladno je predvidjeti zbrajanje samo na razini grupe ako matično društvo može kontrolirati upotrebu pozicija. U skladu s tim, matična bi društva trebala zbrojiti pozicije koje drže njihova društva kćeri sa svim pozicijama koje matični subjekt izravno drži, dok društva kćeri zbrajaju svoje pozicije. Takvo zbrajanje može dovesti do izračuna pozicija na razini matičnog društva koji je veći ili, zbog netiranja dugih i kratkih pozicija koje drže različita društva kćeri, manji nego na razini pojedinačnog društva kćeri. Pozicije se ne bi trebale zbrajati na razini matičnog društva ako pozicije drže subjekti za zajednička ulaganja koji te pozicije drže u ime svojih ulagatelja, a ne u ime svojih matičnih društava u slučajevima kada matično društvo ne može kontrolirati upotrebu tih pozicija u vlastitu korist.
- (5) Pojmom iste robne izvedenice trebao bi se uspostaviti visoki prag kojim bi se spriječilo da osobe neodgovarajuće netiraju pozicije u pogledu različitih robnih izvedenica kako bi se izbjegla i umanjila nepreciznost ograničenja pozicija za glavni ugovor o robnim izvedenicama. To ne bi trebalo spriječiti nadležna tijela da odrede slična ograničenja pozicija za slične ugovore o robnim izvedenicama za čije je usklađivanje zaduženo Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire (ESMA). Može se smatrati da se robnim izvedenicama trguje u znatnom obujmu na mjestu trgovanja samo ako one u dovoljno dugom razdoblju prelaze prag likvidnosti naveden u ovoj Uredbi.

⁽¹⁾ SL L 173, 12.6.2014., str. 173.

- (6) Ako se OTC ugovor vrednuje na temelju iste temeljne robe koja je isporučiva na istoj lokaciji i u skladu s istim ugovornim uvjetima te ako njegovi ekonomski rezultati imaju visoku razinu korelacije s rezultatima ugovora kojim se trguje na mjestu trgovanja, trebalo bi ga smatrati ekonomski jednakovrijednim bez obzira na male razlike u ugovornim specifikacijama koje se odnose na veličinu jedinice i datum isporuke. Isto tako, razlike u mjerama upravljanja rizikom poslije trgovanja, kao što su sustavi poravnanja, ne bi trebale predstavljati prepreke za proglašavanje takvih ugovora ekonomski jednakovrijednima. Kako bi se spriječilo neodgovarajuće netiranje potencijalno vladajućih pozicija kojima se trguje na mjestu za trgovanje upotrebom bilateralnih sustava u OTC ugovorima i kako bi se u praksi osiguralo učinkovito funkcioniranje režima ograničenja pozicija potrebno je da se OTC robne izvedenice kojima se trguje smatraju ekonomski jednakovrijednima ugovorima o mjestu trgovanja samo u određenim okolnostima. Kako bi se spriječilo izbjegavanje ograničenja pozicija te kako bi se povećao integritet režima ograničenja pozicija potrebno je usko odrediti definiciju ekonomski jednakovrijednog OTC ugovora na način da se njime osobama onemoguću netiranje pozicije OTC u odnosu na više drugih pozicija ili ostvarivanje diskrecijskog prava pri odabiru pozicija u odnosu na koje se netira.
- (7) Kako bi se utvrdilo za koje je pozicije u robnim izvedenicama moguće objektivno odrediti da smanjuju rizik izravno povezan s komercijalnom aktivnošću trebalo bi propisati određene kriterije, uključujući upotrebu računovodstvene definicije ugovora o zaštiti od rizika na temelju pravila Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja (MSFI). Ta računovodstvena definicija trebala bi biti dostupna i nefinancijskim subjektima iako oni ne primjenjuju pravila MSFI-ja na razini subjekta.
- (8) Nadalje, nefinancijski subjekti trebali bi moći služiti se tehnikama upravljanja rizikom kako bi ublažili sveukupne rizike koji su posljedica njihove komercijalne aktivnosti ili komercijalne aktivnosti njihove grupe, uključujući rizike koji su posljedica postojanja nekoliko tržišta u zemljopisnom smislu, nekoliko proizvoda, vremenskog horizonta ili subjekata („makro ili portfeljna zaštita od rizika“). Kada se nefinancijski subjekt koristi makro ili portfeljnom zaštitom od rizika, možda neće moći uspostaviti odnos jedan na jedan između specifične pozicije robne izvedenice i specifičnih rizika koji su posljedica njihove komercijalne aktivnosti koju se s pomoću robne izvedenice namjerava zaštititi od rizika. Nefinancijski subjekt može se koristiti i robnim izvedenicama koje nisu jednakovrijedne kako bi se zaštitio od specifičnih rizika koji su posljedica komercijalne aktivnosti ako nije dostupna identična robna izvedenica ili ako robna izvedenica koja je uže korelirana nije dostatno likvidna („zamjenska zaštita od rizika“). U takvim slučajevima, politike i sustavi upravljanja rizikom trebali bi moći spriječiti da se transakcije bez zaštite svrstaju u kategoriju transakcije zaštite te bi trebali moći osigurati dostatno razdvojeni pregled portfeljne zaštite od rizika na način da se utvrde spekulativni dijelovi koji vode do ograničenja pozicija. Ne bi trebalo smatrati da pozicije smanjuju rizike povezane s komercijalnom aktivnošću isključivo na temelju činjenice da su one dio portfelja za smanjenje rizika na sveukupnoj osnovi.
- (9) Rizik se može razvijati tijekom vremena te će se, kako bi se prilagodile razvoju rizika, robne izvedenice koje su u početku izvršene za smanjenje rizika povezanih s komercijalnom aktivnošću možda morati kompenzirati upotrebom dodatnih ugovora o robnim izvedenicama kojima se isključuju ugovori o robnim izvedenicama koje su postale nepovezane s komercijalnim rizikom. Nadalje, razvoj rizika koji se rješava zaključenjem pozicije robne izvedenice radi smanjenja rizika ne bi trebao naknadno dovesti do ponovne ocjene te pozicije kao pozicije koja nije od početka bila povlaštena transakcija.
- (10) Nefinancijski subjekti trebali bi se moći prijaviti za izuzeće u pogledu zaštite od rizika komercijalnih aktivnosti prije nego što se zaključi pozicija. Prijava bi nadležnim tijelima trebala omogućiti jasan i sažet pregled komercijalnih aktivnosti nefinancijskog subjekta u pogledu temeljne robe, s njom povezanih rizika i načina na koji se robne izvedenice upotrebljavaju za ublažavanje tih rizika. Ograničenja pozicija neprestano se primjenjuju te ako nadležno tijelo u konačnici ne odobri izuzeće, nefinancijski subjekt trebao bi u skladu s tim smanjiti sve pozicije koje premašuju ograničenje te se može suočiti s nadzornim mjerama u pogledu kršenja ograničenja. Nefinancijski subjekti trebali bi periodično ponovno procjenjivati svoje djelovanje kako bi osigurali opravdanost neprekidne primjene izuzeća.
- (11) Promptno mjesečno razdoblje, odnosno razdoblje koje neposredno prethodi isporuci prije isteka ugovora, specifično je za svaku robnu izvedenicu i možda neće iznositi točno jedan mjesec. Promptni mjesečni ugovori trebali bi se stoga odnositi na sljedeći ugovor o toj robnoj izvedenici koji će dospjeti. Ograničenje pozicija koje osoba može držati u razdoblju tijekom kojeg se isporučuje fizička roba ograničuje količinu temeljne ostvarive

opskrbe koju svaka osoba može isporučiti ili čiju isporuku može preuzeti, na taj način sprječavajući gomilanje vladajućih pozicija pojedinaca koji im mogu omogućiti smanjenje tržišta putem ograničavanja pristupa robi. Standardna osnova za promptna mjesečna ograničenja pozicija za fizičke i gotovinske namirene robne izvedenice trebala bi se stoga računati kao postotak procijenjene ostvarive opskrbe. Nadležna tijela trebala bi moći provesti raspored za smanjenje ograničenja pozicija kojim je obuhvaćeno razdoblje od trenutka kada je ugovor postao promptni mjesečni ugovor do trenutka dospijea kako bi se preciznije osiguralo da su ograničenja pozicija odgovarajuće raspoređena tijekom promptnog mjesečnog razdoblja te kako bi se osigurala uredna namira.

- (12) Drugo mjesečno ograničenje pozicije primjenjuje se na sva dospijea osim na promptna mjesečna ograničenja pozicija. Standardna osnova za druga mjesečna ograničenja pozicija za fizičke i gotovinske namirene robne izvedenice trebala bi se računati kao postotak ukupnih otvorenih pozicija. Distribucija pozicija na druge mjesečne pozicije ugovora za robu često se obavlja u mjesecima koji su najbliži dospijeu. Stoga ukupne otvorene pozicije pružaju prikladniju osnovu za određivanje ograničenja pozicija od upotrebe ponderiranog iznosa za sva dospijea.
- (13) Standardna osnova od 25 % ostvarive opskrbe i otvorenih pozicija utvrđena je s obzirom na iskustvo drugih tržišta i drugih nadležnosti. Nadležna bi tijela trebala prilagoditi osnovu na način da se omogući njezino smanjenje za najviše 20 % (ili 22,5 % u slučaju nekih poljoprivrednih robnih izvedenica) i povećanje za najviše 10 % (ili 15 % u slučaju manje likvidnih robnih izvedenica) ako bi to bilo potrebno zbog obilježja tržišta, kao što je nepostojanje sudionika na tržištu, kako bi se poduprijela uredna namira te funkcioniranje ugovora i njegova temeljnog tržišta. Budući da se prilagodba bilo koje osnovne brojke primjenjuje samo ako, odnosno dok je to zbog objektivnih obilježja tržišta potrebno, privremene prilagodbe osnove trebale bi stoga biti moguće. Nadležna bi tijela trebala osigurati izvršenje smanjenja osnove kad god je potrebno kako bi se spriječile vodeće pozicije i pružila podrška urednom formiranju cijene robne izvedenice i temeljne robe. Taj raspon odražava činjenicu to da je Direktivom 2014/65/EU obuhvaćen širi raspon robnih izvedenica i tržišta od drugih tržišta i nadležnosti. Definicija robne izvedenice iz članka 2. stavka 1. točke 30. Uredbe (EU) br. 600/2014 Europskog parlamenta i Vijeća⁽¹⁾ široka je, obuhvaća i sekuritizirane izvedenice i gotovinski namirene izvedenice koje nemaju materijalnu osnovu, kao što su klimatske varijable. Na sekuritizirane izvedenice ne primjenjuje se načelo promptnog i drugog mjesečnog ograničenja. Za uspostavu ograničenja pozicija za izvedenice koje nemaju materijalnu osnovu ne može se upotrebljavati ostvariva opskrba. Stoga bi nadležna tijela trebala moći poboljšati ili prilagoditi metodologije za određivanje ograničenja pozicija za te robne izvedenice na temelju različitih parametara, kao što je broj izdanih vrijednosnih papira ili upotreba otvorenih pozicija i za promptno mjesečno razdoblje.
- (14) Određenim se robnim izvedenicama, posebno za energiju i plin, osigurava neprekidna isporuka temeljne robe tijekom određenog razdoblja kao što je dan, mjesec ili godina. Nadalje, određeni se ugovori s duljim rokom isporuke, kao što je godina ili tromjesečje, mogu automatski zamijeniti povezanim ugovorima s kraćim rokovima isporuke, kao što je tromjesečje ili mjesec (kaskadni ugovori). U tim bi slučajevima promptno mjesečno ograničenje pozicije ugovora koji se zamjenjuje prije isporuke bilo neprikladno jer takvo ograničenje ne bi obuhvaćalo istek i fizičku isporuku ili namiru ugovora u novcu. U slučaju da se rokovi isporuke iz ugovora za isti temeljni instrument preklapaju, jedinstveno ograničenje pozicija trebalo primjenjivati na sve povezane ugovore kako bi se pravilno uzele u obzir pozicije u tim ugovorima koji bi potencijalno mogli biti isporučeni. Kako bi se to olakšalo, povezani ugovori trebali bi se mjeriti u jedinicama temeljne robe te odgovarajuće zbrajati i netirati.
- (15) Za određene poljoprivredne robne izvedenice, koje imaju materijalni utjecaj na potrošačke cijene hrane, metodologija nadležnom tijelu omogućuje utvrđivanje osnove i ograničenja pozicije ispod minimalnog općeg raspona u kojemu ono nalazi dokaze o spekulativnoj aktivnosti koja se znatno odražava na cijene.
- (16) Nadležno tijelo trebalo bi procijeniti je li za elemente navedene u članku 57. stavku 3. Direktive 2014/65/EU potrebna prilagodba osnove kako bi se utvrdila konačna razina ograničenja pozicije. U procjeni bi se ti elementi trebali uzeti u obzir kao bitni za predmetnu robnu izvedenicu. U okviru metodologija trebale bi se pružiti smjernice u pogledu načina utvrđivanja ograničenja bez oduzimanja nadležnom tijelu ovlasti za donošenje konačne odluke o odgovarajućem ograničenju pozicije robne izvedenice kako bi se spriječila zloraba tržišta. Ti elementi trebali biti važna naznaka nadležnim tijelima i ESMA-i kako bi oni lakše oblikovali stajališta i osigurali odgovarajuću usklađenost ograničenja pozicija diljem Unije, među ostalim i procjenjivanjem učinka volatilnosti od slučaja do slučaja i onoliko često koliko je potrebno da bi ograničenja pozicija bila primjereno određena.

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 600/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o tržištima financijskih instrumenata i izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 (SL L 173, 12.6.2014., str. 84.).

- (17) Ograničenja pozicija ne bi trebala stvarati prepreke za razvoj novih robnih izvedenica i ne bi trebala sprječavati odgovarajuće funkcioniranje manje likvidnih dijelova tržišta robnih izvedenica. Nadležna tijela trebala bi pri primjeni metodologije uzeti u obzir vrijeme potrebno za razvoj i privlačenje likvidnosti u pogledu novih i postojećih robnih izvedenica te posebno u pogledu robnih izvedenica koje mogu podupirati upravljanje rizikom na nestandardiziranim ili nezrelim tržištima ili s pomoću kojih se pokušavaju razviti nove mjere zaštite od rizika u pogledu nove robe. S obzirom na široki raspon tržišta i robe na koje se odnosi režim ograničavanja pozicija, ne postoji jedinstveno i predodređeno razdoblje koje odgovarajuće obuhvaća promjenu statusa ugovora o robnim izvedenicama iz novog u utvrđeni. Isto tako, postoji mnogo ugovora o robnim izvedenicama koji možda nikada neće privući dostatan broj sudionika ili likvidnost kako bi se omogućila djelotvorna primjena ograničenja pozicija bez rizika od redovitog i nenamjernog kršenja ograničenja te posljedično poremećaja u pogledu formiranja cijena i namire tih robnih izvedenica. Kako bi se uklonili navedeni rizici za djelotvorno funkcioniranje tržišta, metodologijom se predviđa slojeviti pristup kojim je ograničenje pozicije za promptno mjesečno razdoblje i druga mjesečna razdoblja utvrđeno na fiksnoj razini od 2 500 jedinica za robne izvedenice i 2,5 milijuna vrijednosnih papira koji se izdaju za sekuritizirane izvedenice s temeljnom robom dok se ne premaši prag od 10 000 jedinica odnosno 10 milijuna vrijednosnih papira. Ugovori kojima se ti pragovi premašuju te se istodobno zadržava relativna nelikvidnost trebali bi, prema potrebi, moći iskoristiti veće ograničenje kako bi se osiguralo da se trgovanje takvim ugovorima nepotrebno ne ograniči.
- (18) Broj, sastav i uloga sudionika na tržištu u robnoj izvedenici može utjecati na prirodu i veličinu pozicija koje na tržištu drže određeni sudionici na tržištu. U pogledu nekih robnih izvedenica, određeni sudionici na tržištu mogu držati veliku poziciju koja odražava njihovu ulogu u kupnji, prodaji i isporuci robe kada je njihova uloga na tržištu suprotna ulozi većine ostalih sudionika na tržištu koji osiguravaju likvidnost ili usluge upravljanja rizikom za tržište temeljne robe.
- (19) Opskrba, upotreba i dostupnost temeljne robe te pristup njoj obilježja su tržišta temeljne robe. Nadležna tijela mogu procjenom podrobnijih elemenata tih obilježja, kao što je laka kvarljivost robe i način prijevoza, utvrditi fleksibilnost tržišta i u skladu s tim prilagoditi ograničenja pozicija.
- (20) Za neke robne izvedenice može postojati velika razlika između otvorenih pozicija i ostvarive opskrbe. Do toga može doći ako se relativno malo trguje izvedenicama u odnosu na ostvarivu opskrbu te će u tom slučaju broj otvorenih pozicija biti manji u odnosu na ostvarivu opskrbu ili, na primjer, ako određena robna izvedenica ima široku upotrebu radi zaštite od mnogih različitih izloženosti riziku te je stoga ostvariva opskrba manja u odnosu na otvorene pozicije. Takve znatne razlike između otvorenih pozicija i ostvarive opskrbe opravdavaju prilagodbe osnove koja se primjenjuje na druga ograničenja mjesečnih pozicija, odnosno na njezino povećanje ili smanjenje, kako bi se izbjeglo postojanje neurednog tržišta kada se počne približavati promptno mjesečno razdoblje.
- (21) U istom cilju ograničenja neurednih tržišta kada se promptno mjesečno razdoblje počne približavati uslijed velikih razlika između izračuna ostvarive opskrbe i otvorenih pozicija, definicija ostvarive isporuke obuhvaća sve zamjenske razrede ili vrste robe koje se mogu isporučiti u okviru namire ugovora o robnim izvedenicama u skladu s uvjetima tog ugovora.
- (22) Novo zakonodavstvo Europskog parlamenta i Vijeća o tržištima financijskih instrumenata uređenima Direktivom 2014/65/EU i Uredbom (EU) br. 600/2014 primjenjuje se od 3. siječnja 2017. Da bi se osigurala dosljednost i pravna sigurnost, ova bi se uredba trebala primjenjivati od istog datuma.
- (23) Ova uredba temelji se na nacrtu regulatornih tehničkih standarda koje je ESMA podnijela Komisiji.
- (24) ESMA je provela otvorena javna savjetovanja o nacrtu regulatornih tehničkih standarda na kojem se temelji ova uredba, analizirala je moguće povezane troškove i koristi te zatražila mišljenje Interesne skupine za vrijednosne papire i tržišta kapitala osnovane člankom 37. Uredbe (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾,

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju europskog nadzornog tijela (Europskog nadzornog tijela za vrijednosne papire i tržišta kapitala), izmjeni Odluke br. 716/2009/EZ i stavljanju izvan snage Odluke Komisije 2009/77/EZ (SL L 331, 15.12.2010., str. 84.).

DONIJELA JE OVU UREDBU:

POGLAVLJE I.

OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Predmet

Ovom se uredbom utvrđuju pravila za izračun neto pozicije koju drži osoba u robnoj izvedenici i metodologija za izračun ograničenja pozicija u pogledu veličine te pozicije.

Članak 2.

Definicije

Za potrebe ove uredbe primjenjuju se sljedeće definicije:

1. „nefinancijski subjekt” znači fizička ili pravna osoba osim:

- (a) investicijskog društva kojemu je izdano odobrenje za rad u skladu s Direktivom 2014/65/EU;
- (b) kreditne institucije kojoj je izdano odobrenje za rad u skladu s Direktivom 2013/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾;
- (c) osiguravajućeg društva kojemu je izdano odobrenje za rad u skladu s Direktivom 73/239/EEZ ⁽²⁾;
- (d) društva za osiguranje kojemu je izdano odobrenje za rad u skladu s Direktivom 2002/83/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁾;
- (e) društva za reosiguranje kojemu je izdano odobrenje za rad u skladu s Direktivom 2005/68/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁴⁾;
- (f) UCITS-a i, prema potrebi, njegova društva za upravljanje kojemu je izdano odobrenje za rad u skladu s Direktivom 2009/65/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁵⁾;
- (g) institucija za strukovno mirovinsko osiguranje u smislu članka 6. točke (a) Direktive 2003/41/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁶⁾;
- (h) alternativnog investicijskog fonda kojim upravlja upravitelj alternativnih investicijskih fondova koji ima odobrenje za rad ili je registriran u skladu s Direktivom 2011/61/EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁷⁾;

⁽¹⁾ Direktiva 2013/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o pristupanju djelatnosti kreditnih institucija i bonitetnom nadzoru nad kreditnim institucijama i investicijskim društvima, izmjeni Direktive 2002/87/EZ te stavljanju izvan snage direktiva 2006/48/EZ i 2006/49/EZ (SL L 176, 27.6.2013., str. 338.).

⁽²⁾ Prva direktiva Vijeća 73/239/EEZ od 24. srpnja 1973. o usklađivanju zakona i drugih propisa koji u odnosu na osnivanje i obavljanje poslova izravnog osiguranja osim životnog osiguranja (SL L 228, 16.8.1973., str. 3.).

⁽³⁾ Direktiva 2002/83/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 5. studenoga 2002. o životnom osiguranju (SL L 345, 19.12.2002., str. 1.).

⁽⁴⁾ Direktiva 2005/68/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. studenoga 2005. o reosiguranju i o izmjeni direktiva Vijeća 73/239/EEZ, 92/49/EEZ, kao i direktiva 98/78/EZ i 2002/83/EZ (SL L 323, 9.12.2005., str. 1.).

⁽⁵⁾ Direktiva 2009/65/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o usklađivanju zakona i drugih propisa u odnosu na subjekte za zajednička ulaganja u prenosive vrijednosne papire (UCITS) (SL L 302, 17.11.2009., str. 32.).

⁽⁶⁾ Direktiva 2003/41/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 3. lipnja 2003. o djelatnostima i nadzoru institucija za strukovno mirovinsko osiguranje (SL L 235, 23.9.2003., str. 10.).

⁽⁷⁾ Direktiva 2011/61/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2011. o upraviteljima alternativnih investicijskih fondova i o izmjeni direktiva 2003/41/EZ i 2009/65/EZ te uredbi (EZ) br. 1060/2009 i (EU) br. 1095/2010 (SL L 174, 1.7.2011., str. 1.).

- (i) središnje druge ugovorne strane koja ima odobrenje za rad u skladu s Uredbom (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾;
- (j) središnjeg depozitorija vrijednosnih papira koji ima odobrenje za rad u skladu s Uredbom (EU) br. 909/2014 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾.

Subjekt iz treće zemlje nefinancijski je subjekt ako mu ne bi bilo potrebno odobrenje u okviru bilo kojeg prethodno navedenih zakonodavnih akata u slučaju da ima sjedište u Uniji te podliježe pravu Unije;

2. „promptni mjesečni ugovor” znači ugovor o robnim izvedenicama u pogledu određene temeljne robe čiji rok za dospijeeće sljedeći istječe u skladu s pravilima koje je utvrdilo mjesto trgovanja;
3. „drugi mjesečni ugovor” znači bilo koji ugovor o robnim izvedenicama koji nije promptni mjesečni ugovor.

POGLAVLJE II.

METODA ZA IZRAČUN VELIČINE NETO POZICIJE OSOBE

Članak 3.

Zbrajanje i netiranje pozicija u robnim izvedenicama

(članak 57. stavak 1. Direktive 2014/65/EU)

1. Neto pozicija osobe u robnoj izvedenici zbroj je pozicija koje ona drži u toj robnoj izvedenici kojom se trguje na mjestu trgovanja, u robnoj izvedenici koja se smatra robnom izvedenicom istovjetnom robnoj izvedenici u skladu s člankom 5. stavkom 1. te u ekonomski jednakovrijednim OTC ugovorima u skladu s člankom 6.
2. Ako osoba drži duge i kratke pozicije u bilo kojoj od robnih izvedenica iz stavka 1., osoba netira te pozicije kako bi utvrdila svoju neto poziciju za tu robnu izvedenicu.
3. Pozicije koje drži nefinancijski subjekt u robnim izvedenicama za koje je moguće objektivno utvrditi da smanjuju rizik u skladu s člankom 7., a koje je odobrilo nadležno tijelo u skladu s člankom 8., ne zbrajaju se u svrhe utvrđivanja neto pozicije tog nefinancijskog subjekta.
4. Osoba zasebno utvrđuje neto poziciju koju drži u robnoj izvedenici za promptne mjesečne ugovore i druge mjesečne ugovore.

Članak 4.

Metoda za izračun pozicija za pravne subjekte unutar grupe

(članak 57. stavak 1. Direktive 2014/65/EU)

1. Matično društvo utvrđuje svoju neto poziciju zbrajanjem sljedećih pozicija u skladu s člankom 3.:
 - (a) vlastita neto pozicija;
 - (b) neto pozicija svih svojih društava kćeri.
2. Odstupajući od stavka 1., matično društvo subjekta za zajednička ulaganja ili, ako je subjekt za zajednička ulaganja imenovao društvo za upravljanje, matično poduzeće tog poduzeća za upravljanje ne zbraja pozicije u robnim izvedenicama u bilo kojem subjektu za zajednička ulaganja u kojemu ni na koji način ne utječe na odluke o ulaganju u pogledu otvaranja, držanja ili zatvaranja tih pozicija.

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. o OTC izvedenicama, središnjoj drugoj ugovornoj strani i trgovinskom repozitoriju (SL L 201, 27.7.2012., str. 1.).

⁽²⁾ Uredba (EU) br. 909/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. srpnja 2014. o poboljšanju namire vrijednosnih papira u Europskoj uniji i o središnjim depozitorijima vrijednosnih papira te izmjeni direktiva 98/26/EZ i 2014/65/EU te Uredbe (EU) br. 236/2012 (SL L 257, 28.8.2014., str. 1.).

Članak 5.

Istovjetne robne izvedenice i znatni volumeni

(članak 57. stavak 6. Direktive 2014/65/EU)

1. Robna izvedenica kojom se trguje na mjestu za trgovanje smatra se robnom izvedenicom istovjetnom robnoj izvedenici kojom se trguje na drugom mjestu za trgovanje ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:
 - (a) obje robne izvedenice imaju identične ugovorne specifikacije i uvjete, izuzevši mjere upravljanja rizikom poslije trgovanja;
 - (b) obje robne izvedenice oblikuju jedinstveni skup zamjenjive prirode otvorenih pozicija ili, u slučaju robnih izvedenica definiranih u članku 4. stavku 1. točki 44. podtočki (c) Direktive 2014/65/EU, vrijednosnih papira koji se izdaju te kojima se pozicije koje se drže u robnoj izvedenici i kojima se trguje na jednom mjestu za trgovanje mogu zatvoriti u odnosu na pozicije koje se drže u robnoj izvedenici i kojom se trguje na drugom mjestu za trgovanje.
2. Za robnu se izvedenicu smatra da se njome trguje u znatnom volumenu na mjestu za trgovanje ako trgovanje robnom izvedenicom na tom mjestu za trgovanje tijekom razdoblja od tri uzastopna mjeseca:
 - (a) premašuje prosječni broj dnevnih otvorenih pozicija od 10 000 jedinica u promptnom i drugom mjesečnom razdoblju zajedno; ili
 - (b) u slučaju robnih izvedenica definiranih u članku 4. stavku 1. točki 44. podtočki (c) Direktive 2014/65/EU, ako broj jedinica kojima se trguje pomnožen cijenom premašuje prosječan dnevni iznos od 1 milijuna EUR.
3. Mjesto za trgovanje na kojem se odvija najveći volumen trgovanja istom robnom izvedenicom je mjesto za trgovanje koje više od jedne godine:
 - (a) ima najveći prosječni broj dnevnih otvorenih pozicija; ili
 - (b) u slučaju robnih izvedenica definiranih u članku 4. stavku 1. točki 44. podtočki (c) Direktive 2014/65/EU, ima najveći prosječni dnevni iznos.

Članak 6.

OTC ugovori ekonomski jednakovrijedni robnim izvedenicama kojima se trguje na mjestima za trgovanje

(članak 57. stavak 1. Direktive 2014/65/EU)

OTC izvedenica smatra se ekonomski jednakovrijednom robnoj izvedenici kojom se trguje na mjestu za trgovanje na kojem ima identične ugovorne specifikacije i uvjete, izuzevši različite specifikacije u pogledu veličine jedinica, datuma isporuke koji se razlikuju manje od jednog kalendarskog dana i različite mjere upravljanja rizikom poslije trgovanja.

Članak 7.

Pozicije za koje se smatra da smanjuju rizike izravno povezane s komercijalnim aktivnostima

(članak 57. stavak 1. Direktive 2014/65/EU)

1. Za poziciju koju drži nefinancijski subjekt u robnim izvedenicama kojima se trguje na mjestima ili ekonomski jednakovrijednim OTC ugovorima u skladu s člankom 6. smatra se da smanjuje rizike izravno povezane s komercijalnom aktivnošću tog nefinancijskog subjekta ako pozicija sama ili u kombinaciji s drugim izvedenicama u skladu sa stavkom 2. („pozicije u portfelju robnih izvedenica”) ispunjuje jedan od sljedećih kriterija:
 - (a) smanjuje rizike koji proizlaze iz potencijalne promjene vrijednosti imovine, usluga, sirovina, proizvoda, robe ili obveza koje nefinancijski subjekt ili njegova grupa ima u vlasništvu, proizvodi, izrađuje, obrađuje, pruža, kupuje, trži, iznajmljuje/daje u zakup, prodaje ili stvara ili opravdano očekuje da će posjedovati, proizvoditi, izrađivati, obrađivati, pružati, kupovati, tržiti, iznajmljivati/davati u zakup, prodavati ili stvarati u okviru svojeg uobičajenog poslovanja;

- (b) može se smatrati ugovorom o zaštiti od rizika u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja (MSFI) donesenima u skladu s člankom 3. Uredbe (EZ) br. 1606/2002 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾.
2. Za potrebe stavka 1. pozicija za koju se smatra da smanjuje rizike preuzete samostalno ili u kombinaciji s drugim izvedenicama ona je pozicija za koju nefinancijski subjekt ili osoba koja drži poziciju u ime tog subjekta:
- (a) u svojim internim politikama opisuje sljedeće:
- i. vrste ugovora o robnim izvedenicama uključene u portfelje koji se upotrebljavaju za smanjenje rizika koji su izravno povezani s komercijalnom aktivnošću i njihovi kriteriji prihvatljivosti;
 - ii. vezu između portfelja i rizika koji se portfeljem smanjuju;
 - iii. mjere donesene kako bi se osiguralo da pozicije koje se odnose na te ugovore služe isključivo za pokrivanje rizika izravno povezanih s komercijalnom aktivnošću nefinancijskog subjekta te kako bi se jednostavno utvrdilo sve pozicije koje služe za neku drugu svrhu;
- (b) u mogućnosti je osigurati dostatno razdvojeni pregled portfelja u pogledu razreda robne izvedenice, temeljne robe, vremenskog horizonta i svih ostalih relevantnih čimbenika.

Članak 8.

Primjena izuzeća od ograničenja pozicija

(članak 57. stavak 1. Direktive 2014/65/EU)

1. Nefinancijski subjekt koji drži poziciju za koju se smatra da smanjuje rizike u robnoj izvedenici podnosi zahtjev za izuzeće iz članka 57. stavka 1. drugog podstavka Direktive 2014/65/EU nadležnom tijelu koje utvrđuje ograničenje pozicije za tu robnu izvedenicu.
2. Osoba iz stavka 1. nadležnom tijelu dostavlja sljedeće informacije koje pokazuju kako pozicija smanjuje rizike izravno povezane s komercijalnih aktivnošću nefinancijskog subjekta:
 - (a) opis prirode i vrijednosti komercijalnih aktivnosti nefinancijskog subjekta u pogledu robe koja je relevantna za robnu izvedenicu za koju se traži izuzeće;
 - (b) opis prirode i vrijednosti aktivnosti nefinancijskih subjekata u pogledu trgovanja i pozicija koje drži u pogledu relevantnih robnih izvedenica kojima se trguje na mjestima trgovanja i ekonomski jednakovrijednim OTC ugovorima;
 - (c) opis prirode i veličine izloženosti i rizika robe koju nefinancijski subjekt ima ili očekuje kao posljedicu svojih komercijalnih aktivnosti te koji se ublažuju ili bi se mogli ublažiti upotrebom robnih izvedenica;
 - (d) objašnjenje načina na koji upotreba robnih izvedenica nefinancijskog subjekta izravno smanjuje njegovu izloženost i rizike u pogledu njegovih komercijalnih aktivnosti.
3. Nadležno tijelo odobrava ili odbija zahtjev u roku od 21 kalendarskog dana nakon što je zaprimilo zahtjev te obavješćuje nefinancijski subjekt o odobrenju ili odbijanju izuzeća.
4. Nefinancijski subjekt obavješćuje nadležno tijelo ako postoji znatna promjena u prirodi ili vrijednosti komercijalnih aktivnosti nefinancijskog subjekta ili njegovih trgovačkih aktivnosti u pogledu robnih izvedenica i ta je promjena relevantna za informacije navedene u stavku 2. točki (b) te podnosi novi zahtjev za izuzeće ako ih namjerava nastaviti upotrebljavati.

⁽¹⁾ Uredba (EZ) br. 1606/2002 Europskog Parlamenta i Vijeća od 19. srpnja 2002. o primjeni međunarodnih računovodstvenih standarda (SL L 243, 11.9.2002., str. 1.).

POGLAVLJE III.

METODOLOGIJA NADLEŽNIH TIJELA ZA IZRAČUN OGRANIČENJA POZICIJA

ODJELJAK 1.

Određivanje osnovnih brojki

Članak 9.

Metodologija za utvrđivanje osnovnih brojki za promptna mjesečna ograničenja

(članak 57. stavak 4. Direktive 2014/65/EU)

1. Nadležna tijela utvrđuju osnovnu brojku za promptno mjesečno ograničenje pozicije robne izvedenice izračunom 25 % ostvarive opskrbe za tu robnu izvedenicu.
2. Osnovne brojke navode se u jedinicama koje su jedinice trgovanja koje se upotrebljavaju na mjestu za trgovanje na kojemu se trguje robnom izvedenicom koja predstavlja standardiziranu količinu temeljne robe.
3. Ako nadležno tijelo utvrdi različita ograničenja pozicija za različita razdoblja u okviru promptnog mjesečnog razdoblja, ta se ograničenja pozicija postupno smanjuju prema dospijeću robne izvedenice te se njima uzimaju u obzir mjere upravljanja pozicijama mjesta za trgovanje.
4. Odstupajući od stavka 1., nadležna tijela utvrđuju osnovnu brojku za promptno mjesečno ograničenje pozicije za sve ugovore o izvedenicama s temeljnom robom koja se smatra hranom za ljudsku potrošnju s ukupnim otvorenim pozicijama promptnih i drugih mjesečnih ugovora koji zajedno premašuju 50 000 jedinica tijekom razdoblja od tri uzastopna mjeseca izračunom 20 % ostvarive opskrbe za tu robnu izvedenicu.

Članak 10.

Ostvariva opskrba

(članak 57. stavak 3. Direktive 2014/65/EU)

1. Nadležna tijela izračunavaju ostvarivu opskrbu za robnu izvedenicu utvrđujući količinu temeljne robe koja se može upotrebljavati kako bi se ispunili zahtjevi u pogledu opskrbe za robnu izvedenicu.
2. Nadležna tijela utvrđuju ostvarivu opskrbu za robnu izvedenicu iz stavka 1. upućujući na prosječnu mjesečnu količinu temeljne robe opskrba kojom je bila moguća tijekom razdoblja od jedne godine neposredno prije utvrđivanja.
3. Kako bi se utvrdila količina temeljne robe koja ispunjuje uvjete iz stavka 1., nadležna tijela uzimaju u obzir sljedeće kriterije:
 - (a) mjere za skladištenje temeljne robe;
 - (b) čimbenici koji mogu utjecati na opskrbu temeljnom robom.

Članak 11.

Metodologija za utvrđivanje osnovnih brojki za druga mjesečna ograničenja

(članak 57. stavak 4. Direktive 2014/65/EU)

1. Nadležna tijela utvrđuju osnovnu brojku za druga mjesečna ograničenja pozicije robne izvedenice izračunom 25 % otvorenih pozicija za tu robnu izvedenicu.
2. Osnovne brojke navode se u jedinicama koje su jedinice trgovanja koje se upotrebljavaju na mjestu za trgovanje na kojemu se trguje robnom izvedenicom koja predstavlja standardiziranu količinu temeljne robe.

Članak 12.**Otvorene pozicije**

(članak 57. stavak 3. Direktive 2014/65/EU)

Nadležna tijela izračunavaju otvorene pozicije robne izvedenice zbrajanjem brojeva jedinica predmetne robne izvedenice otvorene na mjestima za trgovanje u određenom trenutku.

Članak 13.**Metodologija za utvrđivanje osnovnih brojki u pogledu određenih ugovora**

(članak 57. stavak 4. Direktive 2014/65/EU)

1. Odstupajući od članka 9., nadležna tijela utvrđuju osnovnu brojku za promptna mjesečna ograničenja pozicija za gotovinski namirene promptne mjesečne ugovore obuhvaćene Prilogom I. odjeljkom C točkom 10. Direktive 2014/65/EU za koje se ne može odrediti ostvariva opskrba njihove temeljne robe izračunom 25 % otvorenih pozicija za predmetne ugovore o robnim izvedenicama.
2. Odstupajući od članka 9. i 11., nadležna tijela utvrđuju osnovne brojke za ograničenja pozicija robnih izvedenica definiranih u članku 4. stavku 1. točki 44. podtočki (c) Direktive 2014/65/EU izračunom 25 % broja izdanih vrijednosnih papira. Osnovna brojka navodi se u broju vrijednosnih papira.
3. Odstupajući od članka 9. i 11., ako se robnom izvedenicom osigurava da je opskrba temeljnom robom neprekidna tijekom određenog razdoblja, osnovne brojke izračunate u skladu s člancima 9. i 11. primjenjuju se na povezane robne izvedenice za istu temeljnu robu u mjeri u kojoj se njihova razdoblja opskrbe preklapaju. Osnovna brojka navodi se u jedinicama temeljne robe.

ODJELJAK II.**Čimbenici relevantni za izračun ograničenja pozicija****Članak 14.****Ocjena čimbenika**

(članak 57. stavak 3. Direktive 2014/65/EU)

Nadležna tijela utvrđuju promptna mjesečna i druga mjesečna ograničenja pozicija robne izvedenice prilagodbom osnovne brojke utvrđene u skladu s člancima 9., 11. i 13. mogućem utjecaju čimbenika navedenih u člancima 16. do 20. u pogledu integriteta tržišta za tu izvedenicu i njezinu temeljnu robu u mjeri:

- (a) od 5 % do 35 %; ili
- (b) od 2,5 % do 35 % za sve ugovore o izvedenicama u pogledu robe koja se smatra hranom namijenjenom za ljusku potrošnju s ukupnim otvorenim pozicijama promptnih i drugih mjesečnih ugovora koji zajedno premašuju 50 000 jedinica tijekom razdoblja od tri uzastopna mjeseca.

Članak 15.**Novi i nelikvidni ugovori**

(članak 57. stavak 3. točka (g) Direktive 2014/65/EU)

1. Odstupajući od članka 14.,
 - (a) robnih izvedenica kojima se trguje na mjestima za trgovanje s ukupnim otvorenim pozicijama promptnih i drugih mjesečnih ugovora koji zajedno ne premašuju 10 000 jedinica tijekom razdoblja od tri uzastopna mjeseca, nadležna tijela određuju ograničenja pozicija koje se drže u tim robnim izvedenicama na 2 500 jedinica;

- (b) robnih izvedenica kojima se trguje na mjestima za trgovanje s ukupnim otvorenim pozicijama promptnih i drugih mjesečnih ugovora koji zajedno premašuju 10 000, ali manje od 20 000 jedinica tijekom razdoblja od tri uzastopna mjeseca, nadležna tijela određuju iznos promptnih i drugih mjesečnih ograničenja pozicija između 5 % i 40 %;
- (c) robnih izvedenica kako su definirane u članku 4. stavku 1. točki 44. podtočki (c) Direktive 2014/65/EU s ukupnim brojem vrijednosnih papira koji se izdaju i koji ne premašuju broj od 10 milijuna tijekom razdoblja od tri uzastopna mjeseca, nadležno tijelo utvrđuje ograničenje pozicija koje se drže u pogledu robnih izvedenica na iznosu od 2,5 milijuna vrijednosnih papira;
- (d) robnih izvedenica kako su definirane u članku 4. stavku 1. točki 44. podtočki (c) Direktive 2014/65/EU s ukupnim brojem vrijednosnih papira koji se izdaju i koji zajedno premašuju više od 10 milijuna, ali manje od 20 milijuna jedinica tijekom razdoblja od tri uzastopna mjeseca, nadležno tijelo određuju iznos promptnih i drugih mjesečnih ograničenja pozicija između 5 % i 40 %;

2. Mjesto za trgovanje obavješćuje nadležno tijelo ako ukupne otvorene pozicije bilo koja od takvih robnih izvedenica dostigne bilo koji od iznosa jedinica ili broja vrijednosnih papira koji se izdaju navedenih u prethodnom odlomku tijekom razdoblja od tri uzastopna mjeseca. Nadležna tijela pregledavaju ograničenja pozicija nakon što prime takve obavijesti.

Članak 16.

Dospijeće ugovora o robnim izvedenicama

(članak 57. stavak 3. točka (a) Direktive 2014/65/EU)

1. U pogledu promptnih mjesečnih ograničenja pozicija, ako robna izvedenica ima kratak rok dospijea, nadležna tijela smanjuju ograničenje pozicije.
2. U pogledu drugih mjesečnih ograničenja pozicija, ako robna izvedenica ima veliki broj zasebnih isteka, nadležna tijela povećavaju ograničenje pozicije.

Članak 17.

Ostvariva opskrba temeljne robe

(članak 57. stavak 3. točka (b) Direktive 2014/65/EU)

Ako se ostvariva opskrba temeljne robe može ograničiti ili kontrolirati ili ako je razina ostvarive opskrbe niska u odnosu na iznos potreban za redovitu namiru, nadležna tijela smanjuju ograničenje pozicije. Nadležna tijela procjenjuju mjeru u kojoj se predmetna ostvariva opskrba upotrebljava i kao ostvariva opskrba za ostale robne izvedenice.

Članak 18.

Ukupne otvorene pozicije

(članak 57. stavak 3. točka (c) Direktive 2014/65/EU)

1. Ako postoji veliki volumen otvorenih pozicija, nadležna tijela smanjuju ograničenja pozicije.
2. Ako je broj otvorenih pozicija znatno veći od ostvarive opskrbe, nadležna tijela smanjuju ograničenje pozicija.
3. Ako je broj otvorenih pozicija znatno manji od ostvarive opskrbe, nadležna tijela povećavaju ograničenje pozicija.

Članak 19.**Broj sudionika na tržištu**

(članak 57. stavak 3. točka (e) Direktive 2014/65/EU)

1. Ako je dnevni prosječni broj sudionika na tržištu koji drže poziciju u robnoj izvedenici tijekom razdoblja od jedne godine visok, nadležno tijelo smanjuje ograničenje pozicije.
2. Odstupajući od članka 14., nadležna tijela određuju promptna i druga mjesečna ograničenja pozicija između 5 % i 50 % ako je:
 - (a) prosječni broj sudionika na tržištu koji drže poziciju u robnoj izvedenici u razdoblju prije određivanja ograničenja pozicije manji od 10; ili
 - (b) broj investicijskih društava koja djeluju kao održavatelji tržišta u skladu s člankom 4. stavkom 1. točkom 7. Direktive 2014/65/EU u pogledu robne izvedenice u vremenu određivanja ili pregleda ograničenja pozicije manji od 3.

Za potrebe stavka prvog nadležna tijela mogu utvrditi različita ograničenja pozicija za različita razdoblja u okviru promptnog mjesečnog razdoblja, drugog mjesečnog razdoblja ili u okviru oba razdoblja.

Članak 20.**Obilježja tržišta temeljne robe**

(članak 57. stavak 3. točka (f) Direktive 2014/65/EU)

1. Nadležna tijela uzimaju u obzir način na koji obilježja tržišta temeljne robe utječu na funkcioniranje robnih izvedenica i trgovanje njima te na veličinu pozicija koje drže sudionici na tržištu i s obzirom na jednostavnost i brzinu pristupa robnoj izvedenici koji sudionici na tržištu imaju.
2. U okviru procjene tržišta temeljne robe iz stavka 1. uzima se u obzir
 - (a) postoje li ograničenja u opskrbi robom, uključujući pokvarljivost robe čija je opskrba ostvariva;
 - (b) način prijevoza i opskrbe fizičkom robom, uključujući sljedeće:
 - i. isporučuje li se roba isključivo na određene točke isporuke;
 - ii. ograničenost kapaciteta određenih točaka isporuke;
 - (c) struktura, organizacija i poslovanje tržišta, uključujući određenost sezonom ekstraktivnih i poljoprivrednih tržišta robe na kojima fizička isporuka fluktuirá tijekom kalendarske godine;
 - (d) sastav i uloga sastav sudionika na tržištu temeljne robe, uključujući razmatranje broja sudionika na tržištu koji pružaju određene usluge koje omogućuju funkcioniranje tržišta temeljne robe kao što je upravljanje rizikom, opskrba, skladištenje ili usluge namire;
 - (e) makroekonomski ili drugi povezani čimbenici koji utječu na poslovanje tržišta temeljne robe, uključujući opskrbu, skladištenje i namiru robe;
 - (f) obilježja, fizička svojstva i životni ciklusi temeljne robe.

Članak 21.**Volatilnost relevantnih tržišta**

(članak 57. stavak 3. točka (d) Direktive 2014/65/EU)

Nakon što primijene čimbenike iz članka 16. do 20. koji su mjerodavni za utvrđivanje ograničenja pozicija za svaki ugovor o robnim izvedenicama iz članka 57. stavka 4. Direktive 2014/65/EU, nadležna tijela dodatno prilagođuju ograničenja pozicija ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

- (a) postoji prekomjerna volatilnost u cijeni robne izvedenice ili temeljne robe;

(b) daljnja prilagodba ograničenja pozicije učinkovito bi smanjila volatilnost cijene te robne izvedenice ili temeljne robe.

Članak 22.

Stupanje na snagu i primjena

Ova uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u Službenom listu Europske unije.

Primjenjuje se od 3. siječnja 2018.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 1. prosinca 2016.

Za Komisiju
Predsjednik
Jean-Claude JUNCKER

DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) 2017/592**od 1. prosinca 2016.****o dopuni Direktive 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda za kriterije za utvrđivanje kada se aktivnost treba smatrati pomoćnom uz redovnu djelatnost****(Tekst značajan za EGP)**

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Direktivu 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o tržištu financijskih instrumenata ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 2. stavak 4.,

budući da:

- (1) Procjena o tome je li riječ o pomoćnoj aktivnosti uz redovnu djelatnost kad osobe trguju za vlastiti račun ili pružaju investicijske usluge u robnim izvedenicama, emisijskim jedinicama i njihovim izvedenicama u Uniji trebala bi se provoditi na razini grupe. U skladu s člankom 2. stavkom 11. Direktive 2013/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾, smatra se da se grupa sastoji od matičnog društva i svih njegovih društava kćeri te uključuje subjekte s domicilom u Uniji i trećim zemljama neovisno o tome je li sjedište grupe u Uniji ili izvan nje.
- (2) Procjena bi se trebala provoditi u obliku dva testa, koja se temelje na aktivnosti trgovanja osoba unutar grupe te bi se trebala izračunavati na temelju razreda imovine. Prvim testom trebalo bi se utvrditi jesu li osobe unutar grupe veliki sudionici u odnosu na veličinu financijskog tržišta tog razreda imovine te bi se zbog toga od njih trebalo zahtijevati da ishode odobrenje za rad kao investicijsko društvo. Drugim testom trebalo bi se utvrditi trguju li osobe unutar grupe za vlastiti račun ili pružaju investicijske usluge u robnim izvedenicama, emisijskim jedinicama ili njihovim izvedenicama u toliko velikoj mjeri u odnosu na redovnu djelatnost grupe da se te aktivnosti ne mogu smatrati pomoćnima na razini grupe te bi se stoga od tih osoba trebalo zahtijevati da ishode odobrenje za rad kao investicijsko društvo.
- (3) U prvom se testu obujam aktivnosti trgovanja osobe uspoređuje s ukupnom aktivnosti trgovanja u Uniji prema razredu imovine kako bi se odredio tržišni udio te osobe. Obujam aktivnosti trgovanja trebao bi se odrediti na način da se od ukupne aktivnosti trgovanja koju osoba obavlja oduzme zbroj volumena transakcija za potrebe unutargrupne likvidnosti ili za potrebe upravljanja rizikom i koje odgovaraju objektivno mjerljivom smanjenju rizika koji su izravno povezani s komercijalnim aktivnostima ili aktivnostima financiranja riznice ili za ispunjenje obveza pružanja likvidnosti na mjestu trgovanja („privilegirane transakcije”).
- (4) Volumen aktivnosti trgovanja trebao bi se odrediti na temelju bruto zamišljene vrijednosti ugovora o robnim izvedenicama, ugovora o emisijskim jedinicama i ugovora o njihovim izvedenicama na temelju pomičnog prosjeka za prethodna tri godišnja razdoblja. Ukupna veličina tržišta trebala bi se odrediti na temelju aktivnosti trgovanja koja se obavlja u Uniji za svaki razred imovine za koji se traži izuzeće, uključujući ugovore kojima se trguje u Uniji na mjestima trgovanja i izvan njih.
- (5) Budući da se tržišta robe znatno razlikuju u pogledu veličine, broja sudionika na tržištu, razine likvidnosti i drugih obilježja, za različite razrede imovine primjenjuju se različiti pragovi u pogledu testa o obujmu aktivnosti trgovanja.
- (6) U okviru drugog testa predviđene su dvije metode za određivanje obujma aktivnosti trgovanja radi njegove usporedbe s obujmom redovne djelatnosti koju obavlja grupa. Taj test ima dva oblika kako bi se bolje odrazile odnosne aktivnosti osoba koje namjeravaju koristiti izuzeće, pri čemu su regulatorno opterećenje i složenost

⁽¹⁾ SL L 173, 12.6.2014., str. 349.

⁽²⁾ Direktiva 2013/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o godišnjim financijskim izvještajima, konsolidiranim financijskim izvještajima i povezanim izvješćima za određene vrste poduzeća, o izmjeni Direktive 2006/43/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i o stavljanju izvan snage direktiva Vijeća 78/660/EEZ i 83/349/EEZ (SL L 182, 29.6.2013., str. 19.).

provedbe testa svedeni na najmanju moguću razinu. Test temeljen na kapitalu predlaže se kao alternativa testu temeljenu na trgovanju kako bi se u obzir uzela ekonomska stvarnost vrlo heterogenih grupa za koje se treba provesti procjena je li njihova aktivnost trgovanja pomoćna aktivnost njihovoj redovnoj djelatnosti, uključujući grupe koje s obzirom na svoju veličinu provode znatna kapitalna ulaganja u izgradnju infrastrukturnih, prijevoznih i proizvodnih objekata kao i ulaganja za koja na financijskim tržištima nije jednostavno pronaći zaštitu od rizika. Budući da se u oba oblika drugog testa uzimaju u obzir različite odnosne ekonomske stvarnosti raznih grupa, oba testa predstavljaju jednako prihvatljive metode kojima se određuje je li aktivnost trgovanja određene grupe pomoćna aktivnost redovnoj djelatnosti.

- (7) Obujam aktivnosti trgovanja koji proizlazi iz prve metode u okviru drugog testa uzima se kao zamjenska vrijednost za komercijalnu aktivnost koju osoba ili grupa obavlja kao svoju redovnu djelatnost. Primjena te zamjenske vrijednosti trebala bi za osobe biti jednostavna i troškovno učinkovita jer se temelji na podacima koji se moraju prikupiti za prvi test, a istodobno se uspostavlja smisleni test.
- (8) Ta je zamjenska vrijednost primjerena jer se smatra da racionalni subjekt koji nije sklon riziku, primjerice osoba koja se bavi proizvodnjom ili obradom robe ili emisijskih jedinica ili je njihov potrošač, komercijalnu aktivnost svoje redovne djelatnosti štiti od rizika istovrijednim volumenom robnih izvedenica, emisijskih jedinica ili njihovih izvedenica. Stoga volumen njegove ukupne aktivnosti trgovanja robnim izvedenicama, emisijskim jedinicama ili njihovim izvedenicama, mjeren kao bruto zamišljena vrijednost odnosnog instrumenta predstavlja odgovarajuću zamjensku vrijednost za obujam redovne djelatnosti grupe. Budući da grupe čija redovna djelatnost nije povezana s robom ili emisijskim jedinicama ne bi upotrebljavale robne izvedenice ili izvedenice emisijskih jedinica kao sredstvo za smanjenje rizika, njihovo trgovanje robnim izvedenicama, emisijskim jedinicama ili njihovim izvedenicama ne bi se smatralo zaštitom od rizika.
- (9) Međutim, upotreba robnih izvedenica kao sredstva za smanjenje rizika ne može se smatrati savršenom zamjenskom vrijednosti za sve komercijalne aktivnosti koje osoba ili grupa obavlja kao svoju redovnu djelatnost jer je moguće da se njome ne uzimaju u obzir ostala ulaganja u dugotrajnu imovinu koja nisu povezana s tržištima izvedenica. Kako bi se ispravio mogući nesklad između trgovanja grupe robnim izvedenicama i stvarnog obujma njezine redovne djelatnosti, osobito u slučaju manjih grupa, prva metoda u okviru drugog testa trebala bi sadržavati zaštitni mehanizam na temelju kojeg aktivnost trgovanja koju obavljaju osobe unutar grupe, da bi se smatrala pomoćnom, ne bi smjela premašiti određeni postotak bilo kojeg praga utvrđenog prvim testom za svaki relevantni razred imovine. Što je veći postotak špekulativnih aktivnosti u okviru aktivnosti trgovanja grupe, to je niži prag utvrđen prvim testom.
- (10) Zaštitni mehanizam, prema kojemu grupa ne bi smjela premašiti određeni postotak bilo kojeg praga utvrđenog prvim testom za svaki relevantni razred imovine, osobito je relevantan za vrlo male grupe čija je opća zastupljenost u trgovanju relevantnim robnim izvedenicama zanemariva. S jedne strane, moguće je da će te grupe morati provesti skupu analizu svojih aktivnosti trgovanja kako bi se utvrdilo smanjuje li se tim trgovanjem rizik, a da se pritom ne donese konačan zaključak o tome je li aktivnost trgovanja pomoćna. S druge strane, te grupe obično ne raspolažu dovoljnim sredstvima za provedbu testa temeljenog na kapitalu kao alternative testu temeljenu na trgovanju. Kako se grupama ne bi nametnula nerazmjerna ograničenja, primjereno je smatrati da grupe čija aktivnost trgovanja za svaki relevantni razred imovine čini manje od jedne petine praga utvrđenog prvim testom obavljaju tu aktivnost trgovanja kao pomoćnu aktivnost uz redovnu djelatnost. Međutim moguće je da se prvom metodom u okviru drugog testa redovna djelatnost osoba, koje s obzirom na svoju veličinu provode znatna kapitalna ulaganja u izgradnju infrastrukturnih, prijevoznih i proizvodnih objekata, ne mjeri prikladno. Njome se ne uzimaju u obzir ni ulaganja koja se na financijskim tržištima ne mogu zaštititi od rizika. Stoga je potrebno da je u okviru drugog testa predviđena druga metoda, koja upotrebljava izračun temeljen na kapitalu, radi određivanja je li aktivnost trgovanja pomoćna aktivnost redovnoj djelatnosti grupe.
- (11) Za drugu metodu u okviru drugog testa kao zamjenska vrijednost iznosa pomoćnih aktivnosti koje obavljaju osobe upotrebljava se procijenjeni iznos kapitala koji bi nefinancijska grupa morala držati za tržišni rizik svojstven njezinim pozicijama koje proizlaze iz trgovanja robnim izvedenicama, emisijskim jedinicama i njihovim izvedenicama, osim pozicija koje proizlaze iz privilegiranih transakcija. Okvir koji je izrađen pod okriljem Bazelskog odbora i proveden u Uniji u okviru Direktive o kapitalnim zahtjevima upotrebljava se za primjenu razmjernih pondera zamišljenog kapitala na pozicije. U tom okviru neto pozicija u određenom ugovoru o robnoj

izvedenici, ugovoru o emisijijskoj jedinici ili ugovoru o njezinoj izvedenici utvrđuje se netiranjem dugih i kratkih pozicija u određenoj vrsti ugovora o robnim izvedenicama, ugovora o emisijijskim jedinicama ili ugovora o njihovim izvedenicama, primjerice budućnosnicama, opcijama, terminskim ugovorima ili varantima. Pri određivanju neto pozicije, netiranje bi se trebalo provesti neovisno o tome gdje se ugovorom trguje, neovisno o drugoj ugovornoj strani u ugovoru ili njegovu dospijeću. Bruto pozicija u relevantnom ugovoru o robnoj izvedenici, ugovoru o emisijijskim jedinicama ili ugovoru o njihovim izvedenicama trebala bi se, s druge strane, izračunavati dodavanjem neto pozicija po vrsti ugovora koji se odnose na određenu robu, emisijijsku jedinicu ili njezinu izvedenicu. U tom kontekstu neto pozicije u određenoj vrsti ugovora o robnim izvedenicama, ugovora o emisijijskim jedinicama ili ugovora o njihovim izvedenicama ne bi se smjele međusobno netirati.

- (12) U okviru druge metode drugog testa procijenjeni iznos kapitala grupe uspoređuje se s iznosom kapitala grupe koji je ta grupa doista koristila i koji bi trebao odražavati obujam njezine redovne djelatnosti. Korišteni kapital izračunava se na temelju iznosa ukupne imovine grupe umanjeno za njezin postojeći dug. Postojeći dug trebao bi uključivati dug koji se treba podmiriti u roku od dvanaest mjeseci.
- (13) Cilj testova o pomoćnim aktivnostima jest provjeriti trebaju li osobe unutar grupe koje nemaju odobrenje za rad u skladu s Direktivom 2014/65/EU podnijeti zahtjev za odobrenje za rad s obzirom na relativan ili apsolutan obujam svoje aktivnosti s robnim izvedenicama, emisijijskim jedinicama i njihovim izvedenicama. Testovima o pomoćnim aktivnostima stoga se utvrđuje obujam aktivnosti s robnim izvedenicama, emisijijskim jedinicama i njihovim izvedenicama koje osobe unutar grupe mogu obavljati bez odobrenja za rad u skladu s Direktivom 2014/65/EU zbog toga što su te aktivnosti pomoćne redovnoj djelatnosti grupe. Stoga je obujam pomoćne aktivnosti grupe primjereno izračunati primjenom kriterija koji isključuju aktivnost koju obavljaju članovi grupe koji imaju odobrenje za rad u skladu s tom Direktivom kako bi se procijenio obujam pomoćne aktivnosti koja je doista pomoćna i koju obavljaju članovi grupe koji nemaju odobrenje za rad.
- (14) Kako bi se sudionicima na tržištu omogućilo da na razuman način planiraju svoje aktivnosti i njima upravljaju te uzimaju u obzir njihova sezonska obilježja, izračun testova kojima se određuje je li aktivnost pomoćna redovnoj djelatnosti trebao bi se temeljiti na trogodišnjem razdoblju. Stoga bi subjekti na godišnjoj osnovi trebali procjenjivati krše li jedan od dva praga na način da izračunaju jednostavni pomični prosjek za tri godine kako bi nadležnom tijelu mogli podnijeti svoje godišnje obavijesti. Tom se obvezom ne bi trebalo dovoditi u pitanje pravo nadležnog tijela da u bilo kojem trenutku od osobe zatraži izvješće u kojem se navodi na temelju čega ta osoba smatra da je njezina aktivnost pomoćna njezinoj redovnoj djelatnosti u skladu s člankom 2. stavkom 1. točkom (j) podtočkama i. i ii. Direktive 2014/65/EU.
- (15) Transakcije koje je moguće objektivno izmjeriti kao one koje smanjuju rizike koji su izravno povezani s komercijalnim aktivnostima ili aktivnostima financiranja riznice i unutargrupne transakcije trebalo bi razmatrati na način koji je u skladu s Uredbom (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾. Međutim, u pogledu transakcija izvedenicama koje je moguće objektivno izmjeriti kao one koje smanjuju rizike koji su izravno povezani s komercijalnim aktivnostima ili aktivnostima financiranja riznice Delegirana uredba Komisije (EU) br. 149/2013 ⁽²⁾ odnosi se samo na izvedenice kojima se ne trguje na uređenim tržištima, dok su člankom 2. stavkom 4. Direktive 2014/65/EU obuhvaćene izvedenice kojima se trguje na mjestima trgovanja. Stoga bi se u ovoj Uredbi u obzir trebale uzeti i izvedenice kojima se trguje na uređenim tržištima koje se odnose na transakcije koje se smatraju objektivno mjerljivima kao one koje smanjuju rizike izravno povezane s komercijalnim aktivnostima ili aktivnostima financiranja riznice.
- (16) U nekim okolnostima možda neće biti moguća zaštita od komercijalnog rizika na temelju izravno povezanog ugovora o robnim izvedenicama, odnosno ugovora s istim odnosnim instrumentom i datumom namire kao i rizik koji se pokriva. U tom slučaju osoba može upotrijebiti zamjensku zaštitu od rizika, odnosno svoju izloženost može pokriti na temelju blisko povezanog instrumenta, primjerice instrumenta s različitim ali vrlo bliskim odnosnim instrumentom u pogledu ekonomskog ponašanja. Nadalje, zaštitu od rizika na makro razini ili

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. o OTC izvedenicama, središnjoj drugoj ugovornoj strani i trgovinskom repozitoriju (SL L 201, 27.7.2012., str. 1.)

⁽²⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) br. 149/2013 od 19. prosinca 2012. o dopuni Uredbe (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća vezano za regulatorne tehničke standarde o dogovorima o posrednom poravnanju, obvezi poravnanja, javnom registru, pristupu mjestu trgovanja, nefinancijskim drugim ugovornim stranama i tehnikama smanjenja rizika za ugovore o OTC izvedenicama čije se poravnanje ne obavljaju posredstvom središnje druge ugovorne strane (SL L 52, 23.2.2013., str. 11.).

na razini portfelja mogu upotrebljavati osobe koje ugovore o robnim izvedenicama sklapaju kako bi se zaštitile od rizika koji se odnosi na njihove ukupne rizike ili ukupne rizike grupe. Ti ugovori o robnim izvedenicama koji se mogu koristiti za zaštitu od rizika na makro razini ili na razini portfelja odnosno kao zamjenska zaštita od rizika mogu, za potrebe ove Uredbe, predstavljati zaštitu od rizika.

- (17) Kada pri primjeni testa o pomoćnim aktivnostima upotrebljava zaštitu od rizika na makro razini ili na razini portfelja, osoba možda neće moći uspostaviti jednostranu vezu između određene transakcije robnom izvedenicom i određenog rizika izravno povezanog s komercijalnim aktivnostima ili aktivnostima financiranja riznice, sklopljenima radi zaštite od rizika. Rizici koji su izravno povezani s komercijalnim aktivnostima i aktivnostima financiranja riznice mogu biti složeni i odnositi se na npr. nekoliko zemljopisnih tržišta, nekoliko proizvoda, razdoblja ili subjekata. Portfelj ugovora o robnim izvedenicama sklopljenih radi smanjenja tih rizika može proizlaziti iz složenih sustava upravljanja rizikom. U takvim slučajevima sustavima za upravljanje rizikom trebalo bi se spriječiti da se špekulativne transakcije kategoriziraju kao transakcije za zaštitu od rizika te predvidjeti dovoljno raščlanjen prikaz portfelja za zaštitu od rizika kako bi se mogle utvrditi špekulativne komponente i uzeti u obzir za izračun pragova. Za pozicije se ne bi smjelo smatrati da smanjuju rizike povezane s komercijalnim aktivnostima samo na temelju toga što su dio portfelja kojim se općenito smanjuje rizik.
- (18) Rizik se može razviti tijekom vremena, a radi prilagodbe razvoju rizika, moguće je da se ugovori o robnim izvedenicama ili ugovori o emisijskim jedinicama koji su početno sklopljeni radi smanjenja rizika povezanih s komercijalnim aktivnostima moraju kompenzirati uporabom dodatnih ugovora o robnim izvedenicama ili izvedenicama emisijskih jedinica. Zbog toga se zaštita od rizika može ostvariti kombinacijom ugovora o robnim izvedenicama ili ugovora o izvedenicama emisijskih jedinica uključujući prijeboj ugovora o robnim izvedenicama kojima se zaključuju oni ugovori o robnim izvedenicama koji više nisu povezani s poslovnim rizikom. Nadalje, razvoj rizika koji je riješen zaključenjem pozicije u ugovoru o robnoj izvedenici ili ugovoru o izvedenici emisijske jedinice za potrebe smanjenja tog rizika ne bi trebao naknadno podrazumijevati ponovnu procjenu te pozicije kao da nije riječ o privilegiranoj transakciji *ab initio*.
- (19) Ova se Uredba temelji na nacrtu regulatornih tehničkih standarda koji je Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala (ESMA) dostavilo Komisiji.
- (20) ESMA je provela otvorena javna savjetovanja o nacrtu regulatornih tehničkih standarda na kojem se temelji ova Uredba, analizirala je moguće povezane troškove i koristi te zatražila mišljenje Interesne skupine za vrijednosne papire i tržišta kapitala osnovane člankom 37. Uredbe (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾.
- (21) Radi dosljednosti i kako bi se osiguralo neometano funkcioniranje financijskih tržišta, potrebno je da se odredbe ove Uredbe i povezane nacionalne odredbe kojima se prenosi Direktiva 2014/65/EU primjenjuju od istog datuma,

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Primjena pragova

Aktivnosti osoba iz članka 2. stavka 1. točke (j) podtočaka i. i ii. Direktive 2014/65/EU smatraju se pomoćnim aktivnostima uz redovnu djelatnost grupe ako te aktivnosti ispunjuju uvjete iz članka 2. i predstavljaju manji dio aktivnosti na razini grupe u skladu s člankom 3.

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju europskog nadzornog tijela (Europskog nadzornog tijela za vrijednosne papire i tržišta kapitala), izmjeni Odluke br. 716/2009/EZ i stavljanju izvan snage Odluke Komisije 2009/77/EZ (SL L 331, 15.12.2010., str. 84.).

Članak 2.

Ukupni tržišni prag

1. Obujam aktivnosti iz članka 1. izračunan u skladu sa stavkom 2. i podijeljen s ukupnom aktivnosti trgovanja na tržištu izračunanom u skladu sa stavkom 3. mora biti manji od sljedećih vrijednosti za svaki sljedeći razred imovine:

- (a) 4 % za izvedenice koje se odnose na metale;
- (b) 3 % za izvedenice koje se odnose na naftu i naftne proizvode;
- (c) 10 % za izvedenice koje se odnose na ugljen;
- (d) 3 % za izvedenice koje se odnose na plin;
- (e) 6 % za izvedenice koje se odnose na električnu energiju;
- (f) 4 % za izvedenice koje se odnose na poljoprivredne proizvode;
- (g) 15 % za izvedenice koje se odnose na ostalu robu, uključujući vozarine i robu iz točke 10. odjeljka C Priloga I. Direktivi 2014/65/EU;
- (h) 20 % u odnosu na emisijske jedinice ili njihove izvedenice.

2. Obujam aktivnosti iz članka 1. koje u Uniji obavlja osoba unutar grupe u svakom razredu imovine iz stavka 1. izračunava se zbrajanjem bruto zamišljene vrijednosti svih ugovora u relevantnom razredu imovine čija je stranka ta osoba.

Zbrajanje iz prvog podstavka ne uključuje ugovore koji proizlaze iz transakcija iz članka 2. stavka 4. petog podstavka točaka (a), (b) i (c) Direktive 2014/65/EU ili ugovora čija je stranka osoba unutar grupe koja ima odobrenje za rad u skladu s Direktivom 2014/65/EU ili Direktivom 2013/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾.

3. Ukupna aktivnost trgovanja na tržištu u svakom razredu imovine iz stavka 1. izračunava se zbrajanjem bruto zamišljene vrijednosti svih ugovora kojima se ne trguje na mjestu trgovanja u relevantnom razredu imovine i čija je stranka osoba iz Unije te svih ostalih ugovora u tom razredu imovine kojima se trguje na mjestu trgovanja u Uniji tijekom relevantnog godišnjeg računovodstvenog razdoblja iz članka 4. stavka 2.

4. Zbirne vrijednosti iz stavaka 2. i 3. iskazuju se u EUR.

Članak 3.

Prag za redovnu djelatnost

1. Smatra se da aktivnosti iz članka 1. predstavljaju manji dio aktivnosti na razini grupe ako ispunjuju bilo koji od sljedećih uvjeta:

- (a) obujam tih aktivnosti izračunan u skladu sa stavkom 3. prvim podstavkom čini najviše 10 % ukupnog obujma aktivnosti trgovanja grupe izračunanog u skladu sa stavkom 3. drugim podstavkom;
- (b) procijenjeni iznos kapitala koji se koristi za obavljanje tih aktivnosti izračunan u skladu sa stavcima 5. do 7. čini najviše 10 % kapitala koji se na razini grupe koristi za obavljanje redovne djelatnosti izračunanog u skladu sa stavkom 9.

2. Primjenjuju se sljedeća izuzeća od stavka 1. točke (a):

- (a) ako obujam aktivnosti iz članka 1. izračunan u skladu sa stavkom 3. prvim podstavkom čini više od 10 %, ali manje od 50 % ukupnog obujma aktivnosti trgovanja grupe izračunanog u skladu sa stavkom 3. drugim podstavkom, smatra se da pomoćne aktivnosti predstavljaju manji dio aktivnosti na razini grupe samo ako obujam aktivnosti trgovanja za svaki razred imovine iz članka 2. stavka 1. čini manje od 50 % praga utvrđenog člankom 2. stavkom 1. za svaki relevantni razred imovine.

⁽¹⁾ Direktiva 2013/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o pristupanju djelatnosti kreditnih institucija i bonitetnom nadzoru nad kreditnim institucijama i investicijskim društvima, izmjeni Direktive 2002/87/EZ te stavljanju izvan snage direktiva 2006/48/EZ i 2006/49/EZ (SL L 176, 27.6.2013., str. 338.).

(b) ako obujam aktivnosti trgovanja izračunan u skladu sa stavkom 3. prvim podstavkom čini 50 % ili više ukupnog obujma aktivnosti trgovanja grupe izračunanog u skladu sa stavkom 3. drugim podstavkom, smatra se da pomoćne aktivnosti predstavljaju manji dio aktivnosti na razini grupe samo ako obujam aktivnosti trgovanja za svaki razred imovine iz članka 2. stavka 1. čini manje od 20 % praga utvrđenog člankom 2. stavkom 1. za svaki relevantni razred imovine.

3. Obujam aktivnosti iz članka 1. koje obavlja osoba unutar grupe izračunava se zbrajanjem obujma aktivnosti koje ta osoba obavlja u pogledu svih razreda imovine iz članka 2. stavka 1. u skladu s istim kriterijima izračuna koji se navode u članku 2. stavku 2.

Ukupan obujam aktivnosti trgovanja grupe izračunava se zbrajanjem bruto zamišljene vrijednosti svih ugovora o robnim izvedenicama, ugovora o emisijskim jedinicama i ugovora o njihovim izvedenicama čije su stranke osobe unutar te grupe.

4. Zbrajanje iz stavka 3. prvog podstavka ne uključuje ugovore čija je stranka osoba unutar grupe koja ima odobrenje za rad u skladu s Direktivom 2014/65/EU ili Direktivom 2013/36/EU.

5. Procijenjeni iznos kapitala koji se koristi za obavljanje aktivnosti iz članka 1. jednak je zbroju sljedećeg:

(a) 15 % svake neto pozicije, duge ili kratke, pomnoženo s cijenom ugovora o robnim izvedenicama, ugovora o emisijskim jedinicama ili ugovora o njihovim izvedenicama;

(b) 3 % bruto pozicije, duge i kratke, pomnoženo s cijenom ugovora o robnim izvedenicama, ugovora o emisijskim jedinicama ili ugovora o njihovim izvedenicama.

6. Za potrebe stavka 5. točke (a) neto pozicija u ugovoru o robnim izvedenicama, ugovoru o emisijskim jedinicama ili ugovoru o njihovim izvedenicama izračunava se netiranjem dugih i kratkih pozicija:

(a) u svakoj vrsti ugovora o robnim izvedenicama čiji je odnosni instrument određena roba kako bi se izračunala neto pozicija po vrsti ugovora s tom robom kao odnosnim instrumentom;

(b) u ugovoru o emisijskim jedinicama kako bi se izračunala neto pozicija u tom ugovoru o emisijskim jedinicama; ili

(c) u svakoj vrsti ugovora o izvedenicama emisijskih jedinica kako bi se izračunala neto pozicija po vrsti ugovora o izvedenicama emisijskih jedinica;

Za potrebe stavka 5. točke (a) neto pozicije u različitim vrstama ugovora s istom robom kao odnosnim instrumentom ili različitim vrstama ugovora o izvedenicama s istom emisijskom jedinicom kao odnosnim instrumentom mogu se međusobno netirati.

7. Za potrebe stavka 5. točke (b) bruto pozicija u ugovoru o robnim izvedenicama, ugovoru o emisijskim jedinicama ili ugovoru o njihovim izvedenicama određuje se izračunom zbroja apsolutnih vrijednosti neto pozicija po vrsti ugovora čiji je odnosni instrument određena roba, po ugovoru o emisijskim jedinicama ili po vrsti ugovora čiji je odnosni instrument određena emisijska jedinica.

Za potrebe stavka 5. točke (b) neto pozicije u različitim vrstama ugovora o izvedenicama s istom robom kao odnosnim instrumentom ili različitim vrstama ugovora o izvedenicama s istom emisijskom jedinicom kao odnosnim instrumentom ne mogu se međusobno netirati.

8. Izračun procijenjenog iznosa kapitala ne uključuje pozicije koje proizlaze iz transakcija iz članka 2. stavka 4. petog podstavka točaka (a), (b) i (c) Direktive 2014/65/EU.

9. Kapital koji se koristi za obavljanje redovne djelatnosti grupe jednak je zbroju ukupne imovine grupe umanjeno za njezin kratkoročni dug kako je knjiženo u konsolidiranim financijskim izvještajima grupe na kraju relevantnog godišnjeg obračunskog razdoblja. Za potrebe prve rečenice kratkoročan dug znači dug s dospijanjem kraćim od 12 mjeseci.

10. Vrijednosti koje proizlaze iz izračuna predviđenih ovim člankom iskazuju se u EUR.

Članak 4.

Postupak izračuna

1. Izračun obujma aktivnosti trgovanja i kapitala iz članka 2. i 3. temelji se na jednostavnom prosjeku dnevnih aktivnosti trgovanja ili procijenjenog kapitala dodijeljenog takvim aktivnostima trgovanja tijekom tri godišnja obračunska razdoblja koja prethode datumu izračuna. Izračuni se provode na godišnjoj osnovi u prvom tromjesečju kalendarske godine koja slijedi nakon godišnjeg obračunskog razdoblja.
2. Za potrebe stavka 1. godišnje obračunsko razdoblje znači razdoblje koje počinje 1. siječnja određene godine i završava 31. prosinca te godine.
3. Za potrebe stavka 1. za izračun obujma aktivnosti trgovanja ili procijenjenog iznosa kapitala dodijeljenog aktivnostima trgovanja koji se provodi u 2018. u obzir se uzimaju tri prethodna godišnja obračunska razdoblja koja počinju 1. siječnja 2015., 1. siječnja 2016. i 1. siječnja 2017., a za izračun koji se provodi u 2019. u obzir se uzimaju tri prethodna godišnja obračunska razdoblja koja počinju 1. siječnja 2016., 1. siječnja 2017. i 1. siječnja 2018.
4. Odstupajući od stavka 3., referentno razdoblje za izračun dnevnih aktivnosti trgovanja ili procijenjenog iznosa kapitala dodijeljenog takvim aktivnostima trgovanja uključuje samo posljednje godišnje obračunsko razdoblje kada su ispunjeni sljedeći uvjeti:
 - (a) obujam dnevnih aktivnosti trgovanja ili procijenjeni iznos kapitala dodijeljen takvim aktivnostima trgovanja smanjuje se za više od 10 % kada se uspoređi najranije od tri prethodna godišnja obračunska razdoblja s posljednjim godišnjim obračunskim razdobljem; i
 - (b) obujam dnevnih aktivnosti trgovanja ili procijenjeni iznos kapitala dodijeljen takvim aktivnostima trgovanja u posljednjem od tri godišnja obračunska razdoblja manji je nego u dva prethodna obračunska razdoblja.

Članak 5.

Transakcije za koje se smatra da smanjuju rizike

1. Za potrebe članka 2. stavka 4. petog podstavka točke (b) Direktive 2014/65/EU smatra se da je transakciju izvedenicama moguće objektivno izmjeriti kao onu koja smanjuje rizike koji su izravno povezani s komercijalnim aktivnostima ili aktivnostima financiranja riznice ako je ispunjen jedan ili više sljedećih kriterija:
 - (a) transakcijom se smanjuju rizici koji proizlaze iz potencijalne promjene vrijednosti imovine, usluga, faktora proizvodnje, proizvoda, robe ili obveza koje osoba ili njezina grupa imaju u vlasništvu, proizvode, obrađuju, pružaju, kupuju, distribuiraju, daju u najam, prodaju ili preuzimaju ili za koje razumljivo očekuju da će ih imati u vlasništvu, proizvoditi, obrađivati, pružati, kupovati, distribuirati, davati u najam, prodavati ili preuzeti tijekom uobičajenog poslovanja;
 - (b) transakcijom su obuhvaćeni rizici koji proizlaze iz potencijalno neizravnog učinka fluktuacije kamatnih stopa, stopa inflacije, deviznih tečajeva ili kreditnog rizika na vrijednost imovine, usluga, faktora proizvodnje, proizvoda, robe ili obveza iz točke (a);
 - (c) transakcija se smatra ugovorom za zaštitu od rizika u skladu s međunarodnim standardima financijskog izvještavanja donesenima u skladu s člankom 3. Uredbe (EZ) br. 1606/2002 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾.
2. Za potrebe stavka 1. transakcija kojom se smanjuje rizik, a koja je izvršena samostalno ili u kombinaciji s drugim izvedenicama znači transakcija za koju nefinancijski subjekt:
 - (a) opisuje sljedeće u svojim internim politikama:
 - i. vrste ugovora o robnim izvedenicama, ugovora o emisijskim jedinicama ili ugovora o njihovim izvedenicama koji su uključeni u portfelje koji se koriste za smanjenje rizika koji su izravno povezani s komercijalnim aktivnostima ili aktivnostima financiranja riznice te kriteriji njihove prihvatljivosti;

⁽¹⁾ Uredba (EZ) br. 1606/2002 Europskog Parlamenta i Vijeća od 19. srpnja 2002. o primjeni međunarodnih računovodstvenih standarda (SL L 243, 11.9.2002., str. 1.).

- ii. vezu između portfelja i rizika koji se portfeljem smanjuju;
 - iii. mjere donesene kako bi se osiguralo da se transakcije koje se odnose na te ugovore koriste isključivo za pokrivanje rizika nefinancijskog subjekta koji su izravno povezani s komercijalnim aktivnostima ili aktivnostima financiranja riznice te da se bilo koja transakcija koja se koristi u druge svrhe može jasno utvrditi;
- (b) može pružiti dostatno raščlanjen prikaz portfelja u pogledu vrste robnih izvedenica, emisijskih jedinica ili njihovih izvedenica, odnosno robe, rokova i bilo kojih drugih relevantnih čimbenika.

Članak 6.

Stupanje na snagu i primjena

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova se Uredba primjenjuje od 3. siječnja 2018.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 1. prosinca 2016.

Za Komisiju
Predsjednik
Jean-Claude JUNCKER

DIREKTIVE

DELEGIRANA DIREKTIVA KOMISIJE (EU) 2017/593

od 7. travnja 2016.

o dopuni Direktive 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća u vezi sa zaštitom financijskih instrumenata i novčanih sredstava koja pripadaju klijentima, obvezama upravljanja proizvodima i pravilima koja se primjenjuju na davanje ili primanje naknada, provizija ili novčanih ili nenovčanih koristi

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Direktivu 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o tržištu financijskih instrumenata i izmjeni Direktive 2002/92/EZ i Direktive 2011/61/EU ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 16. stavak 12. i članak 24. stavak 13.,

budući da:

- (1) Direktivom 2014/65/EU utvrđuje se sveobuhvatni sustav kojemu je cilj osigurati zaštitu ulagatelja.
- (2) Zaštita financijskih instrumenata i novčanih sredstava klijenata važan je dio tog sustava jer investicijska društva imaju obvezu uspostaviti primjerene mehanizme za zaštitu prava vlasništva ulagatelja i prava ulagatelja u odnosu na vrijednosne papire i novčana sredstva koja je ulagatelj povjerio investicijskom društvu. Investicijska društva trebala bi imati uspostavljene primjerene i posebne mehanizme za osiguranje zaštite financijskih instrumenata i novčanih sredstava klijenta.
- (3) Kako bi se detaljnije odredio regulatorni okvir za zaštitu ulagatelja i bolje objašnjenje postupaka klijentima, u skladu s cjelokupnom strategijom poticanja zapošljavanja i rasta u Uniji s pomoću integriranog pravnog i ekonomskog okvira koji je učinkovit i pravedno postupi prema svim sudionicima, Komisija je dobila ovlasti za donošenje detaljnih pravila za otklanjanje posebnih rizika za zaštitu ulagatelja ili integritet tržišta.
- (4) Kada investicijsko društvo u kvalificirani novčani fond deponira novčana sredstva koja drži za račun klijenta, udjeli ili dionice tog novčanog fonda trebali bi se držati u skladu s uvjetima za držanje financijskih instrumenata koji pripadaju klijentima. Od klijenata bi trebalo zahtijevati izričitu suglasnost za deponiranje tih novčanih sredstava. Kad se ocjenjuje kvaliteta instrumenta tržišta novca, ne bi se trebalo mehanički oslanjati na vanjske rejtinge. Međutim smanjenje rejtinga ispod dva najviša kratkoročna kreditna rejtinga od strane agencije registrirane pri ESMA-i i pod nadzorom ESMA-e koja je ocijenila instrument trebala bi potaknuti upravitelja na novu procjenu kreditne kvalitete instrumenta tržišta novca kako bi se osiguralo da instrument i dalje bude visoke kvalitete.
- (5) Kako bi se smanjili rizici rascjepkane odgovornosti po različitim odjelima, posebno u velikim i kompleksnim društvima, te ispravile nezadovoljavajuće situacije u kojima društva nemaju sveobuhvatan pregled načina na koji ispunjavaju svoje obveze, trebalo bi imenovati jednu osobu koja bi bila u potpunosti odgovorna za zaštitu instrumenata i novčanih sredstava klijenta. Ta bi osoba trebala imati dovoljno znanja i ovlasti za učinkovito izvršavanje obveza bez odlaganja, uključujući obvezu da izvješćuje više rukovodstvo društva u pogledu nadzora nad učinkovitošću usklađenosti društva sa zahtjevima za zaštitu imovine klijenta. Imenovanje jedne osobe ne bi trebalo isključiti mogućnost da ta osoba ima i dodatne uloge ako je to ne sprečava u obavljanju dužnosti učinkovite zaštite financijskih instrumenata i novčanih sredstava klijenta.
- (6) Direktivom 2014/65/EU zahtijeva se da investicijska društva štite imovinu klijenta. Člankom 16. stavkom 10. Direktive 2014/65/EU društvima se zabranjuje da sklapaju ugovore o kolateralu s prijenosom prava vlasništva s

⁽¹⁾ SL L 173, 12.6.2014., str. 349.

malim ulagateljima u svrhu osiguranja ili pokrića sadašnjih ili budućih, stvarnih, uvjetnih ili mogućih obveza. Međutim investicijskim društvima nije zabranjeno sklapati ugovore o kolateralu s prijenosom prava vlasništva s klijentima koji nisu mali ulagatelji. Stoga postoji rizik od toga da investicijska društva, ne dobiju li daljnje smjernice, u poslovanju s klijentima koji nisu mali ulagatelji primjenjuju ugovore o kolateralu s prijenosom prava vlasništva u mjeri koja prelazi razumnu opravdanost i tako naruši cjelokupni sustav koji je uspostavljen radi zaštite imovine klijenata. Investicijska bi društva stoga, u svjetlu učinaka ugovora o kolateralu s prijenosom prava vlasništva na obveze društava prema klijentima te kako bi se osiguralo da zaštita i pravila o podjeli dužnosti u skladu s Direktivom 2014/65/EU nisu narušena, trebala prikladnost ugovora o kolateralu s prijenosom prava vlasništva koje sklapaju s klijentima koji nisu mali ulagatelji razmotriti na temelju odnosa između obveza klijenta prema društvu i imovine klijenta koja podliježe ugovoru o kolateralu s prijenosom prava vlasništva. Društvima bi trebalo biti dopušteno upotrebljavati ugovore o kolateralu s prijenosom prava vlasništva s malim ulagateljima samo ako dokažu da je taj ugovor prikladan za klijenta i objave mu uključene rizike, kao i učinak tog ugovora na njegovu imovinu. Društva bi trebala imati dokumentirani postupak korištenja ugovora o kolateralu s prijenosom prava vlasništva. Mogućnost društava da sklapaju ugovore o kolateralu s prijenosom prava vlasništva s klijentima koji nisu mali ulagatelji ne bi smjela smanjiti potrebu da se od klijenta dobije izričita prethodna suglasnost za korištenje njegove imovine.

- (7) Dokazivanje jake veze između kolaterala prenesenog u okviru ugovora o kolateralu s prijenosom prava vlasništva i odgovornosti klijenta ne bi smjelo spriječiti uzimanje prikladnog jamstva za obvezu klijenta. Investicijska društva stoga mogu i dalje zahtijevati dovoljan kolateral, po potrebi u okviru ugovora o kolateralu s prijenosom prava vlasništva. Ta obveza ne bi smjela spriječiti usklađenost sa zahtjevima na temelju Uredbe (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ i ne bi smjela zabraniti prikladno korištenje ugovora o kolateralu s prijenosom prava vlasništva u okviru transakcija potencijalnim obvezama ili repo transakcija s klijentima koji nisu mali ulagatelji.
- (8) Iako za neke transakcije financiranja vrijednosnih papira može biti potreban prijenos prava vlasništva imovine klijenata, u tom kontekstu investicijska društva ne bi smjela moći koristiti ugovore koji su zabranjeni na temelju članka 16. stavka 10. Direktive 2014/65/EU.
- (9) Kako bi se osigurala prikladna zaštita za klijente u vezi s transakcijama financiranja vrijednosnih papira, investicijska društva trebala bi donijeti posebne mehanizme kako bi se osiguralo da zajmoprimac imovine klijenta daje odgovarajući kolateral i da društvo prati stalnu prikladnost tog kolaterala. Dužnost investicijskih društava da prate kolateral trebala bi se primjenjivati kada su oni stranka u sporazumu o transakcijama financiranja vrijednosnih papira, uključujući kada djeluju kao agent za sklapanje transakcije financiranja vrijednosnih papira ili u slučajevima trostranog sporazuma između vanjskog zajmoprimca, klijenta i investicijskog društva.
- (10) Klijenti bi trebali dati izričitu prethodnu suglasnost, a investicijska društva tu suglasnost evidentirati kako bi se investicijskom društvu omogućilo da jasno dokaže na što je klijent pristao te da se lakše razjasni status imovine klijenta. Međutim pravni zahtjev u pogledu oblika davanja suglasnosti ne bi trebalo utvrditi, a evidencija podrazumijeva svaki dokaz koji je dopušten u skladu s nacionalnim pravom. Suglasnost klijenta može se dati jednom na početku komercijalnog odnosa, uz uvjet da je dovoljno jasno da je klijent pristao na upotrebu njegovih vrijednosnih papira. Ako investicijsko društvo postupa po uputama klijenta za pozajmljivanje financijskih instrumenata i ako to predstavlja pristanak za zaključivanje transakcije, investicijska društva trebaju čuvati dokaze kojima će to dokazati.
- (11) Kako bi se održao visoki standard zaštite ulagatelja, investicijska bi društva pri deponiranju financijskih instrumenata koje drže za račun svojih klijenata na račun ili račune otvorene kod treće osobe trebala postupati pažnjom dobrog stručnjaka prilikom odabira, imenovanja i redovitih provjera treće osobe, kao i postupaka za držanje i pohranu navedenih financijskih instrumenata. Kako bi se osiguralo da se s financijskim instrumentima postupa s potrebnom pažnjom i zaštitom u svakom trenutku investicijska bi društva trebala, u okviru pažnje dobrog stručnjaka, uzeti u obzir i stručnost i reputaciju drugih trećih osoba na tržištu, kojima je prvobitna treća osoba, kod koje su možda deponirali financijske instrumente, mogla delegirati funkcije u vezi s držanjem i pohranom financijskih instrumenata.
- (12) Ako investicijska društva polože novčana sredstva klijenta kod treće osobe, investicijsko bi društvo trebalo postupati s pažnjom dobrog stručnjaka prilikom odabira, imenovanja i redovitih provjera treće osobe i postupaka za držanje i pohranu novčanih sredstava klijenta te bi trebala razmotriti potrebu za diversifikacijom

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. o OTC izvedenicama, središnjoj drugoj ugovornoj strani i trgovinskom repozitoriju (SL L 201, 27.7.2012., str. 1.).

i ublažavanjem rizika polaganjem sredstava klijenta, prema potrebi, kod više od jedne treće osobe kako bi se zaštitila prava klijenta i na najmanju moguću mjeru smanjio rizik gubitka i zloupotrebe. Investicijska društva ne bi smjela zanemariti svoju dužnost da razmotre diversifikaciju tako da od klijenata zahtijevaju da se odreknu zaštite. Zahtjev za diversifikacijom trebao bi se primjenjivati na novčana sredstva klijenta deponirana u skladu s člankom 4. ove direktive. Zahtjevi za diversifikacijom ne bi se trebali primjenjivati na novčana sredstva klijenta položena kod treće osobe samo radi izvršenja transakcije za klijenta. Stoga, ako je investicijsko društvo prenijelo novčana sredstva klijenta na transakcijski račun kako bi izvršilo određenu transakciju za klijenta, ta novčana sredstva ne bi smjela podlijevati zahtjevu za diversifikacijom, npr. ako je društvo prenijelo sredstva središnjoj drugoj ugovornoj strani ili burzi kako bi se platio maržni poziv.

- (13) Kako bi se osiguralo da su novčana sredstva klijenta primjereno zaštićena kako se zahtijeva člankom 16. stavkom 9. Direktive 2014/65/EU, potrebno je utvrditi posebno ograničenje postotka novčanih sredstava klijenta koja se mogu deponirati u kreditnoj instituciji unutar grupe. Time bi se trebalo znatno smanjiti sve potencijalne sukobe sa zahtjevima o pažnji dobrog stručnjaka i otkloniti rizik širenja problema svojstven deponiranju svih novčanih sredstava klijenta kod kreditne institucije koja je u istoj grupi kao investicijsko društvo. U određenim okolnostima investicijskim društvima može biti proporcionalno i prikladno da nakon primjerenog razmatranja deponiraju novčana sredstva kod subjekata unutar svoje vlastite grupe, no nacionalna bi nadležna tijela trebala pomno pratiti razloge zašto se novčana sredstva klijenta ne diversificiraju izvan grupe investicijskog društva kako bi se izbjeglo stvaranje pravnih praznina kada se primjenjuje opće unutargrupno ograničenje.
- (14) Kako bi se financijski instrumenti ili novčana sredstva klijenta zaštitili od prisvajanja od strane trećih osoba koje žele povrat dugova ili naknada koji nisu dugovi ili naknade klijenta, investicijsko društvo trebalo bi moći pristati na pravo unovčivosti, založno pravo ili pravo prijeba nad imovinom klijenta ako se to zahtijeva mjerodavnim zakonodavstvom u trećoj zemlji. Klijentima bi trebalo uputiti dovoljno prilagođene objave u pogledu rizika kako bi ih se upozorilo na posebne rizike kojima su u tim slučajevima izloženi.
- (15) Kako bi se od samog početka izbjegli i smanjili potencijalni rizici nepoštovanja pravila zaštite ulagača, investicijska društva koja proizvode i distribuiraju financijske instrumente trebala bi poštovati zahtjeve o upravljanju proizvodima. Za potrebe zahtjeva upravljanja proizvodima, investicijska društva koja stvaraju, razvijaju, izdaju i/ili oblikuju financijske instrumente, uključujući kada savjetuju korporativne izdavatelje o plasiranju novih financijskih instrumenata, trebala bi se smatrati proizvođačima, dok bi se investicijska društva koja prodaju financijske instrumente i usluge klijentima ili ih od njih kupuju trebala smatrati distributerima.
- (16) Subjekti koji ne podliježu zahtjevima Direktive 2014/65/EU ali mogu dobiti odobrenje za obavljanje investicijskih usluga na temelju te Direktive, trebali bi u pogledu tih usluga biti u skladu sa zahtjevima povezanim s upravljanjem proizvodima utvrđenima u okviru Direktive 2014/65/EU.
- (17) Ako je investicijsko društvo koje stvara, razvija, izdaje ili oblikuje financijske instrumente uključeno i u distribuciju tih proizvoda, trebala bi se primjenjivati pravila o upravljanju proizvodima za proizvođače i za distributere. Iako nema potrebe za udvostručavanjem ocjene ciljnog tržišta i izvršenje distribucijske strategije, društva bi trebala osigurati da je jedna ocjena ciljnog tržišta i izvršenje distribucijske strategije dovoljno detaljno kako bi se ispunile odgovarajuće obveze proizvođača i distributera u tom području.
- (18) U svjetlu zahtjeva utvrđenih u Direktivi 2014/65/EU i u interesu zaštite ulagača, pravila o upravljanju proizvodom trebala bi se primjenjivati na sve proizvode koji se prodaju na primarnim i sekundarnim tržištima, neovisno o vrsti proizvoda ili pružene usluge i zahtjeva koji se primjenjuju na prodajnom mjestu. Ta se pravila međutim mogu primjenjivati proporcionalno, ovisno o složenosti proizvoda i razini u kojoj se javno dostupne informacije mogu dobiti, uzimajući u obzir prirodu instrumenta, investicijsku uslugu i ciljno tržište. Proporcionalnost znači da bi ta pravila mogla biti relativno jednostavna za neke jednostavne proizvode distribuirane samo na osnovi izvršenja ako bi takvi proizvodi bili kompatibilni s potrebama i karakteristikama masovnog maloprodajnog tržišta.
- (19) Razina ujednačenosti ciljnog tržišta i kriteriji primijenjeni za definiranje ciljnog tržišta i utvrđivanje prikladne distribucijske strategije trebali bi biti relevantni za proizvode i trebalo bi biti moguće ocijeniti koji klijenti pripadaju unutar ciljnog tržišta, npr. za pomoć u kontinuiranoj provjeri nakon što se financijski instrument

plasirao. Za jednostavne, uobičajenije proizvode ciljno tržište moglo bi se identificirati s manje detalja, a za složenije proizvode kao npr. *bail-in* instrumente ili manje uobičajene proizvode ciljno tržište trebalo bi se detaljnije utvrditi.

- (20) Za učinkovito funkcioniranje obveza upravljanja proizvodom distributeri bi trebali proizvođače prerioidično obavješćivati o svojim iskustvima s proizvodima. Od distributera se ne bi trebalo zahtijevati da prijave svaku prodaju proizvođaču, no trebali bi dostaviti podatke koji su proizvođaču potrebni kako bi ocijenio proizvod te provjerio da je proizvod i dalje u skladu s potrebama, karakteristikama i ciljevima ciljnog tržišta koje je definirao proizvođač. Relevantne informacije mogle bi obuhvaćati podatke o količini prodaje izvan ciljnog tržišta proizvođača, sažetak informacija o vrstama klijenata, sažetak primljenih pritužbi ili postavljanjem pitanja koja proizvođač postavi određenom uzorku klijenata kako bi dobio povratnu informaciju.
- (21) Kako bi se poboljšala zaštita ulagača i klijentima bolje objasnila kvaliteta usluga koje primaju, Direktivom 2014/65/EU dodatno se ograničila mogućnost društava da primaju ili plaćaju dodatne poticaje. Za te potrebe trebalo bi utvrditi detaljne uvjete za primanje ili plaćanje dodatnih poticaja. Posebice, trebalo bi detaljnije odrediti i izraziti uvjet da dodatni poticaji trebaju poboljšati kvalitetu usluge klijentu. Za te potrebe i podložno određenim drugim uvjetima, trebalo bi osigurati popis koji nije konačan situacija koje se smatraju relevantnima za uvjet da dodatni poticaji poboljšavaju kvalitetu usluge relevantnom klijentu.
- (22) Naknada ili provizija trebali bi se platiti ili naplatiti, a nenovčana korist pružiti ili uživati, samo ako su opravdani pružanjem dodatne usluge ili usluge više razine relevantnom klijentu. To može obuhvatiti pružanje investicijskog savjetovanja o širokom rasponu prikladnih financijskih instrumenata i pristup tim instrumentima, uključujući odgovarajući broj instrumenata trećih pružatelja proizvoda ili pružanje neovisnih savjeta u kombinaciji s ponudom klijentu, barem na godišnjoj osnovi, kako bi se ocijenila kontinuirana prikladnost financijskih instrumenata u koje je klijent uložio ili s drugom tekućom uslugom koja bi mogla biti od vrijednosti za klijenta. To bi mogao biti slučaj u području nesavjetodavnih usluga, ako investicijska društva pružaju pristup, po konkurentnoj cijeni, širokom rasponu financijskih instrumenata koji bi vjerojatno zadovoljili potrebe klijenta, uključujući prikladni broj instrumenata trećih pružatelja proizvoda koji nisu usko povezani s investicijskim društvom, zajedno s primjerice pružanjem instrumenata za dodavanje vrijednosti – primjerice instrumenata za objektivno informiranje koji klijentu pomažu da odluči o ulaganju ili mu omogućuju da prati, modelira ili prilagodi raspon financijskih instrumenata u koje je uložio. Vrijednost prethodno navedenih poboljšanja kvalitete koje investicijsko društvo pruža klijentima koji primaju relevantnu uslugu mora biti proporcionalna dodatnim poticajima koje je primilo investicijsko društvo.
- (23) Iako bi nakon što ispune kriterij poboljšanja kvalitete investicijska društva trebala održati povećanu razinu kvalitete, to ne bi trebalo podrazumijevati da se od njih zahtijeva kontinuirano pružanje sve veće kvalitete usluga tijekom vremena.
- (24) Trebalo bi detaljnije odrediti obveze investicijskih društava da klijentima proslijede sve naknade, provizije ili novčane koristi primljene od trećih osoba u vezi s neovisnim investicijskim savjetovanjem ili uslugama upravljanja portfeljem. Iako bi društva trebala što je prije moguće proslijediti dodatne poticaje, ne bi trebalo nametati poseban vremenski okvir jer investicijsko društvo može primiti plaćanja od trećih osoba u različito vrijeme i za nekoliko klijenata odjednom.
- (25) Kako bi se osiguralo da klijenti dobiju sveobuhvatan pregled relevantnih informacija u odnosu na pružene usluge, investicijska društva trebala bi obavijestiti klijente o naknadama, provizijama i svim novčanim koristima koje im se prenesu.
- (26) Investicijsko društvo koje pruža izvršne usluge i usluge istraživanja trebalo bi im odrediti cijenu i isporučivati ih odvojeno kako bi se investicijskim društvima s poslovnim nastanom u Uniji omogućilo da se usklade sa zahtjevom da ne prihvaćaju niti zadržavaju naknade, provizije i sve novčane ili nenovčane koristi koje je platila ili dala treća osoba ili osoba koja djeluje u ime treće osobe u vezi s pružanjem usluge klijentima iz članka 24. stavaka 7. i 8. Direktive 2014/65/EU.
- (27) Kako bi se osigurala pravna sigurnost u vezi s primjenom novih pravila za primanje ili plaćanje dodatnih poticaja, posebno u odnosu na investicijska društva koja pružaju neovisno investicijsko savjetovanje ili usluge upravljanja portfeljem, potrebno je osigurati dodatna razjašnjenja u odnosu na plaćanje ili primanje istraživanja. Posebice, ako investicijsko društvo nije izravno platilo istraživanje iz vlastitih sredstava već u zamjenu za plaćanja iz odvojenog računa za istraživanja, potrebno je osigurati neke osnovne uvjete. Račun za plaćanje istraživanja trebao bi se financirati samo posebnom naknadom za istraživanje koja se naplaćuje klijentu i koja bi se trebala temeljiti samo na sredstvima za istraživanje koja odredi investicijsko društvo i koja nije povezana s

volumentom i/ili vrijednošću transakcija koje se izvršavaju u ime klijenata. Svi operativni aranžmani za ubiranje naknade za istraživanje od klijenata trebali bi biti u potpunosti u skladu s tim uvjetima. Pri upotrebi takvih aranžmana investicijsko društvo trebalo bi osigurati da trošak istraživanja koje se financira naknadama klijenta nije povezan s volumenom ili vrijednošću drugih usluga ili koristi ili upotrijebljen za pokrivanje drugih potreba, npr. naknada za izvršenje.

- (28) Kako bi se osiguralo da upravitelji portfeljima i neovisni financijski savjetnici pravilno prate iznose plaćene za istraživanje te kako bi se osiguralo da troškovi istraživanja budu u najboljem interesu klijenta, primjereno je navesti detaljne zahtjeve za upravljanje troškovima istraživanja. Investicijska društva trebala bi zadržati dostatnu kontrolu nad cjelokupnim troškovima za istraživanje, naplatom naknada za istraživanje klijentu i određivanjem plaćanja. Istraživanje u ovom kontekstu podrazumijeva materijal za istraživanje ili usluge istraživanja o jednom ili više financijskih instrumenata ili drugoj imovini, ili izdavateljima ili potencijalnim izdavateljima financijskih instrumenata, ili blisku povezanost s određenom industrijom ili tržištem tako da formira stajališta o financijskim instrumentima, imovini ili izdavateljima u tom sektoru. Tom vrstom materijala ili usluga izričito se ili implicitno preporučuje ili predlaže investicijska strategija i daje obrazloženo mišljenje o sadašnjoj ili budućoj vrijednosti ili cijeni takvih instrumenata ili imovine, ili materijal sadržava analizu i originalne uvide i u njemu se dolazi do zaključaka na temelju novih ili postojećih informacija koje bi se mogle upotrijebiti za informiranje o investicijskoj strategiji i bude relevantan i sposoban dodati vrijednost odlukama koje investicijsko društvo donosi u ime klijenata kojima se to istraživanje naplaćuje.
- (29) Za detaljnije razjašnjenje u vezi ograničenja dodatnih poticaja koje primaju investicijska društva za neovisno investicijsko savjetovanje ili upravljanje portfeljem i primjene pravila o istraživanju, primjereno je navesti i kako se manje izuzeće nenovčane koristi može primijeniti u odnosu na neke druge vrste informacija ili materijala primljenih od trećih osoba. Ako je korporativni izdavatelj ili potencijalni izdavatelj naručio i platio pisani materijal treće osobe radi promidžbe novog izdavanja tog društva ili ako je izdavatelj ugovorno angažirao i platio treću osobu radi kontinuiranog sastavljanja takvog materijala, taj bi se materijal trebao smatrati prihvatljivim kao manja nenovčana korist podložno objavi i otvorenoj dostupnosti tog materijala. Osim toga materijal koji nije značajan ili usluge koje se sastoje od, primjerice, kratkoročnog komentara tržišta o posljednjim ekonomskim statistikama ili rezultatima društva ili informacija o novim izdanjima ili događajima, koje daje treća osoba i koji sadržava samo kratki sažetak njezina vlastitog mišljenja o takvim informacijama koje nije potkrijepljeno niti uključuje potkrijepljenu analizu u kojoj se samo ponavlja stajalište utemeljeno na postojećoj preporuci ili potkrijepljenom materijalu za istraživanje ili uslugama, može se smatrati informacijama koje se odnose na financijski instrument ili investicijsku uslugu opsega i prirode koji su takvi da čine prihvatljivu manju nenovčanu korist.
- (30) Posebice, svaka nenovčana korist koja uključuje treću osobu koja dodjeljuje vrijedne resurse investicijskom društvu neće se smatrati manjom i ocijenit će se da narušava usklađenost s obvezom investicijskog društva da postupa u najboljem interesu svojega klijenta.
- (31) Ovom direktivom poštuju se temeljna prava i uzimaju u obzir načela priznata Poveljom Europske unije o temeljnim pravima, posebno pravo na zaštitu osobnih podataka, slobodu poslovanja, pravo na zaštitu potrošača, pravo na djelotvorni pravni lijek i pošteno suđenje, a njezina primjena mora biti u skladu s tim pravima i načelima.
- (32) U pogledu tehničkih savjeta o pravilima utvrđenima u ovoj direktivi zatraženo je mišljenje Europskog nadzornog tijela za vrijednosne papire i tržišta kapitala osnovanog Uredbom (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾.
- (33) Kako bi se nadležnim tijelima i investicijskim društvima omogućilo da se prilagode novim zahtjevima sadržanima u ovoj direktivi kako bi ih mogli primjenjivati na učinkovit i djelotvoran način, datum prenošenja kao i datum primjene ove direktive trebalo bi uskladiti s prenošenjem odnosno stupanjem na snagu datuma Direktive 2014/65/EU.
- (34) U skladu sa Zajedničkom političkom izjavom država članica i Komisije od 28. rujna 2011. o dokumentima s objašnjenjima, države članice obvezale su se da će u opravdanim slučajevima uz obavijest o mjerama prenošenja priložiti jedan ili više dokumenata u kojima se objašnjava odnos između dijelova direktive i odgovarajućih dijelova nacionalnih instrumenata prenošenja,

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju europskog nadzornog tijela (Europskog nadzornog tijela za vrijednosne papire i tržišta kapitala), izmjeni Odluke br. 716/2009/EZ i stavljanju izvan snage Odluke Komisije 2009/77/EZ (SL L 331, 15.12.2010., str. 84.).

DONIJELA JE OVU DIREKTIVU:

POGLAVLJE I.

PODRUČJE PRIMJENE

Članak 1.

Područje primjene i definicije

1. Ova se Direktiva primjenjuje na investicijska društva, upravljačka društva u skladu s člankom 6. stavkom 4. Direktive 2009/65/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ i upravitelje alternativnih investicijskih fondova u skladu s člankom 6. stavkom 6. Direktive 2011/61/EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾.
2. Za potrebe poglavlja II., III. i IV. ove direktive, upućivanja na investicijska društva i financijske instrumente obuhvaćaju kreditne institucije i strukturirane depozite u pogledu svih zahtjeva iz članka 1. stavaka 3. i 4. Direktive 2014/65/EU.
3. „transakcija financiranja vrijednosnih papira” znači transakcija kako je definirano u članku 3. točki 11. Uredbe (EU) 2015/2365 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁾ o transparentnosti transakcija financiranja vrijednosnih papira i ponovne uporabe
4. „kvalificirani novčani fond” znači subjekt za zajednička ulaganja kojemu je izdano odobrenje za rad na temelju Direktive 2009/65/EZ ili koji podliježe nadzoru i, ako je to primjenjivo, kojemu je odobrenje za rad izdalo nadležno tijelo na temelju nacionalnog zakonodavstva države članice, a koji ispunjava sve sljedeće uvjete:
 - (a) njegov primarni cilj ulaganja mora biti održavanje neto vrijednosti imovine subjekta, neprekidno na nominalnoj vrijednosti (neto bez dobiti) ili na vrijednosti inicijalnog ulaganja ulagatelja plus dobit;
 - (b) mora, u cilju ostvarivanja tog primarnog cilja ulaganja, ulagati isključivo u instrumente tržišta novca visoke kvalitete, s dospijecom ili preostalim dospijecom od najviše 397 dana ili uz redovita usklađivanja prinosa u skladu s takvim dospijecom i s ponderiranim prosječnim dospijecom od 60 dana. Taj cilj može ostvariti i pomoćnim ulaganjem u depozite kod kreditnih institucija;
 - (c) mora osigurati likvidnost putem namire istog ili sljedećeg dana.

Za potrebe točke (b), smatra se da je instrument tržišta novca visoke kvalitete ako upravljačko/investicijsko društvo provodi vlastitu dokumentiranu procjenu kreditne kvalitete instrumenata tržišta novca koja mu omogućuje da taj instrument smatra instrumentom visoke kvalitete. Ako je jedna ili više agencija za kreditni rejting registriranih pri ESMA-i i pod nadzorom ESMA-e ocijenila rejting instrumenta, u internoj procjeni upravljačkog/investicijskog društva trebalo bi se, među ostalim, uzeti u obzir te kreditne rejtinge.

POGLAVLJE II.

ZAŠTITA FINACIJSKIH INSTRUMENTATA I NOVČANIH SREDSTAVA KLIJENATA

Članak 2.

Zaštita financijskih instrumenata i novčanih sredstava klijenata

1. Države članice zahtijevaju da investicijska društva ispunjuju sljedeće zahtjeve:
 - (a) moraju voditi evidencije i račune koji im omogućuju da u svakom trenutku i bez odlaganja mogu razlikovati imovinu koju drže za jednog klijenta od imovine koju drže za bilo kojeg drugog klijenta i od svoje vlastite imovine;
 - (b) moraju održavati svoje evidencije i račune tako da se osigurava njihova točnost, a posebno one koje se odnose na financijske instrumente i novčana sredstva koja drže za klijente te tako da se evidencije i računi mogu upotrijebiti za revizijski trag;

⁽¹⁾ Direktiva 2009/65/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o usklađivanju zakona i drugih propisa u odnosu na subjekte za zajednička ulaganja u prenosive vrijednosne papire (UCITS) (SL L 302, 17.11.2009., str. 32.).

⁽²⁾ Direktiva 2011/61/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2011. o upraviteljima alternativnih investicijskih fondova i o izmjeni direktiva 2003/41/EZ i 2009/65/EZ te uredbi (EZ) br. 1060/2009 i (EU) br. 1095/2010 (SL L 174, 1.7.2011., str. 1.).

⁽³⁾ Uredba (EU) 2015/2365 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2015. o transparentnosti transakcija financiranja vrijednosnih papira i ponovne uporabe te o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 (SL L 337, 23.12.2015., str. 1.).

- (c) moraju redovito provoditi usklađivanja između svojih internih računa i evidencija te računa i evidencija bilo kojih trećih osoba koje drže tu imovinu;
- (d) moraju poduzeti potrebne mjere kako bi se osiguralo da se svi financijski instrumenti klijenata koji su u skladu s člankom 3. deponirani kod treće osobe, jasno razlikuju od financijskih instrumenata koji pripadaju investicijskom društvu i od financijskih instrumenata koji pripadaju toj trećoj osobi, tako da se vode na odvojenim računima u knjigama treće osobe ili na temelju drugih istovjetnih mjera kojima se postiže ista razina zaštite;
- (e) moraju poduzeti potrebne mjere kako bi se osiguralo da se novčana sredstva klijenata, koja su u skladu s člankom 4. deponirana u središnjoj banci, kreditnoj instituciji ili banci kojoj je izdano odobrenje za rad u nekoj trećoj zemlji ili u kvalificiranom novčanom fondu, drže na računu ili računima koji se jasno razlikuju od svih računa na kojima se drže novčana sredstva koja pripadaju investicijskom društvu;
- (f) moraju uvesti odgovarajući organizacijski ustroj kako bi se rizik gubitka ili smanjenja imovine klijenta ili prava u vezi s tom imovinom, nastao kao rezultat zlorabe imovine, prijevare, lošeg administriranja, neprimjerenog vođenja evidencije ili nemara, sveo na najmanju moguću mjeru.

2. Ako zbog mjerodavnog zakonodavstva, uključujući posebno zakonodavstvo koje se odnosi na imovinu ili nesolventnost, investicijska društva ne mogu poštovati stavak 1. ovog članka radi zaštite prava klijenta u svrhu ispunjivanja zahtjeva iz članka 16. stavaka 8. i 9. Direktive 2014/65/EU, države članice od investicijskih društava zahtijevaju da uspostave mehanizme zaštite imovine klijenata u svrhu ispunjivanja ciljeva stavka 1. ovog članka.

3. Ako se mjerodavnim zakonodavstvom u nadležnosti države u kojoj se drže novčana sredstva ili financijski instrumenti klijenata onemogućuje da investicijska društva ispune obveze iz stavka 1. točaka (d) ili (e), države članice propisuju zahtjeve koji imaju istovjetni učinak u pogledu zaštite prava klijenata.

Kada se oslanjanju na te istovjetne zahtjeve u skladu s člankom 2. stavkom 1. točkama (d) ili (e), države članice osiguravaju da investicijska društva obavješćuju klijente da u tim slučajevima nemaju koristi od odredbi previđenih Direktivom 2014/65/EU i ovom direktivom.

4. Države članice osiguravaju da unovčivost financijskih instrumenata ili novčanih sredstava klijenta ili založno pravo ili pravo prijetoja nad navedenim instrumentima ili novčanim sredstvima klijenta kojima se omogućuje da treća osoba raspolaze financijskim instrumentima ili novčanim sredstvima klijenta kako bi se naplatili dugovi koji se ne odnose na klijenta ili pružanje usluga klijentu nisu dopušteni, osim ako se to zahtijeva mjerodavnim zakonodavstvom u nadležnosti treće zemlje u kojoj se drže novčana sredstva ili financijski instrumenti klijenta.

Države članice zahtijevaju da, ako je društvo obvezno sklapati ugovore kojima se stvara takva unovčivost, založno pravo ili pravo prijetoja, investicijska društva objave te informacije klijentima navodeći im rizike povezane s tim aranžmanima.

Ako je društvo odobrilo unovčivost, založna prava ili prava prijetoja nad financijskim instrumentima ili novčanim sredstvima klijenta, ili ako je društvo obavješteno da su odobreni, oni se evidentiraju u ugovorima klijenta i vlastitim računima društva kako bi status vlasništva imovine klijenta bio jasan, npr. u slučaju nesolventnosti.

5. Države članice zahtijevaju da investicijska društva informacije koje se odnose na financijske instrumente i novčana sredstva klijenata stave na raspolaganje sljedećim subjektima: nadležnim tijelima, imenovanim stečajnim upraviteljima i onima odgovornima za sanaciju institucija u teškoćama. Informacije koje trebaju dostupne obuhvaćaju sljedeće informacije:

- (a) povezane interne račune i evidencije s pomoću kojih se lako utvrđuju stanja novčanih sredstava i financijskih instrumenata koje drže za svakog klijenta;
- (b) ako novčana sredstva klijenta drže investicijska društva u skladu s člankom 4., pojedinosti o računima na kojima se drže novčana sredstva klijenta i o relevantnim sporazumima s tim društvima;
- (c) ako financijske instrumente drže investicijska društva u skladu s člankom 3., pojedinosti o računima otvorenima kod trećih osoba i o relevantnim sporazumima s tim trećim osobama te pojedinosti o relevantnim sporazumima s tim investicijskim društvima;
- (d) pojedinosti o trećim osobama koje obavljaju sve povezane (izdvojene) zadaće i pojedinosti uz izdvojene zadaće
- (e) ključne osobe u društvu koje sudjeluju u povezanim postupcima, uključujući osobe odgovorne za nadzor zahtjeva društva u pogledu zaštite imovine klijenta; i
- (f) relevantne sporazume za utvrđivanje vlasništva klijenta nad imovinom.

Članak 3.

Deponiranje financijskih instrumenata klijenata

1. Države članice dopuštaju da investicijska društva deponiraju financijske instrumente koje drže za račun klijenata na račun ili račune otvorene kod trećih osoba, pod uvjetom da društvo postupa pažnjom dobrog stručnjaka prilikom odabira, imenovanja i redovitih provjera treće osobe, kao i postupaka za držanje i pohranu navedenih financijskih instrumenata.

Države članice posebno zahtijevaju da investicijska društva vode računa o stručnosti i tržišnom ugledu treće osobe, kao i o svim zakonom propisanim uvjetima koji se odnose na držanje navedenih financijskih instrumenata, a koji bi mogli imati negativne učinke na prava klijenata.

2. Ako investicijsko društvo namjerava deponirati financijske instrumente klijenta kod treće osobe, države članice osiguravaju da to investicijsko društvo deponira financijske instrumente samo kod treće osobe u nadležnosti države u kojoj pohrana financijskih instrumenata za račun druge osobe podliježe posebnom propisu i nadzoru te da treća osoba podliježe tom posebnom propisu i nadzoru.

3. Države članice osiguravaju da investicijska društva ne deponiraju financijske instrumente koje drže za račun klijenata kod treće osobe u trećoj zemlji u kojoj držanje i pohrana financijskih instrumenata za račun druge osobe nisu regulirani, osim ako je ispunjen jedan od sljedećih uvjeta:

- (a) vrsta financijskih instrumenata ili investicijskih usluga povezanih s navedenim instrumentima zahtijevaju da ih se deponira kod treće osobe u navedenoj trećoj zemlji;
- (b) kada se financijski instrumenti drže za račun profesionalnog ulagatelja, taj klijent pisanim putem zahtijeva od društva da ih deponira kod treće osobe u navedenoj trećoj zemlji.

4. Države članice osiguravaju da se zahtjevi na temelju stavaka 2. i 3. primjenjuju i kad treća osoba delegira bilo koju od svojih funkcija u vezi držanja i pohrane financijskih instrumenata drugoj trećoj osobi.

Članak 4.

Deponiranje novčanih sredstava klijenata

1. Države članice zahtijevaju da investicijska društva, po primitku novčanih sredstava klijenta, ta sredstva bez odgode polože na jedan ili više računa otvorenih kod bilo kojeg od sljedećih subjekata:

- (a) središnje banke;
- (b) kreditne institucije koja je dobila odobrenje za rad u skladu s Direktivom 2013/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾;
- (c) banke kojoj je izdano odobrenje za rad u trećoj zemlji;
- (d) kvalificiranog novčanog fonda.

Prvi podstavak ne primjenjuje se na kreditnu instituciju kojoj je izdano odobrenje za rad na temelju Direktive 2013/36/EU u vezi s depozitima u smislu navedene Direktive koje drži navedena institucija.

2. Države članice zahtijevaju da, u slučaju kada investicijska društva ne deponiraju novčana sredstva klijenta kod središnje banke, postupaju pažnjom dobrog stručnjaka prilikom odabira, imenovanja i redovitih provjera kreditne institucije, banke ili novčanog fonda kod kojih su takva novčana sredstva deponirana, kao i postupaka za držanje tih sredstava te da potrebu za diversifikacijom tih sredstava smatraju dijelom svoje pažnje dobrog stručnjaka.

Države članice posebno osiguravaju da investicijska društva vode računa o stručnosti i tržišnom ugledu takvih institucija ili novčanih fondova, u cilju osiguranja zaštite prava klijenata, kao i o svim zakonskim i drugim propisima ili tržišnim praksama koje se odnose na držanje novčanih sredstava klijenata, a koje bi mogle imati negativne učinke na prava klijenata.

⁽¹⁾ Direktiva 2013/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o pristupanju djelatnosti kreditnih institucija i bonitetnom nadzoru nad kreditnim institucijama i investicijskim društvima, izmjeni Direktive 2002/87/EZ te stavljanju izvan snage direktiva 2006/48/EZ i 2006/49/EZ (SL L 176, 27.6.2013., str. 338.).

Države članice zahtijevaju da investicijska društva osiguraju da klijenti daju svoju izričitu suglasnost za ulaganje njihovih sredstava u kvalificirani novčani fond. Kako bi osigurali da je to pravo na pristanak učinkovito, investicijska društva obavješćuju klijente da se novčana sredstava stavljena u kvalificirani novčani fond neće držati u skladu sa zahtjevima za zaštitu novčanih sredstava klijenata navedenima u ovoj direktivi.

3. Države članice zahtijevaju da, ako investicijska društva deponiraju novčana sredstva klijenta kod kreditne institucije, banke ili novčanog fonda koji je dio iste grupacije kao i investicijsko društvo, društva ograniče novčana sredstva koja deponiraju kod svakog takvog subjekta grupacije ili kombinacije bilo koje grupe subjekata tako da sredstva ne prelaze 20 % svih takvih sredstava.

Investicijsko društvo ne mora poštovati to ograničenje ako može dokazati da, s obzirom na prirodu, opseg i složenost njegova poslovanja, a i sigurnost koju nude treće osobe iz prethodnog podstavka, te uključujući u svakom slučaju mali saldo novčanih sredstava klijenta koje drži investicijsko društvo, zahtjev na temelju prethodnog stavka nije proporcionalan. Investicijska društva redovito preispituju procjenu izvršenu u skladu s ovim stavkom te svoje prvobitne i revidirane procjene šalju tijelima države članice nadležnima za tržišno natjecanje.

Članak 5.

Korištenje financijskim instrumentima klijenata

1. Države članice ne dopuštaju investicijskim društvima da sklapaju sporazume o transakcijama financiranja vrijednosnih papira za financijske instrumente koje drže za račun klijenta ili da se na drugi način koriste takvim financijskim instrumentima za vlastiti račun ili za račun bilo koje druge osobe ili klijenta društva, osim ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

- (a) klijent je dao izričitu prethodnu suglasnost za korištenje instrumenata po točno određenim uvjetima, što potvrđuje svojim potpisom ili nekim drugim istovjetnim mehanizmom;
- (b) upotreba financijskih instrumenata klijenata ograničeno je na točno određene uvjete s kojima je klijent suglasan.

2. Države članice ne dopuštaju investicijskim društvima da sklapaju sporazume o transakcijama financiranja vrijednosnih papira za financijske instrumente koji se drže za račun klijenta na zbirnom računu koji vodi treća osoba ili da na drugi način upotrebljavaju financijske instrumente na takvom računu za vlastiti račun ili za račun bilo koje druge osobe, osim ako je, pored uvjeta navedenih u stavku 1., ispunjen barem jedan od sljedećih uvjeta:

- (a) svaki klijent čiji se financijski instrumenti drže zajedno na zbirnom računu, mora dati izričitu prethodnu suglasnost, u skladu sa stavkom 1. točkom (a);
- (b) investicijsko društvo mora imati uspostavljene sustave i kontrole kojima se osigurava da se upotrebljavaju isključivo financijski instrumenti koji pripadaju klijentima koji su dali izričitu prethodnu suglasnost, u skladu sa stavkom 1. točkom (a).

Evidencije investicijskog društva moraju uključivati pojedinosti o klijentu prema čijim je uputama provedeno korištenje financijskim instrumentima, kao i količinu korištenih financijskih instrumenata koji pripadaju svakom klijentu koji je dao suglasnost, kako bi se omogućila pravilna raspodjela mogućeg gubitka.

3. Države članice osiguravaju da investicijska društva poduzmu prikladne mjere za sprečavanje neovlaštenog korištenja financijskih instrumenata klijenta za vlastiti račun ili za račun bilo koje druge osobe kao npr.:

- (a) sklope sporazume s klijentima o mjerama koje će investicijska društva poduzeti u slučaju da klijent nema dovoljno zaliha na računu na datum namire, npr. pozajmljivanje odgovarajućih vrijednosnih papira u ime klijenta ili zatvaranje pozicije;
- (b) pomno prate svoje predviđene sposobnosti izvršenja na datum namire te uspostave korektivne mjere ako se to ne može ostvariti; i
- (c) pomno prate i žurno zahtijevaju neisporučene vrijednosne papire nepodmirene na dan namire i nakon toga.

4. Države članice osiguravaju da investicijska društva donose posebne mjere za sve klijente kako bi se osiguralo da pozajmitelj financijskih instrumenata klijenta daje prikladni kolateral i da društvo prati stalnu prikladnost takvog kolaterala te poduzima potrebne mjere za održavanje ravnoteže s vrijednošću instrumenata klijenta.

5. Države članice osiguravaju da investicijska društva ne sklapaju sporazume koji su zabranjeni prema članku 16. stavku 10. Direktive 2014/65/EU.

Članak 6.

Neprikladno korištenje ugovora o kolateralu s prijenosom prava vlasništva

1. Države članice zahtijevaju da investicijska društva prikladno razmotre i mogu dokazati da su razmotrila, korištenje ugovora o kolateralu s prijenosom prava vlasništva u kontekstu odnosa između obveze klijenta prema društvu i imovine klijenta koja podliježe ugovorima o kolateralu s prijenosom vlasništva društva.
2. Pri razmatranju i dokumentiranju prikladnosti upotrebe ugovora o kolateralu s prijenosom prava vlasništva investicijska društva uzimaju u obzir sve sljedeće čimbenike:
 - (a) postoji li samo slaba veza između obveze klijenta prema društvu i korištenja ugovora o kolateralu s prijenosom prava vlasništva, uključujući je li vjerojatnost odgovornosti klijenta prema društvu mala ili neznatna;
 - (b) prelazi li iznos novčanih sredstava ili financijskih instrumenata klijenta koji podliježe ugovorima o kolateralu s prijenosom prava vlasništva znatno obveze klijenta ili je čak neograničen ako klijent ima ikakvu obvezu prema društvu; i
 - (c) podliježu li svi financijski instrumenti ili novčana sredstva klijenta ugovorima o kolateralu s prijenosom prava vlasništva, ne uzimajući u obzir kakvu obvezu svaki klijent ima prema društvu.
3. Pri korištenju ugovora o kolateralu s prijenosom prava vlasništva investicijska društva profesionalnim klijentima i kvalificiranim nalogodavateljima naglašavaju uključene rizike i učinak svakog ugovora o kolateralu s prijenosom prava vlasništva na financijske instrumente i novčana sredstva klijenta.

Članak 7.

Sustavi upravljanja u pogledu zaštite imovine klijenta

Države članice osiguravaju da investicijska društva imenuju jednu osobu koja ima dovoljno znanja i ovlasti i posebnu nadležnost za pitanja u vezi s poštovanjem obveza društava u pogledu zaštite financijskih instrumenata i novčanih sredstava klijenta.

Države članice dopuštaju investicijskim društvima da odluče, osiguravajući potpunu usklađenost s ovom direktivom, hoće li imenovana osoba biti posvećena samo toj zadaći ili osoba može učinkovito izvršavati ta zaduženja uz dodatna zaduženja.

Članak 8.

Izvešća vanjskih revizora

Države članice zahtijevaju da investicijska društva osiguraju da njihovi vanjski revizori najmanje jednom godišnje izvješćuju nadležno tijelo matične države članice društva o primjerenosti aranžmana tog društva na temelju članka 16. stavaka 8., 9. i 10. Direktive 2014/65/EU i ovog poglavlja.

POGLAVLJE III.

ZAHTJEVI ZA UPRAVLJANJE PROIZVODIMA

Članak 9.

Obveze upravljanja proizvodima za investicijska društva koja proizvode financijske instrumente

1. Države članice zahtijevaju od investicijskih društava da poštuju ovaj članak pri proizvodnji financijskih instrumenata, što uključuje stvaranje, razvoj, izdavanje i/ili dizajn financijskog instrumenta.

Države članice zahtijevaju od investicijskih društava koja proizvode financijske instrumente da poštuju, u mjeri koja je primjerena i proporcionalna, mjerodavne zahtjeve iz stavaka 2. do 15., uzimajući u obzir narav financijskog instrumenta, investicijske usluge i ciljnog tržišta za predmetni proizvod.

2. Države članice zahtijevaju od investicijskih društava da uspostave, primijene i održavaju postupke i mjere kako bi se osiguralo da proizvodnja financijskih instrumenata bude u skladu sa zahtjevima valjanog upravljanja sukobima interesa, uključujući primitke od rada. Investicijska društva koja proizvode financijske instrumente osiguravaju da se dizajnom financijskog instrumenta, uključujući njegova obilježja, ne utječe negativno na krajnje klijente odnosno da ne dolazi do problema s integritetom tržišta tako što se društvu omogući da umanjí i/ili prenese vlastite rizike ili izloženost na odnosnu imovinu proizvoda ako investicijsko društvo drži odnosnu imovinu za vlastiti račun.

3. Države članice zahtijevaju od investicijskih društava da analiziraju potencijalne sukobe interesa svaki put kad se proizvede financijski instrument. Konkretno, društva procjenjuju dovodi li financijski instrument do situacije u kojoj utjecaj na krajnjeg klijenta može biti negativan ako

(a) preuzme izloženost suprotnu od izloženosti koju je prethodno držalo samo društvo ili

(b) preuzme izloženost suprotnu od izloženosti koju društvo želi držati nakon prodaje proizvoda.

4. Države članice osiguravaju da društva, prije nego što odluče o plasmanu proizvoda, razmotre može li financijski instrument biti prijetnja redovnom funkcioniranju ili stabilnosti financijskih tržišta.

5. Države članice zahtijevaju od investicijskih društava da osiguraju da relevantno osoblje uključeno u proizvodnju instrumenta raspolaže potrebnim stručnim znanjem kako bi razumjelo obilježja i rizike financijskog instrumenta koji namjeravaju proizvesti.

6. Države članice zahtijevaju od investicijskih društava da osiguraju da upravljačko tijelo ima djelotvornu kontrolu nad procesom upravljanja proizvodom društva. Investicijska društva osiguravaju da u izvješća o usklađenosti upućena upravljačkom tijelom budu sustavno uključene informacije o financijskih instrumentima koje društvo proizvede, uključujući informacije o strategiji distribucije. Investicijska društva stavljaju izvješća na raspolaganje nadležnim tijelima na njihov zahtjev.

7. Države članice zahtijevaju od investicijskih društava da osiguravaju da funkcija praćenja usklađenosti prati razvoj i redovito provjerava mehanizme za upravljanje proizvodom ne bi li uočila rizik od neispunjivanja obveza iz ovog članka od strane društva.

8. Države članice zahtijevaju od investicijskih društava koja pri stvaranju, razvoju, izdavanju i/ili dizajnu proizvoda surađuju, među ostalim, i sa subjektima koji nemaju odobrenje za rad i nisu pod nadzorom u skladu s Direktivom 2014/65/EU ili s društvima iz trećih zemalja da u pisanom sporazumu navedu svoja uzajamna zaduženja.

9. Države članice zahtijevaju od investicijskih društava da dovoljno detaljno utvrde potencijalno ciljno tržište za svaki financijski instrument i navedu vrstu ili vrste klijenata s čijim je potrebama, obilježjima i ciljevima financijski instrument usklađen. Kao dio tog postupka društvo utvrđuje sve skupine klijenata s čijim potrebama, obilježjima i ciljevima financijski instrument nije usklađen. Ako investicijska društva surađuju pri proizvodnji financijskog instrumenta, treba utvrditi samo jedno ciljno tržište.

Investicijska društva koja proizvode financijske instrumente koji su raspodijeljeni na druga investicijska društva utvrđuju potrebe i obilježja klijenata s kojima je proizvod usklađen na temelju svojeg teorijskog znanja i prethodnog iskustva u području financijskog instrumenta ili sličnih financijskih instrumenata, financijskih tržišta te potreba, obilježja i ciljeva potencijalnih krajnjih klijenata.

10. Države članice zahtijevaju od investicijskih društava da provedu analizu scenarija za svoje financijske instrumente, pri čemu procjenjuju rizik od loših rezultata koje proizvod može donijeti krajnjem klijentu te okolnosti u kojima bi do takvog rezultata moglo doći. Investicijska društva procjenjuju financijski instrument u mogućim nepovoljnim uvjetima, primjerice:

(a) u slučaju pogoršanja tržišnog okruženja;

(b) u slučaju da proizvođač ili treća osoba uključena u proizvodnju ili funkcioniranje financijskog instrumenta ima financijske probleme ili se pojave drugi rizici druge ugovorne strane;

- (c) u slučaju da financijski instrument ne bude komercijalno održiv ili
- (d) u slučaju da potražnja za financijskim instrumentom bude puno veća od predviđene, čime bi se opteretili resursi društva i/ili tržište odnosnog instrumenta.

11. Države članice zahtijevaju od investicijskih društava da utvrde ispunjuje li financijski instrument utvrđene potrebe, obilježja i ciljeve ciljnog tržišta, među ostalim i na temelju ispitivanja sljedećih elemenata:

- (a) je li profil rizika-dobiti financijskog instrumenta u skladu s ciljnim tržištem i
- (b) je li dizajn financijskog instrumenta obilježen značajkama od kojih klijent ima koristi i ne temelji se na poslovnom modelu koji se oslanja na profitabilnost loših rezultata klijenta.

12. Države članice osiguravaju da investicijska društva u obzir uzmu strukturu naknada predloženu za financijski instrument, među ostalim i na temelju ispitivanja sljedećega:

- (a) jesu li troškovi i naknade usklađeni s potrebama, ciljevima i obilježjima ciljnog tržišta;
- (b) dovodi li se zbog naknada u pitanje očekivana dobit od financijskog instrumenta, primjerice ako su iznosi troškova i naknada jednaki odnosno premašuju ili gotovo u cijelosti neutraliziraju očekivane porezne povlastice povezane s financijskim instrumentom i
- (c) je li struktura naknada za financijski instrument primjereno transparentna u odnosu na ciljno tržište, primjerice tako što nema prikrivenih naknada ili je presložena za razumijevanje.

13. Države članice zahtijevaju od investicijskih društava da osiguraju da se pri pružanju informacija o financijskom instrumentu distributerima uključe informacije o primjerenim kanalima distribucije financijskog instrumenta, postupku odobravanja proizvoda i procjeni ciljnog tržišta te da se pritom poštuje primjereni standard koji će distributerima omogućiti da ispravno razumiju, preporučuju ili prodaju financijski instrument.

14. Države članice zahtijevaju od investicijskih društava da redovito preispituju financijski instrument koji proizvode, uzimajući pritom u obzir sve događaje koji mogu bitno utjecati na potencijalni rizik utvrđenog ciljnog tržišta. Investicijska društva razmatraju je li financijski instrument i dalje usklađen s potrebama, obilježjima i ciljevima ciljnog tržišta i distribuirao li se na ciljnom tržištu ili dolazi do klijenata s čijim potrebama, obilježjima i ciljevima nije usklađen.

15. Države članice zahtijevaju od investicijskih društava da preispitaju financijski instrument prije svakog daljnjeg izdavanja ili ponovnog plasiranja ako znaju za bilo kakav događaj koji bi bitno mogao utjecati na potencijalni rizik ulagatelja te da u redovnim intervalima ocijene funkcionira li financijski instrument kako je predviđeno. Investicijska društva utvrđuju koliko često će preispitivati financijske instrumente na temelju relevantnih čimbenika, uključujući čimbenike povezane sa složenošću ili inovativnom naravi primijenjenih investicijskih strategija. Društva utvrđuju ključne događaje koji bi mogli utjecati na potencijalni rizik ili očekivanu dobit od financijskog instrumenta, primjerice:

- (a) prekoračenje praga koje utječe na profil dobiti financijskog instrumenta ili
- (b) solventnost određenih izdavatelja čiji vrijednosni papiri ili jamstva mogu utjecati na rezultate financijskog instrumenta.

Države članice osiguravaju da investicijska društva u slučaju takvih događaja poduzmu odgovarajuće mjere, što može uključivati sljedeće:

- (a) pružanje relevantnih informacija klijentima ili distributerima financijskog instrumenta (ako investicijsko društvo ne nudi ili ne prodaje financijski instrument izravno klijentima) o događaju i njegovim posljedicama za financijski instrument
- (b) promjenu postupka odobravanja proizvoda
- (c) zaustavljanje daljnjeg izdavanja financijskog instrumenta
- (d) izmjenu financijskog instrumenta radi izbjegavanja nepoštenih ugovornih uvjeta

- (e) razmatranje primjerenosti prodajnih kanala kojima se financijski instrument prodaje ako društva otkriju da se financijski instrument ne prodaje kako je bilo planirano
- (f) kontakt s distributerom radi rasprave o promjeni distribucijskog procesa
- (g) prestanak odnosa s distributerom ili
- (h) obavješćivanje relevantnog nadležnog tijela.

Članak 10.

Obveze upravljanja proizvodima za distributere

1. Države članice zahtijevaju od investicijskih društava da pri odlučivanju o rasponu financijskih instrumenata koje izdaju sami ili koje izdaju druga društva te o uslugama koje namjeravaju ponuditi ili preporučiti klijentima poštuju, u mjeri koja je primjerena i proporcionalna, mjerodavne zahtjeve utvrđene su stavcima 2. do 10., uzimajući u obzir narav financijskog instrumenta, investicijske usluge i ciljnog tržišta za predmetni proizvod.

Države članice osiguravaju da investicijska društva koja nude ili preporučuju financijske instrumente koje proizvode subjekti koji ne podliježu Direktivi 2014/65/EU poštuju zahtjeve Direktive 2014/65/EU. Kao dio tog postupka ta investicijska društva uspostavljaju djelotvorne mehanizme kako bi se osiguralo da od tih proizvođača dobiju dovoljno informacija o tim financijskim instrumentima.

Investicijska društva utvrđuju ciljno tržište za predmetni financijski instrument, čak i ako proizvođač nije odredio ciljno tržište.

2. Države članice zahtijevaju od investicijskih društava da uspostave odgovarajuće mehanizme upravljanja proizvodom kako bi se osiguralo da proizvodi i usluge koje namjeravaju ponuditi ili preporučiti budu u skladu s potrebama, obilježjima i ciljevima određenog ciljnog tržišta te da planirana distribucijska strategija bude usklađena s određenim ciljnim tržištem. Investicijska društva primjereno utvrđuju i ocjenjuju okolnosti i potrebe klijenata na koje se namjeravaju usredotočiti kako bi osigurala da se interesi klijenata ne dovode u pitanje zbog komercijalnih pritisaka ili pritisaka financiranja. Kao dio tog postupka društva utvrđuju sve skupine klijenata s čijim potrebama, obilježjima i ciljevima proizvod ili usluga nisu usklađeni.

Države članice osiguravaju da investicijska društva dobiju od proizvođača koji podliježu Direktivi 2014/65/EU informacije potrebne za nužno razumijevanje i poznavanje proizvoda koji namjeravaju preporučiti ili prodati kako bi se osigurala distribucija tih proizvoda u skladu s potrebama, obilježjima i ciljevima određenog ciljnog tržišta.

Države članice zahtijevaju od investicijskih društava da poduzmu sve razumne mjere kako bi se osiguralo dobivanje odgovarajućih i pouzdanih informacija od proizvođača koji ne podliježu Direktivi 2014/65/EU, čime se osigurava distribucija tih proizvoda u skladu s obilježjima, ciljevima i potrebama ciljnog tržišta. Ako relevantne informacije nisu dostupne, distributer poduzima sve razumne mjere radi dobivanja takvih relevantnih informacija od proizvođača ili njegovog zastupnika. Prihvatljive javno dostupne informacije jesu informacije koje su jasne, pouzdane i sastavljene kako bi ispunile regulatorne zahtjeve, primjerice zahtjeve za objavu u skladu s Direktivom 2003/71/EZ ⁽¹⁾ ili 2004/109/EZ ⁽²⁾. Ta je obveza bitna za proizvode koji se prodaju na primarnim i sekundarnim tržištima i primjenjuje se proporcionalno, ovisno o stupnju pristupa javno dostupnim informacijama i složenosti proizvoda.

Investicijska društva koriste se informacijama dobivenima od proizvođača i informacijama o svojim klijentima kako bi odredila ciljna tržišta i distribucijsku strategiju. Ako je investicijsko društvo ujedno i proizvođač i distributer, zahtijeva se samo jedna ocjena ciljnog tržišta.

⁽¹⁾ Direktiva 2003/71/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 4. studenoga 2003. o prospektu koji je potrebno objaviti prilikom javne ponude vrijednosnih papira ili prilikom uvrštavanja u trgovanje te o izmjeni Direktive 2001/34/EZ (SL L 345, 31.12.2003., str. 64.).

⁽²⁾ Direktiva 2004/109/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 15. prosinca 2004. o usklađivanju zahtjeva za transparentnošću u vezi s informacijama o izdavateljima čiji su vrijednosni papiri uvršteni za trgovanje na uređenom tržištu i o izmjeni Direktive 2001/34/EZ (SL L 390, 31.12.2004., str. 38.).

3. Države članice zahtijevaju od investicijskih društava da pri odlučivanju o rasponu financijskih instrumenata i usluga koje nude ili preporučuju te o predmetnim ciljnim tržištima održavaju procedure i mjere za osiguranje usklađenosti sa zahtjevima primjenjivima u okviru Direktive 2014/65/EU, uključujući zahtjeve koji se odnose na objavu, ocjenu primjerenosti ili prikladnosti, poticanje sukoba interesa i valjano upravljanje njima. U tom smislu osobita pozornost posvećuje se kad distributer namjerava nuditi ili preporučivati nove proizvode ili unijeti promjene u pružanju usluga.
4. Države članice zahtijevaju od investicijskih društava da redovito preispituju i ažuriraju svoje mehanizme upravljanja proizvodima kako bi se osigurale njihova stabilnost i primjerenost te da u slučaju potrebe poduzimaju odgovarajuće mjere.
5. Države članice zahtijevaju od investicijskih društava da redovito preispituju investicijske proizvode koje nude ili preporučuju te usluge koje pružaju, uzimajući pritom u obzir sve događaje koji mogu bitno utjecati na potencijalni rizik određenog ciljnog tržišta. Društva ocjenjuju barem jesu li proizvod ili usluga i dalje usklađeni s potrebama, obilježjima i ciljevima određenog ciljnog tržišta i je li planirana distribucijska strategija i dalje primjerena. Društva razmatraju ciljno tržište i/ili ažuriranje mehanizma upravljanja proizvodom ako otkriju da je ciljno tržište netočno određeno za neki proizvod ili uslugu odnosno da proizvod ili usluga više ne odgovaraju okolnostima na određenom ciljnom tržištu, primjerice ako je proizvod postao nelikvidan ili je zbog promjena na tržištu obilježen velikom volatilnošću.
6. Države članice zahtijevaju od investicijskih društava da osiguravaju da funkcija praćenja usklađenosti nadzire razvoj i redovito provjerava mehanizme za upravljanje proizvodom ne bi li uočila rizik od neispunjivanja obveza koje postoje u vezi s poštovanjem obveza iz ovog članka.
7. Države članice zahtijevaju od investicijskih društava da osiguravaju da relevantno osoblje raspolaze potrebnim stručnim znanjem kako bi razumjelo obilježja i rizike proizvoda koji namjerava nuditi ili preporučiti te pruženih usluga, kao i potrebe, obilježja i ciljeve određenog ciljnog tržišta.
8. Države članice zahtijevaju od investicijskih društava da osiguraju da upravljačko tijelo ima djelotvornu kontrolu nad procesom upravljanja proizvodom društva radi utvrđivanja raspona investicijskih proizvoda koje nude ili preporučuju te usluga pruženih na predmetnom ciljnom tržištu. Investicijska društva osiguravaju da u izvješća o usklađenosti upućena upravljačkom tijelom budu sustavno uključene informacije o proizvodima koje nude ili preporučuju te o pruženim uslugama. Izvješća o usklađenosti stavljaju se na raspolaganje nadležnim tijelima na zahtjev.
9. Države članice osiguravaju da distributeri dostave proizvođačima informacije o prodaji i, prema potrebi, informacije o navedenim izvješćima kako bi se pridonijelo preispitivanjima proizvoda koje provode proizvođači.
10. Ako različita društva surađuju pri distribuciji proizvoda ili usluga, države članice osiguravaju da investicijsko društvo koje je u izravnom odnosu s klijentom ima krajnju odgovornost za to da ispunio obveze upravljanja proizvodom iz ovog članka. Međutim posrednička investicijska društva
 - (a) osiguravaju da se relevantne informacije o proizvodu prosljede od proizvođača do krajnjeg distributera u lancu;
 - (b) omogućuju proizvođaču da, ako on to zatraži, dođe do informacija o prodaji proizvoda kako bi ispunio svoje obveze u području upravljanja proizvodom i
 - (c) primjenjuju, prema potrebi, obveze za proizvođače u području upravljanja proizvodom u vezi s uslugama koje pružaju.

POGLAVLJE IV.

DODATNI POTICAJI

Članak 11.

Dodatni poticaji

1. Države članice zahtijevaju od investicijskih društava koja plaćaju ili naplaćuju naknade ili provizije ili pružaju ili uživaju bilo kakvu nenovčanu korist u vezi s pružanjem investicijske usluge ili pomoćne usluge klijentu da osiguraju da svi uvjeti iz članka 24. stavka 9. Direktive 2014/65/EU i zahtjevi iz stavaka 2. do 5. u svakom trenutku budu ispunjeni.

2. Smatra se da su naknada, provizija ili nenovčana korist osmišljene radi poboljšanja kvalitete relevantne usluge klijentu ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

- (a) opravdanost zbog pružanja dodatne usluge ili usluge više razine relevantnom klijentu, proporcionalno razini primljenog poticaja, primjerice:
 - i. pružanje investicijskog savjetovanja na nesamostalnoj osnovi o širokom rasponu prikladnih financijskih instrumenata i pristup tim instrumentima, uključujući odgovarajući broj instrumenata trećih pružatelja proizvoda koji nisu usko povezani s investicijskim društvom;
 - ii. pružanje investicijskih savjeta na nesamostalnoj osnovi u kombinaciji s jednim od sljedećega: ponudom klijentu, najmanje na godišnjoj osnovi, za procjenu daljnje prikladnosti financijskog instrumenta u koji je klijent uložio; ili drugom tekućom uslugom koja bi vjerojatno bila vrijedna klijentu, primjerice savjetom o predloženoj optimalnoj alokaciji klijentove imovine; ili
 - iii. pružanje pristupa, po konkurentnoj cijeni, širokom rasponu financijskih instrumenata koji bi vjerojatno zadovoljili potrebe klijenta, uključujući odgovarajući broj instrumenata trećih pružatelja proizvoda koji nisu usko povezani s investicijskim društvom, zajedno s pružanjem instrumenata za dodavanje vrijednosti – primjerice instrumenata za objektivno informiranje koji klijentu pomažu da odluči o ulaganju ili mu omogućuju da prati, modelira ili prilagodi raspon financijskih instrumenata u koje je uložio – ili pružanjem redovitih izvješća o rezultatima te troškovima i naknadama povezanim s financijskim instrumentima
- (b) postojanje izravne koristi za društvo primatelja, njegove dioničare ili zaposlenike samo uz uvjet da je ta korist povezana s konkretnom korišću za relevantnog klijenta;
- (c) opravdanost zbog pružanja trajne koristi relevantnom klijentu u vezi s tekućim poticajem.

Naknada, provizija ili nenovčana korist ne smatraju se prihvatljivima ako je pružanje relevantnih usluga klijentu pristrano ili narušeno zbog naknade, provizije ili nenovčane koristi.

3. Investicijska društva kontinuirano ispunjuju zahtjeve iz stavka 2., sve dok plaćaju ili naplaćuju naknade i provizije te pružaju ili uživaju nenovčanu korist.

4. Investicijska društva dokazuju da su sve plaćene ili naplaćene naknade i provizije te pružene ili stečene nenovčane koristi društva osmišljene za poboljšanje kvalitete relevantne usluge klijentu

- (a) vođenjem internog popisa svih naknada, provizija i nenovčanih koristi koje je investicijsko društvo zaprimilo od treće osobe u vezi s pružanjem investicijskih ili pomoćnih usluga; i
- (b) bilježenjem toga kako plaćene i naplaćene naknade i provizije te pružene i stečene nenovčane koristi investicijskog društva poboljšavaju ili trebaju poboljšati kvalitetu usluga pruženih relevantnim klijentima te koje su mjere poduzete kako se ne bi narušila obveza društva da postupa pošteno, pravedno, u skladu s pravilima struke te u skladu s najboljim interesima klijenta.

5. U vezi sa svakim plaćanjem upućenim trećoj osobi ili zaprimljenim od treće osobe te svakom nenovčanom koristi pruženom trećoj osobi ili stečenom od treće osobe investicijska društva objavljuju klijentu sljedeće informacije:

- (a) prije nego što pruži relevantnu investicijsku ili pomoćnu uslugu, investicijsko društvo objavljuje klijentu informacije o predmetnom plaćanju ili koristi u skladu s člankom 24. stavkom 9. drugim podstavkom Direktive 2014/65/EU. Manje nenovčane koristi mogu se opisati generički. Za ostale nenovčane koristi koje je investicijsko društvo steklo ili platilo u vezi s investicijskom uslugom pruženom klijentu cijena se iskazuje zasebno i takve se koristi objavljuju zasebno;
- (b) ako investicijsko društvo nije moglo *ex ante* utvrditi iznos plaćanja koje treba isplatiti ili zaprimiti odnosno koristi koje treba pružiti ili steći pa je umjesto toga klijentu objavila metodu za izračun tog iznosa, društvo svojim klijentima pruža *ex post* informacije o točnom iznosu plaćanja koje je isplaćeno ili uplaćeno odnosno koristi koja je pružena ili stečena; i
- (c) najmanje jedanput godišnje, sve dok prima (tekuće) poticaje u vezi s investicijskim uslugama koje pruža relevantnim klijentima, investicijsko društvo obavješćuje klijente pojedinačno o stvarnom iznosu uplaćenih ili isplaćenih plaćanja odnosno pruženih ili stečenih koristi. Manje nenovčane koristi mogu se opisati generički.

Pri ispunjivanju tih zahtjeva investicijska društva u obzir uzimaju pravila o troškovima i naknadama iz članka 24. stavka 4. točke (c) Direktive 2014/65/EU i članka 50. Delegirane uredbe Komisije (EU) 2017/565 ⁽¹⁾.

Ako u distribucijskom kanalu sudjeluje više društava, svako investicijsko društvo koje pruža investicijske ili pomoćne usluge ispunjuje svoje obveze objave koje ima u odnosu na svoje klijente.

Članak 12.

Poticaji povezani s neovisnim financijskim savjetovanjem ili uslugama upravljanja portfeljem

1. Države članice osiguravaju da investicijska društva koja pružaju neovisno investicijsko savjetovanje ili upravljaju portfeljima vrate klijentima sve naknade, provizije ili novčane koristi plaćene ili pružene od bilo koje treće osobe ili osobe koja djeluje u ime treće osobe u vezi s uslugama pruženima tom klijentu što prije nakon primitka. Sve naknade, provizije i novčane koristi primljene od trećih osoba u vezi s pružanjem neovisnog investicijskog savjetovanja i upravljanjem portfeljem prenose se klijentu u cijelosti.

Investicijska društva uspostavljaju i provode politiku za to da se osigura da sve naknade, provizije i novčane koristi plaćene ili pružene od treće osobe ili osobe koja djeluje u ime treće osobe u vezi s pružanjem neovisnog financijskog savjetovanja i upravljanja portfeljima budu dodijeljene i prenesene svakom pojedinačnom klijentu.

Investicijska društva obavješćuju klijente o naknadama, provizijama i svim novčanim koristima koje im se prenesu, primjerice u redovnim izvještajima upućenima klijentu.

2. Investicijska društva koja pružaju neovisno financijsko savjetovanje ili upravljaju portfeljima ne prihvaćaju nenovčane koristi koje se ne smatraju prihvatljivim manjim nenovčanim koristima u skladu sa stavkom 3.

3. Sljedeće koristi smatraju se prihvatljivim manjim nenovčanim koristima samo

- (a) ako su informacije ili dokumenti povezani s financijskim instrumentom ili investicijskom uslugom generičke naravi ili prilagođeni kako bi odrazili okolnosti pojedinačnog klijenta;
- (b) ako je pisani materijal treće osobe naručio ili plati korporativni izdavaatelj ili potencijalni izdavaatelj radi promidžbe novog izdavanja društva ili ako je izdavaatelj ugovorno angažirao treće društvo radi kontinuiranog sastavljanja takvog materijala, uz uvjet da je taj odnos jasno naveden u materijalu i da je materijal istodobno dostupan svim investicijskim društvima koji ga žele primati ili općoj javnosti;
- (c) ako je riječ o sudjelovanju na konferencijama, seminarima i drugim vrstama obuke u području koristi i obilježja određenog financijskog instrumenta ili investicijske usluge;
- (d) ako je riječ o izrazu gostoljubivosti minimalne vrijednosti, primjerice hrani i piću tijekom poslovnog sastanka, konferencije, seminara ili druge vrste obuke iz točke (c) i
- (e) ako je riječ o drugim manjim nenovčanim koristima za koje država članica smatra da bi mogle poboljšati kvalitetu usluga pruženih klijentu i koje, uzimajući u obzir ukupnu razinu koristi koje pruža subjekt ili skupina subjekata, razmjerom i naravi vjerojatno neće narušiti usklađenost s obvezom investicijskog društva da djeluje u najboljem interesu klijenta.

Prihvatljive manje nenovčane koristi razumne su, proporcionalne i razmjerom ne bi trebale utjecati na ponašanje investicijskog društva koje bi zbog toga na bilo koji način moglo negativno utjecati na interese relevantnog klijenta.

Manje nenovčane koristi objavljuju se prije pružanja relevantnih investicijskih ili pomoćnih usluga klijentu. U skladu s člankom 11. stavkom 5. točkom (a) manje nenovčane koristi mogu se opisati generički.

⁽¹⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) 2017/565 od 25. travnja 2016. o dopuni Direktive 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća u vezi s organizacijskim zahtjevima i uvjetima poslovanja investicijskih društava te izrazima definiranim za potrebe te Direktive (vidjeti stranicu 1. ovoga Službenog lista).

Članak 13.

Poticaji povezani s istraživanjem

1. Države članice osiguravaju da se istraživanje koje treće osobe provode za investicijska društva koja upravljaju portfeljima ili pružaju investicijske ili pomoćne usluge klijentima ne smatraju poticajima ako je za uzvrat primljeno bilo koje od sljedećega:

- (a) izravna plaćanja za koje se investicijsko društvo koristi vlastitim sredstvima;
- (b) plaćanja preko zasebnog računa za istraživanja koji je pod kontrolom investicijskog društva, uz uvjet da su u vezi s vođenjem računa ispunjeni sljedeći uvjeti:
 - i. račun za istraživanja financira se posebnom naknadom za istraživanja koja se zaračunava klijentu;
 - ii. kao dio uspostave računa za istraživanja i ugovaranja naknade za istraživanja s klijentom investicijska društva određuju i redovito procjenjuju proračun za istraživanje kao internu administrativnu mjeru;
 - iii. investicijsko društvo odgovorno je za račun za istraživanja;
 - iv. investicijsko društvo redovito ocjenjuje kvalitetu istraživanja kupljenog na temelju strogih kvalitativnih kriterija i mogućnosti da se time pridonese boljim investicijskim odlukama.

U pogledu prvog podstavka točke (b), ako se koristi računom za istraživanja, investicijsko društvo klijentima pruža sljedeće informacije:

- (a) prije nego što se klijentu pruži investicijska usluga, informacije o iznosu proračuna za istraživanje i procijenjenom iznosu naknade za istraživanje koja će se zaračunati svakom klijentu;
- (b) godišnje informacije o ukupnim troškovima koji su im nastali zbog istraživanja koje provodi treća osoba.

2. Ako investicijsko društvo ima račun za istraživanja, države članice osiguravaju da se od investicijskog društva zahtijeva da na zahtjev svojih klijenata ili nadležnih tijela dostavi sažete informacije o dobavljačima kojima se s tog računa plaća, ukupnom iznosu isplaćenom tijekom određenog razdoblja, koristima i uslugama koje je investicijsko društvo primilo i usporedbi iznosa potrošenog na tom računu i proračuna koji je društvo predvidjelo za to razdoblje, uz navođenje eventualnih popusta ili prijenosa sredstava u slučaju viška na računu. Za potrebe stavka 1. točke (b) podtočke i. posebna naknada za istraživanje

- (a) temelji se na proračunu za istraživanje koji investicijsko društvo odredi za potrebe istraživanja koje provode treće osobe u vezi s investicijskim uslugama koje društvo nudi klijentima i
- (b) nije povezana s volumenom i/ili vrijednošću transakcija izvršenih u ime klijenta.

3. U svim operativnim aranžmanima za ubiranje naknade za istraživanje od klijenata – ako se ona ne ubire zasebno, nego uz transakcijsku proviziju – naknada za istraživanje iskazuje se zasebno i u cijelosti je u skladu s uvjetima iz stavka 1. prvog podstavka točke (b) i stavka 1. drugog podstavka.

4. Ukupni iznos primljenih naknada za istraživanje ne može premašivati proračun za istraživanje.

5. Investicijsko društvo ugovara s klijentima, u okviru ugovora o upravljanju investicijama ili općih uvjeta poslovanja, naknadu za istraživanje u skladu s proračunom društva te učestalost oduzimanja iznosa naknade od sredstava klijenta tijekom godine. Povećanje proračuna za istraživanje moguće je tek nakon pružanja jasnih informacija klijentu o toj namjeri. Ako se na kraju razdoblja na računu za istraživanja zabilježi višak, društvo mora raspolagati postupkom za refundiranje tih sredstava klijentu ili za prijeboj proračuna za istraživanje i naknade izračunane za sljedeće razdoblje.

6. Za potrebe stavka 1. prvog podstavka točke (b) podtočke ii. proračunom za istraživanje samostalno upravlja investicijsko društvo; proračun za istraživanje temelji se na razumnoj procjeni potrebe za istraživanjem koje provodi treća osoba. Raspodjela sredstava iz proračuna za istraživanje radi kupnje istraživanja koje provodi treća osoba podliježe odgovarajućoj kontroli i nadzoru višeg rukovodstva kako bi se osiguralo da upravljanje proračunom i iskorištavanje proračunskih sredstava budu u skladu s najboljim interesima klijenata društva. Ta kontrola uključuje jasan trag revizije u plaćanjima pružateljima usluge istraživanja i načinu na koji su plaćeni iznosi utvrđeni s obzirom na kvalitativne kriterije iz stavka 1. točke (b) podtočke iv. Investicijska društva ne koriste se proračunom za istraživanje i računom za istraživanja kako bi financirali interna istraživanja.

7. Za potrebe stavka 1. točke (b) podtočke iii. investicijsko društvo može delegirati trećoj osobi administrativno upravljanje računom za istraživanja, uz uvjet da taj aranžman olakšava kupnju istraživanja koje provodi treća osoba i plaćanja pružateljima usluge u ime investicijskog društva bez neopravdanog kašnjenja u skladu s uputama investicijskog društva.

8. Za potrebe stavka 1. točke (b) podtočke iv. investicijsko društvo sve potrebne elemente utvrđuje u pisanom obliku u politici koju upućuje svojim klijentima. Investicijsko društvo obrađuje i razmjer u kojem istraživanje kupljeno preko računa za istraživanja pridonosi portfelju klijenta, među ostalim i uzimanjem u obzir, ako je to potrebno, investicijskih strategija koje se primjenjuju na različite vrste portfelja i pristupa koji društvo zauzima u cilju pravedne raspodjele troškova na portfelje različitih klijenata.

9. Investicijsko društvo koja pruža izvršne usluge određuje za njih zasebne naknade u kojima odražava isključivo troškove izvršenja transakcija. Druge koristi i usluge koje investicijsko društvo pruža investicijskim društvima s poslovnim nastanom u Uniji podliježu naknadama koje se zasebno utvrđuju; pružanje koristi i usluga te naplaćivanje naknada za te koristi i usluge ne utječu na visinu plaćanja za izvršne usluge niti ih uvjetuju.

POGLAVLJE V.

ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 14.

Stupanje na snagu i primjena

1. Države članice donose i objavljuju zakone i druge propise potrebne za usklađivanje s ovom Direktivom najkasnije do 3. srpnja 2017. One Komisiji odmah dostavljaju tekst tih odredaba.

One primjenjuju te odredbe od 3. siječnja 2018.

Kada države članice donose ove odredbe, te odredbe prilikom njihove službene objave sadržavaju uputu na ovu direktivu ili se uz njih navodi takva uputa. Države članice određuju načine tog upućivanja.

2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova direktiva.

Članak 15.

Ova direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 16.

Ova je direktiva upućena državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 7. travnja 2016.

Za Komisiju
Predsjednik
Jean-Claude JUNCKER

ISSN 1977-0847 (elektroničko izdanje)
ISSN 1977-0596 (tiskano izdanje)

Ured za publikacije Evropske unije
2985 Luxembourg
LUKSEMBURG

HR